[illegible]anus super
primo sententiarum

N. Inv. 1177

[pon]tificatus sanctissimi in xpo patris et domini domini Clementis divina providentia pape
[ba]silee in domo fratrum heremitarum ordinis sancti Augustini in mei publici
[...] subscriptorum necnon Petri de Brechen [?] eiusdem sancte notariorum subscriptorum
[...] strenuus miles dominus Conradus Monich [?] magister curie et comitis de Gerneuels [?]
[...]um et universitas de curiatis [?] Basiliensis unam protestacionem in scriptis [?]
[...] sequitur in hec verba. Wir protestieren hie vor üch und vor allen den
[...]men erkorn von den Kurfürsten des Richs oder von dem meren teile
[...]n Römischen küng und unsern rechten herren und ein pfleger des Richs
und helffen und ritten [?] als wir ze recht söllen und von alter gewonlich
[...]s ein publicum instrument machen. Qua protestacione sic ut premittitur facta
comitibus de Gerneuels [?] sibi et quo supra nomine sibi super premissis fieri petiverunt
hec anno die mense indictione pontificatu hora et loco predictis presentibus honorabilibus
[...] magistro Heinrico de Durse [?] officiale Basiliensis curie et magistro [illegible]
[...] patris et domini domini [illegible] de [illegible] Episcopi Argentinensis [illegible]
[...] et rogatis

Iste liber [illegible]

[...]linger [?] publicus auctoritate imperiali et curie Basiliensis notarius iuratus [illegible]
omnibus et singulis premissis dum ut premittitur fierent et agerentur presens una cum
notariis publicis et testibus supradictis sub anno die mense indictione pontificatu
interfui eaque sic ut premissum est fieri vidi et audivi hoc presens publicum instru[mentum]
[...] scribendo exinde confeci et in hanc publicam formam redegi signoque meo
[...] consueto premissorum requisitus ad hoc specialiter et rogatus

Magister [illegible]

[...] Conradus Steinach [?] de Columbaria Basiliensis dyocesis imperiali auctoritate publicus [illegible] Basil[iensis]
[...] iuratus [illegible] Quia premissis omnibus et singulis dum ut premittitur fierent et agerentur
una cum notariis et testibus antedictis interfui eaque sic ut premissum est fieri vidi et audivi
instrumento subscripsi eidemque signum meum solitum et consuetum apposui in maiorem evidenciam
[...] ad hoc [illegible] et rogatus

230

Candor e[st] .n. lucis et[er]-
ne [et] speculum sine
macula dei maiesta-
tis. [et] y[ma]go bonita-
tis illius. [et] cu[m] sit una
o[mn]ia p[otest] [et] p[er]manens
in se o[mn]ia innovat.
et p[er] nat[ion]es i[n] a[n]i[m]as
s[an]c[t]as se t[ra]nsfert. amı-
cos dei [et] p[ro]phetas co[n]sti-
tuit. sap. vii. Sec[un]d[u]m
quod dic[it] aug[ustinus] .x. de tri[nitate]. ca[pitulo] .i. n[on] in p[ro]cessa cu[m] h[oc] ge-
nus doct[ri]ne maio[r] notio[n]i[s] ulla causa discenda
studio flag[ra]rem[us]. ex quib[us] ub[i] h[abe]re possumus q[uo]d
aliq[ui]d p[er] cog[nitio]n[em] rei maio[r] n[ost]ro existeret ad ea[m] dis-
cendi illat[ione] n[on] moveremur. q[uo]d satis co[n]cordat cu[m] ub[i]
p[h]i[losophi] .i. poster[i]or[um]. q[ui] ait om[n]is doct[ri]na [et] om[ni]s dis-
ciplina intellectiva ex p[re]existenti fit cog[nitio]ne. na[m] h[ec] cog[ni]-
tio[n]e i[n]tellectiva n[on] alia de necc[essi]tate p[re]cedat cog[nitio].
cog[nitio]n[em] t[ame]n intellectiva[m] s[em]p[er] h[ab]e[n]t ex p[re]existenti cog-
n[itio]ne. q[ue] [con]stet p[re]sciunt[ur] in p[ri]ncip[i]o. p[er] n[on] p[er] cog[nitio]ne[m]
una sens[us]. memorie [et] experiencie. Q[ui]n[imo] q[uo]d ergo scim[us]
p[ri]us sciebam[us] id. s[ed] q[uia] n[on] in diss[olutione] n[on] e[st] reminisc[enti]a
ut p[ro]b[ati]o[ne] ip[s]o. n[on] sic[ut] sciebam[us] addiscim[us]. q[uia] sciebam[us]
in q[ua]da[m] u[n]itate [et] s[u]b[stanti]a[lite]r [con]fuso. q[uo]d postea addiscim[us]
in p[ro]p[ri]a for[m]a [et] s[u]b[stanti]a[lite]r distincto ut p[ro]b[atur] p[h]i[losophu]m p[ri]o poster[iorum].
s[ed] ambiguitate[m] menconis mat[er]ia q[uia] iste e[st] rect[us] ordo
cog[nitio]nis n[ost]re. ut p[ri]us sciat[ur] q[uo]d i[n]n[ui]t[ur]. [et] p[ost]e[a] mod[us] p[ro]p[r]ia
for[m]a bu[m] se h[abe]t. ut ea q[ue] di[cun]t[ur] i[n] h[ac] summa. c[um] expo[sitio]n[e] in-
tendim[us] i[n] u[n]itate tangant p[ri]us q[uam] ip[s]a p[er] singula i[n]
dicent[ur]. p[ro]lo[gus]. In libris p[ro]po[s]itis i[n] q[ui]da[m] summa [et] u[n]itate
quatuor libro[rum] summa[rum] n[ost]ra p[ro]p[ri]e m[od]e designat[ur]. ad q[uo]d in-
telligend[um] n[ost]re debem[us] q[uo]d d[icitu]r c[um] cog[nitio] p[ri]ncip[a]l[is] i[n] sac[ra]
scriptura i[n]tendit[ur]. a nob[is] i[n] via dup[lic]it[er] d[eu]m cog[no]scit[ur]. H[ic]
aut[em] mod[us] duplice[m] ali[qui] nomi[n]ant. ap[osto]l[u]s. ali[ter] aug[ustinus]. [et]
ali[ter] hugo. na[m] ap[osto]l[u]s in[quit] de eo q[uod] i[n] dup[lic]i mo[do] sic[ut] spe-
culu[m] [et] enigma dicit[ur]. cog[no]scim[us] n[un]c p[er] speculu[m] i[n]
enigmate t[un]c a[utem] facie ad facie[m]. aug[ustinus] a[utem] i[n] p[ri]mo li[bro]
de tri[nitate]. istu[m] dup[lic]e[m] mod[um] assig[na]t scriptura[m] [et] c[re]atura[m]
dicens. Si ne in p[ro]p[ri]o ipso d[eu]s defendit atq[ue] mu-
nit scuto bone volu[n]tatis sue [et] g[rati]a m[isericord]ie sue
n[on] eo seg[n]ius .i. pig[ri]us ad i[n]q[ui]renda[m] scia[m] dei. h[oc] p[er] scrip-
tura[m] e[ius] sive p[er] c[re]atura[m] q[ue] u[tr]a[que] nob[is] ad h[oc] p[ro]po[s]ita in-
tuenda. ut ip[s]e q[ue]rat[ur]. ip[s]e diligat[ur]. q[ui] [et] illa[m] i[n]spi-
ravit [et] ista[m] c[re]avit. hugo dic[it] e[ss]e un[um] d[e]u[m] [et] [per] ip[su]m dicit[ur]
in p[ri]mo com[men]ti sui sup[er] angelica[m] ier[archi]a[m]. duo .n. simulac[ra]
erant p[ro]po[s]ita ho[mi]ni i[n] q[ui]b[us] i[n]visibilia vide[re] potuit.
un[um] n[atur]e [et] un[um] g[rati]e. simulacru[m] erat n[atur]e sp[eci]es hu[i]us
mundi. simulacru[m] g[rati]e erat hu[m]anitas u[er]bi. [et] s[ed]
q[uo]d i[n]tr[insecus] de[us] demo[n]strat[ur]. s[cilicet] i[n] mu[n]do [et] ho[m]i[n]e u[er]bo [et] c[etera].
S[ed] ista istor[um] t[ame]n videa[n]t[ur] e[ss]e diversa possu[n]t t[ame]n eo[rum] ad unit[atem]
reduci. na[m] scriptura [et] c[re]atura q[ue] p[ro]po[s]uit aug[ustinus]. s[unt] id[em]
q[uo]d speculu[m] [et] enigma q[ue] ap[osto]l[u]s innuebat. na[m] d[icit]ur a[utem] p[er]

aug[ustinus]. xv. de tri[nitate]. ca[pitulo]. ix. int[er] speculu[m] [et] enigma e[st] :-
q[uia] enigma re[m] obscuri[us] indicat q[uam] speculu[m]. [et]
q[uia] p[er] ea que acciumus accipim[us] n[on] ita clare [et] ita
manifeste d[eu]m cog[no]scere possu[mus]. sic p[er] ea q[ue] in scriptis re-
gimus. cog[no]scere d[eu]m p[er] scriptura[m] [et] c[re]atura[m] e[st] cog[no]scere
p[er] speculu[m] [et] i[n] enigmate. Itm s[ente]n[ti]a aug[ustini]. n[on] dis-
cordat s[ente]n[ti]a hug[onis]. q[uia] mu[n]d[us] iste sensibil[is] c[re]atura di-
cit[ur]. [et] ip[s]e [christu]s s[apienti]a m[ea] [et] scriptura d[iv]ina dici p[otes]t. nam
ip[s]e e[st] ille q[ui] nob[is] ap[er]it se[nsu]m ut scriptura[m] intelligam[us].
Ip[s]e e[st] ille c[uius] d[icitu]r p[ro]ph[et]e [et] n[on] [et] t[ame]n sac[re] scripture testimonia
p[er]hibet. unu[m] aug[ustinus]. ip[su]m scia[m] u[er]itat[is] no[m]i[n]at. xiii. de
tri[nitate]. ca[pitulo]. xviii. dicens. s[apienti]a g[ratia] n[ost]ra [christu]s e[st]. [et] sapi[enti]a q[uo]q[ue]
n[ost]ra. Ip[s]e nob[is] fide[m] de reb[us] t[em]p[or]alib[us] i[n]s[eri]t. ip[s]e de semp[i]-
t[er]nis exh[i]b[et] u[er]itate[m]. g[ratia] cog[no]scere d[eu]m p[er] mu[n]du[m] [et] [christu]m
ut dic[it] hu[go]. e[st] ip[su]m cog[no]scere p[er] scriptura[m] [et] c[re]atura[m]
ut asserit aug[ustinus]. Iste a[utem] dup[le]x mo[dus] cog[no]scendi d[eu]m
n[on] e[st] equal[is] p[er]fectionis. q[uia] p[er]fectius cog[no]scit[ur] d[eu]s p[er] [christu]m
q[uam] p[er] mu[n]d[um]. [et] p[er] speculu[m] q[uam] p[er] enigma. [et] p[er] scripturam
q[uam] p[er] c[re]atura[m]. [et] n[on] cog[nitio] q[ua]m n[un]c de deo h[abe]mus su[per]-
at p[h]i[losophorum] cog[nitio]n[em]. q[ui] solu[m] p[er] c[re]atura[m] d[eu]m cog[no]scere
volu[er]unt. [con]t[ra] q[uo]s ait hugo i[n] p[ri]mo s[upe]r i[er]archi[a]m. s[ic] angeli-
ca ier[archi]a. mu[n]dana theol[ogi]a par[um] eandem demo[n]stracione
utens. n[on] valuit i[n] [com]p[re]he[n]sibile[m] u[er]itate[m] sine magi-
one e[rr]oris educere. q[ui]a d[iv]ina u[er]o sac[ra] theol[ogi]a simpl[ici]-
ac p[ro]p[ri]a[m] c[on]sid[er]a[ti]one p[ro]dicare. scit a[utem] h[oc] ide[m] tangit
q[uia] mu[n]d[us] sua sp[eci]e artifice[m] demo[n]strat. s[ed] [con]templa[n]-
tis oculos illu[m]i[n]are n[on] potuit. hu[m]anitas u[er]o sal-
vatoris [et] medicina fuit ut c[e]c[i] lume[n] recip[er]e[n]t.
[et] doct[ri]na fuit ut videntes cog[no]scerent u[er]itate[m]. e[st] a[utem]
s[ecundu]m cog[nitio] in[n]u[m]era p[er]fectior q[uam] fuit cog[nitio] iudeoru[m].
q[uia] multip[h]a[r]ie multisq[ue] mo[d]is loq[ue]bat[ur] d[eu]s olim in
p[ro]phetis. vn[de] ip[s]i cog[no]scebant p[er] enigmata. nos
a[utem] q[ui] novissime dieb[us] istis locut[us] e[st] nob[is] p[er] filiu[m]
mag[is] cog[no]scim[us] p[er] speculu[m]. p[os]t g[ratia] p[er] ea q[ue] d[ict]a sunt
q[uo]d o[mne]s illi mo[d]i p[er] q[uo]s d[eu]m cog[no]scim[us] ad duos modos
reducu[n]t[ur]. s[cilicet] ad mod[um] s[ecundu]m q[uem] cog[no]scim[us] d[eu]m p[er] c[re]atura[m]
[et] s[ecundu]m q[uem] cog[no]scim[us] p[er] [christu]m [et] isti duo mo[d]i redu[cun]t[ur] ad unu[m]
mod[um]. q[uia] cog[nitio] p[er] c[re]atura[m] reducit[ur] ad cog[nitio]n[em] p[er] [christu]m
sic[ut] i[m]p[er]fectu[m] ad p[er]fectu[m]. q[uia] g[ratia] p[er]fectior cog[nitio] q[uam] de deo
h[ab]ere possim[us] h[ab]ita e[st] p[er] filiu[m]. [con]g[ru]e lib[er] su[m]ma[rum] in. In
quib[us] cog[nitio] dei i[n]tendit[ur] nob[is] p[er] dei filiu[m] q[ui] e[st] can-
dor lucis et[er]ne pote[n]s o[mn]ia [et] abs[que] sui i[m]mutac[i]o[n]e
o[mn]ia i[n]novans s[an]c[t]ificando a[n]i[m]as [et] amicos dei [con]stitu[en]do
describit[ur]. q[uo]d a[utem] in p[ro]p[osit]o h[ab]et[ur] cu[m] d[icitu]r. Candor .n. e[st] [et]c[etera]. Sicut
distinguit[ur]. [et] cu[m] sit una o[mn]ia p[otest]. et t[ame]n cu[m] a dicit[ur]. et
p[er]manens i[n] se o[mn]ia i[n]novat. Circa cu[m] s[ci]e[ntia] [et] p[er] nac[i]o[n]es
[et]c[etera]. In p[ri]mo .n. li[bro] e[st] quatuor magi[strorum] p[ri]ncipal[ite]r i[n]sistit i[n]tenc[i]o.
p[ri]mo e[st] p[er]sonar[um] i[n]c[r]eatu[m] v[er]itate[m]. s[ecun]do i[n]ca[rnati]o[n]e e[st] ear[um] ide[n]-
ti[tati]one et unitate[m] e[st] ear[um] i[n] p[er]sonis alietate[m]. Q[ua]rto
e[st] ear[um] i[n] maiestate equalitate[m]. h[ec] .n. q[ua]tuor i[n] p[re]
auctori[tate] t[ra]ctanda[s] in lib[r]o describu[n]t[ur]. na[m] q[ua]rtu[m] ad filiu[m] i[n] p[ro]-
p[ri]us illa. n[on] p[ri]or hu[ius] cu[m] d[icitu]r. Candor .n. e[st] lucis et[er]ne
[et] speculu[m] s[i]n[e] macula dei maiestatis. q[uo]d a[utem] ad sp[iritu]m s[anctum].

Tertium notatur cum subiungitur: et imago bonitatis illius. Nam notatur in eternitate unitas patris et filii cum dicitur candor lucis, id est non emanat filius a patre sicut candor a luce sed est sicut lux a luce, in quo unitas in verbo describitur. Nam lux cum luce eiusdem nature existit. Unde Augustinus iiii de Trinitate capitulo ultimo: Istam [illegible] proprietatem ait, id est quod emanat et de quo emanat, unius eiusdem que substantie esse [illegible]; non sicut aqua de foramine terre aut lapidis emanat, sed sicut lux de luce. Ista que dicitur
a
est candor est enim lucis eterne. Quid autem dicitur est quod lux lucis eterne, secundum designatur in duratione eternitas. Nam candor sive splendor est coeternus luci a qua gignitur. Unde idem Augustinus ait: Candor quippe lucis eterne, quod ut lux est et coeterna luci, secundum designatur in personis equalitas. Ex ipso [illegible] quod non est candor lucis nisi quod emanat a luce. Unde idem Augustinus ait: emanatio quedam est claritatis omnipotentis Dei. In ipsa autem emanatione intelligitur distinctio personarum, quia nulla omnino res est que se ipsam gignat ut sit, ut scribitur primo de Trinitate capitulo i. Et ii ibidem de anima dicitur: non se ipsum generat sed salvat. Designatur autem in maiestate equalitas filii verbi ad patrem quod nomine candoris in proprietate. Unde Augustinus iiii de Trinitate ubi supra predictas ait: equaliter autem dicitur candor lucis quod lux lucis, ne obscurior putaretur ista que manat quam illa de qua emanat. Ubi ergo dicitur quod ex hac ipsa luce scilicet emanante esse lucem ostendit luci de qua emanat sicut non sit minor est obscuritas illius est ne candor illius sicut maior est non est ex ea manat. Unde non incertum de qua genita est. Istam eandem equalitatem intendit cum dicitur speculum sine macula. Nam sicut obscuritas impedit lucem, ita macula impedit speculum. Et ideo sicut designatur equalitas per candorem, sic et designatur per macule carentiam. Hilarius iii Marci: et filii ad patrem cum dicitur candor
post
etc. designatur. Modus illarum quattuor in spiritu sancto scilicet patris et filii cum subiungitur: et imago bonitatis illius. Nam unio nexus patris dicitur filius imago bonitatis patris per quam producit spiritum sanctum qui appropriatur bonitas, cum denotatur communis et unum in duratione distinctum in persona equalem in maiestate, ut ipse est verbi patris et in hoc habetur in principio libri. Tertia autem habetur cum subiungitur:
2
Et cum sit una omnia potest. Nam ipse Dei filius verbum patris habet similitudinem cum verbo nostro. Propter quod dicitur xv de Trinitate capitulo xi: animadvertenda est in hoc enigmate aliqua verbi Dei similitudo. Quia sicut de illo verbo dictum est: omnia per ipsum facta sunt, ubi Deus per unigenitum verbum suum omnia predicatur predicatur omnia universa fecisse, ita hominis opera nulla sunt que non prius in corde dicantur. Unde scriptum est: initium omnis operis verbum. Sed sicut verbum nostrum est principium in causa operis, ita et verbum Dei diciturque cum quia virtute verbi virtus non est initium omnis operis nostri, quia non gignitur ex nobis secundum nostram, sed virtutum verbi divini est initium omnis divini operis per se sine persona. Unde dicitur vi de Trinitate capitulo ultimo de isto verbo quod est verbum perfectum, cui non deest aliquid et ars quedam omnipotentis atque sapientis Dei plena omnium rationum viventium incommutabilium et omnes unum in eo sicut ipsa unum de uno quod genuit unum. Ubi divinum causa est omnium que

fiunt, est enim operativa potentia omnium creaturarum et quod in eo lucet
3
concretur declaratione rerum a Deo per ipsum unigenitum verbum per hoc quod dicitur: cum sit una omnia potest, in quantum summa simplicitas nominata declaratur. Tertia autem habetur cum subiungitur: et in se permanens omnia innovat. Non autem aliquid in se non manere dicitur
vel quia per peccatum declinatur et ideo non manet sed ruit. Propter quod dicitur de diabolo Joannis viii: quod in veritate non stetit. Et si non stetit in veritate possumus quodam modo dicere quod non stetit in se, non in sua entitate, quia dispositio est rei in entitate est sua dispositio in entitate, ut dicitur v Methaphisice. Non quod dicatur in se non mansisse quia sua natura non remansit, cum contrarium dicat Dionysius iiii de divinis nominibus, sed quia per peccatum ipsa natura ad bonum gratie in habitu fuit. Secundo non dicitur aliquid non manere in se, non quia in sua aliquid commisceretur et efficeretur non tertia, sicut ex anima et corpore resultat humanitas. Verbum autem divinum assumens carnem utroque modo in se remansit. Primo enim permansit, quia per peccatum non corruit, quia de ipso scribitur i Petri ii: quod peccatum non fecit nec inventus est dolus in ore eius. Secundo permansit, quia ex utraque divina et humana non fuit aliquid natura tertia conflata, unde Damascenus ait: quod in Christo Jhesu non est commune speciem accipere. Ipsum enim verbum in se permanens carnem assumendo omnia innovavit, quia cum in veteratus esset homo per peccatum novus factus est per gratiam. Unde Damascenus iii libro capitulo i ait: quod oportebat nos innovari quod factum fuit per Christum incarnatum. Ipse enim innovando hominem innovavit omnia, quia secundum philosophum homo est quodammodo omnia, ut patet habetur ex tertio de anima. Et Christus per philosophi predicta habet incarnationem verbi de qua in tertio libro specialiter intenditur. Quarta autem habetur cum adiungitur: et per nationes etc. Nam in quarto libro de sanctificatione nostra que est per sacramenta et de missione divina que est et per virtutem, sive de fruitione que est per caritatem declaratur. Unde sapientia in animas sanctas se transfert et amicos Dei et prophetas constituit. Quartus autem per nationes generaliter, id est quod non per nationem iudeorum, sed per nationes in animas sanctas se transfert sanctificando quia amicos Dei et prophetas hoc est videntes Deum constituit quod ad finem. Nam propheta videns dicitur. Unde primo Regum ix: Qui nunc propheta dicitur hoc vocabatur olim videns. Et sic in huius verbis, ut concordia veritatis premisis, in quo utilitate in iiii librorum suorum per ordinem designatur. Rursum per hec verba possumus habere causam efficientem, formalem et finalem. Nam causa efficiens huius cum dicitur: candor etc. Ipsa enim sapientia increata que per candorem intelligitur fuit causa efficiens principalis huius operis. Instrumentalis autem fuit Petrus Lombardus presbiter esse. Formalis autem est duplex modus agendi in forma tractatus. Modus agendi designatur cum dicitur: cum sit una omnia potest. Quoniam cum una scientia sit magis una et magis simplex quam alia et scientia cum immediatius effluxit ab ipsa sapientia increata que est ratio bonitatis et virtutis. In omnes modos agendi in quos possunt esse scientie ista potest. Unde dicitur ii ad Thimotheum iii: omnis scriptura divinitus inspirata utilis est ad docendum ad arguendum et ad corripiendum ad erudiendum et sic utilis est ad quos omnes modos agendi non tangitur. Sed forte sunt aliqui in distinctione immanente forma tractatus sive ordinatio capitulorum sive librorum ad invicem habetur

Prologus

cium dicitur permanens in se omnia innovat. nam sic consideratur
iste liber quod primo declaratur ut de ente divino per essentiam et per causam
de ente cum accidit innovatio ut de ente divino per operationem
reparationis. finalis cum habet cum subiecto suo et reparatore. nam
finis noster est ut sanctificemur et sanctificati anima consimiles et
amici eius existentes ipsum facie ad faciem videamus. et quia
ista est adeo alta ut quod per me sufficere non possum in meis
dei auxilio dicam. ut augustinus dicit in fine libri de trinitate. domine
deus meus una spes mea exaudi me ne fatigatus nolim
te quaerere. sed quaeram faciem tuam semper ardenter. tu da quaerendi
vires qui inveniri te fecisti et magis magisque spem inveni-
endi dedisti. coram te est firmitas et infirmitas mea. illam
serva. istam sana. coram te est scientia et ignorantia mea ubi mihi
aperuisti suscipe intrantem. ubi clausisti aperi pulsanti. me-
minerim tui. intelligam te. diligam te. auge in me
ista donec me reformes ad integrum qui reformator
operis in nobis deus qui est benedictus in secula seculorum amen.
Quoniam tacite sunt circa hoc opus quod scientie dei ne sim-
pliciter. hoc scilicet de quatuor causis theologie sive
divine scientie dubitare. et ideo primo dubitabimus de causa materiali theologie.
secundo de formali. tertio de efficiente. Quarto de finali. Circa
causam materialem consequenter dubitare debemus. primo de subiecto. secundo de huius
quod consideratur divina scientia ex subiecto. iste non possumus bene dubitare
[illegible] theologia sit scientia specialis vel communis. et hoc
plene declarari potest. et declaretur quid differt in esse aliquid
subiectum scientie et de consideratione. Ideo primo quaeritur subiectum in se tanquam
Primo [illegible] idem sit aliquid esse subiectum scientie et de consideratione. Secundo
[illegible] theologia sit scientia specialis vel communis. Tertio quid sit subiectum
in sacra pagina.
Ad primum sic proceditur. videtur quod idem sit aliquid esse subiectum in scientia
et esse de consideratione scientie. quia subiectum in scientia non est in quo
est scientia. sed est id de quo. sed id de quo est scientia est id quod consideratur
in scientia. ergo idem est esse subiectum in scientia et de consideratione scientie.
Item subiectum in scientia dicitur esse materia in scientia. sed materia scientie est id circa quod
versatur scientia. sicut materia virtutis est id circa quod negotiatur virtus.
sed id circa quod versatur scientia est id quod consideratur in scientia. ergo etc.
Item secundum scientie quemadmodum [illegible] ut scribitur in tertio de anima
sic et res. sed que secantur scientie sunt res que considerantur in scientiis.
sed scientie secantur per subiecta. ergo idem est esse subiectum in scientia et
esse de consideratione scientie. Contra omne est quod habetur in prologo primo
methaphysice. sicut causa non est subiectum in methaphysica. tamen sunt probabiliter
esse de consideratione methaphysice quia methaphysica considerat de causis
entis sunt. non de causis entis tamen. sicut actus et potentia. cum
ergo causa sit de consideratione methaphysice et non sit subiectum in methaphysica
ergo aliquid de consideratione scientie quod non est subiectum in scientia. Item aliquid consi-
deratur in scientia per accidens. sed ex hoc quod sunt per accidens non
recipit speciem. sed ex subiecto suo scientia recipit speciem ut
patebit. ergo non idem esse de consideratione scientie et esse subiectum.
Responsio dicendum quod sicut in argumento dicebatur subiectum in scientia non est
id in quo est scientia sed id de quo. nam si id in quo est scientia esset subiectum
cum omnis scientia sit in intellectu. omnium scientiarum esset unum subiectum
et scientie non distinguerentur per sua subiecta et esset confusio
scientiarum quod est inconveniens. ergo subiectum in scientia est obiectum. et quemadmodum
habet ex obiecto suo potentia formalis suam speciem. scientia habet
totam habitus ex obiecto suo potentialis et habet speciem cum ergo scientie considerat
plurima sua et extrinseca habere speciem. subiectum in scientia est obiectum non
quodlibet sed obiectum principale et formale. et quia omne tale obiectum est de consideratione
scientie. immo est id de quo principaliter consideratur scientia. omne obiectum in scientia est
de consideratione eius. verum quia non omne quod est de consideratione scientie
est subiectum ut patebit. ergo esse subiectum in scientia et esse de consideratione
non sunt idem penitus sed differunt sicut inferius et superius. Consequenter
quod scientia unitatem ex subiecto suo per quam apparet quod non est idem esse subiectum
in scientia et esse de consideratione. primum quia est unitas quod scilicet probatur in primo
posteriorum. scientia una est que est unius generis subiecti partes et passio-
nes. secundum est distinctio nam scientie distinguuntur per diversitatem
suorum subiectorum nam per id habet aliquid esse et unum esse et indistinctum
ab se et distinctum ab aliis. Sic igitur scientia ex subiecto suo habet esse
unum habet et esse distinctum. tertium est dignitas. nam una scientia
est dignior alia quia de digniori subiecto ut patet per philosophum in primo
de anima. Quartum est ordo quia quemadmodum subiectum est sub subiecto et sic in quantum con-
tinetur in aliquo. scientia est sub scientia sicut videmus quod perspectiva est
sub geometria. quia linea visualis est sub linea simpliciter
sic subalternatur. continetur quia in geometria dicitur esse subiectum. Quintum est
necessitas. quia ex hoc nulla scientia superfluit. Sed quilibet est necessaria.
quia subiectum unius non est subiectum alterius. et quod declaratur in una quo-
non declaratur in alia. Si ergo idem esset esse de consideratione scientie et esse
subiectum in scientia. cum unum et idem possit esse de consideratione plurium
scientiarum ut patet per philosophum primo posteriorum et per commentatorem. xii. methaphysice
et idem esset subiectum plurium scientiarum. Sed cum sic multa
et diversa in una scientia considerentur. si quodlibet illorum esset subiectum
in scientia et non solum id quod principaliter in scientia intenditur. tunc unius
scientie essent diversa subiecta. et ita tolleretur unitas scientie propter di-
versitatem subiectorum in una scientia. et tolleretur distinctio propter uni-
tatem subiecti in multis scientiis. et si tollerentur unitas et distinctio
in scientiis tolleretur ordo et dignitas in eis. quia ex hoc in una scientia
aliquid existit dignior. et una scientia subalternatur alii. quia scientie
habent esse distinctum. Item tolleretur necessitas. quia ut pa-
tuit propter diversitatem subiectorum quelibet scientia erit necessaria et nulla
superfluebat. ergo non est idem esse aliquid de consideratione scientie et esse
subiectum. tamen ut pateat totaliter quid sunt et quam [illegible] possent
[illegible] quod [illegible] modis aliquid consideratur in scientia. primo per se et
principaliter. secundum eundem modum. secundo per se et per se non tamen per eundem modum.
tertio per se sed non principaliter. Quarto et ultimo nec per se nec principaliter. sed per ac-
cidens et per aliud. Primo quod inde possumus in methaphysica. nam id quod
per se et principaliter et per eundem modum consideratur in ea est ens et non
aliquid deinde deinceps sermone entis. unde quia non entis
magis respicit in scientia quam respicit in accidente. quia
accidentia non sunt entia nisi quia sunt entis ut scribitur
vii. methaphysice quantum ad istum modum. et sic non per eundem modum
tamen principaliter considerat de substantia quam de aliis entibus et ideo dicitur
ipse in vii methaphysice considerationem quod de essentia primo. scilicet. tertio
de accidente considerat methaphysica per se solum non per eundem
modum. quia sub ratione accidentis non considerat de omnibus de quibus
considerat nec primo per illum aliquem modum iam dictum. quia non entis
non plus respicit in accidente quam in aliis. sed considerat de eo solum
per se. in quantum scilicet est per se entis. Quarto methaphysica adducit quedam
ad declarandum propositum de quibus considerat nec per se nec primo. sed solum
per accidens et per aliud. quia ex principiis non [illegible] sic. sed ut scientiar

qui dicit ut scilicet esset finem primum posuit. Queritur primo utrum quod consideratur in scientia simpliciter est subiectum in scientia. nam ens in eo quod est simpliciter est subiectum in metaphysica. Queritur secundo quod consideratur hic non sit simpliciter subiectum in ea tamen aliquo modo potest dici subiectum. unde philosophus in iiii. metaphysice cum prius dixisset quod una scientia est que considerat de ente in eo quod ens in metaphysica probat quod ens in eo quod ens est subiectum in metaphysica. Postea dicit quod sicut est una scientia que considerat de sano cui attribuuntur omnia sana ut medicina. Ita est una scientia que considerat de ente cui attribuuntur omnia entia ut metaphysica. Secundo quia ens cui attribuuntur omnia entia substantia est. propter hoc possumus quod aliquo modo subiectum in metaphysica est substantia et substantia potest dici aliquo modo subiectum in metaphysica quia de entibus magis reservatur in substantia quam in aliis entibus. ita subiectum in ea potest dici quia de entibus magis reservatur modo quo in ceteris entibus. et inde est quod scientia metaphysice dicitur esse divina et de deo. Queritur tertio utrum consideratum in scientia non est subiectum simpliciter neque aliquo modo potest tamen esse pars subiecti ut patuit. Queritur quarto utrum in aliqua scientia consideratur nec est subiectum nec pars subiecti. patet quod amplius est esse consideratum in scientia quam esse subiectum quia quod est consideratum in scientia non semper est subiectum. sed aliud est subiectum simpliciter, aliud est subiectum aliquo modo, aliud nec subiectum simpliciter nec subiectum aliquo modo sed solum pars subiecti, vel aliquo modo directe pertinet ad subiectum, ut quia causa subiecti, vel passio subiecti vel aliquid pertinens subiecto; aliud quod non est subiectum nec pars subiecti nec directe pertinens ad subiectum sed solum per accidens introductum. Ad primum dicendum quod licet de quo est scientia est subiectum in scientia, sed non omne, sed solum de quo est principaliter. et ideo non est idem consideratum in scientia et subiectum nisi sicut inferius et superius. Ad secundum dicendum quod non est idem in scientia et subiectum in scientia nisi stricte accipiatur modo vel si stricte accipiatur modo. tunc non est verum quod omne consideratum in scientia sit in scientia. vel large accipiatur subiectum et tunc non est ... sermonis ut hic loquimur. Ad tertium dicendum quod considerata in scientiis scientie distinguuntur non simpliciter sed secundum diversas rationes secundum quas considerantur. quia ut verum est de uno et eodem considerant diverse scientie sub diversa tamen ratione. et quia illa ratio ex parte subiecti sunt diverse scientie per subiecta distinguuntur non per considerata quorumlibet modo ut ratio proponebat.

Secundo queritur utrum theologia sit scientia communis vel specialis. et videtur quod communis. quia illa est scientia communis que tractat de omnibus. sed theologia tractat de omnibus ergo etc. maior de se patet. minor declaratur. quia dicit magister in principio primi sententiarum. Tractantes sacre pagine tractatum esse res vel signa percipue universaliter. sed omnis doctrina est de rebus vel de signis. ut dicit Augustinus primo de doctrina christiana capitulo secundo. ergo ista scientia universaliter est de omnibus. quia universaliter est de ea que universaliter omnis doctrina. Item modus et scientis humanis quod scientia magis abstracta scientie magis videtur communis. cum igitur theologia maxime sit abstracta est maxime communis. Item sapiens est artifex universalis. unde quia ut scilicet patet primo metaphysice sapientis est scire omnia. ergo sapientia est ars sive scientia communis. sed ista scientia maxime est sapientia. unde in ecclesiastico vi. sapientia enim doctrine secundum nomen illius est. ergo maxime est communis. Item ista scientia omnibus se coaptat. unde Augustinus primo de trinitate capitulo primo ait quod sacre scripture pervius congruens nullius generis rerum verba mutuatur. sed quod omnibus congruit et ... maxime de communibus dicitur tractare. quia talia sunt que nullis ... sed sunt quasi locus ianue in domo. ut dicit commentator in secundo metaphysice. Sed talia tractare spectat ad communem scientiam. ergo etc. Contrarium est quia non possunt esse due scientie communes quia si possunt ... oppositum. Augustinus quarto quarum quelibet considerat de ente in eo quod ens et tamen una ab alia non distinguitur. aut una considerat et non alia. et tunc una est communis et non alia. aut neutra considerat de ente in eo quod est. et tunc neutra communis existit. Ad scientiam communem pertinet probare principia aliarum scientiarum. unde et philosophus qui negabant secundum principia probare similiter in quarto metaphysice disputavit contra negantes principia ut contra ... explicatorum ... et intelligentiam. sed ista scientia non probat principia aliarum scientiarum ergo etc.

Responsio dicendum quod ut pateat veritas huius questionis ... notandum primo quod omnis scientia contrahitur ratione abstractionis quam habet consideratum suo. secundo an sit ista scientiam esse magis abstractam et magis communem et minus abstractam et magis specialem. tertio quid est dicere scientiam esse communem. Quarto et ultimo videnda sunt dicta que habent sacre scripture ad ceteras scientias et huius modi apparebit veritas quesiti. primum declaratur sic. quia ab illo eodem aliquid ad hoc est esse et speciem habet et ... per quod diversificatur species et ratio est. quia per illa eadem entia in esse specie differunt per que in esse specie reponuntur. et ideo differentia per quam differunt singula dicitur tota species et tota substantia diffinita ut vult philosophus in vii. metaphysice capitulo de unitate diffinitionis. et quia per id per quod aliquid aliud in esse constituitur ab aliis in esse distinguitur. propter quod ab eo aliquid aliud habet esse et ... et ideo quod esse diversificatur. sed cum verum sit quod scientia habet esse et speciem ab eo unde est quod ab eodem habeat contrahi et abstractionem. ideo esse communem et esse abstractum secundum diversas contrariat modos et minus. unde patet per philosophum vi. metaphysice quod cum distinxisset triplicem genus abstractionis. quia quedam scientia abstrahit a materia sensibili hec sed non simpliciter quia est de rebus inseparabilibus et mobilibus sicut scientia naturalis. quedam que abstrahit a materia sensibili simpliciter sed non intelligibili quia est de rebus inseparabilibus et immobilibus sicut mathematica. Quedam que abstrahit ab omni materia sensibili et intelligibili quia est rerum separabilium et immobilium ut metaphysica. concludit ex his tria genera abstractionis tres esse scientias diversas philosophie dicens. Modo igitur essent philosophie sunt tres mathematica naturalis et divina. sicut in suo ... esse et speciale faciunt essentialem differentiam in scientiis. unde iiii primo modo philosophus in principio quarti metaphysice distinguit metaphysicam ab omnibus aliis particularibus scientiis dicens. Est enim quedam sacre scientia que considerat de ente per se et de rebus que sunt entia per se et ista scientia non est una earum que dicuntur particulares. declaratio secundo quod per subiectum scientia considerat esse communem et abstractum. quia ista essentialis differentia in scientiis faciunt. declaratur sic quod non est idem esse magis abstractum et magis communem ut ... dicendum ideo proponebat. Scientia licet maior abstractio et maior communitas in hoc conveniunt quod utraque sunt origine ex subiecto. potest tamen esse maior abstractio in minori communitate reperiri. unde in vii metaphysice dicitur quod si non esset aliqua substantia aliis ut existentibus in natura prima scientia esset naturalis et appellaretur per hoc scientiam, scientiam magis communem et magis universalem quia tamen metaphysica non esset. non tamen ad hanc mathematicam que remaneret esset magis abstracta quam naturalis tamen magis communis. Secundo declaratur quod si scientia communitatem quam habet et specialitatem ex subiecto habet. et talis erit

scientia qualis erit subiectum suum. Ergo scientia communis habebit subiectum
commune, scientia specialis speciale. Verum quia hec est per se et propter se quod scientia communis
ex subiecto communi contrarie trahit et specialis ex speciali specialitatem,
ut patet per rationem ex hiis, et ea que dicuntur per se et propter se sunt talia
eo quod talia, ut patet per philosophum in primo posteriorum. Cum igitur contingit
sacre medie quod sacre ideo quod medie scientia communis non solum habebit
subiectum contrarium sub subiecto, sed habebit commune ideo quod commune et specialis
speciale ideo quod speciale. Patet ergo quod dicitur scientiarum communium non est. Ad quod
dicendum scientiam que habet subiectum aliud commune ideo quod commune et non est dicens
scientiam communem, id est abstractam, ita quod magis communis sit scientia magis
abstracta. Quarto autem declarandum sunt dubia que sunt sacre
scripture ad ceteras scientias. Iste autem ad presens sunt iiii.
Prima quia ea habent per humanam inventionem, ista autem per divinam inspirationem.
Unde Augustinus loquens de sacra scriptura per quam congregantur
dicit ipsum spiritum de tunc... quod ipsam dicit inspiravit. Quia
ista doctrina non facit doctrinam communem contrariam ad ipsos habentes
scientiam, quia que scientia per rationem investigabilis per inspirationem
habita possit, facit tamen communem doctrinam si consideremus ipsas scientias
inde, quia alie scientie sunt per rationem investigabiles et existunt
ut scientie, et dicit apostolus que rationem non excedunt; doctrina tamen
sacra de se est apta nata per inspirationem haberi, quia ad ipsam
dicitur ratio non attingit. Unde Ieronimus de divinis nominibus scrutabitur
... Universaliter non est audendum dicere neque intelligere quod de secreto
contenti et occulta divinitate preter divinitus nobis ex sacris
eloquiis expressa. Ipsa enim super rationem intellectum est cognitio.
Ex ista doctrina secunda sequitur quod ista scientia dicitur et principaliter est
de credibilibus, alie de hiis que sunt in scibilibus et habent scibilia.
Quia per rationem sibi sunt, quia illi scientie per rationem inveniuntur
secundum quod secunda patet. Nam scientia per rationem humanam inventa modum
humanum sequitur. Modus autem humanus est ut cognitio assensum incipiat.
Unde Ieronimus: ipso potior est quod naturam cognitio incipiat
assensum et deficiente scientia necesse est et illam scientiam deficere que
per illam scientiam est. Habet ergo scientia nostra contrarie comparatorum ad scibilia.
Ergo omnis talis scientia vel erit de scibilibus ut ultima
ratione ad naturalem reducuntur, vel de hiis que sunt in scibilibus
ut mathematica, vel habet scibilia sibi sint per se vel mathematica.
Sapientia autem divina nobis inspirata modum divinum sequitur. Unde
dicit primo de divinis nominibus quod facere ipsos animos super lucentes excedentes
bonum et ponderate et superet omnium sumibili amore ...
illuminatorum. Et quia sacra pagina secundum modum et nomina divine
sapientie sicut divina sapientia per se principaliter habet se ipsam, quia deus
non intelligit extra se per se et propter se. Sed in tertio secundum modum omnino
ita in sacra pagina solius dei cognitio principaliter est intenta et
ipsa cognitione dei intenta est cognitio aliorum omnium. Tertia differentia
est quia omnes alie scientie ex obiecto principaliter habent aliquid ultimum
et per se locorum non habent ultimum naturaliter, ergo vel aliquid in aliis
generantur esse obiectum. Quia cum omnes autem scientie habeant aliquid per se analogiam
ad ipsa scibilia et ista quia scientie sunt et scibilium per
revelationem non possunt esse scientia ... in talibus ultimum esse obiectum.
Ipsa quia in naturalibus ... ergo quod per revelationem non est scientia. Iste distinctionis
Illud autem quod principaliter in ista scientia intenditur et est ultimum non principaliter cum
sit deus. Quarta differentia est quod sit nulla scientia preter hanc cognoscere
naturalia secundum quod est ista. Ratio est quia cum alie scientie considerent vel ea quod
per revelationem contenta sub illo ultimo non cognoscunt secundum ea que

insunt eis inquantum principaliter sunt. Sed in quantum rationes illius ultimi
inveniuntur. Scientia autem divina quia modum divine sapientie sequitur, habet proposito
obiecto principaliter habere deum ipsum sicut ipsa scientia dei potest tamen in
ipsa scientia omnia cognoscere et quam considerant singule scientie sicut
deus potest et si non tamen quod sicut alia habent istam scientiam talia
non cognoscunt. Hoc non est ex parte eius quod ipsa scientia non
sit apta nata cognitionem talium habere, sed ex parte nostra qui
eam imperfecte possidemus. Huius intellectus quod deficientes solum
quia cum quantumcumque in theologia sit communis vel specialis si consideramus summum
obiectum principaliter et principale nulla scientia est adeo specialis ut ista, quia
ista scientia unius solius rei absolute loquendo cognitionem intendit. Iam ...
autem scientias cum habent proposito ... non intendit ... unum rem
habere, sed unum ... Inde I... consequenter ... decima intellectus habet
... universaliter ... Unde ergo muta non est veritas rei, sed
rationis sub intellectu. Si autem consideremus ea que ista scientia habet ut
proposito principaliter cum nulla scientia ad cognitionem tot rerum ... preter
istam se possit extendere ut ista quam scientia dicitur. Sed quia ideo
adiuvandum est quod est per se et principaliter magis communis quia secundum philosophum
in sexto ... ethicorum de hiis que sunt principalis non est curandum
simpliciter dicendum quod sit scientia specialis. Ad primum dicendum quod non sufficit
quod consideret de omnibus ut sit scientia communis, sed quod consideret
de omnibus principaliter inquantum univocantur in aliquo communi vel analogo
ut metaphysica que considerat de omnibus inquantum univocantur in ente,
quod theologia non facit, sed per se et principaliter considerat de deo solo ut patet.
Ad secundum dicendum quod illa propositio non est universaliter vera quod quanto scientia
est magis abstracta tanto est magis communis, ut patet per
Avicennam in philosophia et mathematica. Ad tertium dicendum quod sicut
iustum scientiam est scientias quodammodo in omnia et ideo maxime
sapientes dicuntur. Non tamen propter hoc est artifex communis, quia per se
est primum unius rei, dei scilicet, cognitionem habet. Ad quartum dicendum quod ista
scientia se comparat omnibus et assumit ... omnibus intelligibilia
existunt ut ex ... et talia ut parvulos in fide ad dei
cognitionem inducat, sed hoc non est propter istam scientiam quod ipsa quantum
est de se indigeat talibus. Sed quia nos sit apta nata
sumus in rationem ducti ... et ideo dicit per se quod providit ut
nos ad se induceret per quasdam varietates velamentorum,
vinum ..., quod nostra non postulat. Unde Ieronimus de celesti ierarchia
secundum quod impossibile est nobis aliter lucere divinum radium
nisi varietate sacrorum velaminum anagogice, id est sursum ducendo
circumvelatum, et hoc est quod providentia paterna
omnium ... sic ... providit dicit patet nos sursum
duceret ut ... requirebat.

Tertio queritur quid sit subiectum in sacra pagina. Et videtur quod deus.
Quia ... a quo scientia denominatur maxime videtur esse subiectum
in ea et principaliter intendi in ipsa. Sed sacra pagina ab deo
nominationem recipit, ergo et cetera. Item id est subiectum in scientia sub cuius ratione
alia introducuntur in ea. Sed sub ratione dei omnia introducuntur in ista
pagina, quia quecumque in ea dicuntur ad divinum dicuntur, ergo et cetera. Item
... philosophus in vi. metaphysice ... metaphysica maxime
est de deo. Probatio quia metaphysica est maxime abstracta, ergo est maxime
de deo qui est maxime abstractus. Ideo metaphysica est nobilissima, ergo erit maxime de deo cum nobilissimus
existit. Et ideo metaphysica est primo scientiarum, ergo est de deo
maxime qui est primus inventa. Huius ...

I

et potest probari quod theologia maxime sit de deo. Primo quia maxime
abstracta. quia ut [illegible] est nec est pure de sensibilibus nec de hiis
que sunt in sensibilibus nisi habent sensibilia secundum suam partem. Rur-
sum est maxime nobilis quia intelligitur nobilissimo lumine quia
lumine increato. Exemplum autem apparet quod est corporalis sensus. quia lumine
communicatur ista scientia ut lumine divino est prius lumine omnis
cetere autem scientie inveniuntur. Sed hiis rationibus non probatur est quod theologia
maxime est scientia et secundum inscientia. Secundo etc. Dubitatur quia scientia
est una que est unius generis subiecti partes et passiones considerantur
secundum dicitur ii. posteriorum partes et passiones. Secundo etc. Tertio scilicet in
metaphysica quod nulla scientia probat suum subiectum esse. Sed in sacra pagi-
na plurimum deum esse. Sic probat magister primo .ii. di. distinc-
tione. Secundo etc. Tertio per ipsum posteriorum de illo supposito
quod est. ita quod quid est debet esse notum in qualibet scientia. Sed quid est deus
est omnino ignotum nobis. Item damascenus primo libro capitulo .iiii. Quid autem deus est
dicere quid est in essentia quod non est secundum subiectum et [illegible] incomprehensibile est
et hoc omnino ignotum. Ad hoc ut pateat intellectus hu-
ius questionis duo sunt declaranda. Primo quod in theologia est subiectum et materia. secundo
quomodo differt scientia ista a metaphysica. et huius intellectus apparebit in
istis questionibus. Primum nota. quod ars est imago nature. et ideo [illegible]
ea que dicuntur in rebus naturalibus in arte loquimur. videmus autem in materia
duplicem formam. [illegible] forma habet ratione actus et perfectionis [illegible]
est in entibus duplicem actum substantialem et accidentalem. et quia quilibet
actus presupponit propriam potentiam. ut dicitur in secundo de anima. secundum istum
duplicem actum est assignare duplicem potentiam ad actum substantialem
et accidentalem. potentia ad actum substantialem est potentia simpliciter et po-
tentia pura. quia esse substantiale presupponit nihil aliquod esse. potentia autem
ad actum accidentalem non est potentia pura. quia esse accidentale
presupponit logice procedit esse substantiale. et quia secundum [illegible] in viii. metaphysice
[illegible] est differentia inter materiam et subiectum. quia materia dicitur quod in potentia subiectum dicitur
quod in actu cum potentia ad formam substantialem sit potentia simpliciter.
potentia ad formam accidentalem non sit potentia simpliciter. sed potentia
cum actu. potentia illa sive susceptibile quod habet esse formam substantial-
em dicitur materia. illud autem quod habet esse accidentale presupposito dicitur subiectum.
Ex hiis autem hec possunt triplicem differentiam inter materiam et subiectum.
primo quia materia respicit formam substantialem. subiectum vero accidentalem
forma quia materia dicitur potentiam potentiam modo. subiectum vero aliquo
modo. tertia differentia est quia in primo quodammodo includitur. sed quia potentia
que est in subiecto terminatur quodammodo in materia quia materia est in potentia ad
omnes formas sed potentia quam est in materia non terminatur in aliquo
quia subiectum non est in potentia ad omnes formas. Secundo notandum quod duplex
susceptibile in naturalibus duplex. obiectum in scientia naturale et
[illegible]. obiectum principale non est in potentia primum. Sed est aliquo modo in
actu cum ab ipso scientia recipiat speciem et actualitatem.
et est aliquo modo in potentia cum quicquid cognoscitur cognoscitur
in lumine intellectus agentis vel alicuius luminis. et tale obiectum
a lumine actualitatem recipere. et ita actualitatem habet et
potentialitatem. ex quo apparet quod scientie duplex actualitas ap-
paret attribuitur. una ab obiecto a quo recipit speciem et
alia a lumine. nam si lumen dat actualitatem obiecto. tunc
dat actualitatem scientie. et lumen scientie actualitatem
[illegible]. actualitas tamen quam dat scientie ab obiecto est magis perfe-
ctibile. actualitas ipsi scientie cum ab ea habeat virtutem distinctionis quam actualitas
luminis. obiectum autem primum non est in actu de se secundum quod ut loquimur

de actu nam non dat actualitatem scientie. ut si in arte sint in-
venti induatur in scientia. sed subiecto prius obiecti. et ideo obiectum
secundarium duplicem actualitatem recipere. unam ab obiecto principali
quod est propria et [illegible] scientie. ubi de arte in scientia induantur
et aliam a lumine. et ideo patet quod obiectum secundarium est dictum in potentia quia
recipit actualitatem ab obiecto principali et a lumine. Sed obiectum
principale est in potentia in modo minori quia recipit actualitatem
a lumine. Sed non ab aliquo quod obiecto tamen non subiecto alicuius
tamen obiecti [illegible] induantur in scientia secundum suam exemplum apparet triplex.
differentia inter obiectum principale et secundarium. prima quia obiectum principale
est in actu et non simpliciter in potentia. obiectum secundarium predicto
simpliciter in potentia. secunda quia potentialitas illius que competit obiecto principali
competit et obiecto secundario sed aliqua potentialitas competit obiecto secundario
quia non subiectum sunt induantur in scientia in potentialitas non compe-
tit obiecto principali. tertia differentia est. quia actualitas perfectionis
quod recipit obiectum principale non est in esse scientie. sic magis
habet per se scientie dat. Sed obiecto secundario deficit actualitas
essentialis scientie et ideo obiectum secundarium est magis in potentia essentiali. principale
est magis in potentia accidentali. et quia istas tres differentias habebat
subiectum in rebus naturalibus. quia habet obiectum principale in his suis dicetur
in scientia obiectum principale subiectum et secundarium materia. ex quo autem patet quod sibi
[illegible] in arte similitudinem ad similitudinem subiecti et materie in rebus naturalibus
[illegible]. et ideo obiectum principale et secundarium possunt dici in scientia per simili-
tudinem eorum que sunt in sensu. Viso quomodo differt
materia in scientia ab obiecto. videndum est quomodo differt theologia a metaphysica.
Secundo est sciendum quod theologia ad metaphysicam habet triplicem differentiam.
prima est quia metaphysica est scientia communis. est enim entis secundum quod ens ut
scribitur .iiii. metaphysice. theologia autem ut patet ex processu questionis non
est communis proprie nisi forte ex omnibus in quantum de principiis primis considerantur
quod aliqua alia scientia inventa ab homine. Vel si similem differentiam inquam
est de deo quod est causa omnium et essendo causa omnium et continendo omnia
habet similitudinem cum communi et cum universali. proprie tamen et proprie non est communis.
ex ista autem differentia apparet ratio ponentis quod assignent subiectum
subiectum metaphysice non accipere subiectum proprie. sed assignare subiectum
theologie solum nomine. nam si theologia non est scientia communis non
habet prout aliud esse. et ideo res et signa non sunt subiectum in sacra
pagina. cum omnia contineant sub signis vel sub rebus.
Item genus omnium non est subiectum in sacra pagina cum omnia contine-
antur sub ente omnino accipiendo ens omnium ut isti ac-
cipiunt. scilicet per essentiam. per participationem. per unionem et significa-
tionem. Scientia potest esse quia subiectum in sacra pagina est scientiale per in-
spirationem non ista ut apparet subiectum accipit proprie quomodo
per inspirationem sciri possit. Circa ultima per inspirationem
huius in sacra pagina quod non sunt subiectum in ea nisi sit per
se. et ita apparet quod prima differentia quam habet theologia ad metaphysicam
quod in istis rebus principalibus non differt accipiendum subiectum in ea. si tamen
iste ponentes fideles sunt sed largo modo loquuntur accipiendo
subiectum proprium. Secunda differentia est quam aliquo modo ex prima sequitur. scilicet quod de
eodem considerabit metaphysica et theologia. nam si metaphysica
est scientia communis. oportet quod determinet de omni ente aliquo modo. et non
nulla scientia est in qua non determinet de illis de quibus metaphysica determinat.
sicut igitur theologia est de deo oportet quod et metaphysica sit de deo. Sed non
potest esse quod subiectum dicatur intendere determinare de deo metaphysica et theologia.
quod si eodem modo determinaret essent una scientia. immo quelibet

declarabitur de deo secundum modum suum. cum ergo metaphysica sit scientia communis declarabitur de deo sub ratione communi in quantum scilicet est ens et causa ultima entium. theologia autem cum sit scientia specialis de hiis que conveniunt declarabitur sub speciali ratione. et ideo sicut subiectum in scientia communi est considerandum modo communi, ita subiectum in scientia speciali debet esse speciale. et ideo dicitur de quo principaliter intendit ista scientia sub aliqua speciali ratione debet esse subiectum in ea. ista autem specialis ratio potest esse in quantum est principium nostre restaurationis confirmationis nostre glorificationis. quoniam autem hec sit propria ratio considerandi apparebit [illegible]. ex ista autem secundum ad apparet quomodo ille ponentes qui non assignaverunt subiectum secundum aliquam specialem rationem specialem non proprie acceperunt subiectum. et ideo [illegible] ponentes existimant a parte non proprie incessisse [illegible] est subiectum in hac scientia. constat enim quod bonum est quod commune quod dicitur [illegible] ut scribitur in primo ethicorum [illegible] et habet [illegible] posset esse subiectum speciale. cum enim bonum est quod commune et in scientia speciali debet esse subiectum non commune sub ratione speciali. sed speciale sub ratione speciali, patet quod talis assignatio non est propria [illegible] quod dicitur sic communi [illegible] et in his est subiectum in istas scientia cum Christus [illegible] includant et nos. sed accipiendo subiectum non accipitur proprie. quia quod est distinctum ab aliis oportet ut dicitur sub speciali ratione est subiectum in ista scientia ut patuit. ratio est huius. sed angelica [illegible] quod opera restaurationis est subiectum in theologia. appropinquat autem quod nec sic accipit proprie subiectum nam restauratio est conveniens sed addita non subiectum. Quarta positio est quod deus est subiectum in theologia. ista autem magis accedit ad propriam rationem sed non tamen sufficienter assignat subiectum quia ut patuit non quod assignat quod deus sit subiectum in scientia non sub aliqua ratione aliter [illegible] confusio scientiarum cum plures scientie determinent de deo. et ideo hic dicitur sit principium intentum in sacra pagina et sub ratione ipsius [illegible] introducitur in ea non tamen sufficit dicere deus est subiectum in sacra pagina nisi addatur ei aliqua specialis conditio. ut principium nostre restaurationis confirmationis nostre glorificationis. patet ergo quomodo distas duas dictas declarationes ponentes large de subiecto locuti sunt. Tertia differentia est quia metaphysica non considerat de deo principaliter secundum omnem modum sed solum secundum aliquem modum ut patuit in prima questione. sed theologia considerat de deo principaliter secundum omnem modum. ex ista autem differentia apparet quare dicitur in metaphysica non est subiectum simpliciter et tamen secundum metaphysicam sub aliqua tamen speciali ratione ut patuit. ista autem specialis ratio sed habet quia sub illa ratione principaliter subiectum considerat in scientia sub qua ei cognitio principaliter intenditur. sed theologia principaliter cognoscere deum intendimus ut nostrum restauratorem et glorificatorem. ergo et cetera. Ad argumenta quod probant deum esse subiectum in scientia, dicendum quod deum dicunt sed totam intentionem non exprimunt. nam deus est subiectum in ista scientia sed sub speciali ratione ut patuit. Ad primum in contrarium dicendum quod dicitur non habet partes et passiones. tamen ut patebit alias habebit [illegible] partes et aliquas passiones. vel possumus dicere quod non oportet loqui de tali scientia que habet principia [illegible] sicut de aliis que habent partes [illegible]. Ad secundum dicendum quod ratio est de subiecto in scientia et de principiis [illegible] quod nulla scientia probat [illegible] probare debet [illegible] principia sua nec subiectum suum. tamen per aliquam sciam [illegible] et per effectus probat ut patet per [illegible] septimi metaphysicae [illegible] probamus deum esse per effectus non per causam. Ad tertium dicendum quod quod est dictum sed [illegible] ut idem dicitur. dicendum quod deum sumimus in ista oratione est nobis ignotum

tamen quia est quod dicitur principium et dicitur dicitur scire possumus et cum quod dicitur quod de subiecto presupponimus quia est. ex parte quid est quod dicitur per nomen vel possumus dicere ut quidam dicunt quod ipsi effectus divini presunt [illegible] quod quid est in via cognitionis. nam cum omne medium addemus non habemus [illegible] in ratione quod quid est. ipsi effectus per quos deum cognoscimus possunt dici quod quid est et tamen ista solo aliquo modo [illegible] quia non distinguitur [illegible] demonstrationem propter quid et quia.

Postea dubitamus de subiecto theologie. nisi restat dubitare de hiis que considerat scientia ex subiecto. ista autem ut dicebatur sunt v. scilicet ordo. dignitas. unitas. distinctio et necessitas. unitas quia unitas et distinctio conveniunt in se in parte in idem. quod ex eo quod res habet esse unum habet esse indistinctum in se et distinctum ab aliis. ideo solum de quatuor queremus. Primo de ordine istius scientie ad alias. Secundo de dignitate. Tertio de unitate. Quarto de necessitate. Quantum ad primum queremus tamen quia ordo scientie ad scientiam attenditur ex eo quod una subalternatur alii. vel subalternat sibi aliam. ideo querere de ordine est querere de sua alteratione. de subalternatione ergo tria queruntur. Primo utrum ista scientia subalternetur alicui scientie humane. Secundo utrum subalternetur alicui alii scientie. Tertio utrum subalternet sibi aliquas scientias humanas.

Ad primum sic proceditur. videtur quod ista scientia subalternetur metaphysice. quia subiectum [illegible] subiecto ut scientia esse subscientia. sed subiectum theologie videtur esse sub subiecto metaphysice. quia subiectum metaphysice est ens commune. subiectum theologie est aliquid eius distinctum ab aliis entibus ut dicit ipse. sed sub communi continetur quod habet esse distinctum. ergo et cetera. Praeterea quando aliqua scientia declarat de aliquo in communi et alia scientia nova declarat de illa scientia quod communis non declarat et illa subalternatur ei que in communi. sed communicatio est ex ignorantia causae ut dicit primo metaphysice. cum ergo theologia in communi de deo declarat quod obstupescat intellectus propter ea que dicuntur in ipsa. sed videtur dicendum secundum metaphysicam quod que non communicat declarat in una et in alia declarat [illegible] sed scientia que communiter declarat de aliquo subalternat sibi scientiam que non communiter declarat de eodem. ergo et cetera. Praeterea videtur quod subalternetur philosophie. quia scientia ista dicitur deum esse principium [illegible]. philosophus autem hoc probat in viii physicorum. philosophus quod motorem [illegible] infinitum. sed illa scientia subalternatur scientie quod probat et illa subalternata supponitur. ergo et cetera. Praeterea ut inferius videtur quod illa scientia subalternetur omnibus scientiis. quia videmus quod perspectiva subalternatur geometrie ex eo quod accipit ab ea aliquas propositiones probatas. cum ergo ista scientia accipiat ab omnibus scientiis. ergo et cetera.

In contrarium est quia excellit omnes scientias et omnes sunt ancillantes nulli subalternatur. sed ista scientia excellit omnes scientias et omnes ancillantur. ergo nulli subalternatur. Quod autem illa omnes excellat patet. nam ut dicit philosophus in primo metaphysice. quod scientia que maxime est de deo dicitur domina scientiarum. cum ergo theologia sit magis principaliter de deo quam metaphysica, magis ipsa dicitur domina scientiarum. ergo omnes ei ancillantur et ipsa nulli subalternatur. Responsio dicendum quod modus subalternationis scientiarum [illegible] est ad presens. unus modus subalternationis est quando una scientia ancillatur alii et ista subalternatio non est aliqua quedam familiaritas. [illegible] talis familiaritas subalternatio dicitur quia ut habitum est ex hiis quod subalternari unam scientiam alteri quia habet ordinem ad aliam et quia una ordinatur ad aliam et quia ancillatur ordinatur ab illius

I

quibus ancillantur. Unde est quod talis similitudo subalterna-
tio dici dicitur. De ista autem subalternatione determinatur in primo metaphysice
ubi dicit quod omnes alie scientie metaphysice famulantur. Ista autem famula-
tio et ista regulatio extendit se quia illa scientia que considerat op-
timum in aliquo genere habet regulare omnes alias scientias in illo
genere et ideo quia metaphysica considerat optimum in genere entium habet
regulare omnes alias scientias inventas ab homine et instituere
prius omnium ut idem patet. Sunt modi tertius subalternationis
sunt tamen in primo posteriorum qui sic differunt quia unus illorum
non dicit univocus. Alius autem quasi univocus dicit. Modus autem non
univocus habet esse quando una scientia determinat de aliquo magis
de eodem alia scientia non determinat simpliciter sed solum secundum aliquem
modum et sic determinando una dicit propter quid quod alia dicit quia.
Sic apparet in perspectiva et geometria nam de eodem simpliciter
non est perspectiva et geometria quia utraque non est de linea
simpliciter sed geometria solum nec utraque est de linea visu-
ali. Sed perspectiva solum. Tamen utraque in aliquo uno est de eadem
quia linea simpliciter reservatur in linea visuali et linea
visualis continetur sub linea simpliciter. Ad hunc autem modum
multa requiruntur. Primum est quod de eodem aliquo modo sit subal-
ternans et subalternata. Nam si nullo modo de eodem esset tunc
non diceret una propter quid illius cuius alia diceret quia. Secundo requiritur
quod subalternata aliquid addat ei quod considerat in scientia subalternan-
te sicut videmus quod linea visualis de qua considerat perspecti-
va aliquid addit super lineam simpliciter de qua considerat ge-
ometria. Ista autem additio extendit requiritur quod scientia que dicit
propter quid est magis abstracta et magis alta quam scientia que dicit
quia et cum minus abstractum per se habet per additionem ad magis
abstractum. Tertio requiritur quod huiusmodi additio non esset extra
essentiam sed sit additio per se loquendo non extranea propter hoc quod si careret
tunc addendo scientiam aliquam poterit considerare de illa
re simpliciter poterit considerare de illa re cum additione
vel quia cum continetur extra principia illius esse per se. Illa eadem
scientia que determinat de linea simpliciter determinat de linea
curvata quia curvitas non continetur extra principia linee
non est eadem scientia que determinat de linea simpliciter et visu-
ali. Quarto requiritur quod talis additio est quod id additum sit consequens ei cui
sit additio quia si non esset ei consequens non posset de eo esse
aliqua scientia. Nam de linea alba non est scientia quia lineam
albam non est reperire. Istarum autem quatuor conditionum due per se
requiruntur ad subalternationem. Alie autem due quodammodo per ac-
cidens. Nam per additionem esse consequens ei cui sit additio
et non esse extra principia sibi sunt cause per accidens et singulis
non. Prime autem due conditiones per se et directe requiruntur
ad subalternationem que ex ista conditione sequitur
quod una scientia dicat propter quid et alia quia. Tertius modus
subalternationis est quando de eodem determinat scientia subalter-
nans et subalternata sed subalternans determinat de eo in
simili. Subalternata autem in grosso. Sic posset exponi plus
de armonica mathematica et de ea que est secundum auditum. Nam
armonica mathematica determinat de numero relato ad so-
num in simili. Ea autem que est secundum auditum determinat de eodem
sed in grosso. Similiter est et se habet appetentia ad astrologiam.
Nam appetentia sive scientia que nautae utuntur considerat cursum

astrorum in grosso quod considerat astronomus in simili.
Viso ergo quod tres modi subalternationum possunt reperiri quod theologia nulli scientie
humane subalternatur. Quia omnis scientia humana vel est communis ut
mathematica vel est specialis ut cetere scientie. Si igitur theologia subal-
ternaretur scientie humane vel subalternaretur metaphysice vel alicui
scientiarum specialium. Metaphysice subalternari non potest. Nam licet
aliquo modo de deo tractet sed nullo modo est possibile primo modo
est impossibile. Nam mathematica extendit subalternat sibi alias scientias quantum ad
genus entium considerat optimum ut deum ipsum ut patet per philosophum.
Sed quia ipse dicit licet differentia non sit de consideratione scientiarum
specialium inventarum ab homine est tamen magis proprie
de consideratione theologie quam metaphysice ut patefactum est. Igitur
secundum istum modum nullo modo theologia subalternatur metaphysice. Immo
magis videtur quod metaphysica debeat subalternari sibi quia cum
sit de hiis in quibus theologia apparentibus supra illum. Secundum secundum modum alternationis
non subalternatur ei. Nam in nullo minus per se attenden-
dum est quod in scientia subalternante dicit propter quid et in subalter-
nata quia. Sed hic non potest esse in theologia respectu metaphysice. Nam ea que
dicuntur in theologia de deo supra rationem sunt ut patet per Dyonisium de divinis
nominibus. Rerum autem que supra rationem sunt scientia per rationem investigata
rationem reddere non potest. Tertius modus subalternationis
est et impossibilis quia secundum illum modum scientia subalternans maiora et
altiora cognoscit quam subalternata. Sed autem est econtra quia per theologiam
altiora de deo scire possumus quam per metaphysicam. Primum sunt
illum modum subalternans et subalternata sunt de eodem. Secun-
dum quod est principium nostre reparationis et consummationis glorifi-
cationis. Ita est theologia quod non est metaphysica. Scientiis autem
specialibus theologia non subalternatur sed secundum nullum dictorum modorum.
Quia nulla scientia specialis considerat de optimo in genere entium
quia inter ceteras scientias specialis nulla est magis nobilis et magis
prima ut patet per philosophum vi metaphysice. Si igitur aliqua deberet
considerare ista consideraret. Sed ista non considerat ut patet ex
predictis. Unde dicit quod que non amplius mota movent
non amplius physice considerationis sunt. Si igitur nulla scientia
specialis considerat de deo quod est optimum in genere entium de quo
considerat theologia nulla scientia specialis subalternabit sibi
theologiam secundum primum subalternationis modum. Sic et secundum secundum et secundum
tertium. Quia nullus duorum modorum specierum secundum suam rationem est de con-
sideratione scientie subalternantis et subalternate aliquo modo.
Sed deus secundum rationem suam nullo modo est de consideratione scientie specialis
inventae ab homine. Igitur theologia non subalternatur alicui
scientie speciali vel communi. Igitur nulli scientie humane subalternatur.
Ad primum dicendum quod non sufficit subiectum esse extra subiectum eo modo quo
subiectum theologie est subiectum metaphysice sed requiruntur alie conditiones
predicte diverse secundum diversos modos subalternationis quas
conditiones non possumus reperire inter metaphysicam et theo-
logiam et ideo non subalternatur. Ad secundum dicendum quod theologia determinat in
amministratione(?) de deo quod ea que dicit sunt altiora quam
ea que dicit metaphysica et ideo non subalternatur ei. Quia
ista amministratio non significat extero quod metaphysica tradat cursum
rerum quam theologie narrat cum narrat actiones
supra rationem. Sed propter altitudinem dictorum ut dictum est. Ad tertium dicendum quod theologia
non presupponit actum physica demum esse infinite potentie.

sed magis ly presupponit a sciencia inferiori. ¶ Ad quartum
dicendum quod theologia accipit ab omnibus scienciis non tamen
accipit eo modo sicut accipit perspectiva a geometria
quia perspectivus accipit propositiones geometricas quasi regulas
sue consideracionis sed theologus accipit ab omnibus scienciis
propositiones ut eas ordinans in obsequium suum non ut re-
gulentur per illas sicut videmus in militari accipere artem
[illegible] et superiorem ab inferiore et per hoc patet solucio [illegible] ad tertium
quia dato quod theologus accipiat [illegible] esse potencie
infinite probacionem propositionis istius non tamen accipit eam ut
regulentur per eam sed solum in obsequium eius.

Secundo queritur utrum ista sciencia subalternetur alicui alii sciencie.
Arguitur quod non quia ista sciencia ut dictum est non subalterna-
tur alicui sciencie humanitus acquisite. sed preter scientias hu-
manas non est nisi sciencia divina. sed ideo non subalternatur sibi
ergo etc. ¶ Preterea sciencia contingit nos nobilissimo fine ergo est
nobilissima. sed nobilissimum nulli supponitur
ergo etc. ¶ In contrarium quia que supponit principia et non probat subalt-
ernatur ei a qua supponit. sed theologia presupponit articulos
fidei quos habet quasi principia ergo subalternatur sciencie a qua illa
principia presupponit. ¶ Respondeo dicendum quod omnis sciencia procedit ex ali-
quibus principiis. nam cum hec sit differencia inter scienciam et intelle-
ctum quia sciencia habetur conclusionum. intellectus vero principiorum ut patet
ex primo libro posteriorum cum conclusiones ex principiis deducendo dicendum
conclusiones inveniantur in illa sciencia. principia autem non sunt sic
uniformia quia probo[illegible] quedam sunt principia nota et quedam
non solum sapientibus et sic distinguimus quod quedam sunt
principia nota intellectui sapientum. quedam intellectui omnium.
Item distinguere possumus quod quedam sunt principia nota in sciencia
in qua assumuntur. quedam in alia. Item quod sicut distinguuntur
principia ex parte cognoscencium. ita possumus distinguere ex parte
scienciarum. sciencia autem illa que utitur principiis non per se notis
sed in alia sciencia declaratis est subalternata. Immo quanto illa principia
declarantur est subalternans et quia sciencia theologie utitur principiis
ut articulis fidei qui non apparent nobis per se nota. vel oportet
dicere quod theologia non sit sciencia. vel quod illa principia sint in superio-
ri manifesta sciencia. sed quia theologia secundum suum cognitorem dedimus
sciencia dicitur. ut dicitur xiiii de trinitate capitulo xix. oportet quod arti-
culi fidei in superiori sciencia non sit. superior autem theologia non
est sciencia dei vel sciencia beatorum. subalternabitur ergo theologia divine
sciencie vel sciencie beatorum. quo autem modo subalternationis eius sibi
subalternationis eius subalternetur si queritur dicendum quod nullus modus
quo conspiciatur in humanis scienciis subalternationi competit.
nam primus modus dicebatur esse. quando una sciencia erat de op-
timo in aliquo genere. alie autem non erant de illo. iste
autem non est conveniens hic. quia sicut sciencia beatorum et divina est de
optimo quia de deo. ita et theologia nostra est de optimo quia de
deo. Item tollitur secundus et tercius subalternacionis modus
quia in illa sciencia subalternata dicebatur quod sciencia subalter-
nans dicebat propter quid. in consideracionibus autem de deo propter
non est assignare quia ipse quod est omnia que existunt in deo dicitur
esse [illegible] et hic iste modus subalternationis non sit id
[illegible] cum aliquo [illegible] tamen similitudinem cum
[illegible] dictorum habet. in similitudine cum primo modo. nam

fuit illum sciencia beatorum subalternat sibi theologiam quia hec nostra sit
de optimo. illa tamen magis id optimum apprehendit habet autem
similitudinem cum secundo. quia sicut in principiis sciencie subalternate non sunt
nota in illa sciencia sed in superiori ut est videre in perspectiva
et in geometria ita principia certitudine speculationis assump-
ta a theologico non sunt clara sciencie beatorum habet autem similitu-
dinem cum tercio quia sicut ea que tradit apparencia sine in
motus decursu astrorum intuetur eo modo in grosso astronomi
autem ea videt modo subtili ita ea que tradit theologia de veri-
tate [illegible] ea intuentur in grosso quod dicit et beati subti-
liter intuentur. ¶ Ad primum dicendum quod sciencia ista non subalternatur
sciencie humane subalternatur tamen sciencie divine non tamen ipse deus
quasi subalternetur sibi quia sciencia divina dicitur est certa et clara
et certa dicitur maior et beatorum unde non subalternatur
sibi ipsi. alia sciencia subalternatur tamen sciencie divine vel beatorum.
¶ Ad secundum dicendum quod nobilissimum est duplex. scilicet nobilissimum in genere
et nobilissimum simpliciter. unde licet ista nobilissima in genere
quia in genere scienciarum maiorem tenet principatum tamen sciencia be-
atorum et divina nobiliores sunt ista quibus subalternari
poterit.

Tercio queritur utrum ista sciencia subalternet sibi alias huma-
nas. Et videtur quod sic. quia quando aliqua sciencia tradit causam eorum
que dicuntur in alia. tunc illa sciencia subalternat sibi aliam. sed hec tradit
cognitionem dei qui est causa omnium eorum que dicuntur in aliis scienciis.
ergo ista subalternat sibi omnes alias. Preterea ex hoc una sciencia subalter-
natur alii quia est sub illa. cum ergo omnis sciencia humana sit sub
ista quia sub dignitate omnis sciencia humana subalternatur
isti. ¶ In contrarium est quia sciencia subalternata accipit principia
a subalternante. sed nulla sciencia accipit principia ab ista ergo etc.
¶ Respondeo dicendum quod sicut supra tactum est. triplex est subalternationis
modus. unus modus est ex eo quod attingit optimum in genere et non
alie. secundus modus est quando una dicit quia alia propter quid. sive
una dat principia alii et alia regulatur per principia accep-
ta. tercius est quod unumquodque quando de eodem est sciencia subalternans
et subalternata. sed una de illo dicitur per causam et alia subtiliter.
alia non modo grosso cognitionem tradit quasi sibi bene advertimus.
secundum tercium modum sunt omnino alieni ab ordine quo inde
inter theologiam et alias humanas sciencias. nam secundo modo sciencia
subalternata accipit principia a subalternante isti ordini non
competit quia alie sciencie humane a theologia sua principia non
accipiunt. Item tercius quod est unumquodque non competit theologie
et aliis humanis scienciis quia tunc oporteret quod sicut theologia determinat
de deo mediante revelacione principiorum vel glorificacionis consideracione. ergo et alie sciencie determinarent sed theologia
determinaret de illo magis subtiliter et alie magis grosso quod non
videmus. si igitur aliquis modus subalternationis sciencie huma-
ne theologie subiaceant hoc est solum secundum primum modum quia scilicet
theologia attingit optimum quod alie sciencie non attingunt
sicut videre est in methaphysica respectu aliarum scienciarum humanarum quia me-
thaphysica est de deo qui est optimum in genere entium subalternat
sibi omnes alias scientias humanas quia quantum ad hoc est sub fine sciencia est
sub sciencia ut dicitur primo ethicorum. quod subalternatio non solum reperi-
tur in practicis sed etiam in speculativis. in hac autem subalternatione
duo considerare possumus quia ex eo quod methaphysica attingit cognitionem

naturalis

Est modus subalternationis

dicitur secundum modum ponendi hominis et existunt illius ad quam cognitionem cognitio recepta in ceteris scientiis ordinatur sicut alie scientie ei ancillantur et ipsa sola libera dicitur secundum philosophum primo metaphysice. secundo quia cognitionem istius optimum attingit secundum tertium modum et quartum modum. tertius modus est ut expositum est ex hiis que naturaliter nobis deveniunt in cognitionem et nobis occultantur. ideo sic attingit finem eundem per modos tertium ita prout omnibus communia et que plurium audita ut communes acceptiones secundum modum ponendi declarare spectat ad ipsam et ideo sicut alie scientie aliquo modo assumunt principia a methaphysica quia ordo est in principiis nam principia posteriora roborantur per priora. secundo quia quia methaphysica attingit optimum sicut alie scientie sibi ancillantur. quia attingit ipsum secundum modum tertium declarat principia quibus aliquo modo singule scientie innituntur. cum ergo theologie nulli istorum competat et non aliquo quia competerit solum quasi attingere optimum. sed per se solo quarto et directe non attingit illud secundum tertium modum sed secundum revelationis formam. ut ostensum est ergo competeret ei quod omnes scientie eo quod attingit optimum non quod omnes quia ipsum attingit secundum ordinem rationis. ancillabuntur ergo singule scientie theologie et erunt omnes in suum assumunt obsequium in tantum prout declarabitur et quia magis attingit optimum theologia quam methaphysica ut declaratum est et declarabitur in posterum magis ancillabuntur theologie singule scientie quam methaphysice immo ipsa methaphysica ad theologiam comparata non erit libera. sed cum minus attingit optimum quam ipsa debet ei ancillari. Ad primum dicendum quod non sufficit tradere causam eorum que dicuntur in alia scientia ut illa scientia ei subalternetur nisi illam causam tradat secundum rationis modum et illam causam in superiori scientia quia in superiori scientia traditur presupponat. et non ut in theologia principia scientiarum humanarum et ideo scientie humane ei non subalternantur secundum illum modum. sed solum ratione finis et eo quod theologia attingit optimum ut dictum est. Ad secundum dicendum quod omnes scientie humane sibi ancillantur quasi digniori in quantum in illa attingit optimum ut dictum est. Ad tertium dicendum quod non oportet quod que scientie assumant principia a theologo ad hoc ut subalternentur ei secundum primum modum subalternationis ut predictum est superius patefactum.

Postea querimus de ordine istius scientie ad alias quod omnes ista scientia ex suo subiecto restat querere de dignitate quod est ex suo subiecto consequenter et videtur quod ista scientia non sit dignior aliis scientiis humanis. quia quanto aliqua scientia magis facit scire tanto est nobilior. sed scientie humane magis faciunt scire quam theologia. cum quod scire sit per causam ut dicitur primo posteriorum et primo physicorum et ille tradit causas dicendum. theologia autem narrare videatur. secundo et est. Preterea nec minus theologia quia nobilitas scientie provenit ex nobilitate subiecti ut dicitur primo de anima. sed methaphysica habet pro subiecto totum ens. sed totum ens maiorem dignitatem importare videtur quam quod hoc ens distinctum cum bonitas entis distincti includatur in bonitate entis totius. ergo theologia nobilior ... quam sit methaphysica. Contra quanto aliquid est magis approximatum ... tanto est magis perfectum. Contra actus activorum sunt in patiente et disposito ut dicitur secundo de anima. sed scientie alie a bis sunt nobis magis proximate

cum eas ex nostra ratione investigare possimus. ergo ille nos magis perficiunt. sed quanto extra sunt scientie digniores et nobiliores quia intellectum nobilem partem anime perficiunt scientie alie digniores erunt ideo quia magis perficiunt scientie alie digniores. In contrarium est ut quia huius est alie sibi omnes ancillantur. ergo ista illis dignior est. Ad secundo dicendum quod dignitas in scientia dicitur sumitur a dignitate subiecti. et ex demonstrationis ratione ut dicitur in primo de anima. sic apparet quod geometria excellit astronomiam certitudine demonstrationis astronomia excellit eam nobilitate nobilitate subiecti. quia ergo ideo sunt vero istorum modorum. scilicet nobilitas ex dignitate subiecti spectat directe ad presens negotium cum quod ista ipsa sint mediocria dignitas et certitudine *demonstrationis* in fine locum proprium habere poterit. Notandum ergo quod scientia humana divisa est communis et specialis sicut quantum ad theologiam sit dignior aliqua scientia speciali nobilitate subiecti quod non habet dubium. nisi de deo directe consideratur theologia et philosophus habet deum ipsum in quo patrie. ergo cum deus ipse nobilitate excellat ceteris theologia dignitate excellet ceteris scientiis specialibus. sed utrum sit nobilior methaphysica secundum istum modum per eius subiectum hoc dubium est. nam cum subiectum in methaphysica sit ens in eo quod ens et ens in eo quod ens non solum includitur deus. sed et bonum creatum. cum bonum creatum sit aliquod bonum videtur quod dignior sit methaphysica quam est de omni ente quam theologia que solum est de ente prius principio et ideo ut veritas pateat duo declaranda existunt. primum est quod non est maius bonum deus et totum universum quam deus solus. secundum est quod cognitio quam habet theologus de deo est maius bonum quam sit cognitio quam habent omnes scientie humane de creaturis cum cognitione quam habent de deo per creaturas repertam in philosophia omnia ostendit. prima est quia perfectiones omnium generum congregantur in primo principio et ideo est quod ex eo sunt omnes perfectiones rerum. cum ergo deus sit ipsum esse separatum non participatum cum sit ens primum quod ei dat omnibus rebus esse et continet omnes rerum perfectiones et ipse hoc in V metaphysice dicitur quod est quoddam perfectum universaliter perfectione in quo refulgent perfectiones que sunt in unoquoque genere et ista est distinctio primi principii dei. scilicet sicut ergo omnes perfectiones omnium generum refulgent in primo principio non est plus de perfectione in deo et in omnibus creaturis quam in deo solo et quia bonitas ex perfectione sumitur non est maius bonum deus et universum quam deus solus ipse hoc concludit Augustinus VIII de trinitate capitulo III quod deus est bonus non alio bono sed est bonum omnis boni. Secunda via ad idem probandum habetur ex causarum ordine. nam sicut potest apparere efficientia bonitas apparere sicut quia quecumque sic agit efficacem agit per suam potentiam et virtutem ita ad quem inclinat sicut inclinat ex perfectione et bonitate ipse hoc secundum ... quia qui tollit finem tollit omne bonum et ... id ait quod sit et bonum id. sed sic videmus in causis agentibus quod quicumque habet virtutes agentes habet ab agente superiori non est maior potestas in agente superiori et inferiori quam in superiori solum ... habet martellus habere ...

dignior

demonstrationis

et die digne sit meth(aphysica) ... m

no eet maior po nisibro et marcello qz i silb
solu et q posit silb cu marcello posit sin mar
cello et si istum mod qz ds e efficiens pmu et
oia q intute hnt ab ipo hnt no e pl de po in
do et malus agentib qua ido solu et in qz sic
ds e agens pmu ita e finis ultim et sic oia age
cia hnt uirtute ab ipo ita oia encia hnt boni
tatem ab eo et ido sic concludebat qz no erat ma
ior int nos et ioib aliis entib qz ido solu ita
intre debem qz no e maior bonitas di et toti
uniusi qz di solu qz declare uolebam. tcia ma
colligit ex infinitate bonitatis ipius qz ds
excedit bonitate creaturaz infinitu ido boni
tas diuina no coparatur ad bonitate creata sicut
linea ad linea. qz qlibz linea alia linea finita.
qz infinita n e dare pportionem multiplicatoni reddit
coparat ad ea sic linea ad punctu. et sic no e ma
ior linea et punct qz linea solu. alr n linea di
sa i ptes eet maior se ipa qn cu i pla puncta
actualit coexistant. ita bonitas pmi cu bonitate
creata no e maior qz bonitas pmi solu et no no
maledicebat plo ut he ex. x. eth. qz delecta
to no erat p se bonu. qz delectato cu prudecia
e maius bonu qz delectato solu q p se concedit de
separato bono. sig bonitas creaturaru n addit
ad bonitate p no possum concludere metha
ee digniore q e de bono icreato ut si qz theo
q e de bono increato pnr solu qz no e de maio
ri bono sicut metha sit ide melior qz consid
utruz bonu qz si considaret pnr increatu bou solu
ut theo. tc dr declari p p ma e ex eo qz ds
i theo pnr intedit sa e ex mi considationes q theo de
do ht. pmu g declaratur qz p pma i q e p se
et p e mag qz i q e p ad et no i so meth. dz q
ig s e max calidus. qz e pmo calid ignis ca
lidor. cu g theo mag p et pnr considet de do
qz metha ut p3 pria. dca. theolog pl de do co
gnoscet qz metha. vn tull et si pl cogitat
cognosce tm et amplius roe a q tm cognosce
cu bonitas creaturaru n addit s bonitatem
p cogto de creaturis s bonitate n addet sup
cognitonem pmi cu bonitas cogtois ex bonitate
et digtate obi sumat origine s qz b de bono
et digtate locuti sum. g roe q theolog cogt
pn de do. qz me e eq dign no obstate addicoe
cogtois creaturarum. roe a co qua cogte e aplis
e mag dign immo i q q3 fiut oe i cogtoz
hita creaturaru trascendit. g theo q ab ipa
diuina sacia sumit forma et mod dicere possum q
p se dr i ex. de ipa sacia diuina q sinpe dr sciret
q d ex se. p. s. et pnr inlesceret. ita et theo qz s
et pnr solu de diuin pobo ht. digior inde exist
et si a pobo pnr hret ul i obo pnr i cludens
de necitate inlesceret. ul e g metha adtio

opata. sa ma b ro declarat p ex ipo consid actois
mo q et theologus. ma no considat de do s rois
mod. h s reuelatonis for et no glia cogtat de
do ad q no attingit ro metha. q qz ma lum
tatam ht ex inuestigonis in qz se ordinem
ronis ad illa itelligenda se no ualebit extede
et ido de do paucora cognoscet. consz. n tu pp h
illa q theo reuelatone hnt in ita sc qz que
p ronis inuestigone cophndut. immo mag cona
mir i maiori lumie ut i lume icreato. p3 g q theo
no e ignor metha qz do pnr cu illa sic dcte
immo e mag digna. Quod p dr q scire pnm
e mag scire q ei q pnm cogscit inori modo
sciunt no tm pp h e mag scire pnm qz scire
p reuelone. qz i apphendo ea pllem errare
reuelato a si diuina sit falli no pt. l possu dce
q ille mod no e nisi uerius qz si sic eet cogto
pnr no eet ad nobilis cognito conclonum
cu cnu dr p se p posterior vn sic cognito
pncipiorz q sut solu no intellcus agentis
excellit cogtoin qz uni sit cogto eoz q dnt
i sacra pagina excellit oez alia cogtoz a nob
hita cu lumie diuinu i qz talia no sut lume
rois excedit excedat. Quod s dr q totu uniusu
et ds no est maius bonu qz solu ds immo consid
re de utroqz pnr no e cte dignius sic consz
pnr de do solu. Quod s tcium dr q si cogto q ht
me e nob mag pporconata illi n e nobis
mag pporconata s addita gra. ul possum dce
q argumetu n arit i pfcoin scie n i digtate
s arit i sfimitez ulrz. ...

Ereo que de vniusi istius scie xiii. q n sit v
na. Nam ista scia determinat de creatore et
creatura. et argno. aut considat de eis s ronem
una aut s considatones diuisas. s3 si s diuisas hoc
intetu qz no e una cu ex diuisitate ronis hat
ee diuisitas i scia. sia s3 una rone et q s3 una
rone considant no alia cogtoz effice unu qz
q. ul indistincte accipiut no g p theolo q
potium cogscere dnr ee distinctis creatis q s
e. Pp s qm ze ny. me e de equocis no pot
ee scia una s3 s erid. i de sbo coz q dr ee i
sitetelestib et inferiorib sut in gi uoce cu mag
diuer creator et creatura qz hz coz a ql h coz ima
qz spe acce ut dic hugo ico sr angelica. ia
q ex g de do et creaturis dz totu equoce dicer
g no e de eis scia una. Pt s p hm i p posti
or scia vna e vni gnis sbi. co h corruptibile
et incorruptibile differut plusqz gne ut dz i x. me e
a creatu addit conpatu corruptibile dz s aug. no
g de creato et icreato erit vna scia tm differut plusqz
ge. Inductu e qz q no e scia una n e scia qz
pro ht ee a d et vnu ee ut sc be. ni. infine.
h theo e scia ut patebit g e una. Item qz

oz nos ꝯcede theoᵍ ēē vnā sciam · qꝛ lꝫ alio non
eēt scīa · qꝛ ſ ꝑbm · ī h · elech · eadᵉ ē rō hōis et
vniᵘ hōis pari rōe eadᵉ ē rō sciē ⁊ vniᵘ sciē ꝗ
ꝫᵒ nō ē vna scīa nō ē scīa · modᵒ tn̄ vnitas as
signare nō ē facile ⁊ sūt dūse opiones de assig
nōne vnitatis hᵘ · nā qⁱdā distinguūt ꝑplicem
vnitatē · vnitatē uocis tm̄ ⁊ nō rei nᶜ rōnis ·
vnitatē uocis ⁊ rei ⁊ nō rōnis · vnitatē uocis
⁊ rei ⁊ rōnis · dīr autē ꝙ vnitas uocis ⁊ rei
ē vnitas analogie · nā sic eq̄uocū hꝫ vni
tatem uocis solū ita analogū hꝫ vnitatē
⁊ solū rei sic apꝫ ī ente · nā ens ꝑdicatur
de oībꝫ ꝯtentibꝫ sbillo ſ vnā uocē · ꝑin
dic vnā rem exñtē ī oībꝫ entibꝫ · sc̄am
entitas reꝑiatur in singlis entibꝫ i sbiectiuā
rem nō dicit ſ rōm unam · nam lꝫ entitas
reperiatur ī sbā ⁊ accīte · nō tn̄ ſ vnā rōm
reperitur in eis · vnitas ē · ē qª vnitas uocis rei
⁊ rōnis · nā hō ꝙ pᵗ vni uoce de suis in
ferioribꝫ ꝑdicatur de eis ſ vnū nᵃ ⁊ ſ vnā
rē ꝙ vna nā hūa reperit ī oībꝫ hōībꝫ ⁊ ſm
unam rōm · qꝛ nā hūana ſ rōm unam ab
oībꝫ ī diuidit ē ꝑticipata · ista ꝑplex diuisio
vnitatis ꝑmissa reddit adeqōm ꝙ vnitas eq̄
uoci ī pedᵗ genᵒ sbiāle ⁊ geᵒ ꝑdiāle vnitas q̄
analogi lꝫ ī pediat genᵉ ꝑdiᵒ ꝑdiāle qrē nē
genᵒ ut pbat · ī · iiiᵒ · metħ · nō tn̄ ī pedit v
tatē gnīs sbiālis qꝛ ens pᵗ eē sbm ī aliq̄ scīa
ut ī metha · vnitas vnitati nᶜ impedᵗ genᵒ
sbiāle nᶜ geᵒ ꝑdiāle · lꝫ uiso ſ istā rōm pꝫ solō
qōnis · ꝙ lꝫ creatoꝫ ⁊ creatura nō possint eē vnū
vnitate vnᵃ · hīt tn̄ vnū vnitate analoᵉ ⁊
qꝛ tal' vnitas lꝫ ī pediat geᵒ ꝑdiāle nō ī pedᵗ
geᵒ sbiāle ideo potit eē vna scīa de vtrꝫ · sꝫ id
dr defic̄ · pᵒ qꝛ distictio nō ē bō · nq̄ nō ē vm
ꝙ vnitas analoᵉ sit vnitas vnᵒ rei vl' nᶜ re
pite ī oībꝫ analoᵍˢ sic indeᵒ sanū ꝑdicatū ana
loᶜ de cibo ⁊ alijs · nᵃ sanitas solū ē ī aīali ⁊ ī cibo
lꝫ ē vnitas vnᵒ rei cui aᵃ attribuūt · vn̄ ⁊ in
· iiiᵒ · meᶜ vnitas analoᶜ dr vnitas attrbōis ·
sᵒ deficit qꝛ distictō nō ē ad ꝑpoᵐ ꝙ illa scīa
ē vna vnitate anaᵉ cᵒ sbm ē anologū ·
dr aᵗ ipse qⁱ eo nā ut diuinᵒ ī istā scīa ē sbm
ē unū aᵈ nō anologū · ꝫ lꝫ ē alᵒ modᵒ dr
ꝙ vnitas theoᶜ ē vnitas lūīs · nā ex vnitate lūīs
diua scīa istā vnitatē hīt · nā ut hitū est
theoloᵃ ē scīa ī spirata ⁊ ꝑ reuelōm hita ⁊ qꝛ
vnū lūm ē a quo originalit̄ hīt oīs tal' reuelō
theoᵃ scīa vna dr · sꝫ at modᵒ lꝫ uideatur ꝑᵒ
sbtilioꝫ nō ē bonᵒ tn̄ · nā nos uidemᵒ ī scia
duplicē actualitē · vnā ex lūīe aliā ex ꝑncᵖˡⁱ
obᵒ sic apꝫ ī sciis hūanis · nā lūm intellectᵒ
agentis ꝑbꝫ quādā actualitē singuls scibilibᵒ
⁊ ꝑ ꝯñs singul' sciis · ē · iᵒ lūm ꝙ ē oīa facere ·
alıam actualitatē recipit scīa ex obō ꝑncᵖˡⁱ ·
nā cū ꝑᵈ aᵈ sortiatᵃ spēm ⁊ actualitatē cū
scīa trahat spēm ex ꝑncᵖˡⁱ obō · ī hit ⁊ actua
litatē ab eo · ista dᶜ actualitas sic diffᵗ nō
ſ nos ī uehatᵃ ꝙ actualitas ē lūīs ꝙ gnāle ·
vn̄ vnū lūm intellectᵒ agentis addādā actua
litatē oībꝫ sciis hūanis · sꝫ ex actualitᵗᵉ sbi
ꝯsequētā spālē vnitatē · vn̄ sectantᵃ scienc
quadmodᵒ ⁊ res de qᵘbꝫ sūt sciē ī quādᵒ lūīa ⁊
lūīa qᵘbus īnituntᵃ ⁊ sic lūm intellectᵒ agentis
ꝯparatᵃ ad sciam hūanā · ita lūm diuinū suo m
ꝯparatᵃ ad theoᵃᵐ ⁊ sic vnitas lūīs intelle
ctus agentis ꝯpatitᵃ secū dūsitatē specificā
sciē hūane · ita vnitas lūīs diuini possꝫ ꝯpati
secū dūsitatē specificā theoloᵉ ī mo multo
magᵉ qꝛ plᵒ excellit lūm diuinū theoloᵍᵃ nūꝫ
ꝙ faciat lūm intellectᵒ agentis sciaꝫ acqⁱsita ·
⁊ iō oz causam aliā assignare · ꝫ ꝑ illi idem qui
prius vnitatē theoᵉ attribuē uidebantᵃ vni
tati lūīs · post modᵒ attribuūt eā vnitati rōis
dicētes ꝙ iō theoᵃ vna ē qꝛ oīa q̄ in ea ducunt
ī ea sb vna rōe formali obi ꝯsᵖiciuntᵃ · lꝫ gᵉ ddō
peritū ꝙ ē ī pnᵒ · nā deꝫ ē qō quō possꝫ in
vna scīa oīa sb vna rōne vniri · ita ꝙ liceꝫ
aliā scīa ī eodᵒ gnē sit ⁊ sluct nō suppone
vnitatē sciē ⁊ tū ꝑbatiū vnitas sciē ꝑ
vnitatē rōnis · vnitas ꝑ vnitatē ꝑbat ut
⁊ ꝙ ē ī pnᵒ petit · ideo ē aliᵒ dr ꝙ spēs ꝑ q̄s
cognoscē hō differt ut a spēbꝫ ꝑ q̄s cognoscūt
sbe separate · qꝛ spēs hūane sꝫ abstracte a spēbꝫ
⁊ ducunt ī cogitōm rei ulis solū diuīse ⁊ ꝑ se
⁊ iō ꝑ spēm hoīnis nō ducimᵃ ī cogitōꝫ eorū
q̄ ꝯpetunt sorti · qꝛ sortes nᶜ ꝑ spēm aliis cogitat
q̄ ꝯueniūt hoī qꝛ hō · ⁊ ī eodᵒ gnē hūīs diuisas spēs ·
sbea aᵗ separate ꝑ spēs ulēs possꝫ duci ī cogitōm
oīm eoꝫ q̄ sb illo ulī ꝯtinentᵃ ⁊ iō eē posset
ꝙ aliqᵃ sba separata cogn̄ scēns ꝑ spēm aliis
nō indigeret hēre spēs ꝑ aliis · qꝛ ꝑ illā spēꝫ possꝫ
ꝯsidare q̄ ī cēnt spēbus aliis · ī q̄tū tales absꝫ
spēbꝫ spēꝫ · ⁊ qꝛ scīa hūana sᶜ modᵒ hūanū
sī hēmus sciam cōem nō sꝫ fluūt sciē spālēs ·
sic si hēmus spēꝫ gnālis nō sꝫ fluit spēs · ⁊ ideo
qꝛ ꝑ metħa ꝯsidat de ente ī eo ꝙ ens nō
possumᵒ cognoscē q̄ insunt eoꝫ ī mobili
meo ꝙ moᶜ nō sꝫ fluit nāl' phīa · sꝫ si ꝑ sciaꝫ
methaᵉ l' ꝑ aliꝫ qᵃ sciam hūanā possemus
scire q̄ insunt sbiectis singlis scīa ſ rōm ꝑpā ·
⁊ ideo nō eēt nᶜ vna scīa hūana ſ vnigᵒ
⁊ qꝛ ut hitū ē ꝑ theoᵃᵐ q̄ sᶜ modᵒ diuine sapᵉ
hūs ꝑ obō ꝑncᵖˡⁱ dīn · possumᵒ de singul' rebᵒ
ꝯsidare sb ꝑpa rōe ī gnē sciarū īmeritum
lūm diuino nō dꝫ eē nᶜ vna scīa · qꝛ aliq sꝫ fluēt
sic nᶜ ī gnē sciarū īmeritū lūm rōis eēt nᶜ
vna scīa sꝫ eam de singul' ſ rōm ꝑpā ꝯsidare

solū uocat

l' vnivoci est

nā aūt

sufficiat

l' rōis ē iō qª rōpo nē vnitatē

pōnꝫ

spēs

ī aī · q · ar · ꝑ

ꝑ

possem⁹ & ita patz q scia ista ē una ex unitate obi & q' unitas obi sufficit ad diu̇sitatē scia̅z
ad p̓m dr̄ q consideire ꝑ rōm una̅ ꝑt intelli dupl'
l' ꝑ rōm unā formale̅ ꝑmle̅ sufficit ad diusitatē
ml'ad h q oba distincte cognoscat. si q' ccum
nerū album & nigrum videatur s̄bmma rōne
nl's̄ndiusit. Dicendū q s̄bmma rōne formali
po̅. nam q̄cq' m̄dz m̄dz s̄brce colorꝭ
& lucidi q' a talī rōe po̅ infima ē una po̅. nō
nī unit s̄bma rōe nli. q̄ diu̇sa rō nl' q' dis
tinctā fac̄ cogitōm eo̅z consideratur in scia ī q
hi⁹ for̄ l' dici pōt. vn̄ no̅ q sic ē in po̅ ꝑpa
tōm ad pōm q' id̄ fac̄ dūam nle̅ l' unius
fac̄ dūam formale̅ l' alt'ius sic sapor & color
q̄ sūt dūe nles ꝑ s' coīs. sūt for̄les l' pacia
tiū s̄bmū sic ē ī obus l' po̅. nā q̄ sūt dūe for
les ex p'te obi ut oba distincte cognoscantur
sūt nles ex p'te po̅ q' una po̅ ea distincte
cognosc̄. ut pz ī albo & nigro r̄ius & hōc
nisi ita ē suo in inscia ꝑ q' ad ꝑlens ꝑtat.
nam una & ead' s̄bmma rōe for̄li scie ꝑdusas
tū rōnes nles. for̄les tū q̄unt ad distinctā cog
tōnem obo̅z potit diusa oba cognosc̄e & ita
pz quō tho̅ s̄bmma rōne & quō s̄bdiuisi cogit
diū & cattutā & q̄ eq a' obi diusa ¶ Ad ꝑ dr̄ q
nō ē ibi equocatō nt diū & catuitas. hi' sit
magna analoga l' possn⁹ dic̄e q scia h't unitatē
ex obo ꝑncli nō ē a' obm ꝑnale ī tho̅ a' dr̄ & cat
tiuā. ꝑ idē solū & ꝑ h' pz solo ad tam. q' nō
oz diū & catuitā unu ī uno gn̄e ad h q tho̅
sit una. cū auctoritas ꝑh'i nō in l'ai cogit
q' l' cū dic̄ corrupt̄le & īcorrupt̄le differūt gn̄e
lo̅ de gn̄e ꝑdi nō de s̄bim. sia' d'et q ꝑti
dam hn̄e ꝑtes & passiones. ad h q scia ex eo h't
unitatem. dr̄ q nō oz ut patuit tū dc ē
ī loco sibi. unitas ē ī loco ꝑtiū. attribuit ē
ecn̄lia sc hn̄t ut passiones sibi & uocat ut
ꝑpetates ꝑtiū ut hecat ꝑ metha̅ loq' q' ī
ē ad aptitudē ē sibi do modicū difficile nisi.
Quarto q'ue utrū sit aliq̄ scia nec ꝑ h'r
eas disciplinas. & ut q nō. q' ꝑtes scie q
ad modos & res. ꝑ de omibz rebz detiat ꝑhie dis
cipline. g° nulla a' scia ē neccia. ¶ ꝑ oīs scia
ē coīs l' sp̄al. ꝑ g° a' scia ap̄hīas discipl'is ē nec
illa. l' et coīs. l' sp̄alis. q̄ nō. q' nō ē dare ꝑles
scias coes. cū g' h'eam⁹ me̅ nō idigem⁹ a'.
sp̄al' nō. q' de ꝑtib⁹ entas sufficienti detinant
sp̄ales scie. ꝑ g° n̄ gn̄ale nec sp̄ale ē dare ꝑt
ꝑh'icas disciplinas g° nulla. Inetiū ē q'st'flua̅
plane dr̄ a'd ex eo q nō attingit debitu fine.
ꝑ tho̅ maxe attingit debitū fine. ꝑ tho̅
ut patuit. g° ē maxe nccia. ¶ R°d' q' ars
nccia dr̄ ꝑ ꝑhi. uno m̄ q̄ h't ee ad supplēdā in
digenciā corꝑle. ꝑ nec' m̄ ꝑdidit & q artes
ꝑ mod' sciendi ī nc̄tas. & de isto nccīn loq'
ꝑhs. ꝑ° me̅ dicens q' a' artes repte sunt
ꝑ nccia. a' ꝑ mod' sciendi. sine ꝑ ī r dtoz
& hi⁹ nccē solū sūt artes me̅ a° m dr̄ ars n
nec q' ē ꝑ aliū fine extrinsecū & sic nccīn di
dit q honorabile & q' q' int' scias h'uas sola me
tha̅ nō ordinatur ad aliā sciam. oms a' a' ordi
nant' ad ipsam sola metha̅ ē honorabl' ꝑri
loq'ndo. a' q' possit d' nccē aliq m. vn̄ & ꝑ° me̅
scībz q oms scie sūt nccīores me̅ nobilior
a' sit honorabilior nulla. & eo m° dr̄ scia ꝑars
nccia. q' ea q̄ detinat' ī illa eo m° quo cogo'
l' nō cognoscam' ī alia & sic q̄ h' scia dr̄ nccia q'
aliq possum⁹ cognoscē ꝑ unā sciam q̄ non
possum⁹ cognoscē ꝑ aliā & ī° nccīn dicit q sit
flua & scia ē nec' isto m° q̄ nō sit flua. h' m°
possum⁹ ꝑndē ad q'ōm ꝑ distinctōm. scia ꝑ ꝑ'ma
nccitatis mod' scia ista nullo m° ē nccia. nam
ꝑ illū mod' solū m' e me̅ nccē erunt. ꝑ nccitas
mod' & tho̅ nō ē nccē. q'am nccīn illo m° est
q' q nō h't fine ult' se & q' ut patuit oēs scie
huic famulant' & ad hāc ordināt' ad a' h'uas
scias n' scias q̄ operit maiori ista sola est
honorabl' & ꝑ sūt nccē ē ꝑ tcīn nccitas mod'
ista scia dr̄ nccē q' nō supflua & ꝑ pz q' ꝑ illū
t'plicē nccitatis mod' tag' h'a sciaz ordināt'
ad īuicē. scdam t'cius mod' nccitas ī cludit ī ꝑ
& ꝑo. nā & q̄ supplent īdigenciā corꝑle
& q ordinat' ad aliū fine ex se nō supfluūt.
ꝑ a' includit in ꝑ° q' q̄ supplent īdigenciā
corꝑle ad exteriorē fine ordināt' & ꝑ istū mod'
dic̄ possumus q me̅ sūt nccē t'plia nccitas
m°. speclatiue a' ab hōie ī nc̄te d'. tho̅ antē
ꝑ insp'ratōm h'ita uno solo m° nc̄ dr̄ q' nō
supflua d' cū assignari conueniens. una q' scie
ꝑhoz detinat de omi ente. tū h' ē cū a' imp'ti
one eroz. vn̄ dr̄ ī c° m° hug' s' angli ca' saē
q ꝑhi errauerit q nō h'int l'uim gr̄e & fidei
ꝑaue. Ideo nccē fuit tradi sciam ab oīs erroꝝ
contagio absolutā. ꝑ a cū hui⁹ po̅ q' sit u' dr̄
est & ꝑ q' scībz ī ꝑ°. eth. cognitō sit aduiam
magnū h't incrementū. q̄ ad sagittatores
signū h'ntes mag' mag' adipiscent' q' oz.
& iō nccīn fuit q' ꝑponet' nob' cognitō dei ut
mag' finem n'rm adipiscem'. & ca dirigit' ꝑ
uiā ad finē consequendū. q' maxe fuit ꝑ portiales
ut conseq' finē ut ꝑ finem & ꝑ sacrā paginā
nob' ꝑpo̅ q' aliq° a' m° & iō fides & sac̄ pagīa
nccē sūt. ꝑ nisi causa considerat' solū q' ē ꝑaccus
& diuisit' q' ē ꝑse. q' q° ē de ipa scia nisi nec
supfluar. l' sit nccia. nō ē q° de ipa ī parte
ad nos. l' ad t'ꝑdenet sciam. nā ꝑ ꝑhin. vi.
me̅ m° ī e enles ꝑhie sūt t'es & sī ali' assig
ret' eet supfluus & tm̄ a° n' possz ī dī ꝑ'na g

quã sit tradita et nob' mag' proronato sz cũ nõ
eẽnles nõ possũt p'fectam s' mod' q' sunt p
operatõm adereredentes p' sũ sapiẽtes ẽ actu' scĩe.
s' talẽ mod' assignare. sz fluitate ẽ erectitate
ẽ considare q' ẽ pactũs. et iõ dd' ẽ alr q' ex h' pse
loq'do nõ dr' scĩa sz flua. sz tradit cog'tõm
aliquoz q' nõ posset cog'scã p'as scĩas et q' ut
dictũ ẽ p'tho's cognosca' de dõ ea ad q' cog'scẽ
da a' scĩe se nõ possũt extendẽ et iõ tãto mag'
ẽ nec' scĩa ista et m' sz fluit q' a' q'to cog'tõ
q' trad' nob' de dõ sz excellit q'cq' a' ẽ dũdũt.
Ad p'm dd' q' sz de oib; reb; tractãt scĩe hũane.
tñ q' nõ oẽz cog'tõm de oib; reb' t'buũt imo
aliquam cog'tõnẽ rerũ tradit t'a q' nõ tradũt
a'. iõ i'a nõ sz fluunt sic n' scĩe p'ticul'es sz flu
nut. h' metha'ca de cõsidet. Ad s'dd' q' sp'ales
scĩe nõ sufficiente' detminãt de p'tib; entis ac
capiendo. p'te entis q' cq' l'r ẽẽ distinctũ ab
aliis entib; . nã de dõ nõ considant scĩe sp'ales
q' si dicet' de eo considat metha'ca nõ p' h' sz flu'
tho'a q' aliq' cog'tõm t' dit tho' q' metha'ca
tradit non potest.

Vestio decĩa mlr sacre doctrine restat q'
rere de cã for'li for' a' dat ẽẽ rei. sz m mod'
agendi ad for'm reducat'. ex m' a' agendi cõ
tũdo i scĩa l'r ẽẽ s' q' ad cam forlẽ duodũ
potim. p'o ex eo q' for' dat ẽẽ. et h' quer'
q' sit sac'e pagina. vtz sit sap'a l' scĩa quãtũ
ad q' ut quintum ad mod' agendi querit
utz hãt mod' cõtore aliis scĩis p'tõre.
Ad p'm s' p'cedet' ur q' sac'e pagina n'
sit sap'a q' ut sc'b'r p'o me'te sapientis
ẽ ordinare. sz tc' scĩa sciam ordinat qui t dit
ei p'n' p' q' regulat' h' nõ fac' tho'a aliẽ scĩe
s' et cẽ. p' ordo l'r ẽẽ ex eo q' in l'a reduces.
ad unũ et p' i oi gñe ẽ dare unũ a' d ad q' oĩa
reducat'. vñ et dõ s' d'. xij. de d'i's noibus
q' sz uita dõ ẽ p'ncipat uno. i'o a' unũ ad q'
scĩe incet' u' sapientis. q'õ s' er' ñ unũ q'
u'cet' tale u'. h' meth' dz sapiẽs ut p'bat p'h
p'o me'te s' tholog' ũ dr' sapiẽs. Jnqzũ
est q' sapiẽs ẽ i uno g'ñ q' osidat sũp'mũ in
illo g'ñe. h' sicũ sp' de eure sit scĩa. q' flm
nõ sat' q' ũ ẽ ut dr' p'o posterioz cũ osidat
tho'a sũp' mũ i g'ẽ eaium er' potissia sapia
i g'ñe sciarũ. Vltr' ur q' nõ debeat dia
scĩa q' p' aug'. xiij. de tri. c'o. i' sapia diui
dit' q' sciam. h' s' tho'a ẽ sapia nõ e' scĩa.
P' scbi' p'o posterioz. q' demũ ẽ sill's appon
non et faciet scire et ibid' dz q' scire p' demõr
stron. cũ s' i'a scĩa nõ demõstret nõ m'eb
u' scĩe. Jnoñum ẽ q' p' aug'. xiiij. de tri. c'o.
p'o. nõ q'cq' p't sciri ab hoie i hac scĩe t buũ
tur. h' solũ id de q' ẽ fides. s' tho'a appllat'

P'a i'd' dz q' scire qu'admod' p'h' o'titulerat-
eos i prior defendat' p' p' nocalo ap' m' sciam
appellare. cũ s' i'o h'eat h' p'tho' nõ solum
tho'a ẽ scĩa sz p'p'e dz scĩa. Sco dd' q' añ q'in sor
nam q'õm in deam' uti-spectet ad nos dis
putare de sapia q' h' ad nos h' nõ p'tinz nũc
sz nature que. p' h' no' q' aug' de h' dubita
tõm moz. xiiij. de tri ca'. i'. et ẽ iõ dubitatõ
nis i'd'. q' de sapia disputare ut ur ñ ẽ n'
sapientũ et ñ nos p'fiteam' sapiẽtes i p'nde'
ur' nra disputatõ de sapia. sz a' p'fitemur
nos sapientes. tñ ẽ p'tagore. q' cũ nõ
aus' fuiss' sa se sapientẽ p'fiteri. p'hm potĩ
i. amatorẽ sap'e se ẽẽ r'ndit et q' deinceps
postmod' no sz alij p'hi noiati. sic p'h' m
amicos arrogancia se nõ p'fitebant' sapiẽ
tes n' nos debem' h' p'fiti. et iõ. sz solũ sa
pientes disp'ure tales q'õnes post talem
q'õm in'oducẽ ẽẽt sz uacuũ ut dicebatur.
sz p' aug'. i'd' a' dissolores sap'e post de sapia
disputare. et iõ nõ. q'. sapientes sz ut sapiam
desideramus soluam' ad q'nestionẽ dupli dis
tinctõne p'missa. p'a distinctõ ẽ q' sap'a p'p'e a'
accepta diuidi' q' sciam l' large tñ sumpta. et
sapia p'o dici scĩa et scĩa sapiam. vñ aug' de
tri. ca'. p'ult'. n' ista duo sic accipiam' s. sap'
et sciam q' nõ liceat dic' p' ista sapiam q' ẽ in
rebus hũanis. n' illa scĩa q' i diuis. loq' d' n'
latore osuetudine utrq; sapia utraq; scĩa d' p'
et ista u'ba referunt' p' q' sunt cõi'. s' m at'
q' sunt p'p'e s' distinguunt' a scĩa. vñ dz i'd'
n'llo m tũ sc'ptũ ẽẽt ap' aptim. alij dix' i uno
sapie. alij. scĩe n' et p'p'e singul' diebus tõib'
t' h' singl'a nocentur sic o' cõit' accipiũt' h' nõ
q'õ nõ h't locũ. sz si accipiũtur p'p'e tc' scĩa ẽ
cognitõ rei ñ hũaz ẽ. sapia ẽ diuinaz. ut dz
. xiiij. de tri. ca'. i'. et xij. ca'. xix. et p' istum
mod' sola tho'a p'p'e ẽ sap'a. nã oẽs a' scĩe sz
de diuis. sunt tñ de eis in hũano et iõ nõ p'p'e
de diuis sunt. ista a' ẽ de diuis in diuino q' ut
d's reuelauit nob'. P'a alie scĩe n' nõ osid'
aut de dõ ut scĩe p'ticulares l' si considant nõ
considant de eo ut de oĩo p'o et p'n' et p'o ẽm mod'.
et ita dicte ipsa sola dz dici ut melr' tholo'a
a' et de dõ osidat mõ p'ul' et p'o sũp' et p'o ẽz
mod' et ita dicte ipsa sola dz dici p' sapia. sz u'
ad istam intelligẽ testionũ eorũ qui s'm mo
dum tõius ex q' sibi accepte locuti sunt tes
timonium h'eamus. sciendum q' in p'mo
me' te tangunt' vi. oddnes sapientis q'
maxime theologo competunt. p'ma
est quod sapientis ẽ scire omnia. sc'o diffi
cilia. tercio q' sciat ea certe. Quarto q' osidat
cas caz p' se. q' sit sui g'ra. Sexto q' ordinet

oib;

hõc

reducũt

sciam

i pus

Hõ. vi. sũt cõ
nes sapi
entis.
. scda p'e.

et non ordinetur. quia sapientis est ordinare et non
ordinari ut idem dicit. sed omnia theologie operitur. nam
ut habitum est theologia non solum intelligit sed et distinguit prius de
rebus cognitionem habere. et ideo eius est scire omnia.
Preterea illius scientie proprie est scire omnia que omnibus scientiis
in suum obsequium utuntur. huiusmodi autem est theologia ut patet.
Item quia prius eadem consideratione competit. secundo ista scientia est de difficilibus
quia ad ea que sunt manifestissima in natura se habet oculus
noster sicut oculus noctue ad lucem diei. huiusmodi autem mani-
festissimum in natura est ipse deus. quia si omne ens quod competit veritati
est ut scribitur secundo methaphysice. summe enim manifestissimum erit
de deo querere de quo tractat theologus difficilli-
mum est. tertio theologia est certissima. sed quomodo hoc sit infra
patebit. Quarto consideratur causa eius. nam sicut calid-
um ignis est causa omnium calidorum ita primum verum est causa omnium
verorum ut dicitur secundo metaphysice. et quia ista considerat primum verum
quod est causa omnis veri certum causarum considerat. Quinto est singu-
laris nam illa scientia est singularis que non ordinatur ad aliquod
exterius. et cuius cognitio non ordinatur ad istam. ista autem
non ordinatur ad aliam scientiam nobis possibilem
in via. inter scientias maiorum ista sola est singularis
et libera. Sexto omnes scientie ordinantur ad istam. nam
comparatio huius ad alias est sicut militaris ad frenifacti-
vam. vel medicinalis ad pigmentariam que ordinatur
et non ordinatur. et sic patet quod ex omnibus dictis in hanc
scientiam cadit quod sit unius. Augustinus dicit. xii. de trinitate. et libro
.ii. doctrine christiane nomen est illius et non istius est maxime.
Visa prima distinctione expone sapientie et scientie et patefacto
secundum quem modum hec doctrina dicitur sapientia et quomodo scientia. unde
dicendum est quod ista distinctio earum quantum ad ea que considerantur. quia aliqua
hec considerant prima ut divina et secundum hoc dicitur sapientia. aliqua
exteriora ut humana et sic proprie dicitur scientia. cum patet quod
quantum ad primum modum dividendi accipiendo com-
muniter sapientiam et scientiam ista doctrina scientia dicitur. sed
accipiendo proprie solum sapientia nuncupatur. secundum
secundum modum dividendi quantum ad ea que hec prima
considerantur sapientia dici debet quamvis aliqua scientia dici potest.
Ad primum dicendum quod non semper sapiens dicitur tradere prius alius
sed solum uti eis in suum obsequium secundum quod omnium fuit
cum disputatum fuit de ordine huius scientie ad alias
et hic maxime facit theologus. Ad secundum dicendum quod licet methaphysicus
sit ille unus sapiens in genere scientiarum humanarum
non est tamen sapiens simpliciter. quia theologus tanto eo sapi-
entior est quanto de deo profundius perscrutatur. et non est in
conveniens multitudinem reduci ad multa una si unum
illorum aliorum ad aliud ordinatur. scientie autem humane
ordinantur ad methaphysicam et theologiam. quia methaphysica
ad theologiam ordinatur. Ad primum autem quod obicitur
quod non sit scientia dicendum quod non est scientia proprie accepta. sic enim
non est scientia quantum ad id quod principaliter considerat in via.
sed solum quantum ad id quod considerat exterius. et propter hoc patet
solo adductum augustini. quod videtur velle theologiam proprie scientiam
esse. Ad quartum dicendum quod scientia ista determinatur. non ut geo-
metria. sed ut perspectiva suppositis certis articulis

fidei. et quia articuli sunt quasi principia procedunt scientie de posterioribus. sed
scientia dicta debet.

Postea queritur de certitudine huius. Et videtur quod ista
scientia non sit certior aliis. quia ut dicit commentator secundo super
methaphysicam demonstrationes mathematice sunt in primo ordine
certitudinis. ergo etc. Preterea scientia ista sapientia est. et methaphysica
sapientia est. cum non differant ideo quod sunt sapientie circa eas
differre quantum admodum procedendi. sed illa procedit in certis-
simo ut dicitur primo methaphysice. ergo non ista. Preterea quanto aliqua
magis conspiciuntur tanto de eis magis certi sumus. sed ea que
determinant alie scientie magis conspicimus cum determinent
per via rationis sumendo initium ex sensu. ergo de eis magis
certi sumus. In contrarium est quia secundum augustinum x. de trinitate nobis
exhibet infallibilem veritatem. Item ut scribitur xiii. de trinitate
capitulo penultimo. sed ex hoc aliud est certum inquantum est verum et infalli-
bile. huiusmodi autem est que habetur per theologiam. ergo etc. Preterea illa que
magis certa est minus certum. ut patet xi. methaphysice
in principio de quo hoc affirmatio probatur esse certissimum
et firmissimum quia circa id nullus errat. sed plures intendendo
suas scientias errant et non theologi ut patet per hu-
gonem in prologo commenti sui super angelicam yerarchiam. ergo etc.
Responsio dicendum quod certitudo in scientia triplex potest accipi. primo
ex ipsis rebus de quibus considerat. secundo ex lumine con-
tinetur. tertio ex proportione scientie ad sapientem. primo
modo habet tria membra. scilicet uno modo in scientia potest dicitur
quod una certa que est de hiis que se habent per appositionem et sic illi
modo geometria est minus certa quam arismetica. quia
punctus quod est principium in quantitate continua addit super
unitatem que est principium in quantitate discreta positionem. unde
punctus dicitur unitas posita. Item quod scientia de principiis est certior
quam sit alia. quia omnia se habent per additionem ad prin-
cipia. quia et minima continuitate principia describuntur. et de isto
modo certitudinis determinatur in primo metaphysice ubi dicitur certissime
scientiarum sunt que maxime principiorum sunt. que namque ex
minoribus certiores hiis que ex appositione dicuntur ut
geometria arismetica. et quia ista scientia est maxime
de principiis quia est de deo qui omnium existit principium et omnia
prima ordinat ut dicitur de divinis nominibus capitulo iiii.
tota principia et ordines determinans. et sic omnes principii
capacitatem et ordinem collocata est supple divina substantia.
Secundus modus certitudinis accipitur ex minus sensibili et ab-
stracto quia illa scientia dicitur magis certa que est de minus
sensibilibus sicut intelligimus mathematicam certiorem
naturali. tertius modus quasi ex ipso quod dictum est. quia scientia que de
ipso quod certior est scientia. quia ut geometria certior perspectiva.
et isti duo modi tanguntur in primo posteriorum.
circa de certitudine scientiarum ubi tangitur primus modus.
Isti duo modi secundo assignata virtualiter continentur
in primo. quia scientia que dicitur quia se habet per additionem ad scientiam.
Item quia item que est de magis sensibilibus cum sit minus
abstracta et minus abstractum addat super magis ab-
stractum habet se per additionem ad scientiam que est de minus
sensibilibus. Et ideo cum manifestum sit quod omnis
scientie apponunt aliquid super istam. et quia ista scientia

ex hūc

ē de uno sensibilibus imo ullo mō de sensibus pu loco
pz q ei ꝯpetit omnis certitudinis modus q ꝯsideratur
in scīa ꝑ se. Scd° ꝯsideratur certitudo in scīa cui inni
tit~ sicut si de eius rebus declararet q inuenit lu
minis cum ē eo qui inuenit lum nl nō adeo infal
libilem veritatē posset pcedere ulle ut alius · z ideo
scīa g° contra nō eēt ita certa. De isto mō cer
titudinis phi nō tractauit qz nō ... crediderunt nos
alia scire posse n q eēnt nō lume intellectus a
gentis. z ß istum modum ē dicē possumus q theolo
ē certissima · qz certissimo lūi innititur · z ideo n hō
certius tenet q q fide apphendit · tertius ā modus
certitudinis qui sumitur in cōparatione ad scientes
duplex ē · qz ista certitudo ul' ē ad hesionis p
spectanis z si loquimur de tali certitudine adhe
sionis · ista scīa ē certissima · qz pro nulla veritate
tradita in alia scīa hō debet sustinere capitalem
hē pulla · z ideo huic veritati vehementissime ad
heret. Si loquimur de certitudine specl'ationis scīa
ista nō ē certissima qz ē de quibus ē fides · z fides
ē de nō visis. Ad pmum dicendum q demonstrationes mathe
dicuntur eē p(ri)e in certitudine 1° ethicorum · vn ideo scibz
q demonstrationes mles sen~ eas ī lz · qz nō sunt ita
certe sic ma ...ce nl' dicē possumus q sunt p(ri)e inter
scīas humanas · qz aliā scīam ... nō posuit ...
hō n l ab homine inuentā. Ad scd'm dicendum q metha
differt in certitudine ab ista · qz simpl' loquendo ē in
certa q sit ista · q videatur q phus dicat eē certissimam
intelligendum ē in genere humanarum · hic tñ aliās dcās tho
aduertendum. quas declarare nō ē psentis specl'ationis.
Ad tertium dicendum q hic concludit ... q in a speculatoris
scīe sunt certiores 1a sunt ... alii modi ...
q ista excellit q concludit ... eē simplr certiorem.
Postea queritur de tertio pu(nct)o de causa agente huius doctrine
Et ē quo vir solus deus doceat eam · z vr q nō.
Quia nullus docet aliquid aliquem scīam n habeat illā. Sz
de scīa diuina dr p° ... metaphysice · q nō ē possessio ho
minis · ... z symonides dicebat ... idem
dr q solus deus hēt hanc scīam g° hō nō potest eā
docē qz eā nō hēt. solus deus ipsam docebit. Item
nō ē cognitio rei n p p̄sentiā spēi in intellcū
ut pt lib° 3° de aīa · z ex p° de memoria z remi(niscentia).
Sz huius spēm nō pt causare in nob angelus cum
obediat ei solum ad motum z nō ad formam.
g° nec hō qui ē minoris potestatis q angelus · nō g°
docet hō nec angelus · nō g° docet hō nec an(gelus)
docet g° deus solus. Item ß aug(ustinum) de disciplina
xpiana · cathedram hēt in celo qui corda ho
minum docet interius. vn cap doct in libro ...
... idem · ... g° hō eam docē nō pot.
In ꝯtrarium ē · qz nullus docet ... sciret ...
hō · n · docet ... q ... scire · si g° deus
nos docē pot z nos scire possumus sz oīo signum
scientis ē posse docē ut dr p° metha. g° hō

istam scīam docē pot. Resp. ß dyo° de angeli
ca · ierarchia · angeli scōs ppetas multa docuerunt · nō
g° solus deus docet. Respondeo dicendum q ß quosdam triplex ē
agens unle · pticulare z administrum · sic ē uidē in rebus
naturalibus · nā agens unle ē ipm corpus sr celeste sū
i d's · pticulare ē ... ut in ... in pductione
... · administrum ē q ad huiz scīa ...
... sic ē uidē in sanitate nā
agens unle ē corpus sr celeste sū d's · pticulare ē n
hōis hōis · administrum ē medicus ...
... scīa adhibet · vn ē ...
tua sic ē i pductione ... · nā agens unle ē i
d's agens pticulare ē i rō humana · agens admi
nistratiuum est i hō ul' angelus · z sic in demum
... q sunt i quedam inchoationes
scīarum ex quibus scīalibz res ... pducit ...
doctrina · sunt · n · quedam scīaria scīarum ...
... exequitur omnis scīe ... · n · scīaria ...
... que d's ... · inseruit · z ...
scīa efficat ... auctore ...
... ē ... adquirē
quō d's doceat z quō alia · Sz ista textura n
ē ... · assiuit · n · quedam que non
hūt plenā veritatē · sicut intellcus ...
p in mordio ē sic tabula rasa ī qua n l ē pictum
z nō p ... acq'sita ... memo
z experiencie · Ingenius · n · eēt nos hēre nobilis
... hitus z late nos in fine ...
Quō ... d's ... cog'tio ...
clarius ... Ad questionem istam ad p'sens ...
possum q duo requiruntur ad h q sciamus · ordinatio
specierum z lumen sic uidē ē in visu · sicut ad h q visio
fiat requirit i lumen · qz sine lumine nō fit visio ut
dr in ... de aīa · requirit i ordo specierum qz ... res
visibiles dyameter ... oculo ... ē ...
multiplicatio speciei nūq eēt visio · qz si sufficeret
... multiplicatio ad visionem ... uider hō ... se
sic z ... se cum species colorum ... aere se mul
tiplicent · ... ē oculus ...
... dicit ... · xii · ut pt ...
... · sic ad h q fiat visio duo requiruntur lumen
z ordinatio specierum · ita ad h q sciamus ... intelligam
duo requiruntur · p° lumen · qz intellcus ...
...
q ē ... · vn ... intellcus agentis ...
possibile ē sic ... ut pot ...
... de aīa · Scd° requirit i ordinatio specierum ·
qz sic ... recte ordinate faciunt ...
... conclusione ... · ita eadē
... uno ordine ... faciunt scire ...
... nō ... scīam · dupl'r g° aliquis
pt docē aliquem quantum ad lumen z quantum ad ordinem
specierum · quantum ad lumen dupl'r · ul' lumen de nouo
causando ul' causatum confortando · z q angelus ulli

de triplici agente

Duo requiruntur ad h q sciamus

vtra

luminis immo cum non sit ut lumine intellectus agentis vel lumine gratuito ut lumine fidei et gratiae. Ipsum tamen lumen confortare potest. Nam sicut carbo ignitus alio carbone ignito in sua ignitione magis roboratur, sic lumen intellectus nostri ad praesentiam luminis superioris separati magis roboratur. Potest etiam angelus efficere in nobis ordinationem specierum reducendo phantasmata ordinate ad principium sensitivum, ubi cum in ipso intellectu nostro species causare possit, ut inferius in secundo patebit. Sicut et similiter quod ad praesens dictum est. Homo autem adhuc minus potest quam angelus, quia non potest lumen causare nec potest ut angelus lumen se vivere per lumen confortare; potest tamen aliquo modo ordinem phantasmatum efficere, inquantum aliqua ordinate scribit vel dicit, ipse qui audiens vel legens movetur ad scientiam capiendam. Et ita patet quod Deus docet perfectiori modo, quia lumen potest causare et confortare et potest ordinare phantasmata et species. Angelus vero aliquo, quia lumen potest confortare et ordinare phantasmata. Homo autem in docendo minus facit quam (?) ordinare phantasmata. Homo autem in docendo, quia solum causat aliquo modo phantasmatum ordinationem. Unde quamvis angelus et homo doceant in virtute divina, concedendum tamen quod solus Deus doceat. Ad primum dicendum quod solus Deus causa in se habet magis, ut idem dicit, non quod homo nullo modo causam habeat, verum et solus Deus eam docet magis et primus, sicut non dicitur possessio hominis quod non perfecte habetur ab homine in usum. Ad secundum dicendum quod non oportet quod angelus causet habitum specierum ad hoc quod homo intelligat vel sciat quod prius nesciebat, sed sufficit quod phantasmata quae erant abscondita in memoria vel latentia in speciebus reducat ordinate ad primum sensitivum. Ad tertium dicendum quod non intelligit Augustinus quod nullo modo homo doceat, sed quod non principaliter sicut Deus doceat.

Ultimo quaeritur de fine huius scientiae. Et quia finis aliquarum est operatio, aliquarum vero speculatio, ut patet ex secundo Metaphysicae et primo Ethicorum, quaeritur utrum ista scientia sit practica vel speculativa. Et videtur quod sit practica, quia dicit Philosophus primo Ethicorum: finis scientiae moralis non est scire sed actio. Sed ista scientia maxime docet de moribus, ergo finis huius scientiae maxime est actio. Sed cuius finis est actio ipsa est practica, ergo etc. Praeterea non est fortior fides quam fides viva (?), vita ex bonis operibus, quia fides sine operibus mortua est, ut dicitur secundo Iacobi. Cum ergo de eis dicit sit fides, de qua est theologia, perfectionem recipiet sacra pagina ex bonis operibus, ut recipit fides. Sed unumquodque ordinatur ad suam perfectionem ut ad finem, ergo finis sacrae paginae est operatio. Praeterea scientiae quae sunt ut boni fiamus sunt practicae. Sed ista maxime est talis, ergo etc. In contrarium est, quia de divinis rebus speculabilibus est scientia speculativa. Sed divina maxime sunt intelligibilia et speculabilia, ergo maxime de eis est scientia speculativa. Sed de divinis est ista scientia, ergo etc. Praeterea secundum Hebr. decimo c. xx (?) quod in visione meres tota praemii (?). Sed visio pertinet ad speculativam, ergo etc. Responsio. Dicendum quod non est inconveniens eiusdem rei diversos esse fines, si unus ad alium ordinatur, sicut bellum ordinatur ad victoriam. Potest homo intendere bellum et victoriam. Quando autem ita est quod in-

tentione diversos fines aspiciamus, quorum unum illorum ad alium ordinamus, et ille ad quem alius ordinatur dicitur finis ultimus, qui ab aliis se distinguit. Quoniam quando movetur in virtute eius et ob ipsum alius ipse intenditur. Ipse autem non movet in virtute aliorum vel quia intendunt ipso. Est enim in finibus sicut in agentibus. Unde sicut omnia agentia secunda moventur in virtute agentis primi ad eundem effectum se extendunt etc., sed actionis est causa non tantum aliorum, ita finis ultimus non movet in virtute aliorum, sed alia movent in virtute eius, et ipse in omnibus intenditur. Aliis autem finibus intenduntur secundum aliquem modum. Et quia eundem sacram paginam plura intendere, quod diversos fines esse sacrae scripturae. Intenditur enim per eam bona operatio, nam finis moralis ut dicebatur est actio, ipsa autem potissime de moribus determinat. Rursus sicut ibi intenditur speculatio, quia de summe speculabilibus tractat. Intendit etiam dilectio, quia finis praecepti caritas. Ergo cum diversi fines ibi intendantur, et unus illorum ad alium ordinatur, et unum illorum principale est, finis principalis ut dicebatur ab aliis distinguitur, quia ipse utique intenditur, aliis autem non. Et quia dilectio et caritas in tota sacra pagina intenditur, quia in ea pendet lex et prophetae, principalis enim finis in sacra pagina intentus est inducere homines ad dei et proximi dilectionem. Quod autem ultimus in sacra pagina caritas intendatur manifestat Augustinus in quodam sermone de laude caritatis dicens: Si ergo non vacat omnes sacras paginas perscrutari, omnia involucra sermonum evolvere, omnia scripturarum secreta aperire et penetrare, tene caritatem ubi pendent omnia. Tenebis quod ibi didicisti, tenebis et quod non didicisti. Et alibi: eo quod in scripturis intelligis caritas patet, in eo quod non intelligis caritas latet. Ille itaque tenet et quod patet et quod latet in divinis sermonibus qui caritatem tenet in moribus. Et quia a fine dignum est omnia denominari, ut dicitur in secundo de anima, ergo ab eo quod potissime est finis ab eo potissime res appellari debet. Quia caritas est simpliciter finis sacrae paginae, ut probatum est, quia utique ibi intenditur ut principalis finis, ab ea denominari debet. Et quia caritas est in affectu, non in intellectu, quod dividitur per speculativum et practicum, talis non speculativa nec practica ipsa dici debet, sed affectiva, quia ad affectionem principaliter inducit. Et non videtur esse quin magis est sapientia, ex eo quod ad saporem divinorum inducit, quam ex eo quod divina sapere facit. Si tamen quaeritur utrum sit magis practica quam speculativa vel econverso, respondendum quod magis est speculativa quam practica, quia visio divina magis principaliter respicit beatitudinem ad quam ordinantur omnis nostra cognitio et potissime sacra pagina quam faciat operatio. Ad primum dicendum quod finis huius scientiae in aliquo modo est actio, ut patuit, non tamen simpliciter, quia non simpliciter moralis existit. Ad secundum dicendum quod et si fidei tribuitur perfectio ex bonitate operis, sed non est simpliciter, quia et ipsum opus bonitatem quam habet a caritate habet, ut prima ad Cor. xiii: Si tradidero corpus meum ita ut ardeam, caritatem autem non habuero, nihil prodest. Et ideo caritas

vita

et non est in potestate agentis primi

a caritate habet

dr fore nirtutu no opus. Adtertiu dd qr scia ista e ut boni fiam'. sz bonitas ista de qua hi loquit no ie nob ex opibz h ex i fusione ad l'z ille modus ai dicit nalet s modu edictu a pho in eo eth. qr ex freq'n bn facie fim' boni. no tn nalz s mod theolici s q ex eo q boni sum' bona facim'. Ad p'm. In qrtu dd q scia ista dr spectatiua ꝑ ꝑpatoz ad ꝑrim. mag' tn e affectiua ut dcm e. x q. dr q e de max' specula' tm e de max' ama'bz. Imo s q. e ad psente uita ptinz statim cessa e ista scia mag' attingit ad amore q' ad cogitoz ut p3 ꝑ bng. vi. c. fr anglica ver' dilcoo fr emmz scie x maiore itelligencia. plus n. diligit q'ua intelli. et uitt dilco xapprinqt ii scia forat e. Ad q'rtu dd q in sio e tota nices no sufficit h3 ꝑut se exte dit ad affcom ut suo loco parebit.

Sapientes x c. magri huius opis ꝑ'mittit q'da ꝑlogu in q nobis idnee audi tores x lectores ad amore hi opis ꝑ seus op' e. comdat. ꝑ' ex eo de q'bz detiat digitate. Sco ex ing' ꝑceden to nabilitate. t ex fructu q' inde hebim' x utili te. Istu ꝑphice mod' omdadi sciam tang' plis. i ꝑ'u de aia. p' q3 dt illa sciam ee honorabile ex sbi digtate. x li q'lit ad p'm. Sco omedat sciam de aia ex certitudie x i rabili te. x li q'lit ad s'm. t ex fructu x utili te x li q'utu adtertiu x io p' ꝑmas duas comdatones sbdit tcia dicet. ut q' x ad utrate oem cog'to ipi max' ꝑfice. ꝑ'sens ꝑlog' diuidit' in ptes tes. p'. n. po ut h' opis dignitas. Sco sbiugit mod' ꝑced' i rabili tas. tcio adiuit fruct' x utilitas sal ps iapit ibi. hoz g' x do odibile eccium x c. tcio i. no g' dz hic labor x c. dig'tas m' u ac' opis e te inuestigatur. p' ex ito defcu ad illa x temui. qz ad ea q' suo manifestissia in se bt intellus ut sic oculus noctue ad luce dici ut dr. Sco in e. x q'nto mag' sum' temues ad alicq' ut ꝑ' tcia tanto illa in e mag' digna. Scia m ac e ex remo tone a sibilibz sri ex ꝑte ardui te. qz q'nto ret e mag' ardua tanto digior x nobilior pp h ocludit ꝑ's. me e q' metha ca e nobilior cetis. x p'ma digni te. qz e de max' abstractis x de rebz arduis. t' ma e ex imdoz de ceto ne x mordaci te. qz q'n to in e mag' digna x mag' ardua tanto mag' latet x q'nto mag' latet tanto hoies facilius mentiuntur detrahedo x mordendo doctrina de eo t dicat x io se bz ee fine. in' eth. u detiat de certitudia ret uie' q hoc de facili inueni' ii ime diato ꝑheudi no nalet. pp h ꝑdendo h' opis in digitate fac ea s q t h oudit p' ex sua tenui te. Sco ex opis ardui te. tcio ad detrahcui mordaci te. sa i. ardua scandes. t i. n ualemet

studiosorum fratrum. x qz q h istoz ex q'b' oudit h' opis m' dig'tas. h tri difficultas x tetenu in. cuh tenetatio adiugit fuit i cataimu. ua q ie temtu ex sua tenacia te adiugit desidiu ꝑfic q' ad ex opis arduitate adiugit mercede au ꝑ uissa. q' tcui ex timedoz i illoz mordacitate adiugit ꝑfectu fr'm x socioz. dic g' p'. Supi entes. suple ꝑhoc x addisce. a'd de penuria ac temuitate nra. Iquo t p' e sum defcm denot. p' qz dic a'd ua ullia x magna. Sco qz sbdit de penuria. tco qz addit tenui te. ꝑ'm ꝑ' ref i ad defcm igenii qz ho e ca a'ta igenii. ultra x mag na posti. ipe a' pp humilitate dic se sola posse a'd. penuria p' refri ad defcm nie scie x eloquae. qz penuria m' rerum extioz x ꝑdei i ex'ioes sciam cuisbudim'. tenuitas refert ad defcm ipi doctrine x scie. qz temuitas rez itioz ut ee x sas me uiciosa ꝑputat. de ista tenuitate sua cuꝑ paupcula u'a mice q'd a'd in gazophilaciu dni in quo alludit' hystorie q' cotingit' luc. xxi. Ga zophilaciu dr archa in thesaur' ponebat x obla nes s'ii loc' i q' illa archa erat. x dr a gaza q e diuicie i lingua ꝑsica. x philasse q e suare. qz resuatoria diciaz. Istd a' gazophilaciu dni h ꝑ sac scriptura po. v' diuic spuales tones. s ꝑ quas sac scrptra defende ponunt. poita digni h' opis ex magna tenui te x ꝑito magri iam no ex hioc cupiditate s a io se dig'ni et exin ar duitate eu sbiungit ardua x c. q ꝑ s didi pot in t ꝑtes. qz p' po io dig'tas ꝑ q' h't difficul tas x tetenu in ad h opus faciend. Sco sbiungit i cataimu adoꝑ s ꝑficiendu i. ꝑfirmatois fidu ciam. tco incitatiua x refthenaa ꝑ parturad se iuice i. deserat nos x c. dic g' ardua scadens. i. diuina ascende dum diuina ardua pp eoz subli mitate ad ea scand im'. qz ꝑ q'nosdam g'dus ascendendo ad ipa ꝑtingim'. Ista g'dus. in e qz p'mo debem' relinqre sensibilia pp q diuina ex cedunt sciam nrē. Sco debem' ꝑtire ea q' sunt in sensibilibz ipsg. excedunt mathe m tco debem' tnscede ea q' inut sibilia ꝑte sui sbi. q' pp sup metaphisica thiologia collocat. x huius g'dibus ꝑnisiccas i q'rto g'du diuina ꝑspicaui. Assignat g'd' x alii. qz p'mi e s'. Sco e ꝑhantasia. tco e to tu q's g'd' scandim' cu in' ad diuina. ar dua g'o scade e ad diuina ascende. op' ut uires uiras age ꝑ suꝑsum'. qz n i uireni diuino auxilio no sufficet intellus. Deinde poit icataimu q' i' tetenuit cui dr. ꝑfirmatois fiducia laboris q' mercede i samaritano statuetes. q' samarita nus ꝑ lat' i curatoe seuum duobz denariis sic tco statt. h e sr' expendemu ult' summa dua; cuncta redde ꝑfess e. Iste samaritanus' x e semi nuus iste e ꝑ pccm. expoliat' g'tuitis uulnat'

mulib. duo denarii sunt duo testamenta. opa sup
erogationis sunt ea que ad expositionem duorum testamentorum
exponimus. et quia magister tale expositionem fecerat saluator
hic increde amo quod si erogauerit cuncta redde professus
est. deinde dicit delectant nos etc. ubi comparat rethorica
adiacentia et duo facit primo comparat ea ad se inuicem. secundo
ostendit in carnalia inter ipsa discidium sunt ibi. Quia igitur
etc. dicit ergo. delectat uoluntas pollicentis quantum ad primum in
cantatum. Sed terret inexperientia laboris. quantum ad secundum
retentum. quia opus ultra uires assumpserat. desiderium
hortatur prophetam quantum ad primum incantatum quod notatur
cum dixit. cupientes. sed deterretur infirmitas
deficiendi. quantum ad primum retentum quod sentiebat
se tenue et penuriam habere. Deinde ponit iterata
horum uictoria. cum dicit quia igitur. q. d. hic rethorica
cia pugnent utro prius uos capiat. incantantia tamen uincit
unde dicit. quia. s. infirmitate siue laboris iniunctam
tam que rethorica. g. uicat zelus domus dei hic est
amor intensus quem habeo ad ecclesiam. quo. s. amore
intenso inardescentes. i. inflammati fidem nostram ad
nos eorum carnalium atque aliorum hominum parua
les possumus intelligere errantes ipsi corporales uolup.
parales errantes ipsi intellectus depressione quia sensibi
bus animus non sapit quod desursum alius homo. diuinae
tus. hic est certe siue sacre scripture. clipeis. i. probi
mitate. uel potius munimentis ostende. questiones adducendae
sunt. ubi fidem nostram non munire clipeis tris
damnate. hic est ratio sacre scripture. sed potius mu
niam orationis causa. ac theologiae in assertionibus abdita
aperiat. quantum ad libros. et nunc non etiam simplicium ac certa
eorum pro modulo intelligencie nec notitiam reddere
studuimus. quantum ad unum capitulum libri. horum uero uoluerimus.
portas duabus rotis perquis colligitur dignitas huius
doctrine que rethorica sunt ut patuit et additis duo
bus incantantibus hec ponit. tertia uia aduestigandi
dignitatem huius operis que est tertium retentum cum suo incantatio
et dicit ponit primo in parte. d. quia ponit incantatum. secundo retentum
tum. i. Quamuis non ambigamus etc. dicit ergo. non ualeret
tres studiosorum fratrum uotis. hic est desiderium inter re
sisse eorum nec laudabilibus studiis lingua ac
stilo nos fauere flagitauerunt. siue rogauerunt
quas bigas in nobis agitat ipsi caritas. biga bige
est currus habens duas rotas et sicut per currum uehitur
quod mediantibus rotis. ita per linguam et stilum. q. per
duas rotas. biga hec est sacre scripture a magistro
in disciplina transfundi et has bigas caritas ipsi
agitat ita quod caritas uero se habet. q. bos uel equus.
sacre scriptura se habet ut biga. stilus et lingua se
habent ut rote. que uerba supra sunt abangi. ipsi
tas dictum. Deinde ponit retentum et quod duo facit.
quia primo ponit determinata loquacitas secundo ostendit determinatum
causa. i. Quia dissentientibus etc. dicit ergo quamuis
non ambigamus omnem humanam eloqui sermonem ea
humanae atque contentorum emulorum. sui in dorsum sper
fuisse obnoxium. i. suppositum sub lucro. Deinde
inde ponit contentionis causam. et dicit hic duo facit quia primo
ponit determinatam causam secundo ostendit tales contradictores ui
uos conseq. i. Quia non rationis et c. primo duo facit quia primo
ponit causam intrinsecam secundo extrinsecam i. quia deus etc. dicit ergo
quia dissentientibus uoluntatum motibus dissentiens
quod sit animorum sensus. q. d. ex malicia in affectu gi
gnitur contrarias in intellectu. ut cum deum omnes uisione
perfectum sit tamen dum alius aut uita quod tamen ad certa
tatem intelligat. aut placet. ipsi malicia in af
fectum. iurant et non intellecte. quantum ad primum. ut offen
dens. quantum ad secundum. non aliquis ex uirtute
offenditur quia mala uoluntas eius reprehendi. im
pietatis error obuiat. quantum ad intellectum. ac uo
luntas inuidia resultet. quantum ad affectum. Deinde
ponit causam extrinsecam cum dicit quod. s. inuidia sui deseruiendi
notat deus huius seculi. hic est diabolus qui dicitur princeps mun
di. hic est mundanorum hominum operatur in filius diffide
cie ut habetur ad ephesios ij. tunc secundum illa pro
eius propositi. in quo ostendit tales non assequi ueritate
et quod tamen facit. primo ostendit tales ueritatem non consequi
secundo manifestat eos non concordare cum mentis seq
cum ueritate i. non uerum etc. Tertio dicit eos in sum
ditas fraternitate habere i. habent eorum etc. quod ad se non
consequantur ueritatem et per hoc est causa. primo quia non secundum regulam
rationis et quantum ad hoc dicit. Qui non rationi uoluntas subiciunt
secundo quia doctrine studium non impendunt. et quantum
ad hoc ostendit. nec doctrine studium impendunt. ipsi primum
impendere inciens. ipsi sum addicens. ideo impedit
si non adequat ea que sunt in ueritate rebus. sed res uel
adequare huius que sunt in ueritate et quantum ad hoc ostendit. sed
huius quod se presumerunt sapientie uerba comparare
ueritatem. Deinde secundum illa proposita. non uerum. ibi
ostendit modos istorum discordantes cum sequentium ueri
et duo facit primo facit hic. secundo epilogat i. Quorum
professio. circa primum tamen facit. quia triplex est modus sequentium
ueritatem. per quos debent cunctanti ipsi ueritatem non
ipsi placita et quantum ad hoc dicit. non in hoc placiti. ratio
nationis sectantes. secundo quia hic debent facere ut ueri
intelligant. non ut potius defendant. et quantum
ad hoc ostendit. quasi iniqui uoluntatem non ad intelligendum ueri
hic addere. placita. tertio hic debent facere ut
doceantur ueritatem non hoc ut auditur ad fabulas.
et ideo subiungit non de. do. uero. hic ab ea ad fabulas con
uersi. deinde epilogat quantum ad hoc. d. quorum profess.
est uia. placita. est do. quare et hoc quantum ad primum. uel contra.
quantum ad secundum. quare desiderium doc. capi. quare ad tertium
deinde cum dicit. habent. ostendit eos in suis dictis fraternitatem
habere et tamen facit. primo ostendit quod deus fraternitatem esse. secundo
quod fraternitatem in comparatione ad quam i. fraternitas doc. in simul
tertio ostendit eos contra ueritatem bellare i. quod contra fra
ternitas eorum deprehendit. tamen fraternitatem in eorum dicit
et per hoc fraternitas eorum est quia sibi ipsis non concordat per sui
dictum. et quantum ad hoc dicit. habent eorum sapientie in hic fraternitatem

·i· incquada sufficiente· ex se q fidi defectionem sed potius mendax· q extimus pertendunt in iniusto iudicium· sed ut non concordat cum scientia quantum ad hoc videtur· ut sit in· pre· q amisit conscientia· tertio q ipsa verba ad invicem non concordant· et quantum ad hoc videtur· ipsam quod sila pre· ox· ii· me· i pi· reddunt· deinde cum dicit· Sed· ostendit firmitatem istorum quantum ad christo de fidei sanitate cum dicit· Sed doctrine istructus fidi sci· cor· in o hoc tres· i· desidantes nisi interes. sed quantum ad ipsos fidei susceptores cum sibi iungit·

durum ac pugnare et· d· n· doctrina eorum

pugo et modus novelli· qui cum fabule sit· et fab li o pom sit eximus· generatur ut qui cum plurium in auribus sit audiendi nova· Deinde cum dicit quod contemptores et· ostendit eos contra veritatem bellare· et duo facit· primo facit quod deinde est· sed causam assignat· i· huc ueri· et· dicit quod q· s· detractores contemptori studentes contra veritatem sive fede· hoc est sine spacio sicut clamo ribus solum· bellant· hoc cum sibi dicens· hic in nan quam assertionem· quantum ad vaces· et placare defensionem· quantum ad detractores pertinat pugnare· dum sententias tenent et se uo tas est· taborum gre et· assignata hic operis in dignitate sed assignat ipsi quantum admodum rationabilitatem rationabile compulse ex eo quod patrum excedit et in quatuor facit sed considerare quod causam primo ponit causam finalem· sed efficientem ·i· in labore· tertio materialem in extensionibus· Quarto formalem i· in quatuor· circa primum duo facit sed quod duplicem finem assignat· primo compilare contra ostinencium odibilem errorem sed in veritatem d quantum ne in neque in alios effundant quod habet cum dicit horrere· sed veritatem elucidare quod non cum sibi iungitur· et lucernam veritatis ex· no· postea non causam efficientem cum dicit in labore multo ac su· no deo prestante· causam efficientem principalem comperi quantum ad materialem non causam materialem cum sibi dicit extensionibus in· i· e· sum· deinde cum dicit in quatuor sibi dicit causam formalem et duo facit· sed quod duplex est causa formale capitulorum distinctio sed sibi tractatus quod nota cum dicit· i· in· libris· distinctum et modum tractandi quod habet cum sibi iungit· In quo et· circa quod v· facit· sed quod circa v· ei modo utatur· primo est exportans quod habet cum dicit· in quo inue· ex· et· sed est in ndui lenie hereticorum in pbatione quod habet cum dicit in quo perdunt fidei sinceram professionem impee doctrine et· doctrina hereticorum doctrina impea quia in primo meo quod testium violentiam faciunt· tertio addit veritatis manifestationis· i· additum immunde in complexi· i· complectemur· Quarto est periculaci toris mittens i· non piclo et· hic d terepa me utriusque veritatem· quia in tempore arrii qui separant illam et sabellii quod confusi personam et primo limitibus ad hesimus· i· sic ut parum ino et· et sed illa ps· non g· d· hic quod ostendit hoc operis utilitatem

et· iiii· facit quod quadruplex hoc operis utilitas colligitur primo ex ipsius brevitate quod non i· non gravi d labore· sed ex ipsius firmitate· quod hoc opus est per patrum testimonium confirmatum i· appositis eorum testimoniis· tertio ex ipsius profunditate i· In quo invenient· sed· p· lec· sed· ii· cor· desi· et d libum· quod liber est singularis ut d primo in· et est liber contra eos qui gravi contentiosis non invidie et impugnatoris corrigit et se· ii profunda iniquitatis et· Quarto et ultimo utilitas hoc operis colligitur ex ipsius ordinabilitate quod non i· ii q· q· que et·

Cum ipsum primo dubitare de eo quod dicit ardua scandere· d· ext· in· altiora te ne quesieris sed non est inius ipso auxilio· sed non minus divino auxilio ut magistro· Sed dicit se presumpsisse in agendo hoc opus· sed presumptio est peccatum· ergo et·

Sed dicit se presumpsisse in agendo hoc opus· Sed quod presumptio erat respectu virtutis sue non respectu divini auxilii ne presumptio erat quia paulus subiecto· quia plus divinitatis quam alii· Sed dicit se hic erogasse et addisse· contra· da in· primo· li· ex· i· omnia que tradita sunt nobis per legem et prophetas et apostolos et evangelistas suscipimus et venerantur et cognoscimus nihil ultra hoc inquirentes· sed ergo nichil ultra contrarium· sed non ultra expositionem et declarationem sic fecit magister· Sed dicit caritatem dei ipsum agitasse· contra nemo scit utrum odio vel amore dignus sit· Sed ergo dicit caritatem appellat intensum amorem non gratuitum· Sed assignando in tertia et in tertia non tenuit ordinem rectum· quia primo et secundo in tertia presumpsit rerectium· In sed rerectum in tertio· Sed quod primo et tertium rerectum non habitum bonum desidabile· et non ea non presumpsit cum nullo modo appetitum· sed rerectum habet bonum desidabile Sed dicit veritatem aliquos offendere quia aliquos odire· contra quod nullo modo hoc bonum mali nullo modo habet unde habere odio· Sed quod veritas in se non odiretur· sed in finis effectibus in quibus maliciam aliquorum perdit Sed dicit hereticos omni medacium verborum in prima reddere sicut prinatum· g· in dicit eorum non est aliqua veritas quod non est possibile· cum nulla doctrina sit quod non ostendit aliquid verum Sed quod si verum inse verum erant comparatione cum adiectionibus erant falsa quod primitatem partem eorum doctrina· quia si alium verum dicit tamen sic ei dicit intentione fallendi sed aug· viii· de tri· ca· xvii·

Veteris ac nove et· sinito prohemio sequitur tractatus· In quo magister duo facit· primo premittit quedam ad prelibatorem eorum que dicit in toto opere· sed exequitur de intento sed i· Cum igitur et· In primo sed· d· circa primum tria facit· quia primo distinguit libros huius operis· sed circa predicta monet quorum et in summa recolligit quod dictum est de libris distinctis· sed i· Cum igitur verum· et· ibi· Omnis grat· circa primum duo facit quia primo separat tria libros ut cum quarto· sed separat tres libros primos ad invicem· sed i· id g° merb· et circa primum duo facit· primo ponit unam distinctionem· sed mini

modimme

inebrium illi⁹ distōis sbdidit· sa i· Ecce q· cū
primū duo fac· pō distōm ponit· sō tribus ma
infestat i· Que aūt· dic̄ g° q· sac̄ pagina ūsā
cū res z signa· qz oīs doctina cū li ūsat que
toūte ang⁹· iq° distiuī quāt⁹· q'ē de sigūs atb⁹
primis q' sūt de reb⁹· Deinde cū dic̄· Que aūt·
diffinit q' sit res z q' signū zpz· tc̄ se illa ps·
Cor aūt· Jnq sbdidit altēm inbrū zttā fac· p°
poit sbdiōm· sō 9pat rē ad signū i· Oīe g·
t° ad aptat distictōm prīā ad ppō" sui adordi
nē libroz i· Cūqz· sbdidit p° ē inbrū diōis
·s· Signū dicēs q'a°d ē signū q' solū sigficāt
ut sacramēta legalia· a°d q· nō solū sigt·
h₃ ofte ut sacramēta gemū gtica· Jnq° oē deq
bus signis declaat mq'rto q₃ de9fēmbus
pūe· deinde cū dicat· Oīe g· 9pat signū
ad rē ondēs q' oē signū ē res· qz si nō eēt qz
si nō eēt n· zita n' sigficāt n eēt signū·
h₃ nō eq°· oīs res ē signū· deīn cū dc· Cūqz
ad aptat distōm prīā ad ppōitū· d· q' sacra
pagīa ūsat cū res· z signa ·eq· p° det ab
de reb⁹ ut i tbus libs· z postea de signis
ne i q'rto· t ¶ Tūc se illa ps· Jd g· i qua
distingt m^ai tiū libroz z duo fac̄ p° pmitt
distōm pcp' hoe tiū libroz distō· sō manifat
q· dicat i· Ille q'b· dc g° q' d q'dam res sūt
qūbz ē fruendū· Jnq° huūs m^ai prīm lib·
que ē de fruibilib3· a° qūbz utendū· Jnquo
m^ai s̄i q̄ ē de utibilib⁹· a° q̄ fruū z utūt· Jnq°
huīs m^ai tcij· q' ē de dō repante z hoīe repato·
q' d's z hō fruūt z utūt· tc̄ se illa ps· Ille
qūb⁹· Jnq' declat q' i distictōe tangat· z ita
facit· p° dc q̄ sūt fruibilia qz q̄ nos bōs fa
ciunt· z que utibilia· qz pq̄ ad btitudinem
adiuuant· sō i· Res ūo oē q̄ sūt res q̄ fru
unt z utūt· qz nos z angli tcō i· Frui aū·
diffinit q' sit frui z q' uti· z duo fac̄· p° fac̄
q'd eīū ē zpz· sō mag' m^a sp̄ali declat fruibi
lia z utibilia i· Res g· tc̄· cū q' ita fac̄ sq·t
li declat· p° fruibile ē d's u'ē utibile mūd⁹
sō i· Jtē i eod' qz· fruibile ē q' ē q' iommu̇tale
cetā sūt utibilia tpa i· Unde i t'x°· dc fruibile
eē i q° q'esca atttegit· ut' ūo q' ad a° referur·
¶ Deinde se· Nos ūo· i q qōm mōz z quatuor
fac̄ sq' q'druplr qōm mouz· p° q'" ad statum
fruentiū· sō q'" ad oba fribilia· t° q'itū ad
ipōs fruētes· q'rto quātū ad uistm pq̄ sit frūō
sa i' Sicū ds· tcia i' Cū q' homies· Certa ibi·
hus 9sidand· cū p'" duo fac̄· p° mōet qōm
sō soluit i· Hec g· dc g° p° q' frui ē cū gau
dio uti nō spei h₃ rei· Jō frui ē sp̄alr quā uti·
erq'b⁹ nb ouit qō q' sci i uia nō fruāt cum
haiāt spē etim boni· nō tn rē ¶ Deinde dicit
Hec g° soluit· z duo fac̄ sq· d' soluit· sa i sc·

dic̄ g° q· tn bū pfec̄ fruūt· in arores in pfecte·
deinde cū dc Pōt· soluit a° m̄ qz z i maūm
huīs spē h₃ rem· qz h₃ nō ipm etiuū bonum
m deam⁹· tn ipm etmū diligim⁹ deinde cū dic̄·
Cstat g°· soluit obōm pol'r h· q'b⁹ ē fruend'
dicens q' fruēd' ē solo dō cetis ē utend' ¶ De
inde cū dic̄· Cū q' mouet qōm q'" ad ipōs u
tentes z fruentes z duo facit· qz p° q'rit utr
hō fruat hoīe· sō uni· ds sa i· Sz qidēs· cū p'"
·iiij· fac̄· p° q'rit· sō soluit· tcio instat· iiij· itā
ciā rōm· sa i· Adq· t i· Hinc· ¶ Certa ibi
Q'ita· dc g° utr hō fruatur hoīe· deinde
cum dic̄· Adq· soluit q' nō· qz spes nē pon
da i hoīe· deinde cū dicit Hinc· instat p aplm
qui dixit ad phylomenē ita e° f· t· f· i d·
Deinde cū dc· Q'ita· soluit pang· qz addid'
In dño· nō ppe fruelat hoīe· ¶ Tūc se illa
ps· Sz cū· inq' q'rit utr ds fruat hoīe· z iiij·
facit p° mouet qōm deīn zpz sō i· Z pcede·
soluit q' nō fruit nob· qz nō eget bono nro
n ē bōm q' u fruat nec utat nob· qz nos
nō diliget· teliq· dc g° q' utat· tcio i· Nz
nū· dat dciam sc' hō utit hoīe z sq· dens
qz ds utit hoīe ip' bonitate suā h₃ n hō
ip' bonitate suā h₃ dī· iiij° i· Nos q· pbat
assignatā zparz· post₃ ē i assigni sa dciā ut
patebit in obiciendo· ¶ Tūc se illa pars·
Hic 9sidandū· Jnq' mōz qōm de uirtutibus
utrū eis sit fruendū z duo fac̄· p° mouet
qōm z obic̄ ad eam· sō soluit i· Dicims· cū p'"
duo fac̄ p° mouet z qōm zpz sō i· Q'dam
obicit· cū q' duo facit· p° obic̄· ad pte illā
q' uirtutibz nō sit fruendū dc p° qz n sūt
sūmū bonū· q° solo ē fruendū sō qz ip' se
nō sūt amande· sō i· Aliud ūo· obic̄ 9rāū
sc sedm opiōm alioz· qui dūt auctotē angi
ui· tēt ip' se amandas eē· tūc se illa pars·
Quis· Jnqua soluit z tā fac̄· pmo dic̄ eis nō
eē fruend'· qz ip' hi tudinē diligūt· q' 9finat
pang· sō i· Sz dc instat· q' eis sit fruēd'
qz ip' se diligend' sūt tcō i· Adq°· Jnstantiam
soluit q' nō suffic̄ ad h₃ ut a°d sit obiectum
fruitōis q' ip' se diligat h₃ requiritur
q' i ponat finis dilcōis q' nō 9uenit uirtutibz
n ūo n alūs· que reqrūt ad fruitōnē·
¶ Tūc se illa ps· Oīm· Jnq' pmas epylogi
recolligit q̄ dcā sūt 9tinuās se ad alios libs
dicens· prius cū dō de reb⁹ q' de signis z de fru
ibilibz qua de aliis que sūt in prīmo libr z
9tinat sinat distōnis z lecōnis ¶ Cā adue
tum fruitōnis z uis de q'bz actibz declaratur in
psenti distōne· tā 9curruūt· pmo ea pque
actus eliciūt· scdo oba ad q̄ actus determināt·
tcō agencia quibus actus attribuuntur· Jō

tangeremus. Primo de potentiis vel habitibus perficientibus frui et usus. Secundo de fruibilibus
et utilibus vel utilibus. Tertio de fruentibus et utentibus. Circa primum quaeruntur duo. Primo utrum actus sit
frui. Secundo cuius. Circa primum duo quaeruntur. Primo utrum actus sit frui tamquam potentiae. Secundo
cuius sit actus tamquam habitus.

Ad primum sic proceditur. Videtur quod frui sit actus intellectus
quia secundum philosophum I. x. ethicorum felicitas est speculatio
et ipse sit esse intellectualis. Sed ad illam potentiam pertinet
fruitio in qua ponimus felicitatem. Ergo etc. Praeterea frui
dicitur quietatio quaedam. Sed voluntas non quietatur ut patet
per philosophum primo politicorum et magistrum in prologo qui reprehendit eos qui voluntate rationi non subiciuntur. Sed
in inferiorum agentia non dicuntur quiescere cum moveant
mota sed superiora. Cum igitur voluntas non sit quietata non debet dici quiescere. Praeterea cognitio sive frui. Praeterea philosophus de trinitate capitulo xiii. dicit
quod visio est tota merces, et Io. xvii. Haec est vita aeterna
ut cognoscant te. Sed fruitio spectat ad illam potentiam cui
beatitudo attribuitur. Ergo etc. Praeterea ultimus videtur quod pertineat
ad omnes potentias quia secundum philosophum x. ethicorum unumquodque operi
tur delectatio propria et Augustinus loquitur de delectationibus intellectualibus
de operibus. Sed operationes et actiones attribuuntur aliis potentiis
ergo et delectatio. Sed secundum eundem in primo ethicorum idem est opus
secundum hominem et studiosi, ut idem est opus citharistae
et studiosi citharistae. Ergo eadem est delectatio et bona
delectatio. Pari ratione et perfecte delectari et optime de
lectari. Sed in tali delectatione ponitur fruitio. Ergo ad quamlibet
potentiam pertinet fruitio. Praeterea fruitio est quaedam
praemium secundum unum nobis exhibitum. Sed per actum cuiuslibet
potentiae meremur. Ergo quaelibet potentia per fruitionem praemiabitur.
Contra videtur quod non sit ullius potentiae, quia in eodem
est fruitio et quietatio. Sed secundum nullas potentias in nobis
apti nati sumus quiescere. Ergo secundum nullas potentias fruimur.
Probatio assumptae, quia potentiae in nobis vel sunt vitales vel
sunt cognitivae vel appetitivae. Secundum opera potentiarum
vitalium non quiescimus. Nam ut dicitur secundum philosophum
omne movens physice movetur. Si igitur vitales sunt
illae potentiae physice agentes, ergo earum actiones et opera
erunt cum transmutatione et motu, vel secundum appetitum
naturalem quiescam, quia bonum quod est obiectum earum est incredibile
ex ut patet per philosophum VI. metaphysicae. Sed quamvis obiectum
cognitivae requirit aliquas motus ut conjungatur intellectus
obiecto cognitivae requirit aliquas motus ut conjungatur intellectus quiescere
cum ipsius cognitivas. Quia verum quod est obiectum earum habet rationem
manifestandi, non quietandi. Maxime in ipso per formam
[illegible] omne quod verum est ipsum secundum omnia in quiete. Ergo
etc. Praeterea si fruitio competeret alicui potentiae denominaret
ab aliquo potentiae sic intellectus ab intellectu vel aliquo.
Sed non denominatur ab aliqua. Ergo competit nulli.
Contra quia solum nobis competit per Augustinum de doctrina
christiana quod unusquisque eo fruitur quo se diligit.
Sed diligere est actus voluntatis. Ergo etc. Ad
hoc dicendum quod sicut dicit Augustinus in primo de doctrina christiana frui

est amore inhaerere quod solum nobis competit. Responsio dicendum
quod ut pateat veritas huius quaestionis duo declaranda sunt. Primo quid importatur per hoc verbum frui. Secundo quando dicit
Augustinus [illegible] potentiae animae. Propter primum notandum quod fruitio
delectationem importat. Unde Augustinus lxxxiii. quaestionum
quaestione xxx. frui igitur dicimus ea re de qua capimus
voluptatem sive delectationem. Et xiii. de trinitate capitulo iiii. scilicet
quod eo est homo beatus quod fruitur voluptate ultimi
beatitudo consistit. Et isto quod ad fruitionem requiritur
secundum quod est cognitio, quia nullus sine cognitione delectatur.
Unde x. ethicorum dicit quod aliqui putant unum delectationem
esse sensum vel mentem quia non fit sine mente et sensu. Sic ergo
delectatio praesupponit mentem. Haec est cognitio intellectualis
vel sensitiva et est cognitionem sensitivam sensum. Sed requiritur in tantum
quod est quietatio et habet duplicem rationem tum ratione delectationis potius
sive qui requiritur ad fruitionem tum ratione obiecti in quod tendit
fruitio. Ratione delectationis requiritur in quiete. Nam ut dicitur
vii. ethicorum delectatio magis in mobilitate quam est et in quiete
quam in motu et iii. x. scilicet quod delectatio est totum quid et
perfectum et non requirit tempus ut perficiatur propter quod non est
motus, quia omnis motus est in tempore et quia de ratione delectationis
videtur esse quies. Si perfecta sit delectatio tollitur omnis motus
et quia fruitio perfectam delectationem importat oportet in fruitione
esse quietem. Item habetur ex parte obiecti quia secundum Augustinum de doctrina
christiana res quibus fruendum est nos beatos faciunt. Sed beatitudinem
non diligimus propter aliud et in obiecto beatitudinis
est quies. Ergo ad fruitionem quies requiritur. Tria ergo ad fruitionem
requiruntur: cognitio, delectatio et quies quod dicit
Augustinus x. de trinitate capitulo x. dicens fruimur cognitis
in quibus voluptas ipsa propter se ipsa delectatam quiescat. Potentiae autem animae secundum distinguuntur quia quaedam sunt vitales
quaedam cognitivae, quaedam rationales, sive rationales dividuntur quia quaedam
rationi obediunt, quaedam non obediunt rationi. Ut innuit
philosophus primo ethicorum et damascenus secundo libro capitulo xii. Illae quae sunt
nutritivae et vitales rationi non obedientes sunt potentiae
vitales sive naturales, ut damascenus dicit ibidem. Potentiae autem rationales
rationi non obedientes sunt irascibilis et concupiscibilis.
Potentiae autem rationales proprie accipiendo rationale quod non est
organicum est ipse appetitus qui supponit suam cognitionem.
Sic duplex est appetitus sensitivus et rationalis. Et dicitur
cognitio rationalis et sensitiva. Sunt ergo v. genera potentiarum
animae: vitales, cognitivae sensitivae, appetitivae, cognitivae
rationales et appetitivae, sive intellectus et voluntas.
Potentiarum vitalium non potest esse actus fruitio quia in actibus
suis tales non consequuntur delectationem cum non cognoscantur
aliarum autem potentiarum cognitivarum non potest esse actus
quia ille in suis actibus non dicuntur quietari, quia secundum philosophum
non quod agens non quiescat. Et potest esse cum obiectum
praesens [illegible] [illegible] non
sit stabile sed mobile secundum [illegible] non quiescat. [illegible]
[illegible] est stabile [illegible] fertur
de se in mobile et non fit in ipsum nisi quiescibile
non aggravat in quiete. Propter primum potentiae sensitivae cognitivae
tamen appetitivae per se non quietatur [illegible]

sunt res temporales in mo[les] et non quia non attingunt ad bonum
immobile in quo potissime habet esse fruitio non est
eas [illegible] fruitio [illegible] intellectus et non proprie dicitur
[illegible] pactum simi[liter] et ratio est quia in cognoscendo est mo
tus rerum ad animam in appetendo animae ad res.
est ergo iste ordo quia res in [illegible] speciem suam
ad potentias suas [illegible] cognitivas et [illegible]
[illegible] pervenit ad intellectum [illegible] illa
species intellecta recepta est [illegible] motus et agens
motum ut [illegible] balnei sive [illegible] delectabilis
species apprehensa res ad [illegible] ut balneum ad quem
motus voluptas est sic motus ut [illegible]
xii metaphysicae ergo [illegible] intellectus non habet
quietem [illegible] motus. sed sic motus est in obiecto
voluntatis. cum ergo [illegible] fruitio [illegible]
[illegible] non [illegible] in potentiis [illegible] non in sensu non
in appetitu sensitivo neque in intellectu. sed in sola vo[luntate]
sola voluntas [illegible] proprie frui dicitur. Ad primum
dicendum quod omnis felicitas potest nobis [illegible] [illegible] in
intellectu habet esse. quia talis felicitas [illegible] est actus [illegible]
dentiae ut [illegible] vel sapientiae ut contemplativa. feli
citas tamen quae [illegible] consequens [illegible] dicitur fruitio
[illegible] est in voluntate quam in intellectu. et ideo fruitio non
est actus intellectus. sed voluntatis. quia non dicitur felicitas
[illegible] quae est intellectus [illegible] felicitatis quae est comple
tiva in voluntate. [illegible] quaeritur quare philosophi in volunta
tem non posuit. dicendum quod vel eam [illegible] vel ad
eam de ea declarare non pertinebat [illegible]
voluntas [illegible] solvere. quia dato quod felicitas esset
in intellectu ita quod ipse actus intellectus esset felicitas
tamen non tamen oporteret fruitionem ad intellectum pertinere.
[illegible] fruitio delectationem importat et sic voluntatem et
appetitum delectationem. [illegible] delectationem complacentiam
dicit quae ad voluntatem pertinet [illegible] complacentia
non solum est [illegible] actus qui [illegible] elicitur. sed etiam
qui elicitur ab aliis potentiis [illegible] intellectus pertinet
ad intellectum complacere [illegible] intelligendo pertinet ad vo
luntatem. ita dato quod felicitas ad intellectum perti
neret. fruitio tamen [illegible] felicitatis pertineret ad
voluntatem. Ad secundum dicendum quod intellectus est altior [illegible]
et in quantum magis competit in patria quam dignior
[illegible] dicatur simpliciter altior non [illegible] ad [illegible]
sens. Ad tertium dicendum quod visio est tota merces non
simpliciter [illegible] ordine ad voluntatem vel aliter. dato quod
visio esset tota merces ad hunc fruitio [illegible] complacen
tia sine delectatione ad voluntatem pertinet. Ad quartum [illegible]
pertinet ad omnes potentias. dicendum quod licet delectatio diversificetur
diversificetur [illegible] operationum [illegible] quod eius delectatio
[illegible] est operatio. sed a potentiis operationes egrediuntur [illegible]
singula opera [illegible] voluntas [illegible] [illegible]
aliquis in nobis [illegible] delectationem vel possumus
dicere quod dato [illegible] potentiis delectatio competeret [illegible]
[illegible] dicatur aug[ustinus] de [illegible] [illegible] capitulo [illegible] ibi
delectatio sufficiat ad fruitionem pertineret. Ad quartum dicendum

quod omnes potentiae [illegible] redundantia
non [illegible] frui pertineat. Ad primum quod [illegible]
quod non pertinet ad aliquam [illegible] solo quia appetitus est [illegible]
in appetitu. [illegible] appetitus sit distinctus ab appetitu [illegible]
[illegible] voluntatem
[illegible] non est [illegible] per distantiam loca
lem. Ad [illegible] obiicitur quod frui non pertinet ad
aliquam potentiam quia nulla denominatur. dicendum quod [illegible] competit
[illegible] denominatur ab ea ut intelligere ab intellectu
velle a voluntate. sed quod competit [illegible] non
denominatur ab ipsa [illegible] competit voluntati
[illegible] ordine [illegible] non denominatur ab ipsa
[illegible] quia competit intellectui [illegible] habitu [illegible]
non denominatur ab eo. sic et frui competit volu[ntati]
[illegible] habitu caritatis.

[S]ecundo quaeritur cuius sit frui sive habitus sive vir
tutis. et videtur quod nulla virtus necesse sit egre
di fruitionem [illegible] aug[ustinus] [illegible] fruimur cog
nitis quibus [illegible] delectata conquiescat. ergo ad
voluntatem pertinet frui. [illegible] voluntas in se accep
ta non includit habitum vel virtutem ergo etc.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capitulo [illegible]
voluntas est [illegible] electio [illegible] que
sunt ad finem. [illegible] quorum dicitur esse potentia media
non egrediuntur ab habitu vel [illegible]. sed voluntas
[illegible] ergo etc. [illegible] in fine movens
[illegible] sed [illegible] movens [illegible] non indigent
habitu regulante. cum [illegible] sit ad unum.
ut [illegible] [illegible] ergo etc. [illegible] quod fruitio
sit [illegible] quia ad fruitionem concurrit
visio quae succedit fidei et tentio quae succedit spei
et amor qui elicitur a caritate. ergo etc. [illegible]
egreditur a potentia. ergo perfecta operatio egreditur a perfecta potentia. sed
potentia habet perfici per perfectionem habitus. perfectus habitus potentiae
[illegible] est caritas. ergo ad caritatem pertinebit frui
tio quae vel est operatio perfecta vel [illegible] ad operationem perfectam.
[illegible] dicendum quod sicut operatio est id ad quod ordinatur esse sic
ad quod [illegible] [illegible] egreditur esse [illegible]
[illegible] non [illegible] additum [illegible]
[illegible] operatio est id quod ordinatur ad operationem per
fecte [illegible] ad suum supplementum et potentia ipsam
operationem egreditur [illegible] operationem non potest nisi
per superadditum potentiae [illegible] aliquis habitus
[illegible] potentia [illegible] ut fiat operatio. perfectio autem
operationis in delectatione consistit. [illegible] x
ethicorum quod [illegible] operationem delectatio. non ergo egredietur
operatio cum delectatione quae est operatio perfecta nisi ab aliquo habitu
[illegible] [illegible] ethicorum quod signum generati habitus
est voluptatem [illegible] in operibus. cum ergo fruitio
dicat operationem cum delectatione [illegible] operatio autem
cum tali delectatione non habet esse sine virtute. necesse
est fruitionem ad virtutem aliquam pertinere. virtutum
autem [illegible] sunt [illegible] quia quaedam sunt acquisitae quaedam
infusae. acquisitae sunt quas posuerunt philosophi [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

intellectuales et morales ut patet ex fine primi ethicorum. Theologice autem virtutes sunt infuse. sunt ergo aliqu[a]e virtutes morales. alique intellectuales. alie divine. ad virtutes morales non pertinet fruitio. nam ut dictum est fruitio quietationem importat. quietatio autem non est in labore et medio. cum ergo iste virtutes ut obiectum proprium respiciant vel bonum laboriosum vel medium quod est morale non proprie eis competit quietatio propter quod et tales virtutes cardinales nominari consueverunt. cuius nominis impositionis una ratio potest esse. quia sicut cardo est medio in quo hostium movetur et quietatio non spectat. ita et iste virtutes quietatione dicuntur. ergo frui non est actus earum. ad hoc etiam potest valere ratio philosophi x. ethicorum. quia secundum hoc beati sumus quod deos nominamus. sed deos non competunt morales virtutes. quia ridiculum est dicere eos habere nimis innata vel praeliantes tribulia sustinentes. et quia beatitudo importat fruitione consistit fruitio non erit actus virtutum talium. sicut nec beatitudo. rursum non possumus dicere quod sit actus virtutum intellectualium duplici de causa. una sumitur ex ipso obiecto. dictum est enim quod quietatio intellectui non competit. quia non fruimur vero. alia sumitur ex ipsis virtutibus. quia tales virtutes acquisite de quibus loquimur nunc. vel bonum immutabile id est deum non considerant sicut sunt scientie speciales. vel si considerant non considerant modo immutabili. sed per modum discursivum. et quia virtutibus acquisitis omnibus non competit fruitio. restat ergo quod competit divinis. divine sunt tres. fides. spes et caritas. In fine et spe non potest esse quietatio quia cum proprie et per se bono quietare et habere rationem sit trium in quo habet esse quies boni in genere quod est bonum et hoc facere. quia quod est proprie tale est tale in eo quod tale ut dicit philosophus posteriorum. fides et spes que non respiciunt bonum in eo quod bonum. sed in eo quod verum vel arduum non habent quietare nec eis attributio. solius ergo caritatis cuius obiectum est bonum in eo quod est fruitio.

Ad primum dicendum quod ad voluntatem pertinet frui. non tamen per hoc habitus excluditur. quia ea que voluntas per habitum operatur et voluntati attribuuntur. Ad secundum dicendum quod voluntas dicitur finis intellectus dicitur principiorum. nam sicut intellectus dicitur cognitio principiorum. quia principia sunt prima ab intellectu cognita. ita voluntas dicitur finis. quia finis est primum quod a voluntate volitum. tamen in consequendo finem ipsum vel in volendo ipsum modo debito indiget aliquo habitu regulante et ideo cum fruitio dicat delectationem in fine iam habito vel simpliciter vel aliquo modo fruitio non excluditur eiusdem potentie. Ad tertium dicendum quod licet in fine feramur naturaliter si finis est naturalis. tamen quia est supernaturalis per gratiam et caritatem ferimur. vel possumus dicere quod sicut inclinatio naturalis et naturalis sic inquantum est principium et finis et omni naturali non tamen talis inclinatio naturalis vel inquantum est obiectum beatificans

Ad primum quod probat quod fruitio sit omnium potentiarum dicendum quod et si alia concurrunt tamen a sola voluntate mediante caritate elicitur.

Quesito de frui queritur. ad potentiam. Restat querere de uti cuius potentie sit et utrum quod sit cuiuslibet potentie. nam de qualibet re dicitur quod cuius usus bonus est ipsa quidem bona est. ergo cuiuslibet rei est usus. sed quelibet potentia est aliqua res. ergo et cetera.

Praeterea uti res est rem pertractare. sed ad quamlibet potentiam pertinet pertractatio alicuius ut saltem operis sui. ergo et cetera.

Praeterea usus est proprie rerum remanentium non ad consecutionem finis. sed cum quelibet res ordinetur in finem et quelibet res inveniatur propter aliquid ad consecutionem finis. ergo quelibet res utitur aliquibus.

Praeterea videtur quod pertineat ad solam rationem quia uti est referre aliquid in finem. sed referre est rationis. ergo et cetera.

In contrarium est quia x de trinitate capitulo penultimo augustinus quod licet doctrina et ingenium pertineant ad memoriam et intelligentiam et voluntatem. usus tamen ad solam voluntatem pertinet.

Responsio dicendum quod aliqui distinguunt usum triplicem. scilicet usum. primo dicunt usum esse cuiuslibet rei et ideo dicitur cuius usus bonus est ipsum quidem bonum est. secundo usus dicitur actus frequentatus et ideo dicunt amicitiam quod utrumque usus sit actus a potentia frequentius elicitus utroque istorum non modo uti est actus cuiuslibet potentie. tertio modo sumitur usus eorum que ordinantur in finem. et ideo iste tertio competit voluntati. Sed ista distinctio non est vera. quia uti competit non voluntati solum. et ideo non tantum est appetitus communis rationi ut dicit damascenus secundo libro capitulo xxii. Iuxta est quod sola rationabilia dicuntur uti. unde in impersonali creature fruitio irrationabilibus quam vel et ideo si fruitio aliquo modo dicitur tamen non uti. unde augustinus lxxxiii questionum questione xxxviii. frui quidem cibo et qualibet corporali voluptate non adeo absurde existimantur et bestie. uti autem aliqua re non potest nisi animal quod rationis est particeps. et ideo dicendum quod illa potentia cuius est usus elicitive duo in se habere debet quia debet esse domina sui actus et debet potentias ceteras imperare et que hoc habet sola voluntas. sola voluntas utitur. Quod autem hoc sit notandum quod secundum damascenum secundo libro capitulo praeallegato primo enim se habent per ordinem. desiderium finis consilio imperetur et usus. est enim ordo quod primo finem desideramus. non primum deliberamus. postea invenimus media et eligimus unum per quam possimus consequi deliberationem. ut puta propter bellum. et ita electo secundo desiderium finis postquam quis eligit bellare statim a voluntate sit imperium membris quia imperat eis ut arma accipiant et bellent et secundum imperium tunc sequitur pertractatio armorum secundum voluntatem. Ipsum et ista pertractatio libera secundum voluntatem dicitur usus. non ergo utitur nisi potentia cuius est eligere et imperium facere. ratione qua eligit domina sui actus. ratione qua facit imperium imperiosus eius dominatur. et ideo patet quod res naturales quia non sunt domine sui actus cum potentie naturales sint determinate ad unum non utuntur. Item alia irrationabilia quia magis aguntur quam agant et sui actibus non dominantur ut patet per damascenum libro secundo praeallegato

non utimur. Item quia inter potentias anime sola voluntas
suo actui et ceteris potentiis dominatur. soli voluntati competit
uti. Item Anselmus de conceptu virginali capitulo iiii.
velut quod cedere potentie voluntati obediunt et quia eis lex
a creatore est imposita quod ipsi voluntati resistere
non possint. et ita patet ad quam potentiam pertinet uti et quid
est uti quia usus est precepto rerum secundum imperium volunta
tis. et quia voluntas non solum res exteriores set
et interiores assumit secundum suum beneplacitum non solum utimur
rebus exterioribus sed etiam interioribus et potentiis et actibus
earum. et ex hoc apparet unum accidebat distinguen
dum de usu. Quoniam quia videbatur quod usus est cuiuslibet
rei cedebat quod qualiscumque res ageret. quod tamen non est verum. Quamvis
enim equitatio sit usus equi. et incidere sit usus
cutelli non tamen equus utitur equitatione nec cu
tellus incisione. nec oculus utitur visione. Quamvis
enim visio sit usus oculi. Sed homo per voluntatem suam
utitur equo et adequitando cutello ad incidendum
et oculo ad videndum. et ideo illi idem quod plures dicunt illam
fecerunt videntes non bene dixisse aliqui contrarium
se dicentes quod uti sit principaliter agenti attribuitur
voluntati. Sed aliis potentiis attribuitur instrumentaliter. et ideo
irrationabilia non ullo modo utuntur. potentie autem hominis
alie a voluntate utuntur instrumentaliter. voluntas principaliter
Sed nec illud est verum. Quamvis enim verum est quod non quodam ne
gociatio voluntatis circa res quibus utitur ut dicit
Anselmus .v. de trinitate capitulo .plt. ait quod uti est assumere
aliquid in facultatem voluntatis et ideo sicut intellectus circa
res negociatur cognoscendo eas. ita voluntas nego
ciatur circa volita utendo eis vel fruendo eis.
sic ipse tale negociationem intellectus intelligere non
concitatur intelligibilibus. unde non est verum quod intel
lectus principaliter et lapis instrumentaliter. ita ergo quod potentias
non utitur potentiis talibus rebus assumendo eas in facultatem
suam. uti non concitatur potentiis quia non concitatur eis liber
tas. Quoniam uti dicit libertatem potestatis. et quia in tali a
ctione potentie se habent ut mote a voluntate non ut moven
tur. sic hic incidere quod est cutello et fabro. per cu
tellum tamen solus faber utitur incisione. quia solus
faber libere incidit. ita dicere cutello hoc non et
[illegible] in incussu et manus sive brachio et voluntati
[illegible] per brachium. sive per dictam virtutem. sola tamen voluntas
utitur ductione cutelli. quia sola ipsa libere operatur.
Ad primum dicendum quod hoc de qualibet re dici possit usus eius
secundum bonum. hoc non est quod qualiscumque res utitur. Sed quia voluntas
[illegible] non potest. Ad .ii. dicendum quod si ad quod hoc potentia per
tinet aliquid preceptum saltem instrumentaliter. quia voluntas per
ea precipit aliquid et assumit in facultatem suam ut res per
operatur sola tamen voluntas utitur. quia quamvis preceptum non
est usus. Sed preceptum libera in ordine ad finem. Ad
.iii. dicendum quod hoc quamlibet res ordinetur in finem tendat
in finem suum hoc non est per cognitionem que sit in ipso. Sed per
cognitionem que est in alio. sicut sagitta tendit di
recte per cognitionem que est in sagittante et non ille qui [illegible]

vel rebus utitur rebus secundum [illegible] per formam et bonitatem
suam per [illegible] concientiam et fruendo. ipse cum res
cognitione intellectuali cognoscentes rebus aliquibus non
utitur. Ad iiii dicendum quod sicut electio a sola volunta
te eliciatur ita quod soli voluntati competit eligere eliciendo.
tamen quia non eliciatur nisi ab ea in ordine ad rationem cum
sit quodammodo consilium per suppositum rationis actum. vi ethicorum.
dicitur esse appetitus intellectivus vel intellectus appetitivus. sic
et uti quia presupponit ordinem rationis diffinitur per rationem
non quia a ratione eliciatur sed a voluntate solum.

Questio de frui et in quantum ad ea per que sunt fine
comparationes ad potentias vel habitus. Restat querere de
eis comparationem ad obiecta. et primo queremus de frui secundo
uti. Circa frui queremus duo. Primum utrum solo deo
sit fruendum. Secundo utrum rebus per se sit fruendum
in una fruitione vel pluribus.

Ad primum sic proceditur. videtur quod non solo deo sit fruendum.
Quoniam secundum Augustinum primo de doctrina christiana [illegible] frui
est amore inherere alicui propter se sunt diligende. ergo eis
est fruendum. Sed ipse sunt bonum certum. ergo etc. Item
secundum philosophum viii ethicorum bonum meo quod tale est amabile
ergo quod est per se bonum est per se amabile. Sed virtutes sunt
per se bone et non propter aliud bone ut probabitur. ergo etc. probo
assumptum. quia quod est per aliud bonum per [illegible] non bonum.
Sed virtutes et potissime caritas cum non possit esse
informis non possit [illegible] non bone. ergo virtutibus
et potissime caritate est fruendum. Item Augustinus lxxxiii
questionum questione .xxx. ait ut inter honestum
et utile interest. ita inter fruendum et utendum. Set in
bona honesta computantur virtutes. ergo etc. Ad
hoc idem facit Augustinus de doctrina christiana in principio quod illis rebus
quibus fruendum est beatos nos faciunt. Sed virtus et ipsa beati
tudo nos beatos faciunt. ergo beatitudine creata et
ipsis virtutibus est fruendum. Item videtur quod homine sit fru
endum. Nam apostolus ad philomenem dicit. ita ego te
fruar in domino. Item Augustinus de trinitate libro .ix. capitulo .viii.
in fine utendum est quodammodo. parvum fruendum. Set
[illegible] nobis gratia et fratribus in domino fruamur.
In contrarium est quia frui dicit quietationem. Sed bonum mo
ne non quietat. ergo bono in mobili debemus frui. Item secundum
Augustinum de doctrina christiana in principio. Res quibus fruendum
est sunt pater et filius et spiritus sanctus. ergo etc. Respondeo dicendum quod
tota quod difficultas questionis contingit ex diffinitione data
de frui quia cum aliquid diciatur diligi propter se per se
bonum summum dubium est quare eis non sit fruendum
propter hoc advertendum quia aliquid dicitur diligi propter se quia
habet aliquid in se unde diligatur. et sic diligi propter se
dicitur id quod diligitur propter actum. sic dicimus pomum dul
cem esse diligibilem aliquid in per se. quia habet in se
aliquid unde diligatur ut dulcedinem. potionem vero
amaram esse diligibilem solum in [illegible] et [illegible]
dicitur [illegible] magis in distinctione [illegible]
dicitur aliquid diligi propter se. quia est causa bonitatis. Quamvis
bonum per se diligitur id est diligibile propter se quod est per se bonum

et per se bonum. Primo dicam quod bonitate creata, circa bonitatem est duplex, vel formaliter, sicut vita viventium formaliter, vel effective, sicut dicitur deus est bonum omnis boni. Et ista distinctio innuitur a Dyonisio de divinis nominibus capitulo 4. Quod per se tale est quod aliquid formaliter est tale et quod prius est in nobis tale. Quibus omnibus si bene recolligimus apparet quod bonum nostrum sit diligibile quatuor modis. Primo dicitur quatuor modis. Primo quod dicitur tale solum per accidens non quia in se habet aliquid unde sit bonum nostrum et unde ipsum diligamus ut potio amara. Secundo quod licet in se aliquid unde diligatur et unde sit bonum nostrum ut potio dulcis. Tertio primo dicitur quod tale est quod formaliter boni sumus ut virtutes. Quarto quod est principium simpliciter omnis bonitatis nostre sicut deus. Ista autem quatuor se includunt. Nam secundum includit primum, quia illud quod habet in se unde diligatur iuvat nos ad bonitatem consequendam, unde potio dulcis cum sit quod iuvat nos ad consequendum bonitatem habet in se aliquid unde ipsam amemus. Tertius includit primum et secundum. Nam virtutes per quas formaliter sumus boni iuvant nos ad consequendum finem. Ipse quod includunt primum modum bonitatis et habent in se unde diligantur, sicut magister dicit in littera. Ipse quod includit finem. Quartus modus bonitatis includit tres precedentes, nam ipse deus qui est bonum omnis boni iuvat nos ad finem consequendum tribuendo nobis gratiam et virtutes. Ipse quod modo excellentissimo primum modum in se continet et habet in se unde diligatur cum sit ipsa bonitas. Sic includit summe et formaliter. Nostra bonitas et si non formaliter inheret tamen formaliter exemplariter. Secundum modum istorum dicuntur per se tales et que sunt bona illis modis per se et diligibilia solum quod primum primo modo est per accidens diligibile. Secundum illo modo quod habet per se diligibile dicitur quod hic tamen modorum excepto primo modo. Non tamen secundum quemlibet illorum modorum licet esse fruitio. Nam fruitio dicitur quietatio vel delectatio. Et tamen appetitus est quietatus cum bonum in quo fertur non refertur in aliud bonum. Secundum sed ipsum bonum refertur ad perfectum et quanto aliquid est perfectius bonum tanto alia bona magis includit. Cum primum modum referunt in secundum, primum et secundum in tertium. In quartum autem referuntur omnia scilicet in deo ipso qui est bonum omnis boni et qui est in omni bono perceptus, ut dicitur 8. de trinitate capitulo 3. Solo illo per se et dicitur fruendum est. Ad primum dicendum quod virtutes sunt per se diligende quia habent in se aliquid unde diligantur, non tamen sunt ipse se diligende quod earum dilectio non ad aliud referatur quod oporteret si eis esset fruendum. Ad 2. dicendum quod virtutes et caritas sunt per se ponende quod per eas formaliter boni sumus, sed in isto modo bonitatis non resistitur fruitio ut patet supra. Ad 3. dicendum quod honestas appellatur intelligibilis pulchritudo ut vult augustinus, sed in dicto expositione intelligibilem pulchritudinem appellat quia pulchritudine pulchra sunt que pulchra sunt et talis pulchritudo est divina pulchritudo qua fruendum est vel possumus

dicere quod in argumento est fallacia consequentis. Non enim sequitur honesto est fruendum ergo si honesto, et non idem. Augustinus. Secundum quod fruimur perfecte in insolubilibus, hoc est honestis, utimur ad omnibus aliquo quod est tamen secundum eum honesta non debent dici nisi fruibilia. Licet aliter alia solutio ut patet. Ad primum quod tum tangebatur explicare quod beatitudine sit fruendum possumus distinguere secundum quod distinguitur delectatio a fruitione. Nam diligere aliquid per intellectum vel per dilectionem formaliter vel voluntate instrumentaliter, vel diligibilitate tanquam obiecto. Unde diligo dilectione, diligo voluntate et diligo diligibili. Ita fruimur fruitione et fruibili sive deo. Prius et tertium modum et fruimur fruitione sive beatitudine formaliter et fruimur potentiis et virtutibus quasi instrumentaliter. Tertio et ultimo est apprime solo quod non utimur sit fruendum. Ad 2. quod obiciatur quod homine sit fruendum, dicendum quod homine in se non est fruendum sed homine in deo. Ita quod ipso deo fruamur in homine in quo habitat per gratiam. Secundum hoc est fruendum. Unde et Augustinus dedocet. Vana solvent istam questionem quare quod si dixisset tantum frui non addidisset in domino videretur fidem ac spem dilectionis in eo constituisse. Sed quod addidit in domino se finem posuisse eorum quod frui significavit. Si enim cum homine in domino fruimur deo potius quam homine fruimur et per hoc patet solo, id est quod

deo qui est trinitas. Tres persone sit fruendum in trinitate unitate. Et videtur quod non. Quia actus recipit speciem ex obiecto. Sed a quo aliquid recipit esse ab eodem recipit distinctionem. Sed tres persone sunt distincte cum non sit ponere confusionem personarum. Ergo et actus distincti erunt. Item fruitio quietat appetitum. Sed non quietat appetitum aliquod quod dividitur. Et cum ergo deitas divina sit quod est in tribus personis ad distinctionem. Si dicitur tria appetitus invenitur tria fruitionem, ita ad distincta. Sed quietatur ad distincta minime licet esse distinctum. Ergo etc. In contrarium est quod sicut adoratio respicit maiestatem sic fruitio respicit bonitatem. Sed propter unam maiestatem debetur una adoratio tribus personis. Iuxta Damascenum in libro capitulo 8. Ergo una fruitione tribus personis fruendum debemus. Responsio dicendum quod sicut tactum est in argumento, una fruitione fruendum debemus tribus personis et huius triplicem invenio intelligentiam. Prima tangitur in argumentum, tacta fuit. Nam cum frui sit amore inherere, et amor sit per se boni, ut dicit 8. ethicorum. Ergo ex bonitate sumitur ratio fruitionis et quod pater et filius et spiritus sanctus non sunt tres bonitates sed una bonitas ut dicit 8. de trinitate capitulo 4. Ratio unitatis obiecti formaliter erit unus actus et una fruitio. Secundo sumitur ex ipso fine. Nam in fine ipse quietatur et pater et filius et spiritus sanctus non sunt fines sed unus finis. Nam sicut sunt principium a quo omnia fluunt, ita sunt finis ad quem omnia redeunt. Unde 5. de trinitate capitulo 8. dicitur quod pater et filius et spiritus sanctus sic est unum, dicitur ita dicitur relative ad creaturam unum principium non tria principia vel duo. Ita pari ratione non tres fines vel duo fines. Tertia causa sumitur ex parte fruentium. Nam nullus quietatur in duobus in eo gradu

[illegible] aliqua per se [illegible] debet diligere et per se

ut implib⁹ i eo q pla· cu g actu iner· ⁊ ita
sicut spez ab eo q e ꝑse ⁊ tale ieo q tale· g°
se q una fruitio no plib; fruam ⁊ bis
ꝑsonis· ⁊ bis g° unis h iuestigatu e ꝑ a
ing hu exone fruibilitis· q2 bonitas e ro
hui. sa uia siur ex ipo fruibili· q2 finis
e i° q° fruim· tcia siur ex ipo fruente s͠c
licet ꝑ adaptatoz loq̄. Ad pⁱᵐ dd q li3 ꝑ
sic distiete ta eis fruim ut i eis repit una
ro bonitatis· Ad sem dd q tiat ad distietā
meo q distieta recipt ee distietu· s3 q tiat
ad distieta s ronu una no oz ⁊ sic e i ꝑpo°
ut patuit· ul dd q ipas ꝑs distiete cogs
ceui⁹ una usione· na ead cogitone cogs
cit unu relatiu ⁊ reliqu· ⁊ no ead usione
tres ꝑs uidebim· ⁊ ita ead fruitoe eis fru
emur·

Q Vestio de fruibili. Restat que de uti
et ꝑ° querit utr do sit utend· ⁊ uit q s
q r aug· x· de tri· ois q fruit uti· s3 do
fruim· g° do utim. Ꝑ uti e assumie ad i
uoluntis facltate· s3 ois q fruit s aug· as
sumit a'd i facltate uoluntatis g° ois q fru
itur utit ⁊ s ro q ꝑus In ꝯtiu e q s aug·
· lxxxiij· q· qone· xxxiij· aia nra s dm de
cetis iudicat n eo· s· do utit h fruit·
Ꝑ s eu d ide de doctina· xa· i pu°· Nos fruim
ꝯsitum ut nabilia· s3 sum ss fruibilia·
g° sum sup utibilia· s3 no sum sup dm·
g° ⁊c· Volēus q uti oibz alus ado sit ute
du ⁊ ur q no q2 eis utim q siut i nra pot
ate ⁊ facltate q a siut i nra ptate ꝯsiliabilia
siut ut oz i eo eth· s3 de oibz no spetat
nos ꝯsilari q2 de etnis no ꝯsiliam iu de
liuiamus oibz puta q̄li sit optie ꝯuisēs
nris lace de motioz ꝯsiliat ut oz i de· g°
⁊c· Ꝑ pterea ꝑpam ad ꝯsecutom finis
s3 ꝑ aliqua i pedim atali ꝯsecutone ut puta
ꝑ tulatione diciaz· q2 s ph'm· x· eth· sup
hndan talu i pedit ad felicitate Ꝑ pt'ea
ret hun a ꝯsecutone finis g° pctis uti non
potim⁹. Ꝑ s h ut q nlls act⁹ sit i dzeus·
q2 si oibz possum⁹ uti tc i oibz actibz nris
ul utim ul abutim. Ad h ide uti sre q
nllm pccm erit ueiale q2 sp ut utem ut
fruenis· s3 si utim fruendis ul utendis·
fruim pcam⁹ mortalit· q2 ro ꝑsuisitas
e s aug· q· q· aliig· tu· fruedis uti uelle
atq3 utendis frui sia utim utedis ⁊ frui
mur fruendis· no pcam⁹ g° ⁊c· Ꝯ tra q̄
e aug· lxxxiij· q· qoe deci q'ntor· oia g° q
sca siut in usu hois sca siut· q2 oibz utit
iudicando ro q hoi data e Ꝑ s ph'm so
ph'coz· q° dam sit oim· s3 h n eet n omib⁹

possem⁹ uti g° ⁊c· Ꝑ ro dd q uti dr ꝑ sru·
uno m° large ⁊ s uti u e ad q assumie a'd
i facltate no'tis ⁊ ꝑ ipm fine assium⁹ i facl-
tate uoluntatis· uti i qmetem ⁊ ipo fine
utim⁹· ⁊ s mod istu lo aug· x· de tri· ca·
ult· u' ait q uis i uolitate e ꝑ ptare ea
que sut i meoria ⁊ i itellia otinet· hi ea ad
a'd refert su cor fine delectata ꝯq'escat ⁊
s accipiendo uti e ille q fruit utit'a m
accipit uti mag' ꝑp'e· ⁊ s uti e assumie a'd
i facltate uolutatis no q°q3 m· s3 refendo
ipm i fine· ⁊ s accipt uti ꝑ° de doctia xana
u oz q illis qmb⁹ otendu e tedentes ad
btitudie adiuuam ⁊ q admiculamur
ut ad illa que nos btos facuit ꝑuenire
possim⁹· isto e m accipt uti· lxxxiij· q· qoe
ꝑtacta u dz q n uti q̄h ꝑ eu re q q° re
fnda sit ne scat | sicut ⁊ s dupli accipt uti· ita
dr ꝑ accipi frui | ꝑ° uo mo large ⁊ s dic
qetatom desidii no refentis i ulteriore sie·
⁊ s bruta fruit s aug· lxxxiij· q· qoe
deci | ul ꝑp'e ⁊ s dr qetatoz no q̄z h i ulti
fine· ⁊ sic lo aug de doctiuna xana i pu°
u dic q res q bnt fruend e sut ꝑtr filius
⁊ sps· s· accipiedo g° ꝑp'e ⁊ strete frui ⁊ uti· n
q̄u fruit utit n eo· ⁊ s do no e utend
cu eo sit fruend· accipiendo large utrq̄
hnt se sic excedencia ⁊ excessa q2 aliq
fruit q no utit ut bruta aliq aliqui
utit no fruit ut boi homies rebus
ctis· si a accipiat large uti ⁊ ꝑp'e frui· te
na e q· gen⁹ ad frui· s3 si accipiat frui la
rge ⁊ uti ꝑp'e ad hue diduit ex oppoito· q2
n q̄u fruit utit· n eo· ⁊ s h3 solo ad p'h
qōni q do eit utend· accipiendo uti large
no ꝑp'e· ⁊ ꝑ h3 h3 solo ad tones q2 loqunt
de uti extenso noie· Ad s· q̄stu dd s u
aliq°s q q̄oz hnt bonitae hut bonitate iq
accedut ad siliu bonitatis diue· uu oz q bo
nitas diua sit ro dilectois ⁊ desid'ii ut alia
amet i ordine ad bonitae ꝑma· ⁊ q2 oine
q boni e ado e ⁊ i ado ordiat oibz q ado
siut uti possu· mal a ꝑe uti no possu⁹
q2 talia no siut i do refiribilia· mal pe
ne uti possim⁹ refendo ea i d'm ꝑ recog
tom ꝑp'e i finitatis | s3 i° no e bndcm· q2
s aug· oibz illis utimur ꝑ q̄ nuiam adaui
dum fine nrm· ⁊ ꝑ oia q cooꝑant nob
i bonu iuuant nos a'd tale ꝯsecutonem
g° pctis uti potim⁹ cu pcta bonis cooꝑēt
i bonu· ut i° ap· ad ro· viij· Scim⁹ q diligentibz dm· o· co· i bonu e pcta s glo·
⁊ no dd e q oibz uti debem⁹ ul uti possu⁹
possi⁹· u· uti etnis ⁊ his q no siut i ptate

Dupr ꝑ frui
... frui
..ic fibilia
..tho·
nos frui

nostra approbando ea et per ea in gloriam et laudem maiestatis et bonitatis referendo. Unde et possumus huius que sunt in potestate nostra ea in deum referendo possumus uti illis male pene tollendo ea patienter et in malis culpe detestando ipsa. ¶ Ad primum dicendum quod esse in facultate nostra accipitur large pro eo quod voluntas aliquo modo negociatur vel laudando vel approbando vel ordinando non accipitur esse in potestate nostra sicut consiliabilia sunt ut ratio arguebat. ¶ Ad 2m dicendum quod per aliqua impediamur licet sit ipsum in aliqua materia et corruptionem nostre nisi non quia omnia sicut cetera sapientes nos iuvaret. ¶ Ad 3m dicendum quod per peccata retrahimur ad consecutionem finis cum peccata operamur iuvamur tamen per ipsa ad consecutionem finis si ipsa detestamur. ¶ Ad 4m dicendum quod argumentum non concludit veritatem nam nullus actus deliberatus est indifferens licet forte aliquis actus huius finem imaginatum sit indifferens. Sed secundum talem actum nec est usus nec abusus. ¶ Ad 5m dicendum quod tam [illegible] exilare. qua ratione nullum peccatum esset veniale. dicendum quod non oportet. quia si referimus omnes actus deliberatos in deum cum non peccamus mortaliter. Sed non semper illum actum vel aliquam operationem referimus actu vel virtute. quando habitu peccamus venialiter. quando autem nec actu nec habitu mortaliter. vel sicut est dubium dicendum secundum quosdam quod peccamus venialiter. fruimur non simpliciter sed quodammodo.

Quesitum de utilibus et fruibilibus restat querere de fruentibus et utentibus. Et primo de fruentibus et queritur utrum deus non fruatur quia fruitio dicit delectationem sed delectatio dicit motum et passionem ut probatur in 7 physicorum. [illegible] quod non ponimus motum. ergo etc. ¶ Item si magnum si deus frueretur nobis egeret nobis. Sed deus non eget aliquo. ergo deus non fruitur. ¶ In contrarium est quia dicitur 10 methaphysice quod vita eius est voluptuosissima propter perfectionem in intellectu abstractam et unionem ad ipsum. Unde videtur concludere quod intelligere primi est voluptuosissimum quia intelligit maxime ut secundum ipsum maxime unit. Sed in magna voluptuositate consistit fruitio. ergo etc. ¶ Ulterius utrum quod in caritate fruantur. Nam fruitio est quietatio appetitus cum secundum [illegible] adepto fine sit eorum appetitus quietatus. ergo fruuntur. ¶ In contrarium est quia fruitio est rerum ordinabilium ad beatitudinem ut innuit Augustinus de doctrina christiana. fruimur rebus quibus nos beatos faciunt. ergo etc. ¶ Ulterius utrum quod fruantur bruta. quia secundum Augustinum lxxxiii q. questione 30 frui quidem cibo et [illegible] corporali voluptate non adeo absurde existimantur bruta. ¶ In contrarium est quia secundum eundem x de trinitate omnis qui fruitur utitur. Sed irrationalia non utuntur ut dicitur lxxxiii q. questione [illegible] ergo etc. ¶ Ulterius utrum quod fruantur peccatores quia secundum Augustinum frui utendis est peccatum et utendis fruendis. cum ergo contingat peccatores peccare secundum [illegible] genera peccatorum. ergo peccatores fruuntur. ¶ In contrarium est quia frui dicit felicitatem vel ordinem ad ipsam sed peccatores non sunt felices nec ad felicitatem

se ordinant. ergo etc. ¶ Ulterius utrum quod iusti in via non fruantur. Nam secundum Augustinum x de trinitate fruimur cum gaudio non adhuc spei sed iam rei. ¶ In contrarium est quia frui est amore inherere alicui propter se. Sed sic faciunt boni in via. Item quia utuntur deo propter se. ergo etc. ¶ Responsio dicendum quod secundum Augustinum in libro confessionum pondus in corporibus est sicut amor in spiritibus. Unde ipse dicebat amor meus pondus meum. eo feror quocumque feror. Nam sicut videmus corpora per sua pondera ad locum suum tendere et ibi quiescere. sic et ipse per amorem in finem suum tendunt et ibi quiescunt. non possumus loqui de quiete spirituum per amorem sicut loquimur de quiete corporum per pondera. videmus autem aliquod corpus posse dupliciter quiescere ipse et perfecte. et primo sicut [illegible] immobiliter collocata est in loco suo. aliquid autem quiescere quia [illegible] sunt sicut corpora mixta [illegible] contraria non quiescunt. et prima quia quies corporum est ideo quod inherent corporibus actualiter in modo [illegible] quiescat perfecte mixta non quia sunt [illegible] quiescunt tamen perfecte si perfecte adherent immobiliter actualiter quiescunt ipse quia non moventur secundum adherentiam. aliud corpus [illegible] non quiescat perfecte ut si non perfecte adhereat immobili. aliud non quiescat ipse ut quia movetur patitur. ut cum adheret mobili ut homo in navi existens cum ipse non moveatur secundum se quia ipse quiescat et quia movetur patitur. patiens non quiescat. [illegible] ergo adherentia mobilibus non quiescunt ipse. adherentia immobilibus imperfecte et si quiescunt ipse non quiescunt plene. adherentia perfecte et si quiescat ipse et plene et per se non quiescunt per modum quia non quiescit propter se. sed quia adheret alii. In modo autem [illegible] inherentia quiescunt. quiescat per modum per se. ipse et perfecte. ad similitudinem corporum secundum [illegible] quadrupliciter accepta sunt in modo spirituum. quia quedam sunt que deum. Quedam sunt species bruta. quidam sunt species viatorum. Quidam sunt species peccatorum et [illegible] species [illegible] est bonum in modo et [illegible] indeficienter quiescunt et ipse quiescat per modum. quia non per adherentiam sed propter se ipsum quiescat per se. quia in se vivit. vel quiescat in bonitate propriam quiescat perfecte quia perfecte continetur [illegible] per modum. Nam [illegible] quod est per modum tale est maxime tale quiescat ipse quia non movetur patitur. quia ut probatur viii physicorum [illegible] non movetur per se nec patitur nec [illegible] quod [illegible] decimo est de deo [illegible] quod si alicuius [illegible] simplex sit sicut eius actio eadem delectabilissima erit. Unde et concludit ipse quod deus semper unam et simplicem gaudet delectationem. [illegible] quiescunt per se quia non movent per amorem in bonum tantum excellentiorem et quiescunt perfecte. quia secundum eorum proportionem perfecte ei adherent. quiescunt ipse. quia non adherent bono mobili. sed [illegible] in via [illegible] capaciter. quia licet quiescant per se quia in tenduntur in bonum finale et ipse. quia bonum in quo tendunt est immobile. tamen non quiescunt perfecte ipsum non possidentes. peccatores autem et bruta quamquam eodem fruuntur ponunt finem suum in bono mobili non quiescunt perfecte. quia in mobili non est perfecta quies

Margin notes: utrum iusti in via — si aliud referimus minime [illegible] quod referimus actu — utrum deus fruatur — v. in caritate fruantur — utrum bruta fruantur — v. peccatores fruantur — [illegible] — quod sunt modi spirituum — quia perfecte

nec quiescunt, propter quod non adherent immutabili bono. et
ideo ipsi perfecte non fruuntur. Illi autem adherent bono quod non
reficiuntur magis bonum. et propter fruitio in patria quietationem
ut patet. Fruitio in divina fruuntur boni plene
et perfecte. boni maiores perfecte sed non plene. levia et
peiores nec perfecte nec plene. Ad primum dicendum quod delectatio
non est gradus in motu et perfectio ad hoc. littera .i. .vii. ethicorum
non est perfectio physica. sed aptitudo et bona. Ad .2. dicendum quod
auctoritas magistri non tenet nisi quantum fines et fruitionem differunt
ferunt per eum quod non est tempore modo ratio bonitatis
sine qua fruitur. Ad 1 de caritate dicendum quod ad frui
tionem non requiritur solum quietatio. sed cognitio et de
lectatio ut patet quod caritas non dicitur omnis actus
procedunt sunt mixte et solvuntur per dicta in prima solutione.
Ultimo queritur de utentibus. et utrum deus non utatur
aliquo. quia utitur habitus propter beatitudinem
humanam ut dicitur in primo de doctrina xpiana. sed deus non utitur
nisi. ergo et cetera. Item uti est referre aliquid in finem ut dicitur
.x. de trinitate. sed referre includit discursum. deus
non discurrit intelligendo. ergo et cetera. Contrarium est
magister in littera quod dicit quod si deus non utitur nec fruitur
non diliget nos. sed nos diligit et non fruitur
ergo utitur. Oblicitur quod boni non utuntur quia
per ultima consequimur finem. ergo se habent quasi media et
finis se habet quasi terminus. sed adepto termino cessant media. ergo
cum fruantur non utuntur. Contrarium est quod utens
assumit aliquid sub facultate voluntatis. sed maxime boni
hoc habebunt. quia sub beneplacito voluntatis membra et corpora
anime erunt obediencia. ergo utuntur. Ad primum dicendum quod uti
est assumere aliquid in facultatem voluntatis et per relationem
ad bonitatem divinam debite. quia si aliter fieret non
esset usus sed abusus ut dicit augustinus. lxxxiii q. q.
.xxx. assumere aliquid propter bonitatem divinam
potest esse triplex. vel propter bonitatem divinam communicandam
vel propter eam ostendendam. vel propter eam ipsam consequen
tam habendam et possidendam. primo modo utitur ipse
deus de omnibus que sunt propter bonitatem suam non quidem
quia eam habet. sed tribuendam quia eam omnibus largitur.
secundo modo utuntur maiores. Nam utuntur rebus ut
divinam bonitatem consequantur et tertio ostendant. sed ulum
maior et nostri divinum tangit magister in littera dicens.
Ille nostri miseretur ut se perfruamur. ergo utitur
nobis nostri miserendo ut nobis suam bonitatem
in fruitione exhibeat et postea subdit. Nos vero invicem
nostri miseremur ut illo fruamur et ideo maiores
utuntur rebus propter utilitatem propriam et bonitatem divinam.
deus autem non conversio utitur nobis propter bonitatem propriam et
utilitatem nostram. exigendo nobis deus propter bonitatem
suam propter nobis offert utilitas sine bonitas
ut magister tangit. primo quantum ad bonum nec et quantum
ad hoc dicit. quia bonus est sumus. secundo quantum ad opera mine
et quantum ad hoc dicit nostri miseretur ut se perfrua
mur. tertio quantum ad opera iustitie et quantum ad hoc
subdit porro quia et iustus est sumus puniti mali s

sumus. et quantum non imprime mali sumus et propterea
referuntur bonitatem ut consequamur propter bonitatem
dei possidendam quod fuit tertio dicitur utuntur boni. sed
hoc ipsam bonitatem divinam habent utuntur tamen rebus
referendo eas in divinam bonitatem. Nam sinceras
susceptas in facultatem voluntatis ad divinam bonita
tem non referent a fruitione cessarent et ideo hoc
quod dico propter salvatorem dicimus causam sunt quam non. quia sub tali
relatione rerum assumptarum in facultatem voluntatis
in fruitione durare non possent. propter non intentum
rebus. sed abutentur et fruitione secum absunt non
comparantur. Ad primum dicendum quod ratio illa est maior. boni
boni arguunt quod non utitur hoc dicit ut maiores.
sed non quod nullo modo utatur. Ad secundum dicendum quod sic deus
cognoscendo se cognoscat omnia et sine discursu sic
ita volendo bonitatem suam vult alia et sine discursu
et quod dicitur referre dicit discursum non est verum. denomina
tur quia sive aliquid per se fieri in relatione et finem. Ad
debet dicendum quod adepto termino cessat media. quia esse in
termino non compatitur secum esse in media. sed si comparatur
necesse non est cessare et ideo usus illorum quam non compa
cientur secum fruitionem ut usus malorum pene et
talium cessabunt in patria non cum usus simpliciter. sic
post quam hoc actum ea sit media ad cognoscendum
sanam quia confert magnam perfectionem ad cognitionem quod
quod est ut dicitur in primo de anima non tamen hominem cognitione stante
cessat cognitio actuum cum sed augmentatur.
Cum ut patuit in littera primo quem quod dicitur res et signum
sed ipsum signum est res ut dicitur in littera.
Item res est omne quod signum. sed sic ille non dividit
contra esse nec idem contra se ipsum. ergo et cetera. Ad primum dicendum quod hic res
accepta large sit idem quod signum tamen si contrahatur ad
significandum solum ea quorum usus non est in significando
tunc non est esse ad signum nec idem quod signum. vel
possumus dicere quod non est divisio realis. sed est divisio ratio
tionis non est inconveniens idem esse rem et signum divisis
rationibus. primo tamen magister est secundum intentionem magistri
quod aliud doceat de rebus. alibi de signis. Iterum
dicit se prius velle determinare de rebus quam
de signis. sed quod per signa devenimus in cognitionem
tionem rerum ergo tenet ordinem contrarium. dicendum quod
non esset sic esset signa illarum rerum de quibus
doceat. vel possumus dicere quod non est idem modus
sive addiscendi rem et tradendi doctrinam rerum.
Item dicit nos esse in medio inter utibilia et
fruibilia secundo. ergo [fruibilia] tenentur locum in infimo. sed cum
virtutes inter utibilia computentur. ergo virtutes
sunt bona infima et minima. contra dicit augustinus
quod dicit eas bona maxima. dicendum quod comparatio augustini cum
dicit quod virtutes sunt bona maxima est respectu eorum
que sunt in nobis et respectu bonorum perficientium nos
vel comminuentium nobis virtutes sunt po
tissime perfectiones. vel possumus dicere quod licet
perfectionum perfectio sit nobilior perfectibili ut

actus suo in genere eucatu e modus quis. cum
genere enim suum e magis ens quam actus. sz magis
ei no operat in perfectionis. zio nuo in nos
sunt sup virtutes zao in virtutes sunt
sup nos. sohuie zalie qz p fortitudinis.
inte e ut maxime bonu pot in e medui.
resa sz inulua i bñtudinis bñficalis est
summu principalis bñtudine z mediu virtus
xx neit e minimu. Et distinguit fines et
utes a finibus zuabli. sz ipsi fines e utes.
ut ho e utile. go male. Ad q no e distinc
tio ß rem. si ß roz. Et diffinis uti pusu
dicens uti e q i usu uenit. ß ca ymiz
dicat actu et actus no nonficet factu go
zc. Ad q toru i q i usu uenit po prolo
su p nuli. zica notificatur actus pob in n
factu Item dat diuersas diffones de frui.
zuti. ßnim rei tria e ee. go zuna diffo.
Ad q ß unu mod una e nonficato rei. ß
ß diuersos diuise. si una no gtineat onis
inot. zio i. vuj. me. cuidat diffones
qs i plebat aristo inones. q dabat sim
onis cas. vu dce diffones daur diuisi de
diffones de frui go diffinit. na i fruitde
e. v. gsidare. actu. obm. fine. potm delca
tom. quatu ad pma ca dat pma frune
amore i here q ad actu. alie rei. quu
ad obm ipe se ipm. quu ad fine. sa datur
p po cu dz frui cogitas i q bz nolimus
zc. tria dat qui ad delectatoz. s. frui e uti cu
gaudio. sic distinguit diffones deuti. na
pma diffo diffinit uti maiore. qz ipsa u
tuur ut ncopiacitur i deq fruend
e. sa se extendit ad gplusiorem cu dz uti
uiur ei q ad i referimus. tcia se extendit
uti diuni zß ad fruitoz. cu dz uti e assu
me zc. Et dr q tollabiu sustinere uti
pegnatoz ut aut. qz i hc uita fruimur
p spem. q spes q diffe affligit aiam.
Ad q ratone q no huit gplecte bu tudine
affligunt. rone qua ad deca gustamus
tollabiliter sustinemus. Ite dr qz ds bonus
est sum. go bocu i ho de ebdom. ysa q
si intelliger dr zuo i tellectum boi. tcia
ee uir. ß n oetur bo go abonitate diuina e
bonitas i etas zabenitate entitas.
Ad q dr e i genere ee cne forz p eucam
z in gne ee final zi quatu e cu forz ß
oin eins ß bonitate e cu barox z yer
plenitudine plerorum. zß istu modum
lo boccius. i quatu e cu final ß bonita
tem suam sut omia. z quatu ad ßdem e
q boi e bonus e sum. Item dic q i q
sumus bonu sum. go bonu ter sut synonia

q n o e bm. Ad q ß q dico i q dz ß uum
rem rei n ß num rois. qz p eande re
huius ee z bonu ee tao m. ut ß q alig dim
li dem ee ip gunbilitate suppositoy. qz bo in
ee eius coniutimur m. u suppositis.

Decima uig. zc. postq magr i q da ubi te
tengit oium. iiij. lib. mm. hic incipit ex
equi sim ordine prelibatu. Et diuidit p se(n)sus
i p. duas. qz p deremmat de rebz. sco de signis
sa i. inpu. iiij. lib. samaritanus vn. pma
ps diuid in. p. tres. qz res ut huiu e e diu
tinr. qz quadam sut q bz fruendu. ut tres p
qda quibz utendu ut creature. queda fru
untur zuunt ut ds ho zq z roal ut itelleu
creatura. zio p determinat de fruibilibz ut ipo
ho. sco de utilibz ut de creaturis z h inso de
fruentibus zutentibus. z h initio li determina
tur. u. ii. de do reparante sii de ubo i carno
z homine reparato. qm omis dr z ho fruunt
zutuntur sa ps i cap i. i ipu fi. cum tota rerum.
tcia i i ipu tcij. cu go uenit. pmi lib diuid
ip. duas. qz p determinat de fruibilibus
ut de do trino zuno. sco gtinuat se ad fin
libri. Seda i ee fine pim. q ad unu stiui dine.
zc. ee pma duo fac. p. u. oudit qual
debeat ee auditor hius scie. sco tangit ea
q determinare intendit i h p li. i. omis q catholic.
auditor hius scie ta dz h re. p inse dz ee hu
duis. Sedo i operatoe ad sciaz ista dz ee attentus
· modestus. zinmud. tco i operatone ad as
scientes no dz ee litigiosus zdiscolus. ßz co
cordantius zgformatus. sa i. de hic g. tcia
i. pude omis. dic go q auditor huius scie
itanta re hic e ymias cem zuirtus pia
dz ee p purgatissim mre. qz purgar dz ee i
uitando errores gentilium. purgatoi i scq
uitare hec. purgatissim inhido inite
g scie. Tc se illa ps. de hac go i q dicit
auditore huius scie dolo ee attentu z audiendo
s. dei scoz. z inud quatu ad iuoluntoz errorz.
sz modestu quatu ad se rone romu. qz itull
valde p ide crautur. deniq tu dr. pm ois
oudit auditore hius scie i operatoe adalios
debere ee humile no sp bu. qz huili dz q re
n dubitar ni negare disce. zc se illa ps
omis q. i q tang ea q i h p determinare dz er
tu fuat. p inunt ea. sco dat mod pcedendi
i sac pagig. tco s. mod pcedendi datum
eß exequit. sa p. certu. tcia i. promus.
ea de quibus ulte tratare. i h p ad gmor reddu
cant adecui intuite. ad p dishctoim
ad diuinit et emitate. zadinale statu equalitas
durois tu et emitas sibi est litate gplendit.
na ex eo q fil e coeiu pri ei equalitas est

II

·Et equalitas inter unitate intelli. Nam ex
ex eo quod filius e equalis patri ei coetinis ex
istit. io dicitur doctor iiii. intentionis fac · et p3. te
le illa ps. cetim. in qua dat mod' fin q oz pce
rtho doctor. et p° p auctoritate. sc p rom
q pbat p aug. · et p3 dem cu dz · ppoiam'. ex
equat f p aug modo · p' p auctoritate. sc
p roz. fa i. ap' nimirz. i p'n distinctois t
ce pmu fac p° ondit h pauctes ueris · t
sc p actoritates nom. fa i'. aut p' tertia. ce
pmi duo fac p° fac q dem e. sc spalr ad
ducit auctes de spu. s · i · de spu. s · z ce p'
ta fac · Nam ut dem e ea que determinant
i p°. ad · iiii reducunt. s · ad unitate esse
distictom p's. equalitate · et eternitate · et tam
reducat ad qrtu quia eqlitas ad eternitate ul
co° · et nota facit. p°. n. determinat de un eene
sc addit p's distictom · & adiungit diuinis
eternitate i qua eqlitas otinet. fa i'. p's.
tertia i'. alibi · et eisde. pma ps. pluraz ad.
diuidit in. d. quia p° pbat h paug. exponte
istam auctez. faciam' homine z c. sua p h q
dic faciam' · intelli. plalitas p's. cu dz ad
ymagine · et silitudine nram osi dz unitas
n. sc i'. hylari'. manifestat h id' p hyla
rium · et duo fac · q p° fac q dem e. sc q t q
dam digressione fecit reuiti ad ppoitum
adducendo auctes p bantes unitate ee ·
et trinitate p roz. fa i'. aut ad ppom. ce p'
tia fac addu una expone eis. quia ex h q dic
faciam' ad yma · z c. ondit unitas et distictio.
unitas ex eo q tres p° i dnus sunt siler. distic
tio quia ymago et silitudo excludit solitudinem
fa i'. Et id exponit. ad nri quia p faciamus.
iiii intelli distictio ex eo q sbdit nram. intelli
unitas. tco i' i hiis oibz ocludit q signi
uoia unabilia in diuinis quia remotoz nō pot.
dem tam dic. ne ad ppositu redit ad osnd uni
tate ee · et trinitate. p'. et p3 te le illa ps.
alibi · z · i q addne stur diuinis eternitatem
et duo fac. p° ad nectit rois eternitate addendo
in tras auctes i q prendunt unitate eene · et tri
tatem p's. sc ne ais cider p eternitate q hz
filius cu patre ne ei opetet ii & uo rpal o
utriusq; gnom opete i' micheas di p hia. te
le illa ps. de spu. s. i qua de spu sco spalr
addne auctes · et pater. te le illa ps ne p°.
i qua pbat p dcas auctes nom · et tra facit.
p° pbat unitate eene · et trinitate p's sil. sc
ad nectit diuinis eternitate ex ferio exaisar
se asufficienti asignatoe autem ducentiu
unitate eene · et trinitate p's. quia fere omis
hille no. t. h pluar ul i dicar. fa i' ipe ti
ico z c. t i. h q singlr · et pater pauler

tinis trias sima lectionis et distinctionis.

Hic cruntur duo. p°. de unitate eene. sc de
distictoe p's. q duo magr pbat i lra. ce
pmu qrunt tria. p°. an d's sit un' i eeu. Secdo
utr i eeu ipi' sit plalitas aliquoz attributoz
Tco utrum i ill' attributis respondeat a'o i re.
Ad p'm s pce. ut q sit dare plres dos. na
i oi gne e reperire unu pcem. et mlta pp
ticipatoz. quia sic p tiaparu plurior simpli
h nos uidemus diuisa gnu pfcoim ut plcon
dine · et sapiam sc hi' g ei dare diuisa ta
lia pcem. h oe tale hz roz di. ut pclus pbat.
g° f diuisa gna eem e dare diuisos ordies
deoz. Itr qnto a'd e mag forte. tanto mag
multiplicat. uidem'. n. igne q e forlior eliis
ce in maiori qntitate qua alie elia · et
si celestia sua magnitudie excelle singla
coz et celestes mres. f plalitate excelle sigla
diu f i° · xiiii. de mag. kier. 3a'. inlte. n. sic
be unlicle si uida ini intellectui i fnam
et aurtam si ratoes in lui f nos maiori sensa
tionem. cu g d's sit maxe forl' plres erunt dii
quam oia enta. Itr dz i h° de gnatoe. q id
manens id sp fac ide. g° diusitas eatoz nun
arguit diusitate in ca. Sz diuisa sunt eam. g°
diuisi sunt dii d. a q bz eanc. Itr cu q unum sinu
sit pfcissim p'n. innum poudam sic p optimu
mod' sz pla bo pauctoribz bonis pl' de boi
tate otinet. debem' g° ponere plres dos innum
ut tres res nec mag' roboitatis Itm g°
riu e q si ponunt mlti dii ulsc ei d nec
no. si no sunt eid' n°. te si un' e ds alius
no e ds. nam ille q e d's hebit dinam
nam. ali' q hz alia nam no hebit diua
nam. h q no hz diua nam n est d's. g° qui
po d's no e d's si a' lmt eand' nam cu i de id
sit n' ree. te hebunt ee id. h q hnt eade
qiudditate · et nam · et id ee sunt simpli unum.
te g illa duo no erunt duo dii · h un' d's.
Itr d's dz ille q hz ulez influenciam. ser
n' ulis q no i fluit. quia si influet moti.
q oe q mo alio 4 monet. ut scbz · viii
phisic. te no nisi i fluet. h a' hz et in
fluenciam sic ipm. d's g° e p'n innobile
simpli. Sz pbat i · viii. p h is. q e deneire
ad unu p'n g° i mob. g° z c. Itr oncludit
ph i xii. me. q e unus pncipat · et unus
pnceps. h iste pnceps e d's. g° e unus d's.
pbare a' h p auctte scpture no expedit. quia
to sac pagina h testat. Ad scdo d'd q si rep
iunt aliq ita unu q i eis no sit diusitas
no tm e pole aliq ee adeo diusa q i eis no
repiat unitas. p' h scbz · p' ppoe pchi.
q ois multo pticipat aliq uali uno · et

.xiii. de di. no. secundum .iii. enim est multitudo non participans uno. quia sunt enim que sunt multa accidentibus sunt unum subiecto. que sunt multa numero sunt unum specie. que sunt multa specie sunt unum genere. que sunt multa processionibus sunt unum principio. hec est. sed multa generibus sunt unum analogia dicuntur. ii. diuisa genere esse diuisa processionibus. quia secundum quod variantur genera variantur processiones. nam in genere coloris est processus ab albo in nigrum. non autem ab albo in dulce. sed ab amaro [illegible]. ii. cum variatur genus variantur processiones et communiter que sunt una analogia dicuntur unum principio. quia secundum philosophum .iiii. methaphisice unitas analogie est unitas attributionis. nam omnia que dicuntur secundum analogiam attribuuntur alicui uno quod est eis commune in quantum quare autem sunt talia eorum diuisa processionibus et unum principium est esse diuisa genere et unum analogia. et quia nulla est in [illegible] que non participat unitatem aliquo dictorum modorum. concluditur idem dionysius quod nulla est existentium que non participat secundum aliquem modum. si ergo est dare multos deos illa deorum multitudo aliquo modo unitatem participabit. quia si nullo modo esset unum nullo modo esset quia quod non habet esse unum non habet esse ut habetur ex .iiii. methaphisice et ad propositum. ulterius de diuino. unitas autem abstractis multis dicitur non potest partiri nisi aliquo dictorum modorum. sed nullus [illegible] modo est conueniens. ergo non possumus ponere plures deos. ii. possumus dicere quod multa accidentibus et unum subiecto quia sic nullum eorum esset per se existens. et ita nullus esset deus. quia deus est quod habet esse absolutum purum et abstractum ab omnibus. quod innuit augustinus .viii. de trinitate ca. iii. dicens. quod hoc et hoc bonum. sed bonum ipsum tolle hoc et illud et uide ipsum bonum si potes. et ita deum uidebis. cum ergo deus non sit particulatum bonum non erit bonum in subiecto et ita plures numero deus conuenire non potest. Rursum non possumus dicere quod tales dii sint unum specie et plura numero. quia ut scribitur .vii. methaphisice. quod aliqua sunt unum specie et plura numero materiam habent. deus autem est actus purus non coniunctus [illegible] potentie ut dicitur .xii. methaphisice. nam ergo illi dii erunt sine materia. tamen non possumus dicere quod sint plura specie et unum genere quia omnia talia per differentiam generis distinguuntur si ergo reperiretur in eis talis multitudo oportet eorum esse compositus ex genere et differentia. [illegible] reperitur esse compositum generis et differentie cum genus sumatur ab eo quod est potentiale et differentia ab eo quod est actuale. ut patet ex .vii. methaphisice. non est potentia pura. nec est actus purus sed est actus admixtus potentie et [illegible] admixta actui. deus autem non est huiusmodi cum sit ipsum esse [illegible]. non ergo in eis poterit reperiri unitas generis. si ergo aliqua unitas reperitur in eis unitas erit analogie. sed nec hoc stare potest. quod cum iste unitates se habeant per ordinem oportet quod in una deficit quod alia incipiat. sed ut scribitur .v. methaphisice. unitas generis est [illegible] unitas [illegible] significat [illegible] est unitas generis. [illegible] qui deficit unitas

deficit unitas generis et ubi unitas deficit generis incipit unitas analogie. sed unitatem analogie accipere possumus dupliciter. uno modo accipiendo ipsam large. ad omnem uniuersalitatem et pluralitatem. ista autem diuisa [illegible] reperitur. primo quando unum habet [illegible] cum appetentia totius completur. ut corpus celeste. aliud non cum appetitus non totus completur. ut generabile et corruptibile. secundum istum modum dicuntur omnia scilicet celestia et inferiora analogari corpore. nam corpus non est proprie genus ad ipsa. sed analogum. secundum quod analogie extendendo. sed de analogia loquitur extenso nomine. corruptibile et incorruptibile differunt plus quam genere. ut dicitur .x. methaphisice. secundum modum analogie sunt [illegible] unum habet ut corpus aliud non habet [illegible]. sed [illegible] ut angelus. nam intelligentia [illegible] est [illegible] ut dicitur in libro de causis. et secundum [illegible] analogantur [illegible] modus habet ex eo quod unum est per participationem tale et habet quod [illegible] aliud est per essentiam tale et [illegible]. sic bonum et ens dicuntur analogice de creatore et creatura. secundum primum analogie modum duo dii [illegible] non poterunt quia tunc uterque esset corpus. et ita neuter deus nec secundum [illegible] quia uterque eorum haberet [illegible] vel [illegible] et ita non esset actus purus per consequens nec deus [illegible] modo. quia tunc ille qui esset per essentiam [illegible] esse deus. sed ille qui per participationem deus esse non posset. non ergo est dare plures deos. ¶ Ad primum dicendum quod omnia illa per essentiam habent unum principium. non habent esse per se ordinata et diuisa. ut [illegible] posuit [illegible] per essentiam. bonitas per essentiam. pulcritudo per essentiam non sunt tres dii. sed unus deus et [illegible] qui illum modum posuerunt [illegible] ipsi solum que dicunt [illegible] ut dicit [illegible] .v. de di. no. [illegible] possumus dicere quod si esset ille ordo deorum unus tamen esset unus deus. alii autem per participationem. unde dicitur in prologo quod omnes dii participant aliquo [illegible] unum. ¶ Ad secundum dicendum quod illa propositio habet ueritatem que dicuntur actum [illegible] potentie. sed in hiis que dicunt actum purum vel potentiam puram non habet ueritatem. immo sicut materia est potentia pura per essentiam. ita deus actus purus. ¶ Ad .iii. dicendum quod diuersitas participatorum aliquam pluralitatem arguit [illegible] et si esset aliqua pluralitas [illegible] aliquo modo ex eo non [illegible] esse diuisa [illegible]. ista pluralitas est [illegible] modo considerari [illegible]. secundum augustinum [illegible] non eadem [illegible] est homo et equus. hec omnia ista modo unum sunt. et non [illegible] pluralitas [illegible]. secundum augustinum pluralitas [illegible] vel possumus dicere quod ab eadem secundum unum modum procedendi non procedit pluralitas. si illa pluralitas consequitur [illegible] ratione agentis. [illegible] diuersas species [illegible] et corruptibilia [illegible] a sole quia deficiunt [illegible] sol [illegible] possumus dicere quod ab eodem agente [illegible] non procedit pluralitas [illegible] ab eodem agente per intellectum. quia potentie tales sunt ad opposita. et [illegible] habet in se pluralitatem [illegible]

est in agente per intellectum deficiunt a perfectione, sua res potest diversas res producere. ¶ Ad quartum dicendum quod plures dii non sunt plura bona quam unus deus, et ideo est quia quamcumque bonitatem habet unus habet et alius, et easdem bonitates, quia si non esset, deficeret aliqua bonitas, non esset deus. Unde ista est in maiori parte probatio Richardi unum esse deum in libro i capitulo vi, quod illi plures dii quos ponunt vel differunt vel non. Si non differunt, sunt unus deus. Si differunt, tunc aliquam perfectionem habet unus quam non habet alius, et ille est deficiens illa perfectione, non est deus.

Secundo quaeritur utrum deo conveniat pluralitas attributorum. Et videtur quod non, quia cum deus sit summe unus, et omnis pluralitas unitati repugnat, nulla pluralitas debet ei attribui. Sed pluralitas attributorum est aliqua pluralitas, ergo etc. ¶ Praeterea huiusmodi attributa habent rationem perfectionis, sed perfectiones non ponimus nisi in perfectibili; perfectibile autem est in potentia ad perfectionem. Deus autem est actus purus, cui non admiscetur potentia, ergo etc. ¶ Praeterea secundum Damascenum libro iii capitulo xiiii diversitas actionum indicat diversitatem naturae, et diversitas naturae diversitatem actionum. Sed in deo non est diversitas naturae, ergo nec actionum. Esset autem pluralitas actionum si poneretur ibi pluralitas attributorum, quia cuilibet attributo competeret sua actio, vel esset otiosum, ergo etc. ¶ In contrarium est Augustinus de trinitate libro vi capitulo vii, ait quod deus multipliciter dicitur, quia deus magnus, bonus, sapiens, beatus, verus, et quicquid aliud sui perfectionis non indigne dici videtur. Sed haec sunt plura attributa, ergo plura attributa deo conveniunt. ¶ Praeterea secundum philosophum iiii metaphysicae, ubicumque est reperire magis et minus, ibi est reperire simpliciter. Sed reperitur magis et minus potens, magis et minus sapiens, ergo reperitur simpliciter potens, simpliciter sapiens, ergo etc.

¶ Responsio. Dicendum quod pluralitas attributorum deo competit, sicut est intelligere ex eius perfectione. Cum enim deus sit perfectissimus, perfectiones omnium generum congregantur in eo, ut dicit Commentator super v metaphysicae, quod deus est perfectum, nullum autem sunt perfectiones in unoquoque genere, et exponit: id est, quod non est aliqua perfectio in aliquo genere quae non continetur in perfectione primi principii. Et ideo huiusmodi perfectiones attributa sunt. Oportet nos ponere pluralitatem attributorum in deo ex perfectione sua. Et ut hoc magis pateat, sciendum quod perfectio divina a nobis magis per remotionem cognoscitur, quia ut dicit [Dionysius] ii de angelica hierarchia, cognitio per negationem est prior quae est potentius in divinis, et tamen quae perfectionem indicant per quorum remotionem haec divina perfectio. Perfectio autem est quia causa non est infinita, et exinde ratio perfectionis convenit secundum philosophum iii physicorum: infinitum non habet rationem perfecti. Dicitur autem ex hoc perfectissimum quia est infinitum, id est secundum terminum perfectum ex eo quod attingit ad propriam speciem. Unde dicit vii ethicorum (?) physicorum quod unumquodque perfectum est cum attingit propriae virtuti et in iiii physicorum. Hoc quod non dicitur esse tale sicut haec perfectionem

De perfectione divina per remotionem

talis debet habere speciem illius. Dicitur autem infinito modo dici esse perfectus eo quod ad nullam determinatur speciem vel genus. Secundo modo accipitur perfectum in contrarium, et ideo quia [...] non [...] ipsa primo convenit. Unde differentia de perfecto quod perfectum illa privatione exprimitur. Dicitur autem infinito modo perfectus deus, quia non invenit aliquos terminos continentes, sua omnia in quibus immittatur, quod dicit Dionysius viii de divinis nominibus dicens quod deus est perfectus quasi omnium excessum et omnem infinitatem existimans, et hoc quantum ad primum, quia est perfectus, id est infinitus, et non finientes, et secundum omnes terminos extendens quantum ad secundum, quia ad nullum terminum speciei vel generis reducitur, et excedit et nullo [...] capitur; quantum ad tertium, quia nulla propria sui continentia claudenda vel comprehendenda. Ex hoc autem quod dicitur ultimo, assignatur, quia nec nullos terminos claudendi non solum perfectio, sed universaliter perfectiones ei competunt, quia si solum una ei competeret, videretur illius perfectionis terminos claudere. Ex eo autem quod dicitur ei secundum quod non continetur in genere neque in specie, non solum perfectiones plures videntur, puta quae sunt in eodem genere, sed perfectiones omnium generum ei competunt, quia si solum alicuius generis ei competerent, tunc extra illud genus se non extenderet. Ex eo quod divinae perfectioni competit terminum quia est infinitum, non solum perfectiones omnium generum vel omnes perfectiones quae actu reperiuntur, quae finitae sunt, deo competere, sed etiam omnes possibiles existere quae sunt infinitae. Et quia secundum perfectionem per simpliciter aliquod nomen sibi attribuimus, infinita attributa ei conveniunt, et ipse est infinitorum nominum, sicut dicit Dionysius cap. vii de divinis nominibus: laudare oportet nos eum qui est infinitorum nominum. ¶ Ad primum dicendum quod ista pluralitas attributorum in deo est in uno et ideo [...] non repugnat. Unde Augustinus vi de trinitate capitulo vii dicit quod in deo est eadem magnitudo quae sapientia, bonitas quae sapientia et magnitudo, et quod veritas quae illa omnia, et unum est ei quod bonum esse et magnum et sapientem et verum et bonum aut omnino ipsum esse. ¶ Ad secundum dicendum quod cum perfectio est differens a perfectibili realiter, habet immixtionem potentiae, sed sic non est in proposito. ¶ Ad tertium dicendum quod sicut in deo est pluralitas attributorum unio in uno, ita est in actionibus pluralitas quae competit attributis unio in uno, non sicut in idem est esse quod sapientia et scientia, ita et idem est sapere quod esse et scire.

Deinde quaeritur utrum ista pluralitas respondeat a parte rei vel solum sit pluralitas rationum. Et circa hoc quaeruntur tria. ¶ Primo utrum ista pluralitas respondeat a parte rei. ¶ Secundo utrum illud correspondens sit fundamentum proximum vel remotum. ¶ Tertio de origine talis pluralitatis.

Ad primum sic proceditur. Videtur quod ista pluralitas attributorum non respondeat a parte rei, quia si pluralitas responderet a parte rei, tunc ipsa attributa essent in re multiplicia. Sed deus est quod sunt vel non in uno, ergo etc. ¶ Praeterea si intellectus videntur deum perfecte ipsum comprehenderet, ei imponeret unum nomen tantum quia dicit se perfecte

comprehendit uno suo verbo secundum augustinum. quod ex parte dicitur et
fieri quod ex parte fieri. ergo tota ista pluralitas nominum et at-
tributorum est ex parte intellectus nostri solum. Item commentator
xii. metaphysice quod in omnibus de deo formis sit diversitas
solum secundum acceptionem intellectus. ergo idem quod prius.
Contrarium est quia bonum in creaturis causatum est a bonitate
divina et plenitudo a plenitudine. sed hoc non esset nisi
ista in causa essent. ergo eis respondet ex parte rei aliquid.
Item quod est per essentiam est verius quam quod est per participationem.
sed deus est per essentiam omnes tales perfectiones, creature vero
per participationem. sed cum intelligimus eas in creaturis
respondet eis aliquid in re. ergo multo fortius cum
intelligimus ea in deo non vane intelligimus. Solutio. dicendum
quod nominibus abstractis generaliter positis non respondet aliquid
in re [illegible]. prout sic intellectus est vanus. Solutio. sicut fict-
o sic ipsa nomina plura abstracta imposita sunt
synonima. Ad ii. intellectus dicitur vanus quando
fingit ea que non sunt in rerum natura. sicut figendo
hircocervum vel chimeram. et talibus nominibus non
respondet aliquid in re. quia ipse res non sunt. intellectus
autem dicitur falsus quando componit non componenda vel dividit non
divisa. ut patet ex predicto dictum. et quandoque sic
fallitur quod dicit aliquam rem esse aliquam que non est ut
si quis diceret leonem esse bovem et intelligeret. et
talibus non respondet aliquid in re non quia ipse leo non sit
sed quia in ipso leone sint in ipsa re tales perfectiones
non reperiuntur. tertio modo hoc contingit. quando
ipsa nomina sunt synonima. nam in talibus et si
res sit que sic nominatur. et si illa perfectio aliqua
synonima imponitur sit una. dicitur pluralitas nominum
ex parte rei non respondet quia cum plura sint nomina una
est tamen res et uno modo se intellectui representat.
In impositione nominum illorum plura autem nomina de deo dicta
de necessitate habent in ipsa re divina fundamentum.
non enim possumus dicere quod eis non respondeat aliquid in
re. quia intellectus esset vanus et ipsa res non existit
secundum augustinum. v. de trinitate. capitulo ii. dicitur plurimum
dici esse verissimum non possumus dicere talibus nominibus
non respondere aliquid ex parte rei ex eo quod perfectiones
per que in creatura deo non competant. unde secundum augustinum xv.
de trinitate. capitulo v. omnia nomina que dignitatem in creaturis
important digne deo dicuntur competere. et commentator xii. meta-
physice quod nobilitas et scientia reperitur convenire deo. Item non possumus
dicere hec nomina synonima esse. unde cum admiserit omnibus
imponitur plura nomina de deo dicta non erunt synonima.
Item hec dicta et idem quod unum et unitas et huiusmodi in deo non
significant idem omnibus modis sicut significant nomina
synonima. cum ergo non possit intellectus pluribus
modis pluralitatem nominum respondere aliquid ex parte rei
in nominibus dictis quod deo non conveniunt. est dicendum quod pluralitati
attributorum dicitur respondere aliquid ex parte rei. Ad primum
dicendum quod non oportet attributa esse in deo modo plurali ad hoc quod
ex parte rei attributis aliquid respondeat. sed sufficit
quod una et eadem res aliter et aliter apprehendatur. unde est

impossibile. Ad secundum dicendum quod quia una et eadem res est essentia
divina abstractis nominibus dicta per respectum (?) de deo diversas acceptiones
vel formas. et in se una comprehendentes. Item comprehendit
in potentia et unum nomen et secundum quod ad ipsam ipsa compre-
hendit omnibus in positis. quare magis concludit oppositum.
quam propositum. vel possumus dicere quod non arguit quod
huius attributis aliquid ex parte rei non respondeat. sed
solum concludit quod cum res sit una et simplicissima huius
pluralitas non solum per sua vera ex parte rei. ita quod
sola res sit causa huius pluralitatis. sed etiam sic ex parte
intellectus nostri. Ad iii. dicendum quod non intendit commentator
dicere huius nominibus de deo dictis non respondere aliquid ex parte
rei cum perfectionem dicat in deo et ea deo apte competere et
synonima non esse. sed solum intendit negare
a deo diversitatem compositionis.
Dicendum quod utrum istis attributis respondeat aliquid
ex parte rei ut fundamentum proximum vel
remotum. et videtur quod remotum. quia secundum dionysium xii.
de divinis nominibus. deum laudamus ut regem cum est lex et
ordinis distributor. laudamus ipsum ut divitiarum
principium et beatorum et perfectionum. et omnia possidet.
laudamus ipsum ut divitem quia omnia ipsius principia
denarrat et omnia spiritus bonitate perfectionum. ergo nomina de deo
competunt ratione effectuum. non ergo dicitur eius immediatum fundamentum
significationis divinum. sed effectus. Item. hugo in commento super
anglicam ierarchiam. i. capitulo. ait. quod quemadmodum in summo ce-
lo solem nube tectum libere conspicimus quem oculis tamen
eius lumen intueri non possumus. sic est de divino
radio quem oportet ipsum sacrorum velaminum esse circum-
velatum ut comprehensum intelligamus. et idem dionysius. ait in-
possibile est aliter nobis lucere divinum radium nisi varietate
sacrorum velaminum anagogice circumvelatum. sed sic
intelligimus aliquid secundum quod significamus. ergo nomina
per que nominamus deum in natura immediate significabuntur
huius varietates per quas velatus dicimus induci.
non ergo immediatum fundamentum habebunt divinam
essentiam. Item dicitur iii. de angelica ierarchia. quod negationes
vere in divinis sunt, vere affirmationes non incompacte.
Sed ita videtur irrelativa quod affirmative perfectiones per
perfectionem denominantes non dicuntur incompacte quia talis
perfectionibus immediatum fundamentum respondet perfectionum
cum ergo affirmationes de deo dicantur incompacte eis
ut immediatum non respondebit essentia divina. Contrarium
est quia si significationes nominum summe fundarentur
in effectibus omnia dicta de deo dicerentur translative. sed ut
habitum est per commentatorem xii. metaphysice. vita et scientia proprie
dicuntur de deo. ergo et cetera. Item talia nomina non digne
dicerentur de deo. sed ut habitum est per augustinum vi. de trinitate
capitulo vii. et xv. capitulo v. talia digne de deo dicuntur.
ergo et cetera. Solutio. dicendum quod quando est de significatione nominum
per hoc quod i. viii. metaphysice. quaeritur quod nomen significet
utrum aggregatum vel formam sive perfectionem. et solvit quod
significat utrumque una ratione dictum. scilicet quod ad unum. hec
sunt quedam analogiam quia unum perfectius quam perfectio

Contra positionem quod nominibus abstractis impositis non respondet in re
fundamentum
q. i. ar. 17. a.
ibidem.

exponit commentator quod per prius significat formam exeuntem a generante. et ideo hoc est verum quia nomen non significat rem nisi quae est in actu. et talis actus in composito est forma. ista autem ratio sic hic fundatur. quia ut habetur a Boecio .vii. methaphisice qui non diffinit non imponit nomen. oportet quod nominis impositio fiat secundum conceptionem intellectus. intellectus autem non intelligit rem nisi secundum quod est in actu. et actualitas talis causata est forma. ideo forma est prius quam nomen significata | declaratio quod nomen significat a generante et formam. sed formam per prius a generante exeuntem. sic est invenire unum et idem nomen unam et eandem rem significare per prius et transumptive. aliter tamen et aliter. sic videmus quod nomen lucis dicitur de rebus sensibilibus significare spiritualem secundum prius et transumptive. nam secundum Augustinum .iiii. super genesim ad litteram. nomen lucis per prius spiritualibus competit. Ambrosius tamen videtur velle quod nomen lucis a corporalibus ad spiritualia sit transumptum. quod utrumque verum est si in nomine lucis duo est considerare. primo enim nomen est impositum rem. et secundo quibus homines talia nomina imposuerunt quibus prius res corporalia innotescunt. corporalibus prius fuit impositum tale nomen. et quantum ad hoc spiritualibus competit transumptive. sed si consideramus id a quo est nomen impositum quia imponitur ad quandam manifestationem. tanto magis lux competit spiritualibus quam corporalibus quanto manifestatio est intelligentia est maior manifestatione sensitiva. utrumque ergo verum dicit et ambrosius et augustinus. sed tanto verius augustinus quanto consideratio pleni in significatione nominis potior est consideratione per accidens. quia considerare formam et id a quo imponitur est melius et magis per se quam considerare generantem et id cui est impositum nomen. sicut ergo diximus de luce respectu corporalium et spiritualium. sic dicendum est de omnibus divinis attributis. nam hoc quod dico sapientia duo significat. primo et principaliter perfectionem ipsam exeuntem. secundo significat talem perfectionem in aggregatione. ut in creatura. si accipiatur principaliter. et ideo sapientia quantum ad ipsam perfectionem quam importat principalius deo competit. sed quantum ad talem perfectionem quae est in creatore quam in creatura. unde dionysius .ii. de divinis nominibus dicit quod redundant et singulariter ea quae sunt causatorum principalius causis. sed si consideramus significatum huius nominis sapientia quod in quantum est impositum est sapientiae principaliter creaturae competit deo similitudinarie quae similitudo dupliciter colligitur. primo ex perfectione. nam sicut aliquos causatos dicimus esse sapientes quia non sunt stulti. ita deus dicitur sapiens quia dementia caret. secundo ex potentia quia ad modum sapientis se habet in quantum agit ut sapiens ageret. secundum quendam quartum modum adduntur ut dicatur sapiens quia sapientiam causat. sed ista additio non est propria isti rei. Nam cum deus sit agens principaliter per intellectum et in agendo assimilet cuncta quae perfectiones auctorum causat. vere et proprie refunditur in ipso [illegible] quod perfectius ait quod omne causatum manet in causa sua. et procedit ab ipsa et convertitur ad ipsam. manet ergo in quantum causa perfecte [illegible] reservat in causa.

perfectio. quia perfectio causae distinguitur a perfectione causati. quia perfectio ipsius ordinatur ad perfectionem causae. ergo nominibus perfectionem simpliciter importantibus dicere deum esse talem. quia talia est dicere ipsum in se perfectionem talem virtualiter continere. et secundum istos duos modos loquendi de significatione nominum de attributis divinis dupliciter fuit locutum. Nam aliqui ut rabbi moyses magis attendentes significatum nominis dixerunt tales perfectiones non competere proprie. nam deus est ipsum esse. quod autem deus sapiens est [illegible] remotionem. quia in eo non est turpitudo et ignorantia. vel quia ad modum sapientis se habet. alii autem ut dionysius et alii sancti ut patet ex auctoritatibus allegatis considerantes principaliter significatum nominum dixerunt tales perfectiones in deo esse. [illegible] ergo utrique dixerunt sanum quod illi quanto considerant principaliter et per se est potior consideratio exeuntis perfectionis. sed isto quantum ad unam partem [illegible] per solo. Restat ergo [illegible] divina [illegible] immediatum fundamentum rendat significato talium nominum. dicendum quod si consideramus formam significatam nominum secundum quod talia transumptive competunt patet quod immediatum fundamentum talium sunt ipsi effectus a quibus ad divina nomina transsumuntur. sed utrum quantum ad principale significatum nominis ut competit ad ipsam perfectionem esse divina rendeat ut immediatum fundamentum dubium | quidam tamen ergo distinguunt quod in conceptionibus intellectus aliae rendunt res ut immediatum fundamentum sicut conceptio hominis et huiusmodi aliae significat rem [illegible] in potentia [illegible] aliae sed quod significat nomen sine conceptione intellectus non [illegible] fundatur in re. sed in aliquo existente in re ut est similitudo rei existentis extra animam. sed est aliud quod consequitur exitum in intellectu aliquid sicut nomina [illegible] in rerum ut genus species et huiusmodi. et ad istum modum reducuntur omnia quae extra intellectum consequuntur. sicut abstractio mathematicorum. quia intelliguntur linea curva in [illegible] non prout est in rebus. secundo conceptio intellectus alium non rendunt in re conceptione chimerae dicunt. ergo quod quia iste perfectiones virtualiter sunt in deo rendet res divina ut fundamentum conceptionum talium ut homo conceptionem de homine et non ut res rendit conceptionem generis sive conceptionem mathematicae quia haec se habent ut immediatum fundamentum. sed id esset dare [illegible] non esset dare [illegible] quae affirmationes [illegible] sunt in compacte et [illegible] [illegible] attributa [illegible] dicitur sic perfectiones [illegible] de rebus [illegible] praedicantur immo magis [illegible] in quantum tales perfectiones [illegible] in deo existunt [illegible] quod [illegible] non possumus invenire [illegible] sicut invenimus in mathematicis [illegible] quod sic res [illegible] rendet conceptionem mathematicorum [illegible] res divina rendet conceptionem attributorum et ista est [illegible] conclusio.

mathematice non tales conceptiones conceptionibus ma-
thematicorum assimilat quod sic declaratur. quia cum intelligo li-
neam mathematicam conceptionem intellectus quantum ad rem
respondet linea naturalis ut fundamentum immediatum.
quia linea mathematica esse vere non habet. sed quantum
ad modum intelligendi non respondet ei aliquid immediatum
fundamentum in re quia licet linea mathematica sit vere
naturalis et illam intelligam tamen non habet esse sine materia quali sive
sensibili. quod sine materia qualitatibus assimilata intelligo eam
licet istud verum in modo intelligendi, et ei immediate non respondeat
ac respondet immediate. quia in ipsa re est ex hoc intellectus possit
eam quantum possit separare a qualitatibus et imaginabilibus assentiendo
ita est ex parte ista. cum intelligo sapientiam dei
nam quantum ad rem intellectam ut immediatum
fundamentum respondet ipsa divina essentia in qua veraciter
talis perfectio existit. sed quantum ad intelligendi modum
non respondet divina essentia ut immediatum fundamentum.
quia non est in eo modo sapientia ut nos intelligimus.
verum non assimilatur conceptionibus rerum naturalium, sed magis
conceptionibus mathematicorum. et conceptio rerum perfectionum
immediatum habet fundamentum in re non perfectionum me-
diatum. sed quantum ad rem habet immediatum. et ideo nec ali-
cui illorum. et ideo si solum distinguimus conceptionem intellectus
alium respondere immediatum fundamentum in re alium me-
diatum [illegible] et non addemus quartum nihil [illegible]
medium inter mediatum et immediatum non proprie
habemus quo divina essentia respondet ut fundamentum
tum conceptionibus intellectus. Ad primum dicendum quod licet
diversas perfectiones reperias in creaturis diversis de-
laudamus non tamen videtur dicendum quod ille perfectiones
vere sint in deo non existant cum hoc sit contra quod ea
que existunt in creaturis habundantius existunt in
causa. Ad secundum dicendum quod non videtur negare huiusmodi
quin perfectiones quas de deo cogitamus veritatem vere
sint in deo. sed videtur dicendum quod illas perfectiones ipsa
luce videre non possumus. et ideo magis negat
modum intelligendi nostrum habere immediatum fundamentum
quam ipsum conceptum. et per hoc patet solutio ad tertium.
quia affirmationes dicuntur in aparte (?) ratione modi intelli-
gendi. Tertio quomodo unum contingat talis pluralitas.
Tertium quod totum habet esse ex parte intellectus nostri
et ex hoc plura nomina deo imponimus ut habitum est.
quod intellectus deficit a plena cognitione ergo etc.
Unde sic ex ipsa re contingeret talis pluralitas. ergo at-
tributa differrent secundum rem. sed hoc habitum est pro magis
talia sint una res ergo etc. Contrarium est quia si huiusmodi
pluralitas nullo modo rei esset ascribenda sequeretur quod nullo modo
res conceptionibus talibus responderet ut fundamentum.
Responsio dicendum quod secundum quosdam hec pluralitas est ex parte in-
tellectus nostri et aliquo modo ex parte rei. non quod ista plura-
litas sit contingit vel ex hoc quod res quod dicitur est simpliciter (?)
intellectum nostrum. et ideo quia intellectus noster una conceptione
non potest plures modos concipere deum et imponit diversa nomina
Secundum duplicem causam quare intellectus noster diversis modis
deum nominat. sunt causa quare perfectiones divinas nominamus
perfectiones quidem in deo unum sunt. Secundum causam diversificatur
tur diversis modis nominantur. Prima est quia dato quod deus in-
mediate cognitionem suam intellectui imprimeret quia in-
tellectus noster ad illam simplicitatem divinitatis illam impressio-
nem reciperet et deum nominaret diversis nominibus. sed si
intellectus noster deum per essentiam videret poneret unum
nomen quod patet in patria. unde dicitur Zacharie ultimo. In illa die erit
dominus unus et nomen eius unum et ideo non solum significat
sapientiam vel bonitatem. sed omnia includeret. addit
tamen quod si intellectus secundum conceptionem quam habet de deo ei nomen im-
poneret nominaret ipsum multis nominibus quia totam
divinam essentiam non comprehendet. unde Bernardus super Cantica. dicit quod
angeli laudant quidam in maiestate quidam ut
bonitate. et sic de singulis. huius nisi concludunt
quod huiusmodi pluralitas est ex parte dei. et ex parte intellectus
nostri. sed quod ex parte intellectus nostri est quantum ad eam
quia tota causa pluralitatis est intellectus noster. sed quantum ad mo-
dum est ex parte rei. quia huiusmodi attributum non solum secundum
intellectum. sed quia in ipsa re tales perfectiones existunt
licet quod aliquam unitatem contineat. non autem est verum dicendum.
deficit enim in tribus. Primo quia supponit impossibile. quia nunquam
intellectus imponeret nomen conceptioni et non nomina immedia-
te representant conceptiones quam rem. nec unquam representant
rem nisi mediante conceptione. Sicut sua conceptione
intellectus rei imponeret nomen significans rem et non significans concep-
tionem que est in mente. Secundo deficit. quia si intellectus nunc
videret divinam essentiam et mediante conceptione sua ei nomen
imponeret nunquam eam nominaret. nam eam non representaret
conceptio in conceptione formaliter et unisone in-
sit ex actu eius. quia tunc esset una visio essentie unum
conceptum et esset unum nomen divisum intellectus et imponeret
et non diversa nomina quia intellectus comprehendit divinam
essentiam. et non alio alius plus intelligit. et ideo quod unus
est alio eo quod intelligit aliud. et ideo nominatio est contraria.
Tertio. licet significet dicitur esse bonus. quod alius laudant deum ut
maiestatem. alius sapientem. alius ut bonitatem. Tertio deficit
quod dicunt quod tota causa est ex parte intellectus nostri quod et non est
verum. nam ut ipsimet concedunt ista pluralitas non contingit
nisi ex eo quod intellectus noster deficit a comprehensione
divine maiestatis. sed nunquam intellectus noster deficeret
in illa [illegible] ergo contingit ista pluralitas ex com-
paratione intellectus ad deum. in comparatione que includit
excellentiam in uno extremo et defectum in alio. unde
debemus dicere causam esse huiusmodi pluralitatis divinam excellentiam
et defectum intellectus nostri. Secundum vero dicitur quod cum queritur
quid sit causa talis pluralitatis. dicendum quod pluralitas ista
dicitur potest assignari. primo ex parte obiecti. secundo ex parte subiecti.
tertio ex parte esse. secundum ex parte obiecti. hoc habet esse ex ipsa
divina essentia que respondet ut fundamentum
conceptionibus talibus in qua species tali-
um conceptionum virtualiter continentur. secundum ex parte
subiecti. provenit ex intellectu nostro in quo tales plurali-
tates ut in subiecto esse habent. secundum ex parte esse quod continuatur

nã dina eẽn ẽ cũ hº. q͛ ꝑ̃ sui excellẽciã sup
at intellcm nr̃m. ⁊ ẽ quã excede intell's nr̃i. q͛
defic̃ aptã cogĩtõe ei᷒ ⁊ sic fiat ab ipsa. vñ aug͛.
ꝑ solo. viij. assign̄s cãm q͛ nõ nõ itelligimus
dĩa sic̃ ẽẽ a defcm intell's nr̃i q̃ excellẽciã dine
eẽn̄ dr̃ cãrexiste vñ aut cm̃ dĩe cn̄. h̃. ꝑ ste
inde nõ possũ. sic̃ et tenebr̃ oculis ĩ infim̃
an reiñbar a fl'gore tuo ⁊ itẽ tenebr̃ inse
⁊ reiñba ate. ⁊ obscurat̃ sua tenebr̃ ⁊ obm
tur tua iũsi. ñc orit̃ angustia sua. in
cre amplitu̇ tua. ꝑ̃ h̃ intell's nr̃. ẽ sicut
h̃ sic̃ intelli te mathe̾ intellit rẽ q̃ ẽ. ⁊
nõ ꝑut ẽ rnũ abstractũ ñ ẽ in dactũ. q͛ ab
stractũ do lmeã mathe̾ aut̃ sp̃li ñ uinitur
intell's ⁊ modũ actuale ẽẽndi rẽ nõ tenne
at ꝑ̃ abstrctoz. ita intelli dĩna sapiam. ⁊ qua
sapĩa ẽ max̃ idõ. ⁊ nõ intellit eo iu qº ẽ idõ ꝑ̃
sui defcm sic̃ abstrahencium nõ erit indacium
gº defiaencũ ñ ẽ in dactũ. Ad ꝑ̃m dð q. itẽ
nõ deficiet adi cogĩtõe ñ dĩna eẽn̄ intellcm m
nr̃ supat ⁊ nõ utrũqz ẽ idẽ q̃ illa supat ⁊
q͛ ille defic̃. Ad. ꝑ̃ dð q̃ nõ oz at'buta differe
realit̃ adh̃ q̃ istam ꝑlalitas hãt eẽ. ⁊ suffic̃
tem ipam eẽ tante excellencie q̃ ab intellectu
nr̃o aphendi nõ possit ut cã plib᷒ noĩb᷒ noĩet.
Postea q͛ de ꝑlalitate suppõitoꝝ ⁊ cẽ ⁊ q̃riñ
tur duo. ꝑº utrũ ꝑ vnãq unitate nc̃ dĩne
ꝑsit i eẽ ꝑlalitas suppõitoꝝ. Sº utrũ illa
suppo differant re ul rõe solum.
Ad ꝑ̃m sic ꝑcẽ. ut q̃ in dĩna ñ sit ꝑ̃ꝑlas sup
põita. q͛ sic̃ dr̃ ẽ summe simpl. ita ẽ summe
una. ⁊ nõ põim᷒ idõ a'd q̃ derogat sue sipha
gº ñ debem᷒ ei ponere ꝑlalitatẽ q͛ derogat sue
unitati. Itẽ oĩs ñ eni sc̃dũ intlco suppõit
nr̃ eẽ ñ in̄ recepta ⁊ iõ angli q͛ carent m
q̃ sunt suppo anglo totꝝ sunt n̄ angelice et
sp̄es ipsoꝝ. gº cũ ds nõ solũ caret m̃ ⁊ m̃
ullo m̃ poterit i eẽ suppo ꝑlalitas. Itẽ una
to maxĩe actu. ⁊ i sensiblib᷒ sic se ht q̃ cũ mul
tiplicat̃ suppo ꝑlificat̃ n̄. ⁊ ut ꝑbat̃ ẽ dĩ
na ullo mõ multiplicat̃. gº ei᷒ suppo ñ ꝑlifi
cabunt̃. Itẽ quũ ẽ q͛ bonũ ẽ diffusiuũ sui.
gº max̃ bonũ ẽ maxĩe diffusiuũ. ⁊ max̃ diffusio
nõ pt eẽ i re cãta. relinq̃t gº eẽ ꝑles ꝑ qã dĩ
nas. Itẽ ꝑ nulli᷒ sui socio iocundan ẽ possessio.
nõ eet i summa iocũditas ñ i eet dilectio ꝑz.
Ad istã qõz dð q̃ tõ difficultas hi᷒ qõis ẽ in
uideudo quõ ꝑlificat̃ suppo ⁊ nõ unatur
ñ ꝑ̃ ⁊ nõ q̃ ql'z ñ q̃ imediate respic̃ ꝑlita
tem suppõitoꝝ. sic̃ ẽ ñ sp̄ei de se diuisa nõ
ht. q͛ q̃q͛ dĩa data diuisificat̃ sp̄es. sic̃ diui
sificat̃ nisi ꝑ additoꝝ ꝑ remotõm vnitãs nã
fore sunt uni ut scdm. vij. metha. ⁊ iõ
oĩb᷒ hõib᷒ cõpetit una ñ ꝑ se lod. Itẽ

ut scdm. vij. meth. forã nõ diuidi. ⁊ nã ẽ ꝑ sep
actus cũ actu ẽ dio. ut cũ recipi i diuisis
suppõitis. ut i diuisis matis. gº cũ hñtu sit
q̃ forã de se nõ diuidi. ⁊ ꝑ actus restat in de q̃
sit cã q͛ ꝑ actus multiplicat̃. ꝑ̃ h̃ aduerte
q̃ i oĩb᷒ ĩns cãtis eẽ differt ab ĩ. ⁊ iõ dĩc ꝑhs
in deaĩa. ñ ẽ id magnitudo ⁊ magnitudis
eẽ. Qd h̃ ẽ itelligẽ ꝑ q̃ditate nõ h̃nte
inventũ. q͛ excedẽ radice ꝑcedit q̃ res ñ sit
id cũ sua q̃ditate ⁊ q̃ tẽi eẽ differ ãm ex h̃c
a dĩa se q̃ eẽ ñ ht ñ cãta nõ sit eẽ suũ ⁊
ht eẽ q̃ i suppõito acq̃rit. vñ h intelligeretur ab
stracta a suppõito iã nõ cõpeteret ei tale eẽ. ⁊ iõ
cõ at ĩ. vij. metha. cõ ꝑlonẽ q̃ ponebat q̃
ditates ĩ abstractas q̃ se ꝑ ipm ꝑlonẽ qd
q̃dam ẽẽia nõ sunt entia. ꝑ q̃ditates separe
⁊ solidit cãz. q͛ illi q̃ditates nõ sunt entes
ñ ꝑ eẽ ut h'uanũ q̃ditates. ⁊ ita pz q̃ eẽ q̃ sequit
der q̃ditati ẽ eẽ suppõiti ⁊ q̃ i suppõito ac
quirit. gº ꝑ a⁹ ⁊ a⁹ suppõi ñ hebit ⁊ iõ eẽ
continiat ipm eẽ. oz q̃ inter vñ q̃ acquirit
tale eẽ ⁊ iõ ulti᷒ se q̃ suppõim ipm sit unũ
unitate addita itaq̃ forã ñ ẽ eod hõ ⁊ h̃ hõ.
q͛ eẽ suũ actuale ẽ q̃d aut̃ sui ꝑsẽ ẽ hõ. Sz
cũ q̃sidat̃ hõ q̃ ẽ i suppõitis h'uanis ꝑ eẽ
actuale ⁊ q̃sidat̃ ꝑ eẽ nẽ sic̃ oĩa singlã
h'uã sunt un᷒ hõ ⁊ iõ dicebat̃ porphirius
q̃ ꝑ ꝑticipatõne spẽi ꝑles hõies sunt un᷒ hõ. si
gº ꝑlificat̃ ñ h'uã h̃ ꝑ eẽ q̃ ht i suppõitis
Sz sicut i hoĩe idẽ eẽ actuale ⁊ eẽ ⁊ ꝑ id
eẽ a's hõ ⁊ h̃ hõ nõ differt q̃sidare ñ h'uã
⁊ i abstractõe ⁊ ꝑ eẽ q̃ ht i suppõitis. hac gº ꝑpo
tesy sca sic̃ ꝑ ꝑticipatõne sca spẽi oĩs hoĩes
sunt un᷒ hõ. Ita ꝑ reale exñcia i oĩb᷒ sup
põitis h'uanis eẽt una ñ nõ uniata. ⁊ ꝑ licz
q̃d sit magnũ ⁊ magnitudinis eẽ ⁊ ad hã eẽ
nõ tñ ẽ in oĩb᷒ ut idẽ sc. imo ẽ de uenire ad
aliquã nim q̃ nõ differt a ꝑ eẽ suo sic̃ ẽ ñ dĩna.
ha' ẽ eẽ suũ ⁊ nõ acq̃rit eẽ ex eo q̃ ẽ i suppo
sito ẽ ⁊ iõ cõlz suppõitis dĩuĩ eod ẽ deus q̃ h̃c
deus. ⁊ iõ nõ solũ ꝑ rõm suppo dĩna sunt un᷒
ds. ⁊ ꝑ ipi unitatẽ ⁊ actualẽ exñciã ẽ una
ñ nõ uniata i oĩb᷒ suppõitis dĩuis. ⁊ ꝑ h̃ ꝑ
sum᷒ dicẽ q̃ i suppõito cãto. ꝑ̃ h̃ q̃ ideo differt eẽ
ab ĩ sunt i q̃tuor q̃ se hñt ꝑ ordinẽ. ꝑº q͛ ñ
nõ ẽ suũ eẽ. ⁊ eẽ q̃ ht ñ. ẽ eẽ q̃ acq̃rit̃ i sup
põito ex h̃ ꝑº se ꝑ sm. ꝑ q͛ eẽ ẽ ipi᷒ suppo ⁊ ꝑ q̃
differunt suppo se q̃ ipm eẽ ꝑlificet ꝑ se
i suppõitis ei᷒ sp̄ei ꝑlificant ⁊ ex iº. ꝑ sº se tam
q͛ eẽ i eis ꝑlificat̃ ꝑ se q̃ ñ ꝑlificet̃ ex mutua
ꝑ exulto. tº se q̃rtũ. q͛ ex qº eẽ ⁊ ñ nõ ꝑlifi
cant̃ vniformit̃ n̄ sunt id se q̃ q̃ h suppõitũ
cãtum sit unũ unitate addita. Nam ut scdm
i. iiij. metha. ꝑ id ht a'd eẽ ⁊ unũ eẽ. gº quot

mo͞i͞s ꝯpetit alie͞ ee͞ tot mo͞is ꝯpetit ei q͂
sit unu͞ ꝛ q̃ i q̄lꝫ supposito c̄ato est actuale
no͞ id e͞ q̃ ee͞ ee͞n̄ . sc̄a q̃ unitas q̄ dat ei ee͞
actuale sit unitas s̄r additi . | sic ꝯ . uiⁱ . q̄
sit i supposito c̄ato m̄ ꝯ̄ rō se ūdet q̄ q̄tit̄ae
i suppo͞to d̄ino | p̄° . u . q̃ ū d̄ina e͞ ip̄m ee͞ se
ꝯ p̄ qp̄ū d̄ina ū acq̄ uit ee͞ i suppo͞to s̄ ipa sit
suu͞ ee͞ ꝛ q̃ ū no͞ multiplicat̄ p se . sc̄a ꝯ̄ium
si q̃ ū ee͞ d̄inu͞ p se plificet̄ tu͞ ee͞ sit id q̄
ū | ꝛ q̃ ee͞ ū plificat̄ i p se . ex h̄ sc̄a ꝯ̄ūi
tē q̄ ū no͞ plificet̄ ex ꝯ̄ūit | ex hus ꝛ h̄e
unis ꝯ̄ru q̃ti . q̃ suppo͞ d̄inu͞ no͞ sit uni
un̄ tē additu͞ . q̃ ee͞ actuale i e͞ i differens
ab ee͞ ee͞n̄ . id adeo e͞ p̄ sump̄ ut ee͞t ꝛ s̄r
s̄ apparet decept̄o au̅ro p s ꝯm̄ ūls ꝯ̄dit
. u . q̄ s̄ ad plificat̄oꝫ suppositoꝝ sequer̄
unat̄o ee͞ r ūc . ꝛ extimauit q̃ si ee͞nt
pl̄a supp͞o i d̄inis q̃ illa tu͞ ee͞t unat̄
eis ex ꝫ arguebat q̃ d̄s ee͞t un̄ unitate
addita . h̄u ꝛ i eis . uic̄e aut q̃ un̄ e͞ d̄s
sapiēt i q° ꝫ e͞ sc̄a ꝛ uita ꝛ ex ꝫ p̄ūta
ūūt d̄ne t̄ unitate ee͞ id i illa ꝛ no͞ sūt
eade͞ p̄ ꝛ ꝫ d̄ic q̃ sūt tres ꝛ un̄ ꝛ nec sūt
eade͞ q̄ q̄ sc̄a sūt unata ꝯ̄gruu͞
er̄ unu͞ p̄ una i t̄ rōm additā . decept̄o
sua m̄ife . p̄ꝫ ex eo q̄ p̄ rōm̄ unitat̄e
i d̄inis no͞ oꝫ sc̄a unari s̄ accipet̄ sic p̄
p posita . ꝛ q̃ i illa no͞ unat̄ d̄s ū e͞ un̄
p unitate addita p ꝫ possu͞ uitare os
obiectōes . adducere q̄ rōnes ad p̄bandu͞
plitate e͞ deriso cu͞ os̄ deficiant ꝛ p̄ sug
stiones sūt s̄ q̄ ꝛ d̄po p° de d̄inis no͞b
aut q̃ ea q̄ no͞b ex scēis eloq̄s sūt expssa
s̄ s̄ sufficienciā . rōꝫ ꝛ intellin . s̄ ad id q̄ sup
rōꝫ e͞ sufficientes rōnes hu͞ ū posit . ¶ Ad 3ᵐ
d̄s q̃ id ū e͞ plalitas s̄ absol̄ta reali lo-q̄
do . s̄ solu͞ s̄ res p̄tīna . s̄ tal plalitas no͞
derogat unit̄i ee͞n̄ no͞ cessat ob id . ¶ Ad
s̄ d̄s q̃ ille mo͞ no͞ ualꝫ ū i hus quoꝫ ee͞
differt aut ut p̄ꝫ p ia d̄ca . ¶ Ad 5ᵐ d̄s q̃ h̄
u̅ra cogit̄o i eqpat aliu͞ ū tu͞ oꝫ q̃ sic e͞ in
s̄sibilib̄ ita sit id . i mo si uolu͞ recte
de d̄inis loq̄ oꝫ uos dissce͞de ordinē s̄sin .

¶ Ad q̄ne͞ ut̄ p̄ distinguat realit̄
i d̄inis ꝛ ut q̃ suppo͞ no͞ plificent̄ur
realit̄ s̄ suppo͞ e͞ id q̄ ū . s̄ ū e͞ itelligi͞le
realit̄ s̄ suppo͞ sit plificatu͞ realit̄ ꝛ no͞ pli
q̃ unu͞ ꝛ id ee͞ sit plificatu͞ realit̄ ꝛ no͞ pli
ficatu͞ . q̄ cu͞ ū sit una realit̄ supposita
e͞ unu͞ realit̄ . ¶ Pᵃ q̄ uni ꝛ eid sūt eade͞
int̄ se sūt eade͞ . s̄ os p̄ sūt id aī ee͞n̄e
g° ꝛ i se erūt ide͞ re . ¶ P̄ relo ꝛ ee͞n̄ diff̄
uūt s̄ rōꝫ ꝛ ita ee͞n̄ ꝛ bonitas differunt sin
rōꝫ . sic g̃ d̄iusa attribut s̄ d̄ua͞ m̄ rōis .
q̄ hūt ad ee͞n̄ ū ꝯstituūt d̄stincta supposita

ita ū relōnes . ¶ Pᵃ ū e͞ distinct̄o i d̄inis ū
p origine͞ . s̄ una relō no͞ originat ab alia
g° ꝛ c̄ . ¶ In ꝯ̄riu͞ e͞ q̃ p Aug . i p̄ n° de doctrina
x̄pīana . res sūt q̄b̄ fruendu͞ e͞ . pꝛ ꝛ filiꝰ et
ꝛ sp̄c s̄ . s̄ ū ee͞nt res p lalr̄ ū differr̄ent real̄
g° ꝛ c̄ . ¶ Pᵃ d̄a solu͞ s̄ rōꝫ ū tollit p̄dicatoꝫ
uidemus . u . s̄ ūs p̄ d̄i de ūfioꝝ cu͞ tn̄
s̄ rōꝫ differat ab eo . s̄ g̃ pꝛ ū e͞ filiꝰ . pꝛ ꝛ filiꝰ
no͞ solu͞ rōe differūt s̄ re . ¶ Ad ꝯ̄ q̄ni no͞
pole no͞b declarari e͞ q̄ s̄ e͞ oia suppo͞ h̄ua p̄ti
cipatōe h̄ūt ee͞ hūt un̄ h̄o . no͞ tn̄ s̄ actuale͞
ex̄n̄ciā q̃ i eis e͞ unitas p i t̄ rōm additu͞ .
ita oia suppo͞ d̄ina sūt unu͞ ꝛ s̄ actuale͞
ex̄nciā . q̃ ultra eoꝝ e͞ unu͞ p aliq̄ i t̄rōm
additam ū acciperet addit̄o i t̄rōis p addi
tōe re͞is . e͞ . u . ita simp̄ reali p̄ ut ee͞n̄
s̄ q̃ d̄cet aliq̄s q̄ si ee͞nt pla suppo͞ i d̄inis
oia illa ee͞nt un̄ d̄s ut apparꝫ ex h̄ īus . in
pole e͞ tn̄ i ee͞ pl̄a suppo͞ reali . s̄ si e͞ i pla
litas e͞ i solu͞ s̄ rōꝫ . id p̄ d̄cm̄ q̄ om̄ h̄ū sc̄
ista i me͞ te ut ꝫ sit i plalitas s̄ re͞ | s̄ q̄ ad
ūtendu͞ q̃ sic ut dicebat no͞ possu͞ p̄bare
i plalitate suppositoꝝ ee͞ cu͞ unitate ee͞n̄
possuꝰ tn̄ solue͞ ꝯ̄dicēcia rōes . ita i plali
tatem reale͞ p̄bare no͞ possuꝰ possimꝰ tn̄
ostende͞ q̃ rōnes ꝯ̄dicēcia ū ꝯcludūt ꝛ s̄ pli
sciendu͞ q̃ ut q̄ plificat̄ ee͞ ū plificet̄ ee͞
ū ūc eo° . s̄ . u . plalitas un̄ ulr̄ plali
cātus ꝛ unitas unitate . h̄ no͞ eod tn̄ . q̃ ali
e͞ plalitas ūc p se ꝛ ee͞ ex ꝯ̄ūta . ut i supposit̄is
d̄iusaꝝ sp̄eꝝ . aliu͞ eo° e͞ plificatio ee͞ p se ꝛ ū
ex ꝯ̄ūtu ut i suppositis ei° d̄ sp̄ei . sicut s̄
manet ead ūᵗ . ūū s̄ suppo͞ h̄uana h̄ent
ide͞ ee͞ reali . res nata plitate reali h̄ent
ead̄ ūm h̄uanā ꝛ de t̄ un̄ h̄o ū obstā
te q̃ ee͞nt pla suppo͞ reali ꝛ q̃ s̄ e͞ i suppo
sitis d̄inis . oia talia suppo͞ erūt un̄ d̄eus
tn̄ i se distinguet̄ q̄ sic e͞ uide . sc̄a ee͞ a
liquoꝝ suppositoꝝ ꝛ plificat̄ . p° ex d̄iusi tē
ūc s̄ ex d̄istinctia q̄ sit 4 ꝯ ad ū . t̄ cio ex d̄i
uisitate eoꝝ q̄ i suppositis hūt ee͞ . p̄ᵐ s̄c pꝫ .
q̃ cu͞ ee͞ sit actꝰ ḡne͞ ut ūc s̄ d̄iusat ū oꝫ
ee͞ d̄iusa ee͞ . s̄ s̄ ondꝫ q̃ si ee͞ distinctu͞ re
ū ū e͞ s̄ ū . s̄ ee͞ q̃ h̄ e͞ ee͞ q̃ acq̄rit i sup
posito . s̄ g̃ sūt pla suppo͞ s̄ d̄ūam ul d̄i
stanciā q̃ h̄ ee͞ ad ū i eis ueē e͞ ee͞ i ipsis
plificari . tercia uia ad h̄ ondend e͞ ex h̄us
q̄ hūt ee͞ i ipsis suppositis . s̄ si aliq̄ sūt
i uno suppo͞ q̄ sit aᵃ uno ab h̄us q̄ sūt i aᵒ
supposito . cu͞ ea q̄ sūt i uno suppo͞ dicant̄
unu͞ uno s̄ unu͞ ee͞ suppoᵃ . si erūt aliq̄
i uno suppo͞ q̄ differūt uno ab h̄us q̄ hūt
ee͞ i aᵒ oꝫ i illis suppositis q̄d ꝛ aᵒ ee͞ reperi . s̄
si ee͞nt aliq̄ pla suppo͞ i q̄b̄ ee͞t una ū

Explicatio h̄t de suppositis

et esse non distaret an vel distinguerentur persona quia non acciperet in eo quod est esse in supposito. possit tamen salvari talis distinctio non plurificato esse. Et quia supposita divina plura sunt habent eadem [illegible] quod non est in creaturis. cum hoc in suppositis humanis reperiantur per se loquendo non habent esse distans [illegible] eorum summa simplicitate. vel distinguuntur per aliquid quod sit in uno quod non sit in alio sed solum per ad aliquid. ad aliquid autem non habet diversificare ipsum esse per se loquendo cum non eius solum comparatione ad aliquid accipiatur. unde Boetius determinat in [illegible] de trinitate praedicatorum quaedam rei de qua dicitur se nihil addere vel minuere vel mutare [illegible] in eo quod est esse consistit. sed in eo quod est in comparatione aliquo modo se habere. Et quia non pluribus modis potest summa diversificatio esse. omnia supposita divina habebunt idem esse reservata distinctione cum non distinctio [illegible] et ex relatione sumatur. et non ex esse relationis sed ex quiditate et ratione eius [illegible] ad aliquid se habere sunt. Ista autem relatio cum sit originis et relationes tales [illegible] sint reales. relativa [illegible] distinguere possunt reservata unitate esse. et quia est [illegible] et eadem [illegible] probari non potest esse impossibile quod [illegible] distinguantur realiter non re absoluta sed relativa et tamen sint unius [illegible] rationes autem ad hoc adducere non est possibile nisi persuasiones solum quia [illegible] clarius apparebunt. Ad primum dicendum quod licet [illegible] non est distinctio nisi per relata [illegible] relationes sunt tamen in ad aliquid se habere. et ideo non est possibile quod relatio et relatio distinguatur nisi ab oppositio et inde est quod relationes idem quod esse et suppositum est idem quod esse. quia ad eam oppositum non habet cum non sit oppositio relativa relati ad absolutum et tamen non est idem una relatio cum alia nec idem suppositum cum alio. cum tamen oppositio reperietur et ad [illegible] idem est realiter distinctum et non distinctum. [illegible] quod non est inconveniens cum alio et alio [illegible] sumatur ex quo alio et alio [illegible] oppositio et non oppositio [illegible] oppositio est distinctio realis [illegible] non est distinctio [illegible] Ad [illegible] dicendum quod quae uni et eidem sunt eadem inter se sunt eadem illi. [illegible] eadem inter se [illegible] eadem illi et [illegible] quia homo et leo sunt eadem alii sunt eadem inter se non quoniam [illegible] abusiva. [illegible] duo supposita relativa quia non possunt comparari ad essentiam [illegible] realiter ab essentia distingui non possunt. et nullo modo realiter distinguuntur ab essentia. inter se autem dupliciter possunt accipi vel habent oppositionem et non habent. vel habent oppositionem distinguuntur realiter. et quantum ad [illegible] oppositionem [illegible] non comparantur ad essentiam quia non componitur per [illegible] oppositionem non habent [illegible] sunt idem inter se et sic sunt idem essentia. et non [illegible] sunt idem [illegible] inter se et [illegible] realiter distinguuntur. Ad [illegible] dicendum quod non est simile de attributis et de relationibus quia attributa [illegible]

ad esse et [illegible] ad [illegible] quae dicuntur [illegible] in divina essentia. et non [illegible] distinctionem realem faciunt in suppositis relatio autem hoc facit. [illegible] in divina [illegible] relationes faciunt distinctionem suppositorum inter se reservata unitate essentiae. quia [illegible] habet [illegible] ad essentiam comparatio non habet. Ad [illegible] dicendum quod in divinis dicitur esse distinctio solum per originem quia solum per relationes originis distinguuntur. unde non omnia relationum [illegible] originem ab aliqua ad hoc quod distinguantur realiter. sed sufficit quod relationes habent per originem sint acceptae.

[illegible] ulterius [illegible] quod male dicatur quod acies humanae mentis non potest figi in luce divina nisi [illegible] per fidem. quia tunc sequeretur quod soli boni cognitionem haberent quod falsum est. videmus enim malos homines plus scire de divinis quam alios quam bonos. [illegible] dicendum quod mali homines si habent maiorem cognitionem non habent eam firmam quia [illegible] diversitate apparet de [illegible] vel possumus dicere quod hoc [illegible] propter [illegible] non dicitur quod nisi mundi [illegible] sanantur [illegible] nisi [illegible] pretiosius [illegible] fide tamen dicitur quod in talibus facilime [illegible] dicendum quod esse divina errore periculosius [illegible] sed non eodem modo. quia [illegible] quia est talis error totum [illegible] spirituale aedificium. [illegible] habentes si suppositis sit [illegible] intelligatur [illegible] modo nobis possibile est [illegible] periculum [illegible] Ad [illegible] dicendum quod relatione divina est [illegible] fundamentum et terminum [illegible] fundamentum per esse relationis [illegible] quia [illegible] sunt fundamentum relationis ut qualitas similitudinis et quantitas [illegible] non est dicendum [illegible] accipere pro fundamento relationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod est [illegible] theologiae [illegible] Ad [illegible] dicendum quod [illegible] accipi [illegible] ad id quod [illegible] non est in [illegible] Augustinus [illegible] imagine [illegible] quia [illegible] de [illegible] imaginis [illegible] Augustinus de fide ad Petrum. [illegible] tales [illegible] tres essent essentiae. non [illegible] ad imaginem [illegible] est imago [illegible] esse non [illegible] diversae [illegible] sunt imago unius [illegible] imago diversa [illegible] Ad [illegible] quod non est simile [illegible] homines [illegible] non [illegible] esse imago [illegible] diversae essentiae [illegible] diversa producta [illegible] non producens [illegible] sufficientes ad producendum

ius una pducet in actuali. alia p'u't eq' sp
pductu assilat' mag' p'u'li. n'uq' oim illoz
n'uu z id' ee' ymago. Ut q' de expone hu
iaru. Et dd' q' hylari' i q' h' u'bo uo'r dis
tinctoz z unitate. na cu' dz ad ymagine z
siltudine. ymago s'eu e' i diuis z siltudo
adeq' ymagiez z siltudine imitanda sit ho
eq' ymago e' i diuis oz i' ee' p'alitas p'z. q'
ymago no' e' un' sol'. Item e' i' mutalit'.
q' m'h e' ymago i diuis q' i p'sib' p'sois est
una ee'n ut n' silr mr' e' desili'ne. exe'
q' dr' faciam dar' m'th p'alitas ex q' illo
uitez mutat ut deriue' sup'. Et si' i' dd'
possedit me. q' possessio in ee' rei diuise a
possi'te. Sz sap'a incata no' e' hi' r' p'us.
dd' q' i' possessio no' sunt roe' diui'sit. Sz roe
p'feois q' sapia p'fecte he' ad p'ee. Unu i p'
me'ce sebz q' scia diuina no' est possessio huia
me q' no' p'feo' he' ab hoie. Ipli q' dz ordinata
n e' it' decordie q' p'z sit p'or p'. Sz q' p' e' exp'.
ceptu ibi dz roe uni'tas ee'n' p'cludit ro'pe
distinctois p'z de'scribat illungit ip' p'fessi
ina frutoz qua q'h p'a plene delectat' Inde
illungit' ip' ocin' ocieplacois. Sta lud' n' atte
ne' ip' aliud ut sebitur. v. eth.

Postq' narraz ro. ip' q' mag' dec'ani de
p'z unit'e. distinctoe z eq'lite p auctores
h' spali. nlr i eode ad h' ondedu p'cedit. z duo
sac'. p'o. n. fac' q' dcu' e' so exlius q' dca sut
o' q'dam atributa i ee' diuis fa i'. q' g sup'. In
p'te. xxxv. d' ee' p'u' ta fac'. q' p'o o' unitate
ee'n' z i uir aliq' in distinctoz p'z. so dec'ato
dcum'te p'z de'riat de ea' distinctoe. s' decaz
ei'h'te. dec'iare decer'n'te separatim no' expedit
q' i ip' distinctoe i uir' ceuitas z e' i ipa ea
heare. sa i'. Nunc ad distinctoz. In p'u'o. ix. d'. tra
i'. Nunc p'z. In p'u'. xx. d' ee'. p'u' duo fac'. q'
p'o o' unitate ee'n' z i uir aliq' in distinc
toz p'z. so ee' p'tacta moz q'sda q'd ner. sa i'.
h' gr' q'd. In p'u' q'rte. d'. ee' p'u' duo fac'. q'
p'o ond' unitate ei' ee'n'. so i uir' distinctoz
p'z. sa i'. Nunc restat. ee' p'u' duo fac'. p'imit
unitate ee'n'. so exaat ochi' q'sda p'feones
i dd' ee'. sa i'. Sic roi nlois. p'a p'clamz q'tuor
p'tes sq' q'tuor roes adduc' ad ondd' ee'n' ee'
sa i'. a'. t'. i'. q'sid'auerut. q'rta i' i tell'ex'ut
ee' p'u' ui' fac'. q' p'o assuit auctoritates ap'h q'
e' p'abla ad os p'bones. so expo' auctoritate
i' p'cattum. s' o' q' d' innuas ad cog' sa' diu'
p'fle roz. z p' op'u adduc' i'. ad nolu. n. Q'rto
roz fort i'. sed sic ait e'. n. 10 ep'eatore i' q'
excellit omeui eaz. ee' arguat' expr' sas
oz dcncur ad excellentie n' factie sz tal' e' d's.
g'o ro. Sic se' illa p's. alio. In q' p'o' sa' ro

que sunt expsone di. sic' p' excellencia nam
ee' q' ip' inde' i p'fem e'. sz i p'fem p' suppoit
p'feni. s' oz dare a'd p'fcissim' z h' e' ds. t' ro
sunt' ex bonit'e simpl' q' e' i dd'. q' sic' dare bo'
z meli' e' dare optim'. s; e' dare boni z meli'
sic' indeni i eatis. g' e' dare optim' z h' e' ds. Q'r
ta ro' sunt' ex plenitudie simpl' q' e' i dd'. q' sic'
dare pleru' z plenis e' dare plenissim' z h' e' ds. ille
ar due rones in ae sut. q'. una ro. q' plerum
i bono. unu plen' plen'. plenissim' e' boni me
h' optim'. Sic se' illa p's. ecce. iq' o' q'sda
p'feones i ee' dd' exhibit z p' z ee' se' illa p's.
Nunc restat. i q' p'z excitatur ond' diu' ee'
q' sp'tat ad ee'n' unitate. o' ipm ee' t'mi q'
sp'tat ad p'z distinctoz. z duo fac'. p'o fac' h' p'ues
tigiu i eatura rexti. so p' ymagiem i'. Nunc
uo. ii p'sens lecto trahit. ee' p'm' tri fac'. q' p'o
fac' q'da ta i ee' oi eature. q' ois eata ht
i se unitate. sp'em z ordie. so o' p's ta. q' p' p'
dam uestigiu intelli' trinitate q' p' unitate in
tell' p'z a quo sunt oi p'fee diue z ois eata. sic'
ab unit'e ois nus ut meli' sic' unu n' e' ab aliq'.
Sz alia ab ipo ita z p' p'spez i tell' fili' fili' q'
p' fee unitat' p'tez p' ordine i tell'. sp'e. s. c' ap
p'ropriatiu. bo'tas i q' boni ois a ordina. z io
p'z e' id aq' sum' p'z sum'. sp'e i q' sim'. sa i'.
Nulla. n. tm. tco oclu' rep'sentatoz ee' n' ee'
tigiu ex eo q' i p'fee rep'sentat' circa p'ci'ta
i' ecce ea sit. z p'z i q' ciatz sina lectoms.
Circa p'sete lectoz sut duo dubita p'o de
cognitoe di i se. z h' q'l' ad p'a p'te lectois
u' cognito di sip'l' eq'ut'. so de cogitoe ei' p' ues
tigiu z h' q'l' ad sa p'te u' d' p' uestigiu datur
itelligi. eca p'u q'ru't. iiij. Po uri' diu p' si
in' 9' g' ste i uita ista. Scdo uri' dm ee'
sit p' se notu. Tc' ut' possit demtrari. Qr
to uta p'ffilet roes p' sit 9 g' sta unitas p'z.
Ad p'm' g' p'cet' m. q' ds anob' u' 9 g' sa
q' se' bz. vij. me' q' scia e' h' rei e' scire
q' e' p'eem. Sz dam. p'o. li. ca. iiij. ea' g' q' e' ds
s' ola z ip'. i 9 p'hensi'le e' h' oio ignotu. nllo g
in sciui' diu eriois sic igotu q' sit. Ip' sa ug'.
. xij. dea. di. q'cq' sciut' sacetis scia op'hndi.
Sz ds anob' op'hendi no' nah g' z'. Iti sidm
cogitam' h' e' p' eatura. Sz omne ine' dz ee'
p'porcoatu cog'to. Sz eata no' e' p'porc'nata deo.
q' ut se' bz. viij. p'h'. sinti ad i sinitu nlla
e' p'poreo g'o z'. Ipi urni e' itelle' i tell'e a' est
senitasma a' no' e' sui saucalia ut p' bzi e'
p'o de aia z ceteris. ii g'o uitelligimus' q' n' ht sau
tasma. ds aut sautas'te. g'o z'. Iuxta n' e' q'
s' dyo'. i. de diuis udilz. boni diuin' sa gitez
no' e' i eq'ale uob'. q' e' h' iuta p'porcoalr se inuit
tit. Et insibilia di acatura mdi h' e' ab hoie

sic est ut exponit magister in tertia consequentia ut dicitur
ad Ro. i. g(lossa) etc. Ad quartum dicendum quod sicut prius vel posterius de
re dicitur cognitio habetur quia est quia ipsum propter quid ut dicit ibi
est ut quod quid est [illegible] non est cognoscere [illegible] eclipsis quod
est eclipsis ut [illegible]. Sed contra quod ut dicit Anselmus cogitare in mente significat, de cogitatione dicere quod non [illegible] non possumus scire quid est dicendum quod non possumus ei credere. Sed non scire cum hoc est quod non possumus scire sicut est in deo.
Quam hic posita sunt cognoscamus sed hic habeamus non cognoscamus oppositum quia quando ... sicut meliores fecerimus in cogitationem illorum et huius cogitatio est prima propositiva quod facere ipse meliores sunt. q. locus Janue in domo quod nullus ignorat. Sed non cognoscamus oppositum terminorum meliores; dicitur ... per inventionem quam extra accepimus cognitionem alicuius, ut per doctrinam in qua magister exponit ... docere nos cognoscere conversio ... non possumus intelligere quod cognoscimus de quidditate in meliori ut si sunt meliores fecerimus in aperta visione ei ... per inductionem ut per ea quae sunt scientiae venire in cognitionem quidditatis ipsius ... per doctrinam. Quia alius facere quidditatem nos docere eadem primus modus est impossibilis.
Nam cum in via ut contingebat in argumento principali coniuncto non absolvatur a fantasmatibus, nullius rei quidditatem apprehendere et per consequens cognitionem habere poterimus quam vel non habeat fantasma vel non sit proportionata habentibus fantasmata. Dicendum autem summa res est quam fantasma habet vel habentibus fantasmata est proportionata. Tertius sic apparet, quod secundus modus stare non potest. Nam si per inductionem sive per viam inquisitionis quidditatem dei per se nimis cognoscere, tunc quidditas dei habet quam cognoscamus proportionem habere quod non est verum ut dictum est.
Sed tertius modus stare potest. Nam dato quod aliquis sciat divinam quidditatem nos in via existentes docere non poterit per se, tunc quia nullus potest docere nisi ad id possit attingere lumen quod habet, cum ergo in via non habemus nisi lumen naturale, et ideo cognoscendam quidditatem dei non potest attingere tale lumen. Et ideo nullus maior manens et non habens lumen excellentius lumine maioris per doctrinam quidditatem dei cognoscere. Sicut si aliquid intellectuale sit et erit tale intellectualia ... docere non possunt, quia non habent mentem intellectualem ut per ... cognitionem ... sicut aliquis maior quidditatem dei videt ... de statu suo alios maiores eam docere non possunt quia non habent lumen per quod eam possint attingere. Ergo non possumus de deo scire quid est nullo modorum predictorum. Aliquis cum non sit dare alium modum, ideo quid est dei scire non possumus. Et hos autem tres modos dicit Dionysius de divinis nominibus innuit dicens divinam essentiam laudandam in divinis eloquiis tamquam invisibilem et non investigabilem, invisibilem dicit quia in medio per ipsam quidditatem divinam videre non possumus; inscrutabilem autem quia per scrutationem rationis eam comprehendere non possumus; et investigabilem quia per doctrinam eam addiscere non possumus. Nam investigare proprie est post vestigia alterius ire et sic operatur modo cognitionis quod habemus per doctrinam

quia cum doceri per vestigia docentis ... est ergo divina quidditas non investigabilis quia eam scientia non possumus. Ideo in auctoritate predicta dicitur non investigabile esse divinam essentiam. Sic non existere vestigio ullo quia ad occultam infinitatem ipsius non venerunt. Non ergo scimus de deo quid est sed quia est scire possumus. Nam omnis effectus ducit in cognitionem cause, sed sic est proportionatus ducit in cognitionem quia et quia effectus non sunt proportionati deo, de ipso scire possumus quia non quid. Unde damascenus primo libro capitulo iiii. dicit: quid ergo est deus infinitum est quod non est comprehensibile est, et hoc ergo ignotum. Ad primum dicendum quod probatur locus de cognitione perfecta quam de deo in via non habemus. Ad secundum dicendum quod sic deum scimus ita ipsum comprehendimus et nescimus ipsum in se sed aliqualiter per suos effectus aliquo modo apprehendimus ipsum non in se sed in suo simili ut possumus dicere quod talem scientiam non habemus de deo in via de qua loquitur Augustinus. Ad tertium dicendum quod effectus debet esse proportionatus cause sed ducere in cognitionem quid sed non in cognitionem quia cum omnis effectus aliqualiter ducat in cognitionem cause. Ad quartum dicendum quod non requiritur quod deus habeat fantasma ut cognoscamus ipsum cognitione de qua loquimur sed sufficit quod effectus sui fantasmata habeant.

Secundo queritur utrum deum esse sit per se notum. Et videtur quod non quia propositiones per se note sunt dignitates ad dificiles cognoscamus in cognitionem dei devenire de facili non possumus. Cum intellectus noster se habet habet ad ipsum sicut oculus noctue ad lucem diei ut dicitur ii. metaphysice. Item id quod est per se notum a nullo negatur sed multi philosophi negaverunt et in agentem et posuerunt deum cum sit primum agens. Ergo etc. Item posuit Empedocles omnia fieri a casu ut narratur ii. physicorum. Sed qui hoc ponit negat deum esse. Igitur est per se notum. Item quod est per se notum sic negatur. Sed de isto dixit insipiens in corde suo non est deus. Item probat Anselmus in monologio sua deum esse posse devinari. Sed hoc non esset si esset per se notum. Ergo etc. In contrarium est Anselmus dicens quo maius cogitari non potest, sed si posset cogitari non esse aliud esset maius eo quod id quod non posset cogitari non esse. Non ergo potest cogitari non esse ut ostendit Anselmus in deo ... prosologion. Sed hoc est esse per se notum cuius contrarium cogitari non potest. Ergo etc. Item tertium est propositio per se nota quam predicatum est de ratione subiecti. Sed deus iustissime competit esse ut vult Augustinus v. de trinitate capitulo ii. Ergo etc. Responsio dicendum quod aliqui distinguunt hoc quod est esse per se notum quod dicitur potest sed intelligi vel in se et tunc deum esse est per se notum quia esse in quantum est de ratione dei cum sit ipsum esse; sed si loquamur in comparatione ad nos tunc dicunt quod sic ut erit in suo simili et tunc deum esse est per se notum quia deus quem cognoscimus est quoddam simile et quoddam participatio divine veritatis; in se tamen deum esse quod ad nos se per se notum et ideo est ut dicitur quod id est per se notum cuius predicatum omnes in ipso non statim cum sciuntur quid est ... assentimus propositioni et inde est quod quedam sunt per

D

nota
communia omnibus quaedam sapientibus ut distinguit boetius in
libro de ebdomadibus. quia si enim ponatur in propositione sit
nota cuilibet sicut totum et pars affirmatio et negatio
et huiusmodi. tunc fortasse inde communes animi conceptiones quo
ad omnes. ut omne totum est maius sua parte. et de quolibet affirmatio
vel negatio etc. Sed si termini non sint nota cuilibet sed sa-
pientibus sicut incorporale et huiusmodi talia vero nam insipiens tum
communia apprehendere non potest. fortasse inde communis animi
conceptio quo ad sapientes ut incorporalia in loco non
esse. Si igitur deum esse esset per se notum nobis. ut omnes scirent
vel saltem sapientes hoc scirent. sed
cum nullus in via sciat quid sit deus nulli in via est per
se notum. Sed est notum per se hiis qui sunt in patria qui
ipsam quidditatem dei vident | Sed forte potest dici quod licet non
in via possimus hoc videre quid esse dei est ipse deus et quia esse
dei includitur in quidditate dei in via possumus hoc scire
quod nullus cogitat deum nisi cogitet ipsum esse. Item
in ceteris aliis a primo esse est praeter eorum quidditatem et ideo possunt
intelligi absque eo quod intelligantur esse. solius autem primi quid-
ditatem includit esse. solus ipse non potest
cogitari non esse et hoc est esse per se notum quod non potest
cogitari non esse. Et nos igitur dicere deum esse esse
aliquid non per se notum et quo ad nos. et quod ... ut dicitur
quod de deo scire eum quid est equivocatum in eo quod est quod
est. nam non contingit scire de deo quid est sed quid non est. unde
et philosophus in ... metaphysice dis... negantes primum
aliquid ... ... procedendi contra tales est inducendo
ad quid significant nomina et licet de deo non possumus
scire quid est. possumus tamen scire quid est quod dicitur per nomen et scire
quod est ipsum esse quia est aliquid quo maius cogitari non
potest. et hoc statim intelligimus ipsum esse ... quod est per se notum
nam in corporalia in loco non esse est per se notum sapientibus et
non sapientes considerantes incorporalium naturam ponunt non posse
sunt hoc autem non scire ... sit quod est quod dicitur per nomen
quod tamen deum deus esse per se non quantum in significat dei propositione
dictum est | prius est quod predicatum dicitur esse de ratione subiecti et hic in
terminis ... posteriorum cum dicit priorum cognoscimus cum
nos cognoscimus. hoc autem inventum in propositione deus est quia esse
est de ratione dei ut deum est | ideo est ad per se notum quia dicitur
in se negari non potest ut patet ex quarto methaphysice de
eraclito qui negabat primum de quo hoc affirmatio
etc. si idiota quia credebat etiam esse in natura fluxum
et quod statim probata propositione per hoc proprium conveniens non
igitur intelligebat id primus non dicitur negari equalis
significationis ... non esset sic. ita et nullus dicitur
negat deum esse et si negat hoc est idiote quia non
apprehendit quod est quod dicitur per hoc nomen deus. unde philosophus ... solo
sermone ... cogitatur cogitare vel enim uno
enim significans cogitare. aliter tamen cum ipsum quod vere
intelligit illo ... non potest cogitari deus non esse ... non
minime ex primo se quod hoc ... dicit non est dicere per
... in corde aut sine ulla significatione aut
cum aliqua extranea significatione. igitur dicere deum esse

negare non possumus. non potest dici deus quia quis intellig-
it de cognitione dei quid est ... quod habetur in patria et non eius
solum est per se notum cum ipse vel dicat se non posse in-
telligere deum non esse | tamen quod dicitur de propositione per se non
est quia quod hoc etiam probat auditum ut dicit boetius in libro
de ebdomadibus. quod non est intellectus non presupposito significatione
nominum. et quoniam intelliget quod est quod dicitur hoc nomen deus statim ipse
propositionem probatam audita. scilicet deum esse. Ad argumentum autem sol-
venda natam distinctionem datam a boetio in de ebdomadibus.
quod alia sunt communes animi conceptiones sapientibus aliquibus
... et ista est communis animi conceptio non omnibus sed sapientibus
solum. quia soli sapientes scire possunt quid est quod dicitur
per hoc nomen deus. et ideo a sapientibus non potest cogitari non esse.
unde ... philosophus ... ait. cum itaque dixit insi-
piens in corde suo non est deus cum tamen in principio sit
rationalis maxime deum maximum omnium esse. eius ... quia insipiens
et insipiens. est igitur deum esse per se notum omnibus sed
sapientibus. Ad primum dicendum quod non arguit argumentum quod deum
esse non sit per se notum. sed quod de difficili devenimus
in quid est quod dicitur per hoc nomen deus. Ad secundum dicendum quod non est per se
notum omnibus sed solum sapientibus et ideo nullus vere sa-
piens negat. ut possumus dicere quod illi philosophi qui
negaverunt eum agentem non negaverunt deum esse
esse. sed posuerunt aliquid quod ponendo sequebatur deum non esse.
sicut multi non negaverunt de quolibet affirmationem vel negationem tamen
ponunt ad quod ponendo sequitur contradictio. philosophi patet solo ad ... tamen
quia epicurei non negaverunt deum esse in se sed posuerunt
aliquid quod ponendo sequebatur deum non esse. Ad quartum dicendum
quod est per se notum non omnibus sed sapientibus et ideo non valet
eius similitudo sed negatur. Ad quintum dicendum quod patebit
in fine questionis deum esse demonstratur et est per se notum.
Tertio queritur utrum deum esse possit demonstrari. et
videtur quod non. quia si sic demonstraretur et esset conclusio
demonstrationis. sed conclusio demonstrationis constat ex passione
et subiecto ut patet ex libro posteriorum. igitur deus aliqua pas-
sio et aliquod accidens in eo quod est contra augustinum .v. de trini-
tate .v. ubi dicit quod in deo nullum accidens dicitur. Item si demonstr-
a .vi. metaphysice quod esse non est demonstrabile. sed esse dei est sibi dei
igitur etc. Item nihil de se ipso demonstratur non potest. sed esse
dei est ipse deus ut dicit augustinus. igitur etc. Item quod est per se
notum non demonstratur. quia immediatorum non est demonstratio
ut dicitur primo posteriorum. sed deum esse est per se notum ut probatum
est. igitur etc. Sed contra. Magistrum est augustinus in primo metaphy-
sice. quod deum dicit esse posse demonstrari. Item probare
re quod est res est probare esse rem. sed perfectius probare
quod est causa. igitur etc. cum perfectius igitur cum sit effectus
dei probare potius esse deum. Responsio dicendum quod duo sunt
que faciunt difficultatem in questione. primum principium est quia esse dei
est ipse deus. secundum est quia esse deum est per se notum. quorum
utrumque repugnare demonstrationi videtur quia esse deum esse
et non videtur quod demonstrare deum esse sit demonstrare
esse deum de deo. quia tamen ... idem demonstraretur et de
quo demonstratur et sic esset demonstrato. sed demonstratur

dm̄ ē ēē declare q̄ ē q̄ īp̄tat p̄lī n̄ d̄s q̄ p̄z
ex ōib; demr̄oib; q̄ li p̄bat. ex eo .n. q̄ decla
tū ē q̄ p̄h n̄ d̄s īp̄tat id q̄ p̄ēit ē p̄fcm̄.
id q̄ ī maī cogitari nō p̄t ēē. hī. q̄ tale ñ
p̄t nō ēē statim ītllāt cōsentit dm̄ ēē. 1a
q̄ m̄d demr̄oīs nō repugnat q̄ ēē dm̄ ē ipe d̄s
cū li demr̄et decco. li rō huī ñ d̄s declar.
Rursū cū 1o m̄ demr̄andi p̄t stare q̄ dm̄ ēē
sit p̄se notū sapiētib;. q̄ 1d q̄ ē s̄ p̄se notū
n̄ hīt rōes t̄ioꝝ notas eiuh' zio ñ ē q̄ rōz
q̄ a'd sit s̄ p̄se notū x̄m declaret q̄m ad id
q̄ īp̄tat p̄ nōīa 1' rōiā zt ultim̄ modū
demr̄ōīs supius ōs mōī p̄q̄s declar
dm̄ ēē. 1d q̄ q̄ p̄ īp̄tat p̄lī nōīa d̄s .c. ꝯgr̄
cit p̄ excellēciā. p̄ cāsitatē z p̄ remotōz ut
d̄. vij. de d̄inis o; nōib; | excellit q̄ d̄s q̄m
ad p̄sens q̄druplr̄ c̄taras. p̄m q̄m ad eim
nenciā po. s̄o q̄m ad plēitudinē p̄fcōis.
t̄o q̄m ad excellēciā bōitatis. iiijo. q̄m ad plēim
dinē plēitudis. zf li sūt. iiijor demr̄ōnes
ī l̄ra po p̄q̄s declar dm̄ ēē. nā cū decla
tū ē q̄ d̄s ē id q̄ eīnnī oīb; reb; cū nēēē
sit tale ēē. denēītare ꝯcludr̄ dm̄ ēē. sil'e
ē de p̄fcōne. nā cū sit nēcm ēē p̄fcissimū
cū li sit d̄s nēēē ē d̄m ēē. Itē cū sit nēcm
ēē optim̄ z plēissimū nēēē ē dm̄ ēē hos ꝗ
mōs tangit p̄hs; pā p̄m mōm q̄m ad eminēciā
p̄tatis tangit ī p̄ri. ce. z mū. n̄. ait q̄ lau
dare huis dm̄ mīm cīrcōrē p̄eminētē p̄cetan
bus. i. r̄. s̄ mod' q̄ sūt explem̄ p̄fcōis m
mūt. v. me. v' d̄ q̄ ē dare ad p̄fcm̄ sp̄ ēē
zq ꝯgregatē p̄fcōnes oīm gnīm zhī ē d̄s. t̄ꝯ.
tiā demr̄o q̄ sūi excellēcia bōitatis sūt
tangit .xij. n̄ d̄ q̄ bonū p̄m ē bonū ducens
ad q̄ bonū oē ad bonū ordinat q̄ id ē q̄ hīe
rōm optimi. Quart' mo' ex plēitudīe sūi
exnobilitate q̄ plērū ī spūalib; ī id ē q̄ no
bile ī mūt ēē mediū. xij. n̄ d̄ q̄ d̄s ē m
mūt eīnis nobil' ī fine nobilium s̄o in de
clarō id q̄ d̄ p̄h n̄ d̄s. p̄ cālitatē. cāt. n. q̄m
ad p̄sens. q̄. iiijor ī h' vniūso ex q̄b; declarā
hīt p̄o ēē. q̄ totū vniūsū p̄ ipsm̄ ē. s̄o moni
teo cōcordia. ēīto ordinē. zexp li tangit q̄
tuor demr̄ōnes q̄s pōit dam. 1o. li. c. iij. p̄a
ē q̄ cū sit ad ēē n̄alē. z n̄alē p̄suppōat in
t'le. zcābile ī cālē. s̄' ad ē eius īcābile zex
li ē d̄s s̄ id ē arguie oīm cārū ē q̄ nā q̄ cū
nō sit abire ī inf̄itū n̄ dare ꝯclatōm ī cāis
ē devenire ad cām nō cātā q̄ ē d̄s z1a de p̄io
s̄cō sūt ex eo q̄ d̄s cār res zdat ēē reb;.
hāc demr̄ōnē tangit p̄hs. s̄o me. n̄ o q̄
ī agentib; n̄ ē abire ī infinitū. s̄c'da sumit
ex motu q̄ oē q̄ mō ab aō mō. devenire ē
g̊o ad p̄ēit' īmōle z li ē d̄s | hāc ī tangit p̄h'

.viij. p̄hi. n̄ p̄bat q̄ ē devenire ad aliq
p̄ēit' īmōle t̄ia sūt ex ꝯgnōne nām
cū videam' p̄tes vniūsi ēē ēē sic ꝯcuas et
diuersas ꝯz ēē ad ꝯitēs z li ē d̄s. hāc ꝗ tāgit
p̄hs ī p̄n' p̄' methoroꝝ s̄ ueīē tūlliatq;. ubi
d̄ q̄ s̄' ea. s̄c. s̄ ēla disposuit d̄s glōs' e fama
ē s̄blimis. q̄rta sūt ex ordine. cū .n. videā
n̄ ordinate agē z sp̄ īp̄ bonū oz ad ēē q̄ n̄ dirī
gat. īp̄ q̄ bonū. q̄ īp̄ optimū oīa agūt. al'
q̄ oīa ēēnt acūn. li z ī mīt p̄hs ī s̄o de aīa
n̄ dīcē q̄ oīa appetūt id ꝯprīm. s̄. ēē dīuīn zp̄
p̄ agūt q̄cq̄d agūt s̄c'a mod' ē p̄ remotōm.
s; 1e mō p̄bat ea q̄ p̄bāt p̄' mōn. s̄' ā ex eo q̄
ē dare p̄fcīssimū ē dare ad ī q̄o nulla ī p̄fcīōz
h̄ē d̄s z s̄o ꝗ de alus mōis. p̄z s̄' quō demr̄a
tur dm̄ ēē. q̄ ī eo q̄ declar q̄ d̄ p̄h n̄ d̄s z
t' s̄ excellēciā. s̄ q̄ mod' huī. q̄tuor demr̄a
tōnes. q̄s po magr̄ z ī mīt p̄hs. s̄ cālitatē
s̄ q̄ mod' hūi. q̄tuor demr̄ōnes q̄s pōnit.
zf remotōz q̄' mō p̄t diuisū s̄ oīs dcōs n
mōs. Ad p̄m dd' q̄ nō demr̄at aliq̄ passio
dcō. cū demr̄at dm̄ ēē. s; declar q̄ ē q̄ d̄
p̄h n̄ d̄s ut patuit p̄lī p̄z solo ad s̄m. q̄ n̄
oz s̄bā demr̄ari. p̄lī ꝗ p̄z solo ad t̄m. q̄ id
nō demr̄at de se ipso. Ad q̄rtū q̄ p̄z solo
p̄ ia dcā. q̄ n̄ ē ī q̄es adē p̄ se notum zde
monstrari ut quo dictum ē.

Quarto quer̄ utr̄ p̄ n̄lē rōz possit ꝯgr̄
Et vr̄ q̄ s̄. q̄ n̄lī. possu' cognōscēē
dm̄ ēē ītelligētē s̄ q̄ ōs p̄hs. xij. meth'.
Itē ꝯgnōscēē se appetit' ut dīc dam. ij. li.
cāo xij. s̄' li d̄s ē ītelligēs d̄s ē uolūs. s;
ab ītelligēte p̄cedit uerbū. a uolūte p̄cedit amor.
cū uerbū ī dīuīs sit filī'. z amor sit s̄p'. s̄. n̄lī
possu' z ī dīuīs zcognōscēē filiū zcognōscēē sp̄m
.s. tāq̄ p̄cedētes z p̄cem tāq̄ id a q̄ p̄cedunt.
s; h' ē cognōscēē trinitatē. g̊o zc. Itē p̄ ymaginē
ex p̄sse rep̄sentat d̄s s; ī aīa ē ymago tri
nitatis ut p̄bat aug'. ī p̄lib' locis. g̊o p̄
aīam n̄lē p̄t cognōsci deus trin' cū sit n̄lr ei'
ymago. s; de aīa potuit tractare p̄hi. ul' eam
possim' cognōscēē n̄lī. g̊o zc. Itē ꝯ' narrat
ī .xij. q̄ antiq' posuīt trinitatē ī d̄s. s; illi an
tiq' p̄hi sūt cū de alus nō hāut se ītūltē
q̄ a' p̄hi potuīt p̄ductū rōis pouīre g̊o zc.
Itē p̄hs pōit ī p̄o celi z mū. q̄ p̄ numerum trinū
ymū hēmus laudare dm̄. li n̄ ēēt n̄ t̄ dīdicīs
trinitatē ī d̄s. g̊o zc. In ꝯrm̄ ē q̄ q̄ supra
rōz ē p̄ rōz īuestigari n̄ p̄t. s; hī dīuīa sūt
sup' rōz ut dīc dīo'. p̄o de d̄ino. g̊o zc. Itē
ad li id facit q̄ d̄ ad heb. xi. q̄ fides ē de
n̄ apparētib;. s; de trin. maxe ē fides. g̊o zc.
Rō. dd' q̄ ista ī qōz inoz aug'. xv. de trin.
cāo .vi. v' ait. ait ista nō cognōscam' trinitatē

aut ꝫ sapia q̄ dr̄ dr̄ nō se intellit nō se dilig[it]
ult· ii· dicit· q si nos pōim trinitatē imaginē q
se diligit se intellit· debem ponē trinitatē in[dicium]
q se dilig[it] ⁊ se int[ellit]· Sꝫ ꝫ ult dc̄o cog[nosce]re p
sinu· g trinitatē ido n̄ li· cognoscemꝰ· hac
qōm mouet· vi· ca°· solu[tionum]· vii°· ca°· ci de li-
ouē dicens q trinitas ī nobꝫ differt ī ꝑle a trinitate q̄ ē
in deo· ꝑ°· q trinitas ī hoīe nō ē hō· ꝫ trinitas
ī deo ē deus· ⁊ ido simplicior ē trinitas ī deo q trinitas
ī hoīe ꝑ rōne hꝰ simplicitatis· dato q ī hoīe
sit trinitas realis n̄ possimꝰ in deo arguē trinitatē
realē n̄ forte ꝫ rōm· Tō differt· q trinitas in
hoīe ē ī una ꝑsona· trinitas ī deo ē ī ꝑsonis plibꝫ· Sigō
ꝑ trinitatē ī nobꝫ vellemꝰ arguē trinitatē in
deo mag ponemꝰ ī una ꝑsona q ī plibꝫ· Tercio
differt ut ipe ait· q actus ꝑ q sunt trinitas
ī nobꝫ n̄ sunt coeterni omnibꝰ hꝰ ꝑ q accipit
trinitas· q intelligentia ita int[ellit] q nō ult· ⁊ vo
luntas ita ult q nō intelligit· ⁊ ideo sic inde ī
corꝑalibꝫ q oculus nō solū videt· s. ꝫ ⁊ videt
manu· ⁊ manꝰ nō solū opat s. ꝫ ⁊ oculo·
ita voluntas nō solū ult s· ꝫ ⁊ ult intellie ⁊ me
morie· ⁊ memoria memīit s. nō ⁊ intellie· ꝫ nō
ita ē ī ꝑsonis diuinis· q q̄libꝫ ꝑsona intelligit intellit dili
git· Pater· n· ꝑ se memīit s. ⁊ filio ut aug[ustinus]· id
ait· Sꝫ omēs isti actꝰ singłis ꝑsonis cōueniūt· nō s.
ex trinitate ī nobꝫ possimꝰ arguē trinitatē ido cum
nō iueniamꝰ v[e]l ꝯtrariam actōnū ut inenim in
nobꝫ· Sig[ilis] ꝑ ymaginē q̄ repsentat trinitatē
potissime nō possimꝰ eā n̄ li rōe arguē· g°
n̄ ꝑ a. d. q°· Sꝫ si sic dixit q credimꝰ eē brudam
occurrit nobꝫ g[ra]uis dubitatō· Nam ab oībꝫ
ꝯcedit q fidē defendē possimꝰ· ꝫ fidē defendimꝰ
n̄ ostendāmꝰ ea q̄ ī fide ꝯtinetur ī ꝑ°lia nō eē· ꝫ
si nō sunt ī ꝑ°lia· sunt ꝑ°lia· sunt necessaria· ware
q illa dea q̄ de deo dixit· Nam ī deo nō p[ote]st eē ꝑ°le ad
ut hꝫ· ꝯ q̄ sit possibile necesse· Quecunq̄ g° ē in deo
ꝑ°le ē necessariū· Si g° possimꝰ ostendē q n̄ ē ī ꝑ°le
trinitatē eē ī diuinis· sequitur q sꝫ sit ꝑ°le· ⁊ sic ē ꝑ°le est
necessariū· g° ostendē possimꝰ q ī diuinis necesse ē trinitatē
eē· Ad p° li nō· q ad id q supra rōē ē nulle rōes di
recte attingūt· ⁊ ido sicut nō p[ote]st ꝑbari trinitas
ita nō p[ote]st directe ꝑbari ꝯtrariū· ⁊ defendē fidē
n̄ ē aliud q ostendē rōnes ꝯduciū deficē· ⁊ ideo n̄
sequitur ꝑbari eē ꝑ°le trinitatē eē· ⁊ ideo ī ista ma
teria ꝑbatio cessat· Ad p°m dm̄· q lꝫ dr̄ se ī intelligat
⁊ se diligat· cū illa sit actus eternꝰ· n̄ dicunt
tantū arguit trinitas ī nā ⁊ spē· s. se intellit
talis nō ꝑcē n̄ ībū ⁊ se diligit ⁊ ab eo ꝑcedt
ꝑ q̄ sit amor· Ad ꝫ dr̄ q ꝑ ymaginē creatā
exꝑsse repsentat trinitas nō simplr· ꝫ ꝑ
cōparatōe ad uestigiū· īmo ē multū deficiēs
repsentatō ut patuit· Ad tertiū dm̄ q ꝫ dr̄ le
ꝯra· v[e]l antiq°s nōiare scōs· nōiat· n· eos ꝫ
antiquos· q modicū tēꝑe ē q ipe fuit· vel ꝑ
simꝰ dicit q dato aliquos ꝑhos ꝯdixisse ꝫ
nō iuenerūt ex slli rōne· ꝫ ꝑ relationē uel
ꝑmissionē ex hꝫ q̄ ī scripturis legerūt· uel ab
aliis audierūt· sic dr̄ de platone q de scdens
ī egiptū legit libros moysi· ꝑ q ī libꝫ plo
nicis aliq̄ de trinitate sunt reperta· Ad q̄rtū dm̄ q licet
q̄ ī uenimꝰ ī creaturis debemꝰ laudare deum n̄ tn̄ si
mus trinarꝰ ē ī creaturis nisi trinarꝰ ē ī deo· ꝫ ex hoc
dr̄ laudandꝰ sit· q ea q̄ sunt ī creaturis modo
ꝑli sunt ī deo in uno· n̄ plibꝫ s ꝑ ido intellit trinitatē
ī diuinis ꝫ alludebat modo antiquor q offe
rebant nūnia ꝑ plura· tūc q° ide ait·

Deinde queritur de uestigio· ⁊ circa hꝫ q̄runtur
q̄tuor· Primo de uestigio ī se· Scdo de ꝑbibus ues
tigii· Tertio de hꝫ ī q̄bꝫ ē uestigiū· Quarto de
hꝫ q cognoscitur deus ꝑ uestigiū· Circa p°m
queruntur tria· Primo utrum reperiatur uestigiū dei
ī creaturis· Scdo utrum tale uestigiū dicat
ꝯparatōne ad deum uel ꝑ se· Tercio de eq̄litate eius·

Ad p°m sic ꝑceditur· uidetur q dr̄ nō repsentet per
uestigium· q q nō ē īuestigabile n̄ hꝫ ues
tigiū· Sꝫ ut dr̄ p° de diuinis nōibꝫ· diuina ssba lau
data ē ī mistꝫ· ī ꝯphensibꝫ· ī scrutabilis ⁊ nō īuesti
gabilis· Pterea uestigiū ē rei mobilis· Sꝫ deus
ē īmobilis ꝑ se ⁊ ꝑ acciñs ⁊ abūde ut ꝑbat· viii·
ꝑhicorū· g° ⁊c· Pterea uestigiū ē rei hñtis di
mensionē· deus dimēsione caret· g° ⁊c· In ꝯtrariū
ē aug[ustinus]· vi· de trinitate· ca°· iv· ubi ait· q ꝫ creatorē
ꝑ ea q̄ fca sunt intellecta ꝯspicientes trinitatē intelligamꝰ
cuiꝰ ī creatura dignū apparet uestigiū· Resp[on]
deo· dicendum sicut scribitur· vi· top[icorum]· omēs trāsferētes ꝫ aliq̄
similitudinē transferūt· cū g° uestigiū dei ī creatura
dicat trāslatiue· nō ꝫ ꝑ oēm modū hꝫ ē ues
tigii rōm· ꝑ q aduertendū q uestigiū ꝑprie
ē pedis· ad cuiꝰ silitudinē ꝑ ꝑhiam sic dicit
creatura ꝑ dei ut uestigiū ī aliis ꝑ ina ma sunt
ex repsentatōne· nā uestigiū repsentat ꝑ
hoīs vel alterius alis cuiꝰ existit medio in ind[istin]
ctu ⁊ ꝯfusū· nā ꝑ ī diuidui q̄ dā sunt oīo ꝯ
fusa ut q̄ ꝯuenit ei rōe gnīs ut pura q̄ ꝯuenit ꝑe
tro rōe alis· Quedā sunt oīo distincta· ut q̄
ꝯuenit ei rōe ꝑe sue· q̄dā sunt medio in· ut q̄ ꝯuenit
ei rōe hoīs sui spēi· vestigiū nō dicit ī cognitōe
oīo distinctā· q uestigiū solū· n̄ dicit ī cognitōe
oīo ꝯfusā ꝫ ī cognitōe medio in ut ī cognitoē· q hō
nā ex distinctōne fōrmis ⁊ spēi cōit distinctō
ī minibus ex quorū appheñsiōe hꝫ uestigiū· vn
ꝯtra dicit sr ꝑ deua q mlī leonis et inbra
cuiꝰ differūt q aie dicunt ⁊ sic ī ꝑsonis hꝫ
ita ē suo modo ī ꝑsonis diuinis· q quedā oīo sunt
cōia ut eēntialia no appiita ut eēn diuinā ⁊
hꝫ quedā sunt oīo· ꝑpa ut ꝯstructiā ꝑre ꝫ
ꝑtrnitas· filiacio ⁊ hꝫ nō· q̄dā sunt medio in

ut essentia, apparentia sive potentia, sapientia et bonitas. Vestigium autem in creaturis ducit in cognitionem appropriatorum, quae in merito se habent in ordine distinctionis et ordinis non distinctionis sic vestigium procedit ab aliis. Ratio autem est ratione cognitionis: nam sicut vestigium in via ducit in cognitionem eius cuius est vestigium, ita per vestigium in creatura, quae est quasi via deveniendi in creatorem, ut narrat Hugo in primo, coniuncti sunt sicut [illegible] ducunt in cognitionem creatoris. Tertio ratione impressionis: nam pes imprimit vestigium suum in pulvere, sic anulus in cera, similiter quodam modo in passionibus assimilatur, in quo imprimunt sensibilia suam similitudinem in sensu, ut videtur in secundo de anima. Sensibile autem habet in se formam vere, sensus autem eam habet extra et diminute, ut vult Commentator in secundo de anima. Ita dicitur similiter per formationis sive impressionis in creatura. Sed ipse eam habet proprie et vere, creatura autem eam habet diminute et quodam modo extrinsece. Et ita patet quod triplex ratio representationis dei in creaturis ipsam appropriat vestigium. Ad primum ergo dicendum quod divina substantia non est investigabilis perfecte, est tamen investigabilis aliquo modo, et secundum quod est investigabilis vestigium habet. Ad secundum dicendum quod vestigium hic sumitur transumptive; argumentum autem procedit ac si sumeretur proprie.

Secundo quaeritur utrum vestigium sumatur ratione essentiae; quod vestigium non accipiatur in creaturis [illegible] quae sunt effectus dei, sed creatura est effectus [illegible] ut patet per Augustinum V de Trinitate capitulo VIII. Ergo etc. Item secundum eundem V de Trinitate capitulo XIV pater et filius et spiritus sanctus relative ad creaturam unum principium, unus creator et unus deus. Sed secundum tales habitudines sumitur ratio vestigii, cum tales sint essentiales quae dicuntur de singulis personis non pluraliter. Ergo etc. Item cum vestigium sit effectus eius cuius est et effectus sic ducat in cognitionem, ergo si vestigium sumeretur trinitatis, per creaturas possemus cognoscere trinitatem, cuius contrarium probatum est supra. Ergo etc. In contrarium est Augustinus VI de Trinitate capitulo X, qui ait quod per ea quae facta sunt possumus conspicere trinitatem, et sic trinitatis in creatura dignum apparet vestigium. Item idem ibidem ait: non convenit accipi esse ex quo omnia et per quem omnia et in quo omnia, quin esset in creaturis vestigium trinitatis. Ergo etc. Respondeo dicendum quod sicut praedictum est, vestigium in perfectam cognitionem ducit [illegible]. In perfectam autem cognitionem dicitur similiter [illegible]. Unde sicut dicitur quod cognitio quae est in perfecta ratione cognitionis [illegible] quod est per suppositionem [illegible], ut patet per Hugonem [illegible] V de Trinitate capitulo IV [illegible] per suppositionem quae fiat ad [illegible] sic [illegible] perfectionis in [illegible] cognitio quae est perfectior cognitione [illegible] sic accipere perfectum et imperfectum [illegible] cognitio [illegible] ratione [illegible] accipi perfectam et imperfectam [illegible] eandem cognitionem, ut cognitio quae uno modo supra dicitur perfecta, alio modo imperfecta, et [illegible] modus est prius perfectus:

quia cognitio in via de qua hic loquimur est quia non quid. Ideo est perfecta et imperfecta ratione cognitionis. Quae secundum hoc accipi ut dicatur cognitio quae perfecta quam proprie et determinate ducit in cognitionem quae est rei. Imperfecta dicatur quae per appropriationem et non determinate, sed magis per persuasionem ducit in cognitionem. Quia etiam quae certa ducit in cognitionem quae est de personis, numerus proprie et determinate, quia determinate eo in quo pertinet talis cognitio, quae perfecta dicitur. Sed in cognitionem quae est trinitatis ducat non proprie sed appropriate, non determinate sed magis per persuasionem, quia per creaturas non potest probari distinctio [illegible] sed potius sit probatio distinctionis. Haec cognitio quasi incompleta dicetur. Et quia vestigium dicit cognitionem incompletam, non accipietur vestigium dei in creaturis nisi proprie ut est in creatura unius. Sicut patet in persona trinitatis [illegible] LXXXVIII quaestionum quaestione XIX ait quod per creaturam huius cognoscere trinitatem [illegible] intelligentias et beati [illegible] perfecta [illegible]. Sed talis inventio est per vestigium. Ergo trinitatis vestigium in creaturis accipitur. Ad primum dicendum quod licet opus sit essentiae quia indivisa sunt opera trinitatis, sed individua sua respectu tamen aliquid accipiunt per appropriationem ad personas, ut patet per Hugonem [illegible] VI de Trinitate et allegatum. Quia non est convenire accipiendo a quo et per quem et in quo et per hoc pater solo ad [illegible]. Quod sed pater et filius et spiritus sanctus sunt unus creator, creatura tamen creata apte ut a quo refert et respicit filium ut per quem et spiritum ut in quo; et secundum hoc sumitur vestigium. Ad tertium dicendum quod creatura ducit in cognitionem quae est trinitatis sed incomplete, unde magis vestigium dicitur.

Tertio quaeritur utrum aequaliter in omnibus reperiatur vestigium. Et videtur quod sic, quia Dionysius De divinis nominibus capitulo IV dicit quod aequaliter se habet ad omnia, sed ex tali habitudine ut creata vestigium. Ergo etc. Item ratio vestigii non recipit magis et minus, sed modo in summa et hic [illegible] magis quam in creaturis quae in natura non sit dare magis et minus; ergo aequaliter reperietur vestigium in omnibus. Item vestigium videtur esse essentiale dei creaturae, sed in essentialibus non est intensio et remissio. Ergo vestigium non recipit magis et minus. In contrarium est quia una magis nobilis creatura est quam alia, et earum creatura cognoscitur ut dicitur in libro Sapientiae. Sed una creatura est maior alia, ergo una creatura magis ducit in cognitionem dei quam alia. Sed per vestigium ducimur in cognitionem creatoris. Ergo etc. Item cum vestigium magis resplendet in creaturis perfectis quam imperfectis et in quibusdam imperfectis, quia vestigium dicit imperfectam cognitionem; sed creaturae imperfectae magis in perfectum modo ducunt in cognitionem dei quam perfectae. Ergo magis in eis resplendet ratio vestigii. In contrarium est Augustinus VI de Trinitate, qui loquens de corde ait quod in his quae non mole sunt magna, hoc est magis esse quod melius est, et in puritate sunt bona sunt. Ergo intenduntur et remittuntur secundum maiorem et minorem. Sed maior bonitas resplendet in perfectis. Ergo in eis est magis ratio vestigii. Respondeo dicendum quod aequalitas vestigii dicitur per comparationem vel quantum ad divinum principium vel quantum ad intentionem causae, quantum ad ministerium principii in omnibus entibus per se ut patebit. Repperitur eius libere

Speculatio

vestigiu. Nam cu nus. infra x pond' q assign
tur ptes vestigii i oib; talib' ponut m. s
q uit aug. lib'. sr. gen. ad litt'm. x i qob;
adorosiu. S; si intelligat eq'litas q'lit' adtten
tom istor mag' resuat' i una c'atura q
i alia io vestigii. q; s q ê lent i boitate et
decrecit g'e i eis mo'. spes et ordo. ut in sum
mis x pondus auget x minuit. adq; me
no'. q. s p'lim. viii. me c. forme ut diffones
sut sic nui. x q'nato for. e mag' simplex
tanto mag' hr rom maioris nui q; ples
p fcones atiu; x itentores x no i c'aturis sipl'
mag' resuat' ro vestigii q i alus. q; taler
c'ature sut mi dinisg p fcou ni qtiu; snar
p fcones. Jp q. aug'. iiii. sr gn. ad litt'm log's
de hu' ptib; vestigii ait. tanto. n. mag' cuiq;
ista i sr'iorib; cauq sut quito ipa i inferiorib'
diai possut i oib' Jp q. solut' p'o q sicut ter
mag' e i catis pfcis Jp q. solut' s'm. Ad
p'm dd' q; sicut se hnt equalit ad vna oia n se
hnt ad ipm. x p' hu' i equalitate hz vesti
gii i equalitas. Ad. ii. dd' q; eq' li n e eqli
sit eq'litas i summo cui' mo'i representatom
x eq'tom no ponim' i c'atis r'lt di. Ad. iii. dd'
q; mag' x mi' e i sectalib; p' ist'i d'r. ut quatu
ad g'ndus ice. ut quatu ad g'd' icenda. p'
mo repit' mag' x mi' solu i actualb' q i me
dium x uenturi'. h; ro mo i ue'it mag' x mi
a i illa i q' una spes sue hr ipm maioris
nui q alia. p'mu mag' x mi' e scd'o spes.
scd'o gr'u e. x ita p; q; i i sectalib' alia modo
repit' mag' x mi'. ut possum' dce q; hi ptes
vestigii no solu dnt ptes ecules ut putab'.
Ad i'd q; plubat q; mag' resuat' vestigi
um imp'fcis q i pfcis. dd' q ille mo' argu
mandi no val;. n. n. sc' si scia maior dic
i pfcone. g'o q' mag' i pfce cognosc. mag'
hr sciam maior. ita no val; vestigiu est
representatio i complera. g'o q; mag' i9plete
representat mag' hr rone vestigii. q; illa
i9pletio q e de roe vestigii n tollit omne
complerionem.

Postea q'r de ho p'u' q; e. s. sut ptes ves
tigii. x uir q; sit tm due. q; po x act'
diuidut omne ens diuisi'le. x totu enta ciat
diuisu. h g'o mediatq repitut ptes vestigii
ille erut po x act. Jp. ur q; sit quinq;. q; p
tes vestigii uno mo assignat' scd'a ut ex
opato. h sic opato se hr ad ultime i x g se
hr ad scam. qua g'o roe opo9pitat mt
ptes vestigii pari rone debet i cpitari
x ec g' erunt. iiii.or ptes. scd'a. ut x ec x opo.
Jp. ur q; sit. vi. q; s aug'. vi. sr g'n. ad
litt'am. Senari nus e nus pfcus s q ordo
c'aturaru currit. h; h no eet n s senariu
deber assignari vestigiu. g'o x c. Jp. ur q'uest
igiu no hat aliq' ptes. q; ptes vestigii
debent i porare p fcone. s; p fcio ide q act'
s; i una re no repit' n plus act' q; tc ul'
res no eet una. ul' act' eet act' x pfcons
p fcio. s; utraq; istor ur icons. g'o x c. Jc
q' sit tres p; p eaq d'r. sap. xi. q oia fecit
ds i mio. pode x mesura. Jp aug'. vi. de tri.
ca'. viii. assignat ptes vestigii vnitate. spez
x ordine. s; iste sut tres. g'o x c. Resp. dd' q;
vestigiu i c'atis acipi p pfcones i eis re
ptas p q's aliq' representat' trinitas p'r. i
a' pfcones h; sit multe x diuise ot tn reduci'
ad tria g'nia. q; ut designat' h'itudie cae effiae
tis. ut formales. ul' final. h'itudine c' ut ul' de
signare no possut q; ds no e i i r pli' cae
ut narrat 9a x. me c. x tn no coiadit
cu alus cais. ut ondz i so ph'ic. sicut ph'
p fcoet ducam. In eog'toi di ut e ca efficia
ens s'e ducanu q i asp'eiami pat' q e i'o ad
cuncta pcedit. sic ante ducam i cog'tor ei'
ut e for exis. sic hui' apparui filij p q
cuncta pducut'. sic ut e ca final' sic s'e
mus apparui spc. s. in quo cuncta exsistut
i cog'tom appator r bus p bis tres ptes
vestigii assignat'. ille a' tres ptes adi
uisis diuisimode ponut'. Nam pictago
ras dixit ea eē p'n' me' x fine ut hz ni p'
ce. x mun. ph's dixit eē scam iruitē x opor
vu ait q' ē apta nata tali. fac. h q' ad
scd'a apta nata tali. q'' adiuruit fac q'
ado por. lig a' s h ca p l'n d'icent dm landa
dum no Jp h; posint trinitate q; n cogno
uit Jp q p' s; apparuit. In li'o a' sapie hee
ptes assignat'. mesura. nus x pond'. au'
. iiii.o sup g'n. ad litt'm. hac assignat'. mod'. spez.
x ordine. quo a' i'a diuisitas reducat' ad v
nitatem. q'da s'e ea reducut. q; d's a' e assigna
tores reducat' ad p'n' me' x fine. s; id no
ut' videtu. q; assignato; theologor n deb;
reduci ad assignatos ph'or. s; mag' eo'. h
cuit q illa vide final ad apertiones no
9uegientes Jp'oito de q'b; no e curandu.
Ad Jp' g' q; omnes iste assignatones q'sdam mo
id dnt. Nam p'n' me' x fis e ide q; scd'a.
ut. x opato. q; scd'a x u se hut ut p'n' x p'mu.
opato ut finis'. mit' no medm. e. n.
mit' me' i r opante. ht scd'a x opo sunt
id q mo'. spes. x ordo. Nam scd'a e idem
q mo'. modificat'. n. q lz c'ata s n' sic
p'n'. Jp q ad spem ut sc' pducit. spes
e ide q; mit'. Nam cu mit' sit pfcio sbe.
spes q i pfcone sonat d' po. o po redna'

ad ordinem. Quarta exponit quod ordinatur in finem. quia
exit in operationem mediante virtute. istum modum exponen-
di satis innuit aug. vi. de trinitate. x. c°. per unitatem
sine modo dicit esse unumquodque rerum. speciem dicit esse quibus
doctrinas et artes. ordines ponit amores et
delectationes. modus ad speciem et ordo reducuntur
ad mensuram numerum pondus. vii. [illegible] super genesim ad litteram.
mensura omni rei modum prefigit. et numerus omni rei speciem. et pon-
dus omnem rem ad quietem et stabilitatem trahit. sciat
ergo quomodo iste assignationes dicte differunt. vel
quomodo sunt accepte. dicendum quod pictagoras accepit
tres vestigii [illegible] non discerno. dicendum quod accepit
principium quod prime et principaliter [illegible] philosophus accepit eas sub
esse distincto [illegible] nam sua virtus et operatio sunt
tres vestigii. hoc est magister in divinis rationibus. modum speciem
et ordinem. aug. accepit eas distincte et formaliter. sed
magister pro se tenet expresse causas. quia modus species
et ordo sunt ea per que formaliter creatura dicitur vestigi-
um. In libris sepe accipiuntur tres vestigii in
magister prout sunt in deo. quia cum dicit omnia fecit deus
in numero pondere et mensura. Intelligitur est dominum omnia fecisse
se in se ipso qui est pondus sine pondere numerus sine numero
et mensura sine mensura ut exponit aug. iiii. super genesim.
ad litteram et in questionibus ad orosium. habet ad illa auc-
toritas alium exponendi modum ut declarabitur
in sequenti questione. secundum tamen accipiendo assignationes
predictas patet quod ad quas reducuntur. quia assignatio picta-
gore reducitur ad assignationem philosophi. sicut confusum ad
distinctum. assignatio philosophi reducitur ad assignationem
aug. sicut [illegible] ad formale. assignatio aug. redu-
citur ad assignationem canonis. sicut causatum ad [illegible]
sunt et causalis in modo vestigii quia quelibet res est ens et
secundum hoc indicat essentiam divinam. est quod unum et secundum hoc represen-
tat patrem. est quod verum et secundum hoc representat filium. est quod
bonum et secundum hoc representat spiritum sanctum. [illegible] assignatio
et alie consimiles que vel ad dictas reducuntur vel non sunt
competentes ad presens dimittimus. Ad primum dicendum
quod potentia [illegible] habere plures partes [illegible] in po-
tentia virtutis et virtus [illegible] operationis. Ad secundum actus potest
habere plures partes quia operatio dicitur actus [illegible]
et [illegible] non concludit esse tantum duas partes.
Ad tertium dicendum quod esse continetur [illegible] vel sub medio
quia est [illegible] operatio in qua operatio pro
supponit esse [illegible] gradum distinctum.
Ad quartum dicendum quod [illegible] non ponuntur [illegible] tres partes
[illegible] formaliter est vestigium. sed [illegible] tria po-
nuntur [illegible] tantum dicta a quibus [illegible] causa
efficientis vestigium [illegible] senario dicuntur
[illegible] tres tamen vestigii que sunt [illegible]
[illegible] de quibus loquimur solum tres sunt. Ad. v.
dicendum quod [illegible] est [illegible] modus est [illegible]
[illegible] unius rei sunt [illegible] actus. sicut
anima est perfectio corporis. scientia est perfectio anime. hoc expresse
ista omnis tres vestigii habent rationem actus. secundo

[illegible] dicendum quod actus dicitur perfectio in operatione adiuncte
vel in operatione ad [illegible] sua operatione ad ag-
gregatur sicut ad suppositum cuius existit forma.
Tertio queritur utrum in omnibus reperiatur vesti-
gium. videtur quod non. quia si in omnibus reperitur
vestigium cum tres vestigii [illegible] sint. in partibus vesti-
gii reperitur vestigium. et [illegible] in partibus
partium. sed cum non sit abire in infinitum non in omnibus
reperietur vestigium. Item tres vestigii assig-
nantur substantia virtus et operatio. sed in substantia non est substantia. nec in
virtute est virtus. nec in operatione operatio. non ergo in
omnibus reperitur vestigium. Item vestigium et y-
mago [illegible] habere rationem oppositionis cum [illegible]
ad se invicem. sed in quibus reperitur unum oppositorum
non reperitur alterum. cum ergo in aliquibus reperiatur ymago
non in omnibus reperitur vestigium. Contra est quod dicitur
sap. xi. omnia constituisti in numero. pondere et mensura.
glossa etc. Item vestigium est quoddam impressum creature ab
agente primo. sed in omnibus reperitur vestigium creatoris.
[illegible] omnia facta sunt in numero pondere et mensura.
pondus [illegible] mensura et numerus in quibus omnia facta dicuntur dupliciter
accipi possunt. uno modo ut dicunt divisas res
secundum quod sicut exponebatur quod per mensuram potest
intelligi substantiam. per numerum virtutem. per pondus
operationem et secundum istum modum non in omnibus reperitur ves-
tigium. sed solum in per se entibus quoniam omni tali est
considerare substantiam [illegible] attribuere per se esse. et quia non est
substantia sine virtute. nec virtus sine operatione in omni
tali est accipere vestigium trinitatis. sed si mensura
numerus pondus dicunt res [illegible] possumus [illegible]
in omnibus reperitur aliquo modo vestigium. ad [illegible] eun-
dem modum quod aug. iiii. super genesim ad litteram et in questi-
onibus ad orosium dupliciter exponit omnia dicuntur consti-
[illegible] mensura pondere numero [illegible] uno modo secundum quod deus
constituit omnia in se ipso qui est pondus sine pondere
numerus sine numero et mensura sine mensura. alio modo secundum quod
deus omnia disposuit sic ut haberent [illegible]
[illegible] et pondus. et secundum utramque expositionem concedere pos-
sumus omnes res habere in se vestigium trinitatis ut
[illegible] mensura et pondus non differunt realiter. sed [illegible]
[illegible] quod in creatura est triplex perfectio generalis que
quodammodo [illegible] reperitur [illegible] uno modo
dicitur creatura perfecta quia participat esse. [illegible]
et endelechia [illegible] finis perfectionis
[illegible] et secundum istum modum creature sunt entia et reperi-
mus [illegible] analogice. Secundo dicitur creatura perfecta quia par-
ticipat perfectiones alias [illegible] perfectio [illegible]
prima. [illegible] perfectiones que sunt [illegible]
[illegible] reservantur aliquo [illegible]
[illegible] et secundum istum modum [illegible] rebus [illegible]
tas generis. Tertio [illegible] creatura perficitur [illegible]
perfectionem per se [illegible] perfectio [illegible]
[illegible]
[illegible] secundum primum modum [illegible]

cãture rõ m̃sure. nam ex eo q̃ pticipat
ẽẽ nõ h̃t infinitũ ẽẽ s; m̃satũ. ẽ. n. pacẽ
nõ plenitudinẽ hr̃e s; q. q̃ntã ptẽ s̃m m̃sũ
& limitatõ; accipe. s̃ q̃ cõpetit ei mutas grãg.
s̃ cõpetit ei pond⁹. Nam p pondꝰ oĩa ordina
tur in loco. ita p hñ⁹ pfcõnes. q. p q̃dã p̃ðia
reordinãt̃ ĩ p̃dicato. s̃tãn mod̃ s̃nt rõ nũ
d̃r. n. p̃ tãd spẽa nũs dupl̃. p⁹ q̃ diffõ
ipe ẽ spẽy. & diffõ ẽ p̃ mo hũs ptes ut scďz
vij. me. ibi q. xi. viij. spẽs & diffõnes d̃i
cãt̃ se hr̃e sic nũi. s̃o q̃ pfcõnes s̃ riezũ
reseruãt̃ in spẽb; ibi q̃ sit teis maior pfcõ
nũ cumul⁹ & nõ nũs q̃ ẽ pl̃itas vnitatum
spẽb⁹ cõpetit. & p̃ oĩs cãtũ aliq⁹ m̃ pticipat
ẽẽ & cõtinet̃ s̃bẽtẽ & aliquo mõ ẽ ĩ gñe uel
in spẽ directe l' p reductõz ĩ oĩ cãtura repit̃
m̃sũ nũs & pond⁹ & ita p; quõ ĩ oĩb; repi
uestigium trinitatis s̃ illũ mod̃ exponẽdi
oĩa cõtinẽt d̃r ĩ nũo. pon. & m̃ẽ. l; ẽ quia
omnia fecit ut hr̃ent in se. nũ. pon. & m̃ẽ.
cũ oĩa sit aliq⁹ m̃o in spẽ collocent̃ ĩ gñe.
& cõtineo ñ tur s̃bẽtie.) sic & oĩb; pfcõib;
mõ quodam oppõito pfcõnes sumũt̃ inde
nam m̃ cãtura erat m̃ensa q̃ pticipabit
ẽẽ. d̃s & nõ pticipat ẽẽ. s; ẽ ipm ẽẽ. & ideo
si cõpetat s̃ ẽẽ p̃ qñtr. singla m̃surari cõpe
ei mõ infinito & m̃ m̃sa s̃i m̃sa. & rursũ
d̃s nõ cõtinet̃ s̃b aliquo gñe & ideo l; d̃r põ
dus q̃ ĩ eo pfcõnes g̃nna cõgrauant̃ ẽ
m̃ pond⁹ nõ põt dari. s; alia ponderant
q̃ nõ s̃b aliquo gñe cõtinet̃. & ut sũsi d̃r ĩ
nus q̃ ĩ eo pfcõnes plime cõgregant̃. cã
tũ unũ s̃i m̃o ex eo q̃ infinitas pfcõnes
cõtinet. & p̃ d̃s oĩa in se ipso cõtinet. sic omnia
in se ipso nouit. qui ẽ m̃sura sine mensura.
pondus sine pondẽ. & nũs s̃n nũo oĩa cõsti
tuta ẽẽ dñr in nũo. pon. & m̃ẽ. p; s̃ quõ
s̃ utrũq; mod̃ exponendi oĩa hũt ĩ se uest
tigium trinitatis. Ad p̃mũ d̃d̃ q̃ ptes uest
tigii s̃ q̃ ĩ oĩb; repit̃ uestigium nõ sũt
ptes rei s; ptes roĩs. & p̃ ĩ reb; cõtinuis uesti
gium nõ oz ĩ ptib; uestigii q̃re uestigium
n̄r possumus d̃re q̃ ñ ẽ idẽ ĩ nacturis
roĩs ẽẽ p ressũ in infinitũ s̃ q̃ mlt̃ arguẽ. si
cut mam uolũ scd. Ad s̃d d̃d̃ q̃ s̃ba ĩn & cõpo
dñr ptes uestigii ut uestigium h̃t ptes re
ales. Ad. iij. d̃d̃ q̃ uestigiũ ĩ reseruat̃ in
ymagine. vñ aug. xi. de trin. c. ĩ. ut ait
q̃ uisum appãrẽt̃ in cõpore. uiis inhom. & põ
dus uolũtati & ad fortũ argũ d̃d̃ q̃ uestigi
um ut h̃ accipim⁹ nõ diuidẽ cõ ymaginem
s; se h̃t ut spãle & generale.

Utrũ quẽr̃ an nõs sit cognoscẽ dũ p uest
tigium. Et uĩr q̃ nulli dũ poss cõgñscẽ
p uestigium. q̃ q̃ nõ ẽ inuestigabĩl p uestigiũ
cognoscĩ nõ põt. s; ut d̃r p⁹ dedimus nõibus
ñ dĩua laudat̃ ut nõ inuestigabil. g⁹ &c. Itẽ.
n̄r q̃ pfcõy nõ sit cognoscẽ dũ p uestigiũ. p; s̃
aug. p⁹. de trin. cã⁹. ij. huãne m̃tis acies inuali
da ĩ tã excellẽti luce figi nõ ualẽ n̄i p iustitiã
fidi nutrit̃ ul' emũdet̃. g⁹ carentes fide dũ
cognoscẽ nõ poss. s; h⁹ sunt phĩ g⁹ &c. Itẽ.
n̄r q̃ fidelium nõ sit dũ cognoscẽ. cõueniente
q̃ s̃ pfcm̃ ẽ euacuat̃ q̃ ex pte ẽ. s; fideles cõ
gnoscunt dũ p ymaginẽ. g⁹ nõ cõgnoscũt p uest
tigium. Itẽ d̃r nm̃ ẽ q̃ plus ẽ s̃ unum euari
um cõlaudando ũ dũ. s; si ñ ẽẽt ñ ipe cogno
mist aliq⁹ m̃o uestigiũ d̃i cõitis g⁹ &c. Itẽ. aug.
s̃o. de trin. cã⁹. ij. ait quõ ẽ uanũ cõgñscẽ dũ
p enigma. s; cognoscẽ ipm p enigma ẽ cognoscẽ
ipm p uestigiũ g⁹ &c. Ro d̃d̃ q̃. uestigium
meãrã ẽ q̃ d̃i reprsentatiũ ipi⁹ d̃i s̃b tñ cõfus
ẽ. n. q̃li; cãtura q̃ dã obscurũ speculm p q̃ d̃s
cognoscat̃. ad speclm & d̃s se pt hr̃e p̃. q̃ põt
cognoscẽ speclm in speculo & p speclm. ul' cõg
cere speclm in speclo. s; nõ p speclm. ul' cõg
cere solum speclm s; nõ in speclo & p speclm.
cũ. n. ipam n̄ speci uidemus ea q̃ resultãt
in speclo in ipo speclo cognoscimus & ip; speclm
ẽ cũ q̃ talia cognoscam⁹ ĩ q̃ sũ cognitõe spe
clãu cognitõz eoz que resultant in speclo.
hr̃e nõ possemus tũc cognoscamus speclm ĩ spe
clo & p speculũ. s; q̃ ipam nõn speci cognoscam⁹
& ea que sunt in speclo uidemus in eo. ñ tñ spe
clm ẽ cũ q̃ illa cognoscamus. tũc cognoscam⁹
speclm in speclo. s; nõ p speclm. s; sic s̃ ca quis
cognosceret faciem amici sui p eãm s̃i uidet̃ cũ
ĩ speclo p m̃tẽntõnẽ. licz cognoscẽt eam in spe
culo nõ tñ p speclm cognoscẽt eam. q̃ si n̄s
aliq's in se ipo oĩa cognoscẽt. s; ipm speclm cog
nos cere poss nõ tñ p speclm ipe. ut ĩ speclo agn
cẽt s̃m istum modum possũ soluẽ q̃õm p'
tactam distinguendo int̃ cognitõm maioz
batorum & d̃inã. q̃ maiores ipm uestigiũ
cãtoris cognoscunt. ita q̃ nõ oĩa cognoscũt
in se ipis ĩ ipo uestigio dũ cognoscunt. s̃ q̃
p ea que sciũt sũt ĩ cognitõm d̃i deueniũt
p uestigiũ dũ cognoscunt. beati q' s; ipm
uestigiũ cognoscant ĩ se omnia cognoscẽ nõ poss
ita q̃ nõ repugnet eis cognoscẽ dũ in uest
tigio. Item q̃ uestigiũ nõ ẽ cũ q̃ dũ cogno
scant. cum ipm p eãm uideant dũ p uestigi
um nõ cognoscunt. d̃s aũt qui omnia uidet ĩ se ipo
ut d̃r in⁹ sup gen. ad l̃ram. s; ipm uestigium
suũ cognoscat ipe tñ se ĩ uestigio l' p uestigiũ
nõ cognoscit ut allidamus ub aug. liurum. q.
qui unũt q̃ deus omnia in se ipo cognoscit & uidet
ex se. s̃ quem modũ p; q̃ maiores cognoscũt

modo

vestigium et in vestigio, sed non per vestigium. Deus
quasi solum vestigium, non in vestigio vel per vestigium
iste loquitur. ¶ Ad primum dicendum quod Deus dicitur investigabilis
quia per vestigia operum [illegible] non valet nisi quod ipse in
per vestigium cognosci possit. ¶ Ad secundum dicendum quod
facienda est vis in eo quod dicitur signi, quia si philosophi ex parte
creaturae Deum aliquo modo cognoverunt, in eo fuit
intellectus vel non potuerunt trahi vel carnalibus
desideriis vel peccatores vel [illegible] viribus
ut philosophi. ¶ Ad tertium dicendum quod cognitio per imaginem
non omnino evacuat cognitionem per vestigium ipse
sunt in perfectione. cum non dicit cognitionem Dei per [illegible]
[illegible] tamen loquendo concedi potest quod cognoscere Deum
per vestigium est philosophorum, per imaginem est fidelium
et per speciem beatorum.

Ad hominem quaere decet quod dicitur hominem ipse
sit excellentia quae habet ad alias creaturas dicitur
[illegible] mundi. Quod angelus est nobilior homine sed
intellectualem rationalem. Quod etc. Ad quod angelus homini potest
comparari [illegible] vel ratione sit et beatitudinis. Et sic sunt
equales, quia homines assumentur ad gloriam angelorum
vel secundum [illegible]. Et sic angelus non est nobilior, quia intellectus
[illegible] in summum gradum in genere intelligibilium. Tertio
potest comparari homo secundum aliquas proprietates. Et sic homo est
nobilior angelo in quantum Deus nequaquam angelos
apprehendit, sed semen Abrahae voluit enim Deus fieri homo
non angelus. ¶ Item dicitur in sua probatione per minorem quod
ex magnitudine factorum de necessitate probatur quod Deus
est etc. Caelum et terra distant in infinitum a Deo. Sed ad
tantum oportet esse proportionatum agentem. Ergo videtur infinite
distans a Deo potest producere caelum et terram. Sed hoc huiusmodi
non est vera. Ergo etc. Ad quod cum productione caeli
et terrae duo est considerare, primo ordinem productionis
[illegible] et sic solum Dei est hoc facere, quia praesupponit
infinitam virtutem infinitam distantiam. Secundo est [illegible]
ipsum productum quia infinitum distat a Deo et hoc modo potest
[illegible] non videatur per [illegible] producto
[illegible] tamen [illegible] ex [illegible] prius.
¶ Item probatur secundum causam dicendum quia immutabilis et motores
orbium sunt immutabiles cum moveant in motore
[illegible]. Ad quod licet motores orbium sint immutabiles
per se et per accidens movent, tamen ab aliquo in quantum movent
[illegible] finem alium vel per bonitatem primam. ¶ Item dicitur quod sicut
dare plenum plenius est dare plenissimum et sic est dare
bonum, melius est dare optimum. Quod quia ad ista sicut est
dare malum et peius oportet dare pessimum. Ergo
summe malum. Ad quod licet terminus in positivis non in privativis
[illegible]. ¶ Item dicitur per perpetuitatem effectuum arguitur
aeternitatem. Quod videmus effectum esse aeternum
cuius causa est transitoria, etiam mors alicuius
alius posset esse in aeternum per actionem transitoriam
inducta. Ad quod intelligendum est de causa efficiente
conservante, cuiusmodi est Deus, non efficiente
solum. Et ita patet quod per perpetuitatem effectus

arguitur aeternitas Dei, per magnitudinem omnipotentia, quia
ex nihilo tam magna produxit; per ordinem sapientia,
quia sapientis est ordinare et non ordinari, ut dicitur primo
Metaphysicae; per gubernationem bonitas, quia bonum est sui
diffusivum.

Nunc vero etc. Postquam ostensa est trinitas per creaturam sub
ratione vestigii, hic in parte ista declaratur
trinitas sub ratione imaginis, et [illegible] imaginem considerat
[illegible] in partes duas secundum quod duplex potest imago attendi
[illegible] potentialis. Secundo [illegible] duo facit, quia primo
[illegible] ostendit quod imago dicitur
et ideo quod melius est in homine, secundo talem imaginem investigat
ibi: *Ecce ergo*. Circa quod duo facit, quia primo
[illegible] imaginis ut memoriam, intelligentiam et amorem
sive voluntatem. Secundo ostendit quomodo in talibus est imago, ibi:
Haec tria. Circa quod duo facit, quia primo innuit similitudinem
ut imaginem circa trinitatem, secundo ponit dissimi-
litudinem, ibi: *Verumtamen*. Circa primum duo facit, quia primo
innuit similitudinem, secundo probat quod dicit, ibi: *[illegible]*
[illegible] duo facit, secundum quod dicitur repraesentare trinitatem in
nobis. Primo ex unitate absoluta et pluralitate relatorum,
quia sicut est una essentia et tres personae relative dictae, ita ubi
est una anima et tria [illegible] relative dicta. Secundo quia ille personae
sunt aequales, ostendit quod illa [illegible] habet esse aequalitatem, ibi:
Equalia. Praeterea patet. ¶ Sunt se etiam illa per
[illegible] nunc declarat quod praemiserat et facit duo. Primo
quod duo declarat, quia primo declarat [illegible]. Secundo dis-
tinctionem et unitatem, ibi: *Et attendendum*. Circa primum tria
facit, quia primo facit quod memoria capit omnia [illegible]
intelligentiam, voluntatem et se ipsam. Secundo ostendit similiter
intelligentiam. Tertio de voluntate, ibi: *Filii*. Et ibi: *Voluntas*.
Illa postea vocata dividitur in partes quattuor, quia primo facit quod dictum
est. Secundo ostendit imaginem trinitatis esse in mente,
et exponit quod primitus accepit. Quarto ostendit qualiter me-
moria sit accipienda, ibi: *Ecce illius*. Tertia, ibi: *Ing-*
enue. Quarta, ibi: *[illegible]*. Et patent. ¶ Deinde ibi:
Et attendendum declarat imaginem penitus
esse in anima secundum unitatem et distinctionem, et facit tria, quia
primo ostendit tria, memoriam, intelligentiam et voluntatem
esse unam essentiam unius mentis, sicut tres personae una essentia
sunt. Secundo ostendit ea referri ad se invicem et distingui,
sicut tres personae se habent. Tertio manifestat cuiusmodi
unitas est illorum potentiarum dicens quod sunt unum quasi
non actualiter existunt in uno. Secunda ibi: *Haec tria*.
Tertia ibi: *[illegible]*. ¶ Deinde cum dicit *Verumtamen* ponit
dissimilitudinem inter imaginem et in nobis et trinitatem,
et tria facit, quia primo dicit esse dissimilitudinem, quia [illegible]
sunt in homine non sunt ipse homo, sed trinitas in Deo
est ipse Deus. Tertio assignat secundam dissimilitudinem, quia
trinitas in homine est in una persona, trinitas in Deo est in
tribus personis. Secunda ibi: *Quod breviter*. Tertia ibi: *Rursum*. Et ista
pars tertia dividitur in tres, quia primo ponit istam
secundam dissimilitudinem, secundo concludit exiguam convenientiam esse inter
imaginem in nobis et ipsam trinitatem. Tertio ostendit

quorū p̄ˣ ectior oligꝫ accipꝫ hᵘ t̄nitas. qꝛ pˣ
dī noꝝ. s͡a r̄. dicam . r̄ i. scd͡s. T̄nc se͡ᵈ illa
ps. p̄ɔ̄. Inq͡ᵗ postq̄ declaint de i ͣ ymagīe
q̄ pōᵃ mīmoᵈ. ī telli ͣ ᵃ r̄uo ᵗᵉ declat de ymaīe
que designat͡ pmīte nociā r̄ amorem r̄
duo fac̄. qꝛ pᵒ declat istam ymaginē ī no
bis. s͡a oᵗ quō p hᵘ cogitōm surgit aīa
ad cogn̄itoē t̄nitatis s͡a i. Nec sī imag̃ ecia
p̄mū duo fac̄ qꝛ pᵒ oᵗ hᵘ ymaginē ē ī nob
r̄ declat q̄ sibi sīnt qꝛ iᵒ q̄ excellentius est
ī aīa. sᵒ oᵗ quō p eā representat t̄nitas
s͡a i. hac. r̄ illa ps. hōc. dixi ī pres. nīs.
qꝛ pᵒ oᵗ illa eā representare t̄nitatē qꝛ sit
distīcta r̄ unā. sᵒ oᵗ q̄ iᵈ ipe originis. r̄ cō
ipe equalitatis. q̄rᵗᵒ ecc q̄ ista eā s͡ ist
sic nec p̄e. s͡a i. xe̅ tcia i. n̄ mior. q̄rta
i. sicut ꝗ. T̄nc se͡ᵃ illa ps ī qua oᵗ quō aīa
p ydā eā surgit ī cognitōm t̄nitatis qꝛ
i. sit cū t̄nitate ē unitas r̄ cū t̄nitate ē
unitas. r̄ q̄ nō possit ee plures dii r̄ duo fac̄
qꝛ pᵒ fac̄ q̄ dcm̄ est. sᵒ oᵗ p ang͡ auctes
ea que dcā sūt de t̄nitate nā ēē. s͡a i. Qua
p. Inq̄ declat sua lectōnis r̄c.

Sic q̄rūt t̄a. p̄mo de hīs in qībꝫ
reperitur ymago. Scdo de p̄ab
ymaginis. Tcio de repsentatōne t̄ni
tatis medīte p ymaginem in nob.

Ad p̄mū sᵒ pcedit. uī q̄ in anᵘˡᵒ n̄ reperiā
ymago. Quia ymago expsse repsen-
tat idē ē ymago. aug͡ᵗs q̄ eū sic ex
tuita nō pᵗ expsse repsentare dm̄. gᵒ r̄c.
Itē ymago sīmᵗ ex cognitum ē expssimi
alterius r̄ origīnat ab aᵒ p̄mod ut͡. Sꝫ omīa
cāta pcessūt a p̄mo p mod nōᵗᵃ ɔp̄at͡ ū ad
ip̄m oᵗ artificiata ad artē. gᵒ ī nullo tali re
pitur ymago. aug͡ᵗs ē hᵘ gᵒ r̄c. Itē itm
in cāta una p͡ᵃ pcedit exalta. Sꝫ in ang͡lis
nō pcedᵗ exalto. gᵒ r̄c. Inoꝛm̄ ē qꝛ ut scrib
in p̄ī. xv. de t̄ni. ymago ē ī eo ī quo hō excel
lit pecus. Sꝫ hꝫ ē ī eo ī q̄ᵒ attīngᵗ ang͡los. gᵒ
in eis nusto forcī repitᵘ ymago. Ult̄iᵘ ut
q̄ ī hoīe nō sit ymago. qꝛ ymago potissime
hꝫ ēē in cāta ī tellcuali. hꝫ aᵗ ꝫ dy o.ⁱⁿ de di. no.
ē tōnal. gᵒ r̄c. Inoꝛm̄ ē aug͡ᵗ. ī s̄mone de
ymagīne q̄ pōᵗ hoīem ēē ymaginē dī. Ul
ti̅ us ut q̄ ī mlīe nō sit ymago. qꝛ s aplm̄ . i.
ad coꝛ. xi. vir ē ymago dī mlīr aᵗ viri. gᵒ r̄c.
Inoꝛm̄ ē q̄ dī . xij. de t̄ni. caᵒ. vij. q̄ ypa n̄
hūana ad ymaginē dī q̄ ɔplectit͡ utrumꝫ sex
Ulᵒ ad q̄ ymago iust̄ distat a uestigio.
qꝛ uestigiū repsentat id cᵘ ē qᵈᵘ ad oīa. Sꝫ
ymago repsentat ī qᵈᵘ ad p͡ᵃ na. s͡ꝫ ī hꝫ les
ymago repsentat. Sꝫ nulli qꝛ hō. Sꝫ p y
p uestigiū ei ī nō cognoscat͡ nisi qꝛ hō. Sꝫ p y
maginē cogᵒscatᵘ ꝫ q̄ talᵗ p͡ᵃ r̄ ꝫ istū modū

repsentat uestigiū t̄niᵗᵃˢ ī creaturis. quī pcōia
declat t̄nitas. Sꝫ ē repsentat ymago quī
p ppa ut p p͡ lia designat͡ mēs p͡ᵉ. p͡ᵉ q̄ dīne
p originē distinguūt͡ p relōnē gīnis. vn̄ et
dam. pᵒ. li. caᵒ. ij. ait q̄ ī dīuīs oīa sūt unū
pᵗ gñonē. īgñonē ɔ p̄cessionē. r̄ nō sīnolū
accipe p͡ᵃ partᵘ noconales oꝫ quoscūq
cipe. actus ā nocōnales indicali sūt exactib
ad se quīsunt. r̄ nō dīnt q̄ p ī intellᵒ se gñat
ū bū ī q̄ se ī uī. r̄ p ī r̄ filiᵘ spirāt spm̄ s͡cm̄
se dilig̃ut. ūm a ad se ipm nō ɔpetit aliē
coꝛ. ut pclius pbat Sola aᵗ ī n̄ ī tellcual ē illa
q̄ ē ad se q̄s ɔuisima p̄s q̄ r̄pko assilamur in
tellcm̄ actio nō sensū. solū gᵒ iᵈ eᵗ ymago
t̄nitatis q̄ hꝫ ɔpone. cū solū sup se ɔuisiat
cū solū tale possit repsentare p t̄nitatem
qᵈᵘ ad p͡lia. hꝫ aᵗ ē n̄ intellcua. Solū gᵒ intel
lectuū eᵗ ymago dī. vn̄ dam. li. ij. c. xiij.
Q͡ᵈ ē s ymaginē ī intellcuis. q. d. n̄ intell̄
num aᵗ cp͡ᵗ pᵗ simū. qꝛ exhꝫ aᵈ ē ī tellcuum ex
q̄ hꝫ actoꝫ suā coꝛ ī ɔcariū. vn̄ r̄ in tercio
de aīa. Aīnᵉᵗ declebꝫ simplr ī uīt. ū coꝛᵘ ī ue
ī coꝛᵉ. hᵘ aᵗ actōm hꝫ ē r̄. pᵒ q̄ is p se ī p
actūs ɔcer actōy talē coꝛ r̄ hꝫ ē ī tellcuahs
anglᵗs. sᵒ q̄ hᵘ actōm nō ɔcer p se ꝫ p ac
ad ens. r̄ hᵘ ī tellcual ē hō q̄ nō ī telligᵗ sine
fantasīe. īcō in pᵗ dīa tale sīalq ɔcer
cum actōm. gᵉ r̄ fantasia dꝫ ī tellcual. qꝛ
ɔcur aliqᵒ ni ī actōne intellais r̄ hᵘ ī tellcual
ē solū p accūs. Ex hꝫ apparꝫ q̄ ī creatis mag
repitᵘ ymago dī in anᵘˡᵒ. qꝛ mag ī tellcual
pᵗ ang͡ls mag hō qᵈᵘ ad suū intellcm̄ dē ymago.
Insup aᵗ hūano nō repitᵘ ymago ū ualde ex
tensē accipiat͡ ymago. qꝛ ipe nō ɔpet eī actus
intellcuis. Inīnrrōabilibꝫ ullō in repitᵘ ymago.
n forte s aliq actūalia ymagīs. qꝛ nō ɔcūt
actōibꝫ intell͡s. Ad p͡ᵘ dō q̄ iᵈ expsse repse
tare nō dꝫ sig̃ simplᵗ ꝫ īngīe. vn̄ sufficit
q̄ expsse repsentet s mod poˡᵉ cāte. Ad. ij.
dō q̄ bū arᵉ r̄ aug͡ᵗs nō sit ita ymago dī
sic̄ filiᵘ p̄ris. Sꝫ tn̄ nō arᵃˢ q̄ ullō in sit yma
go. Ad tciū dō q̄ repsentare t̄nitatē s y
ma n̄ ɔuēᵗ alīᵃ ē p accūs ad ymaginem
lit appbit. Ad iᵈ q̄ q̄rebat ultiᵘ ut ī hoīe
ēēt ymago pꝫ q̄ s. r̄ ipar q̄ hō nō ē ī tellcuū
alr si tōal nō arᵃ q̄ ullō in sit ymago. Sꝫ
q̄ nō ē ita ymago sic̄ ang͡ls. nā ēē tōale
nō tollit pꝫ ēm mod ēē ī tellcuale. Ad ultīō
tn̄ qꝛ ꝫ auᵗ p se mag sit ymago t̄nitatis
q̄ hō. hō tn̄ qᵈᵘ ad aliq ē mag q̄ ang͡ls. qꝛ
aīa hūa ē tō ī toto coꝛᵉ. r̄ tota ī q̄lꝫ pte. sic dᵉ ī
toto mūdo. sic̄ narrat aug͡ᵗ. in s͡er. de ymagīe
hꝫ aᵗ n̄ ɔᵗ auˡᵒ possemᵘ sīuellemᵘ assignare q̄ᵃˢ
adaptacōes. qꝛ sic oīa ab uno dō. ita oēs hōᵉᵗ

ab uno homine non tamen angeli omnes ab uno ab angelo
et cetera talia que lectoris ingenio et modico relinquuntur.
Ad 1 quod ulterius queritur utrum intelligere respiciat imaginem
patet quod secundum: etiam cum sit distinctio secundum speciem inter intelligere
et velle non magis est parte intellectualis nature quam velle,
sed per actus potest esse inquantum omnes homines processerunt ab
uno homine non ab una natura. Item nisi secundum fuit per
naturam non nisi per velle, sic dicimus quod omnes procedunt ab eo quod
dicuntur sunt. Sed quia sunt accidentalia imaginis, unde aug. in
ii. de trin. quod que distinctio inter intelligere et velle ideo
quod sunt ad imaginem ex parte sui patet solo ad obiectum quia secundum
illas adveniunt accidentales locum aptum.

Postea queritur de partibus imaginis, scilicet de assig-
natione memorie, intelligentie et voluntatis et mentis no-
titie et amoris. Ubi primo queritur de assignatione
prima de secunda, tertio de obiectis secundum que sunt imago.

Ad primum sic proceditur: videtur quod memoria non pertineat ad
imaginem, namque sit organum determinatum
nec non intellectualis et non pertinet ad imaginem.
memoria sit organum determinatum ut omnes dicunt scilicet extremum
dextrum (?) anime, ergo et cetera. Item memoria respicit transitoria et
preterita, sed ut dicitur. xiiii. de trin. cap. iii. imago ergo
tendit in eo quod semper est non in transitorio, ergo et cetera. In
contrarium est quod .xiiii. de trin. cap. vii. ubi dicit quod memoria
pertinet ad imaginem. Ulterius videtur quod intelligentia non per-
tineat ad imaginem, quia ut scribitur .xiiii. de trin.
cap. vii. intelligentia est qua intelligimus cogitantes, sed ut scri-
bitur eodem libro cap. vi. anima non semper se cogitat, ergo in-
telligentia non semper est in suo actu, sed imago dicitur in
his que sunt semper, ergo et cetera. In contrarium est quod dicit aug. in
sermone de imagine quod memoria intellectus et voluntas
pertinent ad imaginem et .xiiii. de trin. cap. vii. intelligentia
computatur inter partes imaginis. Ulterius videtur quod vo-
luntas non pertineat ad imaginem, nam secundum .f. non
dicitur imago quia non pertinet per modum nature, cum ergo voluntas
appropriatur spiritui sancto et ordo sua sit libera non per modum
nature, ad imaginem non pertinebit. In contrarium est aug.
de trin. in multis locis quod ponit voluntatem partem imaginis.
Contra de secundum aug. .xiiii. de trin. cap. vii. imago
proprie est in nobis cum actu intelligimus quod cum habitu
ad actum quo intelligimus non sufficit etiam anime cum in-
sit quod inest in habitu et actum, requiritur ergo ad hoc
preter substantiam anime ut actu intelligat id quod complet
est. Nam actu intelligere non possumus nisi species ipsius rerum
in anima, nunc esse habeamus, oportet ergo dare aliquam virtutem
que huius species habeat observare et hoc est memoria secundum aug. quia species
que sunt in memoria sunt quasi in abscondito et fiunt in
aperto cum inde format intelligentia ut dicitur .xiiii. de trin.
cap. vii. et quia non possumus intelligere rem nisi illa res
sit nobis nota et in aperto non sufficit memoria nisi sit ibi
intelligentia. Rursum quia intelligentia in forma non potest esse per-
manens aliquo modo nisi adsit ibi intentio copulans speciem
genitam in intelligentia cum specie gignente in memoria, ergo
requiritur ibi voluntas que unit, quia non est tria preter eos.

imaginis assignatione memoria intelligentia et voluntas.
Ad primum dicendum quod est univocatio in memoria, scilicet memoria
ut hic sumitur est in parte intellectiva. Memoria autem ut deter-
minat locum corporeum est in parte sensitiva et per hoc patet solutio ad
primum, nam cum talis memoria sit in parte intellectiva non concernit
tempus et non ita potest esse preteritorum sicut et presentium. Et eodem modo quia
res que apparent ad istam memoriam possunt habere presentes et perpe-
tuum, sed patet ad istam comparationem dicitur ulterius quod concernat
unde aug. .xiiii. de trin. cap. xi. loquens de ista
memoria ait quod non solum est preteritorum sed presentium.
Ad secundum quod ulterius queritur utrum intelligentia pertineat ad
imaginem patet quod sic. Et cum arguitur imago habet
esse in hiis que sunt intelligentia non est semper in actu, dicendum quod sicut
est habitus in actu secundo est semper in actu primo, quia si non semper cogi-
tat semper tamen intelligit. Unde aug. .xiiii. de trin. vi.
cap. ait quod mens semper sui meminit semper se intelligit,
non tamen semper se cogitat. Ad tertium quod ulterius queritur
utrum voluntas pertineat ad imaginem patet quod
sic cum per hoc non possit esse imago trinitatis in nobis nisi
per modum conveniente perfecte cum persona. Ad rationem dicendum quod
non queritur imago unius persone in comparatione ad aliam
sed omnium trium in comparatione ad tres personas, et memoria
dat intelligere patrem, intelligentia filium, voluntas spiritum
sanctum, necesse est voluntatem ad imaginem pertinere, ex
quo patet quod imago in nobis non est unius persone sed
totius trinitatis secundum quod similis ad imaginem dei facta,
ut probat aug. .xiiii. de trin. cap. penultimo et ultimo.

Postea queritur de secunda assignatione que dicit mens noti-
tia et amor. Videtur quod ista assignatio non sit bona,
quia prima assignatio est ratione substantie anime, sed secundum quod anima se cogit-
at non dicitur imago ut dicitur in .xiiii. de trin. cap. vii.
Item imago non dicitur ad se ipsam secundum aug., ergo non dicitur sub-
stantia imago in anima per comparationem ad se ipsam. Sed in mi-
nus (?) per hoc, ergo et cetera. Ulterius queritur quare accipiatur in
prima tamen quod in non secunda, quia substantia anime non habet partem
et partem, sed mens hic accepta secundum aug. .xv. de trin.
cap. vii. non est anima sed id quod excellit in anima.
Item non potest simul per hoc, quia tunc ista assignatio
imaginis non differet a prima assignatione.
Ulterius queritur quare accipiatur in prima notitia et amore
et intelligentia quod non accipiantur illa duo problemata, quia si
mens accipitur proprie illa duo probata tunc non representatur
trinitas sed unitas sicut per hoc, quia propter hoc
non sufficit ut anima se cognoscat nisi habeat cognitionem in
actus, ut patet actibus, quia secundum aug. .xiiii. de trin. cap.
vi. anima semper se intelligit et semper notitiam et amorem, sed
non est semper in actu ipsa anima cum sit potentia pura
in genere intelligibilium secundum commentatorem et sicut in suo principio
dicitur tabula rasa in qua nichil est pictum, unde
in tertio de anima et pluribus, quia habet in omnibus
exactionibus ut dicitur in libro ethicorum. Postea nomen
cessarunt et actus nomen sunt et habitus. Ad
dicendum quod per ea que sunt in sensu devenimus
in cognitionem eorum que sunt supra se.

sensitiua. sic. n. uidemus in sensu q aliq species i
insidet forte exte ps tintatis no assignat
memo sz res ipsa sic apz i sensu. s exeo
q informat occls ex spe sensibiliu ee.
assignatr tintas cor insile extus. spes qua
i formatr nis. z itentio aliigens. ita q i
ista assignatoe tintatis memoria no po sz ips
cor extrisecu tenz. q. locu memo. sz si tintas
assignatr exeo q spes qua i forte uisio n sunt
i me te origine exte sensi. sz ex silitudine rei
nie aa optat aliq itrinsice aie ee q h
siltudine osiuet. oz pte tintatis ee me
moria. sic apz cu assignatr exeo q i forte
acies cogitatiuis. na i e due tria. spem
i medio existe. spem q cogitatiua i forte. z uo
luntatem q auigit. q oia p sing pate. xi.
detin. sz sic e in sensu sic suo m e i intellectu.
ad cui euidencia no q aliq alr cogitatur.
alr aia ut dz. xiiij. detin. ca. x. qr aliq ogt
ex alia cu cogitro fiat p aliq psencia rei
cogite i cogitcente cu ipe res no sit iaia
oz dare silitudines rei ee i ipsa aq b sili
tudinib gignitur spes itellia. sz cu aia se
cogitat cu ipsa s psto sit hitualr se p se
ipsam itellit. sz tu q no e lu hitualis
cogito pt debito h i ea deriant plis. q hitus
possit i actu exire cu nolu. sz mag pt
de eo deriauit pso q posuit spes ignotas
aie z eam alm cause huilse sciam actu i ac
tuale osidatoe scie exire n porat n pssi
tualia
exacta. io dicebat uerm dze remisa. s
z aia de scactuale osidare n pt n pssilia
exatar. e go q dd in logo i mo a ipsa sbutie
q s sp psens exns se in pdeo sp hitualr
nouit hs q dz. xiiij. de tin. ca. vi. ita nec
sane mer gignit noticia sui qu se co
gitat tanq s aliq i cogita fuit. sz ita s ng
q ad mod nore sut res q i memoria otinet.
qr go i loco memo. ht ee ibi ipsa aie sicut
uisu assignando tintate ut i uisu assig
nabam cor. uisione. sui spes i formate uisum.
bam cor. uisione. sui spes i formante uisum
z amore ut intentom ui tente. assignando a
tintate i sbu iueiori. qr ille n i me te recip
ere assignabam memo cogitanda z inten
tom uitente. ita i p intelligui cu assig bi tri te
r aie assignabim uice sui sbam aie z noti
ciam z amore. ca a assignabimus r alior
te memoria ext i pt ymagis z ext i ymago.
memo intelligia z uolutas. zita pz q n illi bu
dne q uolut oia ista. s. mce noticia z amo
rem rese ad hit. n illi q oia refectunt
ad sba aie i q ipa noticia z amor sunt mne
p aia q e res amata z res no. sz accipi e me
ma fi recto aug. q uis e r ps noticia z amor

acapiunt pactib ut habitib. Ad. p. dd q h iu
sic ita pfte ymago cu aia se intellit sic cu
dum intelligit e tu i aliq s ymago ut patebit.
Ad. ii. dd q no accipi ymago i aia r sm
ipi. sz solu tintas i q se nouit z amat. q
tintas i nob no n e ymago aio. sz ymago
tintatis celestis. Ad r q quer ultio p q acci
pi r inet dd q p illa oie. z e dz q no ht pte
z pte bm e ide. sz i opone ad pos ht. ut dicu
supprmu i aia. pne i ea ht ee no z n. Ad
id q ult quer q accipiat i p noticia z amore
dd q lict ut actus z q dz q no actus qz aia n
sp se intr. dd q h i aia no sp sit repire actu
s m e r sp repire actu pt. qr s ie no cogitas
geometra sp tu dz nosse geometra qntu
ad actu pt. ita aia no cogitas de se dz nosce
se qntu ad actu pt q e q dam in iapler z lingi
alic. z ex h sz solo ad id q ultio obiacebat.
qr iste actus qr assilat dui eu exaltis actibus
precedentib non graat.

Ergo quer r quoz oboz sumatur yma
go tintatis i aia z uir q n sumatur r oboz ee
noz qr ad talia qpar aia sic occls noctue ad
luce dici. sz i occlo noctue ullo m i pruno lux
dici ut ea uidear. g talia sunt nob scit igitur
n g r taliu sumetur ymago. Item qu a d cogitato
ad ore te ao. ita q me sit expte rei cogitate. cogi
tans assilatr me z uo rei cogite p me ut si
occls me cogitet ut uidet h cuite p yma
gine i formatrr silitudo se ymagis n sili
tudine h cuit n exgita. cu g dun cogitam
p eternas assilabimur eternis z no do. erit g
ymago tintatis i nob n r eternoz. Inctum
e q dz. xiiii. de tin. ca. xii. q aia e ymago
di qr meminit i tellit amat dum aq facta e.
Preterea uidetur q no sit ymago tintatis i nob
ut aia se cogitat p aug. i dz dicit q aia
no ps ea ymago di e qr sui meminit z itellit
z diligit se. Inctum e qd dz. viii. de tin.
ca. viii. qr eo q aia sp se diligit sp se me
mit. sp se intr. sp e ymago tintatis. Item
ui q ymago possit sui respctu oim oboz
qr dz. viii. de tin. ca. iii. q nlla deformitas
tollit ymagine. sz si n eet n eet ymago
r oim oboz. g o z. Inctum e q dz. xii.
de tin. q i inferiori pte roiis i uenit solum
tintas sz no ymago. sz i fior dz ut otep
latur eterna. g o z. Ad dd q ut uidea
mus quo accipit ymago tintatis i aia oz
nos uide quot tintates i ueniunt in hoie
i homie. Ad cuius euidencia sciendum q ho dicitur
i hoiem exteriore z interiore. z interior h e itllia
p dicit exterior sbu. ut dz i p ui o. vi. de tin. In
q lz. a tam i ueniunt tintates ut ueniat casq

aug. in diversis libris de trin. inveniuntur autem in homine exteriori sicut in hiis que pertinent ad sensum tres trinitates. iiii.or species et due visiones. quarum prima est in re extra species corporis sensibilis. ex ista specie gignitur secunda species que informat sensum ut puta visum. ex hac gignitur tertia que informat memoriam. ex ista vero autem procedit iiii. que informat aciem cogitationis. et ita sunt iiii.or species que coniuncte per intentionem voluntatis efficiunt tres trinitates. quia ex specie exteriori et ex specie in sensu et intentione unitate fit prima trinitas. ex specie in sensu et ex parte et ex specie secunda in memoria que explet et intentione unitate fit secunda trinitas. Ex specie autem in memoria et ex parte et ex specie in cogitatione que explet et intentione unitate fit tertia trinitas. sunt autem hic due visiones quia in corpore exteriori non est visio nec in memoria est proprie visio. sed visio est in sensu et in cogitatione. postquam inductum trinitates in homine exteriori restat videre eas in homine interiori. in quo homo ut dicebatur est intellectum predictum. anima autem per intellectum comparatur ad tria. scilicet ad se ipsam. ad ea que sunt supra se per quorum habet notitiam superiorem. et ad ea que sunt sub se per quorum habet notitiam inferiorem. et secundum hec sumuntur in homine interiori tres trinitates. quia secundum quod anima meminit et diligit et novit se est prima trinitas. secundum quod deum est alia trinitas secundum temporalia est tertia trinitas. ¶ Item que hec prima trinitatum potest dividi in actualem et habitualem. secundum quod vult aug. .xiiii. de trin. ca. viii. quod ultima trinitas distinguitur in anima per esse actuale et habituale et ex eo quod in ea sunt res et vestigia rerum [illegible] ad distinctionem per rem et vestigium apparet in anima esse .ix. trinitates tres in homine exteriori et vi. in interiori. nam in exteriori sunt tres predicte. in interiori sumuntur tres secundum mentem et dei et temporalium. et hec actualiter et habitualiter. ¶ Secundo sciendum quod aliquid potest dici ymago quadrupliciter. uno modo dicitur aliquid ymago quia est id in quo est ymago. sicut tabula dicitur ymago. alio modo dicitur ymago id quod illud representat id cuius est ymago. sicut tabula lineata absque colore apposito diceretur ymago. Tertio modo potest dici ymago quia formaliter vel per ymitationem representat id cuius est ymago. Et sic filius est ymago patris. quia ut scribitur .vi. top. ymago est cuius generatio est per imitationem. Et secundum tres modos primos accipiendo ymaginem potest dici ymago et non ymago. quia eo quod non perfecte est in ymagine dicitur non esse ymago. et e converso quia aliquo modo est in representatione dicitur esse ymago. Quarto modo totus homo dicitur ymago. quia est id in quo est ymago. et secundum istum modum loquitur aug. xv. de trin. ca. xxiii. ubi ait quod totus homo dicitur ymago sicut tota tabula. secundo modo dicitur ymago homo exterior in quantum aliquo modo in eo representatur trinitas. quia in eo reperitur distinctio [illegible] origo et ordo. unde .xiii. de trin. ca. ult. In homine exteriori dicitur esse ymago trinitatis. Tertio modo dicitur esse trinitas cum anima intelligit temporalia. sicut cum hic facit per memoriam intelligentiam et voluntatem per quam deo est capta natura

condigna. Et non sic est ymago formaliter. quia assimilatur temporalibus et non deo est tamen in similitudine sicut lineamenta absque colore. nisi forte cum colore apposito diceretur ymago. Et secundum istum modum ymago numquam tollitur ab homine et sic accipit aug. ymaginem .xiiii. ca. iiii. ubi ait quod nulla deformitas tollit ymaginem. Et quartus modus ymago sumitur complete. alias negatur in hiis esse ymaginem. et ideo xiiii. de trin. ca. viii. dicit quod in potiori parte anime requirenda est ymago. et ita negatur totum hominem esse ymaginem. Item .xiiii. de trin. ca. ii. solum in mente ponit ymaginem et intellectum et in homine exteriori negatur esse ymaginem vel temporalium. vel dicit .xii. quod in parte inferiori est trinitas non ymago. prout autem anima intelligit se vel deum est ymago formaliter. aliter tamen et aliter. quia prout intelligit se dicitur ymago formaliter secundum mediate [...] ferri in cognitionem sui ipsius ut est ymago dei. et quia imitatur ymaginem aliquo modo imitatur id cuius est ymago formaliter. secundum eundem modum et simpliciter. sed cum intelligit deum est ymago [...] formaliter secundum eundem modum et simpliciter. [...] nobis possibile est una. et quia ad hoc non perfecte est anima ymago trinitatis cum se novit. ideo alibi concedit quod tantum anima dicitur ymago dei in quantum se novit et amat. ut dicit xiiii. de trin. ca. vii. alibi quod solum ut habet posse dicitur deum ymago ut habetur li. [...] ca. .xii. patet ergo quod multe trinitates sunt in nobis licet omnium illarum potest aliqualiter attendi ymago. complete tamen dicitur ut deum intelligimus et eius similitudinem in nobis in una possibili informari. ¶ Ad primum dicendum quod non est omnino simile de ratione [...] intellectum [...] non concludit quod ullo modo assimilemur deo sed argumentum quod non perfecte. ¶ Ad secundum dicendum quod cognoscamus deum perfectius tamen quia non sistimus. sed principalis nostra intentio est de assimilatione secundum modum possibilem deum representamus et non ita complete. sicut si in mente divina essemus videntes. ¶ Ad primum quod ultimo queritur anima per hoc habet posse se sit ymago patet quod secundum hoc non complete. et quod arguitur de aug. dicendum quod non intendit simpliciter negare eam esse sic ymaginem. sed quia prout comparatur ad se ipsam non est ita perfecte ymago sicut prout comparatur ad deum. ¶ Ad id quod ultimo arguitur quod ratione omnium obiectorum est ymago unum est nihil. et sic loquitur augustinus.

Postea queritur de representatione trinitatis per ymaginem. circa quod hic queruntur duo. ¶ Primo representatur in unitate essentie ¶ Secundo quando trinitas personarum. ¶ Circa primum queruntur quatuor. primo utrum [...] quando duplex comparatur ad potentias. primo quia est una tribus. secundo quia predicatur de tribus pluraliter. tertio non competunt ei actus notionales. quia gignere et gigni nec procedere. unde per non conveniunt ei. Quarto quia competunt ei actus essentiales. et ideo .iiii.or queremus. ¶ Primo utrum essentia anime sit una ¶ Secundo utrum sit sue potentie. utrum potentie conveniant absolute. ¶ Quarto utrum anima sapientia intelligat.

Ad primum sic proceditur videtur quod non sit una essentia anime in homine. quia non disponit ulti-

[margin] dem

[margin] dicat

[margin] [...] ymago

[margin] a

Nota quod [...] modos ymaginis dicuntur [...] ymago dicitur alio [...]

ad corruptionem sui. Sed vegetativum disponit ad introductionem sensitivi, et sensitivum intellectivum. Et adveniente intellectivo non cedit sensitivum et vegetativum prima introductione. Ergo sunt tres essentie anime. Praeterea unum et idem non est abextra et non abextra. Sed sola anima intellectiva est abextra; vegetativum et sensitivum non sunt abextra. Ergo solus intellectus est per philosophum, cuius contrarium videtur animam vegetativam et sensitivam et intellectivam hominum perpetuas animas. Praeterea unum et idem non est corruptibile et incorruptibile. Sed philosophus in libro de anima: intellectus est alterum genus et separatum ab aliis, sicut a vegetativo et sensitivo ut perpetuum a corruptibili. Quoniam est quod hic in littera quoniam omnes potentie sunt in una anima in una essentia. Ergo dicendum quod est una anima in nobis essentialiter, duplici via probatur: primo ex eo quod dat esse, secundo ex eo quod dat operari. Natura enim non sortitur ex anima esse et operari. Unde philosophus: anima est primum quo vivimus et sentimus. Ex eo autem quod dat esse duplex probatur inventio [illegible] quod sit una: una ad impossibile et consimilia ad impossibile probatur. Primo quia si non esset una homo non esset vere unum. Sed unitas distinctionis est ex unitate rerum, unitas ex unitate substantialis forme; et ideo si forme substantiales non essent una, res non esset una, quod est contra philosophum in [illegible] metaphysice. Quia generatio [illegible] esset generatio [illegible] quod est contra philosophum de generatione, et non est [illegible] generatur [illegible] generationis simpliciter, quia nullum esse quod haberet tunc rem amittit generationis substantia. Sed si essent plures forme substantiales, tunc introducto secunda forma esset generatio [illegible] cum haberet iam actu esse per introductionem illius forme que habebat ante introductionem; tamen in [illegible] quod generatio esset alterationis, cum substantia esset [illegible] in actu per primam. Tamen singulis [illegible] sive omnibus [illegible] est una forma substantialis in composito, quia generatio unius est corruptio alterius; generatio substantie est corruptio substantie; et generatio accidentis est corruptio accidentis. Non ergo introducitur una forma substantialis nisi cedat alia. Sed tamen non sit [illegible] diversas formas substantiales, quia tunc ille motus non esset in [illegible] cum unitas motus accipiatur ex unitate termini et [illegible] non esset, et si non esset motus non esset numerum esse quod de necessitate procedit motum et in [illegible] non induceretur in materia. Sed quociens non plura sunt recipientia in aliquo adveniente uno cadit quod [illegible] non recipiente species nisi solum receptum; non ergo potest esse nisi una forma substantialis in materia. Sed hec [illegible] non sunt ab aliis [illegible] non sunt [illegible] hinc quod in [illegible] est [illegible] quod forma substantialis non est in materia principium actionis agentis ergo [illegible] materie potentia, cum ergo actus unius potentie impediatur per actum alterius, sicut homines [illegible] visibilibus [illegible] audiunt, ut vult Augustinus, hoc esse non posset nisi huius potentie radicarentur in una essentia, quando una potentia operatur retrahitur ab actu alterius. Est ergo una anima in toto corpore. Praeterea quod Augustinus in sermone de ymagine ait quod sicut est unus deus in

omnia vivificans et regens [illegible] sic est anima in uno corpore unum [illegible] et idem sic deus pater deus filius deus spiritus sanctus non tamen tres dii, deus sed unus deus. Sic huius tres [illegible] ita anima intellectus, anima voluntas, anima memoria, non tamen tres anime sed una in uno corpore. Est ergo anima ymago trinitatis quantum ad unitatem essentie, quia sicut una essentia divina in omnibus tribus personis, ita una anima in omnibus potentiis anime. Ad primum dicendum quod non disponit ad corruptionem sui per se, sed patiens tamen disponitur, sicut caliditas que est in aere cedit in potentiam materie igne generato ex eo et tamen disponit ad introductionem ignis, quia [illegible] symbolum est facilior est transitus. Sed hoc est per accidens ut corruptio sibi non per se ut per corruptionem [illegible]; ita est de vegetativo et sensitivo et intellectivo. Ad secundum dicendum quod solus intellectus est abextra, sed non propter hoc sequitur quod in nobis sint diverse anime, quia hoc quod dico solus excludit vegetativum et sensitivum in brutis vel primis introductum in embrione, non in homine. Ad tertium dicendum quod vegetativum et sensitivum dicuntur possibilia [illegible] vel in quantum sunt potentie et sic sunt corruptibiles, et sic loquitur philosophus, vel quantum in quantum dicunt formam substantialem in homine et sic sunt incorruptibiles sicut intellectivum, quia sunt eadem essentia cum ipso, et ita non concludebat ratio.

Secundo queritur utrum anima sit sue potentie et utrum quod sic, quia Augustinus in sermone de ymagine: anima est intellectus, anima voluntas, anima memoria. Sed hoc non esset nisi esset sue potentie. Ergo etc. Praeterea idem x de trinitate capitulo [illegible]: memoria, intelligentia, voluntas sunt una mens, una vita, una substantia; sed hoc non esset nisi essent idem quod anima. Ergo etc. Contra [illegible] in [illegible] de anima sic se habet intellectus ad formas intelligibiles per quas perficitur in esse [illegible] sicut se habet materia ad formas sensibiles per quas perficitur in esse [illegible]. Ergo [illegible] est in potentia intellectus sicut [illegible] et materia non est sua potentia, ergo etc. Sed intellectus videtur nominare animam humanam. Ergo etc. Preterea [illegible] est quod forma substantialis [illegible] in [illegible] non est in materia principium actionis. Sed si anima esset sue potentie tunc in materia ab anima egrederetur actio. Ergo etc. Respondeo dicendum quod omnes perfectiones in creatura recipere sunt perfectiones participate, et non sunt actus puri. Sed in eis aliquid potentialitatis et quanto in eis potentialitas plus [illegible] [illegible] generis in quantum in eis actualitas [illegible] in eis [illegible] species. Nam [illegible] species complectitur quod addit super genus habet rationem actualitatis et [illegible] de est quod nullum est in specie cum non operatur aliquo nisi ratione generis. In solo autem primo vero perfectiones [illegible] in infinito habent esse speciei ratione actualitatis, sicut non habet esse ratione generis propter carentiam potentialitatis, et ideo dicit [illegible] de trinitate capitulo i: intelligimus deum si possumus quantum possumus sine qualitate bonum, sine quantitate magnum. Cum potentie anime sint species qualitatis, quia sunt [illegible] potentie de necessitate manebit [illegible] secundum genus [illegible] qualitas. Sed si essent ipsa anima essent substantia, ut probatur in [illegible] de anima. Non est potentie animam essentialiter et directe per eundem modum predicari de suis potentiis nisi secundum aliquem modum

et ita patet quod anima non est sue potentie. ita quod ipse potentie sint substantia anime. Sed contra Augustinus ix. concedit animam esse voluntatem. intellectum. et memoriam ut apparet intendentibus sua nomina quod accidens ipse non habet essentiam. quia sola substantia habet essentiam ut dicitur vii. methaphysice. capitulo 1 et 2 satis concordat cum [illegible] in principio vii. methaphysice. ubi quod ait quod accidentia non sunt entia nisi quia sunt entis. Respondeo dicendum quod cum accidentia dicuntur entia est propter entitatem quam habent in subiecto. cum igitur iste potentie sint in anima ut in subiecto respondeo dicendum quod dicuntur esse propter entitatem que est in anima non propter entitatem quam habent in eis. [illegible] quod non dicitur esse denominatio est igitur entitas que est in eis habet sit entitas [illegible] quod propter talem entitatem non deberent dici entia. Sed unde notandum quod alie sunt prime potentie que dicuntur anima in anima et alie potentie. nam potentie sensitive cum sint alligate organo non sunt in anima ut in subiecto sed in organis. Sed potentie intellective [illegible] essentia anime ut in subiecto fundantur. et ideo dicit [illegible] anima quod anima est locus specierum invisibilium quia est subiectum sed non totum sed intellectivum. quia sicut oculus est locus specierum visibilium quia est subiectum virtutis visive ita essentia anime est locus specierum intelligibilium quia est subiectum intellectus. [illegible] iste potentie sunt in anima et accidentia in subiectis suis. quia iste potentie sunt in anima [illegible] sed accidentia ut color in corpore sunt accidentaliter. [illegible] ea que sunt in corporibus habent subiectum compositum. ista autem habent subiectum simplex. hinc [illegible] dicere possumus quod anima predicatur de suis potentiis predicatione causali et secundum quid formali et per [illegible]. [illegible] quod est causa alterius potest predicari de illo etiam cum predicatione causali. sicut philosophus in libro de sensu et sensato dicit quod odor est fumalis evaporatio. quia fumalis evaporatio est causa odoris. cum igitur anima sit causa omnium potentiarum eius omnes potentie anime [illegible] possunt de anima predicari predicatione causali. unde cum memoria et intelligentia et voluntas magis deberent dici anima quam cetere. magis quam quelibet accidentia sunt subiectum. magis quam proprietates [illegible] primum patet sic. [illegible] quod anima est causa istarum potentiarum [illegible] et est [illegible] ipsarum subiectum. et ideo non solum predicatione causali iste potentie deberent dici anima. sed etiam [illegible] predicatione formali cum non propter aliam entitatem sint entia quam propter entitatem anime. certe autem potentie hac predicatione formaliter sunt anima. nullo tamen modo sunt ipsa predicatione formali. quia sunt entia propter entitatem subiecti in quo existunt. Sed magis anima potest predicari de istis quam quelibet subiectum de accidentibus suis accipiendo accidens non secundum proprium. nam predicatio in tantum est verior quanto predicatum magis est idem subiecto. Ideo et boetius concludit quod nulla verior quam in qua idem de se ipso predicatur. et quia magis est idem [illegible] quam alia magis hec sunt anima et [illegible] quam accidentia subiecta sua quibus accidentaliter insunt. Ideo magis hec sunt anima quam proprietates [illegible] quia cum [illegible] sit compositum non ei [illegible] secundum se tota. sed aliqua magis se tenebunt ex parte materie aliqua ex parte forme. Sed hec

insunt anime tamquam subiecto simplici et ideo magis sunt idem ei. Sed [illegible] tangit Augustinus ix. de trinitate capitulo iii. ait quod anima per sensum corporis cognoscat corporea et ipse incorporea. Sed cum incorporea cognoscat per intellectum innuit animam esse intellectum et non sensum. non igitur est intellectus in anima sicut sensus [illegible] capitulo iiii. [illegible] ait quod in substantia [illegible] non sicut color in colorato et quod [illegible] non est [illegible] sed ista sunt eius [illegible] propter remotionem modi [illegible] accidentium in subiecto. propter [illegible] remotionem modi quo proprietates sunt in corporibus patet igitur quod iste potentie possunt dici possunt de anima predicatione causali et quodammodo predicatione formali. cum propter entitatem anime entia existunt in quo excellunt potentias que sunt in anima [illegible] et non solum predicatione causali et aliquo modo formali dicuntur anima. Sed et quodammodo [illegible] tamen quia [illegible] in quo excellunt modum accidentium in subiecto. tamen quia in sunt subiecto simplici in quo excellunt modum proprietatum in corporibus et [illegible] patet quomodo potest predicari de istis potentiis. quia post predicationem simpliciter [illegible] vera [illegible] predicatio. [illegible] habent opiniones. [illegible] ista. sunt ii. tres opiniones [illegible] n. dicunt quod hee potentie sunt ipsa substantia anime. quidam quod sunt accidentia quidam quod sunt medium inter substantiam et accidens. illi qui dicunt quod sunt substantia [illegible] quia propter [illegible] hunc [illegible] dicunt ea esse anime substantiam. Illi qui dicunt quod sunt accidentia accipiunt large accidens prout includit [illegible] proprietatem. Illi qui dicunt quod sunt medium inter substantiam et accidens accipiunt accidens stricte prout dividitur contra proprium. quia hee [illegible] proprietates non sunt accidens ut determinat de accidente porphirius. Sed sunt accidens ut accidens includit [illegible] predicamenta. ex hoc [illegible] modus augustinus cum dicit hec esse animam quia ut dictum est una est substantia anime propter quam omnia ista sunt entia relative tamen illa substantia est [illegible] et alia in [illegible] ordine una potentia [illegible] substantia anime [illegible] potentia et hec potentia est quod dicit augustinus ix. de trinitate capitulo iiii. [illegible] de trinitate [illegible] quod hec tria sunt una essentia. sunt tamen tria relative. Ad [illegible] quod anima dicitur [illegible] tamen [illegible] dicimus anima modo quo diximus [illegible] possumus dicere ut quidam distinguunt quod est triplex totum. universale. integrale. et potentiale. totum universale secundum essentiam et virtutem reservatur in qualibet parte et ideo per se modum [illegible] totum integrale nec secundum virtutem nec secundum essentiam reservatur in partibus. et ideo [illegible] totum potentiale medio modo se habet quia secundum totam essentiam reservatur in partibus non secundum totam virtutem. et ideo aliquo modo potest concedi quod predicatur anima de suis potentiis cum sit totum potentiale ad illas. Sed secundum istum modum [illegible] diceretur anima est visus [illegible] et tactus cum sit [illegible] totum potentiale ad ista. quod non conceditur. et ideo via tacta in solvendo est magis [illegible] et [illegible] patet solutio ad sextum. Ad [illegible] dicendum quod [illegible] de anima intellectiva potentia et concedendum est intellectum potentiale esse potentiam anime. si autem queratur quare anima non est sua potentia. sicut in prima [illegible] quod sicut primum agens

e sua po actia. ita p^m passiuu sic m p^a e sua
po passiua oia g q sunt int dm xp^a m no
sunt sua po actiua nec passiua. cu g aia n
sit ado i po ut m nec ado i actu ut d. sui in
tellectus dicat po actiua ut passiua aia n
erit simus int. et sic e de intellectu s e de alius
potenciis anime.

Tercio quer utr po oriunt ab aia et utr
quo no. qz xu. me. utro qd ut ead sunt
pu actiuus et sbe et solum qz pu sbe sunt sba
pu actiuis sunt accidentia ut pu reklonis relo
cu g po aie no sit sba. aia sit sba. aia no erit
pu m poz. Ite si po origat ab aia. aia erit
ca efficiens earu. sz dz i fo p hec. qz m non
coincidit cu aliis causis. cu g aia se hat ut m
et po poz qz e ipaz sbm no erit efficiens. Ite
aia dz ymago trinitatis. sz tres p no sinuunt
gigine ab ecn. g et. In oria e qz ppe
et accidentia no poss intelligi sb sui sbis. qz sba
e per actione cognitione distone et tpe ut se
bit. vii. me. Sz qz no p intelli sui a^o i^d a^d
fac ad ee ei. Sz qz fac ad ee ht ronem ee. g
et. Ite qn a effectus pg dz ab uno ime
ab a^o pu si id q ag procedit ime n ht p se
ee sz dz initium cui et reducitur in p ugle
tanqz. sz hi sclat po adre aie ad ee. g et.
Ro. dd qz si nolum inde qud a^d e cu altz
z nos inde qud fac ad ee illi. qz ca e ade
ee se a^d ut ult aut. x p b s. ee a e actus
ee. vn aug. v. de tri. ca. ii. ut qz sicut
sape se ht ad sapiam et sare ad saam. s ee
se ht ad eem. eeu a sine entitas p se et p mo
repit i sba pp qz simp lo actu no hnt
eem. ut sunt aug. vii. de tri. ca. x q oia
satis ocordant cu ubis phi. iiii. me. q ult
qiuntas eutas sit unitas act donis n p qato
ms. ita qz pp entitate q e in sba dz actus
eius no pp entitate q sit in eo sic pp sanita
tem q e i ali dz alz sanus n pp sanitate q e
i cibo. sz si pp entitate sbi oia actu sunt entia
sbm faciet ad ee omni accidentiu. Sz q fac ad
sbm faciet ad ee omni accidentiu. et oim accidentium
ee haber i oz ee sbm erit ca oim accidentium.
bu g dcm e qz sebz. p. p hec ut sbica cu for
e ca oim accidentiu q sunt i ea. vii. et vii. me.
sc bz accidentia no sunt entia n qz sunt entis. eu
tis a sunt qdp. p qz disponunt et pficiunt
ut qn rec et iuriter. s qz sunt in ea ad eius ut mot
et cotinuitatem. s qz sunt p^s entis ad eius n
rel. s qz sunt negoues hoz ut p mo
nes q distincte hz ex ub phi. iiii. me. p in
gen accidentiu maye ht ee p^d i^d ee qe in a
adens. p^o li a relones qz ut ult o. xii. me.
relo ht imum de ee. ultio hnt ee p^m odes qz ut
se bz. p hec. p^o p^m no de se e no enis si g actu

no sunt entia n qz sunt entis. quito mag erunt
encia n qz sunt entis mag erunt entis. et mag
causabunt ab ente sine alba. cu g po aie po
tissime hnt ee int oia actu qz collocantur
i p g ue dionis date. potissime causabunt ab aia
et originabunt ab ipsa. Ad uidend cu q m p mo
genere sunt in ka g dus. qz ee i ee ut dispo et
pfcco p^t ee q d rmp. qz alig sunt i ente solu ut
i radice ut po sensatie i aia. alig ut i sbo m
actu tali ut color i ee. alig n h sic ppetates
tu hnt sbm oponit ut ut actiua fit in
adamare. alig sunt i alig ut nullo et nisi ee
hnt sbm simplr ut po de qb loq m i aia.
et nt eeia q sic sunt || sunt i sbo potissime et hnt i aia sic
origine ex sbo ut p pate i ruen. ocede
du ego int oia accu accipi large accus
ut ppetate i eludit inem ol et aiam et no lu
potissie originari ab aia. Ad p^m dd q p^ra
accntus et sbe sunt a^a et a^a lo de puaplis i ue
et q sunt de ee rei. tu pu i mediate sbe poss ee
pu inte accntus ut q dic ide et sufficie poite
aiam. sic pu ut po origines ab ipa. Ad s
dd qz dz e m iq reyd. h qz m exct no possi ee
ca efficiens. m cu i q pot. qz sbe dup gnie
ee r actntus ut efficia. Ad tcm dd qz h m
aia sit ymago trinitatis n tu eam rep sentat
p omnem modum.

Quarto quer utr aia se sp intelligat et utr
quo no. qz intellige d alig actu. h aptu
po no egidi a s actus. cu g intells m i g
intelligibilium sic qz m p ig e entiu. ut dic
cum au receptum spez n intelliget. sz ut
dz in c de aia. intellectus pu se ht sic tabla
i q n e pictu. g et. Ite minu i tllre ut e
fantasia ut dz in p^o de aia. sz fantasia n
e sp i actu suo. g et. Ite dz. ix. me. po
roales sunt ad oppo. sz intellig ma ye e p y
roual cu intells sit ip rom pem. g potu
i tllre et no i tllig e. sz si aia p se no i tllre
no sp se intellit. g et. Inoria e aug. xiiii.
de tri. ca. vi. q ait. se dre sp m te sui me
minisse. sp se ipam itelle et amare. Ro.
dd qz ut pateat h qo int intas duo sunt
ludenda. p^o ut alig nota insit aie r^u
sui i separabili. pp qz se sp dicat nosse. s o u
nu tale nosse possit dici intellre. itaq ppe
posst ocede qz aia sp se itr. pp p^m no qd
i nob distingitur d getus. p m et b s. ut dz i fo
de aia et sente e act p ui. osidare e act s s.
ut hz g i de. int hos act h intre. qz ad h q
sciam sufficie nos hre p sencia scibilium
et si h ea no osiram. rio qz dm scibilia ac
sac sunt p sencia aliq m i aie ut p se ut
p sinu sic dicam ea sare et si de eis n osidem

Sed ad considerandum non sufficit scire sibi actualiter continue
si ergo semper essent species rerum in nobis semper eas sciremus.
et quia anima semper est sibi presens semper se nosse dicitur. ideo
xiiii. de trinitate capitulo vi. scribitur quod mens interius non est
quantum ad notitiam sui sicut res que in memoria continentur si ergo haberet
rerum omnium scientiam eternam non posset deleri [illegible]
anima semper noscet. cum ergo anima semper sit presens sibi
et ipsa non possit removeri. quia tamen absentia
recedet semper anima se nosse dicitur. Viso quod notitia
mentis semper anime [illegible] videndum est utrum tale nosse
se dicatur proprie intelligere. Propter quod advertendum quod intelligere
dicitur sui. uno modo id est quod actualiter considerare et secundum
istum modum loquitur philosophus [illegible] quod scire possumus
[illegible] intelligere et non. Secundum istum solum secundum acceptio-
nem tale nosse non dicitur intelligere quia anima non semper
de se considerat. alio modo accipitur intelligere pro habitu
aliquo cognitionis principiorum nam [illegible] considerat cognitio scientiam
quia scientia est conclusionum. intellectus est principiorum ut potest haberi ex
vi. ethicorum. Et ex hoc sic possumus secundum acceptionem
intellectum intelligere est habitualiter cognoscere principia. nam
sicut hic scire se habet ad scientiam. sic intelligere se habet ad in-
tellectum. sicut ergo scire dicimus scire semper sicut habitualiter
anime inest presens ita semper dicimus intelligere principia sicut
sit presentia anime nostre. et secundum istum modum [illegible]
quod anima semper se intelligit. nam cum intellectus agens et intel-
lectus possibilis sit quedam principia omnis scientie in nobis anima autem intellectus
agens et possibilis ut aliqui putant. Similiter originem
potissime scientie habet ratio principii. et ideo cognitio anime
habitualis tanto magis dicitur intellectus vel intelligere
quanto magis habet rationem primordialis principii. Patet ergo
quod secundum acceptionem intelligere pro actuali cognitione semper scientia in-
telligit. Sed prout accipitur pro actuali consideratione non. Secundum
vero cognitio secundum quam concedimus animam se semper posse magis
meretur dici intelligere quam aliqua. Ad cuius evidentiam
notandum quod quanto actus est magis proximus potentie vel non
tanto magis meretur dici illius. et ideo voluntas immediate
dicitur sui finem quam in ad finem ipsum fit dicitur esse
voluntas. Cuius autem que est ad finem dicitur electio ut ulterius patet
tertio ethicorum. Damascenus libro ii. capitulo xxii. Ita quia intellectus
immediatius fertur in principia quam in conclusiones. cognitio principiorum
dicitur intellectus. tanto ergo secundum acceptionem intelligere magis
meretur ipsum intellectum quanto magis immediate
respiciat illa acceptio rationem intellectivam principiorum
quam primam. declaratum est ergo quod anima se semper cognoscat
et illud cognitionem proprie dicitur intelligere non scire vel considerare
sui cogitare. Unde dictum est ab Augustino xiiii. de trinitate.
capitulo v. quod mens se semper intelligit sed non se semper cogi-
tat. Ad primum dicendum quod intellectus non dicitur potentia prima
imaginis intelligibilium propter quod dicitur similitudinem quia sicut
apostolus prima non ergo egreditur aliquis actus completus
ita nec ab isto intellectu egreditur. Sed non sequitur quod
aliquis actus incompletus egredi non possit. Ad
positionem dicendum quod habitus intelligere proprie non dicitur actus sed solum
dicitur presentiam anime sibi ipsi quam largo modo actus esse accedit.

Ad secundum dicendum quod intelligere dicitur habitus loquendo ut est fanta-
sia nec cum fantasia. Ad tertium dicendum quod actus potentiarum
rationabilium dicitur esse ad opposita sed genitus est mittens in errorem
[illegible] vel sive non sit proprius et non tantum est in modico in-

Postea queritur quomodo representatur in ymagine
nostra trinitas personarum. Primo quia sint equales sive
unio trina et una ordo et qualiter et quomodo est in totum
et in actu completo. Secundo utrum quantum ad potentias que repre-
sentant personas. Quod utrum sint equales. Secundo utrum sint
tres potentie. Tertio utrum una oriatur ex altera. Quarto
utrum magis representent trinitatem secundum esse habituale vel actuale.

Ad primum sic proceditur. videtur quod memoria intelligentia et voluntas
non sint equales. Primo non sunt equales ratione obiecti
quia aliud intelligo esse quam volo esse ut intelligit aliquis se esse
servum quod non vult esse miser. Item bonum est obiectum intellectus
et bonum voluntatis. Sed verum et falsum sunt in anima. bonum
et malum sunt in rebus ut dicitur vi. methaphysice. Sed verum
esse est verum in se ipsis et in anima. ergo etc. Item secundum Augustinum
intelligentia non sit in formis ab omnibus hic que sunt in memoria.
Sed si non esset si intelligentia equaretur memorie ergo etc.
In contrarium est quia non esset vere ymago trinitatis si
non esset equalitas in ea. Item Augustinus x. de trinitate capitulo penultimo
dicit ea esse equalia. Respondeo dicendum quod equalitas in ista triaque
tripliciter attendi potest. nam equale et inequale proprium
est quantitatis ut dicitur in predicamentis. et ideo secundum modum quo
iste potentie sortiuntur aliquem modum quantitatis possunt
dici equales vel inequales. Quantitas autem tripliciter consideratur
circa ipsas. Primo dignitatis et virtutis habitus ex libro
vii. dicitur methaphysice de anima de eligendis quod quod est in me-
lioribus vel potioribus vel honoribus est melius. Secundo modo
quantitatem sortiuntur ex se ipsis. quia sicut ea habent
rationem quantitatis sint quedam potentie et virtutes. Tertio
quas modo quantitatis eis inerit ideo quod tales. Tertio
sed habent ex actu. quia quanto actus est altior tanto
ut est maior a quo actus procedit. Quarto ex obiecto quia
maior ut est in maiori obiecto. et quia secundum hos iiii modos ista possunt
dici quanta. Cum secundum hos sit equalitas ut patebit. Secundum
dicitur quod equalia sunt. Primo non sunt equalia ratione ibi. quia in
eadem essentia anime fundantur. Propter quod Augustinus x. de trinitate.
capitulo iiii. dicit quod unius essentie quia esse sunt sed tamen x.
de trinitate capitulo penultimo. habet quod hec tria sunt mens. una vi-
ta. una essentia. Secundo sunt equalia si ipse ipsis actibus
comparantur. nam maioritas et minoritas potentie ipse
habet. ex eo quod est magis intima vel minus. Unde dicitur
in. ii. proprie. Per omnes potentias minores extremis in minore
est quasi plurificata. et in libro de causis habet quod virtus unita
plus est infinita quam multiplicata. maior et minor
unitas in eis virtutum. eo quod magis et minus est ad se coni-
suum. quia ergo aliquod totum est ad se conversum. quia intelligo
me memorare memini me intelligere et volo me
velle. ut ulterius Augustinus de trinitate. x. capitulo penultimo. Huiusmodi
modo equales sunt. Tertio similiter equalia propter actum quia non
est perfectius actus unius secundum actum alterius. ut id est Augustinus.
ut dicens quod cum intelligo intelligere me scio et cetera.

tomam g' itelligam · tota q; volutate mea mei
m' Q'rto e i' equalitas rōe obi · q; h' uisus n̄
se extendit ad oīa oba · h' e q; nō i oībz repit
tō coloris · In oībz tñ repit rō veri et boni ·
Jō i equalitate istaz poz poī d' q' d' aug' · i ftē
· vi · de tri · de eq'litate poz · q; singl'a sūt i sigl'is
et singl'a i oībz · et simul oīa h' sigl'a sūt i sigl'is
rōe eq'litatis poz · q; alz ē ad se z gn'alia et oīa in
singlis actibus requirūt oīa · i · oīs dce pō ·
et singl'a i oībz rōe equalitatis obi · q; i oībz
poss sūt singl'a oba · et simul oīa rōe eq'litatis
ē dignitate · In q'b' oīa sūt una eēn et uno
fūdat' · Q'a a' debeam' ponē eq'litatē istā
i poīs correndere eq'litati poz pz p ea q dīr · x ·
de tri · eo plr · q; n' de equalitate istaz dciat
dē q; a singl'is tota et oīa capiūt et tō singla
totis singl'is et tō singl'a sīt totis oībz · h'
unū · una mēti una · una mēt · una eēn
q si bn̄ intelligūt pdōs correspōdētes g'
quō i istis poīs equalitas repit · Ro · tñ ip
a' q equalitas r' obi pt sm triplr · nā pō ad
obm r' opat · p' p actū ppu · ho pprin obi ·
ut puta ea q cog'scit intells cognoscit sb rōe
ueri et affectus ult sb rōe boni · tō p actū alti'
ē pōu eq'litatis modo i pōe sūt sipl' eq'les ·
Ro · n · oz q q'cq' uolo itelligam · uolo · n · me
ee regē · q; ut hēc rōz boni · nō tñ h' in
telligo q; nō ht rōz ueri q oz q q'cq' uolo
tm intelligā ueo ul ero · n' forte ē aliq
rū oboz · ho pt opat ad obm sbōz ei' p p
ipm cog'scat sb rōe ui · et affectus ult sb rōe
boni cū ium et sibi sit iaia · bonū et malū sūt
in reb; · q; res i se ipis et iaia n' oz h'ēe eq'le eē
i obus obiit · s' isto mod' nō ē equalitas i po
tō nō pt ee opatō ad oba nō dicte · h' p
actū alti' pō · q; q'cq' uolo nō itelligo · s;
intelligo me velle · et q'cq' intelligo uō uolo
h' uolo me intellie · et h' isto mod' aclit aug'
ē fine · x · de tri · u' de eq'litate istaz poz
dciat dicēs · q'cq' intelligo me intellie scio ·
et scio me velle q'cq' uolo et ph' possūt arta
parte · Ad p'u dd' q' a' de equalitate obi p
actū ppu et tal' r' nō res nat' · Ad s' dd' q' a' ·
de equalitate s' rōz obi n' tal' ē i' r' oboz om
ne deiñ ē · Ad tciū dd' q' i forti itelliam ē
dupl' ul' actuale et tē n' ex oībz i formā q
sūt i memō · ul' hituali et tē i forīr · Ad
licend' tñ q oīa illa q sūt actuali i memō
sūt actuali i intellia · loq'do de actu opleto ·
stam p intentoz uolutatis t' brut' q'dam
actualitas speb us i memō p q' filitudies
suā i intellia gignūt q si bn̄ an aduttunt
memoria intelligencia nō supat ·
Q'ado quer' utr' memō itellia et uolūtas
sit et pō · et q planū ē nō ēē districtā pō' ab
aliis dubiū ē utrū memō sit diuisa pō ab
intellia et ut' q' s · q; ph's i iso de aia ait · q' sen
situm ē aliud ab opinatio · si sentire ē aliud ab o
pinari h' memorari ē aliud a bñe et c · g' et c · Ad
actus itelligencie ut' pcede exactu memō ·
h' nulla res ē q se ipam gignat ut sit · g' me
moria et itellia sūt diuse pō · Ad p' · si nō eēt
i' itmens pōz nō re psentaret trintatē ipz qe
i deus · Incontrariū ē q; ex pte uolūtatis non
pōim' n' una pō · g' ex pte intellcūs n' pōim'
n' a' · s; memō et itellia se teneē ex pte cogni
ne · g' et c · Re dd' q' pō distinguūt i affectiua
et cog'tiua et h' tā ex pte sensitie q' ex pte in
tellcūe · cog'tō a' et affectus et nō plificat n' ex
eo q p teclarit' res p teiūt obm · et iō sensus p te
clares plificaur · q; sb p teclaribz rōnibz respi
ciūt oba sua · sensus a' coīs remanz i diuisus
q; mag' sbuli rōe aspic q aspic et ipe h' in se ue
pt i oia i q poss p teclares sb' et iō h' gnplius ·
q; pt cog'scē actus eoz et sic ē i cog'tiōe est
ē i affctū · inde · n · affcm sensitm ipe h' q · sciu
uar' ad p teclare bonū · q; se' p teclare app
hensione · s' cōcupiam distingt' et plificatur et io
i affctū sensitiō repiunt' duo gnia affctus · s'
irasciblis et ocupisca' · uolūtas a' sui apperit' in
tellctū q; ht itimatū ad ul'e bonū ipe ul'em
form app'hēsa ab intellcū remaii i diuisus
ita q i eo nō distingt' irasci'le et ocupisabile ·
g' sic distictō apperit' sbitum a' le distictōm
p teclariū int' sbinaz · sic appetit' itellact'
ipe sūt unitatē a' le unitatē intellcūe pōe et
iō bn̄ dcm aclu debat' i arguendo q pō itella
ua ē una · q; uolūtas ē una · Ad ē g' q memō
et intellia nō sūt due pō s' unitatē sine sm
rem · h' p rōm · ipe h' aliq' dit ees ee diuas in
re uolūt · n · q sufficiat ad distictōz uirium
diusitas offcioz · ead' · n · ē pō · memoria itellia
s; p ut meminit dr memō · p' intellit intellia ·
Si uolu' tñ s' qdam appatōz loq' possu' dcē q
i aia aliū pō distictō poz · aliū uirtuū aliū pōtiaū ·
aliū potentiaz · p' distictō accipit penes distictōz
actuū · sa penes diusitatē officioz · ta penes
diusitatē modū · q' ta penes diusitatē g' du
num · p' s' pz q; ipe pō p act' distiguūr · sic
act' p oba · ut ult ph's i ii' de aia · sm s' est
inde · q; memoria ht a' officiū q' intellia · q; illa
retinz · illa spectat' · d'uūs memoriā et intellia
ee duas uires cū tñ sit una pō · tciū g' oīde
diuis · n · sindesim ē a' potūtē ali' · a' eo q
sindesis ē dciam ad unū · et ita ut' hēc moni
ē ie · hbū · ar' ad opposit' se ht · et ita ut' hēmoni
uolūtariū q'rtū ē pz · q; s' q'rto uir se ad sito
ua ies pte g' du sitoz et dē sitoz s' q se uir

ad q^m dñ inferior dr̃ potẽs ĩ fiori tõmit. Ad p^m
dd' q retinẽ spẽm ⁊ intellẽ sũ spectãt ip̃e spẽs
retentã nõ faciũt diuisas pot̃s. Videtur enĩ
unã ⁊ eand' uirtutẽ ut uirtutẽ ufimã retinẽ
spẽm ⁊ uidẽ. q a retineat spẽm pz p aug^e. q d
nõ oĩo ẽẽ sile de sigillo ĩ p̃sso iact. ⁊ de forma ĩp̃s
sa ĩ oclo. ⁊ ibi. u. q forma ĩ oclo aliq̃ p manet
h̃at. q ĩ o^e actor p sp̃ãtie ĩ p̃ri^o p spẽe sue
ad formam ar^{di} dd' q nõ q̃ ly diuisitas fac diuisi
tatẽ po ñ formal' e^a ĩ nõi ñ ẽ diuisitas tacta.
Ad 3^m dd' q intellia nõ gignitur a memoria p se loq^{do}
sz spẽs q̃ ẽ ĩ intellia gignitur a spẽ q̃ ẽ ĩ memoria.
q sequitur quõ potuit ẽẽ due spẽs ĩ eas pot̃s ĩ
uno dd'. q ille due spẽs ñ sũt eiusd' rõis ut
patebit cũ disputabit de uibo. Ad tertiũ dd' q
oĩs silitudo nõ currit p oĩm mod. ⁊ iõ nõ
oportet ẽẽ rep̃sentatio trinitatis abs eo q intelli
ga ⁊ intellia sit diuise pot̃. si solũ diuise intell.
ul' possim^o dĩ q distincto p̃sonarũ mag^e rep̃sẽ
tat distinctõz pot̃z q distincto pot̃z q^r distincto p
sonarũ ẽ mag^e distincto f relõm. ẽ modi
distincto potissime p̃sonis diuinis conuenit.
Tertio queritur utrum una po^a oriatur ab alia ⁊ uĩ
q nõ. q actua nõ sũt ẽtia n' q sũt
ẽtis. sz entis sũt ⁊ ut cãne a pente. sz illi
actũs dr̃ ẽẽ ens p̃ ẽ^{ntiã} ĩ q^a a^o actũtẽ s'
p̃ entitate ĩ sõa. g^o ⁊c. Itẽ p^o q̃ dicitur ex opposito.
g^o sũt sil'. sz silitas repugnat cãh^{ri}. g^o ⁊c. Itẽ p^o
sic se h̃t act^a ad actũ ⁊ obm ad obm. ita se
h̃t po^a ad põm. sz nõ ut' obm oriri ex obo
ut color ex sapore g^o ñ actus ex actu. ñ
pot' ex po^a. Jn q̃rũ ẽ q^r hõ dr̃ minor mũdus
s' ĩ maiori mũdo ẽ dare unã cãm p̃ma ⁊ ab
illa p̃cis mediat' p̃cedũt ĩ fima. g^o ĩ minori
mũdo ab aĩa q in^o ẽẽ cã suprẽma p^o dãs ẽẽ ĩ
me^{te} una po^a p̃cedz a^a. Itẽ p^r ĩ^e po^e rep̃sẽtãt
tĩni^{te}. s' ab p̃ma p^a p̃cẽt a^a. g^o ⁊c. Rõ dd' q
sp̃ ĩ p̃ettãb' ibi ẽ ordo q'dã q una p̃cetas fluit
medi^{te} a^a ⁊ a^a p̃cetas me^{te} q̃ fluit ẽ p̃ q'
ẽi ⁊ f istũ mod' sũt deriuaciones ita q una
p̃cetas oĩ dr̃ p aliã. sic uidem^o q h̃tẽ tres
oĩ dr̃ de triangulo p angulũ extrinsecũ. ⁊ an^{lus}
extrinsec^o p li q' ĩ p̃ncto ⁊ tact^o ĩr lineam p
tractam ⁊ lat^o trianguli p^r p^t in lynea q̃ dis
tatis eod' lat'. ⁊ f istã mã ẽ p̃cess' a p̃ p̃etate
ĩ p̃e^{tes} donec deueniam^o ad p̃etatẽ q̃ ĩ me^{te} p
cedit ab ẽo q̃ cũ ipo fac^t p̃ p̃oz ĩmediatam
q̃ua nõ ẽ alia p^r. Iste ẽ ordo p̃ s' ĩ p̃p̃eb'z
po^e. ⁊ cãi ñ sit deciam ad nũc ulir ab eod'
nõ posit p s'dĩ p̃la p' f q̃. dã ordinẽ. g^o cũ
iste po^e h̃ãt rõz p̃etatũ una fluet ab a^a f
ordinẽ ĩ lẽ. Iste aũt ordo sic h̃ri p^r. nam
aĩa ad sitas pot̃s ẽpar ĩ diuisi g^e ẽẽ cã sic
s'bz oãz. f. ĩgũe ẽẽ efficacius ⁊ mĩ ĩ q^{bz} ẽ cã
efficaciu ẽ p'or dignitate. Jn q^{bz} ẽ cã ĩ ipã
p'or ĩ ma g'nõis ⁊ ẽp̃is. ⁊ f istã dup^{ce} p'ori
tatẽ po^e ad se ĩ nicẽ diuisi^{dẽ} ẽparant^a q̃ aliq̃
sũt p'ores alis dig'tate. a^e ĩ ma g'nõis
⁊ ẽp̃is ⁊ ẽ ĩ ordo ẽũs^g. q ẽ p^g dig'tate
ẽ posti^g ĩ ma g'nõis ⁊ ẽq^o. ⁊ iõ in. xiiii.
me^{te} leg^r q p^g dig'tate ẽ posti^g g'nõne.
vĩi ⁊ viii. ph'cõ. Sẽ'bz q mot^g locat' ẽ dig'r
aliis motib; q^r ẽ posterior ẽ eis f istã mã po^e
intellitiue dig'tate sũt p'ores sensitiui ⁊ stĩue
negē^{tue} g'nõne a' ẽẽ. Statim ĩ ẽbone p'ut
introducit^r uegetatiuũ. postea sensitiuũ. ultimo
intellectiuũ ⁊ sic ẽ ĩ po^{tiis} sic ẽ ĩ actib; ĩ f'ẽ^g
p̃cẽdue a' ẽq̃uo. uñ ẽ dd' q ordo nõ sit ĩ
obis. Statim obm intell's potissime ut ẽẽ
q' ymaginatiue q^{ui} est^g q̃le. q̃le. ⁊ q̃ntitas
fluit a q'ditate. sz q̃le me^{te} q̃nto. unde
ihenuisti^g dicebat ut narrat g^o^s. ĩ xii. me^{te}
q' q̃ngtar ẽ i^o q p^o ad h̃ec ille. deũ q̃ntitas
sic p^d figura ẽ triangl's. deũ q̃ dũ singulus.
Ad p^m dd' q rõ ar^{tur} q p̃etas ñ ẽ cã p̃n^r
⁊ p^a p̃entitas l' actũs acctas. sz ñ ar^{tur} q d'
p̃etas nõ fluat me^{te} p̃e^{te}. Ad f dd' q
po^e dr̃ ẽsidari poss' ul' ĩ quãtũ sũt p̃res eiusd'
diuis. l' ĩ q^{tum} h̃ũt ordĩez ad se ĩuicẽ ⁊ sic p^o
mõ ñ ẽ ĩ eis p̃oritas ẽ cũ ĩ f'o m. Ad tertium
dd' q nõ oz ẽpare q̃ obã ad q̃ ut uideam^g
ordinẽ pot̃z. s' oz ẽpare obã pot̃z ordĩatarũ
sic oba sensiũ p̃cẽarũ ad oba ymagina
tõis. ul' possum^o dĩ q ñ oz tm̃ ordinẽ dare
ĩ obis sic ĩ po^{tiis}. s' a' niso pleni^g ostendentur.
Ultimo queritur f q magis rep̃sentatur
trinitas. l' f pot̃s. ul' f h̃ĩt^g l' f act^g ⁊ uĩ
q potissime rep̃sẽtat^a f pot̃s q^r ut sẽbz. xiiii.
de tri. ca^o. iii^o. ymago dĩ q̃ ĩ eo q ẽ sp̃ sz
act^g ⁊ h̃ĩt^g ñ sp̃ ĩ sũt aĩe. g^o ⁊c. Item uidetur
q mag^e sit ĩ h̃itib^g. q^r h̃itus mag^e sũt distĩc
ti q̃ po^e q^r ut h̃itũ ẽ memoria ⁊ intellig^a ẽt
unĩg po^a. Item uidetur q mag^e sit ĩ actib^g q^r f
act^g mag^e imitam^r dnĩ. q^r ex eo q actualit'
de ipõ ẽsidam^g mag^e ei assimilam^r. Rõ dd'
q ĩ trinitate diuina tria ẽ acipe q^{bz} ad p̃feũs
p̃ertinẽte. unitatẽ. ⁊ actualẽ intellectõz.
q̃ntũ ad unitatẽ eẽn^e mag^e rep̃sẽtat trinitatẽ
p̃lalitas pot̃z q̃ h̃itũ ul' actuũ. eo q po^e
mag^e ĩme^{te} ĩ sũt eẽn^e q̃ h̃it^g ul' act^g. Sz ratione
p̃etimitatis mag^e rep̃sentant eã h̃it^g l' act^g
s' nõ mag^e q̃ po^e. rõne actual' imitatõis
magis actus. per hoc patet solucio ad
obiecta que sunt inter ponebantur.
Consequenter litteram queritur super
illud. ymago reperitur in anima
a nulla dei participatione quartadeci
mo de trinitate capitulo undecimo.

[illegible]

ca. xij. ubi aug. q nō ē ymago trinitatis i
aīa ii exeo q intellit dm. s; li nō ē absq; di
participatōe. g° xc. ¶ Ad q aug. lo[q] de yma
gine p fcm. mag[r] de imp fcm. ul' possim[us] dic[er]e
q trplex ē ymago cīt[r]ōis . & li attendi s[m] pōs
solū recitatōis . & li attendi s[m] hit[us] g[n]tuitos . gli
ficatōis . & li attendi s[m] hit[us] glie . de p[m]o loq[ui]t[ur]
mag[r] & nō de aliis. ¶ Ite s[m] id . aīa ē capax di
q . i finitū ai[n]mo nō capit[ur] . Ad q i capere id[e]
sonat q aliq[uo] p cogitōm & amorē attinge[re]
q[uo]d possimus q i finitū ai[n]mo ii capi[ur] i sua in
finitate & dm in i fi[ni]to nō cog[n]oscim[us]. ¶ Ite si
p. memo[r]ia d[icitu]r ad a[li]q[ui]d . q. sic unu[s] rei unu[m] ē e[ss]e .
ita unu[s] rei una ē rō q[ui]dditatis . s; p q[ui]dditatem
rep[er]io[r] a[li]q[ui]d i p[re]dic[amen]to nō g[ener]e unu[m] & id[em] erit i diu[er]sis p[re]di
ca[men]tis . cu[m] g[ene] memo[r]ia sit i p[re]di[cament]o qualit[at]is q[uia] ul'
pot[entia] nō e[st] ad a[li]q[ui]d . ad li id fac[it] q d[icitu]r i p[re]dic[amen]t[i]s q[uo]d
diu[er]sor[um] g[ene]r[u]m & nō s[u]balt[er]natim positor[um] diu[er]se sunt
sp[eci]es . & q memo[r]ia pt d[icitu]r accipi . l[icet] s[m] id q[uo]d ē . ul'
put dic[itu]r respe[c]tu ad memorialē . p[ri]mo m[odo] ē i p[re]di[cament]o
q[ua]litatis . s[ecund]o m[odo] ad a[li]q[ui]d . ul' aliter ad a[li]q[ui]d d[icitu]r d[icitu]r s[m] e[ss]e
& s[m] dici . nō ē i de[n]s . ea q[uae] sunt talis g[ene]ris e[ss]e a[li]q[ui]d
ad a[li]q[ui]d s[m] dici . ul' alit[er] memo[r]ia d[icitu]r ad a[li]q[ui]d i q[uan]t[um] h[abe]t
e[ss]e ex ordie . q h[abe]t ad e[ss]e[n]ti[a]m aīe . y[deo] ille tres po
sunt una s[ub]s[tanti]a . & differunt s[m] respe[c]t[us] ut patuit
i q[uo]n[e] illa ut[rum] eq[ua]lis sit sive po[tentie]. ¶ Ite si illa
singl'a eq[ua]l[i]s o[mn]ib[us] . s[ed] e[ss]e totu[m] ē mai[us] sua pte .
g[o] una nō eq[ua]l[is] o[mn]ib[us] . Ad q ista equat[i]o ii est
s[m] q[ua]ntitatē d[imen]sionis . s[ed] q[ua]nto e[ss]e totu[m] ē mai[us] sua
pte h[oc] mag[is] s[ed] v[ir]tualit[er] & m[odo] q[uo]d dictū ē.

Hic oritur q[uae]stio &c. postq[uam] determinavit mag[iste]r
su[pr]a de cog[ni]tōe di p[er] ve[sti]gia h[ic] p[er] ve[sti]gium
p[er] ymaginē . h[ic] e[ss]e p[ri]ncipia mo[re] quasdam q[uae]st[iones]
de[te]r[m]i[n]at ut sit[us] i di[vi]n[i]s e[ss]e g[e]n[er]ationē . e[ss]e q[ua]m
mo[do] q[uo]d d[icitu]r dubia & duo fac[it] . q[uia] p[ri]mo fac[it] q[uo]d de[term]i[n]at
s[ecund]o q[uia] g[e]n[er]alia unit i se h[oc] c[on]ceptu[m] . unitatem
& ordinē ad no[n] e[ss]e . q[uia] talia nō e[ss]e i dō . s[ecund]a i[bi] nec
deinde. In p[ri]mo . iiij. d[icitu]r . In g[e]n[er]atione a[liqu]a . iiij. [con]siderare
c[on]siderare . p[ri]mo . p[er]emptitatē & alietatē . q[uia] g[e]n[er]atū
& g[e]n[er]ans sunt aliq[uo] m[odo] id[em] & aliq[uo] m[odo] diste[n]ta
s[ecund]o ē c[on]siderare g[e]n[er]ante[m] & g[e]n[er]atū . t[er]tio r[ati]o[n]es et
c[on]dicion[e]s g[e]n[er]ationis . q[uia] q[uo]d g[e]n[er]at ul' g[e]n[er]at p[er] mo[dum] n[atur]e
ul' p[er] mo[dum] volūtatis ul' p[er] mo[dum] ne[cessi]tatis . iiij. n[atu]
ram p[er] q[uam] fit g[e]n[er]atio & i[de]o . iiij. fac[it] . q[uia] p[ri]mo mo[vet] q[uae]st[iones]
de g[e]n[er]atiōe i di[vi]n[i]s . q[uan]t[um] ad p[er]emptitatē & alietatē .
s[ecund]o q[uan]t[um] ad g[e]n[er]ante[m] & g[e]n[er]atū . t[er]tio q[uan]t[um] ad c[on]dicion[e]s ge
n[er]ationis . q[ua]rto q[uan]t[um] ad n[atu]r[am] p[er] q[uam] fit g[e]n[er]atio . s[ecund]a i[bi]
post hec. In p[ri]mo . v . d[icitu]r . t[er]tia . i[bi] . p[re]terea. In p[ri]
vi . d[icitu]r . q[ua]rta i[bi] . hic solet. i p[ri]mo . viij . d[icitu]r . e[ss]e p[ri]m[u]m
duo fac[it] . q[uia] p[ri]mo mo[vet] q[uae]st[iones] de[termin]at . s[ecund]o adiu[n]git illi
q[uo]n[i]b[us] q[uo]z de[te]r[m]i[n]at p[re]dicatōis i di[vi]n[i]s . s[ecund]a i[bi] . q[ui]a
tam. e[ss]e p[ri]m[u]m duo fac[it] s[ecund]o q[uo]d duas q[uae]st[iones] mo[vet] s[ecund]a
ibi . adhuc. e[ss]e p[ri]m[u]m duo fac[it] . q[uia] p[ri]mo mo[vet] q[uo]n[e]m
ut[rum] d[eu]s p[ate]r g[e]n[u]it se d[eu]m ul' aliu[m] d[eu]m . s[ecund]o i[bi] q[uo]

adque. solvit q[uo]n[e]m d[i]c[t]am p[er] i[n]t[er]p[re]tatōm ut[ri]usq[ue]
p[ar]tis . q[uia] n[on] aliu[m] d[eu]m cu[m] sit unu[s] d[eu]s . n[on] se d[eu]m cu[m]
nulla res sit q[uae] se ip[s]am g[e]n[er]at ut sit. ¶ Ite nec se
illa p[ar]s . s; adhuc. i[bi] q[uo]d mo[vet] s[ecund]a[m] q[uo]n[e]m & duo facit
q[uia] p[ri]mo mo[vet] q[uo]n[e]m si d[eu]s genuit d[eu]m . u[trum] genuit
q[ui] est p[ate]r . ul' d[eu]m q[ui] n[on] ē p[ate]r . s[ecund]o i[bi] . ad q[uo]d dicendum
solvit p[ro]p[o]sit[i]o[n]em . q[uia] cu[m] d[icitu]r genuit d[eu]m q[ui] ē d[eu]s p[ate]r
li q[uo]d dico p[ate]r p[ote]st [con]stru[i] a[d]positive & immediate ut sic
sensus . genuit d[eu]m q[ui] ē d[eu]s p[ate]r . i[d est] genuit d[eu]m q[ui]
ē ip[s]e p[ate]r & s[ic] ē fl[s]a . ul' p[ote]st e[ss]e [con]structio media
ut sit s[en]s[us] . genuit d[eu]m & d[eu]s ē p[ate]r & s[ic] ē v[er]a . q[uia] u[nu]m
ē d[eu]s q[ui] ē p[ate]r & fili[us] & sp[iritu]s s[anctus]. Tu[n]c se[quitur] illa p[ar]s
quidam. i[bi] q[uo]d p[ro]ducit q[uo]n[i]b[us] a[li]q[ui]bus a[nte]r[ioribus] q[ua]r[um] q[uo]z & duo
fac[it] q[uia] p[ri]mo fac[it] q[uo]d d[ictu]m ē . s[ecund]o ret[i]n[e]t d[icitu]r ad q[uo]n[e]m p[ro]p[o]s[it]a
s[ecund]a i[bi] . sunt ad p[re]missa . e[ss]e p[ri]m[u]m duo fac[it] . q[uia] p[ri]mo
d[icitu]r aliq[uo]s [con]cede[re] aliu[m] p[ar]te q[uo]n[i]s . ē q[uo]d est d[eu]s p[re]di
cat[ur] de t[ri]b[us] p[er]s[onis] . ut tres p[er]s[on]e p[re]dicent[ur] de d[e]o si[cut]
de s[ubstanti]a d[ivi]na q[uo]d q[ui]dam negab[an]t ; s[ecund]a i[bi] . fidei &
o[mn]i[um] p[ro]pōm illo[rum] e[ss]e h[ic] q[uo]n[em] e[ss]e e[x]ponam . o[sten]den[s]
d[icitu]r an[te]tes plurales . q[uia] sic[ut] s[ubstanti]a d[ivi]na p[re]dica
tur de t[ri]bus p[er]s[on]is i tres p[er]s[on]e de d[ivi]na s[ubstanti]a . t[un]c
se[quitur] illa p[ar]s nec ad p[re]missa . In q[uo] reg[itur] d[icitu]r ad p[re]
q[uo]n[e]m & duo fac[it] . q[uia] p[ri]mo ret[ra]ctat q[uo]n[e]m & d[icitu]r ven
tum p[ar]te [con]cedendam . s[ecund]o q[uia] auctor[itate] aug[ustini] . ad
maximi ut obviare p[er]fidē solo[rum] addu[cit] illa[m]
ac a[u]c[tori]tatē & eam expo[nit]. p[ar]tes patent s[ecund]a i[bi] . d[icitu]r q[uo]d
& i li[bro] h[ic] ri[n]g[it]ur s[ecun]d[u]m lectōis x . d. ¶ Ind[e] iste de
p[re]senti ca[pitulo] [con]tinent[ur]. p[ri]mo q[uia] suppo[nit] g[e]n[er]atione[m] e[ss]e in
di[vi]n[i]s . s[ecund]o de g[e]n[er]atione mo[vet] q[uo]n[e]m q[uan]t[um] ad y[d]e[m]p[t]itatē
& alietatē g[e]n[er]anti & g[e]n[er]ati . & i[de]o i[n]d[i]cat e[rr]or[em]
q[uo]r[un]dam de p[ro]p[ositi]o[n]ib[us] affirmatis de d[e]o d[ic]tis . i[de]o ita q[ui]
ven[i]u[n]t. ¶ p[ri]mo e[st] q[uo]n[e] de g[e]n[er]atione d[ivi]na . s[ecund]o de p[ro]p[ositi]o
nibus i d[i]ca[n]tib[us] ydemptitatē . & alietatē in g[e]n[er]a
tione . t[er]tio de p[ro]p[ositi]o[n]ib[us] affirmatis de d[e]o d[ic]tis. ¶ Circa
p[ri]m[u]m q[ue]r[u]nt[ur] q[ua]tuor . p[ri]mo ut[rum] i di[vi]n[i]s sit g[e]n[er]atio .
s[ecund]o ut[rum] sit i o[mn]ib[us] p[er]s[on]is di[vi]n[i]s. ¶ T[er]cio ut[rum] sit
in filio. ¶ Quarto utrum sit in patre.

Ad p[ri]m[u]m s[ic] p[ro]cedit[ur]. ut[rum] q[uo]d i di[vi]n[i]s nō sit g[e]n[er]atio
n[on] si e[ss]et . q[uia] g[e]n[er]atio i e[ss]et genitu[m] . h[oc] o[mn]e ge
nitū ē corruptibile . g[o] &c. p[ro]batio assu[m]pte regu
la ē p[ro]b[ati]o i s[ecund]o p[h]y[sicorum] . q[uia] si aliq[uo]d duo d[icu]ntur de q[uo]b[us]
& a[li]a duo s[u]nt dicta de q[uo]b[us] . si duo illor[um] [con]ve[r]tu[n]tur
& a[li]a duo [con]vert[u]ntur . & post e[ss]e . q[uia] genitū d[icitu]r de
quo[bus] . corr[uptibi]le & incorr[u]p[tibi]le d[icu]ntur de quo[bus] . s; o[mn]e
ingenitū ē i corr[u]p[tibi]le & o[mn]e incorr[u]p[tibi]le ē ingenitum
s[m] ip[su]m . g[o] o[mn]e corr[u]ptibile ē genitū & o[mn]e genitū
corruptibile. ¶ Ite i p[ri]mo c[e]li & mu[n]di . h[abe]t q[uo]d i g[e]n[i]
tum & i corr[u]p[tibi]le [con]ve[r]tu[n]tur cu[m] et[er]no . g[o] nullu[m]
g[e]n[er]atu[m] ē et[er]nu[m] . s; n[ihi]l ē i di[vi]n[i]s q[uo]d n[on] sit et[er]nu[m] .
g[o] &c. ¶ Ite nō ē dare g[e]n[er]ationem s[ine] s[u]i s[ub]i[ect]o g[e]n[er]ationis .
s; s[u]b[iectu]m g[e]n[er]ationis ē ens i p[otenti]a . q[uia] ip[s]e s[u]b[iectu]m g[e]n[er]ationis
ē y[le] . ut d[icitu]r i p[ri]mo de g[e]n[er]atiōe . d[eu]s a[utem] ē actus
purus . ii ul' [con]mi[s]cetur de p[otenti]a . g[o] &c. ¶ Ite p[ro]ba
tur i . vij . me[thaphysice] q[uo]d nō g[e]n[er]at[ur] n[isi] [con]positum

q̄ si gñaret̃ for̃ · for̃ eēt ex for̃ · ⁊ si gñarent m̃ · m̃ eēt ex m̃ · ⁊ eēt p̄cess̄ ĩ infinitū
Sȝ d̄s ē sim̄le simplr̄ · g° ⁊c̄. ¶ Pt̃ ut scr̄b̃ · Iac̃.
·1· apd' quē nō ē trāsm̄ · n̄c m̄ · ob · Sȝ gñō ē
motus · ido nō ē mot̃ · g° ⁊c̄. ¶ In q̄ntum
ē q̄ m̄ ĩtellc̄ali oȝ dare ūbū · Sȝ nō ē ūbū
siñ gñone · dr̄ ē sim̄le ĩtellc̄ual' · g° possib̄ile
ē ĩ gñō · ¶ Pt̃ scr̄b̃ ĩ ysa · si ego q' gñonem
aliis tribuo · sterilis ero ⁊ ī ps̄ · Ego hodie genui
te · ¶ Ad p̄o dr̄ q̄ ut h̄ītū ē sup̄us · fides nr̄a
substantiata ē sapīe d̄ine ⁊ ido nō p̄t p̄bare q̄
credit̃ si g' oīa tradita a diuina sapīa negarent̃
tur · sicut n̄c p̄spītuū possȝ ĩ fine de unitatibȝ
p̄cede si negarent̃ p̄pōnes geometrie cum sibi
alternat̃ possumus tn̄ p̄scām ⁊ h̄oc ex uno ar
ticlo p̄bare aliū · ul' ex articlis p̄bare q̄ sequr̃
ex articlis ul' ex aliqūt articloȝ p̄bare alia ·
cū g' distinctō ĩ diuinis sit articlus fidei p̄t' ad
neyū articlō ex p̄sa distinctōe possumus p̄bare
gñone · Ad s̄c̄ ē in de · q̄ sic p̄ a p̄ distinguit̃
si nō erit p absolutū · q̄ s aug̃ · vij · de trin · ca
·so · q'cq̄ ad se dr̄ · d' aliā p̄a sic altū tn̄ · g° dis
tinctō ē p relōne · q̄ s ic de bem̄ ponē dis
tinctōȝ p̄e ut nō derogaret̃ vnitati eēn̄c · relo
a' ut relō sine s̄ rōȝ sive q' dicitur s̄c respc̄
ad aliq̄ refert̃ s̄ oppōnē · ido dr̄ · v · me⁊ q̄ s
scā refert̃ ad sc̄le nō ad scītē · S' s̄ rōm
q' dicitur relōnis accipienda ē distinctō ĩ di
nis · tali a' nō ē ⁊ n̄ s̄ opp̄oi · q̄ h relō s̄ eē
distinguat̃ · dispata s̄ rōȝ quidi tatis ū disti
guit n̄ opp̄oi oppositō a' relōnis distinctiue
nō p̄t eē n̄ relōnis denotātis originē ⁊ cert
tō q̄ sic in deni ĩ h̄ũs q̄ distinguit̃ p̄ se p
absolta q̄ distinctō ū̃ fac̄ distinctōȝ p̄ncipa
le ĩ trea · distinctō a' accn̄ciū sine alioȝ an
mag ē signū distinctōis q̄ distinguit̃ sicut
ūdem q̄ eiu ⁊ leo differūt s̄ oȝ̄ianū aiarū
h̄ōc a' cor̄ma ⁊ nō h̄ōc mag ē signū dis
tinctōis q̄ distinguit̃ q̄ ĩ p° de aīa oȝ̄a
q̄ a' q̄ umbra leonis ⁊ umbra cīn nō differt
n̄ q̄ aīe differūt ⁊ sic ē ĩ h̄ũs q̄ distinguit̃
p absolta · ita s̄no m̄ ē ĩ h̄ũs q̄ distinguit̃ p
relata · q̄ relōnes q̄ respiciūt n̄ rei · h̄ūt
distinguē ⁊ h̄ sūt relōnes origīs · q̄ p orgi
gine cōicat̃ n̄ · a' a' relōnes mag̃ oīd n̄t
distinctōm eē q̄ distinguat̃ · si g' ĩ diuinis ē
distinctō p̄t erit ĩ origo · origo a' dupl̄r
ē una p modū nō tis ⁊ alia p modū n̄c · origo
a' p modū nō tis p̄ supponit originē p modū n̄c
⁊ nō sic ĩ aliis · q̄ oīs sensus p̄supponit
sensū tactus optime nal' ĩ aliis est sensus
g° ē ĩ tactu · ita q̄ oīs origo s̄ q̄ h̄ loqm
de origine ul' ē p modū n̄c ul' p̄ supponit origi
nē p modū n̄c · si ĩ diuinis ē origo ē ĩ origo

p modū n̄c · h̄ a' id ē q̄ gñō q̄ id ē gñari
⁊ origi nrāre · ips̄ q̄ dam · p° · li° · ca · vij · loqr̄
de gñone ĩ diuinis dic · gñō q̄d' sit p̄ripit ⁊ eterna
n̄c op' ē ex uis ex sba ei' p̄ducens g° ĩ diuinis
erit gñō · ips̄ ar̄ m̄ tn̄ notandū · q̄ in diuinis pōn
imus sp̄es sic gñie · ut sapia q̄ n̄ eē sp̄es
q̄ ualitatis ido p̄o sic q̄ualitates ut p̄t p̄ bū exsina
aug̃ · v° de trin · ca° · j · cū h̄ ē ut sit metū
fuit simplicitatis d̄ine sbe · uiā cū tn̄ gñie
ex p̄o l̄tate simuat̃ · In dō a' n̄ ulla p̄o ʳtatis
nō sunt tn̄ gñis · ⁊ nō l̄ic ē ĩ magnitudo
siñ q̄ntitate · ita ē ĩ gñō q̄ ē sp̄es mot' sine
motu · ut ut in q̄ dicamus gñō q̄ ē in diuinis
n̄c ē mot' n̄ sp̄es mot' ⁊ sic agnatae ĩ di
nis remouem' motū · ita debem' ĩ dē rōne
alia ĩ p̄fcōȝ designancia · ut n̄lli tates corrupcōȝ
ĩ nouacōm oppōȝ ⁊c̄ · h̄i' · ¶ Ad p̄m dr̄ q̄ ĩ cor
rupt̄le ⁊ ĩ genitū nō conuincit̃ ad p̄bacōnē
q̄ h̄et̃ ĩ s̄o ar̄ tō q̄ ĩ genitū ⁊ ĩ corrupt̄le cōu
tunt̃ cū eterno · dr̄ q̄ p̄ h̄s ēdidit solū id eē
genitū q̄ accepit eē post nō eē · ⁊ ulterius
ēdidit q̄ q'cq̄ n̄ h̄ūt uituce ut sp̄ eēt in
p̄tito n̄ p̄t h̄ēe uirtute ut sp̄ sit ĩ futur̃ ·
h̄ tn̄ ĩtellexit debuis q̄ h̄ūt eē ꝯpletū ⁊ p̄se
rexistit duab' p̄pōibȝ ꝯcludebat q̄ omne
genitū sit corrupt̄le ⁊ q̄ oē ingenitū sp̄ fuit
⁊ sit eternū ⁊ oē ĩ cor̄le ⁊ q'bȝ in sic a'tm̄ nō
p̄h̄i nō eē d' nos · q̄ nos pōnim' ĩ diuinis ge
nacōm siñ ĩ nouacōe nō pōnim' genitū ĩ
h̄ēe eē p' nō eē ⁊ p̄ h̄ p̄ȝ solō ad s̄ · ¶ Ad dicam
dr̄ q̄ ĩ diuinis ē gñō sine mutatione ut p̄tuit ·
cū h̄ ĩ nō sit m̄ ē ĩ a' d h̄ūt sili tūe cū m̄ · q̄
sicut n̄t ē id ex q° ē gñō · ita sba p̄ris ē illa
ex q° fili' gñat̃ · ¶ Ad q̄rtū dr̄ p̄ȝ solō p iam
dca · q̄ ē ĩ gñō sic ꝯpōne · possum' tn̄ dīc ser
sinolu' q̄ a'dē ē ĩ ꝯpōni ꝯ udent · q̄ p̄re
tat aduenieus ecuic ꝯstituit p̄ s̄ modū in
telligendi · sic totū dicitur aduenieus cup̄ fa
ct totū dn̄ cup̄rū ⁊ sic ĩ aliis ĩ s̄ioribȝ ūge
ūat̃ cup̄rū uȝ ypiū dn̄ h̄ cup̄rū to tim dn̄ ·
ita ĩ · nō gñat̃ eēn̄cia uȝ p̄ etas · Sȝ ū posita
sit siñ p̄ h̄ūt eēn ⁊ p̄etate · ¶ Ad · v̄m · p̄ȝ solō ·
q̄ ē ĩ gñō sic motu ·

Secūdo q̄ue' utr̄ gñō sit ĩ oīb' p̄s diuinis
et uit̃ q̄ s̄ · q̄ gñō q̄ p̄o in diuinis de nōt
p̄fcōne · s' s' p̄fcō ponenda ē ĩ q̄ h̄ d̄ina p̄ g° ⁊c̄ ·
¶ It̃ p̄ eam p̄cessione ĩ diuinis dicat̃ spū̃ s̄c̄ eē ge
nito · g° nō ē ĩ p̄a q̄ nō sit gignens ul' genita ·
s' gñō acto ē ĩ p̄a gignente · gñō passio ĩ p̄
genita · n̄ g' erit aliq̄ p̄ ĩ q̄ nō sit gñō ac̄
ul' passio · ¶ It̃ gñō ĩ diuinis ē ex eo q̄ aliq' p̄cedit
ūbū · aliq' a' nō p̄cedit ūbū n̄ q̄ se intellit · cū
g' q̄lȝ p̄a se intelligat aliq' p̄cedit ūbū ⁊ q̄libȝ
gñat̃ · s' ĩ oī p̄ gñante ē aliq' m̄ gñō g° ⁊c̄.

D

Indiuiduu e qa q i diuinis distinguut no sunt
in oibz. sz gnio distingr in diuinis. inter 1 et 2
dam. In diuinis oia sunt p igniatoz gnionis et
pcessione. g° x . Pr q pcedit ut dat nec
gnitur nec gignitur. sz hz e aliq p i diuinis. n
g i oibz erit gnio. Pro dd q sic hitu e
ea q sunt fidei p roz pbare no possum n eru
quia suppone. sz aliq suppoe fcta possu. vn
aug. i pu. xv. de trin. adoncdndu churitate d
se nelle adduce roem. q no possz ee si nllo m
ea que sunt fidei p roem pbari posset. et ideo
sic suppo dd distinctioz prin q e aduers
articlis fidei. nl xq e articls pbabamus
gnionem i diuinis. ita supponendo tres ee ps pos
sum oste gnionem no ee i oibz diuinis p. hac
sic e inde q n poni gnioz i e dare ypos
tasis p ma gnionis pcedente. q sic no est
dare motu n q mouear. n relom n q
refar ita no e dare gnione n q gnet.
posu q i ypostasim p ma gnionis pcedente
quatuor mois pt itelligi. p° q aplibz pouet
gnient plres. f° q ab una gnientur plres. g°
q aplibz gntr una. Qrto q ab unq gt
tres mois p sunt i pole. gal q ultim est
pol. et si solum ab una gnat una et dare una
rem pr ut suppoitu e. erit dare pa iq n
erit gnio cu sit dare p q n gignit n gig
tur. qr q aplib n gnient plres s pz. q
si si eet tnc eet dare p q sit eet gnans
et gnita na scu suppoitu sit tres ee ps s.
tuu n e pole i plres ee gignentes et gnite
n eade sit gignes et gnita sz q stare no
pot q ea p q aliq distinguut pu et p no
repnunt plificata i eod sic appz i buis q
differunt spe et uno ut sic spes alie dis
tinguntur p bipes et q dzupes no e pole re
pire aial ide q sit bibipes et q duipes sz
si i dnnudna ee de spei distinguntur p ee sz
i ee. no repitur uniuz ud i diuini q sit et eet
sit sz et i cu g p dne pu distiguat p gna
re et gniari. spirare et spirari su p relones
oites adi no e pole eid p gniare et gnari
l spirare et spirari. Rursu hic pole plres p
ab ead pcede p gnione. qz n e dare plalitate
gnitoz n i rebz bitab ur. Pr si eent i
plres p gnite possz accipi distictio i eas
gnm ad ee relonu qr te ille plres gniones
sn filiatones n distinguent s roz qdnt.
te g ul illa pla gnita eent un fili et nic
poie plalitatez gnitoz eet poie no plalitate
ul si distinguient eet i distictz s ee sz re
lones s ee tnsent i illi. et sic eet i distictio
s absoluta. q e q aug. de trin. vi. ca. ii.
Rursu no possum dre aplib p pcede una

p una p ma gnionis. qr q pcedit p ma gnio
nis. et q pcedit p ma gnionis pcet p mo
dum n. aplib q qu pcet ad. ul inter illo
rum e i suffices. sic indem i gnione filii
ex carnalibz penub. ul 1° q pcedit no
pcedit p mod n. Is q. xv. de trin. ca. xxvi.
ubi aug. q spc s. no e gnitu q pcet a
duob. s. a pre et filio. Una g p i diuinis
solu ab una pcet p ma gnionis. suppo g
ee tres ps i diuinis e e dare pa iq no erit
gnio. qr n gignit n gignitur q pbare
nolebam. Ad pm dd q a de pfectois i
uno q no e pfcois i alio. et io sz sit pfco
nis i alus pfois. Ad s dd q n ois pcessio
i diuinis q coicat n e gnio. no. n. sufficit
coicari nam. sz q coicet p mod n ut sit
gnio q no e i pcessione. spc s. ut i fra
patebit. Ad tciu dd q no suffic p se
intellire ad h q ab ea pcedat ubu. vn se
intellre e cu su q no. qz aulo pcet ubu
n se intelligat no tn e cu de necitate i sce
q qez p se intellit ab ea procet ubum.

Terco quer utz i filio sit gnio et uz
q no qr fili no hz n q nascedo acce
pit. sz q accepit e impre e a pre id accep
it. sz i pre no e gnio pasho g n in filio n
gnio acto cu no gnet. g° x. Pr filiato e
q omis gnionem. sz qui i e q ole gnionem
cessat gnio. cu g filiato sit i filio. gnio n
erit i ipo. Pr q gnat no dn e. s sz filio
cu sit ds maye gnent ee. g° x. Pr sz boc
i h. de trin. ro relonis sunt no i eo q
e ee. tnc argno. aut gnio. dic relonam
no. si no tnc q roe e i una p e i oibz q n
gcede. sz e relo. et cu ro relonis sit n i eo
q e ee no erit i aliq p. In oriu e qr ergo
q filii gnat distingt ab aliis. vn dz. vi.
de trin. ca. ii. q pz et filii. no ambo sit filii
et no i eo q filii gnat et e filii gnat et e filii
ab aliis distingt. sz pcrates p q s aliq disti
gunt. hui ee i distinctis g° x. Pro dd
q gnio quatuor i ptare ul i p° morn sn imu
tatoni. qr gnio e spes mot ut pt bai. ex
iii. phic. s° i prat unitate in et plalitate
i suppoitis. qr gignes et gnitu sint unu in
foz et pla mio ut ul g. i. viii. me. t° ac
ceptom ee ab a°. qr gnitu accep ee a gig
nente. qrto i prat anitatoz p mod n qr
gnio e opus n. et io gnionem no ponere
i aliq° quadrup p ee ro ad p seus. una
sz gnio illa e mor ul tsmutato qr cu
illa gnio sit una nur uie oncta natura
cessat gnio. et io ul plis q q din aliq
gnat caret foz que e tmin gnionis

et quia a forma tantum est esse tale non dicitur esse. Et ideo bene dicitur. Sed est igitur generatio in eo est generatio [illegible]. Ad quartum in aliquo non accedimus generationem est quia non plurificatur vel suppositum in unitate naturae. In ceteris vero ex quibus cum [illegible] cognitionem ascendimus dicitur est cum lumen una sunt in re nisi. Item cum quae constituunt extra in sua non plurificatur in eadem specie nisi pluries in hoc et xiiii. [illegible] de sole et aliis sicut de celestibus corporibus. Ista autem in plurificatione non convenit rationi forme. Quia si forma quae in unum sunt est apta nata de se plurificari in eadem specie. Sed causa est quia constituunt extra in sua. Et alia causa potest sumi ex parte forme. Quia forma quae non est apta nata recipi in materia in eadem specie non recipitur in pluribus suppositis sicut sunt forme angelice. Et ideo talia non producuntur in esse per viam generationis quia in una specie non recipitur pluralitas suppositorum tantum ipsius forme. Ista autem causa assignatur in [illegible] duplex. Sed radice est una. Quia in rebus creatis esse distat ab natura non potest vel esse pluralitas suppositorum nisi sit vel pluralitas in esse. Et quia pluralitas esse in [illegible] pluralitas [illegible] non est pluralitas suppositorum nisi sit pluralitas [illegible]. Et quia non generatio nisi sit pluralitas suppositorum ea in quibus non plurificatur [illegible] esse per viam generationis non accipiuntur. Et ideo ille due cause assignate quare aliqua non generantur in ista causa conveniunt quia in eis esse distat ab natura. Sed causa quare aliquid non generatur est quia non habet esse ab alio acceptum. Cum omne generatum a generante accipiat esse. Contra causam lumen assignari potest. Quia esse quod non habet nisi acceptum per modum nature sed magis per modum causalitatis. Potest in non esse generatio in aliquo creato quod habet esse et nature est ad actum pertinet generatio in creaturis. Si quaeritur quare fit non est. Potest tamen in eis esse processio in esse per viam generationis. Item sed non est generatio in rebus creatis in quibus esse distat ab natura et nature [illegible] plurificatio et non solum in illis non est generatio. Sed [illegible] per rationem in esse procedunt. Item tamen generatio passio non est in patre celesti quia non accipit esse ab alio. Item ad quartum non est generatio in spiritu sancto. Quia per modum nature non procedit in esse sicut filius autem simpliciter debemus concedere generationem esse [illegible]. Quia generatio quae in ipso ponimus non dicit motum. Et ideo in ipso habere esse semper non. Sed igitur et semper generatus est. Unde Origenes super Ieremiam. Salvator noster et sapientia dei splendor est eterne lucis. Splendor autem non solum nascitur et deficit [illegible]. Sed quoad [illegible] oritur lumen ex quo splendor oritur [illegible] oritur et splendor claritatis. Sic ergo salvator semper nascitur quia magister postea sumitur. Et ideo Origenes exponit et approbat dicit quod filius semper nascitur non quod eius generatio iteretur. Sed quia est eterna et semper est. Non possumus negare generationem non esse in filio. Quia licet non divina que per generationem filius sit in plurificatus, tamen per hoc generatio non tollitur. Quia esse an differt in filio non per hoc tamen sed negare possumus. Quia esse quod habet a patre habet et acceptum. Quia sicut Hylarius. Non habet filius nisi quod nascendo accepit. Et sicut Augustinus. Filio esse est quod a patre sit. Non per hoc quantum. Quia esse filio per modum nature concretum cum procedat per modum voluntatis procedit Spiritus. Filius per viam generationis in esse et generatio et spiritus sanctus per modum processionis existit. Ad primum dicendum quod non habet nisi quod a patre accepit et quicquid habet hoc filius habet a patre. Non tamen oportet quod habeat ea eo modo quo pater. Quia si non dat quod non habet. Dicit ut non habet ut dat aliquis solum denarium et si solum denarium non habet. Ita pater dat essentiam quam essentiam habet. Dicit tamen cum filio ut non habet. Quia non habet per generationem concreatam ut habet eam filius. Et ideo generatio passiva est in filio non in patre. Ad secundum dicendum quod habito quod aliquis consequitur per generationem cessat generatio. Unde est pertinet generatio et motus. Quia habitis bonis presentibus in [illegible] cessat motus ut dicitur in primo de generatione capitulo de agente et patiente. Generatio autem quam ponimus in filio non est motus nec mutatio. Ad tertium dicendum quod generatur non dicitur est pertinet generatio dicit fieri. Sed generatio quam ponimus in filio non dicit fieri. Nam filium illum modo filius numquam generatur et filium modo negat Augustinus lxxxiii questionum questione xxxviii. Filium semper nasci. Quia si semper nasceretur numquam esset. Numquam filius esset ut ibi dicitur. Ad quartum patebit solo cum [illegible] disputabitur utrum relationes sint extrinsecus affixe ut posuit Porretanus.

Quarto queritur utrum generatio actio sit in patre et videtur quod nulla generatio sit in patre. Quia sicut se habet motus ad mobilia sic se habet generatio ad generandum. Sed non est motus nisi in eo quod movetur ut ostenditur in iii physicorum. Ergo non est generatio nisi in eo quod generatur. Ergo etc. Preterea motus et motum idem sunt et non differunt nisi secundum quod differt una et eadem via Athenis Thebas et Thebis Athenas. Et propter istam rationem temporis in eodem subiecto sunt motio et motus. Quia in moto. Cum ergo sic se habeat generare et ad generari ut movere ad moveri sequitur idem retinere in eodem subiecto ut in generato et non in generante sive in patre. Preterea in generato est [illegible] generationis. Sed contraria non sunt in eodem cum in generatione sit in patre sed dantur. Generatio non est in ipso. Contrarium est quia generare est paternitas. Paternitas [illegible] sed paternitas est in eo cuius est paternitas. Ergo generatio actio quae est idem quod generare est in patre. Preterea generare dicit relationem per quam pater refertur ad filium. Sed talis relatio est in patre. Ergo etc. Responsio dicendum quod per generationem quam inducimus in istis inferioribus ordinamur in generationem divinam. In generatione istorum inferiorum duo est considerare. Primo motum ipsum vel mutationem. Quia sicut Philosophum generatio motus est accipiendo large motum ut est in iii physicorum sicut ut sumitur tertio physicorum. Vel mutatio accipiendo stricte motum prout in illa non est motus ut sumitur v physicorum. Secundo [illegible] sive relationem. Quia sunt in agente et paciente in generante et generato et in ratione relationem ut patet habetur ex v metaphysicae capitulo de relativis et x libro de trinitate capitulo vii. Si consideramus generationem in quantum est motus vel mutatio. Sic generatio solum est in generato vel in [illegible] passio ex quo est generatio. Sicut motus solum est in moto

Sed si consideramus eam ratione respectus hic dicitur aliquid in utroque modo. Quamvis secundum philosophum in V Metaphysice tamen sunt genera relationum quia quedam dicuntur [illegible] quedam [illegible] relativa [illegible] ponuntur aliquid in utroque [illegible] in quibus relativa ponuntur pater et filius ratione generationis relationis generatio non solum dicitur aliquid in generato [illegible] generatio in divinis dicit relationem sine motu, ideo ea que competunt ei ratione motus non debemus ponere in divinis in quibus non ponimus motum; ea autem que competunt ei ratione relationis debemus ibi ponere. Sed quia secundum hoc generatio ponit relationem in generante et genito, concedere possumus quod non solum sit in filio sed etiam generatio activa sit in patre. Ad cuius evidentiam notandum quod sicut generari non est aliud quam [illegible] filii significata per modum passionis, ita generare non est aliud quam [illegible] patris significata per modum actionis; et ideo sicut generari est in filio, ita generare [illegible] non est in patre, et universaliter est generatio in filio generatio passiva, in patre generatio activa. [illegible] quia generatio absolute sumpta magis denotat passionem sive originem [illegible] actionem, si simpliciter et absolute loquendo concedimus generationem esse in filio, non autem in patre; concedendum quod generatio sit in patre si cum additione fiat dicendo generatio activa est in patre. Ad primum dicendum quod generatio prout sumitur in divinis non dicit motum, et ideo non est comparatio generationis ad generabilia sicut motus ad mobilia, sed relationis ad relata, et ideo sicut in hiis que referuntur realiter relatio ponitur in utroque extremorum, sic generatio [illegible] ponitur in patre et filio. Ad secundum dicendum quod [illegible] generatio in divinis [illegible]. Ad tertium dicendum quod in generatione [illegible] ponitur in patre non dicit [illegible] quia ingenitus [illegible] sonat quod non est ab alio, et generatio [illegible] esse ab eo [illegible] non repugnant. Et ideo cum dicitur ingenitus est in patre, id negatur generatio passiva que non est in eo, et cum dicitur generatio est in patre intelligendum est de generatione que est activa que est in ipso.

Postea queritur de propositionibus quas ponit magister in littera et primo utrum ista sit vera: Deus genuit alium Deum. Quod [illegible] convenit alicui competit ei esse quod est de ratione illius; sed generatio est in divinis, quia Deus Deum genuit [illegible] omnia ea que sunt de ratione generationis. Sed alteritas et distinctio sunt de ratione generationis; ergo si Deus Deum genuit, Deus alium Deum produxit. Item cum dico Deus Deum generat, [illegible] Deus aut stat pro patre aut pro persona; si stat pro patre [illegible] generat quod non est verum; si stat pro persona, cum persona generat aliam personam, Deus generat alium Deum. Contra. [illegible] ipsum cum ergo Deus non genuit [illegible] eundem Deum, ergo genuit alium Deum. Responsio: [illegible] magister quod eam negat. Ad primum [illegible] persona generat alia persona [illegible] dicendum Deus generat alium Deum [illegible] de Trinitate [illegible] quod pater et filius sunt unus Deus [illegible] unus Deus. Ulterius queritur utrum genuit se Deum [illegible] epistola ad Maximum [illegible] ut haberet filium de se ipso non minuit se ipsum, sed ita genuit de se alium se ut totus maneret in se. Contra: si non genuit alium Deum, ergo genuit se Deum. Responsio: magister in littera negat hanc: Deus genuit se Deum. Contra Augustinus de Trinitate libro I capitulo I: nulla res est que se ipsam gignat ut sit. Et ideo secundum eum in eo magnum errorem est putare Deum eius esse potentie ut ipse se ipsum genuerit. Ulterius videtur quod ista propositio sit falsa: Deus genuit Deum qui est Deus pater, quia quandocumque aliqua [illegible] predicantur de alio [illegible] possunt predicari [illegible] se habent [illegible] ad [illegible] ut sic est homo albus [illegible] est homo et albus. Sed si Deus genuit Deum qui est Deus pater, ergo genitus a Deo est Deus pater. [illegible] genitus a Deo est Deus [illegible] genitus a Deo est pater, quod falsum. Contra: [illegible] si non esset nisi unus homo et ille esset Sortes [illegible] esset homo [illegible] homo qui est homo Sortes, cum tamen non sit nisi unus Deus et ille sit pater [illegible] genitus a Deo est Deus qui est Deus pater. Ulterius videtur quod [illegible] genitus a Deo non est Deus pater, quia non [illegible] negat quod prius se ponit; sed prius se ponit Deus pater, ergo deitas et paternitas negabuntur [illegible]. Responsio: [illegible] magister quod dicit eam non esse falsam sed multiplicem. Respondeo dicendum quod [illegible] ut dicitur V Metaphysice [illegible] identitas est unitas in substantia, ita alietas est distinctio [illegible] Deus genuit alium [illegible] quando aliquid dicitur aliud in substantia [illegible] et ideo notandum quod in istis [illegible] substantia [illegible] aggregatum vel individuum [illegible] omnia alia [illegible] in substantia [illegible] individuum [illegible] aggregatum [illegible] individuum [illegible] ibi [illegible] similitudinem [illegible] aggregato [illegible] individuo [illegible] hypostasis [illegible] genus [illegible] species [illegible] de Trinitate [illegible] hypostasis [illegible] substantia [illegible] non est [illegible] substantia [illegible] subsistere [illegible] subsistit [illegible] suppositum [illegible] subsistitur [illegible] substantia [illegible] ulla [illegible]

n e ipm ee. Ex ista tcia sequitur qrta. qr i reb
creatis n n e ipm ee. h ee ei e ee q acqrit
in suppo^to ee. sic pse ee. mag ppetit suppo
qua n^e. rō qr sba d ap se ee aggretu vl in
diduu d mag sba q ge r spes. vt p i. vi. met.
negat n sia ee sbas. Indiuis a qr n e ipm ee
no mag ppetit ee ypostasi q n^e. rō non
mag. e sba ypostasis q n. ex i^o qrto se qn
tum qr no mag ppet ee ypostasi q n^e. qr
n e sui ee. se q ad multiplicatom suppo no
multiplicat ee n^e. cu n no hat ee ex eo q e
in suppo^to. r ita p ee distincto i sba. q e sup
poitum sic i sba q tendit sibe p q no e dis
tincto in sba q e n sic in sba q tendit sibe se.
ex isto. v. se solo qo uis. qr cu i reb creat n
sit a^d suppo n sit q n sy qui e distincto sup
poitor e i distincto n rō si accipiat alie
tas p sba q e suppo sic p sba q e n simplr
r ab h distinctoe ocedi d qui e i alietas suppo
q e alietas sup cu ad tale alietate se alie
tas n^e. In do a no e s qr e i distincto sba que
stat p suppo^to abs eo q sit i distincto sbe p
stat pn. i ug ds pr no genuit sedm rone
distinctois p se gignete r genitu n aliu diu
rone vnitatis n^e vtraq g negata d ut una
g negat. distinguunt tn q aliq h q dico aliu.
qr sit ie sbantiue tc e locutio va r e s genuit
aliu qui e ds. si tc adiectiue tuc e fl a. qr tc
e sens genuit aliu diu. i. genuit diuisu diu
cu qr loqdu e ut pret. r ista distincto n capit
necessitatu mod cu magro nri negada e.

Ad p^m. dd q alietas e de rone gnis n alietas
i n h alietas i p. h qr cu d aliudiu po alietas
n^e. io no ocedi n forte cu addit dd diu q^m
misi. Ad s dd qr ds suppoit i p s. tn qr gig
te no p n^e h suppoito ut dic dam. li. c. ca.
xxviii. io cu dico ds gnat ita ds suppoit
p suppoito q no suppoit p n^e. vt q simplr o
cedi. h ydeptitas r alietas p attendi ex pte
suppoi r ex p te n^e. r p dat intelligi alietas
i n diuido aliu diu io no ocedi. Ad tcm dd
q h h sit n i reb n distat ee r n n ad plifi
catom suppoitor se plificatio n^e q n e tru^m
i p^is diuis. Ad i^d q ulti^o qrit utr genuit
se diu dd q no ut pz p dca. sp roes tn no. q
ds genuit sedm tpli p intelligi. vno mo
ut se sit ablatiui casus. r tc e sens genuit
sedm. i. genuit diu de se. i. de sua sba. al mo
se p ee cas accusatiui r h dup^r. vno m ut sit
locutio expssiua. ut dicat ds genuisse sedm
psona s equale r ofore. sic d amic alt ipse.
ut pz p h. ethi. viii. et ix. r n ista d nob ssiba
e locutio va. qr pr genuit filiu de sba sua
ut pz p aug. xv. de tri. ca. xiii. r genuit

filiu s eq le psona. ut pz p eu d. vi. de tri. ca.
iiii. r xvi. o. sp q fili^s p dica alt ipse. r m p
intelligi genuit se diu. qr genuit eud i p
r s e locutio fl a. qr ul seipm gnat h saluat
r sp h pz solo ad obia. Ad i^d q q ulti^o qrebatur.
vtr genuit diu q e ds pr. dd q q aliu
fac relonem p^l ut dd nisi q dapnauit
saluauit. no tn fuit ead p nisi q fecit
utrumq sicut utruq nisi. fuit aliu fac relo
p le. ut q scipsit bucolica q r georgica si
accipiat q p^o m. s e va genuit diu qui
e ds pr. qr gignes r genit e ds r uoz e ista
ppo q p iuita. qr uisi dapnat r saluat no
fuit una nisi. h gignes r genit sunt un
ds. sig facat relone p le e locutio fl a.
qr no e q^d ead p genitoris r geniti r no dd
e cu magro q sane r pue itelligi p. Ad
tcm dd q no sp qui nego negat totu ne
gat utrq diuisim. qr no valz n e ali albu
g no est animal.

Postea que de ppoib affirmatiis de do
dicat r cr h qrut^r rca. p^o utr aliq ppo
affirmatiua de do dca sit vera. Sc^o utr n diuina
de do pdicet i abstcto. Tcio utr a^c p sedes
pdicentur de ipo in abstcto.

Ad p^m s proce. ur q nulla ppo affirmatiua
de do sit va. qr ois tal ppo exprimit pe.
h ut d i h^o pyarcha. e sigt qda opom q
si o poitas no e itellic. n g nulla opo ppo
q exprimit p e de do no inficat s3 hui e ppo
affirmatiua. g o r c. Pt sy pdicatu affirmatiue
dcitur de aliq^o d i ptencia de aliq^o d i sba.
s3 do n^l test. Pt. s f dyo^ys so de angelica
ierarchia negaciones i do sunt ue sunt affirmaciones
n o i opacte. Pt affirmatoes sunt incollunci
teure q d e. s3 s dam. p^o. li. ca. nis de do q
e i cop hensible. r io igtur. Pt In qrui e co
i. xii. met. q ulr q sca vita ppe dicitur
de do. r p h s i eod. xii. q ulr q ds e nimis
nobis i fine nobilitas. Pt s boe^us nulla ppo
e maior. q i q ide de se ipo pdicatur s3 hui sunt
ppones affirmatiue de do dce g^o r c. Pt s. v.
de tri. ca^o. x. d q ds e magn^s r q mag
nido r o po de do ppe pnunciari possunt. Pt o
dd q g^o. i. xii. met. dis greci pretat q om
illud. q no aliq de do affirmatiue d i possunt.
ad c^o euidenciam no q pdicatu r sbm i omi
ppoe affirmatiua sunt unum r dno. qr si ecet p
omne mod diu r diuisa ta ppo illa n eet
va. sic eet poner mod unu sbm r pdi
catu. tuc eet ppo fotis no possi. cu oms
ppo requirat ptes duos r pont reqiuit diu
aliq mo r io inde dar q^o q i oi ppone
affirmatiua ul requir pdi^a ad sbm unitas

i pl'alitas distinuerit triplice unitate triplice
plitate p'dica ad sbm dicens q' aliu p'dicamia
sbm sunt una p p'dicatoz et plia p interioz. alia st
una p actualitate et plia p potentiaz. alia sunt una
p eentia sive p re et plia p siltendine. p'mus mo
repit i rebz intelligibilibz liz sinoz actuu. cu dr ho
e albus ul sapies et bn. in talibus q' e unitas
p'dicatois i quam intellectus 9strinit extrahibz p
p'omi una p unitate p'dicati ad sbm. tn plurali
tas e i p i tentione i qua id q' itendit intellectus
de hoie no e id cu eo q' itendit de albo ergo q'
ho et albus no dnt actualitate. una p'ht illas
intentio intellectus. s'ds modus reperit i p'dicatoibz
eentialibz i rebz sensibilibus cu dr ho e al. ho e
ronalis. na oia ista p'dicata q p'dicant de homie
eentialia sunt una p actu. qz in re p' ee actualiter
hec no reperit nisi unitas for'. alr. n. distinctio
no eet in ea in re. p tn ee pole q' hec res
q' e ee q' ht apud intellectu. qz sensibilia sunt
intelligibilia i po. sic repit i his p'dicatis ise plitas
et 9positio ad sbm. alr. n. ordinato p'dicati p'st
et sups. p coalternas et coaltnatu eet ianis et
uacua. t'cius mo repit i rebz abstractis et i uni
tas p'dicati ad sbm excellit omem unitatem
dcam et potissime i summe abstracto ut i deo de
quo hic loquius. no. n. possumus dre de p'pone formata
de deo q' i p'dicatum et sbm ht plia p i tentoz. qz
tc i deo eet pluralitas aut rer i aliquid p actus
q' e q' angelus. et si h' unitas p'dicatoz i p'poibus
talibus excellit. unitate in p'poibus actualibus.
n' i dre possumus q' p'dicatum et sbm i
talibus p'poibz sit plia p p'om. qz i deo quicquid e e
intelligibile i actu. unde et y. metaphysice d' eo. q' e ac
tus purus cui no admiscetur aliquid de po. et mlt
sic ant tales p'pones unitate p'poni formatarum
de sensibilibus sed est g' repit mg unitas p'dicati cu
sbo i illis enunciatoib. ut g' id s'dit q' sunt
una p re sive p eentiam et plia p silitudine sunt gn ea
lia una p eentiam. qz una re et una eentia ut dicitur
respondet ut fundamentu oim illaz p'fectionum q
de deo d' possunt. sunt tn p'dicatum et sbm plia p silitudine
qz intellectus nr. q' p se et p'o intelligit hic sensibilia n
ualet ascendere modo suu et designare a capq
citate diuine excellentie q sunt i ea uno apprehendente
mo ois plibus et illa pluralitas e p silitudine. qz intelligit
illas p'fectiones eo m q intelligit p'fectiones p'ticipatas
q cu sibi sint 9strinit plitate aliq. et io qz p
diuersas rones appbendit intellectus q de deo
enunciat. talia de deo dca ut i p'dcm est. ochy dr
no sunt synonima. pz g' q' plitas i p'poibus aff
matis de deo dictis e p modum et p silitudine. ps q' tersio
q' intelligimus ita e i deo. unde si intelligimus sapiam diuinam
sapia ita e i deo. n tn e i deo ut ea intelligimus. unde q.
i d' his p'pones assimilat p'poibus mathematicis p quas

ea q intelligimus sunt i rebus s no p' ea in
telligimus. qz intelligimus lineam q e i nat. s n
pure e i nat. ita intelligimus sapiam i deo et ita
sapia e i deo. no tn ea intelligimus ut e i. ex
quo apparet q' his p'pones unitate sua excellunt
omnes alias p'pones ul q' illitate rei et 9plexitate signas
p'pones excellunt. rone tn mo sunt i 9pacte et no
nos ipsi possumus tales p'pones recitare ut dico
immutabiliter. ds e sapiens. s no e sapiens eo m q' nos
intelligimus. Ad p'mu dd' q' e sic significat q'dam
9positionem. s ista 9po no e sic realis. s e alia s maius
intellectu solu. et s e 9po extre ista. qz sic int
9positiora se intr' nis simpla. ita simpliciora
se intelligit ut 9posito. sic ds intelligit multa i nat
litis. s. ds. s'. vij. de diuinis noibz. sic intells
nr i t' summe simplicia ut diuina ut 9posita.
Ad s'. dd' q' illa i hoc ut e n p modum intelli
gendi. Ad t'cium dd' q' affirmatie diuine in
9pacte no rone rei s rone modi ut patuit.
Ad q'rtu dd' q' de deo q'd e. e oio ignotu qz p
fectiones q's i intelligimus mo affirmatio n sic i ut
eas intelligimus ut eas. ut eas cu n intelligimus.
unde id damascenus. q'd q' diuinus i deo affirmatiue no
nobis ipsi. s ea q sunt ee una ei 9dunt. et s. n. bo
et si iustu et si sapiens et si ceteris diuersis n n'gas
di s ea q sic ee una. exq p q' n negat hic p'po
nes ee i deo s negat modus apprehensionis
nre ee in 9pactum q' concessimus.

Utrum illa que nominatur n di de deo p'dicentur i abstrac
to ut dicatur ds e deitas. et uidetur q' n. qz sic
humanitas se ht ad hoiem. ita deitas se ut hic
ad deum. s ho n e sua humanitas g' et c. Ad hoc d' e
deitas. ea q unificat de deo unificabiliter de deitate.
s ra e illa ds generat. g' et ra g deitas generat q' n
accedit. Ad sp' fo'a opata ad suppositu ut hic ro'
suplicatur. s mag' sup' de sup'o n p'dicant i abstrac
to g' et c. In 9'riu e qz sup' e q'd q' ht no sic de
deitate ht ds deitas e. ait. vij. de trin. ca.
v. o' q' trinitas e una eentia. s eentia i e id q'
deitas. g' deitas de trinitate p'dicat. Ad hoc 9
ut g' p'dicat de eentia ut q' no. qz sic p'dicatum
ht ronem forme. s p' oppa adeentia no ht ronem
forme g' et c. Ad sp' sp p'dicati r' si dic a'd i sbo s
h' no d' supposita i forma e forma dicant ee i supposito
no supposita i forma g' et c. In 9'riu e magr in
libro q' probat p multas auctoritates q' sic deitas
p'dicatur debet p'dicari ita et p'dicatur de deitate.
Ad hoc dicendum q' n no p'dicant de supposito i abstrac
to sup'ra n i plicat suppositum e. et n i abstracto ht
ronem ptis i rebus creatis et ps q' toto no p'dicatur
. iiij. top. d' cor no ee p'dicatum. cu hat roz ptis. et
ps p'dicatum no possit genus tn p'dicatur. quia a'
i rebus creatis et i abstracto hat ronem ptis no m'dis.
q' tantu et ps i includendo et excludendo tenet m'd

oppoitu qr quito q'd pla icluc tanto magis
ht roem toti9. zquito paucora tanto mag ro
pcis. In excludendo q' co9. qr quito q'd pau
cora exclut mag ht ro toti9 zquito plura
mag ro ptis. h' uo sciend' q' suppo' fi uer
ne d' pt fieri. vno m accepcoem p se et
sbe h. q° m accepcoem simplice z sb ee coi.
p° m cpatu ad una ht roem toti9 zi clusiue.
qr aliq icluc q no ptinet ad u3 ut ee z oo
nes m° accepta tn i sua uitate ht rone
toti z si no iclusiue saltem exclusiue. qr dato
q suppo' s° acceptu no iclndat ee actualle
z oones m° no tn ea excludit. n tn i ab
strcoe supta talia no solu no icluc h' zex
cludt. flam humanitas q e ra ho' i abstcto
supta e r° q° ho e ho. i li q' no solu n jcludi
ee z oones m° h' z excludi. qr pli' ho n
ht q' sit ho. z s pz qr i rebz catis fre q'd q
no ptz ad um q' q'd ul' icludit suppoitu ul'
no excludit sic suppo' ht ro z coti9 r n i
abstcto. zqr ps no pdicatr de eo ut i abstcto
n pdicatr ipe de aliq° cato suppo° ad ite
du q' h n in abstcto de rebz catis p'dicet ut
i ipe n tn cplit repit inpetas i oi b' hi p
dicatoibz. ic ro qr ro ca qr h° pdicato ee
no pot. qr aliq sut i supposito q no ptinet
ad ea. z io quito pla sut i supposito iptinen
ad um tanto pdicato e mag inppa. zqr i reb
sensibilibz sut ee z oones ul' q ad um no
ptinet i reb' itelligibilibz no sut oones
m°. no e adeo ippa itelligen e sua qditas
sic e ho sua qditas. z pp h' ame. qcessit m
telli9 ee sua qditate. si g' eet q'd icl' it eet
q' b ee q' haret i ipo no cusistret i illa. tc i°
ipe eet sua q z sua qditas. hi9 q' e ds z ido
ipe dic possu9 q ds e ditas z ds e sua qditas.
s huic mod hac qoem detiat phs. vij.
me°. u qrens utr suppo' sit id' cu sua qdi
tate soluit q' i huis q sunt p se e id. i huis q
sut pacus uo. g' de q' e ipe p se. qr i eo n
e pacus potissie e sua qditas cu i eo ulla
sit cpo ul' q'd reali aut distictu. vn z ph s
expot se i seri9 cpa sut p se q sut p° sbe
dicet p.q' ee sbas i q'bz n e cpo. cu g' max
de9 s° sit p° sba. max sit i q n' e pacus po
tissime e sua qditas. li z i mut aug. v.
de trin. ca°. ij°. dicet ds max e ee z ei max
cpetit ee. qr ei ul' actu b q' de sbe actuaia ca
piunt. pz g' q' i do n' e pacus. in sbis sbib
sut nulla pacus. sbe itellectuales medio m
se hut. z ido deus ppie est sua deitas
sbe sesibiles nullo m sut sua qditas itellie
q' aliq° m e sua qditas q° m no. ipe q' co9
aliu lo deeis ac si eent sua qditas dicens
i. viij. me° oia q carent m' i ntellectuali z se
sibili vnuqdq e id cu ipso q' dat sinu ee. et
qditas z ee° ieis sut id. Ju° q' dcaa d q.
i oi fo3 eit fo ps' diff q q° tn qditas z e
ee° Ad p'm d q' no e sile de humanitate z
hois z ditate z d'iit patuit Ad b d q' si de
e ditas. no ual3 q' si de9 sit qt ditas guari
pdicato ista cu d3 ds e ditas eet p i plicato3
suppo° ut pateb i distictoe. v. ista q' n est
fal h e p idepticitate Ad tcu d q' fo ap
ata ad suppo' ht ro simplicoris. ul' b rem
p b ro. simplitas q' b ro3 solu no tollit pdi
cato3 z hi9 e i ppoito Ad q° q' ulti9 qrebat
utr p° possit pdi de ee. d q' adiecens d°
e pdicato fo3l' z p idepticitate ipe pdicatu q
ut hitu e. eo i quibz u' e pacus suppo'
e id cu sua qditate. hi9 q' e p° dma cu sit i
simp ut ee. z io p idepticitate pdicabi3
p° de ee h fo3lr. q'gtu cpata ad eem no
hat roem fo3 i de i m pdicatoibz argue
bant rones z p h pz solo ad oia.
Ercio que ur alie pcones q sut
modo pdicetr de do i abstcto ut dicat
de est sua magitudo sua sapia. xlij9. xiij.
q' no qr de suppo's catis no pdicat hi9 pco
nes eo q' supp p se exsistut. cu g° diuina
supposita max p se existut. hi9 pcones
eo m° q° dns de eis pdicabut no Vi
deo max ee g° hi9 attributa de do pdicabut
ut dnr ee. h sape scire dnr pcones p mod
ee sic sapia scia p mod ee. g' dicem9 dm
sape dm scire no dm ee sapiam l' sciam
Jo si talia do cpetut max ei cpetent
p se supta ut dicat p se uita p se sapien
h b dio. vi. de dinis noib9 de9 e ca p se
s3 pcones catae no pdicant de do ee in hr
g° z te Cotrariu e aug. vij. de tri. ca°. ij. u
ait. q' pz z fili9 sut una sap. una ee. et
phs. xij. me° q' ait q' de9 e uita eru9 no
bil' i fine nobi' z q q d° sciam z uita ipe de
do d' q' no eet n ista i abstcto de do d3 eet
Jeo d q' pcoes i abstcto n pdi de pcoi
q dm p' e ca. uia e si illa pconi h ht i
sin plen ite. s3 p paripacoi z grues cate
pticipat magnitudie3 talias pcones n sut
sua magitudo n sue pcones. de9 q' q mag
tudine z talias pcones excellet p lit cu pri
cipa lie e sua magitudo. si ro3 tus aug. v.

de trin. ca. x. dicens. In hiis g° reb9 q° ē mag°
q° q° alio magnū ē magnū ē. x ps. n̄ h̄ est
magnū q° mag° dom9 x se2 de9 autē n̄ ea
mag°tudie mag9 ē q n̄ ē q ipē ut q pncps
ei9 sit. x sbdit q se ipō magnū ē. q ipē ē. sa
cū ēē pt. q q tales pfeones h̄ nō ē sipp° ē
q q h̄t. m9 nō exist seq° q pfcones existentes
i metaphica sū i qpo° i abstēto nō pdicent
de ipō. s existes i simp° pdicet. x istā rōm
tāg augs. vi. de trin. ca° vij. ū ult q ōmis
creatura in q si sit multipl. de9 q simp° sit simpl.
x nō h̄ in simpli. nōiet ut bon9 magn9 sapies
bts. oīa tn̄ 1 unū sūt. q 1 id ē magnū
q sapiā x bōitas q sapiā x mag°tudo q oīa s
ipm sūt ipē de9 x i ipo unū sūt. t ē. silr
attributa sūt actualia i ipo suppo°. x q actus
nō ēenli pdicat de eo c ē actus id magnū
h̄ns magnitudie x actualē nō ē sua mag°
ut bonū bonitas istā rōm tang° aug. viij. de
trin. ca° v. vb dic q de9 ē iq° nō ē ad tāq i illis
q neplas ē dce ut ipe sbsit sine bonitā
itq sua bōitas nō sit sbā ul po° ēēn. neq
ipe ds sit sua bōitas. h̄ i illo sit tāq i sbo.
bōitas g° dīna i abstēto de eo pdicat q sic
actus i illo. ⸿ Qrta ēē pt q i suppo° ē ad q
nō prim ad pfeoz. na sic dicebāt q n̄ i reb
nō pdicabat i abstēto si iceret eiit ad q
n̄ pdicat de suppo° si i eo sit ad q n̄ sit
bonitas. hāc rōm tang aug. viij. de trin.
ca° iij. dicens q de9 nō ē ad quā ipī bonū
sū ipā bōitas q id ē. est g° de9 sic pfes
i abstēto. p° q nō h̄t eas pncipalit. s q
h̄t eas n simpl. t q nō sūt i eo actualia.
q i to q h̄ i eo q ad pfces n̄ ptient l' real
lem differat a q° pfcōe existe i ipō. ⸿ Ad p°
d q pfcones ēāe sūt actualia x id n̄ pdi
cantur de suppōis q p se existūt. h̄ h̄ non
sūt pfectiōes dine. ⸿ Ad s° d q attributa
abstēto nō st q° q ipm ēē. vn̄ aug. vij.
de trin. ca. vij. magnitudo ē id q sapia et
bōitas x h̄ oīa ipm ēē. ⸿ Ad tām d q ē eq
uocatō i p se nita nā i p se nita ut id dnō.
ide ait. dē dup. ut q forte res ēāe nunūt
x tal' p se nita nō ē de9 h̄ ei cā. t q ē cā oīs
nite et talis per se nita est deus.

P ost h̄ qrit xc. ps q moūt mag. qōes
de g°ōe dīna. q° ad p de mpritatē et
alietatē. h̄ mō q° ōz q° ad id q ē i gignēs
x gēitā x duo facit. p° mōz qōes s q ēen
dīna possi dia gigneēs l' genita. s° ūa unī
ēēn dīna sit id q° ē gūo. sa 1. dē q̄ ēē p°
duo facit. q p° pmittit qōnes tres x deriat eā
ut aliā ptem. q° p° ē utrū ēēn dīna sit gēita
sa ut g° sit gigneēs. t° utrū sit gigneēs x gēita.
s° existit qōib exseq 1. h̄ a nōie. ēē q duo fac
q p° exse de ma qōne. s° de alus duab 1. ita
i. ēē pmū duo fac. q p° deriat ūmatē. s° pp°
instanciā. 1. hinc q. ēē p° duo facit. q p° o°
dīnā ēēm n̄ ēē gēitā a pre x adduc rōes ad h̄
s° adduc siile p rōz t° sa 1. silr rōe. ēē p°
ta fac s q tres rōes adducit sa 1. pre cū deus
ē 1. pr h̄ pr. p° id tal' ē si dīna ēēn gignet
a pre refet ad prē x eēt q relatiū q ē ises
cū sit q absolutū. sa tal' dīna ēēn ē pr. si pr
gnarz q id se ipm gignet. t tal' pr h̄t ēē
p dīnā ēēn. si dīna ēēncia gigniet ab ipo. t
pr h̄et ēē filiū sūū q ē i ō eius. q pr nō filio
s filiq pre. ⸿ Tūc se° illa ps. fili. iq t° t° am
rōm p silr mā fāt. q pr nō ē sapiēs sap° gēi
ta q tūc sap pr filio x eēt filio cū sape 1 sit ēē.
ita si genuisset ēēn suā. cū sit pēēn suā ēēt
filio ul p filiū x ta fac i pte i. q p° adducit
silr. s° adaptat i. ita g°. t q suppositat ma
mā fāt 1. nā nulla. tē se° illa ps. huic aut
mq adducit instanciā. x duo fac. q p° ad
duc i stanciās p plēs auctes aug. d q dūr pa
trem genuisse id q ē ipē q sūt est negatum.
s° soluit dicēs pr genuit q ē ipē. 1. genuit
filiū q filius ē id q ipe sa 1. ad q. tē se° illa
ps. ita. sn q soluit q° dias qōnes duo facit
q p° fac q deus ē. s° obviat deriatōib hus
sa 1. pdeās. ēē p° duo fac. q p° o° q ēēn n̄ gi
gnit filiū. q tūc idē se ipm gnaret. s° q
nō gignit t gignit. q tunc seqret idē
q pus. q a' nō sit gēita solū oīsū ē sup. sa
1. ita q dnis. tūc se° illa ps. pdeās. sq obviat
x duo fac. q p° obviat p aug. s° p hylar9 sa 1.
h̄ hinc uo. ēē p° duo fac. q p° adduc multas
auctes. aug. q sol sonāt q ēēn sit de ēēn si q°
ēēn gnet ab ēēn. s° exponit h̄ nariectes dicēs
q h̄ cōsilia i talib locutōib p s libz accipiūt.
vn̄ ēēn de ēēn id ē dce q filius q ē ēēn ē de pre
q ē ēēn x h̄ q firmat pnictes aug. sa 1. si h̄ng.
Tūc se° illa ps. hinc uo. In q obviat p hy
lariū x duo facit. q p° obviat adducendo mul
tas auctes hylarij. q̄s i fine lectōis exponēm.
s° dat itellīā auctū sa 1. sz q. q itellīā pendē
hylarij q firmat. tē se° illa ps. dē. sq o° dcs sit gnō
filij x duo fac. q p g° q ē de sua prē. s° q n̄
ē de nō. sa 1. omnī q. ēē p° duo fac. q p° ad
duc multas auctes q dūt filiū ēē de sba pris. s°
dcoz itelligēciā recolligēs i breui pclā. sedā ibi.

huius verbi. Et ratio huius est, quia posset exponi quod filium genuit de substantia patris, et iungit dubitationem, quia primum verba doctorum auctoritatum videntur habere quod essentia sit genita. Sed omnia illa verba referenda sunt ad consubstantialitatem patris et filii. Et ideo concluditur quod sic filius non est de essentia patris de aliquo alio vel ex nichilo, sed eiusdem nature cum patre, et cetera. Secunda ibi: vel veritas. Tertia ibi: Idem. Huic sensui illa [illegible] dicitur, igitur quod filium non esse ex nichilo, et duo facit. Primo [illegible] patenter [illegible] et confirmat per Hilarium. Secundo [illegible] ponit expositionem, secunda ibi: Ergo sensu, et ratio huius est, quia primo exponit quomodo intelligitur sit pater genuit id quod est ipse, quia hoc dicit est idem consubstantialis. Secundo exponit quomodo intelligitur sit quod filius est filius substantie patris, quia hoc non dicit est idem consubstantialis quod est filius patris qui est substantia eadem cum substantia filii. Tertio manifestat istam consubstantialitatem, et concludit quod [illegible] habet essentiam ad patrem, secunda ibi: filius existens, tertia ibi: et hic sensus. Circa quod duo facit, quia primo ostendit essentiam divinam non habere rationem principii [illegible] per se, quia non distinguitur per se esse ex una essentia, sed genus est esse unam essentiam, et eius essentie. Secundo exponit quod [illegible] habet filium esse consubstantialem patri. Secundo ratione huius consubstantialitatis quod habet filius ad patrem dicitur hic filium esse ingenitum, et quasi sunt filii per adoptionem, secunda ibi: Iudex est. Et in hoc terminatur sententia lectionis secunde.

In ista distinctione duo intelligit magister generationem. Primo [illegible] attribuatur generatio tamquam eius [illegible]. Secundo quid est id de quo est generatio filii. Et non duo querimus, primo de comparatione generationis ad essentiam, secundo de comparatione eius ad id de quo est generatio. Circa primum querimus duo, primo de comparatione generationis ad essentiam in concreto, secundo de comparatione ipsius ad essentiam in abstracto.

Circa primum queritur utrum magis proprie dicatur quod essentia [illegible] in concreto quod pater [illegible] relative deum. Et videtur quod primum sit magis proprie de generatione quod pater generat deum, quia quod edificator edificat magis proprie quam homo edificat, eo quod in edificatore datur intelligi formam de edificio, quod non datur in homine. Item sicut est proprie calidum calefacit, quia in calido designatur id quod est calefactivi assimilatur calefaciendum. Sed generatio proponit denominativum actionem vel passionem dicitur proprie eo quod agens nominatur tali quod [illegible] datur intelligi id in quo actum assimilat generatio in [illegible]. Sed divinitate magis est proprie nota deus generat quam ista pater generat. Contra, proprie non videtur esse principium actus, generatio relatio, sed est id [illegible] attribuitur actio, quia si calor non esset principium calefaciendi calido non attribuitur calefacere. Cum generatio paternitas non sit principium generationis sed dicatur sub [illegible] divina, quia virtute [illegible] sit generatio, magis id datur generatio est, ergo [illegible] non attribuitur generare patri sed deo. Ergo magis proprie dicitur deus generat quam pater. Utrum magis est magister [illegible]. Quia istam esse [illegible] concedendi deus deum genuit, quam deus pater deum filium genuit. Sed [illegible] quod [illegible] talem magis [illegible] concedit deus deum genuit quam pater

filium genuit magis est ista propria pater filium genuit quam deus deum. Ulterius queritur utrum ista non sit adeo propria deus deum genuit, queritur utrum sit concedenda et videtur quod non, quia magister in hac distinctione dicit patrem non genuisse essentiam, quia ratio essentie relative cum sit deus non dicatur relative, concedendum non est quod deus deum genuit. Praeterea arguitur id quod significat generat essentiam id generat se ipsum, quia pater est essentia. Cum igitur non sit dare plures deos si generans et genitus sint unus deus, non est concedendum quod deus genuit deum, quia id se ipsum generat. Praeterea arguitur id magis quod deus pater est divina essentia, id enim non genuit quod est genita. Cum igitur deus sit se ipso, quia deitas est ipse deus ut [illegible], non est concedendum quod deus deum genuit, quia gignens esset genitus. Contrarium est quod magister dicit in littera, ibi: quod deus deum genuit. Respondeo dicendum quod si volumus videre [illegible] generare competit [illegible] ipse [illegible] oportet nos videre quomodo in istis inferioribus generatio [illegible], nam [illegible] sunt conspicere divinorum. Propter quod notandum quod generatio [illegible] imperat [illegible] actus [illegible] in actione duo est considerare, ad presens agens cui attribuitur actio, et id quod est ratio actionis. Quomodo autem [illegible] accipitur notandum quod forma que est principium actus debet considerari per unum [illegible], per se sui [illegible] quoniam [illegible] est eadem in omnibus [illegible] eius, et non videtur quomodo hominis est una forma [illegible] est una distinctio [illegible] quia [illegible] in forma illa. Secundo in parte [illegible] forma [illegible] et habet cum nulla forma sit sibi esse [illegible] de forma [illegible] de quibus nunc sermo est, suscepimus in illis [illegible] aliqua forma [illegible] una forma. Ratio est hic forma ipsa sit supponi non est intelligibile quod sit aliquid suppositum plura convenientia in una forma [illegible] plura esse et non [illegible] esse forma consideratur [illegible] plurificatur in pluribus, et secundum istas duas acceptiones forme sumitur id quod est ratio agendi et id cui attribuitur actio, quia si consideramus formam per se sic est ratio agendi, quia ratio agendi sumitur in eo quod actum assimilat agentem, actum quod agendi assimilatur in eo quod generatur, quia ipse filius qualiter unitas est ut patet [illegible] exemplo et ex [illegible]. Unde non venit quod actum agendi sit productum producentem secundum formam, considerata quantum ad esse, quia [illegible] hic est prima distinctio ut deum est generavit et per formam in se acceptam sit ratio quod differt [illegible] quod sic est una in omnibus [illegible] eius per se [illegible], et non [illegible] forma est ratio agendi, et sic ratio agendi sumitur ex forma. Ita attributio actionis sumitur ex [illegible] ordinem quod sicut res se habet ad esse ita se habet ad agere, et quia esse per se competit suppositis, hinc est quod competit esse [illegible] eo quod est in supposito, actio attribuitur supposito, ratio tamen agendi est forma. Et secundum istum modum loquitur [illegible] primo de anima, non dicendum quod anima intelligit, sed homo per animam, et Augustinus xv de trinitate capitulo xxii quod memoria non meminit nec intelligentia intelligit. Sed homo per memoriam et intelligentiam meminit et intelligit, unde quia [illegible] esse est attributio actus [illegible] forme sumitur ratio agendi. Secundum quod [illegible] non sunt [illegible] per se, [illegible] quod [illegible]

agendi ex forma sumatur est per se diuite. quia id per
est ro agendi quod per ab agente intendit. q. h
agens per se et diuite intendit assimilare sibi passum
assimilatio autem est quedam unitas. i unitas est in forma non
esse. id ex forma sumitur ro agendi. h quod exeat sumatur
attributo actus l3 non est diuite n exeat secundum distinc
ro lo de actibus qui requirunt realem distinctionem. quia
in talibus id est attribuitur actio est distinctum ab eo cui
attribuitur. cum igitur generare dicat actionem ro actionis
sumitur ex forma sui ex ui rei. ipsa tamen actio sine
generare sumitur ex distinctione. et hec est sententia dam.
qui in p. li. ca. viii. dixit generatio est opus nature in quo
ostendit generationes extra esse supra. postea ite li.
ca. xxviii. dixit. nasci non est nature sed ypostasis
scilicet si n. nature esset non utique eadem non esset gignen
tis et geniti in quo apparet quod generatio attribuitur ypos
tasi non nature. quia ypostasis gignentis debet esse dis
tinctum ab ypostasi genita non n gignentis aut
geniti. uniusque ro generandi est in quo gignens
assimilat genitum. tamen non generat esse distinctum
agentis sibi ad dua remota imperfectione tamen sic
nolumus dicere quod l3 ro generandi possit esse
ad absolutum ut puta n. quia natura n sic
generatio generare cum non dicit in diuinis imperfectionem n
ad relatum. quia distinctio in non est n per relatam
attributo actus ex distinctione debet esse. et non per
generat est magis proprium quod deus generat quia relatio diuite
imperat per nomen patris n tamen nomine dei ¶ Ad primum
dicendum quod ro illa arguit quantum ad id quod est ro agendi
non quantum ad id cui attribuitur actus et quod est deus
cui actus attribuitur quia generare non dicit quod est ro
agendi. sed id cui actus attribuitur. sic non dicimus
calor calefacit sed ignis. ¶ Ad secundum dicendum quod l3 relatio
non sit ro generandi. relatum tamen est id cui
generare attribuitur ¶ Ad id quod quod ubique que
unitas sit ibi deus generat. dicendum quod n deus suppo
n et per aliquam relationem non esset in deus genitus
sed quia est habitus ad supponendum per proprie cum quarta
per suum modum significandi post est habitus ad suppo
nendum per personis ita est quod deus generat in quantum implicat
suppositum patris uel supponit pro eo et si appareat
magis solo per nominis quod magis est proprium pater generat
quam deus. cum l3 deus sicut non sit ita n in quantum deus
stat pro supposito patris ¶ Ad primum dicendum quod l3 deus de
sui significatione non dicat quod relatione per tamen h
sui significationis non dicat quod relatione per tamen h
supponit per relationem quod de suo modo significandi
non habet essentia ¶ Ad. 3. dicendum quod essentia de suo modo
significandi non est habitus ad supponendum per aliquo
supposito distincto ut est habitus dicit ro e notionis
¶ Ad tertium dicendum quod non sequitur quod pater sit h
quod in exemplo ¶ Ad tertium dicendum quod non sequitur q. per h
lio sicut deus genuit. quia l3 sit eadem diuitas
patris et filii non est eadem persona. et deus l3 diuitatem sig
nificet supponit tamen per personas ratione adiuncti cum dicitur de

deum genuit.

Postea queritur de comparatione generationis ad essen
tiam in abstracto. et circa hoc queruntur duo ¶ Primo
utrum essentia generet. secundo utrum sit generationis termi
¶ Circa primum queritur sic ¶ Primo utrum essentia generet. secundo
quod non. quia sicut cum filium l3 ¶ Ergo ratione manifestationis
dictorum que non in his in quibus non predicantur in ab
stractione possit aliquis actus competere supposito quin non
competat nature.

In primo secundo procedit uel quod sit una essentia generat. quia secundum
augustinum xv. de trin. ca. vii. filius de sapientia
de sapientia eadem. li. ca. xvi. uel quod filius dicatur
uisio. de uisione scientia de scientia genita. de essentia. sed
l3 non esset nisi in scientia generaret scientiam et essentia essen.
secundo et ¶ Preterea si aliquid nature non competit agere sed est quia il
la non non est suum esse. et quia qui non competit per se esse non
competit per se agere cum igitur non diuina sit sit suum esse
per se et diuite competit agere. sed generare dicit actionem
quam dam. ergo et ¶ Preterea quecumque est pater est res generans. essen
tia est pater. ergo essentia est res generans sed quod est res generans
generat. ergo et ¶ Contrarium est quia generans et generatum
quia generatur in forma sunt unum in nomine. ergo si essentia gen
erat essentia ergo uel se ipsam uel aliam. se ipsam non. quia
ut scribitur primo de trin. ca. v. nulla. n. res est que
se ipsam gignat. nec aliam. non. quia modo
non est pluralitas essentiarum ¶ Respondeo dicendum quod ad hoc sit euiden
dum quod in creaturis ipsa natura existens in supposito
non est omnino idem ipsi supposito et differt ab eo quod licet
in ipso non tamen est ro agendi quam non agit. inde nunc
autem agere competit ipsi nature ut possumus ne dicere
essentia dicit essentia generat. solum autem in his in quibus
a supposito distinguitur non est una attributio
ad essentiam et quia essentia et suppositum distinguuntur penes
absolutum et respectum ea que competunt suppo
sito ratione relationis essentie non possunt attribui. et ideo
generare spirare n nec dicuntur de essentia. sed istud n
nature sufficientius declarandum. ¶ Aduertendum quod aliquid predicatur
de aliquo et ea que competunt subiecto ideo quod a predicato
distinguitur competunt predicato. sed non ideo proprie. ¶ Aduertendum
cum dicitur edificator est musicus l3 musicus
ab edificatore distinguatur in eo quod edificat
est edificare non autem cantare per possumus
tamen concedere quod musicus est edificat. ita ex parte ista
conceditur quod essentia generat. sed non in quantum essentia quod tamen non
conceditur. et propter hoc intendendum quod licet ea que conueniunt subiecto
non conueniunt predicato ratione ad intendendum quod ea que conueniunt
subiecto uel diuersitate uel rationis uel diuersitate rei. si diuersitate
rationis per predicato distinguitur ipsum subiectum num
quam predicato conueniunt. et appello quod rationis ea que
significantur h in nomine ratione l' sed in nostro intellectu
uel reduplicationem. quia omnia ista nunc remote
fundantur in re. quantum ad primum modum. cum dico homo
est musicus non ualet homo est substantiam.

ergo musicum est substantivum [illegible] ratione sed tamen
iste quidam modus se habendi in quo distinguitur
homo animal. non valet cum dico homo est pure homo est quid
absolutum. ergo pure est quid absolutum. nam absolutum
et respectivum sunt contraria ad aliquid [illegible] vel terminorum.
Quantum ad secundum modum non valet homo est [illegible] homo est
species. ergo [illegible] est species. Sicut species et genus secundum intentionem
terminorum nominant. | quantum ad tertium non valet triangulus
cum sua reduplicatione sui habet tres angulos
est figura. ergo figura cum reduplicatione sui habet tres
et sic [illegible] quia continet [illegible] in illis in terminis [illegible]
venit a praedicato. [illegible] unde non valet pater
deus. pater est relativum. ergo deus [illegible] modus non
valet. pater est essentia. pater est in concreto quia ergo essentia. nam in
abstracto et in concreto [illegible]
[illegible] Quantum ad [illegible] non valet pater
pater quia generat pater est deus. ergo deus est deus quia generat [illegible]
quia ista [illegible] ad res [illegible] reducta possunt cum aliquae
res [illegible] quae importantur [illegible] ut est a praedicato distinctum
praedicato non importatur [illegible] quia ea quae importat [illegible]
[illegible] distinguitur [illegible] importat praedicatum. [illegible]
in quantum suppositum praedicatum implicat. sed quando sic implicatio
[illegible] praedicatum [illegible] remanet distinctum [illegible]
[illegible] ex parte [illegible] se tenet [illegible]
[illegible] ad praedicatum. | sicut considerantur ea nomina quae dicunt
quod res sic importantur [illegible] importat praedicatum [illegible]
[illegible] cum sunt talia in quibus [illegible] a praedicato distinguitur
[illegible] passive [illegible] possunt. nam cum [illegible] praedicatur
de aedificatore [illegible] aedificat
[illegible] implicatur aedificator [illegible]
ista [illegible] praedicato aedificator est [illegible] aedificare
non [illegible]
[illegible] distinguuntur ab aedificare in aedificato [illegible]
[illegible] non. quia cum [illegible] in abstractione praedicatur implicat
suppositum. [illegible] suo modo. Similiter cum dico
pater est deus. [illegible] quia deus generat quia pater generat. sed [illegible]
non est in quantum deus. sed in quantum implicat [illegible] suppositum quod est
pater [illegible] quia non solum
praedicatur [illegible] de supposito in concreto. sed [illegible] in abstracto
[illegible] in quibus non distinguitur [illegible] a supposito
est [illegible] attributo essentiae [illegible] pater creat. ergo essentia creat.
ea quae in quibus distinguitur non sic attribuuntur essentiae
et ideo non valet pater generat ergo essentia generat [illegible]
est cum [illegible] distinguatur ab essentia. [illegible]
ficatur. quia cum dico pater est deus illa praedicatio non est
formalis. sed est per identitatem et ideo non implicat sup-
positum ratione cuius quod importat suppositum [illegible] attri-
buitur praedicato. [illegible] forte praedica-
tiones [illegible] dubium aliquis ad divina [illegible]
[illegible] quod non sunt [illegible] praedicationes [illegible]
[illegible] sed dum
de re constat non est curandum de verbis. [illegible]
ista non solum est in propria. [illegible] essentia generat.
¶ Ad primum dicendum quod sancti [illegible] haereticos [illegible] loquebantur magis

magis expresse quod oportet. et ideo cum invenitur in propositio-
nes essentia et de essentia [illegible] exponende sunt et
referende ad suppositum [illegible]
in se. et ideo [illegible] improperie [illegible] sunt expo-
nende non extendende. ¶ Ad secundum dicendum quod illa propositio
valet in actibus essentialibus sed non in notionalibus. [illegible]
quia non divina essentia [illegible] quod sit pater sed quod sit
deus formaliter loquendo. ¶ Ad tertium dicendum quod cum dicitur essentia est pater
si pater tenetur [illegible] substantive [illegible]
[illegible] res generans quia cum dico res [illegible]
[illegible] essentia generat [illegible] accipiendo
[illegible] concludit inconveniens.
¶ [illegible] formalitatis [illegible] essentia generat
[illegible] divina essentia [illegible] quod divina
[illegible] tunc
[illegible] essentia generat. est
ergo divina [illegible] ¶ [illegible] in quibus non distinguitur suppo-
situm possunt attribui supposito [illegible] valet
pater gubernat. ergo essentia gubernat. ergo [illegible] in
gubernatione non distinguitur suppositum [illegible]
distinguitur ratione relationis in [illegible] ergo divina est
[illegible] ¶ [illegible] si non valet pater generat essentia est
pater. ergo essentia generat. [illegible] falla-
cia accidentis. [illegible] in quantum generat quod sit essentia
sed est per se quod sit suppositum. sed in fallacia accidentis [illegible]
[illegible] variatur [illegible] variatio quae-
dam [illegible] ergo divina est [illegible] ¶ [illegible]
est quia [illegible] in quibus non distinguitur a supposito
[illegible] in abstractione [illegible] praedicari [illegible] impli-
cant suppositum [illegible] quae sunt attributa
supposito [illegible] praedicari de ipso. [illegible]
[illegible] illa attributa sunt quae [illegible] unde non valet Sortes
generat [illegible] humanitas [illegible] de
Sorte [illegible] non valet Sortes generat. ergo generat humanitas
[illegible] in quibus non distinguitur a supposito [illegible]
[illegible] suppositum [illegible] in quibus non distin-
[illegible] essentiae
[illegible] distinctio.
¶ Ad quartum dicendum quod [illegible] quod non possumus [illegible] pater
generat essentia est pater. ergo essentia generat [illegible]
[illegible] non attribuitur essentiae. nam [illegible]
possit [illegible] magis est [illegible] si esset
[illegible] suppositum divinum [illegible]
[illegible] suppositum [illegible] praedica-
ret [illegible] et sic implicaret sup-
positum [illegible] generaret sicut
[illegible] nomine [illegible]
tem [illegible] modo praedicandi [illegible]
quae importat supposito non est [illegible] et
ideo [illegible] illatio. [illegible] non sunt [illegible]
[illegible] praedicata [illegible] praedica-
tiones [illegible] et non formales et im-
plicantes suppositum. [illegible]
[illegible] sit [illegible] non est [illegible]

in ōis [margin]

i. si nō valet [illegible] generat [margin]

g° hō [margin]

attributione tunc distinguendum est quia essentia dei est potentia
attributum generationis. Uno modo in proportione ad potentiam gignendi
ut patet est idem penitus competeret sibi generatio ut patet competere.
Secundo modo potest comparari ad potentiam generativam ut diceret essentia
generare. quia est id a quo producitur filius. quantum ad primum modum
dicta est causa. quia si non differret essentia a patre nisi ratione nisi
ratione tunc non esset dare causam quare generare competeret
patri et non essentie. quantum autem ad hoc est causa in dicta quia essentia
et filium quem requirunt gignentem et genitum generare
essentie non potest attribui. Ad primum dicendum quod arguitur patet essentia
comparatur ad potentiam gignendi et hoc [illegible] concedendum est
quod dicta est causa. Ad secundum dicendum quod quia comparatur ad potentiam gi
gnendi et quantum ad modum illum dicta est causa ut patuit.
Ad tertium dicendum quod sicut in fallacia accidentis. hic est in quantum essentia
comparata ad generationem differt secundum rationem a quo gignens differt
realiter et non dicta realiter non habet essentia a genito est causa
quare generare non attribuitur essentie. et non [illegible] tamen
magis deberet arguere quod idem esset causa quare dicta
concedendum esset quantum ad istum modum. Ad quartum in quartum dicendum
quod articulus solum quod in dicta [illegible] ad suppositum est causa quare ea
que competunt supposito et non inferuntur de ea et
que in dicta impediunt illationem. Item consequentiam.

Tertio queritur utrum in hiis in ambobus nomen in abstracto
[illegible] predicatur de supposito. posito quod aliquis actus ab
solute competere supposito quod non competat [illegible] accipi [illegible]
ut dare supposito esse simpliciter [illegible] compositionem realem
cum tali [illegible] actum quod [illegible] tale [illegible] supposito
convenit [illegible] quia [illegible]. Item [illegible] in viii
metaphysice intelligentia est sua quiditas et tamen actus qui
competunt ei [illegible] intelligentie non competunt [illegible] quia
[illegible] intelligentie non est esse actuale ipsius ideo cum non
competat ei esse non competeret ei agere. sed solum potentia
esse ratio agendi. Item secundum philosophum vii metaphysice quod dicitur
[illegible] non habet ad predicamenta [illegible] secundum potentiam in
diffinitione ipsorum [illegible] ad [illegible] sed [illegible] diffinitionis [illegible]
in [illegible] predicantur de diffinito [illegible] ipsius non rei predicabilis
de re. et tamen actiones que competunt rei non attribuuntur
[illegible] distinguitur [illegible] forma partis et formam
totius. si forma significata totius dicitur humanitas. sed totius
potest predicari de toto ergo humanitas predicabitur de
homine et tamen actiones competentes homini non attribuuntur
humanitati. Item in vii metaphysice [illegible] que sunt
per se idem [illegible] suppositum et sua quiditas. sed idem
predicatur de se ipso. ergo humanitas predicabitur
de homine cum homo sit [illegible] per se. quia [illegible] ergo etc. In
contrarium est quia solum in divinis ut habitum est nomen in abstracto
predicatur de supposito. et tamen omnis actus absolutus com
petens supposito competit essentie sic igitur non est dare ali
quem predicationem et [illegible] simpliciter [illegible]
concedendum. Item si aliquis actus absolutus competeret supposito
quod non competeret nec sic supposito realiter distingue
retur [illegible] sed in talibus nomen in abstracto non predicatur
de supposito. ergo etc. Ad [illegible] dicendum quod in omni supposito in quo

repugnat aliquid preter quod sit diversitas [illegible] cum non actu
ut sicut [illegible] requirit [illegible] reperitur diversitas
nature reperitur in aliquo preter quia primum nature aliquid habet esse simpli
citer et idem aliquid habet esse et munus esse. et sic intelligitur est sicut in
duabus naturis conflatis [illegible] ut ex anima et corpore conflatur
humanitas. Sed non ut ex albo et corpore constituitur aggre
gatum absque conflatione nature. in omnibus autem talibus ratione
diversitatis nature reperitur aliquid preter [illegible] eo quod ex talibus con
flatione sequitur aliquid quod [illegible] in nomine accidentis ut esse
convenit [illegible] quantum ad hoc est in aliquod preter. quia una illarum
naturarum est accidens. et sic intelligendum est nisi diversitas nature compositionem
faciat in supposito [illegible] possibilis ubi [illegible] non est compo
sitio sed in ea sit pluralitas naturarum [illegible] cum compositionem asserere
damnatum est libro capitulo xxxiii [illegible] non sufficit
regula sibi adiutrix quantum ad attributionem ac
tionum loquimur in quo dixi. quia in una nature predicatur
in abstracto ut deitas [illegible] non ut humanitas. tamen sicut
deitas dabat illi supposito esse simpliciter. humanitas que
sibi dabat esse simpliciter non realem compositionem faciebat in
illa. et non actus absolutus qui competit [illegible] ratione deitatis
deitati attribuitur. sed quod competit ei ratione humanitatis
humanitati non attribuitur. unde non dicitur humanitas passa
sed homo ille passus sunt ut in [illegible] libro capitulo
[illegible] ubi quando ad diversitatem nature sequitur aliquid preter
[illegible] solo quod [illegible] quia ut supradictum fuit
in humana sunt preter [illegible] non predicatur de supposito
in abstractione [illegible] reperitur [illegible] non reperitur pluri
[illegible] compositionem faciens non reperitur [illegible] predica
tur in abstractione [illegible] in supposito [illegible] reperitur una natura
solum in se [illegible] non sufficit regula. Sic [illegible] aliquis actus
competeret supposito absolutus qui non competeret nature [illegible]
quod aliquid [illegible] in esse supposito ratione cuius ille actus
competeret supposito [illegible] distinguitur ab illa natura
[illegible] Si unitas predicaretur de edificatore in abstra
ctione edificative [illegible] non competeret [illegible] quia in edificatio [illegible]
[illegible] edificandi ratione [illegible] edificante competit edifica[illegible]
quia ipsa ars edificandi est [illegible]
[illegible] distinguitur edificator [illegible] edifica[illegible]
non competat [illegible] sic est [illegible] si sapiens
aliquis actus absolutus competeret supposito [illegible]
competeret essentie [illegible] quod sapientia esset alia ab essentia
[illegible] non possimus in ponere aliquem actum absolutum
competere patri quod non competat essentie [illegible] in divinis sit diver
sitas nature et aliquid preter et si sic non predicaretur
in abstractione [illegible] dicamus quod
quod omnia sunt [illegible] in [illegible] simpliciter. Ideo Augustinus xv de
civitate capitulo xiii ait que [illegible] est sapientia dei est ipsa sapientia
[illegible] est sapientia ipsa est essentia sua [illegible] quia in illis nec
simplicitate immutabili non est aliud sapere quam esse. sed quod est
sapere hoc est esse [illegible] simplicitas et
unitas [illegible] omnis actus absolutus competens supposito
competit essentie. quia solum in deo [illegible] quod nomen predi
catur in abstractione de supposito. ubi possimus

[illegible]

concedere propositionem illam maior cum non predicatur implicetur nullo. et ita patet quod dicere unum in abstractione predicari de supposito per se loquendo quod non competit nisi est dicere oppositum in obliquo. non igitur dicendum proprie solum est una. sed est per se inpertinet per istam dictam. Ad primum dicendum quod non autem non proprie dicitur in abstractione de supposito sed per respectum quemdam ut patuit. Ad secundum dicendum quod licet partes diffinitionis quidditatem rei pertineant per se de supposito non tamen predicantur in abstractione. quia modus dicendi per se non opponitur modo predicandi in concretione sed modo predicandi per accidens. Ad tertium dicendum quod forma que dicit totum ut humanitas accepta in abstractione licet totum partis vel suppositi. quia non includit esse hoc habet totum totius vel partium nec ideo non predicatur in abstractione ut dicebatur. Ad quartum dicendum quod si suppositum dicitur esse id cum sua quidditate dicitur esse per se non solum quod non sit in alio sed in eo non sit aliquid per accidens et intellectum in [illegible] phisicis in eodem vii° metaphysice et licet non est in libris [illegible] in quibus reperitur aliquid per accidens ut saltem esse.

Postea queritur utrum esse possit esse generationis terminus. et videtur quod non. quia terminus in generatione distinguitur agente. Sed esse non distinguitur ab agente. igitur etc. Item termini generationis assignantur esse et non esse. et non esse est privatio terminus ut patet ex primo .v. phisicorum. Sed in divinis non potest esse [illegible] terminus generationis quod non est esse. sed in [illegible] est per se terminus. Sed ibi non est dare privationem. tamen ibi non est dare aliquem terminum. igitur etc. Item terminus generationis saltem generatur per accidens. dicitur enim esse non generatur per se sed per accidens. igitur etc. Item non est dare terminum id est dare indeterminatum. quia termini ex parte sunt eorum que de se in parte indeterminata sunt. sed in divinis non est tale. igitur etc. Item terminus est quo sic se habet alteratio ad qualitatem sic se habet generatio ad substantiam. sed per terminum alterationis est qualitas. igitur et generationis substantia. sed quod in divinis est generatio ad substantiam ingenerabilis. sed in divinis substantia non est nisi essentia. ut dicitur .vii. de trinitate. capitulo .v. igitur etc. Item in divinis non sunt nisi duo predicamenta. substantia et relatio. sed ad relationem per se non terminatur generatio. quia non per se motus ad similitudinem. sed ad albedinem ex qua sequitur similitudo. igitur generatio in divinis ad substantiam terminabitur tamen non possit terminari ad relationem. Item quod per generationem communicatur est terminus generationis. Sed essentia est huiusmodi. igitur etc. Item dicendum quod sic distinguitur quia sicut diversimode possimus loqui de generationibus phisicis et divinis et loquendum diversimode. quia aliam generationis phisicam [illegible] terminus generatur terminus dicitur filius. et sic terminus generationis est distinctus ab agente. aliam dicitur per naturam. et terminus generationis terminus dicitur forma. et secundum istum modum quod etiam per generationem accipitur dicitur generationis terminus. et per esse per generationem communicatur esse dicitur generationis terminus. Sed iste modus non videtur bonus. quia licet in divinis possimus salvare generationes primo et terminum quo ad patrem et filium. non tamen ita possumus salvare primum et terminum quo ad principium et formam. quia tales non accipiuntur in generatione ut patebit per quod licet tamen [illegible]. nam dato quod in divinis sit aliquis terminus generationis terminus ut diceretur huius per quod tamen sunt proprietates ad principium ut principium habet tamen principium. Ideo non quod sibi nolumus modo quomodo accipiatur principium et terminus oportet nos modo quomodo accipiuntur

terminum in generatione sensibilium ut per hoc ascendamus in divinis insensibilia. et non nisi quod in generatione accipitur terminus sed quod terminus generationis [illegible] vno modo ut est in [illegible] ut sonat in actione. et ut est una quedam sic assimilato intergenerationi ad generantem. primo modo terminus generationis sunt non esse et esse vel [illegible] quod scribitur in .v. phisicorum. In hoc omnis motus cum generatione. quia necessario assignantur duo termini. sed aliter et aliter. quia motui assignantur contraria quia est quedam processus albo in album ut ab albo in nigrum. a magno in parvum. sed generationi licet sit mutatio termini sunt contradictoria quia non est ens [illegible] in album et sic primum patet quod generationis ut est mutatio assignantur termini non esse et esse que contradictorie opponuntur. cuiusmodi patet post ex .v. phisicorum. Si autem consideramus generationem ut dicit actionem quamdam. sic termini eius sunt generans et genitum. est enim proprium actionis quod sit media inter agentem et patientem. ut dicitur .v. metaphysice. capitulo de relatione et quia generatio primo modo est media inter generantem et genitum. generans et genitum erunt termini ipsius. Si autem consideramus generationem ut est una quedam sic termini eius sunt forma generantis et forma geniti forma. Nam secundum istum modum generatio est quedam assimilatio geniti ad generantem in natura quod per hoc dicitur quod generatio est via in unum et secundum hoc accepte generationis principium erit forma sive generantis et ultimate sit generatio et primo modo tangitur .v. phisicorum. Unde dicitur quod nisi est primo extra generatur sicut unum non lectuli non est lectulus. quia si plantaretur lectulus non nasceretur lectulus. Sed hoc lignum quia si acciperet potentiam producens lignum generaret. Sic etiam generationis est forma generantis. per generationem dicitur et primo modo tangit idem non dare quod medietatem artem quia a contrario [illegible] est ut medicus sanitatem incipit [illegible] in arte sed in sanitate. sed generatio que est operis [illegible] incipit a generante [illegible] genitum. Quibus visis apparet patet quod dicitur terminus generationis terminus in divinis. Non enim possumus ibi sumere terminos ut generatio mutationem dicit. non accipere terminos secundum privationem et formam vel prout album et album sunt per non esse et non esse modo competens. sed ut generatio sonat in actionem terminos accipere possumus. et tunc termini erunt generans et genitum. quia secundum modum intelligendi sic generatio est media inter producentem et productum. prout autem est assimilatio termini geniti ad generantem. sic terminos aliquo modo accipere possumus. quia non in divina prout est in parte immediate sit generatio erit in generationis termino. quia et generationis principium et terminus sicut est in filio et per generationem communicatur erit alius terminus. differentes secundum modum se habendi. et ita patet quo modo in generationis termini assignantur generans et genitum. quo modo non per se in generante et genito eadem realiter differentes secundum modum se habendi. hos duos modos tangit Boethius in v. de trinitate. dicens non est aliquid quod dicit substantia quam aliud quod deus substantia et licet prout assignantur termini dicitur generans et genitum. et ideo in eodem naturas dicitur non per eam nisi [illegible] perfectum est. Ideo tenere prout generationis termini assignantur non prout est in generante et prout est in genito. Sed quia quantum necessario sumuntur generationis termini prout accipiuntur pro operatione generantis ad genitum. vel pro operatione ad unum in utroque manente possimus

o

ote q se hnt sic excedentia et excessa. quia si consideramus acceptionem rationis quae ad distinctionem in recolere magis est proprie acceptio ut significare et generare quae realiter distinguuntur. sed si quantum ad ea quae sunt propria generationis. quia magis proprie accipitur generatio ut est operatio naturae et magis in uno quam alia. sed magis proprie accipiuntur. propter rationem ad unum. patet igitur quomodo accipitur ratio generationis et in divinis tamquam non. Ad primum dicendum quod ratio generationis distinguitur realiter a generante prout est in re secundum rationem. Ad secundum dicendum quod ille modus assignationis rationis non competit divinis ut patet. Ad tertium dicendum quod ratio generationis generatur per actum sed non est sicut esse. sed hoc non est in divinis. Ad quartum dicendum quod immutare habet in re et idem cum esse re distinguitur realiter. sed genito filii a filio sicut ante filii distinguuntur secundum rationem. Ad primum in contrarium dicendum quod sua in divinis non solum dicitur essentia. sed in suppositis. unde ideo fiatur ad esse et aliquo modo ad suppositum in quo patitur. Ad secundum dicendum similiter. Contrarium concedendum est. quia aliquo modo concludit veritatem ut potest patere predictis.

Deinde queritur quid est id de quo est filius. Et circa hoc queruntur duo. Primo utrum filius sit de substantia patris. Secundo utrum sit ex nihilo. Ad primum sic proceditur. videtur quod filius non sit de substantia patris. quia de nihil et negare multitudinem. sed filius non est de aliquo ut generatur et cetera. Praeterea si filius est de substantia patris sicut naturale vel artificiale. non naturale. quia dicta est res de quo sunt naturalia et de quibus sunt artificialia. quia in ex quo sunt naturalia non est totum in re. quia tunc forma non haberet totum. naturae quae et plenum. sed opposita magis est non quam minus. si igitur filius esset de substantia patris naturaliter. tota substantia patris non esset tota in filio quod falsum est. nec artificialiter. quia id ex quo sunt artificialia non praeter prius dicere artificialiter. unde dicitur .vii. metaphysicae quod statua non est lignum sed lignea. sed filius est substantia patris ergo et cetera. Praeterea sicut se habet non pater celestis ad suum filium sic se habet pater non pater carnalis ad suum filium. sed non dicimus quod sortes sit de humanitate patris sui quia humanitas est in patre sicut ipsi. ergo a simili non dicetur quod filius sit de substantia patris. Praeterea si filius est de substantia patris hoc non est nisi ratione consubstantialitatis. quia tota substantia patris est in filio. patet ratione patris et de substantia filii. quia tota substantia filii est in patre. In contrarium augustinus de fide ad petrum quem dicit filium esse genitum de natura patris. et .xv. de trinitate capitulo viii. quod dicit filium esse de substantia patris. Responsio dicendum quod filium esse de substantia patris tripliciter potest intelligi. pro ratione ipsius producentis. secundo ratione producti. tertio ratione modi producendi. secundum quod natura producit aliquid in quantum est secundum quod actum naturae est ut dicitur secundo physicorum. ita filius procedit a patre ut per modum naturae procedit a patre sibi de patre generante. cum pater ipse sit totus sit ideo quod non sit substantia eius. et filium esse genitum de substantia patris. istam rationem tangit augustinus .xv. de trinitate capitulo .xix. dicens quod pater existit in ineffabilis substantia quia non est et cetera

filius non ut de substantia eius est genitus. secunda ratio est considerando ipsum per quem filius. neque filius plus dicitur quam genitus. quia ad hoc quod aliquid dicatur alicuius filius sufficit quod procedat ab ipso vel similitudine. sed aliquo modo similitudinis et secundum istum modum dicimus colorem generare suam similitudinem in aere sui in oculo. tamen similitudo coloris in aere non est filia coloris. quia ad hoc quod aliquis sit filius oportet habere unitatem in natura et substantia cum patre et ideo dicitur quod in visione quod pater et filius sunt unius forme. quia generatio de ratione filiationis est unitas in forma. quia generatio de ratione filiationis est unitas in forma naturali sua in natura cum patre considerando per quod filius quod filius oportet ipsum ponere eius de substantia cum patre. istam rationem tangit augustinus .xv. de trinitate maximum est hereticorum in lectura. dicentes nullo dicunt unum filium cogitantes sicut natum esse de substantia patris negantes. tertia ratio est ex modo procedendi. procedit enim a patre per modum naturae non in modum intellectualis ut verbum. sed adverte ex hac duo modi habent possibilitatem. patet ergo quod procedit a patre per modum. Sed quia pater non concipit et tamen patris quia sua patris est generabilis. istam rationem tangit damascenus libro primo capitulo viii. quod dicit generationem esse opus naturae. quia genito filium de substantia patris producit. alius modus est quia filius procedit per modum naturae sicut et intellectualis et ideo gignitur de substantia patris sicut verbum intellectuale de scientia dicentis si scientia est patris est substantia patris. oportet filium de substantia patris esse productum. et istam rationem diffuse ponit augustinus .xv. de trinitate capitulo .viii. patet igitur filium esse de substantia patris tamen quia filius tamen quia est a patre simpliciter. tamen quia procedit per modum naturae. tamen habet esse ut verbum et per modum intellectus generatur. Ad primum dicendum quod de aliud denotat originem aliud materiam aliud consubstantialitatem. sed de denotat originem per modum consubstantialitatis non per modum materiae. Ad secundum dicendum quod est materia argumentum quod id ex quo sunt naturalia non dicit totam naturam rei immutatam habet de rebus compositis et de aliis quae generantur a rebus compositis. Ad tertium dicendum quod non est simile de patre carnali et celesti. quia filius carnalis non gignitur de tota substantia patris et ideo non proprie dicitur de. Sed quidem de humanitate patris sed filius celestis sic. Ad quartum dicendum quod licet tota substantia patris sit in filio et tota filii sit in patre. tamen pater habet eam non a filio. filius habet eam a patre et ideo filius dicitur esse de substantia patris non econtrario. et isto modo loquitur anselmus monologion .xlv. capitulo. dicens. valde tamen magis congruit filium dici essentiam patris quam patrem filii.

Secundo queritur utrum filius sit ex nihilo. et videtur quod sic. Primo quia non est expiacentia in deum esse ex nihilo filii non est dea. ratio expiacentia in deum et cetera. Praeterea si filius non est ex nihilo. sed non est nisi quia est de substantia patris ut probatum est. sed hoc non implicat quia si in materia patris esset de nihilo tamen non sit de substantia alia. sed quicquid est deo quod est ex nihilo dicitur esse de nihilo. cum igitur filius sit de patre quod est de nihilo filius est ex nihilo. Praeterea quicquid non habet esse nisi ex eo quod est ex nihilo habere esse dependens et per consequens dicitur esse de nihilo.

sed filius est huius quod non naturaliter est quod nascendo accepit. Ergo totum suum esse habet ex alio, ita est ex nihilo. ¶ In contrarium est Augustinus de fide ad Petrum: [illegible] de deo illa natus est filius cum non sit ex nihilo nec ex aliqua materia. ¶ Praeterea quod est ex nihilo est creatum, filius non est creatum, ergo etc. ¶ Respondeo dicendum quod sicut dicit Anselmus Monologion VIII capitulo, ex nihilo tribus modis potest intelligi. Uno modo ut [illegible] ita quod nihilum ut sit [illegible] quia est ex nihilo est nihil. Alio modo ordinaliter sed sic ex nihilo est quod sit post nihil. Tertio accipitur negative ut dicatur aliquid esse ex nihilo quia non est ex aliquo. Nullo istorum modorum potest loquendo de [illegible] concedere filium esse ex nihilo. Repugnat enim primus modus generationi filii, quia filius procedit a patre ut verbum a dicente. Verbum autem nostrum triplex differt [illegible] quod verbum mentis non semper gignitur de scientia sed aliquando de ignorantia. Unde Augustinus XV de trinitate capitulo XV: Aliquando verbum nostrum de sola scientia nascitur. Nonne interdum et nescimus? Sed verbum dei semper gignitur de scientia dei, quia scientia dei est qua verbum nostrum non potest esse nisi. Ut [illegible] Augustinus: Verbum autem dei non solum est verum sed est ipsa veritas; et non sic aliis modis possemus accedere. Quia verbum nostrum de nihilo esse [illegible] vel esse, unde cum ignorantia dicitur privatio [illegible] et privatio defectus nihil est, ut dicit [illegible] posteriorum, quod verbum nostrum de ignorantia gignitur. Sed quod primo modo dicitur non [illegible]. ¶ Praeterea cum verbum nostrum est falsum, aliquo modo potest dici nihil, quia falsum de se est non ens. [illegible] posteriorum: falsum non scitur quia non est. Et non verbum nostrum cum falsum est non de ignorantia gignitur, et similiter sed quod primo modo dicitur sic quia ipse non habet qualitatem sed communitatem, ut est idem [illegible] est verbum a quo omnis quod in his differt a nullo modo, quia ipse est unum et semper de scientia patris oritur. Non enim ex nihilo dicitur. Sed quod ex nihilo accipitur primo modo sic dicitur ex nihilo ordinaliter, nec aliquid esse sic ex nihilo dicitur intelligi uno nisi tunc intelligitur quam aliquando ipsum esset [illegible] erat et sic esse creatum in mente [illegible] est ex nihilo et sic esse ex nihilo accipitur simpliciter [illegible] sed est ex nihilo simpliciter creatum non in aliquo esset, aliquando [illegible] aliquo non habet esse quod non esse per magnitudinem ex nihilo esse dicitur. Sic omnia generabilia et corruptibilia sunt ex nihilo quia licet in intellectu loquendo non sit ex nihilo simpliciter quod aliquando esset leo erat dicitur non [illegible] leo sunt [illegible] post non esse aliquo modo in quo prius non erat leo et nunc factus est leo et non dicitur unum leonem in leone esse generatum [illegible] in quantum ad id habet esse post non esse. Nullus istorum modorum competit filio, non enim non sit quia creatum non est ex nihilo dicitur ordine ad non esse simpliciter [illegible] esse ex nihilo [illegible] modo ut dicatur esse ex nihilo quod non ex eo accipitur esse post non esse. Nam sicut ignis genitum per generationem accipit esse post non esse, sed est quod non est eadem natura in igne genito et gignente, et non quia habebat esse in igne gignente [illegible] habebat esse in igne genito. Et ideo esse habet in natura et non incipit esse cum igne genito. Sed si id esse et illa eadem non esset in natura tunc non acciperet esse ex eo quod esset in genito non per generationem acciperet esse post non esse. Et ita non generaretur per se [illegible] differret ab hypostasi non participans cum non acciperet esse ex eo quod esset in hypostasi ignis et tunc sequitur illo modo dicitur aliquid esse ex nihilo ordinaliter. Unde ignis non esset ex meliori [illegible] sed est de filio dei quia est eadem natura in patre et filio et idem esse in filio non generatur per se non participans ut posset dici esse ex nihilo ipse filius aliquo modo sed quod ex [illegible] ordinem. ¶ Tertio modo non dicitur filius esse ex nihilo cum sit ex aliquo quia est de substantia patris. Praeterea quod non procedit nisi divina essentia quae nec gignit nec spirat, sed per aliquem modum esse ex nihilo, licet non sit usitatum modus loquendi sed quod accidit. Anselmus Monologion VIII capitulo. ¶ Ad primum dicendum quod licet non sit ex aliquo tamen ex placentia non est tamen ex aliquo quia de substantia patris. ¶ Ad secundum dicendum quod quaelibet est [illegible] quod est ex nihilo filii quod dico ex accipitur ordinaliter. Praeterea est [illegible] quod est ex eo quod habet esse post non esse ipsum habet esse post non esse, et unum est. Sed si accipitur negative non est unum quia talis [illegible] procedit ex eo quod non procedit ex aliquo non procedit ex aliquo et tunc non solum est falsitas in [illegible] oppositum. Quia si quod procedit ab illo et filius procedit a patre nollemus arguere: ergo filius procedit ab illo non esset ad quod ordinem procederet non procedit. Filius ergo quod procedit ex patre procedit ex aliquo non procedit ab illo in modo si fieret locutio nollemus esse quod procedit ex eo quod procedit ex eo quod procedit ab illo, sic quod est ex nihilo non habet abire in processibus infinitum. Et quod patet est ex nihilo negative non valet [illegible]. ¶ Ad tertium dicendum quod sicut esse quod habet genitum esset ad alterum gignentis tunc esse genitum esset dependens. Sed sicut idem esse quod habet gignens et genitum tunc genitum non habet esse dependens nisi sicut quod gignens habet cum idem sit esse gignentis et geniti. Unde Anselmus Monologion XLIII: nequaquam repugnat ut filius per se subsistat et de patre habeat esse in se, quoniam non est idem esse patris et filii nisi par patris filii. Et ideo sic esse patris non est dependens sed nec filii.

Supposito quod pater sit principium filii, quaeritur utrum ponere praelationem non indicaret commune. Videtur per primum quod praelationem commune indicat ergo et quod est non commune. Dicendum quod aut ponitur praelatio concreta vel abstracta. Quae concreta possit ponere praelationem in quantum relationem implicat. Quod in concreto commune implicat possit relationem et ideo commune in concreto praelationem possit abstracta aut non possit stare in praelatione quantum ad implicationem. Sed si stabunt licet quantum ad significationem. Sic quod significat relationem non indicat commune. Id est abstractis tertium auctoritas magistri cum non commune. ¶ Dicendum quod pater genuit filium adiudicandus.

ad se indicandum. q. indicato non est tantum bonum,
sicut est filius. sed ad minus bonum non ordinatur maius
bonum. ergo etc. ad quod dicendum quod indicatio non potest in ut figura.
sed solum consequentie. Item sed in filius est consilium dei consi
lio. contra. augustinus. ro. libro. capitulo xxii. hec ratio maxime est consi
liarii. deus non est ignorans. ergo etc. ad quod consilium proprie
dicitur dubitationis et deus non est in deo et ergo negat ipsum
esse in deo. augustinus. in loco predicto. quod in consilium
proprie dicitur est inclinatio cogitationis et ergo ponit ipsum
in deo. augustinus xv. de trinitate. sed in deo est consilium active quod
consulit nobis. non passive quia non consulit nobis.

Expositio littere. Nec habet filius in natum. id est nec
nascendo accepit. admirabilis honoris potentie
id est mirabilis honor quo conspicimus in filio. In ho
nore ex ?..is est. id est ad honorem patris refert natum.
dei. id est filius dei per nativitatem huius esse. non per esse exinani
tionem. non tamen. id est natus est eius deus ut cum patre aequo
procedit. Nec in unigenitum. hic specialiter hylari
tradit unitatem filii cum patre et inariabili
tate ut in assumptione carnis dicens. Unige
nitum. d. i. f. d. ma. in non dei natura ... quod est eius deus
ut cum patre. ut imitatione fecit sed in ... d. in com
itatu. id est incarnato non fuit per confusionem nature. ...
... id est pater non est in filio lo
caliter. Sic ergo eius deus ... vite ipse. ...
ba ... sic pater est in filio et si non ...
sic ... Non dicens ... ergo eius etc.
id est esse ex patre quod est eius deus ... id est ... ut cum po
... ipse gignens ...
id est ... ipse patrem in quo ... quod s. non
... sui filii. in ... se ... id est ...
eadem cum patre. forma ... id est ...
... defecit dei ... id est filius ...
... quod habebat ... ma. s. ...
... id est in ... manens ipse ... natu
... filii dei ... esse ...
... quod d. quod ...
... ? ... in ...
... id est ... dei filii per
nativitatem suam. ... in nascendo ... ex patre.
... id est ...
... in ... dei patris ...
... hylarius ...
distinctionem patris et filii ... unitate in ... et separabi
litate in quo ... eadem ...
... quod ... ad unitatem ...
... id est ita quod pater non dicitur natus,
nam ... supple pater. erit ... id est erit filius
... s. filius ... id est in omnibus
... ut in sapientia bonitate et huiusmodi ... subsistat ille
qui genitus est. id est subsistat filius ...
... id est in quibus subsistit pater ... quod ...
non distinguitur pater a filio. ... aliud
qui genuit ... non ... aliud hoc

... quia filius non est ... ex patre sed quod esse accepit ad
solum patrem refertur. quia si refertur ad spiritum sanctum
non est in quantum accepit esse. sed in quantum dat. Genuit. supple
... ex ... Gignentem. supple quod s. gignens
... supple filio. ac sic ipse ... sin ...
... de se. i de ... d. ... q. d.
deus pater immutabilis gignens deum filium suum
se ... sua quia hic ... sua filio ...
quod non ei est in filio. s. ipse se ... sua ... in
filio quia ... ei est in filio ...
unitate ... et ... quod ... sua de ...
... d. ... q. d. quod ... nativitas filii
dei non ... ab ...
id est est eius deus ut cum patre. ut aliter pater non desit
... sua quia ... non patris est in filio pater est in filio
cum sua ... non deficit. Subsistente ... i. e. d.
non in ... id est ... quod in dei patris ...
in filio. Cum ... d. sit. id est cum pater sit in
filio ... Nec pater ...
id est gignens et genitus sit unus deus et ...
... quod ... d. ... q. d. pater et filius sunt unus
deus per unitatem ...
... est in ... d. in ... quod deus est. ut eidem
... hic ... quia sic dicebat patrem esse
in filio quod non patris est filio. ita ... in ... esse in
filio quod est deus ... patris docet esse in deo
filio. Cum ... supple pater in ... s. filio ...
s. filius ... s. patre.

Preterea etc. hic magister movet questionem de quo
... facit. primo movet questionem et ...
... ad ... patre ...
... libro ...
... facit quod primo movet questionem utrum pater genuit
filium voluntate vel necessitate. ... solvit negando
utrumque ... quia non voluntate cum voluntas
... non ... quod ... filio. nec necessitate
quia in deo non est necessitas ... confirmat ...
... catholica fidem ...
... quod cum ... utrum pater genuisset
filium voluntate vel necessitate. ... credo
... pater sit deus voluntate vel necessitate. ut
si diceret voluntate concluderet patrem non esse deum ... si
necessitate ... pater esset. contra ... itemmm
quod ... deus non est deus ... voluntate ... necessitate ita non ge
nuit filium voluntate vel necessitate. ... ibi.
de ... ? ... dicimus ergo. ...

Tunc sequitur illa pars ... obiectio de ...
... facit. quia primo ... dicere quod non
voluntas ... in deo ...
deum genuisse filium ... debemus concedere quod ge
nuit cum voluntate. ... solvit in ...
dicens quod si ... sunt ... in deo ...
... aliquid ...
quod non ... de voluntate. Tunc sequitur illa pars

pag. id dat intelligi dicto⁊ ⁊ ita fac. qꝛ primo repetit uba pracepta. unde dicit nolu̅tate nō genuit filium. scd̃o i. extrali dat intelligentia q̃o̅is p distinctio̅e dicto q̃ nolu̅tate accedente l' precedente, nō genuit q̄ainuntate genuit. t̃ i. dicam. ocln̄ uitate q̃o̅is manifesta̅ id ciatur sic tencia lectio̅in.

In p̄senti distinctio̅e magister duo negat. Unum. p̄r genuit filiu̅ nolu̅tate ul' necessitate. Secūdo de hiis duob' q̃rit ¶ Circa q̃ primum duo qꝛ act' n̄l uir ee nectunt cu̅ n̄ sit deti neita ad unu̅. ideo p̄ q̃rit' utru̅ p̄r genuit filium filiu̅ n̄. ¶ Scd̃o utru̅ necessitate.

Ad p̄m sic p̄cedit' u̅r qꝛ p̄r nō genuit filium n̄. qꝛ s' aug. vii. de trin. ca. intre ē dicē ēe ad p̄ri ēe. nō g' eo ē d's q° p̄r. g' a simili filius nō erit eod's q̃ fili'. Sꝛ ē d's n̄. g' nō ē fili' n̄. ¶ p̄. idē idē ē n̄ q̃ nolu̅tas. sꝛ nō genuit p̄r filiu̅ nolu̅tate. g' i n̄. ¶ Pr̄ea n̄ sit dete̅iata ad unu̅. eteuis i̅les p̄rior oꝑ̄a posit g' posset voabiliter oı̃dı filiu̅ ee idi̅uis. ¶ In otrariu̅ ē aug. xv. de trin. ca. xx. q̃ ait. n̄ bu̅ p q̃ o̅ia facta sūt filiu̅ di ēe n̄. ¶ p̄. s. hila. uit hic uilia. v̄. s. statu̅ fili' ē q̃ eād' n̄ q̃. ille ille q' genuit hic. sꝛ fili' hic eād' n̄ cū p̄re g' ⁊c. ¶ Ulterius quē cū p̄r genuit filiu̅ n̄ utru̅ possit' oced̄e q̃ n̄ n̄ gn̄et. et u̅r q̄ sic. qꝛ act' q' ogn̄o̅it s' attributa idivinis de̅ip̄it attributis dı̄u̅. nā nō solu̅ dr̄ sapit p̄ sapiaz. sꝛ ⁊ ipa sapia dı̄ua sapit t ipa ee̅n ē. g' a simili ip̄a n̄ gn̄abit. ¶ p̄. op' efficit' ab eo c' ē ut si edifi̅ce ē op' edificatoris g' edifi̅tor edificat. cu̅ g' gn̄are sit op' n̄e ut dic̄ dam. p°. li° ca. viii. g° ip̄a n̄ gn̄at. ¶ In ot̃riu̅ ē id' dam. iii°. li. ca. xxviii. q' uult q̃ genitu̅ ⁊ ingenitu̅ non dicant' de n̄. sꝛ de ẏpostasi. rō q̃ ẏpostasis ẏpostasim gn̄at. ¶ Ideo d' q̄ filiu̅ di ēe filiu̅ n̄ d' p̄r intelligi uno m̄ formali' ⁊ g° ē locutio falsa q̃ fili' ē filiatōe fili'. sic p̄r p̄rnitate p̄r. ul' p̄r se hēe i rōne p̄ncipii designantis origine⁊ te ē locutio uera. q̃ ipa n̄ ē id' q̃ ut n̄e sit gn̄o. q̃ uitas ut manifester tia sūt declanda. p° q̃ p̄ plalitate attributo⁊ aliq̄ uificant' de uno attributo q̄ n̄ uificant' de q° sco q̃ unitas rei q̃ trido⁊ attributis nō o̅fūdit ht' attributis ul' uificatōes. t° q̃ n̄ spali' sūt r' ht' act' q̃ ē gn̄are ip̄i q' accoi p̄ter gn̄are n̄. sꝛ nō ocedanı dicat' attributis. p'. g' oı̄udi q̃ p̄sa attributa idiuis nō sūt synonima. vii° q° q̃ unu̅ ⁊ min dē dē dō nō sūt synoni'. Sꝛ g' unu̅ ⁊ uita q̄ nō dı̄u̅t n̄ ut ocretu̅ ⁊ abstractu̅ nō sūt synona. i do̅ multo mag' n̄ sapia ⁊ bonitas ul' nolu̅tas ⁊ u̅ q̄ plus differunt ⁊ qꝛ talia nō sūt synona adiuicē ro̅ibus sūt i p̄oica ⁊ aliq̄ hitudinem ht' unuq̃'

nō sit ad q' p̄sile p̄r parte i corp̄is. nā hꝫ sit eād' forma sēal' p̄r hō ē sēn al' ⁊ hō. tn̄ ut p̄cedē ē hō sēal' ē p̄ri' ostendi. ut ē al' ē p̄ri' uite ⁊ sēs. n̄ ē hō ē p̄ri' ei q̃ ē intellige. ita hꝫ sit ead' res i diuinis q̄ ē sapia. nolu̅tas ⁊ ee̅n. ⁊ vii. ut ē nolu̅tas ⁊ p̄t adnelle. ut ē ee̅n ad ēe. ⁊ s' de aliis. declarato p' q̃ aliq̄ attributa hūt hitu̅nē distincta̅ ad suos act'. restat declare s' q̃ h̃ı distinctio hitu̅nis ꝑ unitate rei coꝛndētē attributis singlis nō ofūdit q' s' declari p̄t. q̃ā licet hi ofusio posit fine origet ex eo q̃ unu̅ attributu̅ dicat' p̄r ut qꝛ n̄ i ē nolu̅tas. dicet' d's p̄r n̄ nelle qꝛ nolu̅tas. sꝛ ut hitu̅ fuit i. v. d. ea q̄ ꝯpetūt sbo nō attribuit' p̄dicato n̄ sit p̄dicato form̄ ⁊ p̄mi phicatoꝛ. sꝛ cu̅ unu̅ attributu̅ p̄dicatur de a° ē p̄dicato i abstracto ⁊ p̄ idē patuit s' q̄ modu̅ nō oı̄cat p̄dicato q̄ ꝯpetūt sbo. ⁊ idō si nolu̅tas ē n̄a nō oꝛ q̃ n̄ hāt hitudinē ad nelle ut nolu̅tas. tn̄ q̃ p̄onebat' declaranda s' oı̄dē. qꝛ cu̅ gn̄o sit id p̄ q̃ assilat' genitu̅ gignenti i n̄. ad istu̅ actu̅ q' ē gn̄are potissime n̄ hēbit hitudinē. hu̅ g' dam. d' q̄ gn̄are ē op' n̄e. i phs. v. met. ca° de n̄. ipam gn̄o̅ nascētiu̅ appellat hito q̃ s' plalitate attributo⁊ est distinctio hitudinu̅ ad act' ⁊ q̃ hu̅ hitudo nō ofūdit ꝑ unitate rei ⁊ q̃ ad istu̅ actu̅ q' ē gn̄are hꝫ attributu̅ q' ē n̄ hitudinē hēt. ncē ē p̄ter gn̄are filiu̅ n̄ p̄r n̄ hēt rōe p̄ri' designantis origine q' declare noluimi'. ¶ Ad p̄m d' q' nō ē fili' n̄ formali'. sꝛ filiatōe ē tn̄ fili' n̄ eo m° q° dixim'.

¶ Ad scd̃m d' q' ut patuit ꝑ unitate rei corr̄ndētem attributis nō ofūdit hitudo ad act'. nō hꝫ sit nolu̅tas hēt tn̄ n̄ hitudinē ad istu̅ actu̅ q' ē gn̄are ⁊ n̄ tr̄e n̄e sit gn̄o nō n̄ tr̄e nolu̅tas. ¶ Ad t̄ciu̅ d' q̄ p̄rior rō uenis n̄e dīne ꝯphendi nō ual⁊ ⁊ idō nō oꝛ actu̅ n̄tute n̄e eliam p̄rior i nestigabile ēe. ¶ Ad id q' ulteri' q̄rebatur n̄ gn̄et d' q̄ p̄p̄e loq̄ndo gn̄are ē ẏpostasis ut patuit p dam. tn̄ ꝑ respectu̅ q̃ hēt ad actu̅ n̄ aliu̅ i uenitur q̄ n̄ gignat ut p' hylarii. u. de trin. p̄dicatu̅ uiu̅ genitū uiu̅ i se gignente i se hūisse n̄. ⁊ idō nō q̃ aliu̅ attributa dı̄u̅t ꝯpetēt ad actu̅ ut sapia lumē n̄ ⁊ idō dı̄u̅s lumē de lumē. sapiaz de sapia. de sapia. aliu̅ i p̄ptate ꝯ p̄oni ad p̄prietate ut sba subsistenciaa ⁊ idō ocedim' sbam de sba. subsistēciā de subsistēciā. aliu̅ uiut' i p̄prie p̄prie abstracto⁊ ut ee̅n. nō ē ce̅ ta illa uit' mag' i ipa ee̅n de ee̅n. hanc. vii. de trin. ⁊ xv. ⁊ i pluribus aliis locis n̄ enit ea ꝑ p̄ q̃ i° ē p̄pa ẏpostasis gn̄at. uel p̄r gn̄at. sꝛ n̄ gn̄at nō ē p̄pa n̄ qꝛ p̄ hitudinē q̃ hēt ad gn̄are po' p̄ p̄a gignente. ¶ Ad p̄m d' q' aliq̄ act' sūt q' dı̄u̅t distinctio̅ē i actiuu̅ ⁊ passiuu̅ ut p gn̄are ē distinctio ⁊ ⁊c. i te gignente et

generatiuum et tales actus non predicantur de aliquo essentiali in abstracto. Ad secundum dicendum quod non sequitur quod essentiale vel absolutum habeat realem distinctionem ad aliquid, potius ut si essentia generaret, ipse locus esset realiter distincta a filio. Alii actus non dicunt realem distinctionem, sicut scire vel sapere. Nam idem potest scire se ipsum vel sapere, sed non posset se gignere. Alii non dicunt quod generare in Deo [illegible] actibus ad [illegible] in [illegible] temporis. Sed in actibus pro acceptis communiter generare de quo loquimur [illegible]. Ad finem dicendum quod generatio est opus nature non quia natura generat, sed quia virtute nature fit generatio.

Deinde queritur utrum pater genuit filium necessitate. Videtur quod sic. Quia philosophus in .v. metaphysice cum narrasset multos modos necessarii dixit potissime necessarium esse quod impossibile est aliter se habere. Sed non est mutabilitas in Deo in generando filium, ut vult Augustinus .v. de trinitate capitulo .v. Ergo de necessitate pater generat. Preterea si generatio dei non est de necessitate, sed non est nisi quia fit ex mera placentia, quia ut scribitur .vii. metaphysice [illegible] esse. Sed non esset in omnia essent de necessitate. Sed filius non gignitur ex mera placentia, ergo etc. Preterea ut vult philosophus .xii. metaphysice quod dicit necesse habeat regere [illegible] in figura. Sed maior est necessitas in deo [illegible] productio [illegible] ergo etc. In contrarium est Augustinus ad Orosium qui dicit patrem filium nec voluntate nec necessitate genuisse, quia necessitas non est in deo. Item scribitur .v. metaphysice omne necessarium est contristans. Sed in deo nulla [illegible] ergo etc. Respondeo dicendum quod cum tam sit ad esse sed ad de necessitate. Si volumus accipere vim necessarii debemus eos accipere proportionaliter [illegible] sicut [illegible] aliquis modus necessitatis et non sicut ad [illegible] [illegible] [illegible] ita proportionaliter [illegible] [illegible] [illegible] corpus [illegible] ita dicere possumus necesse corpus [illegible] et [illegible] dicere [illegible] proportionaliter ad quod [illegible] [illegible] [illegible] et ista necessitas [illegible] appellatur indigentie, quia corpus et talia que sunt necessitate nature ex [illegible] [illegible] indigent contingunt. Sed si [illegible] [illegible] [illegible] non contingeret [illegible] corrupto. Sed quia indiget [illegible] [illegible] talis necessitas [illegible] necessitas [illegible] ad formam realem necessitatem quod dicunt esse exigentie sicut necesse est ignem calefacere [illegible] sua natura habet calefacere, quia [illegible] sua exigit [illegible] efficientis. Sicut necesse habet lapis ire sursum cum impellitur [illegible] est necessitas coactionis [illegible] sicut necesse habet aliquis habere [illegible] [illegible] [illegible]. Omnes autem istos modos necessarii innuit philosophus .v. metaphysice [illegible] [illegible] quia sumitur [illegible] [illegible] ad [illegible] in deo [illegible] non reperiuntur sicut sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] locum [illegible] Augustinus ad Orosium quia in deo nulla necessitas possit [illegible] [illegible] [illegible] istorum modorum [illegible] ad diuina ut illi

qui sunt preparationis ad formam. Nam necessarium preparationis ad [illegible] in deo non est quia est actus purus in nullo [illegible] preparationem ad efficientiam non, quia talis necessitas est coactionis. Deus autem nullo cogi potest. Ut dicit necesse [illegible] .v. metaphysice. Quod autem necessarium est contristans, talis necessarium in deo esse non potest. In nulla tristitia in necessitas [illegible] finis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] finem [illegible] [illegible] finem [illegible] et [illegible] nulla necessitas [illegible] fit in deo [illegible] quia [illegible] non indiget [illegible] sunt ad finem. Sed ea [illegible] sunt ad finem in deo indigent [illegible] in [illegible] [illegible] finem quia producit res ut bonitatem suam rebus [illegible] et ideo rebus non indiget. Sed si operaretur propter finem [illegible] tunc in deo esset necessitas [illegible] fit. Quarta autem necessitas que est preparationis ad formam ad diuina [illegible] [illegible], quia hec necessitas dicit immutabilitatem quam [illegible] exigit [illegible] [illegible] magis est hec [illegible] immutabilitas in deo quanto [illegible] magis est immutabilis. [illegible] [illegible] necessarium dicitur quod [illegible] [illegible] [illegible] dicitur immutabilitatem [illegible] [illegible] et sic necessitatem potissime in deo ponimus [illegible] [illegible]. Unde Augustinus .v. de trinitate capitulo [illegible] [illegible] actus que dicit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modo pater genuit filium necessitate quia immutabiliter se habet ad filium generandum, cum sua exigit talem actum. Ad primum dicendum quod [illegible] de necessitate immutabilitatis quod [illegible] est [illegible] sed pater solo ad filium [illegible] quia de eadem necessitate concluditur. Ad [illegible] dicendum quod necessitas non est in deo coactionis nec indigentie [illegible] fit consequenter. Sed est in deo necessitas immutabilitatis de tali non loquitur Augustinus [illegible] pater solo ad [illegible] quia talis necessitas non est contristans. Preterea illa [illegible] non sunt [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Deinde queritur utrum pater genuit filium [illegible] quia eadem procedit [illegible] arte [illegible] procedere per modum [illegible]. Ideo primo queritur utrum filius procedat a patre per modum artis. Secundo utrum pater generet filium voluntate. Tertio ut magis pateat [illegible] queremus cum sit una [illegible] generat utrum sit una [illegible] [illegible] generat.

Ad primum sic proceditur. Videtur quod filius procedat a patre per modum artis, quia ea que procedunt per modum intellectus videntur procedere per modum artis. Sed filius procedit a patre per modum intellectus, cum procedat ut verbum, ut vult Augustinus, ergo etc. Preterea ea que procedunt per modum exemplaris videntur procedere per modum artis. Sed filius procedit per modum exemplaris cum procedat ut imago, ut vult [illegible] [illegible] .vi. de trinitate capitulo .ii. Filius est eo filius quo imago, ergo etc. Preterea quod procedit ut ars videtur procedere per modum artis. Sed dicit .vi. de trinitate capitulo .x. quod filius est ars patris, ergo etc. In contrarium est, quia quod procedit per modum artis videtur esse artificiatum et factum. Filius non est huiusmodi, ergo etc. Preterea quod procedit ab aliquo per modum artis non est idem [illegible] [illegible] [illegible] quia artifex non est eiusdem nature cum archa. Pater est eiusdem nature cum filio, ergo etc. Respondeo dicendum quod pluribus distinguitur [illegible] [illegible] [illegible] esse duo principia diuisa ut patet

patre. ex. xii. methaphysice. cum igitur filius procedat per modum
naturae non procedit per modum artis. Item secundo ad quod est operis
naturae pertinet [illegible] intellectus et potentiae intellectivae per se [illegible]
comparantur. sed omnia non sunt talia ad intellectum divinum sicut
artificialia ad intellectum artificis. et ideo commentator in xii
methaphysicae ostendit quod ea quae sunt generationis [illegible] in illis
inferioribus [illegible] ex motibus stellarum
et ista natura procedit ab arte divina intellectuali. et inde
est ars quae imitatur naturam, ut scribitur secundo physicorum. quia
intellectus noster imitatur intellectum divinum cum sit eius
ymago [illegible] et angeli. ut omnium [illegible]
cum [illegible] de [illegible] magis. et quia intellectus noster
imitatur intellectum divinum [illegible] quod ars [illegible] pro-
ducit artificialia ab intellectu nostro [illegible]
[illegible] procedunt [illegible] ab intellectu
divino [illegible] nati sunt [illegible] cognitionem
dei [illegible] intellectum nostrum [illegible] si volumus invenire
aliquid [illegible] in divinis procedat per modum artis. oportet nos
videre quomodo se habet intellectus noster [illegible] pater est [illegible]
[illegible] ad cuius evidentiam notandum quod secundum augustinum xv de
trinitate capitulo xi. verbum nostrum est initium omnis operis. quia
si aliquis opera facere volumus oportet quod prius ea in mente con-
cipiamus et verbum conceptum sit quaedam ratio operum fiendorum
[illegible] sic se habet suo modo in intellectu divino. deus enim genuit
verbum in quo omnia fienda disposuit. et ideo verbum divi-
num est ratio omnium fiendorum. sed verbum nostrum [illegible]
[illegible] ratio omnium fiendorum quorumdam. et hanc similitudinem
ponit augustinus xv de trinitate capitulo [illegible] dicens
[illegible] est in hac [illegible] illa verbi
dei similitudo quod sicut de illo verbo dictum est omnia per
ipsum facta sunt [illegible] per [illegible] verbum suum
[illegible] omnia [illegible] fecisse. ita hominis opera
nulla sunt quae non prius in corde dicantur. unde
scriptum est. initium omnis operis verbum. [illegible] quod verbum
divinum [illegible] lxxxiii q. q. xlvi. [illegible] operatio [illegible]
[illegible] verbum divinum est operativa [illegible] fien-
dorum est ratio quod singula fiant et [illegible] omnia facta ad [illegible]
comparantur ut artificiata ad artificem [illegible]
cum ars sit ratio artificialium verbum divinum [illegible]
ars [illegible] dicitur [illegible] vi. de trinitate capitulo x.
quod verbum perfectum cui non deest aliquid est ars quaedam omnipo-
tentis atque sapientis dei plena omnium rationum
viventium. [illegible] quod filius dei est ratio omnium producto-
rum [illegible] non [illegible] artificiatum. quia tunc esset
ratio producendi se ipsum. sed solum [illegible] ar-
tis. et ideo cum queritur utrum procedat per modum artis
filius [illegible] dico artis [illegible] in similitudine de-
notante [illegible] sic dicunt aliqui procedere per modum
naturae. quia non est ratio quod illa procedat sic est [illegible]
[illegible] quia est [illegible] quod ars sit ratio quod si
filius procedat et tunc esset artificiatum et esset
ratio producendi se ipsum cum sit ars qua
producuntur omnia producta per modum
artis. si autem [illegible] quod dico artis [illegible] teneret

in similitudine [illegible] sed consistit in declaratione [illegible]
[illegible] origo [illegible] non est in [illegible]
[illegible] sed [illegible] sic enim dicitur [illegible]
id est [illegible] quae est [illegible] et sic est [illegible] quia tunc est [illegible]
procedit per modum artis. sed est procedit ut ars sic [illegible]
tur [illegible] agit per modum hominis quia agit ut ho-
mo. ita filius procedit per modum artis quia ut ars. Ad
tertium dicendum quod filius procedit per modum intellectus quia procedit
ut ars non ut artificiatum et [illegible]
ad [illegible] quae [illegible] argumenta [illegible]
[illegible] probabant filium non procedere per modum artis
[illegible] artis consistit in similitudine designante [illegible]
[illegible] secundum procedit artificiatum filius non procedit
per modum artis et secundum omnia argumenta quae sunt [illegible]
concedebantur [illegible]

Quod queritur utrum pater genuit filium voluntate [illegible]
quod [illegible] dicit augustinus [illegible] voluntate. quia facit vo-
lens. sed pater genuit filium volens. quia si generaret
nolens invitus esset [illegible] secundo [illegible] Item [illegible]
[illegible] est [illegible] sed [illegible]
[illegible] est [illegible] sed ideo non est [illegible] secundo [illegible] Item
quod [illegible] facit in voluntate facit coacte [illegible] ideo non est coac-
tus. secundo [illegible] Contrarium est augustinus ad orosium qui dicit
patrem genuisse nec voluntate nec necessitate. Item [illegible]
procedit ut natura non procedit voluntate sed filius pro-
cedit ut natura. secundo [illegible] Respondeo dicendum quod sicut [illegible] pluralitas
attributorum competit pluralitas [illegible]
[illegible] omnibus attributis [illegible]
sit una res [illegible] aliqua tamen [illegible]
[illegible] non [illegible] et ideo cum queritur utrum pater
genuit filium voluntate [illegible] voluntate
[illegible] sub similitudinem ad actum [illegible]
[illegible] voluntate ad [illegible] similitudinem [illegible]
ipsam [illegible] directe ita quod ipsa voluntas [illegible]
[illegible] similitudinem ad eam [illegible]
te [illegible] quod [illegible] similitudinem ad ipsam
[illegible] non [illegible] in [illegible]
dictum est [illegible] quod [illegible] abstracta [illegible]
[illegible] non [illegible] ut [illegible]
et ideo [illegible] non directe [illegible] ad generare [illegible]
et voluntas [illegible] dicitur [illegible] non
et in directe [illegible] similitudo [illegible]
[illegible] istum modum non [illegible] quod pater non
genuit [illegible] bonitate [illegible] sapiens volens
genuit accipiendo [illegible] attributum [illegible]
[illegible] acceptorum [illegible]
ad [illegible] similitudines [illegible]
[illegible] directa similitudinem ad actum [illegible]
itaque non [illegible] quod [illegible] attributum [illegible]
[illegible] actum [illegible] directe [illegible] ad ipsum [illegible]
distinguendum est [illegible] similitudo [illegible]
[illegible] complacentia [illegible] dicit [illegible]
[illegible] intelligi [illegible]
[illegible] sit accidens [illegible] quod sit [illegible]

Secundo modo quod sit contra nullum illorum modorum ponere possumus. Nam secundum primum modum incidunt in errorem Eunomii qui sicut narrat Augustinus xv de trinitate capitulo xx cum non posset intelligere nec credere vellet unigenitum verbum esse Dei filium naturalem et de substantia patris genitum dixit esse filium voluntatis non voluntatis scilicet accidentis. Sed si haberet quod accideret aliqua nova voluntas Deo, Deus esset mutabilis, et hoc Augustinus improbat in eodem per illud quod consilium Dei manet in eternum. Ergo voluntas eius est immutabilis. Similiter ponere secundum modum quod voluntate antecedente incidunt in eundem errorem Arrii. Nam quicquid antecedente actu procedit causatum est et creatura et non coeternum Deo sicut. Unde Damascenus primo libro capitulo viii ait creaturam esse voluntatis et non tale opus quod est non coeternum Deo. Huic errori alludit Augustinus vi de trinitate in principio ubi contra Arrianos disputat dicens filium Dei procedere a patre ut lux sicut splendor ab igne non scilicet voluntate antecedente. Nec tertium modum ponere possumus quia tunc amplius incideremus in eundem in opinionem Sabellii qui posuit confusionem et patris et filii. Filius non distingueretur a spiritu sancto scilicet nam voluntate sic procedere dicitur et sic respondet Augustinus xv de trinitate xx capitulo ait si quicquid aliud pater in trinitate est non nominatur magis libenter spiritus sanctus competit. Cum autem secundum unum modum procedendi non sit nisi una persona in divinis, ut si aliquo modo consilium est et magis inconsequens omnino dicere si procederet filius eo modo quo procedit spiritus sanctus non distingueretur filius ab eo et esset confusio personarum. Sed si quis dicat voluntate dicit complacentiam, sic libenter dicimus: pater non genuit filium voluntate sicut dicit [illegible] complacentiam quedam sic unum est quod ubi Dei est filius Dei dilectus in quo sibi complacuit quod secundum datur intelligi in revelatione facta Heliodoro archiepiscopo quod narrat Damascenus quinquagesimo cap. ad Orosium xvii de trinitate xv capitulo est in catholico questio fuisset utrum voluntate genuisset Deus filium vel non, ut si catholicus diceret quod non voluntate, hereticus quod Deus invitus esset et quod voluerit fecit. Sed si voluntate non, sequitur quod filius est. Et ipse respondit querendo utrum Deus sit Deus voluntate vel necessitate, quam questionem volebat concludere hereticus, catholicum et hereticum concludebat. Ex quo intelligere possumus quod Deus non Deus est cum complacentia sed in eo quod Deus est. Sic Deus filium genuit sed cum complacentia in gignendo.

Ad primum dicendum quod non voluntate genuit voluntas sed genuit voluntate quia in [illegible] est concomitans [illegible] quod non est in abstractione. Ut dicere possumus quod genuit voluntate pater voluntate, dicitur complacentia non pater dicitur voluntatem principii.

Ad secundum dicendum quod involuntarium est contrarium in quantum involuntarium est displacens. Ergo generatio filii non fuit involuntaria patri, immo fuit et est ei grata et placita. Ut possumus dicere quod non voluntate naturalis filius non habet esse a patre voluntate. Ergo Deus involuntarie genuit. Sed magister

concedit quod nec volens nec nolens genuit ex libro pe[illegible] soliloquiorum ad [illegible] quod Deus nec involuntarie genuit contrarium in quo non concluditur quod pater non genuit filium voluntate principii.

Tertio queritur cum ista sit vera Deus generat utrum possit concedi Deus non generat et videtur quod sic quia Deus non magis supponit pro patre quam pro filio. Sed ista est vera Deus generat quia pater generat. Ergo ista est vera Deus non generat quia filius non generat.

Item non generare convenit quia secundum magistrum essentia non gignit nec gignitur nec procedit. Cum ergo Deus sit essentia, magis erit vera ista Deus non generat quam Deus generat.

Contra sicut concedimus quod Deus generat ita concedimus quod Deus gignitur. Sed sicut patri est filius quod gignatur ita patri competit ei quod non gignatur. Ergo que sunt in filio de Deo quod gignitur pari ratione debemus concedere quod non gignatur.

Contra. Inconveniens est quod de eodem ut in[illegible] affirmetur et negetur. Sed cum unus sit Deus et de eo verificetur quod generat de eo non verificabitur quod non generat.

Item si iste due sunt contradictorie homo currit et homo non currit, sed non est ut quod non est id homo currens et non currens. Cum ergo non sit dare aliquem alium Deum, falsa: Deus non generat.

Responsio dicendum quod quidam istam concedunt simpliciter Deus non generat propter rationem tactam, quia ex quo verificatur Deus generat pro patre verificabitur Deus non generat pro filio. Sed hoc est contra, videmus ponere plures deos quia Deus sic stat pro essentia non est intrinseca per aliquam proprietatem ad supponendum pro persona. Ut si dicamus Deus generat, nam ratione huius proprietatis generat Deus stat pro patre. Sed cum nego aliquam proprietatem determinatam in proposito et ita cum dico Deus non generat non trahitur ad supponendum pro aliqua persona determinata et ratio est quia sicut alicui competit esse vel agere suum principium secundum ei competit esse vel agere supponere. Nam in omni verbo intelligitur esse et omne verbum aut actionem vel passionem dicit. Et ideo quia essentia non est nec non est suum esse, non est id cui competit agere suum principium in talibus et ideo supponere ex parte sua concretum supponit pro supposito. Sed stat pro [illegible] ex adiuncto, ut dicendo aliquis est intelligens de supposito aliquo. Sed si dicatur aliquid est generans dicitur huiusmodi adiuncto, stat pro uno divino supposito quia cum iste Deus significet essentiam, et essentia sit suum esse et non acquirit esse ex eo quod in supposito est, ipse ex parte sua supponit pro una substantia scilicet pro supposito. Sed nisi ex eo adiuncto, ut dicendo Deus generat vel spirat, oportet quod ab huiusmodi adiuncto stet pro persona. Et ex quo quod divina non sit suum esse plurificatur in pluribus suppositis et sic cum ponimus plura supposita divina ponimus plures deos. Et ideo aliter dicunt quod cum dico Deus non generat iste stat pro uno non habens proprietatem ad standum pro persona. Et ideo sicut aliud p[illegible] dicimus non generet, tamen ista negatur Deus non generat quia tunc videretur quod generare repugnaret naturae divinae prout supponit in Deo. Sed si addideretur ei aliquid pertinens ratione cuius Deus supponeret pro persona filii tunc esset vera, ut pater Deus genitus non generat. Sed isti rationi dicunt quod primum quia sicut ille negantur

negaret ista ds no gnat qr h ds stat pn. & s indet q n dne re pugnet gnio. multo mag debet negari ista ds trinus no gnat cu pen mag exp sse dna ni i vdicet, q mi no negat & pp h dd e alr. qr i no est ista ds no gnat no pp h qr ds stat i pn sz qr stat i psuppo i distincte. ad c emden sca qr nego e i ead gne cu affirmatoe. vn no gnare e i gne relonis ut gnare ut ot aug. v. de trin. ca. vij. p totu. & q re siu pre e suppositoz. ad h cu dr ds no gnat. h ds ponissime pnsua tur i acto. qr si sumet i abstcto sce eet. sta bit p suppo. tn qr nego n dic distincta re lonis diste. & qr no gnare n assigt ppetas alic p e cu dic ds no gnat i ds n stab pag p distincta. cu g nun sic ee & ma rtoni px roe vn eet & n e si ds stat p suppo ii ta hat ut distincte stet p aco stabit p oib. & qr no gnare no remo aq h suppo d mo n e pp ista. ds no gnat. & no h accedat ho no gnat. i amo q a d suppoitu gnet pp h q ho p se & distincte suppoit p suppo no g dz o cedi ds no gnat n gnare removet aq lib z dino suppo. Ad p dd q no ita e hic de ad suppond p filio p negom addita cu nego n pot a d distincte. hic e hic p ppetate aff mariuz ut p gnat ad stand p pre. Ad sin dd q h ds sig ficet eem i ta suppot p suppo ut patmit. Ad tcm dd q n tn e p tatm ppe tas p n gnat sic p gignit no h p i ppetas gnio stet ds p filio dd ds gnitu. n tn oz q d stet p suppo filii cu addit ei negom dicendo deus non gnat.

Qr hm sup illo litto. Sine no lsis ins. et qr b aug. i fine. ix. de trin. ptu mns pcedit appetit. dd q pt intis p d osidari. ut p ut h ee opletu ut i opletu. ita appetit pt d osid p ut h ee opletu l i opletu. ita appetit p d osi p ut h ee opleti ut i oplemi. appe i oplet pcedit ogito oplemi. qr qu nolu a d scire p appetitu moneu i og tom illi. h nu ee desidam scire re illa n deca aq ogito p mi. vn. x. de tin. ca. i. q q s z ptr ignorat amare ullo mo p ita cogito i ople ta pcedit appetitu. sz cogito opleta se. q aliq re cog icim i oplete appetitu eu oplete ogtone. vn aug. i fine. ix. de tin. ptu mns anccedit appetit q i nos se noliq arido n n dicendo q n n de ogitoe opleta d p qr p q a d oplete ogtom cessat uenato & n sito. no i q sic i opleta ogito pcedit i oplem appetitu. ita opleta oplem. Ad se i n acc dend e q ds genuit ut ol nolus ut nolet. o deq h affir ut negatio na. s z cu nolens

& nolens opponat d dcoie. g o re dd q priep ton q nolens & nolens no oppont d dcor. cu uini i pter actu nolutatis. p n lapis no dr nolus ii z noles qr actu nolutatis caret. q si dicent d dcoie optet cu d dcoia sit illa mor n e medi s se ut dr p postiorp.

Hec soh. h i pte i magr mo z qrit de po gnandi sit de uni pt sit gnet & duo fac. qr p qrit utru po gnandi sit in pre. so mi sit i filio. sci i. Eum. ee p n duo fac. p obicit tiq o r & solut. so addnc uba aug. q uir sona re om i. Si uehemt. ee p ii duo fac. qr p mo z qm utru posse gnare opetit pr & ot q no. qr re a d posst pr q no posst filr. so i. Eu iuuid. solut q posse gnare no ptinetur sb oi po. qr gnare no e ad sz ad a d. sic qr fili qr no nlt ee pr si nlt a d q uolit pr. qr ee pren e a d s ad a d se illa ps. Si uehemt. i q ad duc uba aug. q uir ptin dca sonare. & duo fac. qr p fac q deu e. so q r d uba aug. si i. Si aut. ee p n duo fac qr p adduc obiecone maximu q dicebat filiu i potete qr gnare n potat. so i. Ad q. adduc solone aug. qr fili no genuit s q r n potuit. h qr n optuit i es indet uelle aug. q posse gnare n sit ppim pre n in debatur magr i uie. deni cu dic. Hic. obicit d deni aug. & ra fac. qr p ot filiu no posse gnare. qr si gnat aliq p d dina gnaret s z no pren qr i nalabil. ve se qr n se ipm gnat. vt sim i. qr nala no p. so i. quo g ausucit. g se n ee sufficiete ad apied intellem uig aug. e qui dic. p g g. apit uba aug. s mo s pole ut tur. qr no e i tentois aug. q fili posset gnare. h no dr qr no potuit qr no repugnt po. si no optuit qr repugnt ppi. Et ee se illa ps. que adv oia. i q qrit utru h sit ua po gnandi e i filio & duo fac. qr p fac h q deu e. so qrit utru sit na oppot q fili n hr potam gnandi. fa i. Itaq cu dr. ee p m duo fac qr p qrit q deu e & solut so obic d otraria i. sz d h. ee p m duo fac. qr p qrit utru pr no sit potes gnare n & utr h po. sit in filio. so i. Ad q. Tendz q pr e potes gnare n & q illa ead po q e i pre ut gnet e i filio ut gnet. Deni cu dic. Hic. instat & duo q fac. qr p instat qr gignere & gigni no e id. g posse. h & posse e n et id. so i. H distinguedo. solut q id e posse gignere & gigni roe po no e id roe re ee se illa ps. Ita. e qrit utru h sit ua fili n hr pom gnandi & duo fac. qr p ot filium hre ead pom q hr pr sz n hre eu cu illo r cu quo hr eu pr. so i. Sic dr. manifestat h p sile qr pr p ee pr nult eet pr & no fili & fili p ee fili & no pr. n tn aliq pom l no

habet patrem quia non habet filius non esse quia per illam eandem potentiam et notionem per quam pater producit et esse pater filius producit esse [illegible]
[illegible]

Quoniam magister noster [illegible] de potentia generandi utrum sit in deo patre [illegible] sit in filio [illegible]

[illegible]

ponitur et dicere ipsum agere absque tali potentia est dicere ipsum
agere prout non est in actu et prout non habet esse quod est
in operatione. Ad primum dicendum quod potentia que dicitur in predicamento est potentia
passiva prout dictum est que competit. Ad secundum dicendum quod illa
potentia est idem quod actus secundum rem. unde potentia generativa in divinis
est ipsa generatio que non differt essentialiter a paternitate in divinis
secundum rem. et ideo non ponimus in divinis compositionem nisi secundum modum intelli
gendi. Ad tertium dicendum quod potentia generandi in divinis non est potentia
passiva ut ibi loquitur nec activa sed quasi activa. illa autem
divisio comprehendit omnes potentias. Ad quartum dicendum quod est
equivocatio in potentia. nam nisi sic accepta sit potentia prius
in qua nullus actus. ita et deus est actus purus in quo
nulla passio. et ideo non concludit argumentum nec quod in divinis non
sit potentia ut nos ponimus.

Secundo queritur utrum potentia generandi dicat quid vel ad aliquid. et videtur
quod dicat ad aliquid. quia quod est absolutum absque distinctione
competit tribus cum per absolutum non sit distinctio ut dicitur
vi. de trinitate capitulo ii. sed potentia generandi sine distinctione
non competit tribus. ergo etc. Item potentia in eodem genere est cum
actu. nam calefacere est in eodem genere cum calore quia
calefacere est motus in calore et dicitur motus quia per quem
introducitur calor. sed motus est in eodem genere cum rebus
ad quas est motus ut dicitur tertio physicorum. ergo calefacere est
in eodem genere cum calore. sed calor dicitur potentia cale
faciendi calefacere dicitur actus. est ergo in eodem genere ac
tus cum potentia. ergo potentia generandi est in eodem genere cum
generare. sed generare in divinis dicitur ad aliquid. ergo etc.
Item remota distinctione personarum adhuc rema
net illud quod est absolutum non tamen remanet potentia ge
nerandi. ergo etc. Item agere presupponit esse. ergo sicut
calefacere est calidi id est per quod calidum calidum est calid
um calor est potentia calefaciendi. cum ergo paternitas sit
generare, ergo per quod pater est pater est potentia generativa. sed hec est
paternitas. ergo etc. Contrarium: in eternum est quod ut habitum est supra id
est potentia quod essentia. sed essentia dicitur ad se. ergo etc. Item in perpe
tuis non differt esse et posse ut dicitur iii physicorum.
sed necessarium esse et posse differret in perpetuis et multo
minus in divinis que est ipsa eternitas. sed esse dicitur ad se
ergo etc. Responsio. dicendum quod sicut nobis videtur quod potentia genera
ndi. ergo nos videmus quod sit huius potentie. scire autem quid sit
divina non possumus ita convenienter sicut per ea que videmus
in creaturis in perfectione amota et ideo videamus quid est potentia ge
nerandi in rebus creatis. In generatione rerum duo est
considerare. suppositum et naturam. quorum unum est generans
et ideo ei attribuitur actus. aliud vero est potentia generandi
et ratio generationis. ad cuius evidentiam tamen nos declarare
oportet per quem accipitur pluralitas suppositorum in natura. et ex
isto post declarabitur sic que sunt competentia supposito et que
nature. et ex hiis apparebit tandem. Ita quod solvetur
quod esse potentiam generandi competit nature. Sciendum primo
quod pluralificatio suppositorum in eadem natura habet similitudinem
cum pluralificatione specierum in eodem genere. nam sicut in plurifi
catione specierum invenimus unam naturam generis communem per
gradum competentem habitudinem naturam et pluralitatem differentiarum et prout
generis unitur alii et alii differentie resultat inde alia et
alia species. sic cum plurificantur supposita in eadem specie est
una natura speciei in omnibus illis et est diversitas quarumdam addentium
prout natura speciei est communis et aliquid et aliquid est quod addit supra suppositum
in illa specie. ita scilicet quod sicut se habet differentia in plurificatione
specierum sic se habet in plurificatione suppositorum natura.
sed differentia per quam plurificantur individua. quia eorum non est
distinctio ex hoc quod aliqua competunt supposito et natura ne
natura sic eadem dicuntur competere speciebus secundum genus que competunt
eis prout uniuntur in genere. et ea sic se competit ope
ratur ratione differentie quas supra genus addunt. Ita ea
competunt nature que dicuntur de suppositis ut uniuntur in ipsa
natura speciei. ea autem dicuntur de supposito que competunt ei ratione
eius quod addit supra naturam. hiis visis apparet tandem
scilicet quod potentia generandi dicitur de natura non de supposito vel de
esse vel quoquo modo per quod supposita distinguuntur. manifestum
tamen potentia non firmatur ex eo quod generatum habet esse dis
tinctum a generante sed quod habet esse unitum cum
eo. sic potentia generandi cuius virtute producitur
producens reddit conforme ipsa autem natura rei est potentia genera
ndi cum talia dicantur de natura sive de forma que compe
tunt suppositis prout in illa uniuntur. unde sic
calor est potentia calefaciendi quia in eo calefactum assimila
tur calefacienti. Sic igneitas est potentia ignifica
ndi et generandi ignem quia in ea genitum generanti
conformatur. Ex hiis que in creaturis reperimus ad di
vina ascendentes dicimus quod sicut in hiis plurifi
cantur supposita ex eo quod natura non est in eis commune
tamen alii et alii esse. ita plurificantur supposita in divinis
prout consideramus cum ad aliud relatione. itaque relatio in divinis
quodammodo sufficit ut esse ipsius in creaturis. cum ergo in
rebus creatis non accipiatur ratio generandi ex ipso esse quo
ex hoc supposita distinguuntur sed ex eo quod habent esse unum
tamen in divinis non accipietur talis ratio ex relatione nec
erit potentia generandi ipsa relatio sed quod genitum a generan
te distinguitur. sed etiam ipsum in natura filius sic habet
patri similitudinem et habet esse conforme. unde et dicit damascenus quod
generatio est opus nature et imaginis in libro quod pater non est
potens generare nisi natura. et augustinus xv de trinitate capitulo
xx. filium dei esse nature genitum. Sed quod cum non sit quid
absolutum potentia generandi simpliciter dicitur quod habet conti
nere aliquo modo respectum. et ideo notandum quod licet relatio in
divinis non sit omnino univoca cum relatione que in
creaturis. possumus cum ea que in creaturis inveniuntur ad
divina transferre ubi non repugnant. Videmus autem
in creaturis esse duplices relationes modum secundum duplicem
distinctionem de relativis datam. Nam secundum primam ad aliquid di
cuntur illa vero dicuntur quorum hoc ipsum quod sunt aliorum dicun
tur et ea que sunt in aliis generibus sunt in predicamento
relationis. et ideo plures in eorum quodam inter aliqua
alia dicuntur ad aliquid et solum quod in potentia est qualitas aliqua
alia dicuntur ad aliquid secundum dictionem. alia distinctio est. relativa sunt quorum esse est ad aliud se habere
et illa distinctio comprehendit illa relativa. ita in divinis

duobus modis relativa dicuntur. nam quaedam dicuntur rela
tiva in quantum simpliciter sunt talia, ut pater, filius. aliqua
sunt relativa quia sequuntur habitudinem importatam sicut per quam in divinis
distinguimus duo praedicamenta relationis et substantiam. concedentes
tamen eis quendam modum respectus. sic est non sine potentia gene
randi quae habet quendam ordinem ad actum generationis. et ideo sic
maneat simpliciter est in praedicamento substantiae. tamen ei quendam modum respec
tus. ita potentia generativa in divinis sicut non simpliciter dicitur quid, habet
tamen quendam modum relativum. sunt autem de hoc quaestione ponentes
quod dicentes quod potentia generandi est ipsa relatio vel essentia divina
ut est idem cum relatione vel secundum quod quaedam dicunt quod est media
inter quid et ad aliquid, non est dicere in praedicamento quod vel ad aliquid. propter
quod in divinis tertium praedicamentum constituunt huiusmodi ponentes
quod fundamentum veritatis horruerunt dicentes.
Ad primum dicendum quod absolutum est non tamen est aliquis modus relationis
absque distinctione quae per se tollitur. unde quod non est potentia generan
di. Ad secundum dicendum quod potentia generandi simpliciter dicitur quid. in tamen
tamen quod per se reductionis sit in praedicamento ad aliquid. nec
possumus dicere quod generare in divinis non dicit motum sed dicit
relationem. et huiusmodi motus sit in eodem genere cum rebus ad quas est
motus relationum tamen quod omne movens ex eo quod movet
non oportet esse in illo genere in quo est res quae per motum accipit
ut calor qui per calefactionem in calefacto acquiritur in calefa
ciente est potentia calefaciendi. ut potentia generandi calorem
non est in eodem genere cum generatione caloris. per hoc patet
relationem generationis relationi importat. Ad tertium dicendum quod non re
manet potentia generandi remota distinctione personarum. propter hoc modo
quendam relativum quod importatur in illa potentia. sed et si non
excluderet quin ipsa simpliciter dicatur quid. Ad quartum dicendum quod
non est potentia generandi propter simpliciter hoc esse incommunicabile.
sed propter hoc esse incommunicabile verum potentia generandi in Sorte non
est Sortitas sed natura humana in ipso. et sic patet quod paternitas
sit quid incommunicabile patris. tamen est idem cum filio. non generat paternitas
tamen est potentia generandi sed natura.

Tertio quaeritur utrum potentia generandi et creandi dicatur
univoce. et videtur quod sic. quia potentia generandi et potentia creandi
habent esse in ipso Deo. non est in ea in creatura ratione in Deo. sed quae sunt
in Deo cum sint summe unum non dicuntur nisi univoce. Sed contra.
praedicatio univocationis sunt ex praedicamenti ... sed quod dif
ferunt una non habet quod dico hoc et illud dicit univoce
et id recedente a ratione remanet hoc aequivoce. quia
non est eadem in homine vivo et mortuo cum sit una
non concedat omnibus huius quae dicuntur de eodem univoce di
cuntur potentia generandi et creandi. Responsio. dicendum quod sicut se
habet actus ad actum. ita se habet potentia ad potentiam. sed actus
non dicuntur univoce decreare et generare. quia prius determinavimus
quod creatio et creare ad ipsum generare ordinatur
cum per verbum genitum habet esse emanatio creaturarum
quare etc. videtur quod neque potentia generandi et creandi sit
eadem. et videtur quod non. quia potentia generandi est natura, potentia creandi
est voluntas ut dicit Damascenus primo libro capitulo viii. natura et
voluntas distinguuntur ex opposito. quare etc. Responsio. potentiae dis
tinguuntur per actus. sed generare et creare non sunt idem
quare etc. Quartum tamen est quod omnia attributa in divinis

dicuntur eandem rem. sicut quod Deo ... generat ex eo
quod voluntas est et cum sit voluntas dicatur unam re
imam et eandem potentia esse realiter et illam. Sed utrum quod non
differant secundum rationem. quia creaturae procedunt ad ... alterar
ratione. quia procedunt secundum modum intellectus sicut in procedit
filius. quare etc. Tertio dicendum quod emanatio creaturarum habet
aliquam similitudinem cum emanatione patris. unde habet in
divinis quod in divinis est emanatio per modum voluntatis non processio
Spiritus Sancti. Unde Augustinus xv. de Trinitate capitulo xx. ipsa
voluntas sicut patet apparet dicitur et emanatio per modum
intellectus ut generatio filii quae procedit ut intellectus. Amico
ria ut dicitur xv. de Trinitate capitulo xii. sic et creaturae procedunt per modum intellectus
per modum voluntatis. per modum vero emanant quia opera
ad deum sicut artificiata ad artificem. Propter quod lxxxiii.
quaestione xlvi. verbum dicit operativa potentia procedunt et per modum
voluntatis. quia ut scribitur iii. de Trinitate capitulo iiii. divina
voluntas est suprema causa omnium et ubi hic agit invisibi
liter et sensibiliter quod non de interiore invisibili atque in
telligibili aula summi imperatoris aut iubeat aut per
mittat. Sed quia emanatio creaturarum cum emana
tione patris convenit quod procedunt per modum voluntatis ut ema
natio Spiritus Sancti et per modum intellectus ut generatio filii. In
ista tamen convenientia magna est differentia. differt enim
emanatio creaturarum a processione Spiritus Sancti. quia non eodem
modo haec et illa est per modum voluntatis. Ad cuius evidentiam
sciendum quod voluntas aliquid de necessitate vult ut finem.
propter quod in eis. Timetur pluribus quod in finem ferimur
sicut alium non de necessitate vult ut ea quae sunt ad fi
nem. et ideo ad finem comparatur voluntas ut ... in quo vult
fertur in ipsum. ad ea autem quae sunt ad finem comparatur volun
tas ut voluntas in quantum secundum electionem fertur in ipsa. Deus autem
per modum voluntatis producit Spiritum Sanctum in quantum ut fi
nem quod volendo bonitatem suam Deus pater producit
amorem suum Spiritum Sanctum quo se et alia diligit. et ideo
emanatio Spiritus est immutabilis. quia Deus bonitatem suam
immutabiliter et de necessitate vult. consequitur et talem
emanationem natura divina. quia hunc amorem Deus pater una
cum filio producunt volendo bonitatem suam quam ut finem
respiciunt. et per modum voluntatis in finem est quod divi
ni vult. ideo processionem Spiritus Sancti concomitatur natura. emana
tio tamen creaturarum non est immutabilis cum Deus ea non de necessi
tate velit nec eam concomitatur divina sicut ea
quae sunt ad finem voluntas vult non ferunt. differt et e
manatio creaturarum a generatione filii. quia sic filius proce
dit per modum intellectus naturaliter est. unde non filius. creaturae quae si
procedunt per modum intellectus non procedunt naturaliter. sed proce
dunt per modum intellectus secundum imperium voluntatis. et ideo dicitur
primo libro capitulo viii. ut quod emanatio filii sit voluntatis
et per modum naturae et emanatio creaturarum per modum
voluntatis. et Hilarius in libro de Synodis ait omnibus creaturis
substantiam Dei voluntas attulit. sed filio natura dedit. et ideo sicut
huiusmodi apparet loquendo dicere possumus quod intellectus non est
ratio productionis filii quia per modum intellectus et naturaliter pro
cedit divinum verbum per modum voluntatis sed non emanet

spē· s· qꝛ pcedit p̄ m̄od' uolūtatis ꝯcomitāte n̄·
ꝟ p modū nōis ut nōīs sui p̄ intellctū ut exit ī
actū p̄ p̄ipium uolūtatis cātiue pducit ī eē·
ꝛ qꝛ ī diuinis reali· intell'c accept' ut nāta uolūtas
ut eā n̄ ꝯcōitatur· ꝛ nōtal' ut uolūtas ul' in
tell's ut exit ī actū p̄ pn̄cipiū nōīs nō differūt·
id real' lo^o po^a gn̄andi spirandi ꝛ cāndi id' diu̇·
s̄ m̄ modū īntelligendi ut opant' ad alios act'
s' differunt ꝛ hūt ī se q̄dā analogiā s̄ qͥ act'
hūt· qꝛ gn̄o ē p̄or cātōe po^a gn̄andi s̄ isti
mod' ē p̄or po^a cāndi· p̄z g' quō sūt id' po^a ge
n̄andi ꝛ cāndi ꝛ quō īnia ē p̄or a^a. Ad p̄mū
d' q' ar^lr de s̄deimptiuate reali ꝛ p̄ut ōpant'.
s̄ q' po^a gn̄andi ꝛ cāndi sūt id' re. Ad s̄ p̄z solo
qꝛ lo^r de s̄demptiuate reali s̄ q' nō ē analo^a ī
realis. Ad 1^d ī c̄rariū d' q' lo^r de p̄ocaindi ꝛ gn̄andi
ut ōpant' ad act' s̄ q' opatoꝛ dūr analo^e. Ad
1^d q' ulti' q̄rebat' utꝝ sit id' po^a gn̄andi ꝛ cādi·
p̄z q' reali' ꝛ ī se sūt id' s̄ roꝛ ꝛ opatoꝛ ad act'
nō. Ad p̄^m d' q' n̄ ꝛ nōtal' ꝟ reali· dr̄ īt' ī cātis
ī d' sūt id' re. Ad s̄ d' q' nō ar^lr ꝟ hꝫ po^a dif
ferre reali' s̄ p opatōē ad act' q' acessum. Ad 1^d
ī c̄rariū p̄z solo qꝛ ar^lr de s̄demptiuate reali· q' p̄im
ē. Ad 1^d q' ar^a q' po^a cāndi ꝛ gn̄andi n̄ differūt
s̄ roꝛ qꝛ tam cātiue q̄ fili' pcedūt p̄ modū
s̄ intellectū· p̄z solo· qꝛ alr̄ pced' p̄ mod' itell's
fili' a' cātiue ut dcm̄ est.

Deinde querit' utꝝ n̄ po^a gn̄andi sit ī filio
ꝛ ut bn̄ possem' uidē intenciōē magri
·iiii· q̄rem'. P^o utꝝ ī aliq^o sit po^a gn̄ādi q' nō
possit gn̄are. S^o utꝝ ī filio sit po^a gn̄ādi.
Tercio utꝝ sit ead' po^a q̄ p̄r gignit ꝛ fili' gig
nit^a. Q^arto utꝝ ī diuinis possit ē̄e p̄les filij.
Ad p̄^m s' pcedit· uī' q' nō sit ī aliq^o po^a gn̄ādi
c' nō ꝯpetat gn̄are· qꝛ q' ē p̄erepie ī oībus
ꝟ hꝫ ē p̄e q' eē exūs actuale p^r s' sit pducē
stā n̄ illi n̄ repugnet suppoītoꝝ plalitas. Sꝫ
eē ꝯ iq^o ē po^a gn̄andi hꝫ actu ꝟ c' nō repugn̄t
suppōitoꝝ plalitas· g^o ꝛc̄. Ad p̄ aug· vii· de t'
in· ca^o· i· sic se hꝫ eēn̄ adeē ita se hꝫ po^a ad
posse ꝛ sapīa ad sape· ꝟ ī q^o ē eēn̄ 1^d ē ꝛ ī q'
ē sapīa sap^r ꝛ g' ꝛ ī q^o ē po^a p^r· ꝟ qꝛ p̄ ge
n̄are ei gn̄are ōpetit· g^o ꝛc̄. Ad s̄ q' nō p^r ge
n̄are ē ī eo po^a ad gn̄andū· ꝟ g' ī aliq^o eēt po^a
ad gn̄and' ꝛ ei gn̄are nō ꝯpeter· ī eo sil' eēt
po^a ꝛ n̄ po^a 1^r eiusdē act' q' ē ī p̄le. Ad p̄ fru
stra ē po^a q̄ nō reducit' ad actū· ꝟ si ī a^o
eēt po^a ad gn̄and' cui gn̄are n̄ ꝯpeter illa
po^a nō reducēt' ad actū· g^o ꝛc̄. In ꝯrariū ē qꝛ po^a
gn̄andi ē p̄f^a n̄ rei ꝟ in ītos, in dcm' hēe ī n̄
h̄uanā eēt hoīes quibꝫ gn̄are nō ꝯpetit.
g^o ꝛc̄. Ad p̄ nō ē aliq' po^a ī una p̄^a diuina q' non
sit ī alia tn̄ qꝫ sit ōpotēt· g^o po^a gn̄ādi ē in
q'hꝫ p̄ diuina· ꝟ nō eīs p^e diue ꝯpetit gn̄are g^o ꝛc̄.

Ad p^o d' q' po^a gn̄andi p̄fcā nō ē p̄l ī aliq^a cāti
cui nō ꝯpetat gn̄are· p^r eē tn̄ po^a gn̄andi ī
p̄fcā ī aliq' p̄^a diuina cui gn̄are nō ꝯpetit· ꝟ
p^m nō^e q' a^a ē rō agendi ī cātis· a^a q' ag· n̄
rō agendi ē ip̄a foꝛ· nō agit tn̄ foꝛ ꝟ q' ē
p̄foꝛ· ut rō calefaci^di ē calor calefac' n̄ tn̄
calid'. Qā hic h̄rn̄ ē sup^a rō agendi hūt ex foꝛ.
agē tn̄ sūt exūs eē· ꝛ qꝛ suppōito p̄ se ōpet-
agē· ꝟ g' ī aliq' eēt calor ꝛ nō hr̄et eē calid' ī illo
eēt po^a calefaciēdi ꝛ tn̄ ei nō ꝯpeter calefacere
ꝛ ita eēt ī eo po^a ad gn̄and' caloꝛ· ꝛ tn̄ gn̄are
caloꝛē ei nō ꝯpeter· Sꝫ qꝛ n̄ d' ē eēn̄ nō ē calor
n̄ p̄ dr̄ eē calid'. cū rō gn̄andi sit po^a ad gn̄ād'
sumat' ex foꝛ· agē a' ul' gn̄are exūs eē cui
nō sit foꝛ sui eē· In ulla cāta ē po^a agendi
si p̄fcā sit cui nō ōpetat agē· ꝟ tn̄ si ip̄fcā
eēt nō opꝫ| ꝟ q' ī p̄fcīo d' īuestigat'. Qā po^a
gn̄andi ut dcm̄ est sup^r dupl'x ē· una q' ī me
p̄gdoꝛ ī actū suū ꝛ tal' sūt p̄ gn̄onis acci
cium sic calid' ī me^te p calorē· q' p̄ poꝛ gn̄a
n̄am calidi p̄duē calid' ꝛ cū tal' po^a sit actis
c' ōpetit ītendi ꝛ remitti q^m ad g^r dus ī eē t'
ē tal' rō ī p̄fcā qͥ ī ībo nō hꝫ ōpletū eē· n̄
bn̄ poiꝫ ōtingē ex ī p̄fcōe h' poē q' ī a^o eēt
ita remisse calor q' gn̄are calid' nō ualet.
q^a ē q' ī me^te p̄gdoꝛ ī actū suū ꝛ h ut dicebā^m
sūt 1^a gn̄onis sbāz· qꝛ foꝛ sbal' nō ē ī me
diātē p'sl^m actōis· h a' dr̄ ī p̄fcā nō rōne eē· qꝛ
n̄ ītendi n' remitti· Sꝫ rōe eoꝝ p̄q̄ sili
mediet sūā īducit ut ē īducēdi rō ut p̄ima
si ī aliq^o eēt n̄ h̄uana nō tn̄ ī eo eēnt ī ista
p̄ q̄ poss̄ p̄q̄ poss̄ ꝯ p̄gdi ī actū gn̄ois. ꝟ si
eēt p̄fcā h' foꝛ p̄ ꝯpatoꝝ ad s' ā nexa p̄
q' p̄gdoꝛ ī actū gn̄onis h' foꝛs hūs poss̄
s' sibe pducē p̄ q' p̄z q' ī cātis q' p̄ma gn̄ois
eē accipiētibꝫ po^a gn̄andi p̄fcā exūs eis
ꝯpetit gn̄are· ꝛ nō bn̄ dcm̄ ē q' unū q'p̄ p̄
fcūn ē cū p^r s' sibe pducē ut p̄fcē calidū
nō ē n̄ possit calid' gn̄are n̄ p̄fcē hō n̄ hoīē
ꝟ a' s' sit ī cātis nō a' s' est ī p̄^l diuinis nā
nō possūn' dīc q' ī aliq' p̄^a diuina sit po^a gn̄ā
di absq; eo q' gn̄et qꝛ ī illa foꝛ sui po^a nō
ē s̄ ꝯpletū eē ut dicebam' ī gn̄one accīali·
qꝛ nō solū eē tal' foꝛ^e ul' n̄ nō ītendi q' ī
ꝯ^r sbalibꝫ foꝛ^s cātis· ꝟ ī ē ip̄m eē q' nulli alij
ꝯpetit n' ī dīc possit q' h' n̄ n̄ sit īmedi
ate p̄^m gn̄onis· Sꝫ ei sit addē aliq' accītal'
foꝛ· sic calor sup addit foꝛ^e ig's· ignē gn̄et·
qꝛ oīa q̄ ī sūt q^m ad ip̄m eē ī sbā tūsennt·
rō adūcend' q' sic ī rebꝫ cātis qꝛ suppo^a nuūt
ī foꝛ ꝛ distingūt' p̄ eē· ex foꝛ· sn̄ exn̄ sume
bat' po^a gn̄andi ꝛ gn̄are exēē· ex eo q' suppō
cāta ī quib' īueit' gn̄o sūt nuī ī n̄ ꝛ dūt
in eē· ita q' p^e diue nuūt ī n̄ ꝛ distīgūt'

patrem et non e converso. ipsa non est potentia generandi. sed ex
parte sui innuitur generare propter quod sicut in creaturis gignere
et gigni opponuntur huius quod ipse habet esse sic etiam
in divinis competit huius quod ipse refertur. unde
generare vel ipsum relative dicitur. et non negare est dare ipsum
divinam vel est dare potentiam generandi non tamen habens eam
non generabit unde sic. si ignis esset calor esset
in eo potentia calefaciendi non tamen calefaceret nisi in calefactibili
sit positum. nisi haberet esse calidum et ita forte in eo esset
coniuncta ipsi esse. sic si in aliquo supposito divino
esset natura divina et in eo potentia generandi non tamen generabit
sed generare poterit nisi in eo sit coniuncta cum illa quae
requiritur ad hoc quod generet. et propterea non oportet esse ad
invicem ut dictum est. quia non potest esse nisi sit proprio esse. unde
in illo esset natura divina ut sit deus vel humana ut sit
homo. potest tamen esse natura in aliquo sine illis respectibus in illis
in quibus distinctio generantis et generati sumitur. et esse non
potest esse natura perfecta sine potentia generandi ut ei competat
generare cum ei non competat nisi sic esse. nihilominus autem
in quibus est distinctio non potest esse sine proprietati potest esse sine
potentia generandi in perfectum absque eo quod eis competat
generare. quia licet in eis non sit ubi ista sit esse. est tamen ibi
sicut non sit relatio quae ad generare requiritur. propter pluribus
nulla perfectio simpliciter nec cum non differat reali-
ter non erit in talibus potentia generandi perfecta non tamen
generabunt. Ad primum dicendum quod multa sunt non a persona
applicata ad naturam specialem communicare. Et dicere
possumus quod illud non est persona simpliciter sed requiruntur
vel ad determinationes nisi patiuntur quibus non existentibus potest esse
in aliquo potentia generandi et sic non generet. Ad secundum
dicendum quod non est per eundem modum sicut quod sapientia et potentia magis
proprie dicantur quod absolutum quam potentia. sed potentia est sic supponit
dicentem quod quantum tamen ei quodam modo relationem et inde huius videtur
sic in aliquo supposito absque illo quod requiritur ad generare
est in eo potentia generandi non tamen generabit. Ad tertium
dicendum quod aliqua persona divina non posse generare non est
ex impotentia. quia illam eandem potentiam habet quam habet generans.
sed hoc est ex proprietate ut magister innuit in littera. Ad
quartum dicendum quod verum est quod frustra esset si nullo modo reduci
esset ad actum. reducitur tamen potentia generandi ad actum
si non nisi una persona in alia.

Quod quaeritur utrum in filio sit potentia generandi et videtur
quod non. quia cuius non est actus eius non est potentia. sed
filii non est generare. ergo et cetera. Praeterea. Potentius non differt esse
et posse. item in genito. magis congruit agere est potentia quam esse. quia
esse eque deberet agere a potentia. sed generationis est idem esse
et posse idem et agere et potentia. ergo cum competeret potentia competeret
et agere. sed non competit generare. ergo et cetera. Contra. posse
se generare secundum magistrum non est posse quod sit posse ad
aliquid. ergo potentia generandi ad aliquid est. sed persona ad aliquid

distinguitur a patre ergo si una est potentia generandi non
erit in alia. tamen ergo sit in patre non est in filio. Contra.
unum est quod potentia generandi dicitur absolute. sed in patre est
in filio. ergo et cetera. Responsio. Quod omnis potentia quae est in patre est in filio
aliter non esset omnipotens. sed potentia generandi est in patre
ergo est in filio. Contra. Augustinus contra Maximinum et habetur
in littera dicit quod filius non potuit gignere sed non
oportuit. ergo est in eo potentia generandi. Responsio. Dicendum quod quidam
sic distinguunt quod hoc gerundium generandi potest esse
gerundivum vel actus vel passio. vel in parte hic
sic actum. sed est in solo patre quia potentia generandi idem sonat
quod potentia per quam generat. sed si sit passio sic
est in solo filio quia tunc est illud potentia generandi hoc est
potentia per quam generatur solus quia filius gignitur. licet
filius gignitur sed generandi sit gerundium videmus
ubi in personis sic communibus rebus. quia tunc est illud potentia gene-
randi hoc est potentia per quam sit generatio et quia hoc per se est potentia per quam
sit generatio quia in qua hoc per se est natura divina communiter in patre generante.
sed non probatur quia alienus modus loquendi competit
potentiam per quam generet quia a simili posset dicere quod creatura et
lapis haberet potentiam videndi cum habeat potentiam per quam
videantur. quia possit videri sed non probare simpliciter
non est inventum haec distinctio aliquando magister in
littera innuat. propter hoc sciendum quod rebus invenit aliqua omnes
in humano aliquid primo quod habet id solum secundum rem et non secundum modum
se habendi sive secundum rationem. secundo quod habent id secundum rationem solum et non
secundum rem. sed secundum rem et non secundum rationem. primo non est eadem in
patre et filio quia realiter non differt nisi ratione differt
tamen secundum modum se habendi. quia hoc eadem non sit in patre et
filio aliter tamen se habet ut est in patre ut est in filio. quia
ut in filio est per generationem accepta. ut est in patre non
et tamen alium modum se habendi. appellat Damascenus primo
libro capitulo vi. dicimus secundum rationem veritatis rationis et iterum est
ut contrarius. unde divina supposita habent eandem
naturam secundum rationem sed non secundum rem realiter non differt nam licet
puri est in diversis hominibus secundum rationem est una quia per in-
tellectum possumus considerare totam id in quo conveniunt hanc
suppositam remanere eo in quo conveniunt et secundum omnes homines
sunt unus homo per intellectum propter quod dicitur communis in primo de anima
quod intellectus facit universitatem in rebus. ex quo patet quod unitas
talis universalis sit nisi in rebus creaturis secundum rationem et non secundum rem
in personis divinis est una non solum conceptio ut tradit
Damascenus primo libro capitulo parum longe tertio. Tertio modo aliqua
habent unum et idem secundum rem et rationem et secundum aliquo modo esse
dicere possumus quod est una communis notio in patre et filio
vel spiritu sancto. ita illa notio est secundum rationem aliquo modo
potest dici una quia hoc filius eam habet ut a patre procedit
quia non habet nisi nativitatem. pater eam habet non ab alio. tamen
quia similia notio diffiniretur vel notificaretur per
comparationem ad actum spirandi vel ad spiritum sanctum cum

unus et idem simpliciter existens a patre et filio tamquam a principio [?] una notio dici debet et non secundum rationem. quantum ergo ad quaestionem qua quaeritur utrum pater habeat potentiam generandi ex eo quod generat vel videndi quia videt, sic est una potentia in generante et generato vel in vidente et viso aliquo diversorum modorum. Sed gratia formae non possumus arguere sic: [illegible]. ergo habet potentiam videndi, vel sic generat ergo habet potentiam generandi in patre et filio propter quod pater generat et filius generatur, ut patebit. concedere possumus in filio esse potentiam generandi. ergo apponere non esse aliquam potentiam in patre quae non sit in filio. Sed alia responsio est [illegible] quod est in patre quae non est coniuncta prout est in filio. Ad primum dicendum quod cum dicitur quod est actus eius est potentia intelligendi et de actibus proprie sumptis. sed generare in divinis non proprie dicitur actio sed relationem per modum actus. vel dicendum quod est potentia eius est actus sic ideo sit potentia ut [illegible] ad esse actum. sed in filio non est potentia per operationem ad generare accepta prout est in filio. Sed per operationem ad generari est ergo in filio potentia ad generare et generari. unde in quo est una est et alia. unum quod ut dicitur est in filio non est ad generare sed ad generari. Sic accepta talis potentia non denominatur filium ut dicatur posse gignere sed solum possit gigni. Sed quia est eadem non participatur et [illegible] sumpta [illegible] in participialibus [illegible] non verbis est in participatis. Sed quia non est verbis ut est in participi non denominatur [illegible] ut dicatur participia esse [illegible] sed participia solum. et ideo distinctio illa [illegible] de potentia generandi ex eo quod generandi potest esse [illegible] actum et passivum vel ubi in [illegible] esse non [illegible] intelligenda simpliciter cum sit in filio potentia ad generare sed intelligenda est potentia ut denominat id in quo est quia non est in filio potentia quod possit generare. ut intelligatur cum reduplicatione quia et si est in filio potentia ad generare tamen ut est in eo non est ad generare. Ad secundum dicendum quod in aeternis non differt esse et posse quia quod potest esse in aeternis est. unde non prius potuit generare pater et postea genuit. Sed ab aeterno genuit et filius ab aeterno genitus est. Ad tertium dicendum non est ad propositum. vel possumus dicere quod potentia prout est in filio non dicit respectum ad generare sed ad generari. et ideo non arguitur quod generet sed quod generetur. Ad quartum dicendum quod potentia generandi non dicit simpliciter ad aliud. sed simpliciter dicitur quod et ideo non arguitur quod non sit in filio. sed quod dicit quod respectum habet prout est in patre quod non habet prout est in filio.

Tertio quaeritur utrum sit eadem potentia qua pater gignit et filius gignitur. et videtur quod non. quia ex quo gignere non est gigni cum potentiae distinguantur per actus potentia qua quis gignit non est potentia qua quis gignitur. Praeterea magis videtur esse eadem gignere et gigni in creaturis quam in divinis quia in creaturis cum dicatur motum large accipiendo motum sunt unus motus. Sed in divinis cum dicatur relationem non est una relatio. cum ergo in creaturis non sit una potentia per quam una gignit quae est activa et potentia [illegible] qua gignitur quae est passiva et potentia [illegible] in divinis erit una. Praeterea si eadem esset potentia idem esset potens. sed si idem esset potens et gignere et gigni idem se ipsum gigneret quod est inconveniens. Praeterea maior videtur distinctio inter gignentem et genitum quam inter videntem et visum. quia negat philosophus in [illegible] de anima quod idem se ipsum generet. aliquo modo tamen concedit in libro de sensu et sensato quod oculus se ipsum videat. Sed nos non concedimus quod eadem potentia sit qua quis videt et videtur. ergo nec quod [illegible] gignit et gignitur. In contrarium est magister qui dicit eandem esse potentiam in patre per quam generat et in filio per quam generatur. Praeterea si non est eadem potentia cum potentia dicatur quid absolutum simpliciter loquendo ut deinde erit distinctio in divinis penes absoluta quod est contra Augustinum VI de Trinitate capitulo II. Respondeo dicendum quod quaerere utrum sit eadem potentia in patre per quam generat et in filio per quam gignitur est quaerere utrum possit esse eadem potentia respectu actionis activae et passivae sumpta accipiendo large actionem et passionem quia generare et generari in divinis proprie non dicunt actionem et passionem tamen per modum actionis et passionis. Actus autem quadruplex est quia quidam est qui non respicit in alterum extrinsecum. unde non dicitur quod [illegible] et actum sed ponuntur [illegible] potius et huiusmodi actus est esse. aliud actus dicitur quod medium inter duo extrema. et haec possunt esse tripliciter quia illa duo extrema possunt differre secundum rationem solum et huiusmodi actus sunt simpliciter se continentium. sicut cum aliquis se ipsum diligit vel se ipsum intelligit. sic enim res accepta ut intelligens et ut intellecta est secundum rationem alia differens et sic intellectus est medium in utroque. aliud extrema differunt realiter et haec possunt esse dupliciter vel re absoluta sicut in aedificante vel est medium inter aedificantem et aedificatum quia differunt realiter in re absoluta. vel relativa et sic generare secundum modum intelligendi est aliquo modo quod medium in divinis inter gignentem et genitum quae differunt secundum relativa et non secundum absoluta. Est ergo quaestio utrum potentia possit esse respectu actus activae et passivae sumptae. si loquimur primo de actu primo modo quod non habet locum quia ille actus non potest significari active et passive tamen non requirit aliquid in duo extrema. si loquimur de secundo modo planum est quod eadem est potentia respectu actus ut in sumpta et passive [illegible] se ipsum intellexit. Sed si loquimur de actu tertio modo sic non est eadem quia non est eadem potentia per quam aedificator aedificat et aedificatum aedificatur cum una sit potentia activa alia sit potentia [illegible]. si loquimur de actu quarto modo sic quia est eadem. quia cum extrema talia non sint distincta nisi relatione. si ponitur distinctio secundum potentiam [illegible] differt secundum absoluta quod est contra positionem. et quia isto quarto modo sunt potentiae in divinis respectu actus notionalis utriusque generare et generari dicere possumus quod eadem est potentia per quam pater gignit et filius gignitur. unde quia in divinis [illegible] notionalis per illam eandem voluntatem per quam pater vult esse patrem et filius vult esse filius et non patrem. ita quia eadem est potentia [illegible] absoluta non est distinctio per illam eandem potentiam

pr. q. p. q. pr. p' ee c pr. x gigni e fili' p' ee fili
x gigni i qa e ma magna ut apparet i hm vrm
qr ma ista unus transcendens e io mag' ssi
hic possum' h'ic unitate dup'. p' ex eo q' i [illegible]
divinis se h't q' ee identit'. sic g' calor unu' daret
ee calid'. alij n ee frm. qr calidi e calefie. f'
gidi no i frigidare ead' ee po' p' q' calid' cale
facere x fr' d' n' frigidaret alij tn' x alij ee oi'e
ra. sic g' calor unuet' oppo'ns ee e po' i' oppo
sitor'. hic n' dinia unicta oppo'ns res psnlr
nn oppoitio respie gn'om. x qr i p'e e unicta
p'mitati. i filio no e iuncta opposito p' ut si
liatoni qr p'r e sig'ne. filij n' gigni aut
er' po' p'r pr. gignit x fili' gig'nit. alij no
x alij unici unicta r' | fo li' pz q' po' g'nandi
i divinis e ipa n' x simp' d'ic q' s' q' a'd simp'
x s' ee e i p'di'to sic at n' ei a'g mo' relacis uni
plificet' ista q' pl'ificet' r' s' sp di' unu' tale.
h' i'is dicunt' nisi sic e in de de po' q' e n'. na
ipa po' q' e ut e i p'dicto sic. qr iqn oh g'ne est
a ft'e genu' x po'm. po' i g'ne sic e ip' [illegible]. x h
tal' po' sit i g'ne sic h't tn q' da' mod' relativu'
i q' respie form. x h' hi' r' plificet' p op'a
tor ad fors q'uat ead' tn di' ee po' q'riorum
loq' de de po' psima q' e po' m'. r' tn q'ra
ria sui no li g'nare x g'nari opponat' oppo'e
relativa po' tn ad utr' B q' i divinis sunt. qr ista
po' simp' d' q' erit ead' i'' tn alij eru't. x tn
ead' e po' p'r pr. g'nat x fili' gig'nit' n' oi'e
ta ead' i' put e in p'e x filio. s' alii x alij.

Ad p'm d' q' n' ar' po' ee a' si i' ee alios x q'
d' po' distinguunt' p act'. d' q' gign'e x gigni
no p'c dut act' s'ticon' p mod' act'. Ad s'
d' q' po' distinguunt' s'c'a i q'bz e. x no si gigner'
x g'eitu differunt p absoluta potit ee a' po'.
s' si differunt solu' p relata n'. cu' po' dicat q'
absolutu'. x q' di' de motu mag' e p'n' q' d'.
qr si g'nare x g'nari i ceteris dicat' motu' dut
ut salte inferunt q' relaiuet opponitur x io dis
tincto e ne talia sunt x ex motu x ex oppone
relonis. x no no acludit i d' qr a'le a'uinon
negando x a'uaiora affirmando. Ad decim'
d' q' s' q' po' d' q' x potens sunt s'ta mne pz
x filius sic un' potens s' i'de p's statunt
q' alic' i'e e y' e i filio. x qr g'nare d' r'' x
ad a'd v'n no ualz si pr. x fili' sunt un' potest
x ead' po' i utr' si pr. p' g'nare g' fili'. Ad
q'rtu' d' q' i'tnlla ceta p' ee tata unitas in
sic e i'e gignente x g'eitu i divinis x qr unitas
ista po' de q' loq'm' respie unitate n' cu'
ista max' sit i divinis. ma et' po' gignentis.

Quarto querit' ut' i divinis [illegible] gener'. ut
possit ee pl'es filij. x u'r q' sic. qr fili'
no gignit' n' ex eo q' pr. se intellig't. si sic

pr. se intellig't i' fili' se intellig't. si pr. se intellig'do
p'duc' filiu' g' fili' p'duc' aliu' filiu'. Ite non
maioris po' e pr. carnal' q' celestis. si pr. carna
lis p' g'nare pl'es filios x p' dare filio g'g'ner'
aliu' filiu' filij. g' celestis si potit. g' x'. Ite
q'u'' a'd p'ducit a'd n' cessat po' ad p'duce'd' i'm
p' a'd p'duce'. si pr. p'ducendo filiu' n' amisit
po' g'nandi. g' potit p'du'ce aliu' filiu'.
Ite. q'nto a'd e simplicius tanto virtuosi'. tanto
g' i pl'ibz filiis potit reperiri n'dina q' q'm
n' co'x'. q'nto n' d'ing simplicior e q' l'' corli n'.
In q'riu' e qr d' q' i p'. c. xiiii. qr ex p'fac
nuniisi c'tingit q' e unissiu' unu'. g' ex p'fac
rei c'tingit q' sit unu' tale fili' di' e marie
p'fecit. g' x'. Ite plificatio aliq'r fiunt ex
ip' in'. in divinis n' e in'. g' no sunt i' pl'es
filij. qr tc' illi differrent p unum x h'rent in'.
Ite. ois scriptura clamat ipm ee unigenitu'
q' no ee' si i' ee't pl'es filij salte' r' p' par.
Resp'o. d' q' si nolum' loq' de pl'ali'te aliquorum
nos in d' e quo illa p'g'dunt' i ee. fili' a' i di
nis p uia' g'nois accep' ee qr de r'e filij e q'
sit genitus. g'nato a' e op' n'e. s' g' q' a'q
diuisimode nm h'ut opeat ea' d'uisimode
g'nari sic n'. loq' d' e de g'ne ut loqui'nt
dem. Si g' d' e n' i'tellecta' no potit i' ee
g'nio n' p mod' intellect'. ip's li ult aug'. v'.
de trin. ca'. ii. q' e fili' qr nbu'. ex quo h'et
q' ei' g'nio e p mod' i'tell's. qr ab intellectu n' p'ce'
nbu' x io si nolum' p'nde' ut' i divinis sunt
pl'es filij. videam' ut' i divinis sit pl'a nba.
s' a' magis in d' potim' c'sidando dicam
i e nbu' diuinu' x ntru'. qr i nob' sunt pl'a nba
i divinis a' e unu' tm'. ca' a' q'r i nob' sunt pl'a
nba quadrupl' assignari pot'. una e qr nbu'
nrm no sp gignit' de s'ca. s' aliu' de ignorancia
ut dic' aug'. xv. de trin. ca'. xv. x io
qr de s'ca x ignorancia gignit' nbu'. ideo in
nob' e a' x a' nbu'. p'ut de s'ca v' ignorancia
gignitur. s'ca e qr s'ca nra e amissibil'. x qr
ea q' s'ba dep'it no reperit ead' mo sicut
hic i nob' p' ee a' x a' s'ca ex q' amissibil'
e s' q' dic'. aug'. xv. de trin. ca'. viij. x s'm
q' i nob' e a' x a' s'ca e' a' x a' nbu'. t'cia ro
ee pot'. qr i nob' aliu' nbu' h't ee i for'. aliud h't
ee form'. vn' d' i. xv. de trin. ca'. xvi. q' aui
nbu' p'cedit cogitatio x ita post plificari
i nob' nba fm ee i for' x form'. q'rta io sm
p' ex eo q' intell'a n' p' sic i form' oib' q' sunt
i memo'. vn' d'. xv. de trin. ca'. viij. Qm n'
p' aace ai sic c'ua a' memo' tenet unoa's
potui c'tueri. io nbu' nrm n' ex to' s'ca ge
neratur. x no a'ro q' sp nbu' nrm de s'ca
g'nior. sp h'eat ee for'm. nu'q' s'ca.

mitta eet amissabil' qr no tanti sciam ꝯphe
dit cu itelligencia no possit uno aspectu i fore
ri oibz q sut i memoria oz i nob saltē sic
cesse ee pl'a uba. ubu a' diuinu qlit ꝯdeet
ꝯpositas ubo mo e i' unicu solu. Sca io ubu
diuinu sp de scia di gignit. qr ut scbz .xv.
de trin. ca. xv. ubu nrm n ii de scia gig
nit. h ut scbi eod' eod'. li. ca. xiiii. ubu
diuinu nec e uitas. ex q° p'mo hr ꝯdcm oppo
sitam ubo nro. scda scia di nuq e amissi
bil. x no hr alligar. xv. de trin. ca. xiiii. qr
scia di e sba di x ee di. h n' q e ipm ee.
ee amittē p'. h sid's no amittit ee n aput
nr scire ut sciaz q sut io q ee ei'. no g'
gignit diuinu ubu ex scia amissibil'. ꝯ q hr
sca ꝯdcm oppositu ubo nro. t' ubu diuinum
nu q e iformē imo sp e formatu ut dr. xv.
de trin. ca. xv. ꝯ q .xvi. ca. da lib' dr q
ido n e cogitatio h ubu. n g' plificializ
p ee i foe forme t formatu ut nrm ubum
ꝯ q oppoit tio ubo nro. Q'rto qr ubum
diuinu gignit ex to scia di cu scia di simpl'
hr x uoubat p'te x p'te si gignit ex scia
di ex to gignit. xp illi sac ꝯcess t' u' ea'd
i scia q u sit i ubo ut i ubo q no sit i scia.
cu sit una scia i' sic una sba x una ecencia
ei'. t' i unu ubu. ista a' est litate ubi ad diua
sciam x ia ꝯphensione uariat aug'. xv.
de tri. ca. xiiii. dicens pr genuit ubu s
equale pota. no .n. se ipm itegre pfce
ꝯ dixisset si a'd amplius aut mi' eet i ei ubo
x sc' q ꝯcept e i ea scia deq e genitu x i ipo e.
e q. i ea no est ut in ipo e. ex q pz q ubum
hr qrta ꝯdcm oppositam ubo nro. qr eqr
diue scie. no a' ubu nrm nre scie ꝯceqt.
ꝯ g' ubu e ubu unu qr no hr vnu plificar.
pz g' q e i' unus filius cu sit i' unu ubu. Ad
pbaud' q i' unu filiu fac ꝯ ciusu fuit i so
pblemate qrte dubitatois. i. n. ꝯsu fuit
q p ingeniois i diuinis ꝯplibz p's no pcedit
plet n ꝯplibz nuq. n. ibi una plet. s; solu
ab una. q h ita e solu una p' e i genita
x ita un' fili'. Ad p'm dr q pr itelligendo
se pduc filiu. qr n i diuis e idicabile i
generans pu'. actu ut p genet oz suu nr
hi lua m ee ꝯiecta cu alia p' a q° ne est
ꝯiectam nr filij x filij pr e i filio.
Ad s'ad' q no e ex ipo p'us celestis quod
generet plet filios t mo ex po x pfcone q h
integre x pfce p'mi cu filiu se exprimit x
m' festat sit fliet t' alius fili'. Ad tau
dr q io fallit ex fla pmagiatione. p magi
natiua .n. i actu generatio ut fili ee ptati.
ita q pr posset genuit filium celli generare

x qr quiesceat agnione possit itum generare
h no sic se hr qr pr sp gignit x fili' e geni
tus. Ad qrtu dr q q'to a'd e simplici
i plibz repit' um est si illa pla ii q ꝯphē
dunt mi-tiutes ei'. h fili' tota sciā pris
ꝯhendit. io non se'.
Simplicitatem. s. io q eet i deus si fili' aliu
filiu genuisset. qr imoderata eet ubi nati
tas. que c' g° ex tali inodatoe q' igens se
ꝯtinet. dr q q dupx. p° qr tale ꝯtinuu e
impfectu. so qr it illos genitos s naros n
eet distictio. t'. qr i hus q pcedut i infinitu
no e dare p'm n s' x plus nr ulti m ne p' hrj
ex so inceptur. x ita ponādo i' i finita uba e
ibi poie ultim ubu. qrto qr tal' multiph
catio absq tio ut ꝯtingē ex corrupto ne. qr
no pt reseruari i uno idiuiduo n ulla. Ad
h. io no .n. no potuit h no oportuit. ꝯ ꝯcep
i diuinis p' ee oz q' i hr. qr n eet. i' uia eiu
tas cu i eternis no differant ee x posse. si g°
potuit generauit. Ad q g' e itelligēdum
no .n. p potuit h e no e ex ipo filii q n
generat cu ois po que e impfce est i filio. ut
pbatu e. h no oportuit. i. expetiuit filij e q
no generat. qr repugnt filiatoi eius. cu i no
possunt ee plet filij.
Nunc de inutabilitate x c. qr dixerat mag'r fi'
genitor ee in diuinis x genio ut i certamis
hr ee tam m' iptate p° no creatore. qr scbz
v psie. generatio e inutatio a' n ee i ee. so inu
tabilitate qr generatio e spes motus. tio ꝯpoim. qr
ut scbz vii°. phic' no generat' u ꝯpositum
g' ne credatur talia ee i dō. o' dm n ussime
hre ee ee i comutabile x no dno fiue. qr p°
ꝯtinuat se ad dcta q' ipe ult' dic de uite
di. hic de ula x ppa eternitate x de icommutabilitate
x simplicitate ei'. s o i'. imago erit de hui x
ꝯ facit s q' de tribus exequitur. p de eternitate
di so de i commutabilitate. t° de simplicitate.
Sa i'. deus. t' a i'. eadem. n' p'sens lecto ha
bz. ee pmu dno fac. qr p° o' q' dō in illic
ꝯueit eternitas. so ex auctoritate ꝯ ieroni
mi o' uba futuri x p'tin tpa. hic non
dici dedō iure inutatois q' i pcin sa i'. uri
iero'. x dno fac qr p° facit q' deum e. so qr
uba ieronimi uidet hre calumpnia da'
intelli'g'. deceg i'. hic diligenter. ee qr uni
fac. qr p° o' o' prioz uba pitti x futuri tpa
dici dedō. so o' h' io p'auctē ag aug'. t°
ex poit so'' dicens q' n negamus io. p'tin
x futurum a dō n ide inmutabilitas. no q' ee di
uiu gementē ee tpe. Quarto ꝯcludit diui
n illime ee. sina pmu pt sa psicipt i'. deus
immutabilis. tra i'. io g°. qrta i'. de g'. t' illapse.

.vii. pe.

dei etc. Magister declarat deum esse immutabilem et duo
facit. quia primo facit quod dictum est. secundo ostendit creaturam
mutabilem ibi. Unde Aug. etc. Prima in duo facit. quia
primo ostendit deum esse immutabilem. secundo adducit rationem ad
hoc ex eo quod iste habet esse et solus habet immortalitatem
adducendo in hoc auctoritates apostoli. secundam partem ibi. Unde
Aug. etc. Tunc sequitur illa pars. Unde Aug.
in qua ostendit creaturam omnem esse mutabilem et facit
quia primo ostendit creaturam mutari per extra sive per
affectiones ut spiritualis vel per extra et loca ut corpus.
dicens tamen immutabilem existit. secundo ostendit talem mutationem
aliquo modo mortem esse ibi. quia solus deus habet immortalitatem.
quia solus immutabilis. tertio concludit ipsum sine
sine mutatione immutabilia facere ibi. Inconvertibilis
id est immutabilis etc. Deinde ut ait etc. Et in his
terminatur sententia lectionis.

Magister intendit in presenti lectione esse [illegible]
primo esse trinitatem [illegible]. Secundo esse eius eternitatem
[illegible] tertio esse ipsius immutabilitatem. Et ideo de hiis tribus queremus. Circa eternitatem dei queremus duo. [illegible] utrum esse sit ipsum
solius dei. Secundo utrum esse dei sit omnium esse.
Ad primum sic proceditur. videtur quod esse non sit solius dei
quia nullum est ipsum aliquid [illegible] magis [illegible]
[illegible] quam [illegible] de deo [illegible] quod non est [illegible]
est. quia ut dicit Boethius de [illegible]. [illegible]
negationes de deo sunt vere. affirmationes vero incompacte. non ergo esse est ipsum solius dei. Item quod tamen
non competit non est ipsum [illegible]. sed esse non competit
deo ut probatur. ergo etc. Quod autem sic sit probatio. quia si
esse diceretur de deo vel sic [illegible] vel non [illegible].
Si [illegible] tamen solus deus esset et ita [illegible]
[illegible] et intelligi. quod solum unum est. Si non
[illegible]. Tamen [illegible] quod esse [illegible] ad esse
deus [illegible] esse. [illegible] deus ad
[illegible] super [illegible] quod [illegible]. Item sicut deum intelligimus sic deum nominamus. sed deum non intelligimus [illegible] perfectius ipsum nominamus.
Secundo dicendo vel [illegible] quod non recipiatur in creaturis. ergo
ut esse [illegible] ad esse ipsum solius dei. Item sicut
ista dictio incompacta deus est sapiens ex eo quod non est
[illegible] sapientia ut intelligimus. ita est incompacta
hec. deus est [illegible]. quia non est in eo entitas ut intelligimus. sed [illegible] de eo quod non est in eo ut
intelligitur non dicitur de eo [illegible]. ergo etc. In
contrarium est. quia [illegible] capitulo ii. dicit quod deo
[illegible] competit esse et [illegible] ad [illegible] dicens
[illegible] quod est qui est [illegible] non [illegible]
solus [illegible] omnia argumenta
quod deo [illegible] competit esse. Item deus non deviat
ad aliquod genus. sed [illegible] competit ipsi esse. ergo [illegible]
est deo ipsum esse etc. Item ad [illegible]
[illegible] duplex distinctio. primo quod modis dicitur
esse. secundo quot modis ipsum. [illegible] notandum

quod esse dicitur [illegible] uno modo prout [illegible]
ad aliquod genus vel speciem [illegible] primo [illegible]
quem [illegible] competat esse [illegible] de esse [illegible] non
solum tale esse [illegible] ipsum immo [illegible]
[illegible] ad esse divinum. nam sicut intelligimus divinam bonitatem debemus [illegible] non [illegible] [illegible]
illam. sed simpliciter [illegible] bonum omnis boni. unde Aug.
viii. de trinitate capitulo iii. quod [illegible] bonum hoc et bonum
[illegible] tolle hoc et [illegible] et vide ipsum bonum si potes. ita
deum videbis non aliquo bono bonum. sed omnis boni
bonum. ita si intelligere volumus divinam entitatem [illegible]
[illegible] et intelligamus ipsum esse [illegible]
possumus [illegible] deum intelligentes non aliquod esse [illegible]
[illegible] esse omnis [illegible] quod esse [illegible] vel [illegible]
non competit restat videre quomodo quod esse [illegible]
ei competat. [illegible] quod notandum quod esse [illegible]
quod est [illegible] abstractum non deviatum
ad aliquod genus [illegible] quod esse [illegible] hic abstractio
[illegible] intelligi. uno modo [illegible] sic [illegible]
dicitur esse abstractum [illegible] [illegible] [illegible]
ponitur [illegible] rerum. cum ergo queritur [illegible]
competat esse [illegible] quod ei non competit esse [illegible].
[illegible] abstractum [illegible] solum. quia tale
esse non est [illegible]. cum ipsa [illegible] non sit [illegible] ut
probatur vii. metaphysice. et ad tale esse [illegible] intellectus.
quia intellectus facit universitatem in rebus. dicit quod [illegible] se [illegible]
[illegible] existit et non est quod [illegible] ad [illegible] esse. [illegible]
est. et non tale esse secundum abstractum non est dicit. [illegible] esse
[illegible] et abstractum ab omni [illegible] esse [illegible]
[illegible] actualem entitatem et rei [illegible]. differt quod
esse simpliciter abstractum [illegible] supposito [illegible] primo
quia [illegible] esse [illegible] esse [illegible] [illegible] quia [illegible] est
[illegible] esse habet. [illegible] esse secundum acceptum [illegible]
ad divinum esse [illegible] non est illo [illegible] habet [illegible] esse [illegible]
[illegible] ipsius esse [illegible] est [illegible]. secundo differt [illegible]
esse [illegible] supposito omnia [illegible] participat. sed
si tale esse ad deum refertur dicitur non participat [illegible].
[illegible] tale esse divino esse participat. [illegible]
[illegible] esse [illegible] sunt [illegible]
est ex eo quod tale non comprehendit divinum esse
[illegible] non [illegible] esse [illegible] comprehendat. ipsum
tamen divinum esse [illegible] tale esse [illegible] comprehendit.
has [illegible] tangit [illegible] v. [illegible] nominibus
capitulo de [illegible] dicens. ipsum autem esse deum est
ex [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] esse. [illegible] est deus est
esse ipsius esse [illegible] esse [illegible] [illegible] ad [illegible].
quia deus est [illegible] esse ipsi esse non [illegible]. et se [illegible]
[illegible] esse. [illegible] comprehenditur [illegible]
ipsum esse. [illegible] est [illegible] quod est [illegible] dicit [illegible]
esse non comprehendit. [illegible] ad [illegible] quia dicit [illegible]
[illegible] esse non [illegible] et [illegible] et ipsum esse habet. id est
esse habet ipsum. [illegible] participat ipsum [illegible]
et non ipse habet esse. id est deus non participat esse [illegible]
[illegible] ad [illegible] quia esse [illegible] [illegible]

non participat deus non ergo in solo quod esse deo competit
et quod esse divinum distinguitur ab esse participato
et quod esse ubi restat videre an omnis actio
proprium proprium ut scribitur primo topicorum dicitur de qualitate rei
et propria passione tum quod propria passio non habita ad proprium
revertuntur sed non convertitur cum ergo quem in esse sit proprium
dei sic accipiens proprium propria passione quod tale proprium
manat de genere accidentium non est deo proprium nisi
per accidens sed si proprium intelligatur pro ipsa quidditate
non absurdum si intelligatur sic per esse purum per rei
quod esse soli deo competit proprium quia in solo deo esse est sua
quidditas omnis autem creatura habet esse distinctum a quidditate
ut patet ergo quod esse deo competit et non est ei proprium
Ad primum dicendum quod negationes dicuntur de deo
non in omnibus affirmationes sunt in compactione non
in compactione deus est sapiens quia sapientia non sit in deo
sed est in compacta non in omnibus quia sapientia eo modo quo
intelligo non est in deo et quia in creatura nihil est contineri
non magis proprie eius sunt esse dicitur de deo quam aliud aliud et
dionysius v de divinis nominibus ubi dicit quod potissime
laudatur ab isto effectu quod est esse qui est primus eorum
omnibus Ad secundum dicendum quod esse potest accipi dupliciter uno modo
secundum quod est principale et sic competit soli deo alio modo
secundum quod non competit soli deo et quod arguitur et deus
se habet per additionem ad ens ad quod non oportet quia non sic
dicitur analogum ut genus et non per dividendum genus
addatur aliquid super genus differentia cuius non additur
aliquid super sed solum differentia eius per diversos
modos essendi unde non arguitur quod deus addat
aliquid super esse sed quod habet alium modum essendi ab aliis
entibus Ad tertium dicendum quod hoc esse reperiatur in effectibus
et tamen deo proprium in quo patitur Ad quartum dicendum est
quod ut patet esse non dicitur de deo proprie a nobis sine
aliqua impositione sed esse primum est de imposi-
tione et in aliquo attributo divino extra quod habet esse
per rationis ut patuit.

Secundo quaeritur utrum deus sit esse omnium et videtur quod non.
Quia magis differunt essentia substantiae quam rationes quae dicuntur
in divina different in esse non tamen differunt in esse
quod dicitur sed non concedimus quod sit una ratio quidditatis
omnium ergo nec unum esse sed cum deus sit unum et per
est non est deus esse omnium Praeterea extra deum aliquid pro-
habilia extra quod accipiunt novum esse sed esse divinum
esse non cadit novitas ergo et cetera Praeterea dicitur libro de causis
xxvi propositione quod causa prima regit omnes res ita quod non commis-
cetur cum eis sed sicut prius esset esse rerum esset commixtio
eius ad res ergo et cetera Praeterea per quod ultra prudens in principio
est principaliter et participata et tamen participata
in principalibus sed divinum esse quod sua puritate est
imparticipabile esse et cetera sed si non esset similiter ipsum esset
esse omnium quia tunc esset causa seipsum ergo et cetera Contra
unum est dionysius de divinis nominibus dicit ubi quod deitas divinum
esse sit esse omnium Praeterea omnis res in sine sunt extra esse
aliquo in quo non quia non transferunt ad non per esse

in actu et omnis actus reducitur aliquo modo
ad esse cum ergo deus sit universaliter omnium ut ultra optimus
scilicet de divinis nominibus ergo et cetera Respondeo dicendum quod esse divinum
esse esse omnium potest dupliciter intelligi causaliter et formaliter
si intelligatur causaliter tunc absque dubitatione
concedi potest quia deus causaliter est esse omnium sicut extra
dicitur aliquid esse calidum omnium calidorum quae est summe
calidus ut ostenditur plures secundo metaphysicae esse et aliquid summe
tale dicitur quia in eo non sit aliquid quod non sit tale
sicut aliquid dicitur summe bonum si in eo non esset
aliquid non bonum unde augustinus loquens de deo unde
dicitur etiam unus dicitur quod non unum est aliquid quod ipsum bonum
ac per hoc est summum bonum et secundum istum modum dicunt
deum dicimus summe esse quia non est aliquid in eo quod non
sit ipsum esse ut contrariis locis augustinus huius
principio et non quia habet totum esse et est ipsum esse causaliter
omnium esse Propter quod dionysius undecimo de angelica hierarchia
ait quod esse omnium est esse divinitatis esse unde divi-
nitatis sui esse omnium quod propter suam excellentiam
potest dici esse super esse non est esse omnium nisi causaliter
quia causat et conservat unde et v de divinis nominibus
dicit quod primum in causis sempiterne in se praeaccipit totum
esse dicitur rerum scientiarum tamquam exuberans omnium significativum
esse sed si intelligatur formaliter deum esse esse omnium sed
absque distinctione eo aliquis negaret non est negan-
da nec concedenda absque distinctione cum sit multiplex
esse formaliter aliquid ad potest esse ita uno in non solum
denominative sed et inherenter sicut dicimus albedinem
esse formam albi quia albo inest secundo quo dicitur aliquid formaliter
denominetur et non inest sicut sanitas est aliquo ita forma-
liter sanum non tamen omnis denominatio sit a forma et a sa-
nitate quae est in alio dicitur urina sana sanitas in alio
existens per dicta enim aliquo forma sibi habeo non in
sit et dicitur forma exemplar quod est existens talis et istum modum
loquitur philosophus in vii metaphysicae quod species huius artificis
est quidditas sui forma artificiatorum est ergo tertia forma
inherens denominans et existens ergo quaeritur utrum
divinum esse sit esse formaliter omnium si loquimur de forma in-
herente planum est quod non quia talis forma dependet
ab illis quorum est forma et multiplicatur secundum quod de esse divino
dici non valet si loquimur de forma existente planum
est quod sic quia omnibus esse est exemplum ab illo esse in quantum
cum deus per intellectum extendit in actum principium non
res producat in esse et similitudines omnium in se existit
existere sicut ideas artificiatorum in artifice sed
si loquimur de forma ut denominat sic et dicitur per hoc
quod deus sit esse omnium unde v quod actualiter scientia
ad scientiam omnium non habet entitate ideo non sunt essentia
nisi quia sunt entis proprie quod ab ente aliquid est in illa certa
dicitur essentia sicut accipere quod est in alio certum sanum
ut habetur ex quarto metaphysicae et ideo est quod entitas quae est
in illa est denominativa omnium actualium unde entitas
quae ad hoc potest concedi quod entitas actualium formaliter
rerum sic apparet ideo quod in textu dicitur conceditur quod causa

alia predicatur de sinistro posterius est aliquo modo predicatio dextro formaliter. sed sic habentia relationem ista certa et actualia dicuntur denominata secundum habentiam primum. omnia entia dicuntur entia. non sic actu comparata ad aliquod dicuntur habere entitatem in entitatem ista vero non sunt entia per entitatem que sit in eis sed per entitatem que est in illa non quia nulla entitas sit in eis. sed quia entitas est secundum quam. ideo non denominat. ita quantum ad esse dicunt comparatum dicitur non esse ut dicit [illegible]. ad marcellam et habet [illegible]. et omnia entia comparata ad primum non dicuntur esse per entitatem que sit in eis. sed per entitatem que est in ipso. non quia nulla entitas sit in eis. sed quia est deficiens non denominat comparata ad primum esse. et non divina entitas quantum ad istum modum denominandi est esse formaliter omnium. patet igitur quod dicitur esse omnium causaliter et formaliter non inherens. sed denominative [illegible]. Ad primum dicendum quod esse in quo differunt in divina est esse inherens non esse eo quod in quo diximus. respondeo patet solo ad [illegible] tertium et quartum. quia esse nomen quod accipitur variabilia est esse inherens. Item esse quod convenit rebus et inherens. rursum non est de esse [illegible]. sed exigit ut denominativum ut dixerunt precedente ea que causat quando ab ipso exeunt et quod denominat quartum quod in secundum locum baptizatur de esse causaliter [illegible] secundum quas acceptiones concedimus divinum esse esse omnium.

Postea queritur de mensura divini esse. et circa hoc queruntur duo. Primo de divino esse utrum sit mensura aliorum. Secundo posito quod divinum esse sit aliquo modo mensura aliorum. Circa primum queritur ita. primo utrum divinum esse sive dicitur sit mensura omnium [illegible]. Secundo utrum [illegible] mensura sit eorum entium. Et utrum dicatur mensura propriae.

Ad primum sic proceditur. videtur quod dicitur non sit mensura omnium [illegible] quia secundum philosophum in x. metaphysice mensura est univoca mensurato. sed dicitur non est eiusdem generis cum [illegible] causis gratia. Praeterea aliquorum [illegible] mensura est tempus sicut vita corporis. quia omnia mobilia corruptibilia mensurantur tempore secundum philosophum in iv. physicorum. sed dicitur non [illegible] tempus temporis [illegible] non est [illegible] mensura omnium [illegible]. Praeterea [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mensura colorum [illegible] quia secundum philosophum x. metaphysice si omnia essent colores album esset mensura colorum et si [illegible] [illegible] [illegible] album [illegible] in [illegible] [illegible] color immo plus quia [illegible] color [illegible] [illegible] aliquid illi causa est causalis aliquis [illegible] [illegible]. Praeterea omnia mensurantur minimo sui generis et oportet esse proportionem inter mensuratum et mensuram. sed dicitur [illegible] comparatas non est proportio [illegible] [illegible] sit [illegible] quod [illegible] [illegible]. In contrarium est philosophus x. metaphysice quod vult quod oportet quaerere unam [illegible] [illegible] omnium [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]. Praeterea primus colorum est mensura omnium colorum. ergo prima [illegible] est mensura omnium

[illegible]. sed prima [illegible] [illegible] que [illegible] opera [illegible] ratione simplicitatis dicitur ipse deus [illegible]. Respondeo dicendum quod oportet nos dicere aliquid esse [illegible] esse mensuram omnium [illegible] et prima [illegible] est una et quia talis una [illegible] est deus. primum sic patet. nam dicendum est causa quare nos quaerimus mensuram in entibus primo ex eo quod reperitur ordo essentialis in eis. quia ex eo quod colores secundum quendam ordinem principaliter gradus [illegible] quaerimus unum colorem mensuram omnium colorum. ut ille color qui plus habet de luce secundum ordinem essentialem. non reperitur in eadem specie non quaerimus unum album mensuram omnium alborum. quia licet secundum gradus in esse sit ordo inter alba secundum gradus in essentia non est ordo inter ipsa. et quod omnino dicitur ordine essentiali est et [illegible] essentiali et [illegible] ordine mensuram ad minimum. ideo in entibus in quibus mensuram quaerimus esse oportet essentialem analogiam. secundo mensuram quaerimus in entibus quia ad perfectionem entis est [illegible] mensurato. nam hic esse dicitur est dignum et perfectum quod est sui mensura. ita etiam est perfectum in suo genere quod est mensuratum ut patet cum dispositionem de [illegible] ratio [illegible] maior est analogia inter [illegible] quam inter colores et [illegible] sunt digniores coloribus et [illegible] passionibus et quantitatibus. ideo si quaerimus aliquam mensuram omnium eorum debemus quaerere [illegible] omnium [illegible] [illegible] licet dicit x. metaphysice quod [illegible] in passionibus et [illegible] et [illegible] [illegible] quaerimus ad minimum [illegible] sunt eorum et non est [illegible] [illegible]. et [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] q. d. dignum est quod [illegible] [illegible] talem mensuram quam in passionibus. quia digniores [illegible] magis secundum analogiam dicte est quod prima aliqua [illegible] mensura [illegible] una [illegible] [illegible] [illegible]. nam mensura dicitur esse quod [illegible] [illegible] non [illegible] nec addito nec diminuto quod ex eorum decimo philosophus. [illegible] cum sit quod simplicissimum [illegible] [illegible] est unum de se et [illegible] plurificatur in [illegible] quod [illegible] [illegible] in omnino prima non est [illegible] [illegible] [illegible] ut patet [illegible] ex vii. metaphysice. Item [illegible] mensura est una secundum speciem [illegible] omnium mensuratorum. sic est unus color secundum speciem mensura omnium colorum ut album. sed in [illegible] simplicibus non est plurificatio secundum unum in eadem specie. cum igitur [illegible] [illegible] oporteat esse [illegible] [illegible] quia omnia mensurantur minimo sui generis in [illegible] [illegible] oportet esse aliquam unam [illegible] non solum unam secundum [illegible]. sed in una simplici. Quod autem prima [illegible] sit deus de levi patet patet. nam ut tactum est ista [illegible] non [illegible] nec addito nec diminuto non est [illegible] [illegible] [illegible] prima [illegible] solum [illegible] quod est solum primum quia solum est [illegible] [illegible] nec addito nec diminuto ut patet [illegible] vii. de [illegible] capitulo iii. [illegible] ideo est [illegible] [illegible] prima [illegible] quia simplicissima et [illegible] simplicius [illegible] [illegible] [illegible]. patet igitur quod est aliqua [illegible] mensura omnium [illegible] et hec est una [illegible] dicit ipse. Unde [illegible] x. metaphysice [illegible] quod sicut in coloribus est unus color mensura colorum. ita in [illegible] est una [illegible] mensura omnium [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] ab[illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible] est non [illegible]

aliud de potentia. Sed dicit ipse. Ad primum ergo dicendum quod mensura debet
esse eiusdem generis cum mensurato non tamen oportet accipiendo
genus. Sed debet esse in eodem genere in quo est differentia malorum et
ingenerabilium quae est in ratione. Ad secundum dicendum quod licet ille
insensibiles sint ideo quod mobiles sunt mensurantur tamen
per illud ideo quia sic sunt et nunc [illegible] non illorum
accipiendi non est in genere esse diversas mensuras. Unde
x metaphysice dicit quod non species est una mensura sed aliquando
plures. Ad tertium dicendum quod diversorum ideo quod diversa continent
diversas mensuras. Sed diversorum in quantum habent esse
unum continuum [illegible] omnium entium ideo quod entia
unam mensuram continuum. Ad quartum dicendum quod licet in terra
stellas [illegible] non sit [illegible] omnium entium
ordinis et sic sufficit ad rationem mensure.

Secundo queritur utrum deus sit mensura omnium entium. Et videtur
quod non. Quia deus est eadem mensura. Preterea rationem
non est eadem mensura colorum et entium. Cum ergo illa sunt
presentia non est eadem mensura stellarum et entium. Sed deus est
mensura stellarum ergo etc. Preterea si deus esset mensura omnium
entium tunc eadem esset mensura stellarum et accidentium.
Sed mensura accidentium est accidens. Mensura stellarum est substantia quia
per philosophum in x metaphysice unitates mensurant [illegible]
eius [illegible] ergo illa sunt substantia et accidens accidentis. Sed
non est possibile idem esse substantiam et accidens quia ut scribitur primo phisicorum
quod vere illi accidit. Non ergo est eadem mensura omnium entium.
Preterea si omnium entium esset eadem mensura ut sic esset sequeretur entia
differrent ut [illegible] differunt. Non quia differentia
cum ideo quod differentia non est dare unam mensuram. Sed
quod [illegible] non. Quia omnia entia maxime conveniunt in entitate
uno. Ergo eius commune entis mensura omnium quod negatur
philosophus x metaphysice ergo etc. Preterea ut scribitur x metaphysice mensura
est ingenerata in suo mensurato sed potentia non est ingenerata
potentie et actus actui. Ergo potentia mensurabitur potentialibus
et actualia actualibus. Cum ergo deus sit actus purus
sine potentia potentialia non mensurabuntur deo sed
huius ergo etc. Preterea mensura entium est ens. Sed deus non est ens
ut dicit [illegible] non quod deus est non intelligi
bilitas in nobilitate sed non existens entis.

Sed contra est quia sicut [illegible] mensurant per hoc vult
philosophus in libro ethicorum quod virtuosus sit [illegible] mensura. Bonum
vero et [illegible] sit mensura aliorum. Cum ergo omnia in [illegible]
[illegible] ad deum omnia a deo mensurabuntur.
Preterea scientia artificis est mensura artificiabilium. Sed
omnia entia comparantur ad deum velut artificiata ad ar-
tificem. Ergo deus est mensura omnium. Respondeo dicendum quod nomen
[illegible] predicatur ad deum et entia sunt in genere ad
genus [illegible] sunt in genere addunt aliquam perfectionem super
genus [illegible] non predicatur genus quia [illegible] addunt eadem
in genere super genus est [illegible] generis. Et quia [illegible] mensure
sunt [illegible] perfectione per aliquod [illegible] mensure
oportet huius quae sunt in genere que non oportet genus
ut color addit super qualitatem aliquid quod non
est qualitas [illegible] esse aliqua mensura colorum quae non est mensura
qualitatis. Sed predicamenta non addunt aliquam perfectionem

super ens ut licet quodam additione loquimur. Quia sed ad
dictum est [illegible] cum sit additio. Sed non est quod
non participat entitatem non est mensura alicuius predicamenti
secundum se totum quod non sit mensura entis. Quia non est descensus
ab ente in predicamenta mediante aliqua perfectione
addita. Ratio est quia ad sit mensura predicamenti quod non sit mensura
entis. Unde commentator x metaphysice ait quod licet primum ens et unum signi-
ficent eadem [illegible] quantum ad [illegible] in significatione
et sunt mensure. Non quidem [illegible] species mediante [illegible]
[illegible] quod non operetur mensura predicamenti in quo eius [illegible]
aliam mensuram omnium entium quam mensuram
substantie. Dicitur ergo ipse quod est prima mensura substantiarum omnium
ipse est primum eius mensura entium singulorum. Preterea dico
tamen quod licet mensura omnium entium sit mensura omnium substantiarum
apparet non tamen [illegible] quod apparet sit mensura omnium quan-
titatum [illegible] omnium qualitatum ita quod alius predicamentis
quodam speciali modo non continetur una mensura. Sed sic
solum [illegible] esse [illegible] quia ut dictum est non [illegible]
mensura totius predicamenti non mensura totius entis cum non addat
super ens aliquod quod sit extra rationem. Sed predicamenta non sunt entia
nisi quia sunt entia. Et est sicut non ergo mensura totius entis
apparebit [illegible] cum aliquod non sit entia non per analogiam
ad [illegible] ad hoc ideo est [illegible] quod mensura [illegible]
principium. Sed eadem sunt principia sicut totius entis ut
dicitur xii metaphysice. Ergo in sola substantia sed reperitur
quod eadem sit mensura sicut totius entis. Patet ergo quod deus
est mensura omnium entium. Et ipse apparet est mensura
omnium substantiarum. Unde dionysius [illegible] loquens de divinitate ait quod
[illegible] in ordine [illegible] et est [illegible] principium
[illegible] collocatum et mensura est [illegible]
[illegible] super [illegible]
[illegible] c. xv. [illegible] quod omnis
deus mensura est entium. Ad primum ergo dicendum quod non est eadem
mensura partium et totius nisi sit talis pars adequata ordine
totius. Unde quia ad colores non ordinantur omnia
entia non est eadem mensura colorum et omnium entium.
Sed quia ad stellam omnia ordinantur est eadem mensura stel-
larum et omnium entium. Ad secundum dicendum quod accidentia mensurant
accidentaliter [illegible] mensura accidentium in eo quod
accidentia ut colores colore. Sed si [illegible] mensura
mensura accidentium in quantum entia cum non sint entia nisi
per substantiam mensura accidentium erit substantia [illegible]
quia est mensura omnium entium. Ad tertium dicendum quod omnium
entium est una mensura sed quod [illegible] Sed [illegible] entia per
intelligi debet vel in aliquo nomine communi vel in aliquo
[illegible] vel in aliquo communi per [illegible] cum dicitur omnium
esse mensuram primam [illegible] intelligitur [illegible]
[illegible] in aliquo communi per prius. Quia deus est [illegible] per prius
omnium est mensura omnium. Non autem intelligendum est
quod sunt in aliquo communi nomine [illegible] in aliquo universali vel
analogo [illegible] forte [illegible] in quantum [illegible]
sunt [illegible] ex quo prius. Quod autem [illegible] procedebat
de [illegible] nominis [illegible] esset prius attendenda.
Ad quartum dicendum quod illa [illegible] dicitur analogiam

alio

entis

quidam et quod est analogia inter potentiam et actum potentia actu
infinitari dicitur sicut prius non habitum. Ad .v. dicendum quod dicitur
dicitur non existens non quod deficiat ab ente sed propter
super excellenciam entitatis.

Certo quero utrum deus dicatur infinita extensive
et intensive quod non. quia infinita per se et per se repetitur
essentialiter discreta ut vult commentator .x. methaphysice. quia albumo
inmo tantum ratio infinite ad quantitatem. sed deus non habet rationem
quantitatis discrete non unius quod est principium unius. ergo etc.
Praeterea de ratione infinite est replicatio ut unitas
replicata infinitat unum. sed deus non repli-
catur infinitando ergo ut dicatur de tercio ex
continuo lapide ergo etc. Praeterea quanto aliquid habet
magis rationem unius et totius tanto magis habet rationem
infinitatis sed deus habet rationem infiniti non cum sit
inter perfectiones sit in ipso. est .u. omnia contrarius non
ergo est infinita per se sed infinitari. Praeterea cum perfectio infinitam
per se insurgit ad quod quod nunquam talem ipsum
magis. ergo infinita maior est infinita. sed deus est
in finitus in intensive maxime rationi deposui. ut dedimus
.xo. quod dicitur habet in se omnem infinitatem secundum excessum
cessum et sic omnem tam extensivam nullo capere
aut comprehensum. Contrarium est quod deus magis
habet rationem simplicitatis et unitatis quam cetera quam
albedo est color. sed album non dicitur intensive infinita
colorum. sed album non dicitur intensive infinita colorum
ergo nec dicitur deus. Praeterea est infinita quoniam dicitur rationem
perfectionis. unde quod albus color est perfectissimus colo-
rum est extensive infinita. cum ergo perfectionem non dicatur
de deo intensive sed perfectius omnium sicut cum dicit
prutanum dedimus attribuas ergo etc. Resp.
dicendum quod infinitum dicitur accipi uno modo dicitur infinitum quod
dividitur etc. Alio modo dicitur infinitum quod consolidatur
alio modo dicitur infinitum intensive et sic dicit aliquid
per se potentia alicuius quod aperit et dicitur in perpetuum
cum ergo queritur utrum deus sit infinita tantum in
loquimur de ipso quod dicit deus quod sic deus est infinita
quis et similiter. quia omnium artifex omnem
huius intensive et infinita ... nam et si est infinita
verum ex eo quod per intellectum producit res. sed quod sic
unus quod omnia producit non tamen eadem ratione producta
sunt omnia. sed singula rationibus propriis. unde augu-
stinus quod quod libro aut quod non eadem ratione homi-
nem et equum dicitur esse conditum. sed .u. absurdum est
existimari. singula ergo propriis sunt creata rationibus.
Sed ad rationes non esse arguendo est ut in infinita intensive
extensive. sed accipiamus infinitum ut dicitur intensive
sumptum. sic etiam accedendo est deum per se dicta intensive
finitam. nam de ratione infinite extensive non est. per
hoc rationem numeri quia omnia infinitum uni modo
sunt generis. Secundum adequo quod est quedam analogia
inter ens et infinitum quod infinita species est intensive
in secundo quod per analogiam est certum numerum ad quod
dicitur. per propter uniformitatem quia quanto aliquid est magis

plificatum tanto difformius. sed per simplici-
quia quanto aliquid est composita tanto plificatum est. Tercio
per in deum. quia de ratione numeri est quod sit indivisibile
secundum has tres acceptiones numeri et infinitatur
essentia. quia per uniformitatem repetitur infinita in motibus
bus. nam ut philosophus .x. methaphysice omnis motus mensuratur
aut in motu diurno. quia ergo diurnum motum habet rationem
numeri et tamen est motus maxime uniformis in ratione difformitatis
per simplicitatem sunt infinita in qualitatibus. sicut .u.
dicimus album esse infinita colorum. ut ex eo dicit .x. methaphysice
te per quod non est in ratione simplicitatis quia color ille
plus accedit ad lucem et ad actualitatem et per
omnis ad simplicitatem quam aliquis color. et sic
intentum in talibus id sonat quod simplex per in
divisibilitatem sunt infinita infinita in quantitatibus
secundum quod unitate infinitamus minores et aliquid in quantitate
quantitate alias quantitates et per istum modum loquitur philosophus
.x. methaphysice quod infinita habet rationem dimensionis vel simplici-
tatis quia nobis. sed quod ut est de ratione infinite est adequatio.
sed quod duplex potest accipi secundum quod in adequatione duo
considerantur conformitas et imitatio. potest ergo esse ade-
quatio in aliquo ratione conformitatis ut in imita-
tionis. imitatio autem dicitur per esse. ut quando adequantur
naturalia vel quando ad specialia et sic in replica-
tur infinita. nam sicut ad equationem dicitur conformitatem
solum sic scientia nostra in speculativa est infinita re-
rum et abstractiva ut scribit .x. methaphysice
dicebat homo infinita omnium. nam per quod sentiens
erat infinita sensibilium quod intelligens intelligi-
bilium. et quia omnia sunt sensibilia ut intelligibilia
omnium homo infinita dicebat quod per sensum et
intellectum omnibus conformatur. sed si accipimus infinita
prout cum conformitate dicitur imitationis sic scientia
nostra speculativa non infinitat res. quia res non
adequantur scientie. sed scientia adequatur rebus. et non sic
accipiendo infinita non est scientia nostra infinitam rerum sed
infinitata. et in eodem tam abstractionem quod
scientia nostra per se esset infinita rerum sed infinitata est di-
cit tamen abstractionem quod scientia nostra per se esset
infinita quia existimant quod quicquid videtur esse sit
ut commentator ait. Secundo modo accipitur infinita prout cum con-
formitate importat imitationem in artificialibus et sic
infinita rerum est scientia nostra non speculativa sed practica
nam ars que est ratio in sensibilibus secundum quod practice opera-
mur non solum importat conformitatem ad artificia-
lia sed imitationem quia artificialia imitantur artem
non econverso. sed imitatio non est in sensibilibus sed in accen-
talibus. quia omnes forme artificiales sunt acciden-
tales ut vult commentator .2. physicorum. sed si sic imitatio quantum
ad specialia sicut dicitur quod scientia intelligenciarum
moventium orbes est infinita eorum que sic et sic
generantur quia generata sunt in forma recipiunt in
suam exemplaritatem movente stellarum dicit
commentator .i. .xii. sed in quantitas motus reducitur in

intellectum intelligentis quia intellectus intelligendo movetur. Cum ergo queritur utrum deus sit mensura [illegible] dicendum quod non. quia deus transcendit [illegible] aliquid simili[ter] [illegible] non habet aliquid similitudinem [illegible] quia omnia que sunt de ratione mensure in deo inveniuntur. Si accipitur mensura [illegible] quia habet rationem unum in deo invenitur omnis ratio [illegible] assignata. ipse enim simplex quia [illegible] cum non admiscetur potentie ut dicitur [illegible] x. methaphysice ipse est indivisibilis quia omnis [illegible] ipse est ut unus in quo nullus [illegible] uniformitas quia [illegible] ut dicitur viii. de civitate dei [illegible] mensura rationem adequationis ipse proprie est mensura. quia res non solum aliquid conformitatem [illegible] cum deo [illegible] dicebatur mensura. sed etiam mutatur ipsum non solum in accidentibus [illegible] artem. nec solum in formis quibus [illegible] accidentalibus [illegible] motores orbium. sed quantum ad totum quia [illegible] totaliter non solum quantum ad formam sed etiam quantum ad materiam [illegible] in esse. [illegible] que sunt de ratione mensure deus magis proprie dicitur mensura [illegible] que sunt de ratione mensure. [illegible] mensura ratione [illegible] aliquo modo [illegible] modo mensura. sed [illegible] significatum [illegible] nomen mensura sed nominis impositionem [illegible] mensure [illegible] transsumptum. ergo deus mensura [illegible] significat [illegible] sed nominis impositionem ut proprium [illegible] transsumptum dicitur

Ad primum dicendum quod illa transsumptio a quantitate discreta ad deum est secundum nominis impositionem non secundum rem significatam ut dictum est. Ad secundum dicendum quod replicatio non est de ratione mensure simpliciter sed de ratione [illegible] in quantitate. Ad tertium dicendum quod [illegible] in quantitate [illegible] non accipit uniformitatem [illegible] maioris [illegible] tanto est magis [illegible] [illegible] albedo [illegible] mensura non [illegible] Ad quartum dicendum quod [illegible] non [illegible] ut dicitur [illegible] valet [illegible] magis [illegible] sic non valet. [illegible] mensura magis mensuratur et ad formam argumenti. dicendum quod [illegible] tale [illegible] magis intelligendo [illegible] que illa [illegible] innumerabilis [illegible] valeat talis modus arguendi in [illegible] sed in eodem mensura non [illegible] mensura [illegible] ratio.

Deinde queritur de deo ut habet rationem mensure. Cum mensura dei dicatur eternitas. Et tum de deo verba temporalia predicantur. [illegible] ut bene intelligamus [illegible] queritur. Primo quid est eternitas. Secundo utrum aliquid admensuretur eternitate. Tertio utrum deus eternitate mensuretur. Quarto utrum verba temporalia debeant de deo dici vel possint.

Circa primum queritur utrum diffinitio data a Boetio de eternitate v. de consolatione scilicet quod eternitas est interminabilis vite tota simul et perfecta possessio sit bona. Et videtur quod non. quia diffinitio est sermo explicans quiditatem et essentiam [illegible] Sed [illegible] quod est enuntiare non quod non est. sed interminabile [illegible] quod non est. ergo etc. Item male dicitur vite. quia [illegible] vii. methaphysice vita dicit apprehensionem. sed [illegible] ergo vita interminabilis est dicere oppositum in adiecto. Item [illegible] v. de divinis nominibus [illegible] mensurat [illegible] possumus quod [illegible] mensurat esse. [illegible] eternitas [illegible] eternitas [illegible] mensura esse non mensura vite. Item male [illegible] tota quia vita [illegible] non habet partes [illegible] ergo etc. Item male addit simul quia omne totum [illegible] esse simul. quia si non est simul non est totum ut si non essent simul partes domus non esset tota domus. ergo etc. Item male [illegible] perfecta. quia [illegible] totum et perfectum idem [illegible] totum non [illegible] perfectum. Item possessio [illegible] possessio [illegible] sonat quasi post sessio. sed [illegible] successionem. ergo etc. Contra [illegible] lxxxvii. [illegible] omne quod est eternum [illegible] eternum. [illegible] non est mensura eternitas. quia cum [illegible] eternitate [illegible] esset eternum [illegible] magis [illegible] melius non [illegible] eternitas [illegible] vii. methaphysice [illegible] vita dicit de apprehensione [illegible] operationem aliquam [illegible] in se ipsa [illegible] res se apprehendit cum ad se convertitur. ad se ipsum [illegible] accipiendo [illegible] conversione cum habet operationem [illegible] in ipsa [illegible] non res moventes se ipsas dicuntur vivere [illegible] illa actio que est motus [illegible] movetur [illegible] in eis [illegible] movetur [illegible] intellectus est [illegible] ut dicitur [illegible] methaphysice quia intellectus [illegible] se comprehendere [illegible] tanto [illegible] magis vita dicitur de actione intellectus [illegible] de aliis [illegible] intellectus magis est ad se conversivus et se comprehensivus [illegible] ipse vita de deo dicitur [illegible] maxime est ad se conversivum [illegible] eternitas [illegible] interminabilitate [illegible] v. de divinis nominibus [illegible]

·li^a^ ppõne· cũ actõ ad se ꝯũsũ potissie sit
rerũ simplicium ⁊ ĩuariabiliũ nã ⁊ ꝯtraria
q̄ sunt ꝯpõita ⁊ uariabilia nõ ppe sint ad
ꝯũsiua ut pbat proclus· xv· ppõne lib'
sui· pp hãc gͥ ĩuariabilitate eternitas
si dz ẽẽ m̃sa aliĉ actus ẽ m̃sa uite· Cum
sim ĩ istis ĩfiorib; q nõ unĩeq sũt de
riata ad unũ ⁊ mõequit ad una ꝯ̃ram posi
tõius· ĩ uẽcia α ad oẽm ps q talia pticipãt
aliq ꝯdin ei q ẽ ẽẽ ex tios· ⁊ q̄ eternitas
q ex tios dẽ potissie uite dz ẽẽ m̃sura
ta α ꝯdaipe ẽ· vna corp'huiꝰ q^a sit celestiũ
corpũ· ẽ· ĩtelligenciaꝝ· q̃rta di· ꝯruabi
lia· n· diũr ĩ uie q̄ h' ut sensũ ⁊ motũ
q̄ opa uite· sꝫ celestia corꝫ muũr q̄ aĩo
tore ꝯpto q ꝯ̃ cor aĩa lꝫ nõ recipiat
ẽẽ recipuit tñ motũ ut dẽ q̄ ĩ de sba
orb· ⁊ motꝰ ẽ q di opõ uite motꝰ· s· ex se
q̄ solũ inuencia se ipa mouẽt ⁊ hĩ mo
tum celo ⁊ binn cũ sit corꝰ p^m· ⁊ si q̃o
dz motu ex se· p^m mo^le decẽs ẽ ut motꝰ
ĩtellie q α ⁊ ds diũr ꝯuie· q̄ actõ intelle ẽ
uita ut deu ẽ ⁊ hĩ actõ max^e liberius se
patis ꝯpetit· differũt α hec uite ad inuicẽ
q̄ uita ꝯruabiliũ tiabil ẽ utꝫ tio q̄ aĩo
ẽẽ pꝯ̃diũtum ĩ ẽẽ ⁊ ab ẽẽ ĩ n ẽẽ· vñ ꝯui
uita ĩcipit ⁊ desĩt· q̄ s pbrm oẽ ꝯrũa^le^ cor
⁊ oẽ corr^le^ gene^le^ uita sꝫ celestiũ dato q ẽẽt
ĩ tia^l^ n̄ uivoꝫ tio ut posiut p hi q posiut
motũ sp ẽẽ ⁊ nõ m̄ q desiie tñ cū hĩ ip
uite ex motu suatur ⁊ ĩ motu sit p^a ⁊ p ti
oꝫ hiꝰ uita nõ ẽẽ tota sil'· ẽ^a uita n̄ aĩa^lor^
⁊ sic ĩtia^l^ salcẽ q̄^in ad unũ tim qz nũq desi
nẽt ⁊ si ẽ to sil' q^lis ad ipm ẽẽ q ĩ cor ẽẽ
nõ ẽ successio n̄ tñ ẽ ĩcis uite pfcã posso·
q̄ ẽẽ nõ lʒ pfcẽ· sꝫ α̃ hec q d pfce ẽ hec ipsy
q̄ to^lus ⁊ pfctu aut ic' peir α ⁊ pxiui s nꝫ
ẽ ut sebz pbie· hec α ad toti ⁊ ptici^e
ipm ẽ oppoi α ĩ abstcto· nã pticipare ẽ ꝯ·
pte sumẽ· cũ g ĩtellie pticipet ẽẽ q̄ũ
ipm ẽẽ nõ pfce possidz ẽẽ· sola α intach
na ẽ ĩtiabil qz sm ucõ ⁊ absꝫ sic ẽ to sil:
q̄ absꝫ uariacõe lʒ ẽẽ ẽ pfcã q̄ ds nõ
pticipat ẽẽ sꝫ ẽ ipm ẽẽ· ex q^o apparet
q eternitas pprie ꝓut sumẽ ẽ m̃sa solũ ẽẽ di
ui· ⁊ ꝓut d icit uite separ^e sꝫ ẽẽ ab ẽẽ n̄
inuenciaũ· ꝓut ad dit ĩtiabil separat aĩa
uẽtabz corpib; ꝓut ad uĩ gite to sil disti
ꝯtum· aĩta sꝫ celestiũ corpũ· pt ad uitis
pfcã posso remouet aĩta aug· lox· no
eternitas ĩ diffinita soli d's α· vii aug· mo
nologon· xxiii· eternitas q ds s n ẽ q^o in
tiabil ut il sil ⁊ pfce to q q α ẽ q ia et
nitas q̄ soli illi ꝯt ¶ Ad p^m d' ꝯ eternitas di

diffõne carꝫ ut d's· ẽ tñ ali q iã notifical'
sꝫ α notificatõ potissime p negatõ lʒ ẽẽ
ut notificatõ di ¶ Ad s' d' q ĩ ꝯphẽsio
nõ po^t ꝓ uiatõe· sꝫ ꝓut refert^r ad dm d^r ina
riabilitatẽ· ut dẽ possũ q̄ ꝯphendi asi^to
⁊ ĩtiato q^r q tiable· sꝫ nõ ꝯpl' cõi abifimtoꝫ
ĩtiato ẽ ĩ uñ ẽ d's ⁊ uita d'ua ẽ ꝯphẽsio diã
se ipso ¶ Ad tciũ d' q f nõ repugnẽt q eterni
tas m̄surent uie ⁊ tñ m̄sure ẽẽ q̄ m̄iem
nentalꝫ ẽẽ· ẽẽ α ĩ mag' po^t uie q ẽẽ pu
tiur ¶ Ad q̃rtũ d' q to lical uite ĩ po dĩ p
ꝯparatõ ad ptes nõ ad ptes q̄s lʒ: sꝫ ad ptes q̄s
p uar· vñ ꝯt dz q ĩ to lical sũt p pnõ
ptiũ n p tõ ¶ Ad· v· d'· q oẽ totũ pmais
lʒ ptes sil· n tñ oẽ totũ sump^t ⁊ ĩ to sil'
dr ad drĩam successiui nõ pmanẽciũ ¶ Ad
·vi· d' q nõ p ei d adde ĩ toti ⁊ pfcm· sꝫ to^m
dẽ ẽ· ad uõ ucõ successionẽ pnõ n^r ĩ sꝫ flu·
¶ Ad ·vii· d' q ĩ posso n̄ sũt^r rõe pous ⁊ po
tioris· sꝫ rõe q ete tẽrõis q̄ tale lʒ ẽẽ tꝫ
ĩuariabil ⁊ q ete ul' inclꝰ q̄ tẽ dẽ q d possi
dẽ α^d qñ pfce uiut s' max^e ĩ rebz spũalib^9
ps' ly p^o me^cc dẽ q scia ꝯrũa n ẽ posso ĩtia·
q n pfce hẽt· ab hoie n p· tẽẽ pnt ĩtellcũ
hũano· d's potissie uiut^r suo uie ⁊ ẽẽ q̄
ẽ ipm suũ uiuere ⁊ ẽẽ·
Sed queret^r· an ad m̄surẽt eternitate
et ut q n oĩa m̄surẽt eterni^t q̄ n lʒ
ẽ o^d m̄sũt^r dõ· sꝫ d's ẽ eternitas ut dr monolo
gion· xxiiii· xxv· de tri· ca· v· ꝯ̃ ⁊c ¶ P· ulte
phs· iiii^o^· phie· q illa m̄surãt tpe q ꝯtinẽt
tpe· g^o illa m̄surãt^r eterni^te q ꝯtinẽt^r ĩ eterni^te
sꝫ oĩa ꝯtinꝫ eternitas ex eo q oĩ diuĩ si eminꝫ
g^o ⁊c ¶ P· a^a q ĩ scptis diuis diũr eterna pt
dm ut ignis etin^9 ⁊ hĩ· sꝫ oẽ eterni m̄bat et
nitate sic oẽ tpale tpe m̄ r^d· in ppe· p eh
oĩs eternitas m̄su ẽ eternoꝫ ⁊ oẽ tpe tpaliũ
¶ P· s q' ult aug· li· de ciuit· ii· ppoẽ· p^a cã ẽ s'
eternitate ⁊ ĩtelligencia pficit eterni^o g^o ⁊c
¶ In ꝯ̃riũ ẽ q̄ eterni id ut ẽẽ q ex tios sꝫ so
lus d's ẽ ex tios sꝫ q̄ oĩs cãta ẽ tẽps ꝯcũscripta
liminib^9 ¶ P· n^r mortalis ẽ eterni· sꝫ s' suãꝫ
apli sol^9 d's ẽ imor^t· g^o sol^9 d's ẽ eterni^9 ¶ P· so
de tri· ca^o· ix· ult aug· q ipa imutabilitas n
ĩ ꝯ eñt mortalitas dẽ s q ⁊ aĩa dicit^r mori· sꝫ
oĩs cãta ẽ imutabil'· ẽ q ꝯuisioẽ ĩcapit n
siom oꝫ ẽẽ sbm ut ult dui· g^o ⁊c ¶ R^o d'·
q ĩ^m ꝯõꝫ soluit dno^9 x· de di· no· n ut q d's
simp' ⁊ ab^te sit eterni^9· a^a diũr eterna qz pnig
pãt aqs ꝯdoĩeꝫ eterni^tas· ¶ Ad ẽ euidẽti^t no
q de rõe eterni^tas tãn pnit ẽẽ· p^o ĩtiiabilitas
vñ eternitas· q ex tios· ps' q dz· xv· de tri·
ca^o· v· d's ẽ ua eternitas qz sm tiẽ ⁊ sic sꝫ
ĩnariabilitas· q̄ de rõe eterni ẽ q sit ĩ oĩũ^le

in omnimutabilitate. unde dicit .iiii. de trin. ca.
.xii. vel quia immortalitas vera incorruptibilitas
vera incommutabilitas ipsa est eternitas. et simplicitas.
quia vii anselmi monologion. xxiiii. ut
eternitas esse invariabilis vita simul perfecta et tota existens
sed quia tota simul tangitur. dionysius. v. de di. no. dicens
quod proprietas eius sive eternitatis est antiquum et inva-
riabile et totum secundum totum in etateri. antiquum dicitur quantum
ad invariabilitatem quia eternum ab antiquo fuit non
incepit. invariabile quantum ad invariationem. totum
secundum totum propter simultatem. hec tamen non eodem ordine
tangit prepositus. Vel. apponit dicens esse eternum totum
simul est totum quia liberam sui presentiam ipsius habet. non habet
quod de ipsius sistere. habet quia impossibile substiturum. habet quod
esse per tantum totum iam possidet. hec quantum ad simultatem sine
diminutione et sine ordine et hec quantum ad invariabilitatem
quia sine esse non ordinatur ad non esse. hec sic fuit et erit
et videtur vel eius fixa secundum nunc et eius tamen immobile et
intrinsecus immutabile et hec quantum ad invariabilitatem. hec quia tamen
ipse in nulla carentia invenitur. nulla enim carentiam
invariabilis cum esse cepit. Ad dato quod ab eterno finitur
per ordinem quod haberet non habet ad non esse non est tamen esset.
et non est intelligibilis immutabilis quia solus deus immutabilis
est ut vult aug. v. de trin. ca. i. ut ... ad quod
habet totum esse simul per eundem modum ex eo quod habet principium
esse. non secundum totum esse habet sine quod non totum esse habet et
secundum istum modum loquitur ansel. monologion. xxiiii.
quod vera eternitas soli deo convenit. tamen quia in scriptura di-
citur aliqua eterna preter deum ut nos unde quomodo eis con-
possit convenire eternitas. propter quod notandum quod mensura sunt
tria ex actualitate. quia mensura est id per quod certificatur
de mensurato. per primum. x. met. ... id quod certificatum
per se est actus. quia potest non consequitur non per aliorum ad actum
actus quia duplex est successivus et permanens. successivum ut
motus. permanens ut esse. secundum hos duos actus fiunt due
mensure eius sive eternitas. quia ut dicit idem est apud grecos eum
quod apud latinos eternitas que est mensura eius esse et tempus mensura motus.
unde diony. x. de di. no. vult quod eum inveniri esse sive eternum
existentia et tempus motum sive mobilia. et quod esse ut eternum
mensuratur immune dicit potest. omnis mensura dicitur esse motus.
vel mensura secundum istum modum loquitur prepositus. Iiii. apponit dicens
omnis eternitas mensura est eternorum et esse tempus temporalium
et hec due mensure sunt solum in eternis mente et motu
licet sint duo actus tamen secundum quos accipitur non mensurantur
quia illis actibus non equaliter participant etiam non solum sic
mensurata in duplici gradu sed in pluribus. nam aliqua sunt in quibus
omnia existentie mobilia et variabilia et talia nullo modo
mensurantur eternitate. quia habet esse habet cum mensura eius
vel eternitas. tamen quia non habent esse existens in eius sed
mobilia quia talia non sunt entia eterna secundum perfectionem
eternitas mensura esse per modum eius non per modum mo-
tus non mensuratur eternitate. de se quia tamen non est non esse
per eundem modum est eius et ideo mensurantur eternitate non
similiter. Aliqua quia sunt media horum et tamen eternitate

in simultate et que immutabilia esse licet eius eius
sive dicitur participant sicut motus dicitur eternus secundum ponentem perpetuum
quia numquam cepit vel desinet et talia dicuntur eterna etiam
quia esse suo non cadit successio. prima quod quia per
eundem modum solus deus est eternus quia quia sunt eterna non
simpliciter. sed secundum aliquid adiunctum. et ideo est sententia dionysii
.x. de di. no. quod ait. oportet quod non simpliciter coeterna
deo que est ante eum arbitrari etiam dicta. Ad primum
dicendum quod omnia mensurantur deo non quod sit in accepto esse
divino quia omnia habent esse in quo assimilantur deo
mensuratur non tamen omnia habent esse invariabile
et invariabile quod est eternitas ideo omnia mensurantur deo.
sed non deo ut est eternitas. Ad secundum dicendum quod non sunt
sicut continue ad id quod aliud habet ratione mensure. sed com-
munem secundum analogiam. et ideo quod analogia non repugnat
in eternitate et temporale. Ad tertium dicendum quod non ar-
guitur esse eternitas simpliciter. sed habet aliquid con-
dicens eternitatem Ad quartum patebit solutio
in sequentem questione.

Circa quintum queritur de hoc quod dicitur eternitas et mensura
quod non. quia ut scribitur in sexta propositione de causis. causa
prima est super eternitatem quia eternitas est causatum ipsius.
sed mensuratum non est supra mensuratum ut causa mensuratum
ergo et cetera. Preterea mensuratum ut realiter adiunctum. sed
deus non refertur realiter ad se ipsum cum ipse sit ipsa
eternitas ut patet per aug. et ans. ut ergo mensu-
ratur eternitas. Preterea mensura habet rationem numeri et principii
ut x. met. dicitur. sed in simplici. sed non habet rationem numeri
principium dicitur in primo. ergo et cetera. Preterea secundum aug. deus eternitatis
est auctor. sed non mensuratur ab eo cuius est auctor. ergo et cetera. In
contrarium est quod per prepositum omnis eternitas mensura est eternorum.
sed deus maxime est eternus. ergo maxime mensuratur eternitate.
Deus in eternitate intelligitur esse status et finis. sed hec magis
deo competit. ergo et cetera. Respondeo dicendum quod eternitas dicitur principaliter ac-
cipi prout quantum ad eam quod significatur et sic eternitas po-
tissime deo competit ut habitum est. nam quia definitio eter-
nitatis est invariabilitas invariatio et simultas que ipse soli
deo competit. sed si considerentur inventionem eternitatis quantum
ad modum significandi sic dicitur non est eternus sed sicut eternus quod secundum
est in deo. nam abstracta secundum suum modum significandi non significat
aliquid ut per se existens. inde enim quia albedo illam eandem quod innate
significat quod album. quia tamen aliquid quod significat album non est per se
existens. sed in illo. ideo album quod ex suo modo significandi im-
plicare subiectum cui competit per se existere magis significat
aliquid ut per se existens quam albedo quod significat in abstra-
ctione. et ideo eternitas ex suo modo significandi non videtur
dicere aliquid per se existens. sed solum aliquid ut albedo per quam
participatur et quod deus non est participativa eternitatis. sed super talem
eternitatem secundum loquendi de propositio non est eternus dicitur sed si recte
vellemus quod sic tamen eternitatis dicimus vellemus significare ei
quod est eternitas deberemus addere per se. deus per se eternitas
est mensura dicit et ideo hoc additione removeret participa-
ta eternitas et non competit esse per se hoc modo. Ad primum quod talis
eternitate non per se existente non mensuratur deus. sed sic supra

ipsam dup^a ma declari p^t. p^o ex ordine
q^d sit eternitas sic accepta ad dm. Scdo exdi
usitate eternitati q^d i^r reb; aspiciunt. Pp p^m sc
nob' ta osidanda. s. eternu q eternitate pncia
pat ne i tellia ut aia. eternitas pncipata
q i pncipate existit. z eternitas simplr z p se
ut d's ipse. vn pclus. lii. ait. ad q'de e et-
nu q'd p se eternitas. p h; q'de pncipal. h;a'
pncipatu. h; a' i pticipale. hui. n. ordine
h; ad se i mice. q^z eternitas e an eternu eu p
ncipal sit q' mih^g pncipato z p se eternitas
e an eternitate cu p se eternitas itelligit
ad h^c mag^s abstracta q^d eternitas. vn pclus
ead ppone. an pncipalia sut pncipata.
zan pncipata i pncipabilia. pz g. q. Sc'i^m
mo d' lo^di. d'g e an eternitate z sup' ipam.
Pp sciend' q q dupl^x e ee rez. q da. n. sunt
ee sunt ullo mo eternitatem attingut. Quida
a' eternitate attingut h; n pficiatur. q'da eternit
pficiat. h; n supant. Quida a' eternitate supat
z excedut. Quia a' eternitate n attingut vt
alia sut q pp corruptoz n pretuant i ee
z io eternitate n attingut. i q^a de necessitate oi
ditur pretuitas. que a' attingut h; n pfi
ciat sut aie mouentes celu q^l; h ee et
nitate attingut tn q^z h opam opant admo
tu c^l ppe e mediam tps eternitate attingut h;
n ei pficiat. Pp i^m ad motu inclie a'q
z pretuat i ee z dur^e n opaut admot
eternitatem pficiat diu. d's a' ipse q' eternitate
cat ut de eternitate loqm eternitate sivaz e
qui ipsam + ee a' q eternitate n attingit ad a^a
ea ee dupl^cez h' dicat. n na q^z e i fine. q^z s
intellz durationz existit na sup' eternitate n. q^z ca
n attingit. sup' tps. n. q^z tps mensurat z tps p
existit oib; tpalib^z. huius i^d pcli. lii. ppoe
oib' hui q s tpe sut p existit tps. z p h sm
phicu necce e tps quai q^d s tps sut + s a ora e
q^z tale ee q mensurat tps n e eue eui. h e
imobil. eui ex eo q n mensurat tps n mo^ta
q h; a' hoc tu dice sit. q^z saltem scdat tps z d
eue ee q^z no imobil existit. s p^q dicit i^c
auctor de caus sm ppoe dicat oe ee sit. ad dic
ee tpal' q n e sit^i ut deum cem. a^t e ee sit eterni
tan ip^q. h; q^l ad ee di. a^r e cu eternitate q^a ad ee
itellige. a^r p^o eternitas z sup' tps. q^l ad ee aiat q
attingit eternitatem z tps sicut vn e q' medi^u i^c
eternitatem z tps. vn aia u^t h' dicit loqm ouron gitu
mans d z. q^z dicit i^t eternitatem z tps. sic orizon di
dit i^t emisfin i^ri z su^r. Pp q' suppoe pcli
decaus d z q p^o eternitate z sup' tps e aia q^e e iori
zonte eternitatis. q^a ad hac diu lo^z pcl^l. lxxxvij. ppoe
dicit ee eue eius. ad d^m eciam tpal q^z e et mobil
n eue a^t e an eternitate q' ad ee diuin a^r i eternitate

q^m ad ee itellig aut pncipal eternitate q^m ad ee
aiat. pz g^e quo d's e eternitas z quo sup' eterni
tatem ipam. Ad p^m dr q lo^r de eternitate pnci
pata ut patuit. Ad s^m dr q p^o itellige e
de mensura q realit differt a mensurato hui^s n e d's. q
e ipa eternitas p ut in sut^a eternitate. Ad tertiu
pz solo q^z i^d lo^r de mensura s q. e realit a mensu
rato distincta. Ad q^rtu dr q. d's e ante e auc
tor eternitatis pncipate z alia ij mih^s.
Quarto quer^r utr^u ubi tpa^a dedo d' p'ter
itu q' no. q^z tpa^a i p tuit successio
ne z motu. i d'o a' n e successio uz mot^o
s^o zc. Pp^a de nullo d z tpe n i^d sit tpale sic
de nullo di mot^o n i^d sit mob^le. s; tps p ex
istit tpalib^s ut hitu e p pclu. de^o a' e an
tps z eternitatem ut p z p ea q dcta sut s^o gre.
Pp ipi. q salse pitu z futura de deo non
dicat^r q^z jero. ad marcella. z ber i libr
de a' tn e q' no nouit fuisse. ut futura
ee z pcl^s. li^a. ppoe. si. n. eternu ut n i tpmat
e sp e n oz h; q'de pus q^z h a' posti^s quo
q'de erit ut c^t ter^t h; ee solu. Pp ut q
ullu tpe de do dicat^r q^z s dyo^n. v. de di.
no. deus n^c erat n^r fuit e n gignit
mag^s a' n; e. Quartu e magis q' d^r ubi
tps^a de do d' z aug^s. sr iohem z h e i lib.
ca g^o nra lo. cuto p tpa narrantr^z de eo ne
dur ubi e^z h; tpal q' ullo tpe desinit ut
de e l' de e^r. Circo dr q. ad soloem h^r q ois duo
sut uidenda p^o quo dz a'd ee i tpe. scdo quo
tps q par ad ubi. pp p^m no^d q s ph m. iiij.
phic. ee i tpe a'd dup^t dz. p se z p accns.
p se a' sut i tpe q tps mensurat. n. n. e ee
p se i tpe ee qu e tps. h; tps q tin q. d'o declar
ph i^d. p^o q^z sic q par tps ad tpa^a q patur
loc^s ad ea q sut i loco. h; no dur p se ee i
loco q^z sut qu e loc^q. q^z sic celu ee i g^o
madu cu sit qu e gnu mud. h; sut p se
i loco q loco atinit. ita dur ee p se i tpa q
tps atinit. s. q ma ad declimd' h e q^z ea q
sut i tps p se seuescut z teda ut ad corru
ptone ui tn oia q sut senectute accipiut
ex q^o acludit pl's g ea q sut sp n sut in
tps z spdit dup^lez caz assignat q^z n atiut
tps n^r paciut. atq^z cu g^e d's potissie sit
eru^s p se lo^co n e i tps q^z n tps atinet nec
s tps seueseat q^z oia necaliter z immutabil
l' mutat q^a ad aq. immutationis mod. sol^a d
de i d'ipse e z tam ssiu n deficiet. h; si itelli
g atu ee i tps paccidauit q^z qu e tps. sic d'r
e i tps q^z e e tps h' s^o ee i tps p accns q^z
q sic sut i tps p se n opat ad tps. cu no
mensurat tps + mso quo d's e i tps q^z c^l tps z
alia mod' e quo uba tps z alia dat itellige

tpe ip q nos q cu id significet pn ii nibu
q uba · s se supta noia sunt, ii p ee tpe
de pnti significatõe illi cu ii significet pnt
si g iportat tpe p ubu si e iqlu ubu osig
ficat tpe · sa cu dico sat ul sciui · p se
tpnu signt sciam · rõe tu mõi significadi
osignt tpe tdit i illis sciaz i psenti ul
ipito tpe · vn ł plis ult po ppar q
ubu osignificet tpe · cu g hitum sit q ds
e ipe qa cu tpe e gi uba tpalia sic signi
cet tpe q significat cu tpe q tn adipaz
re significata · ula tpalia ne de ds diir si
psiiz aliq signt · io bn d aug · q de ds
ne uba c h tpus diu · q ullo tpe desinit
hie q e e oi tpe · rõe tu mõi signdi e ł aliq
i opactõ h ii rõe rei · si ip tale i opactõ
uba tpalia de ds negare ii debe sip
tapso q si h eet nulla opo affirmatiua
de ds dca eet ua cu ah sit i opacta ut d
so · de celesti ierar · io sic de noib q · o q
d aliu di bon exns ł hn rõe rei significa
te q ne rept i ds aliu di ii exns ii bon rõe
mõi signifidi · ita ł iuo acit rep h appz q
uba tpalia ne diir de ds rõe tu i opactõis
ł mõi signifidi · uñ q bz negat de ds · vn ł ho
· v · ca · de dis no · ppus dicnt q d s ii fuit
ii erit ii e eos cu · p ca dic · q iuit i e
iuit ł fim e ł fit ł fiet · ipet ipo laudat
q ad ca siple q psois sut Ad p q
q ii ar q uba tpalia de ds ii dicat h rõe
mõi significadi e i i opactõ exco q exu
significandi uba tpia i ptant tpe ł motu
Qd s d q ip h q uba tpalia de ds diir
ii d tpe de ipo q ad ipam significatõm
ubor q ii ipe signit tpe h osignt Ad t
d q alia i pfcõ iptat p psens exco q
bt ee ł aliq pteitu exco q bt ee q ps
ł aliq pfutu exco q it ceta tpia mag
distat a ptitõe sil tu i cu psoibz i ptõe
lnit · io aliu i tpra oia ocedit de ds rõe
psonu aliu negant ip i pfcõs · s ip tu
it ceta tpe psens mag nr assimarenst
ierq ocedit psens de ds ł negat ptitu ł
futu Ad qrtu d q dio negat oia tpia
de ds rõe modi significadi ul rõne
i psois q2 ii siplr nu psoni iptaur
Postea que de immutabilitate dixit si glue
uno Qo ut d s sit imutabil So ug sol
Ad primu s · pce · ut g d s mitg · q oc
agens psice mutat ut ult pli · so · phic
g d s max ut age · ł i psice · cu agat
s q res sut apte nate agi q2 s imiste
res ut sit eor e sut agere sinat Ps d e
que e ut p ii erat e mutatu · sz aiiq fiet

mudus ii erat deus i mudo sco mudo fuit m
mudo · g i ds fuit sca mutatõ Pt ea q de
noiatur a d nuc ee i ds q denoiat · q2 sot
a q e denoiatõ e i ds cu e so · h d s de
noiat a motu d pmus motor · g ic P
s plis in so de gnone idem manes id sp fac
id · cu g d s sciat tot diusa mutabi
Pt · mouentibz nobis mouent oia q i nob sut
h d s e i oibz sua eentia · g ut mouit ad mot
eni h dnte In oiariu e q d i lacobi · p · q apud
ipm ii e ulla mutatõ ii uicissitudinis obumbratõ · r
derium al o · i · ut aug · q d s sit ua imor
talitas ł i omutabilitas Reo d q tpu de
a d motu · p se ł pacti · ł abi i e · p se moue
tur · ea i q b tang i illis p ee mot · per
actus mouent forme i hentes corpibz ut tpe
ł talia q ii mouent p se si mouent exeo
q sut ia ab intrinseco mouent ea q tend
unt i finem exteriore ł sic mouet i illis
mouentes orbem q mouet ol p bonitatem p im
tu q ip fine · d s a ullo m mo Qd eni
euidens · uo q s o · e · p me deus e i tr
gne cae i rerum · i gne cae efficientis fois
ł sinal · put e ca efficiet om ii mouetur
p se · put e ca fori extis ii mouet pac
ciden · put e sinal · ii mouet ab intr p
sic p3 q ca efficiet oiu cu sit potre isinite ut
pbat · viii · phic · ł xii · met · e pt omne
magnitudinez · h moui p se ii e ii cor lo
de motu ipe · sig de q ca efficiet omne pt om
magnitudine q ca h ii opetit ei p se
moui · so q e ca exris no mo pactis.
na ille forme mouet pactus q sut i h
entes ibis · fo extris ł ii depedz a rebz
no q de e so extris oim rerum ii mo
pactus ut moueat p motu rez; t q2 sis
oiu ii mouet ab intr · q2 moui e e rõe
ia d a q dm · ii · res maz i dispoibz q g
sit ii d moui · sz q tend i alia sine ł
mouetur · si g d s mouet ab intr p im alia
tendo sic tenderz i siez a q po ponto no
eet finis oim · si g e sis oim ii moue
ab intr ut opat ip ad h ip bonitatem
sua · ip q pri · v xvi · d iuniusa ip se ipm
opat e ds · cu g d s no mouent ii p se
ne pactus ne ab intr cu no sit dare mo
tu aliu ullo m osidando ipm rõe sine opt
ei mot h solu moue a bn g ocludit
· viii · phic · q necce e ee a q i mot q de
ipm abo i tis mutatis ł sinpr sine
p se ł p acns · motu ai glenc · ad inted
tu q h p ca ii moueat rõe sui ł rõe tu
effectu d moui · imo s uliim mod oib
moblibz imoblior est sapia · s q · modu

d. viii. q. iv. de di. no. d. dim. motum vere obliquum et circularem ut acciperent motum istum in quo est indeclinabilis et inflexibilis et continue operatur in rebus obliquum quia ex eo quod res diffusa est in fluentia circuit, secundum circuitum quod dicitur quia sicut in fluens descendit a primo principio per medium in infimas, ita in ima reducuntur nisi suprema per medium ita quod ad idem primum a quo processerunt per eadem media reducuntur. hic motus circularis est ab eodem in idem per idem. et cum motus non est dictus sine hoc sive est effectivum. unde similiter illo libro v. cap. angelice re... Sic dicit prime motu processio huiusmodi in nos optime et large proveniens. dicit hug. et motus prius affectus est divine benignitatis sola benignitate et sola pietate pacis quam motu non humana sua effundat sic nos. motus non ut venatione sed invitatione in imo non se accidens. sed nos colligens non se evacuans sed nos replens. motus ergo ut ad nos veniat et non motus ut a se recedat. motus ut nobis esse incipiat quod non erat et non motus ut sibi desinat esse quod erat. Ad primum dicendum quod ratio agentis philosophi est applicata quod secundum illa est philosophice consideratione est motum non est deus. quia ut sic dicitur quod non amplius mota movet non aliqua philosophice consideratione. Ad secundum dicendum quod quod dicit esse in parte non erat prius in illis per immutationem sive ubi per immutationem alterius unde deus fuit in mundo non autem erat in mundo non erat non per immutationem sive per immutationem ubi dicitur accipi eiusdem mutationem large adorem novam acceptionem aliquo esse sicut modo est aliquo in nobis non in prius non erat sic ab illis non erat non per mutationem suam sed nostram. Ad tertium dicendum quod non sequitur sicut ... quod denominat rem esse in re ut probat aristoteles. in sufficientia causa sua unde dicitur opus humanum non ipse humilis est quod sit in opere sed in operante. sic motus denominat motorem non quod sit in motore sed quod est in moto. Ad quartum dicendum quod numquam idem non in eo esset aliquid pluralitas tamen dicendum quod numquam et in eo est pluralitas proprietatis sicut artifex ...e plures non ... plura ponere. et quia deus ponit res per se ... et per intellectum et in eo est pluralitas proprietatum per plura et omnia ponere non tamen ipse ... deus est operatur ... in mundo in illis. Ad quintum dicendum quod cum dicitur moveri sibi in nobis modo veniat quod in nobis sit in illis est ex parte quam ut in nobis ... venit et a nobis descendit cum motus non est deus. Secundo queritur utrum omnis creatura sit mutabilis et videtur quod non quia ut scribitur secundo metheororum magnitudo in ire motum non generatur non quod sit ... sicut scribitur viii. metheororum. similiter sic ... etiam ... non in illis ... generalis et levis. ergo non movetur. Item phisicorum viii. philosophus motus localis est primus motus quod ergo non motus localis non motus. quia est non inest primus non ... in illis non movetur localiter quod ut probatur in

phisice omne quod movetur primo est in toto ac temporis primo in toto ad ... vam ut ibi concludit. omne quod mutatur divisibile est. sed scribitur iii. proprie de celo. intelligentia est ... quod non dividitur ... Item philosophus iii. phisice quod motus est actus entis in potentia secundum quod in potentia sed in illis separatis non est malum sive per ... nisi error ut scribitur iv. metaphysice. ergo nec potentia quia ipsa potentia includit in se privationem et malum. Item augustinus super genesim et hoc ibi distinguitur duos motus per tempora et per loca. sed nec est abstractum ab his et sic non est motus nec per tempora nec per loca. sed ipsum nec est creatura quia secundum dionysium vi. de divinis nominibus ipsi sunt ... etc. In contrarium est quod dicit damascenus quod omnis de iam ... divisione incipit visio ... sed omnis creatura incipit a divisione cum ex nihilo facta sit ergo etc. Item s. augustinus primo de trinitate ... solus deus ipse est immutabilis et immortalis ergo etc. Respondeo dicendum quod ad evidentiam huius questionis tamen sunt consideranda. primo quomodo omnis creatura dicitur motum philosophice et augustinus. secundo quomodo una divisio reducatur ad aliam ... Et tertio utrum aliqua creatura sit immunis ab omni motu. Item primo notandum quod dicit est movens philosophice et metaphorice proprie. metaphorice quia motus fit ... per quod efficacius sic quod dicitur movere abiecte efficacius quia motus ubi perfectius in patiente. unde distinguit in prima motus per se. passivus et abiecte augustinus tamen aliud assignat. sicut motus ut habet in ... quia est quidam motus per tempora et quidam per loca et tempora ... quia eundem modo quia motus dicitur deinde ut philosophus vi. phisicorum ... temporalis et eodem magnitudinis. sed non eodem modo ad ... comparatur quia ex eo quod tempus habet successionem sed magnitudo habet continuitatem successio tamen magnitudinis per se in motum ... continuitas quia non est motus non sit ibi successio. sed est motus ... non est ibi continuitas. nam ut dicitur viii. phisicorum non est ibi continuitas nisi in motu locali. ergo quicumque habet motus per locum et per tempora. quia cum aliquo sint anima ... sic continuitas in motu et tempore sit successio et non sit dare continuitatem in motu successio successione est tamen dare successionem sine continuitate. et consequenter motus per loca movetur et per tempora sed non econverso est secundum distinctionem augustini quod motus vel est per tempora et loca vel per tempora solum. Viso quomodo divisio distinguitur motum augustinus et philosophus secundum unam divisionem ad aliam reducere. nam ad motum per tempora reducitur motus abiecte quia motum per tempora est magis successive sine continuitate. talis autem est motus affectivus spiritualis ubi est successio sine continuitate et non sit ibi magnitudo aliquis motus continuus ... huius admotum per tempora et loca reducitur motus per se motus autem passivus per ... in duobus ... sed ... non continuit augustinus quia debuit quod sit passivus non est ... tamen ... exponere per se abiecte ut motus abiecte dicatur ad formam. nam per talem motum mutatur res quantum ad eam que ... extrinseco

motus non proprie dicatur ad u[bi] . u[bi] . n[on] . talis motus d[icitur]
de abitu cum proprie in [illegible] qui sunt in re [illegible] non de
[illegible] . sed solum [illegible] nomine n[on] . est [illegible] proprie sequitur
ut motus [illegible] ipse est [illegible] . [illegible] accipitur proprie [illegible]
[illegible] distinctio dicta de motu a philosopho . est q[uam] ead[em] est
dicta ab aug[ustino] . cum motus proprie et locum sit ad u[bi] . l[icet]
proprie motus non proprie solum sit abitus [illegible]
[illegible] opponet aliquis . nam tales motus [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] motus [illegible]
[illegible] post [illegible] accipiatur species motus
omnis [illegible] distinctionis de motu dicta
a philosopho [illegible] cum distinctione
aug[ustini] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]

magis intende. et p[ro]p[ter] hoc q[ue]r[untu]r .iiii. Primo utrum
idem sit co[m]po[siti]o uirtutis [et] sub[stanti]e. Secundo utrum sit i[n]
co[m]po[siti]o ce[n]tri [et] c[ircumferentie]. Tercio utrum sit i[n] co[m]po[siti]o g[e]n[er]is [et]
diff[erenti]e. Quarto utrum deus sit summe simplex.
Ad primum sic proceditur. uidetur quod idem sit co[m]po[siti]o uirtutis
[et] sub[stanti]e quia ut scribitur in p[ri]mo celi [et] mundi. n[on] apta
nata talis facere. cum ergo operatio facere [con]ueniat ipsi
sub[stanti]e aptitudinem [et] uirtutem que disponit n[on] ad ta
le agere. [illegible] n[on] est sine co[m]po[siti]o[n]e ergo [et]c. Preterea sicut se
habet sub[stanti]a ad uirtutem ita uirtus ad effectum [illegible]
quia uirtus ut est quoddam medium inter sub[stanti]am [et] effectum. sed
diuina est aliqua [illegible] ergo sub[stanti]a est in [illegible]
uirtute. Preterea quia ut [illegible] p[ro]portio [illegible] actiui
[et] actus [illegible] ergo [illegible] s[ed] talia
non sunt sine co[m]po[siti]o[n]e ergo [et]c. Preterea dicitur filius dei
uirtus [et] sapientia patris [illegible] ergo [illegible]
[illegible] ergo [illegible]
[illegible] non est [illegible] augustinus [illegible] i[n]
nobis quia nos non sumus illa ergo [et]c. Sed contra
est quod dicit augustinus .xv. de trinitate. c[apitulo] .vii. quod
quod est idem est deo [illegible] uirtus diuina est idem [illegible]
[illegible] non [illegible] co[m]po[siti]o[n]em faceret in deo ergo [et]c.
Respondeo dicendum [illegible] quod deus [illegible] sit [illegible]
[illegible] non [illegible] idem co[m]po[siti]o uir-
tutis [et] sub[stanti]e ergo [et]c. Preterea quod ordine
[illegible] agentes inferiores agunt in
uirtute superiorum. [illegible] actiuum
si non sit agens [illegible] non agens [illegible]
[illegible] cum uirtute principali [illegible] phylosophus
de generatione disputat [illegible] dicebant [illegible]
[illegible] ad generatione [illegible] que [illegible]
actiuus [illegible] in actum [illegible] celestis corporis
[illegible] inferiorum agentium ad superiores [illegible]
[illegible] adartificem [illegible] inter
tale agens [et] instrumentum dicitur quod [illegible] nobi
[illegible] instrumentum [illegible]
artifice [illegible] mouit [illegible] artifice [illegible]
[illegible] cum non [illegible] mouens
[illegible] ad corruptionem [illegible]
[illegible] nolui appellare [illegible]
[illegible] forte [illegible] appellare [illegible]
deficere in agendo. omnia [illegible] agentia inferiora [illegible]
mouentur in uirtute superioris agentis [illegible] uirtutem
ab alio [illegible] non habet sua [illegible] principa-
lia [illegible] uirtute [illegible] est i[n] co[m]po[siti]o[n]e [illegible]
cum [illegible] agens faciat [illegible] tale actum tale [illegible]
forte [illegible] uirtute [illegible]
[illegible] agens [illegible] non agit in uirtute alterius
non habebit uirtutem [illegible] participatorum. [illegible]
[illegible] participatorum [illegible] ad uirtutem [et] ita [illegible]
[illegible] faceret cum [illegible] uirtuosum ac
[illegible] uirtuosum. [illegible] participatorum [illegible]
ipsum [illegible] ipsa uirtus [illegible]
plenius quando uirtus diuina in deo co[m]po[siti]o[n]em n[on] faceret

sciendum quod uirtus [et] uirtute n[ost]ra in [illegible] differt.
[illegible] quia n[ost]ra est accidens cum sit [illegible] s[ed] diuina n[on]
est accidens. [illegible] idem [illegible] omnia [illegible]
[illegible] gregorius [illegible] differentia [illegible] quantitate
magnum [illegible] [illegible]
uirtus. quia sicut deus est summe bonus [et] est summe potens.
sed ex eo quod est summe bonus non est [illegible] ipsum
bonum. ut dicitur .viii. de trinitate. ca[pitulo] .iii. ergo ex eo quod est
summe potens sine summe uirtuosus [illegible]
[illegible] ipsa uirtus. [illegible] summe uirtuosi [illegible]
[illegible] quod aditiure [illegible] deus non [illegible] uirtute
alia cum sit [illegible] agens. nos [illegible] uirtute huius
quia [illegible] ex his [illegible] idem
non sit co[m]po[siti]o uirtutis [et] sub[stanti]e [illegible] in nobis [illegible]
[illegible] est co[m]po[siti]o [illegible] uirtus non est ipsa n[ost]ra sub[stanti]a. s[ed] uirtus
diuina est ipsa sub[stanti]a diuina [illegible] assignatum.
[illegible] quia est in nobis [illegible] non est [illegible] non sunt in nobis
[illegible] ut [illegible] non est [illegible] quod co[m]po[siti]o [illegible]
[illegible] non sit ipsa uirtus [illegible] uirtus
[illegible] co[m]po[siti]o[n]em non facit [illegible] ad uirtutem
[illegible] sic [illegible] co[m]po[siti]o[n]em facit sic uirtus [illegible]
[illegible] co[m]po[siti]o[n]em facit. [illegible] non est [illegible] ad uirtutem est ipsa uirtus
[illegible] v. de trinitate [illegible] quod idem [illegible]
[illegible] magnitudine [illegible]
magnitudo diuina est [illegible] diuina [illegible] .xx.
ca[pitulo] [illegible] participatione magnus est d[eu]s.
s[ed] se ipso quia est sua magnitudo. [illegible] idem [illegible] ma-
gnitudo [illegible] uirtutis. [illegible] de fide ad petrum ca[pitulo]
.iv. [illegible] firmissime tene [et] [illegible] trinitatem
[illegible] non [illegible] est ergo uirtus diuina ipsa
diuina sub[stanti]a. [illegible] idem co[m]po[siti]o uirtutis [et] sub[stanti]e. Ad primum
dicendum quod uirtutes [illegible] sunt aptitudines [et] dispositiones.
s[ed] idem sunt ipsa diuina sub[stanti]a [et] [illegible] phylosophus [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] sub[stanti]a. uirtus [illegible] huius
laudare deum [illegible] p[ro]pter [illegible]
Ad secundum dicendum quod uirtus non dicitur [illegible] ad [illegible] s[ed] ad ac-
tum. [illegible] media non [illegible] sub[stanti]a [et] effectum. s[ed] inter
sub[stanti]am [et] [illegible] non [illegible]. quia actus
diuina est idem quod sub[stanti]a diuina [illegible] .viii. .xii.
[illegible] quod actus [illegible] actione
que non [illegible] in [illegible] possumus dicere
quod illa [illegible] sunt in co[m]po[siti]o[n]e ad u[irtu]-
tem. possumus [illegible] dicere si [illegible] quod idem [illegible] non est
simplex [illegible] essentia [illegible] separatur ab agen-
te [illegible] non [illegible]
[illegible] Ad tertium dicendum quod uirtus diuina est [illegible]
actum [illegible] non [illegible] possu-
mus quod [illegible] non idem Ad quartum
dicendum quod dicitur filius est uirtus [illegible] idem [illegible]
co[m]po[siti]o uirtutis [et] sub[stanti]e. quia [illegible] est [illegible] filius [illegible]
[illegible] augustinus .vi. de trinitate. ca[pitulo] .i. [illegible] obiectionibus
[illegible] utrum idem sit co[m]po[siti]o centri [et] circumferentie.
co[m]po[siti]o [illegible] quia [illegible]

ab eod' ī eod' tp̄e n̄ sciat̄ ⁊ ignoraret̄. S; dcēdo
q̄ ē q̄ ptin; ad eē ei' mīm ē q̄ nō ē s̄ illi
q̄ ptinz ad eēm ē ōio ī ignorāt ut dicit
dnū. p̄. li. ca. iiii. ḡ ⁊c. [illegible] eē dcēdo. s;
pdicam̄ n̄ ī ptnūt ī hent' cū illo ⁊ faēe
o pōz cū eo. ḡ ⁊c. ¶ Jnstruū ē q̄ ut scibz
ī' de aīa. q̄d ē mag̃tudo ⁊ mag̃tudīs
eē ⁊ aq̄ ⁊ aq̄ eē. s; n̄ ē s̄ ī oīb'. q̄ ī p̄ūs sb'uis
⁊ potissīe ī q̄b; id' ē eē rei cū re [illegible]. aug'
. p. dcīm. ca. vii. ōr oīa q̄ sūt idē eē
id' q̄ eē oīj rō eē simplr' s; si n̄ eēt s; id
eēt o pō eēm ⁊ eē ḡ ⁊c. ¶ Ad p̄o q̄ dā ḡ p̄ bīe
eē di n̄ face o pōz ī q̄ q̄ q̄ a's eplaūs
q̄ p libz cāis oz illū appan nīn eē. sicut
nos uidem' q̄ p̄ ⁊ g'ngn' ōue ī li eē
factū q̄ unūz calefac̄e. n̄ eē ē ipm cale
face redno ī eām uiā ut ī igne ī [illegible]
uni erit igni cale face. cū ḡ' uideam̄ ōmes
cās ōre ī dare eē. dīutis' q̄ s̄ diusa eē.
q̄ q̄dā dat sīus cāis ut eē hoīs q̄dā eē leo
nis ⁊ s̄ de aliis. oz aliq' cāz eē q̄ sit ppūeq̄
re eē ⁊ ī cā ē cū p̄. q̄ oz p̄ cāū eē aciip̄
icio hinc sūe ū ceordare auctor' decaus
iq' ī q̄rtā ppōne illi' lib' gtē q̄ p̄ ī ī cām
ē eē ⁊ n̄ ē aū ipm cātū a'. q̄ ḡ eē ē p̄mū
cātū di ē dare eē tāq̄ p̄ cāe. ⁊ q̄ ppū est
d' dare eē er' ipm eē s; ī eē mō. d' n̄ dēū
eē p̄ ī mō jucta gōit. so ī ppōe sup' q̄ se
aliudiat p̄' sic pz. nā sicut fuis oent p li
bz gnis reducit' stām uniā q̄ ppa. bū ar'
q̄ ī d' oper' illi eē p̄ ⁊ p se. s; q̄ nō faciat o
pōni cū ea n̄ hz ex s; arguendi n̄ forte
gīū m'. sīa si effectus caliditatis reduat
ī igne. tal' ī eāz bū hēt q̄ ignis sit cali
dus ī sūe caliditatis ut scibz bo uie' ī
q̄ calor p se ⁊ p' oper' igni. s; q̄ nō faciat
o pōni ī igne n̄ ē ūm n̄ sit ipe calor ī ē
ī ppōito si eē reducat' ī dnī cā q̄ ī cāni
ppā. bū ar' q̄ eē p se ⁊ p' oper' dō. s; q̄ si
faciat ī eo p se loc' ⁊ ex ūm a' n̄ he' s; n̄
illa ppō sup' q̄ se a' uadat s' duce' h; p' s;
r bi addēt ī' dsi' cū [illegible] illi' ppōis p'nū
origīle n̄ ē pēal q̄ dī s; ḡ col. nā lib' de cais
q̄ illa ppō scibz. ex eēt sicut ex h' p' d' q̄
sūr discipl's p'lonis. p'lo a' posuit ordiēs
dez s; ordīez abstractaz. ita q̄ ōs di deūē
debat ap' dō. tal' p'ncipātes ipo. ordo
q̄ abstractoz h' erat ū ēr n̄ dicebat' de
q̄ib; q̄ ī p' ⁊ ea q̄ sūt pēnē ī p' n̄ sūt
ea. s; unū ⁊ boūū dicebat' de oīb'. ita
q̄ eēū ūm' ⁊ bōi' cāt dē p'ui' ⁊ p' bō' ⁊ b
uni n̄ ē a'd ado eē sic ē ipz eē eāt p' n̄ sīp
s; igt' cātoz. uō cū d'ruz p' ī cāū eē
sbdit ⁊ n̄ ē aū ipm cāū a'. id ī cōro d; q̄ p

cām p' n̄ ē laca' n; p' cātū ipa. ¶ Ad ma
secundo dō n̄ ē eē n̄ ē ppūn ei eē s; ē s; eē.
s; q̄ ī cōio ma ē loq' de eē q̄ ī ide ⁊ ē ipe d'
auctas n̄ ē ad ppōitū. p' nō q̄ ut hēuit ē
ea q̄ agūt sūm ⁊ ūm n̄ sūt sua ut. uū
ig' nō ē sūus calor q̄ agit ī ūtute s;
celestis corp'. s; si ignis eēt p' agēs calor
eēt ī ē ūm oīa cāta ab igne ptnapi
rent igne. ignis eēt sūus calor. cū ḡ
oīa h'eant eē p eē p'. nū ī d' s. ī. n̄ nie.
unū ē ḡ p se enē ⁊ p se ūm. ⁊ oīa a' sūt
ēna ⁊ sua p eē ⁊ ūtute ei'. dz ḡ eē ipm
eē cū sit p' agēs ⁊ p ei' eē oīa hēant eē.
ut tū meli' ppateat ueritā qdā notād'
q̄ sic dicebā dīuā ūtute r. differe a ūtute
ūtā. sic dīum eē r. differt ab eē ē h; cāte.
ipo q̄ dīuū eē ē q̄ subsistēt q̄ ī dō n̄ ē p ac
cidēs s̄o q̄ ei' eē n̄ ē aliud ī acq'sitū cū sit
p' cā. nullo s̄ capignus eē. ⁊ eē dīuū nō
differt a q̄di' q̄ n̄ ē act' pur' ē n̄ d'mis
ceta a'd depo' p' h; ea eē idē n̄ faē o pōz
cū sba sic cū eēn. nā ex q̄ ē p se subsistēt
n̄ ī erit ipi sbe ut' eēns s; et ipa sba ut
eēns s̄o q̄ n̄ ē q̄ acq'sitū de pō et ī pō
adeē. s; sicut ī pō adeē aliq̄ acq'rīet
eē ⁊ indigēt motore q̄ faceret ipm pō tale
actu tale. s; si n̄ ē ī pō adeē se' ul' sit ipm
eē q̄ q̄ a'd n̄ sit ipe act'. li ḡ q̄ ē ī pō ad
actū r. q̄ ipm eē d; ē sua q̄ditas se' q̄ eē
d; n̄ faciat o pōz cū sba d;. q̄ q̄ditas rei e
sbu rei eēn' eē. s; ḡ eē dic̄ē ipa q̄ditas eē
d; ē sba di eēn' ei. ⁊ q̄ id nō faē o pōni
cū se ipo ī ppō dō n̄ er' o pō eē ⁊ eēns ut
eē ⁊ sbe. p; ḡ q̄ eē n̄ faē o pōz ī dō ppt p'me
dīam q̄ h; ad eē cātū. dcās q̄ tres d'ītas
tang' h; p'la. h. de oīm. ⁊ h; ī li radicens
eē n̄ ē q̄ eē dō s; sbsistēt n̄ itas h; q̄' ad
p'm. q̄ ē q̄ sbsistēt ⁊ ma ē eaq̄' ad s'm
q̄ n̄ ē aba' acq'sitū q̄ si eēt acq'situ n̄ eēt
mais eā s; fluēs cātū ⁊ nl' ḡnis ppnag
q̄' ad t'ciū q̄ ē ex' ḡnis. ⁊ id aī s; di sī
tū illi q̄ dite ei. ¶ Ad p'm ad q̄ dcēdo scim'
q̄ ē. q̄ scim' ista ppō; eē ista dī ē eē tū
dīuū q̄ ē id' q̄ sba di ignorat' ut eius
q̄ ditas. ¶ Ad s'm ad q̄ illa o pō ē solū s̄m
mod' ī tellig̃endi ut patuit cū dispuīta
uim' de ppōnibz affirmatis de dō dē.

¶ Tercio qrit' utrū ī dō sit o pō ḡnis
⁊ dcīe. S; ē q̄ ī ē ūm dz ipe sit ī a
ḡne. q̄ oīa sūt ī ḡne sūt o pō ex ḡne
⁊ dcīa. et ūm q̄ s. q̄ sic se hz ḡe ad spēs
ita suo mō se hz h'ēc transcendentia ad
ḡnia. s; nl' ē ī ḡne q̄ n̄ sit ī aliq̄ua s
spē s; p'hm ī li. top̄ ḡ nl' ē ens q̄ n̄ sit

in aliquo generatis. sed dicit maior est eius genus etc.

Philosophus ultimo physicorum xii metaphysice. quia quod est per se substantia actus est ultimus. sed dicit non est ultimus non est actus. igitur est in potentia similiter. Sed dico est impossibile quod non ponimus divisionem in igne. sed est impossibile oppositum. quia ea que sunt in igne sunt composita ex igne et contraria. sed sed non obstat quia talis compositio non est sed totum ponitur quod divisionem oppositum per modum in illis divisionis non est in eis. Per boetium ideo sunt duo predicamenta [illegible] sed quod sunt ideo predicantur de eo de quo genus est in duobus predicamentis ex quo dividuntur predicamenta de ipso predicatur. In contrarium est quia aliquid reponitur igne reponitur per quod dicitur similiter cum genus quod dicitur dicitur sit ipsum esse ut [illegible] reponetur igne et est [illegible] genus quod est [illegible] metaphysice quia non est divisum. Ulterius quia non ideo possit sub eo species et non quia non quia est non est genus non est species sed ideo non sunt eius genus. igitur species [illegible] species est oppositum ex genere et contraria. sed ideo species est quod oppositum ex genere et contraria genus etc. Per [illegible] non est [illegible] genus etc. [illegible] totum sed medium ordine [illegible] species [illegible] esse totum sed non esse est totum species totum non esse totum [illegible] totum species ut ipsum [illegible] intelligit [illegible] ideo negamus genus etc. In contrarium est quia [illegible] xii metaphysice [illegible] [illegible] non est sub modo. sed [illegible] species genus etc. Augustinus [illegible] dicit [illegible] magnitudinem ideo genus. sed [illegible] species quod [illegible] esse species [illegible] genus etc. [illegible] quod sed nolunt [illegible] sit igne [illegible] nos [illegible] que [illegible] genus et [illegible] sunt de ratione generis [illegible] alias cum generis [illegible] [illegible] ipso [illegible] non esse igne [illegible] quod notandum quod genus per se [illegible] ad differentiam et ad speciem est [illegible] genus [illegible] differentia non est genus [illegible] quod in [illegible] differentia non esse genus quod [illegible] per se [illegible] ad species quod nullum est genus quod non [illegible] species [illegible] genus [illegible] species [illegible] genus ad species [illegible] ad speciem [illegible] ex quo de [illegible] predicatur [illegible] genus non [illegible] predicatur [illegible] diffinitum species [illegible] totum [illegible] ad totum [illegible] ultimo physicorum vii [illegible] diffinitum est aliquid [illegible] actualitas [illegible] in ipso diffinitione genus [illegible] locus [illegible] loci actualis [illegible] media in potentia et actu [illegible] ex eo quod [illegible] species [illegible] [illegible] ultima [illegible] genus [illegible] media est in genere [illegible] dicit potentia [illegible] genus non dicit formam

media in potentia et actu. [illegible] species ignis [illegible] in potentia [illegible] in forma [illegible] in actu et potentia. sic [illegible] ad [illegible] quod dicit totum [illegible] cum [illegible] recta linea [illegible] ex eo quod [illegible] species [illegible] quod [illegible] non est per modum potentia [illegible] [illegible] in [illegible] sit [illegible] quod [illegible] in actu et potentia. [illegible] genus [illegible] media [illegible] totum et [illegible] ad [illegible] sit igne [illegible] ex eo quod genus [illegible] actus [illegible] ad aliquid [illegible] [illegible] sit in igne [illegible] [illegible] ullum [illegible] est igne. ex eo quod dicit totum quod totalitas [illegible] tales partes [illegible] partes [illegible] omne [illegible] in igne [illegible] [illegible] ex eo [illegible] in igne est [illegible] ab esse [illegible] Hoc [illegible] notandum quod [illegible] quod [illegible] ex eo quod [illegible] esse [illegible] ad [illegible] quod non [illegible] adesse [illegible] esse [illegible] est non [illegible] facit adesse [illegible] ipsum esse [illegible] sunt in [illegible] ex eo [illegible] sunt [illegible] Iusto sunt [illegible] ad species quod non [illegible] adesse. Iuncto sunt intellige [illegible] sumpta [illegible] est in [illegible] quod [illegible] non faciat adesse [illegible] non [illegible] sed solum formaliter. In contrario est ipse dicit quod est ipsum esse.

Isti quatuor gradus statuum sic [illegible] ad genus quia [illegible] composite sunt rectam lineam et prominentem modum sunt igne non tamen prominentem modum materia et formam sed rectam lineam nec directe [illegible] quem modum sunt in genere sed per reductionem solum. Deus autem non per reductionem nec secundum rectam lineam est in genere quod sic est intellige quia substancie compo site habent naturam compositam et habent potencialitatem in natura et dicunt quid determinatum per om nem modum et directe sunt in genere. Intelligencie autem quia non habent naturam compositam sunt tamen in [illegible] quid determinatum et haben[illegible]

non est sua potentialitate ut patuit per rationem ante quaestionem et quia potentialitas non est sine malo large sumpto malo ad omnem defectum, prout invenitur hoc quod scribitur ix. metaphysicae: actum magis quam potentia participare malo potest nunc. quia in solo deo nulla compositio solus ipse est omnino simplicissimus cum generales modi compositionis quos omnis compositio in deo aliquo modo praesupponit reperiri non possunt. Ad primum dicendum quod si simpliciter perfecte cognosceret non cognosceret accidens magis et minus. sed quia intellectus deficit a completa cognitione dicitur non esse compositorum eius sed est summa simplicitas aliquid congregatur ipsum magis aliquid minus. Ad secundum dicendum quod pluralitas realis secundum rem absoluta non potest esse in simplicissimo, sed pluralitas realis rei relata potest ut patuit et patebit infra. Ad tertium dicendum quod quae pluralitas rationis non est ex compositione habet unitatem contrarium. sed pluralitas secundum rationem in deo non est ex simplicitate divina, nam ut patuit cum de attributis divinis disputavimus pluralitas sive rationum in deo sunt, nam ex eo quod dei simplicitas intellectum nostrum excedit non potest intellectus noster una conceptione intelligere quae in deo unico modo existunt propter quod ideo magis est perfectionis quam defectus. Ad quartum dicendum quod aliud est pluralitate secundum rationem solum quam pluralitas simplicitati non repugnat ut patuit.

Deinde quaeritur de simplicitate creaturae. Et circa hoc quaeruntur tria. Primo utrum omnis creatura sit composita. Secundo specialiter de compositione animae. Tertio utrum anima sit in qualibet parte corporis tota.

Ad primum sic proceditur. Videtur quod sit dare aliquam creaturam simplicem. nolebat .n. ancperche ut reperitur com. in iii de anima quod intellectus noster separatur ab sensibus quantitate absolute quantitate dicunt devenit ad quantitatem cuius non sit quantitas. sed tunc quaero de illa quantitate utrum sit composita vel non. quia si est composita iterum habebit quantitatem. ergo dare ipsam esse simplicem. Praeterea omne compositum resolvitur in sua componentia ut vult damascenus ii. libro cap. xii. si igitur creatura est composita resolvetur in sua componentia. tunc quaero de illis componentibus utrum sint composita vel non. non est abire in infinitum. ergo dare quod aliquod componens creaturam est simplex. sed quod componit creaturam est creatura. ergo etc. Praeterea sicut dicitur in primo metaphysicae sive physicae primum cognitum ab intellectu est ens et esse sed primum ab intellectu apprehensum est simplex. ergo etc. Praeterea omne compositum est divisibile. quia quod non dividitur est simplex. ergo etc. sed ut scribitur vii. metaphysicae decimus. Intelligentia est illa quae non dividitur. ergo etc. Contra. Inquantum est quod esse creatum causatur ut scribitur ad deum generaliter limites non excedit sed esse tale est compositum. cum generaliter non dicat actum purum nec potentiam puram. sed forte mixtam ex potentia et actu. ut dicit com. in eodem metaphysicae. ergo etc. Praeterea omne creatum habet esse finitum. sed esse finitum est esse receptum in alio. ergo omni creato est compositio ex recepto in alio. ergo omni creato est compositio ex recepto et recipiente. Responsio dicendum quod in omni creato quod habet perse esse oportet nos concedere esse compositum ex quo est esse et ex quo est id quod est. quia si creatum est

aliquo habet esse. omne quod aliquo habet esse est in potentia ad esse et non est ipsum esse. quia si ipsum esse esset tunc esset actus purus sine aliqua potentialitate. non igitur indigeret aliquo continente differentiam ab eo. quod ipsum ad esse produceret. Potentia igitur creatum sic esse est potentia creatum quo esse creatum. Nec sic sicut dicebatur quod aliquid in abstracto de aliquo praedicatur nisi est in eo quod sit aliquo tali praedicato ut si humanitas de homine praedicaretur in abstracto non esset in homine quod non pertinet ad humanitatem. et hoc quia si non esset in homine nisi humanitas homo sive humanitas esset. Sic igitur esset aliquid eius creatum in quo non esset nisi esse tunc creatum esset summum esse maxime praeter esse. ut potest patere per angelum. quod deus dicitur esse summum quia in eo non est aliquid nisi bonitas. sic ipsum creatum summe esset quia in eo nihil esset nisi esse. sed quod est maximum tale in omni genere est per tale causa omnium aliorum ut potest patere per philosophum secundo metaphysicae. creatum igitur quod sic posset maxime haberet esse et omnia produceret ad esse. nihil enim causa ipsius esse ac per hoc creatum non erit. sed creatorem omnium non est. igitur aliquid creatum primum in quo sit tantum esse et in quo nihil sit aliud quod participet esse. unum igitur deum est per hoc quod quia esse quod est causatum primum est compositum ex quo est et quod est. omnia igitur quae per se habent esse composita sunt. sed propter hoc non habemus omne creatum esse compositum. quia ipsum esse quo existit ideo quod est vel principiare esse creatum est. non tamen est compositum ex quo est esse et ideo notandum quod triplex unitas simplicitas et immutabilitas se consequuntur. nam ex eo quod aliquid est magis simplex est magis unum. quia magis indivisibile et minus indigens. quia compositum quia indiget componentibus et minus unum. unum et simplex non indigent aliis ut dicit proclus. cxvi. propositione. Item quanto aliquid est magis immutabile tanto magis simplex. unde augustinus vi. de trinitate cap. vii. simplex immutabile est. quia igitur ad rationem simplicitatis requiritur immutabilitas et unitas cum omnis pars in pura aliqua potentialitate et per omnis mutabilitatem. quia nihil aliquid potest est omnino immutabile. nulla pars ergo absoluta ab omni compositione. ut tamen ergo possit scire quae sunt composita et quae non. sciendum est quod est triplex totalitas ut narrat proclus. lxvii. propositione. scilicet ex partibus. in parte et ante partes. haec autem sic distinguuntur. nam quaedam res participat esse. quaedam est ipsum esse participatum. quaedam est esse participabile. res quae participat esse est totum ex partibus quia constat ex quo est et esse. esse participatum est totum in parte quia esse quod recipitur in aliquo recipitur secundum modum rei recipientis. cum igitur tale esse sic receptum in aliquo non recipietur secundum suam totalitatem nec secundum totum suum esse. sed recipietur secundum partem. unde sic dicitur non est totum ut totum sed totum ut pars. totum ante partes est esse divinum. nam deus in se totum esse comprehendit quod esse compositum non dependet. propter quod totum ante partes dicitur. unde proclus lxvi. propositione dicit divinum in se totum accepisse esse et tale totalitas ad simplicitatem pertinet quia esse divinum quod est totum ante partes omnino

inmutabile e. qr si a'd mutat. mutat ut
acq'rat a'd ee q no ht. i' qd li ee n p qr
e ois mo ecludi. e q li ee mag vnu qr
oe ee i' nu unico existit. ac p li e sume
simpl. qr mag inmutale z unu q denone
simplicitatis sut. totu aut i pte n effug
omez opom. qa li totu divisile e ex eo q
f nu mod su f aliq pte recipz i uno
et m z f aas ptez i a. ac p li ab unitate
declinat. rursu qr tale totu dependet
ab eo i q e aliq potentialitas i ipo existit. vn
aliq m mutatoi subiciat. n g dr d' simpl
cu i eo n sit omodo unitas z i mutabi
litas q ro simplicitatis phicit. totu no
totu ut totu ex ptib simpl dicit n dz rone
ptiu ex qb constat. z q ois cratura ul est
ex aliquib z ea i e. ut e totu ex ptib ul
i pte z ulla e totu au ptes ois g cratura
coposita solus d's e simpl q e au ptes totu.
vn aug. vi. de trin. ca. vii. ut q sol d's
sit simpl. z ulla cratura simpl. qr n inmuta
bile sz simpl. ois cratura inmuta. Ad p
dr q no oz ulla q'ditate ee simplice. qr
li n resolvat i a q'ditates resolvit tn
i ptes q'ditates. ul possum dre q dato
q hu q'ditas sit simpl. qr n e totu ex pti
bus n et tn simpl p oem mod. qr e totu
i pte. Ad s dr q no oz illa c'atura ee oio simpl
si q oz ee c'atura q no constet ex ptib z pt
solo actu. qr g ee dr simpl. qr n e ex aliq
bus coposita. Ad qrtu dr q i talia n dicz
q'tu ad ptes n ul q'tu ad ultioz. qr ht unus
plicc i q fo e tn n m z foz z ht tou ee sit.
e q n dicz q'tu ad ratu. qr n sut ptes i eade
spe. n tn e poez mod i divisibil cu sit copo
ex ptib z i sito sine ex forma z ee.

Tercio quer utz aia sit coposita. z uc q.
no. qr si eet coposita te i ea eent aq
g'd. ista g d ul eent ul eent i ge hoc en
n. qr z fore actuales sut sic simpl. vn dz
i phi. vi. phis q foz e copo origet siplica
z i varia eent constet. h ee n. qr q sic hz g
dus i cedit z term sunt q fore sibi n p
copete. p i ho dealia dz q aia e actus corpis
p'ui. s act pm e ee. s e o p'us g aia e ipm
ee. s illud q e ipm ee e oio simpl. g z c. P
dio hic p coposita mum oppoitoz n p dicat
de a. cu g illa dicat i m z foz. z copo
ucpz p plum i multis locis coponi n p dica
bic de foz. P le i c de aia q i ells e sipl
i ut. i mr. s li ul i ells de eeu aie l de po
si de eeu hz itentu. si de po cu po sest
mod p. ad li hz itentu. Item q'tu e aug.
vi. de trin. ca. vis. q d e q aia lz sit simpl p

corpis e tn multipl i'a di. P ulla foz simpl
p ee illum actu cui. aia e illum actu cuius
z c. P'o dr q n e uni itento q'ig ut aia
sit coposita ex m z foz. qr h q'ie i so. h de
alius modis copois aie itendi dubi id
no. q sic hitu e t p'l'y e totalitas qu
una e i nuius ab oi copone ut totalitas au
ptes q etias n q. 4 e due ut totalitas i pte
z ex ptib q etias d'ne coposito i ptate.
dimissa p totalitate qr n e ad ppo de aliis
duab no. ex q d'ati maior copo i ptat
p totalitate i pte q ex ptib. ua de rone
simplicitatis sut i divisibilitas z i mutabilitas
su actualitas. qr imutabilitas potentiate
se. tanto g a'd e coposit q'nto mag dimisi
z im e i actu. ex q apparz q recede ad
ua simplicitate z ei actualitate e accede
ad copoz q'nus ozin q' a dicit z recab alo
d'ina e accede ad aliq malicia. qr acta oia
p'ncipalt mala pt uni nr dz viii. me.
z qr totalitas i pte e mag q diusu z im ens
actu q ex ptib io tal totalitas p aliq m
codi mag coposita. qr g e ind. qr totu
ex ptib ht aliq m suas ptes coniuctas
nimis sic totu q constat ex m z fom. foz
unita hi. z q constat ex q'ditate z ee ht ee
q'ditati coniuctu. s totalitas i pte qr fm oez
mod n recipz i p'ncipante. s p una pte e i
isto existe z f a aliq i a q ptes p diuisitate
existeni n hnt unione adse imect ul no
vniuta sic ptes toti ex ptib. rursu h tot
i pte possit d' ipm ee ul ipa actualitas. tn
tale totu n adeo e sic a. qr totu ex ptib
sit ipm suppo e i c pse opetit ee. ipm
tn ee p'ncipatu nd e si suppositu p ipm
e. p'u boe. i li. de ebdog. diusu e ee z id
q e. ipm n ee n du e. ud sic hz etc s'm
ipe tn aursus n aurat. sic a'd e pee ipm
tn ee ppe nd e. cu g' m sic totu i pte
z mag diuisu q totu ex ptib. oced q aim
p tale totu coposita ee a. li ulo notad
q aia e plib mois coposita q ceta foz simp
tn e copositoz. foz q no e unita m. z simpl
alie foz q s pz qr due totalitates p hi
te q copo i ptat lz sic mod oppo. na ex h
q'd e totu ex ptib qr p se ht ee. ex h est
totu e i pte qr e p se ei q p se ht ee. vn
.lxvi. ppone p cli. dr oe q i pte totu ps
e ea q e ex ptib totu. z. lxvii. se bz oe q
ex ptib totu p'ncipat ea q i pte totalitate z
qr q'nto a'd est mag p se tnto m ei ope
tur p se existe q'nto a'd e mag totu i pte
tanto e m totu ex ptib z c. z qr ut hitu
e mag attendi copo q d'a m d ex totalite

in parte quam extra partibus quia si simpliciter non est in nullo tamen de compositione forme non absolute unum est. quia quanto forma est magis immixta materie tanto magis composita et unius competit ei per se esse ita quod totum in parte et in toto in extra partibus. ex hiis manifeste apparet quod de anima dicebantur: anima in pluribus modis composita est quam cetere forme. prima anima intellectiva dat esse homini et aliquo modo licet ad. quia non accipit esse per materiam. licet accipiat esse in materia ita quod ipsum est compar ei. et ideo est totum ex partibus in quantum composita ex quo est et esse. est totum in parte in quantum informat corpus et ex eius participatione corpus accipit esse. anima autem ut intelligentia que dicitur forma ut sola abstracta non unitur materie est totum ex partibus in quantum composita ex quo est et esse. sed non est totum in parte. quia nullo modo unitur ut forma ex qua unione sit esse ex ipsa et illo fiat unum. forme autem corporales sunt totum in parte quia in forma corporales [illegible]. sed non ex partibus quia eis ipsum non competit esse ut non adeo ut anime. cum ergo in parte compositio per utrumque totum anima est pluribus modis composita vel rationibus totius quam angelus qui solus habet rationem totius ex partibus et quam forma corporalis que solum sortitur totalitatem in parte quod erat primum declarandum. secundum tum [illegible] anima est simplicior corporali forma et compositior angelo quia ut dicebatur: inferius intuitu habet quod quanto forma minus habet esse et magis est immixta materie et minus habet rationem totius ex partibus magis est composita. et quia esse minus competit formis [illegible] que acquirunt [illegible] corpore et per corpus. magis tamen anime que acquirit esse in corpore et non per corpus. ad hunc [illegible] magis [illegible] que est in corpore non per corpus. sed forme forme minus magis erit composita et forma angelica minus. et anima tenebit medium inter illa. quod fuit proponebatur declarandum. patet ergo animam non esse simplicem [illegible] modum immo est pluribus modis composita quam aliqua forma simpliciter et est compositior angelo et simplicior in multis formis. ¶ Ad primum dicendum quod non est composita anima ratione [illegible] ut in toto sed est composita ex quo est et esse. ut dictum est. dato quod non esset sic composita ad hunc non esset simplicissima quia possibile ei competere compositionem que non debetur toti in parte et si non competeret tamen illa que debetur toti ex partibus. ¶ Ad secundum dicendum quod licet esse sit actus primus [illegible] operari forme tamen est actus primus respectu esse. et ideo anima est in actu primo non quia sit esse sed quia est forma. ut dictum est quod dato quod esset ipsum esse non esset eo simplicissima quia esset esse participatum ipsum quod esset eo tamen in parte et quod compositum. ¶ Ad tertium dicendum quod illa tamen que appellatur compositum non predicatur de forma quia tale compositum est quod constat ex materia et forma et modo non est anima ut patebit in secundo. ¶ Ad quartum dicendum quod licet intellectus simplex in [illegible] non quod nulla compositio ei competat cum omnis creata [illegible] sed quia non est ut ei operatur [illegible] organica. hoc autem in secundo melius patere fient.

Tercio queritur utrum anima sit tota in qualibet parte corporis et videtur quod non quia non est in qualibet parte corporis non est tota in qualibet parte cum esse totum presupponat esse sed anima non est in qualibet parte corporis. quia tunc aliqua pars haberet esse quod est contra [illegible] cum partes sint post in toto. ergo etc. ¶ Virtus spiritualis illa que non operatur. sed anima secundum sui totalitatem non operatur in qualibet parte corporis ergo etc. ¶ Preterea si una parte corporis moventi alia quiesceret. si ergo anima esset in qualibet parte corporis tunc unum et idem simul moveretur et quiesceret quod est impossibile. ¶ Preterea anima sic totum est totum potestativum et parte quod sic habet partes et partem cum habeat plures potentias non est totum secundum se cum habet plures tamen non habet partem et partem. si ergo tota in qualibet parte corporis operaretur secundum omnem potentiam quod falsum est. ¶ Preterea anima est actus corporis organici sed quelibet pars corporis non est organica. ergo etc. ¶ In contrarium est augustinus de trinitate [illegible] vi. quod dicit quod anima simplicior corpore quia non mole diffunditur per spatium loci sed in unoquoque corpore et in toto tota et in qualibet parte eius tota est. ¶ Dicendum quod animam esse in qualibet parte corporis unde non est difficile. nam cum aliqua pars vivat et sit per animam et forma det esse [illegible] quod in forma sed omnes partes corporis videntur esse per animam anima erit in qualibet parte corporis. quod autem aliqua pars habeat esse per animam apparet ex eo quod opera vite manifestantur in qualibet parte et quia agere presupponit esse cum talia opera sint per animam dantem vitam. oportet eam esse in qualibet parte. sed utrum tota sit in toto et per se in parte ut tota in parte quod est dubium est. ex eo quod videmus aliquas formas corporales extendi extensione corporis sicut si accideret quod esset tota in qualibet parte cum sint divise partes quod non sunt divise ante non est manifestum quod non sit intelligibile quod unum et idem [illegible] circumscriptis limitibus in pluribus secundum sui totalitatem existat non plurificetur illius. Ideo quod notandum quod forma specifica realiter [illegible] dividi generatur in primo [illegible] de [illegible] divisibile aut dividitur in latitudine aut magnitudine aut motu. dico autem has divisiones solum esse forme specifice realiter quia cum sit autem divisiones que plurime nota competit rei secundum quod forma et sic competit ei secundum quod forma non competit ei secundum quod specifica. [illegible] sic competit forme in specifice non competit ei realiter. possunt autem assignari pro decem divisiones [illegible] divisionem [illegible] una est totius potestativi in suas virtutes que competit anime non competit ei ut est forma corporis sed ut motor quia secundum suam essentiam corpus informat sed per potentiam movet. et quia nos non querimus utrum anima sit in qualibet parte ut motor sed ut forma ideo talis totalitas non est ad propositum. secunda divisio secundum rationem [illegible] sic forma generis dividitur [illegible] per eandem formam analogice [illegible] non sunt ad propositum [illegible] totalitatem anime que forma specifica [illegible]

ee dio s ptes q dividitans. differt n. si diom
s 10z q dividitas x s ptes. q s 10z q dividitas sit
cu aa 10 q dividitans ut aa differo o pterat unu q
aliu q no p ee n i huis q sit diversaz spe
si dimidi s ptes q dividitans operat eidem spei
cu i ddifferone unius rei specifice pam pler
ptes ut gre v rotula. istu dio li sit for e spe
no tn e ad ppositu cu sit s mod intelligendi
nos a login decenti esencia x totalitate
irreduit. n. omnde q aia una nio n plificata
ta e tota i q li pte no s mod intelligendi si
s reale exigentia. resimiltes g pmos diois
mos dica 1e didi s multitudiez qui didie
s num. didi s magnitudiez qu lit ee extensu
diuidi s mot qu ssuc tpu. na tpu no
hnt totu ee coz simul. io q succedut n arie
tpum sii motui operat eis a s mo diois
cu talia no sit tota sil q ad ee iste tn ta
mo n e plenitas sz spectatois q qli aia q e
coz n ozit cat i ozzore etiu ex huia
nte. plegantes a duos pos nos dica aiam
no mutari i uno coz e i extendi extesione
coz. na nis aliq grn p se siunt exdiui
sificatoe ee. q sic plificato s spei p se ves
pre diuisa 10z qui diuitas s plificato s mz
lit ee exdiuiso ee. dio a s quantitate q t exeo
q for lit ee extensu inh. h g omde potum
q i uno cor aie no operat nisi unu ee. cu omsi
sit aiaz ee i qli pte x plificato s unum no
sit u exdiuiso ee omisi e q ead aia s pui
e i q li pte. rursu si indiffare potimi q
aia roal no extendi extensioe coz to hi
tas q omis erit declarati. pp p notad q diui
sitas i ee d p tanige p exeo i q e. na for
q e pfcio mi recipit ee exeo q e i ut ioe e
q l x q a ui sii q x ca simponai i q e for gra
le for diuisib s ee. so li q t ex m i rdois
for. na si tal for i t ducat p motu eadem
s potm m. rursu de ead debat educa no
reddibit ead nuo. q ut scbz i sic fideg
ratoe quoz sua depit n redeut ead nuo q tt
tales for i ee ul i uno q plificant e g redy
cit p motu x q cu mot discontinuat e nu
nio. ita cu for redit p sii i t duat n e una
nuo. ex q appz q ee for q ad diuisitez
x unitatez t hnt necitatez ex sbo i q e termi
p q i duat. x sic for q n e sui ee n p se
ei opet ee. si ee q lit e ee i suppo diuisifi
catur i ee roe sbi x roe moti i troducedi. sic
for q de se no e q ta xtu p se n opetit exte
sio. sz extensione q lit acquirit i sbo. d
p s extensioez didz ul roe sbi i q existit
p roe moti i t ducendi. roe i sbi i q existit
extendi for si sbm for s quati nihil p huic

quantitate. na sic for e p se no opetit ee un
qua acquirit in supposito ee ii i q existit
p se eet sic for q de se no est extensa nunq
extensione exeo q e i sbo acquirit n i q ex
istit p se sit extensu ex q appz q nulla for sbal
exeo q i s e sbi extensioe pcedz. na for sbalis
p se no opetit extensio. item p se sbm for sbalis
n e ens q s ee i po. na si dimisiones i deriuat
pcedut for sbale i m li n e p se q p se lo
nullu actus i mediaci m e ad licet q for sbalis.
pp q scbz p q racgnone q ste e max e gnionis
sbm. si g e extendi q si ta s ali de se n sit extesa
tn q extensu e p pu sbm ei pp q d plij. i li topi.
q ppu e sf p lo. lacp colorari roe tn mo
i producedi extendi for sbal. na sic ex diuisi e uno
t q tulificat for q p motu i duat t extesioe
m e extendz for q de po m e extense educat. m e
n. i telligib e q q educat de extesa m i q est
diuisitas ptiu n educat to detoto p se dep
te. huis misis appareat q ppoebat declanda.
na ex q s omisitate ee unat for cu sit
unu i ee i uno cor e i q e aia 10e num sup
e p se operat ee exit una aia nuo i uno cor e.
item cu sit for sbal n extendz exeo q e i sbo.
tn n educat de po m e n extendi extn id totiz x q
no e dare q x cu extesiois n extendi extesioe cor.
x q e i q li pte corpis una nuo n extesa ac
debem tn aug. vi. de tri. ca. vij. q e i q li pte
corpis tota e x s appz q solu aia roal e hi. q
sola illa no educat de po m e aia q alioz aliu
q oz pfcoz cu educat de po m extendi extesioe
cor. vn aug. i smoe de ymagie d hoiem
ee ad ymagiez di. q aia hois e to i toto cor
x to i q li pte sic deus e in toto mudo x q n fuit de
intetoe aug. q all irroale q oz pfcu eet ad
ymagiez di n e credibile fuisse de intetoe ei
aias brutoz assimlari deo i li q n extendut extesioe
cor ut d s n extendi extesione m d. Ad p ar
q aia e i toto cor p se x p e i ptib e i hui ordiez
a deo tn x s ee i plibz n ut pra n e d 10z spez
cam. x q aia n e i ptibz p se. io ptes n ssic
p se exeo q aia e i e s extl x appz q e qli psu
e ar. li q li p s i for aia q li i toto n e p se
ut e i q. Ad s ad q bn ar io q aia n est
toti uirtuale x ut motor n e i q li pte cor
s sui totalitate. q s os pos suas n e i q li
pte. ex q appz n bonu ee ymaginatoi illoz
q pbat aiaz s sui totalitate ee i q li pte g x
eo q n unifor operat. ad os ptes p q totu
x ptes. cu req rat diuisitate ptiu. na diuisitas
ipe req rit exeo q motor. na cu pocclm
n posit audire req rit n solu occlm sz x au
rem. x no sibu nellet argue aiaz s se tota
ee i q li pte deberet argue de totali tate unius

f. q' recipit diuisas partes. magis istorum sunt pac
cidens. quia non per se intendebat de totalitate n'
z f'la. quia extrinsece partium non actu dicitur anima secundum aliquam
totalitatem esse in qualibet parte. Ad .iij. dicendum quod non est idem
num. z idem motum z quiescere per accidens sicut est per accidens
in proposito. quia anima per se non competit motus z quies.
ut dicitur quod ad motum partis non sequitur motus anime per
accidens cum per se non res plicat partem non in ordine ad
totum. z ideo solum ad motum totius sequitur motio anime
per accidens. Ad quintum dicendum quod anima dicitur esse tota secundum essentiam
in qualibet parte non quod essentia partem z partem habeat. sed quia extensione
corporis non extenditur. Ad .v. dicendum quod
cum corpus organicum per se z primo perficiatur ab anima partes
autem perficiantur ut ordinantur ad totum ex quo apparet
quod non oportet quod abscisa qualibet parte abscidatur
anima partes primo z per se non informet.

Consequenter queritur primo. quod cupiditas ... z ...
per se non po ... in anima est sicut passiones
... dicendum quod aliqua mutatio est in anima secundum aliquem
modum. ex eo quod mutatio corporis. z quia omnis mutatio
... contraria. ideo proprie dicitur anima ... per
similitudinem quia sunt in anima secundum affectionem. per secundum delectationem
ut ... in ipsa ... delectatio ut
patet per philosophum .vij. ethicorum. xxij. ... sicut ... varia
tionem z ideo simpliciter est dicendum in anima variabilitas
z ideo est ... nos ... indigentia
... quia certi agentes ... in di
gentia ... acquirit bonitatem aliam q'
indigent ... non operatur ut bonitatem acquirat
sed ut bonitatem suam ... ideo ... indigentia ...
... Item ... quod dicitur ... omnia ...
... ut ... nec
... ratio ... grauis ... non
includitur. unde est ... omnia ... Ad ... dicendum
non exponens ut intelligatur ... latius ...
... quod creatura ... defectum a creatore ...
quia non est sum esse. ideo ut ... est ... est ...
... quia non est sua virtus. ... quod ... creatura est ...
ma. ... quod deficit ... lumine ... virtute z
luce ... quod omnis creatura est tenebra ... quod ...
... contrarium ... formam ...
z ... sol ... dicit ... .vij. ...
... angelos comparatos ad deum esse ...
... z corporeos ... illi ... declaratur
de deo in sua ... non ... contrariis ...
... est deus non est ... ipsum. vel
... ad se ... subsistit. quia ideo non ...
... esse ... i. ... non est ...
... dicit ... contra ... dicit.
deus est sua virtus ... z ...
... lux est obscuris comparatur ...
dicit ... non ... obscuritas ... comparatur
... in creatura. sed solum lux ... non ...
... sic ... pluribus ... dicit quod deus

que est sic ... non simpliciter non est ... non est ...
... actu ... exigitur ... nec ...
... quidam disputatione ... ideo ...

Nunc ad distinctionem z c. deriuatio de deo ... eadem
unitate. ... deriuat ... ad ...
distinctionem z duo facit quia primo deriuat de distinctione filij
ad patrem quod est per generationem. secundo ostendit distinctionem sic adu
... quod est ... emanationem. secunda ibi. nunc uero filij.
... distinctionis. circa primum duo facit quia primo deriuat
unitatem. secundo unitatem deriuatam manifestat. secunda ibi. ge
nitus est ... dicit ergo primo quod filius z sic ... sunt ...
distincti a patre. quia uterque alius ... non ... est ...
est ad ... unitatem istam manifestat ... cum
... nominis quod ... genitum a gignente ...
... z emanans ab eo a quo emanat. sed non ... dis
tingui ... est ... ea que processerunt ab
patre sunt distincta ... eaque ... sunt
distincta ... omnes ... distinctionem ... patrem et
filium est omnino ... ad patrem eternaliter genitum ...
... ex eo quod genitus est ... distinctus ... ex eo quod
... est ab eterno genitus est ... magis
filium esse ab eterno genitum z duo facit. quia primo facit
quod deum est. secundo ... esse ... filij ... ab ...
... primum ... secunda ibi. ... circa primum ... facit. quia
primo ponit unitatem quod filius est eternaliter genitus. secundo
obicit secundum arrianos. quia ex quo filius est natus a patre
non est coeternus ... solutio. secunda ibi. ...
hec. circa quod duo facit. secundo ... per ...
... secundo per ambo. secunda ibi. eidem ... circa primum duo
facit. quia primo ... ad ... quod filius est
coeternus patri cum ... genitus ab eo sicut splen
dor igni. secundo adducit ... ad ... quia ... filius
... patris z pater ... filius est
coeternus ei. tunc sequitur illa pars. eidem ... filium coeternum patri z duo facit. quia primo facit ...
est. secundo ostendit errorem arrianorum accidere ex falsa
imaginatione. secunda ibi. sed quia. circa primum ... facit
quia primo adducit auctoritatem ad probandum filium esse coeter
num patri ... non est prius z posterius. secundo adducit
... quia relatiua ponit ... sicut eternaliter
est pater eternaliter habuit filium. ... in ...
... posset ... dicit ... abe
terno fuit deus. ... non ab eterno fuit pater ...
... ... ideo ...
secunda ibi. ... tertia ibi. ... dic. tunc sequitur il
la pars. sed quia ... talem errorem accidere
ex falsa imaginatione circa quod duo facit. quia primo
ostendit talem errorem esse. quia illa ... non ... ad ple
num intelligi. z ideo loquitur de ea ... secundum ... imagi
nationem ... acquisiuit ... secundo ...
... res de ... suo z ... illam
... posse ... secunda ibi. ... circa ... illa
pars. ... quomodo ... filium ...
... debeat ... generans ... genitus.

et duo facit quia primo ponitur quaestio. secundo excusat deca-
sat' de hoc Gregorius. ibi: quia duo facit. quia ostendit primo dictis
doctorum diversas sententias et adducit eos ad concordiam.
secundo ostendit quod tenendum sit de hoc ibi: Dicimus ergo. circa primum
duo facit. quia primo ostendit Origenem secundum quid apparet
dicere contrarium aliis. secundo adducit eos ad concordiam ibi: Sed
nec tamen. circa primum duo facit. quia primo ostendit per Augustinum
Gregorium. Ratio quia melius dicitur semper genitus est quam ille gene-
ratus semper est. secundo ostendit per Origenem quod dicit semper
gignitur. quia sicut splendor semper gignitur a sole sic
filius a patre. ibi: Origenes vero. Item sed illa
patris sed nec tamen. ibi adducit dictos doctores ad concordi-
am et duo facit. quia primo ostendit Gregorium et alios dixisse
filium semper genitum. non semper gigni. ideo quia hoc quod ingignitur
dicatur sic quod non imperfecte exprimit nativitatem. Origenes autem
concessit semper gignitur ut invariabilem aeternitatem
non ipsam nativitatem. secundo confirmat per Hylarium quod generatio filii
potest designari per praesens tempus. ibi: Hylarius. Item sed illa
patris. Dicimus ergo. ibi ostendit quod tenendum sit de hoc et duo facit
quia primo ostendit quod utrumque bene dicitur et semper gignitur et semper geni-
tus est. sed semper genitus est magis exprimit nativitatem.
secundo redit ad impugnandum haereticos qui dicebant filium
non coaeternum patri dicentes quod hoc non possit esse in rebus
divinis. nam cum perfectam [illegible] non tamen pater esse in rebus
divinis nam est perfectus pater sit perfectus et numquam sit
[illegible] sua perfectione. dicit patrem semper fuisse [illegible] genuit
filium. ibi: Sed igitur. et hic terminatur sua lectio et dis-

Quia magister in textu ostendit duo, scilicet
distinctionem filii a patre per generationem et
filii coaeternitatem, ideo de his duobus quaeritur. Et
primo quaeritur [illegible] utrum generatio distinguat in divinis.
Secundo utrum ipsa talis distinctio secundum quod sit aliquid gig-
nente. Tertio posito quod filius sit aeternaliter genitus quaeritur
posterius erit quod utrum ipsa talis distinctio
possit accidere patrem et filium esse plures aeternos.

Ad primum sic proceditur. videtur quod generatio in divinis non dis-
tinguat. quia ut dicitur [illegible] de Trinitate capitulo [illegible].
pater genuit verbum aequale sibi omnia [illegible] scripturam
[illegible] ... sed quod pater quaerit amplius
esse in eius verbo quam in ipso. Sed igitur per generationem filius
non distinguitur ab eo. Item [illegible] Contra generatio est assimi-
latio [illegible] primo libro capitulo octavo quae est operatio
[illegible]. Sed assimilatio importat unitatem non distinctionem.
Ergo etc. Item generatio vel terminatur ad [illegible]. quia [illegible]
sophice. quia generatio est motus [illegible] vel terminatur ad esse. quia
ut scribitur quinto physicorum generatio est mutatio ex non esse
in esse. Sed si filius distinguitur a patre per generationem terminatur
[illegible] in non vel in esse. Sed neutrum horum est possibile. Ergo etc.
Item agens et patiens sicut producens et productum
in parte sunt dissimiles. in fine similes. cum igitur non sint in
principio et finis [illegible] sed totum per formam. semper generatio in assi-
milatione et numquam distinguet. In contrarium est Damascenus
primo libro capitulo [illegible] qui ait quod pater et filius et spiritus sanctus secundum omnia
sunt unum praeter ingenerationem et generationem et processionem

[illegible] libro capitulo quinto. [illegible] quod filius habet omnia quae pater habet
praeter generationem et generationem. Sed hoc non esset nisi generatio dis-
tingueret. Ergo etc. Item Augustinus in [illegible] de anima quod nihil
se ipsum generat sed salvatur. sed hoc non esset nisi generatio
distingueret. Ergo etc. Respondeo dicendum quod difficultas hic
quaestio est. quia magis videtur quod debeat distingui
[illegible] quam relatio et tamen videtur in uno et eodem supposito
esse diversas essentias ut in filio [illegible]. sic igitur ille di-
versae [illegible] et oppositae quia una est per modum actus et alia
per modum potentiae [illegible] necessarium mutare suppositum.
[illegible] multo fortius duae relationes oppositae possunt
esse in uno supposito. quia relatio habet minimum de esse
ut [illegible] in duodecimo metaphysicae et tamen eadem persona [illegible]
non esse pater et filius. [illegible] hoc notandum quod tamen relatio quam
essentia semper distinguit tamen de magis proprie significato
relationis est distinguere quam essentiae et ideo quia essentia
[illegible] actio dicitur esse ex opposito distinguit et ideo dicit
[illegible] in [illegible] metaphysicae suae quod [illegible] ab intellectu
accipitur est ens [illegible] et per istum modum dicimus quod unum
sese habet per additionem ad ens. Numquam aliud sit ens quod
non sit unum. sed quia prius intelligitur ens quam unum et
posterius sese habet per additionem ad prius [illegible].
[illegible] in quantum essentia habet rationem unitatis distinguit
quasi unum sit in se indivisum ab aliis divisum. sed
prius est ens quam unum ex proprio significato essentiae
non est distinguere. sed datur esse in relatione quae non est
in uno de suo proprio [illegible] significato est distin-
guere cum tota ratio relationis sumatur per respectum
ad oppositum. quia relativorum esse est ad aliud se habere.
et ideo non sunt [illegible] ratio relationis [illegible] est
quod [illegible] ut dicit quinto metaphysicae quod [illegible] non refertur
ad scientiam sed e converso ad scibile. et sic relationis oppositae
solum est distinguere de proprio suo significato.
[illegible] distinctio et ideo hoc utrumque distinguit. tamen
relationis est magis proprium distinguere quam essentiae.
et quod dicitur quod habet minimum de esse est ideo in [illegible] quia
[illegible] sed quod proprium eius sit distinguere. quia eius
esse est ad aliud se habere. ipse quod dicit habere minimum de
esse [illegible] intelligitur quod relatio distinguit realiter
[illegible] alium [illegible] distinctio per actus [illegible] excepta essentia
quam relationis. excepta essentia cum sit duae tales
essentiae quia quod hic non sunt aptae natae habere esse
divisum et hoc est quia una habet rationem actus et alia
rationem potentiae ut dicitur in octavo metaphysicae et ideo quod dicebatur
[illegible] de actu et potentia magis est pro unitate quam contra.
cum [illegible] se habeant essentiae sit in distinctione per rationem
quia unum et idem suppositum est ad aliquid [illegible]
in actu per formam et in potentia per [illegible] distinctio quod relatio
nisi impediretur cum est relatio secundum rationem ut dictum est [illegible]
idem [illegible] relationis est distinguere. ideo [illegible]
dicitur patrem non esse aliud a filio [illegible] generationem [illegible]
dicitur. quia diceret patrem esse rubeum vel alterius coloris.
quia [illegible] sit [illegible] tamen in aliquo.
sed quod gignens sit genitum non solum est [illegible]

si recipiatur in illo. Et ideo dicit Augustinus I de Trin. cap. I
circa principium: quod qui opinatur deum candidum vel rutilum
fallitur; sed tamen haec inveniuntur in corpore. Rursus qui
opinatur deum nunc obliviscentem, nunc recordantem,
vel si quid huiusmodi est, in errore est; sed tamen haec inveniuntur in
animo. Qui autem putat eius potentiae esse deum ut se ipsum
ipse genuerit, eo plus errat quod non solum deus ita non
est, sed nec spiritualis nec corporalis creatura: nulla enim
omnino res est quae se ipsam gignat ut sit. Ad
primum ergo dicendum quod pater dat omnia filio, quia dat ei quicquid
habet; non tamen dat ei paternitatem, quia paternitas non dicit
quid, sed ad aliquid; quia dando quicquid habet, adhuc manet
distinctio secundum relationem. Et quia generatio in divinis relationem
dicit, ideo non sequitur quod generatio non distinguat. Ad secundum dicendum quod similitudo
similis cum unitate importat distinctionem; et ideo generatio in
divinis, quamvis ponat unitatem in natura, tamen distinctionem
secundum relationem; et quia generatio relationem importat, ideo generatione
distinguuntur in divinis. Ad tertium dicendum quod non semper generatio
terminatur ad unum vel ad esse, nam aliquo modo ipsum
suppositum est generationis terminus, ut supra patuit; et quia
supposita in divinis per relationem constituuntur, inde est
quod generatio secundum distinctionem in divinis quae relationem importat.
Ad quartum dicendum quod producens et productum in re sunt similes
in eo quod est ratio producendi, sicut calefaciens et calefa-
ctum in forma sunt similes in calore, quod est ratio calefaci-
endi; sed quantum ad relationem non sunt similes, cum ha-
beant relationes vel oppositas. Et quia generatio relationem dicit
in divinis, secundum generationem distinguuntur genitum
et gignens.

Deinde quaeritur utrum filius sit alius a patre. Et videtur
quod non. Quia scribitur V Metaph., quorum una substantia,
idem. Sed diversum in substantia facit alium; sed filius non est
diversus a patre. Praeterea Augustinus VII de Trin. cap. ult.:
non existens alius, ut vel maior vel minor vel melior, vel
aliqua parte diversum. Praeterea diversitas praeexigit
in aliquo; non in eo fiat diversitas in quo non dicitur alius; verbi gratia,
Sortes senex non est alius a puero, cum eadem sit huma-
nitas ipsius in se sene et se puero. Ergo quia eadem
est natura in patre et filio, non est pater alius a filio. Praeterea non
conceditur quod pater sit alius quam filius; sed alius significat ali-
quid; ergo etc. Praeterea si est alius pater a filio, hoc non est nisi
quia suppositum patris est distinctum a supposito filii.
Sed distinctio suppositorum est per esse, sicut distinctio
specierum est per quiditatem; cum ergo non sit distinctum
esse patris ab esse filii, quia non est distinctum essentiae, non
erit in eis distinctio suppositorum. Ergo nec aliqua ali-
etas. Contra, hic contrarium est Augustinus de fide ad Petrum, qui
ait quod una trinitas non esset si unius eiusdemque personae
esset pater et filius et spiritus sanctus. Sed ergo vere est trinitas, persona
patris est alia a persona filii. Ergo alius est pater a filio. Praeterea
idem in eodem: quia secundum aliquid esse genuisse quod natum esse, quod
procedere quod genuisse vel natum esse; indifferenter
quod alius est pater, alius filius, alius spiritus sanctus. Solutio: dicendum
quod aliud quod distinguitur, quia hoc relativum alius vel [illegible]

substantive vel ad similitudinem adiectivi; tamen inveniun-
tur tales propositiones vel significationes secundum quod additur.
Ut si additur pluribus nominibus, ita sunt [illegible]
[illegible]; sed si teneatur substantive et ponitur in neutro, falsa
sunt, quia dicunt diversitatem essentiae; cum autem in masculino, vera,
quia solum dicunt distinctionem personarum. Istud autem [illegible]
non est sufficienter dictum, quia in [illegible] magis
dicunt diversitatem essentiae [illegible]
intelligere suppositum et aliud intelligere deum. Ideo
notandum quod in creaturis distinguere [illegible] esse [illegible]
quod relativum diversitatis potest poni in masculino et feminino
ex eo quod ponitur in neutro non est ad propositum, quia
in rebus creatis est diversitas suppositorum et est diversitas
naturae; cum in increatis non sic sunt esse. Sed quia non diminuere
ipsum esse ad pluralitatem suppositorum non sequitur plurali-
tas naturae; quod non est in distinctione in personis restat unitas
essentiae. Ideo quando loquimur de deo, ut intelligamus
distinctionem in personis et unitatem in essentia semper locutio nostra
secundum utrumque intellectum modo est una. Unde possumus dicere
tres et tamen unum, intelligatur essentia una et simplex.
Verumptamen in locutionibus nostris debemus nos conformare
dictis sanctorum in quantum possumus; nam sic in contraria reprehende-
retur aliquis qui ita diceret si non loqueretur [illegible]
[illegible] et secundum modum priorum. Ideo in theologia reprehenditur
qui vult [illegible] non loquitur per regulas artis et secundum
modum sanctorum. Nam plures ipsi sancti sunt. Ideo quod dicit Dionysius V
de divinis nominibus, loquentes in theologia appellat philosophos; et quia
sancti sic loquuti sunt ut per substantivae intelligantur
diversitatem essentiae et per alium distinctionem in persona, ideo et nos
sic loqui debemus. Unde Augustinus in primo de fide ad Pe-
trum ait: Una est natura patris et filii et spiritus sancti; e contra
quia [illegible] non est quod pater alius filius alius
spiritus sanctus; sed [illegible] sit alius pater, alius filius, alius spiritus sanctus,
[illegible] cum quod in masculino est, ita debet alius esse pater
a filio et in neutro; [illegible] quia sic sancti sunt locuti,
quibus nos conformare debemus. Sed si quaeratur quae moverit
sanctos ad sic loquendum, dicendum quod constitutio nominum et com-
positio est ad placitum. Ideo sufficit assignare aliquam rationem
probabilem. Et ideo ad hoc adducitur [illegible]
Sed notandum quod aliquid suppositum habet hoc et hoc, sicut homo quod
est de se semper habet suppositum particulare; sed aliquid habet simpliciter
hoc ex adiunctio, ergo per se supponit distincte.
[illegible] in distincte. Verbi gratia album est [illegible], quia semper de se
habet supponere simpliciter et supponit indistincte; ex ad-
iunctione habet supponere particulariter et distincte. Et quia in divinis
[illegible] de se indistincte supponit, ad quod indistincte
significat, quia neutrum [illegible]
significatum importat dat intelligere divina essentia naturalis
persona quam distincte significat ut per se distincte per
suppositum. [illegible] distincte supponere quod particulariter
habet suppositum. Ad primum dicendum quod [illegible] est dupliciter
[illegible] Unde [illegible] non sit distinctio [illegible]
est tamen in quod habet filius [illegible] falsa [illegible] quod habet
filius est [illegible] non suppositum alius [illegible] non dicitur [illegible]

dic distinctionem i illa. si i illa p ut stat p ut h
psuppositio. Ad 9 dd q i rebz eternis q dm
manz n eod. manz suppositu id. z ic nisi q
dz alig n varietur n. si i diuinis n e distinctio i
suppo res nata unitate n pot i ocedi
aliq alietas. lz sit pma n icoibz rebz. Ad 9
tm dd q lz id sigificz a z ah. n tn lzt eund
mod sigficandi. pnitate a ppoum n solu
attendenda e significatio. s signific modus.
Ad .iiii. dd q i suppositis q ostituunt p ab
soluta e distinctio rez. In diuinis a n sit. hec
i distinctio pr.
Circa quest nt pr z fili possit d pler
etni z nt q no. q n e mag idd i il ua
bonitas q ua eternitas. s pr z fili z spc. s no
dnr tres boi. s unus bon ut uult aug. v.
de trin. c. viii. g n sunt tres etni s unus
etnus. P. i simbolo athanasii dz n tres
etni s un etnus. g z c. P. regla e aug.
.v. de trin. c. viii. q quaz ad se dz. dz de sigh
ps singlarit z de oibz no plaliter. g pr e et
nus z fili etnus. z sil ambo un etnus no
pler etni. P. sup a d nificat q pr z fili
sunt pler etni s n e n q etnus tenet adiue.
s ideo n e pacone ut dz. v. de trin. c. v. s
adi ua inder significare q p a cens. g z c.
Dicendum e q eternu psuppoit etnu. n ut
sunt s eterna s etna q n sunt etna. s
tres p i plali dnr s eterne. g n rei
d quaut dd ee z adage. s q apat ad ee sic
sortitu duronu na q ee sunt duratio reius
q hnt ee i uariabile in surant etnitate que
uariable q s q apat ad age s sortit eapt
q agit. ut s q sapit e ideo z s dealus. z q
ere z age h sortit n. s q apat ad ee z ad
age sic e id cu illis z no id z q n ceta n e
suu ee n e sua duro. z q n e suu age n est
sua ue d s a q suu ee e ut oiu si e z actio
e ei ecuit ut pbat phs. xii. metaph. d se sug
duro z sua uirtus. vii. xv. de trin. ca. v. q. de
e ua etnitas q ocordat cu uib aug. ino
uolo yon. xxxiii. e i sua magitudo ut sua
u e ut pbat aug. v. de trin. c. x. z q oia
sunt id q ecit diuna sic e una eeu i tribz p is
ita e una etnitas una magitudo s dcg
vii. v. de trin. ca. viii. dz q sic n dnr tres
eencias i n dnr tres magitudies sili z
h dnr tres etnitates. vna e g etnitas i
tribz p s sic z una dita tn et sunt hntes et
nitate sic z ditate. z q n e distinctio i etnu
s i etni hntes cu plar nis sp distinctioz
ipotat. s illa distinctio ad hntes etnitatem refz
sic e locutio ua. sia de etniitatibus fla s p q no
q id q tum ad pncipale significatio impetit

puibu pti acm z pti absctm. vn id sigt sapiens
sapia z sapies p u lo tn q tum ad modu
sigficandi differut. Nam p ut tale sig
ficatu ipoitat p uibu sp dic re sua ee sup
positu q suppositori e age. z ig cu u sit c
ecule q n hent arbz q tum ad uibu eculit re
significz q i ecule arbz ee q ta poit rem
sua uibu uoe actus q ipoitat sp de plibz plois
uibu debem pnuciare plali. z no siglarit. vn
pr z fili sapiut n sapit eciut no cit. ua ic
eciu uba q eem idicat ee maxe idicat q
m plali. pferu de plibz p s. vn au. v. de trin.
c. ix. icia. q pr z fili z spc z s. tres unigz
sunt. io plal ecun e e z pz unu sunt. glo. u.
dics unu e q sabelliani dnt s unu sunt. s t ele
sigficatu i pret p u absctu te cu tale n
significz ipaz re i se s p plali. pfat spec re
q sigt p u de sigt distinctio z io tplua sp de
bent pferri sigflarit z nu q plalit. vn dam.
p. li. c. viii. prus z fili z spc sci. una ee sba
vna ditate. vna un tes. vna opor. vnam
potate z g de aluis sinoia pferut i ocreto
te poss pferi siglarit z plalit. q s teuet lb
stante dz pferi sigflarit z s istu mod dr aug.
.v. de trin. c. viii. q pr z fili z spc s n st tres
mag ni. s un magn. n tres boi. s un bon.
s tenat ad fig te d hec pferi plali. q sic ab
stractu q sigt p se ecuis. s i pferr plalit dt
distinctioz ee re p u l sigtu ut tres boi istia
nue dnt itellit tres boitates. s ad fam q sigt
te u p se ernu s i hute s i pferr plali no
i pat distinctioz ee re sigtu p u s ee hutes
illa. vn tres boi ad fcie u dic tres boni
s tres hntes boitate. p q adicio b u dz
e. tres boi. z s istu mod lo athanasi e d
q tes p s eterne sut. vn q mag oudz u
ad fcie d eu ipoitat q dda analoga ad suppo. s
noibz ecens adde a d p q tal analog de
sigt mag pie plali pferut. vn li e mag
p a. pr z fili sunt pler eterni q etni. q a
etnu ipoitat analoga p tam q n ipoitat etnu.
Ad pmu dd q pr z fili sut un bou sibo te
bstancie sut tn pler boi s i te ad fcie. sili
dd e de etno. z p l pz solo ad s z tan q pr z fi
li sut un etnu. s etnu sui bstane n adiete
s quaz ad se dz. dz de oibz rbz n plali. s i d ad
se sunt bstaue n adiete. Ad q cu dd q lz
i dd n sit a d pacuis. tn sut i noia significa
p mod ad i tum z bstati.
Deinde querit de etnitate filii z ee li q ruit
Et ru. Et uit. fili sit etnalit genit. Et o
uit possum ocede prez ee poe filio. Et quo
debeat puba designa opc pnucia gno fi
lii. vn p p tum ut dicam sp genit e. s p p ples

hec

D

sit semper gignitur. vel perfectum ut semper gignatur.
[A]d primum ergo dicendum quod ratio quod generatio filii non sit eterna. quia potentia immediata cum suo [illegible] de necessitate sequitur effectus. sed immediata causa productionis rerum est verbum. quia secundum augustinum super genesim vii. verbum est operatrix potentia patris. sed non ab eterno fuerunt effectus dei. ergo non ab eterno verbum fuit divinum. sed non est quod generatio filii est emanatio divini verbi. ergo etc. [A]d secundum sic se habet essentia in productione eorum que ab ea procedunt. sic se habet pater in productione eorum que procedunt ab eo. sed se habet essentialiter. sed que procedunt ab essentia non sunt eterna patre. ergo filius procedens a patre. ergo etc. [A]d tertium quod natum est habet esse post esse gignentis ut dicebat arrius. nam ut narrat augustinus vi. de trinitate c. i. sic probabat arrius filium non esse eternum. quia si filius natus est ut dicebat. erat tempus quando non erat filius. ergo etc. [A]d quartum generationem eternam esse est esse opposita in eodem. nam si unum oppositorum [illegible] quod reliquum non compatitur secum illud. et est ingenitum [illegible] cum eterno ut probat philosophus in libro celi et mundi. ergo genitum quod oppositum ingenito non compatitur secum eternitatem. [C]ontra est quod legitur in symbolo. eternus pater. eternus filius. [P]reterea dicit philosophus [illegible] in illo capitulo [illegible] quod si pater non [illegible] nobile est in deo. sed est [illegible] sed non est dare [illegible] alium fuisse ingenerabilem. ergo ab eterno intellexit se. quia per se ipsum [illegible] intellexit. sed intelligendo se generat verbum. ergo generatio filii que est eadem cum productione verbi est eterna. [R]espondeo quod aliquid non statim generare cum habet esse quia de causa [illegible] origine [illegible] in generatione est considerandum. primo generationis [illegible] duratio ut tempus vel eternitas [illegible] mensurat illa mensuratur [illegible] ut non gignentis quia [illegible] non fit generatio. quarto modo ut si secundum modum naturalem vel intellectualem habet esse talis generatio [illegible] effectivum ut gignentem ipsum est competere generare. [illegible] secundum quod genitum gignenti non est coevum. probat damascenus primo libro capitulo viii. generatio filii non est temporalis sed eterna [illegible] generatio non sit coeva [illegible] generationis [illegible] ei de quo est generatio. [illegible] non est [illegible] realiter cum gignente. sed gignitur [illegible] est [illegible] non sic est generatio [illegible] esse igitur [illegible] quod ignem generet. quia non habet [illegible] in quo formam inducat. sed non sic est de deo patre. quia non ex aliena materia. sed ex propria generavit filium. ideo non prius fuit deus quam cum genuit. hanc rationem tangit damascenus primo libro c. viii. dicens. In filii quidem generatione impium est dicere tempus et medium [illegible] [illegible] et ex ipsius [illegible] generationem filii. [illegible] generatio non est [illegible] gignenti [illegible] generationis duratio. cum generatio sit [illegible] duratio

generationis assimilatur durationi. ideo si non [illegible] est [illegible] sit generatio est temporalis et generatio temporalis erit. et quia in tempore est prius et posterius [illegible] quod tempus mensurat quod unum durationem precedat quod potest non gignentis temporaliter [illegible] ipsum gignentem esse absque eo quod generet. sed si vero est eterna [illegible] esse eternam et quia in eternitate non est prius et posterius [illegible] non est quod unum [illegible] duratione precedat. generatio divina opus eterne nature existens eterna erit. [illegible] filius dicitur patri coeternus quia generatio eterna non esset. hanc rationem tangit damascenus. [illegible] generatio eterna [illegible] dicens. generat [illegible] est dicitur [illegible] ut non in tempore generet [illegible] quia tempore [illegible] est quod omne generat secundum generationem extrinsecus et corruptionem et fluxum [illegible] radicale principium [illegible] productum non sit [illegible] productum ratione principii [illegible] non sit voluntas et potentia sic [illegible] non ut voluntas sunt voluntas. quia voluntas [illegible] agentium agere. sed non est [illegible] ideo filius quod non [illegible] est coeternus patri. [illegible] serviunt non sunt coeterne [illegible] tangit damascenus [illegible] dicens. generatio quidem filii dei sine principio est et eterna nec opus existens. creatio vero [illegible] non coeterna est cum deo [illegible] sunt [illegible] generationis [illegible] non habet esse perfectum in eodem competit generare. sic dicimus [illegible] generare non posse. sed cum deo patri competit generare et semper perfectum habet. semper generavit filium. [illegible] damascenus eodem libro et capitulo. quod dicit [illegible] generare esse simpliciter [illegible] aliquo [illegible] quod non esset [illegible] fit generatio [illegible] quarto [illegible] generationis. nam generatio [illegible] ab incompleto ad completum procedit cum generare sit [illegible] non statim cum sunt [illegible] generare. generatio [illegible] divina principio intellectuale existens. quia verbum non [illegible] esse informe [illegible] formam coeterna est deo patri. unde damascenus eodem libro et capitulo. [illegible] filius generatio. et videtur [illegible] quod dei filius est splendor glorie et character [illegible] patris. sapientia [illegible] quod omnia generatione per modum intellectus [illegible] non statim [illegible] res est generare. sed gignente [illegible] non [illegible] ideo quia [illegible] hominis [illegible] prius esse [illegible] non generare [illegible] postea. sed quia deus pater est omnino invariabilis non prius fuit deus et postea generavit. quia [illegible] de patris [illegible] non [illegible] et sic est quod dicit damascenus [illegible] si non ex [illegible] filium [illegible] visionem patris [illegible] postea [illegible] visio quando ad deum erit [illegible] quando ad [illegible]

eterna [illegible] que procedunt [illegible] non sunt coeterna

Respondeo statim generare [illegible]

generatio

primo

potentia. nam filius est coaequalis potentia patris. si ergo fuit
aliquando pater sine filio fuit sine coaequali potentia et sine ima-
gine sapientia. unde aug. contra arrianos. vi. de trinitate ca.
si divinum ut et sapientia dei est non prius deus sine imagine et sa-
pientia fuit coaeternus deus pater filio. tamen ut sine esset in illo
quod ad plene pertractatum. unde ambros. contra hereticum sermone
et habetur. illum sciencie si pater esset quod cepit ergo
erat patre pater. sed quod est quod erat. quomodo ergo in nunquam est deus
est ergo filius patri coaeternus ut patet ex hiis. Ad primum dicendum [est]
quod licet iustificatur de agente in sui productione. dicit
autem producens causas non coaeternas. sed ex nostro ar-
bitrio. Ad secundum dicendum quod non est simile de hiis quae procedunt ab
aeterno et de hiis quae procedunt ex tempore. quae autem procedunt
ab aeterno habent relationem realem ad causam sed aeternum respectu
ad illa per modum intellectus. et ideo non sequitur quod sit mu-
tatio in deo ex hoc quod non semper fuit creator et postea est
creator. sed solum in creatura ut dicit aug. v. de
trinitate. c. ultimo. sed relinquet per locum realem. ideo
et ideo sequitur quod sicut esset pater in tempore mutatio esset
ut omnino sunt. Ad tertium dicendum quod illa propositio non est
vera ut dicit aug. vi. de trin. c. i. exemplum
dat ut ait quod ab igne gignitur coaevum est igni
et esset coaeternum si ignis esset aeternus et filius procedit
a patre ut splendor ab igne. ut habetur in eodem aug.
et dam. primo li. ca. ix. Ad quartum dicendum quod generatio
quae pluribus ingenitis possit convenire est aeterna. sed filii
non est generatio ut probatur per rationem praedictam. et sic patet.
Deinde quaeritur utrum pater sit prior filio. et videtur quod
sic. quia prius in illo haberet rationem prioritatis in aliquo primo
et posterior. principium et principiatum dico. sed pater est principium filii
ut dicit aug. v. de trin. c. viii. ergo et cetera. Praeterea
est ex aliquo saltem non est prius eo a quo est. sed filius est
ex patre. ergo et cetera. Praeterea in hoc differt ille filius a no-
bis. quod est filius ille aeternus. nos non per adoptionem.
sed non nisi filii naturae videntur quod sit posterior patre
nam filii nostri sunt posteriores. ergo et cetera.
Praeterea distinguitur pluribus prius in priori. licet possit dici et
prius alterum per ipsum non ipsi per alterum. sed filio inest
esse per patrem non patri per filium. ergo pater est prior filio.
In contrarium est quod in symbolo legitur quod in hac trinitate nihil est prius
aut posterius. Praeterea dam. primo li. ca. viii. dicit quod in
divinis non est dicere prius et posterius. sed si filius
esset posterior patre cum utrique sit deus esset in deo prius
minus et posterius. ergo et cetera. Respondeo dicendum quod nos ponimus in
divinis ordinem sine prioritate. ista autem est pluralitas ab
uno procedens in qua est ordo ut probat rex pluralitas
pluralitas personarum in divinis habet esse ex patre fontaliter. unde
in dionisio fons de deitate. pater est fontana deitas
filius et spiritus sanctus dei germina divinitatis pater in divinis est ordo
dicendum. iste tamen ordo est sine prioritate cum in creaturis non sit
ut primo nunc probatur. quomodo autem ordo a prioritate separetur
patet. non videtur quod erit cum quo imaginari possumus aliquid quod in divinis
esset prioritas est distinctio personarum. nam in creaturis distinctio non
est ordo nec prioritas. ergo autem quod pater est distinctus a filio

est generatio ut patet per dam. primo li. c. ii. et ideo quia filius
est a patre genitus et pater est ingenitus. commendatur aliquid in divinis
esse ordinem cum prioritate. quod sumitur est. nomen. ut gig-
nentem genito sit prior esse. Ad evidentiam [istorum]
quod per filium in primo esse et nunc. et dicitur ingenitum unum mo-
do quod accepit esse postquam non esse. sed non per generationem. et secun-
dum quod tamen et mortuus fuit ingenitus. quod haec mutatione
motus ipsa transit et sic per generationem in esse per generationem transmutationis
motus esset motus et generationis. sed generatio quae negatur
per hoc. v. physicorum. secundo dicitur ingenitum quod de difficili
gignitur. sicut dicitur invisibile quod non de facili vide-
tur. tertio dicitur tale quod non habet esse post non esse. et isto tertio
modo ingenitum sumendo. et quarto modo genitum ut dicatur geni-
tum primo quod accepit esse post non esse. secundo per generationem.
secundo quod de facili gignitur. tertio quod habeat esse post
non esse. In omnibus istis primo dicitur genitum. quod habet
esse post non esse. et sic autem est genitum non solum habet
ordinem ad gignentem sed ex gignente posterius.
Ad evidentiam tamen quod sic genitum accipitur et prioritatem.
non tamen eadem ratione est in unum et reliquum. quia ordo est
in ratione distinctionis suppositorum. prioritas autem ratione
diversificationis in esse. nam cum gignens sit suppositorum
et non necesse est ut dicit dam. iii. li. c. xxxiiii. est
ordo attendatur ex eo quod unum ab alio gignitur
ex sola distinctione suppositorum. prioritas vero unius ab alio
existit ordo sive posterius et posterius quae ad
durationem pertinent ex hoc esse sumuntur ratione est rei
operatur durationis. et sic in omnibus modis geniti secundum
ratione in gignente et genito non solum est distinc-
tio suppositorum. sed diversificatio in esse. in omnibus illis
est ordo cum prioritate. sed si esset aliquod genitum quod ad
gignentem solum secundum suppositum esset distinctum haberet
tamen idem esse cum illo. ita in eo esset ordo quod in non
esset prioritas. et per tale est operatio filii dei ad
patrem non est pater prior filio licet ex patre sit filius. quia
apparet quod in generatione est aliud ab omnibus illis quas posuit philosophus
nam in omnibus illis genitum habebat esse post non esse licet aliquod ge-
nitum non habet esse post non esse. sed habet idem esse cum gignen-
te. et non est quod prius et posterius secundum modos philosophi sese
consequuntur. nam in primo praedicamentorum dicitur prius et posterius iv
dico. In quarto modo iste secundum quod prius et posterius sen
sequuntur ut dicimus et cetera. Ad primum dicendum quod ad ex eo
quod ab eo aliquid procedit prius ad dicitur ex eo quod est gig-
nens est autem esse genitum. quia autem in patre quod genitum
est ad ipsum. quia tamen est ab eo esse secundum idem. et per hoc per modos
philosophus nunquam ad gignentem et ad illud habet
esse post non esse et sic dimissum in non. ab illo. nunquam ad
est prius aliquid non sit prius et cetera. sed quia genitum
in divinis est ex gignente non tamen habet esse post non ex eo
quod habet idem esse cum illo prius est divisum in ipsa ab eo dicit
pater ratione filii habet rationem principii. sed non esse nec prius et
sic aliud in praedicatis prius esse quam filius. sed quod ut dicit
dam. primo li. c. xi. largo accipitur quia. per hoc
quod pater non habet rationem prioritatis respectu filii cum non habeat

ee distinctum ab ipso sed solum rationi patris quia habet distinctum suppositum. Ad primum dicendum quod patet quia terminus relativus concretus et abstractus primo et plurimum non est in divinis. Ad secundum dicendum quod in gignente et genito est quod duo considerantur, ratio ... ratio fundat... quia esse quod relatio ... Aug. vii. de trin. c. i. ideo pater gignens non est per se dicto cum relativa non solum sunt similitudine. sed et ... id quod est. si gignens in hoc distinguitur a genito est per eo salter ... et quia pater filius in divinis solum distinguuntur proprietate relativa sed id quod sunt unum sunt non diverse ... pater prior filio. Ad iii. dicendum quod non est ... filius non sit pater posterior si generatio eius mensuratur tempore. sed generatio filii dei mensuratur eternitate. Ad iiii. dicendum quod ... i hinc ... divisum esse a ... patris et filii est unum esse.

Tertio queritur utrum melius dicatur semper genitus. Et videtur quod semper genitus est. vel quod semper gignetur. et videtur quod melius dicatur semper gignitur. quia ut dicit Greg. ad marcellam ... est. ... non fuisse vel futurum esse. sed ea que de divinis dicuntur ... significantur per presens. ... generatio filii ... splendoris ... ut dicit aug. vi. de trin. ... dan. ... sed splendor ... semper nascitur ut dicit orig. ... semper gignit quia ... Contra ... aug. lxxxiii. q. q. xxxvii. quod negatur filius semper nascitur. Videtur quod non bene dicatur ... natus est quia ... esse de preterito ... natum esse presuppponit nasci. quia si ad hoc nasceretur numquam natum esset. sic si filius natus est ... nascebatur. ... successio. non ergo filius natus est sed solum nascitur. ... aug. lxxxiii. q. ... cuius ... filius semper natus est. Videtur quod ... posito ... filius semper nascetur ... quod non est ... est ... in divinis ... non solum ... per presens ... ad ... generatio divina ... differt ... eternitate ... ... mutat ... temporalis ... est. ... tempus ... mutatio ... non ... generatio ... mutatio ... quia ... in filio ... est ...

... qui gignit ... est. non ... generatio ... ex proposito distinctio ... quia ... esse ... in divinis ... est ... gignit ... non ... ... filio omnia ... possit ... filio ... divina ... non ... potest ... divina ... eternitate ... ad modum ... dicitur ... de deo dicitur. ... filius dei semper gignitur ... semper genitus est ... semper gignetur ... magis ... de illa generatione dicitur ... magis exprimit veritatem semper genitus est. ... deficientia ... magis apte ... futurum ... magis ... designat ... presens ... designat ... deficientiam ... presentialitatem ... magis ... genitus ... est ... aug. ... lxxxiii. q. q. xxxvii. ... melius semper natus est quam semper nascitur. ... de ... solummodo ... ... de deo dicitur ... ... divina ... ... de deo dicta ... ... negari ... omnia ... de ... temporalibus de deo dicitur patet ... et sic omnia argumenta solvuntur.

Queritur ... illo. Aliud ... utrum ... sapientia ... filium ... sapientia ... ... filius ... sapientia ... ... aug. vii. de trin. ... filio ... sapientia ... filio ... sapientia ... filius ... ... filio ... ... et sic ... nova ... corporum ... sono ... corporis ...

coe post tu ea assumere i quibus noces sciore posse. r ad q nox p d ee i p q replet occept nitis. qr ea q sut i noce sut earu q i ania passionu noce. io nox aglor posse ipi uit l figura pa ge occeptoes nitis manifestaur. Ex sic p quoe orta sut liuj ac. pq uir uelle q g uo filij ieter sic oz lyut. g i no e i reitanto. cui e u sit i p p apostli. ad q p u dico orig. roe itanto. h roe i defiaente ut sic e. lunet ds. ut itelligat illa hylarij no q igrioe filu di. ut sut arrededa. p q fili di guat nu qz q separat a gnoe no nuecciu. So qr i apps guat nu. u. n. sic gignitur ut gnabilia gignut q i sin pri mordio u uunit x postea uiuut. t qr ead uita uiut cu pre x io i po uiuere uiuit x i se prez uiuere ht q uili gnabiliu q ea de uita cu suo pere uiuat. Qrto qr tom q i e uita e. qz p d q filius di uiuu eximo nascat. x yli iture eine n uincens qz s aut q eximo natu e uiuu. qu ad sue gnoi p in ordiu suple x li qz pfcoz nativitatis sui i no natoe n. ex i p fede. n. gnabiliu p ueit q uuu i ipe guat ex uino. h so gentu e. qr qui guat x i sin pimordio u uuit. ut peus uiuit la a spid cu dicet no. u no nu e q ex uiuo guat uiuu. h e uiuu genit q guat ex uiuo pre. no e nomu n ex iudilo x io suple. i sin p mordio uiuit. qr si sin iuot i primordio accider ei nouitas. quidi text liur i uiuu x ud redit. si sic ostdat. p udico q q filius di i sin primordio uiut ei pqp. qr u est nouu i uiuo. i. u e care i uita i siu nouit cu u sit i eo nouitas. qr u guat ex uiuo. q ad tan strugit q filius i uiuete uiuit x i se ht uita i uiuete. q ad qrtu addit q toti q i doe e uitae. ex q er filiu di uiue qr ex tali uita pre. qe sic i signeti e i uitu gig uex nascetia i infinitu u asca. g gnio illa nec fiat spe i pfcii. ad q u dt qz i p fcoz. h qr tal gnio incepit ceri x uuq ricelam at. vn i fiui i po negat ic i p uatiue.

Hinc p fili. ac. hic p deni e. magr hic itendit eude distinctoz p ril. distincto a patre porrigitez. io p c detriauit de distinctoe filii a pre q p gnoem. h detiat de distinctoe spc ab utroq q e p pcessioez uno ite. qr p fac detiat de pcessioe ite. So de pcessione pui. sca i luc ac. in pri. vj. d. vbi p sent. lecto tiabit ce p. duo fac. q p o spm scum pcede p mod amoris. So o ipi ee illu amore. q pr dilig filiu vic. sca auc no. ce p duo fac. q p o spus scm dica amore. So q amor iduiit e q

coe o n ee i q eus unu n ee coe x ppu di uisis respondb. Sca i. plib. u. ce p t fac. qr p p uittit qr itedit q spc. s. e amor l caritas pris x filij. So q sut h parag. t o geludr q eu amor x caritas sit q coe t bz spali. tu apere p spc. s. pres puter. sca i. vii aug. t i. ecce hus ub. Deui cu d. phib. o u ge p se ee ppu x ei amor fac. qr so fac q deni e. So apq dilectoz q e d ee eid. h dilco sit q e c illa dilectoui ee spm. s. Qrto ex uib aug. oclud tecenti x pz Sca i. Sz di ilbu. t i Sz quia q ita i. ecce huc illi. de in eu d. ui uo. o spm. s. ee amore. q p pr filiu diligit x o x duo fac. qr p o p multiq aucres spm. s. ee tale amore. So dar causa qr spc. s. d caritas x amor cu h sut gna t bz diect q spc. s. q e coit pri x filio. i etunut qr itqz spc. ut sce d ipe de spu sco q e coit itqz. Sca ibi. hic notand. i q tiat suia lectois x distincoi.

Quia i plecunt distinctoe magr grta de spu sco q e r i trinte p x de in eius pcedi. io duo qrit. P de mo pcedi. spc. s. Scdo de mo spirandi. Prima qre. quatuor. p uti. sic a q p i diuis pcedet p mod not. Scdo utr illa p pre diat amor. Tercio utr sit nex pris x filij. Qrto utr ipe dicat spc. s.

Ad pu sic pcedit. uit q nulla p i diuis pcedat p mod nor. qr s dam. p. li. ca. viij. gnio filij e etna qr e op n e ex cito io qr nor di exiisse e u conctug e. h nulla p e indiuit q u sit etna. g x. p u diua e una. p doc ido i sre sit. gnio se una. io p ee una p a p ma gnioe geita. Sz uolutas i pducedo se for apple sam ab itlecu. cum g tales for sit i sre. sialia p sic pcedet i modica ee pcessio dinar p g q i o eius. Nouitas e diua sin ceter. q go amor pcedit post ee no ee. Sz nulla p i diuis p ee x n ee cu q h p sit d x ui crearoi u post ee ubj ca. g x. Vt q pcedit p mod p uitur ee ctu faciat. h l i ue a q p i diuis. g x. In ozui e qr sic se ht ubu ad intllem sic se ht spc. s. ad uolutatem. h ubu pcet p mod intellcus. g spc. s. pcedit p mod uolutatis. Sz aug. vj. de tri. c. v. spc. s. qe e a d pris x filij q dio osbit x coetna. si amicicia ouenet dicat. d pot dicat. Si apcuus caritas h u ee u pcedet p mod uor. g x. Resp. d q d a g c d ex q uos sup. uuu emanatoz fere. o illa ee cu oms emanatois. qr sy p ui i a q gnie e ca

voluntatis

omnium eorum que sunt prius. oportet ergo quod omnis emanatio in creaturis reperta reducatur in emanationem personarum et aliqua in emanationem primam. in istis autem inferioribus invenimus genera duo processionum. unum per modum nature. aliud per modum voluntatis. Nam in aliquibus principium productionis est natura ut in generabilibus et in aliquibus voluntas ut in artificialibus. oportet ergo hos duos modos reduci in modos emanationis divinarum personarum. ergo aliqua persona procedit in divinis per modum nature et aliqua per modum voluntatis quod est intentum. Sed iterum declaratur primo quod ex diversitate in effectu arguitur distinctio in causa quia non est unum cum maior sit unitas in causa quam in effectu. non autem multitudo trahit originem ex unitate quia si unitas sit in ratione principii ut dicit Dionysius de divinis nominibus et Proclus in suis propositionibus. si ergo emanatio personarum est causa emanationis creaturarum. non oportet omnia genera emanationum reperta in creaturis reperiri in personis. divinis decepti sunt qui per emanationem personarum probant emanationem personarum. sic enim finale est omnia derivari ut sit hic hoc est ratio sicut signum sic est signum ut dicit p[illegible] posterior [illegible] ipse li [illegible] est [illegible] quod sic arguebamus de generatione quod fides nostra sit probare quod creditur. Sed ex suppositione nunc probare procedere in probatione alterius in deo suppositum ingenitum filium et processum eius per modum intellectus ita est ex parte in ex suppositione trinitatis personarum potius probare spirationem spiritus sancti et processum eius per modum voluntatis quod sic est videre quia per divine si distinguuntur non per originem ut supra patuit et infra patebit quia Richardus ait quod personas solam generationem et ingenitum et processionem distinguunt. propter quod ipsum quod omnia ad originem referenda sunt. origo autem actionem quandam importat. ideo ex actione divina oportet nos accipere pluralitatem personarum quia actio quod divina est ut pluris distinguuntur. ix. metaphysice. Quedam tamen sunt in exteriorem materiam et extra [illegible] actione ostendit non per divina persona producere et aliquo procedit sunt divisa sunt per manifestationem que efficiens et talem actum non coincidit in idem. ideo divina accipietur esse productio immanens que est procedens et a quo procedit sine consequentia actiones que non transeunt due sunt cognitio et appetitus. appetitus autem sequitur modum cognitionis. unde sicut cognitio est simplex et una et appetitus simplex et unus erit propter quod in nobis cum sint diversi modi cognitionis sunt et diversi appetitus. ideo quia ibi est simpliciter nosse est et simpliciter velle et quia sicut ibi simpliciter nosse et unum non procedit non una persona ex illis generatio actione que non transit est modo non habet inter natura et principium personarum et unum. sic ergo oportet ibi esse tantum quod supponimus oportet ibi dare aliquam personam procedentem sed alia actio non transeunte nisi velle. tenet ergo ibi per procedentem per modum voluntatis et ut patet est una cognitio in divinis propter quod sicut talem actionem non procedit nisi una persona. et sic procedit cognitio ex parte decet variationem non inmixta ipsa obiecta et interruptione actus est. in non congregare est considerare. unitatem actus procedit obiectum ingeniti et admixtionem non sunt sed quod conuenientiam cognitio in nobis ratione numeri. Nam est quod ut sit ipsum quod intellectus quod est in nobis cognitio secundum quod intelligimus. Unde quod sic dicere non possumus ipsum simpliciter intelligere ut vii. angeli. xv. de trinitate. c. v. simplex et illa vita sic intellectus secundum scientiam. sicut scientia intellectus ideo quod intelligit est illi. Sic non pluriter ratione obiectorum. quia est diversa sit obiecta intelligimus. dato quod in nobis non esset cognitio in essentia. adhuc essent in nobis diverse cognitiones ratione pluritatis obiectorum quia anima nostra in intellectum nostrum aliquas cognitiones. non quod in intellectu est quod se ipsum primo cognoscat quod unum est ergo ratione obiecti eius cognitio non pluralificatur. quia secundum philosophum. xii. metaphysice. et angelus. iiii. sic generatio. ad hoc. nichil extra se novit preter se ipsum et multiplicatur in nobis cognitio ex interruptione actus. Nam cum de similiter cognitione de aliquo obiecto. si iterum sed de illo cogitamus. non est idem cognitionis actus. divina autem in sua scientia tales successiones non patitur. unde Augustinus. vi. de trinitate c. ultimo. cuius non cadit vel succedit. semper non decedit vel succedit. quod secundum dicit. patet ergo quod non nisi una cognitio ibi est. ratione eius unitatis et simplicitatis. ut per ultimum et secunda patebit. non nisi una persona procedit in una cognitione et per modum intellectus. Sic ergo oportet esse in divinis trinitatem personarum. oportet dare aliquam personam procedentem per modum voluntatis cum non sit aliqua actio ratione non transiens in exteriorem nisi velle quod declarare voluimus. Ad primum dicendum quod ergo de necessitate nature se ipsum tamen sicut aliquid alie non de necessitate nature et per volendo voluntatem suam spiritum sanctum spirat. sic etiam intellectus se ipsum ponens. ideo processio spiritus sancti necessaria est necessitate immutabilitatis propter quod eterna eterna existit. non ergo eo modo per modum nature procedit eterne et spiritus sanctus. quia spiritus sanctus procedit per modum voluntatis contingenter non. etiam certe accidentali processum intendit dare. et per hoc patet solutio ad secundum quia sic ideam procedit vel procedit per modum artificiati vel per modum voluntatis secundum contingentiam non. ex his etiam solvitur tertium. quia ea se habent ad opposita que procedunt ex voluntate. in quorum voluntatis non necessitate sed productionis spiritus sancti. voluntatis divina necessitate habet non contingentiam actionis sed immutabilitatis. et per hoc etiam quartum solvitur. quia artificiata procedunt per modum voluntatis. que procedunt per ideam non contingentiam non. sed quomodo non procedit spiritus sanctus ut patuit.

Quod queritur utrum spiritus sanctus proprie dicatur amor et non quod verum est sic se habet in intellectu ad intellectum sic se habet amatio ad voluntatem. sed filius qui procedit per modum intellectus non dicitur proprie intelligentia per intellectum quia intelligere siue intelligentia est actio secundum intellectum.

plalitas personarum ... plaremus

er. rdi

ut dicitur 12 metaphysicae. Ergo amare sicut amor erit actus communis non proprius. Sed quod est commune non proprie est proprium alicuius. Ergo amor non est proprium spiritus sancti. ¶ Praeterea amare competit omnibus personis. Si igitur spiritus sanctus procedit ut amor, spiritus sanctus procedit a se ipso. ¶ Praeterea amor non dicitur quod procedit a se subsistenter, ergo per se subsistens nulla persona procedit ut amor. ¶ Praeterea amor est actus voluntatis, sicut aliud per quod intelligit est actus intellectus, cum aliquis qui non concedit nisi per amare, quia amor non est actus, nulla persona debet dici amor. ¶ Contrarium est Augustinus XV de trinitate c. XIX qui ait quod non dicitur in illa trinitate solus spiritus sanctus proprie caritas [illegible]. Sed caritas est idem quod amor, ergo etc. ¶ Praeterea filius procedit per modum intellectus, proprie dicitur verbum. Ergo spiritus sanctus quia procedit per modum voluntatis proprie dicitur amor. ¶ Respondeo dicendum quod aliqui non possunt concedere quod proprie spiritus sanctus dicatur amor sicut proprie filius dicitur verbum, non ideo sit, dicendo est per eundem modum, quia verbum ita est per eundem modum proprium filii quod non est [illegible]. Sed amor non est ita proprium spiritus sancti quod non sit commune aliis [illegible] quod verbum solum proprie dicitur [illegible] amor quod essentialiter [illegible] de deo [illegible] non personaliter [illegible] filius [illegible] verbum de verbo [illegible] verbum quod negat Augustinus VI de trinitate c. II dicens quod filius non est verbum de verbo [illegible] filius [illegible] verbum sit [illegible] solus filius verbum [illegible] quod verbum solum proprie [illegible] in trinitate [illegible] magis declarabitur. Ad videndum ergo quod verbum solum proprie [illegible] solus filius sit verbum, tamen amor non solum proprie [illegible] quod non solum spiritus sanctus dicitur amor sive caritas [illegible] Augustinus XV de trinitate c. XIX [illegible] quod spiritus sanctus proprie caritas [illegible] patre et filio [illegible] cum [illegible] nomina [illegible] intellectu [illegible] quod sic est [illegible] ad actum intellectus [illegible] intellectus ipse actus intellectus [illegible] intellectus [illegible] intellectus [illegible] ergo [illegible] in nobis est [illegible] actum [illegible] cogitatio [illegible] verbum ut [illegible] Augustinus XV de trinitate c. XV [illegible] verbum sive cogitatio [illegible] ante distinctionem [illegible] emanat [illegible] ante [illegible] distinctum [illegible] solum [illegible] verbum quod emanat [illegible] intellectus [illegible] vel nomen [illegible] [illegible] ex parte [illegible] ex parte voluntatis [illegible] velle [illegible] emanat [illegible] in voluntate [illegible] actum intellectus [illegible] ad intellectum quod dicitur cogitatio vel verbum [illegible] sic est actum voluntatis [illegible] [illegible] ex parte voluntatis [illegible] ex parte intellectus [illegible] non [illegible]

[illegible] quod nominat [illegible] ut [illegible] sic [illegible] quod nominat actum intellectus [illegible] sit actus [illegible] velle vel amare [illegible] ex parte intellectus ut cogitatio et verbum ex parte voluntatis non acceperunt nomina [illegible] quod [illegible] ad intellectum [illegible] per modum intellectus [illegible] emanat quod dicitur cogitatio cum [illegible] verbum [illegible] talium [illegible] emanat [illegible] actum voluntatis [illegible] amare vel amorem [illegible] amor vel amare est [illegible] ad actum voluntatis [illegible] resultat [illegible] actu voluntatis [illegible] ad actum intellectus [illegible] intellectus [illegible] et forma quia [illegible] intellectus [illegible] sortitur [illegible] nomina [illegible] perfecti [illegible] [illegible] quia [illegible] cogitatio [illegible] ex parte intellectus [illegible] cogitatio ex parte voluntatis [illegible] Augustinus XV de trinitate c. XVI [illegible] verbum dicimus [illegible] ex parte intellectus [illegible] actus intellectus sic [illegible] emanat ex parte [illegible] amare quod est actus voluntatis [illegible] emanat [illegible] actus voluntatis [illegible] amare vel amor [illegible] actus [illegible] verbum quod [illegible] emanat [illegible] amare quod est actus voluntatis [illegible] [illegible] voluntate [illegible] verbum solum actum intellectus [illegible] quod nominat [illegible] amor [illegible] actum voluntatis [illegible] amare [illegible] emanat [illegible] spiritus sanctus [illegible] filium [illegible] filio [illegible] actus voluntatis sit velle [illegible] spiritus sanctus [illegible] amor [illegible] velle ut dicat velleitas [illegible] amare [illegible] velle [illegible] velle [illegible] bonum [illegible] amare est idem quod velle bonum [illegible] filius [illegible] cogitatio [illegible] verbum [illegible] spiritus sanctus [illegible] amor [illegible] velleitas [illegible] amor [illegible] Augustinus XV de trinitate c. XVII [illegible] caritas sive amor [illegible] spiritus sanctus [illegible] ¶ Ad primum [illegible] intellectus [illegible] amore [illegible] ex parte intellectus [illegible] ex parte voluntatis. ¶ Ad secundum [illegible] amare [illegible] amor [illegible] spiritus sanctus

Ad tertiu dicendu q licet amor p sui cone n dicat
q ipse subsistens. p sua e diui d. Ad .iiii.
dicendu q notes p eius q in mutabili. respiciedi
m e est q i sua e ferunt iste tq spu s. procedens
a patre z filio ut sua bonitas nolunt q i unitate
e cor uelle. vn z no nolundi a d spe
s. cu dicit nolundo bonitate sua et uelit. io
p modu notis ut no n d procede spu s. qm
illa sit ad opposita. Si p modu notis ocitate
n. certe a q d p pduce z n pduce q se lat
solu ut nolita n sut eade ut eum deo.

Tercio queritur utru spc s. sit nex patris z filij.
Et uidetur q n. qr q unit aliq uel hz aliq iter
pri illorum. s spc s. n hz iter p. z p pat
z filiu s. Itm nex e separator. si pr misq
e separat a filio qr i separabit e unitas s sup
aug. xv. de trin. ca. xxiii. g zc. Itm nex
aliq e id i q aliq ouit. s pr z filij nullo m
ouit i p. s solu in. g nulla p e eoz nex.
s spc s. est ut p g zc. Itm nex hz medij.
s ma i trin p e fili n spc s. g
zc. Contra e aug. vi. de trin c. v. q d spu
s. e oione z unitate patris z filij. Itm cari
tas hz ron unieda z amor. s spc s. in
trinitate i certa tenz ron amoris. ut d. xv. de
trin. ca. xxiii. z d caritas patris z filij. ut
d. vi de trin. c. v. g zc. Responsio dicendu q i tectas
uniones z nex unio amoris q ad q
ee potissia. e. n. tanta q uis forte amatē i
amatu z ponit ipm ext se z colloca ipm i
amato si sit excellens amor. ut d. iiii. de
di. no. p q ipse e amoris q unat z unio
est amore s. viii. iiii de di. no. d amore
su diui su angelica su itellectuale su alex
su nale o ceiuus unitiua cuida z ocaticiu in
telligo iii. cu g ipse sit amoris uerisim
une cu spc s. sit caritas su amor patris z fi
lij, ut ait aug. xv. de trin. ca. xix. cu nex
utriusq. i mo si ppe loq nolu ut e c agn pre
magis opere n uex sic spm sco. nex. n. d
osiderari pot. in se z p opator adequa lige. i se
osida do nexu tn mir ee dede et. p unitas
n a sic o sut. illa i palbe di cez. sic o sut unu
p unitate. qr unitas e q unaz res p nadi
ut se bz i p. vii. meth. Cu g nex beat
innire z uste. oz nexu hre ron unitas. p o de
roe ei s p ut e. qr sic q hz prin ee ma
e ita q e prute nex max neotit. vn ipe
nexu . resuat oit ro nectēdi sic ipm ee
oit ro ecoi p ritas q fac ad ron nex ab aug.
appellat sanitas a i ps itate souat. r sia d dicit
max necno ez ipm hre ron p unitatis. qr p
ion g ue e mis tale z q p iii. i s ret ut eca

amor diuinus q caritas in se i pat. io ide hui
p tatis talis nexu aug. uoiat caritatem. In so
q opetur nexu erse medio e q opetur ei
p opatoz ad ea q unit. si ai duo sut. n a uex
cu hr ron medij z me sapiat inu exinori
oz nexu ee q d nc cu hui q unit. Ro qr no
unit p distincta q vni n p dicat. Sequitur oz
nexu ee distinctu aq uz querox. qr opet eet id
uni eet zali z ita oucta n hrent distincto
i se. Sz hic no q uno t. p ee. p caritas
i se. Ro cotrariu ad p s duas. e p dinaru
i se se caritam i se p e i p ti. vno m p q
corpalia uniut orpalib. a ut spualia orpalib.
t. ut spua spualib. i corpalia i se n eit
ngi nex qr defic i unitas p sipliciatis.
no. n. uc post unui ide s i l. sicut gnoui.
p q spua unuit corpalib n e nex uex. qr
fiat i seitas p puritas na ei amor hz ais
forte spualia e unuit corpalib p amore. di
ligedo ea p se q da corpalib silant z olunt
quida i puritate. s q spua spualib uni
unt n e nex nex. qr i no e caritas u forte
spua p dm diligut q sic eet. qr n i p
spua ipse z p disiecta ecent. si poci d ssi
spualib amarent. ita pt q nex nex it
cara ee no nalz p a q cara n unit i dauis
p s n ppe i ppe nex. qr defic q. osbaliant.
na mediu ut dicebat oz ee eid n e ex uus
z q d a i ss osbale eis. s i n p una n p ee eid
nc cu cantre z cara n g fe talia erit pez
mod nex dine p. ut pr z filius d unut i
eom z i spu sco. s eom dina n ppe hr roz nex
qr defic i distincto. cu ab i p p e dine n dist
guatur. sol g spc s. p roez mod d nex.
pz g q v. req rut ad ron nex. vnitas sa
tas. caritas osbalitas z distincto i coz q unt.
q oia reperiut i spu sco p q neccut patre
filij q i nullo q sut repta ut patuit. Vn aug.
vi. de trin. ca. v. spc s. i eq unitate sue equ
litate osistit z h q ad osbal s. su sit uni
tas. utroque su sitas. su caritas. z h q lu unit
sanitate z cantate q i nexu req rut z h
dat q n a s duo z q ut onugunt q ad dis
tinctoz q q uto tenerebat nex. Ad p m dicendu q
nectit aliq ut mouens z ut ea hr ron p ita. s
q unit ut amor n sit amor aba mgite pce
dat ut caret no eo. Ad s dicendu q nex n spc
separatoz. s distinctoz z distincto i p tes z filiu.
Ad tertiu dicendu q si pr z filij n o ue i una p fort
ouit origali z q sut unu origale p in
spc s. z h sufic ad ron nec edi. qr amor hr n
tene eos a q b origat. Ad. iiii. dicendu q spc s.
p o siri d. ut q e p pcedes z e s e i enim te

reperi

refuat

p. ut quatum ad modum procedendi qr procedit ut
amor et sic habet rationem medii et nexus
Quarto queritur utrum spiritus sanctus sit proprium nomen persone que pro
cedit per modum amoris. et videtur quod non. quia quod est com
mune non est proprium alicui. sed illud quod in divinis dicitur spiritus com
mune est ut dicit aug. xv. de trini. ca. xiii. ergo non est
proprium alicui. Item nomen spiritus sumptum est a spiritualitate. ut sic ca
dit ergo simplicitatem et spiritualitas omnium personarum ergo nomen spiritus non
est proprium alicuius persone. Item secundum dam. i. li. ca. xiii. quod
sunt propria personis non significant substantiam sed proprietatem ad
invicem et modum existentie. sed simplicitatem non significat
substantiam ergo nomen spiritus quod ab hac simplicitate est impositum non
potest esse proprium alicui persone. Item distinguuntur ad quod spiritus
potest sumi vel a spiritualitate vel a spiratione. sed nullo istorum
modorum est proprium spiritus sancti quia cum sumitur a spiritualitate
sic dicitur spiritualiter naturae et dicitur ad corruptelam cor
pulentiam quod facit pr. quia secundum sumptum non est proprium
spiritus sancti cum simplicitas non competat tribus. ut in quo sumitur
a spiratione est proprium spiritus sancti cum spirare competat patri
et filio. Contrarium est aug. in multis locis quod hoc
nomen spiritus sanctus est proprium persone que procedit per modum liberalitatis
et amoris. Item dam. primo li. ca. viii. dis
tinguit multos modos spiritus inter quos quodam specialiter
dicit nomen spiritus competere spiritui sancto. Respondeo dicendum quod spiritus sanctus
nomen est tribus et proprium uni persone. nam sicut dicebamus
de amore quod erat commune et proprium. Sic in suo modo
dicendum est de spiritu sancto. quod est nomen proprium tertie. cum quo ad et proprie
apparet tale nomen dicitur assignatur. unde dicit aug. xv.
de trini. ca. xix. quod dicit quod pater nuncupatur spiritus sanctus
et filius nuncupatur spiritus et sanctus. non tamen sicut tamen solus
spiritus sanctus ipse spiritus sanctus dicitur. quod sic proprium est sed quod sit quod ex
amborum. Item proprium est sed hic id nomen quod ambobus convenit
quia ratio est communis quod spiritus nomen hic quiddam unum impulsi
num. et quod amoris proprium est impellere. ideo nomen spiritus est
proprium spiritus sancti qui per modum amoris procedit. possu
mus tamen si volumus duas rationes ponere assignare. nam
cum nomen spiritus non sit prius equivocum quod ideo assignetur
unius magis impositionis nominis. ideo dicendum est quod nomen spiritus impositum
tum est a simplicitate non est quod dam. so. li. ca. vi.
solum deum dicit spiritum esse simplicitatis. quare ipse
ipso competit simplicitas. quia quod per quandam ana
logiam simplicitatis dicitur. vero non in pluribus sicut aliter vel
spiritui sancto est et quod illam in perfectione competit nec
simplicitas. simpliciter quod et unum ut sunt plures perfecti
sunt sese concernunt quod quanto aliquid magis simplex tanto
est magis unitum et ideo. sic ex simpliciter sumptum est nomen
spiritus cum simplicitate communiter univocum. est proprie
competere ideo nomen proprium potest ipse spiritus in comparatione
quod spiritus sanctus in tantum spiritus dicitur unio et nexus patris et fi
lii. primum comminuitur dicta et ipse potest spiritus et
sanctus forte intendebat aug. cum dicit. quod spiritus
sanctus est nexus patris et filii. appropriat spiritui sancto nam
si nollemus si intelligere ut filius sequitur et nola
mus tamen. nam et sapientia est communis patri et filio et tamen

et omnia absoluta. ergo omnia absoluta erunt propria spiritui sancto
quod nullus concedit sed ergo intelligi est quod spiritus et caritas est
quod est communis patri et filio non solum quia unitas spiritus unitas cari
tas. sed quia spiritus et caritas est id in quo et filius et connexione
et unione habent. et ideo spiritus sanctus proprium est spiritui sancto. Respondeo ergo
unitas per quod unitatis. sed dicendum quod nomen spiritus apparet spiritui sancto
esse propter remotionem filii in intellectu. nam sicut pater apparet po
ne credatur senex et pater in potentia et filio sapientia ne
credatur puer et omnino usque. sic spiritui sancto attribuitur
nomen spiritus quod a simpliciter sumitur ne credatur compositus quod
scilicet lxiii. propter predicationem quod apostolus convenit proprio nomine
compositus est. eo quod a paucioribus plures dicitur. et quod ut sic
in divinis procedit a pluribus non solus spiritus sanctus ne credatur compositus
nomine spiritus sanctus vel eodem nomine nominatur. Ad primum dicendum
quod licet quod secundum spiritus est commune tribus et est proprium unius.
ad secundum quod licet simplicitas non sit communis tribus nomen tamen
spiritus quod simplicia non sunt potest esse proprium alicui. ut predictum est.
Ad tertium dicendum quod non est inconveniens nomen et idem nomen aliis et ali
quando aliud significare. et benedictio. Ad quartum dicendum
quod si volumus sufficere illam dictionem dicere possumus quod nomen spiritus
est proprium spiritus sancti. nam prout dicit simplicitatem prout est proprium et prout
ratio simplicitatis extendit. addere illud quod licet idem nec vere et unus
cum spiritus sanctus sit nexus et unitas patris et filii. prout a dicitur
a spiratione sic est proprium spiritus sancti. nam spiritus potest designare
actionem vel passionem. licet quod per modum actionis non competat
ei quia non spirat. prout tamen significat per modum passio
nis est ei proprium cum solus spiretur.
Deinde queritur de unione patris et filii de distinctione que
loqui non possumus nisi sciamus aliquo modo unde et quomodo unum
est scire quomodo unitur ea que sunt in suppositis eius
sancte ut intelligamus unionem patris et filii. ideo ea quaerimus. Primo
quomodo uniantur ea que sunt in suppositis. secundo utrum
dicitur possit esse plures spiritus sancti. Tertio et ultimo de unione patris et filii.
Circa primum queritur utrum ea que sunt in eodem supposito
dicantur unio. et videtur quod non. quia quod est in illo non
potest unum cum ipso ... actus potest unum
cum illo ... quod erunt in illo est id unio est
illo. sed quod ... unio sunt eadem unio et se non
dicitur unio. ergo quae sunt in eodem illo sunt eadem unio.
Quarto est ... sed omnia que sunt in eodem illo habent
id esse ergo ... Item dicitur esse simpliciter et ... sed esse ...
solum ... esse ... adveniens dico simpliciter dicitur
cum ergo omnia ... in illo simpliciter habeant id esse. cum unum
et primum sit esse ut scribit ... ergo omnia erunt
unum ... unum unio. Item omnia que sunt in eodem supposito
predicantur de eodem ergo unum est omnia illa. sed si unum
est omnia. omnia illa sunt unum et sic idem quod prius. Contrarium
quia in eodem supposito sunt diversa predicamenta sed quae differunt
unio. ergo et cetera. Item forma ... iii. de ... viii. ... expelli
formas ... et ... est expulsio ... spir...
... in ... sed in eodem sic in eodem subiecto ... diverse for
me ... ergo ... v. ... unum dicitur ...
... unio. spiritus. ergo ... et ... nominibus
nominatur ... spiritus dicitur unum ...

generis applicatur unitati predicamenti quod non analogice unum
sunt dicitur esse unum essentialiter sicut proportione. Ista autem se
habent adinvicem quia priora posteriora includunt. quia
unitas unius includit unitatem forme. et unitas forme unitatem
predicamenti. et unitas predicamenti unitatem proportionis. sed [illegible]
[illegible] est modo contrario. quia diversitas proportionis facit
diversitatem predicamenti [illegible] alius ut idem [illegible] narrat
potest ergo esse unitas in forma cum diversitate materiali. [illegible]
de distinctione [illegible] nolumus loqui per se [illegible] facere
diversitatem in modo per quem distinguuntur que uniuntur in forma.
nam quando diversitates et [illegible] sunt ordinate ad invi
cem ut una fiat alia in capite. [illegible] diversitas
[illegible] in capite unitatis forme. [illegible] in eadem
forma accipienda est distinctio materialis [illegible] non est [illegible] diver
sa esse. [illegible] nam sic species distinguuntur per se quod adeo
quod addunt super genus. [illegible] individua dicuntur quod adeo
quod addunt super speciem. [illegible] per se [illegible] esse. non
sunt diversa [illegible] non quod habent diversa esse. quia si sic
[illegible] cum unius suppositi sit unum esse. [illegible] quod
sunt in eodem supposito esse eadem unio [illegible] unitate
[illegible] ordinarie. nam cum [illegible] diversitatis
[illegible] se includant [illegible] ita quod sunt diversa
species differunt unio. sicut [illegible] musicum et grammaticum
esse in eodem subiecto est [illegible] species differre et unio
[illegible] adiunctum que sunt in eodem subiecto per se [illegible] modo
et per se [illegible] non dicunt unio. tamen [illegible] modo [illegible]
[illegible] differt quia sic est unde. nam
[illegible] unio [illegible] dicitur. [illegible]
[illegible] que sunt in eodem susceptibili sunt eadem.
[illegible] post [illegible] non eadem unio [illegible]
[illegible] in sic eadem que sunt in eodem non sunt per se modo
diversa unio. [illegible] non dicunt unio per se [illegible] unio
nam illa per se [illegible] unio dicuntur que solum sic habent esse
distinctum. illa autem [illegible] quod [illegible] unio
differt dicuntur. [illegible] diversitas in unio per se [illegible]
[illegible] in eodem susceptibili per se unio non
dicuntur que in eodem subiecto existunt. sed [illegible] differre
possunt ut [illegible] quia dicuntur species [illegible] in forma. [illegible]
[illegible] in eodem subiecto [illegible] differre solo unio.
[illegible] per [illegible] v. [illegible] de diversis.
specie [illegible] sunt in eodem susceptibili [illegible] dicunt in eodem
supposito per se [illegible] modo [illegible] differunt
unio. [illegible] diverse forme in eodem suppo
sito existentes differunt solo unio. [illegible]
[illegible] si individuis per [illegible] suppositi [illegible]
sunt esse diverse unio differentes [illegible] due albe
dines in duabus [illegible] nam [illegible] talia non sunt per se
modo diversa unio. cum omnia existentia in eodem sup
posito [illegible] in idem unio [illegible] post. rursum non sunt
talia [illegible] in eodem subiecto est [illegible] diversas partes
suppositi. possunt tamen dici [illegible] in [illegible] ipsi esse
[illegible] esse [illegible] pluralitas. [illegible] unum esse suppositi
[illegible] plures [illegible] non eodem ordine id est [illegible] [illegible]

[illegible] a sermone [illegible] non [illegible] existentie
tale diversitatem esse colligitur non [illegible] Pr[illegible] autem sui
[illegible] unius procedebant. quia prius [illegible] et que sunt in eodem
subiecto per se modo non dicuntur. [illegible] non concludebatur quod dif
ferunt [illegible] quod concedatur ad presens [illegible]
Secundo queritur utrum possint esse plures spiritus sancti vel plures
persone procedentes per modum amoris. [illegible]
[illegible] persone que a pluribus causis procedunt est opposita
[illegible] persone [illegible] si ut dicit dam[ascenus] [illegible]
[illegible] est [illegible] que procedit abipsa
est [illegible] per modum amoris procedat [illegible] a patre et a filio
non est eadem que procedit [illegible] quia [illegible] esset [illegible]
quia procedit a pluribus causis. ergo etc. [illegible] si duo [illegible]
se diligerent non esset idem amor quo unus diligeret
alium et econverso. [illegible] spiritus sanctus sit amor quo pater diligit
filium et econverso non est idem amor. ergo etc. [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] in exteriore [illegible] quia
[illegible] cum sit
in actus. [illegible] non [illegible]
cum [illegible] agentibus existant. [illegible]
[illegible] in exteriore [illegible]
[illegible] est [illegible] plures [illegible]
spiritus sancti erunt plures spiritus sancti. [illegible] non est maior plenitudo
in spiritu sancto quam in patre et filio. si ergo pater et filius habent potentiam
producendi spiritum sanctum [illegible] potest [illegible] facere. [illegible]
[illegible] producat ad esse erunt plures spiritus sancti. [illegible]
est [illegible] adiutorium [illegible]
[illegible] non est [illegible] unum [illegible]
[illegible] non est [illegible] spiritus sanctus ut dicitur v. de trinitate [illegible]
ergo etc. [illegible] quia nolle [illegible] procedentem
per modum [illegible] dicitur esse una. [illegible]
[illegible] que procedens per modum [illegible] una erit.
Respondeo dicendum quod in divinis non est distinctio nisi per relationem ut
dicit aug[ustinus] v. de trinitate c. viii. et [illegible] aliis
locis. si ergo in divinis sunt plures spiritus sancti vel plures
persone procedentes per modum amoris erunt in plures relationes
[illegible] nam [illegible] relationes [illegible] distin
[illegible] sic [illegible]
[illegible] erunt ergo plures relationes [illegible] in
divinis [illegible] plures spiritus sancti. sic essent in plures
[illegible] si in divinis essent plures [illegible] ergo si ostendi
[illegible] relationes [illegible] esse reale in divinis ut
[illegible] origine [illegible] distinguuntur [illegible] non plurifi
cari [illegible] nisi [illegible] modo unum
[illegible] plures [illegible] unum modum emanandi
[illegible] esse [illegible] ut [illegible]
[illegible] non una [illegible] non esset in [illegible]
[illegible] filius [illegible] solus [illegible]
spiritus sanctus si una sola [illegible] per modum amoris. [illegible]
[illegible] non plurificetur [illegible] per [illegible]
supposita [illegible] emanandi [illegible]
[illegible] sermonis emanandi. [illegible]
[illegible] supposito [illegible] non eodem [illegible]
[illegible] possit [illegible] eadem [illegible]

supposita non tamen possunt idem esse. in divinis autem licet
non sit esse sicut in creaturis, est tamen eadem non minus idem esse. nam omnia
absoluta sunt unum in deo, idem quod esse ut dicit aug. vii. de tri.
c. vii. et quia absoluta in divinis non plurificantur non
plurificabitur et esse. [illegible] simul
ex esse si distinctione illorum possunt habere esse in divinis
loquendo [illegible] per comparationem ad suppositum circa non debe
mus distinctionem illorum accipere ut habent esse in divi
nis, supposita non sunt diversa esse. sed ut sunt in
eo unum est esse. [illegible] adhuc
[illegible] denuo suppositorum [illegible] non est unum esse [illegible]
divinis suppositis non plurificatur esse sicut [illegible]
[illegible] in quo est [illegible] eaque sunt in eodem supposito
quod [illegible] differentie specie. ergo due relationes similes
que sunt specie [illegible] ut puta due filiationes
due paternitates in eodem supposito esse non possunt [illegible]
similis ratio est [illegible] suppositas quae [illegible]
mus plures relationes similes esse non potuimus decla
re volebamus. [illegible] ad [illegible] sunt [illegible] ex
ipsis modis emanationis [illegible] processiones attribu
torum. nam [illegible] divina [illegible] in divinis ratione [illegible] at
tributa [illegible] emanationis [illegible]
[illegible] non est [illegible] nomina [illegible]
[illegible] quia [illegible] per modum nominis ut
[illegible] per modum [illegible] plurificantur attribu
ta in divinis non diceremus esse plures processiones
ipse ~~in processiones divinis realiter differunt ergo~~
sed relationes originis in divinis realiter differunt.
[illegible] ad se invicem comparate sunt res [illegible]. sed
[illegible] ad divina comparata non [illegible]
[illegible] rationis. ergo [illegible] divina [illegible] sola ratione differunt
est [illegible] emanationum radix [illegible]
[illegible] processionum [illegible] sunt [illegible] explicatione
attributorum. [illegible] attributa [illegible] ratione non plurificant
[illegible] nomine [illegible] magnitudines
[illegible] rationes [illegible] in [illegible]. sed duas magnitudines
[illegible] duas [illegible] in divinis non ponimus ut patuit [illegible]
[illegible] locis. et per dam. [illegible] c. viii. ergo plures pro
cessiones dissimiles [illegible] ratione differentes in divinis
ponere [illegible] potuimus. sed duas processiones similes
solo numero distinctas [illegible] salvare non possumus [illegible]
non sunt [illegible] relationes plures similes [illegible] similes sunt origines
cum [illegible] origines plurificari non possunt [illegible]
relationes [illegible] plurificari potuerunt dicamus [illegible]
plures [illegible] eundem modum procedentes. quia ille [illegible] non
[illegible] esse distinctum cum distincto [illegible]
nes [illegible] origines relationes [illegible] origines [illegible]
plurificari non possunt ut est plenius declaratum. [illegible]
ad quod [illegible] apud [illegible] similitudinem [illegible]
[illegible] quia [illegible] diversum [illegible] et plures
esse [illegible] supra [illegible] sunt essentialiter differentes [illegible]
[illegible] non habet rationem [illegible] spiritus sanctus [illegible] distinctum
[illegible] spirat. [illegible] dicere [illegible]
spiritus sanctus [illegible] a patre et filio non [illegible] apud

[illegible] apud [illegible] quia [illegible] aug. v. de tri. ca. xiiii.
pater et filius sunt unum principium spiritus sancti. [illegible] quod non
est simile de [illegible] quia divisor [illegible]
est divisa [illegible] divinus amor. [illegible] una est [illegible]
patris et filii [illegible] procedit spiritus sanctus [illegible] amor [illegible]
amor [illegible] est [illegible] iii. [illegible] natura [illegible]
[illegible] pater et filius spirarent [illegible] plures [illegible] spirarent [illegible]
[illegible] unum. [illegible] possumus dicere quod [illegible] divine non [illegible]
[illegible] esse [illegible] in exteriorem [illegible]
[illegible] ut [illegible] spiritus sanctus [illegible] ut
[illegible] non [illegible] plurificari [illegible] plurificato
spiratum [illegible] [illegible] quod non est [illegible]
spiritus sanctus [illegible] non [illegible] alium spiritum [illegible] quia [illegible]
[illegible] sic [illegible] debebat. quod non erat [illegible]
filii [illegible] filium [illegible] [illegible] generare [illegible].
[illegible] unum. [illegible] et [illegible]
[illegible] attributa divina sicut nomina
[illegible] sicut per modum [illegible] procedit [illegible] per modum
[illegible] sic [illegible] attributa procedent [illegible] quod
in divinis [illegible] per modum intellectus aliud per modum [illegible]
aliud per modum voluntatis. ergo sunt [illegible] procedentes.
[illegible] non procedentes. ergo non est in [illegible] sed
[illegible] relationes [illegible] constituunt [illegible] in divinis
sunt plures relationes [illegible] plures [illegible]
in divinis quod non sit idem cum [illegible] sit summa
simplicitas. [illegible] quae gignitur [illegible] quae gignit
aliud [illegible] procedit aliud [illegible] non gignit non gignit non
procedit ut [illegible] v. [illegible] sunt [illegible]
[illegible] non esset non [illegible]
est aug. de [illegible] ad petrum [illegible]
esse in deo. [illegible] non esset [illegible]
[illegible] v. de trin. c. v. [illegible] quod [illegible] divine non [illegible]
[illegible] quidam [illegible] dicunt quod [illegible] constituunt
personas [illegible] originis [illegible]
[illegible] in persona [illegible]
te [illegible] ad originem [illegible] quod
sic [illegible] quod dicatur dignitatem [illegible]
[illegible] dicitur originem. quia [illegible]
sit est [illegible] esse [illegible] aliquo
[illegible] solum esse [illegible] non [illegible]
[illegible] quia non est [illegible] patri et filio [illegible]
[illegible] esse [illegible] non [illegible]
sonat in dignitatem non [illegible] imme
[illegible] una [illegible] designatur [illegible]
[illegible] designatur esse [illegible]
ut [illegible] filius [illegible] designatur esse [illegible]
ut [illegible] spiritus sanctus [illegible] adaptatio [illegible]
[illegible] quod est in [illegible] quia supponit esse [illegible]
relationes [illegible] quod est suppositum [illegible]
[illegible] quia non [illegible]
[illegible] alii dicunt quod [illegible] in nobis [illegible]
[illegible] in nobis [illegible] et fi
lii [illegible] est [illegible] quia [illegible] unum [illegible]

res faciunt motum in animam ut per hoc cognitio sua moveat
ita quod intellectus est motus rerum ad animam quia per species
sunt a rebus ad cognitionem. Sed appetitus quia appetitus
tendit in rem extra, quia bonum et malum sunt in rebus
ut dicitur in vi metaphysicae, ergo in appetendo est motus animae ad
res. Et ita completus est motus animae ad res. Quidam etiam
est motus qui incipit a re et terminatur ad rem. In Deo
autem circulus est sed ... ut dicitur in vii metaphysicae. Scientia
non causatur a rebus sed causat res, et ita motus eius non incipit
a rebus, sed incipit a Deo, quia Deus sciendo se scit omnia
et in appetitu eius non terminatur ad res exteriores,
sed omnes res ordinat ad seipsum. Unde sicut sciendo se
scit omnia, ita volendo se vult omnia, et ita est quidam
circulus qui incipit a Deo per intellectum et terminatur in eundem per
voluntatem. Et per hoc incipit a Deo per intellectum gignitur verbum, ubi
verbum procedit, tendit in eundem per voluntatem, spirat ibi
amor. Et quia completus est circulus, ideo non potest fieri
additio, ut dicit ... non erit in divinis nisi duae
processiones, una quae sit per modum naturae ... [illegible]
ad appetitum ... [illegible]
argumenta ... non est ibi circulus ... [illegible]
nobis est circulus talis ut dictum est ... [illegible]
... [illegible]
... ad ... et assumit ... [illegible]
una est quod duae processiones in divinis non distinguuntur nisi una ab alia
per originem ... [illegible]
... sunt duae ... [illegible]
sunt quae ... [illegible]
... non sunt ... [illegible]
... [illegible]
est ... non ... [illegible]
... originem ad se invicem ... [illegible]
... [illegible]
... procedens ... [illegible]
duae processiones ... duos modos ... [illegible]
ut una non procedente ... duas processiones ... [illegible]
attributa ... [illegible]
... processio ... reducuntur ad duos modos ad
... per modum ... per modum sapientiae
per modum intellectus ... sunt haec reducta ad modum ...
per modum boni per modum amoris ... [illegible]
per modum ... sunt haec reducta ad modum ...
... [illegible]
... reducatur ad modum ...
Ad ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... non gignit nec gignitur ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
nec ... cum persona ... amorem ...
Sed ... quod est ... spiritus sanctus ... [illegible]
... et dilectio ... [illegible]
... non ... amor ... caritas ...
quidam appetitus ... sic ...

... addit ... [illegible]
... non ... [illegible]
... caritas ... dilectio addit ... [illegible]
... [illegible] ... Hic sit ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... caritas ... [illegible]
Hic dicitur ... de spiritu sancto ...
Ad processionis modum ... de eo quod ad
processionis ... duo facit ... determinat de
eo ... procedit a patre et filio ... [illegible]
... [illegible]
... de processione spiritus
sancti ex patre et filio ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... lectio ... post hoc ... [illegible]
... duas ... [illegible]
... omnino ... spiritum sanctum procedere ex patre et filio.
... [illegible]
... duo facit ... [illegible]
... [illegible]
facit ... [illegible]
spiritum sanctum procedere a filio ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... procedat a filio sed a patre ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... nos autem
... voces eorum ... duo facit ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... spiritus sancti
procedere a patre non addidit solo ... [illegible]
... [illegible]
... duo facit ... spiritus sanctus ... [illegible]
... procedere a filio ... doctores ...
... [illegible]
... doctores ... spiritum
sanctum procedere a filio ... illos
doctores dicens athanasium ... [illegible]
... [illegible]
concludit quod ... doctores ...
... hoc concedunt concludit quod ...
omnis lingua confiteatur spiritum sanctum
procedere a filio et a patre. Sed ... [illegible]
... [illegible]
... sententia lectionis.
Hic ... duo ... de processione spiritus
sancti a patre et filio ... de ... [illegible]
... [illegible]
... primo ...
... spiritus sanctus procedat a filio ... [illegible]
distinguuntur in divinis ... spiritus sanctus ...

[spiritus] s[anctus] non procederet a filio, utrum distingueretur ab
eo. Ad primum sic proceditur. Videtur quod spiritus sanctus, si non procederet vel pro-
cedat a filio, quod Damascenus primo libro capitulo xi ait:
spiritum sanctum ex patre dicimus et spiritum patris nominamus, ex
filio autem spiritum non dicimus, spiritum vero filii nominamus.
Praeterea quicumque procedit ab aliquo habet eandem naturam cum illo,
sed eo in nomine et differentia. Si ergo spiritus sanctus procedit a filio,
erit cum filio nomine et differentia. Ergo spiritus sanctus di-
ceretur filius, quod falsum est. Praeterea filius in trinitate in creatura
habet similem filii in nobis. Sed spiritus in nobis non est similis
nobis. Ergo spiritus in trinitate in creatura habebit rationem patris et
filii non eo. Praeterea in evangelio non continetur quod spiritus pro-
cedat a filio, sed nos non debemus credere nisi
quae in evangelio continentur. Ergo etc. Contra. Augustinus
Augustinus xv de trinitate capitulo xxvi et xxvii, qui dicit
spiritum sanctum procedere ex patre et filio. Praeterea dicit filius
spiritum sanctum ab ipso accipere: unde in Iohanne: ille me clari-
ficabit quia de meo accipiet; sed accipere per
[illegible] procedere [illegible]. Praeterea cum resurrexisset a mor-
tuis insufflavit in discipulos dicens: accipite
spiritum sanctum. In quo secundum Augustinum datur intelligi quod spiritus sanctus ab
ipso procedat. Respondeo dicendum quod necesse est po-
nere spiritum sanctum procedere a filio, quia si non, non distin-
gueretur ab ipso, et est ratio, quia si ponimus distinctionem
inter filium et spiritum sanctum, si unus ab alio non procederet, non
posset esse ponere nisi quia unus emanaret per modum
naturae et alius per modum voluntatis. Sed ideo non et non notat non
differunt nisi secundum rationem. Ergo spiritus sanctus et filius sola ratione
differunt, et non esset in divinis naturalitas. Sed dua-
litas. Item de quo in [illegible], quia non oportet tanta vindi-
care in divinis quae sunt expressa. Quantum in pluribus videmus
[illegible] plenitudinem contineri in patre plenitudinis dicitur sapientia
continetur in patre sapientiae divinae, [illegible] [illegible]
[illegible] et sapientia [illegible] sola [illegible] [illegible] [illegible]
differentiam sola ratione, quia non oportet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et filius differre realiter, licet non sit quod emanat filius et
voluntas [illegible] quia procedit spiritus sanctus differunt ratione. Contra.
Graeci
ponebant spiritum sanctum non procedere a filio, contra non
[illegible] quod credunt dualitatem, quod et de [illegible] non
sit in sequenti quaestione patebit. Nunc autem possumus [illegible]
esse duas rationes ostensivas, scilicet et ad impossibile, quod ponendo
spiritum sanctum procedere a filio [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] filium omnia filio conveniunt [illegible] Augustinus xv
de trinitate capitulo viii: quia non integre se pater [illegible] dix-
isset, si [illegible] [illegible] amplius esset in eo [illegible] [illegible] ipso.
[illegible] [illegible] [illegible] est in filio patrem [illegible] ipsum intelligere [illegible]
intelligendo se [illegible] verbum [illegible] filio [illegible]
[illegible] quod filius [illegible] se ipsum quia intelligere non est [illegible]
[illegible] in patre et filio [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible]
productum [illegible] ad modum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
oppositum [illegible] [illegible] per modum intellectus.
[illegible] [illegible] filio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] intelligere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] dicitur in magistro vii d. quod eadem est potentia in filio qua
potuit gignere quae est in patre qua potuit gignere, quia
filius solum procedit per modum intellectus et voluntatis non habet,
patris sive productionem filii ita conveniat intelligere filio
cum respectu opposito sicut quod [illegible] esse in patre. Quod velle conveniat
cum opposito respectu. Ex quo apparet quod licet filius non possit pro-
ducere per modum intellectus, eo quod intelligere non conve-
niat ei cum illo quod est in patre sibi oppositum, eo quod per modum
intellectus emanat, tamen si aliquid procedit a patre per
modum voluntatis oportet filium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Quia velle cum eadem [illegible] est quo est in patre convenit
filio et in velle non distinguatur a patre, non vo-
[illegible] illius habet rationem [illegible] negare ergo ipsum
procedere a filio est ipsum negare a patre procedere. Et
sic unum [illegible] spiritus sanctus patris et filii dicimus. Ergo [illegible]
sic [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distinguitur [illegible]
ad spiritum sanctum [illegible] respicit patrem et filium cum filius
non accipiat velle a patre cum respectu opposito. Sed
solum intelligere quia procedit per modum intellectus non per modum
voluntatis. Erit ergo pater et filius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sic pater et filius et spiritus sanctus relative [illegible] [illegible]
unum [illegible] relative [illegible] [illegible] [illegible]
pater et filius relative ad spiritum sanctum [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] est quia filius non [illegible]
spiritum sanctum [illegible] ab ipso [illegible] [illegible]
[illegible] spiritus sanctus non gignitur quia intelligere [illegible]
[illegible] cum respectu opposito cum non procedat per [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui procedit [illegible]
[illegible] filius a quo emanat spiritus sanctus non [illegible]
in spiritu sancto cum respectu opposito [illegible] est in filio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod procedat [illegible]
procederet a filio [illegible] quia intelligere non distinguatur
a patre [illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible] emanat
[illegible] intelligere [illegible] [illegible] cum eodem [illegible] est quo [illegible] in patre
[illegible] [illegible] [illegible] generat filium ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Ad primum dicendum quod Damascenus non
est [illegible] [illegible] [illegible] quia graecus. [illegible] quod [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] expulsi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et non in dignitate volunt ipsum
recipere licet credunt quod latini credebant. Unde possumus
et melius [illegible] non negant spiritum sanctum procedere
per filium sed ex filio, quia ex [illegible] [illegible] denotat
[illegible] [illegible] procedere patrem non a filio, quia filius [illegible]
[illegible] non [illegible] a filio ut dicit Augustinus xv de trinitate capitulo
xxvi. Unde Damascenus cum dicit spiritum non procedere ex fi-
lio addidit quod filius eum [illegible] et per filium est
manifestatur. Unde sicut ex sole est radius et splen-
dor, et splendor per radium [illegible] sic sicut
a patre est filius et spiritus sanctus [illegible] per filium [illegible] [illegible]
[illegible]. Ad secundum dicendum quod procedere cum eo a quo procedit

numquam aliquid inveniri sed semper habet rationem oppositionis. Sed aliquis forte
nam pater non convertatur patri. Sed verbo hominis et ratio filii
huius dicitur, respectu in se relationem non, sed spiritus sancti. Item relatione
spirat verbum cum filio. Ad quartum dicendum quod in nobis
est duplex verbum, intimus et in notitia placitum. Verbum
interius habet similitudinem cum verbo divino eternaliter generato,
ut dicit Augustinus xv. de trinitate capitulo x. Verbum in notitia
placitum habet similitudinem cum verbo incarnato, ut dicit
idem eodem libro capitulo xi. Tertium sic: spiratio in nobis prout sunt
dicitur uno modo communiter. Alio modo specialiter, ut ipsa amatio
intimus dicitur spiratio, quia intime eam tenet loci modo
spiritus verbum intimum habet rationem principii respectu amoris. Verbum
in notitia placitum habet rationem principii respectu spirationis communiter
ut generaliter sumitur nobis secundum quod ad operationem loquitur verbum ut
eternaliter genitum habet rationem principii respectu spirationis, sed ut verbum
incarnatum erit amoris nostri principium. Sed spiratio sic habet
rationem principii respectu verbi incarnati vel incarnationis de spiritu sancto
dicitur. Sic spiratio communis in nobis habebat rationem principii respectu verbi
placiti. Vel dicendum possumus quod filius in spiritu erit principium
modo. Ad quartum dicendum quod primo articulo per locum Augustini
solvitur. Augustinus xv. de trinitate capitulo ultimo dicens: Sed si
[illegible] doctrinam dicetur non esse suam per eam
[illegible] aliquid quam sua erit, multo magis spiritus
[illegible] est procedere ab ipso quod non negatur ab eo [illegible]
[illegible] procedere convincitur.

Secundo queritur utrum relatio in divinis distinguat secundum
[illegible] xxiii. Videtur quod sic, quia distinctio secundum rationem quod dicitur
includit distinctionem secundum esse. Nam distinctio secundum rationem
[illegible] specifica distinctio secundum esse est differentia inter
sed differentia secundum speciem includit differentiam secundum numerum, ut dicit Philosophus
[illegible] magis. Ergo si relatio in divinis distinguit secundum rationem
[illegible] distinguitur secundum esse. Item in divinis manet
relatio secundum suum genus, cum secundum Boethium sit in duobus predicamentis
substantia et relatio. Ergo omnis distinctio secundum relationem que reperitur in
creaturis reperitur in divinis. Sed relatio distinguit in creaturis secundum esse
suum. Ergo et cetera. Item Augustinus v. de trinitate capitulo v. ait quod
pater esse divisum est a filio esse. Sed hoc non esset nisi
pater esse distinguitur secundum esse. Ergo et cetera. Item si absoluta in
divinis non distinguunt secundum esse, hoc non est nisi quia esse illorum
est idem quod esse ipsius. Sed idem non est et esse quod magis esse
vel bonum esse. Sed hoc est idem quod esse. Sed verbum esse vel patrem esse
ut dicit Augustinus vii. de trinitate capitulo viii. Ergo si esse relatorum
in divinis non transit in substantiam relativa vel distinguunt secundum esse.
In contrarium est quia in divinis solum relatio distinguit. Non
distinguuntur divina nisi secundum ad aliquid et non secundum quod sunt ad aliquid, ut
dicit Augustinus in pluribus locis. Sed relatio secundum rationem quod dicit respectum
ad aliquid secundum esse est ad aliquid. Non ergo distinguit in divinis secundum esse
sed secundum rationem determinatam. Item relatio secundum esse quod habet in divinis aut
transit in substantiam aut non transit. Si transit, ergo non distinguit, quia substantia
non est indistincta. Si non transit, ergo vel est compositio cum sit in
aliquo quod non est substantia quod facit esse. Item videtur quod omne plures
suppositorum, ergo simplicium vel non multiplicatur per esse, quia non
non per se multiplicatur et reperitur distinctionem [illegible], quia
forme sint sic unite non reperiuntur due forme eque simplices

sic est non due species unitorum. Ergo suppositorum quod per se forte
habent esse distinctum non esse eque simplicia. Ergo inquantum simplicia
sunt non multiplicatur per se. Sed creatura et per esse. Unde est quod
ubi non est esse secundum creaturale eius unitas, nec una in omnibus illis, quia
suppositorum divina sunt eque simplicia et tantum idem non, quia esse
non tantum est unitas secundum substantiam sunt indistincta, et sic tantum
non est distinctio quantum ad substantiam et unitatem, in quantum ad absoluta habent
esse distinctum, ut dicit Augustinus v. de trinitate capitulo viii. Tamen quod
quantum omnia absoluta in substantia transeunt. Item ex esse sunt
omnis perfectio. Nam eius sapientia per hoc habet, quia dat
ei esse sapientem, et bonitas, quia dat ei esse bonum. Sic
esset alicui esse separatum ei competeret omnis ratio essendi. Sic
si esset aliquis calor separatus ei competeret omnis ratio caloris.
Et esset omnes calores particularium calidorum, et dico secundum quod
limites reperiuntur in particularibus calidis simpliciter et unitas esse
reservaret in illo calido. Ita in esse primo omnis perfectio
quod reperitur in pluribus creaturis per dimissionem [illegible] in
perfecta simpliciter et unite per modum unum esse. Unde licet in creaturis
magnum esse non sit bonum esse vel sapientem esse, quia
per dimissionem [illegible] perfectionis reperiuntur. Modo autem idem est
magnum esse quod bonum esse et cetera. Et quia plurimum et
idem esse ei competit de esse, et hoc cum [illegible] Augustinus
v. de trinitate capitulo v. Quia in divinis omnia absoluta in summa
transeunt et per ipsa non est distinctio. Ad utrumque autem quod esse
et ratio habent [illegible], quia esse suum [illegible] et in
suppositionem et predicatur ad aliquid de eo in quo est ratio ad aliquid
non sunt per rationem in quo est. Sed per adaptationem [illegible] quod non
predicatur de eo de quo dicitur. Sed [illegible] in esse divino reservet
omnis ratio essendi, et ideo contraria, [illegible] esse contrarium esse.
Non tamen in eo secundum quod huius reservatur esse relativum et cetera contrariis
idem esse non contrariatur omnis perfectio. Sicut si esset calor separatus
ei competeret omnis ratio caloris, tamen quia ratio caloris est
quantum ad esse albedinis vel coloris non competeret illi calido
competere esse ratione albi vel colorati. Et quia secundum relationem
non sunt esse relativis sed quod dicunt rationem, quia in esse divino
non includitur esse esse non esse relativum. Sed contrariatur
idem esse cum omnibus perfectionibus divinis contrariatur esse divinum, quia
nec quantum ad nullum esse distinguitur potuit, cum relatio cum
competat esse esse, et quia relatio quantum ad suum esse in omni esse
competit quantum ad esse relativum. Divina suppositorum non habent solū
esse distinctum. Sed quia relativa non claudunt in esse cum habeat
omnia rationem absolute per relativa sunt divina suppositorum
distinguuntur. Et quia secundum relativa sunt rationem quod dicitur se
solum secundum esse transit in substantiam solum secundum rationem quod dicit ad aliquid,
relatio in divinis est distinctiva non secundum esse. Sed quod bene dicit Boethius
certe fides sive libelli de trinitate quod substantia continet unitatem
relatio multiplicat trinitatem. Ad primum dicendum quod distinctio
secundum rationem quod dicitur si includit distinctionem secundum esse
hoc non est nisi quia unum et reliquum. Exemplum de ordine sui
unitatum, ut si unum est ad aliquid de eo de quo dicitur et reliquum
et hoc solum est in absolutis, quod tamen secundum esse quod secundum rationem quod dicitur
sunt ad aliquid. In relativis autem quod secundum rationem quod dicitur non sunt ad aliquid
hic secundum esse sunt ad aliquid non sunt invicem, ut dictum est. Ad secundum dicendum quod
relatio vel reperitur secundum suum genus et omnis distinctio quod

tas relatio imaginis ut relatio in respectu. Si relatio secundum
esse non distinguitur ut relatio, quia relatio ut relatio non
dicit aliquid sed ad aliquid. Sed secundum esse aliquid dicit in quo distinctio per relationem
secundum esse non est distinctio personarum ut relatio et ideo non oportet talem
in divinis reperiri. ¶ Ad tertium dicendum quod esse relationis potest
accipi dupliciter: vel esse quod habet in supposito, vel esse dif-
finitum. Diffinitum autem esse est id quo id quod dicitur relatio-
nis, et tale esse relationem non distinguit secundum esse
non est in illis de esse diffinitivo quod est ad aliud se habere. Sed
de esse quod trahit in essentia. Ad quartum dicendum quod loquitur de esse diffinitivo
ut relationum divine distinctio competat quod patrem esse non est
filium esse, quia referri quod competit filio non competit patri et
per hoc pater [illegible]. Ad quintum quia esse relationum quod non trahit
[illegible] est esse diffinitum vel referri.

¶ Tertio queritur utrum spiritus sanctus distingueretur a filio
si non procederet ab eo. Et videtur quod sic, quia sufficiat
distinctio in personis secundum originem ut ea que sunt ex principio
distinguantur secundum hoc. Sed in patre pater generat filium et
spirat spiritum sanctum; ergo est distinctio secundum originem cum unum pro-
cedat per modum nature et alium per modum voluntatis et sic modo
in patre differunt. ¶ Preterea non imponebant greci
quod ponerent duas personas. Ergo qui negant spiritum
sanctum procedere a filio, si non distingueretur ab eo non pro-
cederet ab ipso dualitatem posuissent. Sed contra. ¶ Ex
oppositis contradictoria sunt maxime cum sit [illegible] quorum
non est medium secundum se. Sed procederet per modum intellectus
[illegible] ubi procederet per modum nature non [illegible]
ubi [illegible]. Sed si [illegible] spiritus sanctus procederet a filio
et procederet per modum voluntatis [illegible] ubi
ergo distingueretur a filio si non procederet ab eo.
¶ Anselmus de processione spiritus sancti dicit spiritum sanctum et patrem
esse innascibilem, filium non nascendo et sic nullum
ab altero esse distinctum. Si ergo conveniunt secundum quod a filio pro-
cederet. Sed contra. ¶ Relatio non solum distinguit opposita
sed disparata; sed si non spiritus sanctus procederet a filio conve-
nirent relationes disparate. Sed contra. ¶ In divinis non est quod relatio
ut relatio non distinguitur ab opposito. Sed ut [illegible] est re-
latio in divinis non distinguit nisi secundum quod relatio. Sed opposita
relatio non potest esse inter spiritum sanctum et filium si non procedat
ab eo. Sed contra. ¶ Augustinus vi de trinitate capitulo ii
[illegible] quod pater non distinguitur a filio nisi ideo quod refertur ad
filium. Ergo spiritus sanctus non distinguitur a filio nisi ideo quod refertur
ad ipsum. Sed non refertur ad ipsum nisi quia procedit ab eo.
Sed contra. ¶ Respondeo dicendum quod sicut [illegible] est in divinis non est
distinctio nisi per relationes, quia quecumque ad se dicuntur dicun-
tur [illegible] per singula et de omnibus non pluraliter ut [illegible] Augustinus
vii de trinitate c. iii. xv. et viii. Sed ea que
attenduntur [illegible] pluralificationem [illegible] ut [illegible]
[illegible]. Sed [illegible] relationes distinctionem faciunt in divinis [illegible] pli-
ficationem. Sed ut [illegible] quomodo relatio est relationum pli-
ficatio et relationes distinctionem [illegible] nos [illegible] quo-
[illegible] esse [illegible] relationes [illegible]
et pluralificationem [illegible] pluralificationem distinguunt. [illegible]

aliud est pluralificatio relationum filiorum, aliud disparatarum,
aliud oppositarum. Nam ab eodem patre [illegible] si possent
procedere plures filii. [illegible] ut [illegible] pater [illegible] cum [illegible]
est pater esse artifex et ab eo potest procedere [illegible]
artificiatum ut pictura [illegible]
[illegible] de relationibus in [illegible]. Nam
ideo quod plures filii ab eo emanant est ibi pluralificatio
relationum filiorum, quia plurium filiationum. [illegible] pluralificantur
relationes disparate: nam relatio secundum quam refertur [illegible]
artificiatum ad artificem est distincta et disparata a relatione
secundum quam refertur filius ad patrem [illegible] potestas sit
pater et artifex. Pluralificantur et opposite, quia relatio secundum quam
refertur filius ad patrem est opposita relationi qua pater re-
fertur ad ipsum. Secundum istas relationes relationum fit
distinctio [illegible] quia filius distinguitur a patre per oppositam
relationem. Unus filius ab alio filio per se. Filius ab ar-
tificiato per disparatam. Non tamen eodem modo [illegible]
relationum distinguunt, quia relatio opposita distinguit
secundum rem [illegible] solum secundum esse. Nam per relationes non refertur
aliquid ad oppositam relationem ut filius per filiationem solum
refertur ad patrem [illegible] refertur sunt [illegible]
relationis. Cum solum opposita relativa in se referantur
secundum rem [illegible] solum ab opposito distinguuntur.
[illegible] secundum esse distinguuntur relationes non opposite ut
plures filii secundum relationem distinguuntur. Non quia unus filius
per filiationem qua hic refertur ad alium filium, quia per fi-
liationem solum refertur ad patrem. Sed quia filiatio que
est in uno filio est alia ab ea que est in alio filio [illegible]
[illegible] filiationem unus ab alio distinguitur [illegible]
est [illegible] unum sunt [illegible] relationis.
[illegible] quod [illegible] unum sunt [illegible] esse. Sic est de disparatis.
Nam filius non distinguitur ab artificiato [illegible]
[illegible] quia ad ipsum refertur [illegible] sunt [illegible]
[illegible] relationis [illegible] solum [illegible]
eo quod in filio est relatio que non est in artificiato. [illegible]
quod relatio non distinguit nisi pluralificet [illegible] pluralificata
secundum rem [illegible] solum distinguit opposita. Secundum esse distin-
guit similes et disparata [illegible] ad [illegible]
dicendum quod relationes in divinis sicut non pluralificantur
nec distinguuntur disparate [illegible] pluralificantur [illegible]
[illegible] non sufficiunt. Opposite et pluralificantur et
se [illegible] distinguuntur. Similes non pluralificari [illegible]
[illegible] cum omnium sit plures [illegible] [illegible] modo
procedere in divinis non posse procedere. [illegible] non dis-
tinguntur [illegible] quia relatio
in divinis non distinguit nisi secundum rem [illegible] non dis-
tinguit similes [illegible] relationes similes non distin-
guuntur disparate [illegible] pluralificantur in divinis non [illegible]
distinguuntur cum non distinguantur secundum rem [illegible]
per se distinctionem [illegible]. Sola ergo opposita relatio in [illegible]
distinctionem facit. Sed quia relatio opposita originis [illegible]
[illegible] non est [illegible] procedat ab alia [illegible] spiritus sanctus
procedit a filio cum filius non procedat ab ipso non dis-
tingueretur ab eo [illegible] in divinis distinguitur

bīe r'lōnē oppōitā ad illā. cū sola rlō oppō
distiguat s'cdm rōnē q'dicit illā r'loi oppo'tam ee
r'lōni origis. q' r' sole r'lones origis disti
guūt. qe q' ñ distiguūt. s; distictas oñdūt. di
cam' g° cū anselmo de processiōe sp̄c. s. q'
ex q° ē unus solus deus p'r 7 filius 7 sp̄c. s. t' filius
ē de sp̄u s. ut sp̄c. s. de filio. ali' n' ītēcos
ñ saluaret' dictō. Ad. p'm dd' q' qm̄ p'ñ 7 id
q' ē ex p'ñ differūt s'cdm r̄oē. tñ suffic̄e ponē
ī p̄ns d'at s'cdm r̄oē ut ipa q' sūt ex p'ñ differāt
realr. S; ōs tñ p'e sūt eid' n'. iō ñ posst disti
gui p' ōrā absolutor s'cdm r̄oē ñ una p'rīdat ab
alia 7 p'ponit refirit ad ip̄ar. Ad s'cdm dd' q' ē aḡs ier
ror labit' nōa q' tñ ī ponas ei oīa q̄
sēt' ex illo errore. q' sic q'dā in ei ī poneret
ī ānima. q' ūno ī eam alio ulq' sēt' ut
dz p° p' bies. Ad t'cium ñ dd' q' oppō q'dēo dz ee
mai' iq̄ ap'lr. ut. q' ōs dis oppōet am; tñ
nīma ē q̄m ad rōē oppōit. q' ōs oppōet sēb
p' addit' ad illā. cū ip̄s refugit ī ōibz. p'nīē
ea q' sola r̄oē differūt q'dā m refirat talis
oppō. ut puta ītē eēm 7 p'ēz. q' p'ē gñiat eā
no. Ad q'rtū dd' q' ad distictōēz p'ēz cū realir
tin. p' pl'alitas r'lōnū. q' si ñ plures fuerint
relōnes p' eas ñ distiguerēt' rolatiua. s; ille plēs
r'lōnes debēt designe origīez. q' iū dēm ē
r'lōnes ñ origis ñ distiguūt k possit d'ipicēt
tas onde. tē debēt h'ie ō'p'oñ ad se īuicē 7
id ē opletum ī distictoq. q' ñ distig' vlo
ī diuis ñ s' rōē. q'diaz ā bet' p'pērs ad eq'p'o.
iō filius q' pēē' nascēdo dz disting' a sp̄u s'cō
pcē' ñ nascēdo. q' ip̄s aliū 7 q'n mai' pcedūt
pcē' ñ nascēdo. q' ip̄s aliū 7 q'n mai' ...
filii 7 sp̄c. s. post r' actip' r'loēt plēs. r' ñ
rōē pcessiōis ille r'lōnes designāt origīez
q' sūt duo q' reqrūt ad distictiōez p'p'. ñ aūt
posti ñ ūe 7 reat' distictōēm saluare ñ ad hr
r' r'lōnū oppō q' ē ī distictōē opletiū. vñ ans
ille pcessiōēs sp̄c. s. etc. q' sp̄c. s. q' exist de
p'ē pcedēdo ñ ē filius q' exist nascēdo q'
q' ap'pel'q, sp̄c. s. ē de filio tñ palā ē'
q' ip̄ si negat ee filius sp̄c. s. 7 sp̄c. s. filii. p'q
ip̄s q'cessio sp̄c. s. a filio ē ap'ta cā 7 ap'le
... ī distictōē ip̄ar 7 q' dt ansel. q' sic ...
tñ filii 7 sp̄c. s. ut q' ille nascit. ille pcedēdo
distinct' cēnt q' iñ h'ē illiē ī filio pateb'.
Ad v. dd' q' r'lō disparata distig' inchoatius
non induitur ut patuit.

Deinde quēr' de p'e 7 filio p'ur spirāt sp̄m
s. ut h'gat de d'icitur ul' ...
... m' p' ē p'r 7 filius spirāt sp̄m. s.
... unū p' ... pl'es. ... ī id ...
... spirātē sp̄m s. ... spirati ...
... dicat q'. ul' addo. ... id ut unum pos
... plures spirātores.

Ad p'm s' pcē'. ut q' p'r 7 filius spirāt ī q'm
p' pl'es. q' act' s't suppōitor. cū g' sīt pl'a
suppō q' spirāt spirāt ī q'm plēs. Ad s'cdm. dz p' pōy
cat. de redupl'. q' ītā ē bonū q'm bonū. s; a me
7 nō ī itllē. g' sal'ē disciplinarū ... dist'a
plurarū. g' sic redupl'cato dz addi ad p'dicatū
s; ad suppōm. cū g' sīt pl'alitas suppōitor' spirātium
7 redupl'cato se teñ ex p'te suppōitor' debent
ocedē q' p'r 7 filius spirāt ē ī q'm plēs. p' sic
7 filius spirāt sp̄m. s. ī q'm unū ī eēn. t' ī q'm
sūt unū ī p'. ut ī q'm sūt unū ī uotōm. ī
q'm sūt unū ī eēn. ītq' tñ. sp̄c. s. se ip̄m p'
ducēt cū sit id ī eēn cū eis. In q'm sūt unū
ī p' nō. q' tale vinc' ñ h'ñt. In q'm sūt
unū ī notōē ñ. q' tñ vnio ī notōē uidet'
ee ea spirātōis q' sīm ē. cū r'lō exactibus
h'eat ee ñ actus ex r'lōne. Ad p° q' ī pcedit
a duobz ab uno p'ñ ab alq° p'ñ. ñ. pcedit
a duob' ī eo q' duo. s; sp̄c. s. de p'ē pcedit
p'ñ ñ de filio. ut ait dīc aug. xv. de trin.
ca. xxvi. g° 7c. Ad minōem ē q' q' pēē' apli
bus ī eo q' plēs ut ee oppōitiū. sp̄c. s. est
oīo simpl'x. g° 7c. Ad p'. cū amor h'at origē
7 ūtē q' pcedit ap'lib' p' mod' amoris pēē'
ap'lib' ut sūt unū. g° 7c. Ad t'cium. q'dā s' dīt
q' p'r 7 filius q' spirāt sp̄m. s. sūt pl'a s'cdm sup
pōita 7 unū s'cdm utq' spirātiā. iō tñ que
nt' spirāt ī eo q' unū ē locutō multiplex.
nā sīt q' dico unū refert' ad suppōm s'cdm ē loq
to s'cdm eā. cum sīt pl'a suppōa q' spirāt. s; s' referat
ad unū. tñ ē locutō ūa ē sic una ūtē p' q'
spirat. sīp' g° neutrū accedēdo. n' q' spi
rent ī eo q' unū. n' q' spirēt ī eo q' plēs.
S; p'm igitur ñ ubi. nā s; q' dico ī q'm 7 ī eo
desigñat redupl'catōēz. designacia ā redupl
catōīs sol' sūt ōdō p'dicat ñ s'bi. nā h' ill' p'm
sīm ī redupl'catōē noiet'. dz tñ addō p'dicat
q' ī eā dat' itelli eā p'dicat ñ s'bi. vñ p'ñs s' p'
oz. dīē. redupl'catō ee poñ d'ā. id minorē
extremitatē ñ ad mediū. S; ī ip̄is q' ostat ex
minori extremitate 7 medio mai' ī p'a s'cda ñ ip̄e
loc' maior extremitas. ītē ipō p'dicati. k sic
q' dico ī q'm possit refi. 1 ad suppōitū 7 ad ū
n'um. cū ut ē sit ī suppōito 7 eā q' sīt in
suppōito p'dicet' de suppōito denoīatiue ul'
... eē q' p'dicat' 7 s'bi. iō distiguēdes s'cdm
... distictōq. ī redupl'catōis nescimr ut
q' patet inunus. n° q' p'se. x°. 7 s' q' ip̄m se
h'et p'ordinē. ... ip̄se solū eā h'et noīat. q'
pēē' ut q'po dictū idē sonat q' p' cā ex' ute
ī eo q' sup' p'se adit p'fisionē eē t' redupli
catiū ... sup' sb'm. nā id ē p° q' ē cā eo
q' rē. s' q' ip̄m ut ē absolut' distictū adh't in
mediatōz 7 h' i' teneāt ēm ordinē q'ntum

ad additionem tenetur magis communiter quam ad praedicationem;
sive quantum ad unitatem. unaquaeque enim secundum ipsum est per se et per se.
et quia ipso iste quod ipsum invenitur reduplicatio in-
venitur [illegible] et per se. cum habeat ibi ulterius praeter illorum. sed
si bene volumus videre quod in proposito reduplicatio pro
illa in quibus recipitur videtur potius. sed cum in omnibus
istis consideretur [illegible] secundo quod est ratio quare aliquid sic ta-
le reduplicatum ad communem habebit exemplum ut puta si
calor est ratio calefaciendi ignis calefaciet
non quia ignis sed quia calidus et quia ars aedificandi est
ratio aedificandi licet homo vel iste aedificet non tamen homo quia
homo sed quia iste aedificator. sed quia aedificator
ita est exemplum. quia una virtus spirativa est ratio quare
pater et filius spirant licet sint plures spirantes. unde
reduplicatio non respicit supposita ut [illegible]. sed
id quod est ratio spirandi. cum sit una virtus spira-
tiva. simpliciter est vera quod plures spirent eo quod actus
suppositorum qui sunt plura. sed simpliciter est falsa in eo quod plures
spirant. eo quod reduplicatio respicit virtutem quae
est una. et ratio est sicut augustinus monologion. cap.
[illegible] quod ait quod spiritus sanctus sit amor procedens ex patre et
filio non est ex eo in quo plures sunt pater et filius. sed ex eo
in quo unum sunt. [illegible] in de processione spiritus sancti [illegible]
ait constat in [illegible] spiritum sanctum esse de filio
sicuti est de patre. non tamen esse quasi de duobus [illegible]. sed
quasi de uno ex eo in quo pater et filius unum sunt. id
ex quo est spiritus sanctus. non ex eo in quo alii sunt ad invicem.
Ad primum dicendum quod licet actus sit suppositorum reduplicatio
tamen accipitur per comparationem ad [illegible] licet plures
spirent non tamen in eo quod plures. Ad ii. dicendum quod redu-
plicatio [illegible] insimul et absolute [illegible] in illo [illegible]
reduplicatione [illegible] ut tangens [illegible]
in eo quod tangens et disciplinatum est [illegible] in eo quod
disciplinatum non in eo quod [illegible] tamen illa redu-
[illegible] quod [illegible]
in [illegible] est [illegible] nectere [illegible]
[illegible] in reduplicatione [illegible]
[illegible] ratio [illegible]
[illegible] specialis [illegible]. Ad tertium dicendum quod licet
est [illegible] sunt unum in una virtute spirativa
[illegible] tamen inde processio spiritus sancti concedit spiritum sanctum
procedere a patre et filio in quantum sunt unum [illegible]
[illegible] quod spiritus sanctus se non spirat [illegible]
[illegible] dicere. Ad iiii. dicendum quod eadem est virtus quae est in patre
et filio per quam spirant. sed illa in [illegible] pater non habet ab
alio. filius habet eam a patre. [illegible]
tamen [illegible] non tollatur unitas virtutis [illegible] unum
spirant in eo quod unum [illegible] in eo quod plures.

Secundo quaeritur quod est illud in quo conveniunt pater et filius [illegible]
spirant spiritum sanctum et utrum [illegible] sit [illegible]
quod pater et filius dicuntur [illegible] absolutum [illegible]
[illegible] relationes [illegible] absolutum [illegible] spi-
rando spiritum sanctum sunt unum [illegible] relationes cum
[illegible] illa [illegible] absoluta [illegible]

Quod anselmus in de processione spiritus sancti [illegible] quod pater
et filius spirent spiritum sanctum in quantum sunt unum deus. sed non
[illegible] sit [illegible] in [illegible]. Contrarium est quia sicut
pater et filius sunt in [illegible] et spiritus sanctus cum eis unum est.
sic [illegible] spiraret spiritum sanctum [illegible] produceret. ulte-
rius quia licet sint [illegible] sunt unum in notione. quia sicut filius procedit
per modum naturae sic spiritus sanctus emanat per modum voluntatis. sed
pater generat unicum filium [illegible] in eo una natura. ergo pater et
filius spirant spiritum sanctum prout est in eis una voluntas.
Quod spiritus sanctus procedit a patre et filio per modum amoris.
sed amor habet unire [illegible]. ergo pater et filius [illegible] in
voluntate unitur producunt [illegible] amorem spi-
rativum. Contrarium est quia sicut patris et filii est una
voluntas sic et spiritus sancti habet unam voluntatem cum eis. [illegible]
[illegible] spiraret spiritus sanctus [illegible] spiritum sanctum seipsum.
Ulterius videtur quod licet sint [illegible] sunt unum in notione. quia [illegible]
quod spirant spiritum sanctum. ad spiritum sanctum [illegible] sed [illegible]
[illegible] ad [illegible] non per notionem [illegible] in quo uniuntur.
ergo [illegible] in illa sunt unum spirantes. Quod [illegible] spi-
rant spiritum sanctum a spiritu sancto distinguuntur. sed ut [illegible]
in divinis non distinguitur nisi relatione opposita. sed non habent [illegible]
relationem oppositam pater et filius ad spiritum sanctum nisi notionem [illegible]
in qua uniuntur. ergo [illegible] in illa unum sunt [illegible]
[illegible]. Contrarium est quia relatio ut relatio [illegible] se ad al-
terum. unde ex eo quod agens agit refertur ad actum
vel ad effectum. non ex eo quod refertur ad agit cum actio
sequatur ad relationem. sed [illegible] non ergo [illegible] in illa notione
uniuntur spirant [illegible] spirant in illa notione
[illegible]. Responsio. quod [illegible] in quantum [illegible]
reduplicatio in [illegible]. [illegible] est [illegible]
sit suppositorum. reduplicatio tamen [illegible] ad
[illegible] actio [illegible] de supposito cum redu-
plicatione [illegible] tali nomine suppositum [illegible] in
eo [illegible] est actionis [illegible] non acce-
[illegible] in eo quod musicus aedificet. sed in eo quod
aedificator quia musica [illegible] quod denominat musicus
non est ratio aedificandi sed ars aedificatoria. [illegible]
quod est id in quo pater et filius uniuntur [illegible] spirant
spiritum sanctum [illegible] in divinis [illegible] pater [illegible]
pater et filius [illegible] in spirando [illegible]
in [illegible] sunt [illegible]
id quo [illegible] ad [illegible] ad illationem et si
non [illegible] ad esse. [illegible]
est ad [illegible] ad [illegible]
[illegible] dat esse [illegible] una [illegible]
[illegible] in divinis in divinis invenitur [illegible]
[illegible] quantum ad esse et quantum ad [illegible]
patrem esse [illegible] filium quantum ad esse. quia dat esse filio
filius [illegible] quantum ad illationem. quia posito
filio infertur pater. et si [illegible] voluimus accipere [illegible]
[illegible] ad [illegible]
sic [illegible] patrem et filium [illegible]
in eo quod spirant [illegible] unum in quo [illegible] pater
et filius in spirando. [illegible] quod pater et filius spirant

quantum ad personas scilicet quod eos esse quodam modo unitos [illegible]. primo quantum ad amorem spiratum. secundo quantum ad actum spirandi. tertio quantum ad notionem communem. quarto quantum ad unitatem spirativam. primo in amore spirato nam cum amor habeat vim unitivam ex eo quod spirant spiritum sanctum qui est nexus amoris [illegible] uniuntur inter se. ideo quod spiritus [illegible] eos dicit ut [illegible] unitum est. secundo in actu spirandi. nam cum amor spiratus sit unus et spiratio oportet quod una spiratione accipiat esse. ex eo quod talem amorem spirant uniuntur in actu spirandi ipsius spirationis unitate. tertio sunt uniti in notione communi. nam sicut pater ex eo quod generat filium habet in se quandam relationem per quam refertur ad filium ut principium [illegible], ita pater et filius ex eo quod spirant spiritum sanctum habent in se quandam relationem qua referuntur ad ipsum et illa relatio communis notio nominatur [illegible] producentium et [illegible] una spiratio [illegible] quia spirantes ad spiratum refertur. quarto ex eo quod pater et filius spirant spiritum sanctum ipsi uniuntur notionis scilicet eos in illa notione esse [illegible]. [illegible] in una virtute spirativa. nam [illegible] spirativa in patre et filio. esset [illegible] spiratio et alius amor spiratus. sicut in [illegible] amicitia est in duobus amicis non est idem amor quo se diligunt cum sit unus amor [illegible] spirant scilicet eos habere unam virtutem spirativam per quam talem amorem spirant in qua virtute [illegible] [illegible] inferendum [illegible] [illegible] ex ipsa spiratione spiritus sancti possumus inferre patrem et filium esse unitos omnibus modis [illegible] modo [illegible] [illegible] illa unio quam [illegible] pater et filius in spirando spiritum sanctum possunt dici esse unum [illegible] [illegible] notionem [illegible] [illegible] solum [illegible] spirationis in [illegible] unitate spirativa et [illegible] absolute [illegible] est [illegible] quo uniuntur pater et filius [illegible] qua spirant est [illegible] competit eis spirare [illegible] spirando cum [illegible] sit solum non spirare [illegible] spirativa absolute [illegible] patrem

ic et filium spirare non sunt unum in spirativa [illegible] quae sola maximo sit [illegible] spirandi [illegible] amor spiratus non [illegible] spiritus. cum ipse [illegible] esse accipiat. non unitas [illegible] esset [illegible] notionis nam cum illa sit quaedam relatio [illegible] ex eo quod spirant uniuntur in notione [illegible] quod sunt unum in una spirativa cum ipsa [illegible] sit [illegible] spirandi [illegible] actionis [illegible] spirare [illegible] spiritum sanctum [illegible] ipsa [illegible] est quod absolutum et essentiale ut patebit. [illegible] perfectionem spiritus sancti [illegible] patrem et filium spirare spiritum sanctum in quantum sunt unus deus. [illegible] [illegible] essentia divina [illegible] virtus spirativa est [illegible] in quo uniuntur pater et filius [illegible] spirant. [illegible]

[illegible] patrem et filium spirare ut sunt unus deus [illegible] quod spiritum sanctum spirare non competit cum sit unus deus cum patre et filio in sequenti quaestione patebit. et [illegible] solo ad [illegible] [illegible] [illegible] quod ulterius quaeritur utrum pater et filius spirent spiritum sanctum [illegible] uniuntur in notione [illegible] [illegible] spiritus sanctus non spirat cum sit [illegible] in sequenti quaestione patebit et [illegible] solo ad duo argumenta [illegible] [illegible] [illegible] quod ulterius quaeritur utrum spirent [illegible] in notione [illegible] quod [illegible] ex eo quod spirant possumus inferre eos esse unitos in notione. unio tamen illa non est [illegible] spirandi. ideo non est concedendum [illegible] esse unitos in notione [illegible] spirant [illegible] [illegible] notionem communem [illegible] quod non [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] spirandi [illegible] est sola [illegible] spirativa [illegible] est. [illegible] [illegible] pater et filius a spiritu sancto [illegible] [illegible] spirant spiritum sanctum [illegible] quod non est verum. nam [illegible] producens producit [illegible] est [illegible] a producto [illegible] [illegible] producto [illegible] [illegible] illud concedatur.

Tertio quaeritur utrum [illegible] spirativa dicatur [illegible] [illegible] quod dicatur [illegible] quod [illegible] quod absolute [illegible] absolute producat [illegible] [illegible] spirativa esset quod absolutum [illegible] relativum [illegible] [illegible] [illegible] absolute non [illegible] [illegible] augustinus v de trinitate c. viii. [illegible] spirativa [illegible] quod absolutum [illegible] spiritus sancti possit spirare [illegible] [illegible] [illegible] absoluta est essentialis [illegible] absoluta [illegible] augustinus [illegible] est essentialis [illegible] spirare [illegible] spirandi [illegible] ad actum spirandi [illegible] spirare est [illegible] relationis [illegible] spirandi cum [illegible] sit [illegible] actu [illegible] in praedicamento relationis [illegible] [illegible] cum talia [illegible] ad divina [illegible] [illegible] [illegible] est de potentia spirandi et de potentia generandi. [illegible] potentia generandi [illegible] quod absolutum [illegible] est [illegible] potentia spirandi.

[illegible] quod [illegible] tertium est [illegible] potentia generandi [illegible] [illegible] potentia spirandi [illegible] [illegible] potentia generandi [illegible] [illegible] potentia generandi [illegible] absolute et relatione [illegible] [illegible] est eadem [illegible] sit potentia generandi [illegible] [illegible] potentia absoluta [illegible] ad relationem [illegible] relationem [illegible] implicatur absoluta [illegible] et sic potentia generandi est divina essentia [illegible] est eadem [illegible] potentia spirandi est divina essentia [illegible] est eadem notio [illegible] [illegible] medium [illegible] potentia generandi [illegible] [illegible] est medium [illegible] absolutum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] divisa [illegible] [illegible] [illegible] relatio [illegible] divisa praedicamenta [illegible] sunt [illegible] non [illegible]

pōita· ut p3 p boe^ia· ī suo libll'o de trin· ⁊ ꝑaug^s· ī ꝑlib^s locis u^l erit me^m int̄ ꝑpar q̄ ē imo p̄di^to n̄ er^t ī q^o. s^o oddō ī plicat. q^a eēn p^t ē ead ꝑm^a ē ipa ꝑmig^a s̄q sup^r r'loz ī ptat· ⁊ q^a id ē modū deta' q^o q^r ē idē alio^o put ē id illi· ⁊ de yllo eodē si ꝑmitat n̄ē po^a gn̄adi n̄ eēn ē tal' po^a ut ē ead ꝑm^a t^o dīt ee nit^{ro} poncia⁊ ī q^o pōnctū apducēte disting^r ē· cū mag^s sit bi^o id ī q^o pductū poncētī ē siue· id istu^s sic dūcer corrigētes pōm dicūt q^r po^a gn̄atia ē i^o ī q^o g^nāi gignēti assītat̄· ⁊ q^a fili^s pri ē sīlis ī n̄ po^a gn̄atia ī p̄re ē n̄· q̄m q^a id nec l^i ī plurer, alb^s additōe alt^a dicti salnare nō potūt q^a cū ī q^o h^o p^o sit n̄· p^o q^a l^i g̃nari· id addidūt q^r po^a gn̄andi r'loz sig^r bat· q^r ex ipa denoiatōe app^z· n̄ tm̄ ī to s^i ī oblīq^o q^r ex ipo no^{a} ī notescit· q^a g^a ē po^a g̃nadi ī h^c rndiōe ē q^d ꝑndēdū ⁊ ad mole. na q^r po^a gn̄andi h^t i^o ī q^o g^rignet̄ s̄m silat^r ī dubitu^r ē ꝟm· h^o q^r tal' po^a gign fiez bi^o r'loz q^e gn̄are ut ī p^{co} s^i ī obliq^o n̄ ē ꝟm ut patebit· ꝑ^o ut l^s q̄is ꝑtat īmēs due s^i declin^adi p^o q^r n̄ gē i^o s^u q^o po^a g̃natia gr̄us ī a^o n̄ p^o ī actū g̃niois erit ad bi pōm ꝑm^r exc^s appeb^r q^r l^s siu^{ig} b^g ī se po^a gn̄andi gn̄are n̄ possit n̄ illa po^a ieo q^a n̄ uēta sit p^o debito· n̄ sīu p^r h^r p^s ille ad gn̄adi po^a p^r ꝑ ī so decla b^z q^r n̄ gē q^r denoiat ad sig^r p^r id q^r denoiat· exq^r ute^m er^t q^r l^i gn̄are q^r r'loz d^r denoiet· po^a gn̄adi n̄ oz tal' po^a h^r r'lo dicē ⁊ sig^r ꝑ p^u ad uēd^a q^r l^i id h^r ign^s g^o calefacit ⁊ igt ⁊ gn̄at tale ugue n̄ pead in^r ꝑ s^e id ⁊ du^r te id n̄ē calorē ⁊ for^a igs ī m exi^t s̄p calorē gn̄at calid^r· ⁊ p^u ī sua gn̄at ignē· q^a calid^o s^i calid^r ei neq̄ siue ī calorē ⁊ p^r q^r g^a igs ei ofor^r ē ign^i· ⁊ q^a az po^a pouctia ē i^o ī q^o sirat^r pouctī poncctū· ut ī mnt dam. p^r· li· ca· viii· po^a calefaci^d ī igne ē calor ⁊ gn̄adi ī n̄· h^o cū g^a igs ignē n̄ gn̄et n̄ calefaci^{do}· n̄ igt^r ē po^a gn̄atiū ī igne n̄sq^r exibit ī actū gn̄oīs n̄ sit ouēcta calori· n̄ tm̄ ꝑ h^o q^a req^r tal' m̄o ad h^s actus q^r ē calor dīs pōt gn̄atiz igt^r ē actū ul' me^m ī^r dū ⁊ actūs. h^o solū sbā ī z ig^s. l^o de po^a ut h^o loq^r n̄ ꝟu h^r q^a cer n̄ igs alb^s calorē ieo eēt gn̄atiā po^a alb^s h^o q^a gn̄are ⁊ sic n̄ ig^s n̄ erit ī gn̄ois actū n̄ sit ouēcta calori sic n̄ dīna nō dat suppo^{ti} ī q^o ē q^r gnet n̄ sit ouēcta debito r^o· nō tm̄ ꝑ h^o ote de debem^s h^r po^a r'loz sig^r e n̄ q^r me^m īt absolut

⁊ relatīn· s^i simpl^r abso^m sic po^a gn̄adi ig^s sup^r ī sig^o b^r sbā exq^o app^z q^r q^a nis sit ī oib^s po^a gn̄adi q^a ī oib^s ē n̄ n̄ tn̄ oīs p^o gn̄at· q^a n̄ ī oī ē ouēcta debito r^o· b^g d^r· mag^r d· vij. q^r p^r n̄ ē potēs gigne n̄ n̄· q^a sz ī regr' vnio ad p^m solū n̄ q^r ē q^r sup^r abso^m ē po^a gn̄adi. q^a q^r n̄ q^r denoiat a'd sig^r p^i· q^r so ꝑbe bat^r declandi p^z· q^a ꝑbe^{tet} denoiant sbā. ut lapis dicat' leso^e pedis· tn̄ q^a lapis sig^t dūssi n̄ lapidis ī q^o n̄ pōit ꝑbetas cū n̄ sit p additāmta n̄ oz ī acceptōe lapid' ꝑbetate q^a denoiat lapidē īcludi ⁊ q^a n̄ sig^r ī ꝑns acceptū· n̄ oz ꝑbe loq^r ab ee q^r denoiat a'd p n̄ sig^r· sig^r tat nō^a sbaz sbat ⁊ sia blactim l^i denoiat· q^r sig^r rat^r vn̄ l^i h^r osig^r· ad q^r res n̄ ī telligit q^r dicat^r· g^o l^i po^a gn̄adi agn̄ate denoiat^r n̄ tn̄ gn̄are l' r'loz· q^r p^r ee sig^r s^i sup^r absolutū p^r a^m tn̄ nō id q^r l^i sup^r absolut^r r'loi b^r ge h^o dicat n̄ h^r ī pōi r'loit p^r tn̄ ei opetet a'g r^g sic for^r sbali· h^r nō sit q̄litas op^r a'g mo^d q^r ⁊ scie· h^o n̄ sit r'lo s^i gn̄at^s opetit a'g mo^d r'lois. Jtē ut^o d^r ne q^r ē po^a gn̄andi opetit a'g mo^d r'ls h^o di cat sup^r ē absolutū app^z g^o q^r h^o gigne sin nat ꝑbe po^a gn̄adi n̄llo mō sig^r r'loz p^r ee l^i mo^d app^z q^r dicat po^a spirādi n̄ a^a sic fili^o pce^r p mod n^e nō sp^r s^i· pce^r p mod nō^a^t ꝑ q^r sic n̄ ī p̄re ē po^a gn̄adi· ita nō ī p̄re ⁊ filio ē po^a spirādi· ⁊ sic h^o n̄ sit gn̄ad ī filio g^r ē ī p̄re tn̄ q^a n̄ē ouēcta illi p^i p^r ē ī filio c^o ꝯcedi p^r ē gn̄are n̄ filiū· ī h^o nō^t sit ead ī sp^u· s^i q^r ē ī p̄re ⁊ filio· tn̄ q^a p^r ē ī p̄re ⁊ filio ē ouēcta r^i· ē n̄ ē oz ouēcta put ē ī sp^u· s^i· ꝯcedi p^r ē ⁊ filiū spirare n̄ tn̄ sp^u· s^i n̄ tn̄ ꝑ vnioz q^r sit po^a spirātia adiu i^m debe^r ee de ip^a r'loz sig^r re l' me^m īt^r abso^m ⁊ resp^ctiū· h^o ei opetat a'g mo^d resp^ctiu^s sic opetebat gn̄atiuē po^a q^r dicis ꝑbote [illegible] a'd p^r g^o ad' q^r ex abso^{to} ponit absolut^r· q^a abso^{to} opet^r pd' ucē· s^i ꝯo spirātiā ī ē ꝯo poucēdi q^r n̄ p duc.

Ad secūd' q^r po^a spiratia ē q^r ī sp^u· s^i· n̄ tn̄ ꝑ l^i sp^s s^i· spirare p^t l' spirat q^a n̄ ē ieo ouēcta r^i c^e ē ouēta p^r ē ī p̄re ⁊ filio· Ad· 3· d' q^r eēnle a^r ad dicī d^r· ul' q^a eēn^e opetit id· q^r q^a eēn ē ꝯo i^i· posse a^r spirare dr̄ eēnle n̄ q^a eēn^e opetat spirare s^i q^a eēn ē ꝯo spi rādi eo m̄ q^o dixi^o s^r ꝯ dē q^r uolūtas. Ad q^r tū d^r q^r gn̄are n̄ sup^r d^r actū ī dīuit b^r r'loñē. id n̄ ualz ꝯo· q^a supponebat f^sum l'ad q^r h^r sit ill^o po^a ē ē act^r· n̄ tn̄ oz ieo g̃ne ee actū cū po^a q^a po^a ē ī g̃ne qualitatis ⁊ ī eatis actus ē ī g̃ne actōis.

Quarto q̄ritur ut^m p^r ⁊ fili^o sit pl'es spiratores

·p· viii· pe

runt quando. Et Augustinus V de Trinitate capitulo XIIII: Sicut pater
et filius et spiritus sanctus relative ad creaturam, sic pater et filius
relative ad spiritum sanctum. Sicut tota trinitas respectu creature dicitur unus
creator, ut idem ibidem ait. Ergo pater et filius respectu spiritus sancti sunt
unus spirator. Preterea in divinis sunt opera
et eadem est actio omnium personarum respectu creature, non dicuntur tres
actores sed unus actor. Ergo respectu spiritus sancti non dicuntur
pater et filius duo spiratores sed unus spirator. Preterea
dicitur pluraliter spiritus sanctus, ex eo quod spirator est et filius sicut pater
dicitur. Si igitur essent duo spiratores, essent duo patres,
sed sunt duo patres, ut dicit Augustinus V de Trinitate capitulo XIIII.
Ergo etc. Contra nominum est quod nomina pluraliter significata
suppositorum. Nam pater et filius spirant non
spirat. Sed spirator est nomen verbale; sic ergo ...
suum concedere quod spirant, et debemus concedere quod
sunt spiratores. Preterea plures spirantes sunt
spiratores. Responsio. Dicendum quod hic sunt diverse sententie,
immo in hac questione idem doctor sibi ipsi contradixit. Nam cum prius
concessisset patrem et filium esse plures spiratores,
postea dicunt esse melius dicere quod pater et filius sunt
unus spirator. Quod autem de hoc tenendum est, sit dicendum.
Unus spirator. Et quia nos dubitamus concedere patrem et filium
quod sunt plures spiratores, et quia sicut una est potentia
spirandi in patre et filio, ita est una potentia creandi in
tribus personis. Propter unitatem potentie creandi sicut tactum fuit
in arguendo concedimus omnes tres personas unum creatorem. Ergo
propter unitatem potentie spirandi pater et filius sunt unus spi-
rator. Sed non quia sicut tres persone non creant in eo quod plures sed
in eo quod uniuntur in essentia absolute ut patuit in dicendo,
ita pater et filius non spirant in eo quod plures sed in eo quod uni-
untur in essentia absoluta, unde Augustinus de processione spiritus
sancti, ubi quod pater et filius non dicuntur in unitate divinitatis
quod de divinitate patris et filii spiritus sanctus procedit. Ergo dicitur
eadem sed reddentes forte sed ... Sed tamen
de patre et filio in spirando ... Nam pater
pater et filius licet sint unum in deitate, tamen quod ipsa
deitas creat. Sed pater spirat, non sunt unum in deitate
quod ipsa deitas spirat, et quia deitas in qua uniuntur non
... Non potest dici plures creatores ratione
creati concedere, quod potius dicitur plures
spiratores esse, cum id sit quod uniuntur in spirando plures
spirare non dicitur. Et ergo quia tres personas
creant, et eo quod unum ut patuit potentia
creandi sit divinitas ... creator dicitur unus creator
id tamen sit quod uniuntur in spirando ut patuit non
ut deitas non ... unus spirator sed dicuntur plures
spiratores. Ad primum dicendum quod sicut non est penitus medium
sicut pater et filius spirant uniuntur in essentia, non
competit spirare, ideo non sunt unus spirator. Sed
id in quo uniuntur ut dicitur creator dicuntur, ideo sunt unus
creator. Ad secundum dicendum quod licet spiratio tamen patris
dicatur patris et filii in spirando, dicitur tamen, quod ... trinitas
dicitur patris et filii unus spirator, propter ...
unus creator, non tamen pater et filius unus spirator propter ...

tactum. Ad tertium dicendum quod si essent plura principia patris et filii
sequeretur quod essent plures ... spirantes. Sed
ad hoc quod dicantur plures spiratores sufficit quod uni ...
vivunt non dicantur spirare ... possunt dici unus
spirator. Ad quartum ... et si ... concluditur secundum
tamen in oppositum ... non enim est si plures sunt qui spirant
ut plures spirantes quod plures sunt spiratores. Nam plures
sunt qui creant et plures creantes, non tamen plures sunt creatores.
Causa autem ... est quod participium et verbum magis dicunt respectum
pluralitatis suppositorum quam nomen verbale, et ideo si plures sunt qui
creant vel creantes propter pluralitatem suppositorum sunt tamen unus creator
propter unitatem essentie quam creare competit, non tamen sunt unus
spirator propter rationem tactam. Unde Hilarius: Quod spiritus
sanctus procedit a patre et filio auctoribus ... quod spira-
tores ipsius dici possunt.

Sup[er] ... ut non ... de spiritu filii sui. Vult
magister quod spiritus sanctus procedat a filio, quia dicitur spiritus
filii. Sed quia ... ipsum esse ex filio. Ad quod dicendum quod filius
sit causa ... in alia ... illa latina
... magister ... quod de
... ut non ... illa ... non
... negare spiritum non procedere a filio ...
a ... Et sic ... quod ... mitto vobis ...
magister quod spiritus sanctus procedat a filio quia mittitur a filio
... illa missio est temporalis, licet nos loquimur de eterna ...
quod missio temporalis ... eternam includit.

Postea videndum. Postquam determinavit magister ... de proces-
sione spiritus sancti, sed quod est ex patre et filio, hic determinat
... ... duo facit.
... propter ... et posterioritate.
Secundo in processione ... magis et minus. Primo ergo ostendit spiritum sanctum procedere
... ex patre et filio, quod non prius procedit a patre quam a filio.
Secundo ... magis et minus. Ibi: Hic considerandum est. Primo duo facit.
Primo ... ... quod prius procedat a patre
quam ... procedit nato filio vel non nato ... Ad quod non
nato ... esset ... filio ... procedit nato. Sed hoc
... procedit a patre ... spiritus sanctus. Secundo solvit ... ...
... extra ... imaginatione quod non sunt ...
nulla ... ... imaginantes ... Ibi: Deinde.
Deinde ... Hic considerandum. ... secundum quod solvitur ...
duo facit. ... spiritus sanctus magis vel plenius
procedat a patre quam a filio et solvit ... ...
... ... non esse ...
Augustinus ... ... quod ... sunt ...
... ... Nam Augustinus ait quod spiritus sanctus
procedit a patre principaliter ... quod procedit ...
... quod procedit a patre per filium ... ...
spiritum sanctum magis vel plenius a patre procedere quam a filio.
... Augustinus ... non ...
... de ... ex eodem ... de ... Ibi: Forte
... Et ... Augustinus ... quod spiritus
sanctus procedit a patre ... ... Augustinus
dicere ... esse ... quod ipse ... quod non accepit

ab a° q abeo pcedit sps s n a deu e qr ple
ni pcedat ab ipo q a filio · t° odu uu° ee q ex
poitu e fa i · Et in ead li · c i · ecce exposuit
ee se illa ps exead · 7 quo faci qr p° or i erd dic
spm s a patre pcede ptre · so exponit dado eudem
sim ubi s · erd q dedat sine ang i · Ecce alit
sed ecdo · Itm · expo sua hylarii 7 ta fac qr p
or hylari dixisse spm s ee tanta a patre p filiu so
rediue 7 iba hylarii ad illu sim adq reduq u
bu · jo · 7 ang · oi dcs li dein ee ip aucte q e ui
pz · qr ise u hz abq° · si filius hz abeo · t° or q ip
hz aucte filius dux spm s pcede a patre et dic
eu pcede ab ipo sic d doctrina sua u ee sua qz
a patre accepat · fa i · ecce dic · to i · hic e hud
innectur sententia lectoris 7 distinctois ·
Hic q rue duo de q bz magr · q n · · cap de p
cessioe sps s q ad prioritate 7 posterioritate.
¶ So q ad maiore 7 minore plenitudine ¶ Circa
p° q r u duo · ¶ p° utr gnio filii sit prior pces
sioe sps s ¶ Sco utr sps s p° pcedat a patre q a filio.
Ad p° s pcz · ut q gnio sit prior pcessioe
qr filius pcede p modu intells sps s emanat p
modu amoris · Sz cognito pcedit amore ut i mi
ang · x · de tri · ca · i · q ult q re ignota ama
re n possum g° 7c ¶ filius pcedit p modu n
sps s p modu nolu · sz emanatio p modu n e prior
alus emanatoibz g° 7c ¶ sic se hz pcedes
ad pcedes sic se hz pcessio ad pcessioe · sz filius
p ii° sps s ut ult ang · v · de tri · c · xiiii · g°
gnio q e pcessio filii hz roe prioris i pcessiois
sps s · sz prius ui · i patre prioritate g° 7c ¶ Ite
magr i lra ip licticor · sps s p pcedit nato filio
ul n nato n e dd q n nato qr 7c · sps s eet p
filio 7 sic nol sap p nicer qr s d ang · i q oibz
adorosu · g° pcez nato filio p g° filius nate
q sps s pcedat · si si hz e gnio e prior pcessioe · g°
7c ¶ In q tm e q s ang · xv · de tri · c · ult · p u
iuit an ccedit appetit · sz filius e p iutis cu
pcedat ut ubu sps s pcedit p modu appetit ·
qr ut amor · g° pcessio amoris sprati a nece
emanatoz ubi · ¶ It i tru n e p u pri ut hz
i sibolo · g° 7c ¶ Sco dd q s boe i ii · de tri · i dic
dug pdi · sba 7 rel · si g° nolu accipe prioritate
l priori ieis l li erit q ad sba l q ad rlom ·
q ad sba plani e q n e i prioritas · qr q ad dis
sic i uuu 7 uie i distincto · sz uix q ad rlata
fq i distoin inueni sic i prioritas · a q e decla
ipi qr adnired q rela g dic · q relati sut six u
7 i lii n p inem prioritas · g° i diis s rlom
n erit i prioritas n s modu itlidi · i q nolu
loq de hus q sut i diuis s q i cathis inde · Sz
illa rco · m g s dic · qr si dic diuis q ad rlom
loq nolu s q arepi i cath e i reb creat rela

sic six n · q ad modu itlidi i p° 7 posti ee n
posit · Ido i a sco ps n e na l e i sufficiens · ut g°
patebit iurus nos q i ro d e disparata 7 oppoita
sicl a 7 sic e ca daie n e ad ppoitu qr rlones
i diuis p sic no poss · cu g° dz qr rela sic six
si · itelli e de rlonibz oppoitis · n de disparatis ·
na ex sz disparatis sic six n ul uli itellt · qr unu abs
q° itelli innalz · 7 qr ee relatoz e · ad a sel · 7 e
n p itelli unu relatu sii eo adq dz · 7 q n
e rectu qr lz oppoitis · solu oppoita relatia sc
six n · io si gnio hret oppoin ad spiratoe hret
loca ro tacta qr n ee i prioritas q ad rlom · sz
cu hz rlones n sut oppoite · sz disparate oz uos
qr i cede dicimus g° q hz rlones dispate p hnt
ee i cathis e i prioritas 7 posterioritas · sz pnt hnt ee
i diuis n · 7 e ro · qr rlonibz disparatis sig nur
prioritate 7 posterioritate · lz n e n roe eoz i qbz sc
q hnt ee p° 7 posti · hui e · n · qr rlia a rebz
q ad rlom q diuitas n distinguit · n ab oppoito
Sz p rlone disparata ab a° distingit · sic s ee
rlo inc · sz s q itg q s distinctoz ponu sic i prior
itate 7 p rioritate a iutz 7 qr ue i diuis s rlo
nes disparatas distinctoz n ponunt sz solu i cathis
s rei uitatez · q ad hz rlones i prioritas ee
no pont · dica g° q i diuis n e prioritas q
ad abso qr s talia oia sut i unu · cu oia hi
cuseat i illa u q ad rlones sites · qr tales i
plifi no pont ut q ad oppoitas · qr s se tama
sic six n i ul i itelli · n q utu ad disparatas · qr
i diuis talia rea n distingunt · n g° gnio filii
est prior spirae sps s · ut pz p hrca · vii ang
· xv · de tri · c° xx · nolut onde gnio filii n
pcede pcessioe sps s · ait q lz i nobis sic priori
tas 7 posterioritas q ad appetitu 7 cogitacoz · i mi
rl prioritas 7 posterioritas q n n poit · n iuc i
tps ichoa ut onia pficat i tps · qua ipi q
p e itellie sii tps gnionii filii a patre itellit su
tps pcessioe sps s deu e 7 illud q i n q uat p°
7 posti n illa sut tps · ut · n · ee prioritate 7 p o
rigate realis · lo ad diuis remouet · tn ip ut
nos q lz n sit i prioritas 7 prioritas s rei ulitate
tn i s itlidi modu · qr d ee p° · p° qr diua i
itelligi p carnitas s rata · 7 qr rloes dispate
i cathis hnt prioritate 7 posteriorate s ucm modu
itlidi i p° 7 posti ponimus · Io q lz rloes dis
pate i diuis rea n distingunt s modu itlidi
distinguit no q ad modu itelligedi ite talia prio
ritas 7 posterioritas resinari pt · na 7 sic ipa
attributa q sola roe distingunt · tali prioritas re
sinat ¶ Ad p° dd q lz i cathis cognito pcedat
appetitu · in diuis tn s rei ulitate · lz ee n p° tm
i sape sit idq · uelle · no tn i prioritas ee
n ponit · sz sol s mo itlidi · 7 p li pt solo adp.

[illegible]

sup(er)ius patuit (et) infra patebit. [A]d s(e)c(undu)m d(icendu)m q(uod) illa o(mn)ibus procedit ex fictione s(ive) imaginatione ut patuit i(n) s(e)c(un)do tentando. [A]d 3(m) d(icendu)m [illegible]

[illegible]

pomm

[illegible]

[illegible]

no pu[illegible]

[illegible]

ſ q hi⁹ ht distinctā un̄ abalus ꝛ ꝑpetu
eis age ñ ideo q̄ unū. ſꝫ pr̄ ꝛ filiꝰ hr̄ unā ī
tute ſpirantē ꝛ ſpirant ideo q̄ unū. Ad ſ
dr̄ q̄ h ī cetis id ſic p̄ ꝛ p̄ri m̄ idis cū ē p̄n
ab h̄ ꝑoritate ut ſupᵃ patuit ꝛ infra patebᵗ.
Ad 3ᵐ ꝛ. 4ᵐ dr̄ q ſpc̄. ſ. n̄ dr̄ ꝑcede a p̄re ꝓp̄e
ꝛ p̄n. eo q̄ p̄ᵒ ꝑcedat a p̄re q̄ a filio ſi q̄ ꝑ
cedat a p̄re pr̄ n̄ hr̄ ab aliᵒ q̄ ꝑced a filio filiꝰ
hr̄ a p̄re. id ꝫ n̄ p̄ᵒ ꝑcedat a p̄re. tn̄ ut ꝑced
a p̄re hr̄ q̄ſ ſiliuᵈ ieꝫ ē pᵒ. ſ dictoꝝ autē
a pho de pᵒ. ī pᵒ poſterioꝝ dicte. ſ dictōm ē pᵒ
ē aliq̄ ꝑ iſꝫ n̄ iſi ꝑ alium. ē gᵒ ī p̄n ꝫ p̄re
ab h̄ ꝑoritate ut magiſt̄ exponit. īfra.

Deinde queᵗ de ꝑceſſiōe ſpc̄. ſ. a p̄re ꝛ filio ut
ꝑcedit ab eis ſ plenitudine ꝛ ꝑ ꝫ ſꝫ ī pit
duo. Pᵐ utꝝ ſpc̄. ſ. ꝑcedit mag a p̄re q̄ a filio.
Sᵒ utꝝ ꝑcedat a p̄re mediante filio.
Ad pᵐ ſ ꝑcē. in q̄ mag ꝑcedit a p̄re q̄
a filio. q̄ q̄ ag ꝑ ut̄ ꝫ agit ꝑ un̄ abā n̄ ī
ita plene agē ſic q̄ agit ꝑ uirtute q̄ hr̄ a ſe.
ſꝫ filiꝰ hr̄ uirtute ſpirandi a p̄re. pr̄ ḡ mag ſpi
rat. Pᵗ q̄ ꝑ ſiſ ī pᵒ poſterioꝝ. ſcdm̄ actoꝝ
pᵐ pri pri mag coni. gᵒ ſi filiꝰ ſpirat p̄n
tute q̄ hr̄ a p̄re pr̄ mag ſpirat. Pᵗ q̄
pᵒ ſi ſo me. q̄ ſꝑ p̄ ē ī q̄ ē ca totiꝰ ſi pr̄
ē pᵐ oīs ꝑceſſiōis ī dis filiꝰ q̄ ñ. gᵒ pr̄ ē pᵐ
ꝑn ꝑceſſioni. ſꝫ ut uᵗ pᵗ ſiſ ī eod ſo merito
pᵐ ī oī gne ē id q̄ ē mag tale. gᵒ pr̄ mag
ē ꝑ ꝑcē ꝑceſſiōis. gᵒ ī ſpirando mag hꝫ
toꝝ pn̄ pr̄ q̄ filiꝰ. Sꝫ ſo de di. no. pr̄
fontana ditaᵗ. filiꝰ q̄ ꝛ ſpc̄ de igne diuinis
ſinaꝫ diē ꝑ pululatoꝝ dine pᵗ ꝛ ſicē flores
ſꝫ ſoꝝ ꝛ ſtipes mag mī ī ſlue q̄ q̄ gᵉ.
Rñ dꝫ ē q̄ ī libolo le q̄ ī diſ ꝛ ē mā n̄
mī. Pᵗ hᵃ oſcē mā ead uirtute q̄ q̄
hr̄ ñ dicē m̄ plene agē q̄ ī ꝛ ab ead uirtᵉ
immutabili ſe hñte ñ ꝯ ḡ ꝫ acᵗ mag ꝛ mī
plene. ſꝫ ille ead uirtute q̄ hꝫ pr̄ ī ſpirando
hꝫ ꝛ filiꝰ. gᵒ ꝛ. Pᵗ filiꝰ ē pr̄ ꝑ ſilis ꝛ ꝫ ſꝫ
dꝫ. ꝑ. de tri. c. vii. ſꝫ n̄ eet ſi ſpirart
mī plene q̄ pr̄ gᵒ ꝛ. Ad pᵐ dr̄ q̄ ꝑ q̄ dubi
tat. ſpc̄. ſ. mag ꝑcede a p̄re q̄ a filio ē q̄
uirtᵉ ſpirandi hꝫ filiꝰ a p̄re pr̄ aut a ꝑp
q̄ unū q̄ ꝛ ꝛ mag. eet q̄ toīs ignariſ pr̄
mag ꝑcede a p̄re q̄ a filio. id ſꝫ n̄ ꝑ ꝓp̄
ꝑoīm ꝑ ſcā apebit uirtᵉ qoīs. ad gᵒ ꝑ
ꝑoīm illā uīe n̄ hic n̄ ī hui ḡ hūt ordinē
ꝑ ſe ad ſe ī unē. q̄ n̄ ē unū pᵐ q̄ nordiet
ad pᵐ. ꝑ ſꝫ q̄ ꝑo illa ꝑo ṫ ꝑ ſe ñ ꝛ nullis
cū ca q̄ ſit ꝑ acis ꝑꝫ ñ eē ꝛ ſeparabilia
ſꝫ n̄ ſunt eē ordiē ꝛ ſꝫ talia n̄ ſit ꝑ ſe ꝛ
ꝯiul ordo. ꝑ ſe q̄ ordiē ī diuīſ eidꝫ ſpc̄
ſ q̄ hiᵒ rep̄it n̄ ꝑ ſimī. n̄ ē ꝑ ſe ead ſꝫ
n̄ om̄ coꝝ q̄ ſūt unū ī ſpc̄ ſ illa ſꝫ ꝑ ſe

ordiē ꝫ hēe n̄ poſt. q̄ ſ q̄ ꝑ talia n̄ ꝯūt. ſꝫ ꝯ̄
coꝝ ꝑ ſe ē ſ eē ex oñ q̄ differūt. ū. n̄ gᵒ ꝑoīm
illā ī telligi hꝫ de eis ī q̄bꝰ repīt n̄ ſpēc̄ diuīſ
n̄ ſꝫ ītelligi pᵗ ꝯ hūt q̄ pcīe ſūt diuiſa. nā
ſic de hiſ q̄ ꝯ ūt ī una n̄ ſpc̄. ꝑoꝫ illā uiſꝫ
n̄ diuiſ. q̄ ī ea ꝑ ſe ꝛ ꝯuīlir ordo ī nūm n̄ ꝫ.
ita de eis q̄ ūt ī ū alī ū mit uᵗ no
pᵗ ī q̄ ſ q̄ hiᵒ ſꝫ ordo ut ex eo loquiᵐ eē ūſ.
ꝑ pᵐ n̄ ꝫ ī gᵉ ſ gnmᵉ ē calidꝰ ꝑ igne
gnāte. gᵒ gnāſ ē mag calidꝰ. nā ē gignēs
ꝛ gnitū ſūt eidꝫ ſpēi ꝛ talia ꝑ ſe ordiē ad ſe
ī unē n̄ hñt n̄ oꝫ ꝑoꝫ illā ordiē ꝑ ſe rep̄
tīte ī ſꝫ ū ſꝫ ꝑ ſ. n̄ ualꝫ ī ē calidꝰ ꝑ
motū. gᵒ motꝰ ē mag calidꝰ. q̄ ſ ſoꝝ ca
lidꝰ motꝰ ꝛ calēfētū illatū ūmit. ꝑo
gᵒ dcā n̄ ualꝫ ī pcīeꝰ ūmocaſ ꝫ ī pcīe ꝯ
noiſ. ꝛ ꝛ ē unde gnō ualent ī analoḡ cū
ſit diuiſi m̄oi analoḡ. ſolū ī hiſ ꝑ ſe ualꝫ ī
q̄ ꝛ talia una n̄ rep̄it. alī tn̄ ꝛ q̄. q̄ ī mo
ꝑ ſe ꝛ q̄ eē ſꝫ. ſꝫ q̄ ꝑ ꝑncipatoꝝ ꝛ ſordinē
ad pᵐ. q̄ ſolū ī hiſ rep̄it ordo ꝑ ſe ſ n̄ ꝛ ūna.
q̄ ſꝫ ūmit ī ūna analoḡ ꝛ ſ gᵒ
ſ gᵒ ī ūnā q̄ n̄ rep̄ti ī oībꝰ ill. ſꝫ n̄
pᵗ eē ꝯuīl. ſolū. q̄ ꝫ ī eis n̄ eē toꝫ ꝫ.
illā ſꝫ ſ ſꝫ ꝫ. ſꝫ ꝯ ſꝫ. n̄ ꝑ ꝑncipatoꝝ
ſolū q̄ ꝫ ī ea n̄ eēt ꝑ ſe ꝛ ꝯiūcꝰ ordo. q̄ q̄ ſ
ē ꝑ ꝑncipatoꝝ ꝑ ſe ꝛ ꝑ ꝫ ordiaᵗ ad pᵐ q̄ ē ꝑ
eēm ñ ad pᵐ q̄ ē ꝑ ꝑncipatoꝝ. gᵒ tal ꝑo ſꝫ
ī ſicubꝫ ī hūt ꝫ ūna ūn. q̄ ꝑ unū hꝫ eē ꝑ ſe.
ꝛ q̄ eēſꝫ. ad ꝫ ꝑ ꝑncipatoꝝ ꝛ ſꝫ ꝫ
ꝑoīm dā. n̄ ſolū hꝫ ī ſꝫ ī oībꝫ. ſꝫ ē ꝑ ſe ñ.
cū ꝑ dicatū ſit qᵒ dām de īde ſꝫ. nā ſꝫ huma
n̄ rep̄it ī ꝑ libꝫ ſ analoḡ. q̄ ī mo ꝑ eēm
ſꝫ ꝑ ꝑncipatoꝝ. cū ī eis n̄ rep̄at eē ſꝫ
q̄ ex ꝑo noē hꝫ pᵗ. q̄ ꝑncipare id ē q̄ ꝑ ꝑ
aliēꝰ ſumē. ſ q̄ ſꝫ ꝑnciᵉ accipiᵒ ſꝫ q̄ eēꝫ
ꝑ ſe tale ē mag tale q̄ q̄ ē ꝑ ꝑncipatōm.
cū gᵒ dr̄. ꝑ q̄ unūq̄ ꝛ ꝛ mag. ſꝫ ītelli
ḡ ī ꝑoē ꝑoitos ſtatī cū ꝑ bari auditū.
q̄ ꝑ q̄ q̄ ſūt talia ē ꝑ ſe tale. ca q̄ ſūt
talia ꝑ ꝑm ſūt hᵒ ꝑ ꝑncipatoꝝ ut oñſū
ē ꝛ id ē eē tale q̄ eē mīꝰ tale. ꝛ ꝑ talꝫ
ꝛ ꝑ ſe tale q̄ eē mag tale. ſꝫ ſic ſtatī hꝫ
ī aſſentiūᵗ eē totū ē maiꝰ ſua ꝑte ſꝫ ꝫ
ī ea ꝑoitos ꝯ ſciuᵗ ī ſtatī applaudimus
hāc ꝑ q̄ unūq̄ ꝛ ꝛ mag. ſꝫ ꝫ ꝑ ꝫ
ꝑoīꝫ ꝯ ſcīuꝰ. ē gᵒ dcā ꝑo nō ſolū
ūa ſꝫ ī ꝑ ſe nō ī ſꝫ n̄ ē ꝫ. q̄ n̄ q̄ ꝑ ꝑ illoꝝ
ꝫ agnoſē ē tn̄ ꝑ ſe nō ſapientibꝰ gᵒ ꝫ
ꝫ ſūt cogite. ꝑ ſ ꝑoꝫ illā n̄ q̄
eē ī hiſ quoꝫ unā ē ꝑ ſe ꝛ aliud ꝑ ꝑncipatoꝝ
ꝑ eēm ꝑꝫ pᵗ. ut q̄ ignis ē ꝑ ſe calidꝰ
ꝛ mag calidꝰ igne ē calidoꝝ. q̄ eē ē calidꝰ
ē calidū. q̄ ꝑncipat ū ignis ſꝫ igne eē

magis calidum per se loquendo quam quod ignitum. [illegible] rursum

[illegible] per se reperitur in patre [illegible] quam in filio [illegible] participatione [illegible] magis [illegible]

[illegible] per se ad id quod est per participationem ut ignem ad ignitum [illegible] ignem ad ignitum [illegible]

[illegible] motum. [illegible] magis calidum quam calefactum [illegible] non [illegible] motus [illegible] calefit [illegible] magis calidum [illegible] motus [illegible] forte [illegible]

illa distinctio [illegible] innominata [illegible] per essentiam et per participationem [illegible] distinctio non est [illegible] innominata [illegible] magis [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ulterius, sicut [illegible] spiratio [illegible] filius et spiritus [illegible] procedit [illegible] filio [illegible] immediate [illegible] spiritus [illegible] pater et filius [illegible] unum principium [illegible] spiritus sanctus [illegible]

[illegible] anselmus in de processione spiritus sancti [illegible] pater et filius [illegible] spiritus sanctus [illegible] magis [illegible] unitatem [illegible] spiritus sanctus [illegible] magis [illegible] filio [illegible] patri [illegible] participatione

[illegible] in filio quod est [illegible] spiritus sanctus [illegible] pater et filius [illegible] immediate [illegible] procedat a patre [illegible] agens [illegible] principale [illegible] immediate agit [illegible] pater spirat [illegible] spiritus [illegible] immediate [illegible] solum [illegible] immediate [illegible] pater et filius sint unum principium [illegible] spiritus sanctus procedit [illegible] filio [illegible] immediate [illegible] patre [illegible]

[illegible] sicut [illegible] agens [illegible] ignis [illegible] sol [illegible] filius [illegible] producit [illegible] agens [illegible]

[illegible] agunt [illegible] unum agunt [illegible] pater et filius spirant [illegible] filius non spirat [illegible] patre [illegible] spiritus sanctus [illegible] procedat [illegible] patre et filio [illegible] amor procedit [illegible] immediate [illegible]

[illegible] si pater et filius non essent [illegible] spiritus [illegible] procedat a patre immediate [illegible] filio [illegible] processio distinctionem [illegible] agentia [illegible] agentium [illegible] effectum [illegible] causa [illegible] filius [illegible] procedit a patre [illegible] filio [illegible] producuntur [illegible] sic producatur

forte virtus ad agendum tantum. nam una et eadem forte
ignis que inducit particularis ignis producere ... sed non simili-
ter ... igneis. Circa secundum in agentia invenitur
quod unicum efficit et hoc unum quod a patre et filio. tamen ab uno
prius ad [illegible] procedit [illegible] adde patre et filio quod unicum ef-
ficit. quia non solum pater operatur sed filius et operatur filius
quam pater et filius. unde Iohannis v. pater facit hoc et filius
similiter facit. tamen operatur pater per filium. quia ipse est [illegible]
[illegible] vniversorum per quem facta sunt. Circa quartum sic sicut
unde quod illa eadem virtus quam habet pater habet et filius. sed
filius habet eam a patre. ideo quamvis procedit a filio in quantum procedit
ab ipso in procedit a patre. sed in quantum procedit a patre non procedit
a filio. ideo pater operatur immediate in quantum per illam eandem virtutem
per quam agit filius agit et pater cooperatur per filium. et sic quod
filius agit pater agit. ideo dicit filius operativa posterius
secundum augustinum lxxviii. quod q. xlvi. cum igitur spiritus sanctus proce-
dat a patre et filio non sunt plures spirantes sed non novum
[illegible] incarnationem. [illegible] se habent duo
[illegible] in productione spiritus sancti [illegible] se habent ut [illegible]
efficacius et dispositive. quia [illegible] filio non operetur spiritum
sed non operetur [illegible]
[illegible] filii [illegible]
ad productionem [illegible]
[illegible]
se habet pater et filius [illegible] in productione [illegible]
[illegible] ad [illegible] productione
[illegible] efficiens et filius et sic pater facit quod filius et filius ut
pater filius tamen operatur pater per filium. ita in productione spiritus
sancti non solum spirat pater sed filius et eundem spiritum producit
pater quam filius et similiter ut pater spirat et filius tamen pater spirat
per filium [illegible] per filium [illegible] aliis. [illegible]
processione spiritus sancti dicentes quod [illegible] pater facit hoc et filius
similiter facit. dicimus ergo quod cum spiritus sanctus procedit a patre per
filium procedit et a filio similiter sicut [illegible] a patre
per verbum [illegible] ab ipso verbo [illegible]
[illegible] tamen dicendum esse [illegible] processionem aliquam
immediatam solum aliquam immediatam tantum aliquam mediatam
et immediatam similiter in creaturis [illegible] possumus. nam cum e-
nim [illegible] ex [illegible] procedit [illegible]
[illegible] procedit [illegible] ideo filius [illegible]
[illegible] procedit immediate solum [illegible] mediate et immediate
immediate [illegible] operatur [illegible] ad productionem
[illegible] mediate [illegible] ille filius procedit [illegible]
[illegible] procedit [illegible] mediate [illegible]
[illegible] solum processio [illegible] filio [illegible] filius
[illegible] ad [illegible] productionem non oportet [illegible]
[illegible] solum [illegible] mediate procedere [illegible]
procedit a filio [illegible] quod procedit [illegible] ex parte
patris quando procedit spiritus sanctus a patre et filio. quia a filio procedit
solum immediate. a patre et immediate et immediate in
quantum spirat ipsum spiritum mediate [illegible] quod procedit a filio
procedit a patre cum filius hoc habeat a patre quod ab ipso procedit
spiritus sanctus et hoc innuit augustinus. v. de trinitate capitulo [illegible] [illegible]
spiritum sanctum procedere a patre principaliter procedit a filio [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
spiritus sanctus est et [illegible] a patre per filium. Ad [illegible] mediate
et immediate [illegible] quantum ad [illegible] quantum ad agentia.
[illegible] quanto agens est [illegible] tanto magis immediate agit
quia [illegible] virtutibus immediate [illegible] nisi sit supp-
[illegible] secundo in quanto agens est inferius tanto magis [illegible]
agit immediate. sed hoc non plene [illegible] possumus
addingere. nam mediatum et immediatum quantum ad [illegible]
nullo modo esse potest. cum eadem sit virtus patris et filii per quam spirat
quantum ad agentia est [illegible] quod divini non sic [illegible]
quia dicit quanto agens principalius tanto magis immediate
agit. [illegible] de immediatione quantum ad virtutem
quia esse non potest. Ad secundum dicendum quod pater spirat mediate et immediate
sed [illegible] non [illegible] quia non accipiuntur eodem modo ut [illegible].
Ad iii. dicendum quod mediatum et immediatum [illegible]
[illegible] [illegible] quia in illa reservatur tota virtus [illegible]
[illegible] effectus ut in sole non reservatur [illegible]
virtus. non in patre virtus solis. sed in [illegible] patre et filio reser-
vatur tota virtus et eadem per quam producitur spiritus. Ad quartum
dicendum quod [illegible] mediatorum et immediatorum [illegible] non potest
dissimilitudo actionis sed solum ordo originis

Deinde quaeritur [illegible] ad nato filio [illegible] quod ma-
gis [illegible] [illegible] sed videtur quod debeat con-
cedere. cum natum et non natum opponantur [illegible]
[illegible] quod neutrum concedit quia [illegible] est multiplex. nam si
nato dicitur [illegible] [illegible] est falsa cum [illegible] non sit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sed si nato dicitur [illegible] [illegible]
est affirmativa [illegible] quod nato filio [illegible]
[illegible] procedit spiritus [illegible] est falsa. sed non nato filio
procedit spiritus. [illegible] ad [illegible] nam [illegible]
[illegible] spiritus procedat prius a patre quam a filio [illegible]
quod filius prius procedit a patre quam spiritus [illegible] quod eadem [illegible]
negatur [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] ideo si
[illegible] concedit concedit [illegible] et si negatur negatur [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] est procedere plenius ad magis [illegible]
plenius procedit quod plura accipit a patre. magis quam
[illegible] [illegible] procedit spiritus sanctus non plura accipit
a patre quam a filio [illegible] [illegible] virtute procedit cum
procedit a patre quam a filio est eadem sit virtus [illegible]
ideo nec plenius nec magis procedit ab uno quam ab
alio. [illegible] spiritum sanctum procedere a patre principaliter quam pro-
cedere a filio [illegible] Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] originis procedit [illegible] est procedere [illegible].

Post hoc considerandum est [illegible] [illegible] magis spiritus sanctus
procedere [illegible] a patre et filio [illegible] [illegible]
[illegible] processionis filii ut [illegible] possit [illegible]
[illegible] spiritus sancti [illegible] [illegible]. primo quaeritur utrum spiritus sanctus [illegible]
[illegible] secundo utrum debeat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] primo duo [illegible] quia primo [illegible]
spiritus [illegible] possit [illegible]. secundo [illegible] [illegible]
filii et processione spiritus sancti [illegible] [illegible]. [illegible]
duo [illegible]. quia primo [illegible] quod [illegible] est. secundo [illegible]
[illegible] possit [illegible] procedere [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible]. quia primo [illegible] spiritus sanctus possit [illegible] [illegible]

natus. Secundo ibi: quaeritur autem [illegible] per Aug. quare non [illegible]. Circa istam
illam partem: cum autem, [illegible] quaerit cum spiritus sanctus non dicatur
genitus ut filius, quare filius dicitur procedens ut spiritus sanctus.
Et duo facit. Primo facit quod dictum est. Secundo ibi: adhuc. Sol
vit dubitationem tacitam ostendens non generationem esse spira
[illegible] non [illegible] ambobus, sed non processionis esse [illegible] solo
[illegible]. Deinde cum dicit: item, ponit [illegible] inter generationem filii
et processionem spiritus sancti [illegible] facit. Quia primo ostendit quod non sunt
sufficientes ad distinguendum inter ea. Secundo addu
cit distinctionem quam dat Aug. in libro contra Maximinum
[illegible] quia filius est a patre ut genitus, spiritus sanctus [illegible] sicut
procedens. Tertio dat differentiam inter procedere et genitum, ostendens
processionem quae est communis generationi [illegible] spiritui sancto
esse aliam [illegible] ab illo [illegible] modo. Secundo
ibi: ecce respondeo. Tertio ibi: quod autem quaerunt. Quarto ibi: de hoc
[illegible] non est dicendum [illegible] quaerit [illegible] spiritus sanctus [illegible]
dicatur ingenitus a duobus facit. Quia primo [illegible] et solvit
[illegible] per Aug. Secundo dicit Hieronymus esse [illegible] Aug. ibi: Hiero
nymus [illegible] facit. Quia primo [illegible] secundo
dicit per Aug. [illegible] spiritum sanctum debere dici in
genitum. Tertio dicit [illegible] Aug. in libro de trini
tate ibi: adhuc. [illegible] Aug. Deinde cum dicit: Hiero
nymus [illegible] per Hieronymum [illegible] quia post dicit Hieronymus
spiritum sanctum esse ingenitum. Secundo dicit [illegible] Hieronymus non esse contra
Aug. quia Aug. accipit ingenitum quod non est ab alio [illegible]
ab eo [illegible] soli patri. Sed Hieronymus accipit ingenitum pro
eo quod non est genitum [illegible] manifestatur [illegible] fuisse intentio
Hieronymi. Secundo ibi: sunt [illegible]. Tertio ibi: quod autem. [illegible] facit.
Quia primo adducit quandam distinctionem datam a Hieronymo. Secundo [illegible]
[illegible] distinctionis manifestat. Tertio ex manifestatione [illegible]
[illegible] concludit Hieronymum accepisse ingenitum ut [illegible]
[illegible] secundo ibi: ecce huius [illegible] finem lectionis.

Quia magis [illegible] in [illegible] distinctione [illegible]
de processione spiritus sancti [illegible] spiritus sancti non
[illegible] genitus dici debeat, ideo de his duobus quaeritur.
Circa primum quaeruntur tria. Primo [illegible] in divinis sit processio.
Secundo de [illegible] processionum. Tertio de [illegible] earum.
[illegible] quod in divinis non sit processio. Quia
procedere [illegible] ut ipsum [illegible] similiter
sed [illegible] est in divinis, cum [illegible] sit [illegible]
Secundo [illegible] procedere [illegible] in motu locali
[illegible] in divinis non est processio [illegible]
[illegible]. Tertio quod procedit ab [illegible] ab illo [illegible]
[illegible] et [illegible] esse [illegible] aliud [illegible] non sit [illegible]
quod [illegible] sit [illegible] ut [illegible] est per Aug.
de [illegible] ad [illegible]. Secundo [illegible] processio [illegible] ab aliquo
[illegible] si [illegible] in divinis non ponimus [illegible] in de [illegible]
[illegible] spiritus sancti quod [illegible] in divinis non esse [illegible]
Dicendum quod [illegible] est magis in [illegible] quod [illegible] processionem esse in divinis
[illegible] tamen [illegible] non possumus ita [illegible]
[illegible] per [illegible] in nobis [illegible] in nobis
[illegible] processio [illegible] ergo [illegible] dicitur
processio [illegible] in motu locali [illegible]
quod procedit [illegible] in motu locali [illegible]
modo [illegible] ex motu locali [illegible] est ad [illegible]

[illegible] distantia [illegible] in motu locali [illegible]
[illegible] ad [illegible] ut [illegible] hoc [illegible]
[illegible] processio [illegible] a motu lo
cali ad [illegible] motus, ut dicitur quod procedit ab al
[illegible] in [illegible] processio [illegible] est [illegible]
[illegible] in [illegible] sic [illegible]
[illegible] splendor procedit a sole et calor
ab igne quod [illegible] in [illegible]
[illegible] procedit [illegible] amor [illegible]
[illegible] non [illegible] processio [illegible]
est ad [illegible] quod [illegible] patris et [illegible]
filium procedere a patre quia pater est principium filii et spiritus sancti
ab utroque quia pater et filius sunt principium eius [illegible] solo
[illegible] non [illegible] nos [illegible] de [illegible]
[illegible] dubitamus utrum sit processio
[illegible] quod [illegible] est in divinis est
[illegible] simpliciter [illegible] est duo
[illegible] simpliciter distinctionem [illegible] non posse
[illegible] processione [illegible] necesse est [illegible] esse
[illegible] et processionem [illegible] talem processionem
intelligere possumus [illegible] quod processio in divinis [illegible]
[illegible] quia per [illegible] processionem [illegible]
[illegible] sic illa processio est [illegible]
[illegible] illa sit intellectualis [illegible] adeo [illegible] illam
processionem intelligere potuimus sic [illegible]
procedere intellectualiter [illegible] Aug. XV. de trini
tate [illegible] ad intelligendum illam summam [illegible]
[illegible] humanae [illegible]
se [illegible] in [illegible] non [illegible]
[illegible] ex quibus colligitur quod [illegible]
[illegible] alia excellentius intelligere
possumus [illegible] in divinis existit [illegible] in
telligere generationem filii [illegible] adeo [illegible] intellige
[illegible] per emanationem [illegible] ab intelligibili et pro
cessionem spiritus sancti intelligere potuimus per emana
tionem amoris ab amante [illegible]
[illegible] in divinis [illegible]
ab intelligente est distinctum [illegible] hypostasi
[illegible] est [illegible] intelligentis [illegible]
[illegible] hypostasis [illegible]
intelligentis [illegible] hypostasis
[illegible] subsistens [illegible]
[illegible] emanat non
est distinctum [illegible] in supposito quia [illegible] est [illegible]
[illegible] in eadem hypostasi [illegible] dat [illegible]
[illegible] dicere [illegible] in divinis [illegible] subsistens
[illegible] hypostatica [illegible] subsistens
[illegible] hypostasium et sic [illegible] de [illegible]
[illegible] sic intelligendum est de spiritu
sancto [illegible] ad [illegible]
quod [illegible] procedere magis [illegible] in divinis
[illegible] procedentium [illegible] in nobis [illegible] amoris [illegible]
[illegible] hypo
stasis est [illegible] procedens [illegible] distinctum ab eo a quo

procedit. tanto maior processio erit in deo quam in nobis. quanto procedere magis competit ypostasi quam nature. et ideo procedens a suo principio sit distincta secundum ypostasim in nobis et ubique tamen non sit per se subsistentes et habentes ypostasim. patet ergo quod necesse est ponere processionem in divinis. quia illa processio in intellectu dicitur secundum modum intellectualem nature et quia in processio magis proprie requiritur quam in intellectuali creatura. Sed ipse arguit nono. quia deus est actus purus sine potentia et eo ratio speculandi ratione generationis ipse quod est in ipso sapientia cum quantitate et magnitudo sui continentie. ita est in processio sine motu. ideo quamquam omnis processio ex motu vel non ponimus. ideo esse distinctionem et separationem talia vel non ponimus. Ad primum dicendum quod per se competit processioni nisi ratione quia motus non talia ponere in divinis non oportet. Ad secundum dicendum quod sicut ponimus in speciebus sui generis et ipse intra sapientiam sui analogice ita ponere possumus processionem sine motu. Ad tertium dicendum quod ad ponendum processionem in divinis non oportet ponere causam sed sufficit ponere principium. Ad quartum dicendum quod quamvis intellectus de principio diminutione non de principio originis quapropter ex nobis sunt aliter non sit de divina hec principium. quia principium non est unum incipientis. sed quia sufficit ponere principium originis ut salvemus ibi processiones. auctoritates autem non est ad propositum.

Secundo queritur utrum in divinis sint plures processiones realiter differentes. et videtur quod non. quia ut habitum est relationes sicut in divinis non plurificantur. sed ergo ut processio processioni sicut ut filiatio filiationi. Sed non possunt esse plures filiationes. ergo nec plures processiones. Preterea si sunt plures processiones. hoc non est nisi quia una accipitur per modum nature alia per modum voluntatis. Sed est voluntas sicut et nature cum possit esse et non esse nulla processio erit per modum voluntatis. ergo solum erit processio per modum nature. Preterea minus est modus concludendi [illegible] in non ut videtur [illegible] sup. vii. physicorum. cum ergo ponere processiones in divinis oportet non non erit nisi una processio. Preterea in divinis non sunt nisi substantia et relatio. sed ergo processiones differunt vel differunt ratione vel ratione relationum. ratione sive non. quia secundum absoluta non est distinctio. Preterea relationes non. quia secundum modum intelligendi relationes sunt ad processiones. non ergo faciunt distinctionem in eis cum posteriora prioribus necessitatem non imponant. Preterea distinctio in divinis est per oppositionem. sed processiones ad se invicem oppositionem non habent. ergo realiter non differunt. In contrarium est quia si processio spiritus sancti esset processio spiritus sancti esset processio filii. spiritus sanctus esset filius. cum ergo realiter distinguantur spiritus sanctus a filio realiter differunt processiones eorum. Preterea magis illa concedit generationem filii esse processionem et non generationem filii esse aliam a processione spiritus sancti sed hoc non esset nisi essent ibi plures processiones. ergo etc. Respondeo quod aliqui sic dicunt quod in divinis sunt plures processiones propter pluralitatem modorum procedendi quia unus est requirere processiones per modum nature et per modum voluntatis. Sed iste statim si patet quia non tamen sola ratione differunt modi in divinis

ideo ipse sic processiones vel realiter differre non possunt. Preterea omnium sunt que spiritus sanctus non distinguitur a filio nisi ab eo non emanaret sed competit ei procedere per modum voluntatis. filio autem per modum nature. Preterea sicut isti aliter dicunt quod processiones in divinis distinguuntur eo quod una est ab uno alia est a pluribus. quia generatio filii est a solo patre. processio spiritus sancti est a patre et filio. et ideo sed una alia realiter esse distincta. Sed sic innuit se est eo quod non est per se. quia spiritus sanctus procedit a patre et filio non in eo quod plures sed in eo quod unum ut dicit Augustinus. ideo processio spiritus sancti et procedere ab uno et a pluribus in eo quod unum per se sunt decantum. Preterea sic ideo ad istud dicunt alii quod hic processiones distinguuntur per ordinem ergo quod velle habet ordinem ad intellectum. quia non potest intelligi quod aliquid sit velle nisi est in sit intellectum. sed processionem spiritus sancti que est per modum voluntatis habet distinctam a processione filii que est per modum intellectus. Sed iste modus sufficiens quantum ad ordinem requirat esse non potest. cum intellectum ad velle realiter differat non quia sicut dicatur intellectus in intellectu et velle realiter distinctio vel ordinem non esse sicut intra processionem per modum intellectus et per modum voluntatis procedendi quare est in principio de hoc. Unde quamvis iste processiones habent sint distincte. Ideo habere contra eam conatur similiter assignare. quia hic processiones cum inducuntur in partem quam motus et motus recipiant speciem a terminis distinguuntur ut eorum termini sunt distincti. sed non ideo sufficienter est in processionibus dicere potest sine immo non ipsas procedere. ideo ipsa sicut per processionem concurrant terminorum tamen secundum quod sunt non distincti sunt cum dicitur quod motus distinguuntur per terminos. ideo quod sic est motus non est in intellectu dealbatio secundum quod suppositum habet rationem sed secundum quod formam ut dealbari et denigrari specie differunt. Sed non ratione motus ut suppositum habet rationem. sed ut formam. nam duo supposita eiusdem speciei huius motibus mutari possunt ut Sortes et Callias et ut supposita diversorum generum ut homo et lapis. quia si Sortes albescat et Callias denigretur non erunt hi motus eiusdem speciei. quia supposita mobilia in specie differunt non diversorum generum. si supposita quibus competunt tales motus generice differunt. ideo ergo cum quia secundum distinguuntur quantum motus est. quia albedo et nigredo per quam hi motus acquiruntur specie differunt. cum ergo ponere processionem in divinis oportet non secundum istum modum procedendi non est nisi una processio in divinis. Preterea sicut nos quia tota distinctio in divinis per relationes sunt ut patet per Augustinum in multis locis. ideo si processiones in divinis realiter distincte sunt hoc esse non potest nisi ratione quod relationes eis sunt. vel sunt secundum quod ad relationes quibus ad invicem modum intelligendi ordinantur in quibus ut ibi distinctionem imponere possumus. Ad cuius evidentiam advertendum quod in divinis supposita per se realiter distinguuntur per relationes oppositas. oppositione quarum relationes in quibus sunt ea per quam differunt seipsis distincte sunt. Sed quando in origines ut relationes sunt habent esse distinctas dubium est cum relationes disparata sunt

Nota

in parte intelligitur. Ideo non, quia non etiam in quibus tales re-
lationes sunt realiter differentes ipse realiter distincte non
essent. Relatio enim aut esse in actu debet intelligi prout vel sicut in radi-
ce, vel sicut in radice et fundamento, vel tamquam in suppo-
sito. Primo modo in divinis filiationes esse in essentia, secundo modo
in filio. Si ergo relationes disparate realiter differentes
vel oppositae in quibus sunt realiter esse distincta vel radi-
ces in quibus radicantur realiter differre, sed [illegible]
quia hic secundus tactum est. Inde est supposita non re-
cipiunt distinctionem secundum modum diversorum suppositorum
in quibus est divinum esse, sed magis secundum modum
unius suppositi competit unum esse. Quia omnes
divine persone sunt idem secundum esse, cum non sit ibi nisi unum esse. Nec
tamen dubium est [illegible], quia in eodem creato supposito
est unitas secundum ypostasim et pluralitas secundum [illegible]
pluralitatem nature, ut quia in creato supposito est quod non libe-
ra quantitas possit esse plures relationes nisi sicut
disparate, ut ratione magnitudinis dicatur equale,
ratione qualitatis simile. Inde est pluralitas suppositorum
et unitas nature. Ideo in pluribus suppositis divinis possunt esse
plures relationes secundum pluralitatem suppositorum. Sicut in
uno supposito humano possunt esse plures dispa-
rate secundum pluralitatem nature extendendo nomen nature ad omnem
essentiam vel formam. Sicut ergo in pluribus suppositis non
in uno supposito creato possunt esse plures [illegible]
et quia supposita divina realiter distincta sunt, sed sicut in
eis una non plures processiones vel esse potuerunt nisi sicut
si disparate secundum realem distinctionem suppositorum. Ad ultimum
cum secundum aliquid quod licet processiones dicuntur et sunt oppositionem non
habent distinctionem, quia habent esse in suppositis realiter
distinctis secundum relationes appositas, ipse realiter differre
potuerunt. Patet ergo quomodo processiones in divinis realiter
plurificantur secundum quod relationem in parte parit circa quod ad
relationes ordinantur secundum modum intelligendi. Sic distingu-
untur secundum quod ipse relationes differunt. Nam sicut differt
filiatio que est proprietas relativa qua habet filius ex eo
quod procedit per modum generationis a patre, spiratio relativa
spiritus sancti qua ipse habet ex eo quod procedit per modum spi-
rationis, sic processio filii differt a processione
spiritus sancti. Qualiter autem hoc sit et quomodo ipse relationes in divinis
realiter distinguuntur in sequenti plenius patebit. Ad primum
dicendum quod processiones in divinis [illegible]
quia unica processio sunt tamen dissimiliter quasi ad non [illegible].
Quia nulla [illegible] ad spiritum et sic sufficit ut in pli-
ficetur. Ad secundum dicendum quod licet non tam divina non committantur se habent
ad oppositum, quia ad bonitatem dei pertinet velle et
nolle. Patet spiritus sancti immutabiliter se habet, quia deus necessario
diligit suam bonitatem. Ad tertium dicendum quod in creaturis
quod omnia absoluta non consentiunt in [illegible] ut velle et
intelligere vel sunt [illegible] quia essentia ideo producit per mo-
dum [illegible] ut [illegible] modus communicandi
[illegible] quia non ad unum determinatum est. Inde non velle est
idem quod esse et non [illegible] idem quod non est procedens per modum
voluntatis sed potius [illegible]. Ad quartum dicendum quod processiones

differunt ipse relationes, quia sunt ipse relationes. Et
possunt dici ut quasi dicunt quod relatio divina licet ratione in relatio-
ne modo intelligendi sequatur originem, ratione tamen quasi antecedit
procedere. Ad quintum dicendum quod licet ipse processiones dicte non
opponantur, pertinent tamen in quibus tales processiones sunt op-
positionem habent. Unde non si spiritus sanctus non procederet a filio, quia
non referretur ad ipsum secundum relationem oppositam, processio
filii non distingueretur a processione spiritus sancti.

Tertio queritur utrum in divinis sint plures processiones quam
due. Et videtur quod sic. Quia emanationes in creaturis
sunt ordinate ab emanationibus patris, sed in creaturis reperiuntur
plures processiones quam due, ergo et in divinis. Preterea quanto ad-
est simplicius tanto in pluribus reperitur, quia magis infinitum
et minus determinatum ad unum. Ergo cum plura erunt suppo-
sita divina quam omnia supposita creata, quia ipsa [illegible] divina
et simpliciora non creata. Sed sicut esse [illegible] non in creaturis
plures processiones quam due, ergo etc. Preterea sicut non humana ubi
in pluribus suppositis invenitur secundum pluralitatem nature, ita
non divina in pluribus suppositis esse licet secundum pluralitatem
respectivam. Sed cum deus sit quodammodo omnis in [illegible]
[illegible] processus infinitum ut velle [illegible].
Ergo infinite poterunt esse divine persone. Sed hoc non esset nisi
essent plures processiones quam due. Ergo etc.

In contrarium est quia secundum fidem unam non est nisi trinitas personarum,
una non procedens et due procedentes. Sed cum sint due
solum persone procedentes, due tantum erunt processiones.
Ergo etc. [illegible] emanat vel emanat per modum
voluntatis vel per modum intellectus. Sed iste non sunt
nisi due emanationes. Ergo etc. Responsio dicendum quod processiones
[illegible] plurificari dupliciter intelligi potest: vel secundum numerum vel secundum
speciem, ut in specie et numero ponere possumus. Secundum numerum
plurificatio in esse non potest, nam ad processionem tria
requiruntur: primum quod procedit, aliquid procedens et [illegible]
[illegible] istorum arguitur [illegible] processiones possimus
plurificari non posse repugnat. Nam si principiis
productis [illegible]
[illegible] intelligi potest [illegible]
emanat [illegible] ut ab uno patre plures
filii [illegible]
sit alterius [illegible] filii
emanare [illegible]
[illegible] plures filii [illegible]
modo [illegible] non
distinguerentur, cum una non sumat originem ab alia.
[illegible] processione spiritus sancti [illegible]
divine. [illegible] ad [illegible]
esse [illegible] plures [illegible] procedant ab uno [illegible] persone
non una ab alia [illegible] originem [illegible]
modo [illegible]
[illegible]
productiva [illegible] absolutum [illegible] supposita
esse [illegible] supposita [illegible]
producit [illegible] debito [illegible]
producta accipit [illegible] oppositionem

ad illam nisi non est eodem modo cum quo est in producente et in producto
sed cum opposito. Igitur secundum illum modum productionis quo sic
procedentia dicitur productum solum secundum denominationem sed non
oppositam quare secundum rationem oppositam convenit. Ex hoc patet quia per
per modum generationis solum gignitur et numquam gignit
vel per modum spirationis solum spiratur et numquam spi-
rat. Non igitur oportet productum per naturam posse esse in divinis
plures processiones modo differentes nisi in ratione actus
productionis. Nam cum huius actus rationem significet quia
aliter in divinis plurificari non posset et rationes sibi
secundum unum differentes plures in esse non possunt ut pro-
cessiones secundum eundem modum procedendi vel plurificari potuerunt
sed [illegible] repugnat pluralitas productionis. Nam ut sunt sicut de-
claratum secundum unum modum producendi non est nisi una in
divinis. Igitur quia processiones in divinis secundum unum plurificari non
possunt sed secundum [illegible] plurificari non possunt potuit. Sed illa
plurificatio numerum binarium non excedit. Nam secundum Augustinum
xv de trinitate capitulo xviii inseparabiliorem trinitatis
[illegible] quod sit trinitas in unitate [illegible] trinitas in unitate
nostra [illegible] inseparabiliter amoris [illegible] admittere sed hic
esse [illegible] quod non tunc sequitur [illegible] ut [illegible]
esse et velle. Sed hos igitur duos actus plurificabiles
processiones in divinis [illegible] aliqui tradunt [illegible] erunt igitur
in divinis duae processiones tantum secundum duos nominatos actus.
Ad primum dicendum quod non oportet tantam diversitatem dare in causatis sic
[illegible] non oportet tot esse emanationes [illegible] sint
emanationes [illegible] dato quod una emanatio
sit alterius extra. Ad secundum dicendum quod quamvis quod est simpliciter
[illegible] in pluribus reperitur secundum causalitatem non secundum praedicationem
sed non oportet quod plura sint supposita divina quia alia alia
supposita licet plura [illegible] plura esse posset. Quod
ad aliud. Ad tertium dicendum quod [illegible] solum non multipli-
cat [illegible] divinas processiones [illegible] ta-
lis si multiplicatur in infinitum. Sed [illegible] exigit
trinitas personarum et dualitas processionum.
Deinde quaeritur de processione spiritus sancti utrum possit
dici generatio. Secundo utrum spiritus sanctus debeat dici genitus. Et
[illegible] duo. Primo utrum debeat dici genitus.
Secundo dato quod non utrum possit dici ingenitus.
Ad primum sic proceditur. Videtur quod spiritus sanctus possit dici genitus.
[illegible] secundum Augustinum vi de trinitate capitulo ii filius est eo ima-
go quo filius. Igitur [illegible] imaginis
competit ei [illegible] filii. Sed secundum Damascenum [illegible] capitulo [illegible] ima-
go patris est filius et imago filii spiritus sanctus. Igitur spiritui
sancto competit ratio filii [illegible] imaginis. Sic
[illegible] filius [illegible] genitus [illegible] generatio est mo-
tus ad [illegible] si processio
sua spiritus sancti [illegible]
dicitur generatio [illegible]
[illegible]
[illegible] spiratur est generatio
[illegible] spiritus sanctus [illegible]
[illegible] processio spiritus sancti sit spiratio [illegible]
[illegible] processio dicetur generatio [illegible]

genitus. [illegible] Augustinus ad Orosium xxv de trinitate
capitulo xxvii [illegible] quod ait spiritum sanctum non debere dici genitum.
Praeterea secundum unum modum procedendi in divinis non est nisi [illegible]
ut [illegible] est [illegible] sed filius procedit per modum generationis [illegible]
genitus. Igitur spiritus sanctus non dicetur genitus. [illegible] dicendum quod in divinis
ut [illegible] est non est [illegible] praelationis sic [illegible]
[illegible] distinguuntur [illegible] dicatur non dicitur. Igitur [illegible]
[illegible] sint distincte [illegible] relationes [illegible]
[illegible] tales non est dicatur [illegible]
[illegible] relatio filii quia eo est filius quo genitus.
[illegible] non dicetur spiritus sanctus [illegible] capitulo [illegible]
[illegible] divinas distinguimus [illegible] generationis [illegible] proces-
sionem. Non igitur spiritus sanctus dicetur genitus. Si procedens
[illegible] procedentem per modum amoris non operans
[illegible] per modum intellectus [illegible] investiga-
[illegible] Nam [illegible] considerare ut [illegible]
[illegible] per generationem [illegible] Nam generatio [illegible]
[illegible] respectu esse. [illegible] generationis modo [illegible] generationis
[illegible] in [illegible] generatio [illegible] generatio respectu
esse [illegible] generationem [illegible]
ut [illegible] factum sunt [illegible] ut dicatur genitum [illegible] per generationem
acceptum esse [illegible] de [illegible] gignitur [illegible] habet esse
[illegible] hos modos ad [illegible] procedit ad [illegible]
[illegible] volens [illegible] potuit [illegible]
[illegible] locum. Procedit [illegible] ad [illegible] per generationem
[illegible] accipit esse quantum ad [illegible] modum [illegible] habet
esse [illegible] non esse [illegible] ad [illegible] procedit [illegible]
[illegible] difficultate non [illegible] est [illegible]
[illegible] procedit [illegible] difficultate [illegible]
[illegible] procedit [illegible] solum [illegible] dicetur
genitum [illegible] per generationem accipit esse ut [illegible]
[illegible] esse [illegible] non esse ut [illegible] sumus
filii adoptionis. [illegible] dare [illegible] filii
spiritus sancti [illegible] non [illegible] non potest dici geni-
tus [illegible] respiciat [illegible]
[illegible] nullo modo exit quomodo natus. Sed quomodo datus [illegible]
tangit Augustinus v de trinitate capitulo xiiii dicens cur non sit
filius et spiritus sanctus cum et ipse exeat sic in evangelio et
[illegible] exiit non quomodo natus sed quomodo datus [illegible]
ideo non filius dicitur quia non est natus sicut unigenitus nec
factus ut per [illegible] adoptionem nasceretur sicut nos [illegible] ignem nos
[illegible] genitum exclusit [illegible] spiritum sanctum [illegible]
[illegible] procedit spiritus sanctus sua processione
[illegible] dici non debet [illegible] investigandum [illegible]
est per generationis modum. Nam generatio est per modum [illegible] spiritus sanctus procedit
per modum [illegible] non dicitur genitus [illegible] tangit Augustinus
xv de trinitate capitulo xx distinguens spiritum a filio omnino
[illegible] filii voluntate non [illegible]
[illegible] voluntas spiritus sancti [illegible] ut [illegible]
[illegible] spiritus sanctus non esse genitum [illegible] procedit per modum
voluntatis [illegible] ex generationis [illegible] principio
[illegible] ad [illegible]
modus [illegible] est [illegible] dicitur [illegible]
est unum [illegible] genitus [illegible] ignem [illegible]

ul' q̄ ē unū ꝑ quādā ordīez. ⁊ tū ñ fiat unū
ꝑ ordīez ñ ex pō ⁊ actu ut ṗ dit. ph̄s. viij. mē.
or unū illoꝝ hēe uōꝫ act' ⁊ a° uōꝫ. po° ⁊ me ⁊
s' ꝓcedit filius aꝑe ꝑ mīe ī c° ꝓuctōe
seme uir ē. q. formale. antiū inst̄ū ut māxī
... a' ꝑ uiā gn̄onis ꝓcedit adnobꝫ nō
nū sē hēr ut passiuū ⁊ a° adiuctū. inueni
... duas ꝓcessiōes unā abuno supposito
ut ꝓcessione fili aꝑe. ⁊ aliā adnobꝫ ut ꝓces
sione .s. ab ytēꝫ. ⁊ hꝫ ꝓcessio filii debeat dici ge
ꝑatō. q̄ uni' abuno. ꝓcessio spc. s. aꝑe ⁊ fīo
ñ mēret tale n̄. tū nūs illoꝝ nō se hēt ut
q° actiū ⁊ formale. ⁊ a° ut passiuū ⁊ uile ⁊ istā
rōnē tangit aug'. v. de tri. c°. xxvi. ⁊ xxvij.
diceē eni si dicet' nat' eē spc. s. ꝑ potius
ꝓcedē; quā sicut ꝑe filius diceret' q absurdissimū
ē. filius aꝑe ulls ē duoꝝ. ñ patris ⁊ matris.
absit ut ut int' dm̄ patrē ⁊ dm̄ filiū taleāl
suspicet'. q. s. unū se hēt ut mile ⁊ pulsū
⁊ a° ut formale ⁊ actiuū. q̄ tn̄ una hēi ṗ ext
ā gēitū ex gn̄ōe ꝯse'. ná tū filius dece ñ hēt
q ue fiat ī adunū ut ad gēitorē. si amor ⁊
donū cū dese tendat ī a° ꝯperēt o' ꝑs ⁊ ad
illū aq° ꝓcedit ⁊ ad id īq. ⁊ qz spū. s. ꝯpetit
d' ꝑs cū ꝓcedat ut donū. ⁊ r° datis u'
ei c' fit datō. ex isto ꝑ argui ē possit q. ñ
ꝓcedat ut gēit. ⁊ ī ista mā tangit aug'. v. de
tri. c°. xiiij. q' oñdēs spū. s. ñ eē natū ꝑ
gēitū ait. q. ñ. de p̄re natū ē. ad p̄rē sol'
refert. ⁊ nō dr̄ p̄ris filius ⁊ nō ur. ... a' dat
ē ⁊ ad eū a' dedit refert' ⁊ ad eos q' hꝫ dedit. ita
spc. s. ñ tm̄ dr̄ p̄ris ⁊ filii a' eū dederunt.
s̄ ⁊ uir a' eū accepim'. ꝑꝫ g' q ex ipo ꝑ'
... q' gēiat ē spū. s. ⁊ ñ gēiat' ī gēito ... s.
no ū gēiti ñ mēret. oñde uolet. aut ... ad
... q' ymago ꝑ' sūi d'. large ⁊ stricte ...
sumi dō ymagine. ymago ꝯpetit soli filio
... accipit aug'. c d'. q filius ē eo filius q° ...
mago large a' sumdo ut ymagis ꝯpetit
spū. s. ⁊ sic accipit dam. c d'. q spc. s. yma
go filii ... ī ista ymag' patebit ... ad ...
q filio ... ex suo m° ꝓcedendi hēt q ... s'
ñ p̄ris amor a' sit spc. s. ex suo m° ꝓcedendi
... hēt q ei ... ñ nolūtas. ... q ē amor
diu'. q ... ē id uelle q eē ⁊ ñ q nolūtas
ñ g' suffic ... q a'd dicat' gēitū q ei ...
aut ñ ... si ... ex suo m° ꝓcedendi
q spū. s. ñ ꝯpetit ... ad ... q ubi diffi
ñ a nō ⁊ ab aliis ... hēt forte ...
tem q nō ... ñ ꝑ mod' n' ... n'
⁊ dico forte q ... ē plene ... uideo
a' ... id ñ q nolūtas q ꝓcedit ꝑ mo° ...
no ... ei ... ñ ... no ... ...
... q ille mo° arguendi ñ ualꝫ ...

q sūt ꝑ se. q ñ ualꝫ albū ē musicū. g° albe
do ē musica. q ē a° d albū q ñ ē musicū. ita spi
ratō ē gn̄ō. ñ ualꝫ si spiritus ē gn̄ās. q eē a° d
spiratus q ñ ē geniaus ut filius.
Credo quē ut spc. s. possit dici igēit' ⁊
ñ ... p uo ... q accidit spū. s. eē
igēitū. Ip' gēitū ⁊ igēitū sūt ī ... op
posita. ... ī mediatōe ... po
g° si spc. s. ñ ē gēit' ē igēit'. Ad p' ...
... ⁊ ... gēitū ⁊ igēitū ...
... spc. s. ñ ē gēit' ñ igēit'. ... ñ ē gēit'
g° ē igēit'. Ad ... ꝯtradicia sibi ad nega
... affirmatā. de ...
... ꝑuato. g° ad ... ñ ē gēitū
... ē igēitū ... Augustin' ē
q ... ⁊ alius ꝑ ... ñ g°
spū. s. ꝯpetit eē igēitū. Ad aug'. ad orosiū
⁊ xv. de tri. c° xxvi. ⁊ xxvij. dicē spū
s. ñ eē igēitū. ... q ... nos
... spū. s. ñ eē igēitū si solū p̄rē. ...
dam. ... ait q solus filius gēitus
p̄r ē igēit'. solus filius gēit'. solus spc. s. ꝑ
ꝓcessibil'. ... aug'. ... ad orosiū
xv. de tri. ...
... q spc. s. ñ dicat' ... cū ñ possit
dici gēit'. ... ī uestigare ...
relatiuā. ...
... negōis. ... aug'. v. de tri.
c°. vij. ... ē ī eod' ... ī q nō ē ...
q negō ⁊ affirmatō ...
... collocat' ...
ē ... q' ... negōis ut
negōni ꝯpetat ... ex affirmatōe ...
... facit
... negōe ...
... affirmatō ē ī negōne. ...
... affirmatōi. ...
... negō ...
mod' ꝑuatōis q nō solū ...
... opposita ...
nō ...
q igēitū ñ dicet' ...
... filiatōi ... q. spc
s. ... ...
...
... cū filius ꝓcedat ꝑ uiā gn̄ōis. ī solo filio
... mod' ꝓcedendi ... ñ ...
... ī p̄re ... q solus filius
dr̄ gēit' ... ī solo filio
... ñ ... ī p̄re. q sol'
dr̄ gēit' ī solo p̄re ... oppo
... ī filio ut solus ... igēi
t'. ... errore. ... q
... disputātes cū ...

spc

i. procedat ut quod sub-
sistens de se

. quod

noie i gene itelligebat pter ii tm voce sep
timii qm ghetu ne dispn sol pt appella
tus e i geit. tcia ma ad hid e q efficacia
negois. na s regula logicor pl negat
nego q ponat affirmato. id li spe. s. si dica
t genit. q p gnonem no hit ee ut filii ii hit
ee p ii ee ut nos. ii tn gced q sit igeit
ne no solu neget abeo ee p no ee hee p
gnoz g'catu. h q ee q h. cz aba acceptu.
istis pret cas tagit aug. xv de tri. c. ix.
c. auctas hec i ista dicet. id n. tn hein
. s. ii dica genitu. dc tn ii au des igenitu
ne i ingenito vo ut dug pret i illa tinc itel
ligam z li qm ad p cum supta de pte re
latiq. na e primitas sic ille p's oppoit ge
natoi l filiatoi no gced spe i geit ne eiu
tm ee pt zillud l'duos q'ii sut dea aspi
ciam sic piter z li pt efficacia negois. q
pt genitu forte q's i tellige q aba ii acce
pisset q'a ii ee z addit. pt. n. sol appella
tus e i geit ii q's iscptis h i ghetudie
disputam eni z li q ad detoris rectori. dica
li spm. s. spe loq no dica tn genitu ug tn
appeat uti a'q ui possit dici i geit. no
tand q g ad psens i genitu dr. pt sic in
iustu. p q ii hit i se ulitec iust z s acep
i iustu ualde coie. na s istu mod lapis
poss dici i iustus. so q pt e sbm uitutis
iusticie ut e absolute h uiure z s op
i iquu q ii e sbm uitutis. cu ii hat aut
ut e absolute iusticiam. si mag absolute op
positi. z ie mo si ii e oio pp ut e qui usi
tat i tali ii. tn q hit i se qualitate oppoi
tam iusticie. z s i iustu sunt sump. ita
i genitu t dici posset. p q ii hit i se gnioz
passiue supra h filiatoz p q q's dr gent
su filius. z s i geigi e ualde coie supra.
so q ut hit i se h' aprietate relatiua uti
vel'om passiua l filiatoi. h q ii e absolute
tale pprietate z s i genitu z si ii sunt oio pp
tn aced pt magis ppe ee i genitu q hic hit
ee. q q est i genitu p ch t'm dr i genitu
pater mod ppe. ut q ii solu ii hit i se gnioz
passiue l filiatoz z ii e absolute tale pprietate
h q i se ppetate oppoita ut prinitate l ge
natoi actiue supra. p mo dr i genit spe. s.
q solu ii hit i se filiatoi ul gnioz passiue
e tn absolute hiis pprietate ut a filio tm
hit i se prinitate ei oppoita l gnionem actiue.
so mo dr q i genitu d'ma ee. q ut filig
toe reste ut a filio e tn ii e i'tm. q ii e
pt abstinq ii gnat. tco pt i geig dr. q ii
i se filiatoi hit ut a filio pducit z hit i se pp
nitate filiatoi oppoita. exq aut q eu i geit

pter mod ppe supra tn i cludat spe. s. hic
vini illoz tii d'ma ee ii duo. pt oia tn z ido
spe. s. ualde large dr i genit dia ee mag
ppe dica pt i genit pt pter mod ppe i genit
dig dz. Ad p m d q i genitu l' ut magr ex
poit id sonat q ii genitu. z hiii i geit d'pt
ut patuit. Ad s. d q genitu z i genitu n
i mediate oppoita pnut i genitu id sonat q ii
genitu. ut dce possim q sint hnt mediu pdi
cable hnt mediu subiecte sic lapis. ii dr pp
ut iustus. ita spe. s. ut dr genit ii i geit.
Ad tm. d q pt s gcedit q cccq accipet
aba ee hec ee p ii ee. z ex h posset dici ge
nitu z io sic q'eqi e ut hit ee aba. l ii hit ee
aba. ita oe q e l'e genitu ul i genitu h li
ii e vm ue p pate p ad. q h spe. s. hit al
q'o ee z io ii pt dici i genitu z tn ii hit ee p ii
ee l ee p gnione ut possit dici genit. l ad q.
genitu z i genitu dnt de q h si i genitu accipit
pnu genito. Ad q m tn dd q. ...
... de pdito finito se ...
gtabli. na sic i eqle z n ii e eqle ii e
eqle. h ud ontue. si qui debet li eir ad
opotesi h. vii si poit oi sbi nega
tiu de pdicto finito z affirmatia de i finito
gtitur. na cccq ii e eqle z e q'd e ii eqle
h cu pdicto pnato li si gtitur. supponta so
la gsticia sbi. vii ug ualz li e a'o z ii e i tm
ut ii e iustu. g o e i iustu de lapide vine
dce q ii e iust. z q sit ii iust. h ii q sit
i iustus. tn si sit cu gstatia sbi suppoat in
apptitudo ad foim h q cduet debitas s
affirmatia de pdito pnato e alius gtitur z
dico s cduet debitas. q h omnia h' largo
mo posset hre ciuile iusticia tn q ii ppe
apt ad illa h sit q'd z no sit iustus z sit ii
iust. ii tn e i iust. q ut bon in mal p
cce. x. met. h de eo q e a'd z aptu natue
ee iustu z qn z quo h no e iustu ut e ii
iuhi e i iustu z q spm. s. ii openg gno
ii uali h no e geit ul e no geint q sic
p lium si mo uelcio z c. z geiturs
notad q ang i dic se nescire distiguere
it gnioz z pcessione pp dctem scie ii uale
pp dctem iu ii sufficere voce star q ii e
i statu aplicors h matous. id dicebat nes
cio ii ualeo. ii sufficio. Ite si id oe q est
de difficltae illa q fag io. dubitat q'duo
iub l hic nnn iub z. q ut ferr ii nat e pt
z spe. s. h i uenit ad ead diom sit oppo
z ii gtiduit i ide. g o male. d q h gcadat in
id s uoce ii gcadit i id sump q ali e ii nat
pt ali spe. s. ut patuit.
Pretq diligent z c. p q magister

q affirmatiua de pdicto pnatiuo
z affirmatiua de pdicto infinito
negatiua de pdicto pnatiuo se gnt
i gtabilitate. si est i eqle est
no eqle si no gtitur. z si
est no eqle no est eqle si ...

determinari de processione spc. s. eterna. si determinatur de temporali. et duo fac. quia primo uenatur hic processione. secundo quia prima ad talem processionem dz. spec. dat. l. dominum. iam dicit uere donum sic spiritum non est. ca. i. Hanc lupum. vrius. d. est primum duo fac. quia primo determinat de tali processione secundo. ibi ca. i. Nunc de spiritu s. ipsum. vrius. d. duo fac. est primum quia primo uenatur quando spc. s. temporaliter procedit. l. datur a patre et filio. secundo dicit uere per se procedere. l. dari a se ipso. ca. i. Ex sidius. in principio. vrii. d. ubi plenius lectio habetur. est primum duo fac. quia primo ostendit generum processionem spc. s. temporalem quia per uentum procedere spiritum s. a patre et filio. secundo determinat de temporali processione i dicit temporali. est quia tamen fac. quia primo ostendit aliquam temporalem processionem spc. s. secundo quia ex eo quod sic procedit processionem spc. s. secundo quia ex eo quod sic procedit dicitur dari ... uere datur i se l. solum iunctionis. est qui aliquibus datur. ca. i. Sunt et. ... hanc dicit. est primum duo fac. quia primo ... hec ... est aliquam temporalem processionem spc. s. secundo manifestat ... pauperes ... spiritum s. ... ... dilectionem ... et item de celo ... dilectionem dei. ca. i. ... de uno ... Sunt et. ... uere ... i se ... ... duo fac. quia primo ... solum eis dari ... oculum ... dicebat solum eis dari ... ... ca. ... est quia ... ... ca ... hanc ... duo fac. quia primo ... ... solum ... ... spc. s. ... ... duo fac. quia primo ... ... apostoli ... ... spiritum s. ... ...

Quia magister i textu est ... ... est spiritum processionem temporalem ... et datione ... ... duo querit. Primo utrum sit aliqua processio temporalis spc. s. Secundo utrum ponat numerum cum eterna.

Ad primum sic procedi. ... quod spc. s. temporaliter non procedat. ... processio est id quod procedit. si non ... temporalis. ergo nec procedit. ... processio est i dicitur ... ... accipiunt ... actus ... ... si omnis actus ... ... ergo nulla ... ... temporaliter procedit. ... ... ergo nec processio ... processio temporalis i dicit ... processionem eternam ... ... ergo totum ... eternum ... temporale ... ...

grior p se e ee. ut ulte ph. v. p hie. ee q n e [illegible]
sic e suppositor p forg id totu opoitu ee dz p
se e n for. h s q. ille q pe ee t oper grigu. to
go opoitu gruat n m iz forma. h g ioe ee
dz totu opoitu gruat e n totu p se totu n ac
capiat ee. q: expetit p a'd nouu ee totq p d
nouu ioe el q ei de nouo aduenit. exq appz
q spe. s. p dia de nouo pcede de nouo. lic
ee i a n q ipse spe. s. icipiat ee simp. si q
icipit ee i 1o nouo m. n d uo erat. s qlr uo
erat ex q apperit p quo ioe nouu effc dz spe
. s. pcede tepali. h ipse sit etnu. sic ho dicet gruari
tpali alb. si ei ex p tps aduenit albedo. i
si etnali. simili ho. [illegible]
. s. aduenit aliq nouitas no realis [illegible]
cadit [illegible]
[illegible]

Si filius [illegible] pcedit etnali. [illegible] pced tpal
[illegible] adiuncte [illegible] q sic d
natiuitas filii. Si filius n ascedo pce. g d et
e pcessio pi ioe spe. s. d pcessio ee potit.
[illegible] mag [illegible] spe. s. ee geina pcessi
one. h h n eet n una poter i [illegible]
[illegible] pcessioes [illegible] accipit
ee. g n sut due pcessioes. n duo pcedetes. h
id spe. s. q pcedit tpali pcedit tpali etnali
[illegible]
[illegible]

[illegible]

flam pcede i albedie ē q^o apcede i sanitatē.
q2 ū sanitas ē q^a aūa albedīs. ⁊ cē saniū ū ē cē al
bū q si adina tūffre nolis. hz i pcessioēz salua
re possim^9 exaccepcōe u^c ⁊ cē. q2 una p̄ pce
dendo alba q^a accipit alterāz cēnz. ita distic
tōm pcessionū i ponē nō possimu^9 fo distic
tōm tñ cē nī i ñ. q2 eād ē ū oīm tū ⁊ id cē. hz
si i distictōz poīm. hic ē distictas rōnes ⁊
p q^d ⁊ a^d cē relatū ex^s sima ut seq. q2 pcer
sio etna ⁊ tpal sit due pcessioēs. ē r^lo et
na ⁊ tpal ū indeāt^r eād relo. ipa q2 adinē
dū q̄ ē pbm. v. me^t. q̄dā ē r^lo fm re q̄dā f
rōz. relo fm re pōit ad iuēz e^rtmoz. relo f
rōm pōit ad ī uno e^rtmo solū fm re. ī a^o a^cp
mod intelligi. p^o in pz ref^r ad filiū. q2 pre
tōm q ē i ipo ref^r ad illū ⁊ filius ad ptem
eod m^o. s^o mō scibile ref^r ad sciaz. q2 ū p
rōz q sit i ipo reale. ū ptā q ē i scia b^rte re
f^r. h mō sacd^s q spc. s. ad obiu etnū re
f^r fm rē. sz ad ptām ref^r ut pz h^u ex
ūb aug^s v. de tin. c. ult. ⁊ q2 q ē f rōz ū
pōit i uum c eo q ē fm re. pcessio etna ⁊ p
cessio tpal ū erūt due pcessioēs. sz ead
pcessio d^r dūa. uā ut tpal d^r solū ei addz
q'dā r^s f mod intelligi q ū pōit i uum
ut possit d^r due pcessioēs. Ad p^m d^r q.
f q^d dicit plr^s q^s gen^9 uariant ad inuicē si
ut^r q^z sit q' reale. sz ut h^m ē pcessio
ut d^r tpal sup^9 pcessioēz etnā addit so
lū q^d rōis. l' possu^9 dcē q h^9 res rōis ū
faciūt g^9 ū spez ū uum p se. h reducūt^r
ad g^ua ⁊ spēs rea^z ill^z. io pcessio tpal
nō facit n^m c etna ū ē ip^e ū i g^e q^a ab
ipa f q intellib^z gen^9 ⁊ spēz poniē possim^9.
Ad s^m d^r q pcessioēs uariant^r f^m nōs sitū^m
⁊ q reale i pcce^te q^r ū ē i ppō^ito. Ad t^m d^r
q ū ē sile de natiui^te filij ⁊ pcessioe spc. s.
q2 natiitas filij respiē duo p^ri. q2 pcerz
uni^rz ut ē etna ⁊ tpal. hz pcessio spc. s. tā
etna q^a tpal respiē unū p^ri. io ū ual^z
q si illa dcedz q ista dcedit. Ad q^m d^r
q adee gemina pcessioēz ū q2 pcessioēs
ē duas f nūm h solū f modū.

Utrum dator spc. s. q̄rit^r ta. Ut ut sp
s. det f se ul solū f sua dona. Uo
ut^r dēr i oīb^z suis donis ⁊ ut p^r ut dēr
ip^e q sua dona ul e^gus.

Q p^m s^c pcē. uī^r q spc. s. so^m dēr f^m sua
dona. q2 ul ē i nob q p'us ū fuiat ū so
lū donū g^o solū donū cātū ē ⁊ q dar ū spc. s.
Ip q ē ubiq ū p^r cē ū p^9 ū fuiat. h spc
s. darēt f se spc. s. cēt alicubi ul p'us
nō fuiat q ē īlēt c sit de^9. Ip donū ē in
potāte c dar. h spc. s. nō p^t cē i potāte ⁊

uia g^o ⁊c. Ip pcessio tpal ū addit fm re
sup^9 pcessione etnā. h s^z pcessione etnā spc
.s. ū pcedit i aliq^d cātum g^o ū f tpale. si f tpa
le pcessione d^r dari. g^o f se nūq^d datur.
h solū fm dona. fm q̄ pcedit i cātā. Ip nō opt
legis pōit'm cē i cive. ad h q ut^9 civil^s ad
q^d idue ipm legis lator i cive existat. ē
g^o nō sit uidz i moras ul^s gt^a uita non
opteb^t spm. s. dator ē etiā uenire cē i hoie
ad h q ideo sit h^9 ut^9. hz ū dar^r spc. s. ue^ri i
q^b^z existit si sola dona ei^9 existūt i hoīe
f dona dabz. Quintū ē q. v. de tin. c. xv.
ul^r aug^s. q spc. s. dicit^r donū ⁊ datū. hz
h ū cēt ū f se dar^r. g^o ⁊c. Ip scbz ad ro. v.
q2 caritas di diffusa ē i cor. nris p spm. s. q
dat^9 ē u ob. Ite^o q'dā sic dicit q ū solū dar^r
dona spc. s. hz ⁊ ip^e spc. s. datur. q2 ū solū ad
r^lo ad dona ei^9. hz ⁊ ad ipm fm spc. s. q2 ip^e ref^r
ad cātaz f mod intelligi. eo q cātū p dām ei
rea^r ref^r ad ipm. hz i^d ū suffic. nā cū i cēsz ab
no f mo^m intellidi sit noua relo spc. s. ad cātu^ram
i q^a dono spc. s. datē^r q ū ē uum. io nō. q2 p
ppa z p^t^z spc. s. dari nob d^r uenari possum^9
p^o ex eo q spm. s. ⁊ pet r^o amoris. Ho ex
pfcōne donoz q ex ipo recipi^9. p^m s^c oūdēz. q2
q'oz liberali dat donū aliē dat ei ex eo q ult
ei bonū. ip q amor ē p^m donū. ē amare
sic id q uelle bonū ū scbz. fo rethor^c. ei^o.
de amore ⁊ q2 amor ē id q p^c dāt. spc. s. c
ip^e ⁊ pet r^o amoris f q sup^9 patuit. ipa
p^t spc. s. nob dabz. una g^o id q2 spc. s. p^t nob
dar^r q f h. ip^e d^r amor ⁊ ca ē una aug^s. xv.
de tin. c^o. xviii. q'ait q spc. s. dar^r nob ut
nos faciat di ⁊ pxi amatores ⁊ s'd^m q spc
.s. ū p^ie donū d^r ū p dilectōz. ⁊ id i e^ad. h.
c^o. ait q spc. s. p q^m diffudz i cordib^9 nris ca
ritas cū sit de^9 uocat^r ⁊ donū ip^e q ū ca
ritas i c^ll^a dicit ex q^o pz patē q2 q spc. s. cau
tādz amor pats ⁊ filij apte ⁊ filio nobis
dar^r. Ta uia ad donū. h ē. id ex pfcōe dono
rum fadē a^a oū der. Ad p^m d^r q h spc. s. ū
sit alicubi ū p^9 ū fuit. tn̄ a'cubi q^t nō
fuiat. ⁊ ip i^m inouator dari d^r. q i nouatz
spc. s. ē f mod intelli. lu nob a^r f rei ue^r
⁊ p h^r pz solo ad s^m. Ad t^m d^r q d^r ē donū. q
da. u. donū ē q ē ro dōandi oia dōa ⁊ h^9 do
nū d^r amor q ē p^m i uod' i q^o oia dāt^r. ad
donū ē q 9se id sic q ex amore dat. p^m
donū i q^o oia dona dāt^r. ad donū ē q 9fe
id sic q ex amore dat^r. p^m donū ū tn sit i
uiz extn^all q2 amor ū ē i amato h i ama
te. ⁊ ip h ū ē i potāte amāti ut ei^9 ē sit da
to. hz ē i ptāte dātis. ⁊ q2 spc. s. h^t roz amor
⁊ p^m donū. ū oz q h dat^r nob q sit i potāte

nera. nisi aliter dicere possimus quod sic distinguitur caritatem
esse in aliquo et amorem. sic distinguitur dari donum caritatis
et in caritate. nam est non detur nobis spiritus sanctus nunquam est in
nobis aliquid quod postea erit ex nunc quando accenditur dis
tinguitur ... idem donum ab aliis donis est ipse dil
ectio. caritas quod ... eius est luminibus ... potest
intelligi esse in actu eo quod continetur ab illo. sed spiritus
sanctus sicut dictum est non est in rebus quod contineatur ab eis. sed quia
continet. propter quod licet dona creata possint dici in potestate
eorum quibus dantur spiritus sanctus tamen non dicitur donum ex eo quod con
tineatur vel sit in potestate eius cui datur. sed potius quia re
cipiens tale donum continetur ab eo et est in potestate
dantis. unde dicitur xv. de trinitate c. xviii. quod est spiritus sanctus
sic datur homini accendit ipsum in dilectionem dei et
proximi cum habet ipsum et habetur eum in sua potestate.
Ad iiii. dicendum quod non oportet processionem temporalem addere super
naturam rei ut spiritus sanctus sedeat nobis. sed sufficit quod ad
datur per rationem cum ex tali additione pater et filius dicantur nos
amare vel dare nobis amorem suum qui est spiritus sanctus.
Ad v. dicendum quod illa diversitas quae est in unitate politi
ca et gratuita non est propter imperfectionem gratuite unitatis.
sed ex eo quod lex politica non est adeo cum unitatis politi
ce ut spiritus sanctus gratuite. ideo licet politica possit esse in
cive absque eo quod in eo sit lex et amor civitatis gratu
ita sive donum non est in nobis absque spiritu sancto propter quod ipse
spiritus sanctus nobis dari dicitur.
Secundo queritur utrum spiritus sanctus detur in omni dono et videtur quod
sic. quia spiritus sanctus est amor patris et filii. sed est primum
donum. cum amor sit id quod primo datur sed non datur post
absque primo etc. Praeterea apostolus omnia operatur unus atque
idem spiritus. sed ex hoc dicitur spiritus sanctus nobis dari quia operatur in no
bis sua dona. sed omnia dona operatur in omnibus donis
operatur. Praeterea quod tactum fuit ex hoc dicitur spiritus sanctus dari
quia novo modo intelligitur esse in nobis. sed
hoc est in omnibus suis donis gratuitis etc. Praeterea hec oratio in
amore divino et caritate. quia amor dicitur causa boni etc.
in rebus amor vero sive amor caritatis causatur a bonitate
rerum quia ex eo quod nos deus diligit boni sumus. sed eo
quod talia bona sunt ad ea dilectionem habemus. in rebus
potest esse bonitas absque amore caritatis et possit esse
absque caritate et per consequens absque spiritu sancto. sed nulla bonitas est in
nobis absque amore divino sed omne donum in nobis ...
... bonitatis. nullum ergo in nobis donum erit nisi ex
eo quod deus nos diligit. sed ex hoc datur nobis spiritus sanctus
quia deus nos diligit. ergo nullum donum sine spiritu sancto
datur. In contrarium est quia habentes spiritum sanctum sunt sancti. sed
aliqua dona conceduntur malis hominibus. non ergo in quolibet dono
spiritus sanctus datur. Praeterea fides est donum spiritus sancti sed habet esse in
aliquo sine caritate et absque eo quod detur ei spiritus sanctus ut patet per
Augustinum xv. de trinitate c. xviii. etc. Respondeo dicendum quod
ut distinguuntur dona. quaedam sunt cum quibus spiritus sanctus datur
spiritus sanctus sicut caritas gratia et huiusmodi quae habent sanctificare ani
mam. nam spiritus sanctus ad hoc datur ut animam sanctificet quod
ut tactum est et datur sive homini accendit eum in

dilectionem dei et proximi. quaedam sunt cum quibus non datur spiritus
sanctus sicut fides informis et opera huiusmodi et talia. quia eo
quod fides est informis est sine caritate et per consequens caritas
formas minime tenetur. et quia sine caritate non datur
spiritus sanctus et ipse sit caritas et talibus donis nunquam
datur. quaedam sunt cum quibus aliquando datur spiritus sanctus et aliquando
non sicut opera miraculorum prophetia et talia quae non
solum boni habent sed et mali. quia multi dicent domine
in nomine tuo demonia eiecimus quibus respondebitur
nescio vos. id est non approbo. propter malitiam eorum. Sed ...
sed quod cum gratia et caritate spiritus sanctus dari dicitur in hoc est quaedam
difficultas quae si non declaretur vel petitur quod est in primo
vel locutio est totaliter narrativa in verbis ... propter
sed ab aliquibus dicitur quod sic emanatio patris et cum ponere
tur patris. imme cum quis reducatur in deum. quia sicut
res a deo processit. ita in deum reducitur. propter quod emana
tio creaturarum a deo patri potest ad emanationem patris et filii. vel sic
quod exeunt propter ... vel quod reducuntur in ipsum tamquam
in finem. propter ... est donorum illum patris et emanatio
donorum gratuitorum. et quia dona gratuita sic perfectiora dicuntur
non liberum in se addita est sed illa propter quae reducimur in finem
et finem consequimur. sic vero in idem in illis gratuitis
quod gratuitum non consequitur gratiam in similitudine
speciei non in ultimo termino gratiam. solum ergo per dona gra
tuita dabitur spiritus sanctus quod solum per illa ordinamur in
finem et finem consequimur. sed id non videtur quod
per aliqua exeunt a deo ut apparet sic reducuntur in ipsum
ut in finem. propter quod per dona illa per quae accedimus
ut apparet accedere reducimur in finem. nam et alia
ordinantur ab eo quod sic susceptiva gratuitorum do
norum. unde ... in ... distinguitur bonum
et bonum ordinis. et appellatur bonum ordinis ...
sive quod ordinatur ad ducem sive ad deum et sic omnia
usque solum ... ordinantur cum non sit susceptibile
gratie. sic ergo bona gratuita ex hoc perfectiora sunt quia
per ea per quae ordinamur in finem. propter quod per ea per quae
gratuita nobis spiritus sanctus datur cum per omnia dona gratuita
in finem ordinemur per omnia dona dabitur spiritus sanctus. propter hoc
illud habendum quod conata sunt assignare causam diversas
esse quosdam modos speciales per quos deus est in omnibus creaturis
ut per potentiam presentiam et essentiam et per istos modos non potest
spiritus sanctus ... sed tamen quosdam modos specia
les per quos existit deus in creatura spirituali ut per cognitionem
et amorem. et hos spiritus sanctus datur. ita quod ...
tionis ex speciali donorum sint. nam ... novo
modo non quod specialiter habent esse. hic vero modus vel varia
tione ... quod corpore spirituale corporis non spiritus ignis
eo quod ... non ... ignis ...
spiritualis. et quia ... spiritus sanctus dari et talis ...
nitas non possit attendi nisi per quod spiritus sanctus specia
liter existit in rebus quod est per cognitionem et amorem
solum talia dona spiritus sanctus. ... et sic dicitur ...
etiam quod spiritus sanctus solum datur per quod contingit ... spi
ritu per cognitionem et amorem non tamen spiritualis est ...

datonis. quia nominas non solum actionem dei sed hominis
sed in p'dictis. nam est non sit due species eiusdem donationis
apostolus est forte sicut sicut nunc non eodem modo proportionaliter
erit deus in rebus omnibus. nam sed quia res sunt in aliorum
et in superiori gradu alii et alii comparatur addendum. unde cum
contingat quod data in anima et simul in aliorum spiritibus
habent aliquid aliud respectu ad primum. nam licet sunt in corruptibile
sit corpus non tamen sunt est idem corporum tamen gradum non tendent
ad possibile ita aliqua sunt res et in anima habent terminandum
donum. ergo quia est ideo propter possessionem potentie ratione non tamen
sunt quia idem ratione gratie. sed inmutabili sed quia gratis numquam fit
immutabilis et nobilius esse gratie nominas res propter actionem sed
quia deus licet esse in rebus in animabus et sed in omnibus esse quia
sunt licet dari dei spiritus sancti in animabus dabitur quia est in dei
ipso licet nos quia sicut in minimo et infimo superioris
tingitur superior in infima. sicut totaliter in minimis superior
prima perfecte et distincte contingitur per simplicem nam
si sit in infima reducitur in suprema per magis unitur
per diversitatem tamen non corporaliter sed contingere vel spirituale substantiam
et quia sunt in unoquoque quarum magis perfecta unio sed quia perfectio
continuit ~~conciare~~ concitari vel | ponit spiritualis substantia
deo est unita | in spirituali vel ibi deo duo est considerare
sed quod contingit rebus aliis cognitionem et amorem. nam per
cognitionem anima que est spiritualis substantia contingit rebus.
nam est in anima et sunt in anima bonum et magis sunt in rebus
ut dicitur .vi. metaphysice et in cognoscendo est motus rei ad animam
et in amando anime ad res sed gratia quia dicitur contingitur causam
et amandum spiritus sanctus nobis datur. quia sed deo contingimus
nam per cognitionem ei contingimus. eo quod dicitur est in nobis per
amorem a deo quia in deo sumus. habet .ii. duobus modis
attendere perfectam coniunctionem. quia ex intelligendo et intellecto fit
unum. ut scribitur in de anima. et ex amante et ama
to fit unum ut dicitur .i. johannis ad corinthios .vi. qui adheret deo
sed per amorem unus spiritus est cum illo et unus. dionysius. unde
scribitur quod amor intus collocat hominem extra se et ponit
ipsum in amato. sed quia diu perfecte intelligimus quia
maxime nobis spiritus sanctus datur. sed quia cognitionem illa ad
quam sequitur spiritus sanctus a deo in amore includitur cum sit
cum amore non tamen sola caritas dicitur illa sed qua spiritus
sanctus datur. sed tam ut habitum est dona sed quia datur sicut sed quia
nos sumus ideo ut per amorem et dicitur in nobis per cognitionem
quia totum de caritate dicitur. quia qui manet in caritate
in deo manet et deus in eo. johannis est et augustinus .xv. de trinitate
capitulo .xviii. ait loquens de trinitate quod nullum est in
dono dei excellentius. solum est .n. quod dividit inter filios
regni eterni et filios perditionis eterne et ut in inmutabili
solum est hoc dono datur spiritus sanctus non datur sed dona spiritus
vnita ergo quod per illa spiritualis est in nobis ut dicebatur
sed in ma/in perfecte habet dona nos deo contingunt
ergo quia solum perfectio relig tamen ordinaverunt ut prima
tangebat. sed secunda deo perfecte contingimus per modum
perfectum ergo alius et unitas contingit. Ad primum igitur dicendum quod licet
spiritus sanctus detur aliquando in isto dono. tamen quia non datur
simpliciter nisi est donis quibus nos deo perfecte contingimur non

dicitur dari sed ad dona non adquiritur additione facta. vnde eciam
quando operatur miracula non dicitur dari simpliciter nisi cum hoc addi
tione ad opera miraculorum/datur spiritus sanctus per simplicitate
sed ut operetur illa in nobis Ad tantum ad quia non ex
illis nova ratione dicitur spiritus sanctus dari nisi sit talis
nova relatio quod ordinat in filios regni et filios per
ditionis Ad quartum dicendum quia ullum bonum est in creatura nisi
ex eo quod dicitur eam diligit sed tamen propter hoc dilectionem dicitur dari
spiritus sanctus nisi illa dilectio sit sicut perfecta quod solum est in donis
gratuitis.
Tercio querendum utrum spiritus sanctus prius detur persona quam dona eius.
Et videtur quod prius detur dona sua. nam spiritus sanctus non datur
nisi ex eo quod aliquid in creatura quod prius. sed hoc non est nisi iam ad
notam. igitur dona sunt ratio quare detur spiritus sanctus. sed hoc non esset
nisi ipsi prius darentur. igitur et cetera. Preterea dicitur prius ad aliud prius
ratione sed per dona spiritus sanctus disponimur ut spiritus sanctus sit in nobis
et nobis detur. igitur prius dantur nobis dona spiritus sancti quam ipse.
Preterea quando aliquis de imperfecto vadit ad perfectum sicut in
perfectum perfectum precedit sicut in exemplo patet in unitate in
naturali sicut aliis et aliis et hominis. sed dona spiritus sancti habent
rationem imperfecti respectu spiritus sancti cum non sit sed esse contentum
eminenter ab imperfecto ad perfectum. quia illis respectu est
similis sed ergo. igitur prius erunt in nobis dona spiritus sancti quam
spiritus sanctus. Preterea dona spiritus sancti sunt quedam media per que
deo contingimur. sed quando aliquis tendit in extremum per medium
prius est in medio quam in extremo. igitur prius quam pertineret nobis
hoc caritas sive dona contingunt quia habent rationem
medii quam habet spiritus spiritus sanctus cum pluribus donis contingimur.
Sed contra est quia ut tractatum est amorem per ipsum do
num sed prius dono non est quod donum prius. quia tunc in hoc
esset procedere in infinitum. igitur spiritus sanctus prius datur quam aliud donum. Preterea
ubi est prius effectus. sed datio spiritus sancti est causa omnis dationis
quia caritas dei non diffusa dicitur in cordibus nostris nisi per
spiritum sanctum qui nobis datur. igitur spiritus sanctus et ideo prius datur. igitur
spiritus sanctus. Respondeo dicendum quod ut est communiter in omnibus ista signetur.
augustinus et prioritas solum nunc in modis sed quia in presenti
questione possit facere dubium. dicendum ad primum .ii. erit in
sicut de prius modo. quia sicut flos precedit fructum
dignitate et electione. sicut fructus florem origine sed
sicut secundum causam | prius nunc non est ad propositum. quia non prius
sumus dicere quod spiritus sanctus detur temporaliter. sed temporaliter precedit
temporaliter fuit donum quia datur ex tempore sicut et dona
sua ut patet per augustinum .v. de trinitate c. .xi. non igitur
precedit aliqua dona quia ad dationem eius temporaliter | sed modus in non
est ad propositum. quia cum querimus utrum prius detur persona spiritus sancti
quam sua dona non est quo de donis est quibus non spiritus sanctus fit
quia ad illa non est reassignare prius non posterius in datione.
ex quo sed illa non dantur. erit igitur de donis gratuitis
quo spiritus sanctus habet non posset. igitur prioritas et posterioritas
temporis in tali datione sunt ad propositum. quia in illo
instanti in quo datur talia dona. datur et spiritus sanctus. igitur causalitas
modus sed quia quod dicitur prius aliquid dignitate sicut ad propositum non
habet dubitationem. quia cum omnis ratio bonitatis concedatur
in spiritu sancto cum omnes res post non plus habeant de bonitate

dationem spiritus sancti eo comitantur que sequuntur dationem ultimis sicut filium ad missionem ut ad dationem spiritus sancti

prius dictum est quia spiritus sanctus

/ et sic licet prius ad sed quia in donis

dantur

dubium

q ipe sol9. nllius spm. s. pcede dignitas donu sing
iqbz re pui ppnapato bonitatis | qre9 a mo
s q ad dz aliq9 n p9 pp face dn bom iqsito
na ad istu mod reducit plitas s mod itellu
dr. cu p9 na uno in posit expoi q e p9 s n
le i tlligen z dubiu e s mod itellndi q; nob
p9 dar an spc. s. an sua dona. ipi h no. q ne
i ocur aliq duo ee pora z pora se ipis s
nle i tlligen. in deni9. n. s plin. v. inc. aq
duo ee cas ad se iuice z cam. sic apz i sam
na i gne e ee efficientis pocio samtate eius. lg
cone fidat sanitas potoz. z q ca nli itlligena
pcedit effcm. sa; tal i pocio alie tal accep
ni erunt pora z pora se ipis exq9 apz q s alu
nni talin r nli itlligen q q duo se ip pce
dut z sen. g n e i ocur s a q a c mod spm. s
p9 dari q sng dona nli itlligncia z s aliq. sua
dona | possu9. n. h dna oppnte ad dare z adeu
cui sit dato. z r dans p9 dar spc. s. p recipi
entis e ee. h a e sic inde. q si a s i figeret cla
ui nui i lignui ad z figendu illu alu clauu
remouet si qret q e p9 an i fixo illi cla
ui an remoto alri. dzet q resp fu ifigentis
e p9 i fixio q remoto. q i figens n remouet
n exeo q i figit. ex pte a ei cui sit i fixio
e oro grus. q n i figit s clau9 n q remo
uet alu9 ip q s mod i tellndi s remoto pced
i fixione. h durate sit sic i fixio z remoto.
s e expte s. q expte pris z filij p9 e dato
spc. s. q n dat nob a dona n q dat nob a
more suu z spm. s. nos a q p dona g tunca
dispoi ni ad s ceptoz eni dom dato donoru
dz pcede spc dato; i h e q a q dne z bng. ex
pte inc e p9 dato. q dispo e por q io adq
dispo. ex pte tu agentis z fis dato spc. s. dz
ce por ... p ad q a p9 dari dona q spc
. s. expte recipientis q; ocessim9 z p h pat;
solo ad s. q dispo n p cedit io ad q dispoit
n expte suscipientis z in. Quod tamen ad q
n e sile de eiboue p9 inte plare alic z h
z q nob r bom caritatem. q i ille e poritas
qa ad ipe i ppoito n. l dze possim q no
an n poritate ex pte s capientis z inc q in
pori n negami9. z p h solute q rtu. q n
an p9 dari dona q spc n ex eo q nos dis
ponit ad s ceptoz ei. si tal poritas ne expte
agentis q neg. si expte recipientis q; ocee
dim9. Quia i ... cocludebat de porit ex
pte agentis s q pori spc. s p dar q dona sing.
Tno que aqbz dat spc. s. tunc q nust
ecce ipm dare possit q. eis data e poritas
remittendi pcca si n remittitur pcca n p datu;
spc. g9 nust ecce ipm dare pos. Pr d
s ic sacerd nestis legis z noue. q illad

dicebat egena z ni ofiebat grm. r q sut i
grat. g9 dispesatores sacramentoz dicer ofre g
ciam. q dispesare sacramenta ptin ad minstros ecce.
g9 nust ecce grm ofiret. si ofre grm e dare
spm. s. g9 z c. Preta apls ad gal. loq s dicebat
se tbuisse eis spm z opari ins i ill n ma
gr iniune i lra. g9 z c. In qnzgn e aug. xv. de
tin. ca9. xxvi. qm ait quo g9 dr ne q dat spm
. s. imo autr de e q dat dni. n. n. a s discipulos
ei dedit spm. s. si orabat q pueit venire i eos
iqbz manu i ponebat. Ulti9 ur q au9 possit
dare spm. s. qr q p iut9 pr z mai9. si y dz im
nor angelis. mi r. p s. minuisti eu paulomi
nus ab an. si ipse dedit spm. s. g9 z angeli dare
possit. Preta agentes pr s assilare passu. g9 h
grm p alus grm ofre. sic h calore alu ca
lore ofre pt. cu g an h boi h grm z spm
. s. alius spm. s. z grm dare potest. In ozm
e aug. xv. de tin. ca9. xxvi. q dr ex xpm dedisse
spm. s. ieo q ds. n ieo q ho. q g n e ds n
dat spm. s. na q h e tres opent alie ieo q
z angelis. argue possum q n e angelis no
h tres. g9 q alic ut xpo opent dare spm
i eo q ds. arguie possu q n e ds n dat s
spm. n g9 angelis n alius creatura spm. s. dare p.
Respondeo dicendum q spc. s. e amor pris z filij si amor
diui9 ut sup e ostensum. dare g9 spm. s. e dare a
more n q h si diuinu | si dare amore dr pr in
telligi dupr l i dupte | directe quasi l h ee. na
uleq uo alic9 i innitare p e uo pcedit
amor. i. dupte q sup uo exstit a q pcedit
amor amore a talu uoue emanare dare pot.
vn ds duiete amore hois alic dare pt cum
uoluntatem hu possit innitare | s o mod
ipe amat a q9 pcedit amor suu amore pt
alij tbue. na n solu dr dz dare amorem
humanu. s z ipse ho suu amore alius tbuit.
ipe amor possit t se tbue si ee q p se s
sisteret | s g9 amor dari pt ab eo q h dnm
sr uolunte a uolunte z ab ipo amore si sit q
p se subsistet | illi tm tres modi ad unu z eudem
amore adaptari no posst. na diuus amor q l e
ch s i char. a da amore i cratu n pt adaptari
p iu9 mo9. na uoluntate diuia s q emanat
tal amor n innitare pt. tn9 mo9 amoris
crato n opetit. q tal amor p se n sb
sol9 s s mo9 amori opetit. na z amo
re diuinu dat ds amat a q9 pcedit z amore
cratu dat creta diuiget a qua emanat diuie
spm. s. ul diuinu amore dabit p r fs ei
a qbz emanat. z ipe spc. s. se ipm dare
potit cu h amor p se p. subsistet z q
uenies iste s q bz opetit dare d. sol
deus directe ipm dare potuit z ulae sma

aug. xv. de trin. c. xxvi. q' uult q' n ē u d's q' dat
spm. s. li dixe tn q' etiā spm. s. dat. q' quom
mois erige p'. p' sacmta ecce ministrando sic bap
tizat iq'm baptisius ē aliq' mo cā grē de
spm. s. dare q' ē gra dat' so orādo. nā sci dico
petitib' poratone p'i grām i petere z s' q' dat
grām dr zdare spm scm. f. i ltendo. nā dcto
res ecce i q'm istituit plebē debiis q' p'tinet
addina disponūt a° in eā ad sceptor grē z
s' q' disponūt eā dicut aliq' in dare grām z s.
spm. s. qicto in li orige ht ici' aliq' op'ando ut
spm. s. q' ... luim nob' illi i dini. redu
putat osortare luim nob' uli idiui. redu
ce fantas ... cogitatio hō ad p'iu sensitiua z
certa talia p' q' a'co mo disponit ad grām opn
nendā p'mu mo' operat sol' hoibz. nā solū ho
būt sacmta ecce dispensare. angelis aut ē n
ē datū n forte ex spali comissiōe alic an
dare potat. z s' pmi mod' minist'ri. s. accedit
magis ilui aplin dedisse spm. s. qrt mo
solū operat angelis. nā mire se hn ite
rim. q' i unione luim osortet' n p' opere
hoi. n' āie cor' alligare. sic a' sepate poss'
se mirre itellcm agēti mo zei' luim ofor
tare. sic carbo ig'e exp'sen alt'i carbōis
igni roborat' sciu redūce hi' fantastica
ad p'm ssicuī dixe operat angelo ē id mir
obediat sp̄e q' sūt i hoie i q'bz res natur
fantasticatui sp̄er q' n obedit hoi's
mo' zt'a' operat hoi zangelo. nā necz
orare p hoie zipm i illere p' z s' i' mod
lo' aug. xv. magr. t. ha q' discipli n dabat
spm. s. s' orabat ut illi q'bz manu i poe
bant spm. s. acciperet p' g'o q' dixe sol'
d's dat spm. s. dixe sacmta dispēsando
dat hō. intim' disponēdo dat angelus. iste do
zorat do dat ut. [illegible] d p'ri ap' q' minist' ecce
dat spm. s. minist' z idixe ut pertinet z
p' li p' solo. ad s' q' n aīt platos ecce dare
spm. s. n' p' sacmtor dispensator q' ē i istim
talr z idixe. Et p' h q' soluit tōm q' uni
talr aplis eis tribuit spm. s. [illegible] d id q' ulti
q'r uti. angli spm. s. dare possit p' q'
dixe n; si dixe zeo mo q' diuinit' [illegible] d
id q' arg' q' dedit q' ē maior aut' ad q' i roe
ouenit fra actiuas ex uariatōe medij
n. n. o' xpo s' q' ē maior anlis dare spm. s.
q' maior angelis d' i eo q' hō n simplr s' i de
corporis iq'm asim p'ordio n acceps dare ipassi
bilitas. q' operto an' z s' q' hō ñ dedit spm. s.
s' s' q' de'. ut o' aug. xv. de trin. ca. xxvi.
[illegible] d s'i q' ad q' dr ē for q' q' eon grē de
p'o in' sic calor de p'o calefactibil' q' q' he
p' i fusiōe; sic aia i illa q' ecōtio i fude
z i fundedo caie' cū de hns for' p' silem

for' caie i q'. huius' ē de for' q' educ' de p'o
in'. nā calid' cāt calorē i calefcō' ut' tū i
scie agēs i m' aie p'us n cat aiaz i fetu.
s; disponit ad aie sceptor. inde ē q' q' p'e hr
dare res for; n diceht agēta p'ticularia
caie for s' disponē ad sceptor; for' grā
tuitas cū q'bz dat' sp̄e. s. p' i fusiōe m.
hne'. lo' hntes grām i alios caie n poss' dix
re. i dixe cū poss' eo in q' diuinum [illegible]
[illegible] up ... illo dubitat' q' aut ... q' dixi
sp̄e. s. pcedit a p'e i filiu z a filio i eter
n' gemina ē pcessio sp̄e. s. g' ex q' sūt due
distinu pcedentes q' n sūt simplr due. si una
icludit a' ... dic possit q' p' illa ū hi n ex
cludit pcessio tpat' i mo uet; i mue' tpal'
zetna. sicut lud' pcessio; sp̄e. s. a p'e i eis
solū mete filio. n a i mediate abut; i eis
pcedit. ... s; i' a p'e sp̄e. s. ē ut' q' de ipo e
ilbat q' ut' appat filio. aplus p' dictum
spm d'i m. s; i d'i sapiētia q' n ē i' et s
q' za' roz id' q' appiam p' slibz. uii ut' p' appau
p'i filio z spm. s. nā ijt' d' ē ultimū de
p'o q' agēte p' sic zop' sim bonū reddit.
q' p'oie p'o; i ultio tea p' sic. ymt' pue'
appat p'o p'o lap' ē cō op'ois re' mc' s' op' z
agēs. ut ē e illa p' q' agēs operat appat filio
q' ē me' i ē p' eq' q' de' p'rōia operat. in
appat spm. s. appropriatur bonitas.
Hic osid' ē de. hi' sen. d. iqrire mag'
qui. sp̄e. s. aīe mitat' a' fac. s. p' o'
spm. s. se mitte. s' o q' p'at missionē sp̄e. s.
ad missionē filij. e spali q' iit de filij mis
sione. ut scl' p' p'licet miss' sit fac'. neq'
inuenis. t' i. li q' quē ure. ū p'ser lecto
ruinabz' ce p'm ta fac' q' p' o' spm. s. aīe ipo
pcede z se ipm dare. s' o' n fuit li pauctori'
ang. t' adduc adlij; rōes. q' si sp̄e. s. n dat
se ipm. a' d p' p' z fili' zop'at q' n p' so opa
t' sp̄e. s. q' ē i'c eas. ipe q' cōcludit spm. s.
se ipm mitte zase pcede. ex q' se dat fac'.
nui ang. t' i'. li. n. sp̄e. tē se' illa ps. ne
q' . ing operat missionē filij ad missionē sp̄e
z duo fac q' p' o' ponit i tētū so māj fait p'
ponit i' . quo ē. o' n. missio filij cū missiō
sp̄e i t'bz. q' p' q' sic sp̄e aīe mat' sic filij. q'
de spu . sed accedit q' mitat' ali ita de filio
q' n fuit' a spu. l; neq' zp'e t' q' sic missio fi
lij n ē p' mutator loci ita n sp̄e. s. lo duo fac
q' p' omnat illas duas silitudies oñdo fi
liū mitti aīe za spu. s. nā sp̄e. s. q' aīe tale mi
tat' s' o addit tōa dein' oñdo neutin mis
sione ee p' mutator loci i. q'rēt quo. tē se'
illa ps. quo ē. i ta fac s' q' replicet dcit' p'
allegāta maifac. nā p' o' filiū mitti a spu. s.

fo o cu mitti a se ipso. t mai festat ipm p talem missionem n mutare locu. li. ii. ti. d. de spu sco dicit q qñ mittit a se n mutat locu. Et ad. decimo o. c i uo. u. missus ee. p duo facit q p manifestat p aug. filiu n mitti sic spu. s. S o. p ab eodem ipm mitti a spu. s. la quasi ipm te ce illa ps. de mde. i o. cu mitti a se et ratio qz p o filiu a se ipo dari fo manifestat ipm se ipm uite. t eoru cauillator o oeret quia p eu mittat p cu se ipm mittere sic pz eu sanctificans ipse se ipm sanctificauit et eu t dedit se ipm tradidit q sic i diuisa opa tri. facit. a illi. teia i. s iq. de. decimo eu d. uo. u. mittere manifestat tria. s. q p talem missionem n muta uit locu et ratio fac q p fac q demo e. fo q h. tis o illi dit filiu uiti atqz a se ipo ra spu. s. to ce. ppetua mo. qndi b uere dom. na filii dic uo uenisse ad. g. n se mitti. et soluit q s dicitur fo fortasse s fit s n e e opat ad missione fa i. ex isto. c. i. s ad li. i. q tractat sna lectois.

Hic itaq. i p sem lectoe ii sac ce duo e missione... p s q b; ope missio. i do de h us duob; q circu. ce missione i se qe duo. ... p utr sit dare missione i di... q dic tal missio ut q eeu le t uocale.

Ad p s pce. u. q i di n sit missio. q p mitte ut ce maior p missa. s i di n e i maior ut mi. g. o re. ... p missu sepa r a mittete. s una p n separ ab alia e in sepa. sit et mutas ... sit et mutas i uob. no aug. vv. de tri. c. vuu. et fo. de tri. c. v. se bi. q. pz missio e sic ubo ut ubi sic spu. s. g. re. ... missio ut i p tare motu localem. s s aug. s. g. ii. ad lit. de. u p loca u p tepra mouet. g. re. ... p s dyo. i. de angelica ier. angeli supiores n mittut p eoru digitate. g mitti i digitate i p tare. s ulla che e tanta dig tatis quanta e p diua. g i diis n e missio. ... In diuu ed adq gal. iuu. se bi. mittit ds filiu suu factu ex muliere. It le. io. xvi. sic n abiero pa clitus n ueniet. s a abiero mitta eu ad uos. g. o i dic missio. ... p s q adit. ut patet in ... p di. f. ta lt declanda ... q. i missiois addi ua ... ubo q exsili ... ii q dig tas i p missi ... quo ea q s i missioe uoe sicut i dis ponut. ea q q missioi opetut uoe sic gnre t uoe mot i dis ee n h. sic ...

p uo. q missio z pcessio q e i o e missioe pparatoz ad locu den ee uir z i o s q a d e i loco p antiqitate dimsiua ex h; se q ... tineat a loco ad q mittut nio mitti eor. u e ad q eor moui locali. z a loco otui. s sic n sit i loco p antiqitate dimsiua. q n sit qui

qui e extesa. s si sit i loco sic p anti. n ui a se quittat a uitali n s sit q sit quittat n exo q opat ad obui t ad actu i o mitti spm n e lo cali motu spu ab eo ad q mittet. s z e opari spm i eo ad qz uiit. sic. n. spe sit i loco q opat i loco p diuin. t q opari o p se e qt opa. n p n opabat t q s p n agebat p uo opetit mitti angelis. q eu opat i celo n opant i tra. fo dis p. vii aug. fo de tri. c. v. o diua spm n mitti n p n erat. q q sic p diua celu z tra i plet. s q opat alicu bi q s p n opabat. ex q ap z quo sit mis fio t diuisi z q s o r p mitti q p declaradu ... ... i sta tu missio i digitate n di ... fo q fo ... dicebat. Ad e ein de ... q sic a d e lan da ... z digtant n fi ... q n e i ... sic e de digtate. q a d lo nat i indigitate relatu ad i fiora. q n sonat relatu ad supiora. i o s mitti i cartis spualib; z corpalib; i digtate ipter e digt dyo. sup. ores angelos n mitti p eor digtate tu missio e p dis i digtate si i p tar z e i o q mitti cau ut e q of otiut ... localit. u p n otiebat z s q ad corpale catu ut opari n p n opabat z s q ad spuale z ita missio i cartis spi p tat ... dig tate o. i o mitti i cartis i digtatis exsistit. s i p dis n o paratoz q ut s tu e p diua n mittit ... n erat. s solu qui ... n erat z ita mutabilitas n e ex p te missi. s ex p te ei ap q sit missio. e g mitti i p dis n o digtate. s solu o pos. uono ui q eu eu ... i dis e missio a b s in digtate q fo declanda dicebat. ... q e declandu e etia quo ea q missioi opetut i dis ee ponut. Ad ite du g q s loc t e ... missioe put is ee i dis s q dealis i exsitit di ... q t ponit sic sper si ... uoe pot ... i dis ... sui n p ... missio e sp... mot i e missio si motu. i o oia q opetut missioi uoe q missio i dis ee ponut. n tu erit ... q ei opetit uoe mot. Ad ... ubi a coia redu... qd ... i eis dimiuitate d... missioe tac ... uoe p ... e accipe q alii mittet dat miss o ... motor mobli ... motore n uoluto. s ... ut sol radio ... ut papa legato ... s ... opetit missioi uoe sic ... i dis ... uita q p missa recipit a mittete. s acipiat missio ... n ... ex ... q q ... s p ... q accep. ... uoe ti e i tria ... e q

missum mittentis ad aliquid tamen non operatur ut servus mit-
titur a domino suo ut circumfodiatur vel ad agrum
fodiat. aliud ut aliquid efficiat ut lapis decorsum
ut habeat ut domum mittentis ei daret [illegible]
et missioni competunt ratione qua missio in personis divinis ex-
istunt. nam persona missa inhabitat creaturam operatur
in ea et habet ab ipsa aliquo modo. nam et spiritus [illegible] spiritus
mittitur dicta persona ut dicit augustinus v de trinitate capitulo viii.
[illegible] missi [illegible] separatio et variatio
secundum motum localem sed hec non competunt missioni ratione qua mis-
sio. sed quia semper motus et ideo persona missa non separatur
tamen ut arguebat primum argumentum non separatur ut dice-
bat secundum movetur localiter ut concedebat tertium. [illegible]
Unde dicendum quod licet non sit ibi accessus tamen ibi considerandus illud quod
licet non sit ibi mutatio est tamen ibi aliquo modo ibi novitas et licet
non sit ibi separatio est tamen ibi distinctio et quamvis non sit
ibi variatio secundum locum est ibi novitas effectus. Ad ultimum
dicendum tamen si sit ibi non esse eodem modo quia novitas ef-
fectus est in qualibet missione sed distinctio et auc-
toritas non. sed solum in missione vel persona missa
habet originem a mittente. et quantum modo missio
in divinis [illegible] modo apte sumitur. Ad illud solo
quod est et argumenta [illegible] soluta. Nam primum [illegible]
soluitur per id quod est declaratum quia missio in divinis
non ponit causam et competit. quia motus ut [illegible]
separatio et variatio. [illegible] soluitur per hoc declara-
tum. quia in divinis est missio sine indignitate
quod est habet per hoc ostensum cum declaratum fuerit quomodo
missio ponitur in divinis.

Secundo queritur utrum missio in divinis sit temporalis vel
eternalis et videtur quod sit quod temporale quia
est eternale competit omnibus ut dicit augustinus v de trinitate
capitulo viii. sed mitti non competit omnibus quia non operatur
patri ut dicit augustinus ii de trinitate capitulo v. [illegible]
Item missum dicitur a mittente. sed in eternalibus non
est distinctio [illegible] Item per augustinum iiii de trinitate capitulo
xx. mitti filium est cognosci quod a patre sit. sed
hoc dicit originem et notionem. [illegible] Item idem augustinus
eodem libro capitulo [illegible] filium missum a patre non quia ille
maior est ille minor. sed quia ille pater est ille filius
ille genitor ille genitus. ille a quo est qui mittitur ille
qui est ab eo qui mittitur. sed omnia hec important notiones
[illegible] In contrarium est quia missio dicit novitatem
effectus. sed operatio et effectus eternaliter attribuuntur
[illegible] quia in divinis sunt opera trinitatis ut dicit
de trinitate capitulo v. [illegible] Item augustinus iiii de
trinitate capitulo v. filius non mittitur a patre sine spiritu sancto
quia factus est ex muliere non sine spiritu sancto [illegible]
quod dicitur missionis ex fide sunt. sed hec eternaliter
attribuuntur [illegible] Item quod est notionale non multi-
plicatur et re pluribus missio competit pluribus [illegible]
Item quod sic ait augustinus iiii de trinitate capitulo [illegible]
sicut natum esse est filio a patre esse ita mitti est
filio cognosci quod ab illo sit. et sicut spiritui sancto donum

dei esse est a patre procedere ita mitti est cognosci quod ab illo
procedat. ex quibus [illegible] possunt quod missio non dicit solam
emanationem. sed super emanationem dicit novitatem effectus ap-
propriati persone emananti ex quo effectu et sic non actualiter
sed conveniens in cognitionem persone emanantis. ipse tamen effectus
debet semper esse aptus natus ducere in cognitionem talem. ut patet iiii
de trinitate capitulo xx. dicitur quod mitti filium est cognosci quod ab
alio sit. et quia effectus novus inducit operationem eternam
emanare persone. missio cum non solam emanationem importet
nec solam novitatem effectus concedere cogimur missionem
nec dicere eternum et notionale aliquo modo. sed quod dicatur [illegible]
ex omni sunt modi dicendi. nam quedam dicunt quod primum dicit
notionem ex omnibus [illegible] verius tamen dicitur quod [illegible] significet.
Ad cuius evidentiam notandum quod sicut in hiis que dicuntur aber-
ratione [illegible] dicunt eternum ut absolutum sicut bonitas
sapientia et huiusmodi. aliud sumitur notionale ut generatio spiratio
et talia. aliud tamen quod dicunt eternum in divinis [illegible]
modus respectum ut potentia generandi et potentia spirandi
et huiusmodi. sic se habet in hiis que dicuntur ex tempore nam
quedam sunt pure essentialia ut creare conservare et cetera. quedam
notionale sonant. quedam sunt pure personalia ut sigillum et talia
ex virtute gratie consolando [illegible] ut dicit primum ad [illegible] filii
[illegible] non ut dicunt effectum aut tamen productum.
aliqua sunt cum hec quod dicunt eternum indicant notionem vel
mitti. et ideo missio utrumque dicit eternum et notionem
sed eternum principaliter notionem ex quo tamen [illegible] sic dico licet [illegible]
dicamus non tamen damus eum dari. potest [illegible] conari
sunt reddere rationem quare missio principaliter dicit eternum dicentes
quod missio sive ratio sui non dicit exitum alicuius causa a
principio a quo sit. sed solum dicit ordinem ad effectum ex
quo ordine ponitur auctoritas in mittente vel missi sicut
servus qui mittitur a domino non exit ab ipso secundum esse. sed so-
lum sicut a principio mandante. sed quia in divinis non ponitur auc-
toritas nisi per originem ex consequenti ipsa missio dicit
originem principaliter tamen dicit effectum quod attribuitur eternaliter. sed
in processione est modus contrarius. nam processio ratione sui
in divinis dicit notionem personis originante sed quod dicatur
ordinem ad effectum licet non est nisi ex consequenti. sed hic modus
stare non potest. nam licet processio communiter sumpta non
importet solum exitum a principio processio tamen temporalis
dicitur licet hic loquimur importat effectum quod si etiam
originem principaliter importaret non concederetur quod aliquid
secundum se ipsa procederet. sicut non concedimus aliquid per se ipsum
gignere. declarare quod mutare quomodo per dictam pro-
cessionis et missionis non est modus dicendi sed ad tamen
dicimus quod secundum actionem indicatur sicut prout de actione sic de
[illegible] iudicare debemus secundum damascenum libro i capitulo viii.
unde dicitur quod ipse in divinis indivisa esse opera trinitatis quia est in
divisa illa est quod quomodo proprium competit in patre. sunt pure
essentialia sicut que significant solam illam. sed sicut
competit ab se [illegible] intelligi [illegible] illi [illegible] potest
[illegible] aliquo modo notionalis. unde hic [illegible] aliquis
non significat per se absolutum ut est eternum voluntas eterna
aliquis non est quod dicit [illegible] adiunctum ut est tale illa nominat

generandi potentia vel virtus ratione cuius pater operetur ei aliquo modo respondentium. sed sumpta significatione absoluta et secundum quod omnia actio dicitur nominata per. in deo non pure significant actionem ipsam ut significant operationem vel effectum et cetera per quod modo attribuuntur essentie. aliud sit actione sed addit tamen in eis designatur per intentionem originem processionem. unde missio et processio temporalis sit cum nominatione effectus in tempore quam tamen per ad personam. tamen ipse tale tamen missio non dicitur quod notionale simpliciter sed essentiale. quare sumpta dicitur effectum quod attribuitur essentie. tamen in illis non est quidam ordo. nam licet omnia talia simpliciter dicantur essentie ex consequenti notionum significare tamen ex consequenti notionem quod magis et minus. ipse quia aliquid magis proprie accedunt de uno quam de alia. nam sicut potentia generandi et non dicitur essentiam simpliciter notionem quidam dicunt. sed processio temporalis et missio essentiam dicunt principaliter notionem ex consequenti tamen potentia generandi magis expresse significat illum modum respectum sicut ordinem ad actum generandi quia sed quod ex ipso nomine in notione. sed processio et temporalis et si sumpta dicitur essentiam ut missio ipse quod accedunt per alteram ipsam procedere ut se ipsam mittere ut magis testatur in lingua. processio tamen notionem et originem magis expresse designat quam missio quia ipso nomine declaratur. cum processio dicatur exitum ab aliquo ut a principio et forte est motus moti prioris quam potentia in principium dicitur processionem principaliter significare notionem. ex consequenti essentiam. missio vero econverso. sed ut patuit tamen processio temporalis quam missio principaliter dicitur essentiam non notionem ex consequenti. quamvis magis expresse processio quam missio in dicendo notionem. Ad primum ad quod sic arguitur est missio cum sic quod significat principaliter essentiam consequenti in dicatur notionem. ratione cuius non operetur omnibus. quod non est principaliter essentiale et principaliter solo ad hoc quod missio importat distinctionem. in tertius a missio ratione notionis quam aliquo modo significat quod dicit in illis originem quod est quid notionale. Ad secundum in contrarium non concludunt missionem non significare notionem sed quod principaliter designat essentiam.

Postquam dubitatum est de missione in se restat dubitare de personis quibus operatur missio. circa quod tria queruntur. Primo utrum omnibus personis tribus operatur missio passive. Secundo utrum operetur eis active. Tertio utrum aliqua persona se ipsam mittat. Quarto utrum filius mittatur a spiritu sancto.

Ad primum sic proceditur. videtur quod tribus personis operetur missio. nam in divinis videmus duos modos actionum. nam quedam sunt procedentes et tales operantur omnibus active et passive ut pater se intelligit se amat. intelligit et se amat et cetera. quedam non sunt reciproce ut spirare generare. nam de illa sic dicitur quod se generat vel spirat et tales non operantur omnibus nec active nec passive. sed missio est actio reciproca ut patebit. quia per se ipsam mittitur. ergo active et passive missio operatur omnibus. Item missio dicitur in divinis per manifestationem. unde augustinus iiii de trinitate capitulo xx. filius mitti dicitur eo quod ex tempore innotescat. sed manifestari pater operare est per. ergo mitti. Item ex his dicitur per ingenitum non est in hiis talis. sed licet per est per. ergo et cetera. Sed contra sunt aliqua dicta apparata filio. ratione quorum dicitur mitti et aliqua spiritui sancto. in sunt aliqua dicta apparata

patri. ergo patri operatur mitti sicut filio et spiritui sancto. Contrarium est augustinus iiii de trinitate capitulo xx. quod agit quod pater cum ex tempore a aliquo cognoscatur non dicitur missus. ipse quia non ut et quod patri operetur missio. ergo non tota trinitas mittitur. Item videtur quod soli filio et filio operatur missio. quia hic ratione cognitionis patris operetur missio cum cognitio apparet filio quod procedit per modum intellectus. ergo et cetera. Item videtur quod solus spiritus sanctus dicatur missus. quia non dicitur missio nisi ratione donationis sed spiritui sancto appropriatur ratio donorum. ergo et cetera.

Respondeo dicendum quod eadem est operatio patris et filii et tota trinitas. unde habitum est per damascenum iii libro capitulo xliiii. super actio de significatione ubi indivisa sunt opera trinitatis que est in divisa ubi vel sit. ergo cum una actione resultant alius et talis et cetera. nam licet sit idem operans omnium trium. aliquis tamen modo respectu competit uni. quod non operetur alii. ipse quod in hec. vi de trinitate capitulo augustinus. non confuse accipiendo esse ex quo omnia per quem omnia in quo omnia. et quod deus unus modo respectu creaturarum actione. hec ex talibus aliquis non fiat distinguitur in ratione personarum nec dicatur pater et filius ad creaturam relatione divino principio. Ista autem alterius ratione ex hoc quod nam illam eandem actionem quam operatur pater operatur filius tamen cum operatur pater per filium non filius per patrem. quia filius habet quod operetur a patre non pater a filio. Id est id operis quod procedit a patre et filio prout procedit a filio est a patre non tamen econverso. nam sic dicebamus quod pater spirat per filium non filius per patrem sed pater potentior est per filium non econverso. unde augustinus dicit filium esse operativum potentie paterne et per diversitatem. et quia ex hoc dicitur a se ultimate aliud quod patrem non operatur sic dicitur mittitur similiter ad agendum cum per filium agit. sed pater dicitur mittere filium quia per filium operatur. ipsum quia non operatur per filium vel quia filius accipit virtutem a patre non est talis occasio missionis vel quia pater generat filium et per generationem dicitur quodammodo licet. sic dicitur pater mittere filium quia operatur per ipsum sic dicitur eum mittere quia generat ipsum. et ille dicitur mitti quia ab illo est genitus non quia filius sit minor patre sed ipse mittens et missus et ista una est. unde augustinus iiii de trinitate capitulo xx. dicitur pater mittere filium non quia ille maior ille minor sed quia ille pater ille filius ille genitor ille genitus. quia nulla per operatur per patrem. quia pater a nullo procedit patri non operetur mitti. unde gregorius in iiii de trinitate capitulo per idem ait. quod pater cum ex tempore cognoscatur non dicitur missus. et habet eum non habet de quo sit aut ex quo procedat. ex quo apparet non quod habet per mitti quia non quodlibet emanat quod pater a nullo procedit et per eum nulla sed operatur. sed ipse per alias et spiritus sanctus quod operatur pater per alias et sanctus per causas mittitur. Ad intelligentiam tamen quod sic dicitur. sic non datur in omni dono. licet omnia dona per ipsum dentur. ita ut filius non aliquid per mittitur in suo opere. licet de opere per filium et spiritum in quo sic fiat. Ad primum dicendum quod hec missio sit actio reciproca et se ipsam mittat et tamen mitti operetur omnibus cum ab ipsis in sequentibus apparebit. Ad secundum dicendum et per non mittitur non ex eo quod aliquis per vel illius habet ratione patris ipse persona quod dicitur operari per ipsam. ideo cum efficiatur a deo operis ipse quod dicitur in cognitione illius per quod sic aliud dicitur illa per

procedit

Nota

mitti. Non ergo ad missionem sufficit manifestatio per
[illegible] opus fit requiritur quod illa per quam manifestatur habeat
esse ab alio et non deinde quod cum pater aliquod opus faciat non
dicitur missus, quia non habet a quo sit. Ad tertium dicendum quod
nova inhabitatio non sufficit ad missionem ut patet per
habita. Ad quartum dicendum quod per dona apparentia patri pos-
sumus dona in cognitionem patris et cetera. Sed non propter hoc mis-
sus, quia talis manifestatio ad missionem non suf-
ficit ut ostensum est. Primum argumentum in contrarium concedatur.
Ad secundum dicendum quod licet filio appropriatur cognitio non tamen filio
appropriatur omnia dona per quae venimus in cognitionem patris. Ad
tertium dicendum quod licet sint spiritui sancto appropriatur quia licet donum sit genera-
le tamen in quantum omnia dona ex amore dantur tamen aliqua
dona specialia appropriantur filio ut donum sapientiae et intellectus
per quae filio competit mitti.

Secundo quaeritur utrum toti trinitati competat mittere. Et videtur
quod sic. Patri non competat mitti quia non est ab alio,
ita spiritui sancto non competit mittere quia ab eo non est aliquid. Non
ergo aliquis mittit. Praeterea nunquam persona mittitur nisi in ea sit
auctoritas. Ergo nunquam persona mittit nisi in ea sit auctoritas.
Sed spiritus sanctus non habet auctoritatem respectu alicuius personae. Ergo etc.
Praeterea mittens distinguitur a misso. Sed in his quae compe-
tunt toti trinitati non est distinctio. Ergo etc. Praeterea mitter et
mitti in divinis esse habent ex productione personae ut potest
patere per Augustinum IIII de trinitate ca. V. Sed non omnes personae pro-
ducunt nec omnes producuntur. Ergo non omnes personae mittunt nec omnes
personae mittuntur. In contrarium est quia si pater mittit et filius
non mittit, aliquid operatur pater quod non operatur
filius ut dicit magister in littera. Sed indivisa sunt opera trinitatis.
Ergo etc. Praeterea missio est idem quod temporalis datio vel
datio. Sed tota trinitas dat. Ergo tota trinitas mittit.

Respondeo dicendum quod toti trinitati competit mittere non tamen mitti.
Quia ad hoc quod persona mittat sufficit quod habeat auctoritatem
super opus. Sed ad hoc quod mittatur requiritur quod sit ab alio.
Et quia indivisa sunt opera trinitatis tota trinitas mittit.
Non quaelibet persona est ab alio, non tota mittitur. Sed [illegible] ostenditur. Nam
ut habitum est actio in dicitur verba. Ideo secundum logicos de est de
actione sed de verba loquitur. Sic est quod nomina quae solam ac-
tionem dicunt sunt essentialia. Sic quae significant solam actionem
verba. Missio tamen ut habitum est, etiam notionem
dicit in persona. Ideo sibi nolumus inde quod dicit missio
declarari per nomina quae cum hoc quod dicunt notionem
aliquo modo respiciunt. Sic potentia spirandi. Ideo nos
quod sicut habitum est, eadem est potentia generandi per quam pater generat
et filius generatur. Quia tamen non est potentia generandi in patre dicta
tamen sic in ipsum in [illegible] per quam pater se intelligendo
producit filium. Ipsi filio competit cum patre operatione
cum opposito respectu [illegible] per idem intellectu per quem pater generat
producere verbum et filius generatur. Et sic idem est intellectus per
quem pater generat et filius. Ita eadem est operatio per quam pater dicitur mit-
tere et filius mitti. Sed sic secundum dominus quae communis in divinis
ut pateat in missionibus duae distinctiones occurrunt.
Una similis est de operatione quantum ad missionem et de
intellectu quantum ad generationem. Cum in missione dicitur filio cum

opposito respectu ipse quod solum dicit gignit et non gignitur. Ergo
propter illam solam dicitur mitti et non mittere quae est
contra determinata. Nam ut habitum est ex eo quod per operationem
mittere dicitur, et si dicatur quod per ipsam operationem filius non
solum competit mitti sed mittere occurrit sibi dubi-
tatio. Quia pater per illam eandem operationem mittere et non mitti.
Propter hoc advertendum quod producentis et producere [illegible]
respectus propter relationes quae est in spiritus et quod sicut habet esse in pro-
ducto solum cum respectu opposito et quia intendimus per missionem
sunt relationes oppositae. Nihil dicimus significatur in
activo et passivo. Nunquam convertitur per causa cum praeceptione et
passione designat relationes oppositas. Unde est
quod generare ad generationem sibi filius ad patrem respectu
relationis quae est in ipso ut per filiationem et pater ad filium per
relationem quae est in eo ut per paternitatem. Nihil significans
generationem. Per intellectum [illegible] in activo et passivo supponi
non dicitur patri in filio et ideo pater non gignitur et gignit.
Sed solum gignit. Quia ideo non sunt relationes oppositae
et filius solum gignitur et non gignit eadem de causa. Sed
in missione non sic se habet. Quia illa per quam mittit
in mitti dicitur. Quod sic est modus. Quia missio non
dicit personae alterius et dicit temporale novam
quam addit respectu creaturae. Nova autem relatio realis in divinis personis
esse potest. Sed per novam relationem quae est realis in creatura missio
operatur personis divinis. Sicut per aliquam divinam ut puta filius di-
citur mitti in aliquo ut puta in creatura [illegible] etiam
et aliquod opus actum in creatura apparentem filio ex
quo opere consurgit aliqua nova relatio realis in creatura
ex qua nova relatione reali in illo [illegible] secundum modum
intelligendi ad personam. Sic quod dicitur mittere filium et
ad filium ipsum est mittere aliquid ut puta quod tale
opus est apparens filium. Ipsi filius est causa illius operis
cum relationis realis. Quod ex illo opere habet esse sicut
sicut quod esset causa albedinis esset causa similitudinis quae in albe-
dine fundatur. Ipse est causa illius relationis realis in creatura
quae consurgit ex opere. Cum ex tali relatione consurgat
ulterius respectus quae tractat ad personam ipsam unius dicitur mitti sunt
ceterum ad hoc quod talis respectus habet esse ipse dicitur mitti propter
intellectum rationem quod faciat ad esse illius respectus et causa con-
sequitur sic faciat ad hoc quod mittatur. Sed ex istorum
dicitur inde quod cum creatura alius mittatur sibi quae facit
ad hoc quod mittatur filio. Ergo non solum competit
mitti sed mittere. Declaratum est ergo quod quaelibet facit
ad esse operis ipse est. Sicut missio mittere dicitur et
quia indivisa sunt opera trinitatis tota trinitas mittit.
Ex quo apparet quod licet pater quam mittit competat mittere non
tamen dicitur pater quod mittatur operatione mitti. Nam non dicitur
pater mitti ex eo quod aliquid facit quod ipsa mittatur sicut
non diceretur aliquis mittere regem eo quod regem induceret
ad mittendum. Sed secundo posset argui quod sicut filius
missa eo quod est causa operis et relationis in creatura ex qua
relatione trinitatis respectus ad ipsum facit ad aliquid mittendum et
cum ex illa eadem relatione consurgat respectus quae tractat
ad patrem mittentem facit et quod pater mittens mittatur

non tamen propter argumentum quod sic mittens mittatur sed quia persona missa mittit ut patet per predicta. Ipse quod inducte habent sunt repugnantie dissolvuntur. Ad primum dicendum quod quia Spiritus sanctus est ab alio mittitur, et quia mittit mittit ut patet. Pater autem quia non est ab alio habet sed ab eo mittit et non mittitur ut ostensum est. Ad secundum dicendum quod ad hoc quod persona mittat sufficit quod in eo sit auctoritas respectu operis ut dictum est. Sed ad hoc quod mittatur requiritur quod ab alio procedat. Ad tertium dicendum quod ad hoc quod persona mittatur non oportet quod distinguatur a missa. Sed sufficit quod distinguatur [illegible] ab opere [illegible] realiter [illegible] ad se ipsam. Ipse quod dicit mittere. Ad [illegible] dicendum quod hoc non mittitur nisi quod producit [illegible] quod non producit [illegible] non producens personam efficiat opus ut [illegible] dicitur mittere.

Tertio queritur utrum aliqua persona mittat se ipsam [illegible] non. Quod Augustinus iiii. de Trinitate capitulo [illegible] Spiritus sanctus procedit a Filio. Eo quod Filius eum misit. Sed si aliqua persona se ipsam mitteret posset se ipsam producere quod est idem. Item [illegible] magister [illegible] [illegible] dicit non posse dare se ipsum [illegible] [illegible] ergo nulla persona habet [illegible] ipsa nulla persona se ipsam dat [illegible] si non dat se ipsam non mittit se ipsam. Item [illegible] mittens habet aliquam [illegible] missum [illegible] ab eo [illegible] persona [illegible] ipsa non [illegible] [illegible] auctoritatem super se ipsam ergo se ipsam non mittit. Item [illegible] deinde mittens operatur [illegible] [illegible] per Filium [illegible] Filio [illegible] in illo agente [illegible] mediante ergo nulla persona se ipsam mittit. Contrarium est Augustinus ii de Trinitate c. v. quod accedit Filium se ipsum mittere. Item [illegible] quod deinde est sufficit ad hoc quod persona mittat quod habeat auctoritatem [illegible] effectum. Sed [illegible] opere [illegible] quod dicitur persona mittere auctoritatem habet persona missa ergo persona se ipsam mittit. Respondeo quod [illegible] [illegible] simpliciter [illegible] Filius se ipsum mittit [illegible] [illegible] nulla persona se ipsam mittere quia nulla persona super se ipsam auctoritatem habet. Sed quia Augustinus simpliciter concedit [illegible] [illegible] negare non possumus [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] quod minus accedit ad primum modum [illegible] [illegible] sententia est ipse auctores [illegible] quod persona missa se ipsam mittat. Sed quomodo [illegible] sententia mittatur [illegible] declarare non est facile. [illegible] tamen [illegible] conatur [illegible] [illegible] [illegible] de esse [illegible] [illegible] quod non [illegible] operatum dicitur esse [illegible] [illegible] esse tale ut [illegible] dicitur esse scutum album [illegible] quod sit scutum [illegible] sit album. [illegible] non est [illegible] non sufficit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut totum [illegible] dicatur ut sufficit scutum [illegible] albedinem ut dicatur [illegible] scutum album [illegible] [illegible] [illegible] scutum album [illegible] si non sit [illegible] scutum hodie. Sed solum [illegible] album et pictor dicitur facere scutum album [illegible] si non facit scutum. Sed solum inducit albedinem in scuto [illegible] missio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

novo modo inhabitare creaturam. Ipse opus circa novum operatum. Sed est omnis novitas quedam [illegible] in [illegible] in ipsa missione intelligitur quedam [illegible] [illegible] divina in nobis aliquo modo dicitur [illegible] [illegible] aliquo modo [illegible] novitas [illegible] quod dicitur missio quedam [illegible] [illegible] [illegible] est in creatura [illegible] modus intelligendi in [illegible] divina. Sed si missio [illegible] [illegible] [illegible] dicitur ad hoc quod [illegible] se totum [illegible] [illegible] [illegible] eo quod est novum operatum [illegible] dicitur se ipsam mittere eo quod se ipsam novo modo in creatura facit [illegible] quia se ipsam producit. Sed quia facit se ipsam novo modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia se ipsum novo modo in creatura facit et novo modo in creatura inhabitare. Ipse quod possit [illegible] eos concludi [illegible] se ipsum mittere quod est contra Augustinum ii. de Trinitate capitulo v. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad hoc quod aliquid faciat aliquid totum sufficit [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad hoc quod pictor faciat scutum album non requiritur quod scutum faciat. Sed quod scutum dealbet. Sed [illegible] requiritur [illegible] scutum non est [illegible] album [illegible] sit scutum et album. In missione autem est [illegible] [illegible] [illegible] missa et effectum. Ad hoc autem quod persona mittat [illegible] non requiritur quod producat totum ut personam et effectum. Sed sufficit quod producat effectum. Sed ad hoc quod persona mittatur non solum sufficit quod effectus sit ab alio [illegible] [illegible] ipsam personam ab alio esse [illegible] [illegible] non est ab alio non [illegible] [illegible] se ipsum non mittit quia [illegible] [illegible] [illegible] missio [illegible] quod sequeretur ipsum ab alio esse [illegible] [illegible] est [illegible] quia sic [illegible] de factione scuti albi et de perfectione [illegible] ad hoc [illegible] quod scutum fiat album [illegible] [illegible] [illegible] requiritur quod sit scutum et sit album non [illegible] quod sit scutum ab alio. Sed solum quod ab alio habeat esse album et si scutum se ipsum dealbaret et non haberet esse ab alio [illegible] esset [illegible] scutum se ipsum facere album [illegible] [illegible] [illegible] non habeat esse ab alio tamen quia habet auctoritatem [illegible] novi effectus et se ipsam in creatura novo modo [illegible] [illegible] quod se ipsum mittat. [illegible] [illegible] [illegible] ad hoc quod persona mittat sufficit quod habeat auctoritatem [illegible] effectum. Sed ad hoc quod mittatur requiritur quod sit ab alio. [illegible] [illegible] [illegible] declarat quia petit quod est [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] non est bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] dicitur eo quod novo modo inhabitat creaturam [illegible] novitas non est [illegible] [illegible] nova [illegible] sit [illegible] in [illegible] [illegible] in creatura existit. Nam ex eo quod [illegible] [illegible] Filium producit ad opus [illegible] [illegible] Filius [illegible] ipso opere nova [illegible] consurgit [illegible] [illegible] quedam novitas [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mittere [illegible] ad Filium [illegible] dicitur [illegible] Filius est cum illo opere [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] ex opere [illegible] [illegible] illius [illegible] est [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipse Filius facit ad hoc quod mittatur. Sed facere ad hoc quod aliquis mittatur est mittere illum. Filius ergo se ipsum mittit. [illegible] Filius facit ad hoc quod mittatur [illegible] [illegible] facit

No[illegible]

ad hoc quod mittatur. quare pater sit causa illius operis ex quo consurgit
realiter relatio in eadem essentia fiat quod duo respectus ad presens
secundum quod dicitur mittere sicut filius faciebat ad hoc quod mitteretur. ita
pater facit ad hoc quod diceretur mittere. sed facere ad hoc quod aliquis
mittatur est illum mittere. ideo filius seipsum mittit. pater autem
seipsum non mittit. quia non facit quod mittatur sed quod mittat. et
facere quod aliquis mittat non est mittere illum. nam ut dicebatur.
non dicitur aliquis regem mittere eo quod regem induxit ad mittendum
immo sive legatum voluntarie cum ex ratione in eadem sit et illum
fiat negotium respectus ad presens secundum quod dicitur mittere et ad filium secundum
quod dicitur mitti. pater et filius faciunt ad hoc quod pater mittat sed
hoc mittatur cum tamen pater quam filius sit causa illius ex quo isti
respectus consurgunt. ex quo sequitur duo [illegible] hanc. filius seipsum
mittit. nam facere quod aliquis mittatur est illum mittere. sed
filius seipsum mittat quia facit ut mittatur. secundum sensum
facere quod aliquis mittat aliquem est illum mittere ut si aliquis
regem inducit ut eum mittat. eo quod faciat regem
mittere ipsum mittere dicitur. sic et pater primo duplex modo mittit
filium. nam eo quod facit ut filium mittat eum mittere dicitur.
et quia facit quod mittatur filius eum mittere dicitur. dicitur habet
et verum primo modo intelligationis. pater mittit filium quod
licet filius seipsum mittit ut in solvendo arguendo
patebit. si per consequens filius erit missus pater tamen et filius
eum mittent. et ista est sententia augustini. ii. de trinitate. capitulo
v. quod ergo quod sunt indivisa opera trinitatis constat filium
apparere a se ipso esse missum. ex quo apparet primum modum
declarationis esse incongruum. quia secundum tamen dicitur declaratum
patris quod proprie est in ipso. quare si vellemus sequi
ut filius seipsum non mitteret. vel pater mitteret se
ipsum cum novo modo in habitu creature. tamen quia causa quod
ipse se ipsum mittat [illegible]. quia respectus quod fiat ad ipsam secundum quod
unitas dicitur consurgit ex nova relatione. que non est in ipsa
sed in creatura causa ipsam causa. quia est causa operis propter quod talis
relatio habet esse. tamen quia tota trinitas mittit et per se ipsam
mittitur. quia indivisa sunt opera trinitatis. secundum quod augustinus de
clarat. ii. de trinitate. capitulo decimo. Ad primum dicendum quod licet filius
respectus quod consurgunt ex relatione in creatura realiter ex parte et pater
filium mittat et filius seipsum aliquo modo in iustificatione
pater mittit filium quod non iustificatur ut filius se
ipsum mittit. nam pater prius operatur per filium quam
dicitur mittendus filio ut operaretur dicitur eum
mittere secundum quem modum filius se ipsum non mittit quia seipsum
ipsum non producit ut a se ipso mitteretur. accipere tamen
secundum istum modum filius mittat spiritum in quantum spiritus sanctus procedit
et ex consequenti procedente spiritum mittere quod habet a se. et ideo
est quod augustinus ostendit spiritum sanctum procedere a filio eo quod mittitur
ab ipso. quia loquendo de missione secundum istum modum per quem
modum bene concludit ideo pater in se ipsam non mitteret
Ad secundum dicendum quod licet filius a se ipso non procedat eternaliter
procedit tamen temporaliter et sufficit ut seipsum mittat
tamen. amittitur (?) a seipsis non eternaliter non temporaliter procedit
a quo per dicta. quia essentiam generandi secundum quod primum mittendo
auctoritative competere non possit. Ad tertium dicendum quod ut
pater plenitudinem non competit mittere propter auctoritatem

supra primo missa non distinguitur ab ea. non habere rationem primi
vel est. sed sufficit habere se essentiam ratione cuius consur
git relatio ipsa quod fiat respectus ad prius secundum quod dicitur mitti.
Ad quartum dicendum quod pater non mittit se ipsum illo modo
ut ostensum est.

Quarto queritur utrum spiritus sanctus mittat filium et ipsum
quod non. quia id non habet originem a se ipso. sed
ut dicitur est. augustinus de trinitate. capitulo (?) explicat. dicitur spiritus sanctus
et sic originem a filio quia mittitur. quia mittatur a filio
sed quod filius mitteret a spiritu sancto filius procederet ab ipso
sed spiritus sanctus procedit a filio. ergo ideo procedit a se ipso.
Item dicebatur quod licet in missione non sit conditio eternitatis
in quo autem [illegible]. sed in filio non est similiter vel spiritus sanctus
ergo etc. Item in trinitate causa amor presupponit notitiam
sed mittere non presupponit missum. sed etc. ergo in trinitate
in eadem verbum non habet rationem missi vel spiritus sanctus sed amoris.
Item quod solo verbo omnia possit facere non oportet quod aliquis
mitteret ad agendum. sed pater omnia solo verbo facit.
quia dixit et facta sunt. non ergo oportet quod mittat filium ad aliquod
opus operandum. sed in missione spiritus sanctus mitteret filium vel filius
mitteret apparentie. ergo etc. In contrarium est augustinus. ii. de
trinitate. capitulo v. quod loquitur de missione filii dicit eum
mitti a spiritu sancto. Item ut dicebatur tota trinitas
mittit. sed non totum mittatur. quia indivisa sunt opera trinitatis.
ergo ipse spiritus sanctus mitteret filium. Responsio dicendum quod quidam
nolunt negare spiritum sanctum mittere filium non forte
secundum quod habent ideo distinguunt et similiter missiones filii quod
ut bene intelligatur notandum quod augustinus. xv. de trinitate.
capitulo xi. assignat convenientiam inter verbum nostrum et verbum di
vinum distinguendo duo verba in nobis verbum mentis et in voce
prolatum. verbum intrinsecum mentis assimilatur verbo divino
non incarnato. verbum autem cum voce prolatum divino
verbo assumenti carnem ut ideo videtur innuit. sed in
verbo nostro sic videmus quod spiritus non mittit verbum in mente
sed verbum in voce. nam spiritus est vehiculum illius non
in mente sed verbum in voce. quia est vivi in vehiculum. sed solum
verbi in voce. ergo in trinitate in eadem spiritus sanctus non mitteret verbum
verbum non in mente carnem. sed solum verbum in carne tamen. Ideo
distinguere possumus secundum modum istorum tres missiones.
ratione materie competit secundum rationem verbi in se accipere. et
non ut carnem assumpsit. mittitur. ii. verbum divinum
in mente. in carne et ad predicandum. sed in mente et carne
mittitur quia verbum non. quia ipsa (?) ratione verbi nulla est secundum
tales missiones. sed ad predicandum mittitur quia homo secundum
primum istorum filius non mittitur a spiritu sancto secundum primas duas
missiones sed solum secundum tertiam in quantum ad predicandum mittitur
quod probatur per id quod augustinus. ii. de trinitate. capitulo v. secundum expositionem
ierohnimi (?) verba. misit me dominus et spiritus eius. de ad
ventu eius in carnem. non ergo solum missus est filius
a spiritu sancto ad predicandum secundum quod missiones mittitur vel
hoc sed missus est in carnem. quod competit ei non est propter
divina et pari ratione a spiritu sancto mittitur in mente cum
illa missio eius operatur quia est divina propter simpliciter
ergo secundum intentionem augustini concedendum est filium mitti a spiritu sancto.

Sz ad si q̃ritur i illud p̃ sit a nos inducit ut no'bi
tu ẽ filius seipsum mittit in q̃ ẽ eius operis ex quo
consurgit ratio in eorum ipse quoque visionem qualis nominis rs
s. magis insinuandi ostendit ad filium ipse q̃ dñ mittit
ad patrem ipse q̃ dñ mitte xcv li dicebant filium se
ipsum mitte· qz faciebat ad li q. mittere. sic sp̃s
·s· sit eius ille operis eius cum ratione quo consurgit ex
ope· et prius faciet q. rs ille tractetur ad patrem s. q.
dñ mitte et ad filium s. q. ei ostende nuntium· s. g. d. ut
eat. sp̃s ·s· mittit filium. sic et intitulaturus filius
se ipsum mittit nam filius se mittebat eo q. facie
bat q. r' s. tractaret ad patrem s. q. dicebat mitte
et tractaret ad patrem ipsum s. q. competebat ei mitta
et q. hi r' s. ex ope consurgunt sp̃s ·s· q. ẽ eius opus
diceret· et i ethi dup' mitte filium ratione auctoris quam
ht sup opus· ista ẽ sñia aug. y. de tri· ca· b. q'
ait q. p inde uita apte filius sui sp̃s ·s· ñ po
tuit· q̃ tñ intell' pr eum misisse q̃ ex seruia
cui fecit ut imagine sui sp̃s ·s· fecisse dñ. ex quo
appz q. mag' ẽ ppa et filius se mittit. l' sp̃s ·s·
mittit filium q̃ induceret aliq̃ ad mittendo' rege
mittit illum· q̃ s'c induceret ut auctoritate fac-
tor ut ex quo consurgit r's q̃ tractetur ad filium ipse q̃ d
nititur· appz g° hac ẽẽ ura et ppa sp̃s mittit filium·
tamen nõ ẽ tot modis ppa sic et pr mittit filium
ut sciam'. an ppe dñ p'l p'a· et q̃ñ nõ· et quoniam
nos q. cum tres sint p̃ i omnis nouem modis p̃ trilli
gi missio q̃ tres sunt filii et ippi· tres sunt in
et ppi et p̃ modo· reliq' tres sunt in ppriu
tri eius ope' omnis ro' unitatis· n' sunt p̃ modo
ppri· nam cum pr ñ procedat ab alio et ñ oper' unum
io q̃ciem g° designt missio· q. ipa p' pris ut
tu dicatur. locuto nõ solum erit i ppa s'z i fili
ipse q. i eis pp'er sunt filii et i ppe pr mittit seipsum
filius mittit patrem· sp̃s ·s· mittit patrem· q. i oibz i
p' pris dñ missa ppe p̃ modo sunt quomodo p' in
tenuis ht auctorem sup missa· sta p' p' mitte dñ
eo q. fac r' in traiu ad p' s. q. dñ mitti· uel
ad p' nisi eum s. q. dñ mitte· i sui s. p. mittit
eo q. ñ p ipso opat' ex q̃ oia ista sunt in missa ioe
cum p' missa ẽ ht originem auctorem· i o tales
ppri p̃ modo sunt ppe ipse q. i c r g· pr mit
tit filium· filius mittit sp̃m ·s· pr mittit sp̃m ·s· q.
i oibz hui' p' missa ẽ ht originem auctorem hunc
modis unitatis et sunt oio ppe· ac a' tres ut
filius mittit se ipsum sp̃s ·s· mittit se ipsum· sp̃s
·s· mittit filium ite ppe sunt ẽ i oibz hui' p'
q. dñ mittere eius op'· ipse q. tractetur r's ad p' mis
sa ratione e° mittit dñ· ipsa eis oper' oir mo' in
q. i talibus ppribz p' missa uite ñ acapit·
auctorem ratione e° mitteret p p' missa oper' ipse
q. ea mitte dicat s. u tu ipse li ult' mitte de sp̃s
ne· ñ· n· l' ppo p' p' mittitur ẽ simpl' emnog
s. lic pl'es eius unitatis· et ad li q. tal' ppo simp

na sit· uo g° eã i uti' oi uo in q° uti' p'.
alii· n· l. o erit ñ ẽẽ simpl' na ñ oir ho enti
cui ex s'z hoie eum tre deu ppo e hat in
Ad p'm dñ q. sic tot modis uti ficaret sp̃s ·s·
mittit filium· q' tot modis uti ficatur mittit sp̃m
·s· l' tot ẽẽ modis in' ñ a q° sp̃s ·s· mittit filium
io ñ oz si ex sola ratione ar' aug'. sp̃m ·s· p'cedere
de a filio· q. nos ex q° arguam filium p'cedere
a sp̃u ·s· ñ forte tpa' s. q. alse ipso procedit.
Ad s. dñ q. ñ oz q. sp̃ i missione sit auctas r'
p' mitte· s'z sufficit ẽẽ u auctorem s'z effectum·
Ad tertium dñ q. illa filii ñ erit p' ẽẽ modum·
Ad qrtum dñ q. ẽ mitti fili' a pre ñ sepa
ab eo· uñ mitte ubi ñ ẽ q° q° opatu p'ubi
i opibz g'mitis et li i hui' q. sunt appia natalie
p' se mitte ubi· l'o l' pr dñ o' faciat ex sui
dñe ẽ sim facere· ñ tñ ipse li tal' i missio exclu
dñ· s'z solum i missio q̃ separat mittentem a misso·
Supplicium quer' de tribz mag' poit· n· du
as r'es q. sp̃s ·s· l' filius se ipsum det similiat
p' tal' ẽ· si pr filium dare p' l' mitte et filius li nõ
p'· a'd p' pr q. ñ p' fili· s. a tal'· sip'r dat filium
et filius nõ dat se ipsum· a' do pat' pr q. ñ opat'
filius. li o' q. eu pr possit g'nare et gnet filius u
possit g'nare u' gniet· ñ tñ excludi p' q. a'd
possit ul' opet' pr q. ñ possit ul' oper' filius·
g' alit u' li' excludi potest· dñ q. nõ ẽ simile de
g'nione et missione· q. g'enium refert ad g'nuentem
p'sonam q. ẽ ipso· s'z ad li q. p' dicat mitte· hic
sic q. l' hat auctorem sup op' ex q° consurgit r's q'
tractet ad p' missa ratione e dñ mitti et nõ si aliq̃ p'
ẽẽ idis q. ñ ponitur illam ñ oparet ñ magi· ar'
Hic dicit zc. i li ue ſo no· r'uñ d'· spali· de q'at
magister de p'ls mitt' missioni ostendam si
duo sunt q. p° o' ẽẽ pl'es modos missionis filii
s. o i e illos modos assignt d' ·i· ecce distinctio
ẽẽ p'm duo sunt· q. p° p' mittit quasi q' ex q
appz ẽẽ pl'es modos missionis filii ẽ i q° mit
filius tñ sel' miss' sit et declarat ad hac pte
q. ñ tñ solum sel' ex q° appz ẽ alia missionem
filii p'e incarnatoz cum tñ sel' sit i carne s'cdo
distingit missionem filii dicens q. pt etiam
g'nior q. ppe ñ dñ missio filium mitti d' inuisibilit'
ut i carne i inuisibili ut i mente· et li confinat p'
aug. s. a r'· ad q' dñ· Deinu eum d'· ecce di
stincti· dat dicat i e istos modos et duo sunt· q. p°
dat diam s. o assignt eam q. pr nõ dicat missus
r'· s. a i'· hanc· ẽẽ p'm duo sunt· q. p° dat mi
modos d's· i e missione i carne et mente s'z i mente
miss' ẽ s. o e ẽ· et i carne miss' ẽ sel' s'z i
mite miss' ẽ sepe· s'z ẽ· q. i carne missus
ẽ ut sit ho· s'z i mente ẽ ut sit ẽ hoie· et qui
carne miss' ẽ s. o deinum tpe s'z i mite miss' ẽ
s. o ẽ tpe· et ante incarnatoz et p'· circa q. s. carne

mitte

ille dicat mitti ·s· a filio ad incarnatione

Filius una mittere concluderet simul mittatur et cum dicitur filius mittat spm ·s·

missus e ad homines x ut sit ho. s; f nature e mis
sus. i q a aug. ostendens q oia confinat p aug. fo
addit q'uam dicitur. q p unt e miss' i carnem
e missus i mud. s; p ut mitt. i nature n di miss.
sus i mud q. i p aug. ostendit fa i. priori de
te se illa pt. in ame. i q assigit cam q p
no dicat' miss' z duo fac q p' assigt cam
n mitti patrem. eo q i eo e auctas pn z amisso
q ostedit p aug. fo o filiu z spu s. n ee mi
norem patre eo q mittit' z ille n mittit' q z p
p aug. fa. ideo pmittitur z n tiat singula ps.

Circa missiones filii invisibiles que duo
de missib q n u q re. q de ea potuit
ir disputare. Pmo g q're de missione filii
invisibili f se. Scdo de ea q're p operatorem ad
eos ad q's fit missio. Circa pmu q're utrum p
uit filius mittatur i invisibili. Scdo utrum ei
missio separet a missione sps. s. t ut
ei missio eterna dici possit.

Ad pmu s procedit. ut q filio n operatur mitti
q si mittet' s; n eet n ite opus. g' aliq
p operaret p filiu. s; opari pa dicit r q
qntu ad natura cu sit una ut tota trinitas
filio mitti x imsit cu nullu op q i invisibile
anct p opere pprum. Cp f aug. iii. de trin.
ca. xxi. mitti filiu e cog se q ab al sit. s;
tal cogito n ob n i e. q te ectuidiali. sare
nos p re caritate cu n mitteret n i opibz
gratuitis g' re. Cp filius ex suo noie no
ht q peedat i a ut i obm. s; solu q peet
ut amor. s; ex h dicebat sps. s. mitti. ergo
q' tendebat i obm catu. g' filius n mittit'
n de. Cp opa gratiaru f q opa dvina de mitti
appat spu s. solo g' spu s. mitti apet. Cp
dicitur e aug. iii. de trin. ca. plt. q' d filiu
ee missu apte. Cp ca. xx. sebz. q filius mis
sus de eo q apparuit i mudo z iubu e factu caro
i q i nuit missioe invisibiles ei radd. dr
eo q ex tpre. ei nire p tpr p q i mittit i mis
bilis. mittit' g' invisibilit z i invisibili. Ad pmu d
q p' mitti de dium mod eo q gs r s q'ost
git ex ope opato p ipsu tiat ad ea. ide
ei openr mitti. na li pr z filius id op opet
ex illo tn ope q'da p's tiat ad prem f dr
mitte z q'da ad filiu fq dr mitti. si ctere
ubi eu sit id op. q' mag p's tiat ad pre
ut dicat mitte q ad filiu. ul ad filiu ut
dicat mitti q ad prem. dica dz li ee. q pz op
at p filiu no filius p prem. numq g' p lum
p in q' ex ope ost git tiabz ad p' dicat mitti
ti dicat n p illa p p al' oper' n tn ex illo
cludi p q' solu p q' ip opat ea mitti. na
si sentu dealbari n posset n ab a' herer eo n
tn oporteret q solu ille sentu dealbari qui id

feasit. sic g' ex parte s. na h p' mitti n posse
n ab al' tiat origiez n tn solu q' ea pduce pa
mittet. s; q' h' esset auctez ht hi' pz mitte
ipse dici pt. tn nu e ex illis hnis declaratum
q' unq q' p mitti n p ea a f oper. opari
a' mitti ager p ad eu. p. mediatoi i pz dnp
pt itelligi. s. q. sic q. mediato dr e duplex
na mediato alia e roe virtutis. alia roe age
tis suppositi operatio ag e d. ut n. sole age
ue te hoie i hoiem uete sole. s; p' homo
agit p sole e i mediato f virtute i q' ut
ei uir sol i uirtut. s; i q' sol agit ue te
hoie. e i mediato roe suppoti. na ex eo q
ho agit sol agit. cu ho a sole ali q virtute
recipiat. s; q' d' media i missioe q opet
carist repit. na cu sp' a dno mittit est
i mediato roe virtutis z roe suppositi. q sp
agit p dium f mediatoi virtutis. s; de ag
p filiu f mediatoi suppositi. g' i hac missioe
z sp' pcedit a dno z e minor ipso. q ei mit
i mittit. i q d' mediato i missioe p dme
locu no hz. na lz sit i mediato ex parte
suppositi q suppositu pris e ad a supposito filii
no tn e i mediato ex parte virtutis. q eod
e ut oiu pz. et g' missio i dis f q una
p opat pa. itaq' p d mediatoi suppo
no mitti. lz g' sit ead' uirt pris z filii
tn q illa virtute ht filius a pte se patri p
filiu opari. eu g' opa i invisibilia q mitte
p filiu apparuit filio oper pz p filiu a p
p filiu i invisibili. mitti dz q' declarare volebat
ex h a' appz ea. q' filius mitti dz. nq p ut
i tpe mittit z missu n erat mediato f virtute
miss' mittente minor erat. n q' p ut erat i
mediato roe suppositi. z q' i pre z filiu
no e mediato f virtute pz n mittit filiu
eo q filius sic minor illo. q e i mediato
f suppositu q' mediato ee ht ex eo q una
pa f hic origiez ab al' ut q pz e gig
nes z filius genit pz mittat filius mittit' ns
q ille e maior ille minor. z i q e sua aug.
iiii. de trin. ca. xv. q' dicit filiu n ee mis
su a pre. q ille maior ille minor. s; q ille
pz ille filius. ille genitor ille genit z p pri
cip de trin. sebz n i d mag ee p filiu
pre. q li mittit ille miss' e. n id minore
nez spm s. ~~q'a alius e sps s. q alius e~~
missus. Ad pmu d q opati pa n spo
dictionem q' ad virtute ut e p' h ut i id opus
ah q' p' ut p' pris p p' filii no hz media
atio virtutis. s; roe mediatois suppositi.
Ad scdm d q mitti filiu e cog se q ab al' sit
n q sit sp ille ad q mittit' actua z con
tinuatur cog scat p' q mitti. s; q cu nu

q i eo efficit' p missioe filii desse e aptitu
nam duce i cogitoz ei' et h e q qda dicu et
bn q n requirit ad rone talis missiois q sit
i cogito actual' ipse p. s; cu hitual' [illegible] Ad
tciu dr q l; filii n cedat i caritat talit i obin
ne cedit amor respic tn caritat i q hit
roz ee r' donoz appropriatoz filio q ipse caritatis
effic' et q talia dona n sufficiet tal' r'o ad
roz missiois. Ad q'rtu dr q l; oia dona fogis
roz dati appropriet' spui s. q a dona ex amore
dat' tn s spale roz poss appropriari filio ut dona
sapie q pficiut i tellcm et q et s talia i cata
m i amore dei talia dona appellant' g[ra]tuita q
Secundo qrit utru missio filii nitri dz.
filii sepet' a missione spc s. et vir q s.
q sic se hr missio invisibil' ad visibile. r' se hr
invisibil' ad i visi' le s; p ee missio visibil' filii
abs missioe visi' spc s. q s aug' n' de trin.
ca' v. filiu apre exire et venire i hunc mod.
s; e ipm visi s; n sp apparebat visibilit spc.
qu apparebat i visibilit filius. g et c. p non
est id effectus appar' filio q e appar' spui
s. e g aa' sic donu sii effectus potest
ee missio filii abs missioe spc s. et c.
Itm amor dei p'ius donu. g dona appropriata
spui s. erut dona q p' s; p'ius pt ee abs pos
teriori. g' pot ee missio spc abs missioe
filii. Itm ut q d dona filii sit p'ora q dona
spc s. q sic se hr itellctus ad volutatez. g
se hnt dona q pficiut no q appar' spui s.
s; i tellctus i suo actu p'ced' notez n nolumus
i tellci q notas pure sapias n p ut d' aug.
i q'ib' adorosui. g' dona s q'ui nitur filii sunt
p'ora donis s q'ui nitur spc s. s; p'ius pt ee abs
posteriori. g' et c. Itm ad h fac q u ide
aliq s illuiatos s i tellcm deputatos s no'
et aliq s beatos [illegible] noticis n i dui tuet ut hnt
tes donu sapie Ainq pn e q ut donu e s
p' q' h opa dz nitti filii. s; pp opa g[ra]tuita
si mici sit talia opa sii missioe spc s.
g' n e missio filii abs missioe spc.
Itm s aug. viii. de tri. c. iiii. sciri pt q
no diligit' n q u q e nescitur g' n e donu
amoris abs dono sapie ug' ut n' spc s
abs filio. ut missio filii abs missioe spc
s. ut pbatu e. g' i e due missioes i separabi
lit' cougut. Rno dr q refer q ut utriq.
missio filii sepet' a missioe spc s' eco. et ut
hec missioes hant ee distinctas. videmus
u. aliq rem i sep ibilr ee cojuncta ut u'cessa
cu q'q dovib' in q'cu reali hnt ee differt
et distictu sit. et missioes i separabilr se tenet
cu ad se sunt distiguut. na sic e i natura
p'cia possita s' suo ut e i spuali na

polunt ut q pficit i tellctum nuq e sii' minib'
q pficiut. h' ro pt h'ri ex eo q dz. vii' eth.
q mali' q e corruptiva p'n'. e u. oi maliciam
igitur ut scbz. r eti. so niss q h t maliciam
tappetitu d' dz. q s eud plim ne p' decept ulli
bon'. p'u et ee fine. vi. eth. pbat' p' deu'
q e ut ad unitez a' ee oucera. s; g' ho' mali
a'q' i d niam l' usuram h'e possit r aliq spe
culationez sciaz p' deia cu q e regula agendoz
h'e n poss. na aliq sunt oiss ro agibili et q
mali i dicatt ee fine q n e fit. deinceps
ose cor error et sic p' deu e oucera virtutib;
p'siciet: appetitu eo q malicia e corruptiua
p'n' h' cogitois fit et redit l' o ier ig[ra]te
ita ut ea' sit ouere p' den eo q p' deu
e regula agendoz. sic i suo i ne et i una
spuali. na l; mali hoies aliq cogitoz astr'
l' aliog h'e possit. cogitoz tn illa s q ui
tur filius h'e n valet. e g i cogito ut
dm talis fine ultimu cogitant. s; ille ap
p'hendit ad ut fine i q fine sui cogitui
et vide s q opa. et q mali hoies fine sui
ponut i creatura n i deo p' q fruut' et ute
dis et utut'. i q e cotra p'petia p'ersitas. ig no
ruuutes d' dz et cogitoe s q ui nitur filius sunt
pnati. n g' pt ee missio filii abs missioe
spc s. q p'cice l' o ut li loq'ui n e cogito
di ut e finale bonu s q e a' opanu s q
cogitoz mittit filius ab s dilectoe eius s q mi
tit spc s. l; g' aliq cogito speculativa de ipso
h'ri possit abs amore n tn separat missio
filii a missioe spc q s illa missio filii
n h'z. et sic missio filii nuq e sii missioe
spc s. r' n' cov. na l; boni hoies i cogitoe
astr' et i aliis curiositatib; n sunt docti
i cogitoe tn di ibtoe fit s q oia agunt docti
sunt. na q' spiri di aguut' hn filii di sunt
et q s tale cogitoz di s q ipm ostituunt ut
fine' i mor' agedoz mittit filius q' cogitoz h'nt
q'oz sing' sit boi cu ostituut g' dm ut
fine oim agedoz. nu q e missio spc abs
missioe filii n est. l; u. cocordat uis amoris
na sap. i. scbz. i mali uola' aiaz n i trib'
sapia n' h'itab' i cor' subdito pctis. ex q h'e
q n e missio filii abs missioe spc q sapia
illa s q mitit' filius q e i eo q d in agetia
ut fine. i q q'da sapore uq' dei d ulcedinez
ostituunt' n dat' mal' hoib; ad q s no
mitit' spc s. et i d' sta se' spc u. sciut di
cip lic effugiet fictu et auferet se a cogi
tatoib; q' sunt sine sii i tellcu. ex q h' e q
missio spc n e abs missioe filii q' mitit'
s dona pficient i tellcm et q hec missioes
i separabilr' cougut' ut effectus ut scitiendo

appetendo

prudens

fruendis

xiii. pe.

eade mz missioi t' bnt. na xv. de trin. ca. ult.
sed q sps s. a patre et filio pcedit ad sctificandam
cratura. et iiij. de trin. ca. xx. expoit aug. i' sap.
viij. in aias scas se trasfert amicos dei et ppheta
statuit. de missione filij. scitr g' aias in eis aias
scas opet missio filij et missio sps ipse cozi sep
abltm ad intell tuq lz hi' missioes sit i separabiles
sut ta distincte et differentes. na ut bn dictu est. n
e missio i dis n qz una p' pa opat. opam una
ptis pa n dimt n exeo q una e a pte. indicat
g' ro i missioibz expssioibz ozit. ijqz filius
pcet ut nat. sps s. ut donu t' ut datu missio
filij e distincta a missione sps s. na sic arguebat
q ex nona rone i ceta n magis tinet ut
ad filiu ut mitte q ad pte. n qz p filiu pz
opatr. ut qz ille gignit ille gignit. sic ex dc
ius pficietibz i tellm n ducem i cogitoz filij
sed dr mitti n c ex dais pficietibz appetitu sed
mitte sps sug eius i cogitoz ei. n qz filius
pcedit ut nat ul ut filiu et p mod intellis sps s.
pcedit ut dat. ul ut donu et p mod volutatis q
oia innuit aug. iiij. de trin. ca. penult. q ostendes
dicat se missione filij. et sps s. ait. sic nam
ee e filio a patre ee. ita mitti filio e cogsci
q ab illo sit. et sic sps s. donu dei ee e a patre pceder
ita mitti e cogsci q ab illo pcet. g' pote missi
ones distincte et differentes lz nuq alerinice se
pcent. Ad p'm dd q n e sile de missione msi
et insibili. q n e certa unio in sigis q natur ido
ostiombus. Ad s. dd q n dr q bnt ee distincta et
differetes denicate se pat ad se i inice na id appunt
i soluo lz missioes pote sit differentes. una tn sibi d
ee ubi. Ad iij. dd q missio filij et missio sps s. d
osli poss t' roe notionis i q i missione ipsant t' roe
effect. roe notis una e pozcat sic gnio e poz spirtoe
q porit hi' declamu q l i' e et sili. n. lz sio sidi
eat roe effcus tn e distiguend. qz ipsa dona sed dat
filio ut pficietia i tellm si sidi in se ex p
ei c fit dato lz n tn sili tu i tellu sit pozca dois
sed dat sps s. qz nou simpr pcet amore sili
osida eat expte datic. cu amoz sit p'm icatam
ad dadu dona sed dat sps s. sut poza dois intells.
ex q appz quo missio sps pcet missioe filij et
ex . et qz poiat n pos poziat qum ad ditio
eu si posset separi una missio ab ab alia. et qz n qz
t' dimi pcedet illa n at illas duas omissioes
separi ad se inice lz ee distinctas ipsi q pz solo ad
qrtu. Ad qrtu solut pcea q i gnalr solue sut dca.
Tertio queritur utrum missio filij psit ee etna et
temporalis. q. qz sic. go. eo mitti filius q igniat ab,
gniat etnali. g' et mitte. Ad. iiij. de trin. ca. xx.
sc' ba abaug. q ad q genuit et q genit e. et ut
q' mitt et q mittit e. et ca. xx. sc' bz q pz mitt
et filius mitti. q ille genuit ille e genit sz ille
genuit ab etno et ille e genit et c. Ad p' filio n
p' opere ab q i nonato cu sic dr. sz si ipsi p' fili
mitti ex tpe tu tpe dicat g' nomi accidet ei
mutato g' et c. Ad cu missio filij n separet a mis
sione sps si missio sps e etna. erit etna missio
filij. q sps ab etno mittit a pte p' q ex hoc
mitti qz pcet ab uno i aliu tanq i obiu et tanq abeo
i q reqescat. sz cu filius sit obiu etnu et sps s. p
cedat a patre et reqescat i filio. hug. de s. vic. li.
x. cedim i unu sps s. dm et unificante ex pte
pcedente et i filio reqescente sps s. mittit ab etno
g' et c. Ad uniu e qz ois missio filij ul e visib'
ut e mitte i carne. t' invisib' ut e mitt i mente
sz n ab etno fuit caro n mitti ad qs mittit
nulla g' ei' missio e etna. Ad aug. iiij. de trin.
ca. xx. ostendit qz missioez filij ee tpale dicens.
ideo eo ipso g' qz de pte nat e missus dr filius
sz ul eo qz appuit huic mudo ubi caro factus
ex q colligit missiones ei' i visibiles n ee etna
i solide. t' eo qz ex tpe c. qz mete pcipit. ex q ptz
q e' missio i visib' e et tpal. Ad q. ea
mi q d dr dia p' dur. n. alia etna eo qz sps
et sol' dr e etn'. qz oia ete du s hoc nen
ee expuit et exlz ot. dam. p' li' ca. vus. cem
etian tpale ee. fo modi etum n eo qz carne
tit ee di ti co. sz qz a uariet atib tpum e se
motu et s' nula sut etna n q n i cepit ee.
si qz sut abstrcta a adoib in q sut li et mic. roe
q uariab litas tpum ht ee. na sic dessedat
pmis i po e a d aliox remanie. qz a dede
rone sozit se p actus corpto nlis i sozte
sic gnatas pmis pactus oia a gnauit ido si
n sp fuit i di dua. no sp fuerut nlla hucet
g' ulla ee di i ici. lz narie tpum n sbdar.
eu g' quer utru missio filij sit etna. si loquu
p q d' tpale curret i secudo planu e nulla
missioez filij etna ee cu p bagl sit p aug.
xx tot missioez filij tn visi le q i visibile
ee dici licat bn ille. sz si accipz etnu pco q
a uariat tpis e semotu. sic missio filij
p' d' etna si quo p sic n e euidet. na sic sup
actu fuit i volutado e i ner aie adtet. vn tri
mor dr poie hoiez ex se et collo ane ipm in
amato. mar sic excellet. g' amatu no
t' hic ad odnet amatur. sz aiat ad odes
n amari. et tn e q pibem amare nlla ne sciu
nil ea et mone ad qrend celestia p amore ut
celestes d' possint. sz itell iudo e mot ie ad aiar
et o i ellico mibi n n efficat i tellar nil. sz
poca ipsa nihil p ut i tellar ee hut i nili. e
exstit. vn et nlia n p bibe ut scire. qz ex eo
q in ni i telligit n n ulescun' cu n e hain
ad adou nihil sz ipsa nlia no blitatur
qz t hic ad adoes mras in p actus p bibem

sic

notionis

v. dist. dicit

consideratione mentis in qua ... posita est ... consideratione
... nisi ... Et per missionem filii illuminan-
tur ... quia ... [illegible] ... ad cognitionem eterno-
rum ... [illegible] ... ad cognitionem intelligi-
bilium ... Sed quia ut dictum est numquam est missio filii
sine missione spiritus sancti ... illuminantur illuminatione ...
... filius ... per donum amoris ...
spiritus sancti ... cum per amorem ... ad cognitionem aman-
... mittitur filius ad nos ... [illegible]
... [illegible] ...
modo augustinus iiii. de trinitate capitulo xx. ... missionem filii
non esse temporalem ... quod filius ... [illegible]
... [illegible] ... in hunc mundum ...
... quod nos ... [illegible] ... possimus ca-
pere ... in hoc mundo ... [illegible]
... in carne ... [illegible] ... divina sapientia ... non sunt
in hoc mundo. Est ergo missio filii ... [illegible]
... eterna ... [illegible] ...
... ad cognitionem ... [illegible] ... Ad primum dicendum quod auc-
toritas ... [illegible] ... exponi ... ut loquitur de temporali
... [illegible] ... est nullus est ... pro tanto dicitur mis-
sus quia carnem assumpsit. Secundo exponitur ...
... [illegible] ... [illegible] ...
... [illegible] ... loquitur de
missione spirituali non actuali ... [illegible]
... [illegible] ... augustinus ... [illegible]
... missus est ... [illegible] ... non eo quod ... est missus
est ... possumus dicere ... designare ordinem ...
... [illegible] ... locutus ... [illegible]
... [illegible] ... negat
augustinus ut patet ... designare ... missionis
... est locutus ... quod est ... filius non habet ...
... quod gignit ... augustinus iiii de trini-
tate capitulo xx ... sicut ergo pater genuit et filius genitus est
ita pater misit et filius missus est. ergo tota missio
... filii est ... a patre solo ... Ad iii.
dicendum quod missio ... innovatorum ... illa innovatio non est in
filio ... [illegible] ... Ad iiii. dicendum quod ... spiritus sancti
... in filium ... non dicitur missio
quia ut dictum est innovatorum ... [illegible]

Deinde queritur de missione filii invisibili ... [illegible]
... ad eos ad quos fit missio ... quantum
... ad quos fit talis missio ... dato quod ad
... missos ... plenior sit ... [illegible]
Tertio de effectu eius ...
Ad primum sic proceditur: videtur quod missio filii sit ad irratio-
nabiles creaturas. quia ut dictum est pater mittit filium ...
quia operatur per ipsum. Sed omnia per ipsum facta sunt ... in
irrationabilibus ... filium operatur ... irrationabilia ...
missio filii. Preterea missio filii ... cum missione
spiritus sancti ... quod mittitur filius ad sanctificandum ... [illegible]
... [illegible] ... templum ... [illegible]
... augustinus ... [illegible] ... gratie ... [illegible]
mittitur filius. ergo et cetera. Contrarium est quod augustinus iiii. de

trinitate capitulo xx. dicit missionem filii invisibilem esse ...
... [illegible] ... ergo et cetera. Ulterius queritur
utrum fiat missio filii ... augustinum ... [illegible]
quia missio filii est ad sanctificandum ... [illegible]
quod est sanctum ... [illegible] ... quod est album ... augu-
stinum ... [illegible]
... ad eos filius ut sanctificet. Preterea ... filius
filius ... [illegible]
... [illegible] ... in mo-
... [illegible] ... filius ...
... ergo et cetera. Contrarium est quod ... agente
... [illegible] ...
... [illegible] ... augmentum
in illo dono. Sed ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... in augmento. ergo et cetera. Ulterius queritur utrum
ad angelos fiat talis missio ... [illegible]
ad eos ... [illegible] ... divina ... gratiam
... [illegible] ... plenitudinem
... [illegible] ...
... [illegible] ... angeli ... [illegible]
ergo nullo modo fit ad eos missio. Preterea ut habitum est non
est missio filii ... missione spiritus sancti. Sed augustinus xv.
de trinitate capitulo xxvii. ... spiritus sancti ... hominum
... [illegible] ... angeli ... [illegible]
non ... ergo non ad eos mittitur
spiritus sanctus ... filius. Contrarium est augustinus iiii.
de trinitate capitulo xx. ... filium dei ... [illegible]
... [illegible] ...
et angelos ... ad angelos ... [illegible]
et ad homines qui sunt capaces dilectionis et cognitionis
... sunt angeli. ergo et cetera. Ulterius queritur utrum ad
christum fuerit facta talis missio ... [illegible]
... [illegible] ... spiritum sanctum ... augustinus
xv. de trinitate capitulo xxvi. ergo et cetera. Preterea missio fit ad
renovandum creaturam ... [illegible]
... [illegible] ... placita facere ... ergo et cetera.
Contrarium est quia missio est ... ut dicit magister
xv. distinctione ... [illegible] ... spiritus sanctus ... [illegible]
ergo et cetera. Preterea missio visibilis est signum missionis invi-
sibilis ... [illegible] ... missio visibilis. ergo et cetera. Ad primum dicendum
ad i. ... [illegible] ... ad irrationales
creaturas ... [illegible] ... augustinus ... filium ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... augustinus lxxxiii. questionum questione xxviii ... [illegible]
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... filium esse ...
... [illegible] ... actualis ... [illegible]
... [illegible] ... rationis

ex parte ... cum quod cogitatio dicitur esse ... intellectus ad
quod rapiendum qui tamen non sunt sufficientes. cum non
intellectus humanus ... intelligibilia teneat
... in summo ... de anima ... in fine
non est ... non esse ... in fine ... non
... non est non intelligens
... intelligibilia non teneat ... in summo. non
... filius ... divina admirabilia
... cogitatione intellectuali quod missio ... necessario
requiratur. Ad primum dicendum quod licet omnia opera operetur pater et filius
non tamen in omnibus operibus dicitur filius mitti. sed solum in operibus
quibus ... intellectuali esse ... habitu
Ad secundum dicendum quod ... non dicitur sanctificari
eo quod suscipiant gratiam ... gratia augmentetur ... sicut
sacra ... dedicantur. sed quia filius non dicitur ... operibus
opera ... filio ... cum non dicatur ... sanctificari gratiam ... ad ... filius non ...
... in sanctificatione. Ad tertium dicendum
quod sacramenta dicuntur vasa gratiae non quia gratia sit in eis ...
... in ... sed quia ... per sacramenta ... per ...
... per ... gratiam ... ad eos in quibus est gratia sic
in ... non sic in missione ... non concluditur. Ad quartum
quod ulterius ... per augmentum gratiae mittatur
filius. dicendum quod augmentum in gratia ... per intelligentiam
... distinguitur ... augmento ...
... novum ... novus modus agendi
... in gratia ... augmentum
... in gratia ... donum ... cogitatio ...
... missio. ... operatur ...
... novum ... tale augmentum ...
spiritum sanctum. ... in augmento gratiae ...
... in novum usum. sed solum ... illam gratiam acceptam
efficit magis gratam ... augmento
... missio ... modis dicendum
... negat ... augmento ... divina
... tamen ... possumus in augmento
gratiae divina ... magister ... augustinus ... de
trinitate ...
... cum ...
...
...
quod missio ... augmentum gratiae ...
... augmentum ... possumus ...
... augmento divina ... forte non omnis
modus missionis ... recipiatur ... recipit ...
de novo gratiam accipit ... in novum usum gratia ...
Ad primum dicendum quod non solum sanctificatur qui de non sancto fit sanctus
sed ... qui de sancto fit magis sanctus. ... non
solum est ... intelligendo ... magis
... Ad secundum dicendum quod ... in augmento gratiae non ...
... nominatur ... recipit ... de non sancto fit
sanctus ... novum donum et novus ...
gratiae est tamen ... modus novus ...

maior gratia. Ad ... quod ...
vel ad peccatores fiat missio. dicendum quod ...
... non posse augmentari ...
cogitare ... augmentum ... cogitatione
eius extensive ut ...
...
... magis ...
magis ...
...
...
...
amorem dei ...
... diligendam ... magis diligunt.
Ad primum dicendum quod ... ut gratiam receperunt ... ut gratiam
haberent pleniorem ... ut magis deum diligerent. sed ut
extensive magis in dilectionem eius tenderent. Ad secundum
quod ... non ... in ardescere intensive ... ardescere
... extensive. Ad tertium quod ...
fuit ... missio dicendum quod ... non ...
... missio ... datio quod ...
...
...
... datur ... spiritus sanctus ad ipsum fuit facta
missio eius ... non est missio spiritus sancti
... missio filii ...
spiritus sancti ... dona ...
... filius ... dona ...
...
... dona ...
...
...
... spiritum sanctum ...
... accepit ... spiritum
sanctum non ... spiritus sanctus ... missio facta
ad ...
acceptione ... missio facta fuit ...
... non ... gratia
augmentatur. Ad primum dicendum quod idem ... non dat et re-
cipit spiritum sanctum sed dedit ut deus et recepit ut ho-
mo. augustinus xv de trinitate ... ergo
quod accepit et effudit spiritum sanctum ...
... humana ... divina quod dedit ut deus ac-
cepit ut homo. Ad secundum dicendum quod licet missio sit ad
...
... possumus quod ...
...
fuit ...
non esse tale ... de novo ...
absolute acceptam ... de non sancto ...
non ... fuit ...
... ad ... sanctitatem accepit ...
... accepit ...
ad eum missio facta fuit.
Secundo quaeritur utrum plenior fuerit facta missio spiritus sancti
... actionem

sunt in pacientie et dispositio. s. ad recipiendum spiritum. s. dis
positi per gratiam. cum ergo an[te] incarnationem fuissent
homines pleni gratia non fuit missio plenior. Item
aug. ubi quod celebrat iohannes non fuit unguo a
vobis. ergo post in novo testamento non sunt pleniores gratia
hiis qui fuerunt in veteri. Item per ieremiam. promittitur
nobis in ex. sed non si ecclesia in eis fuisset gratia plenior
in nobis. ergo etc. Item. dionysius. iiii. de divinis nominibus assignat
influentiam divinam bonitatis solis. omnibus quod sicut sol non
cessat immittere radios suos sed cum ubi influit
sua bonitate. sed sol non magis quam est de se immittit
radios uno tempore quam alio. ergo non est plenior missio bo
nitatis gratie etc. Item quod plenitudo est quod tempus post
incarnationem vocatur plenitudo temporis. iiii. et apostolus
ait ubi venit plenitudo temporis. iiii. sed sicut Item per
congregatio fidelium assimilatur etatibus unius hominis per
diversa tempora. sed hec est perfectior in etatibus sequentibus
quam in prioribus. ergo perfectior est status post incarnationem quam an[te].
Item quod pauli. iiii. de trinitate. c. penult. datio
spiritus sancti post incarnationem fuit plenior quam ante. nam exponens
l. 10. non dum erat spiritus datus. sed esse illud non quia
ad plenitudinem non quia ullo modo ante incarnationem datus esset.
sed quod non in tanta plenitudine datus erat in quantum post ea
datus fuit. vii. ait. spiritus non erat datus. quia illa
spiritus datio vel missio post clarificationem futura erat
qualis antea nunquam fuerat. vii. ii. antea nulla erat
sed talis non fuerat. s. ii. antea spiritus s. non dubitatur quin
plenitudine prophete locuti sunt. cum aperte scriptura dicat spiritum
s. eos locutos esse. ergo spiritus s. datus erat. sed non tan
ta plenitudine quia maior et minor plenitu
tudo dicitur post. vel ratione status. ratione post
fuit plenior et minus plena quam post novum et vetus
se magis et minus. ignis extendebat et se in maculi
bat iohannis non potuit unguo ab hiis ratione gratie spiritus
s. si fuit signum post. ut non. t. aperte volumus
status post incarnationem dicitur plenior et potius post pas
sionem quia debitum ratione c. non vincula erat ob
noxia principi tenebre per mortem quod est persolutum.
ratione c. ad sciendam gratiam efficacium ante etc.
Ad. i. dicendum quod licet post ante incarnationem essent eam dispo
nit post erat ratione gratie et non f. statim competebat
nam non plures religiosos quam ad statum scolaribus
esse perfectiores. aliquis tamen scolaris post gratia plures religi
osos esse vel saltem aliquos fuerunt. et sic patet solutio ad
s. quod ait de post gratia plures. per hoc tamen est solutum quod
non promittitur nobis in ex. ut eos imitemur dele
ni ratione status sed ratione post. Ad quartum dicendum quod non est simi
lis de influentia luminis solaris. et de influentia
bonitatis divine. quod deus secundum providentiam suam et preordina
tionem aliquos preordinavit ad maiorem gratiam aliquos
ad minorem. vel dicendum possumus quod sicut sol per tempora
in ...
... ii ... radios eam plenam ...
... non erat solutum debitum ... quod ...
... quam mulier ... et homines erant ... ipse quod

... non includitur dicta post ... plenitudinis. iiii. ii
Tercio queritur utrum permissio dicenda post anima liberata
... per quod possit dici quod sit in celo et in mundo
... quod secundum quod sunt ... vi. ... thesaurus tuus
ibi est cor tuum. sed ex eo quod divina ... ad homines
... ardescit ... in amorem dei. fit quod homo habet
... suum thesaurum. ergo ... celo erit
cor suum ... thesaurus suus. sed ubi est cor hominis ibi
est anima. ergo etc. Item secundum apostolum ad phil. iii. nostra conversa
tio est in celis. sed non erat ... gratie ... in eo
... post dicendum ad eum ... ergo etc. Item secundum
... li. xvi. ... esse in loco est ipsum operari in de.
... anima habet operationem in celo. eo quod ... celestia.
... permissionem divine post ... adolescentie
... celestium in celis erit. Contrarium est quia esse
esse anime et corporis quod deus est cor ...
sit in illo ... fiat missio dicendum post talem mis
sionem anima ... non diceret absolute. Item ad ...
... esse ... sed cum
... corporis sit anima ... non extendit. Item
... quod sic dicit quod anima ... operari ... cor quod
... adolescens ... recipit ... anima
... erit non est cor ... formam
... esse ... de celestibus
... celestibus ... conformationem ... ii ...
... quod dicit apostolus. nostra conversatio est in celis. sed ...
est ... nam si ... quod ... dicere
esse illo ... dicere ... inter
quod ... est ... in uno ... aliquo ... sit
quod ... in ... in celo. Sed ... quod celestia in
telligimus ... celestibus ... possumus dici
esse in celestibus ... quod celestia sunt in nobis. assignatur
... nostra conversatio est in celis quod de celestibus cogi
tando celestibus conformamur. ... modo ...
... quod celestia sit in nobis. ...
... conversatio sit in celis ... quod ...
... alicubi quam alibi ... si ...
... esse ... non sic
dicitur quod ... angelo quod ... ualent
duos ... iiii. ...
... esse ... et ... esse ...
... sic ... dici esse in pluribus locis
in quorum ... esse ... esse unus
dicitur esse ... esse ...
... ex eo quod esse quod ... in uno loco. ut accipiamus
esse in loco large. ad esse ... quod ... est ... esse in
... nobili ... quod sit ...
... in se ... non ... quod ...
... esse ... in ... erit in ...
quod ... in ... non sunt ...
est in uno loco et ... non ... nobiliore ...
est ... magis est nobilius quam ... quod ...
... plenum ... magis est ... quam
... quod anima celestia diligens ...

icelo ⁊ ẽ i tra. ratio ẽ ꝗ eẽ ille ⁊ ut cor i forma
icelo ẽ s̃ qndã ad herenciã ⁊ amoris cõuexiõe
nã ut verũ ẽ aĩa opat ubi forte amãte; in
amatũ ⁊ ponit ipsm cor sez amato collocare.
n̄ g° p formaliter cor sit aĩa s̃ i itellcm ad celestia
ẽ i celo. s̃ celũ i ipa s̃ s̃ ad heren cor sit p amorẽ
i celestibz cõũsat ꝗ sic i celo ⁊ i tra. vt ... sit
sit i celo ꝗ i tra ipm corpus tactũ. nã eẽ i corpe
apet ei s̃ ꝗ forma ⁊ aliquo modo s̃ eẽ. ꝗ sic se hʒ
ꝗ forma adunũ suã q̄ dat ei eẽ ⁊ tale eẽ ipm ꝗ ẽ
n̄ exuitur sua nã. ita se hʒ ad corpus suũ aĩa quia
dat ei eẽ ⁊ tale eẽ ipm ꝗ ẽ n̄ suũ corpus exuit.
ꝗ eẽ i celo p appetitũ itelligitur n̄ p se ei. ⁊ s̃ eẽ
spuale i quo ẽ itellectualis nã. g° viuus ẽ i celo ꝗnm
ꝗ sic eẽ opetur ei magis s̃ eẽ spuale. rursum
eẽ ꝗ hʒ i celo ẽ nobilius ꝗ eẽ ꝗ hʒ i tra. ipm
s̃o ẽ i viuis ꝗ i tra. s̃ i celo ẽ s̃ nobilitatẽ ꝗ ẽ nobi
lius i aĩa. ⁊ n̄ viuus ꝗ ẽ i s̃ nobiliorẽ ptẽ ꝗ
ad hoc unũ ẽ ꝗ aĩa n̄ ẽ ubi amat ꝗ ubi aĩat. ꝗ i se
s̃ nobiliorẽ ptẽ ut s̃ mentẽ. ⁊ p missio iuisi
bil nos mediãte ... ꝗ alicui sapiẽtie ⁊ amorẽ ad diuina
ipm ea d' possibili n̄ eẽ i hoc mũdo. io ... ẽ p s̃
ad mentẽ eẽ ... n̄ i hoc mũdo sim ...
... spũs s̃ ad̃ i carne uniẽdũ ... diuina sapi
... n̄ sunt i hoc mũdo ... quia s̃ eẽ ille ꝗ
... ẽ i hoc mũdo ⁊ s̃ ... i ... s̃ ...
... amoris adherenciã n̄ ẽ i hoc mũdo ⁊ ... n̄ sol
... Ad tertiũ d' ... ad q
ꝗ n̄ ẽ simile ... ⁊ ... itellcus ...
... ẽ opo actia. intellectus a' nr̄ ⁊ ... i suis
actibz ... quadã modo ... vn̄ itellcus
... magis lapis ... lapis ...

Amplius. ... illo. ꝗ s̃ etiã s̃ ... filius ...
... dici missus ... aug° ... de tri. ... ꝗ n̄
... n̄ ad ẽ ... filius d'r. ...
missus actualr ẽ missus ... ex hoc ...
... ille ... ꝗ ille ...
... ẽ ... magis ... ꝗ ... etiã ...
... dicat filiũ missũ n̄ ẽ ...
... ꝗ ...
... de filio n̄ ...
... ẽ ... amor ...
... ꝗ ...
...
... ꝗ ...
... ẽ ...
...
... apte accipere.

Nunc de spũ s̃o ⁊c. determinato de missiõe spũs s̃.
... determinat hic magister ... ⁊ duo facit
ꝗ p° distinguit ... missione spũs s̃. ꝗ in
uisibilẽ ⁊ iuisibilẽ sicut filius. s̃o de eis determinat. s̃a l. et
p°. ... q. duo facit. ꝗ p° det. de missiõe spũs
s̃ iuisibili. s̃o de iuisibili s̃a l. ...

... d'. ... p° duo facit. ꝗ p° determinat de dicta missiõe
s̃o ... talẽ missiõe spũs s̃. d' posit in
nos ... s̃a l. ... ꝗ p° d' ... sit
tal missio dicẽr ...
... iuisibilr ... spũs s̃. s̃o ... ꝗ sit
tal missio. ꝗ ut reuocet ... ab ex
terioribz ad iteriora. ... ꝗ ...
aug°. recolligit illa aug°. i ...
ad ... s̃a l. n̄o ut appet. ... l. ecce hic. Deĩ
... d'. Si p'us ... spũs s̃. possit dici minor
pr̄e. ⁊ duo facit. ꝗ p° d' q. spũs s̃. n̄ ẽ minor pr̄e
ꝗ iuisibili. apparuit. filius tñ ... ẽ minor pr̄e n̄
solũ ... s̃a l. ... duo facit.
ꝗ p° ... n̄ dicat spũs s̃. minor pr̄e
sic filius ... iuisibili. apparuerit ut apparuit filius. s̃o
soluit ... apparet filius iuisibilr ...
ab apparitiõe spũs s̃. ꝗ ... i q apparuit filius
fuit assumpta i unitatẽ ... pr̄e minor di
catur ... spũs s̃. n̄ fuit assumpta i uni
tatẽ ypostasis ei°. ... ꝗ dixit ... aug°. ...
... l. de trinitate. Deinde ẽ d'. nomẽ ...
ex eo ꝗ assumpsit humanã ... minorẽ pr̄e ipo spũ s̃.
⁊ ... duo facit. ꝗ p° ... ꝗ ...
... p ... auctoritatẽ aug°. ...
hylarii ... maiorẽ filio ...
diuina ... s̃a l. ... hylarii ... duo
facit. ꝗ p° ... hylarii ... maior ...
... ꝗ ẽ d's. ... filius ẽ minor pr̄e. ꝗ pr̄e
maior ... filius n̄ ẽ minor. ꝗ ...
esse s̃o reddit lectorẽ attentũ ut ... hylarii pie
intelligat ... noter. s̃a l. audiat lector. ...
... sententia lectoris ... distinctionis.
Quia i textu magistri ...
... iuisibile spũs s̃. ...
exteriori apparitiõe dicat ...
... duo ... n̄ sit dare missionẽ
iuisibilẽ ... ad ꝗ sit tal missio.
Ad p'm s̃ ... ꝗ ... n̄ sit dare missiõẽ
iuisibilẽ ...
... iuisibilr ...
...
... i celo ... spũs s̃. in
uisibile ... spũs s̃ ...
...
...
... ẽ missio ... diuina ...
ꝗ ẽ ... iuisibile ...
ẽ sit ...
iuisibili ...
p illã ... i missiõe ...
... i signo ...
...
... signũ ... diuina ...

quod est idem. Item posset aliquis dicere quod illa creatura que apparuit in missione visibili est tamen in signo contento. Et quod sacramento est tamen in signo contento, scilicet gratia collatorum sacramentorum [illegible] divina invisibilia [illegible]. Item non unum est quod legitur spiritus sanctus apparuisse in specie columbe super Christum baptizatum et in linguis igneis super apostolos. Sic ergo [illegible] dicantur visibiles missiones. Hoc patet ergo. Item per Augustinum ii de Trinitate capitulo v. Exire a patre et venire in hunc mundum [illegible] filius. Sed [illegible] apparuit visibilis [illegible] in quo dicitur visibilis missio. Item ad hoc si volumus videre quomodo [illegible] est visibilis missio, oportet nos videre que ad visibilem missionem concurrunt et quomodo per ea ab aliis distinguitur. Nam per ea que constituunt scilicet ab aliis distinguitur. Res illa [illegible] ad missionem visibilem tria concurrunt. Emanatio persone, donum [illegible] contentum illi persone, apparitio et creatura exterius [illegible] representans. Cum ergo [illegible] processio emanationis in parte videatur et in missione invisibili sit [illegible] collatio doni contenti et in apparitione res aliqua exterioribus oculis presentetur, [illegible] videre quod missio visibilis differt a processione, a missione invisibili et apparitione. Item declarabitur quod res illa in tali missione exterius presentata a rebus aliis est distincta, [illegible] quia huius res et signum [illegible] quomodo tale signum a signis aliis distinguebatur. Item primo sciendum quod [illegible] se habent per ordinem. Nam processio solum dicit [illegible] ad [illegible] missio super processionem addit [illegible] si missio visibilis super hanc addit rem exterius oculis [illegible] presentatam in missione invisibili [illegible] designantem. Apparitio [illegible] maior [illegible] comparatione [illegible] visibilis [illegible] fit missio. Nam [illegible] procedit et invisibilis [illegible] visibilis [illegible] apparere [illegible] ut [illegible] missionis [illegible] fit missio visibilis fit apparitio. Sed non [illegible]. Nam apostolis cum fuit facta missio visibilis per linguas igneas eis solum fiebat talis missio. Et si tunc lingue alie a circumstantibus apparebant, sibi tamen eis fiebat talis missio, quia gratiam [illegible] quam designabat talis missio non habebant. [illegible] fit missio quando illi donum [illegible] gratie est collatum quod designabat per creaturam illam exterius apparentem. Patet ergo quomodo missio visibilis a processione et apparitione et ab invisibili missione distinguitur. Restat autem videre quomodo [illegible] et habet esse distinctum [illegible] rei que exterioribus oculis presentatur. Item notandum quod Augustinus ii de Trinitate capitulo vi [illegible] illam que in missione huiusmodi representatur res [illegible] ad designandum [illegible] assumitur [illegible] res ille prius fuerint esse ad signandum talia [illegible] modo sunt assumpte, sicut lapis ille quem Iacob [illegible] ad caput posuit ad significandum Christum est assumptus [illegible] significatione [illegible] efficacia res sacramentales ut aqua baptismi [illegible] gratia tamen in signo [illegible] columba illa [illegible]

apparuit solum ad hoc facta fuit ut [illegible] gratie plenitudinem designaret. Unde Augustinus ii de Trinitate capitulo vi [illegible] quod lapis ille quem Iacob posuit ad caput [illegible] ad significandum Christum assumpsit [illegible] significantia [illegible] columba [illegible] significanda [illegible] differt quomodo talis missio [illegible] donum contentum [illegible] exterius [illegible] per signum [illegible] designatur [illegible] in signo [illegible] ad [illegible] alium est [illegible] in signo [illegible] est in rebus omnibus [illegible] res [illegible] representat [illegible] signum [illegible] apparitiones [illegible] nam illi quibus tales missiones et apparitiones fiebant [illegible] signum [illegible] signum [illegible] gratie [illegible] signa [illegible] sic [illegible] signum [illegible] gratie [illegible] signum [illegible] signa gratie sacramenta [illegible] non solum gratiam designant sed [illegible] efficaciter [illegible] gratia [illegible] signa gratie [illegible] sacramenta suscipit [illegible] illa fiet [illegible] signum contenti [illegible] illa exterioribus oculis presentata [illegible] invisibili missione. [illegible] signum [illegible] signum gratie [illegible] ad [illegible] fit talis missio [illegible] signum [illegible] signis aliis est distinctum [illegible] signum contenti [illegible] differt [illegible] duobus signis [illegible] signum gratie [illegible] a duobus signis aliis contentis separatur. Patet ergo quomodo [illegible] est visibilis missio et que ad eam concurrunt et [illegible] per illa que concurrunt huiusmodi missio ab aliis est distincta.

[illegible] quod est in huiusmodi [illegible] aliis [illegible] in signo [illegible] in signo [illegible] representant [illegible] exterioribus oculis presentata [illegible] divina [illegible] [illegible] pro solo [illegible] in signo [illegible] in signo [illegible] pro solo [illegible] in signo in sacramentis [illegible] sic est ut [illegible] in signo [illegible] illa que exterioribus oculis presentatur.

[illegible] quod [illegible] sit facta talis missio [illegible] facta fuit ad [illegible] Loth [illegible] filius [illegible] missus [illegible]

aug. sº de trin. ca. xii. q aun angli i triuit so
doma et locuti sunt loth. scptu de eis lo tang
de duobz p ea i exitu lo de ill tang de mo
vii dico ad eos rogo dne. s duo suppo n fuit
mº dº n suppoitu diua et ita s aug. Ide
p illos duos anglos diuas psonas diuas i tillie de
bent q sic eius d sbe tri. s. p. filii et sps. s. q
ut id ce. p pns mis le fuisse missa. s mis
sio missi fca fuit ad illos de ue. t Cp le
exod. iii. q cum i rubo dns moysi. ego sii
de abraha de ysaac. et ds iacob. s u n eet
n ds ei appuisse. eds ad eu miss eet g ce.
Cp ut q ad beam ugine debuit fi missio mis
sio. q i ea fuit gre plenitudo. s pp pleni nes
gre fit tal missio. g ce. Cp. ut q uj ct
tal missio fi debeat q s aug. sº de trin. ca
v. pp si fit tal missio ut exioribz uisibilibz
corda commota corpali manifestatione uenientis
ad occulta eternitatis sp pernenit se conuertit. s nunq
nunc indigent hoies ut sic conuertant cu refrigue
t it caritas multoz. g possunt nec d fi talis
missio. Cp inuenim e i q ut q i ad xpm n debuit
fi tal missio q tal missio sp representat missi
one inuisibilem. s ad xpm nulla missio i uisi fca fuit
n i instanti sue conceptois. ut p p pte p aug. xv.
de trin. ca. xxvi. g ce. Cp ut q ad ullu
debeat fi tal missio q q referunt consideratione
creaturar n debet adduci ut i consideratione talium
p ea alig i ducatur. s sensibilia referunt ad in
consideratione cu ipa sit i sensibilia. nam q nunt tepa
sut et q n nunt eterna. u g sper sensibiles sit
ad eternitatem h i ducede. s u fit missio uisi
bili talib spebz g ce. Cp ad q d factum du
bium i r qone i argumentando st tacta. dubi
bium. n. est p pa pz uestis. t. n fiebat uisi
bilis missio cu legamus eis dnm appuisse dubia
missio cum legamus et dnm appuisse uisiones
nus et q beate ugi n fuit fca tal missio et
nec n fit e i ea fuit gre plenitudo et stat ece
ubi hoies reuocent ad asceuius requirat h uis
siones. Jo notad q adosts ad multa requirunt
s ad deus end unu soli sufficit et q multa
querunt ad missione cu oia illa n possumus
saluare n i p raptus. ad illos solu missio
uisibil diuarr pz fi debuit. requiritur. n. ad mis
sione uisibilem gre plenitudo n solu pp hoc
stat et id h prees. ne. t. possint conceder h uisse
plena gra ple. cu q stat eor n erat stat
plenitudis cu n eet soluti pcau adq te
nebat illi hoies ex pnu hois cuis o illioe
h appuerit q pribz uetis. t. fiebat sim
siones debebat dici erat missiones angloru
et s diuarr pz et si dicatur dnm eis apparuisse. si
e intellas i q eis ds p angelos loqbat ut e
sma aug. iii. de trin. ca. ult. na cu sebat

exodi. iii. q erat i rubo moysi dic e sic de
abraha ec. steph s i actibz aploz ait anglm
dni i flama ignis appuisse moysi. d. ego sii
ds ec. s3 ocui aug. id g loqte fuisse anglm
xm q pllu anglm dns loqbat cu dni ee
anglm noiauit. appuit g ueteris t. appo
nes fuit angloz et ita dig q p tales appi
tiones missa n fuit. q te stat eee eo q n dur
rite plenitudinis talem missionem n recipiebat
et id aliq dignit q ad h q fiat missio uisibilis dz
ee plenitudo gre s statu teis ad q t fit missio
aq b gra tag redundare dz p doctrina et sacramentor
exhibitione pp p n fuit fca missio uisibilis sctis
pribz. q n erat te tpe h plenitudinis pp s b te ugi
missio fca n fuit. q et s fiierat gra plena n
erat i statu docentis et sacramenta exhibentis et id mis
sio uisibil solu fca fuit xo p et p i mod aplis q
erat h. s3 v et sic h u dem n suffic q nec tpus
fieret missiones uisibiles cu fit tpe plenitudinis
et replant aliq plen gra q st i statu i doctas
et sacra exhbentis ep n udent id distig e no
solu expte eoz ad q fit missio. s3 i expte
eoz i q s dz gra eoz redundare. na missiones
h fuit pp astares et pp pplm i q s dz gra redu
dare p eos ad q s fit missio. Jo aug. iiº. de trin.
ca. v. dic uisibilem missione fi ut exioribz
uisis. hoim corda comota corpali manifestatione
uenientis ad occulta eternitatis sp pstes conuertat h.
g corpora signa sut ma i manuducedo pplm
ad i tellectuale cognitione sicu hoies sut manu
ducti signa cessare dz eo q p mod n iuuat
s i pediunt sa. n. aliq s accedat i amore di ctin
diuise cessare e i accedi debet tex iora uba pri
pe si p q eet ia i accesso ee deber aut b cessare
q ura p mod i pedimeta erit i g e expte
t q q om illi de pmitiua ecclia erat i man duci
fiebat exiora signa et uisibiles missiones. nc a
q sum i manuducto ee talib no egem. na i
pedimenta pstarent q cu s exorbi talib nacer
ab i rio et i tellai ret hudica q q ne fiat missio
uisibil ta requirit tpe stat tpus plenitudie et ratione
eoz ad q s fit missio p eos i alios p ministeriu
sacramentoz et doctrina redundantia grarum tpe ppli
i q dz gra redundare fidi i choanda pp q dz ee
tal ppls q ad fide i manuducta n i manuducto
ee. pp p n fuit fca missio pribz de ue. t. pp
s n fuit fca missio be mgi. pp teni n fit mo.
fuit fca xo et aplis. q tpe fcz et tpe stat et
ppli te tpus i plenitudine q ad ipos occur
rebat oia illa q ad missione requirunt uisi. les
Ad p ad q p ratio d igitur h dnm appuisse illis de
ue. t. q ds eis p ang loqbatur ut o aug. iii.
de trin. ca. ult. na scptu narrat aliq de illis
appitionibz q i sicat de dnus p s puta q duos

latr tamq uni ut a lb. q p dine p angelos re tpas loqbat z p li pr so lo. d s. ¶ d. iii. d p: solo pena q i gnali solone sut dca ¶ Quin i sol in p p i q i gn solox e magi. a llig ca. u. sit ca q n fuit isti missides l q ppls e i mani dicto de p fidi. lg d q refrigunt caritas n multor. d q missioes misiles dur re z pn sic bat ut nuigneretur l ocietad fide za d cres q apli loqbat ne q zsi refrigunt caritas multo ru. q n cessant fides. no oz si l missiges z id possim dce ut dc dz d q missioes ille erat [illegible]

[illegible]

[illegible]

q̄ unij uniře adūare debebat. solū g̃ sc̄ filꝰ
uissꝰ ē uisibilr. ex eo q̄ nō ñ uni eē debuit me
diator. spc̄ ūo sc̄us q̄ ī carnē uisibilr tanqȝ ī sig̃
existebat cū ulla signa repsentare possint
unū et id potissime cū ipm alr̄ et alr̄ repsē
tāt nō oportuit spm̄ s. sed tñ uisibilr fore uis
sū. ex quo se dare id ī notescē. Prt sū q̄ ille q̄
mediator existebat p̄ hūano gn̄e satisface debe
bat ut ipm dō patri recōciliaret ñ solū op
tuit ut appareret ī hoīe di filꝰ. ſz ut eēt hō.
q̄ hō p̄ctā offensa satisface debebat ñ opte
bat tñ spm̄ s. eē colūbā. s; sufficiebat eū
ī colūba eē tanqȝ ī signo ut ē sicꝰ emanat
ex quo tē dē declar. Ulrꝰ q̄ filiꝰ g̃ apparu
it ī hoīe ut eēt hō cū hō ñ sit ñ q̄ līt spēz
ꝯ cōle. oportuit eū tm ī cōli spē appare. spc̄
s. g̃ apparuit ī lig̃ ignis q̄ ñ erat lī ligue
sufficiebat q̄ tales ligue ī ymagiñatōe
l' organū appereret. ñ oz q̄ cēne extiusin
spē cōli. nsi salte nō nos cū tanta pmacia
appare asserē illas ligas cōles fuisse ut
hoīem mūt .s. x pm tm hūise corpulētā
sibi assumere. q̄ g̃ exordiis āl hebat mis
sio uisibilis filij ad missionē spc̄ ꝓprietatē ꝯdiu
uitates declarabātur. cū mas dicas assig̃re sic
id — nes modꝰ po ī tali īu ñ restat ñ
solue ar. Ad .1. dō q̄ l; ī tellcāl ñ simpl
mag repsentet spm̄ s. tñ qt ad a q̄s effectꝰ
et ꝯuentū ad eiꝰ emanatō p̄ ipm mag rep
sentatiue iridal carnē ut puta colūba no
feciadl rs de aliis. et q̄ et qt ad lrꝰ effect ꝯre
psentat p̄ cārnē exti uisile dō uirtē spc̄. s. id
ñ ꝯcludit id. ut dō ē dō. q̄ melius desig̃t
p̄ hec cāras ī firmas dic̄ pāt ipe in cād diore
ne ēdem a d dicitur eē ī aliis excellentib
si p illa desig̃rec dē. Ad p dō q̄ ñ ē sile
de missiōe filij uisili et de missiōe spc̄. s. ut
patuit ī solūdo. Ad id q̄ ulcrꝰ quē uiř spc̄
s. sit missꝰ pluies dō q̄ s. ut pati ī solūdo
Ad p dō q̄ si sigm p̄ftē repsentaret sig̃tū tē
uniꝰ sigñ eēt unū signū s; si ī p̄fēc repsētat
ipm posit eē pla signa. sic inde n dīyudi
isse siūt acatis eo q̄ ulla p̄fēc mittat ipm
s ē ī pposito q̄ s. p diuisi alia dī b; dat plein
gīē posit eis si diuse missiōes uisibiles. Ad
dō q̄ ut patuit ī solūdo ñ ē sile de missiōe uī
sibili filij et missiōe spc̄. s. Ad id q̄ q̄ querē
nt spēs illa q̄ qb missꝰ dē spc̄. s. fuit spēs y
magiñaria l' cōlis. Quidā dnt q̄ solū cōlis
fuit s; q̄ l; nō ut ꝯcordare cū ūb aug. q̄ ipe
ñ asserit eē tales missiōes cōlēs fuisse. dīē p
sumꝰ q̄ diuisas missiōes spc̄. s. ē lo diuisi
mod de spēbꝰ apparuit. nā ut apparuit ī spē colūbe

planū ē ip cōli spē apparuisse. eo q̄ scptū est
colūbā illā descēdisse cōli spē. s; prt appu
ī lig̃s dīsis igneis mag uit ꝯsonū textui ra
le missiōes eē factas p spēs ymagiñarias eo q̄ nō
dr q̄ uidit linguas dispertitas s; q̄ apparuerit
eis dispertite ligue. l' s aliq tū l' cōm uise sūt
ill' dīse ligue et q̄ s ꝯsenium lōq cū s yma
gīatōe aliqs uidet. uit dō ē illas spēs fuisse
ī ymagiñatōe et organū fantastici. Vn Ro de
tm. ca. v. au loq̄s de ill' ligūs ul' de illo
igne q̄ apparuit ī die penteē. p āt ꝯdiu
mor rōi ī solutā relīq ne ut eā p̄te fuit assens. ait q̄ q̄lcq de illo ū igne discep
pt iuře oculis an spc̄ spm uisus sit. ip ūba
g̃ ponā. so. u. ait uidēt linguas dīsas uelut
ignē. s; uise sūt eis nō .u. sicut signifi
tē solent dīē. uisū ē m ꝯdiuis. uidi et ill'
q̄d spūalibꝰ uisis ymaginū corpalū soler
dī et uisū ē mi et uidi. s; sic nō per spēlia corpalē
spēz oculis demūāre si solida uisū ē mi. sꝰ
uidi et sdit q̄ de illa colūba q̄ dcā ē cōli
spē descēdisse nīs nū q̄ dubitauit. uirē de
eius apparerēt. exq appet q̄ q̄ aug. ñ asser
de liguis altā p̄tē s; solū de colūba ñ ē asse
da alia pt cū pmacia q̄ uts uī ē potuit.
Ad pl dō q̄ ñ solū ꝯsurge ad ī tellud ex
spēbꝰ ymagiñarus. s; ī ex cōlibꝰ cū ex talibꝰ in
nob fiat ī tentoē ymagiñatīe. l' dō q̄ nō
mittitur spc̄ s. p hūl. s signū illuminatum.
s; s ꝯmitti. Ad s dō q̄ et missio p̄t fi ill' tēre
inoīs. tñ si ī missione fi sūt spēs ñ ymagī
ñ cōles nō dicē missio uisibilis tñ ī tellt mis
sio ñ sit aliq̄ mi. apptō error. p̄t g̃ eē missio
ī uisibilis f cogitōi ī riore et ītellcuale s; uisil'
Ad ī ꝯtrm dō q̄ si missio illa fcā fuit p̄ y
ymagiñarias spēs cū apparuit tal' spēs ī yma
giñatōe ei fortū fuit p solū illiꝰ spēi. id ñ op
tebat q̄ appareret uni tal' missio p̄ q̄ ōit in
ymagiñatōne altiꝰ ñ tātō arguebat.
Sedo quē uiř tales spēs oēūt effcē ī missio
ang̃loz et ut q̄ ñ ꝯtrario illa uā apparuit filiꝰ
dr eē fōrta a spu .s. vñ dī de illa spu s. ꝯcept
p g̃ rōe ab aliq p dīua spēs tales fōre sūt
ñ missio angloz. Sp ī q̄ fōre p angl̄m v
mi angl̄o sic in otē mo et talibꝰ dīr angle
mult et eo q̄ assūmit l cōs s; passupōz eē dīr
angli mīr ñ. ñ g̃ eēt missiōes dīuas p s;
angloz. Sp s aug. ui. de trin. ca. xi. illa ū cōp
presentata oclis antiquoz prm fiebat missio
angloz cū g̃ antiqꝰs prm̄ missꝰ angli q̄
spēs cōles fōrbāt cū nc̄ uitat dē p̄ tales
spēs fōrbāt. Quoniā ē q̄ s dio. lex dīna
ē ī fima p me reducē. s; ī ñ cōle et mē ē

media non angelica. Ergo missio ~~tales species sicut visibiles~~
~~essent talia ut ostendebant et vere quod ergo~~ completa
angelorum talis non fit per eas. [Q]uibus quaeritur utrum tales species
sicut visibiles essent figurata ut ostendebant et vere quod ergo. Quia
plenitudinem gratiae designabat columba quae super ipsum descendit
ratione fecunditatis, sed non est quod fecit deus quod habet similitudinem
columbae nisi sit vera columba. Ergo etc. [I]tem spiritus sanctus mittitur
non decepit aliquos fictione. Si ergo apparebat esse ignis
et vera columba. [I]tem ignis est calidus, ignis ille non comburebat,
et columba illa non operatur esse vera columba. Contra
Augustinus ii. de trinitate capitulo vi. species illae corporales quae ad demonstrandum
mittuntur spiritum sanctum ad demonstrandum quod opus fit ad tempus apparuerunt et esse
postea destiterunt, quia non essent si fuissent vere talia. Ergo etc. [R]esponsio. Dicendum quod de proposito quaesito
diversae sunt. Nam quidam dicunt ut habetur esse dictum in ea
quae apparuerunt in veteri testamento et ea quae apparuerunt in
novo quia illa formata erant ministerio angelorum, ista autem
immediate a virtute spiritus divina et ideo sicut illa dicebantur visiones
angelicae, sic ista proprie dicuntur divinae. [S]ed istud non est verum,
quia in visionibus angelorum et in visione spiritus divinae non est differentia
ex eo quod exterius visum aliquo modo sit formatum, sed ex eo
quod exterior et talis visione instruitur in interiori homine
ad ea efficacia ut designat. [I]deo ergo quod sive dicatur quod
esset eorum corporalis a ministerio per angelos est lex divina
sit in prima sive mediate reducitur in deum illa corporis in visione
spiritus divina assumitur ratione est ex dignitate eius ad quam
formandum omne immediate operatur. [R]ationem ergo dicitur in visione
spiritus sancti et angeli ex forma eius quod instruit exterius.
[S]ed quaeritur hic talis dicta additio vel in homine quod ad eum pertinet quia
non convenit cum brutis duo enim sunt accidentia intellectus et voluntas et
quando alterum alteri ordinatur in deum nam ut ordinatur in primum
bonum et ipsum et deum non est non mediante quia sicut videtur esse posse
certissimum et nulla causa dirigente in ipso ad effectum. Nam sicut
deus est quod nos in nobis operatur, sed non possit eam cogere. Est non solum
deus in eo manifeste quod homines eorum nolunt velle id est nunc expressa
dona gratiarum. Nam ministeria perficiunt descendunt in nos a domino
mediante non per ipsum adhuc mediante, sed sicut in ordinatione idem
mediatoribus aut eo quod illuminationes descendunt a deo in nos
per angelos. Nam sicut primo modo non solum homo ordinatur in deum
per angelos sed unus angelus per alium ordinatur. Ex eo
quod inferior per superiorem illuminatur ut narrat Dionysius in libro
locis de angelica hierarchia capitulo iiii. quod missiones illae visibiles
quae fiebant antiquis patribus erant signa illuminationum sive
illuminationes reducentium in deum per angelos. Missiones
ille angelorum dicebantur eo quod operatum a beato de
signabatur verum quia id opus quod operatur angelus operatur
et deus. Cum antiqui patres tales in homine videbant de
vita vidisse dicebantur. Unde est quod Augustinus iii. de trinitate
capitulo x. dicit in talibus apparitionibus domini per angelos fore lo
cutum. Missiones autem visibiles factae in novo testamento ut dictum
est sunt signa gratuitorum quia talia immediate a deo in nobis
operantur sine qua dicitur prima missio dicitur. Possimus ergo dicere
quod exterius visum quod apparet in missione divina sic differt

cum eo quod apparet in missione angelica quod unum eorum forma
missio angelorum differt et quod apparet in missione angelica
est signum illuminativum. Et quod apparet in missione divina
per se est signum gratuitum, et unum est quod visum in missione
per se divina est signum eius quod existit in eo ad quod fit missio
ut puta gratiae plenitudinis quae in ipso esse habet. Sed visum
in missione angelorum non directe est signum eius quod existit
in eo quam ad quem fit missio, sed magis dicit in cognitionem
alicuius alterius. Nam prophetae quamvis antiqui patres videbant
ad eos de deo invisibilibus et misteriis ostendebantur ex
quibus tamen dicta colliguntur. Nam quod apparet in missione divina
per se solum est signum eius quod existit in eo ad quod fit
missio et non causa in illo. Sed antiqui patres requirunt per
ea quae eis apparebant in cognitionem alicuius divini misterii
ducebantur, parum exterius visum ad efficaciam inferioris
spiritus. [A]d i. dicendum quod non est simile de corpore quod fuit
assumptum in unitatem hypostasis ubi ipsum dignitate
immediate a deo formari debuit et de speciebus illis
exterius visis in quibus tamen in signo spiritus sanctus existebat.
[A]d secundum dicendum quod hic autem habent causam figurativam sed ipso effectu
exteriori sicut illa spiritus visibilis tamen quia non cum gratia quae in
eius efficiat et per exterius visum designatur. Ratio enim per se dicta
mittitur. Dicitur non dicitur in tempore autem. Sed potest dicta per se. [A]d tertium
dicendum quod in missionibus fiebat in veteri testamento et in novo, non est dicta
quantum ad id quod existit apparens ex eo quod est formatum ministerio
angelorum. Sed ipsum autem necesse est. [A]d id quod secundo quaeritur utrum
ea quae apparebat exterius per quae dicitur missa spiritus sanctus essent vere
talia qualia demonstrabant. Dicendum quod secundum Augustinum secundo de trinitate
capitulo vi. licet visa exterius quaedam signa in corporibus species
per in quibus est spiritus sanctus tamquam non secundum figuram sicut lapis ille
quem Iacob sub ad caput posuit, vel sicut Ysaac quem
debebat immolari Abraham figurabat immolandum
Christum, quia talibus accessit quaedam actio significativa
iam existentibus. Sed magis per ipsum id est assumuntur sicut flamme
sive ignis qui in rubo apparuit vel columpne illi quae populus
in heremo sequebatur. Ex quo apparet quod res ille exterius visae
sicut quod res sunt sed non per quod signum assumuntur rebus quae
nunc in missionibus sive in apparitionibus angelorum quod
non convenit hic quia in missione angelorum sunt formata
ea quae in eis apparent. Angeli non sunt non est talia ut
apparent. Nam est assumunt corpus humanum non tamen corpus
accelis exhibitum esse verum habere animum corpus. Sed sufficit
quod habet simile illi in modo in talium tales apparere solum sicut
in imitatione fantastica organi habent esse. Nam aliud vero
verum et de apparentia quod non apparet aliud quod cum illo existit
quod esse non possit vel ipsum in imitatione fantastica organi
et quod in proposito temporis multiplicato speciei est quod exterius est
formatum. Quae ratione sicut per veritatem ministerio angeli se de
monstrant exterius exterius visa sicut veritate. Dicendum est
sunt aliqua talibus apparitionibus non oportet illam columbam fuisse
columbam veram et illum ignem fuisse ignem verum
sed solum similitudinem tantum praetendebant et sic solum
efficacia fuisse formata et eo pacto officio destituuntur

ut satis innuit aug. ii. de trin. ca. [illegible] praeallegato.

¶ Ad 1 dicendum quod non oportuit illam columbam esse nec fecundam cum secundum fecunditatem et plenitudinem designaretur, sed sufficiebat quod alia fecunda existeret. ¶ Ad 2 dicendum quod licet columba diceretur et non esset, tamen non erat aliqua fictio, quia filius illius columbe non ostendebatur ad manifestandam veritatem columbe, sed ad ostendendum proprietatem missionis. Unde non fuit ibi aliqua falsitas, signum quia significatio signi attendebatur. Nam rationes etiam locis in parabolis non oportet ad eminentiam in dacium et fictionem quod sit tamen quod dicitur, sed sufficit esse quod dicitur. Aug. [illegible] multa dicta parabolice in divina pagina scripta [illegible].

¶ Utrum quaestio quaeritur utrum spiritus sanctus ratione sive missionis visibilis possit dici minor patre. Et videtur quod sic quia filius ex eo quod apparuit in specie humana dicitur esse minor patre. Sed species columbina et species ignis non sunt adeo digne et nobiles ut species humana. Si igitur filius est minor patre, multo fortius spiritus sanctus erit minor eo quod non apparuit in tam nobili specie. ¶ Sed si dicatur quod filius apparuit in humanitate secundum assumptam unitatem ideo potest dici minor patre, sed spiritus sanctus non univit sibi columbam, ratione cuius possit dici minor. Contra unio non facit ad dignitatem, immo gratia unionis est summa dignitas. Sed ipsa talis unio non dicit dici filium minorem, ex sola tamen apparitione dicitur minor filius quam spiritus. Igitur etc. ¶ Item quia illa columba fuit innata (?) spiritui sancto immediate per modum impressionis et dicitur [illegible]. ¶ Item illa columba specialiter quandam spiritum designabat quandam specialem et bene [illegible] quod spiritum. Sed [illegible] et unio [illegible] tamen [illegible] et ad [illegible] quia cum illa sit [illegible] non significatum de significatis spiritus, igitur ad [illegible] relatione et minoritate. ¶ Item non praedicatur de Christo [illegible] unitatem ei ratione, in ipso quod nunquam albedo praedicaretur de Sorte ut diceretur albus nisi albedo esset ei unita. Cum igitur illa columba dicta sit species ut vult nolle aug. ii. de trin. ca. vi. igitur etc. ¶ Item [illegible] logis de stella quae apparuit nato domino [illegible] quod non [illegible] dicunt illa stella fuisse speciem spiritus sancti, ut ipse qui postea descendit in specie columbe super baptizato domino in specie stelle apparuit magis alii dicunt ipsam fuisse angelum. Igitur omnis minoritas accidit quod spiritualiter non apparent in corporali creatura sic et in [illegible] igitur spiritus sanctus apparuerit in specie columbe [illegible] dicitur columba. Sed hoc non esset nisi esset unitum. ¶ Igitur etc. ¶ Augustinus contra est aug. ii. de trin. ca. vi. quod [illegible] scriptum est quod deus pater sit maior spiritu sancto ut spiritus sanctus minor deo [illegible] et id negatur ipsum esse minorem patre. ¶ Item ex eo quod aliquis est in aliquo ut in signo non aperitur ei unitas, sed illa columba [illegible] tamen quia in ea non erat spiritus sanctus nisi ut in signo, non [illegible] minor patre dici debebat. ¶ Responsio dicendum quod [illegible] satis diligenter prosequitur aug. ii. de trin. ca. vi.

ostenderetur spiritus sanctus non debet dici minorem patre ex eo quod visibiliter apparuit sicut quod filius dicitur est minor. ¶ Ad evidentiam eorum notandum quod nunquam fit denominatio per comparationem et ratione unitatis suppositi, nisi natura et ars edificativa conveniunt in eodem supposito, cum quo aperitur dicitur ratione unitatis, non operetur edificatori. Ideo cum contingit quod operetur aliquid ratione unitatis per operationem edificatoris ut dicatur edificator cantat quia ars edificativa et musica sunt in eodem supposito. Sed si non esset eadem per edificatorem et musicum, nisi unitas edificatoris, non edificator cantaret, sed ipse unitas suppositi est in quo cantat. Ipse tamen absolute loquendo. Hoc reduplicatione edificatoris cantat non in eo quod edificator et musicus edificat, non in eo quod musicus, ut ostendit philosophus posteriorum. Et hoc cantare operetur aliquid ratione musice et edificare ratione artis edificatoris. [illegible] quando aliquis operatur aliquid ratione non in certe et [illegible] ratione cantat. Nisi igitur in eodem supposito esset non cantaret in certa. Verum quod non posset dici esse patrem et minorem, ergo in persona ubi erat et non divina et humana natura. Deus et homo ille erat equalis patri et minor, tamen cum predo et cum reduplicatione tales propositiones veritatem carent. Nam licet homo ille erat equalis deo patri, tamen ille homo deus erat, non tamen in eo quod homo, sed in eo quod deus. [illegible] quod filius dicitur esse equalis patri et minor quia habet in se duas naturas ratione cuius dicitur equalis, et assumpsit humanam in unitate suppositi, ratione cuius non solum dicitur minor patre, sed etiam minor se ipso. Ut patet per ad philip. ii. exinanivit se ipsum formam servi accipiens. Quia spiritus sanctus non univit sibi columbam in unitatem suppositi, hoc ratione ut dicitur sit equalis patri, ratione columbe non debebat dici minor. Et ratio est sicut augustinus ii de trin. ca. vi. quod proinde nunquam scriptum est quod deus pater maior sit spiritu sancto ut spiritus sanctus minor deo patre, quia non sic assumpta est creatura in qua apparebat spiritus sanctus sicut assumptus est filius hominis in qua forma ipsius dei verbi persona praesentaretur [illegible] in eodem [illegible]. Nusquam dicitur spiritus sanctus ipse hoc corporales formas in quibus apparuit non tamen minor patre dicitur sicut filius ipse formam servi. Quia illa forma servi ad hoc sit adiuncta [illegible]. Ille vero species corporales ad demonstrandum quod opus fuit ad tempus apparuerunt et postea destiterunt. Quia igitur ille species corporales spiritus sancti certi effectus demonstrabant et non erant unite personaliter ei ipsi tales apparitiones dicitur non potuit minor patre quod ostendere volebant.

¶ Ad 1 dicendum quod aliter apparuit filius, aliter spiritus sanctus, quia postquam apparuit filius ad hesit ad unitatem personae ei ut [illegible]. Non autem in quo apparuit spiritus sanctus. Ideo non est simile. ¶ Ad 2 dicendum quod unio dupliciter potest considerari: vel ex parte naturae assumptae, vel ex parte personae assumentis. Ex parte naturae assumpte non facit ad indignitatem nec ad minoritatem. Nam non humana natura non [illegible] ex eo quod unita non operatur sed minorationem nec indignitatem sed [illegible] minorationem [illegible] in [illegible]. Sed si consideratur unio ex parte assumentis sic [illegible] petit tamen ei aliquo modo minoratio ex eo quod ipse

talē assūptiōz mīor dici p[illegible] d tciū ad' q ū q̄ħ
vnio r q̄ħ r'tō rei cōt' l' ī cūte ad p[illegible] dīuā sue
q illa p' mīor dici possit. ū sit tal' vnio q ū
vnita ū cōstituat p̄ ypostasim [illegible] sic n[illegible] l' ua
ne ī uibo ū cōpetebat y postasis p' r y postasim
ū bi. ū illa cōlūba s[illegible] apparuit sp̄c. s. [illegible]
[illegible]

[illegible]

ī eis ū erat [illegible] p doctrinā debebat
[illegible] ī sp̄e ad ipsum ī sp̄e
nub' lucide [illegible] se gerit [illegible]
rei ī elicte. [illegible]
[illegible] ī intellcū po' [illegible]
[illegible] ī sp̄e lucid' sit [illegible] missio [illegible]
[illegible] maiores sunt [illegible] ū potuit
nō fuit fcā missio ī lucido sunp' [illegible] ī lucida
ī nube. [illegible] nō est
po' aliu luce nob' diuinū radiū [illegible]
sacrz' uelaminū anagoge [illegible]
[illegible] fuit ī sp̄e linguaz [illegible]
[illegible]

in assignando rōz dcī narīāt medium ip̄ q̄ dea
prius p̄ gr̄am actuns. nā maioritate ip̄e
dicit ēē ex rōe dāti ex eo q̄ dat. h̄ minoritatē
negāt alī° ex ip̄o dato q̄ totū accip̄t. ex rōe
q̄ si tū bū nellēt ʒ̄seq̄ mā suā si ex ip̄o
dato sc̄ maioritas de rōe dāti h̄ ū ex dato
ex ip̄o accip̄e minoritas sc̄. ip̄ q̄ ex eo q̄ fili'
totū accip̄t bū ar̄ q̄ ū sit minor. q̄m ad id q̄
dat° h̄ ū h̄z q̄ ū sit minor q̄m ad rōz dāti ip̄
h̄ ad' ē alr̄ i melius q̄ ī lynx q̄ i mole magna
sūt ad' ē ēē iūxa maius q̄ ēē dign̄us p̄ q̄ h̄r
p̄les dignitates p̄ q̄ h̄ēt ad' dignitates q̄ ū h̄r
ali°. r° g° ē maius q̄ h̄z ist aliq̄ dignitate q̄
ū h̄z al. si ū suffic̄ ad h̄ q̄ q̄ dicat' minor al° q̄
alia dignitas ū sit i eo q̄ sit i al°. h̄ q̄ minori
tas i dignitate i p̄tat req̄r q̄ ū ēē i eo tale
dignitate i ip̄o i dignitates dif̄r. ex q̄ ḡ totius
diuinitatis p̄l° ē diuinas dignitas i p̄re z h̄ ū
ōr filio a'd q̄ ē dignitatis i p̄re ū ē i filio. ex q̄
suffic̄ ad h̄ q̄ al' sit maius q̄ q̄ al' q̄ digni
tatem i p̄tat q̄at ei q̄ ū q̄at alii. p̄r ē maior
q̄ ū q̄at alii. p̄z ē maior filio q̄ ēē p̄n
d̄ totius diuinitatis q̄ dignitatē i p̄tat q̄ p̄re z
ū filio h̄ fili' ū ē minor p̄re. q̄ ū ēē p̄n eo
tius diuinitatis ū ē dignitas i filio. h̄ p̄re. cū
ēē h̄r p̄n sit dignitas i p̄re p̄z ita erit ma
ior filio q̄ fili' ū erit minor eo. ut tū in
telligant illa h̄ua nō. q̄ fili' z p̄z d̄r possūt
ꝯsiderari t q̄m ad ꝯ̄tates. t q̄m ad rē. q̄m ad
ꝯ̄tates attendit dignitas i p̄re ex eo q̄ ē totius
diuinitatis p̄n p̄n. h̄ ex eo q̄ filio tal' ꝯ̄petit ū ꝯ̄p̄
ū dz d' minor eo ut patuit. h̄ g° i a° possent'
dicē filiū minorē p̄re. h̄ ēēt rōe ēēt ex r°. h̄r
rōe h' d' ū p̄z. q̄ i° id ēē q̄ h̄z p̄z accip̄t fili'
z illā ut i h̄ ē q̄ q̄t h̄z h̄ a°. maior tūz ē donātis
minoriā ūē fili' ē ēē donat°. ad oū dē' d' a' ubi q̄
litate i ēē z ū addit ip̄e hylari' ē. s. filio. ī
donat ēē q̄nt' ē ip̄e. p̄z suple. ē suple. h̄.
p̄z ip̄at ē ū imagine ingsabilitas. p p̄ut. h̄
eīu natiuitas. q̄ dicē p̄n i p̄re. t fili' h̄z ap̄t
p̄laciu z rectā natiuitatē q̄ sit imago inas
cibilitas. i. ī nascabil' p̄us. q̄. f. s. filiū. gignit.
suple. p̄z. ex se i forā sua. q̄ p̄z ē qui gignit
tacād' n̄ z forā filio p̄ g̃nio z communicat.

d. xvii.

Quin uero. decianit de missione uisibili sp̄c. s.
his magis deciat de inuisibili. ēē q̄ duo fac̄ q̄ p°
mittat se ad dicā dāe se uelle oū dē q̄ li fiat hi
nimissio. fo ex se de f. stam. p̄ lib. z ut
intelligat' uterō imagiū nō q̄ ip̄e n̄ posit
p̄ui caritatis i aīa. h̄ edicit q̄ caritas illa p̄
q̄ diligim' sit ip̄e sp̄c. s. z h̄ p̄n' i tē dir p̄
bare z duo fac̄ q̄ p° p̄mitt i tēt̄ suā
reā roborat. fo d̄ actiuam ō p̄oit i. li. ue

licari mis. ii p̄les lectō iab' ēē p̄n duo fac̄
q̄ p° fac̄. q̄ p° fac̄ q̄ dcā ē fo ōr quod ex h̄ sp̄e
s. i misit' uitat' i. tē. n. nob. ēē p̄n duo fac̄.
q̄ p° p̄mittat i tēt̄. fo p̄om suā auctoritatib' sc̄or
ꝯ̄ firmat i. s. c. ēē p̄n duo fac̄. q̄ p° d̄ sp̄m. s.
amorē ēē p̄ris z filii q̄ se z nos diligunt. fo d̄r
nos illo eod' amore diū z p̄rimū diligē. p̄ne
ip̄a caritas z dilectio dīa nō ē i nob aliq' h̄t ca
ritatis. fa i. h̄ us c. Deinde cū d̄r h̄ c. q̄ ōr ip̄m
om ēē ip̄am dilectō q̄ diligit'. fo maifestat sp̄m. s.
ēē h̄° dilectō i. q̄. q̄. ēē p̄n tā fac̄. q̄ p° adduc̄
multas auctēs aug̃. q̄ h̄ a dilectō ē ip̄e d̄s.
fo ex illis auctēb' ꝯclud' intētū. f addic p̄les
q̄l auctēs ad on̄ dēd h̄ id fat. h̄ ul. i ē i.
h̄ ad h̄. Deinde cū d̄r. q̄ q̄. ōr. p m̄ltas auctēs
h̄° dilectō. s. f̄ t̄ nā ēē sp̄m. s. fo rē̄on q̄ndā
cauillatō i. sine forte. ēē q̄ duo fac̄. q̄ p° p̄o
cauillatiōm. dicit. n. a's q̄ sp̄c. s. ē ip̄a dilcō
mea cū h̄ sic ē p̄acia mea z sp̄es mea. fo h̄ac
cauillatō remouz. q̄ ip̄e sp̄c. s. simp̄r z ab
solute ē ip̄a caritas. nā simp̄r caritas noīat
ū caritas mea ut mea. sic d̄z de° p̄acia mea
sp̄es mea. fa a° ꝯcurrit aug̃. De in cū
d̄r. liceat. ōr q̄uō sp̄c. s. mittat' z duo fac̄.
q̄ cū sit caritas f̄ t̄ na p q̄ diligit° de° z p̄xi°
dicē eū dari homini ad ip̄m. ex eo q̄ accedit
eū i dilectō dē z p̄xi. fo ex n̄b h̄tas separ i d
donū ab aliis donis i. ergo li. i q° mat suā
magnū ī tē to, in n̄. ꝯ̄nuic dilectōis.
Quidā sēn lectōe. h̄ q̄ act' dilectōis i mē ado
efficiat. fo q̄ ip̄a ubi dīa ē f̄ t̄ na dilectō t q̄ dilcō
ex dilectōe ē diligēda. fo dehinc t p̄ q̄re.
ēē p̄n ꝯ̄tenit duo p° uni sit a's lint medi p̄
cheta p̄ dilectōis act. fo dato q̄ sit uni ille h̄t sic
Dicit p̄n s° p̄ce q̄ act' dilectōis cha caritatis.
h̄at' i nob ado abs z aliq° h̄itu me° q̄a
q̄nto ag̃es ē p̄ fctu' tāto mag' i mel' opat'.
cū g° sit p̄ fcissimo agēt abs q̄ oi h̄itu me°
opabit i nob actū dilectōis. p° d̄r dicimus
aīe sic aīa uiuit corp'. h̄ aīa. a. si oi me° co
mmunicat z i fortē q̄ g° unie spūale mīn
ē p̄ cum tātē n̄ p̄ dilectō. nā nūllatū sum'
de morte ad uitā q̄m diligim'. g° hunc
actū q̄ ē diligē opabit d̄r i l nob ū p̄ h̄itū
mediū. p° i mediati' opat' ad diū ēē g'ie
q̄ ēē nō. h̄ d' s i cārōē h̄ ē n̄ s c° mē q̄m n'
i stantur. g° n' i rectatōē q̄n i nob actū dilcōis
opat'. li' r' h̄it' q̄ p° p° medi' i n̄ recipi
ent. h̄ ōē q̄ recip̄z i a° recip̄z i eo p̄ modū
rei recipientis z ū p̄ mod' rei recepte. g° h̄ic
ille p̄h̄er° ut hāc ēē s' uim aīe. aīa q' nō
elenabit. f h̄itū s' i h̄isū. h̄ g° p̄ talē h̄it
s' i h̄isū. h̄ g° p̄ talē h̄itū aīa diligeret

inde

dr

naturae sequeretur quod pura creatura non posset esse talis habitus et habitu ad esse nisi quod est idem. ¶ Praeterea ex eo quod deum diligimus coniungimur infinito bono quia omnis amor virtus unitiva quaedam dicit beatus Dionysius iiii. de divinis nominibus. Sed coniungi infinito bono non potest esse nisi per infinitam virtutem. Sed omnis habitus receptus in nobis est limitatus et finitus. Non ergo aliquo habitu elicitur dilectionis actus qui est meritorius. ¶ In oppositum est quia quanto aliquod agens est perfectius tanto magis formaliter imprimit in passo per quod agit. Unde quia agens non leve est perfecte agere non solum est movere ad sursum sed dat ei virtutem aliquam et formaliter ut per ipsam levitatem per quam sursum tendit moveatur quod est perfectius esse [illegible] in passo ut patet ex viii physicorum. Cum ergo deus sit perfectissimum agens in elevando animam supra se ipsam quod est per actum dilectionis meritorium conferet ei aliquid formaliter et aliquid per quod elevetur. ¶ Praeterea constat deum esse [illegible] in [illegible] quod ignotis rebus et bonis hominibus aliter quam in malis. Sed non esset nisi ad dandum gratuitum et aliquem habitum conferret bonis quo mereretur ipsum diligere. Ergo etc. ¶ Responsio dicendum quod hoc opere magistri sententiarum [illegible] intellecta [illegible] huius quod in hac [illegible] distinctione [illegible] videtur quod actus dilectionis elicitur ex eo quod spiritus sanctus unitur voluntati non per aliquem habitum medium. [illegible] non potest. Sed nos ponimus aliquem habitum quo mediante elicitur dilectionis actus. [illegible] aliquibus [illegible] elicitur. Nam cum actus [illegible] potius [illegible] actus perfectus egreditur a potentia non perfecta cum ergo intentio actus actus dilectionis meritorius sit perfectissimus non elicietur huiusmodi actus nisi a potentia perfecta per aliquem habitum. Oportet ergo dare habitum medium [illegible] quod sicut non est album nisi per albedinem informantem vel [illegible]. Ita non est aliquid gratum nec habet esse spirituale nisi per medium habitum. Et quia nullus diligit meritorie nisi innatur spiritualiter et habeat spirituale esse. Secundo actum dilectionis non posse elici nisi per habitum medium assignatur talis ratio quia illud a quo elicitur dilectionis actus meritorius est magis bonum quam [illegible] ut politica [illegible] non solum operantem reddit bonum sed etiam perficit ipsum agentem et facit ipsum formaliter bonum. Ergo illud a quo elicitur diligere meritorium non solum reddit opus bonum sed etiam formaliter facit diligentem bonum. Sed hoc non posset esse si a solo deo elicitur talis actus non mediante habitu cum deus non possit esse forma alicuius inhaerens et perficiens requiritur ergo habitus medius. Ad dictum [illegible] rationes tacitas concludunt quod huius habitus est habitus caritatis. Sed quia de hoc erit [illegible] quod sufficit erroribus eorum concludere quod oportet aliquem habitum medium a quo elicitur dilectionis actus. Iste autem omnes rationes [illegible] solubiles et minus procedunt ex eo quod ignorant modum quo tales possunt roborari [illegible] notandum ergo quod si aliqui negarent huius habitum medium [illegible] moveri possent quia sicut se habet intellectus ad intelligere sic se habet voluntas ad diligere sive velle immo potentior nisi voluntas [illegible] actus

[illegible] quod sic intellectus [illegible] ex eo quod certe [illegible] actus suos sive in ipsum [illegible]. In actu autem intelligendi invenitur hunc ordinem quia intellectus intelligendo materialia intrat per medium eo quod species rei materialis non ipse res materialis in intellectu informant. Sed intelligendo abstracta et potissime intelligendo deum non intrat per medium. Ita quod aliqua species abstracta vel [illegible] ab ipso in possibili [illegible] intellectu [illegible] informet per quam ipsam essentiam divinam intelligamus posteriorem. Sed quando divina essentia posterius [illegible] nudam ipsam divinam immediate illi intellectui coniungit et [illegible] formae eius et qua [illegible] formaliter elicitur quod est ipse actus quod est [illegible] ipsum modum [illegible] in medio. Et quia si forma balnei esset abstracta nec balneum esset [illegible] vel quod idem est ut [illegible] sua ratione [illegible] esset [illegible] ut agens et ut [illegible] balneum per se ipsum et non per speciem mediam intelligeret. Et si hoc non est nisi de omnibus abstractis de deo tamen est verum vel per totum in [illegible] ut suo loco patebit. Si ergo intellectus divinam essentiam intelligendo per se ipsam non intrat per medium. Si ex eo quod deus coniungitur intellectui et elicitur actus intelligendi est non sic potentior intellectus [illegible] actus quam voluntas [illegible] deum per se ipsum quod est diligere meritorie non erit [illegible] medium. Si ex eo quod [illegible] voluntas [illegible] coniungeretur non potest ideo egredi dilectionis actus quod est deum diligere per se ipsum sicut ex eo quod coniungebatur intellectui absque medio egrediebatur [illegible] actus quod est deum intelligere per se ipsum. Sed quia [illegible] intelligunt rationes [illegible] solvuntur. Nam cum arguitur actus perfectus egreditur a potentia perfecta ergo oportet quod a deo formaliter perficiatur voluntas ad hoc quod egrediatur talis actus. Apparet planum quod ipse deus et ipse spiritus sanctus [illegible] talem actum efficit. Et quia [illegible] formaliter [illegible] perfectio voluntatis. Nam sicut intelligere deum est actus perfectissimus in genere actionum intelligibilium. Sic diligere ipsum est actus perfectus in genere actionum quas voluntas producit. Sicut ergo sufficiebat sola unio dei ad intellectum ut eliceretur ille actus intelligendi absque medio quod informet. Sic ex parte voluntatis sufficeret sola unio dei et spiritus sancti ad eam ut possit inde elici actus dilectionis ut melius pateat sciendum quod [illegible] in de anima quod [illegible] aliqua duo sunt [illegible] quod unum est perfectius et quasi forma alterius ut si lux et color sunt in diaphano quia lux est perfectior colore dicitur quasi forma coloris. Cum ergo deus et res intelligibilis sunt in anima cum anima divina [illegible] quia deus est perfectior quam potentia [illegible] intellectiva dicitur esse quasi forma intellectivae potentiae. Et quod inde potest elici actus ille quod est deum intelligere per se ipsum ergo [illegible] cum deus et spiritus sanctus ~~quasi forma voluntatis sufficit ad talem actum in [illegible]~~ et voluntas sint in anima quasi sit cum spiritu sancto sic perfectior voluntate et quasi forma eius. Ergo iste actus quod est diligere deum per se ipsum poterit inde elici absque habitu quod voluntatem informet [illegible] ut cum autem non est aliquid album nisi sit aliquid formaliter albedo qua album informetur ita non posset inesse spiritualiter vel [illegible] tale esse vel diligere deum meritorie nisi a deo voluntas informetur [illegible] quod ipse deus vel spiritus sanctus quasi forma voluntatis existit

sufficit ad talem actum in mente elicendum. ex hiis autem
non est soluta, unde est dicendum quod sicut politica bonum opus
reddit et operantem bonum facit quia ipsum perficit per hoc quod
extrahit omnem circumstantiam quod est dicta ad intellectum vel ad voluntatem et
opus bonum reddit et agentem quo actum perficit in se bonum
sinum est ergo non est habitus medius in diligendo. vel sic
ordinem deus intellectus ad voluntatem. ipse sic adiungendo
quod oportet ponere aliquem habitum in mente in mente quo eliciat dilec-
tionis actus. contra et quod concludimus talem in mente non esse
necessarium est. quia intellectus absque medio intelligit divinam
bonitatem et voluntas absque medio divinam bonitatem diligit. Et
ad concludendum quia non comparamus uniformiter intellectum ad
suum intellectivum et voluntatem ad suum velle vel diligere et
ideo talem difformitatem comparationis scilicet quod intellectus in summe
intelligibilia intelligat per medium et summe intelli-
gibilia non per medium et quod voluntas ordinetur obiectum
habeat scilicet quod summe diligibilia possit. Sic si esset
uniformis comparatio iam conveniens non adesset. ut autem
hoc appareat sciendum quod intellectum est dicit medium in
telligendi. unum est species intellectum informans et est in
non totis quod intellectum conformat. quod lumen per hoc ap-
pellatur intellectum agentem. primum autem medium quod est species ex par-
te affectione non concludit medium quia illa gratia species
pro qua intellectus movetur ad intelligendum voluntatis in eliciendum
ad volendum. et ex hoc scilicet quod non est malum in voluntate
ubi sit circa in toto. ipse conveniente intellectus adaptare
ad actum. unum gratia ratio est tale medium quod est potentia
ipse medium in actu intellectus et et convenit in actu voluntatis
et quia est unum et idem cum tollit ex parte intellectus tollit
ex parte voluntatis et tamen potius si de primo medio non est quod ad
presens. alio autem medium in intelligendo est lumen totis
et non sufficit ut ad intelligendum ea que sunt intelligibilia
sic si divinum ipsum intelligere volumus requiritur aliud quod ele-
vans intellectum supra suum naturam et hoc lumen quod
supernaturale in fusum. quod per dicitur habitus glorie vel gratiam
maioris et sic istud medium intellectus habet conveniens compa-
rationem ad suum intelligere et similiter quia autem medium intelli-
gendi summa requiritur in intelligendo supprema non. primum autem
sicut naturale in infusum quod habet non est edam hinc in intelligendo
in summa non requirit in intelligendo suprema requirit
et sic ipse supra se ut intellectus invariate per ultimum
aperta ita est ex parte affectus. quia requiritur aliquis habitus qui
elevet voluntatem supra se ad hoc ut diligat
bonitatem per se in virtute ipse se et hoc omnia ut de
quod ex parte sui illis absque aliquo habitu in fuso sicut naturali
sumus hoc efficere sapit heresim pelagii ex hac
parte quod cum uniformiter comparatur intellectus et voluntas ut
intellectus intelligit veritatem primam in mente uno per
medium. quia per lumen glorie ita voluntas diligat bo-
nitatem primam in mente uno per medium quia per aliquem
habitum sicut naturalem in fusum. unde autem ille habitus sit caritas
in sequentibus quod diu patebit. tamen ad declarandum sequitur
cum accipimus species per medium. non solum intellectus
sed etiam modus et voluntas sed tamen ratio sua ipsum sic
cum accipimus mediam habitum aliquem elevantem. nec
intellectus. ut intellectus intelligit veritatem primam sine habitu medio.
ut nec voluntas primam bonitatem diligit absque medio habitu elevante.

Ad primum dicendum quod operari sine medio potest intelligi dupliciter. vel sine
medio formali vel effectivo. si formali tunc quidem agere est
perfectius ratio magis habet agens per talem medium eo quod magis
in perfectione formam ut patet de agente ubi inmotum
to. dicitur. vel sic non agere esse perfectius in volendo quam
et virtute sic sufficit passo quod volendum tu facere
et dicitur non operari in nobis diligere per habitum aliquem a quo
talis actus egreditur. quod formaliter. non arguitur deus esse
in perfectum agentem sed perfectum. de medio autem ex parte efficientis
esse est distinguendo. sic quia non est ad propositum dicendum.

Ad secundum dicendum quod licet sic non est per se modus. ut sic concl-
uditur per aliquam talem per deum ipse quod est aliquid similitudo
nunc corporis per rationem voluntatis et unitatem animae per rationem ad
deum. primum tamen similitudo est aliud et aliud. quia corpus per animam formaliter
animam et recipit unitatem gratie a deo. verum dicendum actum primum
efficientem et eorum quia formaliter non sic perficit hoc in mente quia
formaliter perfectio quia forma non est formaliter per illum quod efficientem perficit
passum in primo formaliter vel ultimo tamen. ad unum ille
formale quod unite univentibus est esse sufficiat animam et corpus
ad unitatem tamen spirituale requiritur aliquid formale vel aliquis habitus
ipsi animae supper se.

Ad tertium dicendum quod actum caritatis
ut esse ille creando et producendo res producit per medium
formale. quia non dedit esse rebus in extremo quia res est sic per illud
in dando formam et ideo habitus in mente quod eliciatur
dilectionis actus habet rationem forme perfectionis non arguitur
per hoc non esse habitum medium in producendo talem actum.
Et arguitur quod deus dicitur non per aliquid causare talem habi-
tum operatur.

Ad quartum dicendum quod cum dicitur. omne quod recipitur in aliquo
recipitur per modum rei recipientis non est intelligendum
sic esse quod receptum gradum habeat ad naturam rei recipientis
quod sic ipsum recipiens. nam quod recipitur in nos non est in
hoc quod per maiorem et minorem capacitatem et dispositionem
recipientis magis et minus receptum in recipiente
recipitur. non gradus ergo quod habeat ille receptus in se sic
non formaliter quod divinus non sufficit ut vel illa ad intendendum. hoc sic
ut formaliter quod non nominat esse et competit quod per sic formaliter. vel aliquod
non est curatus. solum gradus autem quod quia formaliter magis et minus
est disposita magis et minus suscipit talem habitum.

Ad quintum dicendum quod licet omnem gratiam in finito bono coniungentis om-
nem est in infinito et limitato. ideo ad talem coniunctio-
nem sufficit finitus habitus.

Secundo dato quod requiritur aliquis habitus medius ad
eliciendum dilectionis actum virtutum utrum talis
habitus sit caritas vel oporteat ponere caritatem
quod sit habitus creatus. et videtur quod non. quia augustinus viii de
trinitate. capitulo vii. dicit deus est summa dilectio qua
diligimus in mente. non ergo est aliquis habitus caritatis in
nobis a quo eliciatur actus dilectionis. sed ipse deus
in mente absque alio habitu caritatis operatur in nobis talem
actionem.

Item iohannes in canonica. libro iiii capitulo iiii. quod deum diligit
quod dilectio diligit. quod dicit dilectio deus est sed hoc non sequitur

communi virtute

non possit diligere sine medio. in fine diligit

ponitur.

naturam

in extremitate requirit ad unum quod elevet

nisi omnis dilectio esset deus. Sic non sequitur. Ideo quod sentit
ergo ideo aliter. non esse quod sentit sic aliter, ergo omnis dilec-
tio generativa sive et ingenita est deus. non est ergo in aliis
aliquis habitus caritatis creatae. Item Augustinus in eodem libro capitulo xxxi ait
quod non nisi deus plenus est qui plenus est dilectione. sed hoc non esset
si caritas in nobis esset aliquid creatum. ergo etc. Item xv de
trinitate capitulo xvii ait Augustinus quod non ita deum est de dono
tu es pacata mea. sic dicitur deus caritas est quod ipsa
substantia non est pacata nostra. sed ab ipso est hec pacata.
ipsa tamen illa dicitur caritas est. unde concluditur quod deus
est dicitur caritas est sicut deus est dicitur spiritus sanctus. est non ergo
in nobis caritas aliqua sicut pacata quod ipsum et fieri
diligimus. Item Augustinus in eodem libro capitulo xviii ait quod
dilectio que ex deo est et deus est proprie spiritus sanctus est per quem diffunditur
in cordibus nostris dei caritas per quam nos tota inhabitat
trinitas. Quoniam ergo est ipse spiritus sanctus. sed sic deus. nunquam ergo
nos ponere habitum caritatis creatum. Item Augustinus in eodem
libro capitulo xix arguit quod si in donis dei nihil est maius ca-
ritate et nullum est maius donum dei quam spiritus sanctus. quid
consequentius quam ut ipse sit caritas que dicitur deus et ex deo.
si ponemus habitum caritatis creatum, qui esset do-
num spiritus sancti et non esset tamen donum quod est ipse spiritus, esset
aliquod donum maius caritate quod est contra Augustinum. ut primo magis
est tenendo cum magistro pariter est vel tales Augustini
inductas quod caritas in anima non sic habitus creatus sed
solum ipse deus. Item nunc omnium est quod esse quod recipitur in aliquo
recipitur per modum rei recipientis. sed hoc habet in unitate
quod huic secundum capacitatem suam recipit non datum
est. sed esse suum est creatum. ergo in anima est dare aliquem
amorem creatum et talis quod caritas creata. sed hoc non esset nisi
esset in ea habitus caritatis creatae. ergo etc. Item omnis assimilatio
est per formam aliquam. sed per caritatem efficimur conformes ipsi
deo. ergo aliqua caritas informat animam nostram. sed hoc non
esset nisi habitus caritatis creatus in anima quia per se non agens
non nisi sufficit ut passum ei reddatur sive non
aliqua forma imprimatur in passo. ergo etc. Item eo quod
magis est hoc vel hic singulare ponam quod essentia
non sufficiet ab aliis. posita n ut apparet
ex hoc perfectis. quod nisi sit habitus caritatis in anima
esset causa ad hoc ut eliciatur inde dilectionis actus.
Et dicitur quod sufficeret sola motio dei vel spiritus sancti
ad motionem ad hoc quod inde eliciatur actus dilectionis.
unum noli quod deus operatur in nobis eadem mente quod colli-
git ut in mente fide et sperare mente spe. dilectio
autem meritoria per se ipsum absque habitu medio operatur
in nobis. Contra primam positionem illi rationes quorum tres rogant ad
[?] ad considerandum et concordare aliquem habitum me-
diante quo eliciatur dilectionis actus. alie etiam rationes
adducuntur ad ostendendum quod oportet ponere habitum non quod habitus
sit habitum caritatis creatum ad hoc ut non eliciatur
actus qui est diligere deum super se et super omnia. nam negantes
talem actum habitum caritatis. et prius interest
in causa et constantiam. prima est quod talis actus dilectionis
non esset voluntarius secunda quod non esset meritorius tertia

quod non esset delectabilis. quarta omnia in contrario sicut in ista
quarta patebit. prima sic ostenditur. nam actus qui recipitur in
rebus cognitione carentibus dicitur naturalis. puta sic esse in re-
bus agentibus per intellectum dicitur voluntarius. Cum igitur non
dicitur actus naturalis quia egrediatur per aliquod principium intrinsecum
ut per aliquam formam vel aliquid intrinsecum quod est in ipso competit
talis actus. sic naturalis motus dicitur naturalis quia est ab aliquo
principio intrinseco ut lapis movetur deorsum naturaliter eo
quod in se habet formam gravis per quam naturaliter tale inclinatur
et movetur. sed si sursum movetur movetur violenter quia non habet
levitatem per quam aliquid naturaliter sursum ferri. et ideo ergo
aliquid motus est non est conformis naturae aliquid. vel formam non est competit
talis motus movetur dicitur violentus. et quia est in rebus
inanimatis naturale et violentum in rebus agentibus per in-
tellectum est voluntarium et involuntarium. nam quod cum
est ab aliquo principio in homine vel per aliquod in homine existens
inde est voluntas inclinat ad aliquid motus hoc dicitur
motus voluntarius sed si solum a principio extrinseco non per aliquod
quod in homine existeret movetur homo ut puta aliquid alia
ex nubibus capere vel ab inimicis aliis habet se et involun-
tarie movetur. nunquam ergo movetur homo volun-
tarie per id quod est solum ab extrinseco nisi sit in homine aliquod
principium intrinsecum quo mediante egrediatur talis actus.
sed ergo non ponitur in anima habitum caritatis infusum
sed dicimus sufficere per motionem spiritus sancti ad motionem ad
hanc quod eliciatur actus dilectionis meritorius de deo non
bene intelligimus et est dare aliquem ut quod talis
actus non sit ab aliquo principio in nobis sed solum ab extrinseco
non esset ut dicebamus. vel quod quod existit in nobis nihil
absque habitu sit infuso. sed sic primum talis
actus erit ratione proprio pelagius quod per sola natura
potest quis mereri vitam aeternam. sed contra pelagium omnis
nunc sancti clamant. relinquitur ergo quod diligere
deum meritorie sit quid involuntarium. sed sic dicitur
implicare contradictionem. nam cum ipsum diligere vel
amare sit quoddam velle unde in ii phisicorum. ii rethoricorum
amare est id quod velle bonum. si ergo diligere esset
involuntarium. ergo velle non erit voluntarium.
et tunc velle non erit velle. et quod dicitur non potest facere
quod contradictionem inficeret. Secundo ex hoc ostenditur modo est impos-
sibile diligere deum meritorie absque habitu caritatis
creato. sed dicitur in [?] [?] quod dato quod actus
voluntatis possit esse [?] sic actus meritorius
vel prodit secundum quod talis actus non sit meritorius quia omne
agens quod non agit per formam aliquam sed solum secundum quod est
motum ab alio est agens instrumentale.
cum sic secundum agit pro ut est motum ab alio a
fine. ergo si anima non agit actum caritatis per aliquam
formam [?] per habitum caritatis sed solum secundum quod est
mota ab [?] agente ut puta a spiritu sancto
quod ad hunc actum se habet instrumentaliter tantum. non
ergo in nobis erit agere hunc actum vel non agere.
quod non sunt meritoria nisi quod aliquo modo sit in nobis
ut quod possumus agere et non agere sequitur quod actus

dilectionis non sit violentus et per hoc quod est violentum
secundum Philosophum in iudicio caritatis ponere talem ac-
tum non esse violentum est ponere violenter in homine violentum
esse. Item idem sic probatur quia actus sunt in nobis delecta-
biles secundum Philosophum conformiter ad illos et non
elicimus in ipsos per modum cuiusdam delectationis illius unde
primo Ethicorum signum generati est habitus et delectatio in per-
fectione(?) sit in opere. Sed dicere actus caritatis non esse de-
lectabiles est idem cum omnia que agimus virtute cari-
tatis delectabilia faciet, nam ex hoc est magnum vel sua-
ve et leve sicut leve. Et omnia difficilia et ferre
impossibilia facilia et levia facit amor. Ergo oportet in nobis
ponere habitum caritatis. Ad quinque rationes primi dicitur
ad rationem quia oportet dare aliquid forte in libertate aliquid egredi
ut actus, respondeo dico non est forte in libertate eius oportet dare habitum
caritatis. Rursum quia dominetur non actum dili-
gimus bonum hoc dominetur caritatis exercet. Ipsa quia si
tunc decederet non evolaret quia ad unum quod est …
… dicendum. Et multa huiusmodi similia adducuntur contra
opinionem magistri. Sed quia non sunt magni ponderis omnes
timentur opinionem magistri sicut eam intelligimus. Ideo
non insistendum. Quod dicetur enim de verbis notandum quod magister po-
suit caritatem in quantum est spiritus sanctus. Aliter vel non
vetat coniunctam et unitam. Posuit enim caritatem creatam
vel actum caritatis qui est quidam motus animi vel quedam affectio
ad diligendum. Caritatem autem creatam quam ceteri doctores
ponunt et appellant eam habitum caritatis magister non
posuit. Sed credidit quod sufficeret unio caritatis in-
create ad voluntatem ad hoc quod eliceretur inde actus caritatis
absque habitu caritatis medio. Ista vero sententia est probabilior(?)
improbari non potest … nam si de actu dilectionis
dicitur cum primo actus indivisibiliter tamquam in obiectum sicut quod
videmus in aliis actibus virtutum locus nolumus. Sicut
potissime sicut eam quam videmus in fide et in spe. Sed nunc sunt ille
virtutes quando Deum respiciunt non solum ut finem sed ut
obiectum. Sed non videmus in illis virtutibus quod in patria …
imperat actus eorum elicientur ab eis in nobis mediantibus
habitibus. Nam cognitio fidei est enigmatica non perfi-
ciens ipsam essentiam divinam per se ipsam et facie elevata
revelata conspiciens. Actus fidei mediante habitu eliciun-
tur. Sed cum venerimus ad patriam ut quando ipsam divinam
essentiam aperte videbimus evacuabitur … quia fi-
des non amplius remanebit. Sed ei ut dicit … succe-
det visio. Unde ut … quod sicut in via facit habitus fidei
actus … in patria … eius per se … amplius et perfectius
faciet solus actus ut visio in qua sicut nunc in via ipse in patria
cognitionem quam habemus de deo operatur in nobis deus per fidem, vi-
sionem tamen ipsam apertam quam habebimus in patria deus in nobis
operabitur per se ipsum. Et hoc est de fide expresse cognitione
sic est de spe suo modo expresse apparitione(?). Namque in
actu spei in quo … est quod in patria … talem
actum deus in nobis mediante spe operatur. Sed cum spei suc-
cedet … deus talem actum non per spem sed per se ipsum
operabitur in nobis. Huius visis satis apparet quod deus sic de

caritatis. Nam actus caritatis ab actu fidei et spei quantum ad
presens in duobus differt. Primo quia actus caritatis remanebit in patria
quia sunt … sed in patria cessabit caritas numquam
excidit. Sed actus fidei et spei non remanebunt. Sed quia actus
fidei cognitio quam habemus per fidem esset similis cognitioni quam habe-
bimus in patria, scilicet visionem apertam, sic illum actum deus operaretur
per se ipsum non per habitum virtutis medium. Sed nunc talem actum
operatur non per habitum tamen virtutis medium. Et de spe simi-
liter possumus dicere quia talis est actus caritatis. Talem actum
absque habitu virtutis medio deus operatur in nobis. Se-
cunda est quia actus fidei et spei per se operantur imperfectio(?) et
tales actus in medio a perfectione non egrediuntur. Sed actus
caritatis per se loquendo nullam imperfectionem dicit et simpliciter in
perfectionem habet annexam. Sed est contrario quod caritas in via non
habet esse perfectum, nec similiter est actus actibus quos erit in
patria … sic ergo illos actus ut visionem
apertam … deus per se ipsum operabitur in patria; ita
nunc actum caritatis per se ipsum operatur in nobis absque
habitu virtutis medio. Sed actum fidei et spei per virtutes
ut per habitum spei et fidei operatur. Et hec est sententia magistri
in hac 17 distinctione quia ait spiritum sanctum actum fidei, id est credere,
operari in nobis fide media, et actum spei, id est sperare, media
spe per fidem, id est et spem spe. Sed per se operatur actus
diligendi non actum per se tamen sine alicuius virtutis
medio operatur. Que verba sibi intelligentur sicut …
declaravimus pretendunt. Tunc ut obiectiones solvantur
contra magistrum adducte, notandum quod sicut actum visionis
aperte habere non possumus nisi sit in nobis quidam habitus ut
puta gratia consummata vel habitus glorie; ita sine no-
bis non esset … gratia quam deus habet … est per quam anima supra suam
naturam elevatur … quoddam spirituale accipit robur
et virtute operatur diligere deum virtute ipsius sed se
et sic omnia non possumus … habitus gratie nisi ipse habet … unde
cum et esse magis … conveniat … libe-
ralitas … sit medium ad talem actum eliciendum. Et sine
ipso talis actus in nobis esse non possit. Secundum dicendum per
sumus talem actum deum operari in nobis absque habitu
virtutis medio quia hoc nunc gratiam ponere … gratia non
… concederet non dicit esse virtutem. Sed … in tertio sua
gratia negare in anima habitum gratie vel virtutum talem
gratiam virtutem dicit. Sed negare habitum caritatis differentem
realiter ab habitu gratie. Quia sicut … actum caritatis
… cum gratie … loquimur
sit efficere … quod sunt dilectione esse non potest.
Ex his omnes obiectiones contra positionem primam solvuntur. Nam
non redit ratio Pelagii, quia non per sola naturalia invenimur
cum ponimus gratiam et hoc actus quo est diligere non est
involuntarius, quia presupponit principium intrinsecum …
et … cooperante gratia. Ipsa quod solvuntur per que rationem posuit
ista … in duo … includebat. Ex his sunt solute
quia primo actus diligendi qui est diligere cum sit quod est …
apud nos … ut agamus et non … ipse quod est in nobis agere
et agere talem actum. Non ergo tollitur ab eo ratio virtutis
sed ratio includebat. Et quod delectabilis talis actus nam cum

quod differt actus caritatis ab actu fidei et spei

p[ro]b[atur]: sim[ilite]r de gr[ati]a. q[ui]a q[uod] ei placet de acceptabili opant[e]
gr[ati]a q[ue] nos deo gr[a]tos reddit fac[it] nob[is] e[ss]e accepta
biles n[ost]ras actio[n]es et q[ui]a d[icitu]r q[uod] sp[iritu]s s[anctus] n[on] e[st] for[ma] i[n]h[er]e[n]s
s[ed] ... e[st]. na[m] sic[ut] patet l[ice]t d[eu]s n[on] sit for[ma] i[n]h[er]e[n]s
ta[men] s[ed] q[uo]d unit[ur] i[n]tellectui n[ost]ro p[er] lumen glorie eleuatu[m]
efficitur q[ua]si for[ma] ei[us] ut possit p[er] g[ra]d[um] i[n] ip[s]um q[ui] e[st] i[n]te
du[m] p[er] se ip[s]um absq[ue] me[di]o sic et sp[iritu]s s[anctus] o[mn]i gr[ati]a
no[str]a pu[ri]tate m[en]tis n[ost]re p[er] gr[ati]am eleuata efficit[ur]
q[ua]si for[ma] ei[us] ut possit a n[ost]ra te sic ei coniuncta p[er] g[ra]d[um]
act[us] dilectio[n]is ... abs[que] a[liquo] h[ab]itu caritatis et
q[ui]a d[icitu]r q[uod] dormie[n]s n[on] h[ab]ebit caritate[m] i[m]mo q[uo]d
du[m] e[st] i[n] nob[is] donu[m] gr[ati]e sp[iritu]s s[anctus] p[er] d[e]p[e]n[d]it et q[uia]
ip[s]e p[ro]p[rie] caritas nu[n]cupat[ur] ut d[icitu]r .xv. de tri[nitate]
c[apitulo] xvii. cu[m] dormiretis h[ab]em[us] gr[ati]am diceretis
h[ab]em[us] caritate[m] et si decederet n[on] da[m]pnaret[ur] q[ui]a
d[ic]ta gr[ati]a i[n] eo i[n] q[u]o existit da[m]pnato[r]i n[on] pate[n]s
et sic soluu[n]t[ur] o[mn]es o[bie]c[ti]o[n]es c[ontra] magi[st]r[u]m. ex q[u]o
q[uod] ille e[st] ... q[ui] ... add ...
mo concludit[ur] e[ss]e aliq[uo]d h[ab]itu[m] ... t[ame]n q[uod] ille
h[ab]it[us] sic h[ab]it[us] caritatis ut ... ducerent ...
... n[on] argui[n]t. dicen[dum] g[ra]d[u]s ... magi[st]ri ...
e[ss]e ... n[on] posse ... ut ... ulteri[us]
... sit dare alia h[ab]itu[m] ... ut ...
su[m] ut eliciat act[us] dilectio[n]is ... q[uo]d sit

ut [in margin]

p[ro]p[ter] q[uo]d p[ro]babat. si ... ille ... sit h[ab]it[us] caritatis
s[ecundu]m s[ente]n[ti]a[m] magi[st]ri ... h[ab]it[us] gr[ati]e. co[mmun]is ... s[ente]n[ti]a e[st]
q[uod] sit ponere h[ab]itu[m] caritatis. ... magi[ste]r
q[ui]a sufficeret eleuatio ... p[er] gr[ati]am ad h[oc] q[uod] ip[s]a ele
uata sic eleuaret ... ut p[er] gr[ati]am i[n]choata[m]
eleuaret affectu[m] ... absq[ue] a[liquo] h[ab]itu ...
ad s[anctu]m sp[iritu]m posset i[n] actu[m] dilectio[n]is ... et p[er] gr[ati]am
co[n]su[m]mata[m] ... p[er] lumen glorie eleuaret i[n]tellect[us] ut
... addu[c]i possit i[n] visione[m] ap[er]ta[m] et l[ice]t magi[ste]r

nisi [in margin]

n[on] expresserit opi[ni]o[n]em sua[m] de i[n]tellectu ut de affectu
o[por]tebat e[um] g[ra]d[um] dicere. si u[er]o ... nolebat
asserere. co[mmun]is a[utem] opi[ni]o d[ic]it q[uod] ... gr[ati]e e[ss]e ...

tm [in margin]

sp[irit]uale i[n] n[ost]ra te ut h[ab]it[us] caritatis me[dian]te q[u]o eliciatur
act[us] dilectio[n]is ... s[ecundu]m s[ente]n[ti]a[m] se[quen]tes. et d[icun]t
q[uod] i[n] p[at]ria ... h[ab]itu[m] glorie ... sp[irit]uale ... i[n]
tellect[us] me[dian]te q[u]o eliciet[ur] visio ap[er]ta ...
... p[ro]ba[n]t ... s[ed] ... ma
gi[ste]r sit ... ad ... ad ... declinant
... ne ... addere
... ad ... argu[men]ta soluenti. Ad
p[ri]mu[m] d[icendu]m q[uod] ... sp[iritu]s s[anctus] ... d[icitu]r ... dilectio ...
... q[ui]a sic ... sp[iritu]s s[anctus] ... dilectio
... ad ... d[icendu]m q[uod] ...
... q[uod] ... n[on] ... ad ... h[ab]itu[m] ...
... actu[m] n[on] ... q[uod] act[us] ... h[ab]it[us] sit ... i[n] ip[s]o
... dilectio ... n[on] possu[m]us d[ic]ere dilige[re]
... dilectio[n]e ... n[on] diligam[us] deu[m]. eo q[uod] d[icitu]r e[ss]e
... q[uod] ... diligit[ur] ... dilig[itu]r sic suo mo[do]
actus e[st] ... h[ab]it[us] ... dilectio
... ip[s]e d[eu]s ... h[ab]it[us] e[st] ...

Ad t[er]tiu[m] d[icendu]m q[uod] q[ui]a ... plen[us] dilectio[n]e n[on] e[st] plen[us] a
n[on] deo. q[ui]a q[uan]to mag[is] i[n] dilectio[n]e p[ro]ficim[us] ta[n]to
mag[is] ei unim[ur] et ip[s]o repleti ... a[utem] h[ab]em[us] de me[dian]te
q[uod] de ... dilectio[n]e ... sit ip[s]e d[eu]s. Ad .iiii. d[icendu]m q[uod]
ip[s]a s[ub]st[anti]a diuina e[st] caritas. n[on] t[ame]n ip[s]e ... tollit[ur] q[uin]
ip[s]e h[ab]it[us] i[n] ... dilectio[n]is n[on] ... no[m]i[n]e caritatis.
et p[ro]b[atur] p[er] solo ad q[ue]ntu[m]. q[ui]a sp[iritu]s s[anctus] d[icitu]r caritas q[ui]a
... i[n] cordib[us] n[ost]ris ... nos i[n] h[ab]itat ...
n[ost]ro ... caritas i[n]creata e[st] i[n] nob[is] caritatis h[ab]it[us]
creat[us]. Ad .vi. d[icendu]m q[uod] ... opi[ni]o[n]e magi[st]ri res
tat ead[em] difficultas ... cu[m] ip[s]e posuit act[us] ...
dilectio[n]is q[uo]s caritas ... p[ro]p[ter] cu[m] sp[iritu]s s[anctus] sit
mai[us] donu[m] q[uam] tal[is] act[us]. q[uod] caritas et donu[m]
... a[utem] donu[m] e[st] mai[us] caritate[m] n[on] ... possit
q[uod] n[on] o[mn]is caritas h[ab]et ... maxi[m]u[m] donu[m] simpl[icite]r et ab
solute. s[ed] caritas ... aug[ustinus] ... q[uod]
sit dare caritate[m] ... q[uod] n[on] sit dare
... h[ab]itu[m] caritatis. Ad .vii. d[icendu]m si nolu[m]us
sustinere magi[st]r[u]m q[uod] e[st] dare amore[m] finitu[m] et
... q[ui]a actu[m] caritatis n[on] h[ab]itu[m] ... d[icendu]m q[uod] ... ip[s]e
sp[iritu]s s[anctus] sit amor i[n]finit[us] ... i[n] nob[is] existit et a nob[is]
h[ab]et[ur] n[on] h[ab]et[ur] mo[do] i[n]finito s[ed] finito. Ad 8 d[icendu]m
q[uod] i[n] ... nob[is] ... deo conformi. q[ui]a h[ab]it[us] ...
act[us] dilectio[n]is. q[ui]a eo q[uod] actu diligi[mus] ... deo
conformamur.

Postea que[r]itur ut[rum] caritas h[ab]eat ... et q[uia] si
n[on] e[st] ... e[st] q[ui]a e[st] ... i[n] ... nob[is] ... e[ss]e
... recipiat ... ex ... io ...
q[ueritu]r. ut[rum] caritas sit ... de ...
Ad p[ri]mu[m] ... ut[rum] caritas sit ... q[ui]a sp[iritu]s
... ad finem sit i[n] eod[em] g[e]n[er]e. s[ed] cu[m] caritas
... fidei cu[m] fides sit ... ad h[ebreos] .xi.
fides e[st] s[ub]st[anti]a r[er]um sp[er]andar[um]. g[ra]d[u]s et caritas ...
... e[ss]e ... exp[er]i[en]tia ... phi
... cu[m] ... e[st] ... acti[u]a
... caritas n[on] ... g[ra]d[u]s
... actus extendit ... s[ecundu]m ...
... caritas ... tendit ... g[ra]d[u]s ...
actu[s]. In co[n]t[ra]riu[m] e[st] q[ui]a q[uod] ... mag[is] et mi[nus] ...
... s[ed] caritas suscipit mag[is] et mi[nus] ut
patebit. g[ra]d[u]s ... Ad ... q[uod] ... e[ss]e ... e[st] actus.
s[ed] caritas e[st] h[ab]it[us] ... caritate[m] tua[m]
reliq[ui]sti. memor esto itaq[ue] unde excideris. ...
... q[uod] sit actus. que[r]itur i[n] q[u]o p[re]dica[men]to sit et ut[rum] q[uod] sit
i[n] p[re]dica[men]to q[u]alitatis. q[ui]a ... n[on] e[st] ... e[qua]le et in
e[qua]le. d[icendu]m g[ra]d[u]s ... q[uod] i[n] q[u]alitate ... n[on] ...
... q[u]alitatis. s[ed] ... p[rim]a ad cor[inthios] .xiii. nu[n]c ma
ne[n]t ... fides spes caritas. maior a[utem] horu[m] e[st]
caritas. s[ed] ... maioritas d[icitu]r de q[u]a[n]titate g[ra]d[u]s e[st] q[uo]d
q[u]a[n]tu[m]. In co[n]t[ra]riu[m] e[st] q[ui]a cu[m] sit ... sit ...
a ... i[n] p[re]dica[men]to q[u]alitatis. Ad ... o[mn]is q[u]a[n]tita
te ... caritas n[on] e[st] ... n[on] ...
tu[m] ... g[ra]d[u]s. Ad ... d[icendu]m q[uod] si ... intellem[us] ... nu[m]
... cu[m] ... cu[m] caritas sit ip[s]e d[eu]s. n[on] ... caritas sustine

posuit non motum virtutis vel dilectionis actum. caritatis non est illa nisi est actus. quia nemini istorum ipse de deo dicitur. non est enim dicitur actus quia nullius est nisi ab alio dependet. ipse quia non solum non est actus sed neque est aliquid passivus secundum comparationem. item primo anime Iudico quod nulli considerat sic actus dicitur. non est illa. quia nullius illo stat. unde tertio de trinitate capitulo xi. ille dicit quod deus melius dicitur esse quam illa. et viii. capitulo v. dicit quod deus non dicitur illa si esset. quia non subsistit bonitas sine. vel quia aliquis attribuitur. sed ponendo habitum caritatis in anima. tunc caritas actus gratie est quod quidam sic declarant. quia quamquam aliquid per esse completum tamen ut forma inherens et non recipitur in unitate ypostasis eius est actus. et quia huiusmodi est caritas ipsa est actus. ipse primo removet, quia non actualitas formalis quia non advenit rei per esse completum. ipse sic removet [illegible] ipsi vestimentum et talia quia habent venire autem rei post esse completum non tamen adveniunt ut forma inherens. sed ut ad corpus applicatum. ipse est removet humanitas non in verbo quia fuit receptum in unitate ypostasis verbi. [illegible] deinde non [illegible] nulla caritas est [illegible] caritatem agant in virtute [illegible] magnum vel virtuosum eo quod magnitudine vel virtute participat. unde de solo deo concludit augustinus v. de trinitate capitulo x. quod est magnus et virtuosus se ipso. [illegible] immediatum principium actionis non est ipsa illa caritas. sed [illegible] nam agere per suppositum est [illegible] agendi modus [illegible] caritas [illegible] immediatum principium actionis. quia in me [illegible] dilectio [illegible] ab ipso [illegible] immo [illegible] magis arguere possum caritatem esse actum quam potentiam [illegible] magis est immediatum [illegible] bone actionis habitus virtuosus quam potentia [illegible] habitum in forma [illegible] possit [illegible] v. metaphysice [illegible] uno modo [illegible] accipitur pro illa [illegible] accipitur pro illo quod dat esse [illegible] accipitur pro forma [illegible] accipitur pro [illegible] et isto [illegible] accipitur illud secundum usitatum modum [illegible] in suo commento [illegible] xvii. metaphysice [illegible] dicit illa [illegible] formam [illegible] hoc [illegible] ypostasis [illegible] ad illam [illegible] ad formam [illegible] accipiendo illa caritas non est illa [illegible] dicitur illa aliquis esse primo quo deus [illegible] est illa corporis. si [illegible] non remanet corpus [illegible] possumus quod caritas sit illa nostra. quia

aduenit

[illegible]

destructa caritate nos non remaneremus. unde [illegible] apostoli i. ad corinthios xiii. si habuero omnem fidem ita ut montes transferam caritatem autem non habuero nihil sum. [illegible] accipitur [illegible] eo quod [illegible] solum [illegible] non sunt [illegible] quod [illegible] caritatem [illegible] Respondeo dicendum quod [illegible] [illegible] modus [illegible] est [illegible] quod non est [illegible] Ad primum ergo dicendum quod [illegible] uno modo quod est [illegible] aliorum [illegible] stat. quia accidentibus [illegible] non potest exponi [illegible] accipiuntur [illegible] non est in predicamento [illegible] Ad secundum dicendum quod [illegible] non est actus [illegible] sunt actualia [illegible] ut calor [illegible] rursum aliqua actualia sunt [illegible] solum [illegible] ut illuminatio in aere. [illegible] nullum actum [illegible] educitur de potentia materie. quia [illegible] xii. metaphysice [illegible] calor [illegible] calorem [illegible] calidum in potentia [illegible] calidum in actu. illuminatio autem aeris [illegible] Ad [illegible] quod aliqua [illegible] aliqua de potentia materie educta. non [illegible] quod omnia accidentia [illegible] [illegible] in ipso [illegible] loco [illegible] de potentia materie eductis. sed accidentia [illegible] actus [illegible] non habet locum [illegible] eo ipso [illegible] subsistit actus [illegible] caritatis. quia in genere esse [illegible] non [illegible] Ad tertium dicendum quod [illegible] sicut [illegible] calidum per calorem [illegible] caritas [illegible] Ad quartum dicendum quod [illegible] caritas [illegible] duplicem comparationem. una [illegible] est [illegible] obiectum in quod tendit [illegible] obiectum [illegible] non [illegible] eo quod [illegible] maius [illegible] quia [illegible] non dicitur. eo [illegible] non est [illegible] talia esse [illegible] [illegible] non sunt [illegible] sunt [illegible] relationis [illegible] relativa secundum esse. [illegible] respectus [illegible] unitatem esse [illegible] rei unitate est [illegible] non obstante quod refertur ad [illegible] non sunt in predicamento relationis [illegible] modus [illegible] non [illegible] in predicamento [illegible] modus [illegible] quia [illegible] philosophus v. metaphysice capitulo de qualitate. et sic est

no exit de

est in ratione agentis. sed est in quantitate. nam ea que sunt
in aliis speciebus quantitatis [illegible] post inducere quantitatis
quantitatis modum. ideo quia decrescit [illegible] diaphanum
ipse [illegible] caritas cum sit virtus [illegible] est in predicamento
qualitatis. induit tamen quendam modum quantitatis. sic scientia in-
duit modum respectivum et dicitur sub modo qualem.
Ad id autem quod obicitur quod [illegible] est quantitas [illegible] esse
et [illegible] dicendum quod sicut patet [illegible] calor
ignis [illegible] est calidus est [illegible] ignis
[illegible] intensive et extensive [illegible]
[illegible] est esse [illegible]
directe in predicamento quantitatis. sed non est in predicamento quantitatis sed
induit aliquem modum quantitatis. propter quod caritas potest dici maior
[illegible] non quia sit in predicamento quantitatis. sed quia [illegible]
[illegible] modum quantitatis ut patuit.
[illegible] querebatur de tertia caritatis utrum infundatur vel
[illegible] recipiatur secundum maiora vel meliora naturalia
[illegible] dicendum quod aliquis forte de se est [illegible] non suscipit
magis et minus [illegible] unum non dicitur magis
[illegible] quam aliud. sed unum album dicitur magis
album [illegible] caritas sit [illegible]
secundum meliora naturalia a pluribus infunderetur caritas.
[illegible] agitur [illegible] res sunt apte nate agi. sed
secundum meliora naturalia [illegible] aptitudinem ad ma-
iorem caritatem vel gratiam. [illegible] Ipsi angeli qui sunt
superioris ordinis [illegible] a pluribus gratiam [illegible]
[illegible] a pluribus gratia. sed eo ipso quod sunt superiores
sunt meliores [illegible] angelis secundum meliora natura-
lia [illegible] a pluribus [illegible] a pluribus cari-
tas. sed [illegible] caritas in homini-
bus et angelis cum in eundem finem ordinentur. [illegible] hominibus
secundum meliora naturalia datur a pluribus caritas vel gratia.
[illegible] sic gratia presupponit gratiam sic gratia presuppo-
nit [illegible] a pluriore gratiam datur a pluribus gratia. [illegible]
secundum meliora naturalia datur a pluribus gratia. [illegible] datur
a pluribus gratia datur a pluribus caritas. [illegible] modo
caritatis [illegible] modus [illegible] modus [illegible]
[illegible] In contrarium est quod videmus quod data melio-
ra [illegible] alius [illegible] meliorus [illegible]
[illegible] Item homines assumuntur ad gl-
oriam [illegible] angelus [illegible] homines
[illegible] anima [illegible] intelligen-
tiarum. [illegible] gratiam [illegible] caritas
secundum [illegible] Respondeo dicendum quod [illegible]
[illegible] bonum est
[illegible] appetunt [illegible] non [illegible]
[illegible] ad malum agit [illegible] tendit
in bonum est [illegible] appetitum cum [illegible] sit tale quod est
[illegible] loquendo. quanto aliquid sit meliorem
tanto magis tendit in bonum et est capacius in suscipiendo
bonitatem [illegible] dicuntur secundum meliora naturalia [illegible]
[illegible] suscipiat maiorem gratiam [illegible]
[illegible] cum [illegible] arguendum [illegible]

meliora naturalia tendere in maius bonum. sed propter [illegible]
[illegible] bonum non excedit facultatem [illegible]
[illegible] ipsum [illegible] tendat. [illegible] gratia est bonum
excedens [illegible] facultatem non secundum meliora naturalia
datur a pluribus gratia. sed aliam [illegible] preordinationem
infundentis gratiam efficitur [illegible] maior et minor
capacitas ad gratiam capiendum. [illegible] non
omnia que tendunt in bonum tendunt in ipsum [illegible]
cum aliqua [illegible] sit [illegible]
[illegible] augustinus [illegible] deliberare [illegible]
[illegible] est secundum meliora naturalia non oportet aliquos adipisci
maiorem gratiam. [illegible] oportet quod angelum [illegible]
homines secundum gratiam reparare [illegible] angeli [illegible]
[illegible] homines [illegible] loquendo sit potior [illegible]
[illegible] homines meliores complexionis et [illegible]
[illegible] ingenii habere a pluribus gratiam aliis eo
quod [illegible] peccatum eligerent non [illegible] bonum [illegible]
[illegible] ut tamen apparent [illegible] hominibus infundatur am-
plior gratia [illegible] tendat in bo-
num [illegible] apparens esse bonum
[illegible] bonum [illegible]
[illegible] est bonum [illegible]
[illegible] in bonum [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
[illegible] bonum [illegible] est [illegible] bonum [illegible]
[illegible] sensum est bonum [illegible]
[illegible] bonum [illegible]
in bonum apparens [illegible] uno mo-
do [illegible] modo [illegible]
[illegible] ad [illegible] lege [illegible]
[illegible] capitulo [illegible] in lege
[illegible] de [illegible] appetitus
[illegible] motores [illegible]
[illegible] retardat [illegible]
[illegible] homines in [illegible]
[illegible]
[illegible] est secundum [illegible]
[illegible]
quod [illegible] non potuerunt [illegible]
cogitare [illegible] appetunt bonum [illegible]
[illegible] toto conatu [illegible] in
bonum [illegible] retardante [illegible]
meliora naturalia [illegible] maiorem gratiam vel
maiorem [illegible]
in [illegible]
[illegible] passionum [illegible] conatus
ad gratiam capiendam [illegible]
[illegible] gratia [illegible] debemus dicere quod secundum meli-
ora [illegible] conatus [illegible] debemus
dicere quod secundum maiorem conatum [illegible]
tum plus se disponit ad [illegible] gratie [illegible] me-
liora naturalia [illegible] peiora cum maiori [illegible]
[illegible] ad [illegible] magis [illegible]

[illegible]

bonum deinde quod secundum maiores vires. quia aliud magis in-
tensius participat quia minus conatur. non secundum maiorem cona-
tum hoc existit. quia est minori conatu magis intensus
magis participat quam debilior cum maiori. sed si sunt
pares in viribus qui plus conatur plus participat. si sunt per
aliqua in viribus qui plus conatur plus de gratia suscipit.
si sunt pares in conatu qui meliora naturalia habet magis
recipit. ergo secundum proportionem conatus ad bonitatem
naturalium est maior et minor susceptio gratie. et hoc po-
tissime patet ad susceptionem gratie requiritur motus
liberi arbitrii. nam in infusione gratie parvulorum
maioritatis et minoritatis attenditur. sic est ut magis
et minus solum secundum bonum placitum in sua deitatis. vel ad hu-
ius maioritatem aliquo modo valeant orationes parentum
et aliorum qui ad dominum pro eis intercedunt. Ad .1. dicendum
quod ubi est bonitas in naturalibus assit conatus. licet non suscipit
gratiam. quia naturalia non sunt simpliciter causa in quibus fundatur gratia
sed ut conatum sunt coniuncta. habens meliora
naturalia suscipit maiorem gratiam. quia magis conatur.
Ad secundum dicendum quod secundum meliora naturalia sit bona maiorem
aptitudinem. et tamen quia non sufficit talis aptitudo
sine conatu. ideo super est maior susceptio gratie secundum me-
liora naturalia. Ad tertium dicendum quod ut patet non est idem
gratia et deiformitas. quia angeli secundum meliora naturalia ma-
iori conatu fuerunt in bonum quia non habent impedimen-
tum in contrarium vel retardantem ut patet. Ad .iiii.
dicendum quod gratia est in merito dispositio ad susceptionem gratie. sed
non est gratia non ad susceptionem gratie nisi cum non adsit co-
natus ideo non est simile. hoc et ideo secundum istum modum est intelligendum
quod dicit in .xxv. quam vinceret dedit secundum propriam virtutem
quod ut accipiatur non solum virtus sed etiam adsit conatus.

Deinde queritur utrum caritas vel dilectio sit ex dilec-
tione diligenda. et quia dilectio presupponit cognitionem
duo queruntur. Primo utrum caritas ex caritate diligatur.
Secundo utrum possit cognosci an aliquis habeat caritatem.
Dupliciter secundum processum. Videtur quod caritas ex caritate non sit
diligenda. quia caritas est ratio diligendi sicut
calor est ratio calefaciendi. sed quia calor est ratio calefa-
ciendi non est ipsum calefactum. ergo caritas quia est ratio
diligendi non est ipsum dilectum. Preterea quod est ratio agendi
prius est actu. sed ut prius ut efficiens causa deinde
cum ita ut patet habitus ex suo principio. cum dilectum sit
id quod est obiectum et in eo quod insistat actus dilectionis caritas
non potest esse ipsum dilectum. Preterea si caritas diligeretur
ex caritate per eandem illam caritatem qua caritas di-
ligeretur alia caritate oportet diligi et sic esset abire in
infinitum. Contra augustinus de doctrina christiana. capitulo .v.
.iiii. sunt diligenda ex caritate. unum quod supra nos
est id est deus. alterum quod nos sumus. tertium quod iuxta nos
est id est proximus. quartum quod infra nos est id est corpus nostrum. sed
in omnibus hiis non nominatur caritas. ergo etc. Preterea secundum eundem
in eodem libro. non ea que sunt essentia nostra non sunt
diligenda. vel cum non possit existere primum ut nimium
talia ut efficiatur.

delectatio non delectatur. et sic non est. cum ergo per caritatem sit per
amorem amemus vel per delectationem delectamur caritas vel
amor non amabitur ut delectatio non delectatur. Item non est quod
per se nescia est nescire sed nescire. unde per se scientia
scire se scire. ergo a simili non est per se dilectio non quod di-
ligat se diligere. sed caritas est per se dilectio est ergo di-
ligimus per caritatem diligimus non diligere. sed diligere
se diligere est diligere ipsam dilectionem. ergo ipsam
caritatem ex caritate diligimus. Preterea .viii. de trinitate
capitulo .viii. dicit augustinus. nemo dicat non novi quod diligam.
diligat fratrem et diligat eandem dilectionem qua fratrem diligit.
Responso dicendum quod cum queritur utrum caritas ex caritate diligatur
cum caritas amorem quendam importet. unde .i. de augustinus .viii.
de trinitate capitulo ultimo. quid est caritas nisi amor boni. est querere
utrum amor ex amore diligatur. quere ad hoc querere
utrum in actu et in actu amoris contingat reflexio
et quod non appellatur naturalis quedam. pro hoc modo quod secundum priscianum. per
medium dicitur est actus quidam est qui transit in exteriorem materiam et est
perfectio actus. quidam autem non transit. sed est perfectio agentis
in primis autem actibus non reperitur conversio. nam calefaci-
ens non calefacit nec calefit et edificans non edificatur
nec ars edificativa actus autem non transeuntes aliqui sunt
super se conversivi et aliqui non. nam visus non est super
se conversivus. videt enim oculus alia se ipsum non videt.
nec in ipso sunt. intellectus autem ut mens et que in ipsa sunt conspicit
ut patet apparte ex sententia augustini .xiiii. de trinitate capitulo .vi.
vel omnia intellectualia esse super se conversiva. sed ut videamus
in quibus actibus et transeuntibus in exteriorem materiam est conversio
et in quibus non. notandum quod agatur ad quod ad versionem actus
obiectum. potentie et ipse actus. quod ergo in actibus sit conversio vel
potest esse idem obiectum. vel idem potentie. vel idem actus. ratione non
in actu non est conversio respectu obiecti quando obiectum respicit
actus non induit rationem generalem. ut puta quod obiectum
visus est lux vel color. et visus videt colo-
rem vel lucem. quia autem non videntur lucem et colorem
talia habent rationem generalis obiecti. oculus non omnia videt
et quod ipsum unde quod est actus oculi nec est lux nec co-
lor. oculus non videt se unde et in actu suo non est
conversio. eo quod obiectum conversionem non patitur. Sed tamen
tamen non est conversio ratione potentie. nam secundum proclum. lxxxi. proposito
dicit in corpore non est ad se conversivum. proposito .xlvii. proposito eius-
dem libri. quod dicit omnia incorporea sunt ad se conversiva est super-
et ipsum. cum ergo dicit ille ut generaliter extendatur extre-
sione organum. nullus actus qui egreditur a potentia organica est
in corpore ratione potentie a qua egreditur est ad se conversivus. tamen non
operetur conversio actuum ratione sui quod ergo eius actus per se dicitur
a potentia non libere et non spontaneo. sed magis per modum
nature. nam conversio ad se ipsum qui non negat liberate et quod ad
dominium in potentia. quia secundum priscianum. post medium libere sine gratia
et fortuita natura nulla agit dicitur ad se conversiva. eo quod ea
que procedunt a potentia corporea procedunt quodam per modum
nature. ratio quare ideo conversio dicitur. solum ergo conversio talis reperitur
in actibus potentie appetitive. sic ergo est conversio in aliquo actu

simile
nos.
id est bonum inde po... in quibus
ratione ... sic ... praeter se
omnia

ul' li e roe ipi actus q' habe apo emanat. ul'
roe obi ut cui obm e grale q' ipa q' ipe act
nus roe obi claudit ul' roe po quia po n est
organo alligata. li uiso non q' act n cause
res cetnere nisi i q'bz repit cuisio i nob q'd pl'
distingut. q' q'da sunt cogn' z affin. ut uidere au
dire z hmoi. q'da sunt affin appetiti ut delectare uolu
ptaria p' sunt act' affectui appetiti. q'da cogn' i
tellecti ut intellige scire z hmoi. ~~q'da appetiti intellect~~
~~ut intell' scire z hoi~~. q'da appetiti i tellani ut
uelle exercitate dilige z talia. q' p'ma actus cog'
nitiua sunt illi nullo m e cuisio n roe act cui n
dicat libi a i relia roe. n roe obi cui obm in
talib' n sit q' os n roe po cui tal' po sit or
gano alligata actibz apprenit z affectus repit
aliq' m cuisio roe act. eo q' oes amor m
dicit q'da libm motu z relatione. q' si n e dum
i appetitu affectuo brutorum. eo q' bruta ma g
agunt q' agunt ut d' dam. li. m. c. xij. n
i appetit affectuo hois aliq' m n ter. hit. ipa q'
tal appetit affectus roal' p'ticipat' dr. unde
e q' aug. xij. de trin. c. xiij. p' roz dic se
sui hois ee potentie affectibz aliorum quibz act
cogniti intelligim' e cuisio. d'r roe obi z roe
po. na cui obm intellectus sit uiri z uim e ete
cuitat ipm intellie e q'da uim z id b' peccat n
uideat se uides. q' uides n e color ut lux q'
sunt obm uis. intellect intellit se i tellie sit q'da
uim q' e obm intellect z uult sui intellect hoc
one q' e po organo n alligata. e g' cuisio
i actu intellect roe obi z po. sz nd roe ipi act.
eo q' act intelligi sit act' cogn' i actu aute
uoluntatis e cuisio poit mod. na e cuisio
roe act. cui amare z uelle dicat i clinatione
libera uolutatis z roe obi cui obm uol sit bonu
z ipm uelle z amare sit bonu q'da e z cuisio
roe po. q' appetit' i tellani n e ut organo al
ligata. z q' dilige z amare e act uol ipz
amare uol amabit. sic ipm itr' intelligis
intellit. z q' amare ex caritate potissime libra
tem z abstractionem a rebz corporalibz i portat. cui ipa ta
lem abstractionem z libertate sit cuisio i actibz. i amo
re g' tanto erit cuisio sui accipiat tal amor
actuali siue uirtuali. ipa q' potissime caritas ex ca
ritate diligenda e. z ho amat se ex caritate a
mare. vn z aug. viij. de trin. c. viij. q. per
totu o' dilcom gratuita sui caritate ex caritate
diligenda ee. Ad p'm d' q' n e sile de calore z
de amore. q' calefactio e act transiens i exteriorem
m' n a' amor z id calor n calefit amor tu ama
tur ut p' p'positu. Ad sc'd q' agere z actu no
coincidit i id i rebz sensibilibz. sz i separatis aut coi
adunt. na cui ipe intelliget se i tellit id e m
telligens z intellectu. z ipm intellie intelligi pot.

ita ipm uelle e uolitu z ipe amor amat.
Ad tertiu d' q' n e p'cess' i infinitu. q' cui amor
amat n a' amore. sz se ipo diligit. vn
aug. ix de trin. c. v. amor amat n a' q'
n amore amari p't. id' g' se ipo amat. i
dicere possum' sic uellem cui amic. q' n e i d'es
i actibz aie ee p'cess' i infinitu. Ad. iiij. d' q'd
diligendi e a'd d'r. ul' tm' id c' bonu uolum'
ul' tm' bonu q' nob z aliis uolum'. id cui
bonu uolum' e q' totale. l' i d a d q' a' m bene
uiuenda. z sic p'm mod lo' aug. iiij. ee dili
genda ex caritate. sz tm' bonu q' nob z alus
uolum' s' diligit caritas. z id d' aq'b aim
q' caritas n diligit amore amicicie. s' copla
cencia. l' amore cupie ex tendendo cupie ip'
q' tale bonu i nob z alus cupiscim'. Ad. v.
d' q' fo'o' id' cui q' sunt i caris sunt z i ang.
sz n p'and' ro. vn n' concludit ex q' caritas e
cui ar' a'd diligat' q' ipa q' n diligat. sz a'
q' n p'and' roz diligit caritas. z q' ex cari
amat z sic concessim'. na q' ex caritate amat
diligit. tm' id i c' bonu uolum' caritas q'
n sit q' amat. sz diligit tm' bonu q' nob
z aliis optamus.

Secundo queritur utru caritas p' sit cogn' sci ab hnte
z uir. q' sic. q' s aug. viij. de trin. c. viij.
sap. n. a'd z n diligi p't. diligi a' q' ne sciat
necesse. sz caritas ex caritate diligit ab hn
te. ut patuit. g' l' a'co cogn' scit ul' diligit
q' ignorat q' e i cens. p' sciere e cogn' scere q'
q' e e p' c'ensu. ut d' vi. metaph. sz q' e caritas
z n carit' sciri p't n solu ab ois sz z animalis
alii. n. dubia z q'oes de ipsa cessaret. p' au
vij de trin. c' viij. d' q' huic caritati mag'
nouit dilecom q' diligit q' fratrem q' dilig'
sz dilco q' diligim' e caritas g' z c. p' plinii
i fie. si posti. i q' eius e nos b' e nobilissimos
e. hic e caritas g' z c. p' fidei cogn' scitur ab
hnte ipe' id aug. viij. de trin. c. ij. fide q'sq'
hominu uidet i a'. sz unusq'sq' i senu ipo. g' pi
roe z caritas ab hnte potit sciri. In contrariu e q'
caritas telu' d'ina a' ac receptor. sz n d's reuelauit
alicui q' sit ei acceptus ul' g' p't id scire g' z c.
p' ecc' ix. scrib' nesc' sit utri amore l' odio dign'
sit. Ad p'd ad cor. iiij. n' i p'o sci' sui. sz i l' h n iustifi
sui. Resp'o d' q' notitia alic' rei d' p't h' p'mo
simp' z absolute q' p't appl'cari sibi q'da uni. so
b' q' h' e' ee i l' ut sibi p'tinet sapore. n. i co'
posse cogn' sce. p' o scio n' sapour aq'bz cit' p'ui
z q'le d' ee sibi ei' z certa hi' q' u' noti saltu
so p't sciri sapor sibi l' ut p'uta q' i l' l' ee
z l' due cogn' toes si sp se concidat posse. n. sa
re uiz sapouis dulcis z tn dubitare tale sapore
ee i l' sibi ut p'uta si huius ligua i fecta ut ip'

al cōdōes ī unniēr gtē qē ei adulci. ū ꝯsuetū
ī īmiū al amato ḥ sari ut dulas ⁊ aa'bus
piūs cēte. possꝫ dubite ⁊ ig̊rare d'ceditē ēē
ista dulci eo q̄ cog'tōm talē de d'cedie hr̄e n̄
pt. n̄ actu ḡ'uendo. ⁊ q̄ sitem passionem
ī fit s' tali ypo. f̄ēa d'cedo: ut amari ꝯfuett
ī fīte possꝫ ig̊rare d'cedie ē ī h'n̄ obstāte
q̄ hr̄ notia ut ej' ⁊ sic de d'ca dnis s' certi
tudīe loq̄ possit. nā sare carītē q̄ ad id q̄ē
posī ē mal. eo q̄ sare posī q̄l hr̄ sit cari
tas ī q̄o f̄iidat tāq̄ ī sīo ⁊ aq̄o cāt tāq̄
ap'ū ⁊ talia q̄ ī dicūt iū ei. ⁊ id sare ē ī de
q̄o ait phs. y̆o. eth. q̄ sare modicū utile ē
ad uirtē op̄ari n̄ ita'tū. vn̄ ⁊ id d̄r q̄ n̄ op
ār fintē uirtē ⁊ ad iōꝫ fugiūt ex ultimātēr
studiosi ēē eo q̄ phant uirtē hebiūt sanā
aīaꝫ. f̄o m' p' ꝯg' ta caritas p̄ ut hr̄ ēē ī ipo
⁊ talē ꝯg'tōꝫ de ea nō solū n̄ pt hr̄e a's q̄
sit ī ao. s; ⁊ hr̄e n̄ pt ētitudīali. q̄ sit ī se
ipo. nā sic dicebam' de dulci. q̄ n̄ d'cas
pt q̄s sare ⁊ ig' sare dulcedīe ēē ī i. sino
ali ī imutaꝫ gustū dulcedo q̄ amari. sic
expte ia pt q̄s sare oīa q̄ ad ꝯg'tōꝫ q̄ ē cari
tas faciūt ⁊ ig'rare carītē ēē ī se ipo. eo
q̄ act' q' ā carītē eliaūt sūt siles actib'
q' oraūt abl'itu acq'sito ⁊ q̄. n̄ ꝯg'o sare
hō se hr̄e carītē n̄ p talēs act' q̄ n̄ possit
ētitudīali discernē utr' hr̄ act' sit ab h'n̄
tu ī fuso ul' acq'sito. ḥ posset ētitudialit'
sare se hr̄e aliq' h'n̄i. ut puta si alles act'
delēabili opat' q̄ si g'ui s'uati h'n̄ ē delēaciōꝫ
⁊ tm̄ ta s' ī ope ut d̄r. f̄o eth. tm̄ ut ille h'n̄
tus sit ī fus' ul' p exactū acq'sit' sare nō
pt. n̄ s'o sare se ētitudiālr hr̄e carītē. eo q̄
nesat ētitudiālr talē actū p'cedē ab h'n̄i ī
fuso. vn̄ cōt' d̄r. ⁊ bn̄. q̄ ī carītē tn̄ ē ꝯsule
obm ut diligitē. mo d' ut d'lcōꝫ s' ī ope. ⁊
effcūi ut face hoīeꝫ acceptū do ⁊ n̄ utoꝫe
oraꝫ opau | n̄. n. pt ꝯg'ta caritas absl'ute rōm
obi. q̄ ind' obm ordiat' hr̄' ⁊ p' sui h'n̄i ul'
s' sū mod' n̄ solū pt q's sare se hr̄e caritatē.
s; ⁊ sare neq' se hr̄e aliq̄ h'n̄i | rōe delēaciōis
ē sare neq' se hr̄e carītē q̄ delcō p'ueniat
ī ope n̄ solū ex h'n̄itu ī fuso. s; ⁊ ex acq'sito.
| rōe etiāt ut q̄ face hoīem mirtoꝫ eo p'mi
⁊ do acceptū. n̄ sit ei ad n̄o ⁊ reuelatū. ut s
ē sare pt | h aū s' do declarata sit ueras q̄o is
ūba tū aug'. tacta sit' dubōm augēt. ut
n. uelle q̄ n̄ solū caritas absl'ute sagar
īmo mag' ꝯg'tat' absl'ute q̄ ipe fi' sit

ag'tē. q̄ difficultatē q̄'ā irrtare uolūt eos
dixūt ḥ ītlli' ēē de cog'tōe caritatis ex
pte ei' n̄ ex pte nr̄a. nā ea q̄ sūt maīfesta
s'ia ī n̄ ꝯparat' ad cog'tōꝫ nr̄aꝫ ut lux sol'
ad ocl'im noctue. ip̄s q̄ n̄ ē ī q'es carītē q̄n
ē de se notōē ē fīte nob tū f̄reꝫ notorē
ēē a' h ⁊ ī aliq' uirtē ī cadit ī rentōm tn̄ aug'
n̄ tangūt. nā q̄ caritas sit nob nō uel
ig'rta s' ī rentōꝫ aug' i d' ex op'ib' uult ꝯsign.
uā n̄ uidē dilcōm s' n̄ uidē notia d'i ⁊ cari
tatis ꝯt ex eo q̄ f̄reꝫ n̄ diligim'. cog'tōa'
rei ī se p'so loq̄do n̄ uariat p'pe exop'ib' uiis
⁊ ad notad' q̄ cog'tōm dēre q'ōs hr̄e pt d' h'n̄i
tualr ⁊ actualr s' actu p'mo ⁊ s' actu s'ndo
.n. uidē' ī h'n̄ibꝫ cog'tis q̄ eo ipo q̄ talēs
hr̄' p'fetes sūt aīe sp'aīa nouit illos ḥ
deas n̄ sp cogitet. vn̄ huc ī se h'n̄i g'toꝫ
eo ipo q̄ tal' hr̄' p'fet ē uita aq̄o pt s'nulac
tus s' q' actuali cog'tā pt se hr̄e talē h'n̄i
d' ipm nosse. ⁊ tal' notia solū d' p'sentiā
rei apo' aīaꝫ n̄ tn̄ p'sentia n̄ tn̄ p'sent' g' h. s;
talē p'sent' ip̄s ē pt ouri ī de a's act' q' dese
ē apt' nat' ducē ī cog'tōꝫ tal' h'r'. ⁊ q̄to
a' ē p'senā aīe p'p'iū mod' tāto mag'
ab ea notia tali ꝯg'o sare. s; sic h'n̄' ꝯg'ti
sūt p' a actuū q' sūt apti nati ducē ī cog'
tōꝫ ip'aꝫ sic ⁊ h'n̄' difficimi caūt act' p' q̄os
sūt apti nati ꝯg'ta ⁊ p'p'iū mod' eo ipo q̄
tales hr̄' sūt p'fetes aīe s' q̄ dm ꝯg'tōꝫ. q. h'n̄
tualē dm. ab ea sari ḥ n̄ adeo p'pe diate
ꝯg'tōꝫ taliū h'n̄itu cog'tō h'n̄itual' ī s' d̄r
notia h'n̄ita ī mēoria p'ōꝫ. io ait aug'.
de ta notia q̄ q̄to mag' q's nouit dilcōm
q' f̄reꝫ q̄to dilcō ē ei f̄re p'sentōꝫ ⁊ ī tamoꝫ
s; ip̄ talē cog'tōꝫ caritas ētitudiāli s' ꝯg'tōꝫ
ꝯplenā n̄ ꝯg' sare absl'ute. q̄ ꝯg'to ꝯplena
n̄ bet n̄ eū exactibꝫ h'n̄i cog' ī am' ⁊ q̄uia
actus carītis ip̄ sūt nec q̄ hr̄ ad ag act' nō
diffeēre d'ne ī cog'tōꝫ sui hr̄' absl'ute caritas
ētitudiālr sari nō pt. ⁊ ut ulti' p'uteat in
tentō aug' | rursū de cog'tōe actuali est
distinguendū. q̄ al' actualr sari pt s' ꝯg'tōꝫ
speclatiuaꝫ. ul' s' cog'tōm expim' ētalē ⁊ p'
ticā ut puta cū d' ꝯg'o sare iq̄o ē sit oīm
ag'endoꝫ q̄ ꝯg'tōꝫ s'ui dixi' hr̄e bonos s'
. n. dm ꝯg'o sare d' h'n̄ites caritatē. eo q̄ ī oib'
suis actibꝫ p'mitē dn̄ s'iet ⁊ reg'la ⁊ reg'a. id
talē noticiam face hr̄' caritas. ait aug'.
q' diligit f̄reꝫ mag' nouit dilcōm q̄ dm̄
f̄reꝫ suū eo q̄ d' ul' dilcō ī certa hr̄e mag'

ceta sūt ꝯsid' mor'

tito

dup'

tionem fidei quam fides. et ideo notandum quod contingit scire aliquid ut fides et bonum, et magis contingit scire aliquem habere caritatem quam aliquam creaturam. sed tamen ipsum tale notitia scire non possumus certitudinaliter nos habere caritatem cum secundum ponere dominum ut fides. sed non invenire possumus quod exhibitum acquisito et per ipsum tales actus licet in toto scire non possumus non probamur nos habere caritatem certitudinaliter sed coniecturaliter. Ad primum dicendum quod licet non diligat nisi qui scit non tamen oportet quod diligit ut sciat. unde potest quis in via diligere deum per se ipsum non tamen cognoscere cum non possit nec perfecte videri ullus diligit caritatem. sed aliqualem notitiam certitudinem habet non tamen oportet ut eam certitudinaliter cognoscat ut diligit. unde quod excitatione diligit non oportet quod certitudinaliter sciat se excitate diligere. Ad secundum dicendum quod de tali notitia caritatis non arguitur. non enim est quod unusquisque possit scire an caritatem habeat; sed non scire possit caritatem esse in se ipso. Ad tertium philosopho ... quod in generali solutione sunt dicta. nam dilectio est notior fide quia presentior et intimior. sed ipsum tale notitia non arguit quod aliquis sciat se certitudinaliter habere caritatem ut patuit. Ad quartum dicendum quod [illegible] de habitibus cognitis et actus talium habituum distincte dicuntur in cognitione ipsorum. sed actus habituum qui sunt in nobis non distincte cognoscuntur per suos actus in [illegible] ab acquisito. nam diligere deum et [illegible] possunt oriri non solum ex caritate que est habitus infusus sed et ex habitu acquisito et [illegible] solo [illegible] quia non est simile de fide quod [illegible] habitus cognoscitur et de caritate quia per actum fidei distincte in cognitione [illegible] talis habitus non aliquam pertinet caritati.

dicamus

Deinde queritur utrum illo quo quis diligit quis certus sit quod diligat. dicendum quod sic, nam actus est super se reflexiva sicut et intellectus. sed enim homo intelligit aliquid et possit intelligere se intelligere; ideo non tamen secundum necessitatem quod se intelligere intelligat. sic non est omnis qui aliquis diligit quod dilectionem diligit. Ad quod notandum quod iste actus est super se reflexiva ut patuit in intellectu. ideo quicumque diligit se diligere diligit; quia ex quo ex ipso actu est reflexio non agit nisi reflectitur. ideo non est simile de intellectu et notitia. Sed contra primo dicitur dilectio est et cetera. videtur nam magis quod cum dicitur dilectio quod diligit dilectionem diligit. dicendum non est omnis dilectio. secundo [illegible] dicitur. unde licet aliquis sit homo tamen quia non est aliquis homo non natura qui diligit aliquis diligit hominem. Ad quod licet non omnis dilectio sit dicta dicitur tamen et cetera quia omnis dilectio gratuita sit et diligitur. sicut lux videtur qua omnia videantur quod videtur videt lucem. sed non oportet quod ut sit hic. ita quia dicitur est [illegible] omnia sed diligantur quod dilectionem gratuitam aliquis diligit dominum diligit. sed non oportet quod diligatur sit dicta. Item sicut primo non [illegible] plenus est quod dilectione plenus

Sito

dup

est. ut habitum est. non omnis dilectionem dicitur esse secundo quod est plenus dilectione propter esse plenus ad adeo. Ad quod dilectio dicitur in libro Augustini est dilectio gratuita quam non licet esse absque deo. ipsum tale inseparabiliter dicitur esse deo plenus quod dilectione est plenus. Tertio sic. quod diligit fratrem in lumine manet. sed caritas et dilectio non assimilantur lumini quia dona affectus assimilantur ardori, dona intellectus assimilantur luci. Ad quod licet dicamus secundum dominum quod caritas assimilatur lumini non ut manifestativum sed quia est forma virtutum. sicut lumen secundum [illegible] nobilis in [illegible]. quia est qualitas primo alterans ut celi. ita caritas eo quod est forma omnium virtutum quo omnium movet alias virtutes motorum ad suos actus. quia non est aliquis actus aliquis virtutis quin sit a caritate imperatus et sic [illegible]. istud aliquod et sicut bonum dicimus non sapit intellectum Augustini. ideo dicendum quod malicia in affectu facit cecitatem in intellectu. Sed e contrario bonitas [illegible] intellectum illuminat. hic sunt experiente dicitur manere in lumine eo quod talis habitus non est nisi [illegible] intellectus illuminat in habitu non cognitorum definire. quia [illegible] [illegible] est talis fides sed [illegible] dicitur et cetera. Item sic. dilectio firma est deo. dicitur dilectio firma est quod in [illegible] [illegible] deum et perdat aliquid diligere. cum amor sit perdat ab amante. sed dicitur non dependet et perdatur [illegible] creatura. Ad quod illa proposicio est falsa. dicitur nam dicitur dilectio firma quia [illegible] tali dilectio est. vel si intellectus tenet cum magistro dicimus quod dilectio que dependet et perdatur aliquid diligente sicut amor ab amante est dilectio que est actus amoris et talis dilectio non est dicta dicitur. tamen dilectio firma quia per [illegible] quod habet dicitur ad nostram [illegible] dilectionis actum et [illegible] diligimus. Item sicut primo non [illegible] intellectus Augustini quod ipsa [illegible] sit caritas quia sicut a deo est fides ita a deo est caritas. sed dicitur sicut substantia sua non est fides substantia sua non est caritas. Ad quod non est simile de fide et caritate quia fides per se aliquid in [illegible] imperfectum non aliquid caritas. ideo [illegible] a deo est fides quod dicitur substantia non est ipsa fides. sed est [illegible] a deo est caritas. dicitur tamen dicitur caritas quia caritas de se nullam imperfectionem importat. Item sicut primo nullum est isto dono dei excellentius. dicitur sapientia potius excellentissimum donorum. Ad quod sapientia est excellentissimum donorum prout in sapientia includitur caritas. ut sapientia non solum dicatur a sapere sed etiam a sapore quod sine caritate esse non potest. vel dicendum secundum intentionem magistri quod caritas dicitur esse maximum donorum quia est donum increatum. sed sapientia est maximum donorum [illegible] creatorum.

Hic queritur propter magister narrat potentiam [illegible] de caritate [illegible] obiectum dicitur de [illegible] et dono fratri propter obiectum [illegible] paucitas [illegible] super [illegible] est. et [illegible] dono [illegible] quia [illegible] adhuc [illegible] solum inductus [illegible] esse [illegible] dono [illegible] [illegible] [illegible] adduco quod [illegible]

tal' ē. si sps. s. ē caritas cū caritas augeat'
⁊ minuat' i hoīe sps. s. mutabilē. Sz falsū.
ē caritas det' nō hīnt caritas ē n' p' nō dit. n
g' sps. s. ē caritas cū sit illa q'. Rarō i capi-
tulis itaq̄. soluit' eō q' ita fac̄. q' p° soluit
p'dictoz dicētis spm. s. sū carit' i se n' augi-
ri n' minui. sz augeri ⁊ minui i nob' ul'
pocius hoī augeri ul' minui. Sz q' hō i ea
mag' ⁊ mi' pficit. q' cōfirmat p' simil'a. Sz sol
uit' tōz sū dicēs spm. s. aliq'd bz dari absq̄
sui mutatōe. g° absq̄ mutatōe carit' in
cēte dat' caritas nō hīnt. t° cōfirmat q' dimi-
p aug. Sal. cuiq̄z. t' i. ut aut̄. cē q' duo
fac̄. q' p° adduc̄ auctē aug. Sd° cōsis'
auctoritatibz elicit itēm. Sa i. ecce ex q'
deū ē d'. sup dem̄. obie d' se p aucto'ritates
⁊ duo fac̄. q' p° adduc̄ q'rdā auctes q' se-
ꝯ addit a'ds q' mir mag' cogē i. sz d'ē.
cē p'm duo fac̄. q' p° adduc̄ auctes. S°
r'ndz ad illas. i. huic r'ndem'. cē p'u duo
fac̄. s' q' dicas auctes q' se adduc̄ q' s'ib'
sonare ut q' n' ē ead' caritas q' d' s' nos di
ligit ⁊ nos eū diligim'. q' si g'e. cū p'r ⁊
fili' diligāt nos sps. s. caritas q' nos diligi
dm̄ nē sps. s. q' e q' d'ctā. S a i. de hiis
idē. huic r'ndem'. soluit. cē q' duo fac̄
q' p° soluit p'd' auctē. dicēs primo dēz
eē n' eē ead' carit' q' nos dm̄ diligim'
⁊ ipe nos. q' n' p' ead' rōz cōpat' sps. s. ad pa
trēz ⁊ filiū ut nos ipō diligit ⁊ ad nos ut
nos fac̄ dilectores dei ⁊ p'xi. S° p' ead' ma
soluit ad s'a. Sa i. sili' ia'dz. deīde ē d'.
sz q'd ē i q'rit. adduc̄ q' se alias auctes
⁊ duo fac̄ s' q' d' q' se ar'tē Sa i. q's q'm. cē
p'm duo fac̄. q' p° adduc̄ auctē aug. dicas
carit' eē a spū. s. sic̄ fides. sz sps. s. nē fides.
g° n' ē caritas. S° soluit q' caritas d' eē a
spū. s. q' sps ē ec' ⁊ alt' ipō tpali. q' se ip
dat ul' ē p'ex mod' lic' de fide ⁊ cari. Sa ibi.
ad q' dnic. deīde ē d' aliarū i dicit ar't
alr q' se ⁊ ita fac̄ q' p° d' caritatē eē mot'
mētis ul' affcōm q' n' cōpetit spui. s. S° p'dr
q' dicat p aug. t° r'ndit ad obiu. Sa i. q'
q' caritas. t' i. ad q' dnic. cē q' ita fac̄ q' p°
soluit dicēs spm. s. eē affcōm .n' q' p' ei ai
m' afficiat. S° ad hi' i'tellcū cōfirmād' adduc̄
q'dā auctē lib' sapie. t° mo q'dā cauillatō
⁊ solu' Sa i. si a' m'ueri t' i. cū p'eū. cē q'
ita fac̄. q' p° mo cauillatō q' d'ctā dicēs
cū sps. s. p'moueat nos ad cēd' ⁊ sp'ād' q'rere
nō d' amor ul' affcō ad talia sic̄ d' ad dili.
S° soluit dicēs motē dil'cōis opari sū mi-
me. sz q's mot' n'. io mag' d' affciōnis
ad diligēd' q' a' ! affcō. t° p' ꝯcludit opiōni

sua. q. declarat̄. s. spm. eē carit'. ul' dilectōz
s' nā. Sa a'. ad q's sane. t' i. ē g'. Ī q' riat'
sententia lectionis ⁊ distinctōis.

Quia magri i lra d' carit' i hoīe minui
⁊ augeri. io de ea i ista duodecima p'ōe
ei' augmēto. S° de ei' diminutiōe. C t' p' q'ue.
iiij. p' ut caritas augeat'. S° de m' augm̄
ei'. p' ut augeat' ex s'e bo actu. in°. ut s' a' t' ei'
augmentū.

Ad p'm s' p'ōe n' q' caritas nō p'sit augi
q' s' p'm. vj. ph'ie. nllm i tpale m'oet. s'
s'ōi q' ē i libo i tpali ē q' i tpal. cū n' extēdit se
ult' in sui aliq' s'ōi. g' caritas q' i tpal
cū sit i no' ⁊ q' i libo q' n' ē mt' organica
n' extensa. g' caritas n' mo. sz cū augm̄
sit spēs mot' n' augmētabi. C n' augm̄
n' q'. sz caritas n' ē i p'dicto q'ntis. cū sit ut ⁊
oīs ut' sit bō q'litas mētis. g° ⁊c. C p' q'h s'ōi
accitūal' ē simp'x ⁊ i uariabi' eēnt. ut p' hū ex
lib'°. vj. p'u'oz sz caritas ē s'ōi acciū. g° n' g' ei'
uariatō ⁊ p' ꝯñs ⁊ augmētu. C p' s' boe. acti
sūt i dignātis n' ec' q' possit alti'a uo mie
me. sz si saluaui' augmētū i carit' sic' p' al
tatō ei' mot' s' q'litate i q'° p'dicto ē i caritas
sit altatō. sz cari' n' q' altatō ē sit actus g° ⁊c.
C p' id' mane id' sp fac̄ id'. sz i mediata cū
caritatis ē d' i i mutabli'. se h'ut. g° carit'
nō ꝯpetiz uariatō ul' augmētū carit' redu
citur ad aliq' motū. si erit ad altatōz. sz alta
tō s' p'm. vij. ph'ie. n' ē i pte i t'llcūa. sz i pte
s'itiā. s' caritas ē ⁊ appetitu i t'llcuo g°⁊c.
C nōtū ē aug. lxxiij. q. q. xxxvj. q' ait q'
augeri caritas si diminuit' cupiditas. sz hō
p' mag' ⁊ mi' ꝯcupiscē. g° p' aug' caritas.
C p' cō bōitas diue ē ex bōi carit'. sz n' ē dare
maiorē ⁊ mīorē carit' nō eēt dare una alia
meliorē a'a q' ē i ꝯenī. q' tē mi' hō n' eē le
atioz a°. C m° ad q' si q's uellz tene cū magro
de lecn soluet q'ōm. uā cū s' opiōne ei' sps
sit ipa caritas hō diceb' hre mīnorē ⁊ mio
rem carit' s' q' mag' ⁊ mi' ei dat' sps. s. uā
sic i p'ria n' erit uisio nō p'cedes abitu fidi
s' illā uisionē erit mi' beatoz a° q' d' ina uim
tē mag' ⁊ mi' ꝯs' sez. i lb i ma s' uhi mad' di
cēdi n' act' dilcōis n' p'cedit abitu carit'is
vn' hre maiorē carit' a°. eo q' in a eod' cari
tas mag' ⁊ mi' hē aduisit sic q' m' d' mag'
⁊ mi' ꝯs' sez' aleis. mi' ē beatoz a°/ sz p'ōndo
hitū carit' i aīa ut tē cōit' quō possit i eē aug
mētū dubiū ē. sūt. n. cē li diuse sing' q's se
h't bū recitare p' difficltatē m'. C d' g. n.
dimūt carit' augmētū sic̄ augmētat' dies.
n. n. dies augmētāt' ut dicit q' ē mior efficiat'
maior. s' q' mior dies succedit maior dies.

ut dies hiemalis succedit dies estivalis, sed augetur cari-
tas quia in eodem caritati succedit caritas que maior est, sicut
dicitur. Quia dicitur cum infundit maiorem caritatem minorem ca-
ritas in nichilum redigit. Sed hoc stare non potest quia
ad introductionem alicuius aliquid cogatur desinere esse habitum per se et per accidens.
Per se autem ut quando introductum contrariatur ei quod cedit, sicut in igne
quod ad introductionem frigoris cedit et calor. Sed hic modus
hic adaptari non potest, cum maior caritas non contrarietur mi-
nori, quia contraria sunt diversa specie ut probatur x metaphysice.
Magis autem et minus non diversificant speciem ut patet habetur ex eodem
post. xxxvii. probatione. Secundo vero non potest esse per accidens ut ex
corruptione subiecti sicut videmus maiorem ignem minorem
corrumpere ut apparet in candela sub candela posita, quia
huiusmodi accidens cedit in quo radicabatur ignis quasi corpus fu-
mi et cum exarescit fit ignis. Sed per se corpus perit humiditas
que durat, separatur ignis. Per accidens tamen corrumpitur calitas
que consumitur. Sed secundum dicentem in proposito, tenebo huius maiorem
caritatis quia subiectum non esset idem homo, quia habere aliquam actam caritatem
nondum. Tertio est alius modus dicendi quod caritas augetur secundum
fervorem. Sed istud sic explicatur quia fervor nichil accipitur per ex-
siliquidationem, pro ut habet esse in motibus inferioribus, sicut in
dentibus qui extra quam vere intelligimus, vel appetitu affectivum
intense ad aliquid delectabile resultat quidam ardor in inferi-
oribus membris qui dicitur fervor. Et sic in apprehendendo delec-
tabilia terrena est et in apprehendendo celestia quod significat fervo-
rem accipere nolumus, tunc fervor per se caritatem non respiciens
quia caritas in inferioribus viribus esse non habet. Si autem accipiatur
fervorem similitudinarie pro ut habet esse in appetitu intellectivo, tunc secundum
augeri caritatem et secundum fervorem est eam augeri essentialiter, quia
cedunt quod secundo ratio ponit in probatione xviii quia ut patebit ca-
ritas essentialiter non augetur. Possumus ponere tertio probare ali-
quanter quod cum in viribus ad suos actus sit in omnibus
cum habitus non ex toto conatu habitus fieri. Et tamen
unum ex minori eodem habitu caritatis possumus magis
fervide ferri in deum, ergo per maiorem et minorem fervorem
non variatur habitus sed actus. Quod secundum dicitur augmentum ca-
ritatis per habitum non ponunt eam augmentari ut per se
equaliter dubitamus. Contra quarto ponit minorem fervorem con-
serventur fervere. Sed iste modus dicendi sequitur quod cari-
tas possit minui ut patet augeri, quod negatur ab omnibus.
Quarto, sed dicunt alii quod caritas augetur per essentiam, nam quod
augetur habet aliquo modo rationem quanti. Caritas autem convenit esse
quantum non mole sed virtute. Et que talis quantitas est magis
quale, dicunt quod quia talis motus magis est alteratio quam augmen-
tum, unde augmentatur caritas sicut alii dicunt. Sed origo
eius durat ab origine alia, quia qualiter vel ex eductione
de potentia ut per se puleager [illegible] posset. Sed autem posito sibi non
ostenditur modus, potest quod caritas augetur essentialiter. Ideo quia
talis motus non videtur dici augmentum. Sed alteratio, tunc quia
motus augmenti est assimilatione in augmento quantitativo
similium de potentia in actum eductione. Sed autem posito stare non potest
quia augmentatum ab essentiali est ipsam augeri secundum gradus essentie
que non forte est alterabilis essentialiter, que potest in anima eadem
forma secundum speciem. Nos secundo dicunt plus eundem quam alii quia non solum

in alio dicunt in proposito. Sed quia dicunt eam que non solum in cari-
tate sed nulla forma intendi possit. Nam secundum gradus essentie forma sit
sicut numeri, unde sicut quodlibet numeri addita vel remota
variatur species numeri, ita quod numerus est augmentum immo
vel diminutio secundum unitatem ab eo variatur species. Sed in magis
est augmentum vel diminutio in aliqua forma per gradus essentie
non immutatur species ut patet habetur ex vii. metaphysice. Sed hic non
possumus dicere in caritate quia caritas aucta non est alterius
speciei. Immo id potest dici oppositum in additione, nam cum magis
perfectum et minus perfectum non diversificant speciem augmentata
essentialiter non sit sub variata specie. Debet dicere caritatem perfectiorem
essentialiter esse auctam et perfectiorem que est in actu. Ideo dicendum quod
talem motum non meretur augmentum sed alterationis. Cum
per talem motum non dicatur quantitas magna vel parva
sed solum intensa et remissa. Et quod per eundem modum
loquendi dicitur in proprietate esse dicendum esse magnum vel parvum secundus
sicut calorem. Sed intensum et remissum non dicitur minimum
habere maiorem a caritate autem sed intensiorem que est per
eundem modum loquendi ad virtutem ut in fine patebit.
Tertio quia dicere caritatis augmentum ut eadem quantitate cum
qualitates essentialiter augeantur eo quod simplex et invariabilis est
consistit. Implicatur et oppositum plurium quod cum dicebant
caritatem essentialiter augmentari. Propter hoc nota quod in omni aucto
est ponere considerandum gradus. Nam existens dicitur aliquid augmentari
in actu eo quod aliquos gradus acquisivit in illo quem prius tenebat
gradus autem in forma dicitur accipi possunt per essentiam et per esse. Et illa
diversitas graduum magis et minus alium diversificant speciem,
alium non, quia per gradus essentie in est per illos ut habetur est forma
sicut sunt numeri, sic diversificant species. Per gradus vero esse non.
Et quia caritas aucta est eiusdem speciei, cum potest augeri caritas
non est ipsam accipere plures gradus per essentiam sed plures per esse,
quia per tales gradus quidam caritas est una non est perfectior
et ideo augeri non essentialiter ut dicebant tertia positio. Sed secunde
unde autem talis motus debeat dici augmentum per tales
gradus in fine patebit. Ad primum dicendum quod caritas non est potentia
modus in parte cum reputatur in ea aliquis modus gradus. Et
possumus dicere quod id ubi intelligendum est de motu locali
et de aliis motibus quod motum localem presupponit
et motus non est motus ad perfectiorem caritatem. Ad
secundum dicendum quod non augmentatur non quantitative vel quod induit modi
quantitativi. Caritas autem rationem est in predicto quantitatis, et per consequens
aliquis modus quantitatis recte dicitur augmentari. Ad tertium
dicendum quod auctoritas illa non est contra nos, sed contra eos qui dicunt ipsam
augeri essentialiter secundum gradus in essentia. Nos autem ponimus in ea
simpliciter in essentia habere tamen gradus in esse. Vera simplicitas con-
sistit. Sed non simplex esse quod non auctas dicitur. Ad quartum
dicendum quod accidentia divina in talia alterabilia quia non sunt subiecta
alterationi vel variationi. Non tamen excluditur quin possit esse
non et hoc sufficit ut in eis ponamus augmentum. Ad
quintum dicendum quod dicitur quod cum sit quam immutabiliter se habet agit exhi-
bente arbitrio non ex natura necessitate, et ideo per suum beneplacitum
caritatem non(?) potest in maiorem et minorem caritatem infundere
et homines ad eam suscipiendam magis et minus disponere.
Ad sextum dicendum quod alteratio potest sumi dupliciter. Uno modo large.

ip̃e α' ĩpte ꝯtĩa x ſ ꝯtia ſpez q̃li^{tas} large
ex p^t eẽ ĩpte ĩ eſſẽtia ꝑ q̃ ĩtĺlc̃ e ꝯpa pati
li ñ ip̃e q̃ tñ ñ ſit ĩ aliq^a abito albi alba
mag^s ẽ ĩ ſal^s ꝛ recepto ꝗ paſſio ꝛ ꝯ in
ꝯo^{te} p^t eẽ allato.

Deinde queri^o de m^o augm̃ti cari^{tas} ꝛ eẽ ꝗ
riũt^r duo. Pⁱ utr̃ caritas augeat^r p ad
ditõm alti^{us} caritatis. Scdõ utrũ tal^s mo
tus ip̃e dicat^r augmentum.

Ad pᵐ ſ^c p^ote. uĩ^r ꝙ caritas augeat^r p
additõ; alti^{us} cari^{tas} q^e eẽ augm̃tũ ẽ totũ
p^a ei^s q^e p^o erat cũ ſit mai^s ſeipõ pⁱore. ſ; to^{tũ}
ẽ tũ de ꝛ a ꝑ ſi g^o cari^{tas} augmẽtat^r q^d ẽ addi
tũ. ſ; i^d additũ l^t ẽ caritas uł nõ. ſi ñ. nõ
augeb^r cari^{tas} cũ n^t augeat^r d^l ꝑ ſ, ſiĺe ſiẽ
caritas h^t ſtẽtiũ. Pt^e ſi aliq^d ut^o p^t a ja d
uĩtãto actu ñ p^t ĩ mai^o ñ ei addat^r a^l ud^o. ſ;
caritas aucta p^t ĩ maiore actũ g^o poti ca
ritati addita ẽ alia caritas. Pt^e phs. ix^o de
ꝯ^{ne} narratio addũcet augm̃ti d^r augm̃
tari q^d p additõ; vñ ñ augm̃tat^r caro ñ p
additõ; ei^s q^d icarne ꝯuĩt^r g^o ñ augm̃tat^r
caritas ñ p additõ; cari^{tas}. Pt^e p aug. viii.
de trin. ca^o viii. caritas aſſilat^r lũi q^a q^{ui}
diligit f^rẽ; i lũie manz. ſ; lũm augeť
p additõ; alti^o lũic ſ^o ꝛc. In ꝯtrariũ ẽ aug. cp
ſ. q̃ p̃ſi. x. c. ui. ip̃õe. oĩs p^o uincior eꝯꝯ
ẽ ĩ ſitioz ꝗ p liſiarã ꝛ ꝯ iii. ip̃õe dicitur
le^a oĩs ut; unita pl^o ẽ ĩ ſi^{ta} ꝗ ut multipli
ſ; p additõ; alti^o caritatis caritas ñ eſt
mag^s unita. ſ; mag^s ꝯpoĩta g^o ex tali
additõe caritas efficiet^r ui^d ſendet nõ
mag^s. ſ; cũ aucta caritas mag^s g^o ñ p
additõ; augeť. Pt^e ex h^o q^d p^t ĩ maiorem
actũ q̃ ſoz ſi^e cũ rõ agendi p̃ſe ꝛ p^o ex ſoz ſi
mat^r ꝛ nõ ig^{tur} q^e ẽ ſoꝛtior eẽt eliſ ẽ ac
tiuior oĩb;. ſ; q̃ñto a^d ẽ mag^s ſoꝛ le tanto
ſimplici^s. g^o cũ caritas poſſit ĩ maiorẽ
actũ aucta q̃ p^o erit ſoꝛtior ꝛ ſimp^r pꝯte
augm̃tatũ. ſ; ex additõe alti^o caritatis ñ eẽt
ſimplicioꝛ. ſ; ꝯpoſitioꝛ. ñ g^o augeť p ꝯpõ;.
Ad ꝯ^m de h^o ẽ uarias ꝯpiones. q̃dã n.
dĩt caritate augm̃tari p additõ; ita q^r ex
caritate p^a ꝛ ꝯa fit una caritas maior. ſ; h
ſ^c eẽt ꝯtra q^d una caritas eẽt ĩ po^r ꝛ altius
q^a ut dic^r ꝯm. ſ^t p^o de ꝯ^{ne} ꝯ h^{ic} q̃ ſũt ꝯ
mixta ñ ſũt unũ. x. ſic. viii. me^{te} ut phs
q^r ex q̃ibz fit unũ. unũ ſe h^t ĩ po^r ꝛ^o altiũ ud
ſi ambo eẽnt ĩ actu ñ fiet ex eis ue unũ.
eo q^d eẽnt ue mixta. cũ act^s ſit q^d diſtingt.
ꝛ ſi ambo eẽnt ĩ po^r ñ fiet ex eis unũ. q̃tumũ
ñ ordĩaret^r ad a^d ſi g^o ex cari^{te} p^a ꝛ ꝯa fiet
unũ. ſ; caritas ꝯa eẽt ſoꝛ caritatis p^e ꝛ
ſ^c ſoꝛ^e eẽt ſoꝛ. uł oꝯ eẽt ĩ ead^r ſpẽ reꝯpti.

eẽnt ꝯ ordiet^r q^r ñ ẽ ĩtelli^{le}. ip̃bat^r ꝛ ſi aliť ꝛ vñ.
q̃ ſi adder^r aliq^a caritas cari^{tas} p^e tñ eẽnt ĩ aĩa
duc cari^{tes} q^r ſtare ñ p^t. q̃ uł ꝯ iſſerẽt ſpẽ uł
nũo. ſpẽ ñ. q̃ oẽs caritates ſũt ĩ ead^r ſpẽ. nũmero
ĩmo. ſ; q̃ accitus ñ uiuat^a ñ nũ atẽ ſbi. ut
ſoꝛ ñ dĩoꝛ ñ p m^a ut ſe h; vii^o me^{te} vñ ñ
ẽ dare duas albedies ñ ſit dare duo alba cũ g^l
ponant^r ĩ ua ꝛ ead^r aĩa; ꝑſice ĩ cari^{tas} duas ca
ritates dare ĩ ea ſiẽ ĩtelligi^{le} ut ſuppleam^s
reꝯ iſtoꝛ nõ poſſum^s dẽ illis duab^s caritat^{ibz}
ſi ũiã q̃ actũ cũ ñ ẽ ũuio. ꝑ ſ; dũtes ca
ritatẽ eẽnt ſe augi dix^e uo ẽẽ augm̃tũ ſ; p
acceſſũ ad tũuĩ. ſ; ſibũ uoluit ſuã ſoꝛ teue
oꝛ q^r i^e acceſſ^s ſit p^o ñ ſ g^o ꝯ eẽn. ita q^r caritas
aucta h^{at} ꝑſeſ g^o d^o ĩ eẽn q^r p^o ak. u. ꝯ nõ
augeť eẽn ſi. ſi l; ñ p^t eẽ ij duob^s mõis.
uł uirtualiť uł p additõ; alti^o ſoꝛ dũs. u. ĩ
uelleãuo eẽ ſtriũ. eo q^r ima ꝑſeſ g^o d^o omnz
ꝗ p̃ m^{in}. vñ ſic ꝛ g^o oim ĩ tetrag^o ꝛ tetragonũ
ĩ pẽntagono. ſiẽ negr^{ni}. ĩ ſtĩmo ꝛ ſtrictũ m
tellẽuo. q̃ uirtualiť ꝯtiẽ p^t ſtriũ p^t ĩ tellãuũ
ꝛ amp^{s}. ſ; iſto m^o ſ; ad uẽniente ſo cedit
p^{ln} ꝛ ꝑ ñ ẽ ĩ ead^r ſpẽ cũ p^o. g^o ſeq̃ret^r q^r ſi
caritas cederet q^r ñ ponit^r ꝛ q^r caritas aucta
uõ eẽt ei^s d^r ſpẽi cũ cari^{te} p^a q^r mai ſẽ negat^r.
g^o iſta additõ ſ dũ ĩ eẽn. ẽ. p additõ alti^o
cari^{tas} ꝛ q^r iſti dũt ſe ñ ĩtellig ĩ^{as} poꝛ ĩ ea m
cadut ꝗ ñ ĩtellig^{is} aſſiũe ip̃e ſ; dẽ ẽ alte
ꝯ oꝛdo ſ dũ ĩ ſoꝛ ut ꝑtactũ ẽ p^t eẽ ſẽ eẽn.
uł ſ eẽ. ſ eẽn ſiẽ dũſigtate ſpẽi ſiẽ poſ
uiãm^{us} q^r lux q^e ẽ p po^{lit} coloꝛis ĩ ſba ei^s ſm
diuſos ſ dus lucis ꝯſtituũt^r dũiſe ſpẽ co
loꝛ. ita q^r nigrũ ꝑticipat luce ĩ m̃ ĩfimo
ſ dũ albũ ĩ ſup̃mo. mediũ coloꝛes me^o m^o
ꝛ dũiſi^{de} m^e m^o ſ q^r aliť ꝛ aliť accedũt ad albũ
ꝛ recedũt ab nigro ꝛ ut ſit ad unũ dẽ ſm
tales g^o d^o neq^r due ſpẽs eſſit ꝑ ñ cĩ p^{ar}
ſiꝯ ſ ꝯ^o. ꝑ q^r ſo poſtioꝛ ſe b; q^r latent
eq̃uocatões ĩ ulib;. ĩmo ñ eẽt oꝛdo ĩ eĩb;
ſi due ſpẽs dũiſe ꝑticipaŕet eq^{ua}li. tales g^o
dus. ſ; de talib; g^odib; n^t ad ꝑ ſe n^r q^r ſp ſaci
ut dũiſi^{ci} ĩ ſpẽ caritas q^r p ſcã ꝛ p ſcã ñ
differũt ſpẽ ꝛ q^r ꝑ^n g^o d^o attẽdũt^r uoꝛ. ure
dẽ rõ ꝯũis cũ ĩ ſoꝛ^s ſbalib; ꝗ ĩ accñtalib;
repiũt^r tales g^o d^o eo q^r ĩ uel; ĩ ueis ſ^o ꝯ^o
aliq^{ui} ꝗ ſũt ſ eẽ ꝛ tales eẽ ñ poſſ ĩ ſoꝛ ſbali
ĩ ead^r ſpẽ. q̃ cũ ſoꝛ ſbal^s dẽt eẽ ſpẽ^{cia} ſup
poito. ꝛ eẽ ſimp^{le}. ſi uariabiľ tale eẽ naria | quod
b; eẽ ſpẽ^{cũ} ꝛ eẽ ſimp^l ñ p^t eẽ abſ; naria^{ne}
ſpẽ. ꝛ inde ẽ q^r ñ uariat^r ĩ ſoꝛ ſbali ĩ eẽ
ñ uaret^r ĩ eẽn ꝛ ſic ñ p^t eẽ uariatõ ſ dũ
ĩ eẽn ſ ead^r ſoꝛ^{al} ſpẽ. ita ñ p^t eẽ uariatõ ĩ eẽ
ĩ ſoꝛ ſbali eẽ d^r ſpẽi. ſ ſoꝛ a^r acc^{ti} p^t. q̃ cũ ſoꝛ
acc^l ñ dẽt eẽ ſpẽ^{ti} ñ oꝛꝑ q^r uariat eẽ uari

obmi

potent posse

forma. immo una et eadem accidentalis accipitur forma potest magis et minus esse. ratio quia cum ita sit quod aliqua forma accidentalis eiusdem speciei diversis gradibus esse. absque eo quod sit divisa in essendo. quando etiam non est. solum quia accidentis esse est inesse. unde accidentia non sint etiam nisi quod sunt entis. Sed divisio gradus per esse accidentis est divisio per inesse. Sed inhaerere accidentis maiori et minori esse non potest nisi per maiorem et minorem dispositionem subiecti. quia quanto subiectum est magis et minus dispositum ad receptionem alicuius formae magis et minus suscipiet illam formam. unde ipsa albedo quae non est maior aliqua. secundum communem est albi aliquo. et sic est in aliis accidentibus. Sed quia ista quae est in caritate. quia una anima est magis disposita ad susceptionem talis formae quam alia. et una et eadem in uno tempore est magis disposita quam in alio. sed maior et minor caritatis susceptio. ergo cum augetur caritas quod per gradus esse non per gradus essendi. quia caritas ex eo quod augetur, minuitur capacitas animae. ad talem formam recipiendam. unde quod extam augmento ipsa caritas possit dici maior. non solum secundum augmentatum in ipsa. in forma patebit. Ad primum dicendum quod continue est per continuam. inaequalem non quod ad gradus divisi in essendo. Sed quantum ad gradus divisi in esse. propter quod ultimus gradus non ita a communi ad alios. et quod tamen additio graduum est per maiorem capacitatem subiecti. non oportet quod fiat additio alicuius caritatis. Sed quia propter ipsum tali augmento perficiatur. Ad secundum dicendum quod non oportet quod continet in additione alicuius minoris ad hoc ut possit in maiorem actum. Sed sufficit quod illa in potentia perficiatur. Ad tertium dicendum quod per augmentum intelligendum est de augmento continuo. vel dicendum quod licet quod est in illo augmento formae est adiunctum non per gradus in essendo. Sed per gradus in esse. Ad quartum dicendum quod non est simile propter eundem modum definiendi de caritate quia lumen in medio habet esse intentionale et intentionaliter magis recipitur in aere. quia albus et nigrum, dulce et contraria duo. licet possint esse in eodem puncto aeris contrarium. tamen habent contraria in materialibus dicuntur. Sed caritas habet esse reale in anima. et ideo gradus habet comparationem ad alias in anima. propter quod dicitur. quinto. Ad quintum dicendum quod in eodem subiecto et differunt specie. Ideo caritati per se addi non potest. non esset aliqua specie quae non habet esse.

Deinde quaeritur utrum talis motus ad perfectionem caritatis possit dici augmentum. Et videtur quod non. quia secundum philosophum in physicis. motus est in eodem genere cum rebus quia ad quas est motus. unde secundum eundem augmentum est in genere quantitatis et alteratio in genere qualitatis. Sed cum caritas sit in genere qualitatis. per eum non erit augmentum sed alteratio. Praeterea augmentum per accessum adventum et per recessum. augmentatio est. ipsum eius quod habet esse alteratio. unde sextus phys. quod id est album quod nigro est. intermixtum. Sed si augmentatur. lxxviii. q. q. xxxviii. ut. xxxvi. Sed aliam capitulationem si quod augetur caritas minuitur cupiditas. quia caritatis venenum est species

adipiscendae nutrimentum eius. minimum cupiditatis perfectio quod nulla cupiditas. ergo motus secundum eam est alteratio non augmentum. Praeterea quia augmentum tantum est magnum sic quod alteratio est quia licet ipsa gradus magnitudo non augmentabilis. Sed erit solum tunc augmentum sicut non est in ista alteratione. Sed est alteratione terminus. Sed sicut terminus competit augmentum. Sed non est non quia est quantitas magnitudo. Sed propter hoc non diceret ut augmentatur. Sed esse augmentationis terminus. Praeterea forma spiritualis non denominat se ipsam. nam haec unitas sicut una quae est forma generalis albedo tamen non est alba quae est forma specialis. Sed cum magnitudo sit forma specialis. quia non dicitur quod est magnum. Sed magnitudo non erit magna. Sed non augmentatur ei non magnum. ergo magnitudo non augmentabilis. Sed magnitudo dicitur huius. non ergo caritatis augmentabilis. Sed anima quae caritatem habet sed eam operatur augmentum. Augmentum est augmentatio. et videtur quod caritas inter augmentum ut aucta mereatur perfici. Praeterea in merito caritatis fieri retributio praemium. Sed in uno habetur maiorem gradum alio. ergo unus habet maiorem caritatem quam alius. Sed hoc non esset nisi in caritate possit esse augmentum. ergo etc. Respondeo dicendum quod quidam dixerunt motum talem non debere dici augmentum sed alterationem. Ideo et magis eis contrariatur sunt sicut quod caritas augetur sicut a quibusdam. quia in aliis quae habent motum non dicitur augmentum sed alteratio. Ideo motus in caritate maiore dicitur alteratio non augmentum. Sed istud stare non potest. quia si solum consideretur perfectio in caritate ut in qualitatibus sensibilibus. in ea esset solum intentio et remissio et motus vigoris et remissionis propter locum. unde non diceretur unus habere magnam caritatem et alius parvam. vel maiorem alius minorem. Sed alius habere in se celerius remisse non. ut dicitur una albedo maior alia. Sed intentio non forte propter actus ut dicatur albedo magna ut multa eo quod superficies multa fit. Cui communi loquendi non concordat. immo unus alio dicitur maiorem caritatem habere. unde etiam evangelium. maiorem caritatem nemo habet etc. quod non potest dici si esse deum rationem substantiae. nisi tamen radiatur caritas non est quod extensionem ut sufficeret in quantum fundatur albedo propter hoc isti idem aliter quam nos modo dixerunt complectitur. nam per se ipsa caritas potest dici magna et parva non solum secundum magis et minus. quia sicut est haec forma albedo in se aliter quam sensibilis attendatur alteratio tamen. eo quod intensio unum corpus est albius alio. quia una albedo non est maior alia. per caritatem tamen non solum attenditur alteratio sed augmentum. quia per quod una anima est caritativior alia secundum considerationem dicendum alterationem. Sed per quod una caritas est maior alia in se ipsa augmentum. unde quod caritate esse maiorem alia in se declaratio. quia augmentum ipse habet esse in quantum. et per hoc dicitur augmentari caritas ad quantitatem per formam secundum illam speciem. et unde quod est quod

aliquid est magna quantitas in homine quae non esset in elephante. et quia secundum perfectionem suam mouetur augmentatione augmentatio terminatur ad quantitatem formas quae sunt in genere quantitatis prout in eis inuenitur ratio perfectionis. perfectio autem in formis dicitur per quam accipitur per se. secundo per comparationem ad subiectum. secundum se sic forma dicitur magna uel parua ut scientia parua et magna sanitas et parua. et secundum talem perfectionem attenditur dicitur maius et minus. alio modo consideratur perfectio in forma per comparationem ad subiectum secundum quod magis subiectum perfectum participat illam formam quam alia. et secundum talem perfectionem accipitur magis et minus intensum et remissum. dicitur enim unum corpus magis album alio non maioris ratione albedinis nisi forte ratione magnitudinis quantitatis. quia autem distinctio non procedit ex eo quod forma habeat esse per se in subiecto sed quia autem est consideratio formae secundum perfectionem speciei et ad subiectum per participationem, apparet quod sententia illa est antiquorum. quia aliqui dicebant unam sanitatem non esse maiorem alia sed unum corpus sanius alio. aliqui autem concedunt quod unam formam aliam esse maiorem sed diuersitatem magis differentibus ratione assignant. quia quidem ratione speciei formae sunt perfectio quae est in forma cum ratione speciei sibi consistat in aliquo indiuisibili non potest esse in talibus una forma maior alia absque uariatione speciei. et ideo non dicitur una albedo maior alia quia ratio speciei albedinis sumitur per id quod est in albedine. solum autem unum corpus dicitur albius alio eo quod albedo magis participatur ab uno quam ab alio. sed secundum alias formas sumitur per comparationem ad aliud extra possibile una forma esse maior alia manente eadem specie eo quod manet idem ordo ad id extra et inde est quod quia sanitas non habet rationem specificam per id quod est in ipsa sed ad aliud extra per commensurationem ad subiectum in quo existat et in ipsa sanitate possimus attendere maioritatem et minoritatem. unde non solum unum corpus est sanius alio sed et una sanitas est maior alia ut patet in textu ex .x. ethicorum. et quia omnis uirtutes sunt sicut per comparationem ad aliud extra ut quia comparatur ad obiectum non solum erit unus uirtuosior alio sed et una uirtus est maior alia secundum eam differentia speciei. et caritas quodam uirtus est si sunt uirtutis quam dicunt esse una caritas est maior alia et non solum unus caritatiuus alio. ipse quod secundum ipsius caritatis non solum attenditur alteratio sed augmentatio. dicitur autem sed contra hoc est tamen conclusa in opere commentatoris quia si maioritas et minoritas in forma sumitur solum secundum quod ratione speciei accipitur per comparationem ad aliud extra non dicitur una quantitas maior alia quia cum ratio lineae et superficiei sumatur per aliud quod est extra in ipsis et non sit per comparationem de sanitate quia quod est superficies in uno magis erit lineae in alio quia quod est sanitas in homine possit esse in iumento in leone eo quod alia causa humorem requirit complexio humana et alia leonina sed sicut quod est albedo in uno est et albedo in alio eo quod ratio speciei albedinis sumitur per aliquid quod est in ipsa sic quod est linea in uno est linea in alio ratione lineae et superficiei et aliarum quantitatum per se et diuersitatem in genere quantitatis sumuntur per id quod est in ipsis et

per comparationem ad aliud extra. sic igitur hoc est deductio per quam non erit una quantitas maior alia quae est absurdum et auditum. sed solum una superficies per quantitatem alia maior dicetur sicut unum corpus albius alio. et unum magis albedo alia maior. ipse hoc notandum quod in omnibus formis reperiuntur gradus in esse et quia diuersi gradus in esse faciunt diuersos gradus in esse in omni genere formarum et reperire diuersos gradus tamen in esse quam in esse. sed diuersitas graduum in esse nunquam reperitur in forma eiusdem speciei diuersitatem graduum in esse reperitur aliter in una specie aliter in pluribus speciebus. tamen in omni genere formarum et si non in omni forma specifica reperitur diuersitas secundum utrumque modum. sed et diuersitas secundum gradus formae quae esse uere inuenitur respicit formam ut [illegible] gradus tamen secundum magnitudinem quodam similitudine sumitur secundum quantitatem quia habent tales gradus non competit nisi quantitatem per quod habet modum quantitatiuum. ista autem gradus secundum magnitudinem diuersi uere cum gradibus in esse quae reperiuntur in eadem forma speciei non concordant huiusmodi plures gradus in magnitudine uel plures partes quantitatiuae eius et quantitatis quantae quae non oportet esse alicuius speciei quod satis designat philosophus in sexto praedicamento cum dicit quadratum cum positum gnomone crescit quod sit alteratum. et quia ipse comparatio non est in terminis quae sunt eiusdem speciei specialissimae ut patet in .vii. physicorum plane tamen solum gradus in esse et in magnitudine esse possunt absque diuersitate speciei solum in talibus attenditur comparatio et non secundum gradus in esse quae sunt constituentes diuersitatem specificam. sed secundum utrosque gradus non attenditur eadem comparatio quia secundum gradus in magnitudine est comparatio per maius et minus non per intensum et remissum. unde dicitur una quantitas maior alia non autem magis quantum alio quia in quantitate non suscipit magis et minus. sed secundum gradus in esse est comparatio per magis et minus. unde una albedo non est maior alia sed intensior. non gradus sunt solum gradus in esse est comparatio per magis et minus et quia secundum tales gradus attenditur alteratio in solum erit alteratio non augmentum. non autem sunt solum gradus in magnitudine quia secundum tales est comparatio per magis et minus et secundum eos attenditur augmentatio erit solum augmentatio absque alteratione. sed si in aliqua forma sunt cum gradibus in esse etiam gradus in magnitudine secundum illam non solum attenditur alteratio sed augmentatio et non solum una dicetur intensior et remissior alia sed maior et minor et quia utriusque dupliciter habet comparationem unam ad subiectum in quo est aliam autem ut dicitur qualitas et alia ad obiectum in quod tendit propter quod est idem quidam modus quantitatiuus. in uirtute non solum erunt gradus intensionis et qualitatis sed erunt in ea gradus secundum magnitudinem ideo quodam modo quantitatiui. unde propter comparationem unus dicitur uirtuosior alio. ipse etiam una est maior alia propter aspectum ad obiectum. sed apparet philosophum fuisse deceptum aspiciens quod per accidens. non enim competit maioritas uirtutis per comparationem ad aliud extra eo quod per talem comparationem accipit esse specificum sed quia per eam inducit quodam modum quantitatiuum quia una quantitas est maior alia. quamuis ratio speciei quantitatis non sumatur per comparationem ad aliud extra. sed sicut dictum est deductio implicat inconueniens quia non solum habet aequalitatem uel in illis prout dicunt comparationem unam ad subiectum aliam ad obiectum sed quae ipse quantitas

magna

conuersa

l' aspectu ad

magnitudinem

similiter non .n. solum comparatur calor ad subiectum cui
dat esse calidum, sed ad obiectum ut ad calefactibile et sic
est calefactivus; et albedo non solum comparatur ad subiectum ut
ad album, sed ad obiectum ut ad disgregabile. diceretur ergo
minus calor maior quo est in via albedo quae maior est
omnium disgregativa. Ad aliud notandum quod dicit quod libet operati-
mus quantitativus per actus, eo quod ad sua obiecta non habent
essentialem dependentiam. non .n. ipso modo est virtus albedinis
ex disgregatione ut calor ex calefactibili sed magis
econverso. cuius ergo ... maior alia sit virtus in-
fusa sive acquisita, quae per se ei competit quantitatis modo
per essentialem dependentiam ad obiectum. sed est non solum ...
fortior vel sanior quo sanitas est maior sanitate
et fortitudo fortitudine eo quod ad excessum vel excessu in quibus
talia consistunt per se quendam modum quantitatis important.
albedo autem per se non est albedine maior ut calore
calore quia talibus per se modus quantitativus non congr-
uit. dicimus ergo aliqua esse ... quae solum attendit aug-
mentum in linea sicut figuret et talia quae solum habent
gradus in magnitudine. alia vero ... quae solum alteratio-
ne ut albedo dulcedo et talia quae sunt solum habent gradus
in esse. sed alia sunt quae habent operationem ... gradus in esse et
in magnitudine sicut virtutes et huiusmodi habent in talibus
... gradus in esse reperitur alteratio ... gradus
... magnitudine reperitur augmentum. Ad aliud
quod est ad caritatem per ... dicitur augmentum et alte-
ratio. adiunctum tamen quod ... extenditur ...
non extendit ... alterationis talis motus ... diceretur
alteratio. cum alteratio proprie videatur esse in his quae sunt in tertia
specie qualitatis ... plene ... augmen-
tum in proprie ... cum augmentum esse videatur proprie in his
quae sunt in genere quantitatis ... extendendo non augmenta
... specialiter ... cum ... m
specialis modus quantitatis competat caritati ... vir-
tutibus quae non reperitur in aliis qualitatibus ... modus
quantitativus. caritas potest dici augmentari nomine
augmentationis extenso. Ad tertium dicendum quod augmentum
proprie sumptum non reperitur nisi in his quae sunt in genere
quantitatis. largius tamen acceptum ... caritas
dicitur augmentari ... in his quae habent operativus
modus quantitativus. Ad quartum dicendum quod non ... nam
augmentum per accessum ad terminum et per recessum ... non
solum reperitur in his ... est alteratio ... sed
sunt augmentum. cum augmentum sit recessus a
quantitate ... per accessum ad perfectam debitam proprie speciei.
Ad quintum dicendum quod sufficit caritatem esse augmentativam
... tamen ad hoc quod ... dicatur augmentum.
adiunctum tamen quod ... augmentum ... quod sit aug-
mentum ... sit magis ... quantitas et magnitudinis
... sed fortior est ... talis gradus ... est ...
... fortior ... operatur ... magis operatur
fortior ... ita considerat ... se ... specie-
... magis fortior operatur ... quod ... augmentum ...
... albedo non dealbat ... sit ... dealbationis ...

ipsa tamen quantitas aliquam videri ... quod augmentetur
et non solum quod sit tantum augmentum ... per parte solo
ad quantum ... magnitudo dicitur magna et albedo
sed dicitur alba ... magnitudinem competit aliquando in aug-
mentum ... albedini dealbationis ... est
quod magnitudo magna dicitur quia ... differre longum
esset et non spectat ad propositum.

Postea quaeritur utrum caritas actu augeatur. et
videtur quod sic. quia ex quolibet actu bono ... augmentum
... sed licet caritas uno ... ad ... ei
sit aliquando uno quam prius ... erat ex quolibet bono actu ...
quolibet bono opere augmentabitur caritas. Praeterea
... sunt actus ... ad augmentandum ipsam quam
sit actus de genere bonorum ... caritatis ad dis-
ponendum ad introductionem eius. sed quodlibet bonum opus ... per
caritatem ... disponit ad introductionem caritatis.
ergo actus ex caritate elicitus ... augmentabit ipsam. Praeterea omnes motus sunt ... comparatione
ad motum localem. sed in acquirendo locum sic videmus
quod ... acquirit ...
... ad ... ut ...
... tendimus per ... passum ...
... ergo ... actus caritatis ...
... ad caritatem ... actus
... facient nos ...
... sed hoc est caritatis augmentum
ergo etc. Praeterea maius est ... etiam quod ...
... caritate ... actu in caritate ...
... etiam ergo etc. Praeterea ... est quod
... augetur ... excellido ...
... actu ... calidum ... cal-
... fit magis calidus. sed unus actus non sufficit ad
... ergo ... ad augmentum. Contra per spirituale
... radice caritatis sed ex pluribus bonis operibus
non ... quam ... spirituale ... ergo ex quolibet
bono actu augmentatur caritas. ... spiritualiter
... bona opera ... naturale ... quod ...
... Praeterea ... quod ... ex actibus ... pro
... sed unus actus ... totaliter conatu
elicitus ... plurium ... est quod ... ex
multis actibus ... in nobis memoria ...
... posterior ... memoria ... ex multis ... fit me-
moria ... unus tamen actus ... ex ... elicitus
... memoriam generat ... nam quam ... in ... nus
... solum ... totaliter ... ratione ...
... recordamur ... per unam solam in-
... alium ... memoriam ... me-
moriam ... aliorum ... exemplis ... sed ...
... quod unus actus si sit intensus et ex toto
conatu ... augmentat ... plurium ... remissorum ... idem ... est ...
quod non quilibet actus ... augmentat sed multi boni actus
... intensi ... praecedentium facit ad au-
gmentum eius. sicut non una gutta cavat lapidem

sed inesse vel ultima in virtute precedentium. sed si
sit actus caritatis elicitus vel in parte ex toto co-
natu suo. unus actus talis eam augmentat. quia in-
ducit unum maiorem. sicut multi sensus dicuntur
generare memoriam. unus non eam generat. sed inducit eorum
plurium. quarto quia non qualibet actus augmentat habitum virtutis
[illegible] eam assignatur per. secundum quod philosophus de virtute dicit. nam
virtus est circa bonum et difficile ut patet ii ethicorum.
quia deviare a medio est facile. sed attingere est diffi-
cile. sicut facile est deviare a signo et a medio
circuli. sed difficile est centrum circuli invenire. pro-
pter quod vocatur per manifestam. ergo est quod est sed virtutum quod
sit non de facili mobilis et inclinat ad actum per
se modo vel propter quod dicitur certior omni arte. primum opportet
in virtute secundum species. sed secundum genus. tertium vero actus
ex eo quod virtus est circa arduum et difficile bonum non
quibuscumque actibus augetur. nisi ad difficilia. si ea
plene attingere voluimus. toto conatu oportet nos in-
cedere. unde est quod cum sunt in nobis habitus speciales
assiduis actibus nobis [illegible] non perficiuntur
[illegible] et cum alius exercetur non capiunt quod laos. sed
quia virtus augetur dicitur cum sit quod arduum. oportet quod vel actus
[illegible] arduum vel ex toto conatu suo eam augmen-
tet vel quod multi actus equivalentes [illegible]
efficiant. secundo quod virtus sit per manifestam consequens
actu non augetur. nam cum actus [illegible] elicitur
[illegible] in stabilitatem generat vel ex toto co-
natu virtutis elicitur ut [illegible] conatur.
quando quia stabilitas ipsius virtutis non augmentat
[illegible] non ab aliquibus ex [illegible] cogito
[illegible] quia una decima [illegible] sua firmitate adeo elicitur
sine [illegible] quod in nobis exercitium efficiatur habitus. sic
[illegible] sed una vero probabiliter in nobis [illegible]
non generat propter eius debilitatem. sed aliis [illegible]
coniuncta sic efficere potest. ita unus actus intensus
virtutis augmentat. sed unus actus remissus hoc
non efficit non [illegible] remissis actibus coniunctis
[illegible] cum [illegible] primo modo [illegible] possunt de
augmento virtutis. sicut de augmento aliarum formarum
[illegible]. nam cum agens sit [illegible] actus [illegible]
patiens [illegible] quod dicitur de calido [illegible] magis calido
non solum sufficit ipsum esse [illegible] calidum. sed oportet ipsum
[illegible] de actu calidum ad quod [illegible] quod
magis calefit sit in potentia. [illegible] quod eque calidum vel minus
calidum ipsum non augmentabit in calore. sed magis
[illegible] ita cum actus remissus [illegible]
magis [illegible] quod [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod vel ex toto conatu efficiatur vel ex
[illegible] actibus augmentatis [illegible]
[illegible] in [illegible] actum ad [illegible]
augmentum efficiat non [illegible] caritas ergo [illegible]
[illegible] augmentatur quia actus remissus non [illegible]
[illegible] vel [illegible] tales actus eam augent ut
[illegible] actus intensi ut sic patet. [illegible] ad quartum

ex quo sed actu bono [illegible] actualiter. sed
[illegible] non augmentatur habitualis [illegible]
quia [illegible] per caritatem. ad [illegible] quod si [illegible] bo-
norum actuum precedentium et sequentium caritatem [illegible]
[illegible] maiorem [illegible] in sequentibus quam in precedentibus.
nam sicut quod sed actus precedens non caritatem [illegible]. sed ad
eam [illegible] disponit. sic quod sed actus sequens sed
caritatem augmentatur. sed ad eam augmentandam
disponit. sed plus efficit actus sequens quam precedens. quia
sequens [illegible] augmentum sed precedens. [illegible] disponit
ad [illegible] caritatis sed actus precedens [illegible]
ut [illegible] sed [illegible] [illegible]
actus precedentes in augmentum sequentes. sed
[illegible] quia [illegible] disposito ad [illegible]
non ad [illegible] dispositionem augmentum. sed ad ipsum augmentum
[illegible] non [illegible] quia [illegible]. Ad tertium ad quod non est [illegible]
modo [illegible] in motu locali et in aliis motibus.
[illegible] probat. viii. phisicorum. in solo illo est [illegible]
continuitas [illegible] possunt [illegible]
ad desperationem. in aliis a motibus non est illa
continuitas [illegible]
[illegible] per modum [illegible] maior accessus ad [illegible]
sed solum ad [illegible] accessum dispositio. nam non quelibet
[illegible] de lapide removet. sed solum dispositio
ad removendum. [illegible]
[illegible] actus caritatis augmentat. sed ad
augmentandum disponit. Ad. iiii. ad [illegible]
caritatis ad premium [illegible] ut debemus [illegible]
[illegible] proportionem [illegible]. nam sicut [illegible] essentiale [illegible]-
det caritatis. [illegible] maior [illegible] maior caritas
[illegible] et sic quod sed actus [illegible] [illegible]
[illegible] augmentatur. [illegible] sed actus [illegible]
[illegible] non [illegible] essentiale augmentum.
[illegible] quod [illegible] maior est [illegible]
[illegible] in maiori quod [illegible]
[illegible] caritas [illegible]
[illegible] quod sic [illegible] viii. [illegible]
[illegible] viii. caritas [illegible] sed [illegible]
[illegible] possit. [illegible]
[illegible] augmentum caritatis [illegible]
[illegible] modo [illegible] modo [illegible]
est de se augmentum est [illegible] sed cum modo [illegible]
[illegible] non potest esse [illegible]
caritas [illegible] sed [illegible] auget in
infinitum sed [illegible] ut dicitur in [illegible] de
anima [illegible] ad [illegible]
caritatis [illegible] ad [illegible] sed [illegible]
[illegible] possit augeri in [illegible]
[illegible] dare [illegible] in caritate [illegible]
caritatis [illegible] actus elicitur ex toto
conatu [illegible] caritatis [illegible] augmentat caritatem.
[illegible] sed non est [illegible] in caritate
non est [illegible] actus caritatis in
[illegible] augmentum [illegible] actus

caritatis p[er]fecte q[ue] e[st] i[n] a[n]i[m]a · In a[n]i[m]a e[st] q[uo]d q[uonia]m
n[on] assignatur e[st] r[ati]o [et] i[n] e[st] eo[rum] magnitudinis [et] aug[men]ti
ut d[icitu]r i[n] l[ibr]o de a[n]i[m]a · cu[m] g[ra]tia caritatis sit t[ame]n q[ue]dam
fo[rm]a n[on] infinita augetur · ¶ S[ed] o[mn]is cr[e]atura e[st] et[ia]m
e[st] c[on]scripta limitibus · g[ra]dus e[st] h[oc] c[aus]a e[st] repugnet q[uod]
augmentu[m] infinitum · ¶ S[ed] q[ui]da[m] s[unt] d[icu]nt q[uod] r[ati]o i[n]
aug[men]to alic[uius] fo[rm]e e[st] p[er] p[ro]fect[um] p[ro] ex p[ar]te ip[s]i[us]
q[ua]l[ita]tis creata[m] m[en]sura[m] ad q[ua]m cu[m] fuit p[er]ventu[m] simul
p[ro]grediar n[on] remanebit fo[rm]a i[n] ead[em] sp[eci]e · Sicut
app[are]t i[n] palloris c[ir]ca ... e[st] et g[ra]d[us] lucis [et] ...
q[ui] si fiat ... ratio generat[ur] ad albu[m] · Sol[utio] s[ed] p[otes]t
origine ex p[ar]te agentis q[ui] e[st] ... lim[ita]te · ut
cu[m] mi[nim]a ... ducit fo[rm]a i[n] ... q[uo]d ... agit ... ultim[um]
ei[us] n[on] f[uer]it ult[eri]us p[ro]cess[io] ... agentis limitato[rum] · [et]
ex p[ar]te suscepti · ut q[ue] suscep[tibi]le n[on] p[otes]t h[oc] ulterior[em]
p[er]fecto[rem] recip[er]e · q[ui]a ad ulterior[em] p[er]fecto[rem] se n[on] ex
tendit capacitas cessat p[ro]cessus augmenti ·
nullo i[st]o[rum] mo[do]r[um] s[ed] i[n] p[ro]p[osi]to d[icitu]r possi[bi]l[is] caritate
h[ab]ere t[ame]n q[uo]d ... ... sp[eci]ei caritatis n[on] e[st] q[ua]l[itas]
creata[m] cu[m] sit p[ar]ticipatio q[ue]da[m] caritatis i[n]finite
q[ue] ... ex p[ar]te agentis h[oc] p[otes]t origine · q[ui]a
agens tale p[er]fecto[rem] i[n]finite e[st] ip[s]e d[eu]s q[ui] e[st] ...
i[n]finite ... capacitatis h[oc] e[st] p[otes]t · q[ui]a s[em]p[er] ex aug[ment]o
caritatis augetur capacitas · n[on] e[st] ut vas aliq[uo]d
i[m]pleatur liq[uo]re · si s[em]p[er] ... pl[us] de liq[uo]re capere
naturalis augeret capacitas ad plus de liq[uo]re
capi[endum] · s[ed] ... susceptu[m] fieret h[ab]ilius
[et] q[ui]a g[ra]tia ... i[n] s[us]ceptio[n]e ... spiritualis
n[on] i[n]finitu[m] p[otes]t e[ss]e ... augm[en]ti ... stare
n[on] p[otes]t · n[am] si s[em]p[er] p[er] s[us]ceptio[rum] caritatis fiet a[n]i[m]a
h[ab]ilior ad suscipi[endum] nu[m]q[uam] ... ... capacitas
s[ecundu]m sua[m] tota[m] possibilitate[m] ... e[ss]et reple
ta h[oc] actualem capacitate[m] posse sufficere i[n]
aliq[uo] e[ss]e i[m]pletam ... capacitate possi[bi]le
[et] aptitudine[m] repleri sufficere ... possi[bi]l[is]
isti mod[us] d[i]cendi ... s[em]p[er] p[er] s[us]ceptio[rum] g[ra]tie fiat
a[n]i[m]a h[ab]ilior ad s[us]ceptio[n]e[m] ulterior[em] · q[ui]a g[ra]tia
... sunt ... sp[eci]e[m] ad m[en]sura[m] q[uo]d ... aug[ustinus] ...
... c[apitulo] · xxvi · ... sive ...
adeo sunt pleni g[ra]tia q[uo]d ulteri[us] ... augmentu[m]
n[on] potuit · t[ame]n ... sunt capacitate[m] ...
... ita fuisse repleta[m] ... actuale[m] ...
possibile[m] [et] ... aptitudine[m] q[uo]d si ulteri[us] ...
augmentata ... remansisset i[n] ead[em] sp[eci]e [et]
... ad m[en]sura[m] q[ui]a ...
n[on] sunt ... repleta capacitas · ... [et] ...
q[uo]d ... augmentu[m] caritatis e[ss]e ... i[n]finit[um]
... i[n] g[ra]tia augmentari n[on] potuisse · q[ui]a g[ra]tia
... i[n]finita erat ... eos ...
... · q[ui]a g[ra]tia illa simp[licite]r ... finita erat ...
... q[uo]d ... h[oc] ei oporteret ... i[n]finit[um] ...
a[n]i[m]a g[ra]tia caritate[m] n[on] ... e[ss]e i[n]finita ex p[ar]te a
gentis q[ui]a ... ordinatur [et] ...
... caritatis n[on] ex p[ar]te s[us]cipientis · q[ui]a

q[ui]a h[oc] augeat capacitas ex tali recept[i]o[n]e
n[on] t[ame]n e[st] i[n] a[n]i[m]a possibilitas ad i[n]finitu[m] ...
p[otes]t repleri ei[us] capacitas q[uo]d n[on] e[st] i[n] possibilitas
ad ulterior[em] caritatis g[ra]d[um] · ex p[ar]te ... ...
sp[eci]ei operat[ur] ei aliq[uo] ... cu[m] ...
... ut meli[us] declaret[ur] ... aug[ment]i
ad i[n]finitu[m] p[otes]t e[ss]e d[icitu]r p[ro] ut o[mn]is ... excr
... augmentari i[n]finita · q[ui]a i[n]finitu[m]
e[st] ... p[ar]te accipie[n]tibus s[ecundu]m q[uo]d ex ...
caritas n[on] p[otes]t augeri i[n]finitu[m] i[n] aliq[uo] q[ui]a possi[bi]l[is]
ita capacitas ... repleri q[uo]d n[on] possit ...
i[n] caritate e[ss]e · ... p[otes]t augeri i[n]finitu[m] n[on]
simp[licite]r s[ed] ... nu[m]q[uam] ...
... sic augmentetur ... p[ar]te ... xvi
... geometrie · ... angul[us] q[ui] ... ex
diametro c[ir]culi [et] semicirculo e[st] o[mn]i[u]m acutor[um]
simplissim[us] [et] q[ua]nto maior e[st] c[ir]c[u]l[u]s ...
mag[is] ampl[us] · si infinit[us] e[ss]et c[ir]c[u]l[u]s infinitu[m]
e[ss]et angul[us] · nu[m]q[uam] t[ame]n p[er]venire[t] ad ... an
guli ... q[uo]d n[on] solu[m] e[st] i[n] fine · ... ...
maior eo ut obtus[us] · s[ed] ... e[ss]e caritate[m]
infinita[m] n[on] e[st] ... ut ... s[ed] ...
ra caritate ... · q[ui]a nu[m]q[uam] ad illu[m] ... de
ve[n]ire[t] q[uo]d d[eu]s ... ... caritatis q[ua]m h[ab]et
i[n] p[at]ria erit i[n]finita · imo ... caritatis ma
ior ea ut caritas ... ¶ Ad ... q[uod] n[on] e[st] ...
de ... ... i[n] ... · q[ui]a ... alic[uius]
... ... [et] augmentat[ur] ... mag[is]
... [et] ... agentiu[m] q[uo]d ... capa
citate[m] s[us]cipientis [et] de ... ... e[ss]e reale · p[ro]
... act[us] ... lume[n] ... fiat ...
possi[bi]l[is] i[n] lu[m]i[n]e aug[men]ti ... q[uo]d n[on] remanet ...
aer ita possi[bi]l[is] e[st] ... capacitas ... reple
ta · simil[ite]r fiet ... q[uo]d n[on] remanet i[n]
ead[em] sp[eci]e ... e[st] ... ...
sp[eci]e[m] ... e[st] ulterior[em] ... ¶ Ad ... q[uo]d
h[oc] caritatis ... sit n[on] h[ab]et mod[um] ...
... e[st] ... infinitu[m] ...
... capacitatis s[us]cipientis · ¶ Dicendu[m] ad ... aug
mentu[m] caritatis p[otes]t ... extensive [et] intensive
extensive caritas augetur n[on] p[otes]t · q[ui]a ...
... sufficit ad o[mn]ia ... ...
s[ed] augetur intensive eo q[uod] mag[is] afficit ad
diligendu[m] · ... augetur ... ex p[ar]te
... · ... i[n] ... i[n] ...
... · ... n[on] i[n] tensive · q[ui]a ... adepta ...
... fo[rm]a ... ulteri[us] ...
... cessat ...
mot[us] · ut d[icitu]r ... de g[ra]tione ... de ... [et] pa
ti ... possi[bi]l[is] ... ad ...
... act[us] · q[ui]a h[oc] possi[bi]l[is] ... ...
lucis ... e[st] ... q[uo]d possi[bi]l[is] ... ad ...
... ... q[uo]d ... lucis n[on] ulteri[us] ...
... q[uo]d si n[on] e[st] ... h[ab]et e[ss]e ...

malus in his tamen quae habent esse realiter. Ex modo
est capacitatis non sit calidum primum. Nam quia calor habet
esse reale in uno posset aliquid addi quod calefaciat quod sic esset
intensius; sed spiritualis non augetur in calore, et ideo patet
per solum argumentum. Quia licet intellectus semper novas conclusiones
possit cogitare et augmentari in cogitando extensive,
non tamen semper augmentum tamen posset intensive quia aliquid prius
posset addi per quod cogitare quo ulterius intensive in
cogitando illius esse non posset. Et quia nos loquimur de
augmento caritatis intensive, ideo ratio non sunt
ad propositum. Ad quintum dicendum quod actus caritatis intentio non
invenitur augmentum sui habitus, sed licet non est proprium suum in
potentia, sed quia summus habitus augmentari non potest.

Ulterius quaeritur utrum caritas possit minui. Et
videtur quod sic. Quia habitus sunt in potestate nostra ut volumus,
ut per eos elicimus actus remissos et intensos. Ergo
possumus elicere actum caritatis non extento conatu.
Sed sic actus intensus augmentat, sic remissus
minuit. Nam sicut calidus per magis calidum fit
calidus, sic per minus calidum in frigidum. Ergo habitus
caritatis potest minui. Item per peccatum mortale corrumpitur
caritas; per peccatum veniale vero corrumpitur, ergo minui-
tur. Quia veniale peccatum eam non attingit non potest omnino
dici quod ad peccatum modum est mortale et veniale est,
non corrumpit quia non est mortale. Videtur quod minu-
at, quia si esset veniale minueret. Et ergo et non corrum-
peret. Quia sicut ad peccatum intensive et veniale et mortale, ita quia
per mortale diligitur creatura plus quam deus, per veniale mi-
nus aliquis possit accipi excessus. Quia licet amatori
minore aliquid abscindere potest caritatem, amaritudinis
et cetera non erit mortale, quia non diligit plus, non veniale
quia non diligit minus. Ergo medium in utrumque.
In contrarium est quia si minuitur caritas vel est per peccatum
mortale vel veniale. Per mortale non, quia mortale eam tol-
lit. Ergo per veniale. Sed cum caritas sit quid finitum,
multiplicatio peccatorum venialium totam potest tolli,
ergo per sola venialia damnabitur, quod est inconveniens.
Quod si dicatur huius ablationem esse secundum eandem proportionem non
secundum eandem quantitatem, licet ad hunc habetur intentum quia licet
secundum talem ablationem semper in infinitum possit aliquid in finito
accipi, eo quod finitum secundum tales partes est infinitum
divisibile, tamen toties potest fieri talis ablatio quod non
remanebit tantum ut species possit dici aliquid, quia
si remaneret aliquid ergo ille habitus non remanebit
in specie qualitatis caritatis, quod est inconveniens. Solutio. Sicut in
ablatione secundum tales partes semper ablatio posterior esset
esset minor, ita peccatum sequitur minorem laesionem
in virtute quae est contraria mixtura. Nam cum semper peccatum
sequens sit minus ipsius in gravitudine, dicitur maiorem
laesionem in virtute. Peccatum veniale non attingit
caritatem, ergo non eam minuit nec corrumpit. Ideo
dicendum quod secundum philosophum in secundo ethicorum habitus ex quibus fit ab habitus
augetur et corrumpit et per contrarium minuuntur, non tamen simi-
liter ut id quod addit. Nam exactibus similibus

Nam ex actibus similibus augetur et generatur habitus. Ex contrariis
similibus minuitur et corrumpitur. Sic igitur inde volumus
utrum caritas minui possit, inquirendum quae caritatem
corrumpunt et quibus minui potest. Ex talibus
corruptis minuetur. Nam habitus quos habitus augeri
non valeant in nobis non per nostros actus, quia ex convenientia non
dicitur aliqua habitus in nobis generari posse et augeri. Nulli
tamen boni habitus in nobis corrumpi possunt vel minui nisi per
nostros actus. Quia dicitur quod est causa esse talium non erit causa
non esse. Corruptiva autem caritatis peccata sunt. Nam cum
caritas sit quaedam habitualis coniunctio dei ad nos
ipsum quae et indissolubilis per peccatum mortale dividitur
inter nos et deum, et corruptiva caritatis corruptiva. Et quia non mi-
nuitur habitus nisi ex quibus corrumpitur habitus, ergo nisi peccatum ca-
ritatem minuere potest. Sed peccatum licet non possit
efficere secundum ordinem, quod patet per philosophum in sexto physicorum, fines
in operabilibus sunt sicut principia in speculativis. Ita quod
ea quae sunt ad finem ad finem comparantur sicut conclusiones
ad principia. Et quia principia cognoscibilia sunt solo lumine in- sicut
tellectus agentis et adeo probanda non est ratio, ea quae per ea
ostenduntur ut conclusiones et sic ipsis ~~ut conclusiones~~ contingit
errorem circa ... in principiis vel minuunt vel tollunt
non vel ex alio quia male syllogizantes aliquis ...
de principiis per se notis dubitamus. Sed ea quae
sunt ad finem non in eis accidit aliqua obliquitas
dilectionis sine minuunt vel tollunt. Sic non mi-
nuitur desiderium sanctitatis in fine eo quod in ordinando
dictam conveniat obliquitatem. Si ergo ad ipsum finem
attingit quod dilectionis sit de iunctura et quia sicut non
attingit nisi peccatum mortale, cum ille finem tollat, quia
aliud finem constituit quam deum. Ideo non ... est peccatum in
mortale per ad quod dicitur ponitur ut fit in quo mediis
fruimur et fruendis utimur. Cum ex aversione a
totali caritatis corrumpat peccatum mortale quod fine
aversione addo esse non potest caritatem non minuet sed
corrumpet. Veniale autem quia finem non attingit, quia
non aliud finem quam deum habitualem ponit conversionem
tualem quod habentem ad deum per caritatem non minuet
nec tollit. Et ideo omne peccatum vel est veniale vel est mortale
cum per nullum eorum minuatur caritas. Et per modum
tolli possit. Secundo est caritatem augeri posse eo
quod assumit certis finis aliquibus sunt per augmentum
minuit non posse quia aliquibus corrumpitur non minuitur.
Secundo in eis quod aliquo iam augmentum per ... quia per sua
causa non autem imponendo ut ostensum est. Ad primum dicendum quod si
actus remissus minuit habitum, licet non est in non sequitur
agendo actum remissum non cessatum ad alios actus
intensa. Unde plus dispositum ad diminutionem habitus non
agendo quam agendo remisse. Quia tamen remissio est
aliquo similiter habitus quod non est cum cessatio ab actu,
quod est cessatio ab actu minuat habitum. Sed non est ita quia
ille habitus per ex actibus est causatus. Sed cum caritas
addo efficiatur per ipsam cessationem ab actu non cessat
coniunctio caritatis cum sua propria causa. Ideo non solum

* Patet per Augustinum in libro lxxxiii quaestionum: Quod augetur cupiditas minuitur caritas. Sed cupiditas augetur per peccatum veniale, ergo
et caritas minuitur. // Peccatum veniale peccatum aliquod malum est. Sed malum aliquid adimit de bo-
no. Cum ergo caritatem non corrumpit eam minuet. // Item ut habitum est cum homo magis ... dis-
ponit augeri meritum cum ... per maiorem dispositionem contingat aliquid esse minus dispositum
potest in eadem minui

p̄ remissā actōr. huiꝰ caritatē ca ritate sup̄ᵈ.
h̄ ī si nūq̄ operatꝰ dū tn̄ n̄ aget ī ꝯtrariū
nūq̄ caritatē amitteret. Ad .s. dd̄ q̄ lꝫ redda
te mai. ꝛ mi. i ē ante esse ē sii īmoralis ꝛ
maioritas simil. ꝑ eāḍ rōne. h̄ si s̄ ouisā tē
pt ī repiri mai. ꝛ mi. ab h̄ ess li. imo id q̄
ē mi. pt ꝑ ī tm̄ eē q̄ fiet mai. ꝛ nūq̄ erit
esse sic pbat. ī ꝑ iii. ppē tui g̃ee. ii. ostēdit
q̄ angulꝰ rectilinearꝰ acut. q̄ ē minor an
gulo ꝯtingencie ī tm̄ h̄ tn̄ eēt q̄ fiet ma
ior ut q̄ fiet. rsꝰ de nōu fiet maior ꝛ
nūq̄ fuit eē q̄ a. ex h̄ q̄ ī angulo rc
lineo ꝛ ꝯtingencie n̄ repit̃ aliquis unifor.
s̄ q̄ ī infine ꝛ ī hiis ā sīt ad finē n̄ rep̄
s̄ eand. rōm dilcīo h̄ repitur ī mag. ꝛ mi.
n̄ repit̄ ī esse. nā q̄ eq̄ diligit̃ ut dili
git dilcīo h̄ ut eā. s̄ nō pt ee. q̄ dilcīo
h̄ ē dilcīo ī rīo. q̄ s̄ ꝑ h̄ p̄ polic. h̄ ē
appeti. ī infinitū. si diligit̃ caritā ut h̄ tūc
diligit̃ s̄ dm̄ ꝛ q̄ si pt ꝑ plib; mōis variari
dilcīo nō pt ī repiri eē. eē lic n̄ forte pac
cide. ut q̄ dn̄i ꝛ aliq̄ catūm ordīaret q̄
ad q̄d catū. s̄; ī eēt ī ū pecm̄ mor̄le. quia
n̄ eēt fruendo. n̄ ē g̃ q̄d pecm̄ n̄ si mor̄le ꝑ
uēiale. cū nō diligat q̄d n̄ uel q̄d h̄ ut ut
id q̄ ē adhēm. Ad tciū dd̄ q̄ cupiditas p̄ ee
dr. ut q̄ ex ea existit pecm̄ mor̄le ꝑ uēiale.
s̄ mor̄le tē tollit caritātē. s̄ uēiale n̄ attī
git. Ad forꝰ argu. dd̄ q̄ caritas pt ītelli
gi minui ꝛ multipl. q̄ ad hitū ꝛ s̄ nō q̄ minue
ꝛ s̄ de ea loq̄in q̄ ad fuorē ꝛ obediam mi
nui ꝛ s̄ minuit ꝑ pecm̄ uēiale ꝛ ꝯcupis
cēda uēiali. q̄ ꝑ talē ꝯcupiās mīnꝰ simi
s̄ n̄ di ꝛ ml̄ reddit̃ mobiler ad obedīas
rōni. ꝛ q̄ ad h̄ uitare ꝑ q̄ dr̄ q̄ ꝯminuitō
caritas ē cupiditas augmētū. Ad q̄rtū dd̄
q̄ pecm̄ uēiale q̄d adimit de bono. q̄ fac
fuorē tepescē. ꝛ ī in fiorib; mrib; aliq̄ in
ꝯtinuatē in cāe. h̄ ꝑ h̄ caritas hitual nō
minuit. Ad .v. dd̄ q̄ minor ꝛ minor dispō
ad forꝰ pt ītelligi dr. p̄o ꝑ uriꝰ forꝰ ī se. ut
d̄s mag. dispō ad calorē d. s̄ capiēd. q̄ ꝑ eē
ī eo calor ītendi. s̄o ꝑ opatōm ad q̄n eyā ut
q̄d mag. ꝛ mi. dispōr ad susceptō; sīal forꝰ
q̄ ī̄ iīre actiuitalib; ī tensionē ꝛ remissionē
suscipit. de imq̄ q̄ dispōito n̄ pt h̄ uni dis.
pōitus ꝑ ipi caritas ī se solū ꝑ ā uerozum
ut q̄ ꝑ obediam ꝛ tepitudie; ī fioz mi
nim ꝯaiū h̄ dispō ut emerit adq̄.

Supḣum. h̄ illo d. h̄ spū .s. n̄ ꝑ simi
lis diligē n̄ in q̄dam s̄ uare. ō. q̄ tūc
scireremꝰ nos hr̄e caritatē q̄m possemꝰ
ī p̄ie mā datū. dd̄ q̄ h̄ q̄ ad sc̄ opis ꝑ simi
h̄ in ā datū ut ī ī p̄le. ut ī dico q̄ omnia

n̄ ꝑ h̄ scireremꝰ nos hr̄e caritatē ut n̄ hr̄e
q̄ nescimꝰ ut ea ī plenū numerū ut nō
q̄ ē effeciꝰ gr̄e. Ite h̄ .1d. spē q̄ ite ꝛ ꝑ
q̄ heliseus petiuit. q̄ petit plꝰ de spū q̄ eēt
ī magīro suo helia. suffic. n. dilcā h̄ sit
sic magr̄ ei. dd̄ q̄ illa auctas pt expōi q̄
nō plꝰ depetit. si pocit q̄ spē ille q̄ erat
duplꝰ ī helia ad faciēd miraclā ꝛ ad exponi
ꝑ pbile fiet ī ipo heliseo ꝛ ꝑ li ꝑ h̄ ītētū
suū magr̄. q̄ spē .s. ab uno plꝰ hēt q̄ al
q̄. ū uno plꝰ ē q̄ ī q̄. ī helia erat duplus
n̄ ī heliseo. Ite h̄ .1d. uincit primo sic ꝑ
scōis s̄ ꝑ m̄ mēsā dat gr̄a. c̄ spē .s. di
dit sua dona singlis ꝑut ult. dd̄ q̄ s̄ ꝑm
uelle. spē .s. accipit̃ ꝑ mēsā. nā ꝑ a
mēsura ex pte dantis ē. ꝑut ipe ꝑ destināt
ex pte ei cui dat sit ī lia cū ꝯnatu ex
gencia uolūtate spē.

Hec aute ꝛc. p̄q̄ in agr̄ detiauit de mis
sione. spē .s. insibili ꝛ misibili h̄ ē donū q̄
ē ꝑ spū n̄ spē .s. q̄sas q̄oēs mō; ꝛ tā fac. q̄ ꝑo
nionet dēit qōes. s̄o q̄ deriata ī stat. ꝑ ī bin
dēn recolligit. fa. i. hic oritr̄ qō. ꝑ iexp
ditis. cē ꝑmū tn̄ fac̄ s̄ ꝛ qoēs mō; q̄ ꝑ q̄rit
utrū ꝑ spū .s. q̄ ē donū idē q̄ dō. s̄o utrū
sit eo donū q̄ datū. ꝑ ī intelligit q̄bus de
fa. i. ꝑta diligere. ꝑ .i. si q̄rit cū adiūbit
cē p̄mū duo fac̄ q̄ ꝑ q̄rit utrū ꝑ spū .s. alia
dona det. s̄o s̄; h̄ singlis ꝑpi dōa dari ꝑ
donū q̄ ē spē. s̄ a .i. adq̄. dūc. de mōe cū
dr. ꝑtea. ex sc̄ ex fa qōe ꝛ duo fac. q̄ ꝑ ex sc̄
dubitando. s̄o soluendo. i. adq̄. dūc. cē ꝑmū
tn̄ fac. q̄ ꝑo adduc unā rōm q̄ spē .s. ead
rōe dicat donū ꝛ datū. q̄ idē ē ꝑm dari ꝛ do
nari. si adari dr̄ datū adonari donū. g̃ ē
eo donū q̄ datū. s̄o pbat h̄ id ꝑ auctē aug.
ꝑ adduc rōz ī ꝯtrū. q̄ donū fuit abetno
datū ex tpr̄. n̄ g̃ eo donū q̄ donū fa .i. li
ū u̾. ꝑ .i. si q̄ ex eo. Deinde cū dic. ad
ꝑdiuis. soluit. Ad ē eunden nō. q̄ spū .s.
eē ead rōe donū q̄ datū. si ead rōe accip
q̄ ad duoz datoris ē locutō fla. q̄ abetno
donū si ex tpr̄ datū. h̄ si nō dr ordinē duoris
si magrōz ꝛ cām eē ē locutō uā. q̄ id
q̄ dat ī tpr̄ ē q̄ pcessit abetno ut donū
uū ēi fac. q̄ ꝑo dr datū eē ex tpr̄. s̄o d. ō cū
donū fuisse abetno. ꝑ nūn fac q̄ ex pte
ꝑ aug. fa .i. donū ūo. ꝑ .i. uz aug. cē
ꝛ illa ꝑt. h̄ q̄rit h̄ ꝑ h̄ exis detia qōe
ꝛ duo fac. q̄ ꝑmo fac q̄ dcū ē. s̄o aliq̄
ꝯiūdā ꝯcitis nit filiū ꝛ spū .s. ꝑ. et uorat.
cē ꝑmū duo fac. q̄ ꝑmo q̄rit cū datū
spē .s. s̄o soluit q̄ donabit n̄ ē nob n̄ ꝑ pri
ꝛ filio. i. adq̄. dūc. Deinde cū dicit ꝛ

et non. assignatur convenientia quaedam inter filium et spiritum sanctum
quia sicut spiritus sanctus procedendo est donum esse, sic filius nas-
cendo est esse filius. In quo convenientiam quandam ipsi ad filium
denotat. ¶ Deinde cum dicit: *Si enim*, instat contra
dictam convenientiam. Nam si filius
processione est filius et essentia sua et spiritus sanctus, ergo filius
eo est filius quo est, quod Augustinus negat quia dicit quod
pater non est eo pater quo Deus. Sed solvitur quod [illegible]
loquendo et ut nativitas dicit proprietatem filius nativi-
tate est filius, non essentia, unde dicit: ut spiritus sanctus processi-
one essentia est, sed donum. Sed ut processio et nativi-
tas dicunt originem, filius nativitate est Deus et spiritus
sanctus processione. Et hoc confirmat hic per Hylarium. Sed ibi:
Ad quod breviter etc. non non esse quod ita fiat quia
primo addunt verba Hylarii. Sed ea exponit et post
excludit contrarium. Sed ibi: quia tamen etc. exclu-
dit. ¶ Et hic secundo illa pars *expeditis*. In qua in brevitate
colligit quae superius expedita sunt. Et dicit quod primo fuit
quod donum est. Sed exhibitor modo quaedam quae erant dubi-
tabile quaedam. Et primo dicit hic quod duo concludit
exhibitum quia primo dicit spiritus sanctus esse aeternaliter donum,
sed ex tempore datum quod designatur in geminatione proces-
sionis. Sed dicit spiritus sanctus ad patrem et filium refertur
ex eo quod dicitur donum, sed ad nos refertur ex eo quod dicitur
datum. Postea quod spiritus sanctus noster dicitur. Sed ibi: *Item*, ibi se-
cunda pars *Hanc* [illegible]. In qua movet quaedam quae erant exclusa
et dicit hic supra quod dicitur quaeritur quia cum spiritus sanctus dicatur noster
quaeritur utrum filius noster similiter dici possit. Sed utrum
spiritus sanctus referatur ad Deum qui dat et ad eum cui datur
quaeritur utrum ad seipsum referri possit. Sed ibi: *Hic* [illegible]
est primo dicit hic quod primo quaeritur utrum filius possit dici
noster. Sed solvitur quod sicut nomine filii non dicitur noster, sed
[illegible] quia dicitur redemptor noster, panis noster, nam et
spiritus sanctus non [illegible] nomine dicitur noster, nam hic dicitur
spiritus sanctus numquam tamen in scripturis legitur spiritus sanctus. [illegible]
[illegible] *Ad quod donum*. Deinde cum dicit: *Post hoc quaeritur*
utrum spiritus sanctus referatur ad se in dono, facit quia [illegible]
fuit quod donum est. Sed distinctio conformatur ad xxxv. di.
[illegible] *Ubi enim* in quo fiat summa lectionis etc.

Quia magister determinavit spiritualiter et spiritus sanctus quae-
rit primo de dono quod est nomen eius. ¶ Secundo utrum
sit eo donum quo dicitur. Tertio quo spiritus sanctus dicatur noster.
Ideo de hiis tribus quaeritur. ¶ Circa primum quaerimus
ita. ¶ Primo utrum donum in divinis dicatur essentialiter. ¶ Secundo
utrum soli spiritui sancto appropriatur hoc donum. Tertio utrum
spiritus sanctus sit donum in quo omnia dona dantur.

Ad primum sic proceditur. Videtur quod donum dicatur essentialiter.
Quia totam trinitatem liberalitate se communicat, sed quod communi-
ter trinitatis est essentiale, ergo etc. ¶ Item non dicitur patri dari
nobis nisi ex eo quod aliquos effectus efficiat in nobis
quos prius non erant. Sed nomen designans respectu ad effectum
est essentiale cum indivisa sint opera trinitatis et talis effectus
attribuatur essentie. Ergo donum est quid essentiale.
¶ Item quod operatur essentia est essentiale, sed ipsa essentia dicitur dan

et donari aliquid non potest generando filium pater quod
quia habet habere non ipsam essentiam quam habet eadem genere
essentia habet rationem doni, est ergo donum quid essentiale. ¶ Item
id donum maxime operatur amori, sed amor est
quid essentiale, ergo et donum. ¶ Contra. Illud est quod donum
non dicitur nisi quod habet aptitudinem dari, sed essentia non generat
nec generatur nec procedit, ergo etc. ¶ Item secundum Augustinum
iiii. de trinitate capitulo ultimo spiritus sanctus donum Dei esse
est a patre procedere, sed processio quid personale, ergo etc.
Secundo quaedam dicunt quod dare vel donare dicitur pater di-
citur uno modo id quod libere per modum dantis, nec persone
sic aliquid. Alio modo quod habetur quod sit intrinsecum,
sicut aliquis homo habet se ipsum vel amorem suum et ideo
modo aliquis aliquid dare dicitur. In divinis autem consimilia per
nos habet donum respectu alterius habet tamen antecedente ratione
principii dicitur. Et hoc quod sic donum importat antecedentem respectu da-
ti sic donum est notabile ut personale. Sed secundo modo sic
non dicitur quaedam libera communicatio et est essentiale. Et ipsa
essentia sic dari potest, et sic donum vel datum non est
personale sed essentiale, quia non se importat distinctionem dan-
tis ad acceptum, sed sic distinctionem importat donum ad eum cui
datur. Sed secundum istum modum loquendi donum magis debet
personale quam missio. Nam et de missione sic concedit
distinguit quod potest dicere distinctionem mittentis a misso
vel mittentis ad eum cui fit missio. Immo
sicut loqui volumus pro intentione in concedendo donum
est magis quam essentiale quam missio. Nam quanto aliquid est
magis operatur tribus, tanto magis est quam essentiale quia
secundum Augustinum vi. de trinitate ~~quia secundum Augustinum~~ capitulo viii. in eccle-
siasticis libris non est distinctio inter personas. Missio autem actione
sumpta operatur tribus quia quamvis sic misit passive persona
non operatur, quia pater numquam legitur missus. Sed donum sive
datum active et passive operatur omnibus. Sed illum modum
accipiendi id donum magis essentiale dicitur quam missio.
Sed hoc non concordat cum verbo Augustini xv. de trinitate capitulo
xviii. quod solum spiritum sanctum dicit operatione donum. Ali-
ter, ergo nos loquimur de dono quam de missione, ideo dicendum
quod donum proprie sumptum est personale. Hic missio sit essentiale
quod secundum declaratur, nam donum ut patet per evangelium
in pluribus locis relationem quandam importat. Rationes quae
in divinis res distinguuntur quaedam sumuntur solum ratione di-
norum, quae quam prius ostensum quaedam medio modo quaedam autem
sumuntur solum ratione divinorum cum relatio dictorum quaedam
importat non possunt esse pure essentialia sed ut sic sunt per-
sonalia vel sunt cum notione dicuntur essentiam. Nam si
talis relatio in divinis est respectu divinorum quia respectus sumitur etiam
sumptum dicitur quod notabile vel personale, et sic quia
refertur ad filium quod est dicta personale, non sunt personale. Sed
si respectus ad divina magis sumatur proportione ad actus
et operationem ad patrem tunc talia essentiam et notionem
aliquo modo importare et hic est patre generandi quod sumatur
per respectum ad istum actum qui est generare et pater generando
quod fuit pater operatur quod pater hinc est sed essentia
sit notionem tamen aliquo modo dicitur ea qua dicitur respectum

adequat. a. quo modo se habent. nam sicut illa
non poterunt esse pure essentialia si ulterius exierunt p[ro]pter
notionalia. ul' sic cum notione i[m]probabunt essen-
tia. q. modo eodem pure notionalia esse non possit.
sed ulterius sit pure essentialia. ut sicut cum essentia dicitur
notionem. nam sicut i[n] diuinis f[actum] q. hec r[ati]o c[on]tinuitur
designatur. uo[lun]t[as] p[ro]p[ri]a ip[s]e q. i[m]portat i[n] op[er]e c[on]trarium
opere [illegible] ... ut d[icitu]r essentiam que e[st] co[mmun]is trib[us].
sed q[uia] ex[er]citio op[er]e f[acit] mod[um] i[n]tellectus c[on]sign[ifica]t q[uia]d[am]
r[ati]o q[ue] tractat ad diu[in]u[m] ... i[n]dicat
p[ersonas]. nam sicut r[ati]o ad diu[in]um tractat tractat ad ip[s]um
ut essentialiter s[u]nt tres ... n[on] e[st] pure essentiale.
et h[ui]us e[st] h[oc] n[on] c[on]trario. q[uia] ... r[ati]o
d[icitu]r essentia. sed sicut tractat ad diu[in]um p[er] suppo[s]it[um] p[er]
te ... essentiale e[st] et notionale. essentiale ... ef-
fectus. et h[ui]us n[on] e[st] i[n]carnato. q[uia] ... i[n] c[on]t[ra]rio pur[e]
d[icitu]r effectum sic actu[m] t[ri]nitatis. ex illo t[ame]n effectu[m] c[on]signi-
ficat ... c[on]tinuat[ur] solum ad p[er]s[onam] filii. verbum solum
filius d[icitu]r i[n]carnat. nomina a[utem] ... modo se h[abe]nt sicut
eadem cum ... r[ati]o[n]em ... p[ro]pter ... ad a[liquid] p[er]
d[icitu]r ... adequatum. ... d[icitu]r se h[abe]t p[ro]p[ter]
q[uia] ut e[st] habitual[is]. ut actual[is]. nam filius ...
d[icitu]r ... ad p[at]rem ... ad ... r[ati]o[n]e
q[ui]a p[ro]babit ... in ... aug[ustinus] xv. de trin[itate] ca[pitulo]
vi. sicut ... op[eri]s uerbum. sed ... r[ati]o ad op[er]is
e[st] h[abi]tual[is]. ... aug[ustinus] ... n[on] statim
cum e[st] uerbum s[ecundu]m op[us]. sed ut filius a p[at]re ... in
... cui ... h[ab]et ... ac-
tuale ad ... li[ber] ... uerbum ...
etiam e[st] t[ame]n ... nomina q[ue] i[m]portant
r[ati]o[n]em ... non solum ad diuina ut nomina de
q[ui]b[us] p[ri]us diximus ... solum diuino[rum]. ...
de q[ui]b[us] ... locuti sumus ... r[ati]o[n]em i[m]portat.
... ad ... ad ...
... sic distinguitur q[uia] ... r[ati]o ...
e[st] h[abi]tual[is] sic solum ... uerbum solum
... d[icitu]r. q[uia] ... ad ... dicit ...
tuale n[on] actuale. ... h[ui]us r[ati]o e[st] actu-
... dicitur q[uod] ... missio essentialiter
sunt ... e[st] ... sic filius d[icitu]r uerbum
et missus et solum uerbum ... d[icitu]r ... h[abi]tuale
sed missio ... actualem ...
... filius q[uia] sit missus ... actu ...
... q[uia] sit uerbum ... solum ... ita sp[iritu]s s[anctus] et
donum et datum d[icitu]r ... ad
creaturam. sed ... donum d[icitu]r ... habitualem ...
... datum dicit actualem. ... donum solum ...
sunt ... uerbum ut aug[ustinus] ... xv. de
trin[itate] ca[pitulo] xvii. ... datum ... dicitur ...
magis[ter] ... ex eo q[uod] sp[iritu]s s[anctus] d[icitu]r donum
donatum ... duplicem ... ap[er]te est
... temporale ...
ti. ... aug[ustinus] v. de trin[itate] ca[pitulo].

xv. q[uod] dicit sp[iritu]m s[anctum] ab eterno fuisse donum.
sed ex t[em]p[o]r[e] fuisse datum. et q[uia] ... ex ...
solum est q[uod] ... notionale donum t[ame]n ...
... dato posset ... e[ss]e[n]tia ... p[ri]mo ... q.
... q[uia] donum essentialiter sumatur. sed q[uia] dato
essentialiter sumitur p[atet] ... h[ab]et ...
donum. ... solo ad ... q[uia] ... arguitur
donum essentiale sum[m]it. sed q[uia] dato essentialiter sum[m]it p[atet].
... de amore soluetur ...
... q[ue] tacta melius patefient.

[illegible] quer[itur] utrum soli sp[irit]ui s[ancto] c[on]ueniat uo[cari] donum.
... aug[ustinus] ... iiii. de trin[itate] ca[pitulo] ...
sp[iritu]s s[anctus] donum d[icitu]r eo q[uod] a p[at]re p[ro]cedit. ...
... filius dicatur. ... de ipso ... d[icitu]r q[uia] filius da-
tus e[st] nobis. sed ... ei c[on]ueniret uo[cari] donum
... aug[ustinus] xv. de trin[itate] ca[pitulo] xviii. et ...
... sp[iritu]s s[anctus] ... donum d[icitu]r e[st] ...
... dat[ur]. sed dari c[on]uenit filio. ergo etc.
... sp[iritu]s s[anctus] d[icitu]r donum ... p[er] sp[irit]ualem missionem
... ergo ... filio ... etc. ... argumentum est
q[uia] donum p[ro]cedit ... ergo soli p[at]ri ... c[on]ueni[re] op[or]t[e]t
... donum. sed ... n[on] p[ro]cedit ...
... c[on]ueniret uo[cari] donum ... filio ... sp[iritu]i s[ancto].
sed filius n[on] d[icitu]r donum q[uia] ... aug[ustinus] v. de trin[itate] ca[pitulo] xviii.
n[on] p[ro]cedit filius q[uo]modo datus. sed q[uo]modo natus. solus
... sp[iritu]s s[anctus] donum d[icitu]r. [illegible] donum p[ro]cedit p[er] modum
... sed filius n[on] p[ro]cedit p[er] modum ...
... soli ... sp[irit]ui s[ancto] c[on]ueniet ...
... [illegible] ... aug[ustinus] xv. de trin[itate]
ca[pitulo] xviii. sp[iritu]s s[anctus] q[ui] dilectio e[st] ... donum d[icitu]r
... q[uia] ... donum d[icitu]r sp[iritu]s s[anctus] ...
dilectionem. ... possumus ...
... doni ex amore sunt ... amor
et caritas n[on] solum sp[irit]ui s[ancto] c[on]ueniunt. immo ...
... amor et caritas d[icitu]r dubitamus
... donum ... sp[iritu]s s[anctus] ...
... ex p[ar]te uoluntatis ...
modo d[icitu]r p[ro]cedere sp[iritu]s s[anctus] ... nomina distinc-
ta ... ex p[ar]te i[n]tellectus nam ex p[ar]te i[n]tellectus ... ut
... actum ... solum ... designans
actum i[n]telligendi ut ... q[uia] actum ... i[n]telligere
... nominat ut ... actum nomina-
... sed h[abe]mus ... distinctum significans ...
i[n]telligentis ... q[uia] i[n]tellectus ...
... d[icitu]r uerbum. ex p[ar]te ... h[abe]mus ...
... actum ut amare ... amor nomina-
... nam amare et amor ita ... actum
sicut i[n]telligere et i[n]telligentia ... actum ...
... ad significandum ...
... ad significandum q[uia]
i[n]tellectus i[n] i[n]telligendo accipit ...
... penuria. sed ... aug[ustinus] ...
nomina ... actu ... amore

sic̄ sinibū ab i̅tellcū fo̅rm̄ i̅tellia dicemus
xm̄ ē q̄ amor p̄ut dicit̄ actū uo̅lt̄ ē q̄ ꝯenle
sic̄ i̅tellig̃e. nā unū ē amare et unū uelle
oīm cū p̄t sic̄ et unū uolle. s̄ p̄ut dr̄ q̄
p̄ mod̄ uolūtatis fo̅rt̄ et p̄cedit sic̄ solū sp̄i.
dr̄ sic̄ ūbū. cū g̃ dicim̄ q̄ ex r̄ōe amoris h̄
r̄ō doni. n̄ ē i̅tellig̃end̄ q̄ ip̄e act̄ uo̅lt̄ ip̄e
h̄at r̄ōn doni. s̄ amor ut actū uo̅lt̄ noīat.
s̄ ip̄e donū dr̄ id q̄ aut̄ fo̅rt̄ i̅ uolūtas q̄d
et amor dr̄ p̄p̄ uocabulor̄ penuria. nā donū
ip̄e s̄p̄ dic̄ a'd q̄ ad̄ditū libālr̄ et p̄ mod̄
uo̅lt̄ p̄cedit. sic̄ ūbū dic̄ a'd q̄ ab i̅tellc̄e
emanat et sic̄ ip̄ū i̅tellc̄e nō dr̄ ūbū. q̄ n̄
ē de r̄ōe actus ip̄e. ul' realr̄ q̄ emanat. p̄p̄
q̄ ip̄m ūbū solū s̄ li. dr̄ q̄ soli p̄e ap̄tn̄t ip̄e
emanatō. ita nō ip̄m amare dicet̄ donū.
s̄ id q̄ aut̄ fo̅rt̄ et q̄ libālr̄ et p̄ mod̄ uo̅lt̄
emanat. et q̄ sc̄ emanare p̄ mod̄ uo̅lt̄ ap̄t
soli sp̄ui s̄. q̄ sol⁹ ip̄e dr̄ amor. s̄ accipie
do amorē sic̄ soli filio ap̄t̄ emanare p̄
mod̄ i̅tellc̄us. p̄ū sol⁹ sp̄c s̄. ip̄e lo̅q̄ i̅ rē
i̅ ēam dicet̄ donū sic̄ sol⁹ fili⁹ dicet̄ ūbū et
sc̄ ē s̄ng̃a. aug. xv. de tri. c. xvii. q̄ ait n̄
frust̄ i̅ hac tri. n̄ dr̄ ūbū di. n̄ fili⁹ n̄ do
nū di n̄ sp̄c s̄. ex tendēdo tū n̄ donū et alii
ap̄te p̄t. ex q̄ li a' p̄p̄ soli uōit illā quā
dimisim⁹ i̅ soluā q̄ li amor sit q̄ ꝯe oīb̄
et ꝯenl̄r dr̄ donū tū p̄ li sp̄ui eo q̄ ip̄e
dicet̄ donū amor p̄ li. supr̄ n̄ ꝯenli.

Ad p̄m d' q̄ n̄ ex q̄lib₃ p̄cessiōe sūit r̄ō doni
ex p̄cessione p̄ mod̄ uo̅lt̄ p̄cessio a' q̄ ap̄t
filio nō ē p̄ mod̄ uo̅lt̄ s̄ p̄ mod̄ i̅tellc̄us et
p̄ mod̄ n̄. Ad. ii. d' q̄ nō oī ei q̄ dat̄ ap̄t
ip̄e r̄ō doni ut i̅ seq̄nti q̄ne patebit. Ad. iii.
d' q̄ li dari ap̄tat i̅ filio n̄ tū ap̄tit ei sic̄
ap̄tit sp̄ui s̄. q̄ et q̄ fili⁹ dat̄ sp̄c s̄. dr̄ ꝯe
r̄ō. cū fili⁹ ex amore det̄ mūt̄ i̅ i̅ tm̄ de di
lexit mūdū ut unigenitū filiū suū daret
sp̄ui s̄. tū ap̄tit dari q̄ ip̄e ē amor ē p̄ se
p⁹ ap̄tere r̄ō doni. li g̃ ex eo q̄ dat̄ sp̄c s̄ gr
q̄ uam ip̄m ēe donū ex eo tū q̄ dat̄ fili⁹ n̄
q̄ p̄ ap̄t ei r̄ō doni ut tū i̅tellige ūba aug.
no. q̄ i̅ q̄n̄ et q̄ et talia q̄ dā cali nūi dr̄
cālīat aliū ē i̅ ꝯendo aliū i̅ fendo q̄ dr̄ q̄
sp̄c s̄. i̅ tm̄ ē donū i̅ q̄ dat̄ nec ē i̅tellig̃
q̄ ip̄a datō sit cā q̄re sp̄c s̄. sit donū ē
datō sic̄ q̄ t̄p̄ale donū sit q̄ et etnā t̄p̄alē
n̄ sit cā etin i̅ p̄ina mag̃ eo. ex eo q̄ ē do
nū h̄t q̄ det̄. soli g̃ p̄ illam dem̄ q̄ ex
eo q̄ sp̄c s̄. dat̄ nō q̄ d̄ uim⁹ i̅ fit̄ possit̄
q̄ sit donū. Ad. v. d' q̄ li filio ap̄tat
dari p̄ sp̄ūs missōm n̄ tū ip̄e dr̄ donū ut
p̄ui d' q̄ li ex missiōe filii arguam s̄ tm̄

ēe datū tū q̄ ille effectus s̄ q̄ fili⁹ nob̄ datur
h̄t r̄ō doni p̄ sp̄m s̄. et nō ꝯsignam⁹ q̄ p̄p̄ic̄ s̄
li̅ng̃ donātur. donum s̄ q̄ mod̄ sp̄c sanctus

Tercio queritur. utrum sp̄c s̄. sit donū i̅ q̄ oīa
dōa dant̄. et uit̄ q̄ n̄. q̄ dōa q̄ nob̄ dat̄ sūt
q̄ effec̄ di s̄ r̄ō effectiū n̄ ꝯuenit ēe s̄ q̄ cog̃ p̄ oīa
p̄ s̄ui op̄at n̄ g̃ p̄p̄ ē sp̄m s̄. ēe donū i̅ q̄ oīa
dōa dant̄. Item alia dōa sic̄ p̄ q̄ mittit̄ fili⁹ s̄
dōa s̄ q̄ p̄ mittit̄ appāre illi p̄ q̄ salte māg̃
dōa dn̄t̄ nob̄ dari p̄ filiū app̄are n̄ p̄ sp̄m s̄.
Item ip̄a dōa ꝯlti dr̄ ēe donū q̄ dā eo q̄ p̄e
dedit eā filio s̄ i̅ talis datōis n̄ ē p̄n̄ sp̄c s̄.
cū n̄ h̄at r̄ō p̄n̄ s̄ p̄t filii. g̃ et̄c. Item ip̄e
fili⁹ dr̄ nob̄ dat̄ s̄ ut donū ē p̄ filiū nō
h̄t r̄ō p̄n̄ sp̄c s̄. g̃ et̄c. Item s̄ a' p̄ datur
p̄ donū a'd se q̄ i̅ donū det̄ s̄ n̄ oī dono
dat̄ sp̄c s̄. g̃ et̄c. Item s̄ donū dat̄ p̄ donū
r̄ō doni ibit i̅ i̅nfinitum eo q̄ r̄ō doni ꝯuenit
donū nisi s̄ motoris ēet i̅ motō r̄ō m̄ ꝯuenit
iret i̅ i̅nfinitū ut p̄t h̄i i̅. v. phic. Contra
ē mag̃r i̅ l̄ra q̄ dic̄ oīa dōa dari p̄ sp̄m s̄.

Resp. d' q̄ dat̄ s̄ dat̄ ex amore s̄ dat̄ ex t̄iore
s̄ dat̄ ex cupiditate ut ē h̄ō dat a'd q̄ sp̄ spat
h̄re mai⁹ et mag̃ ē macno et ꝯsilis g̃ donū
eū datū dat̄ ex t̄iore ut cū h̄ō dat a'd q̄
tiny amittē mai⁹ illo mag̃ ē q̄dā redēp
r̄ō q̄ sit donū. solū g̃ donū ē q̄ ex amore
datur. s̄ ip̄e sp̄c s̄. dr̄ amor g̃ p̄ ip̄m oīa
dōa dant̄. Item ad q̄ sic̄ ma⁹ i̅tuit̄ ēam
argu̅ie possum⁹ i̅ me ē ani ul' r̄ō dissimilitudis n̄
rep̄ug̃t sc̄. n. de tri⁹ i̅ ēam tim̄ q̄ p̄ mod̄
i̅tellc̄s emanat a'd ut ūbū q̄ ē p̄n̄ r̄ō oīm
eor̄ q̄ i̅tellc̄i et p̄ mod̄ artis p̄cedūt ab
hōie q̄ ut h̄īm ē p̄ aug̃ i̅ icm̄ oīs op̄is
p̄ ūbū et sic̄ ex p̄te i̅tellc̄us emanat a'd ut
ūbū i̅ q̄ oīa i̅tellc̄ualr̄ sūt sic ex p̄te uo̅lt̄
fo̅rt̄ a'd q̄ noīat̄ amor eo q̄ p̄p̄ū nouim⁹
ei n̄ h̄mus i̅ q̄ oīa q̄ p̄ mod̄ uolūtatis et
libālr̄ emanāt dari dīr̄ q̄ oīa dōa libālr̄
ad̄ita dīr̄ p̄cede p̄ talē amorē oīa dōa da
tur et sic̄ ē ut i̅ rē ēam ex p̄te i̅tellc̄s q̄ n̄
h̄i ē r̄ō oīs oīs op̄is sic ūbū i̅ tim̄ i̅ ēam
ē r̄ō oīm eor̄ q̄ p̄cedūt q̄ p̄ i̅tellc̄ualr̄ et
p̄ mod̄ artis q̄ i̅ a ē q̄ ē ūbū i̅ ūbū n̄ i̅ uitā et oi
uit ut p̄t h̄i ab aug̃. vi. de tri. c. xvi.
li̅ q̄ vi. de tri. c. pl̄e. dr̄ ars oīp̄ō
di plena r̄ōnū oīm uiuētū s̄ sic̄ se h̄t ūbū
diuinū ad ūbū nr̄m sic̄ se h̄t sp̄c s̄. q̄ amor
est ad amorē nr̄m q̄ p̄ mod̄ uo̅lt̄ fo̅rt̄. da
būt̄ g̃ oīa dōa i̅ sp̄u s̄. et p̄ ip̄m sic̄ oīa dōa
hōīs dant̄ i̅ amore h̄uano et p̄ eū quo a'
s̄ sic̄ nō q̄ q̄sito a'd mag̃ s̄ ēe sūū ē r̄ō
ē mag̃ ip̄e tale et p̄ talē eo q̄ r̄ō ē ēe p̄ se

māre

z mar^e ut p^r h̄ri ergo me^{te} recip n^r accipit
ee p mod' lib'alit^{as} ipe n amor amor p se
z p^o competet ro libalitatis eius de rone doni
sit qr lib'a^r dect^r n^l erit p donu p se z p^o
n amor oia a^a trin sunt oi^q dona i q^{tum} ex amo
re dant z amore p^{ri}ncipat^r z qr amore p^r amor
compet ro doni e ipe sps. s. z nulla ci^a i trinitate p^r
e nulla a^a p^r oia p mod' libalit^{as} emanant dato dum
donor appbabr sp̄us. s. z p ipm oia dona dabu
tur ipe qr aug. xv. de trin. ca. xix. ait q^r per
donu q^d e sps. s. oibz mbris x^i q'b^z ei dona ppa
diuidit^r. [A]d p^{m} dd' q^r oes effec^{tus} diuini ad 'p
cedu^t sunt sic artificiata ab artifice ipe q'd
op^r n^e opus diuinor^z qr oia nulla cpanta ad diu
cpant^r ad ipm ut artificialia ad artifice. q
artificiata a^r n solu pcedu^t p mod' itellec^{tus}
sz z p mod' uo^{tas} eo q^r ro^e ualui agere exit i
opus p uo^{tas} i ipm ipe qr emanationis effectus
diuor^z e ro spc. s. z ut emanant p mod' uo^{tas}
uel'd sut uolutatis eor^e e ro fi^o ut emanant
p mod' artis z ut artificiata qr tales effect^s
no hut ro doni n ut libali^r pcedu^t sz q^d dona
sut appatur sp̄u. s. z n filio z dari dicu^t in
sp̄u. s. appare n filio [A]d s'ad' q^r lz alia dona
s spale rone sup^ra appetur fi^o ut p^{rop}ter dona
sapie z si p sicut itellem sup^ra n^r s' com
ro doni z ut dona sut qr n sit talia q^r n qr da
tur ex amore dato eor appar^r spm sc̄o. [A]d
.iii. dd' q^r sic loq'in expte itellectus z q'b^z uos
laq' debem^o expte uo^{tas} z de amore. ca. u. e
dicit ita n oic opis nbu n e i itellud q^r oic
opis qr pcedit ab hoie sit p^{x}^{im} nbu sz solu
eor q pcedut p mod' itellect^{us} io a'sag^r pt
p imaginator^z sic erit uel' barbe ut po
ex^{tum} oim. i li^o de aia. hi^{us} opis n erit p^{ri}m
n hui. g^r eor q sut efficiut^r i nobis aug
mitato z nutrito z talia n ex^r p^{ri}m^{um} nbu q
q^r n itellectua^{le} p^{ro}nq^{uam} s' expte uo^{tas} debem
dic^e nec cu^m dicit amore roe ee oim donor
z itellud e oim donor q p mod' uo^{tas} pcedu
tur sz eccu^a dia d'cite fi^o n le qr exul ante n^e
i eade tm nature ibi sunt fili ut d^r an.
.xv. de ci. z h^c i lra io n oz tale donu
p sp̄m. s. dari n^e m ipe k negare debem^o
oia dona dari p sp̄m. s. qr s p^{ri}m. iii. tos
dato e gen^o doni e .n. donu dato n q' lz sit
irreddibil' i q^o libalitas q'da de itelli z uo
liba^r pcedit q p mod' uo^{tas} emanat sz
sp^{ec}iat ipe n' doni z n ut extendz ad sm dand^z

e solu hit dona q ex amore z ipm uo^{tas} dat
simpl^r ocedi d^r p sp̄m. s. o^a dona dari. [A]d .e.
dd' qr sic distingu^{nt} d^r z hi dat diff^r a dono
i rebz i o sig^{to}. i sig^{to} z i mo sig^{ficandi} z ex
i re sig^{to} qr cu datu sit p^{ri}ncipiu osig^{ni}ficat p'e
ut donu
sit aun e sit n z io n d^r datu n q^r expre
offe^r donu tn d^r eternale z sic n dist^r in
sig^{to} qr don s' dator a dare i irredibili ro^r
libali^{tas} q'da diff^r i mo sig^{ficandi} qr datu d^r
actu^{ale} datoz donu h'rnale e q^{uod} app^z qr lz fi
li^o dicat^r n ob dari qr ex tpe e s nob actu^r
collat^o n tn d^r donu ut d^r sps. s. qr n per
mod' libalitatis emanat ido tn ut nob q^{uod} tpale
p sp̄m. s. dat^r d^r eo q^r p amore dat^r e z q^r tr
q^r sps. s. n hit ro p^{ri}n^{us} s' fi^{lius}. ad' q^r lz s' fin
filij apectez n hac aucte tn hit si effecm
roe e^o fili^e dari d^r z lz suffic ad h q^r filius
p sp̄m nob detur. [A]d .v. dd' q^r lz oia dona
dent^r p amore z p sp̄m. s. n tn oi sp̄m. s. sig^{nan}t
dari i oi dono sic n^e i oi dono nitet^r ut e
sit^o declaratu sz solu dari d^r i illo dono q^r s'
p ocem mod' appar^r i hi e caritas l'g^r q s p^r
appari solu s' com ro doni sz q^r mod' s' oe
dona appartg^{en}t sz i s spale [A]d .vi. dd'
q^r motoris no e moto qr moto hit moto
n trac^r ad motor^z n^e motoris sim tn mo
toris e moto taq^r cu z p^{ri}m^{um} ut mot^o sol
i obliquo celo e ca gn̄onis z cor^r pcions i istis
i sicubz ut d^r i s^o de gn̄one z i^o n doni e
donu qr sps. s. e ro q^r oia a dona dantur.

Postea quic^r ut sps. s. sit eo donu q^o dec^{et}
ptyx^r q^r n qr d^r e q^r ab^{su} donu e q^r relat^r
faug. sz io^{is} sic a'd g^r relatiui q^r d^r ab^{su} n
relo i^r maneat s' sm g^r g^o ro [I]d ee dm
compet oibz re ee min dona g^o sim se hrer
donu competer oibz ee doni z n mi diuis fau^{s} in
de trin. c. xvii. im compet sp̄u. s. dm hec fi^o ubi
sz n d' ex^o. de c. n^o. p^r z fi^o n si sit ab n mu
ubi g^o p^r z sps. s. n ab n mu donu sz sit ab
mu de g^o z [I]t ee donu ose^r pcessione s' mo^{du}
itellectu qr sps. s. pcedendo accipit q^r sit donu
sz diuis n ose^r pcessione z s' itellcitu e n
gnitur n^e pcedat n^e p se n p actus g^o k sps
.s. pcessione sit donu pcessione n ex^r donu.
[I]te ead' roe ad nominat^a gen^a rore sz d' s
e q^r ee donu e q^r ipm g^o z [I]d mi e s. ly. u.
sic ex mu^{tuo} n^e i eade ip nect^{it} ibi sunt
fili^o sit exultante n^e i ead' ip pcessione ibi
sunt sps. s. ut i lra h'^o g^o s' pcessione m
hit sps. s. q^r sit ex^o n^e e p^{at}re z fi^o z s' cun^o
d^r cu ill' sit pcedendo accipit q^r sit donu
g^o eod' e d^r q^o donu. [I]b^r qui^r .iiii. de t. c
plr. d^r q^r sp̄us. s. donu ee e apte pcede. i.
.xv. de t. c. xxvi. q^r sic fi^o hrat ecem su
ticos tpus sit nulla mutabilitate n. s^{ub}pte g^{ra}tio
i sp̄u. s. s^r stat eecm sz nullo tico tpus h
nulla mutabilitate n^e deuit^r pcessio g^o sps. s.
eod' qr pcessione e donu z hit dicat eem ser
huius tale eem d^r d^r g^o eod' e d^r q^o donu.

(interlinear: mediis)

Tertio dubitatur quia cum aliqua per differentiam sit simplicissima non possunt ponere in ea aliqua realiter distincta ... in illo simplicissimo ... talia non habent ... compositionem ... sed ... nisi ... sit ... illa duo realiter differunt non possunt ...

[illegible]

v uir ug cent d' p absq copla ibali me t io dr ad uir ror iij rc. h'. q̄ ror pu in prnt q'' ad ea a'b q̄ n̄ dicer hec ror pu h mag q e expo n̄ dr n̄ io ppolis ubi n̄ dr filius uir eq eo q'i nō fily n̄ dar i illi io pu h mag q e expn̄ qr fili' f q hi' n̄ referur ad prēr io abs copla ibali me cū nos nō sum pt a n̄ dr d' fi' uir cū e copla ibali p ccedt ut dicat fili' ē uir i q'' dat ē nob h i nō spc q̄ dā io pu designt na h lr icar pram a'd dicit spc ut ia dd trigebat rimul tocient i scriptur dis aq'dā uehemen ipl sione n spc ē accepi āui uidet. xiiii. dr q intue spc diu i lapsione xact. ij. le' q fc ē de celo sonu tāq' ad uenientis spc. vē. xqr ex eo q' dat nob spc. s. q'dā uehementi pul sioe agitam uir' i ad ro. viij. q' spu di agū tur h fily di sut. xxv. deerin. c. xvij. cū spc. s. dat sut hoi accidit ut cū idusce di x pyr. ca a' h e qr n̄ e isto doni sic ceteo dōn na. si a' dōa nob data sut i porum uim ex eo tā q' nob dat et doni sunt i puitcei. Aduerte d' tā q' qr i i pliro eq'dā io pu r uiri designt i noie spc mag q' i noie spc. s. dr spc rā n̄ spc. s. m. ut magr tangit i li. ar s' ut ma aug. le. x t. p a. n̄ i'' qoz deriar q fili' nō dr uir qr s q fili' n̄ e ft. ti ad prēr si spc. s. dr uir qr s q dnu n̄ d e x nob dat nō solu ref' adauit si ad eos q'bz dat q'iur dem ē eos a gitur noie spc de nouit. Ad. i. dd q h spc dicat a'd ls i cor n̄ acrip tu i sceptis ls pchemre ipl sione nē c tr h q'dā ror pu r uim q'bz dat vn spc uir dr. Ad. ij. dd q ut hitu ē notan q dr ide uir debet designe ror pu io cōiter dnt. gnr ibi q cū dr sic i tp gnie cae r uiri ut p hi aom. h. x. me . i g ce ettia cueis. forl x fial. s co rōe q dr desig uim q ad nos f aliq ror pu ca di d' uir in qr simp' c. sic uir efficient ut n̄ tu absq diutie accedr q' sic for uia h for extus niu f yota p q̄ demonr hec ror p y r uiri g cē fial' ettia hp dr d' uir vii dr pui tor uir cator nu. q'' ad cā efficientē lo' uir hitudo uia q'' ad fiale ca a' q deferunt hi tudine for n̄ sr accedu simp n pue de signe hitud iuē for extus vn dr sap uia qr ab illa sapiu ē uia sapia extra fushi uf od' lo dicto. iiij. de. sqn. q ce oim ē si ce diuitas qr ab cē diq ē ce oim extrā fily solu denot r s e' q e extus n̄ pu io nō accedi q d' possit fi' uir. Ad. iij. dd q h sit io donū spc q' spc mag delig io pu i spu ls uehemencia i pl sionis q i dno io

mag q accedr q' sit spc uir q doni uir ut sunt melt' dr datu uim q doni uim na hi accedr q sit datū h q' sit donū uir n̄ ipe acce di pr qr i nō dari designt relo actual ad nos n̄ a' i q' i nō doni q doni dr q h fun der uir i aug. v. der. c. xv. spc. s. doni erat an q cet datur. Ad. e. dd q x fili' p d' datu uim n̄ tā fi' uir qr i noie filii n̄ de signt relo ad nos sic i nō dari n̄ spc. s. qr nob der dicer spc uir n̄ i nō spc re lato p uir denotet. Ad v. dd q x fidis fu sigt ut ait aug. qā abo pon e pō uc d' dnu. i. li. c. xviij. rōe c' dr d' deus uidet. uir. Supplend sic illo. n̄. n. singli rc. ult mag gr q' hitet spm. s. n̄ hit d' dōa ei' d dōa spc. s. sut ea s q̄ dat spc. s. ut dōa gtuitu sic ten' s. li. hiu. ab oib q' hut spm. s. dd q' dōa gtuitu q'dā sic grcis dara q'dā gtu faci' tota gtu faci' h iu. ac hin q hr spm. s. n̄ d' gtic qr n̄ oia op aur im racta n̄ ol hut ppbia r cetellin lo magr l aug ca aug. auctre i duc. Ut si illo r li it a ppt i noie spc. s. sic i noie dni d' sic do nu dr d' dōacois. i spc r' spiratois ad q i nō dni desigr relo simp r rer suo sigto si i nō spc n̄ si fi r lōne i prur r l e i q'' i dicat psona m q p actu spirōis agcis ex rōe c' acceptois relom designt io si int h uill i prur relo pri cā cod' uso n̄ ita appt i noie spc sic i plo dni. Ut sc illo n̄ e ut ait hyll. uo q' hyll. i tendit spare pcessionē spc a pcessiōe crāz s' q pcessione crarū i porar a'd deftt i nciunus. n. ep lice pcessione i tolo qr q'dā sicāt r pdoir nō pum' n h pdefem et corp' sic pcedut apes ex corruptōe carnui bois x uespe ex corbz eq' moctuo z ca sabones ex hinno corpto ut narrat q dixisse chenus. i yn. me q' dr smiār ruis subsistere y postali h pp qd pcessiōez ut ram' ab arbore. q'dā nō p natur e acci piut h in ag p q dī dulter rinus a fote x q o e i p fcon due d' hyll. q d' n̄ e ex dō p defcom i q' remor p mod a' p pcessione i q' remoz fa' p diatoz i q' a oz e h ex nur uc ls ea q p defcu Sinar teao vnu subsistit ls ea q nō ut subsistit h p qdā pcessioz q'' ad s mod rad dit q rar subam re h p natiue ex q' ea q pduaroz x nō p natiue acci piut reqncur q acrior ex spu. s. qr ex uir n rc. silem ex pz. r' q' ibi h ilk. in dueta i. v. d' sut ex ipa. Ut sc illo uō ij e spc uir ut q' sim eo ce oim e si ce diuitas spu. s. sim' cū ipe sit d' s. dd q spu s. sim efficient n̄ for h, h s' i' lo au ad ix

nam
nō
i moi addi cē si dilectā ā iam eō nō
dm
au dar
remouet
gnant
hr
ull rōn pui s. ll ob d' imo i nō
rū

sed illo tollam de spiritu tuo, non dicitur spiritus non esse divisibilis. per hoc quod
Moyses sibi non fuit minoratus, quia non fuit de spiritu eius
acceptum. Ad [illegible] dicendum quod datur spiritus non transit alibi
in illum et sic actus, sed non fuit acceptum de spiritu
Moysi, sed alius fuit similis illi infusa. Ad .i.
dicendum quod licet spiritus domini non sit divisibilis, tamen est divisibilis
per effectus. Ad .ii. dicendum quod licet spiritus in Moyse non fuerit
diminutus per talem acceptionem quantum ad habitum, fuit
tamen diminutus quantum ad usum, quia non oportebat ipsum
per totum intendere sicut ante. Ad .iii. dicendum quod non dicitur fu-
isse acceptum de spiritu Moysi quasi gratia transiret
de illo in illum, sed quia gratia fuit infusa aliis ad si-
miles actus ad quos erat in Moyse, unde dicitur
fuisse acceptum de spiritu et datum aliis, eo quod
in aliis erat infusa gratia sicut [illegible] Moysi fuit
ordinata, eo quod gratia in illis ad similes ordinabatur actus.

Nunc postquam etc. Sic dictum fuit supra in primis dist[illegible] [illegible]
considerare de quibus dicitur spiritualis magnitudo intendit
dicere in hac parte [illegible] de coaeternitate [illegible] aeter-
nitatis et maiestatis aequalitate expediens
[illegible] de aequalitate [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aequalitas [illegible] [illegible] aequalitas
[illegible] quod dicatur [illegible] [illegible] aeternitate [illegible]
[illegible] dicitur aequalitas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] magnitudine [illegible]
probat per Augustinum. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] per Augustinum [illegible] [illegible]
[illegible]. Deinde cum dicitur [illegible] probat quod dicatur [illegible]
[illegible] [illegible] comparat se ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aequalitate esse quod [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] esse aequalitate [illegible] quantum ad magnitudinem
[illegible] [illegible] [illegible]. Deinde [illegible] [illegible] probat
quod [illegible] [illegible] aequalitas esse quantum ad magnitudinem
[illegible] quantum ad potentiam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] probat [illegible] [illegible] in magnitu-
dine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in potentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aequali-
tate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] probat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Augustinum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
adducit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
eo quod [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible].
In quo terminatur sententia lectionis [illegible].
[illegible] magnitudinem [illegible] [illegible] [illegible] dico

[illegible] videlicet esse divinam aequalitatem [illegible] [illegible] divinae [illegible]
[illegible] de hiis duobus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit aequalitas. [illegible] [illegible] [illegible]
secundum quae attenditur aequalitas
[illegible] [illegible] [illegible] quod in divinis non sit ratio aequalitatis
aequalitas enim [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
maiorem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] maioritas repugnat aequalitati. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aequalitas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aequalitas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Euclides [illegible] [illegible] aequale [illegible]
esse inaequale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inaequale
non potest esse aequale [illegible] [illegible] [illegible] esse inaequalitas
[illegible] aequalitas. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aequalitas [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
simbolo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] coaequa-
les. [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magnitudine
[illegible] est magnitudo [illegible] [illegible] [illegible] Augustinum
de trinitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
magnitudines sed unam [illegible] unam magnitudinem.
[illegible] dicendum quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aequalitatem [illegible] [illegible] aequale [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] positivus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aequalitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aequale magno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aequale [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aequale [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] magnitudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Moysi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aequalitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Sed [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] relatio [illegible]
[illegible] [illegible] aequalitas [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aequale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

musica abs eo q' i eo esset scia cu nu n sit de
nu nu, p hi' nu n' no refert ad a'o g'enim
sic magnitudo cu q'ti^te sp hi' magnitudine; ne
equalitas. et cu a' q' i lib'e dubiu e q'z n' con
le n p^o alic' alti' sic g^o filii' refert ad patre et
equalitas i fi^o etr' a^a abeq'li'^te i p're na sic cu filiis
refert ad patre filiato p'p' refert ad ipsu e a a
paternitate p'p' p'r refert ad filiu sic equalitas p'
filii' e a'l p'ri e a^a abeq'li'^te p' q' p're e eq'r sic
si spales r'ones n plificat u plificat al
g' si n; esse p'r et filii' essent due magnitudines n
una ta g' sic q nu' o'n'de ~~q. filii' e~~ q' n sit eq
lit'as i d'is p'^{11} e q'z t no repit' p'uo; ideo p'
no repit' io g'ngit; t q' i d'is n plificat re
l'oner spales sbus noie ut dicunt due ~~ro~~
~~nes~~ filiationes l' due p'ni'tes sic de equalit'es sp
li; no' q' i oi b; debe' o'sidare ea a sit plex
d'unitate q fuit pactis unde a' p'ndin auche
diffie i rbz. p'q' dic' appetitudines ue' a' no
ut d' . iiii . me'. ideo q'z p'na^{11a} n d'ic de oi bz
negativa sit de q^o h; . n . q'z in supto x'ui est
negare l' affirmare a^o d abeo; et^o q'z p't esse magn
nato plu'i h; una ne^o mu^a affirm e s'o su ut
dic^e et^e i x . me^e. eq'litas q' si ipetit p'uom
p'se lo^{do} si n e q^{11} ad a p'titudines q'si ipsus e eq
le q'ita e eq'le q' n p^t esse i eq'le et no uitia ~~re~~
equalitas i d'is est q'z ita e i' eq'litas q' n p^t
esse i eq'litas et q^{11} ad h^a aptitu^{nes} p'uo d^t n eta^e
q' p'uato p'uo e spec' n'e'ne i quem d^t a'd ap
titu natu esse i a^o q' n e et q^{11} ad h i d'is n po
n hmma e'nitas et nulla multas i q^{11} a' p'uo opp'o
nu'itas n eq'le negat magnu et p'uu h' e i d'is
et no d^t athanat^o q' i b magn^o h; nu^o. h; to ge
t'es p^t eq'le et equales [¶] Item q^{11} ad a^o p
no repit i d'is ut q'z eq'le et i eq'le n dic' de
q^o h; q'o in supto q' p' filii' p'ut sit v'mi
i sbu n dicunt equales n' i equales h; q' h; p'ut sunt
vnu i magnitudine dicunt equales et ita p'z q' s^c est
eq'litas i d'is ut p'uo; ipetit q' i do nulla i p
fo'm po'im' | ita q'tur q'r pl'es o'cedit eq'le
oppo'i magno et p'uo sup' ~~negatiue~~ p'uatiue
uos q' ut eq'litate i d'is poim^o h; s'n distin'e
no o'cedim^o d' q' diuine sit equales n ppt
una et eand' magnitudine; imo h; sp li q' mag
nitudo nu^o n excedit n' exceditur a magnitudine
alti^o et ita tn dicuntur sic equales dicunt duo mag
et due magnitudines q^{11}oz intelligant equales
f' nu^{ri} p't si addito l' subtracto ab una eaz
et remanebit i equales h; p'z et h^o sic sunt . una et
et una magnitudo . ut d^t vi . de trin . c . ii . dico
g' p' i p'o^e q' f' mod' magnitudo illa esset
n'l minuet sp p'r et fi^o remaneret equales . q'z sp
esset ead' magnitudo p'ris et filii et no e i equalitas
q' nullo p^t tolli . i eq'litas et i' equalitas quod
q^{11} ad q' e q' p'uo i petat i d'is n po^o h; solu
i creatis est apti^{do} ut po'nat ad ma^o et mi^o q'
q^o mo i petat p'uo f' re' ul' solu f' i intellectum
sit i eq'lit^e creat; n a' dicit' p'z; io h; distone
o'cedo equalitas i diuinis p'ut p'uo; i petat n
a' i d'is et i quibo tn e p'uiu q'm ambigui^{cs} idu
cebat | f a' de facili tollit q'z n d' ipsu q'ti^{tas}
equalitas q'z d'at spe b; a'itu p i psu g^o sic et io
q' g' ma^e p scam h; q' equalitas i equalitas altius
g'nis p'se repiri n p^t et p'z h; plene p'z q' si
magnitudo una a'bs q'ua'te repit i aliq bz | quod talis esse equalis … | quod talis
g'nibz assumit^e e repit^e equalitas et p^t apte eis
a'g mo^o q'stituis i do a' si n' e q'tutis e sbu
a'd ad sili^{ues} q'ti^{tas} i' re e p^t i' equalitas repi
ri . et p'^{11} a' ex se ipso p'z q'z cu sit i' una mag
nitudo erit una equalitas n . n . oz q' sp sit a^a
et a^a r'o | f' toi et h' mu'i h'n diu'eru e^o e equalitas
i d'is q d^t q' toi et fi dicit' i una et ead' mag
nitudine n e sile de p'rnitate et filiatione tn q'z sic
r'oner reales est q'z n i d'uinis mu'i r'ones
no'abliu et q' h; manifestat' inferius [¶] Ad p'^{11} ad q' o'i^{us} h; c'o p'ut d'ic' q'ti^{tis} h; c'o
u'r o'misatio; p actu' s equali'^{tas} respic' q'ua
sufficit ad h; q' alia^r sic eq'lia q' unu illoz
n^e excedat alteru n' excedat ab illo . ut v'm et
p'l'is . x . me^a n q'clarum eq'litate p'misatoz
h; p'uo; excess^r et p'uitatis et equales i p'ra
toibz esse sic po^{11} alti d^t eq'le no' re o'misati
~~ue~~ h; q' n' excod^r n^e excedi possunt tn si
nolue d'e ita sic e o'mu'sa'les ad se iuiceem
eo q' una q^{ta} o'p'hend^t et una ex a^{ta} se no
excedit n' tn ex tali o'misatione ocludi p^t q'l
p'z n esse i nfia q'z esse o'mus a'le i sic^{do} n poit
finitate h; mag^o i fi^{ce}. [¶] Ad . ii . ad . q' uba
hui' i serm q'oe parebit . [¶] Ad . iii . ad q' oppo
n'ata sunt h' esse id' n' alteru eoz i sit p'ut e bz a'n
p'l' o'p'r^e nulla equalitas n q' sic eq'liditas q' t'
is' q'z nu'u i g's o'se^z et n e, ipsa i g's o'se^z n h;
q'z magnitudo d'ia f' q' p' d'ic' equales e ipsa
d'ia e'n^a ipsa d'ia n q'z id' e esse q' mag^{us} esse
ut i plib; lo'cis h' a'b . aug^e. tn'o nu' i equ'li
tas potest esse i rbz p'^{11} q' i g^e s'gnitas q'nto
mag^o accedit ad ro'm ul' l'eq^o q' nt . i est
ipsa n q' q' n; o'se [¶] Ad . e . ad q' qui equid
e equale p^t i tellig n a'ple h; tn equalitas i d'is
sit n p una et eand' magnitudine; h; ead' est
magnitudo tn p'z e i re e^o equales d'in . ip
q' n' p' i tellectu i e i equ'li^{ta} po i p^t ut p'z p
h'ta . [¶] Ad . v . ad q' ipsa h; d'ia eo q' ab i t^{ali}
n'ro o'p'hendi n bz p'lib; noibz nomiar et
q' d'e sbu l' ee'n i d'is p'^{11} po' p' de p'titas f' q.
d'e mag^o i p'o equalitas et f' q' sap^e l' bo'itas
i' p'o^z sili ul' n a'r a'r q' i' sit equalitas
exeo q' ab^{ta} tu scit i sba cu sbu ie o'meat

quia perfectionis recipit in huius secundum quod equalitas attenditur per unitatem in ea perfectionis omnium generum consequuntur.

Secundo queritur utrum in divinis sit mutua equalitas. Et videtur quod non quia secundum Augustinum VI de trinitate c. ultimo imago [illegible] si perfecte implet illud cuius est imago ipsa coequatur ei non illud imagini sed filius sit imago patris et perfecta imago ut idem probat Augustinus. Filius equabitur patri non pater filio. Item secundum Augustinum [illegible] de doctrina [illegible] in patre est unitas in filio equalitas in spiritu sancto unitatis equalitatisque concordia [illegible] sed equalitas non est mutua. Item secundum Dionysium [illegible] de divinis nominibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

abeo esse non est ex quo non concluditur pater non esse equale filio sed non adequari filio. Dicimus ergo in diuinis esse inmutuam equalitatem et mutuam similitudinem qua pater genuit filium per quod ergo similes et equales sunt ut dicitur xv de trinitate c. xiiii. Quia diuinis est inmutua adequatio eo quod auctoritas patris non consistit in perfectione pater quod

...

Deinde queritur de hiis que ad equalitatem concurrunt. Et circa hoc duo. primo utrum in diuinis attendatur equalitas in diuinis. secundo de hiis que equalitatem constituunt.

Ad primum sic proceditur ...

ponetur equalitas in diuinis aut nullus [illegible]
in personis est quia nec alterum aut precedit eternitate
aut excedit in magnitudine aut superat potesta-
te. Et quia tamen equalitas est in diuinis non nulla differ-
entia nulla in equalitas nec dissimilitudo. Augustinus
in sermone vi. de trinitate i. quia equalitas commendat ait quod
in illa summa trinitate tantum est una quantum tres simul
nec sunt due quam una et in se infinita sunt. in
et singula sunt in singulis et omnia in singulis et
singula in omnibus et unum omnia. [Q]uod probat quod non est
similis de persona eternitatis id est de persona diuina
quod continet totam perfectionem capere non potest. Ideo omnia
perfectio est [illegible] congregata ex multis perfectionibus
dissimilibus. Ita quod perfectio unius non contineat totali-
ter. Sed quia aliqua diuina persona totam perfectionem complecti-
tur ideo ad eam perfectionem pertinet non quod persona perfectionis sit
in maior persona tertia sed quod tota perfectio sit in qualibet.
[N]ota secundum quod filius dicitur uirtus patris non quod pater non
sit uirtus immo pater et filius sunt una uirtus.
Unde Augustinus vi. de trinitate capitulo iii. hic exponit
ait. Ideo pater ut est et [illegible] dicitur [illegible] de patre uir-
tus et sapientia ipse uirtus et sapientia est sicut lumen de
patre lumine. Ideo qui credebat quod si filius uirtus esset
uirtutis patris quod pater non esset uirtus. Vel dicendum pos-
sumus quod filius dicitur uirtus patris non quod pater non sit
uirtus uel quod [illegible] uel sicut [illegible] a filio in uirtute
quia omnia opera et eadem et similiter faciunt et pater et filius sed
quod filius a patre accepit quod operetur omnia opera
que a filio procedunt ut procedunt ab ipso dicuntur et
procedere a patre. Vel quia pater dicitur omnia per filium operari ideo
filius dicitur uirtus patris in quo [illegible] ad [illegible]
patrem et filium non designat minoritatem uel ma-
ioritatem sed originem. [A]d istam autem dicendum quod quod operari
per alium est duplex uel sicut [illegible] est tactum uel quod per illam
mediatorum suppositorum et sic pater operatur per filium
uel quod dicitur mediatorum uirtutis et sic pater non operatur
per ipsum. Et quia isto modo in [illegible] et illum [illegible]
operatur non est equalitas in uirtute ideo [illegible] non concludit.

[P]ostea queritur de hiis que ad equalitatem concurrunt
secundum se. Et hec sunt tria: eternitas, magnitudo
et potestas. Sed de primo queruntur in secundo [illegible] quod secundum
de aliis duobus queritur [illegible] primo queritur duo.
[P]rimo utrum eternitas differat ab aliis mensuris.
Secundo utrum eternitas differat ab aliis [illegible].

[A]d primum sic proceditur. Videtur quod eternitas ab aliis
mensuris non differat quia si aliqua differentia est, est illa
quam assignat [illegible] quia eternitas caret principio et fine, tempus
[illegible] principium [illegible] et finem, euum [illegible] sed non finem. Sed hec
de ratione [illegible] quod incepit potuit non esse ab eter-
no [illegible] sed est [illegible] temporis per se temporale
[illegible] non differt ab eterno. Sed secundum [illegible] et finitas
dicuntur. Sed [illegible] patent non sunt [illegible]
[illegible] philosophum v. ethicorum simpliciter [illegible]
tempore ab eternitate non differt. Sed si non differt a tempore

eternitas [illegible] differt [illegible]
[illegible] Preterea si est differentia inter eternitatem [illegible] mensuras [illegible]
esse [illegible] et [illegible] quia quod facit eternitatem esse
magis [illegible] sed ex hoc non [illegible]
quia sicut mensura corporum [illegible] non est corporalis ita mensura succes-
sionum non oportet esse successiuum. Potius [illegible] incorruptibilia
eternitatem mensuram quod mensura corporalium non sit corporalis.
[illegible] quia [illegible] corpus [illegible] in tempore [illegible]
[illegible] [illegible] tempore corpora per [illegible] corpora per [illegible]
[illegible] esse [illegible] per [illegible] esse corporum [illegible]
[illegible] quod [illegible] tempore cessante non [illegible]
mensure corporalium esse incorporale [illegible]
[illegible] stans [illegible] permanens.
[illegible] esse [illegible] indiuisibile [illegible]
in [illegible] mensura [illegible] mensura est eternitas [illegible]
[illegible] de diuinis nominibus dicit quod eternitas mensurat esse [illegible]
[illegible] omnia [illegible] in mensura et [illegible] una [illegible]
[illegible] eternitas que mensurat esse [illegible]
eternitatis ab aliis mensuris [illegible] ipsum non sit mensura
[illegible] [U]t [illegible] primum [illegible] que continet tempore
tempus mensurat [illegible] que continet eternitatem [illegible]
[illegible] ab eternitate continetur [illegible] eternitate
mensurat. [C]ontingit [illegible] est quia tempus [illegible] ut
in [illegible] est in [illegible] eternitas est in ipso deo. Sed quod [illegible]
[illegible] motum uel mobile [illegible] esse idem cum eo quod [illegible]
est [illegible] et quod est idem quod ipse deus cum sit deus [illegible]
[illegible] [illegible] tempore [illegible] eternitas non erunt
idem. Sed [illegible] dicitur ad se [illegible] medium
quod participat [illegible] abutur [illegible] differt [illegible]
[illegible] sit [illegible] eternitas et tempus [illegible] [illegible]
principales ab utroque mensura distabit [illegible] in [illegible]
mensure [illegible] se differt. [P]reterea [illegible] quod [illegible] dicitur
eternitas [illegible] aliis mensuris differre quia [illegible]
[illegible] mensura [illegible] genere mensurato [illegible]
[illegible] mensurata dicuntur [illegible] differunt [illegible]
[illegible] permanentium per se [illegible] mensura una [illegible]
eternitas que permanentia mensurat non erit idem quod
tempus quod est mensura successionis. Immo si nolumus
[illegible] loqui sic dicta mensura [illegible] mensurata dif-
ferunt. Eternitas in infinitum ab omni [illegible]
distabit. [illegible] cum eternitas sit mensura soli[us] [illegible]
quod [illegible] de eternitate loquitur [illegible] ab eternitate mensura
[illegible] in infinitum distat ab omni [illegible] eternitas [illegible]
[illegible] mensura distabit [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] non quod eternitas mensurat esse non
[illegible] esse [illegible] duo [illegible] sunt [illegible] in
mensurato eternitatis [illegible] sit esse et quod sit [illegible]
[illegible] [illegible] x. de diuinis nominibus dicit [illegible] sine
eternitate [illegible] esse in [illegible]. Sed [illegible]
dicitur aliquid [illegible] esse [illegible] esse accipere eterni-
[illegible] [illegible] nomine eternitatis [illegible]
[illegible] quod sit [illegible] eternitas [illegible]
[illegible] esse [illegible] [illegible] motum [illegible]
et idem ab eodem dicto [illegible] per [illegible] tempore mensurat

motum, et eternitas esse. Ex eo autem quod mensuratum aeviternitate est esse non quidem [illegible], sed extrinsecus, differt autem mensura creaturarum spiritualium. [illegible] nec [illegible] successiva mensura [illegible] ad esse eo quod eorum esse invariabile [illegible] non [illegible] tamen esse eorum non est extrinsecus et [illegible] mensurarum medium successionis et motuum. Aliud est tempus quod mensurat contraria [illegible] consequenter eius motus [illegible] huius in mensura esse creaturarum et hoc mensura est creaturarum spiritualium et esse increatum et hoc est mensura divini [illegible] appellatur eternitas. Mensura creaturarum spiritualium propter vocabulorum penuriam dicitur eviternitas. Et dico propter vocabulorum penuriam quia ut dicitur eviternitas in greco idem est quod eternitas in latino. Proprio tamen nomine hec mensura participata eternitas dici posset. Propter quod eternitatem diffinit aliquis quod mensurat esse et tempus motum. Diffinitur participata eternitas quod esse quod mensurat est extrinsecus. Quod vero est increatum [illegible] prius dictam [illegible] eius eternitas [illegible] nam esse quale est de se dicitur quod permanens. Motus autem est de genere successionum. Ex eo igitur quod eternitas mensurat esse et tempus motum, tempus erit mensura successiva, eternitas permanens. Ex ista differentia sequitur alia, quia in omni successione est accipere prius et posterius; in eternitate non est accipere prius et posterius, sed est accipere nunc. Igitur tempus habebit [illegible] nunc [illegible] Philosophus in quarto Physicorum describit quod est numerus motus secundum prius et posterius in motu [illegible] ab anima numerata dicitur tempus ut [illegible] dicitur. [illegible] tempus de se numerus [illegible] motus quia ipsa prius et posterius ut sunt numerata ab anima quod discretum dicitur, sed quod continuitatem habet [illegible] quia fundatur in continuo ut in motu, quod est quod continuum non ratione sui sed ratione magnitudinis. Unde Philosophus ait quod tempus habet continuitatem a motu et motus a magnitudine. Eternitas autem non habet nunc [illegible] cum esse eius [illegible] est mensura sit quod indivisibile prius et posterius [illegible] ex ista [illegible] nam si tempus habet [illegible] non [illegible] nunc sed numerati, ut plane [illegible] declarat [illegible] quod dicit quod prius et posterius in motu ut sunt numerata ab anima [illegible] tempus [illegible] ad esse talium faciat anima [illegible] quod ad esse temporis faciat anima [illegible] declarat. Nam cum tempus habeat [illegible] numerati [illegible] non sit [illegible] actu numeratum nisi sit anima actu numerans [illegible] esse possibile possit hoc tempus absque anima [illegible] tamen absque anima [illegible] cum motus sit [illegible] prius et posterius non sunt [illegible] actu [illegible] non [illegible] esset anima [illegible] tempus possibile esset eo quod talia [illegible] numerari possent actu [illegible] non esset [illegible] est [illegible] quam possibile est ut motus sit absque eo quod anima sit [illegible] prius et posterius sunt in eo numerata in potentia est tempus in potentia [illegible] numerata in actu tempus est in actu [illegible] anima sit [illegible] non sit [illegible] ad esse eternitatis non facit anima [illegible] non habet [illegible] nunc numerati [illegible] ex parte adipsius habet

aliquid [illegible] nunc [illegible] quod eternitas mensurat esse et tempus motum [illegible] ipsa [illegible] differentia nam tempus est quid successivum [illegible] nunc [illegible] ad esse [illegible] eternitas est quid permanens [illegible] ad esse non facit anima. Ex eo autem quod eternitas mensurat esse extrinsecus [illegible] participata eternitas [illegible] eviternitatem [illegible] ab equo differt nam nos distinguimus mensuras ut mensurata distinguuntur. Dicitur autem quod eternitas mensurat [illegible] esse [illegible] perfecte et secundum se totum [illegible] spiritualis non [illegible] secundum se totum existit [illegible] colligitur ex dicta [illegible] nam quod habet esse [illegible] participatum [illegible] non est ipsum esse [illegible] principium [illegible] ipsum esse [illegible] faciat ipsum actu esse [illegible] creatura quod habet esse participatum [illegible] non habet esse [illegible] non [illegible] quia [illegible] esse cum [illegible] non sit suum esse eo quod esse participat [illegible] quod est ipsum esse quod ipsa non est [illegible] secundum se totam nulla creatura existit [illegible] non est ipsum esse [illegible] creatura [illegible] quod [illegible] non [illegible] ad esse [illegible] ipsum esse [illegible] est ipsa bonitas [illegible] bonum quod non est [illegible] Ex eo igitur quod eviternitas est mensura creaturarum spiritualium [illegible] mensurat ea que non habent esse [illegible] perfecte [illegible] secundum se totam [illegible] aliorum differt [illegible] existit eternitas est [illegible] accipiatur [illegible] esse [illegible] perfecte et secundum se totum [illegible] vult [illegible] de divinis nominibus [illegible] perfectorum designare [illegible] ipsum [illegible] perfectum [illegible] perfectissimum [illegible] perfectio ex esse [illegible] perfecte et secundum se totum est [illegible] secundum se totum [illegible] eternitate esse [illegible]

[illegible] quod illa differentia assignata non est sufficiens. [illegible] sustinere nolumus dicere possumus quod necesse est omnia [illegible] esse et desinere [illegible] omnia [illegible] excepto deo [illegible] cum nulla creatura sit suum esse [illegible] intelligi non esse [illegible] desinere esse. Solutio [illegible] quod est ipsum esse [illegible] non potest intelligi non esse [illegible] ex eo quod [illegible] significatum nominis eius [illegible] tangit Anselmus [illegible] Monologion [illegible] quod [illegible] omnia [illegible] fine non habebunt [illegible] illa [illegible] esse possunt [illegible] nullo modo [illegible] si illa [illegible] illa [illegible] cogitari possunt [illegible] fine [illegible] omnia [illegible] esse eo quod [illegible] omnia habent esse [illegible] solus [illegible] intelligi non esse. [illegible] non [illegible] eo quod [illegible] non habet esse [illegible] desinere esse [illegible] esse ut patebit [illegible] cum [illegible] disputabitur. Sed dato quod non possent [illegible] esse [illegible] desinere non valet [illegible]

Tria sunt genera mensurarum

[illegible]

Sed ipsa prius et posterius

Suscipit

[illegible] differentia [illegible]

non est corporalis. ergo mensura successionis non est succes-
siva. Ideo dico quod cum mensura ad mensuratum habeat depen-
dentiam secundum rationem, ad id tamen in quo existit habet depen-
dentiam realem. Tempus autem quia ut in subiecto est in motu primi mobilis
non solum continet alios motus quos ad invicem
est et deserviens ad suas operationes tamquam ad mensuratum
secundum rationem conducit. primus motus igitur fuit datus ut in
subiecto. tempus motus primi mobilis est successivum
ut certi motus. Sed secundum ponentes philosophos non in exemplum
designatur tempus erit quod successivum dato quod ea
tenet sicut in suo subiecto esse tempus sed per solo adventu.
Ad quartum dico quod licet esse temporale non esse est non
per mensuram temporis tamen ut est variatio continua
tempore mensuratur. nam tempus non solum mensurat motum
sed et quietem ut dicitur in iiii physicorum. tempus non est quantum
propria mensura sed quia res habent esse distinctum
cum in se distinguuntur temporalia ab aliis. quia habent
esse in fluxu et variabile. et ideo esse absolute
super non oportet eis mensurari tempore. sed cum quod esse eorum
variationi continue tempore mensuratur. Ad v.
dico quod non sufficit convenire aliqua in mensura ut illa
mensura ipse mensuretur sed requiritur quod diversis
ad extremorum quandam analogiam mensuratorum conveniant. eo quod
semper in sua est analogia mensurata ut dicitur x methaphysice
et quodlibet mensuratur minimo quodam primo sui generis.
ut dicitur iiii physicorum tempus mensura omnium temporalium
dicitur et secundum aliquam adaptationem est tempus non eternitatis. ideo non
habet in eternum bene dicatur cum omnis mensuratio
reducatur ad unam quam omnibus excellentem. quod tempus et
evum ad eternum reducuntur sed non quod sit ipsa eternitas.
Secundo queritur utrum eternitas differat ab aliis ut ab
evo. et videtur quod non quia cum in parabilia sunt sibi totum
toti congruit. et duo inparabilia sunt unum inparabile.
sed cum evum tempus eternitas evum sunt similia. quod communiter
unum est et omnia ergo erunt unum evum. Item mensura
dicitur secundum rationem mensuratorum. sed ipse deus ut probatur
mensuratur evo tempore. ergo evum eternum quod dicitur mensura
divina erit idem cum evo et tempore quod est mensura eius.
quod deus mensuretur evo et tempore. patet quod quia evo
et tempore mensurantur quibus deus est. unde eadem ratione et secundum
quod deus est ipsum evum et quod sed per tunc sunt
tempus et tempus. Ergo etc. In contrarium est quod mensure
quia se distinguunt ut mensurata. sed deus quia eternitas
ut habetur est differt ab omni alia mensura. ergo eternitas et evum differunt.
Ad hoc dico ut evum et tempus. Ad videndum quod mensure sit
similis comparatio evi et eternitatis ad eternitatem sicut
nunc temporis ad tempus. Et sicut quod sicut quia nunc temporis non
tempus. ita nunc eternitatis non est eternitas cum sit unum
et breve dicitur quod nunc stans facit eternitatem. nunc fluens
tempus. Ideo nunc temporis ad tempus comparatur sicut
indivisibile ad divisibile. sed quod nunc eternitatis ad eternitatem
ut comparatur. nam eternitas secundum modum divi-
sibilitatis describitur. Unde boetius in libro de consolatione: eternitas est inter-
minabilis vite tota simul et perfecta possessio. Sed cum collecta de omnibus
quomodo sit omnino que non tunc etc. eternitatis.
Quintum est quod eternitas est ipse deus. unde augustinus
xv de trinitate capitulo v: ipsa tamen eternitas est immu-
tabilis deus. Item nunc eternitatis id quod ipse deus est. quia
cum sit simplex uniter in eo quod est ipse. Et eiusdem non
sit cum sicut ipsi non opportet ad se ipsum sicut divisibile
ad indivisibile et magis est idem. ergo nunc eternitatis non est eternitas
non comparatur ad eam ut indivisibile ad divisibile. sed erit idem
realiter quod eternitas. Secundo dico quod quia sanguinem?
eternitate ab aliis mensuris differre eo quod deus ab
aliis entibus differebat mensura magis debemus ar-
guere nunc eternitatis ab aliis nunc esse distinctum eo
quod deus est ab aliis entibus separatus et solus non contentus.
nam licet secundum rationem sua dicta sit idem quod suum esse secundum rationem tamen
differt eo quod deus non in potentia nobis in perfectis ut pote
aliqua divisa in creaturis rebus distinguuntur realiter. et quia idem
different ratione. tamen semper nunc mensurat suam rem. unde
primo in iiii physicorum nunc temporis mensurat suam rei
mobilis. tempus autem mensurat motum. quia motus est consequentia
et quod denominat mobile secundum suam mensuram nunc temporis.
sed sicut mobile denominatur a motu sic eternitas
denominatur ab esse. eternum igitur et eternitas que sua
mensura sunt mensuratum mensurantibus secundum existentiam sicut
quod mensurat motum nunc quod eternitatis. tunc enim ipsius
sibi existentiam comprehendet sicut nunc tempus suum
mobilem mensurat. Ipse ergo idem ipsa nunc mensuram
accipietur dicta sed suam eternitatem quam mensurat. licet ipse
non mensuris accipientur sed quia actus mensuratorum
sibi comprehendetur. Dicendum ergo nunc eternitatis ab aliis
nunc differre. sicut sua dicta ab aliis sibi mensuris
distinguitur. eternitatis nunc absolute mensure esse dis-
tinctum. prout est divinum ab esse participato in mo-
tum differt. Illis quod alia solo per essentiam sunt. quia
sicut est et sic eodem modo competit nunc eternitatis
ad eternitatem sicut nunc aliarum mensurarum ad suas
mensuras. Ideo nunc quod nunc mensure non solum habent comparati-
onem ad suam mensuram sed etiam ad divisa ipsarum. nam non
solum mobile mensuratur nunc temporis sed etiam
tempore aliquo modo nunc temporis mensuratur. unde in iiii
physicorum et in istis mensuratur tempus sed quia habet similitudinem
cum continuo. Ergo possumus distinguere et nunc
nunc ab aliis comparando ipsum ad divisa eius ut
dicitur comparatur nunc temporis ad eternitatem et videtur
ab aliis distinguere. nam nunc eternitatis eternitati
equatur et non comparatur secundum aliam mensuram et nunc
ab ipsa non est distinctum. et nunc. nunc mensure non est
omni mensura divisibile ut quod tempus comparetur dicto nunc
temporis tempora non esse. sicut non punctus linee. sed
esse dicitur sicut ita simplex et indivisibile sicut dicta eius
eternitas nunc eternitatis extensionem sive non
patitur. Secundo nunc eternitatis aliam mensuram ab eternitate
secundum non comparatur. unde quod alie rei gaudeant
in se plurime dicit quod eternitas tum sunt
divise secundum quam unam non existit. etc.

reducitur ad unam primam cui omnis mensura et omnes secundum quandam adaptationem
nunc
vide

et act' diuisi q' ad successionem extrinseca ad
n. eq'li. comparant'. p'. u. unu' et id' in figura un
cia. albo. et ulna. ut s' q. g'ne mensurabit uncia
q' pot' ni ulna i pedibz. s' q' coloratu albo.
s' q' extensu brachio l' ulna. pl'ificit' aut'
multitudine unu' rei. eo q' i una re q'ntitatis. q'
loz et q'ntitas n' sit id. unu et pl'is d'r. y. met'
q' n' spe' una in sa oim. h' aliu' pl'es eo
q' una re' diuidun' p' q'ntitatem et for'm sub p'sona
et q'litate. Iudo a' oia sit id q' ipsm ee. q'
n' e' i q' magnitu ee aut sapiete ee a' bo
ee. s; sit ipm ee ut p' lib' de causis vbs de
rin. ca. vi. Illa g' mensura q' mensurat ee diui
sump'. mensurabit sm bonu ee et sapiete ee
et alia h'. Ibo diuisi fiuit' i in se i eod' eo q' e
q' e get' p'us e q' i naria le. opari a' q' e
act' sui' ngriatoz succipit. io angl'is q'
s' ee in sar' eno eo q' i suo ee narietate
n' ht. s' affectu' in sar' tpz. q' i eo e' affo
nu' narietatis. s; i cultu' d'inu et a' d'ina opa
q' i teriore in n' cu' seuit sit do eternita et
abeee dio n' differunt ... ut n' gm opa
ciat' secu' tpe eo q' ee q' in sar' eo eno
secu' o palciat' operacio abeee distincte. nunc
tm eternitatis i eo e' s' mensura alia mensura du
ronis secu' n' operatio. r' sit nunc eternitatis
id realit' q' eternitas. q; ee s; n' e a' q' illa
est. s'm hac tres comparationes nunc eternitatis
aunc eiu. et nunc tpis d'r differre q; s' ulterius
operatio differt ab ut' li e. u. co'e c' h; aute
q' illa n' sit sui' ee sz mo' le e sui' mot'
ipse q' nunc eui n' n' e eni et nunc tpis n' e tpe.
ipsa differt nunc eternitatis aunc eui. narietas
act' sic tpali p' metiri tpe. q; q' sp' q'
istic i tpali narratio p' ee coniuncta ipse q'
alia mensura duronis i' nd poss' in' n' tm ois
acto i illa spuali exsis mensurat' eo eno q;
it' ee' illa acto e' i momento eternitatis et
ie' c' illa et acto sit i momento tpis q' c nunc
i' e' illa q' i momento eternitatis et acto i momento
tpis et q' e spuali illa q' h q' ad ee mensurat'
eno. q' adoperari mensurat' tpe. n' g' q' uno
eu' ee; a' duro; abeuo excludit' sic nunc
eternitatis duro; q' n' sit eternitas secu' nd
parti. ipse operato; differt nunc eternitatis
aunc tpis. q; nunc tpis n' eq' tpi cu' tpe
sit q' disible nunc q' i disible. h' nunc eternitatis eternitati
coexistit q; utraq; q' i disible existit. p; q' q'
nunc eternitatis ab aliis differt. i g' li... Ad p'm d'
q' si pl'a i pti' cu' sit sil' sunt unu i pti'le
li e q; illa q' i pti'la sunt e' d'e ronis. io h' duo
i stancia tpis n' posset ee sil' u' sit unu i stans.
nunc tm eternitatis cu' aliis nunc p' ee sil' abs
eo q' sit unu cu' ill' ipse diuisit ronis q' ht

ad illa. Ad s'd q' s' n' q'at' e' q' n' e' tpe
tpz in sar' ut d' in p' phic. ita n' q'ta e
q' e nunc tpis mensurat' ipso nunc. cui' g' i nunc
tpis diam' n' e d' n' ht q' nunc tpis m'
suret' d' h' q' sit q' e nunc tpis. Ad id
q' ulei q' unitate eod' m' operat' i nunc eternitatis
ad eternitate ut nunc tpis ad tpe. p; q' n'
et m'od' d' ui h' c' declarat'. Ad p'm d' q' nunc
eternitatis s' compat' ad eternitatem sic illa d' opat'
ad sui' ee et q; s' mod' i' tellu di sp' ee i intel
emanare abeterno. ipse h' dein e' nunc stat'
fac' eternitatis uq' realit' sit ea' ei'. Ad s'd
q' eternitas noiat' ac si ei operet' d'o.
n' q' ipsa i se sit diuisibl'. h' q' d' mensura diuisi
bl'es eternitate i ipsa co'p'hendi nutur.

Deinde que' de magnit' le nunc i diuisi
magnitudo. et sic q' nd. q' magnitudo
did' c' i ... eo q' exodone magnitudis
fit additio ad unu' ut pl'is ul't. r'. phic.
s; ubi ... ... u' i reb; mensurabz. q' ea a' st'
ineaui' oi ... de oi ... et extendat se o sida
co ei' ad illas separatis n' n' i reb; mensurab'il' q' dicat
et ... et magnitudo i reb; i mensurab'il' i
uari n' potie. s' d' e sume i nunc g' o et
... magnu' oppo' p' uo ut multu' pauco.
s; u' e aliq' multitudo q' n' sit paucitas. g'
n' e aliq' magnitudo q' n' sit puitas s' g' ide'
magnitudo i' e' p'uitas q' e i de cu' p'uitas
uideat' i p'poto' p'tate. Ad id sic de oi nuo
o sidat arismetic'. ita de oi magnitudie
n' o s'd geomet'. h' de i tellig' eccl's geomet'
o s'd ... n' p' tu' sit e'ter p' o'em mensurabile
et intelligibile ut d' i ph' . viii . meta' ubi s'
a' ~~methaf~~ mathematic' abstrahit a
n' i telligib' h' a ubi hat a'stp' h'. n' g' de
aliq' illa separata o sidabit geomet' et ut
magnitudo. ee q' ille ut se extende o si
dito ei' i illa illa separata reperiet'. Ad s'd
aliq' magnitudo reperit' i d'is h' e mag'
tudo uirtutis. s; uirt' e ulti'u de po
nt ul' pl'is i p'. ee. et m'. q' ut ulterius po;
potu' i infinito. ut te d' act' uirtuos qui
nd pot' po' se extende ult' actu' illu' ut
i de po' ex' h' d' numq' tot fac' q' n' p' sit
pl'a effice' et maiora. g' o ulla acto sua
est uirtuosa n' g' i eo erit magnitudo
uirtutis. In oi' e' aug'. vi. de trin. ca. ii.
q' agat d'm ee magnu' et ee ipsa magn
tudine. vi. de trin. ca. x. d' q' d' e' ma
gnu' magnitudine q' ipse e. g' ... Ad s'd
q' sic magnu' opponit' p'uo. s' multu'
pauco. et sic id' e magnu' et p'uu' d'ui
sic respectibus. s' id' e multu' et paucu'
et id ex multa ... pauca ... declarare potuit

magnitudine et pluralitate eo quod licet unum se habeat ut scibile ideo est quod multitudo et similiter plures non multitudo opponitur pauco secundum quod unum quod est principium numeri et opponitur uni quod convertitur cum ente quia multitudo opponitur pauco hic dicitur multitudo non simpliciter plura sed secundum excedentem et secundum istum modum in plurali tantum est multum quia paucum non est ad quod magnitudo sit excessa ut dicit philosophus x metaphysice [illegible]. In ista multitudo et paucum opponuntur relative relatione scilicet secundum esse quia excedens et excessum que in predicamento [illegible] multo et pauco non differunt quam absolutum. Sed quod relative prout quod multitudo opponitur uni quod est principium numeri secundum multitudo non est ad quod mensuratur quia unitas est mensura omnis numeri ut dicitur x metaphysice. Habemus ergo quod talis multitudo et suum oppositum opponuntur sicut mensura et mensuratum. Mensura autem et mensuratum licet relationem importent differunt ut excedens et excessum sive duplum ad suum multiplex opponuntur relative [illegible] quo ad realem innexionem [illegible] ut dicitur v metaphysice. Habemus ergo quod scibile et mensuratum non secundum opponuntur quia licet mensuratum dependeat a mensura, mensura tamen dependet a mensurato secundum modum intelligendi. Unde oppositio inter mensuram et mensuratum est sicut inter scibile et scientiam, ut dicitur quinto. Habemus ergo quod opponuntur secundum multitudo et unum quod est principium numeri relative ut multum et paucum sed non eodem modo, quia multum et paucum opponuntur relative relatione secundum esse et dicunt quo ad realem inter extremos. Sed multitudo prout opponitur uni quod est principium numeri opponitur relative relatione secundum dici et non dicunt quo ad realem inter extremos. Sed prout multitudo opponitur uni quod convertitur cum ente, unum quod convertitur cum ente dicitur quod privative eo quod indivisionem importat; multitudo autem secundum oppositum importans divisionem in privatione et opponitur uni ut privatio et habitus. Sed secundum apparet quod de multitudine triplici loqui possumus secundum triplicem acceptionem multitudinis, dicimus quod una est relativa et secundum esse est in predicamento relationis [illegible] in predicamento et aliquid relationem secundum dici includit [illegible] est in predicamento quantitatis et est multitudo non est in genere sed ex genere. Unde cum non sit relativum relatione secundum esse non sit nec in predicamento relationis multitudo ut opponitur pauco in predicamento relationis est. Sed ea que relationem secundum dici important secundum rei veritatem sunt in aliis generibus, et ideo quia scientia est relativum secundum dici secundum rei veritatem est in predicamento qualitatis, sic quia multitudo ut dicitur numerus vel quod oppositum uni quod est principium numeri quia relationem secundum dici importat secundum rei veritatem non erit in predicamento relationis sed in predicamento quantitatis, sicut unitas cum sit accepta multitudo sic idem quod unus. Sed multitudo prout opponitur uni quod convertitur cum ente, quia tale privatum circuit omne genus, multitudo sic accepta reperitur in omni genere et non determinatur ad aliquod genus. [illegible] tres modos accipiendi multitudinem innuit philosophus x metaphysice ubi dicit multitudinem opponi pauco relative sicut excedens et sic excessum, opponi uni sicut scibile et scientiam, et opponi uni sicut privatio et habitus.

non tamen eodem modo relationem quia excedens et excessum

quod si intelligere eius habere volumus unum est oppositum multitudini scilicet scibile est unum quod est principium numeri. Unum autem est oppositum ut habitus privationi est unum quod cum ente convertitur, et hic habemus modos accipiendi multitudinem: primo modo ut est in predicamento relationis, quarto ut est in predicamento quantitatis, tertio ut circuit omne genus. Sic magnitudo habemus modos accipiendi: primo ut est in predicamento relationis et sic magnum opponitur parvo et sic non magnum importat magnitudinem sed excedentem. Sic magnum dicitur relatione ut sic excessum fundatum in magnitudine simpliciter, et quantum ad istam acceptionem ait philosophus quod magnum et parvum non sunt in predicamento quantitatis sed relationis. Secundo magnitudo est in predicamento quantitatis et sic magnitudo idem sonat quod quantitas continua, sicut multitudo ut erat in predicamento quantitatis erat discreta. Tertio modo magnum reperitur in omni genere et sic magnitudo dicitur esse idem quod perfectio [illegible] ut accipiatur modo quantitatum per extendere ad omnem modum gradum et ad esse [illegible] ad ipsum ut dicitur [illegible] in tensionem et remissionem, non solum ut stat pro multitudine molis et non accepto in quantitate omnis forme aliquo modo [illegible] aliquem modum quantitatis eo quod multa [illegible] ad aliquem modum perfectionis, et hoc est quod dicit augustinus vi de trinitate. Unde in quantum mole magna sunt per virtutis perfectionem in se continent et accedunt ad [illegible] bonitatis magna esse dicuntur, et secundum istum modum loquitur augustinus vi de trinitate [illegible] ait: in hiis que non mole magna sunt hoc est maius quod est melius. Ex hiis apparet quomodo id quod est in [illegible] multum exponitur [illegible] sic senarius est multum respectu quaternarii et paucum respectu octonarii [illegible] multum simpliciter et absolute est paucum in respectu, sic dicimus quod est multitudo simpliciter et absolute eo quod omnis numerus est multitudo [illegible] est tamen paucum in respectu eo quod ab omni numero superatur. Cum ergo queritur utrum in deo sit magnitudo, dicendum quod [illegible] de magnitudine que est in predicamento relationis concedere possumus in deo esse talem magnitudinem eo quod sua bonitate omnia sic excellit et superat. Sed si loquimur de magnitudine prout est in predicamento quantitatis, cum talis magnitudo dicatur [illegible] quantitas continua que [illegible] in deo repugnat, deo non est talis magnitudo nisi metaphorice. Si autem loquimur de magnitudine ut est gradus, cum in eo consequetur perfectionem omnium generum, non solum est in eo magnitudo sed magnitudo maxima et infinita. Unde cum talis magnitudo ex bonitate rei sumatur, unde debet esse maius quod est melius, cum deo competit infinita bonitas magnitudo eius erit infinita. ¶ Illud vero [illegible] quod magnitudo illa cum deo nullum sit additum [illegible] est magnitudo [illegible] in genere quantitatis et de talibus [illegible] quod non est [illegible] ad hoc dicendum quod licet distinguatur magnitudo et similiter et multitudo non possit esse magnum et parvum sed multum et paucum [illegible] in sui excessu multitudinis [illegible] in sui excessu magnitudinis, quia multitudo in [illegible] non habet statum, sed in [illegible] statum habet. Unde non potest [illegible] magnum minus esse

p. q̄m posset accipi maior. p̄t tn̄ accipi ita
pu° q̄ n̄ reperit minor ut dualitas. x nō kn̄ sic
a's mis ita mlt° q' nō sit pauc° r° alic° ē m̄
aliq's ita pauc° q' n̄ ē mlt° ad aliq̄ mag°
q' h̄t mod' q̄tiū q̄ p̄ aug̃m̄tū h̄t statū sīu
diom n̄. q̄ q̄ti' ē diuisi̇le ī īfinitū. x iō p̄t re
piri q̄ntitas ita mag° q̄ nō ē pua r° alio.
k nō repit' ita pua q̄ nō possit ēē mag°
ad aliq̄ p̄ q. tō p̄ plis it° p̄ b ie. g° n̄ ualz
si dr ē magn° ul magn̄do q̄ sit pu° ul
puitas h̄ q̄lsq ualet. ul possum° dr̄e p̄ do.
q̄ dr dr̄ puus eo q̄ puū h̄t rōz pui x sba
x penetratum. vn̄ puū q̄ dedo .i. dr̄ ut dē. ix. de
di. uo. ē sui q̄titē sui mo n̄ ualēs tenui si
tio sui diffinitōe q̄ lxcalinū q̄m ismaī īop
bensi̇le. Id tnū dr q̄ magn̄do de q̄ q̄sidat
geomet' ē in ggnu° q̄a q̄ ī ca nō pō. Ad
.iiii. dr q̄ ur dr̄ poni p° ī ulrīa roe p̄ tō
mf. x p̄ n̄ p̄gō opar p̄tcm̄ apō cāq n̄ q̄
pō ī inkaō. iō descbit q̄ ē ultī de pō. s; dr
p̄tea sūt op̄a nō obstante p. q̄ p̄t p̄ō uic̄ ma
iora p̄ducit. tamen in sequenti lectiōe pa
tebit plenius quomodo est uirtus.

Utrō quē inf. ma p̄ sit ī q. x uī q̄ n̄.
q̄ i° q̄ ē ī q ē simplici° eo ī q° existit. iō
dr p̄ sin saupli° ī oib; repit°. s; mag° p̄ n̄ ē
simpli° q. g° p̄ g n̄ ī se. Ps. sapie ē ī fi° x fili° ip̄e.
g° p̄ erit ī se ip̄o. nā ubi nalr. r̄ ita ē ī aq̄ x aq̄
ī aē g° r̄ ita ē ī aere. s; si p̄ ē est ī se ip̄o r ē
p se x pa°. p se nō. q̄ ut p̄bat pls. uis. p̄hic
ul ē ī se ip̄o p se n° p q° ē p̄ ī se. q̄ ēē ī se p
a° ut ī eod. uis. oīn dr ēē ē. ī se p p̄ te p̄ē n̄
h̄t p̄tē g° x c. Ps. q̄ ē ap aug̃ n̄ ē ī illo q̄ g.
ē. vn̄ iō q' ē ap aliū hoiez n̄ ē ī illo. s; filius ē
apd p̄rez. ut p̄ 1°. Jo. 1. x ubi erat apd dm̄ g° x c.
Ps. ī uis. p̄hic. accipit. viii. modi ēēndi ī.
x ullo illoz modoz p̄ ē ī filio ut p̄ ī tieu
g° x c. In dr̄m ē q̄ lr̄. Jo. 1. ī p̄n° erat ūbū
q̄ p̄ u modo exponi. id ē q' ī p̄re erat
filius x Jo. xiiii. scbit dm̄ dixisse philippo
ē ī p̄re x p̄ ē ī me ē. Rō dr q̄ plis eod ul
ul negare q̄ a'd ēē ī se sic a'd ēē ī se moui.
q̄ a'd n̄ dr̄ ēē ī se moui p°. s; q̄ una p̄s mot
a°. x p̄ auto totū dr̄ mouē totū. q̄ totū p
una p̄tē mot q̄ se ip̄m i° alti° p̄ris. uō
cōmū° totū moue totū ut dr pls. viii. p̄hic.
q̄ n̄ mde q̄ p̄s q̄ p̄tē mot. tn̄ ui q̄ totū
mot totū n̄ q̄ p̄s p̄tē. x sic ī. viii. p̄bat s;
de motu ita ī q̄rto p̄bat s; de ēē ī. s; q̄ ulz
totū ē ī se ip̄o r̄oe totū. s; si totū ē ī toto sc̄
r̄oe p̄tis. nā dm̄s uinū x amphora s; totū
ēē ī se toto. q̄ totū r̄oe uini ē ī toto r̄oe
amphore. tn̄ n̄ nūs p̄ccede possum° q' totū sit
ī toto r̄oe totiº. q̄ si totū ēēt ī toto r̄oe totiº

ul' si ēēt p se x p° ul' p a°. si p se x p°. sequitur
q̄ q̄cq̄ aliq̄ recipet. recipet i° ī q' ēēt id
s°. nā q̄cq' q' aliq̄ s° q° q̄ b; aliē p° mod'
ī q' sūt id. vn̄ si amphore q̄peteret ēē ī se
ip̄a p° r° q̄ q̄cq' recipet āphora amphora
ēēt. sic q̄ cingl'o q̄ pet' h̄c uēs. p̄ q̄cq' h̄t
uēs ē cingl's. nō n̄. posse dr̄e q' sufficeret
a'd p̄cipe tm̄ amphore. ad h; q' ī āphora
ēēt. dato q' āphora ēēt ī se ip̄a p. sic ad h;
q' a'd sit calid' suffic̄ q' p̄ticipz ī igne. h; ig̃
sit calid° p°. q̄ cū dr̄ ignis ē sūme calī
dus ul' p° calid° i' igs n̄ e stat p a° p̄ti
igne s; h̄t supponi simp̄r. s; h; p̄tis am
phora poneret ēē ī se ip̄a x ut hac amphoa
poneretur. ēē uinū cū g° p̄ suppato sit p̄ uinū
simp̄r n̄ h; ul forte n̄ diffiz ut simplr
x ut ē h̄t q̄sidare i° ei° q' ē ēē ī se ip̄a nō
possem° saluare p̄ui. s; ī amphora x q' a'd
ī ulla exist p̄tis ut ei° s; oportet q' ēēt ip̄a nō
dr p̄ls q' sic s° āphora recipet uinū recipet
ip̄m ī q' uinī ēēt āphora q' n̄ ē itelligibile.
x uersū ul' p̄ actus sic ēē p̄t. q̄ si a'd ē ī alio
p̄ actū sine p a° r° i° q' ē ī eo ē mag' ī me
illi. nā situ ē ī aere q̄ ē ī aq̄. r° aq̄ ē mag
p̄pia x ītima aeri. g° si a'd ēēt ī se ip̄o. q̄
p a° r° sequeret q' s a° ēēt mag' ītimū
rei q̄ s. rei g' q' ī cōnuis n̄ ē itelligibile.
x existis p̄ boib; ut ouz difficilitas quō p°
g' ī sūt. nā cū a'd ē ī a° x id ī a° eod mo
ēēndi. ut q' i° sit ī eo. nā si aer ē ī igne
localr x igs ī celo localr. dr q' aer sit ī
celo localr. x si ēēt possibile q' eod' m ēēndi ī.
aer ēēt ī igne x igs ī aere r° sequeret q'
aer ēēt ī se ip̄o x igs ī se ip̄o. g° cū eod'
mō ēēndi sit. p̄bet magr̄ ī lr̄a auctorite
aug°. ī lib° ii x hylarii. p̄re; ēē ī f° x e°. q̄
p unitatē ēēntie s; q̄ p̄ sit ī se ip̄o x filius
ī se f°. sic g° p̄ ē ī se ip̄o s; n̄ pōt ēē q' ī ma
p̄s p̄ris sit ī a° cū p̄a p̄ris sit simplissima g°
erit q̄ tot' ē ī se toto. s; g° erit ul' p° ul' p
a°. si p° r° filius erunt ī p̄re ē p̄. si p aliud
ut dicat° ēē ī se q̄ ē ī filio r° filius magis
erit ītim° p̄ri q' p̄ s' q' ēē n̄ p̄t. x iō n̄ m°
q' possum° q̄cede q' p̄ s' ī ēē ip̄ unitate ēēn.
Ip̄ li ad ītend' q' p̄hi n̄ potuerūt p̄cipe
unitatē ul abs uini° suppōiti ul duab° rei
suppōiti abs diuisi° n°. x iō scribit' ex p°ge
ē q' si uinū ēēt ī amphora eo q' hūet eād
ui cū āphora q' uinū ēēt āphora. q̄ q̄cq̄
pō unitas n°. q̄ q' pōnit' unitas suppōi
ti. s; sipossz ēē q' uinū uanis distinctū ab
amphora ēēt ei° d' n° cū amphora x ēēt
ip̄a n̄ amphore. r° cū n̄ amphore sic ui
amphora. uinū q' ēēt ip̄a n̄ āphore ēēt;

ī āphora · ⁊ ip̄ hr̄ eē · tn̄ n̄ posse ↄcedē āphorā
ī se ipā eē · q̄ ē iº q̄ ē ī aº sic distictū ab eo ī
q̄ ē · ł āphora sic distīcta ā iūio tn̄ āphoraā se
ipā n̄ distīgr̄ · ita ē ex p̄te iª suo iñ ē ī p̄re
ī filio · ñ ē p̄r ⁊ filiº distincti ip̄ · sic id ī eēt ·
īmo ipā ē p̄r ⁊ fi · g̃ ē eēn̄ p̄ric sit ī p̄re ⁊ filio
sic illa eēn̄ q̄ ē ī p̄re filiº de nccītē erit ī p̄re.
⁊ sic n̄ potim̄ argue p̄ q̄ āphora eēt ī se ip̄
ip̄ h̄ q̄ ūnū q̄ erat n̄ āphore erit ī āphora.
ita n̄ possimus argue q̄ p̄r sit ī se ipo q̄ fi
ē ī p̄re eo q̄ ē ip̄ eēn̄ p̄ris · id ē aī q̄ p̄re
ī se ipo h̄ ē uł pº uł p aº · ꝑtulod q̄ n̄ p
uł p aº · q̄ n̄ ē ī se ipo · q̄ tał moº argu
dēfic̄ ut p̄ent · ut tn̄ meliꝰ pateat ilª
ↄdōis ng̃ q̄ ex eo q̄ filiꝰ ē ī p̄re p̄ris adsim
designāt̄ vnitas ⁊ distictō · vnitas ī eēn̄
distictō ī p̄ł ip̄ li dāu · pº · li · cª · ułc · ōr
ō ince q̄ ī sepabiles ad se ī ince sūt · nō
ↄfusibilē hn̄tes eā q̄ ī ince ē distinctō · ig̃
unitas ⁊ distictō ondr̄ · vn̄ s̄ possim̄ dīe
de rª ī hesione sic de filiº ne dūs nā siliª ⁊
distingūtur ⁊ vnūt · ⁊ id sic filiº dup̄ p̄t ac
capi large ⁊ stricte · stricte aī cū eā distictōe ip̄ar
vnitate ⁊ fi iª ma nł ē sile s̄ ipi · ⁊ n̄ nah · h̄
ē sile bnt ⁊ eoº gº ē sile s̄ ipi · s̄ n̄ nah p̄re
ī fiº ⁊ eoº · gº p̄r ē ī se ipo h̄ extēdo n̄ filiūs
f q̄ dīsoº · ip · de · ų di · no · ↄcedit ad eē siles
possem̄ ↄcedē p̄rē ī se ipo h̄ q̄ ē ā se ipo dis
tinct · s; q̄ ē s̄ ipi id̄ sic filiº tēt ad se ip̄
n̄ ē tōe distictōis h̄ vnitª · si aī quē quo eēn̄di
ī p̄r sit ī fiº ł p̄ s̄ ī sic · ad q̄ p̄ s̄ ī eē r p̄t
ōndi · pº tōe vnitªs eēn̄ ⁊ ult̄m mod sūt ma
gri ī lra ancte aug̃ · ābrº · ⁊ hyl · vnde
aug̃ de fide ad petr̄ ait · ꝑ hāc vnitª ītē to
tus p̄r ī fiº ⁊ spū · s · ē · ⁊ tot filiꝰ ī p̄re ⁊ spū · s · ē ·
⁊ c yio hr̄ filius cū illo n̄ f q̄ dūs sit ī
infiou eē ł eoº · q̄ h̄ ē ꝑ vnitª eēn̄ r n · n̄
tn̄ iste moº ē id ē illo ut sat p; h̄ sit et
siles · ⁊ q̄ ad istū mod filiꝰ ē p̄r ī fiº ⁊ filius
ī p̄re · fo n̄ p̄ s̄ ī sic tōe relōis eo q̄ inuite
latiū spiaº ī tellr · ⁊ f ist̄ mod h̄ ā h̄ pª sit ī
āl h̄ eo q̄ ā h̄ ref ad q̄ · h̄ · h̄ n̄ ē eod in q̄ n̄ cā
dē relōm n̄ eād hitudīe; relatia; hr̄ p̄r ad fim
filiꝰ ad p̄re; · t n̄ dur p s̄ ī eē · eo q̄ eē accipitur
pasº n̄ tīsent̄ rel ī eriore m · ⁊ q̄ ubū spēt
ī dūte ⁊ amor ī amāte filiꝰ p dī eē ī p̄re q̄
ē ubū eiꝰ ⁊ spē · s · ī p̄re ⁊ fi q̄ ē neruꝰ amor ⁊
istū mod ecagit · jo · cūn geluat dic ipū ēē
ubū dāt ītellr̄e filiū eē ī p̄re · q̄ ubū n̄ ē
dūre · istū duo mō ultio assigt̄ h̄ n̄ ē filiꝰ cū
illo eēndi m · f q̄ morū est ī moº ⁊ effetus
ī cā ut eīuº ī tcod n̄ effetus ⁊ eē ⁊ ī idēnus ⁊
mori ad eē p̄n · ⁊ q̄ ē ex ex pil Ad · i · ad q̄ una
pª ē ī aª n̄ tōe simplicit̄ h̄ tōe vnit̄ eēn̄ ⁊

alius n̄ ōis ut dixim Ad s p; solō p iā dēn · Ad
tōn ad q̄ · n̄ ē sile de suppōne dūs ⁊ alią · q̄ dicū
tn̄ h̄ q̄ sūt distīcta p li · tōe c unā pª ē apd aliā
sūt id ī n̄ tōe c una ē ī aª · supp̄ bna n̄ s̄ se bn̄
ut p; ī tucti Ad · m · ad q̄ · n̄ ex q̄ dēr ē iā sit
f · aliq; dōr · moꝝ · nā tepas sūt ī tpre f ullin dōr
mōꝝ hr̄ tn̄ siliº cū illo n̄ f q̄ locatū ē ī loco
q̄ utriq̄ ē in alio sic mūsatū ī mēsa ·
Sup lrāz sī illo eē ↄhrēmur ⁊c · q̄ dicit ōē;
ↄiūdimus eē f sing'la suaꝝ p'ostalepu · q̄
ī plim ī pº eēh ⁊ mūdi · n̄ dicim̄ eē iº n̄ de eb ·
⁊ inde supēn ē q̄ eē regire · tn̄ appllēta h̄ gª n̄
dūs addē ōis ōr on plitt f · ūnm tuą · q̄ ē ī uēt ·
ad q̄ ī eē id sonat q̄ p fem · Ad sec sup iº · vn
ē hylariꝰ · notando q̄ hic ī ē duāit duc auctor
hylarii · ī q̄ p · v · designātiu · p q̄ inhe
sio psonarum excedit eē iº q̄ tuū idemur
⁊ q̄ ad hac dicit · q̄ n̄ ex alia · rebꝫ diuiso
paco hn̄a p̄abit · Scdō q̄ hoc ī heseo excel
lit eēm roꝝ · ⁊ q̄ ad h̄ sbdit · q̄ intellige ē hō
ī eē poł ē · ē addit q̄ ipm n̄ hīe roꝝ nob
p'r ōe dr eē · nā eo ipo q̄ dīa n̄re sic ōne
nām excellit · q̄ ad eam non attingit ↄ
cedē debem̄ p s̄ ī eē · h̄ illā inhesionem
nō possim̄ aspicē · ⁊ qn̄tū ad h̄ sbdit · iō dic
inuitas rō ↄsē · q̄ n̄ rerū p̄aq nō posse exstimat
nā licet ī aliis talē inhesionē inde nō possi
dubitare eam ī diuis eē · Q̄rto addit q̄ dāma
nuductōz q̄ p s̄ ī sūt · q̄ h̄ ē p̄fitur dr
q̄ nō eēt nisi una reade n̄ eēt ī aibz dī · n · h̄
manuductō q̄ eē pleſ p s̄ e rū q̄ liber sic
p̄fitur dr · fide tenem̄ · h̄ id rō nō ↄcludit
⁊ q̄tum ad h̄ sbiugit · q̄ p fem plenitudi
natis ē ī fiº q̄ ē ī p̄re p̄re; dūs eē ī fiº ⁊ filiū
in p̄re · Quinto sbiūgit ex tali ī hesione iꝫ
vnitate ⁊ distictōm deriōr · q̄ h̄ ē cū sciret ų
n̄ cuius utriusq̄ ł aliū ↄtinemur · Ad o; rellere
ke eniens nōnd q̄ q aliq̄ sūt in aliq̄ ꝑ p
ticipatōm n̄ sic albū ⁊ nigrū sūt aᵒ mō
ī pallido · tn̄ alium ⁊ equū in mulo · rursum
ad ē malius p ī situs; sic tam̄ ī stipite · h̄
nullo iº mō ē tam̄ una p ī alia · h̄ p vni
tatem nature q̄ ex eo q̄ una p ex alia
oritur ⁊ h̄ ē q̄ dicit · nō p ouplicem ↄcam
gīm ↄiūctōm · q · d · p s̄ sibi nō ince n̄
vna alba ort sic duo gn̄ia ↄ n̄r ad p̄ouctōꝝ
alic · ut aliu tcā ad p̄ouctōꝝ mul · n̄ p ean
tiam cāpatōas sbcimu · ex q̄ excludit mo
n ł rōis · S; p natūre unicā similitudinem ·
· q · d · quod tal' inhesio ē ꝑ vnitate ūlē
addit · ⁊ p n̄tem tuam minetis nª · h̄ ē p vna
nimitate filii qui iūlē unitur · excipiente
hoc ē ex parte · diuinitas non diff · h̄ ē dīrēu
non est distīnctō · dū in dei nō degnat

g̃uiat natiuaṡ ñ q̃d ad excƀ q̃ dr̃ nascit̃ .q. d. q
p natiuitatẽ .i. originem o͡cait ñ dña p̃ .eo q
natiuaṡ nr̃ p̃cessio i eis nõ deginat q̃ p̃ innascẽ
l͡r n̂ eid giũs ẽ eo aq̃ p̃cet̃ ñ .n. r̃ inui p̃
exa oit̃ sic inuis exarue huãc ñ ape ñ
hũa .r. rursũ res nõ diffr̃ q̃ illa ead ñ q ẽ
i una p̃ coicãs altẽ .i. nõ o q. dr̃ excƀ nascit̃.
[illegible]
i huc nõie ẽ. q̃ p̃ diuide se ñ excedit .y
n̂ aliennũ .q̃ ñ p̃ distiguit̃ .n̂ seq̃ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
fac̃ .q̃ p̃ d̃ ẽẽ eq̃lĩt̃ i diis [illegible]
[illegible]
aliq̃ .ẽ q̃ duo fac̃ .q̃ p̃ fac̃ q̃ deũ .so dr̃
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

S totũ uñe ẽ i diis .So q̃ad dam .plane d̃
[illegible]
eẽ i totũ uñe .sa .i. [illegible]
soluit .z duo fac̃ .p̃ soluit ad auctẽ sa .so
ad p̃ .sa .i. audit iohes .dic̃ [illegible]
[illegible]
[illegible] maior difficili q̃ [illegible] io aug̃ .hoc
negauit. Deinde dic̃ q̃ iohes. soluit ad
[illegible]
[illegible]
differre [illegible]
una alteri coniunat̃ nõ differũt [illegible]
nõ sic [illegible]
[illegible] Deinde ẽ dic̃ Sãcẽ. o̅ ua eq̃li̅
ẽẽ i diis [illegible]
fac̃ q̃ deũ ẽ. so o̅ q̃ [illegible]
[illegible]
eq̃li̅ i diis. so addit̃ ad [illegible]
magnũ ẽẽ .z ẽẽ q̃ [illegible] una ñ ẽ mag
[illegible]
[illegible]

[illegible]

quia res intelliguntur [illegible] intelligentie. non tamen eas que sunt in sensibilibus. sed ydeas separatas intelligebant que erant quiditates hominum preclarissime. Sed quia illa ad duo [illegible] bant: ad scientiam et ad generationem. ad scientiam quia in preclarissimis [illegible] corum [illegible] ... videri erat id quod est scientia. Ad generationem quia [illegible] ... dicebat ex homine fieri hominem [illegible] ... ydeas separatas [illegible] hominem in [illegible] accipere [illegible] maxime quia universale quia ipse maxime est abstractum et simile omnium rerum. unde omnia entia sunt [illegible] ... ipse maxime facit ad scientiam et ad generationem. nam ipso scito [illegible] ... non [illegible] ... omnia [illegible] ... res [illegible] ... omnia entia [illegible] ... scit. [illegible] ... vii. metaphysice [illegible] ... sapientie [illegible] ... [illegible] ... agere [illegible] ... preclarissima [illegible] ... vii. metaphysice [illegible] ... artificialium [illegible] ... omnia artificialia ad artificem [illegible] ... deus est quiditas omnium [illegible] ... universale est id quod predicatur de rebus. [illegible] ... universale [illegible] ... reale solum [illegible] ... Abraham, ysaac et iacob sunt tres homines [illegible] ... leo et asinus sunt [illegible] ... et tale universale [illegible] ... ut probat augustinus vii. de trinitate [illegible] ... universale [illegible] ... [illegible] ... augustinus [illegible] ... universale [illegible] ... universale est [illegible] ... [illegible] ... universale [illegible]

[illegible] ... universale [illegible] ... species [illegible] ... abstracta [illegible] ... universale [illegible] ... de pluribus [illegible] ... [illegible] ... Augustinus vii. de trinitate [illegible] ... universale [illegible] ... de pluribus [illegible] ... [illegible] ... modo predicandi [illegible] ... universale [illegible] ... ad [illegible] ... universale [illegible] ... ut patet.

[illegible] ... in regione [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

ponitur

[illegible]

... est magis simpliciter et magis unita, tanto est maior ... esset.

Postea quaeritur de his quae pertinent ... Primum ... in quo est unitas ... Secundo utrum ... Tertio utrum possint esse plures veritates aeternae.

Ad primum sic proceditur ... unitas sit in rebus ...

[illegible]

esse ut veritas non sit in anima ut in illo (res) correspondet eius
praesentiamento. Sed solum sit in anima tamquam in causa, eo quod per
actionem animae terminus eius et completivum. Sed quia unum
volumus hic videre istorum, oportet nos dicere veritatem
universalem et illo esse in rebus. Est enim ipsa potentia est terminus
actualitatis per actionem animae sicut tempus ut in illo ...
sed est in motu. Sed haec via non concordat verbis philosophi
videtur quod in intellectu compositione et divisione sit verum et
falsum. Ergo ipsum subiectum veritatis est intellectus. Non
tamen est subiectum ...

[illegible]

sicut ... ...
...

[illegible]

p relom q sit i ipsa. qr unsa r rei uni expedi
amsa. rm possu intellige tale depende n
intelligat unsa aniifato de veritate. intellectu
unsa refert. xqr ueritas q dr adequatio d'. tn
adequatio dicit q da relom z intellect un. refu
ad res. ut unsatu ad unsa. r illa psi ier
refert ad res. z res ad ipsu erit intellectu
i reb; vn intellectus adequat reb; p adequatonem
q ipso exitit res q n adequat intellectui p ad
equationem q sit i reb. s p adequatone q e i intellectu
na puma r ead adequatio q e i intellectu. itr
adequat reb; res. sic puma r ead relom
q e i unsato unsa refert ad unsatu res. r
qr tale adequatoe dr ueritas p una r eade
ueritate q e i intellectu intelligit z res ex iore sue
dur. pz g ueritate ut i ibo e i intellectu. p illa
tn ueritate q sit ex aiaz due sua. sic ad
eqtio e iui intellectu z illo z p illa adequationem
z relom res intelligit adequat z refert.
Ad p^m dd q n oz ueritate ee ire adhi q d
dispo ie h rei ueritate hr sua dispo iem
ut pz p hita. Ad .ii. dd q xbum additu ad
sup eius. x tn cu ente quertit. na res dz ua
s q hr ee i ordie ad intellectu. x qr qlz res
s q h ee e sic ad intellectu ordiat ut s iox ens
o se ro in. sic qr qlz e p hee ioz appeti.
ee q e dz bonu i q hr ordiez ad appetitu.
z q dz q xbum cu ente n quertit si iui sup e
addit addo q illa addo n e q rei. s ex ioe
o se ee q e. z io no o hit e sic n iui e
o lnt. h sup e i diom addat. Ad .iii. dd
q n e id uicem de bonitate z ueritate. q ro boni
o sistit ex ordie. id appetit. eo q appetitum
moz s ro ueri e i adequatoe ad eq tio q n e i ipis
reb; s i intellectu. ipse tn res appetitu mouent.
Ad .iiii. dd q eius n p se intelligi sui ro n
o t ex eo q e z xbum n differat ro e. s qr in
tells q eq ir ir s ioe ui. io g h i separat
expte ipi intelle sui dz. ut possu dze q
s qu intells intellit. intellit iui. qr si ponatur
q intellit no ee xbum. no intelligeret eo q d
ponet no ee intelligile z n p intelligi e
sui ro p tn ee e sui io i intelligi qr io eius
refunt i io. sic io pm posteriori. na ium
addit sup e ordie ad intellectu. z qr q p
intellige q d n o sidando de tli ordie h ni q i
telligat u sit i tal ordo p intelligi e sui
ro. qr p g s intellige e n o sidando q d de ioe
intelligibi. z s intellndo h i telligat e q e xbum
dz tn intellige e sui n o io q patuit. z h
sufficiat ad h q iuu z e ioe distinguit.
Ad p^m ioiu dd q s q o dz io u sint ex
eo q res o par ad e e n ad q ditate. na sicut
i tells intelligendo q d rei forte duo in q pe ium

in s lin dic. s intelligendo e ee u n ce fort
eiu aiatoz q xbum p slim sigt. xqr ee q e
ab intellectu p o si ee h i intellectu o po ro i
deinde o sistit ueritas io tn n o e oe e. qr
ee q e p d xbum p tale ni s q p intellectu
p o g sa ee. Ad .ii. dd q n dz xbum n q
aliq m hr ee salte s a p hendoez intells so
iu n se extendit adeo q sint aliq m.
Ad que i ut o sit ua una scientia.
Ueritate x ii. q s. qr s p hi ii. fo me
sic o sit calida p calidit e ig s. io q
sint ua p uni p r. P q u aliq d ur ana
ligice te e dare una a d p q oia sint talia
ut p sanitate q e i aiali. tels z al' sana dur
s p una z eade uni z o a d diceret ua ue
p Cuiuitas p a ee oe g a d ui tate oz a
ee ua ueritate s. aliq o u. s h n e exte
solu. qr o oia h ent p dea i p z o sic exm
albedo. p i ioe oia dur alba ab albedo ie
q e i d q n o dur eo mo q o dur oia ee
ua uitate q e i ipo. g z c. Quo oz ue e
qr si o a eent ua una ueritate te n ee n
una ueritas oium. dz e ueritas sicut intellectu q e
dare multos intells oz q sit dare multas ue
ritates. Ad ui q debeamus dze dui ee iun
ue oium. na cu res adequatur intellectui p
no eo o. n ueritas o sistit i adeq tioe pueri
res dur u e p adeqtioz ad intellectu diuin
qr ad eqtio e ipis reb; h i do ueritas erit
i reb; n i intellectu. p. xqr ad plisficatoz slboz
plisficat io q e i slio. ad plisficatoz p n o
plisficabunt l incarer. Ad h io s fac q ie
ur. z intells p e unsa r e. intells ui unsarum
arreb; g o uitas s q res o parat ad intelli
mu p z intellectu p hebit mod oui. cu g
sit i intellectu uro ueritas uo i reb; erit ui
tas i reb; n i intellectu d. n g dicet o s res
ue p uer e i intellectu p. h eo. Ad .ii. dd
q qui diceret ur oia sit ua una ue ud
e q o n deui e q e i intellectu p. qr nulla ue
ritas e ad q o s res ordiet n illa. h a
qoi ueritas potissime declar nob p eo q ue
intellectu uro n io dusili mi n ieq
i uobe d zihg e d' intells. spectat z
pertie z uiz eox ut o sili e h eod uio
o p ar ad res qr ptie unsar res. spectat
m s ui. z io art q e p ptio intelles ptici
e unsa artificialiu. scia u o theologica
p ficie spectatio unsar areb; g p s q
intells spectat o par ad res. adeq tio n est
i reb; s i intellectu. na sup oius sint m
deui e p z dispunu adeq tio s ei
litate addit iui tatoz z p i trs ui tate
res. n eo o. adeq tio e i intellectu sicui ui

hireb' q' no e n s mod intelligi ut dicatur res
adequari intellectui. q2 intellectus adequatur uel vq2 in
tal adequato3 i pria dicebatur q intellectus cum erat uni-
ut i illo. reg q' dicebatur nec. n y unitate q
eet i eis. s [struck] p ui q eet i eis e ut du
sie. adequatur intellectui n p esse q eet i ipis.
s p adequato3 existe in intellectu. ex hac q' declaratione
nu. seq' q intellectus ponit n dicit unis p uni
q e i ipo s p ui i reb3. q2 oia comparant ad in
tellectum p' ut artificiata ad artificem ut uniu
ad uni sunt adequato no erit unitas p' s i reb3.
n be q arg nec do concludebat q res non
erat nec p unitate q e i eis. s p mag intellectus
p melius d' ner p ui i reb3 existe. nam
eirum no refert ad dum p rel in existe
q e i dos mag d' refert ad ipm p relom
existe i ipa. io nouit q' unitas dic adeqto3
no q' lz s i p unite nomina su magnificatione
ap intellectum. io si ergo genere adeqt' sicut un tuli'
adequato sit dicitur n' intellectus eo q n dicit nouit
uel magnificato3 ap intellectum pom. g' bi nouit
uel magnificato. ul' e i q e i unitate completi. l'e
nob idem eo q' gratia completiat singulos n
noiare uestim. io p se opet no q sit g' ma-
festum. ut lumen e ex p' p' poz r q2 bis nouit
r manifestatio n e i reb3. s intellectum s unitas g'
ad sui ee completi intellectu existit. ipa q' n d2
d'm n s q ad intellectum ordinatur q' g' intellectus
speculativus n' cum prectico ut comparat ad res. q2 in
utr3 e unitas s ee completi. differunt tn q2 s
q' res comparat ad intellectum speculatium nullo mo dicu-
ntur. p aliq unitate q sit in ipis s3 bie q' comple
te uel incomplete. q' r' adequato ut nouit uel mani-
festo e i reb3. s i intellectu prat q' comparat ad
practicum n s' solet una lz unitas n sit i illi q'
adeo [struck] completi eo q artificialia i quia
talia n intelligitur s3 intelliguntur. q' tn adeo i
completi i eis e unitas eo q' ill' e adequato.
io artificialia dur sia aliq ui p unitate
q e i ill. ut p adequato in. ut dicitur unu p
ui q' ii e imitatur pidei i unite artifi
cis e g' unum analogum s3 q' intellectus pectic' r
speculatiu q compat ad res. alii tn r' compo-
d2 [struck] intellectu speculatio r reb3 | analogice
sic sanum d2 de ali et cibo. q2 sanitas sola e
i illi nullo mo formalr e i cibo. n' complete ni
complete s' r unitas solu e i ure nullo mo
e i reb3 formalr. n forte sic i eis. ut sanitas e
i cibo. s3 de intellectu practico r reb' d2 unu ana
no sic sanum de ali r cibo. s3 sic ens de sba
q2 r accnte. na n d2 ens de his analogice q'
nulla entitas sit i accnte. s3 q2 tota entitas comple
te reperitur i illa diminute q' i accte s' i uni
tas q'o ad sui complementu e i intellectu pectico

diminute tn r q' ad id q d' ui e incomplete ut
q' adequato e i reb3. r q2 no e denoiato absolute
ab eo q e s3d in q lz possit ee denoiato aliq
artificiatum absolute loquendo n dur n a p uni q sit i
ipis s p ea q e i intellectu. sic accidentia eo q hnt
incompleta entitate absolute n dur entia p entitate q sit
i ipis. s p ea q e i illa. vn n enim n complete ens
possunt tn dici b e r i. r si n est absolute ipm entitate
q e i ipis vn ergo actu s dicit ipm entitate q e in
illo d2 tn b e ul' eius. ut sapor uel color ipm
entitate q e i ipo. nisi in completa entitas r si n
denoiat simpl. denoiat tn aliquo mo. sic
r artificiata absolute loquendo n dur una p unitate
existente i ipis eo q' tal' unitas e incomplete diminu-
ta s p unitate q e i intellectu dur tn b unu l' p unu.
ut uer cyphus unu p idolu p unitate q e i
ipis. ut q2 adequat' p acce idolum sui cyphi r ip
pare s q' absolute loquendo res dur nec no solu
p comparatione ad intellectum nrm speculatium. s3 e ad
practicu imo mag directe res dig nec e po
pone adintellectum practicu q speculatiuum. lz utrumq3
dici possit eo q' mag directe comparant ad i' aq'
dependet rom factionis q' ad intellectum uel speculatium
q' abeis depedet rone sciencie in eo quo res dur
nec p comparato3 ad intellectum nrm. de facili apparet
unitas quis q sit na q' etia q pat ad dum
ut artificiata ad artificem. g' unitas erit in re
p' s ee completum. i reb3 tn erit s ee diminutu
q' g' entia ab solute loquendo erunt una. n p unitate q e
i ipis. s p unitate existente i mente p q' e mensura
omnium rerum potuit tn d' unu s. ul' unu i. si unum
aurum l' unu argentum p unitate q e i ipis. ul' dicitur
unu aurum. n q' nec e idea aurum mensura q' ad
eius nec adequatur s mod ei possibile i diuina
ri mente p' comparata g' unitas p' simpl' loquendo
d' entia. sic mensura adequata r' sic tpe q e mensura
omnium temporalium comparat ad oia tempora. r' q sunt
hec temporalia dur. n q2 tpe sit i eis. s3 q2 ipa
sunt i tpe io n oz tpe plificari s p numum temporalium.
s3 e unum tpe omnium eorum. ita unitas diuina compar
ad oia entia q entitas r' talia dur. una n q2 ui
tas sit i eis. s3 q2 ipa sunt i uice ipsa q. non ui
multiplicatur s multiplicato3 uerorum. s3 q' entia
possit d' una unica unitate. ut dicitur p' s. s3 ut m
b ul' unu i possit dici. p unitate plures i eis er
ut enim e sma anselmum q' cum ueritatis
finis [struck] eet una ueritas omnium uerorum ee in
sit i sic b' deus q sic e unum tpe omnium tpra
lium. ut tpe q e i motu p'. ita e una ueritas
omnium entium ut unitas q e i cte vn [struck] q' sic
b' ut aliquo res unitas. q ad d2 [struck] b' ut illius
rei cui unu r nd sit tpe omnium q i eod tpe
sil sunt. r sic tpe p se considerati n d2 tpe de.
s3 cuius res q i illo sunt considerimus dicamus

ipse h(abe)t ut illi(us) rei. ita summa veritas p(er) se subsistens ullius rei est. [illegible]

[illegible]

Ad p(rimu)m in c(on)t(ra)riu(m) [illegible]

[illegible] ratio veritatis [illegible]

[illegible]

erit illa quae praeteritum fuit aliquando et quia quaelibet est immutabilis
est. immutabiliter esse in potest cogitare quod veritas praeteriti
ut fuerit habeat aliter quam ut fuit. quia si veritas huius
praeteriti aut habebit finem aliquando sicut incepit ipsa, tunc
erat cum tamen quod non erat veritas. et post futurum erit
ipsum tamen quia non est veritas. ergo ipsum non potest esse sine
initio erat ergo veritas antequam esset. et erit veritas
postquam futurum erit quod inconvenientissimum est. sive ergo dicatur
veritas huius praeteriti vel futuri sive non, nullo modo
clauditur principio veritas praeteriti sive fine. Sic ergo apparet
at intentio Anselmi notandum quod veritas praeteriti est
infinita omnium veritatum. non ergo dicit veritas istius vel illius
quae sit in hoc vel in illo. sed quia licet ut idem est in veritate sic
non dicit tempore huius temporalis vel illius eo quod sit in temporalibus
sed quia temporalia sunt in ipso comparantur ergo veritas praeteriti ad
omnia ut infinita ad infinitam unde futurum esse futurum
id est verum secundum Anselmum. quia sic est in praescientia divina et in
divina cognitione eius. et licet omnia sint ibi praesentia quod ad infinitatem
praesentiae. enuntiationes tamen de omnibus non eodem modo enuntiantur
ad illam veritatem quia aliqua sunt futura et si enun-
tiantur non semper a deo illa veritas praesens ut praeteritum
ita dici possit. ut Petrum sedere. ut enim certum
verum est. aliqua sunt quibus enuntiatis enuntiatur neces-
sario veritas praeteriti sed quod non possit dici ita ut ego
a immutabiliter ita sunt. ut futurum esse futurum
et non esse et talia. et ergo dicit aliquando esse
futurum semper fuit verum. non est intelligendum propositionem
semper finitam vel aliquam veritatem creatam nondum incipere
esse. quia sic quamquam talis propositio enuntiatur ponitur
quod veritas praeteriti ei deesset propterea quod vera esse non possit.
et ideo est sententia Anselmi de veritate capitulo x. dicens quia
non dicitur quod non fuerit unquam quod futurum erat ad
non dicitur ac ac si absolute praeteritum id est oratio futuri quod
asserit futurum esse aliquando ut id est veritas esset veritas
illi deesset ideo concludit quod non est ita nisi oratio futuri
quod non est aliquando quia ergo in summa veritate ex quo
apparet quod non concludit veritatem aliquam creatam esse sine
principio. sed in causa ideo Monologion xviii. capitulo. per
argumenta praedicta concludit quod deus est aeternum esse. ergo est
una veritas simpliciter aeterna. Ad praeterea dicendum quod in-
telligentia propositionum necessarium potest deficere deficiente intellectu
vel per defectum temporis ut si vel dicatur quod aliquid erat non
erat aliqua veritas non veritas praeterita. nec erat in
propositione ita de quo esset affirmatio. quia non erat qui
enuntiaret eam veram non talis oratio erat non fortior in
mente divina et tamen id est non ad quod dicitur. Ad praeterea dicendum
aliquid non posse intelligi non esse dicitur propter compositionem vel
ex parte eius quod intelligitur vel ex parte intellectus. ex parte eius
quod intelligitur non potest aliquid intelligi non sic esse sicut
de veritate quod divinitas fuit et in isto modo probat An-
selmus proslogion iv. capitulo quod dicit non potest intelligi
non esse. sed cum omnis creatura habeat conditionem dis-
tantem ab esse non tamen est quod in modo non potest intelli-
gi non esse de necessitate est aeternum propter quod solus dicit est

eius necessario. ex parte intellectus non potest aliquid intelligi non esse
si intellectus non possit intelligere alia sicut illo. sic actus
intelligendi non potest intelligi non esse. quia si nullus potest intelli-
gi non esse. quia sicut nullus potest negare loquelam eo quod per
loquelam negat et sic negando loquelam poneret ne-
cessario. immo. intelligendo si nullus potest intelligere non esse actum
intelligendi. quia intelligendo ipsum non esse intelligeret et tamen de
necessitate actus intelligendi esset. et quod si non potest intelligi non
esse non est aeternum tamen veritas causata sicut non potest intelligi
non esse eo quod quaelibet intelligentia intelligit sub ratione veri
non dicitur quod veritas causata sit aeterna non ex hoc quod
ut sicut intelligitur causatur sic intelligeretur. et per hoc patet solutio
ad tertium. Ad quartum dicendum quod veritas causata desinit per
quod incipit desinit per interitum. nam quando ab ipsa
incepit esse verum sicut fuit. ideo mutari non posset ex
dispositione. et quod dicit de Anselmo dicendum quod loquitur de veritate
summa quae cessante re non cessat cum sit mensura eius sed
cessante temporali non cessat ipse. Ad quintum dicendum quod
sicut una est essentia omnium ita est
veritas una cum veritas ipsum esse vel essentiam respi-
ciat. sed quia possunt ex eis formari plures enuntia-
tiones sic est ex parte intellectus veri quod non potest intelligere uno
intuitu simpliciter quod in simplici et per unum esse existunt
et quia intellectus noster non est aeternus non plures sunt veritates
aeternae. Ad sextum dicendum quod rationes praedicales re-
quae sunt ab aeterno in divina essentia non sunt aliquid quia ipsa et licet
essentia divina est una secundum rem secundum omnibus talibus propositionibus
secundum una veritas vel licet secundum rationem non ergo est nisi
una veritas aeterna secundum rem una.

Super litteram secundum illo. Si ergo sumatur etc. videtur quod
quia si sapientia bonitas et huius in una persona non sit
causaliter compositum quia in duabus sic ut non sic oratio ergo a maiori ad
minorem negando quia minus est quod sit compositum in una
quam in pluribus. Ad quod non arguitur a minori sed a maiori.
quia plura attributa in una secundum differunt secundum rationem. si propter
divina sunt est in pluribus personis secundum modum differre solum
quae et si differant secundum rationem dici potest. sed non est tamen hic persona.
sed ergo plura quae attributa in una persona non faciunt
compositionem ut posset dici tamen in regula plura at-
tributa ad unum uniformium faciunt compositionem magis
quam in pluribus personis ut habet ratio contrarius una tamen
est in pluribus. Ad hoc ipsum patet una. Sed contra illo
dicitur tres statuas unum aurum. dicendum. in non praedica-
tur de hiis quorum est. unde ergo statua non est aurum.
Ad quod licet aurum proprie non praedicetur in artificiali-
bus. tamen potest aliquo modo concedi ut praedicatum eo
quod in materia dicitur totum ipsa et non. Sed contra illo quod
est ibi proprietates secundum positionis. nec quod quod id solum
quod decibile et proprie quod in deo. Sed contra illo
in uno non etc. non quod propositiones dicuntur in uno
quia in una cuiuslibet alteri. non quod quod non sit in una
quod sit in alia. Sed contra illo quod non dicitur deus compleximus
nominum quod complexitas est species multiplicitatis
et multiplicitas est species in eo humanis. ideo in deo

nos est repetamus. quia ibi nulla inequalitas.
Nunc ostendere restat etc. hic magister ostendit esse equalitatem
in trinitate quantum ad potentiam et duo facit. quia primo ostendit
esse unam potentiam trium personarum sicut unam magnitudinem
ubi quod non plus est de potentia in tribus personis simul quam in una ait aug.
auctoritatibus probat. secundo adducit rationes ad hoc ostendendum
ibi. hic igitur. ad cuius evidentiam notandum quod ratio equalitatis attenditur
dupliciter in una persona maiorem esse potentiam quam in alia
ut putant in patre quam in filio est. quia filius est a patre.
unde duo facit. quia primo adducit rationem ad ostendendum
filium esse equalem patri. quia omnia que habet pater accepit filius.
habet ergo filius omnipotentiam ut pater. secundo adducit dictum
eorum qui negant filium equalem potentie patri. Sed inquiunt.
et quod duo facit. quia primo facit quod dictum est. secundo solvit
ad obiectionem eorum ibi. Sed forte. et primum duo facit
quia primo adducit dictum eorum qui dicebant filium esse
minorem patre. quia a patre procedit dicentes genitum non
esse minorem gignente eo quod omnia accepit genitum
que habet gignens. secundo adducit rationes alias ad probandum
filium non esse minorem patre. ibi. Item queritur et quod duo
facit secundum duas rationes adducit. prima talis. aut pater vo-
luit gignere filium sibi equalem aut noluit. si vo-
luit et non potuit infirmus fuit. si noluit invidus fuit. Si voluit et non potuit infir-
mus fuit. sed cum pater nec sit invidus nec infirmus vel im-
potens. ergo voluit et potuit ergo genuit. Secunda
est per similitudinem. quia pater terrenus generat filium quandoque
meliorem patre. ergo pater celestis multo fortius quia
magis diligit filium suum quam aliquis pater carnalis. genuit
filium quem meliorem potuit. sed non potuit
eum gignere meliorem se cum ipse sit optimus. ergo
genuit equalem sibi. secundo ibi. hec ad Eunomium dicenda.
Sed forte. solvit ad dictum eorum qui dicebant filium
esse minorem patre. quia est a patre. et duo facit. quia primo
solvit per aug. dicentes quod ex eo quod unus persona est ab
alio non ostenditur inequalitas sicut ordo non quod minus
est prius alio. sed quo alter est ex altero. nam ad equalitatem
[illegible] quod autem quantum sit aliquid ad originem
et non ad equalitatem quod ex quo sit. secundo recolligit
ex omnibus dicta in presenti distinctione et in precedenti quod est equa-
litas in omnibus quantum ad eternitatem magnitudinem
et potestatem. in quo tractatus sine alectionis etc.

Quoniam in presenti distinctione magister de potentia dixit
Quia et [illegible] ordine [illegible] fecit. ideo de his
duobus querimus. Circa primum queritur utrum filius
sit omnipotens. Secundo utrum potentia generandi conveniat
omnipotenti. Tertio an filius sit equalis patri in potentia.

Ad primum sic proceditur. videtur quod filius non sit omnipo-
tens. quia ex uno solo potest sufficienter intelligi [illegible]
est alia omnibus [illegible]. si solus fortis non [illegible] si filius
non potest generare sibi equalem. ergo non est omnipotens. Preterea
potentia non est magis et una [illegible] quod potentia magis
vel in pluribus [illegible]. sed pater dicitur in operabilibus [illegible]
omnia [illegible] ergo potentia que patri in tale [illegible] operabili-
[illegible] omnia [illegible] potentia. cum ergo pater possit [illegible]

pater dicere quia filius filius quem non possit. ergo etc. Item
quod scribitur v. metaphysice est dicitur in potentia et potentia activa est
que dicitur in alio [illegible] etc. ergo relatio est potentia activa. sed quia
alio significat relationem sicut nunc potentia in [illegible] ad
potentiam non [illegible]. ergo aliquid potest pater quod non potest filius.
ergo non est omnipotens. Contra. aug. dicit. maximum autem
et habet in una quod si pater non posset generare non esset omni-
potens. cum ergo filius generare non possit non erit
omnipotens. Contra. ut quod legitur in symbolo athana-
sii. omnipotens pater omnipotens filius. Contra. aug. v.
de trinitate cap. viii. pater et filius et spiritus sanctus una
magnitudo non tres magnitudines. sic sunt una
essentia non tres essentie. sed non alia est essentia quam magnitudo.
sed hec est una magnitudo est una virtus. et non
sic una magnitudo non est una potentia una potentia
sed non est intelligibile quod pater sit omnipotens et non filius
ex quo est eadem virtus et potentia utriusque. est ergo filius omnipo-
tens. Respondeo dicendum quod sic dicunt quidam aliqui habent esse relatione et
certa essentia. quia certa sunt essentia sed sunt ad
aliquid ad esse suum. aliqua ad relationem quod dicitur sicut modus
quod sapientia est ad idem esse quod habet in illo et idem ut
sunt per essentiam in personis [illegible]. sed de relatione
non sic dicere possumus. quia sed sit ad idem esse quod habet
in illo non tamen est ad idem esse sicut quod dicitur et quod per
ordinatione ad distinguitur. cum distinctio sit similis expressius
quod dicitur et essentie cum distinguitur relatione non dicit quod sit
aliquid. sed quod sit ad aliquid et non similiter non potest generare
pater potest non sequitur quod aliquid possit pater quod non possit filius.
nec quod aliqua potentia sit in patre que non sit in filio. sed
quod potentia est in patre refertur ad aliquid ut habeat aliquid
relatum quod non habet prout est in filio et non quia potest pater potest
filius. et eadem potentia que est in patre et in filio. sed non eodem
modo habet in patre et in filio. est ergo filius omnipotens
sicut pater. sed sed primo ad obiectum deinde licet tamen non sufficit quia
ut dicebatur in argumento aug. contra maximinum nullo patre esse non esse omnipotentem filium
equalem generare non posset. ergo sic non valet argumentum
generare quod sed ad aliud sicut ergo non potest pater generare
non sequitur patrem non esse omnipotentem. sed quod potest
in ipso non habet omnibus personis sed filius hunc modum habere
non potest non erit omnipotens cum contineat talis
ut patitur omnipotentiam tollat in pluribus sic nos quod dicit
omnipotens quia potest quod [illegible] enunciatum universaliter. quia secundum
anselmum quod contradictionem implicat dicit non potest. unde
prologion cap. vii. sed omnipotens quomodo es si omnia
si omnia non potes. ut si non potes facere unum quod
factum est non esse factum et plura similiter. quomodo
potest omnia aut sic posse non est potentia sed impotentia. non
sed potest dicere quod contradictionem implicat. unde ipse dicit omni-
potens est pater omne quod habet rationem entis. et quia contradicto-
ria autem entis sunt rationem eo quod non possunt simul
esse. et duo se compatiuntur ad invicem quia aliquid sit
omnipotens et quod contraria non possit ea que requi-
runt potentiam sicut sit absoluta sive respectiva sive

contradictionem non implicat, quia nullo modo sibi potentie convenit
nisi sit pater. Dicitur omnipotens quia potest quecumque contradictionem non impli-
cant, et filius est omnipotens dicitur quia talem potentiam habet.
Sed si pater non posset generare non esset omnipotens, quia ge-
nerare in patre contradictionem non dicit. Sed quia in filio contradictionem impli-
cat, erit filius omnipotens non obstante quod generare non potest.
Nam ut habitum est in divinis non possunt esse duo filii,
et ideo non potest esse ut eadem persona sit et pater et filius, quia tunc
esset ibi pluralitas filiorum. Bene igitur sequitur quod per contraria
quia si pater non est filius. Arguatur ergo sic: si filius potest
generare filius generat, quia in perpetuis non differt
esse et posse, et multo fortius non differt in divinis. Sed
si filius generat filius est pater; si filius est pater filii non est
filius, sed hoc est [illegible]. Si filius potest generare sed
non est filius, ergo contradictionem implicat in filio posse
generare, non autem in patre. Ergo stare non potest quod pater
non possit generare et sit omnipotens. Omnipotentie tamen filii
non posse generare non repugnat, sed sic dicimus
quod eiusdem esse bonitatem [illegible] accidit nobis generis duo
nam si ignis posset omnia et non posset infrigidare
non diceretur omnipotens, et tamen posset quecumque contradictionem implicant,
quia si ignis infrigidaret ignis esset frigidus; si
esset frigidus non esset ignis. Item quod ad [illegible], quia ac-
tuum quedam transeunt in exteriorem materiam, quedam non. Con-
tradictio in transeuntibus in exteriorem materiam non dicitur attendi
penes agentem sed penes id quod agitur. Illorum
autem que non transeunt contradictio dicitur attendi penes
agentem. Et quia infrigidare est actus in exteriorem materiam
transiens, non dicitur attendi contradictio ex parte ignis sed ex
parte eius quod infrigidatur. Et quia ex parte infrigidandi
contradictionem non implicat et hic [illegible]. Sic igitur
omnia que posset et infrigidare non posset non esset omni-
potens. Sed actus per quos [illegible] omnipotens
non sunt actus transeuntes in exteriorem materiam, quia tunc
sequeretur quod dicere posse non esset id in eternum et si eo quod
agens et tale actum non coincidunt in eadem materia uno
agente, contradictio in talibus debet attendi ex parte agen-
tis. Cum ergo sequatur contradictio ex parte filii si filius
generare posset, ista duo se compatiuntur ad in-
vicem quod filius generare non possit et tamen sit
omnipotens. Quia sufficit quod generare repu-
gnet filio ad hoc quod non posse actum generandi
sue omnipotentie non derogaret, ut in sequentibus quoque
patebit. Sed in filio carnali dato quod implicat
contradictionem ex parte eius, si generare non posset non
esset omnipotens, quia hic generare in exteriorem materiam
transit. Patet igitur quod filius est omnipotens non obstante quod
generare non possit. Ad primum dicendum quod licet filius
non possit generare non posset, est tamen omnipotens
ut ostensum est. Et quod dicebatur quia eximio potenti-
ore [illegible] dicendum quod [illegible]
[illegible]. Sed generare [illegible]
[illegible] patris non tamen convenit sibi omnipotentia filii, non
tamen ipse habet aliquam potentiam que non sit in filio. Sed aliter

est coniuncta ut est in patre que non coniungitur ut est in filio.
Ad secundum dicendum quod ex eo quod pater potest generare et non filius non
sequitur quod aliquid possit pater quod non possit filius, quia generare
quod aliquid possit pater quod non possit filius, quia generare non
dicit aliquid sed ad aliquid, et non posse sicut in ad aliquid et non posse
ut habitum est repugnat omnipotentie patris non filii. Ad tertium
dicendum quod si relationem competeret quod sit aliquid et ipse esset, tamen non est
tamen aliquid [illegible] sed tamen esse. Et quia omnium relationum dicitur
est ad esse, licet non sit eadem ratio quantitatis, quia [illegible] esse sicut
relatio in [illegible] in eternum [illegible] quantitatis ut in divinis
quantitatis ponere possumus. Et tamen sequitur quod aliquid possit una
persona quod non possit alia, quia licet esse alicuius relationis competat
alicui persone quod non competat alii. Sed solum ratione quantitatis
ut respectus eo quod ad aliquid refertur una persona ad quod non
refertur alia. Ad quintum patet solutio per predicta.
Secundo queritur utrum potentia generandi comprehendatur sub
omnipotentia. Et videtur quod non, quia cum filius sit omnipotens
non conveniret sibi omnipotentia quod non conveniat filio. Sed posse
generare non convenit filio, ergo etc. Preterea posse respicit
possibile. Quod ergo non est possibile non cadit sub potentia. Sed necessarium
dicitur contra possibile; cum ergo filius non sit quod possibile sed quod
necessarium, potentia generandi sub potentia non comprehenditur, ergo non
sub omnipotentia. Item si pater potest generare vel hoc convenit ei secundum quod
habet esse cum filio vel non. Non secundum id quod habet communiter cum filio
generare, ergo secundum id quod est ei proprium. Sed cum omnipotentia sit
communis patri et filio, quia est una natura, ergo posse ge-
nerare sub omnipotentia non comprehenditur. Preterea signum
omnis non distribuit pro [illegible] que sunt diversa in numero,
nam cum omnis [illegible] si distribuit pro pluribus non distri-
buit [illegible] bella. Cum igitur non sit eadem in numero
dicatur potentia generationis filii et creationis rerum, si cum
rerum continetur sub omnipotentia, generatio filii sub illa non conti-
netur. In contrarium est quia quanto aliquid est magis eius tanto
magis sub potentia continetur ut sub omnipotentia, eo quod omnipotens
est plus eius ut dictum est. Tanto [illegible] magis sub omni-
potentia continetur generatio filii [illegible]
eius magis reservatur in filio quam in ceteris rebus.
Preterea ad hoc idem sunt auctoritates Augustini, quod si pater
non posset generare non esset omnipotens. Respondeo dicendum quod
sicut habitum est oportet nos concedere quod posse generare
aliquo modo sub omnipotentia continetur, quia si nullo modo continetur,
quia si nullo modo continetur tunc pater ex eo quod non
posset generare non diceretur non omnipotens, quod est contra Augustinum
ut habitum est. Et rursum oportet nos dicere quod non sit pari
modo sub omnipotentia continetur, quia si sic esset non esset
omnipotens filius quia generare non potest. Sed ut habitum est
filius est omnipotens et tamen generare non potest. Et ideo notandum
quod posse generare directe et simpliciter sub omnipotentia non
continetur, sed indirecte et [illegible] ex [illegible] ut in tali
[illegible] loqui possumus sub omnipotentia comprehendatur. Sciendum
sic [illegible] quod [illegible] et posse agere non dicit aliquid
est in actu et [illegible] quod est in actu [illegible] quod nullo modo est in ac-
tu nullo modo agere [illegible] tale agere per [illegible]
[illegible] actus competit nullo modo agere

dicitur iste actus quia aliquid competit agere magis distincte est esse quam quod dicitur. unde si albo [illegible] calorem in se haberet et ex tali calore non esset calidum calefacere ei non competeret. et ideo dicimus quod agere per suppositum esse. et sic quia ad hoc per se esse sic per se agere [illegible] quia forte non competit agere quia non habet per se esse. sed suppositum vel generatio agit distincte non sic quia hic esse est generare deficere aliquid ratio agendi per se loquendo ei deficit aliquod esse [illegible] vel forte [illegible] ut quia non potest calefacere non est calidum. et quia sic aliquid competit esse secundum et agere nullum [illegible] competit pro omnis ratio agendi et omnis potentia quia ei non competit esse in quo resideret omnis ratio essendi. nam esse est [illegible] est principalium et limitatum eo quod non sit esse purum. sed si non receptum. deus autem qui est ipsum esse purum in quo resideret esse competit omnis modus agendi. eo quod ei competit omnis ratio essendi. propter hoc solus ipse est omnipotens. et ipse illud esse purum quod est quod esse quod pater competit et pater competit filio et filius. non minus est omnipotens pater quam filius eo quod ultimum esse competit quod si competat filio. cum generatio eius distincte secundum potentiam [illegible] quod aliquod esse distincte. et ex hoc aliquid agit et pater agere quia ei competit esse et distincte secundum potentiam competit in quo distinguitur pater a filio. cum in esse perfecti non sit distinctum sic esse quod [illegible] esse utrumque perfectum [illegible] quod distincte posse generare secundum potentiam non comprehenditur. sed quod aliquo modo comprehendatur quod etiam dicebatur declarando secundum [illegible] nam si aliquis esset filius alterius et non alius per se loquendo et distincte non esset in filio quod non esset in se [illegible] eo quod filius [illegible] quod competit ei per se et [illegible] respectu [illegible] non dicitur aliquid sed ad aliquid secundum per se loquendo non est simile quod non sit non simile. ut non est in filio generatio sit in non filio. sed ad aliquid respectu simile ad quod non respectu non simile. [illegible] et [illegible] in hoc declaratum. aut quod relatio [illegible] decet de quo dicitur. in distincte non [illegible] possibile sed aliquid est in filio quod non esset in non filio. nam cum filio [illegible] in aliquid [illegible] ut puta in albedine. similiter est simile alteri et non aliquid. aliquid est in filio quod non in eo albedo et [illegible] argumentatio quod aliquid sit in simili vel dissimili quod non sit [illegible] ut puta albedo [illegible] non est per se et distincte non [illegible] et [illegible] ad intentum secundum quod aliquid non est simile aliquid [illegible] et [illegible] distincte est per ex defectu vel aliquid vel ex repugnantia suppositi. primo modo nigrum non est simile albo. eo quod non albi suppositum nigro deficit in quo talis similitudo fundatur. secundo album non est simile sibi ipsi non quia in eo non sit albedo in qua talis similitudo fundatur sed si non [illegible] ratione forte vel [illegible] sed ratione suppositi eo quod simile [illegible] supponit aliud per suppositum et distinctum. idem autem a se ipso non habet distinctum suppositum cum generatio negatur similitudo [illegible] forte vel [illegible] in quo fundatur relatio et per [illegible] concludi aliquid in simili quod non est in non simili. sed cum negatur similitudo [illegible] repugnantia suppositi non potest argui aliquid esse in simili per se loquendo. et [illegible] unum est simile alteri potest esse in aliquo supposito [illegible] dicere ipse simile

sed ipsi. sic generatio [illegible] deficit aliquid vel ratione suppositi vel ratione [illegible] non deficit ratione suppositi de negatione concludi potest quod deficiat ratione [illegible] unde [illegible] est [illegible] competit talis [illegible] non sit in illo ut puta si [illegible] non dicitur simile aliquid. si non negatur ratione suppositi suppositum concludi potest quod aliquid [illegible] ut puta albedo vel aliquid [illegible] in quo similitudo fundatur illi supposito deficiat et quia pater possit generare et non filius si non est aliquid potentia sic in patre quod non sit in filio. sed quia aliquid est [illegible] potentia ut est in patre [illegible] ut est in filio [illegible] talis [illegible] repugnat patri filius et repugnat patri ut [illegible] quod est [illegible] si talis [illegible] deficeret patri si non esset ratione patri cum [illegible] patri talis [illegible] non habet repugnantiam. esset [illegible] vel non deficeret generatio patri aliquid esse. sic deficit esse album vel aliquod esse quale [illegible] competit similitudo [illegible] non sit ratione suppositi sed si patri deficeret aliquid esse cum ex esse sumatur ratio potentiae non [illegible] ei omnis potentia quia non competeret ei esse in quo includitur omne esse. [illegible] quomodo non [illegible] talem [illegible] ratione [illegible] generare non continetur sub omnipotentia distincte eo quod [illegible] non dicit aliquod esse in distincte non continetur. [illegible] per defectum talis [illegible] defectus aliquid esse. [illegible] filio repugnat talis [illegible] filio deficere aliquod esse [illegible] non [illegible] non est [illegible] defectum in esse. sed [illegible] repugnantia suppositi et non concludit aliquid [illegible] omnipotentiam si ei non competit [illegible] [illegible] ex illo [illegible] defectus in esse. filius omnipotens [illegible] generare non possit quia ei competit omne esse. [illegible] non erit omnipotens si generare non possit eo quod ei aliquod deficeret esse. [illegible] quod [illegible] in potentia [illegible] quod posse generare continetur sub omnipotentia patris non sub omnipotentia filii ut patet ex [illegible] manifestum ex quo manifestatur [illegible] non [illegible] omnis [illegible].

Ad primum dicendum quod posse generare licet non contineatur sub omnipotentia filii continetur sub omnipotentia patris ut [illegible] non [illegible] quod nullo modo sub omnipotentia contineatur. Ad [illegible] dicendum quod [illegible] non solum se extendit ad [illegible] in superiori [illegible] ut patet [illegible] [illegible] supra dicitur potentia. Ad [illegible] dicendum quod [illegible] non est potentia [illegible] ad [illegible] quod [illegible] non [illegible] in ea sit coniuncta debito [illegible] potentia [illegible] posse generare continetur sub omnipotentia patris. non tamen est aliqua omnipotentia patris et filii. sed omnipotentia patris est ipsa quae est coniuncta [illegible] non est coniuncta prout est in filio. et ad [illegible] argumentum cum [illegible] generet vel possit generare per id quod sit commune cum filio. dicendum quod [illegible] non est [illegible] ut patet per philosophum et per magistrum [illegible] [illegible] filius generet [illegible] quia non est coniuncta debito [illegible] ut [illegible] est declaratum. Ad quartum dicendum quod [illegible] filii [illegible] non [illegible] sic unus [illegible] unum modum [illegible] [illegible] ad [illegible] in [illegible]

pri:
esse:
generare
potens
y non sit in non fili quia albedo

ponet alterum inconveniens concludunt quod oportet illos opponentes
tenentes patrem posse generare quod concedimus.

Tertio quaeritur an filius sit aequalis patri in potentia. Et videtur
quod non. quia secundum philosophum vii. [illegible] producens [illegible]
melius est quam id quod producitur. Sed pater producit filium.
ergo est melior filio. Item ut dicit [illegible] de trinitate capitulo vi.
in hiis quae non mole magna sunt idem est esse maius
quod esse melius. ergo pater est maior filio quia melior.
Si non est ibi magnitudo nisi virtutis. ergo habet maiorem
virtutem et per consequens maiorem potentiam. Praeterea dicitur
ab hoc potentia [illegible] loquimur ex eo quod habet
[illegible] quia hic non loquimur nisi de potentia activa. Sed
pater magis habet rationem principii quam filius. Praeterea Augustinus
pater est principium totius divinitatis non filius. ergo etc. Praeterea ad
hoc idem videtur facere auctoritas Dionysii secundo de divinis nominibus
qui dicit quod pater est fontana deitas. filius autem et spiritus sanctus
sunt pullulationes et flores deigenae deitatis.
Sed in productione in quo maior apparet potentia est maior potentia
fontalis quam rivuli. ergo etc. Praeterea in patre apparet potentia [illegible]
[illegible] magis competeret potentia quam filio. ergo etc.
Praeterea esse quod habet aliquid receptum ab alio non [illegible]
in tanta plenitudine. sicut lumen est potentius in sole quam
in aere. cum ergo filius habeat potentiam a patre non erit aeque
potens ut pater. Contra. Iudicium est quia in divinis idem est posse
quod esse. Sed cum eadem sit essentia patris et filii non magis
sit pater quam filius eadem erit potentia patris et filii non potentior
erit pater filio. Praeterea si pater esset potentior filio filius
non esset potentia aequalis patri. Sed secundum Augustinum xv. de trini-
tate capitulo xiiii. ubi dicit patrem unigenitum filium esse potentiam
patri suis aequalem. ergo etc. Respondeo dicendum quod [illegible] vii.
propositione libri [illegible] quod ostendit de claritate felici-
tatis probare intendit quod de aliquo producitur est minus potens
quam ipsum producens. nam non est aeque potens nec ma-
gis concludit quod sit minus. nam si productum
esset aeque potens ut productum [illegible] ipsum ex pro-
ductum produceret aeque potens. tamen ad infinitum
contingeret aequalia quae producerent alia [illegible]
et tamen non esset ordo in entibus quod est inconveniens. autem pro-
ductum non produceret aeque potens et cum [illegible]
sit consimiliter ut idem autem ex quo productum non
est aequale producit non esset productio principii ex quo de-
claratur productum producere aequale ipsum esse non
nec posse [illegible] pater esse magis. quia totus potentia quae est in produc-
to relinquatur in producente et potissime cum productum
per se totum a producente producatur. si ergo aliquod produ-
ceret aliquod maius se ipso producente autem procedit quod se
ipsum maius et melius efficeret. quod si hoc non faceret
vel hoc esset quia non posset vel quia nollet. quia non posset
non. quia cum ipsum productum sit omnis potentia quae est in eo quod
prius ipsum est. cum in producto sit maior potentia et
fuit potentia in producente ad faciendum aliquid maioris
potentiae se ipsum maioris potentiae et facere posset. Item
vellet. quia omnia bonum appetunt. et quia esse perfectius
patre habet totum bonum vellet et posset se ipsum meliorem.

Sed faceret. et tunc productum non esset melius produ-
cente quod est contra hypothesim. Non ergo potest esse melius vel
potentius productum producente vel aequale. secundum quod
sit minus potens ut ipse concludit. quae deductio
si bona esset filius non esset aeque potens patri cum sit a
patre productus. Sed haec non quae ista deductio procedit non va-
let nisi in hiis quae secundum ordinem et diversitatem essentiae produ-
cuntur. nam in generatione univoca quod producitur a produ-
cente non distinguitur essentialiter. Sed in eis non omne productum
esse minus potens producente. unum ignem genitum non
oportet minus calefacere vel esse minus calidum igne ge-
nerante. et per consequens patrem et filium non solum est [illegible]
[illegible] in eis. Sed et non [illegible] ergo quod una
non unio habent utrique non oportet filium esse inaequalem
patri secundum potentiam nec ex eo quod alium filium non potest produ-
cere arguitur inaequalitas unius ad alterum. eo quod nullum esse
competit uni quod non competat alteri. Sed alia ratio est quare non
[illegible] esse vel non divina producitur est in uno et non in alio ut
est in alio et per esse in divinis est idem quod posse. ex quo non
competit alicui esse patri quod non competit filio. nullum posse
quod sit aliquid posse ei competit quod non competat filio. ut enim
melius appareat inaequalitas omnis non. quod aequale et
inaequale proprie reperiuntur in quantitate. non secundum est in aequa-
le non ex eo quod quantitatem habet [illegible]
est quantitas sed virtutis ut dicit Augustinus de fide ad Petrum
iv. capitulo. deus in quibus sunt non mole magnitudinis
sed constitutione ad virtutem et in [illegible] completum. Item
quod in principio [illegible] ultimum de [illegible]
pleto quod omnes exactum sunt. nam quando aliquid deum [illegible]
dicitur esse in perfectum et in completum. [illegible] ergo quod dignificatur
actus ergo dignificatur virtus extendendo illum
[illegible] actus quod ad perfectius [illegible] quia quidam est
[illegible] sicut forma [illegible] quam [illegible] diffinit quod est
actus primus quae est forma animati. [illegible]
[illegible] operari extendendo non operis ad [illegible] actorum [illegible]
[illegible] in errorem [illegible] non. [illegible]
[illegible] et talis actus est esse quod [illegible] operari dicitur [illegible]
[illegible] ut ergo [illegible]
[illegible] reponere in actu completo. [illegible] actus nomina-
[illegible] tres actus [illegible] non [illegible]
ut [illegible] sint [illegible] differunt ut sunt in nobis
nam [illegible] operari non esse operari [illegible] completo [illegible]
[illegible] ut in ipso tamen [illegible] vocabulis [illegible]
[illegible] operari [illegible] potentia [illegible] operis [illegible]
[illegible] ipsa [illegible] vel [illegible]
magnitudo. et [illegible] est [illegible] patris et filii [illegible]
excedit alium magnitudine quia est idem esse [illegible]
aliud [illegible] in divina sunt [illegible] ut dicit
Augustinus in multis locis et [illegible]
[illegible] filius [illegible] non [illegible]
alium in potentia [illegible] de fide ad Petrum ut [illegible]
dicebatur quod nullus istorum [illegible] alterum [illegible] praecedit
[illegible] aut excedit magnitudine aut superat
potentiae. est ergo aequalis filius patri in potentia quod declarare

nolebant. Ad primum dicendum quod ipso posito in esse filii da[illegible] est quam procedere et a quo procedit differunt in quo sunt aliquis existentibus eius quia aut est productum alterius vel est quod non est quod producat. Ad secundum dicendum quod pater dicitur principium divinitatis totius et non filius, non quia habeat aliquid quod non habeat filius, sed quia potentia producendi est in patre in ratione alicuius quod non est communicatum patri et filio, et per hoc soli patri adscribitur [illegible] non extendit [illegible] tamen [illegible] filium sed originem. Ad tertium dicendum quod potentia non apparet patri eo quod magis dat patri quam filio, sed quia habet aliquid sibi minus [illegible] ipso patre quod non sit cum ipso filio [illegible] principium [illegible] patris et filii. Ad quintum dicendum quod recipiens non habet aliquid in tanta plenitudine alterius [illegible] ex defectu rei recepte quia non habet esse [illegible] reale sed intentionale, sicut species coloris [illegible] non est in tanta perfectione in ipso medio sicut lux in aere ut in sole. Alio modo ex parte rei recipientis, ut quia recipiens non recipit nisi [illegible] quod in flumine ab agente [illegible] in agente existit, et ideo sapientia non est tante perfectionis ut in doctore, eo quod sapientia [illegible] et non dicit unitatem. Alio modo est ex defectu agentis quia habet in debili virtute quod non potest ad [illegible] debilis [illegible] agentis [illegible] debile [illegible] non recipit in passo ut in agente existit. Sed si agens sic univocum non habeat esse reale utrobique, si sit defectus ex parte recipientis in producto sed [illegible] plenitudine quam in producente, et ideo non est defectus ex parte patris producentis [illegible] est [illegible] filius a patre non solum habet esse reale in utroque sed etiam unum esse et unitatem [illegible] filius [illegible] a patre est in tanta plenitudine in filio ut in patre a patre est in tanta plenitudine in filio ut in patre.

Postea quaeritur utrum in divinis sit ordo. Et videtur quod non, quia ordo videtur importare prioritatem et posterioritatem. Sed in deo non est talis, ergo etc. Praeterea omnis ordo [illegible] ad quod ordinatur est melius [illegible] plus [illegible] melioritatem [illegible] eo quod [illegible] ordinatur adducere, si in divinis [illegible] una persona melior quam alia, cum sit una bonitas omnium trium. Praeterea ordo videtur esse [illegible] distinctionis sicut in [illegible] eius [illegible] ordinem [illegible] non est aliquis [illegible] Augustinus V de trinitate: Postquam intelligimus deum sine quantitate magnum, sine [illegible] creatorem sine situ praesidentem. Praeterea ordo in divinis [illegible] notionem [illegible] ad essentiam non [illegible] ordo eo quod in essentia non est distinctio [illegible] ad notionem eo quod ordo est [illegible] non est [illegible] notio [illegible] Praeterea si est in divinis ordo erit ordo [illegible] sed non est ordo [illegible] distinctio in [illegible] cum ordo distinctionem [illegible] in divinis [illegible] non est talis distinctio, ergo etc. In contrarium est quia non est ordo [illegible] est confusio, quod est contra [illegible] Sabellium, ergo etc. Praeterea Augustinus [illegible]

in [illegible] est ordo naturae, ergo etc. Respondeo dicendum quod ordo aliquando [illegible] prioritatem, aliquando [illegible] [illegible] natura [illegible] ordinantur ad totum et ad locum [illegible] dicitur [illegible] prout est [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] ordo [illegible] [illegible] ordo [illegible] [illegible] ordo [illegible] [illegible] [illegible] et divisione [illegible] ordo [illegible] [illegible] ordo [illegible] ordo [illegible] duplex [illegible] ad finem [illegible] ordinem ad [illegible] ad finem [illegible] ordinem [illegible] ad suam formam [illegible] duobus modis [illegible] sunt ordo [illegible] ordo [illegible] in quibus existit distinctio [illegible] [illegible] ordo [illegible] ad finem ad ipsum finem [illegible] efficaciter [illegible] ordinatur [illegible] ad [illegible] efficiens ad [illegible] agentem [illegible] ad finem [illegible] in divinis sit ordo [illegible] [illegible] ordo [illegible] [illegible] ordo [illegible] [illegible] [illegible] ordo [illegible] [illegible] ordo [illegible] [illegible] ordo [illegible] [illegible] in divinis [illegible] ordo [illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] una bonitas ordo [illegible] efficiente [illegible] [illegible] productum in divinis productum [illegible] ordo in [illegible] [illegible] ordo [illegible] productum alterius [illegible] producit [illegible] [illegible] productio

dr fco. nec secundum hoc est in divis ordo. quia nulla persona est facta
Secundo. cum non proveniat ab aliqua de aliena substantia sed tantum ratio
cenam omnium propria quia provenit ab altera est de sua substantia
sed non de tota. et tali proventio dicitur generatio que est species
motus. sed quia mutationem importat. et non secundum ordo
in divinis existit in nulla mutatione. Quinto provenit
tantum alterius est de sua substantia tota et eadem et tali
ordo est in divinis. Tertius ordo est ordo originis quo ab aliquo
generatio dicitur est ordo nature. differt autem talis ordo ab
omnibus aliis ad presens in duobus. quia primo est sine
prioritate. in omnibus aliis ordo dicitur prius et pos
terius vel causa originis. quod maxime patet in hiis
aut quia in divinis est ordo nature non quo alter prius est alteo.
sed quo alter ex altero. ideo non est talis ordo in persona re
cipitur autem esse eo quia non est alietas in essentia et ita
est ad eius esse secundum ad. in aliis autem non esse recipi potest
per generationem quia in divinis est ordo originis sive nature. sic autem dicitur
quia sit primo ordo dicitur quod ratione secundo ordo per quem re
que sit sive per ad filium est prioritas per quem refertur filius
ad patrem est filiatio. Ad primum dicendum quod non sic ordo
prioritatem ut patuit immo conceditur in divinis in hiis absque
prioritate. Ad secundum distinctio. quia est ibi ordo sine prioritate. Ad secundum
dicendum quod ideo quod ordinatur ad idem melius quam ipsum
circa quod ordinatur ad ipsum secundum ordinem secundum quid realem
quod in divinis impossibile. Ad tertium dicendum quod ordo qui est situs
non est in divinis ut patuit. Ad quartum dicendum quod ordo in
divinis dicitur notionem in divinis quia non est communis ratio. quia
aliquid potest sive non notionem specificatur cum accipitur
ordo in speciali ut puta quia ordo secundum quem refertur
pater ad filium est talis notio. quia paternitas declaratur.
Ad quintum dicendum quod in divinis est ordo nature non quod non distinctus
sed quia est ibi ordo originis naturalis [illegible].
Super illo. omnia que habet pater. videtur quod inaequale
[illegible]. videtur non quod si omnia que habet pater habet filius quia
filius sit aequalis patri in potentia quia habet omnipotentiam ut
pater sed in verbo committitur filia figurae dictionis. quia
mutatur quod in qualitate. non ergo quod si aliquis habet omnia que habet alter
quod habeat ea in tanta plenitudine ut alter. Ad quod sicut
non valet argumentatio non valet secundum ut non. Ad illa
eadem que habet pater habet filius. ideo. non quod in tanta plenitudine
sic in filio ut in patre. aliter non habet illa eadem sup
sit in filio ut in patre. Circa illud si noluit gignere secundum aequalem in modo suo [illegible]
super illo
sed quia creaturam facere meliorem quam facta est ut per
deus per creaturam facere meliorem animam totalem dando se ipsum de
facere meliorem amatum totalem dando se ipsum est de
gratia. ut tamen est in modo sic non fieri. Ad quod non est simile de
creatura et filio dei. quia creaturis sunt non totaliter
dei attulit sed filio dedit et ideo creaturis indebet
[illegible] non per notam dominam et si non daretur aliter quod se non
debet non est in indigentia sed cum filius videtur habere esse
debent non est. sed debet totum esse privatus. sed se deus vel
appetere non. sed debet totum esse perfectus. Circa illud in
loco sed esse ei tribuit in modo esse. Circa illud in
modo excellentia quo est quis aut unitus esse. sed primus

est quantum secundum esse et aequale deo. quo quantitas non ergo. Ad quod
alius aequalitatis oppositum et est illud prout opponitur ad
modum quantitatis. ut sic unitas. aliud est illa
sed unitas sit in perfectione quantitatis accipitur in patre et filio
est aequalitas secundum unitatem cum unitas habet aliquo modo in ipsum
quia hic sequitur ut deum est quo aequalitas est quantitatem [illegible].
Hic autem. Primo queritur magis. deinde [illegible]
[illegible]. sed modo quia dicunt sorte in hiis originem
ex [illegible]. dicitur. videtur quod non est maior potentia in omnibus tribus
per se in una tamen. vel in una sola. [illegible] tamen et solum
exclusionem importat quia queritur utrum dictio exclusiva
addatur divinis nominibus. et duo sunt. quia primo queritur utrum
possit addi [illegible] [illegible] ut dicatur solus
pater. secundo utrum possit addi ei prout de eo dicatur
pater essentialiter. sed patet. primum. cum primum duo sunt
quia primo [illegible] quod non sit hic dicendum solus pater. non pater numquam
est solus cum inseparabiliter habeat coaeternum et coaequalem filium
et spiritum sanctum. sed solvitur quod pater dicitur solus pater non ratione solitudinis
sed quia non est pater in [illegible]. sed ratione dicendum solus filius et solus
spiritus sanctus. secundo [illegible]. Deinde est dicendum. [illegible]
utrum solus possit addi nomini [illegible] de eo predicatur
utrum solus possit [illegible]. quia modo quod non possit
[illegible] talis additio excepte [illegible] ut dicatur solus pater est deus
sed talis ut excepto [illegible] ut dicatur pater solus deus. sed solvitur
ad quod dicitur. cum quod duo sunt quia primo solvitur sed in
[illegible] quia [illegible]. cum primum tria sunt. quia primo solvitur
dicendum. sed [illegible] [illegible] sed talis additio non di
citur pater et filius et spiritus sanctus sunt solus deus [illegible]
[illegible]. sed [illegible] quia non [illegible] additio talis [illegible]
[illegible] ad patrem ibi ut dicatur solus pater est deus et [illegible]
[illegible]. declarat quod [illegible] ut dicatur
pater est solus deus. Sed [illegible] [illegible]
[illegible]. Deinde cum dicitur. Sed [illegible]. [illegible]
[illegible] sunt. quia primo [illegible]. dicitur. videtur quod [illegible]
[illegible] trinitas est solus deus. quia unitas est solus deus.
[illegible] cum causa beatorum spirituum [illegible]
sed solvitur quod dicitur solus deus non ratione solitudinis. sed quia
ita ipsa trinitas est deus quod nulli alii [illegible]
competit esse deum. [illegible] [illegible] addit quod
[illegible] dictum de una
[illegible] dicitur de filio
[illegible] excluditur [illegible]
[illegible] non excluditur
[illegible] spiritus sanctus [illegible]
[illegible] lectionis et distinctionis.
Quia magister in littera [illegible] dictione ex
clusiva quomodo possit addi [illegible] et quomodo [illegible]
de hiis duobus queritur. Circa primum queritur
[illegible] dictio exclusiva addita nomini relativo
excludat relativum. [illegible] possit addi [illegible]
ut dicatur solus pater est deus. [illegible]
ut dicatur solus est deus.
Ad primum sic procedit. videtur quod dictio exclusiva addita

circa

p.

unius relationis non excludat aliud. quia que sunt de intellectu
alicuius cum ei additur solus non excluduntur. unde non ualet
solus homo currit. ergo non animal. cum ergo unum relatiuorum
sit de intellectu alterius. si uni illorum addatur dictio exclu-
siua non excludit reliquum. ¶ Item si solus pater est pater est
et si pater est filius est. ergo si solus pater est filius est. non ergo
aliud relationis excludit per dictionem exclusiuam. Item
que equaliter ordinantur ad se inuicem per dictionem exclu-
siuam non excluduntur aliter quam species ab inuicem exclu-
duntur. ut dicendo solus sortes ergo non homo. sed relatiua
ad se inuicem equaliter ordinantur. quia esse relationis est
ad aliud se habere. ergo et cetera. ¶ Item maior conexio uidetur
inter relatiua quam inter partem et totum. eo quod relatiua posita
se ponunt et perempta se perimunt sed posito pariete
non ponitur domus et destructa domo non destruitur paries.
sed si dictio exclusiua addatur toti non excludit partem.
nam non ualet sola domus. ergo non paries. ergo multo fortius
non ualet solus pater est. ergo non filius. ¶ Ad oppositum est quod solus
idem est quod non cum alio ut dicitur in secundo elenchorum sed unum
relationis habet alietatem cum alio. ergo dictio exclusiua
addita uni excludit aliud. ¶ Item que non sunt de per se in-
tellectu excluduntur per dictionem exclusiuam sed unum re-
latiuorum non est de per se intellectu alterius. ergo unum rela-
tiuorum excludit per dictionem exclusiuam alterum. Et hoc me-
lius patebit in soluendo. ¶ Responsio dicendum quod dictio exclusiua
excludit omne illud quod habet alietatem cum eo cui additur. quia
ut dictum est solus idem est quod non cum alio. ut ergo uideamus
quomodo tale aliud habet excludi notandum quod huiusmodi exclusio debet
impediri per hoc quod unum est de intellectu alterius. sed quia
unum implicatur in altero unum dicitur esse de intellectu alterius et cetera.
quod de intellectu alterius est dupliciter contingit esse. per se. quia sic
intelligendo per diffinitionem eius formalem. in diffinitione enim accidentis
subiectum ponitur et in diffinitione relatiui ponitur aliud relatiuum. et in
diffinitione speciei ponitur genus et differentia. ergo sic priora sunt
de intellectu inferiorum et relatiua de intellectu relatiuorum
et subiecta de intellectu accidentium. sed hec omnia non pari
modo intelliguntur. nam relatiua et subiecta sunt de in-
tellectu ratione eorum in quibus intelliguntur. sed superiora sunt
de intellectu per se inferiorum et cetera. sed differentia est inter ea que sunt de in-
tellectu per se et de intellectu secundo. nam que sunt de intellectu secundo.
nam que sunt de intellectu secundo cum apponuntur non amplius
intelliguntur. et ideo dicit auctor. ex eadem nugatione esse
frustra in elenchorum quod non debemus concedere
quod idem significet [illegible] quod oratio ut quod id significet
duplum additum dimidii et non additum. nam cum duplum
addatur dimidii non ulterius intelligitur dimidium. et ideo non est
nugatio dicendo duplum dimidii sed idem est in accidentibus. nam
non idem significat simus supra cum naso et sine naso
cum simus sumitur sine naso dat intelligere nasum. sed cum
sumitur cum naso dat intelligere nasum et ideo non est nugatio
dicendo nasus simus. quod totum patet ex sententia philosophi in illo
elenchorum. ea ergo que sunt de intellectu quodammodo ponuntur per se
intelliguntur. et ideo dicendo homo animal uel animal homo semper est nugatio
et ideo dicit philosophus in [illegible] quod si simus esset species

nasi dicendo nasus simus idem diceretur bis. cum igitur contingat
de secundo intellectu apposita illa in quibus intelliguntur non
faciunt nugationem cum eis non sunt eadem illis. unde dicere
possumus quod sunt alia ab hiis de quorum intellectu
sunt. et ideo diffinitionem accidentis dicimus esse per additamentum
quia ponitur in ea subiectum quod habet alietatem cum accidente. uel
que sunt de secundo intellectu sunt alia et solus idem est quod non cum
alio. ideo dictio exclusiua excludit talia. unde addita
uni relationis excludit reliquum. et addita accidenti
excludit subiectum. sicut patet per auctorem primo
physicorum quod disputans contra Parmenidem et Melissum ait
quod ipsi destruebant principium eo quod ponebant tantum
unum esse. quod non est principium sed unius solius est. quia principium
semper est cuiusdam alterius. sed si solum additum principio non
excluderet principiatum. tunc ponere solum esse non
esset destruere principium. ergo sic dictio exclusiua ad-
dita uni relationis excludit reliquum. ¶ Item id
id quod si primo solum esset accidens quod accidens esset per se
album quod non haberet unitatem non solum. et tamen addita
accidenti illam excluderent. et ita patet quod ea que sunt
de secundo intellectu semper excluduntur sed ea que sunt de per se
non excluduntur. et ideo philosophus cum specialiter disputaret contra
Parmenidem ait quod si primo quod non est esset solum homo
et uerum est esse animal et bipedem. ergo animal et bipes non
excluduntur ab homine cum ei additur solus quia sunt de per se
intellectu eius. aliud autem impedit [illegible] alietas ratione implica-
tionis. prima autem implicatio dicitur [illegible] ut ipse collectiue
sic totum integrale et totum uniuersale implicant partes
suas. sed aliter totum integrale et aliter totum uniuersale. quia
totum integrale [illegible] implicat quod eius collectionem [illegible]
partes [illegible]. et ideo non solum non excludit
partes sed etiam includit. et ideo non solum non possum ar-
guere sola domus ergo non paries immo e contrario
possum concludere ut sola domus ergo paries. sed in
toto uniuersali non sic. quia hec non ualeat solum animal ergo non
homo uel solus homo ergo non sortes [illegible] ergo
sortes. ergo in hoc concordant quod [illegible] totum quod uniuersum
suas partes concludit in hoc autem discordant quod unum
suas partes includit et non aliud. aduertendum tamen
de toto integrali quod non includit partes suas [illegible]
et ideo hec [illegible] possumus dicere de aliquo habente x denarios
et non plures quod ipse habet tantum x denarios. nec tamen possumus
esse solum nouem sunt pauciora x quia tamen si
ix includerent omnes alios minores pauciores non
esset quia non est aliquis numerus maior nouem et minor
denario. et ideo solum [illegible] includit. sed numerus nouenarius
[illegible] sunt pauciores
denario. et ideo [illegible] illa non habet unitatem [illegible]
implicatio ratione denominationis et sic [illegible] accidens
denominatiue supra suum suppositum implicat. et ideo cum
accidenti denominatiue sumpto additur dictio exclusiua
non excludit suppositum. [illegible] philosophus [illegible] physicorum est
disputans contra Parmenidem ait quod si sola alba ac-
cipiantur unum significantia albo [illegible] sunt

quia aliquid erit esse albo et susceptibile. ergo solum additum
albo non excluditur susceptibile. et quia non excludit
susceptibile non excluditur ea que in susceptibili sunt. et ideo
non valet solum murum cementari. ergo edificatorem non cemen-
tato quia ars edificatoria in susceptibili muri esse habet
et ita patet quod dictio exclusiva excluditur et quod non
excludit in illis in formis. quo autem fit ut
latius addita in aliis quibus patebit ex quo
patet solutio ad particulare questionem scilicet quod dictio exclusiva
addita uni relativorum excludit reliquum.
Ad primum dicendum quod ea que sunt de intellectu alicuius preter
predictam exclusivam non excluduntur. sed autem non
sunt relativa intelligendo de primo intellectu esse quorum per
appositionem non tollitur quod non sic intelligatur. Ad secundum
quod in argumento est fallacia accidentis variatur medium quia
pater dat intelligere filium tamen cum additur ei solus non dat in-
telligere ipsum et ideo conveniens est a patre cum stat sub
attributo solus quod dat intelligere filium sicut hoc homo
diceretur de sorte si stat sub attributo speciei est con-
veniens ab eo quod predicetur de sorte. Ad tertium dicendum quod
cum relativa sunt quorum esse est ad aliud se habere licet dicuntur
ad excludendum relativa [illegible] dicta quia [illegible] esse sunt in aliis
ponuntur. non autem dicendum est quod primum relativum sit de in-
tellectu posterioris sicut secundum de ratione ut ideo argue-
batur. quia ut patet per additionem primum relativum ad aliud
non intelligitur in illo. nec est in magis quam non esset si unum
relativorum esset de primo intellectu alterius. Ad quartum
dicendum quod hoc quod in conexione requiritur ad veritatem exclu-
sionis non est maior conexio inter relativa quam
predicatorum immo minor quia unum relatum habet
esse distinctum ab alio. sed pars non habet eedem [illegible]
Secundo queritur utrum licet sit vera solus pater est deus ergo
quia solus pater est deus id est quod nullus alius a patre est deus
ut dicit [illegible] id est quod non convenit. sed ergo [illegible] nullus alius
a patre est deus esse planum est quia est vera. sed in hac expo-
nitur in masculino vera erit. non cum sit [illegible] universalis
negativa convertetur simpliciter. ergo convertitur in hanc nullus
alius a deo est pater. sed hec est vera. quia pater deus loquimur non
est alius a deo. ergo et prima vera erit. Item si predicta
[illegible] falsa est licet non est nisi quia filius et spiritus sanctus sunt et deus
sed ipse non est filius quia dicit augustinus in sexto de trinitate capitulo nono
quia solus additum patri non excludit filium. ergo dicendo
pater est deus non excludit aliud sit deus. Item maiorem
unitatem pater et filius quam duorum accidentium secundum [illegible] quia
pater et filius sunt unum essentialiter. accidentia autem sunt
unum per accidens sed dictio exclusiva addita accidenti
non excludit unum. ergo addita patri non excludit
filium. Item licet [illegible] quia maior est unitas patris
ad filium quam accidentis ad subiectum. sed dictio exclu-
siva addita albo non excludit susceptibile ut patet
tunc. ergo addita patri non excludit filium. Item
contra est quia plurima sunt similia quod dictio exclusiva
addita uni relativorum excludit reliquum sed
pater et filius sunt relativa. ergo si solus pater est deus

filius non est deus. Item augustinus sexto de trinitate capitulo nono dicit
quod non intelligitur pater solus verus sit deus quin unde
habet non esse vel forte ita dicatur esse quod deus patrem dominum sed
non esse solum dominum esse et solum dominum patrem et filium et spiritum sanctum.
Respondeo quod absolute conceditur quod simpliciter dictio exclusiva addita
uni relativorum non excludit reliquum ut addita
patri non excludit filium. sed relativa hic sunt in [illegible]
[illegible] ab aliis aliud dicit quod non est siue de aliis relativis
et de patre et filio que sunt dicte pars. quia alia relativa non
solum differunt in supposito sed differunt in essentia unde pater car-
nalis non solum est alius a filio sed et aliud. sed pater deus non sic.
quia licet sit alius non tamen est aliud. et ideo sunt distincte accidentia
que dictio exclusiva addita patri carnali excludit
filium. sed de patre celesti accidit sua distinctione
et ideo distinguitur id est de exclusione. quia vel excludit
omne aliud vel aliud. primo modo falsa est solus pater est deus. secundo
modo vera. quia sicut dicit magister in primo libro decimo octavo distinctione [illegible]
sicut dicitur unitatem habere. non solum huius alietatem
excludit et forma quam pater alietatem habet cum filio. sicut
ut loquendum est de exclusione cum sit actus simplicis in ea
que sunt per se non repetit vel plena unitas. quia dictio
exclusiva excepto quod applicatur ad cognitum
in regula et ad suas partes quod addita tantum non
patet ratio aliis in tantum ut impediret exclusionem in
qualibet unitate dicto predicatur et ideo ut patuit quando
unum relativorum non est in reliquam dictio exclusiva ad-
dita uni excludit reliquum et quia similiter in formis
predicatur addita in formis non excludit similes.
rursum unde quia actus in abstractione subiecti non predicatur
de eo ideo dictio exclusiva addita accidenti in ab-
stractione subiecto excludit susceptibile et quia in concretione
predicatur addito accidenti sic subiecto non excludit.
ergo impedit exclusio ex eo quod unum est de alio predi-
catur. Rursum ut quod unitas et dualitas supposi-
tionem ex exclusionis et non excludit. et ideo si murus
esset in uno supposito et ars edificatoria esset ibi
tunc solus additum muro excluderet edificatorem
et si essent illa duo in eodem non excluderet et quia pater
non predicatur de filio et est aliud suppositum a filio ut quod
nulla causa remaneat quod dictio exclusiva addita
patri non excludat filium et ideo sunt distinctione ver-
um esse negandum solus pater est deus. Item ut summa augustini
in auctoritate preinducta sexto de trinitate capitulo septimo sed sic est
simpliciter negamus eam ut repugnet nobis et quod
primo de trinitate capitulo sexto quod ait quod si dixeris de patre
quod solus habet immortalitatem non ergo tamen separamus filium
ergo tertio ut nunc ipse filius aliter loquitur noctes sa-
pientie ipse nunc dei sapientia ait gyrum celi circuivi
sola. separavit a se patrem. ergo ut ex hac quod
solus additum patri non excludat filium ut eo
ipso sed quo [illegible] quod dictio exclusiva aliquid excludit
simpliciter aliud per aliquem modum solus ignis est calidus
in summo gradu ergo aer non est calidus non sic non
excludit aer simpliciter sed solum per aliquem modum

s. quod non desinat esse calor in summo. ita suo modo est in attributis dicit aliquis operatur omnibus personis. apparen- tia autem. sicut incorporalibus pertinet apparere patri quia quod mutatur mentem et per se et per se et mutatur pater apparere etiam et celos pertinet apparere filio quia conuenit ad nos et ad actum intellectus pertinet ut et ideo cum dicitur quod solus pater habet inmortalitatem. non excludit filium. sicut enim excludit ab apparitione ut idem augustinus. concluditur quod solus non solum intelligitur de patre sed de filio et spiritu sancto eodem modo ad est de primo quod filius conuenit secundum unum celum cum aliquid sit quod ipse non apparet aliud per se esse omnium esse diuina essentia. et tales propositiones nec ne- gande. unde augustinus eas negat ut patet per hilarium et damascenum. li. iiii. ca. xl. ait dicitur quod patrem solum esse nec filium solum nec solum spiritum sanctum. unde magis et proprie tales negantur ipse inducit errorem quod cum dicitur solus pater est deus uidetur dare fauorem arrianis qui dicunt filium esse creatum. unde augustinus vi. de trinitate ca. ix. cum negasset istam solus pater est deus subiungit quod arriani sic solent accipere quasi non sit filius unus deus. unde quia tales propositiones aliquando concedit. nam augustinus. contra maximinum. viii. dicit. ait quod cum audierit quis patrem solum deum non separet inde filium aut spiritum sanctum. ex quo colligitur quod in talibus locutionibus dictio exclusiua addita uni persone non excludit filium. per hoc nota quod tales propositiones magis conceduntur ut scripture exponuntur ad in signum diuine et in separabile unionem quod dicatur per proprietatem modi loquendi. uoluit. in sancta. cum ponere exclusiuas dicit patrem a filio non excludi in separa- bile unione patre omnino et non proprietate loquendi. significare. unde augustinus. cum concessisset contra maximinum. viii. dictum. quod cum dicis solum patrem deum non separamus filium. addidit quia idem est una essentia patris et filii ut non existimemus quod aliud ut maius sit minus uel inequaliter essentia pro diuisum. quare addit in sumpsisse subiungit patri tales propositiones admittuntur per proprietatem locu- tionis hoc necessaria est. solus pater est deus. unde quia in talibus non possit accedi in secunda questione patebit. Ad primum dicendum quod illa ratione dicit deficit. pro quo male accipit consi- militer. nam cum sola hec nullus alius a patre est deus. non est hoc in nullus alius a deo est pater. sed hoc. nullus qui est deus est alius a patre quam filius est. Ad secundum non ualet si supponit in quantum coniunctum est uera quod coniuncta sit uera. non hoc. hoc sit uera quidam homo est asinus. hoc tamen est falsa. esse asinum est homo qui coniunctum illa. unde ad questionem non ualet est quia coniunctio est coniunctiua quidam et una coniunctio se habet ad quod ut coniunctiua ad aliud. omnis a patre inuariabiliter uel ut antecedentia. unde quod forte non ualet ille modus arguendi. hoc quoniam uel in aliquibus conditionibus non ualeat eo quod in eis omnis pertinet sed magis et ideo Ad tertium dicendum quod augustinus in illo loco de excelsione ubi dicit et immor- talis nec potest. unde si conceditur solus pater potest non ipse hoc concedi. dicitur solus pater deus. eo quod non significat ipsius dici- tur patri ut ipso quantum et similem in nec uiarum. solus pater quod

non excludit filium unde secundum addit. Ad quartum est locutio emphatica a dictum pertinuit minuitam unionem patris et non secundum proprietatem locutionis dicitur. Ad tertium dicendum quod duo actus in eodem supposito unum non excludit aliud per dictionem exclusiuam. quia distinctio suppositorum ut per se sunt ad exclusionem ut patuit prius a filius sit distincti secundum suppositum. et per hoc patet solutio ad tertium. Quere quere utrum hec sit uera solus deus est trinitas. Et uidetur quod non quia solus deus est a deo uel hic dicitur sed quia omnis addit cum pertinet sed deo descensus ut addo omnis homo. ergo sortes cum non dicit sit est omnis ut dicit damascenus in iii. li. ca. xl. ergo ubi ipso potest sed descensus et si non adquod hoc falsum ad aliquod hic est Item solus pater est deus. sed deus solus filius uel solus spiritus sanctus. Si cum non sit dicitur in pater filius et spiritus sanctus. est quolibet illarum falsificetur. et non posset sed aliquis descensus sub hoc solus deus est deus. ergo erit falsa. Ad hoc uel uerificatur de quo quod non uerificetur de aliquo supposito. quia sic uel in genere quod non sit in aliquo specie eius. iterum dicitur de specie in eodem quod non uerificetur de aliquo contento sub specie po- sitiue cum non sit attributum uel predicatum repu- gnans individuis. nam sic non ualet de homine si est species quod aliquis homo sit species eo quod species repugnat particularibus. unde tamen uel homo currit. ergo aliquis homo. sed cum dicitur sit tale predicatum quod non repugnat suppositalibus. sic hic est uera solus deus est deus de aliquo suo uerificatur. sed de nullo uerificatur ut omnium sunt. ergo etc. In contrarium solus solitarie in predicatur sic albedo albedinem. sed nec dicitur albus in quod non sit solitudo. sed in deo non est nec est solitudo secundum hylarium in iiii. de trinitate. et hec etiam sancta dubitatione. ergo etc. Respondeo dicendum est quod solus uel est quod non cum addictio non coniungit nec ad sortem et. ergo solus sortem et. quia hoc dicit solus. Sed ut nunc ad addo est deus. ergo solus deus est deus. Ulterius queritur utrum hec sit uera solus deus est pater. in unum. et secundum. quia necessitas uel pater dicit opportet eo addito solus ut solus homo est homo. solus sortes est sortes. quod non ad alterum est uerum ergo erit sua solus pater deus pater. sed quod tractator addit solus tamen speciali pertinet addi ratio conuersionis sicut solus deus currit. ergo solus homo. sed dicitur quod esse patrem dicitur de speciali ut patet per hilarium adam. in iii. li. ca. vi. et eodem li. ca. xi. Ergo sed hec est uera solus pater est pater. hec est uera solus deus est pater. In contrarium est quod si solus deus est pater ergo nec ad non est pater. sed primitas repugnat solitudini. sed quod ideo tertium. ergo etc. Respondeo dicendum quod magistrum in littera hic propositiones in quibus ponitur hec dictio solus ut patet in solus deus est deus. solus pater est deus. et in hac intellexit posse. prius quia solus per deum potest solitudinem et est [illegible] est solus pater est deus. nec pater quod est solitarius uel in quo est solitudo est deus. et secundum expondo solus in propositionibus de dictis significat additio ad dictum quam de- lectus sit per solitudinem speciem ipso falsa. quia non in deo solitudo cum habet in aliqua societas personarum. nec aliquid per se est solitaria cum in dubitabiles et ineffabiles sit per se ut dicit damascenus li. ca. xviii. et ideo magister

nullum d' q' est dnic. solus pr. non e' ss. et ipse
sit solus .i. sine filio et spu. s. Sed u pt ee ss
ddo solus pr. h' e' ille q' e' ita pr. q' n' e' alius
pr. s' et posset ee et ss. solus d' q' e' ita d'
q' p'ter ipsum n' e' alius d' et h' n' i' [illegible]
it magr cum d' q' ddo fr. p' solus filius et spe
.s. a' p'im' alorto excludit' vn e' ss solus
pr. .i. q' e' ita ma pr. q' n' filius n' spe. s. e'
pr. tn' filius e' solus pr. e' d' q' nllus alius n'
n' q' apte e' d' et sic ultim mod' d' magr
m'... sola diui. q' sigie cu' aiabz [illegible]
ipse cu' aie [illegible] n' sunt cum eo d' ulas [illegible]
acceptiones h' dictionis solus i'uiit aug'. vi
de trin. ca'. vi. et xli collectu' q' d' coit dicto
q' h' dao solus. et pt selu'e q' ut terie [illegible]
ul' [illegible] ut q' id e' p' tenir significatie et
osignificatie. si re significatie tc ponit
solitudinez et id cui adiungit' nam sic alb'
signt albedinez. sic solus signt solitudinem
et sic de nullo dz dz albu' i q' n' sit albedo s'
nlli adiungit' solus nec pnt tc significatie iq'
n' sit solitudo. si a' re osignificatie tc denot
exclusionem aforz sbi ul' aforz pdi' id solus
pr. e' d' et q' q' a' [illegible] h' s' ista dictionum
pt hic tp'ce ss. p' q' denotet solitudo
ee prez. s' q' fiat exclusio a' talem
suppositu alsorto p'uitatis. et q' fiat ex
clusio alsorto diuitatis. et xli pt patenter
ei' q' fuit diuisu' sri' i' discussu. dice
bat. n. q' i si' declarando erat nec' i aliqua
ssu posse intelligi solus pr. e' d'. nam si solus
dic' solitudinez tc e' locutio falsa si fac' exclu
sionem alsorto forz sbi su' alsorto p'uitatis
sic e' ua si excludit afor' pdi' si pt ee d'.
q' ul' fac' exclusionem masculine. ul' femi
alietate i suppo' et s' e' fla q' e' ss q' nlle
alius apte sit i d' ul' q' nullu' a' suppositu
a supposito p'ris sit d'. si a' faciat exclusi
onem neutre et s' diuisitate i eem sic e' n' q'
e' ss q' ul' a' apte e' d' ul' n' q' h' eem
distincta aberit p'ris e' d' s' i' duobz [illegible]
bus e' fla et i' duobz ua. q' ut denot soli
tudinez ul' exclusionem alsorto diuitatis
p'uitatis fallacie i suppo' sic e' fla. si ut
denot exclusionez alsorto p'uitatis ut alsor
to diuitatis fallacie i eem sic e' u' nunq' s'
ssce locutois et s' usi' mod' n' exclus'
afor' diuite excludit afor' pdi' ul' fallacie
i supposito. nd' s' q' osuu' fuit sup' alie
tas i suppo' e' q' di' fc fac' ad exclusionem
g' ois ss i' q' n' ifficat' solus e' d' n' e' usitat'
et s' ppetatez locutois. id aug' cu' negat
vi. de trin. ca. ix. p' hac dictione q' dc' solum
de solus de leui soluit' q' uit' solus d'

pz

sit d' q' si solus re significatie tc e' locutio
fla q' pot' soli' ergo diu'. d' s' a' unq' est
solitarius. ut i ddo n' e' solus nec diu' e'. si a'
re osignificatie et denot exclusionez tc si p'tie
fi dictio q' ul' excludit' a' for' sbi ul' afor' p
di'. i dato q' tal' dictio i sermone sit n' tn' est
ad ppetatem q' id rs p' [illegible] i [illegible] uideo
aut dictione p' denotat exclusionem concedenda
e' solus d' e' d' q' ss e' d' e' d' ipse ipm n' e'
alius d' s' n' a' ddo e' d'. Ad p'ius d' q' qu'
aliud ddo sincategorema addit' tio cui n' oz q' fiat
desceñ' cu' h' tio additio. diuit n' ois ho
et g' sor. n' tn' g' ois sor eo q' sor n' ppetaw
dicto recipit h' signum e' ois. s' solus d'
e' d' g' pr. e' d'. n' tn' g' solus pr. ut dc' posset
et uel q' solus de rone sua h' q' tm' i re [illegible]
n' tn' ois. pn' nal' solus ho g' solus sor. ul' solu'
al' g' solus ho. h' ualeat' ut p' sequendo patebit.
Ad s' d' q' solus ho n' e' ore ad solus sor i uio
e' eq' na' solus i' rone exclusionis negam i p'tat
nego a' quo addit' [illegible] radit ipm
magis cone. vn si ho e' i pl' q' n' a' et hec cagr
a destrucõe ontis s' destructo ancedentis q' o'ntis
destructu e' ancedes ul' an cedens negari. na'
sic al' e' i pl' q' al' ss q' s' a' dip'm. id n' a'
asorte e' i pl' q' ngr a' ablioie ut p'la op'o
hend' i ulti' no' q' q' a'd p'la a' i. cuid'
placu simp' ut n' nli tato e' mag' ouis ell
xio al' q' p'la a' p'hedit q' ho e' ouis ad ho. q'
cor' ad al' et s' ascendo. si sup'ferat' ulti q' o
it p'la o p'hedit cum mag' q' hedes aut. no
sic p' q' simelut' n' n' nli. fiebat otia
i a scendo ab ho g' al'. al' g' cor'. i m' ne si
acci p'iat' ulti' fiet otia i descendo ab ho
cor' g' o al' o al' g' ois ho. et q' a' alor
te p'la q' p'hedit q' ad alt a' ab ho' cu' si uat'
ulti' ddo n' a' a sorte. s' n' a' ablioie fiet oria
descendo n' ascendendo et q' a' a sorte e' co'ius
q' a' ab hoie p'cedendo ab uno i q' e' desce
sus id sequitur n' a' a sorte g' n' a' ab
hoie et n' eo' ss q' sequitur solus sor. g' solus ho
n' eo'. id si sufficienter q' sol' de hoie n' oz q'
sufficer de aliquo hoie ut id dicebat. s'
et ualet. et xli a' i' q' i' solo re p' a' dicebat
declando. s. q' s' n' s' solus ho. g' solus
sor. Ad tcium d' q' n' sufficit solus d' e' d'
put solus denot solitudinem. Ad q'
ulteri' q'ne' ut' h' sit ua solus d' s' e' pr. ad
q' id possit distingui sic et ia' distinguit' q' si
solus denot solitudinez sic e' flia. si a' denot
exclusionem si excludit afor' sbi sic e' ua q' e'
ss d' ss e' q' n' e' ali' i d' s. e' pr. si a' excludit
afor' pdicata. tc p'ut is dicat' al' aualis
de p'mit' put e' i dis rp'ut' talis et

cu

angelorum non secundum eundem rationem praedicetur de omnibus cum
sit ... ratio sic paternitas illa et paternitas in cre-
aturis. Ergo dico solus deus potest excludere a patre
nullus ut sic quod paternitas sumitur secundum communem rationem et ex-
tra quod non solus deus est pater quod et ratione patris competere
sit pater in forte paternitas magis univoce dicetur
eo quod ipse est principium omnium et ab eo est omnis paternitas
in caelo et in terra. Sicut fiat exclusio non a paternitate secundum
quam est superiora. Sed a paternitate secundum quod in divinis dicitur
hec est ... ut patet in ... quod cum dicitur solus
deus est pater si pater accipiatur secundum communem acceptionem
non est ... speciale ... sicut homo ... alia
est ... quod non est homo quod non sit ... quod pater quod
non est deus et ... pater solus ad ... solus si ...
est ... quod cum dicitur aliquid est pater quod non est solus accipit
pater ... non solum ...
... modo non ... Quod
ostea que est utrum hec sit vera pater et filius
et spiritus sanctus sunt solus deus. Et videtur quod sic quia
cum est ... sic omnis sed omnis non addit ad pre-
dicatum ... in eo quod nisi pater
id quod est nisi ... non est ...
... medium ...
est ... totum ... omne
hominem esse ... nullum ... bonum ... solus
... addi ad praedicamentum. Sed in ipso praedicata ad
... Quod solus ... excludit suppositum ...
... trinitas est solus deus non supposita ...
... non ... de se excludit ...
sic flue adderet. ... solus ...
... significatione ...
... repugnantia ... quia eo ipso quod ...
deus in ... non est solus ... significat ...
... exclusionis ...
... non sequitur ...
quia ait augustinus vi de trinitate ca. ... pater debet dici
deus si non solum deus ... solum deum patrem et filium
et spiritum sanctum. ... Videtur quod ... hec vera pater est solus
deus ... quia vera est augustinus v de trinitate ca.
... de trinitate ca. ...
... de omnibus ...
... solus deus praedicatur ... non ...
praedicabile ... singularis ... solus
deus. ... pater est deus ... est ...
deus ergo est solus deus. Contrarium est magister in ...
... maximum quod solus additum ...
... praedicatum non ...
est solus pater ut solus deus. Videtur quod utrum
sit vera trinitas est deus solus ...
et ...
Sed ... trinitas est solus deus ergo ... trinitas est
deus solus. Contrarium est quia solus ... negationem
negatio ...
... solus sic flue adderet. Ad ... quod

solum et tantum ut quidam dicunt dicitur tenui post adiunctivum
ut ... sive ...
... accipitur ... sic flue additum praedicato
non sit ... tenetur adiunctive
... quod tamen et ... addi ad praedicatum ... est de
se ... in ... quia eo ipso quod non praedicatur de aliis
... excludit ab illo omnem ... ita eo ipso
quod sortes est homo non est aliud quod non sit homo. Et ideo sic flue
additum ... termino posito in praedicato ...
... ut aliquis ... ut dicat
sortes est tantum ...
est ... ut patet ... quod solus ...
... sive adiunctive ...
... nominaliter ... ut referatur
ad ... ut ad praedicatum ... referatur ad ...
... pater et filius et spiritus sanctus sunt solus deus ...
...
... negat patrem esse solum deum. Solum
... deum esse patrem et filium et spiritum sanctum ... referatur
ad praedicatum est vera ... non ...
... non sunt per se subsistentes ...
solus nominaliter ...
est ... per se subsistentes ...
... in praedicato ...
... per se subsistentem ... addi
...
solus nominaliter ...
subsistens ... posito addi solus ... in
praedicato. ... trinitas est solus deus ...
deus ... non est alius deus ... solus ...
ad ...
... ad ... si referatur ad ...
est ... quia est ... pater et filius et spiritus sanctus ...
... deus ... non est ... deus ... est homo.
Si ... ad praedicatum ...
quia non ... ab aliis ...
... in suppositio ...
... solus deus est ille ...
... in supposito ...
... facit ... tamen non ... sola dici ...
... pater et filius et spiritus sanctus sunt
solus deus ... non ... et nulla ... non est
in aliquo ... quod ... faciat ... de nullo
... per ... praedicatum ...
... solus ... nominaliter ... adiunctive
in ... ut referatur ad ...
... in aliis ... ut referatur ad praedicatum ...
eo quod ...
... faciat in supposito ...
... sic se habent ut pater et filius. Ad ...
... non est ...
... et ... solus ...
... praedicatum non ... patet ...
...

q· tenz locu͞ h͡c iā sup̄ o͞ bnū͞ f. ꝫ solus
exclusione q̄ndā q̄ h͡c dicē cop̄ex͡ mī q° deū
ē xi° ē nō ē s̄r ad̄ ibi oīs ⁊ solū ingi-
to ū oclud° Ad ꝫ ad q̄ excludē hippo-
ti̇ūu mī q° dixim⁹. Ad t͡ciū ad q̄ ī ilis
tio dr̄ dat⁹ ī illi a͡g m̄o⁹ ꝯ poīt̄ g̃dicē
hūs dīuitē iōē e⁹ ꝯpoīt p̄t deuoz ibi
exclusio. Ad 1d q̄ ulti⁹ quē uci. ꝫ sic
iia p̄ē ē sol⁹ dr̄ ad q̄ h q̄ dico sol⁹ ꝫ p̄o aff
expte p̄oīti p̄r īcefici ad s̄bm ⁊ po͡īt ⁊ sic
ferit ad s̄bm t̄c ē id īdicatū de oi ⁊ de c͡t
sol⁹ p̄ē ē ds deq̄ q̄ sit ad patuit. sic icft
ad p̄dicatū ut sic s̄s⁹ p̄ē ē sol⁹ ds gnet
tm ds sic ē iia ī q° distingt⁹ alt q̄ nē
tm ds ꝫ ⁊ ē ſō. Ad p̄m ad q̄ h iōē p̄o
c̄enl' posse dia deq̄ ꝫ ꝑ singlaīt. q̄ꝛ p̄ē
ē ds ⁊ filī⁹ dr̄ iōē tm exclonis ad p̄ē ē sol⁹
ī aliq° s̄n h̄t s̄tinitē ut patuit. Ad ꝫ
ad q̄ ali⁹ hāc inf̄⁹ p̄ē ē sol⁹ dr̄ ꝑ q̄ sol⁹
icft ad p̄dicatū ⁊ ē id q̄ mī ꝑ q̄ l inad
ca n̄ nisi occisiu mī q° dixim⁹. Ad id q̄
uim ad q̄ īmagr̄ ei negat ꝑ q̄ fili ⁊ sp̄c
s. ad soꝛez d̄ītatis exclud u͡t q̄ ꝫ
mod ꝑ q̄ eam uñū occisiu nō hērit.
Ad i° a q̄ ulti⁹ quē in̄t ꝫ sit iia tinois
ē dr̄ ꝑ sol⁹. ad q̄ nō. ar sol⁹ ut deuōt sol
tudiez n̄ exclusionē. p̄t deuōt i̇p̄pō
siū nō p̄t. qꝛ ī exclone ī pliar nego.
nego q̄ p̄o p⁹ oīa alia co q̄ ociose adder
ū solū ad soc̄ia se extēdat. g̃ dein
bit ꝑ h̄ solitud iez q̄ ad ū operit ut
patuit id ū ē octa ⁊ ꝫ ī negat⁹ ē ex po
nenda. Ad id q̄ a dr̄ q̄ noia ⁊ p̄noia t̄nsso
id sicut. ad q̄ ꝫ id significet q̄ signifi
cato eoꝛ ū uaria⁹ ex tm̄ spōe ip̄oꝝ. a͡s tm̄
mō⁹ significādi uariat⁹ ī eis ip̄ q̄ nē
id deū oīs ū ⁊ nō oīs. ꝛ ꝑ ad intagem
ip̄oꝝ uñ h̄ ⁊ ī mōi signifi⁹ s̄ic attēdi
hoc datur⁹ h̄ac tinitas ē sol⁹ dr̄. ū tm̄ oē
dr̄ q̄ sit solus deus.

Sup litē, sꝫ illo n̄eo nouit ū ip̄e ꝫ
luis. uñ magr̄ q̄ ū separat⁹ ide p̄ē
ū n̄eo ē id q̄ nulls hō ꝫ p̄ē nē h̄ g̃ nī
locutō nō attingit ꝑ s̄ah p̄us. g̃ ī exn
locutōis p̄ē ī ḡo ū separat nō solū iñē ī
ī separabilitas q̄ hit p̄ē ad filiū. e⁹ q̄ nī ū
senme magr̄. ad q̄ n̄eo q̄n de ī locoīs
ū excludit. ū hoīē tm̄ q̄ hō ē huis ī
ex usu loq. cui acc̄imodatū ē q̄ hō est
q̄ oē huis in cognitio excludat⁹ ꝑ li q̄
d ꝫ ī ꝑ hic mod̄ lit⁹ lo⁹ magr̄.

Post p̄dc̄a ic. qꝛ magr̄ s̄n̄ d̄temiat
de uni͡te eēn͡e ⁊ tin͡e ꝑ. h ī p̄te
deriat de noīb; ꝑ q̄ eēns uni͡tas et

p̄t plalitas designat. ⁊ duo fac. qꝛ p̄° fac
q̄ deū ē ꝫ° sp̄ali ī q̄rit q̄ñō tī uiales ad
diuia t̄nsferūt. i. ꝫ diligēt. Ī p̄n. ūmin.
cc̄ p̄m duo fac̄ qꝛ p° disting̃t hi⁹ no⁹. ꝫ° sp̄a
descēdit ad determinād de ꝫ no⁹ q̄ ē p̄ ī. p̄alit
ī p̄n°. xxiii. cc̄ p̄m duo fac. qꝛ p̄ disting̃t hi
no⁹ ꝫ° dat dr̄az ī ēca. ꝑ a l. saēd⁹ ē d̄ ē
p̄m duo fac. qꝛ p° poīt tinl̄rez diuini noī
nū ꝯ peteāu ad ab eēno. q̄ q̄dā ī cheīt ē
eēn⁹ uni ⁊ ut sapia bonitas ⁊ hi. q̄dā
p̄t distictoz. ut ī g̃nō g̃nō ⁊ talia. q̄dā
de ad t̄nslarie dn̄r ut spectm eam creati
ul̄us. ꝫ° distingt noia operencia ad ex
tp̄e i. hīs adiaēd. cc̄ q̄ tm̄ fac. qꝛ p°
po⁹ noia q̄ relom ī p̄tit t̄p̄ale. ut re
fugiū creatoz dñatoz in ꝑ ⁊ talia q̄ꝛ q̄dā
cōueniūt oīb; p̄soīs q̄dā nō. ꝫ° addit q̄ dā
ꝫ q̄ ad operit ab eēno q̄ q̄dā collectoue
signt e⁹ uoī ē tinitas q̄ ītra⁹ noīa de ab
eēno operēcia ū poliat. ī⁹ p̄o⁹ ī q̄dā no⁹
de operencia ex tp̄e relom ū significancia
e⁹ m̄oī sūt hūat⁹ ī c̄at⁹ ⁊ talia q̄ ui. iōꝫ
ī p̄teūt ī hālibꝫ q̄ōibꝫ app̄ebit. ꝑ a l. p̄sca
ī l. ꝫ uñ q̄. deinde cū ca dic̄. saēdm
dat dr̄am īt p° assignat. qꝛ q̄dā de eis dn̄r
relatiē. q̄dā ꝑ s̄bā. q̄dā q̄ dn̄ ꝑ s̄bā dn̄r
de q̄bꝫ ꝑ singlarit ⁊ de oīb; ū pl̄alit. q̄dā
q̄ dn̄r relatiē ū dn̄r singlarit de oīb;
⁊ duo fac. qꝛ p° fac q̄ deū ē. ꝫ° manifēt
q̄ dicat i. tinitas ē ms. cc̄ q̄ tm̄ fac. dn̄r
in. q̄ oīa absoluta dn̄r de ad dn̄r deo ibus
ꝑ soīs nō plalit q̄ iō ē. qꝛ q̄ oīa abso⁹ tm̄
sēnut ī s̄bā. iō ulli in absolutū i. plificat
sic u⁹ s̄ba iō p° dic̄ absol⁹ ī dn̄r tīsue in
s̄bā. ꝫ° manifēt hꝫ p̄ang. q̄ dic̄ dn̄ ū eēn
magnū. ꝑ tiapōne magnitudis. ꝫ mag
nitudiē q̄ ip̄e ē. ī recolligit dēi ī s̄uma ad
maioꝛe; s̄uciaitātē dēoꝝ. ꝑ a l. d̄ s. ii. ī t i
cccc ꝯp̄te. ī q° tiat s̄ūa letonis ⁊ distictōis.

Magr̄ ī p̄senti. d. dr̄ dn̄ ee noui le
ꝫ° noīat ꝑ m mitis no⁹. ī dr̄ aliq̄
de ip̄o dicit ip̄e. d̄ ī t̄nsūptie. in̄. po⁹ uaq
de ad dn̄r. ide de h⁹ ūius gnemus.

Ad p̄m s° p̄ c̄ ut q̄ dr̄ ū sic noia q
nob. qꝛ ut scb̄e cc̄ finēms. in̄. id
nū sig̃t ū ē distiō. g° q̄ ū diffinit ū hit
ū. s; dr̄ dist⁹. qꝛ ut dr̄. ulrīo de dn̄. no⁹ d
ē s; oēz tm̄ extēt ā illo capz ac ap h̄e
sius. ꝫ distiō hit rōz ū. ui⁹ i° ꝑ hi. v. ue
ꝫ ē s̄ba ē qꝛ ⁊ q̄ erit ēē. sig̃ dr̄ nō
h̄t tm̄ ū h̄t distiōm. g° u ū. ꝑ ea q̄
sūt ī ucte s̄t signa eoꝝ q̄ sūt ī aīa. g°
q̄ ū p̄ ī tellīe ū q̄ signt̄ ꝫ q̄ sit ds sene
nō possiū. in̄ i° da ui. p°. li. ca°. ut q̄

Q; no e ds s siia et sr i opbeit e hoie et
ig'tu z opo. p°. de di. no. ait dna sba ee
i sensibilez z n i nestigabile. g° zc. ds ee
n' fig'r siba z q' h'. Sz talia n possit ee
absq opac. ido a' nulla opo. g° noiari no
pot. ds scibz i. vi. ipe de cuis q p' nri e su
oez narratoz z dechanir ligue ana'tatiue
ei. Sz q e tale e q i nouibile. g° zc. Ap' h
ds noiatur l'ic' nl' poittie. nl' p'uatiue poit
tiue. n. qz ut dz sco de anglica vei'ni. a'f
firmatoes dedis sunt i opacte. si negon's te
s' noiare dim uic ipm noiare s'z n noiare.
qz nego n d' q e res. s' q'g no est. Ad ho' a
nnme qz leg' exo. iij. q' qu q situs moyses
ab eo q' loqbatur de rubo q' ect n' ei. dix
ds ad moysen. eo sum q sum. g° ee e n' ipi
di. Ds i lib. mectoe. dinbz. multa n'gia
di assignat. g° zc. Ro dd q' dyo' ho
de di. no. illa dubo'm y'iorz ut ds sit no
minat. z o ipm n noia'le ee. na n' noiari
q a' q cog'tate no cog'scimur. h' nulla cog'tatie
n cog'scimus d' s nob i nocelecr g° ipsam
nominare n possim z ut possimus intelle
ctuc dyonisii. no q' sunt i nob. vij. g'na
cogitoim q se h'nt p ordinez. na pa cog'to de
sp' q' res corporales i sensuer ps hac e fantasia
q e mot' sensus actu. io ipm p'supponit et p'
imagines corp'ales ciuit p' hac e extimatiua q'
dyo. appellat opione h' ippe n dicat opio qz
opio e q' het i sco de anima. p'r e s'a i
intellecto i e c' i het fides. vn nulli bestia
ru i e. sz extimatia q' i e brutis. s' a' no
solu' ciuit p' imagines corp'ales sz i te roes sous sen
sibiliu ut indicat h' ee' innotibile i anima'le
qui q' dit e te sinne l isp'n. p' hac a' se
cog'to intellatiua. si a' q'dam est' dido. qz ut eg'
dz tal' actus apo i forza hitu ut n si n sic
ps intellatiua hitu i forza dupe ei apx ac
to. via s' q' intellt' simplica z l. i. iij. de a'ia.
appllata e intelliga i dist'ini s' hac actoz
i tellatis disstic e diffonis tuq' signi q'
ti e ubi ex plati su n' ps q' dene ip
s' assig't u e disting. g' b' intellatiua cog'to
ut ab alis distingt noter n' s'a actu
intellatiue poe s' i tce' hitu e s'q' intellico
posita. z s' hac s'oit emiciatoz. c' emicia
toi i rioti tamq' signu sciudz ord ex p
lata sa s'mo. vn tal' cog'to s'mo dicitur.
s'ilo q' ultimis intellatua i foite opent ey
i dup' cog'to una s'q' i forte h' tu p'u
z h' dz intellatr hi cog'uto vo'e simplici
q'rime adwonitio dz tact' talia s' q' p'fi
cit hiui q' uni q' uocat scia. g° ista
se hnt p ordine. Sensus fantasia ex'tiua

Si opio. n'. s'mo. intelletus q' ci. q'. appel
lat tactu vo'e simplici i tuic' z scia. zqz
nulla p'dictar' cog'toni de q' cog'scit' io d's in
noiabilis ut. vn p° dedit no'ib' dz q' dens
comp'hensibile e. z ei' ime e sp' ut fantasia sue
opio ut tact' ut scia z id ide sic. quo de
di. no. a nob retrabz s'mo i no'iali z sin no
mina'li sup s'bali diuite denuda. q' dicet
q' ex q° a deitas n' noiari pt ut cognosci
n' ualz cu i recdam' libru de. di. no. apo
ite quo h a nob fiet ds i noiabis sic extitit.
Ido ng'nd q' ds alia cog'tatie cog'scit z ulla
cog'tatie cog'oscitur. na h q' dico aliq' in
pletoz i p'tatt d's a nob alia cog'tatie cog's
cit. eo q' aliq' h z i cop'leta cog'nitoe nob'
e notus. na creatura p' q' ipm cog'oscim
aliq' li l; i cop'lete eu rep'sentat. nulla tn
cog'uiteo i nob eu p'fcte app'hendit. ido
u'ba illa dionisii ut ex sinia sua pz non
arg'unt dm nullo m noiabilem ee. h' ocli
dunt q' p'fcte a nob noiari n pt. vn z ipe
i uestigat quo p ea q' sunt i creaturis dm
noiare possim' noiatoes nulle deficiunt
eo q' p'fcoes p'ticipate an' i uoi sunt tea
turis p'fcoes p'ratem q' sunt ido cop'hende
no posst. e g° d's noiab' a nob h' i p'fcte.
Ad p' dd q' h d's sit i fi' ab si tn intelli
gibil' tu ipm inosito nro lz s' sipliti
m' i sua tn simplicitate tu n intelligimus
g° potie ipu ts s' mod' intelligendi nrm zqz
mag' noiandi ipm sz mod' intelligendi eum
noiare potum' i q° nulla existit q'pro s'u
h s' nrm mod' intelligendi. Ad s' dd q' q' cedes
sare no possim'. qz ipsi' cenu d'ina su din
intelleu cu eis h cog'scim'. si eu p creaturas
app' hendim'. effcus a' sisit ipportunus
ce dne i cog'niteoi q' e ca si sit ip'portuat'
ducit i cog'nitoe eq' z qz nulla creatura e
ppoz'nata suo creatoi cu sit etis etu se p'tta
limitibz. d'sca ab h eio z n finite. io p creaturas
cog'scim' q'z e d's n q'. l'ia e alig'l cog'
to z h n plena qz sp effcus dne i aliq'le
cog'toi g cae sp' q' aug'. p'r de tri. c. ij.
d' q no dz i udi nauu sui sensu' laborare
ad cognoscend' dm p sp'culu z i enig'te
s' q' necessu e nrte p' sciua. aliq'le g° cog'
to de dto h'nt z s' q' cu i p'fcte cog'scim'
s' i p'fcte noiam' n g° ar'r ro q' nullo m
noiari possit h q' p'fcte noiari n ualz.
Ad tciu dd q' sba z ql'itas q sig't n' no
accipiunt p'ut illa pt accipi p eo q' em
n' i po. qualitas p eo aq° impo. s' q'
n sp realr sunt distincta. h' ali' rone dicit.
z ido u a' dm ee c'pontu sic' uitatem

D[3]

h' s' mod' i tellud' q' accedunt. Ad tertiū dō
q' p' cā ē sic dez narratoz. q2 ulla narra
to cā 9phendit. vn̄ ñ as' q'n noīari p'
sit. s3 p xpstē noīari nō nal3. nā ipsius
cā ñ cadit s' s' sen s3 solū effcūs ei9. zō
noīari ñ p' u sq' i cogitoz ei9 icūm9 p ef
fcūs z sic ioplete. vn̄ i eod' ille9 pmis
sebi q p' caz ñ aseq' logla. vn̄ ē sic de
narratoe. q2 narrato ñ sit p' ñ p logla.
logla p itlligen z itligēcia p cogita
toz. cogitato p meditatoz. meditato
p sem ac ē p' ē sic ōs rei z ñ cadit s' sen
Ad .v. dō q' q2 aliq' cogito de dō hēmt
cū sat9 q' nē ē q' noīare ipm ē ip
ma lr noīare. quōq' aut' matoes eius
sint i 9pacte ia9 qōne patebit.
Secdo queritur in ds sit noīabit plib9
noībz z ur q' nō. q2 Damasc. i ine
sua y nūi adder a' ds aliqd' itentōz realē
sup' ee tn̄ dō eius nuū ēēt i' inugō. q2
ē z vnū ēēnt noīa synonīma nolebat
n. q' eu s z vnū significaret dispōes addi
tas ēēn rei s' p yāc. ua ñ ozē dcēo
noīa n̄ si noīmq i ē dare aliq s dis
pōnes sadditas ēēn rei. s3 h ñ ē abs
opoē reali. g' dcō pla noīa ñ sit syno
nima. Cō nō posse. Pt h' id pz p diffiōz
si noiu2. q2 s' noīa sūt pla nōīa idem
significatia. s3 cū ds sit uē unū i quo
nll's sunt p boetin. oīa noīa dcā dō vnū
nō sig'ficabt. g' si no'a erūt. n g' pla
noīa dcō dicū. Cō sump' p d3 mod
nr' totū itellr. ut totū ignotu. si itellr
uno noīe sig'fic' p' si totū ignozaret
tē ullo in p' n signific' tet ut expte i
tellcit ur. expte rel nō. q2 ē in a z sipx.
si a expte itellcit solū tn̄ noīa hunt sit
signtū. Cō Magnū ē q2 i pō. le2. dnē nulli.
z exodi. xv. scbi oīpotēs n ei9. g3 sit
pla noīa g' zc. Cō pt samset. p' solaom.
.v. ds ē ille nemx. beat9 sa' cū ill
ē ēē. q' ñ ēē. g' s sūt pla noīa g' zc. Rō
dō q' oq q' sūt i no ee sūt signa eoz q' sūt
i aīa. io silr nolim9 de hiis q' p noīa nr'
pnoces expriores signē. q2 nos fidalr
smonē nrm se eadē sūt i nīe rep'sen
tata plu9 uoces sūt i ntā d' q'' ad p'sensdum
sūt spēs q' i ntē meo q' i ocept q' q' gigit
i acie cogitatis. nā cū itellcit actual'
spē itll' i fōze ex tali i fōzmatōe gignt
q'd ocept q' dz ubū z ut ē eius sil ubū
uoce sigt liq9 ocepm ut ubū i nīe n
spēs. nā illeq' ds leonē ñ itedit sig'fic'
leōis spēz. s3 leōis ocepm s' ubū. vnde

xxv. de trin. ca9 vj. scbi p unde ubū q' foris
sonat signū ē ubi q' it' luc3 spes a' z ubi ū
bū qd' ad p'sali z vni aliq' in se se ase
cūt. s3 ñ oportet unū ēē q'. h a' g' ē unde.
q2 hi ubū gētū s' aug'. xv. de tn̄. ca. xj.
ē silr' unū scīe de q' gignit. ip q' ozeē aliq'
ē q' li' ē i ep'ēte z ple i spēs i meōzia i ocep
tū i intllia. z si ñ p'oz mod' nūc ubo2 ex
sunt spēz. tn̄ paucitas z plalitas ubo2 hi
oceptum q' uō 9sec' paucitate z plalitate
spez i meō. na sic dīus q' itelligēcia sūoz
lr spēs mag' uīer z paucioes q' hēt i sūoz
ut p' hj ex. xj. p'pōe de caūs. g' z i ocep
tibz suo in se hēt. hnt. n. se spēs i uitli
gēcia ocepte sic se hnt p' ozdiātē in
nob' na sic mdeu9 q' sus cōis q' ē altōz
q' pticlaris exūs in 9phendit oīa q' 9
p'hendūt p ticlegater sus plisicam z pla
q2 9p'hē diract eoz z ob'oz ozia. Sic
itellucia sūoz p' uiq' spēz pla 9phendit
q' i sioz p pls cōq' ē inauille z sic ē i sp
bus sic ē i ocepp' q' i in9 ocepm pla 9p
hendit ag's supioz q' i sior p mltq' ubu.
plalitas g' z paucitas ubo2 ñ spēēm
mod' ē sic ex plal' z paucitate iermin. nā
sicie ēē. muē ut intlleig. unico ubo
pla 9phender q' in alti p pla g' erūt pau
citas z plalitas ubo2 ex sb' limitate z in sim
intellcit ut s' q' intllat ē supioz z isioz s'
9pacōe eoz q' spectat' forte pla z paucioza
uba. nā sitllcit supat itlleu ubi itellcu
intllit uno ubo z io q2 ds oīa sic excell' te
unico ubo ñ solū scā sicq' si' po z si itellic.
q2 spēs maioz q' ñ ē mis q' oīa i unico sig
ubo 9spiciat. q2 vnico ubo s' eterno ds dic
q'cq' ds z fac. z sic ds i sita uno ubo itellig
eo q' scā z possibilia q' sūt infinita i 9ph
bilit' sup excellit. g' itellcit ut q'in dō
se ht ad ipm. q2 infinitū absq' sētatu
sūo dō de eo ubi forbit ut sic ipe infinita
intellit uno ubo eo q' ea supat. sic ipm
unū ē a nobis itelligibile in sinas ub' z sinas
oceptōes de eo forte possimus. vn̄ xij. de di
uinibz scbit nos delen9 laudare eū qui
ē infinitozum noīum. uel p tōes q' sūt
i dō nīo uno nos apphendim9 noīe plibz
z ut icacte 9sistunt z q2 tales p fcōes s
infinite q2 i ipō nō solū 9grīe p fcōes
oīum sūt in actu existūt. s3 z possibiles ēē
que sūt infinite io nō solū p' noīari
multis noībz. s3 z infinitis q' noīm uarietas
nō tollit sue simplit' nō de rogat. s3 z
sua simplicitatē dō9 uitm ex c'scō supat
sig' q'tat q' est cā plalitatis noīum dō q'

.iii.

Pt s' pla noīa nō ut ē expte

plura

demōstrat q' nōm aut plalitas q' ipius simplicitatis

excellentiam divine bonitatis et principalis nostre in
telligentie ut capacitatis ut habitum fuit parisius p
Solomon · xiiii · Ad primum dicendum quod auctoritas anse-
lmi est recipienda in hac parte · nam Anselmus monolo-
gion · dicit cum sic terminasse ut dicendum quod omnia talia ad
dictiones non sunt reales · Sed secundum modum intelligen
di et ponendum sic componi nec significant · Ad secundum
dicendum quod non omnia nomina que significant idem sunt
synonima · set que significant idem eodem modo · un-
de [illegible] in xii · metaphysice · ut [illegible] unum et multa non
sunt synonima de deo dicta multo minus
erunt synonima sapientia · iusticia et ita
talia que magis secundum diversitatem rationis sunt impo
sita · Ad tercium dicendum quod
deus totus intelligitur · set non totali-
ter · nam qui scit istam propositionem tria
gulus habet tres per opinionem ut
quia euclides dicit eam scit eam tota
set nescit eam totaliter · quia nescit
eam omni modo quo scibilis est cum
sit scibilis non solum per opinionem
set etiam per demonstrationem quam
autem ignorat · et quia multis modis
ad [illegible] deus a nobis dicendum quod
deus totus intelligitur set non totaliter
nam qui scit istam propositionem tri
angulus habet tres per opinionem
non quia euclides dicit eam scit
eam totam set nescit eam totaliter
quia nescit eam omni modo quo scibilis
est scibilis non solum enim set etiam
deus a nobis est cognoscibilis per multa nobis nominari ·
Ad quintum dicendum quod hec pluralitas est ex parte rei quam
significat et ex parte intellectus nostri quia sicut patet.
Circa quem notandum aliquid nomen de deo dicatur proprie
dicitur quod negatio · quia dicitur de aliquo et affirmari ad de
ipso · Set et affirmative de deo dicte sunt in compacte ut
dicit Dyonisius capitulo de angelica ierarchia · ut Hugo ibidem super
illa libro exponens ait incompacte sunt affirmationes
id est improprie · Quod non affirmatur de aliquo non denotet
aliquam compositionem esse in eo · sed dicit essentiam non est compo
sita · de necessitate autem aliquis compositionem esse ipsum secundum mo
dum intelligendi proprie esse non potest · set hic est causa ipsum
nominamus · quia ut deum est secundum nominamus ipsum et in
compositione per modum intelligendi · Set ex parte nomina
di secundum modum intelligendi · set dicit a nobis proprie non intelli
git intellectus noster ad ea que sunt manifestissima in
proportione ad omnem se habet sicut oculus noctue ad
lucem solis quia proprie ab ea videri non potest · Vel secundum
Hugonem · super capitulo ibidem sic angelica ierarchia
quia et sunt [illegible] cogitari non potest dicit quod est quam
est talis est longe remota et dissimilis est · sed non
nominamus ipsum non per ea que in deo intelligimus · sed si
est longe dissimilis actualibus per ea proprie nominari non

nalibus · Ad sextum prius quod post florem petri cum sibi hominis quam
sapientia circa cum in cedi · sed primum ut non videtur non mere
secundum dicit non est sapiens non intellectum · Augustinus est
ambrosius · ubi in [illegible] quod dicit non omnia nomina de deo dicta
translative sed aliqua · Unde commentator in xii · metaphysice · ait quod
intelligentia proprie dicitur de deo non secundum omnia dicuntur trans
lative · Ad sextum dicendum quod de hiis doctores contrarie diversimode
loquuntur · nam damascenus primo libro capitulo iiii · ait quod cum dicimus
deum esse bonum iustum sapientem · et si quid aliud tale di
xeris non naturam dei dicis · sed ea que sunt circa naturam · Sed cum
in illa sit verbis sit perfectius et verbis sit proprie quod non
sit ipsa nomina talia de deo dicta proprie non valent · Ad
hoc idem facit magister dyonisius quod vult quod omnia de deo
affirmative dicta incompacta sic exponit id est improprie ut ex
ponit Hugo · Augustinus · v · xv · de trinitate capitulo · v · et xvi · de
trinitate · capitulo vii · dicit talia vere et digne de deo
dici · et anselmus prologion · capitulo · et eandem partem
sententiam · et non solum est discordia inter doctores
alios · sed duos secundum ipsum ut contradicere · nam · v · de divinis
nominibus ait · quod dicit proprie deum esse vitam et deum
principale et laudat · prima ipsum capitulo · xii · libri ipsius dicit
non existens existit · Ad hoc notandum quod in omni nomine dicto
est considerare rem significatam et modum significandi.
quantum ad modum significandi omnia de deo
dicta que dicit improprie et incompacta conveniunt · quia
nomina a nobis imposita sic significant secundum quod res in cog
nitionem nostram veniunt · deus autem super cognitionem nostram
existit · unde non significatur per talia nomina a
nobis imposita · ut competit sue magestati secundum
magis secundum quod ipse per gratiam nobis innotescere · et
dicendum quod aliquid in eo est etiam creaturarum sub[?]ne
habet ipsum tamen sic excellit ratione modo intellectus non
capit · ideo omnia nomina quantum ad modum significandi
secundum modum intelligendi de deo proprie dici non possunt
et causa hoc est quia sicut intelligimus et ideo quod ipse
sic sicut non possumus · unde Hugo super angeli
ca ierarchia · voluit assignare causam quare affir
mationes sunt incompacte et non negationes · ait
quia quod dicit quod non est deus dicit quod aliquid non potest
intelligi · quia autem dicit est quod est deus dicit quod nullo modo potest compre
hendi · ergo potentia sua et excellentia quantum ad
intelligibilis expressionem dicimus quia non est deus dicit quod quod est
non secundum proprie ista nominamus quantum ad modum sig
nificandi · quia intellectum nostrum excellit · sed enim
magis deficiat verbum nostrum a divina excellen
tia quam quod concipere quod in intellectu quod est quod intelligibile significat
ad modum significandi sunt improprie verba de deo
in intellectu concepta multo magis erunt improprie in
voce prolata · unde Augustinus · v · de trinitate · capitulo iiii · dicit
nec dicitur ut cogitatur nec cogitatur ut est
vii · de trinitate · capitulo iii · Scribit sic eminentia divinitatis
excedit usitati eloquii facultatem · verius enim
cogitatur deus quam dicitur verius est quam cogitatur · Item
cum assignatur · xv · de trinitate · capitulo · xvi · quod propositum

dicit. Ad 2m patet quod omne signum non dicit sicut est, sed sic modi post utrumque per cor. Sed probandum in inire dicit sicut est rei intellectus que expressa ceperat ex parte non ad deficiunt intellectus, ante quam sentiatur, dicit ut omnia ipse propter nobis inuite significat. Dicimus quod ad significandi modum magis imperfecte per eum que sunt in nobis. Nullum igitur nomen quantum ad istum modum de deo proprie dicitur. Sed si consideremus non modum significandi nominum sed ipsa significata, tunc sic nomina sicut quemadmodum sunt imponitur dicuntur perfectionem simpliciter vel perfectionem habentem talibus principaliter. Nam aliter imponitur ad perfectionem quam non leonis et non sapientie, quia non sapientia imponitur ad perfectionem simpliciter et ideo talia nomina quantum ad rem significatam proprie de deo dicuntur. Ideo proprie dicitur bonus, sapiens, ut super. Corpora, sicut in metaphora. Ideo dicitur leo, lapis, angularis, splendor, speculum etc. ... Que non nominant perfectionem simpliciter sed perfectionem contractam ad speciem, sicut ad unum dicere. Quanto perfectio in creatura perfectior est magis abstracta magis communis et simpliciter, sunt ipsa magis deo competit. Ideo dicitur de divinis nominibus. Dicit dominum magis esse laudandum ... quod est esse quam esse est perfectius omnibus tangitur. V de divinis nominibus capitulo II. Ait quod dicit Dionysius dicitur esse. Dicimus ergo quod nomina simpliciter perfectiorum imperfectiora quantum ad rem significatam magis proprie competunt deo quam creaturis. Unde sed talia non translata a nobis ad divina sed a deo ad nos. Unde Damascenus, libro II capitulo IX dicit paternitatem, filiationem, processionem et talia que perfectionem important dicuntur esse translata a deo ad nos, unde sciendum quod non ex nobis translata est ad beatam divinitatem paternitatis, filiationis et processionis generatio, sed inde nobis traditum est, ut ait divinus apostolus: Propter hoc flecto genua mea ad patrem ex quo omnis paternitas in celo et in terra. Sed si consideremus hoc nomen quantum ad modum significandi, deo proprie non competunt nec ipsa talia dicuntur. Sed ad esse ipsa talia dicuntur. Sed eo quod sapientia et talia non dicuntur talia creature. Sed ad esse talia et modus intelligendi significationem sed ... que eadem in creaturis aspiciamus, ideo istum talem modum significandi est in consimilia, ... conceditur talia dici de deo proprie secundum rem significatam, negantur secundum modum significandi et hinc est quod possunt ea negare ut eadem diversis respectibus, ut patet supra in ... Ad primum dicendum quod affirmationes de deo dicte sunt incompacte ratione modi significandi, licet ratione rei significate sed ipsa rei significata non dicunt perfectionem simpliciter. Ideo ... nomina importantia perfectionem simpliciter possunt de deo affirmari proprie quantum ad esse rei significate ut patuit. Ad 2m dicendum quod ... quantum ad modum intelligendi vel quantum ad modum significandi, ratione cuius est in incompacto, ut dictum est et patet. Sed solo adtribuitur ex eo quod deus sic excedit intellectum nostrum

in incompacto ratione modi significandi vel intelligendi non autem propter hoc habet quod sic in impeditur ratione rei significate. Ad 3m dicendum quod aliter sunt perfectiones in deo, in creaturis sed ipse perfectiones nominatur perfectiones divinas ... quantum ad modum significandi est in incompacto, non autem quantum ad rem significatam, ut patet per hoc. Ad quintum dicendum quod plus confiteor pro ... cum risu hominis quantum ad esse conveniunt quam ... competit esse principaliter. Sed quantum ad rem illam unum non imponitur nomen ... celebrat quia sunt eadem perfectionum analogice suprema ut proprie competit in creatore per posterius in creatura. Dicitur sapientia prius est in creatore et in creatura.

Quarto queritur utrum nomina de deo dicta in ista ponantur sub divisione Ambrosii sicut videtur, vel utrum ipsa divisio bona sit. XXII. Quod nomina dicit Ambrosius quod alia nomina in divinis dicuntur communiter unitatis, alia proprie distinctionis, alia translative dicuntur de deo. Sed ista divisio est insufficiens quia aliqua nomina dicuntur de deo ... ex tempore sicut creator, dominus, et huiusmodi, sed talia nec dicunt de deo unitatem nec proprie distinctionem ... translative. Nec dicuntur ... Preterea magister in littera ... multa nomina ... de ... et sine addentur. Igitur etc. Preterea Damascenus libro I capitulo XII ait quod bonum, iustum et sanctum non dicuntur de deo nec ipsam substantiam ... sed ... dicit ad esse ... non igitur est de deo dicuntur substantiam vel proprie distinctionem ut est in supreme simplici. Sed potest dicere ad esse substantiam. Preterea ... nomina collectiva igitur non dicuntur proprie distinctionem, sed magis est collectio vel ... ut proprie ... est pluralitas in nomine ... pluralitas dicuntur intelligi non in translative de deo dicitur. Igitur etc. Preterea ... non proprie distinctionem eo quod ... dicuntur ... ut ... est distinctum vel significat unitatem, sic cum sit pluralitas vel translative de deo dicitur. Igitur etc. Contra, dicimus quod quod de deo dicitur vel dicitur de eo proprie vel translative. Si proprie vel in illo per distinguitur et designat proprie distinctionem, vel de deo dicitur ... non pluralitate dicitur communitatis unitatem et quia sub pluribus membris variari potest ut ipse ... melius patebit. Igitur bona est distinctio Ambrosii et sufficiens. Responsio. Dicendum quod de distinctione divinorum nominum ... Ambrosius, Augustinus, Damascenus et Dionysius ut ... non ... Ambrosius omnia nomina reducit ad tria membra ut patet in littera, scilicet ad ea que dicuntur communiter unitatis vel proprie distinctionis vel que dicuntur translative. Augustinus autem ... ponit ... V de trinitate ... loquitur quod omnia reducuntur ad ... Quia talia vel dicuntur ... ponunt ut ingenitus et innascibilis, vel dicuntur positive et talia sunt vel ... ut ... vel sunt ab eterno ut magnitudo, deitas et huiusmodi, vel sunt relativa ut paternitas, filiatio et talia, vel sunt ... similitudines accepta sicut sicut ... et ... et locutiones ... ad ... dicuntur de deo et omnia ... possunt. XXVI capitulo ...

.v. de trin. xviii. ca. de trin. secundam quod tilhare
dicit ad gratia. vi. ut patet ex p° h. ca. xii.
xviii. quia talia nomina dicuntur per remotionem sic immensus
et corporeum vel id est quod pelagus sine fine et
incorporatum et huius est esse vel dicitur a deo et illam
sicut bonum iustum et talia. vel dicuntur opus et actor
sicut dicitur deus a quo dicitur athenis quod est creatore vel facie.
vel abetham quod est artes. vel atheante quod est
considerare. v° post dicta huius nomina et quandoque dicuntur
dicitur quod hinc desiderium et sunt contraria. rursus de rex
coditor et creatore. vi°. per comparationem ad ipsum post in
se et sic accipitur generaliter et quasi ... no est
certos de dictis nominibus magis dicere ut per
vel gratia. ... quia aliud dicitur dominum esse innomina
bile et ex ipsi non est ... superno et est super
esse id colloquitur. ut patet ex ea ca. de di. no.
aliud dicitur dominum esse in summo nomina ut patet ex pre
mio ca. die... libri. aliquid in summo dicitur dominum
esse et nominandum. sed per remotionem ut quando ea que
in creaturis inveniuntur removemus a deo ut quia
in deum infinita et immortalis dicitur immo
infinitum sed per causalitatem. quia dicitur esse per. vel et ad
modum sic causalis et causa dicitur se habet ut dicitur
dicitur vivere non quia ipse sit cum moriatur quia vivere
prima et habet in se ac si esset vivens. vel quia talia
causat ut si dicere et ... ideo quia iustitiam facit vel
nominatur deus per causalitatem que in nominibus in pertinet.
deus per causalitatem vel per comparationem ad opus vel ad crea
turam et dicitur deus vel creator. accipitur creatum
in usu vel divisionis nominatur per superexcel
lentiam quia quod sunt creatorum per ... in hunc ...
ut dicitur ... de divinis nominibus. et inde ... in creaturis
sapientiam et bonitatem et talia perfectionem in per ...
cum per ... sic excellentiam ea in deo ponimus. unde
dicitur quod deus est super sapiens et bonus et possent
... et similitudinibus sic ... dissimilitudines
aut. ... quia ex concordia istorum omnia patent
post sic se ... convenimus
ad concordiam ... nominandi quod ...
de deo dicitur ut genitum est sed ... notionem. quia
... de deo dicitur ut persona de singulis personis non
pluralis sicut creator dicitur in singulari et talia et ... acci
piuntur nomina dei ... ut accipiamus dicta
... quod ... in ... distinctionem patet ut non
dicitur de omnibus ... in pluralis et in ipso distinguitur
et talia ... notiones sunt dei. sed a distinctione huius
... augustinus. v. de trin. ca. viii. et viii. ca.
... quod non sunt distinctiva ... idem dicitur aliquo
modo esse ... distinguitur nam non nomina
... non ... ipsum ... ipse ... nobis per
... dicitur nomina de deo dicta
ex creaturis aliquo modo ... originem deus
ut nominabilis ... in ... pertinent. deus ...
... per comparationem ad creatorem vel ad rem productam

... dicitur creator et deus et huiusmodi nominabilis sic ea quae in crea
turis sunt vel dicunt perfectionem vel imperfectionem. sic
perfectionem secundum accipiuntur nomina de deo per remotionem
ut dicitur deus incorporeum imperfectum et huiusmodi. eo quod
corporeitas et ... imperfectionem dicunt et sic istu modo
possunt accipi in nomina de deo dicta secundum causalitatem. nam et
... in perfectionem quadam dicunt et cum de ... dicitur.
quia ad modum ... se habet. sed non quia ... sunt
perfectionem dicunt ... dicitur. quia vel dicunt perfectionem
simpliciter vel principaliter et est in perfectione ad minus
... cum perfectione et perfectionem in ... quia ... pri
ncipaliter in summo sicut leo lapis et talia quae ...
... perfectionem imponuntur non ... sunt ... per
simpliciter. et secundum dicuntur de deo nomina dei translatione
nam dicitur deus leo lapis quia angularis non ...
sed per similitudinem vel per translationem ad istum modum
... post quae dicuntur per causalitatem ut di
catur deus. leo et lapis eo quod causat et agit ...
ducit ut leo et immobilis ut lapis sicut
perfectiones in creaturis reperte sunt per ... simpliciter
... etiam dicuntur divina nomina simpliciter vel per ca
usalitatem ut dicatur deus magnus quia magna
facit. potens quia potest. bonus quia bona vel per superex
cellentiam et secundum accipiuntur huius perfectiones ut in
deo sunt. nam in ipso quae denotant perfectionem simpliciter
sic excellenter in se ipso habet. et ita patet quod solum
ille modus causalitatis ... in nominibus in ...
esse habet modum ... aliter ... duo modi nominis
alius ... nam ille modus ... dicitur deus
... quemadmodum ... sunt originem ex
in perfectionibus et perfectionibus principaliter. aliter non ...
... modus ut deus dicitur ... quia talia causat ex
perfectionibus ... originem ... nondum
... simpliciter dicere dicitur consideratio post
ut quia ad modum significandi sed ... deus est in
nominabilis. eo quod tales secundum ... sunt in
... ut patet. sed ... significa
tionem ... est distinguendum. quia vel accipiuntur
secundum ... vel ... alias ... nominibus
imponuntur ... que sunt ... nomini
bus sic deus est in summo nominum. nam deus per unum
cum filio suo est in ... tales perfectiones
... sunt sapientia bonitas magni
tudo et talia quae omnia ... modus ... dicit
... nominibus imponuntur ... apparet
quia ... aliud dicitur dominum esse innominabile ... modus
significandi quod reperitur in talibus nominibus. aliud dicitur
ipsum esse in summo nominum eo quod in ... perfectiones
... in ipso. sic non ... perfectiones accipiuntur
... dicit ... alia ... ipsi ... dicitur
pelagus in finitum. aliqua quae non ... sed quod esse
... nominat ... est ... nam
... est ... esse ... non dicit ...
... creature ... a deo esse ... modo a ...

... quia ... creaturis sunt

ipsum esse dicere divinam substantiam perfectiones creaturae quia non adeo divinam
substantiam exprimit sicut ipsum esse divinum non dicit divinam substantiam.
sed adeo esse ipsam et ipsum licet damnat aliter quod esse dicit divinitatem sicut
pelagius in furtum iniustum et bonum non substantia. sed adeo esse
substantiam nominat. nullo quomodo distinguuntur nomina essen
tialia in divinis quia vel accipiuntur proprie vel translative
et sic proprie vel nominant divinum per remotionem vel per causalitatem vel
per superexcellentiam et quae per superexcellentiam divinum nominant
perfectiones simpliciter sed quantum ad rem modum significandi sunt in
nominabilis ratione rei significatae per ut accipiuntur
secundum rationes speciales dicuntur in terminis nominum per accipi
untur secundum quod convenit divinum esse dicit dicit sicut pela
gius in furtum. alia est perfectiones non dicit substantia sed adeo esse
ipsam nominant. unde dicendum est quod alio modo distin
guuntur. eo enim quod notionum aliqua sunt signata sicut dicit
posse quia vel dicuntur de aeterno vel ex tempore. sicut ex tempore
vel ex suo nomine relationem importat et hic est missio
temporalis processio et talia quae aliquo modo notionem indicant
circa omnes personas non convenit una persona non est temporalis processio
nec legitur missus vel ex suo nomine relationem non
dicunt. sed aliquo modo relationem implicite nominat et hic
sunt in creato humanato quae ut ait magister relative
non dicuntur tamen ratione unionis relationem implicat. sed
nomina quae conveniunt notionem ab aeterno dicuntur dicuntur
dividuntur. quia vel significant pluralitatem sine per negationem. unde
sunt in genere trinitas vel potentiae et hoc dicitur quia vel non
dicunt notionem simpliciter et huius sunt posse generare spi
rare et vel dicunt notionem simpliciter et talia dividuntur.
quia vel per modum collectionis proferuntur et modo est trinitas
quae est quaedam collectivum ut magister ait. vel dicunt
notionem sub esse communi et secundum hoc est relativum et relativum
secundum quod tres personae relative dicuntur et adhuc modo
redeunt posse hypostasis et persona quae secundum latinum unitatem
et eius in communi relationem important vel dicunt notionem
in speciali et sic sunt pater filius et talia. pater genitor per quod dico
dico dico notionem est talia sunt essentialia aliqua no
tionalia. et pluribus istorum habet in instantiis diversis ut patet
supra et discussum sunt. quia secundum hoc omnibus diversis
aliqua pauciora et aliqua pluraliter accipiuntur. unde
ambo omnia notionalia complete dividuntur in hiis quae dicunt dis
tinctionem personarum. essentialia autem dicuntur in duo. quia aliqua dicunt
proprie aliqua translative. sed iterum proprie ea quae translative dicuntur
per appropriationem personalia esse possunt. sicut esse speculum et candelam
appropriatur filio. augustinus autem per distinctionem sicut positum
dicit notionalia et essentialia non essentialium quia quaedam dicuntur posi
tive quaedam negative. essentialia quia quaedam proprie quaedam translative
ideo dico quod est quod diversimode et alibi similiter tribuuntur. ad nunc
quod ex. inde possunt. nam notionalia non dividuntur sed omnia
notionalia complentur per pluralitatem prius patet et essen
tialia dicuntur in ... umbra quia vel videntur dicunt per remotionem
vel contineri in finitum vel per superexcellentiam et sic dicitur quia
vel dicunt dicere sicut pelagius in furtum ut esse vel adeo
esse substantiam ut iustum et bonum vel per causalitatem et sic dicitur
quia vel per remotionem ad autem et secundum hoc est sicut diversas quae dicuntur

forme vel ab actu vel a conditione vel per comparationem ad id quod
producitur. et secundum dicitur deus rex adiutor. dico autem non nominat
essentialia affirmative quae dicuntur in tali genere vel quia nominant
divinum per remotionem vel per causalitatem vel per excellentiam et sicut
quae nominant ut ipsum per excellentiam aliud differunt in modo
significandi aliud in terminis nominum proprie
in finitis personis in ipso reperitur. Ad primum dicendum quod ea quae
dicuntur per relationem pertinent ad essentiae unitatem. eo quod pater
et filius et spiritus sanctus non sunt tres immensi. sed unus immensus.
Ad secundum dicendum quod expositio quae sic additur magistri erat in ratione
Ambrosii ut patet in textu non tamen eam magister sic fine
addit. quod quidem ambrosius dicit sub uno in distinctione et quae dicit magister
genus et ponit sub una distinctione et specialem. Ad tertium dicendum
quod bonum et iustum pertinent ad essentiae unitatem. quia
autem dicit ad esse substantiam est pluralitas manifesta. Ad quartum
dicendum quod terminus pertinet ad personarum distinctionem et sic non dicitur
proprie esse aliquod per explicationem dicitur in pluralitate. Ad quintum dicendum
quod secundum hoc aliquo relationem in persona et sic non in speciali in communi et
quia per relationem est personarum distinctio ad nomina in divina
distinctionem reducitur.

Super hoc sunt super illo. Similitudinem non splendor dicendum est ani
mali quod lux proprie sumatur in spiritualibus similiter
est id quod splendor. quia splendor non est nisi lux simul sicut in proprie
latione corporum. Ad quod lux dicitur per se ipsam per ut est in ipso fonte
sed splendor secundum quod dicitur per ut est reverberatio a corpore terso
et polito sed quia lux proprie dicitur per se sicut simpliciter unde in
proprie spiritualibus reperitur proprie. splendor autem reverbera
tionis quae includit non omnino proprie sumitur proprie. vel dicendum quod
lux et splendor dicuntur communiter possunt. vel quia ad idem et in
ponuntur et secundum divisum de spiritualibus translative quia rebus
corporalibus imponuntur vel quamvis ad id aliquid et in proprie et sicut
etiam vel hoc ad manifestationem imponuntur tanto magis
competit spiritualibus quam corporalibus quanto manifestatio
spiritualis est potior corporali. Ibi. Super illo non dicitur relative
aeternitas et humanatus. Contra non competit deo ex tempore quia non importat
relationem. quia si absolutum competeret ei ex tempore tunc esset |co
facta mutatio. sed servatur humanatur dicitur ex tempore
quae etc. Ad quod dicendum quod incarnatus humanatus ratione nominis relationem non
importat explicite tamen aliquo modo relationem implicant
eo quod dicitur in illa unione quae relationem implicat. Contra
super illo eadem unitate essentiae nominatur quia videtur quod
dicitur essentiae unitatem. per quod dicitur quod absolutum. sed
quae substantiam significat. et quia de omnibus communiter praedicatur. quia autem
de singulis sigillatim. videtur quia de omnibus non pluraliter acci
piuntur. nam tres personae magnum sed unus magnus et sic patet
et additionem obviat. quia dicitur ad essentiae unitatem pertinere
et non relative dicitur. Ad quod intelligendum est de hiis quae dicuntur re
lationem realem. deus autem dicit relationem secundum rationem ideo non tale re
lativum potest esse quod essentiale ut dicitur essentiae unitatem et autem
adderet non hanc calumpniam. Contra super illo quae autem relative
nominant quia eam quae distinctionem personarum important etc. dicitur. videtur quod
relative accipiuntur. sed quia non dicitur. tertio quia de omnibus
non dicitur vel si dicitur non dicitur singulariter contra illa additio
quia non dicitur substantia. Contra relatio in divinis est id quod divina substantia etc.

ad q relōnes ī diis rea sūt id q dīa sba ſi
tā f rōni differūt · z ſiˀdicatur q q ſapia bōi
tas f rōn diūe adīua sba · ad q ip tale dāi
rōnī attributa ī diis nō manēt ī f sum
gen relōnes tā manēt · xevj q manent
ī f sui gen diū nō ſignte sbā · Ne ſi illo
nō tres magni ſi unī magnū · nō q magnū
di pt ſiui · adi tē ut ſubſtantive · ſi ſi ar dōme
ē locutō ſba ſi ſpaliter ē locutā · Sed ſi illo
ds nō ē magnū zc · nō ud q aug · p̄barēt
tēdit dim nō eē magnū p pticipatōz · ſi ſbd
c iō tal ē · ſi ds ē magnū p pticipatōz tē ū
ē ipa magnitudo q magnū dz · ſi ip q vni q
tale z i magi ſi ē magnū ū p ſe ipm ſi p
magnitudinē q nō ē ipe · tē ipa magnitudo
ē magi magna ſij maior q ipe dz · ē q a d
q ū ē d ſ mai d q ē ī o ens · ſi i ip ū ū
iiale · nā bō ē albus p albedinē q nō ē ipe
tūm albedo nō ē mag alba · Ad fore ſpa
ler ſe ipas ū denoīat · nā ſi ii tas ſit ipa
z bonitas ſit bō calor ū ſit calid · cū g ma
gnitudo dicat q dat ſpale p rōnī · g ſe nō
denoīat · g ū ē magna z ſiu ē mag ū
pt eē mag mag magna · q ōpatum
pōitiū relīq · Ip a d dz magnū p rōni
magnitudinē q ī ipō ē · ſi g ipa magnitudo dz
maior q ipm magnū tē ſ ipa maior eē
ad q iō aug · bōu eē · ad euidēciā nō q
ī b ut q nō mole magna ſit id ē eē mai
q eē melī · z q bē eē ūſbi bē eē ū · q
ūm z bonū eē ſiunt · dicam g q oīs fōr
q ſbm denoīat ū ē ipm ni o g nī ē eadē
g q ipi ſbo · vt albedo ē in eād albedini
z ē mag tale q ſicas q ſit ipm albū ·
ē g ſbm albū z albedo alba · g ſb inest
albū p denoīatōz albe albedo ū ē alba f a
rōz · ē n alba eo q ē in ſe · ē ipa albedo z
ē cle ē eē in q ſit p̄ z f ē ma d p o · f o de
dīs nō · q d deſcō ū ū de lāini n lini ſ
biant ū f a ipoz eo q q ſūt altoz āplius
pi ſūt cūt · ſi g dt eē magnitū magnū
q ipe ū eē · ſi ū f ead rōz dicet magnū
magna ad ſ magnū ſiu ū eē magnū
magna q ds eo q ē in ſe q iō ū p oīm
magnitudinē me mois ſ ī uo ē eē mai q
eē melī · ut eē ūuiuſ ſimpl z ap ſo lo
magnitudo ſiu ī ds q p ſ eē ds eē ds
maior z ita ūa ē ā aug · q a d q ū ē ds
ē mai ds q ē ī ſe · Ad p rōni ad q al
bedo ſi mag alba ē ē f ē b ē dz alb
ſi cōm q d ixi · q ea q ſūt altoz āpl pi
ſūt cūt · Ad f ad q fore ſpales ſe ipas ū
denoīant eo m ut denoīat ſbm p aluim
mod denoīare ut patuit · Ad tiā ad q ū

ō cludēbat magnitudo ſe ip̄ maior ē eē f q mag
ipe ē ead g q ſbo · z q g ē ead eē alr · ſbo a actu ma ·
Precedat zc · poſtq magr diſtrīx dīna
noīa ſignificācia eēnē v in tei z p̄ z di
ſtictōz · hic ſpale declarat · de ſi noie pſ z duo fac
q p o ot p̄ ai aliqū ſit ū eē ūa pſ · nō ſo
eē ip̄ iii moz q ī dā qōes · i · Io dit · ſint u
denū ſi g q eē ū ſigūs ſbā di dicq ſi p ſigta
rīt z de oib; ū ptati · abi tā p exape ſi ū
p · ūa p p ſbā dz z tā dz de oib; ptati · q
pē z filī z ſpc · ſ · tē tres p ē ū ūa · Io duo
fac · q p o dic ſi ū p exapt a pdā rā ip
ioz rōm ſo ot p aug · q p dz f ſbā i · g
quit · Deinde cū dic · Io · eē ſi ū moz qſ
dā qōes z duo fac · q p o moz qōes duas · i ē
pa ē ſiy dz f ſbā · q ū dūe unā p̄ in ſiew
unā eēm ſa ſit unū dūi · f a ē q ū dūe
tres dōs p tres eēns ſic z f p̄ s duo i a f ſbā
dūi · ſo bas qōes ſolut i · q uolum eē q
duo fac · q p o ſolut duas qōes · ſo ſolūe
ī brēu recolligit i · ſa ſuffiaēt · eē p̄ iii
duo fac · q p o ſolut unā qōm ſo a lī ibi ·
ſi quē · eē p iii duo fac · q p o ſolut hāc
qōm q ū dūe unā p̄ eū p dicat f ſbā
dicēt ſi eē ip̄ uocabloz penuriā · ut q neſcie
bam q tendem ſienas cū q rebāt ānob
q tres dicim tres p̄ s · vi duo fac · q p fac
q deni ē ſo ot gcos ī ead penuria labora
re probat i · Quia noſtri · eē q tā fac · ūā p o
dt gcos ſed penuria laborare nob ſo dt
q aī eos alr accipit ſbā q aī nos · q ipi
accedūt i tres ſbas ū a nos · t actudit ſba
uocabla eē ī uēra ad tendend ſienas
f a i · ali · n · t a i · Aut ītelligatur · Deinde
ē dic · Si quē · ſolut aliā qōnuō · ſi · q p
moz qōm z ſolut · ſo ī ſbā i · Dim z ſi · eā
p iii duo fac · q p o q tit q ū dicam tres
p̄ s cū p dicat f ſbā ſic dz · ſo ſolue ·
q ſcriptura · ū dicas ſeg dōs ſi tres p̄ ſ · ā dt
nec eē tres dōs ū ā dic eē p tres p̄ s · ne gōdā
dicem ſac cānōm uoluim p oca dicere ſ
p̄ ſ ſ tres dōs · f ar · q Hila · i · Deinde
cū dic · Sunt ī ſtar q decīatā ūa debet ū
q · inquiam debeam dicē tres eēns · q ū ū
ſcriptura dz ū q dic z ā fac · q p o mou
qōz tactā · ſo ſolut dicēs q lo di nēcitate
ī uētū ē ut dicam tres p̄ ſ t apti ūdūs
tres p̄ s q tres eēns · q mag dat ītelli
gi diuiſitas ex diſtictōe eēnē q p̄ ſ · io ne
faueim arrio ſi dixim tres eēns · q ne fa
ueim ſabellio dixi tres p̄ s · t dat dicam
ī ē nos z gcos · q ſic nos dūs tēs p̄ ſ ita
ipi dūt tres ſbas · ſi ſi noluiſſet tā po
tuiſſet tā dicē p ſopa q ioē ē q t s p̄ ſ m

maluerunt tamen pro diversitate dicere tres substantias. quia forte apud illos in lingua sua lingua eorum eorum non dicitur persona. Quid igitur restat. nisi ut fateamur. capitulum ii. de personis. Deinde cum dicit id sufficienter. recolligit in brevi collocutione tractatas et ista sententia. quia primo dicit vos non dicere tres deos eo quod scriptura contradicit. nam dicere tres essentias ne intelligatur diversitas. dicere tres personas ne probetur singularitas. Secundo plenius probat dictam sententiam [illegible] quia illi impugnant. scilicet deum non esse singularem nec esse diversum. et recolligit intellectum auctoritatum in ubi. sed vii augustinus. ibi. ecce expeditum est quod duo [illegible] quia primo [illegible] quod deum esse secundo concludit quod hec deus non est diversus. ita nec multiplex. sed trinus et simplex. sed ibi. Et hic. in superioribus sententia lectoris et distinctionum [illegible]

Quia magister in presenti distinctione tangit de nomine substantia. essentia et persona. et hoc in libro de trinitate et [illegible] additur scilicet subsistentia. ideo de hiis querentur. et que sunt iiii. Primo quo distinguuntur vocabula secundo quomodo transferuntur ad divina. Et utrum predicentur substantialiter vel relative. iiii utrum possint accipi pluraliter et pluraliter.

Ad primum sic proceditur. videtur quod substantia non dicatur equivoce ut ponit philosophus v methaphysice. substantia uno modo sumitur pro quiditate vel essentia ipse tamen substantia dicitur de ea que sunt in predicamento substantie. ergo ipse accipitur substantia prout dicitur quod est quod differt ab essentia. eo quod essentia reperitur in omni predicamento. nomen substantia ipse superius sumitur ut dicatur ad predicamentum substantie non nisi esse dicta in ea et quia pos [illegible] loquitur de eis nominibus ut dicitur ad predicamentum substantie et cetera. Contra substantia ipse superius dicatur ad predicamentum substantie. large tamen accepta dicitur essentia ut habetur v methaphysice. hic secundum et sic et essentia quia large superius reperitur in omni predicamento ipse tamen superius invenitur solum in predicamento substantie unde augustinus vii de trinitate capitulo primo. innuit quod sola substantia ipse dicatur essentia. unde contra dicitur essentia non aliud etc. Philosophus vii methaphysice. ut quod accidit ipse non habent quiditatem sed large secundum et cetera. Contra [illegible] quia sicut accidunt substantias et quia latum aliquid non accidit sed non dicitur. unde augustinus vii de trinitate capitulo iiii. accedit in dicitur esse tres substantias sed non accedimus dicere esse tres essentias. ergo non idem significat substantia quod essentia. Contra videtur sic quod idem significat substantia quod [illegible] quia augustinus vii de trinitate capitulo iiii. ait quod in hac trinitate cum dicimus personam patris non aliud dicimus quam substantiam patris [illegible] quod divisi esse tres substantias [illegible] [illegible] quia non erat non idem significare [illegible] et cetera.

Item idem unum in genere substantie dicitur ipse prima et maxime substantia ut vult philosophus in predicamentis. sed hoc idem unum est [illegible] vel ypostasis ergo substantia idem significat quod [illegible] ypostasis. Contra est quia greci dicunt in divinis tres ypostases nos autem apud divinas [illegible] sed non esset nisi esset diversa in [illegible] [illegible] Item [illegible] quod non dicitur substantia [illegible] quia non dicitur subsistere non quod [illegible] esse quia habent per se esse [illegible] substare dicitur. vel etiam divina

quibus operet per se esse maxime substare dicitur. secundo absolute ipso [illegible] subsistentia. quia subsistere est id quod substare. Item [illegible] est quia augustinus vii de trinitate capitulo iiii. concedit deum subsistere dicitur quod nec deus. quod [illegible] subsistere. contra dicitur hoc capitulo v. negat deum substare. unde dicitur quod non ipse dicitur [illegible] sed idem substantia et subsistentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] nos in de quibus in nomina dicuntur in certis ex parte modus in [illegible] apparebit quomodo sibi addita differunt [illegible] sciendum quod [illegible] [illegible] assignatur quia in omni re certa est duo considerare scilicet suppositum et [illegible] in nulla re creata est id cum supposito [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut significatur et ut non significatur et ut non significandum. vel ut cognitum sub magis [illegible] et complete vel ut cognitum minus complete et sic [illegible] modus constituit [illegible] suppositum. nam ut non significatur cognita [illegible] [illegible] suppositum in genere ut non significatur cognita [illegible] distincto. respondet ipsum suppositum individuali. primo vel dicitur essentia secundo subsistentia. tertio [illegible] eadem non sortis [illegible] sortietas humanitas [illegible] [illegible] quia dicitur sortietas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] subsistentia et substantia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suppositum vel [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] quia apparent [illegible] nomina supposito [illegible] [illegible] nam essentia est [illegible] substantia subsistentia et sic sunt nomina supposito ita quod dicitur suppositum [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] in [illegible] subsistentia [illegible] [illegible] [illegible] subsistit. sed substantia [illegible] [illegible] [illegible] accidentibus quibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] supposito [illegible] essentia et subsistentia [illegible] apparet [illegible] [illegible] [illegible] essentia [illegible] [illegible] subsistentia quod dicitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suppositum dicatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] essentia subsistentia et substantia sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] supposito [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad suppositum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad suppositum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exclusive [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suppositum [illegible] non [illegible] esse actuale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non solum [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] ut non [illegible] [illegible] homo est [illegible] [illegible] homo non est [illegible] esse actuale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non solum

in uno vel non includuntur. sed quod albedo excludatur
et ideo sunt comparata ad suppositum significatum hic per rationem
partis non solum exclusive sed etiam inclusive. quia non solum
principia excludit sed etiam particularia includit. comparata
ad suppositum sumpta et sic non habent rationem partis inclusive
habent tamen exclusiva. quia in nomine particularia includit
principia tamen excludit. et hoc dicitur quod exclusive non
sequitur non esse dictam in ipsa causa et minima dictum est quod
excludat alienam in se etiam quae sunt partes et non
includat ea. dicendum quod non dicta non includit ea quae sunt
partes et excludit ea sicut certe et tamen hic habet
necessitas. quia habet repugnantiam ad illam
non comparantur secundum ea quae sunt partes. unde non
dicta in supposito in quo existit non comparantur secundum
nec a quo illo fiat ratione oppositum. certe non
oppositum secundum de ea et ideo non contra sic sumpta
habent rationem partis. nullo modo praedicatur. unde non possumus
dicere quod homo sit sua humanitas nec quod homo sit sua
humanitas. In solo autem supposito divino concreta praedicantur
quia suppositum habet ita repugnantiam ad ea quae sunt
partes sicut sua natura et ideo sunt in se vere. non
habent rationem partis. et ideo bene praedicatur quod deus sit sua
deitas. et sic non contra sumpta in abstractione habent rationem
partis ita sumpta in concretione habent rationem totius. quia si supponunt
ea implicant suppositum et implicando suppositum implicant
ea quae ad suppositum pertinent et praedicantur ideo
si Sortes non sit humanitas tamen Sortes est homo et ideo significat
causa per sui primo et per quod est per quae sunt in ratione totius
et ideo non est eorum dicto. in praedicando quod illud illorum nomina
non stat pro natura et aliquid stat pro supposito. quia
stat pro natura et pro supposito stare potest. quia sicut per
implicant suppositum per suppositum sunt partes et ideo dicendum quod
praedicata nomina praedicantur et possunt stare pro
supposito quod secundum ordinem. nam Boetius in libro de duabus
naturis et una persona Christi. non hic nomina distinguit dicens essentiam
a beatitudine subsistentiam a substantia. subsistere. substantiare
et ita videamus differentiam inter ea videamus quomodo
hoc dicitur competere sive proprie a quibusdam actibus differre
quia substantia ab actibus in bonis. primo quia ei substantiam et propriam
subsistentiam. non autem ergo hoc quod per se non indiget substantia
accidentis. sed accidens substantia proprie est. accidentis non essentia
proprie in esse substantiis accidentibus substat. dicitur substantia substare.
puta illud non indiget subsistit et per se est. propter non oportet
est dicere esse. quia suppositum habet haec omnia a suo esse et
cetera. cum non recte dicitur ei quod sit quod subsistat vel quod
per se sit et quod substet sibi quod accidentibus substat
in alterius non dicitur essentia substantia et subsistentia.
ut non Sortes in quantum dat Sorti quod sit dicitur essentia.
in quantum dat ei quod per se sit dicitur subsistentia. puta
Sortes sit quod per illam accidentibus substet dicitur substantia.
et si volumus apparere loquendum dicere possumus quod in illis
re dicitur triplex in forma et quod resultat ex
his. ut in homine est anima corpus et humanitas alius
et per praedicata accidentia apparet potest. nam substare

compositum. unde quod substet habet compositum per materiam
cum generale est esse in proprio quod subsistat habet per
formam comparatur maxime compositum ratione actus. sed quod sit habet per
unum compositum ut homo subsistat per corpus subsistit
per animam et per humanitatem. et ideo in compositis proprie dicitur
substantia et forma subsistentia compositum est enim non vocatur
unum ... non significat esse in uno substantia ma-
gis apparet forma in subsistentia et forma compositum
sed per materiam. dicitur formam magis esse substantia forma quia totum
sed non compositum et humanitas quae dicitur essentia non ad
essentiam pertinet forma totius. quia cum diffinitio sit sermo
expressivus quod quid erat esse et essentia id proprie essentia dicitur
quod ad diffinitionem pertinet. cum igitur forma ad diffinitionem
pertineat quia prima in diffinitione non in genere et
sumitur. quia sicut ad diffinitionem non pertinet nec diffi-
nitur nisi quod proprie est diffinitio ex partibus
cum in diffinitione eorum ponatur in. non sic quae exigun-
tur ad formam resultat essentia dicitur praedicatur
quod tamen praedicata nomina dicuntur in quantum est esse
substare et subsistere possunt sic dicere suppositum
in quantum suscipit talem actum. nam ut supra sumitur
non dicitur non diversae acceptae dicitur essentia subsistentia
et substantia in quantum est ideo equivoci subsistendi et substandi.
suppositum autem dicitur in quantum est substans dicitur igitur
inde non est suppositio. sed autem sic eodem modo. nam substantia
et subsistentia non variantur quo vocabulum cum sumuntur
pro natura et pro supposito. nam ut habitum est
supponit non in parte. per illam non concretum sumptum
quod nunc in abstractione sumptum sic habent rationem partis. sic supposito
positum non tenent rationem totius. substantia autem et subsistentia
non solum in abstractione sonant sed etiam in concretione et
possunt stare pro supposito et pro natura. sed
variatione vocabuli ponuntur. sed essentia solum
in abstractione sonat et ideo si vult vocabulum
non stare pro supposito sic apponitur aliud. nam humani-
tas quia in abstracto sonat sed stat pro supposito
non variet vocabulum et dicatur concretum homo. sed
non essentia proprie loquendo stabit pro supposito non stare
concretive et dicatur sed vel existere. patet igitur quomodo tamen
non praedicatur. sed essentia et subsistentia et substantia stare pro
et pro supposito. quae non sic patet stare pro supposito
tamen ut sicut fuit tactum. Ad primum dicendum quod haec
nomina et ad res possunt dici substantia et essentia non tamen eodem
modo sumpta. vel dicendum quod substantia et essentia differunt
ut dictum est. unde non per ea quaestio. Ad secundum
dicendum quod haec substantia et essentia large sumpta repetuntur
in omnibus et proprie in praedicamento substantiae. sed tamen proprie hoc non sic distin-
ctum etiam ad diversas rationes in praedicamento. Ad
idem quod ulterius quomodo id significet substantia quae
est per se et non et ad primum quod substantia distinguitur
contra unum per alium per se. et patet hic autem argumentum quod cum
dicimus primo partem non autem quod substantia partis significat
sicut melius infra patefiet et per hoc patet solutio ad
finem. nam hic id sit substantia quia in idonum ipse

substantie utrumque dicitur, non tamen secundum rationem eandem dicitur utrumque.

¶ Ad id autem quod ultimo queritur, scilicet de differentia subsistentie [illegible] et ad [illegible] quod [illegible] eius [illegible] subsistere et substare non tamen secundum eandem rationem. [illegible] quod id [illegible] non [illegible] subsistere et substare. Quia substare dicitur aliquid ut aliis substernitur; subsistere vero ut per se existit.

¶ Secundo queritur utrum hec nomina possint transferri ad divina. Et videtur quod hec [illegible] ad divina transferri non possint. Quia secundum Boetium in libro de duabus naturis et una persona Christi [illegible] [illegible] dicatur quod [illegible] in divinis [illegible] cum [illegible] in Deo non sit [illegible] in divinis reperiri non potest. ¶ Preterea [illegible] dicitur quod maxime compositionem [illegible] eo quod se habet per additionem ad divina [illegible]. Sed in divinis nulla compositio, ergo etc. ¶ Contrarium est Augustinus VII de Trinitate capitulo IIII et capitulo VI, quod dicimus in divinis esse tres personas. ¶ Ulterius videtur quod hec substantia ad divina transferri non possit. Quia ea que [illegible] ad divina transferri non debent. Sed Augustinus VII de Trinitate capitulo IIII [illegible] [illegible] dicitur substantia [illegible]. ¶ Preterea substantia dicitur a substando. Sed [illegible] nulli substat, ergo etc. ¶ Contrarium est Boetius in libro de Trinitate, quod in divinis [illegible] duo predicamenta, relatio et substantia. ¶ Ulterius videtur quod [illegible] transferri [illegible] subsistentia. Quia secundum Augustinum VII de Trinitate capitulo VI nefas est dicere ut subsistat Deus [illegible] ergo etc. [illegible] subsistere idem [illegible] esse quod [illegible] substare [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] in divinis [illegible] talia non sunt ut patuit cum disputavimus [illegible] sic [illegible] ergo etc. ¶ Contrarium est quod in divinis est esse [illegible] subsistere quod esse. [illegible] Augustinus VII de Trinitate capitulo IIII [illegible] ait [illegible] quod subsistere [illegible] [illegible] in divinis [illegible] [illegible] absolute dicitur subsistentia. [illegible] subsistentia ad divina transferri potest. ¶ Ulterius videtur quod essentia [illegible] in divinis [illegible] essentia est [illegible] [illegible] dicitur non est [illegible] ergo etc. ¶ [illegible] non est [illegible] [illegible] [illegible] in divinis [illegible] [illegible] intellectus non intelligit [illegible] non [illegible] irrationabilitas [illegible] [illegible] et in nomina [illegible] [illegible] est [illegible] ergo etc. [illegible] est Augustinus VII de Trinitate capitulo IIII quod [illegible] in divinis esse tres [illegible] et unam essentiam. [illegible] in divinis reperitur, ergo etc. ¶ [illegible] ad [illegible] quod [illegible] in greco idem significat quod prosopon. Unde Augustinus VII de Trinitate capitulo VI [illegible] maluerunt in divinis dicere tres [illegible] quam tres personas. [illegible] idem esse apud grecos prosopon quod apud latinos persona. Prosopon autem dicitur apud grecos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comedias et tragedias [illegible] facies [illegible] larvas [illegible] secundum Hugutionem dicitur [illegible] et ille larvati

[illegible] representabat [illegible] [illegible] significatione [illegible] [illegible] translatum est [illegible] in divinis [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] quam [illegible] et [illegible] suppositum [illegible] subsistit [illegible] intellectuali [illegible] [illegible] [illegible] suppositum [illegible] dicitur [illegible] [illegible] quo [illegible] est [illegible] ad divina [illegible] quod [illegible] [illegible] in homine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] significando [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] representatione [illegible] [illegible] [illegible] non competit quia non est figurabilis secundum [illegible] modum non potest transferri ad divina. Sed si consideremus id ad quod significandum [illegible] cum imponatur ad significandum suppositum in intellectuali [illegible] subsistens [illegible] magis [illegible] eo quod [illegible] est intellectuali. Sed [illegible] non est verum dictum quod nomina non [illegible] [illegible] [illegible] ea quibus sunt imposita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] intellectus [illegible] [illegible] [illegible] ea a quibus nomina sunt imposita ut [illegible] imponuntur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nomina [illegible] lingua latina [illegible] vocabulorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lingua [illegible] apud grecos non eodem vocabulo nominatur homo larvatus [illegible] [illegible] et suppositum subsistens in intellectuali [illegible] larvatus dicitur prosopon [illegible] individuum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in libro de duabus naturis et una persona Christi: quia quo nomine persone [illegible] [illegible] traductum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quorum [illegible] [illegible] homines [illegible] ut eorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nuncuparunt. [illegible] [illegible] significationis [illegible] individua substantie rationalis nomine vocaverunt. Nos vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] latina retinuimus [illegible]. Dicimus ergo quod [illegible] est [illegible] apud latinos sed non apud grecos eo quod habent distincta vocabula [illegible] [illegible] [illegible] reperiri in divinis non est intellectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] larvato [illegible] [illegible] subsistente in intellectuali [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] dubium quia [illegible] in divinis non sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hominis larvati [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] individuo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in divinis [illegible] esse [illegible] [illegible] magis est [illegible] [illegible] [illegible] intellectualibus [illegible] intelligibilius [illegible] [illegible] [illegible] existit. ¶ Ad primum dicendum quod [illegible] in divinis non sit [illegible] [illegible] individuum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sufficit ad hoc quod [illegible] reperiatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ¶ Ad [illegible] dicendum quod [illegible] [illegible] compositionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] suppositum [illegible] non [illegible] modus intelligendi. ¶ [illegible] quod ultimo queritur [illegible] ad divina transferri possit

Ad quod secundum Boethium in libro predicto allegato verba non distinguit: substantia dicitur a substare, unde ex eo quod substantia est subiectum accidentibus quae substant nominatur, unde contra Eutychen ut ipse ait subsistit tamen in individuo; non tamen subsistit prout est substare, quia substare sunt quasi per comparationem ad accidentia, si volumus sequi ethymologiam vocabuli. Subiectum autem ad accidentia respectum habet comparationis, propter quod ea substantia dicitur esse quae consignat, quia accidentia non sunt entia nisi quia sunt entis. Sed quod accidentia ei insunt non accidentalis esse est in esse. Et quia per illa ab aliis distinguitur, non per proprietates in singularis individuis, individua ad se invicem distinguuntur, ponit secundo substare sunt. Unde ratione subsistentiae vel in specie nulla distinctione et secundum quod diversimode substare sunt prout. Sic de substantia prout in divinis reperitur aliqui diversimode sunt locuti. Nam Boethius concedit in divinis esse substantiam quia substantia omnium universitatis. Sed verbo multiplicatur trinitas. Augustinus autem negat proprie deum dici substantiam. Gratia autem in divinis non solum substantiam ponunt, sed etiam pluraliter asserunt dicentes tres esse substantias. Ita ista diversitas secundum ad concordiam reducatur. Nam si consideramus substantiam ab eo quod est per se esse et in esse subsistentiae, sic ratione subsistentiae dicitur maxime substantia dici, quia ipse omnia substentat et solus per se existit. Nam sicut per unum subiectum omnia quae in ipso sunt entia dicuntur, ita quod per esse subiecti accidentia sunt etiam entia per esse, ipsum primum esse divinum omnia entia sunt entia. Ita quod omnia creata ad divinum comparantur quasi accidentia ad substantiam, non quod accidentia sint in eo, sed quia proprium esse sapiunt et subsistunt. Propter quod magister de anglia Jeremia scribit quod esse omnium est superesse divinitas et sic metaphorice ait, communicat quia unus est et perfectus est et ipse unus et omnia sunt entia per esse et unitatem eius. Sic igitur esse accidentium non est esse comparatum ad esse substantiae, ita esse creaturae ut ait Jeronimus et habetur in VIII distinctione comparatum ad divinum esse non est et substantiae modum. Concedit Boethius in libro de duabus naturis divinum esse substantiam dicens quod deus dicitur substantia non quod ipse ceteris rebus quasi subiectum supponatur, sed quod aliis subsistere subministrat. Et sic accipiendo substantiam dicitur est substantia et supra substantiam quia est unum esse et tres personae sunt unus substentator omnium rerum, licet non tres substentatores sicut non tres creatores. Si vero accipiamus substantiam ratione substandi ut creata proprietates in se sunt sunt quasi substantia talibus in divinis substantia dicitur. Sed deus substantia dici non potest. Et secundum istum modum dicit Augustinus VII de Trinitate capitulo V quod manifestum est deum abusive substantiam vocari, quia scilicet est accipiendo substantiam a substando prout accidentibus substat. Unde et idem ibidem ait quod in deo non est aliquid tale in suo vocabulo dicit quod nefas est dicere ut subsistat et subsit deus bonitati sive trinitati. Immo propter solam substantiam rationem distinctionis et secundum cum ea quam distinctionem denotant in divinis pluraliter, et sic non concedunt Graeci in divinis esse plures substantias eo quod sunt in personis proprietatibus distincta. Aliter igitur quod in divinis reperitur substantia, et quod Boethius dicit ipsam talem esse in divinis, Augustinus autem deum abusive dicit vocari substantiam et Graeci in plures substantias asserunt. Ad primum ad quod Augustinus negat deum esse substantiam, quia nulli substat tamquam in divinis

Sed hoc non est substantiam non ponimus ut ostensum est. Ad secundum quod hoc dicitur nulli substet tamquam proprietati in divinis substantia tamen dicitur prout ut patet per predicta. Ad tertium quod ulterius quaeritur utrum subsistentia ad divina transferri possit, dicendum quod prout quasi secundum omnes dicitur, quia secundum Boethium in libro de duabus naturis subsistentia dicitur a subsistere. Subsistit autem aliquid ut dicitur quod ut possit esse accidentibus non indigeat, quia si per se ad essentiam solum dicit ipse subsistit, nam continua prima dicitur de substantia tamen aliter accidentibus, quod secundum in decem substantiam, sicut nulla esse per se praeter substantiam et accidens et creatorem, nec solum in solo bene dictum. Accidens autem sine accidente esse non potest, quia tale aliquid sine se ipso esse possit. Non igitur accidens proprie subsistit nisi aliquid substantiam creatam proprie subsistere dicitur distinguitur. Licet hoc substantia secundum tempus generatione ... quia quaedam est substantia simpliciter ab quadam simplex sive secundum etiam distinguuntur in substantia prima et in universali et particulari, quae hoc autem istarum substantiarum indigent aliquo accidente ad suum esse. Nam in individua rerum sensibilium indigent accidentibus quia de eorum intellectu est respectu ad passionem. Nam sicut diffinitur hic homo secundum quod eorum est individuale non significatur in sua diffinitione eius significato autem sensibili aliquo accidente esse non potest. Universalia autem aliquo non indigent accidentibus non quod de intellectu eorum sit quod accidens, eo quod universalia non pertinent ad quidditatem diffinitionem eorum igitur tamen esse non possunt accidentibus sine hoc de quorum intellectu esse non est passionem. Nam universalia sine particularibus actualiter esse non possunt, sed quod evidentiam est quod destructis primis impossibile est aliorum remanere. Substantiae autem intellectuales et si de intellectu earum non est respectu passionem ipsius quod dicitur ab individuis rerum corporalium, et tamen si esse possunt sine hoc de quorum intellectu est ratione passionis, quia tales substantiae sunt formae separatae quae se ipsis sunt sicut dicit quod unde ut animae et huiusmodi ... non sunt individuata per respectum ad passionem ipsius quod dicitur albus sic accepta ab accidentibus et aliquo accidente esse non possunt, quia tunc posset esse sine esse cum ipsum esse in eis in omnibus convenit secundum aliquid in actum accidens. Solus autem deus est ille qui nullo modo ad suum esse indiget accidente, quia in eo secundum Augustinum nihil est per accidens. Solus igitur deus dicitur subsistere quia solus ipse non indiget accidentibus. Unde Boethius in libro de duabus naturis et hoc non tantum ad divina dicit deum esse subsistentiam, quia subsistit nullo indigens. Ad quartum in contrarium dicendum quod subsistere dicitur per accipi, immo vero dicitur ad subsistere quia nullus ut quia substat proprietati alicui in divinis vel ullum existit et aliis duobus modis dicitur non subexistit, eo quod nulla proprietas in deo dicitur sicut procedebat ratio prima. Unde est substantia nulli ut arguebat ratio secunda. Sed tamen dicitur subsistere dicitur prout subsistere idem est quod per se existere et quod ad suum esse non indiget aliquo. Et per subsistentia non dicitur a subsistere sicut quod ad subsistere proprietati in divinis prout ad substantiam nulli si dicatur ab subsistere prout idem est quod per se stare et nullo indiget dicitur subsistentia dicendum quod sicut cum cavillatione nomina ... rationis non volumus debemus dicere deum esse

[illegible] esse quod non sit [illegible] per equivocationem [illegible]

[illegible] sic ab eo quod est sapientia [illegible] ab eo quod est scire dicitur scientia [illegible]

[illegible]

primum istorum est in potentia, quia nunquam nisi per suppositum plura potuit significare non posset. quia significat non nisi intellectum in recto et obliquo significat nisi est dictio, sed intellectum pluribus. pluribus non pluralis sui pluralia potuit significare poterit. [illegible] sui quod potuit quod significat [illegible] in obliquo et in recto quod non unum dicitur. quia nullum nisi significat [illegible] et [illegible] in obliquo et [illegible] in recto nisi quod nomen significat in abstractione sic [illegible] quid significat [illegible] nasi [illegible]. [illegible] ut patebit in actione significat potuerit quod si nisi significare [illegible] in recto et relationem in obliquo distinguuntur non non est distinguendum. nam cum non significat [illegible] in recto et [illegible] in obliquo [illegible] significat [illegible]. nam sic unum dicitur est quod [illegible] est nasus [illegible]. ita unum dicitur quod [illegible] est nasus [illegible] huius. significat [illegible] quod significat non est dictio [illegible] in [illegible] comparatur in recto et in obliquo indifferenter [illegible] non eodem modo. quia [illegible] in recto in [illegible] in obliquo [illegible] abstractorum. [illegible] sic dicentes [illegible] quod aliquid non significat [illegible] potuit posse [illegible] quod [illegible] non [illegible] uno nomine [illegible] significari [illegible] quia non [illegible] significat [illegible] significat [illegible] de intellectu eius quod [illegible] significat. sic [illegible] potuit significare [illegible] nasi [illegible] quod [illegible] ipsum nasum sed non est [illegible] nasus est de intellectu [illegible] passionis et quia [illegible] passio est de intellectu [illegible] sed [illegible] de intellectu passio [illegible] non significat [illegible] potuit in [illegible] nominis [illegible] talia nomina non significant [illegible] intelligere [illegible] existit [illegible] album non significat [illegible] intelligere [illegible] existit [illegible] modo istorum [illegible] accipe [illegible] relationem significat [illegible] non dicentes [illegible] significare relationem per modum [illegible] magis [illegible] declarant. dicitur [illegible] non est [illegible] sed est [illegible] nam non est [illegible] modus quod in [illegible] est [illegible] in [illegible] sicut [illegible] non significat per [illegible] relationem. sed significat relationem per modum [illegible] est [illegible] nam [illegible] est [illegible] potuit [illegible] modo intelligendi [illegible] possumus [illegible] relationem et [illegible] apparebit quod [illegible] significat non [illegible] possumus dicere [illegible] quod dicit quod [illegible] [illegible] accepta [illegible] modo intelligendi non [illegible] quod [illegible] significat in quo non [illegible] quod [illegible] sit [illegible] non habet [illegible] quod [illegible] dicat quod [illegible] non [illegible] dicit quod [illegible] causale. sed si [illegible] esset in distinctione [illegible] sicut est

in [illegible] non [illegible] ad [illegible] respectu [illegible] esset [illegible] distinctum ab aliquo [illegible] sit. sed [illegible] non distinguitur [illegible] quod non est [illegible] non [illegible] quia [illegible] in modo intelligendi non dicit quod [illegible] sed [illegible] aliter [illegible]. hoc est [illegible]. sed [illegible] quia [illegible] quia [illegible] non habet quod sit ad [illegible] in intellectu [illegible] sed [illegible] quod [illegible] est [illegible] sic albo in quo album non [illegible] quod sit [illegible] sed [illegible] sic in quo album est [illegible] significat relationem non in quo relatio sed in quo illa relatio est in differentes relatio et absolutio. nam [illegible] significat [illegible] non in quo [illegible] est [illegible] ergo significat relationem per modum absoluti sive per modum [illegible] sed [illegible] non est [illegible] quia sic sit [illegible] est quod relatum sic album est [illegible] quia est [illegible] non magis [illegible] significat relationem [illegible] ut [illegible] [illegible] in quo [illegible] supponit [illegible] unde si isti [illegible] vellent [illegible] non debet dicere quod [illegible] significat relationem per modum [illegible] sed quod significat [illegible] in quo est relatio. quia sicut [illegible] dicentes intelligere vellent [illegible] significare relationem per modum absolutum [illegible] in se [illegible] quod [illegible] sic significare per modum absoluti [illegible] relatio. nam [illegible] quod [illegible] est [illegible] excepto eo quod relative dicitur ut vult Augustinus VII de Trinitate capitulo [illegible] et [illegible] non [illegible] relationem [illegible] quod [illegible] in libro [illegible] distinguit duo genera relationum quia aliqua sunt relativa [illegible] aliqua [illegible]. ea sunt relativa [illegible] sed ipsa referuntur sicut [illegible] refertur ad [illegible] et duplum ad subduplum. ea quae sunt relativa [illegible] non [illegible] modum [illegible] ut aliquid [illegible] dicuntur relativa quia [illegible] ut quod est [illegible] ad illa relative dicuntur. unde [illegible] et [illegible] dicuntur relativa non quia [illegible] ipsa referuntur. sed quia [illegible] ut scientia quae est quod [illegible] ad illa refertur ad aliud possumus [illegible] alium modum [illegible] ad [illegible] ut [illegible] dicatur ad aliud [illegible] ad [illegible] ad aliud sed magis [illegible] ad [illegible] ipso dicitur ad aliud [illegible] ut patebit. [illegible] ipsa [illegible] referantur ad [illegible] se. sed quia ad [illegible] accipi [illegible] nomine [illegible] comparatur refertur [illegible] ad aliud [illegible] significat [illegible] quia [illegible] comparatur [illegible] quod [illegible] comparatur [illegible] non [illegible] in [illegible] eo [illegible] sit quod relatum [illegible] declaravit [illegible] nam [illegible] ad [illegible] subsistit in intellectu [illegible] non [illegible] distinctum ab aliis subsistentibus in eodem [illegible] quod [illegible] subsistit [illegible] distinctum ab aliis [illegible] subsistentibus

q̃ oĩa sciũt patẽ post p̃ distĩonẽ datã de p̃ª
a boe° ĩ li°. de p̃ª. xiii. in dei q̃ p̃ ẽ rõal' et ĩ di
ũna sba et t̃ tal' distĩctõ et ĩ q'cũq̃ sĩ ĩ di
ũinatõ ñ ẽ ĩ d'b' p relata. sz solũ ĩ diĩ p̃ p̃
suã õ'ñtẽ suprã relõm ñ d'r. sz sg° rlõm
ĩ p̃tat sz ẽ qz sunt q̃dã spãli m̃ ut sq̃ sunt
ĩ diĩ ñ ẽ distõ p relata. sig° ãntur m̃
p̃ sup' suprã relõm sig̃ficz dr q ñ sz m̃
p̃ pñt hr ẽẽ ĩ diĩ relõm ĩ p̃ter sz q' ẽ. g. p̃
ĩ sua cõñtate supra ñ d'r q' absolutũ et g' re
latiũ deriuare ĩp q' põ illa q̃ d'r p̃ relatõ rn
deriuare suppõie ñ ẽ bõ. ut ĩ melĩ patẽit
ar̃ m̃ d' q dr ẽ sba p̃ ẽ id q suppõ sba
s q ẽ id q' ñ. ĩ dica' sz ñ sit ĩ sba pª et sba sa
ĩp̃e lo° ẽ m̃ ĩ a'd q' hr silr cũ sba sa
ut ñ et a'd sire sbe p̃ ut suppõitũ. p̃ a' ũcz
sũat sig̃t sbã p̃ sba sa ut ñ sz sbã p̃
ut suppõ. nã ũcz pos' ĩ o p̃ ĩ oĩdz ẽẽ sup
põitũ sb'sistẽt ĩ illa ñ. et g' sig̃re sbã nõ
repug̃tz et q ĩ ẽ sig̃re relõm. nã suppõ
ĩ aliq̃ ñ ut ĩ ñ dĩa p relõm õstituit. et ita
p̃re suppõitũ relõm ĩ p̃tat. cũ g' quẽ m̃
p̃ sig̃nificz sbã l' relõm. sz g' m' de sba
sa ut deũ dr q' pª ñ dr ĩ m sz a'd sb'sistẽs
ĩ ñ. sz sic ẽ q̃d de sba pª sz de suppõ° q
ĩ diĩ ñ p̃ret repit' sba p. s. suppõitũ dr q s
sig̃t sbã sz tc q̃d tacta ñ ẽ g°. nãcũ
q̃ñ ẽ de aliq° m̃ sig̃t sz ut ẽ illa debẽt
ẽẽ talia q̃ aliq° m̃ hãnt õppõm. ad se m̃
cem. vñ ut ẽẽ q̃re de aliq m̃ ẽẽ bõ ut
a'. eo q' m̃ et ẽ'd p̃ õpere q' sit a' et b' d
ita ut ẽ q̃re m̃. p̃ sig̃ficz sbã p̃ ut q'd
relatiuũ et maj' ĩ diĩ q' ĩ sba pª sũ suppõ
ẽ q' relatiuẽ deũ. pz g° q' sig̃t p̃ m̃. sbã
ut relõm et q̃uõ Ad p̃" dr q p̃ ĩ dẽtur s
dr sũp pr q' absolutũ eo q' p̃ ĩ ñ ĩ cãta p
relões ñ hñt ẽẽ distĩctũ ĩ o aũ c p̃z aug.
et tpz e' cũ dicebat' pª de diuus q' absolut
dabat' ĩ illi et p̃ li g de p̃ lo° aug. dicẽs p̃
ĩ diĩ ad se dici sbã sig̃re et q' ñ ẽ q° d° pũ
ẽẽ aª p̃ ẽẽ. tñ ut ĩ su ẽ et s p̃'d sig̃fica
tõm p̃ pª diĩ relõm ĩ p̃tat mõ q̃ dñe
et ex li pz solõ ad ea pª oba. sũ ad ẽ sane
toũtĩter aug. ad ũtẽd' m̃ q' õs dẽ auctor
ĩ sq' m̃ l. ũnuĩ li nõie p̃ expõi possũt
p̃ ĩ tellẽctũ ũitatis ut patebit ĩ seq̃ti q̃.
Ad q̃rtũ d' q' p̃ nõ ẽ q' relatiuũ sz sũ ñ
sũ s se. vii sic g̃ma q̃ ẽ relatiuũ s sunt gen'
ñ dz alic' g̃mãt ut dz ĩ p̃di. sz sãa dz alic'
sãa ut sãt. ita p̃ ñ dz alic' p̃. q p se p̃
nõ ẽ q' relatiuũ tñ si sũãt a'd sũ li nõie p̃
ñ p̃dicẽ a'd a'd q' ad filiũ Ad q̃ntũ d'
q' ĩ sba actũ p suppõ° sũ p sba pª et sic sbã
bñ sig̃t p̃ ut oñsũ ẽ. ut ostensum est

Quarto queẽ m̃ sic dico p̃ plãli pdicẽt
m̃ q' nõ. q' ñ ẽ dare plãl'ẽs absolutiue
tẽ. sz dz. vii° de trin. ca. vi. q' cũ dĩnt s̃m
p̃sõs ñ g° dũt q' sbã psõs. et se bi. v. de trin.
ca. v. Qm oĩbẽ q' ũt diuĩni sit pẽẽz ẽẽ et sz
ũ ẽẽ ñ ẽ tñ diuisa sba. g° eadẽ ẽ sba psõs et illi
et p̃ põnt eas p̃. Pª regula ẽ aug. v. de trin. ca.
viij. et viij. cũ. i. q' q'c q̃ ad se dz de q' li s p̃ s
sig̃li et de oĩbz nõ plãlr. sz ut se bz. vii. de trin.
ca° vi. p̃ ad se dz sic ad se dz ds bonus mag'
et m̃st. g° pẽ ẽ p̃. filĩ p̃ s sẽ. s. p̃. et õs sz
p̃ una ñ tñ tr p̃s. sic õs ẽt m̃ mag' ñ
tres magni. Sz p̃ sig̃t a'd exuit sbalẽ
ĩ aliq̃ ñ. s dinstĩctõ p̃p̃ñ ñ sic sbale disti
tõm. g° sz ĩ diĩ sup sũt p̃ler p̃p̃ẽ ñ p̃ ubere
ĩ p̃les p̃e. cũ p̃ dicat q' sbãli. exĩt ĩ m̃ellãi
ali ñ. Itẽ p̃p̃etates p̃les sz mag' sba' sũt
ĩ d' q' ẽẽntẽs. sz p̃p̃ aliã et aliã p̃p̃etatẽ ẽẽntẽs
ñ õstituunt' aª et alia s. g° ñ p̃p̃ q° et aliã p̃p̃ẽ
p̃lẽ. Ad p̃ sic dẽm ẽ p̃ dĩa d' q' sb'sistẽs ĩ ñ
dũ sic et d' d' d' a'd q' hr m̃ dĩam. sz p̃p̃
ũmtẽz p̃ dĩne ñ õcedim° ẽẽ tr d' s. g°
p̃p̃ ũmtẽ tal' ñ ñ debẽm' õcede p̃les p̃s.
Quõm ẽ aug. vii. de trin. ca. iiij. q' q̃ĩc
ĩ diĩ ẽẽ nũã ẽẽm et tres p̃s. Ad p̃ suppõitũ
ĩ ñ ĩ tellectiali ẽ id q p̃ sb'dit sũt p̃la suppõ
g° sũt ĩ p̃les p̃e. Ad 2° dr q' s regulã
aug. absol'ta ĩ diĩ nõ p̃lificãt'. dz g° q'
p̃lificãt' ĩ relõm ĩ p̃tare ñ a' a'o relõm
ĩ p̃tãt ĩ' p̃lãlitẽz suscipiũt q' ut lĩcũ est
spãles rlões ĩ diĩ p̃lificari nõ posse. vñ
nõ sũt ĩ' p̃les p̃res nz p̃les filij. q' p̃mitãs
et filiatõ spãles rlões nõĩant. õcedim'
tñ ĩ ẽẽ p̃les emanãtes q' emanatio tñ d'
spãlẽ mod' g' oĩ g' s. ut spãlẽ relõm ĩ p̃tat
sig' nõĩm' ĩ de m̃ ĩ diĩ sit p̃lãlitas
p̃ p̃ ñ sufficẽ scire q' p̃ relõm ĩ portat ut
p̃ cedẽt q̃d declarat. sz inde nos oz q̃re
rlõm ĩ p̃tet. eo q' ñ q' relatiua ĩ diĩ p̃la
litatẽz suscipiũt. io nõnd' q' p̃ relõm
q' ĩ p̃tat sig̃t ea sc ẽẽ q' p̃ dĩc q' sb'si
stẽnt ĩ ñ ĩ tellectiali et hñt ẽẽ distĩctũ ĩ illa
ñ. rõ a' ĩ diĩ est rõ distĩctõis relatiua
a' ẽ id q' hr ẽẽ distĩctũ. et io p̃ p̃ d' q'd
hñt ẽẽ distĩctũ ĩ ntellectiali ñ s q' ĩ diĩ
hr ẽẽ ẽ q' relatiuũ et p̃ mod' sig̃ficãõĩ ñ ẽ
ĩ p̃arelo. vñ p̃ ĩ diĩ exsuo m̃ sig̃ficãõĩ
mag' sig̃t relõm ut sig̃t pẽ q' ut pẽ
q' ut p̃nitas. differt eñ sig̃tõ pẽ a sig̃
tõe p̃s ĩ. iiij. q' sz uideãt' õsurgẽ ex
m̃d radice bõm, ẽ illa dĩe q' ea oĩa
post aug. vii. de trin. ca. vi. p̃s. ñ. p̃ dĩc
p̃ sba relõm rei. vñ cũ dĩcit p' sõam p̃ñt
ñ aª q' sbã p̃n ĩ ĩtelligim' Ad 3° dz ad se. vñ

p̃ et sc̃dã p̃

sive

i' solũ

unum aug. ait quod ad se dicitur pater. sic ad se dicitur deus magnus et bonus. Et ideo non dicitur ad aliquid. unde vii de trin. aug. ait quod non dicimus patrem [illegible] esse filii et spiritus sancti [illegible] patrem et filii [illegible]

[illegible]

rū q̄ ligua nīa ne pliā uīt̄ illa pōcū apud
dūr ēē pzuna ūq̄ ēē ille zuna ū. būi aug.
xv. de tri. ca. vj. ō fortassis g' comod' dīu-
ēē p ē q̄ ēē ille Se sic illo ū ur dūcē. s3 uē ca
ōet q̄ i dīs abs3 ffi dēē possū ēē p̄s. ad q̄
nō exacti latini dūur tēs p̄s ur aug. ait b̄
q̄ nātas ex h' colligit q̄ ū de dōa ffil'e. Ite
dī p g'ū ad i modū fignudi. Eo q̄ i ſeprīs dīmſ h

[illegible]

ad quod se non extendit consideratio artificis non habet certitudinem ... tas p... ... in arismetica est unitas. cum consideratio arismetice non se extendat ad talia separata ... ... sua unitas non reperitur in talibus ... ... unum est in se quod ... et distinctum ... ... est sic quod in ... pluribus ... in ... ... vitas ... ... est mag ... ... vitas ... ... solum ... ... disputatum ...

[illegible]

inkl'o e ad maius minus quia ad repit i una
pte inklinationis q n repitur i alia. si sicut esset i
una pte esset i alia tantum eodem m. inklinatio n
esset ad maius minus. sed solum pluribus modis
repiretur ad inklinationem et minus. contrarie partes
contraries reperte i contraria reperiuntur i p°. aliter mi
et alter. io contraria et p'm no sunt ad maius q
p'm solum p'cedet cum pluribus modis sunt ideo et
i contraria q i ideo solum. et sic sufficit addi q contra
et dicitur pria contraria. ipsi q ideo dicitur n ipse convicte
contrarie q n minuitur ipse i a° contra continuatur
tum aliquo modo et posset dici dicitur contraria pla ab
sa eo q dicitur contrarium sit maius ad i pleo
ut ostensum est.

Modo queritur utrum unitas i ideo dicat positum
vel p'uatom. et in q dicat p'uatom. quia
unitas e ultima inklinationis. ipsa q ipse dicitur e in
sima omni entium. quia o esse est e quodammodo inklinatio
eius ipse solus e ue unius. sed hic n inklinatio p
p'uatom. g° et c. Plurium congregationum hicu
et p'uatom minus id. rectum e index sui et obliqui.
sed p'm'ter congregationum inklinationis ut p3 p pluri v.
methe. g° unitas hic rationem positum n p'uationis.
ipso q maxime ideo competit inmaxime hic rationem entis.
q maxime habet rationem entis nimitme hic rationem
p'uationis. eo q p'uatio de se sit n ens ut sci3
p° phice. sed unitas maxime ideo competit ut o ii
sinu e g° n hic l rationem p'uationis. Item si unu
tas p'uaret ad p'uatam inklinationes sed n continu
tur ex eo q ipsum p'uat. g° et c. Item cum
p'uatio diffiniatur p habitum. g° si unitas diceretur
p'uatione diffinietur p inklinationes sed ipsa dif
finitur p unitatem. g° e e'o diffinitio et c.
q falsum e. Inoppositum e quia probat philosophus x. meth.
q unitas opponitur inklinationi sicut p'uatio et habitus. Di
mu q convertitur cum ente distinguitur ab uno
q e p'ncipium numeri. q unum q convertitur cum ente dicit
q p'uative unum q e p'ncipium numeri dicit q positive
ut i p'cessu patebit sed i ideo n e unitas
q e p'ncipium numeri. sed i e unum q convertitur cum ente.
g° unitas i dicitur p p'uationem n positive. Ubi
ex melius hi ut magis appareat unitas questio
q q e i° positum i q consistit id unius q e p'ncipium
numeri et iterum q rite positum reducatur ad rationem inklinationis
q s philosophum x. methe. et c. Similiter unum q e
p'ncipium numeri et n opponuntur sicut inklinatio et inkli
tum. Sic se hic unius q e i genere quan
titas ad inklinationem q invenitur i omni p'dicamento sic se hic
unum q e p'ncipium numeri ad primum est sicut ad unumque
convertitur cum ente. sed q. addit unius s inklinatio
e ex inklinatione. unum philosophus x. methe dicit q unitas
q e generis numeri ipso e inklinatione inklinatione p
unius. si g° id completa numeri consistit in ee inklina
tum. id completa unius q e p'ncipium numeri consistit i ee

inklinationem. Item nomine e quia inklinatio e i genere resolutionis
unius q e p'ncipium numeri n e i aliquo genere dicitur.
et sic e i genere e i genere contrario n resolutionis. g° et c.
Ad p'mum cum primo queritur utrum unitas i ideo dicat q positive
vel q p'uative ut hoc questio pateat intelligitur
oportet nos inde quo dicitur et quo dicitur unum q e
p'ncipium numeri et unum q convertitur cum ente. et ex dictis i
dicta eorum appetebit quod maxime dicat positive et q p'
uative. et p'mum sum quo ad dicta cum similiter non
q de hi e triplex modus dicendi. unus fuit anice. q
posuit q unum q convertitur cum e unum q e p'ncipium
numeri. ut dicitur commento. iiii. meth. et x°. unde volebat
q quelibet res esset una p aliquam additionem accidentalem
s' que. nam sicut ad dicitur album p albedinem sic addi
ta s'. ita dicitur unum p aliquam accidentalem adveni
sic additum entitati sue. to et quod movebat ipsum
fuit dicitur. una quia quasi unum n adderet ad positionem
tue super ens et ideo ens unum esset nugatio.
sic ideo unum unum. et ideo rationem eius posuit commento iiii.
methe. s motivum eius fuit. quia opinabatur q u
num q e p'ncipium numeri quantitatis esset unum q convertitur e ente
et quod hoc unum inveniatur i accidentibus existunt quod
unum q significet omnia p'dicamenta e accidens et sic ut
commento x. methe. unde i dicitur q anice deceptus
fuit. quia ignorant dicentia i e sic unum q
significet p'ncipium numeri q e i quantitate et hoc iterum
q convertitur cum ente et i° ma anice. Aliqui
sectantes dixerunt q unitas p'ut ad diminutionis
spectat hic esse positivum. et q unitas n hic ee n q
tum p'ut e i ideo e i unitas sua quantitate. quia s
q i unitate hic i alius. quia cum ad diminutionem transferri
transferuntur spectat s'm genus. unde sic dicitur sapientia
qualitate. sic dicitur unus s'm quantitatem illam tamen unitatem in
contrario quando deceret ad genus quantitatis. sic illa
e sapientia contraria quando sic ad unum s'm et i modo i plu
ra sapientie. iiii. methe. quia unum et ens sunt idem
s'm nomen et res sese sic p'm dicitur. unde s ipsum sicut
id res. sed dicitur rem q ut ipse i mente eorum
similis declarat res nom dicitur una p ad s' additum.
sed p naturam suam. quia si ad adderet enti ut esset unum
unum et quod de illo addito. utrum e unum vel non
e unum. si n e unum tunc esset et unum n convertitur
sic unum. utrum e unum p ad additum vel p n
cum n sit abire infinitum stand e i p'mum.
ideo g° q p id ad hic esse et unum esse et quod dice
batur de nugatione n solum e. quia hic est et unum
eandem non convertuntur dicitur. tamen admisit rationis i po
nitur ipse ideo motivum anice. p'cedebat tamen. quia
q unum q convertitur cum ente n e unum q e p'ncipium
numeri ipse hic e alius modus dicendi q unum q convertitur
cum ente et q e p'ncipium numeri sunt id tamen q hoc eorum
dicitur ad p'uative. Iste convenit cum anice et
differt. convenit i hoc q ponit id esse unum q convertitur
cum ente et q e p'ncipium numeri. differt quia dicit anice q hoc

unum dicitur quod positive secundum istos quod hoc dicitur quod privative
secundum modum istarum non potest. quia unum quod est principium numeri de-
terminatur ad genus quantitatis. unum vero quod convertitur cum
ente invenitur in omni genere. non ergo idem potest esse hoc unum
et illud. ulterius hic est tertia [illegible] quod est contra [illegible]
quod unum quod est principium numeri et quod convertitur cum ente non sunt
idem. nec sit ab eo dictum quod positive ut dicebat po-
sitio prima vel quod privative ut asserebat secunda. sed primum
quod est principium numeri dicitur quod positive quod non convertitur cum
ente quod privative habet secunda conditione quia unum cum
ente quod cum ente convertitur non est ad aliquam rem consignatam
indistincta ab se et distincta ab aliis ideo hic unitas
est ipsa res non quod dicit unitas et entitas. entitas
prout dat rei esse et quod sit hoc. unitas prout dat ei
quod non sit ab alio. ut humanitas prout dat hoc
homini ut sit homo dicitur entitas. prout dat ei quod non
sit ab homine dicitur unitas. ergo nulla addit hoc di-
ctio quod est unum. patet secundum solutionem eius ex eo quod ab
ipso negatur [illegible] est causa. ergo ideo unitas in ne-
gatione consistit sicut ideo entitas in positione. et
secundum quod unum et multa sit primo dicendum quod sicut
dicitur in affirmatione et negatione actus et positio quae
importat aliquid in eo unum et multa. sed unum quod
est principium numeri dicitur quod positive. nam tale unum constat
numerum quae est species quantitatis nec est ideo in privatione con-
sistit species entis est consistentium. et ideo tale unum dicitur
quod positive sicut unum quod convertitur cum ente dicitur quod pri-
vative ipse quod philosophus .x. metaphysicae. ut quod unum quod est
principium numeri opponitur multo sicut mensura et mensura-
tum sed unum quod convertitur cum ente opponitur multitudini
sicut indivisibile divisibili. sed in ideo negationem vel
in privationem importat. ergo ideo talis multitudo in privatione
consistit [illegible] de levi videre possumus quod dicitur
unitas in omnibus in de [illegible] quod unitas ad diversa [illegible]
[illegible] consistit quod unitas quae est principium numeri addit aliquid
super non potest. quia talis unitas ut in sequenti quaesito ap-
parebit non [illegible] [illegible] in [illegible] ipsa quae consi-
stit non se extendit ad substantias separatas. ergo vi-
tas quae recipitur est ipsa rei entitas quae non addit super
entitatem rei aliquid rei nisi [illegible] actuale [illegible] [illegible]
non addit quod ideo eo quod idem importat. ideo con-
cedendum est multa nomina ut in dictis exigitur privatorum
vel ut consequentis locutus remotorum importare.
hoc est quod magister ait quod [illegible] horum nomen [illegible]
[illegible] est [illegible] removendi atque excludendi a-
[illegible] simpliciter [illegible] quae [illegible] non sunt in [illegible] ponendi
aliquid quod confirmat [illegible] sed [illegible] Ad primum dicendum
quod privatio in unitate est secundum modum intelligendi. sed privatio in
multitudine magis est [illegible]. nam privatio quod dicitur unum non
est [illegible] entis in [illegible] esse [illegible] non entis. nam si [illegible]
unitas non dat ~~ei [illegible]~~ quod sit ab alio homine
quod sit ab alio non dat ei [illegible] [illegible] quod sit a
[illegible] quia hoc [illegible] competit ei si non esset [illegible] homine

et secundum modum negationis et privationis excedit esse ad
non ens non potest esse negatio sed solum secundum rationem.
quia aliquid ad non realitatem esse non potest. sed in multitudine
importatur negatio realis magis cum aliquid sit multa realiter.
quia multa sunt illa quorum unum non est alterum et ideo non est in
[illegible] quod unitas praecedat multitudinem et multitudo unitatem. quia
si nos accipiamus praecedere simpliciter secundum unitas praecedit
multitudinem quia secundum rei naturam non [illegible] privationis
sed secundum modum intelligendi. et ideo simpliciter unitas est [illegible]
multitudinis sed secundum [illegible] modum intelligendi et quo ad
nos multitudo potest esse a [illegible] prior unitate nam per
multitudinem in cognitionem unitatis devenimus ut per cognitionem
[illegible] quae est quodam modo multa devenimus in cognitionem
privationis quae est [illegible]. cum secundum [illegible] modum debet esse
[illegible] ut dicere possumus quod per se [illegible] secundum intellectum [illegible]
[illegible] praecedit multitudinem sicut indivisibile praecedit divisibile
et simplex compositum. sed multitudo praecedit unitatem
secundum [illegible] et [illegible] phlosophus .x. metaphysicae cum [illegible] multitudo
est magis sensibilis [illegible] est magis sensibile quae quod non
[illegible] ergo secundum modum de multo est [illegible] secundum [illegible] de in-
divisibili [illegible] in ex quo hic possumus quod [illegible] [illegible]
[illegible] praecedit [illegible] [illegible] non [illegible] ut dicere [illegible]
[illegible] quod ideo [illegible] et non [illegible] [illegible] ab unoquoque
est [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible]. [illegible] quod non [illegible]
unitatis quae est principium numeri. Ad secundum [illegible] [illegible] secundum [illegible]
[illegible] in cognitionem multitudinis devenimus per unitatem et ergo in
quo devenimus. Ad tertium dicendum quod [illegible] [illegible] de ea quae de-
notat privationem [illegible] multitudo et privatorum [illegible] est [illegible]
[illegible] secundum [illegible] et [illegible] non est idem [illegible] [illegible] forte
significat [illegible] magister quod [illegible] nomina [illegible] sunt
ad significandum [illegible] et non dicitur ad significandum privationem non
intelligatur de privatione quae est [illegible] [illegible] [illegible] privatio
est quae est de se non est et quae in [illegible] [illegible] Ad [illegible]
quod ex [illegible] consistunt [illegible] [illegible] non [illegible] quia
unitas dicitur privatio multitudinis. sed ex eo quod una
res non est alia res. potest [illegible] [illegible] aliqui rei. ut
possimus dicere quod [illegible] quod aliquid sit unum non [illegible]
dicitur privatio [illegible] sufficit quod dicatur in [illegible]
[illegible] alius et ideo ipsa multitudo potest dici unitas [illegible]
quod in [illegible] considerat [illegible] modus [illegible]. quia omnis multitudo
participat aliquid uno ut dicitur per [illegible] [illegible]
[illegible] potest talis accipi privatio in unitate quod non repu-
gnabit multitudini et [illegible] est [illegible]. possumus tamen adhuc
aliter respondere et forte melius. quia non est [illegible]
[illegible] integre negare [illegible] totum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. nam [illegible] [illegible] hominis est quod non sit [illegible]. sed non
est [illegible] [illegible] quod non sit domus. immo est de ratione
eius et unitas sic est [illegible] multitudinis est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum talis [illegible]. non quod est [illegible].
Ad .v. dicendum quod in diffinitione multitudinis ponitur unitas.
quia non potest intelligi multitudo non praeintellecta unitate.
sed in diffinitione unitatis non ponitur multitudo [illegible] sufficiat
ad hoc quod intelligatur aliquid esse unum quod [illegible]

entis et unitatis. nam si solus pro esse possit intelligi esse quod unum et esse in distinctum a se et distinctum ab aliis secundum propositum non distingueret unum a non uno ente. vel aliter res ulla [illegible] multitudines constituit. non igitur oportet diffinire unitatem per multitudinem. sed ex hoc non sequitur quod ideo est diffinire per se loquendo ut ipse arguebat.

Ad secundum dicendum est quod quod est primum positivum quod addit unum quod est principium numeri super ens dicit quandam entitatem mensuratam. nam ideo unitas quae est principium numeri in mensuratione consistit ut patet x metaphysicae secundum commentatorem quod numerus est multitudo mensurata per unum. sed ideo non potest stare. quia sicut improbatur quod unitas quae est principium numeri dicatur proprie privative eo quod constituitur numerus qui est species realis. ita si possibile dicere quod addat super ens mensuratum, tamen quia mensuratum relationem importat et ex relatione non constituitur absolutum [illegible] hic deficit quia mensura non refertur ad mensuratum [illegible] ideo quod sit in mensura. unde ex eo quod aliquid est mensura [illegible] habet ut in se positivum habet. ideo philosophus x metaphysicae [illegible] non est unum quod est principium numeri oppositum uno sicut scibile oppositum scientiae. ut aliquid est in scibili ex eo quod refertur ad scientiam. secundum ideo positivum quod addit primum quod est principium numeri super ens non est in ipso uno [illegible] ad [illegible] [illegible] non [illegible] quod est in ipso. cum igitur unum quod est principium numeri sit ad genus quantitatis et dicat [illegible] [illegible] entitatis huiusmodi positivum in quo consistit ideo eius non potest esse mensuratum cum mensuratum non dicat aliquid in ipso. sed dicat aliquam relationem realem immo ut quia nullus [illegible] [illegible] refertur ad unum [illegible] [illegible] ad ipsum refertur et dicitur mensura eius [illegible] hic deficit. quia primum quod addit [illegible] super hoc est constitutivum in [illegible] unde primum positivum in quo consistit ideo unum et quod addit unum quod est principium numeri super ens dicitur esse constitutivum unius. mensuratio autem est quaedam proprietas eius. nam [illegible] per se [illegible] [illegible] discreta [illegible] discreta [illegible] ad [illegible] ut dicitur [illegible] philosophus [illegible] x metaphysicae [illegible] ideo mensurae non erit quod constitutivum quantitatis discretae. sed erit quaedam proprietas consequens talem quantitatem [illegible] non [illegible] quod in [illegible] aliis entibus [illegible] ita [illegible] ideo unitatis privatione quae non accipitur in unitate positive et ideo. quia [illegible] [illegible] dat suppositum esse positivum et negativum et hic [illegible] negationis [illegible] [illegible] unitatis [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] unitas. [illegible] quod sapientia dat supposito quod sit sapiens et dat ei quod distinguatur a non sapiente [illegible] dat ei quod sit quod in distinctum a se et distinctum ab aliis et si [illegible] sapientia dat supposito quod sit sapiens dicetur unitas. et sapiens in eo quod tale esset unum [illegible] unitatis positive et privative. positive [illegible] quod sapiens. negative eo quod a non sapiente distinguitur. [illegible] quia ideo [illegible] [illegible] dicitur sapientia non unitas. ita ex sapientia accipitur unitas

privatione quod [illegible] positivo unitas positive. [illegible] non sic [illegible] nam [illegible] ideo [illegible] quod addit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unitatis et ideo quod [illegible] [illegible] cum positive [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sapientia [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] positivum unitatis [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] positive [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] unitas [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unum [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] positive sic et unum quod est principium numeri dicatur quod positive [illegible] [illegible] [illegible] ex una et eadem re sumuntur [illegible] dat esse positivum. talis unitas accipitur in eo quod est talis non in eo quod distinguitur ab aliis. et ideo [illegible] positive non quod negative. et sic accipiendo hic unum [illegible] [illegible] [illegible] unitatis [illegible] et [illegible] nam [illegible] [illegible] sic accepta proprie [illegible] [illegible] non [illegible] ad [illegible] dat [illegible] esse unum positive. quod unum dicitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab aliis entitatibus [illegible] sic [illegible]. quia in aliis [illegible] esse [illegible] appellatur esse sapientem esse iustum esse bonum ut ad [illegible] [illegible] appellatur esse unum [illegible] modus unitatis [illegible] [illegible] se non extendit sicut esse sapientem [illegible] ~~se non extendit sicut esse sapientem~~ [illegible] de sapientia [illegible] [illegible] non extenditur se [illegible] [illegible] [illegible] esse bonum [illegible] et sic illa [illegible] positive. sic et [illegible] ipsa eadem [illegible] [illegible] proprie [illegible] in se et [illegible] unitas positive distinguitur ab aliis et dicitur unitas privative et [illegible] [illegible] cum certis formis. nam certe formae dant [illegible] [illegible] unitatis [illegible] [illegible] accepta unitas non [illegible] ad genus quantitatis [illegible] in omni genere [illegible] esse [illegible] et sic quantitas proprie [illegible] in se [illegible] accipitur aliquid positive et privative [illegible] [illegible] in [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] aliquid positive et privative. [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] positivum [illegible] privativum dicebatur unitas. sed ex [illegible] accipiebatur unum quod est principium numeri et [illegible] ad genus quantitatis. negative quod accipiebatur unum [illegible] cum ente et non in genere. [illegible] [illegible] accipitur [illegible] [illegible] negationem accipitur unum quod cum ente convertitur quod [illegible] [illegible] declarare possumus. nam actio et passio sunt duo [illegible] [illegible] tamen una et eadem res [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia actio et passio non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa res [illegible] dicitur actio et passio [illegible] [illegible] duo positive et duo privative nam [illegible] [illegible] in passo dicitur passio [illegible] [illegible] unum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] positivo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] negative. nam ex eo quod est passio [illegible] quod distinguitur ab [illegible] quod

non est passio et sic dicitur unitas et sic per respectum in passo secundum esse positivum dicitur passio et per esse privativum dicitur unitas. Sic per hoc est ab agente secundum considerationem positive dicitur actio et per hoc quod distinguitur ab eo in quo non actio sed per hoc sumitur negative dicitur unitas. Ita quod idem dicitur modo positive et modo negative. Et sic una et eadem res constituit duo predicamenta actionem videlicet et passionem et velut diversa accipitur ex illa re ratio unitatis negative sive unius quod cum ente convertitur. Ita una et eadem res aliter et aliter accepta constituit duas species quantitatis continuam et discretam. Non quod per se sic ratio dicitur unitatis ex qua unitate procedit numerus que est quantitas discreta. Sumitur sic res in comparatione ad partes suas. Sic dicitur continuum. Unde continuum et unum sunt una res sicut actio et passio. Sed quia sicut una et eadem res facit duo predicamenta ut actionem et passionem secundum quod accipitur sub esse positivo et quia etiam sub esse privativo sive negato. Ex illa re qua dicitur actio et passio dicitur accipitur ratio unitatis que cum ente convertitur. Ita una et eadem res dicitur continuum et unum. Et ex ea sumunt originem duo genera quantitatis secundum quod dicitur res sub esse positivo. Et quia est hoc positio ut dictum est sub esse negato. Ex eo enim quod accipitur duplex unitas negative declaratum est quomodo unum quod est principium numeri dicitur ad positivum et quomodo (huius rei declaratio posterius) vi. Quod dicitur de primo quod est principium numeri non tamen unum per comparationem ad continuum ad punctum et ad unitatem. Nam quedam est in genere quantitatis vel est in per reductionem et tamquam principium ut punctus et unitas. Vel est in per se ut linea et tamquam species ut continuum et discretum et cetera que sunt in genere quantitatis. Ad unum predicamentum reducuntur. Quarum istorum unum ad alterum comparari potest. Sed unum potest comparari ad continuum et ad punctum et ad unitatem. Unde comparatur ad continuum duo sortitur nam unum quod unum non dicitur secundum continuum quod continuum est divisibile in infinitum et isto modo describitur unum in phisicorum ubi dicitur quod in nullis est minimum et indivisibile ut unum in continuis et non est dare minimum. Secundo in distinctione continuum ponitur partes. Unde in predicamentis legitur quod continuum est cuius partes copulantur ad aliquem communem terminum. Sed cum unitas sit quod indivisibile in divisione eius partes non ponuntur. Sed quod comparatur ad punctum duo sortitur. Primum est quod unitas positione caret. Punctus autem est substantia et habet quod scilicet habet vel in mente non dicitur. Quod si dicatur aliquid non habet situm dicitur unum et quod non dicitur omnino habere situm dicitur punctus ex quarta dicta scilicet quarta. Quia unum est prius puncto. Sic cum res positione precedit huiusmodi situm. Rursus sed quod comparatur ad numerum duo competunt unitati. Primum est quia unitas est principium omnis numeri ut dicit Boetius in arismetica sua. Secundo quod non excedit se extra genus quantitatis. Unum quod est principium numeri sicut nec numerus. Non est enim unum diversum in genere quantitatis sicut numerus. Sed a vi. compertum est unitatem. Secundum non dividi non distinguitur partes quod ad ultimum

autem non habet positionem et habet eam ratione. Per hoc pars separatur a puncto esse per sensum non est diversum in genere quantitatis per quod distinguitur unitas ex hiis que declaratur. Nam cum illa res que dat esse rei continuum det ei esse unum quod est principium numeri. Aliter autem consideratur prout facit eam in comparatione ad partes dat ei esse continuum ut prout facit eam non per comparationem ad partes dat ei esse unum et quod non dicitur nisi per comparationem ad partes unum est quod indivisibile et continuum dicitur divisibile. Ex quibus omnibus apparet quod continuum dicitur distinctum per comparationem ad partes et non unum. Et sic declarata sunt primo duo. Rursus quia sit quod ratio hoc est per ordinem terminorum. Unitas caret positione cum perficiat rem non per comparationem ad partes. Unde cum dicitur quod unitas est sine non positione non est intelligendum quod ideo unum quod est principium numeri extra se dat se ad illas separatas. Sed quia ut habet positionem non secundum quod ei competit ordo partium. Vel secundum quod habet diversas partes unum autem secundum quod unum non dicitur. Et ideo unitas positione caret punctus autem positionem habet quia et si secundum quod sic sit quod indivisibile est tamen in genere positionem habet partes ut quia est sic linee vel punctum alterius et ideo apparet que ratio unitatis prout ratione puncti. Quia punctus considerare ad id secundum quod per partes distinguitur terminus retinet duo apparet. Rursum etiam per id habet aliquod sit unum et quod sit continuum. Quia continuum est divisibile in infinitum et quod hoc continuum est post omnis numerus dicitur quod unitas est post omnis numerus quod non solum habet situm quia unum est principium omnis numeri ideo quod omnis numerus unitates ex ipso ut reservatur in unitate tamquam causa reservatur in causa. Unum autem quia non dicitur unum secundum quod de uno loquimur non quod aliquo modo continuitatis habet cum ex quo hoc continuum possit formari omnis numerus post hec in unum terminatur. Rursus id quod non est quantum prout non quod est divisibile cum unum tamen quod unum sit quod indivisibile hoc dicitur continuum. Unitas secundum rationem unicam non erit in genere quantitatis et sic omnia sunt vi. que dicta declarata est. Quod addere sunt etiam quam specialem modum eundi et non quam modum referendi sequidem ut ratione unitatis secundum aliquam assequitur.

Ad primum autem quod hoc unum quod est principium numeri comparatur ratione unitatis cum infinito est magis quam ad proprietas talis unius quod sit id in quo consistit ratio unitatis. Ipse quod non est bonum dictum quod id positivum in quo consistit ratio unius sit infinitum sic non esset bene dictum quod id positivum in quo consistit ratio hominis sit risibilitas. Nam in uno primum est secundum et cetera quia risibilitas dicitur aliquid reale in homine. Sed infinitum non dicitur aliquid reale in uno sed in uno.

Ad secundum quod non est simile de uno et de uno. Quia infinitum dicitur aliquid reale in uno. Sed infinitate non dicitur aliquid reale in uno ut dicimus et melius quia infinitum non dicitur dictum completum unius. Secundum tamen loquimur etiam quia non sunt in nobis note proprie differentie singulorum.

Tertio queritur utrum in deo sit aliquis numerus et utrum non quia secundum Boetium in libro de trinitate deus est id

non nulla differentia nulla est omnino pluralitas quia si unius generis
unitas tamen. Postea dicit multitudo in unitatem reducatur.
si dicas non quod ordinatur et in non quod reducatur. Ergo
non est in eo aliqua multitudo. Postea vero est dare unum
vel est dare plures unitates. Sicut patet quinto huius. Quia
secundum Boetium primo arismetice omnis multitudo aut ex unitatibus
est aut ex unitatibus. Sed in diis non potest esse multitudo
ex unitatibus. Quia omnis talis est unus et non unum cum
principium uno. Quia non est in diis aliud per principatum
sed potentia non erit vel multitudo vel pluralitas
ex unitate non ex unitatibus. Quia unitas igitur
est ipsa non rei quia est et unum non addit super
rem. Si ergo in diis sunt plures unitates sunt vel plures
non quia est in genus vel non ergo vel est aliquis unus quod aliud
pluralitas. Postea dicit est maior unitas sed non est maior
unitas vel est maior in distinctione non est in maioria in
distinctione vel est ullus numerus. Cum numerus distinctionem in-
portet. Ergo etc. Augustinus est quia ponit tres personas.
Sed contra dicitur unum ergo etc. Postea in diis ponere confu-
sionem patet ut posuit Sabellius. Ergo vel est distinctio.
Si distinctio posuit alicubi multitudinem. Ergo etc. [illegible] quod
quod sit plurimum patet. Pluries numerus est ex divisione continui ubi
numerus est multitudo quia continuum in infinitum est divisibi-
le. Preterea ex continuo numeri sunt originem dicere possumus
quod numerus [illegible] incipit a se hoc est per ordinem primo est
quia numerus non extenditur se extra quantitatem. [illegible]
sit quantitatis species quantitatis cum ex eo sumat origi-
nem. [illegible] in nullus ipse repertus numerus quantum sit quanta
[illegible] exemplis patet. Videlicet quod numerus
sit ad maius quam unitates ex quibus componitur. Nam cum
totum continuum excedat quamlibet sui partem. Cum dicitur
constituatur numerus unum omnium esse ad maius quam
libet sua unitate. Patet sic secundum patet pluries. Numerus est
plura uno et quolibet sunt unitates quantitas [illegible]
[illegible]. Nec quia dicit unitates numerus sunt supposite sunt
ad maius quantitas unitas in se accepta. Sed quod
ipse unitates [illegible] dicuntur. Nam sicut ad realem [illegible]
[illegible] unitatum non erunt ad magis plures unitates
quam una eo quod ex pluribus unitatibus non constituitur
aggregatio ex isto patet sed quod tamen ut quia unitates
[illegible] dicuntur non est numerus nec esse distinctionem et
quia ipse supposita omnia continet includit cum in diis sit repe-
riri non posset vel ipse non est unus sed sit vel aliud
pluralitas non patet ipse unio dicitur. Sic [illegible]
dicit magister xxiiii distinctione. Sed tamen si volumus accipere
[illegible] patet omnes conclusiones [illegible]
sunt secundum aliquos tractatus [illegible] possumus [illegible]
in diis esse aliquo modo numerum. Ad dubium eiusdem
quod de uno aliter loquitur est plus [illegible] ad
plures negationes. Alii dicunt quod boetius et alii [illegible]
[illegible] ix metaphysice separat unum [illegible]
[illegible] quod non omnis multitudo est numerus, sed numerus est species
multitudinis quia numerus quod est multitudo mensurata per
unum in descriptione unum specialiter respicit ipsum ut

deriuatur ab eo genere quantitatis. Nam ideo [illegible] per se et per se respi-
cit quantitatem discretam. Unde nichil plus [illegible] sunt ipsa quod dif-
finitur unum ex eo quod habet totum mensuratum est ipsum deter-
minare. Ut deriuatur ad genus quantitatis. Unde patet descriptio
respiciens unum potius quam ad [illegible].
Alius videtur de divisione. Non dicitur unum quod est communicabile alteri non
esse ipsum esse sic extra esse cum. Postea quod dicit quod unus est
principiator. Nam sicut dicit magis est nunc quam nihil aliud unitas
de unio unitatum constitutum unum. Nulla alia
unitas est ipsa esse. Quia si quod est hic unum esset
ipsum esse et non principiari esse. Ideo esset omnis [illegible]
dicitur. Ipse quod dato quod esset dare plura talia non magis
esset in pluribus quam in uno. Quia est in quolibet talium esset quod esse
non operetur aliud esse quibus sit genus tamen convertere est hic illorum
per se suppositorum. Ergo dicitur potuisse deriuatur de unio
quantitatum ad [illegible] ut quia unus est in aliud maior quam
unitates [illegible] ipse alteri communicabile oportet
esse principiatorum. Boetius vero in hoc dicto potuisse
describit unum quod ad numerum essentialiter. Unde patet
quod nulla divisio vel nullus numerus. Damascenus libro
primo capitulo viii deriuatur de unio quantitatum ad quantum
[illegible] ut punctum quod ad distinctionem ut addunt [illegible]
unum autem quod unus est eorum quod dicuntur [illegible] est in maiori
[illegible] dicuntur. Sed ideo quod non dicuntur sed si aliquid unitates
sed nunc eo cum quantitate [illegible] in diis sit unus. Si loquimur de
unio secundum quod describit cum pluries. Ut quibus ad [illegible]
videlicet. Quia unus dicitur aliud deriuatum ad genus quantitatis et
posuit aliud unde sic in diis non est unus quod ad ullum
genus deriuatur et non nulla [illegible] plus in eodem [illegible]
ipsum dicitur esse [illegible] si ergo ad aliud genus
essentiale est deriuatum. Si non loquimur de unio secundum acceptionem
dionysii ut quia non est unum communicabile alteri non quod esse principiatur
patet quod aliud repertum in talibus uno [illegible]
[illegible] non repertum in eo solum. Sed sic in diis est unus
patet quod dionysius videlicet de divinis nominibus aut unum si-
militer [illegible] unum eius non esse communicabile alteri hic
aliud unum est ipse deus non est [illegible] in deo est unus.
Sic aliter loquimur de unio ut de eo loquitur Boetius ut dicit
[illegible] quod essentialiter sunt divisa. Sed
in diis non est unus quia vel non est essentialiter divisitas ipsa quae
[illegible] includit Boetius quod in diis est tantum unitas et nullus
numerus quia vel nulla divisio. Si loquimur de unio
ut de eo loquitur Damascenus ut dicit [illegible] ad se
invicem distinguuntur. Sic in diis est numerus quia vel nec est
confusio sed distinctio patet et sic istum modum [illegible]
in diis ponit numerum. Dicit [illegible] libro capitulo vi. [illegible]
[illegible] differentia [illegible] per proprietates. Est ergo
in diis numerus non quod est species quantitatis ut de eo deriuatur
plus non ut aggregat plures unitates principiantes
esse ut de eo deriuatur dionysius. Non ut continet divisi-
onem essentialem ut de eo deriuatur Boetius. Sed ut
importat aliquam distinctionem ut de eo deriuatur Damas-
cenus. Quis sit iste numerus in sequenti patebit. Ad
primum dicendum quod in diis non est numerus quod dicit divisionem

nūs

metū

ipsum a d's erit

met

eēnlē ul' plal's nūg 2 de h̄ nuo lō. boēa
ut p3 plūra. Ad s'dm q' nūs q' po' i dis ut
nūs p'z nō reducit' i vnitatē aliā q̄ ipso
do vn ē i nūs cu nu'e ēen'. ul' rōe sic dre
q' nl'tā reducit' i vnitatē. qm nl'tū l' plu-
ralitas ē ēenli' dicēcia. q2 ois nl' nlta
pncipat aliqli' mō ut se'h' i p' phie pdi.
2 sp' sagittas reducit' impfecta le 2 q' p'
n' pncipat diā ēen'. h' sūt ipa diā ēē. Ad
tcīu dd q' nū q' po' i dis ē nūs q' oūtt'
cū ēte. g' ipa relo hr rōz nu'. cū talvi
tas repiat' i oi gne. n' g' oz i dis ēē pl'es
nūs ul' pl'es ēēns ad h' q' sit i d's nūs. h'
suffic' i'ēē pl'es psone ul' pla relata. Ad
q'rtū dd q' i dis ē max'a idistinctio realis lo-
quēt absoluta. ē tn̄ i' distinctio i'real q' ad re
lata. ip' q' i ē nūs modo quo dictum est.

Quid q' nūs i dis dicat' s'm illā r'ß
p'loz. xiii' q' s'm illā. q2 h' ē diā i's nūi
q' ē p'n' nūi 2 nūi q' oūtt' cū ēte q'
vnū q' ē p'n'. pl'e hr rōz nūe vn' rē' vnū
2 nūs opponūt' relatiue sic nūa 2 nūtas
nūsatū. vnū a' q' oūtt' ē ēte d' indiui-
sū hr nūū 2 sua nl'tū opponūt'. ut p'
nō 2 hīt'. ut nl' p'lis. x. me'. g' nūi
q' ē p'n' nūi i pdiat relōn. n' a' nūū q'
oūtt' cū ēte. g' nl'toz sū pl'alitas que
sequ'tz nūi q' oūtt' cū ēte n' i pdiat relōn.
h' pl'alitas q' sequit' nūi q' ē p'n' nūi s'm
relōn dicet'. h' cū i dō solū sit nūs sequēs
nūi q' oūtt' cū ēte. eo q' nūū q' ē p'n'
nūi i' n' i po'. nūs i dis s'm relōn dici nō
potit eo q' nūū q' oūtt' cū ēte ē sequē
ns pl'alitas n' dz relatiue h' negatiue. Uo
c'h' nūi sequ'z sua nl'tū. h' cū i dis pōa
tur nūitas s'm illā i nl'tū s'm illā i erio
p' r' ē aug'. i nl'tis locis q' q'd ad se dz
i dis s'bali' dz. s3 nūs s'm suū m nō refert ad
q'd. g' ut i dis po' s'm illā dicet'. Uls
o' q' sūt i nūs pōi'ns arelōne cū m'lt's
addit' uiseut i illā. h' nūs ē i pōi' q'ti-
gūt i dis po' ēenli' dicet'. Quoniā ē q'
n' ē dare nl'tū uel i absolutis p'ii sic dare
plal'm nūe. h' i dis n' plificat' n'. g' n' ē
i' nl'tū' u' nūs absolutoz. Sz s'm aug'.
.v. de tn. ca. viii. ea q' ad se dn'r s'm illā
dn'r de q'lz p'a singlali' 2 de oib' n' plal'r.
si g' s' duo ul' tres ul' alii ti nūales i
dis dicent' s'm illā rō dicem' q' p3 ēēt duo
ul' q' ēēt tres q' n' ocedim'. Ad q'
s'm dam. li. iii. ca. viii. nūs ē coz' q' dnt'
2 possi'le ē nūa q' s'm y' 2 differūt. s'g'
d. q' i dis dua3 i ponim' s' 2 nūm pone
potim'. In dis a' s'nt duo pōi ꝯ s'm

boē'. illa 2 rlo. h' absolutū 2 respc'tū. q'ro
absolu'a i tñseut i illā. s'm h' duo i dō d' distinc-
tionī s'm rē 2 s'm mod' i'telligendi. distōm s'm
rē nō possum' ponē i absolutis. eo q' oīa rlia
dn'r unā tn̄ 2 nūū ēē. q2 s'm aug'. vi. de trin.
ca. vii. n' ē i' ald ēē a' magnū ēē a' sapi
ēte. h' oīa h' oīo sūt ipm ēē. tū s'm rōz absoluta
i dis differūt. 2 s'm h' ocedz p' i' ēē nūm
s' deūm. nā cū i dis ponim' pl'es pfectōes
q2 i dō pfectōes oūn gnm' ogregant' ē illū
pfectio hit rōz vnitatis. eo q' nūū dz estū-
ētā sic ponunt' i' pl'es pfectōes absoluta s'm
mod' i'telligendi differentes s' 2 pl'es
nūitates idē distincte i' sūt imo q' h' pfectio
i dis mag' p'e dz nūitas q' pfectio. vnde
sap' i posita mag' p'e dz nūitas q' dicat'
pfectio. nā pfectio dz p' i dō i. d' a'o ēē p'fi
tum ut sapiēs h' nūtat dz pur sigr
negatiue. ut p' pfectio distīgt'' d's and sa
piente. 2 q2 negatiōes i dis sūt nc aff'
matōes nō i opposite. ut dz i l'o de celest
ierarch'. mag' p'e hīt pfectōes hūt rōem
vnitatis q' pfectōes. q'ro q' i affirmatiue dn'r
q'u ad mod' signandi i opposita sūt nō cū dicim'
dm ēē sapientem. si nolum' hac p'fitē de
bem' addere q' n' ē sapiēs eo m' ut a' sap'
sūt p' q' aliq' pl'il ut tabi'u mo'les 2 tam'
dn'r etia de dō dici p' rōo negatiōes i pfectōes.
vn cū dns dm ēē sapientē i pui' n' sapiente
distingim' 2 q2 ex h' pfectio hr rōz vnitatis
q2 dic' a'd i distincta a se 2 distincta ab alio
ut sap'. ex h' dz vnitas q2 p' eā sapiēs ē
i distinct' a se 2 distinct' ab a'. s'm m' istorū
i dō n' sūt pl'es pfectōes. s3 pl'es nūitates.
q2 sapia bo' bonitas 2 h'. h' h' i dō n' po
nūt, h' solū a'd rō ouget q' h' n' sit oīo nūi
q2 hi' pfectōes. i'ngz m' sūt i dō q' i oārti
tū q'u ad h' ipm ē q2 i' ē mag' p'u d'sū
ē i sapiēs. s' i' dr ē sapiēs 2 si nō idē sig
ficate rei ipe' i mōi signandi. s' q' h' pfectio
q' i dis po' p'e hr rōz nūitatis 2 q2 h'
pl'es nūitates ostituūt nūm i dis p' ponimus
nūs s'm absoluta nō real' h' s'm mod' i'telligendi.
nūs cū s'm relata i' reali' existit q' s' ē unde
q2 ex q' nūi q' oūtt' cū ēte vitas quid
cū ēntitate. oīa g' q' sūt i oib' pdi'is hūt
rō; vnitatis cū g' i p'm relatiuū sit q'dā ens
ēte 2 q'dā nūū 2 relo ē q'dā nūitas 2 q2
i dis sūt pl'es relōes reali' differentes n'
solū s'm mod' i'telligendi. h' q' s'm rē ē nūs q'u ad
relata eo q' q2 relata i' reali' distingunt'.
cū g' q'ue ut' nūs i dis a' dicat s'm illā ut
i' relōm sit loq'm' 2 nūo deūoīte distōm
s'm rē' tal nūs s'm absoluta d' dici p'. sed si

denotet^o real' distō solū ē ł nūs prelata
om q- distō s mod' i telligēd. nēc p̄ distō
opata ad reale distōz cū i a^o pōnit distōm
sēc x s wōz cū abs addictōe de distinctōe le
q'ut itellc de distinctōe reali q mag' p̄ē
distō. g' absolute lo^o cū dr̄ s q' dr̄ nūs i
dis debent^o s'ude q s relom eo q itellc
de uno distōm reale iptare. cū hac addi
cōne scil' s wōz gcede possit^o ē idis rale
nim x s ab so^a g' p̄ē idis ē nūs s re
lata. n^c sū bt^o nūs simpl'r x absolute nūs
dr̄ eo q ois odē dis rqrit nūs ei ūope
ne. tū dr̄ nūs mag' p̄ē q nūsq solū
s wōz distōm iptat. ite q ad ū eō ū g a
q p̄ē insinuāt continuus hūt p se eē x
reale distingū. lō p̄uctus p̄it ē eis diu
sas lineas ū dr̄ sup' pla. si ē sup' unū
s q put diuisas lineas tiat. Rursum — pla
plēs passiōes ut calor x color eēnt x eod
differētes ū p̄ē dr̄ ppla uno. q ū p̄it
p se eē. lō si gregat hi^o passiōes i eod
suscep^li eē dr̄ heccē uno. i gdo mag'
igug. ille q x p se eē p̄ūg x eēnt disti
gūt p̄ē xp oēm mod' dr̄ ut uno. g' p
se xp talia differūt uno. p^o lia' passiōes
eēnt differētes uno diff'redūt. illud
d' x ualde s q' dr̄ uno q sola ronē distigū
tur. g' nūs p̄z p oēz mod' excellit distōz
s roz solū. q mag' p̄ē cōiugat^a p' uole
ad iuicē q' q nū et^a p̄uct^a s' ipi uit
p'u^m nū^o linee x sīs alī^o. si hi^o nūs
opet^a ad iuiz idio noz i gie llie mag'
p̄ē bt roz nūs distictō q po^a i hi^o i
dīdunt q' illa q po^a i p sōis si si q sem^o
nūm p̄z ad nūm passionū hūt se sic ex
cedencia x excessa. ita roe q nūs ē coz
q hūt p se eē. mag' p̄ē distō p̄z habz
roz nūs. eo q taī^c dic q' ipe rōnes sūt
p se lō sisteres. roe tū distictōis mag'
couiant^o ad se i uicē hi^o passiōes q
ip̄ē p^e eo q ista eēnt distiguūt. Ad
p^m dr̄ q' i uno q cōuiūr^o cōuenit eē
dare rel'oz i uno sibū ad uiū^o mag'
eēnt se p^o hr relō ad hi^o nūrato q
ad umitate q ē p'u^m nū q nūas q̄ē
p'u^m nūs s se ē i p'di^to q nūs si ite ōse
ipaz rō nūs e subdat^a ira q'da rōs. si ui
tas q cōuiūr^a cū ete q s se p^r eē i p̄o
relōnis. q x ip̄ relō p^r eē hi^o unitas. Ad
s' q' si nūs p̄lupōat unitatē nūas
tū ū s suppo^r nūs nūei. x io ilor ē dare
nūalit^es i e dare unitate nūs^u illi
rendēte. si ū cōuiūr^a q uō ē dare nūs
q i sit dare nūs illi unū cōrndēte

ū forte s tellam x q̄ c^o q. e'lz uni^d sp̄ndz
sua nūs^d l; p'tato hē ū^e q eēcī; nūs
plicat^o unū oppōitoz tacē dr̄ nūs^z x te
liq̄ i uē x i colore x ingē. sz ū oz q q'cq
ē albū q sit nigrū x ū oz ē dare albū q
i sit dare nigrū. ita ē expte. q si repit^a
uniuals eēnt x uniuals relata repit uniuals
eēnt x nūs relatiē denn^o. ul' p^r repiri s ū
oz. q ū ē dare unitē; eēnt lē q i sit dare
unū ei rndētē. Ad tercū dr̄ q nūs s se
distōm iptat ut patuit p dāū. x io s sui
ū repit uō resp^o ad a^d. tū q s distō pōt
eē penes relata x p̄t absolu^m nūs s rōnē
s absolu^ta dici p^r. x q i dis ire distō reali
lo^o ū s relatū. lo nūs reali. sup^e idis
relom ipat. Ad. iiii. dr̄ q nūs q pō in
dis, ū ē sp̄et quāti^s. q ū respic unū q
ē p'ncipiū nūi. Sz unū q cōūtit^o cū ente.

Deinde q ū ē de his q significat ā ug'auit^a
i p̄sal. Et cē sāire^o duo. q p q cōtenū de
hiis noib. Ro q̄ale q̄re^o de h' noie tractas.
Dp^u s^o pcz. ūs. q i dis sit diuisual p
ling. b. de eiu. c. b. q aut q diuisū ē pec
ce x filiū ē ū tū ē diuisa illa. Indiuiū est
id^o uis. de eiu. eq. ūst. q' loq'r de suppōitis
dis aut ū existunt a's a^o a^d ul' mā^o uel
un^o ul' ex aliq p̄te diuisū. g^o ul' diuisi^m
i ū recipi. Ulti^o ūs. q i possit recipi
ul' alienū. q alienū dr̄ ab a^o. Sz i dis re
cipi si p^n al^o. ut pz p aug. de fide ad petr.
i p^u ū aut q una ē eēn^a p̄is. fi. x sp̄s. s.
s a uilā uocat. i q p̄ fi. est al^o p̄ al' s
al' sp̄s. Indiuiū ē q se bē. unū dr̄ g' in
hiis p^r ū ē uoum ū diuisū ul' alienū sic de
Ulti^o ūt q possit i dici si ū inuentū cōme
ab uno dr̄. sz d ē mag^e un^o g^o x. Scdm
ē q dr̄. unū q. q dr̄ n^c singlaris ū unit^o o
fitēd^o e. Ulti^o ūt q possit d' singlaris
q singlaris sig^r. a'd de uniūr n^t fulget tū
aliq. si hi^o ē q lz p^r i dit. g^o x. Solum
mags^r uit i p'secd^o. q n^c singlaris ū in
ositēd^o ē d'. Ulti^o ūt q ū sit i dis diste
tō. q discretū ē dr̄a quātitas. sz hi^o d^a ūt p̄e
i dūis g^o x. Singlū ē mag^r. Illud q' aut
q q ge dr̄ i eē distictō ul' distictō ū ghi
stegis ul' dio sit separato. Ad q idis pō
m^o unites eēn^e x distictō? p̄z lo ora illa
q ut eēn separatō ul' p̄ q sūdūt i diuis
p̄ē ū pōnit^e. ad ūitaua eēn^e separatō
ū o. pēn^c i diuisitas ū^c multiplicitas x ali
enitas n^c i gslitas n^c dissilitudo ū o^d
q i separatōz eēn^e sonat. nā sic unū i sbā
sūe id' sit separatū i sbā sūe diuisū. n^c
sufficit ad diuisitatē distō i suppōitis

non sit pluralitas in unitate [illegible] divinitatis in divinis non recipimus [illegible] ex positivo [illegible] sed quod non sit multiplicatio quia non est in [illegible] est compositum [illegible] de trinitate capitulo VIII [illegible] Augustinus quia omnis creatura sit [illegible] dei quod solus ipse est [illegible] simplex [illegible] compositio [illegible] diversitas in [illegible] sic [illegible] unitatem [illegible] in divinis negamus diversitatem [illegible] et simplicitatem [illegible] negare debemus unde magister [illegible] distinctione [illegible] ait quod sic in divinis non est diversitas ita nec multiplicatio [illegible] alietas [illegible] ponitur alietas eo quod alietas [illegible] ad distinctionem [illegible] alietas in [illegible] alietas [illegible] diversitatem [illegible] alietas sonat [illegible] aliena [illegible] alietas [illegible] sic [illegible] in equalitate [illegible] dissimilitudinem [illegible] ponimus [illegible] absolute [illegible] in [illegible] vel in equalitate vel dissimilitudine [illegible] diversitas [illegible] separationem [illegible] unitatem [illegible] ponimus [illegible] singularitatem [illegible] solitudinem [illegible] confusionem [illegible] distinctioni [illegible] repugnant [illegible] errorem Arrii [illegible] errorem Sabellii [illegible] [illegible] singularitatem [illegible] Ambrosius [illegible] de trinitate [illegible] singularis [illegible] Sabellianos [illegible] filium [illegible] Arrianos [illegible] separationem [illegible]

[illegible]

[illegible] Ad primum dicendum quod diversitas [illegible] dicendum quod [illegible] diversitas [illegible] Ad [illegible] dicendum [illegible] alienum [illegible] dicendum [illegible] singularitatem [illegible] solitudinem [illegible] singulare [illegible] [illegible] singulare [illegible]

[illegible] realem existentiam [illegible] personam [illegible] [illegible] singulare [illegible] realis existentia est una [illegible] in omnibus [illegible] suppositis [illegible] Ad [illegible] quod [illegible] dicendum quod [illegible] distinctio [illegible] origine [illegible] distinguuntur [illegible] inventum est solutum.

Quod queritur utrum trinitas sit [illegible] sic [illegible] trinitas [illegible] unitas [illegible] unitas [illegible] pluralitas ad relationem [illegible] trinitas [illegible] significat [illegible] Ad [illegible] quod [illegible] relationem [illegible] trinitas [illegible] trinitas ad [illegible] sic pater [illegible] ad filium [illegible] sic [illegible] ad [illegible] Ad [illegible] sic trinitas [illegible] dicendum est [illegible] trinitas [illegible] ipsa divina essentia [illegible] pater [illegible] trinitas [illegible] illa divina essentia [illegible] pater [illegible] filius [illegible] filius est trinitas [illegible] pater [illegible] ipsa trinitas [illegible] Augustinus [illegible] singulariter [illegible] pluraliter [illegible] ad essentiam [illegible] trinitas [illegible] Ad [illegible] si trinitas [illegible] relationem [illegible] collectivum [illegible] relationem [illegible] unitas [illegible] unitas collectiva [illegible] Augustinus [illegible] de fide ad Petrum [illegible] unitas [illegible] trinitas [illegible] unitas [illegible] trinitas [illegible] relationem [illegible] Ad [illegible] Augustinus [illegible] trinitas [illegible] collectivum [illegible] relationem [illegible] trinitas [illegible] Ad [illegible] catholicos [illegible] Augustinus [illegible] de trinitate [illegible] distinctio [illegible] relatum [illegible] Augustinus [illegible] singulariter [illegible] trinitas [illegible] singulariter [illegible] trinitas [illegible] distinctio [illegible] trinitas [illegible] trinitas [illegible] pater [illegible] filius [illegible] trinitas [illegible] trinitas [illegible] manifestatio [illegible]

D

p'ma. f'm tang' cu' s'bdit. t'initas q'd' ip'z
pl'ite o'sist. vnitas n' i' simpl'te s'b. q'si p'
d'ise sunt s'ba n'o i'd'is'a. n'ec' e' i' uocab'lum q'
exp'l' originez capit ad s'b'a n' p'tine' ip'e q'd'
cludit t'initas g' n' p'tinz ad s'b'a. ip'e ar' m'
no'. q' n' o'e q' i'cludi' i' ethymolo' n'o'is ad sig'
tum n'o'is p'tinz. ali' .n. diffinitio' s'bar' e'e'
p'additam'ta. n'a e' i' ethymolo' no'i'm sig'
ficatu' s'ba' po'at' acci'n' ut i' ethymolo' la
pidis po' lesio pedis. si q'd' i' ethymolo'
n'o'is i'cludi' ad sig'ficatu' n'o'is p'tinet t'c
accn's e'e' de sig'ficat'o'e n'o'i'm s'b'us ut
lesio pedis e'e' de sig'ficat'o'e h' n'o'is lap'
q' s'ba sig't. z q' n' q'd sig't h' e' diffinitio
ut d' i' s'e. vii. me. i' diffi'o'e lapidis
po'n'et' accn's cu' i' cludat' accn's i' sig'fi
ca' ip'e q' diffi'o lapidis e'e' p'additam' cu' i' ea
po'n'et' a'd q' n' p'tinet ad e'e'n' e'. n'o g' o'e
q' po' i' eh ethymo' el'c' e' de sig'ficat'o' e'
ip'e q' d' possum' t'init' n' d' p' s'b'a. h' i' ethy
molo' e' s' alig' mod' ethymologiza' ad s'b'a
u'l e'e'n' po'at' n'a e' d' t'initas id' e' q' t'u'
unitas i' s'i'litas ad e'e'n' ref'. h't. n. dup'
ethymo' h' u' t'initas. una e' t'initas. i. t'
unitas z s' h' n' solu' f' s'in sig'tu' n' p'tz ad s'ba' h'
f' ethymolo' sola' resonandam. n'a t'ra' u'l
i' pl'a vm' n' f' r'lo'm d'. alia ethymo' e' ut
dicat' t'initas. q. t'u' unitas q' ethymolo' z s'ba'
z r'lo'm i'clud'. n'a pl'alitas ad r'lo'ne' ref'.
unitas ad s'ba' t' s'a ethymolo' e' mag' aut'e'
n'ca. n'a y'sidor' po' ea' ut o'n'e' i' lib'. ip'e
q' alia' i'p'bat' p' mod' ethymologiza'di
d'ic'e' q' a'nte d' d's t'u'. n' t'n' o'ced' q'
sit e' un'. g' h' t'initas f' s'in sig'ficat'o'
n' p'tinz ad s'ba' i' s'in t'n' ethymolo' f' y'sidor'.
s'ba' z relo'm i'cludit. Ad p''' d' q' h' unitas
i'p'ort' i' re'to f' ethymolo'. t'n' q'' ad sig'to'm
n'o'is ip'e z p'in' lo' n' p'tinz unitas. ut'u'
o'sic'e' t'initas f' s'in sig'to' n' p'q a d s'ba' h'
i' s'in ethymolo' s'ba' s' vni' i'clud'. Ad s'a q'
t'initas n' i'p'tat relo'm explicate h' i'plicate.
i'e'm n' i'p'tat relo'm q''' ad id ad q' sig'nd' ip'o.
n'a t'initas n'i'm q'd' i'p'tat z n'is d'stio'm sig'.
x'm ex distincto i' t'init' e' p' relata. h' q''' ad id
q' n' sig'nd' i' po' t'initas n' sig't relo'm h'
n'i'm u'l dist'o'm t'n' q''' ad ea e'e' q' po' h' t'in
tas ut q' po' i'd'is u'r e'e' d'ia i'q' h' e' distincto
p'relata h' n' relo'm sig't z id f' s'in u' n'
d' ad a'd q' u' explicite r'lo'm i'p'tat u' q''
ad q' sig'nd' i' po' relo'm d'. n'o' t'n' f' i' r'lo'm
d' n'o q'o d'ein e'. Ad t'c'iu' d' q' p' n' e' t'in
tas. ut d' aug'. vii. de t'in. ca. i. z boe' u' p'
p'h'ita. h' sic e'e'n' illa t'q' t'f p'e vnitur z ad fo'
ca' d' q' h' f' n'o'is ethymolo' t'initas sic vnitas

'

p'c' unitas t'ca q' e'e'n' po' i' i' re'to z s' z i'obliq'
t'n' q''' ad p' u'le sig'tu' e' n' p'tinz s'bat si aliq' u'
p'tz n' p'tinz i' re'to h' i'obliq'. vn' t'initas mag'
p'e sig't tres p's un' e'e'n' q' una' e'e'n' t'n'
p'z. z q' p'z n' aliq' p' e' t'f p'e un' e'e'n' t'
unitas ne de illa p' sig'lat' p'dicat' u'ro
suppo'ebat. vn' magr' expo' i'litt'e'intasi.
t'f p'e. Ad q'r'tu' d' q' h' u' t'initas n' e' ip'e h'
collectiu'. h' t'n' sil'r aliq' cu' i' p'o ip'e q' collec-
tiu' d'. n'a h' e' collectiu' i'p'tat pl'alitate' vnit' — vnit
i' aliq'. sic t'initas i'p'tat pl'alitate' vnit' i'alia'
differu'' t'n' q' sing'lar' collecta e' d'a' e'e'n' z
m'odica unitas. i' t'initate q'' e' i' distincto f' s'ba'
e' maxima unitas.

Ad p'hu' h' illo. cu' d'it d'n' unu' vnitas,
excludit nu'm d'n' n' q'n'tit' i' d' s' po' n'o
q' d' e' vnitas. q' d' n. unu' e' q' dic'at' ad ge'
q'n'tit' z h' n' i' p'o'e o'sistit. a' unu' e' q' o'ing'
cu' e'te z t'l'e unu' neg'o'm i'p'tat. i'do a' n' po'
un'si q' d' dic'at' ad ge' q'n't'it'. h' unu' q' sup'
e' ulla' i' re'to' reale' addit. ip'e q' magr' u'l'
q' unitas i' d' n'l po'at h' re'to i'p'tat q' a' n'
e' unu' q' t'iat ad ge' q'nt'. vn' ad h' de sig'nd' o'e
q' unitas exclud' nu'z d'o' n' q'n'tit' mo'd' n' po'it.

P reterea o'sidand' t' p'' q' magr' dic'iant
de t'init' u'ialib'. h' i' p'te i' a' dic'iat de h'
no'e p' p'ut ei tales t' addu't ea'. xx. s'c'. q' s'
monet o'f' a' d' q' o'z e'e' h' z obie' h'u'r adu'enu'
p'te. s'o diffusi' ex se' de ea' q'o'e i'. p' ei. e'e'
p''' t'a s'c'. q' p' dic'it q' sig'ficz p' cu' d' t' f' p'.
u'l e' d' a' e' p' parat' filij. s'o o' q' n' p' sig'te
e'e'n' q' n' sint pl'es e'e'n't. t' o' q' n' p' sig'te r'lo'
u'l suppo'itu' q' t'e' h' n' p' uarian' sig'tu' s'in
q' u'i. i'd'e'ns. q' t' cadeu't aliu' sig'ficat'o'e
s'a i'. Si e'e'n'. t'a i'. s'in e'e'n't. Deinc' d' p'. diffusi'
de t' q'o'e ex se' z. d. s'c'. q' p' ex se' f' s'ina'nt
s'o f' s'ina' ip'a i'. s' q' e'. e'e' p''' d. s'c'. q' s' ad
d'ne' pl'es i'o'et q' o'nd'it f' sp' ita'e p'ee'n' s'o
po' e'e' h' c'trari opio'e' i'. q' h' a'. e'e' p''' t'a s'c'
f' q' t'f i'o'e s'ad addu'c' ad o'n' d'e'd' p' in sp'ltate
p'ee'n'. p' e' p' auctoritate' q' aug'. u'l'. q' p'
ad se d'. z q' id' sit d's e'e' q' e' p'' e'e' q' o'clud'
p'm f' s'ba' d'ia. s'ar'o' z ex auctoritate' sunt o'u
d'u'e. u'l'. u. aug'. q' dicam' t'f p's q' o'
e' t' h' id q' e' p'. h' n' e' e'e' ei' u' e'e'n't. g' a'
d'ni' t'f p's p' i' e'e'n' sig't. t' t'o e'. q' q' s'ud'
ad q' h' t'ri s'b'e u'l e'e'n'. h' q' cu' quie' q' t' s' a'u
d' t' s' p' p'o id' q' p'ius. sui'o i' capit' i'. Cui'
d' p'. t'c'a i'. Alt' i'. Deinc' d'. c'trari p'o'e
po'n' c'trari e'e' h' z d'ui s'c'. q' p' po' po'n'
illor' z z ob s'c'e' ad q' s' rendi' s'o addu'e
q' ci' obic'o'm ad q' r'nd'e n' poss' i'. h' q' r'n
debu't. e'e' p''' t'a s'c'. q' p' po' po'n'et illor'
q' d'it q' p' sp' sig't id' q' e'e'n'. z e' d'r' t' f' p' e'e'

senus. i. tres sunt quibus commune est [illegible] et eciam. Ad secundum quo
soluitur cum dicitur alia est persona patris alia filii est non similiter eciam
quia [illegible] exponit quia persona est alius et filius est alius [illegible]
quia est persona et [illegible] [illegible] suam [illegible] quod ut [illegible]
non dicunt [illegible] [illegible] [illegible] eciam quia non est [illegible] [illegible]
sa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deinde est dicit [illegible]
in probat [illegible] [illegible] istorum quia ut [illegible] aug. de fide
ad petrum quod filius [illegible] est ad [illegible] [illegible] non est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ad hunc
obiectionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obiectiones
soluit sic dicit [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] duo facit quia primo facit quod dicitur
[illegible] quod significat [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
esse [illegible] duo facit quia [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible]
diceret [illegible] [illegible] significare [illegible] ut dicit aug. [illegible] [illegible]
[illegible] esse ad significandum [illegible] quod in [illegible] facit [illegible] [illegible]
et nos [illegible] ex quo dicto soluit [illegible] auctoritas aug. [illegible]
[illegible] significat [illegible] et soluit [illegible] [illegible]
cadunt a significacione sua si non [illegible] [illegible] significat
quia non [illegible] cadit [illegible] a sua significacione. [illegible]
ad significandum ad [illegible] [illegible] [illegible] soluit ad [illegible]
esse quod [illegible] [illegible] tres [illegible] soluit [illegible] [illegible]
nam primo soluit illam quod [illegible] significat [illegible] quod [illegible] eius
est [illegible] cum non sit esse eius [illegible] quod est eciam quod non est [illegible]
esse [illegible] quod [illegible] significet id quod eciam. Sed quia non posset
esse [illegible] [illegible] non una [illegible] [illegible] esset in pluribus.
[illegible] soluit [illegible] aug. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ex [illegible] [illegible] quod non est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est quia [illegible] [illegible] [illegible] non habet [illegible] reale ad
[illegible] non tamen [illegible] [illegible] significat [illegible] eciam [illegible] soluit
ad id quod diceretur [illegible] significare eciam quia [illegible]
ad quod nam [illegible] [illegible] de [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] que est eciam [illegible] alium [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] cum dicitur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod duo facit quia primo facit quod dicitur est
[illegible] quia dicit [illegible] esse tres res [illegible] non esse [illegible] tres
res absolute [illegible] ut tres eciam. Sed relatiue
quia tres [illegible] [illegible] [illegible] Deinde est dicitur
[illegible] quod [illegible] [illegible] alietas ad [illegible]
[illegible] [illegible] alie[illegible] addit quia primo [illegible] quod significat
cum dicitur [illegible] est [illegible] [illegible] alia filii [illegible] [illegible]
stat pro [illegible] [illegible] deinde cum [illegible] [illegible]
stat [illegible] cum dicitur alius est [illegible] [illegible] alius
[illegible] [illegible] facit quia primo dicit [illegible] stare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] stare [illegible] [illegible]
[illegible] non stat [illegible] sic [illegible] [illegible] tres
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filii [illegible] stare [illegible]
[illegible] [illegible] non stat [illegible] [illegible] concludit
quod [illegible] accipi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse quod [illegible] facit quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Quoniam magister in tenuto in presenti [illegible] esse [illegible]
[illegible] primo esse [illegible] [illegible] quia dicit [illegible] esse quod commune

[illegible] [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] accipitur. Sed [illegible] [illegible] est ut in [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] quod [illegible] dicatur [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] [illegible] tres res ut [illegible] [illegible] [illegible] de hiis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] de diffinitione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non sit [illegible] commune quia sunt
[illegible] [illegible] nullum commune est [illegible] Sed [illegible]
[illegible] nam in [illegible] est dubium [illegible] esse [illegible] [illegible] [illegible] illo
[illegible] aug. vii. de trin. ca. vii. cum dicit [illegible] [illegible]
ad [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magister [illegible]
[illegible] [illegible] non est ad commune quod [illegible] Sed ut probat
magister [illegible] cum dicit [illegible] [illegible] non stat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est quod commune [illegible]
in [illegible] [illegible] opposita affirmatiue non [illegible]
oppositum eo quod [illegible] oppositorum de [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] boecius in [illegible] de duabus naturis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est quod commune [illegible] si [illegible] est quod commune ad [illegible] [illegible]
[illegible] communitas [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
analogie [illegible] [illegible] quia ut probatur vii. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] in specie ut [illegible] aug. vii. de trin. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equiuo
[illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in analogia. [illegible] [illegible]
[illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] non sit [illegible] una [illegible] alia
[illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
diceretur de eis. [illegible] [illegible] [illegible] est quod commune [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est quod [illegible]
de [illegible] habet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de
pluribus [illegible] habet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] nos
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aug. vii. de
trin. ca. iiii. [illegible] dicit tres [illegible] [illegible] commune est [illegible] quod
est [illegible] [illegible] [illegible] accidit magis in [illegible] [illegible] [illegible]
communitas est [illegible] [illegible] commune est [illegible] [illegible] [illegible] quod est [illegible]
difficultate habet et sunt de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] communitas est communitas negocii
quia sic commune est lapidi et leoni esse non [illegible]
[illegible] commune est [illegible] [illegible] esse [illegible] nam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut dicitur est [illegible] [illegible] in probat quia [illegible]
non dicit negocium [illegible] sed dicit [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] intellectus negocii nam sic
[illegible] esset significato [illegible] ut esse [illegible] et [illegible] quod sonat
[illegible] non [illegible] [illegible] esse quod in [illegible]
quod in negocium sonat [illegible] non [illegible] esset [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] ut [illegible] tale non [illegible] [illegible]
esse quod [illegible] quod negocium in [illegible] [illegible] [illegible]
dicitur quod communitas [illegible] est communitas proporcionis [illegible]
sicut si [illegible] quod auriga et nauta [illegible]
commune quia sicut se habet auriga ad regendum
currum sic et nauta se habet ad gubernandum

illo

[illegible]

mag.

philosophus

nante. et ideo in eis res ipsa est communis. quia sicut se habet
pater ut sit quod subsistens in natura divina sic et se habet filius ut
sit quod subsistens in illa natura. sed hoc ideo sufficit. quia
propter hoc non dicitur differre talem similitudinem. Sed dicendum quod ista est maior
similitudo quam natura. per hunc modum non est divina in patre
et suppositum quod filium est ipse [illegible] ad inveniendum
alium modum diversum huius communitatem esse secundum inten-
tionem. ut sicut esse est homini et leoni esse speciem
ita esse est patri et filio esse personam et persona etiam [illegible]
quod cum [illegible] quia [illegible] communitatem propter esse per quod
[illegible] profunde [illegible] communitas intentionis
est aliquo modo communitas proportionis quia non dicitur quod species
sit quod esse ad hominem et leonem non quia sicut homo [illegible]
[illegible] in divina sua sicut et leo. Similiter dicitur
quia per [illegible] proportionis supersunt proportionem
ad [illegible]. in [illegible] superservit [illegible] ad [illegible]
[illegible] / Sed [illegible] quia [illegible] se
intentionis sicut in divinis g[illegible] communitas eius modo
[illegible] per comparationem ad [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] intentionis unum sicut dicebamus
[illegible] similiter ponitur quia [illegible] non differre dicitur similitudine
ad [illegible]. Sed dicitur [illegible] talis similitudo. [illegible]
[illegible] intentionis. non differre dicitur [illegible] ad [illegible] intentionis
Sed dicitur id est talis intentio quod [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] quia nullus in
esse per se existit. Sed constituit in alius. unum gratia
et species et omnia communia non [illegible] [illegible] [illegible] competit
eis [illegible] est [illegible] [illegible] philosophus [illegible]
[illegible] [illegible] possimus [illegible] [illegible]
tas [illegible] competit [illegible] non hypostasi. [illegible] Damascenus
[illegible] capitulo [illegible] non per se [illegible] non subsistit. [illegible]
esse in hypostasibus. quod [illegible] ad rem significata [illegible]
[illegible] de omni [illegible] quia aliquid non est quod est [illegible] esse
et in supposito non acquirit esse per modum intelligendi
et quantum ad modum significandi non dicitur [illegible] per se sub-
sistens. cum [illegible] [illegible] communis [illegible] quod non sic per se
subsistens [illegible] competit [illegible] per se et
hypostasis [illegible] competit [illegible] competit [illegible]
[illegible] et quia non possumus [illegible] quod competit [illegible]
[illegible] non [illegible] nomo illa se habent [illegible]
illorum quibus competunt per se et proprio. non possumus
[illegible] communitas competit hypostasi non in
[illegible] quo [illegible] [illegible]. et quia persona est una hypos-
tasis ut patet per Damascenum [illegible] libro capitulo [illegible]
si nolumus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] persona. [illegible]
nos [illegible] quo [illegible] communitatis competit [illegible] [illegible] non
quod non dicitur [illegible] [illegible] [illegible] ut in significato [illegible]
includatur similitudo. [illegible] [illegible] ut in [illegible]
significato non includatur similitudo [illegible]. nam
[illegible] fundamentum [illegible] ei quod est [illegible] rei quod est [illegible]
[illegible] ei quod est homo rei quod est species quia ipsa non [illegible]
non tamen [illegible] [illegible]. quia [illegible] non ei quod est homo [illegible]
ut fundamentum immediatum sed ei quod est species
[illegible] ut remotum [illegible] quod homo non est [illegible]

intentionis non est id est significato includit similitudo
ad intentionem. Sed est id est [illegible] talis intentio quod [illegible]
quod homo sit species. [illegible] [illegible] in nomine includit [illegible]
[illegible] non includit. quia in nomine quod est homo non includitur. [illegible]
[illegible] quod est species includit sicut et [illegible] quod est [illegible] [illegible]
similitudo includit. quia non [illegible] [illegible] [illegible] comparatione ad
hypostasim. dicimus [illegible] quod [illegible] fundamentum [illegible] [illegible]
hominem et speciem. Sed homo non [illegible] [illegible] non includendo
similitudinem. Sed solum dicitur id est [illegible] similitudo. [illegible]
species similitudines quaedam includunt differenter tamen quia
species est [illegible] intentionis. [illegible] tamen magis est [illegible]
sicut [illegible] fundamentum [illegible] [illegible] predicatur. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. quia hypostasi [illegible] [illegible] quia in nomine [illegible]
non includit similitudinem [illegible] ad [illegible] non ad intentionem. [illegible]
[illegible] dicitur id est [illegible] [illegible] [illegible] competit et significat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] similitudo differre sunt [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mag
individuum [illegible] [illegible] similitudinem includunt.
quia individuum includit similitudinem ad intentionem. [illegible]
[illegible] dicitur similitudinem ad [illegible]. unum in divinis est [illegible] sic
intentionis sicut species. [illegible] non [illegible] dicitur similitudinem ad
[illegible]. sicut [illegible] dicebat similitudinem ad rem [illegible]. [illegible]
significat id est [illegible] competere [illegible] similitudines. sicut homo
significat id est [illegible] similitudinem competunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est communis [illegible]. ad [illegible] sit [illegible]
hypostasis. et dicatur [illegible] per se existit non [illegible] [illegible]
[illegible] communis [illegible] per se [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
quantum ad modum significandi similiter [illegible] [illegible] non est [illegible] ut
species [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] similiter in divinis.
[illegible] est quod esse ut non quia [illegible] magis [illegible]
[illegible]. Sed est [illegible] [illegible] ut homo est quod esse [illegible] sicut homo
significat humanitatem [illegible] non includendo similitudinem
ad intentionem vel ad [illegible] tale sicut [illegible] significat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non includendo similitudinem. differen-
tia est quod esse [illegible]. [illegible] homo significat humanitatem [illegible]
[illegible] [illegible] dicere hypostasim dicitur [illegible] in [illegible] vel in illo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ad hunc magis
assimilatur [illegible] [illegible] [illegible] homo [illegible] [illegible] quod homo tamen
[illegible] communitas non est eadem [illegible] [illegible] [illegible]. reducitur
tamen ad eas [illegible] modus communitatis [illegible] assignare si
possimus eo quod hypostasibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod si tamen aliquis [illegible] [illegible] [illegible] possit talem communitatem nominare
nolumus dicere quod talis communitas non est [illegible] ut
dicebat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] similitudinem
[illegible] non similitudinem ad intentionem [illegible] ut dicebatur
[illegible] [illegible] ad [illegible] non dicebatur [illegible]. Sed ad [illegible] et
ad [illegible] [illegible] nam esse est patri et filio id quod est [illegible]
quia sicut pater se habet ad suam [illegible] et [illegible] [illegible]
sic se habet et filius. Ad [illegible] ad quod [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] supposita hypostasis et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] communitatis eo quod esse non habet per se esse. Sed hypostasis
[illegible] habet per se esse [illegible] tamen ei competere [illegible] communitas [illegible]
[illegible]. ut quia aliqua una non reperitur in pluribus [illegible]

si significet rem cum illa similitudo

inter ypostases sunt uniua huiusmodi plures esse ps
q sec ypostasim hic rom omis eo q de plib
ypostibz pd. n g ro arguebat p illo m
ee q coe. s q ro qditas plures opet ee sub fo
n sypostasi l' suppo [A]d s dr q licz y
postasibz nc q c q eenti id s re. bn e m
eis qc q eent q e eis 19c h q ditio s n
m ead s re. s s rom. ha' melius i seqntibz
patebit [A]d secundum dr q i ocabilias pos in
differe p sbe q o ai o hiso e sb ee ea ai con
q p n dr q i ocale ut sortes. s magis dr
q i ocale ut ars ho e q hi i ocabilibz no
dic sb ee oio sig to p ei opete ds mod
omcatis. eo q ealis i ocab n oez ouate ex
cludit. [A]d q tm dr q illa distinctio iunalz
de ouate tor ul nc n de ouate ypostasis l
suppositi. tn hio ouat a o pe p ht silitudez
sii oitate vniuocatois te ouate analo
ut patet post inueniri.

[S]edo quer ut s p ht ee i diis siq
inte z ut q sic q ulie e o q e captinn
[?] de plib pdi. s3 p c p ht ee i diis
pz de plibz g sc [P]p aug. vii. de tri. ca.
vi. negat eciam hec rom ulis ypostasis q psis
z filii z spus s. no sunt tres eenc sii tres dii.
s una eenc z uni d s go ad psicam romi
ulis requirit q pdicetur de plibz q plisifi
cetur i illis. s si l e p q pt ht ee i diis q pdi
cat de plibz ut dct ypostasibz plisifi
cat i ill q tres ypostases sunt tr p no
una. g sc [P]p s ph in vii mete. pticu
larium nc diffino g q diffiniet sunt ulia. s3
pc diffinire ut pz p boeciu i li. de tri. g
e q ulie [?] p ddit p ypostascam s rom qdi
tatis n s ee. s s ut dca ie pticularia alia
q pticularia plisificatur s ee ut sor. dif
s aplius aplone. q ht aa z aa ee s3 leo dif
s aleone s rom quiditatis. cu g p i diis
amo relonu i ptcr. nc plisificet l ulis
q e q relatiu cu i do n sit rlones dientes
s ee s s ro qditatis. pt i diis hebit rom ulis
cu ei opetat plisificatio n s ee s s rom qditatis.

[I]n oppositum e q ee ulie oinuz ulis pluia nuo. s
illa ipe dit unoqz unu n e a u a de
i nno q sit ta. ut dr magn. vii. d. cu s n
opetat suppositis diis rlia supposi n ipe duit
nuo. g q e q ad illa n ipe dr ulie. g sc [R]p
ulia n sunt sba ut dr. vii. mete. z sibut
rom sbe ti e fario. ut dur se sbe. s3 s dr sba
n p ulia accipe p sba sic pri s3 p accipe p
sba pa ut p ypostasi. n g ht rom qditas
ulis. [R]po dr q i diis e dr oitas relatioe.
na ecit e ois r bz p z ee q relatu e ee
eisde sii ipa rlo e q coe p'ni filiationis

z pcessioni. s3 nuptui ouat eeni e ouat rero
q r s p sunt una eenc. s3 oitas relatis e
oitas rois ua pternitas z filiatio n sunt una
rlo s3 plures rlones z q oitas ulis e oitas
iour e sor. z plo sunt plures hoies. s re mai
iore sililudez ht ea ulis relatia i diis ut
pz de plib q hat sba ut n. z q i diis ulis
d duo pdi m sba z rlo. si p o pet ee q ulie
maye h e s q rlonu i pcait. z q ipsa rlo
n ht rom ulis n p rom ulis hebit eti non
adeo hac silitudez cu ulis p a ut rlo | q a
rlo dia n sit q ulie sic ouid. na s illis
i fioribz n possimus repire aliq oitate
q p fco rep seui oitate r epta i diis possu
mi i eis aliq repire p a manuducti possimus
i cognitoez ouatis illius e q q u ad psens i istis
ifioribz dr ouas s uiic z spes. z q ubi istaz
ut sp i aliqua gebat ouisitate i u z uice reci
na ee plonis e a ab ee sortis z u iun e
duisa ab alt. s3 id e i duab spebz r gnis
q ee z bi ho sit q ab ee z u leois tn ee
z u n eod m dnie i pticlarib z spebz q in
pticlarib ee duisificat p le ul ex onn
i spebz q ut mo ouis. q g tm i hiis q
sunt i gne q i l hiis q sunt spe diuisifi
catur ee z s. si possz ee q n hoie sunt io q
dictatis ei eet alia a qditate leonis ab
eo q eet ad ee. ita al plisificaret i hoie
z leone q n eet gens ul ulie ad eai hoie z
leo eent p la alia. n tn eent spes alig z
q rlones i diis dnt s rom qditatis z u duo
s ee ut patebit ipi s3 iquit plisificat rloes
sii relatia i diis q eis n opet ro ulis sba
sic e inde. q ee rlo nil e ee q ht i suppo
ito ee ad e. q ee absolutu ipsi ipi [?]
sic q fu dat rlo. s3 ro qditas rlonis nc
ad s3 ad ad. z q i diis absolutu n plisificat
oiu rlonu diunar e id ee. n tn e ead ro
qditatis. i q ut dcm e ro qditas relone n
e ad s3 ad ad q pz p pternitas sua refert ad ad
ad q n refert filius ut ad filiu z filius fi
liatoz refert ad pre ad q n refert pr se
q ro qditatis h rlonu ita sitat q ai e
id ee ipi q hi rlones no plisificant sic
pticlaria i spe. s3 maiore silitudez hnt ai
plisificatoe spez i gne. q pticlaria ispe
n plisificant ipi diuisa roe qditatis. s3 ppe duis
simu ee. s3 relones i diis p se plisificant
ipi alia. z a q roim qditatis q plisificatio aliis
ee plisificatoi spez. z ide e q diis n sunt
due figuratoes ul due pternitates q tal
plisificatio assilat plisificatoi pticlarium.
s sunt l pternitas z filiatio q sunt plures rlo
nes. h ntet silitudez z eius relonib plurif

plia spez nō tñ poss dici plēs sp̄etiam q
r^o sit gen^s ad spāl qz diuisa spēz ē diui
sa eē. s; r^o omis diuisa ē id eē. Ap^r z g^e q
r^o ita ē a^t eē ad p̄nitatē & filiatoē q^a tñ
ñ hē totalit^e s. & qz maiorē silit^{ne} hē eiu^s
illi relatio eē q^i si relo dia ñ ē q^d ulē n^e
q^d ulē existe q oia ut meli^s potuit
no eq^a ad eē ulis. m^o generalit. p^o q^a pdi
cet de plib^s. qz ulē ē q^d ē aptū natū
de plib; p̄dicari. Ro q^a plificet^e i ill^e q plī
ficato i fiou plificat^e si^s ut o^r aug.
vij. de trin. ca. ult. nā sic ^p^o sūt plēs
hoies &c^o q^a ñ sig^e fiez p mod^o ypostasis
sū p mod^o p se sb sistētis. si q^a sig^ficet
p mod^o existēt^e i alio. nā b phm. vij. me^t.
ulē ñ hē ro; sbe if p se existens q^stō ie
q^rit^a q i hui^s i q^b; existit hēt a^d ra eē.
nā hō ñ ē se id eē ē i sorte & i plōne. q^ui^s
ad p^{ri} 9 eē tñ ta sit i dis q̄ ulī assilaue
eēn^a. p & r^o nā eēn^a p̄dicat^e de plib;
eo q^a q^ib; s̄z hē eēn. & q^a dem ē de eēn^a. in
telligēd ē de sapia bōitate & de oib; abso
lutis rursū s^e dia p̄dicat^e de plib; q^ræ
oib; dis suppositis qz eē ē q^i oib; ul^s id
q^e ē s^e ñ pelo cōit^e suppta s^e de plib; s;
q^{ui} ad a^d 9dōnes ulī in istoz hē tō; ulis.
nā eēn^a diff^e ab ulī s^a 9dōne qz ñ pli
ficat^e i plib; ypostasib; ut plificatur
ulē i suis i fiou^b; diff^t & i q^rta. qz ñ ē s
q^d ra^d eē i hui^s de q^b; p^z sic ulē ē s^a eē
i hui^s de q^b; d^z s^e a^d dia diff^e ab ulī i tcia
9dōne qz sig^t p mod^o p se sbsistēns qz sig^t
p mod^o sbe p^e. ul^e a^t ul^e ñ sig^t sba ul^e s
g^r sba s^a diff^t i q^rta 9dōne qz id
ē eē oim p^s ic ceīa a^t relō dia p^e ē q^d eē
ad p̄nit^{te} & filiatoē hē maiorē sili^{ne}
cū ulī qz 9^e cū eo i t^b; 9dōib; & diff^t i
q^rta. nā r^o s^e supta p^edicat^e de plib^s
ut de p̄nit^{te} & filiatoē plificat^e i ill^e qz p̄
nitas & filiato sūt plēs relones ñ sig^t
p mod^o p se sbsistēns. nā lz r^o dia sit^e s^i
sit ipsa diua p^a ut ipm suppositū & sit q^d
p se sbsistēt tñ q^{ui} ad mod^o sig^di r^o
dia ñ sig^t p mod^o p se sbsistēns ut sig^t
p ut suppo^{ni}. io r^o sic supta 9^r cū ulī
i t^b; 9dōnib^s. diff^t i q^rta eo q^a oim r^oū
diaz sit id eē ut g^o q^a ē i dis p^r dia q^d
ulē ñ e cceia tñ r^o cū ulī hē maiorē
silitudinē. & qz r^o ñ ē q^d ulē. qz oim re
lōm ē id eē. se^c q^a ñ a^d a^d ulē existunt.
Adūtēd^e tñ q^a cū d^z q^a oim r^oum ē id
eē itelligēd^e ē de eē eēz q^e ē a^d ñ de eē
q^ditatio q ē ad a^d. de q^o eē d^r aug. q
a^d ē eē. a^d p̄ēm eē & q^a a^d ē p̄ēm

eē a^d filiū eē. declarata ē q^l ita s q^dis q^a p^e
dia nō hē rō; ulis. Ad p^{ri} ar^o q^r suffic^e q^a a^d
p̄dicet^a de plib; ad h q^a sit q^d ulē ut p;
p lītā. Ad s^m ar^o q^a s ñ suffic^e q^a a^d p̄dicet^e
de plib; & plificet^e i alii^s ul^s ad h q^a sit ulē
s; q requirit^e i diuisitas i eē q p^{ri} dis ñ opet^e
q^a z ē id eē. Ad tciū ar^o q^a diffio data de p^e
ñ ē ip^a diffio s; q^a dā notificatio. ul ar^o q^a
ñ ual; s^e dia ñ ē q^d p^{rs}. g^o ē q^d ulē ni q^a
p^rgi^{te}. Ad. iiij. ar^o q^a ñ suffic^e plificatio
alie^s s^e tōm q^d p^{ri} ad h; q^a sit ulē s; req^irit^e
i plificatō s^e eē q^a p^{ri} dis nō opetit.
Tercio queri^{tr} ut^m sit bo^a diffio p^e q^a dat
boec^s i li. de ñ & p^e. q^a ē s^e ē rōal ne i diuidua
sba &c. q^a ñ. qz i 9^ueit d^r rōal qz rōalitas
ñ o^r ut hui^s. itelligūt cū discursu s^s
q^a ai^{ta} rōēs dir qz aīa q^dā illatōe & disc^e
sufiūt s; sbe sepate 9pet rō p^e & tñ ñ
itelligūt cū discursu g^o diffio data de p^e
nō ē bo^a cū diffinitū se extendat ad a
liqua ad q^a ñ se extendit q^l; p^s diffōis.
P^ea. ut q^a i dē^e i p̄dicat^o ut ita i diffōe
q nō ē p addi^{ta} q^l; p^s diffōis eēntil q^{pet}
diffito. g^o q^l; p^s d; pōi i r^o to. s; diffo sba;
ñ ē p addita^{ta}. cū g^e s^e sit sba ut apz er
diffōe p^e. i diffōe ei^s nō d; pōi a^d i obliq^o.
P^e. ut q^a s^o ēi ut i p̄dicat^o i diuidua. qz ut
s^e ñ 9pet^e g^r diuis. s; i dis ñ ē i diuidū. qz
p^{ri} i diuidiōe ē ui. i a^t ulla ui. g^o &c.
P^e. dēm ē q^a p^e ñ ē ul^e s^e 9cretois. s; i diuidu
ē ul^e s^e 9cretois. g^o i dene^t i po^t i diuidua.
P^e ut q^a i dēne^t i p̄dicat^a sba. qz sba d^z a sb
stando. s; d^r q^a ulli substat. vñ s^e aug. vij.
de tri. ca. vi. ait q^a d^s abusiue sba d^r. g^o
&c. P^e sba ul^e accipiz i p sba p^a ut p sba s^a.
si p sba p^a tc dūdo i diuidua sba ē 9gro. qz
de rōe sbe p^e ē q^d sit q^d i diuidū ul^e q^d i de ca^e
si a^t p sba s^a tc ē i repugnātia i tllamj.
qz sba s^a s dis q^a i diuiduū. g^o i de tenet^e ille
due p^{te}. s. sba & i diuidua ad se inicē &c
tiīnt^e &c. In 9^m ē auctas boec^s hui^s diffōis.
dāris. R^o ar^o q^a ut pateat ulis hui^s 9dōis
tu 9siderāda occurrunt. p^o q^{uo} a^d p^e cisila
ta ē ad dia. s^o ut^e hec plali^{te} p̄uū i diuise
p̄dicatā cognam^e possē p^{ter} sc^o 9cruderes
p^{te}; diffōis. qz s^e phm. vij. me^{te}. sic se
h^z tot^s s^mo ad totā rē. s^c se hnt p^{tes} s
mōis ad p^{tes} rei. Tercio 9siderand^e restat q^{uo}
p^{tes} p̄dē diffōis accipiēde sūt. p^{ri} no^{tdm}
q^a diffo r^d s^e q^a uba sonat ñ extendendo no
ca br^{oz} sig^ficata 9pet^e p^{ri} b^uāl extendendo
ipaz a^{cō} mō 9pet^e anglis. Ad s^o a^t magis
duaricādo eā 9pet^e dis p^{ri}. nā sol^s hō ē rōal.
qz sol^s ipe itelligit cū discursu ut q^dā

ratio arguebat. Patet quod in quale competeret dicta alicui postquam non esset unum sibi se extenderet ad illas separatas, quia numquam dicta dicitur extendere sine generis. Sed si nolumus extendere in quale ad esse intellectuale non accipiendo pluraliter ipse non est dicta alicui predicta notificatio prius competere angelis. Eius sum in divinum et illa non ipse dicitur decidi. Sed si nolumus extendere in divinum ad esse intellectuale et illam et ad eam [illegible]. Tertio patet quod tale acceptionem non solum competet animalibus sed in [illegible] et sed unum modo dicitur quod patet est intellectualis in [illegible] extincta et quod large debemus accipere nomina posita in diffinitione prius. Propter [illegible] hanc diffinitionem datam quae ait prima dicta de hominibus et angelis et aliis patefacta est prima. Tertio patet ad intendendum quod propter diffinitionem quam est [illegible] de se per se et [illegible] dicitur compositionem secundum rationem solum quia secundum quod nulla propter diffinitionem est propter rei in actu. Sed solum est propter rei in potentia. Unde non est propter rei secundum quam res habet esse actuale et iterum non. Sed est propter [illegible] secundum quam res habet esse possibile secundum intellectum. Nam [illegible] ipse diffiniuntur sunt potentia intelligibilia et intellectus facit ea intelligibilia. Ratio in viii methaphysice. Rationes omnium ponuntur in genere et materia. Aut quod non est propter in actu. Sed est secundum rationem et ratio non [illegible]. Sed genus est propter in potentia id est secundum rationem et non predicatur. Unde genus secundum rationem dicitur totum quod dicit species et dicitur totum quod dicit species et diffinitio dicitur totum. Sed genus dicitur per totum per modum materie non per modum materie quae sit per se. Sed per modum materie quae est totum. Quia sic distinguitur in forma partis et forma totius. Ita patet distinguitur in [illegible] partis in materia totius dicta quod dicitur totum per modum forme non forme totius. Si forma partis [illegible] non dicitur totum quod non significat eius [illegible] a toto quia [illegible] compositae. Sed dicitur totum quia implicat totum et non patet de nominatione et [illegible] talem et iterum intentio ista per [illegible] diffinitio quae dicitur totum per modum [illegible] id est per modum materie et forme. Quia comprehendit dicta [illegible]. Et propter diffinitionem secundum rationem compositionem dicitur [illegible] numquam requiritur in habitu reale compositionem. Nam [illegible] non patet sed in habitu [illegible] differentie albedinis. Ergo diffinitio [illegible] quae notificat [illegible] non dicat compositionem realem. Sed [illegible] constat ex genere et differentia et ratio non est necesse quod notificatum compositionem realem ponere in notificato. Sed solum secundum modum intelligendi et ratio diffinitio data de [illegible] non est diffinitio sed notificatio et sic competit deo diuise per formam absque compositione. Ita omnia nomina posita in notificatione prius [illegible] dicta absque compositione et realiter [illegible] sine [illegible]. Ad intendendum quod per [illegible] modum ethymologie dicitur per se una [illegible] esse per se unum et [illegible]. Post si non sit per se quod in divinum [illegible] in [illegible]. Nam [illegible] in divinum [illegible] esse per se unum non competit sibi [illegible] et speciebus [illegible] per se non sunt in divina [illegible] intellectualia. Sed si competeret esse eius esse quod in divinum [illegible] intellectuale. Sunt per se [illegible] esse quod habitu in suis particularibus. [illegible] dicitur ad [illegible] non esse per se unum sed [illegible] per se esse. Nam [illegible] rei [illegible] sunt et sic res

se habet ad esse sicut se habet ad unum esse. Quod ergo non habet per se esse non est per se unum et ratio non esse per se unum non competit accidentibus quia non competit eis per se esse. Sed eorum esse est per se unum eo quod per se agit vel ex eo quod est aptum natum per se agere. Nam forma rei [illegible] rei dicitur cum [illegible] a forma sit esse et agere. Quia sic [illegible] est per formam sicut [illegible] agit per formam agit. Ergo sic dicitur per se unum quod per se est. Sic patet dicitur per se unum quod per se agit. Cum esse et agere a forma [illegible] existant et ideo non per se unum [illegible] dicitur in solum [illegible]. Nam secundum unum modum accipitur per se agere id est dicitur per se agere quod habet dominium in agendo et quod propter agere et non agere [illegible] valet [illegible] ad opposita. Sic accipiendo per se agere vel per se unum solum rationalibus competit. [illegible] per [illegible] dicitur per se una [illegible] in [illegible]. Post divinum actionis in quibus talibus competit per se agere. Ideo in divinam [illegible] in [illegible] in quibus talibus per se competit [illegible] subsistentia in quibus [illegible] competit per se esse [illegible] est [illegible] dicitur in divina [illegible] est [illegible] in divina [illegible]. Hanc [illegible] diffinitionem sic [illegible] boetius quia [illegible] actualiter [illegible] non [illegible] dici [illegible] quia in [illegible] diffinitione [illegible] non possit [illegible] genus et species [illegible] non posse [illegible] ab accidentibus [illegible] [illegible] et [illegible] in quibus [illegible] [illegible] in [illegible] separata [illegible] non distinguitur ab accidentibus [illegible] notificatio data de persona quia [illegible] separata. Ad primum dicendum quod in quale sunt [illegible] quod in [illegible] habet unum et [illegible] accipiatur in quale [illegible] cum discursu ut arguebatur. Ad [illegible] dicendum quod propter positione in diffinitione [illegible] non [illegible] potest poni in recto et in obliquo. Quia [illegible] posite in diffinitione possunt significare per modum partis vel per modum totius et cum sumuntur per modum totius ponuntur in recto. Si per modum partis ponuntur in obliquo ut quia in quale cum sumitur in concreto implicat totum [illegible] diffinitionem in recto et dicimus quod [illegible] est aliquid quale. Sed cum sumitur in abstracto quia non implicat totum habet quandam [illegible] partis. Unde dicimus [illegible] est aliquid huius totum [illegible] huius [illegible] et quod in [illegible] non in [illegible] diffinitionem [illegible] per modum partis et in abstracto [illegible] in obliquo. Et si dicatur quod [illegible] et totalitas [illegible] in [illegible] [illegible] supposita [illegible] ad [illegible] vel ad unum. [illegible] non est [illegible] quia non dicta non habet rationem partis [illegible] supposita. Unde et in abstracto de ipso [illegible]. Dicendum quod [illegible] totalitas [illegible] est in [illegible] modo intelligendi. Nam secundum modum intelligendi [illegible] compositum ex [illegible] et [illegible]. Ad tertium dicendum quod [illegible] in divinum [illegible] sonat quod [illegible] accipitur

i' m diuidnato pl'icatione m^c Ad cxtem dd
q^c h p' n^m ñ be i tentoñs o^r ei q^d n^e
co ipetit g' ml' ba i tento q' e i diuina
to zeq no sp sut nob uote spec^e oze
po' i idiuu nl' i o' eale ad designañd
ppetes.aluq sui i^d ip q p lr e dislicet
he actua ig^o dulct^e disson sbgui
ig^ll pea non fut nob aliq^o m slue
specificaua oz.a. Ad.iiii.od q' i' sba
accipi^z pertinencia Ad.v.dd q' qciest
a'de eoe ad aliq duo sc^e q' i' possit ac
cipi q' ut si ap e q' coe ad hoiez z ad
leone sc^o q' r possit accipi al' p leue
z coit ii oeti ad h ut ad i^d. eu g' sba sic
q' coe ad q sba p'ti z ad sba su sc^e q' p
possit accipi sba. unde h y sba p^a z p sba
z' ñ oeta ut ad h ut ad i^d z isto m ac
cipi sba z dissone p^e ut oeta ut ad p'
ut ad sa. h ereo q adz dz ei i diuina q' h
ut dicet y sba p^a z i' ut e i' m go ñ re
pugnacia intellectu ut io arguebat.

Deinde quere utru p i caritis z i do dicat
equiuoce z ut q' g. q' p n am. i de sba
orb q m sut i cor b' fr celestib; z iustis in
orib; dur eq'uoce. h p' distat q sime
i caritate z caritura q' q sut i corb' fr ce
lestib; z i istis i fiorib. g^o p' b' z i' dicat
eq'uoce. Op p phm i fi posteriora
tenet eq'uocaciones i usib; ut i g inb; of i
p'ilb; distat caritor z caritura q' q uitatur
i q^o oz uli ut i gñe. g^o z c. Intellectum
e q' q eq'uocatio pouit^e f ead' ro cu
eis sic soli ñ cet z ro sbe diu'sa. Sz alio
notificatio dat de f' f' f' repiet p' m
dis z i caturis g' z c. Ulterius quer utru
dicat^e p'm z ut q' g' ip ro; cetu q'
dat^e ro ut t notificatio de f' b' f' inuenie
p' i caritis z i dis. sz illa sut vniuoca
q dur b ead' ro g^o z c. Op q' aliqua
dur post uniuoce q' rp i aliq^o ueg
ro sic hoi z leoni p^r o pere uni^e u cel
ligum. sz ro p^e ist osicte i q^r da negare
q' d^r q' i o'eable g' z c. In oui e qm^t
dz uniuoce. de caritore z caritura. g^o ta.
Ad^o dd q' p' ñ d' uniuoce de caritore
z caritura sic manifestu e eo q' uni
uocatio ppe loq ñ e ñ i spe spalissima ut
sat o^r p's.vii. p'sic. caritor a' z caritura
ñ solu ñ vniue i spe sz ozñt pl' q' ge.
eo q' d's ipe ad adulltm ge' eius deciat.
caturn a' g' h ciat ad a^o d ge' eius eo q'
sic eius cohi sepia limitib;. h ut dicat
eq'uoce i analoe dubiu e. ut. n. p'm
h z' eq'uoce debe dici. ua p'is ee finem

y rop. z i usta deatinta q' i' dic ad ag^e sed
ul' eq'uoca tangit i' ea uelia ad ipsi eu. p
q' debem^s respice ad ge^e. s^o ad oppoñu.
z^o ad diffom. z. ut uile ad ag^o sc eqm eq
uocu respicie ad ge^e. ua si q'd accip'm
uno m e i ge uno. a^o ul sic i a^o i' eq
uoce sut^e ut q' albu uno m supreu p'z
ad gen^s colot. i s. a^o m supreu p'm z ad
gen^s soni ut p ad uoce. albu i colore
z i uoce eq'uoce dz. eu g' p' i caritis di
cat q' absolutu i dis diat q' relatiu z
relatu z absolutu ñ sola dicat diu'sa
gña. h z ñ oetieant i uno gñe. ut q'
p' h z i' dicat eq'uoce | i ut su uile e
respice ad oppositu ut si nolu ag^e sic iu
accutu dicat eq'uoce i magnitudibus
z i sonis debem^s i spice ad opposituacu
ti p'ut sut^e h z i' ut q' acuto i sono
oppo^m g^e ne. i magnitudie oppo^r obtusu.
acuto i uoce z magnitudine eq'uoce
dz q' h z i' ei ñ tenuit id oppo^m ad oppo
tum | z ut si q' g ut i uoce oppo^m acu
tum. i magnitudib; eq'uoce sut^e. eu g'
i diuie dic z spec ut ue q pq da oppositu
adi diuinu dur. i dis q' n sciat p' id
tulu. eo q' i' ue ge^e e in spes ut ule
ut p'b h z i' dica eq'uoce |. z ro si ag^e
e uolu eq'uoca debe i spice ad diffon
q' diffo p' ee eq'uoca sic diffinicu ut
id p'is e dic ut sicut sanatiuu diffinitur
q' uicd ioc se h't ad sanitate nided e
ui^e sic se h'e ad sanitate dicitur. uuglu
q' s'uo dz f'm ad ro; h uno m sonat id
supreu. q' effectiu sanitas a^o m id dicat
q' significatiu illi^s. z e sanatiu eq'uoce
dz. eu g' p' dicat q' distictu i u i tellai
ali z ñ sic ead' ro distinctois i p'l caritis
z dis p' h z i' dicat eq'uoce | z ro non d'a.
q' loquens ualde large accipit eq'uoce
z iuto poit q'd medium i' eq'uoce
z uniuocu. uu' ua analogia sb eq'uocone
colloca. ip q' dz e eius p' dicari eq'uoce
de suis orentis ut ro sicut oncacia uoce
eq'uoce ñ uniuoce municipalis z sanu dr
ee eq'uocu ad cibu z ad urina ut p'
p' p'b m p'. top. z si sicpe uolum^s ac
cipe eq'uocu ut sanu ut ee eq'uoce dz
i mo analoe ut p' p' p'sm. iiii. met
si g' eq'uocu large accipe uolumus
ut i clu dit analogia f' q' modum
deco ut p'is actare i p' top. p' i dis
z i caritis dr eq'uoce si si eq'uocu
uolum^s accipe ppe ut e q' distinctu
ab analo^g p' n sut^e eq'uoce h z ibi.

una si accipiatur equivoce tunc [illegible] praetacte non sunt per equivocum arguuntur. una sapientia in creatore et creatura non dicitur equivoce et tamen univoce in creatura dicitur qualitas ut est in creatore dicitur substantia. ergo [illegible] generis non [illegible] equivocationem. Sed aliud quantum ad analogiam [illegible] sapientia in creatura est [illegible] oppositio ad id quod per se existit ut est in creatore non est in [illegible]. sed quod per se subsistens [illegible] oppositionem [illegible] nec tamen dicitur equivoce [illegible] sapientia in creatura dicitur per participationem in creatore dicitur per essentiam aliam quia per essentiam nec tamen dicitur equivoce. ergo [illegible] ad genus [illegible] oppositionem et ad rationem non [illegible] equivocationem. Sed aliud quantum ad analogiam non [illegible] dicitur equivoce. sed dicitur analogice quia [illegible] per prius et posterius. quia [illegible] ad perfectionem [illegible] per prius reperitur in creatore quam in creatura. quia [illegible] sunt [illegible] omnibus. quantum non ad modum significandi ut ad impositionem nominis [illegible] est transsumptum [illegible] tenendum ergo quod non dicitur univoce nec equivoce sed analogice.

Ad primum dicendum quod accipit communiter equivocum large ut includit analogum [illegible] solo ad [illegible].

Ad [illegible] quod nullius [illegible] dicit unum [illegible]. Et ad primum [illegible] dicendum quod differentia illa est analogia sicut et differentia [illegible] differentis non [illegible] univocatio. Sed analogice. Ad [illegible] dicendum quod negando illa quae [illegible] aliquo [illegible] ut [illegible] aliquo primo distinguerentur, quod [illegible] non [illegible] possumus dicere quod in differentia [illegible] non solum [illegible] sed in [illegible] et illa [illegible] non [illegible] competunt.

Utrum quae [illegible] possunt dici tres res [illegible] non quia dicitur non [illegible] relata [illegible] relationum. ergo [illegible] non sunt plures res [illegible] non sunt plures res sicut tres personae [illegible] differunt [illegible]. [illegible] quia [illegible] non [illegible] supposita [illegible] plurali [illegible] sed non est [illegible] adiective [illegible] concedimus patrem et filium esse plures ad [illegible] loquendo. sicut res significat substantiae et relationem [illegible] non [illegible] ut [illegible] non potest dici quod pater et filius sunt plures res. [illegible] sed [illegible] est id quod est [illegible] non [illegible]. Sed non [illegible] tres [illegible] esse [illegible] ergo nec concedere debemus esse tres res. [illegible] Augustinus [illegible] magister in [illegible] tres personas esse tres res. et Augustinus [illegible] de doctrina christiana [illegible] pater et filius et spiritus sanctus dicuntur esse res [illegible]. Contra [illegible] tres personas non esse plures res est in eadem [illegible] Sabellii qui posuit [illegible] confusionem. ergo etc. [illegible] quod [illegible] aliqui [illegible] per se. aliqui [illegible] non [illegible] supposita [illegible]

[illegible] tres personas esse tres sapientes et tres relatas [illegible] non [illegible] quia sapientes [illegible] non [illegible] in plurali [illegible] suppositorum. et non [illegible] intelligatur [illegible] filius est [illegible] esse plures sapientes. [illegible] significat [illegible] solum. quia [illegible] recipiunt [illegible] supposita [illegible] tamen concedimus [illegible] plurali relata. [illegible] dicitur [illegible] plurali. per se [illegible] suppositorum quia [illegible] per se [illegible] in concreto et in abstracto [illegible] plurali [illegible] concedere possumus plurali relata [illegible] et [illegible] loquendo abstractive [illegible] plurali per se [illegible] in concreto [illegible] possunt [illegible] plurali [illegible] non possunt [illegible] possunt esse plures sapientias et quia res extendit se ad omnia [illegible] relationes ut [illegible] relata res [illegible] possunt [illegible] quae [illegible] sit [illegible] res. Sed si loquimur de re absolute [illegible] non [illegible]. Sed si loquimur de re relata [illegible] una res [illegible] per modum [illegible] absolute [illegible] loquendo non possunt [illegible] plurali [illegible] non sunt plures res absolute sunt tamen plures res relatae eo quod relatam in abstracto [illegible] plurali [illegible] possunt. Ad [illegible] tamen quod cum quae [illegible] sint ibi plures [illegible] non [illegible] distinguere sed simpliciter concedere [illegible] quod [illegible] una res non est [illegible] equivocum ad absolutum et res [illegible] per [illegible] competit [illegible] tres [illegible] equivoca [illegible] habent [illegible] quia cum equivoca sint [illegible] non concedunt absolute distinctione et tamen sunt [illegible] distinguuntur ad cautelam [illegible] plures [illegible] aliquid [illegible] simpliciter conceduntur ut quia homines currere [illegible] concedere absolute distinctione quod [illegible] currit. [illegible] non habet [illegible] esse plures res [illegible] absolutas [illegible] sola res relatae [illegible] et non absolute. simpliciter plures res [illegible] concedere possumus [illegible] non est [illegible] equivocationis.

Ad primum dicendum quod res [illegible] est de se [illegible] quod absolutum [illegible] relatum. [illegible] ad utrumque et quia [illegible] de specialiter [illegible] ut quae [illegible] de homine [illegible] de aliis [illegible] esse [illegible] res eo quod sunt tria relata. [illegible] non valet [illegible] de se non dicitur [illegible] ergo non sunt plura [illegible] non sunt plura alia. [illegible] immo possemus arguere affirmative quia plura [illegible] sunt plura alia [illegible] arguere non possumus res de se [illegible] non [illegible] ergo cum [illegible] sint solum plura relata non sunt [illegible] plures res immo arguere potius affirmative [illegible] esse plures

[illegible]

sic

simpliciter

res

sapientes non in [illegible] esse plures

[illegible] distinctio [illegible] analogice sapit aliquo modo

res que sunt in plura relata. Ad secundum dicendum quod in divinis non plurificantur relata illa ratione qua dicuntur non fore. Sed aut plurificatio non est nisi per oppositionem. quia relativa sunt similia quorum quantitate non respicit nisi ad quod refertur. et ideo talis distinctio realis non potest esse nisi in oppositione. unde pater realiter differt a filio. eo quod habet relationem oppositam ad ipsum. Ipse vero relationes inter se realiter distinguuntur oppositione quam ad se invicem habent. Sed cum tamen comparantur ad essentiam ad quam oppositionem non habent dicuntur ratione. et ideo licet pater dicatur ratione differre quia dicuntur relationibus que licet inter se per oppositionem realiter distinguuntur tamen comparate ad essentiam solum ratione differunt ab ipsa et sic attendens dantur. aut possunt ratione differre. Ad tertium dicendum quod res licet de se relativum non dicat sicut nec alia relativa de se important tamen potest sumi prelatio sicut et alia pro hoc quod relativa non solum ad intentionem sed substantiam in plurali possunt poni. sed res illa tamen significat per accidens tres personas esse plures res. Ad quartum dicendum quod licet dicamus superius absolute sit id quod est relatum tamen accepta secundum modum significandi differt ab essentia. et ideo licet aliquo modo possimus concedere plures quantitates relative non tamen concedimus plures essentias. unde dicendum quod relationes in divinis ita plurificantur secundum rationem quod dicitur quod non plurificantur secundum esse. quia neque relationes nec absolutae dicuntur plurificari. et quia essentia dicitur absolute secundum Augustinum v. de trinitate capitulo ix. non concedimus tres plures essentias. non plures entes substantive loquendo concedimus tamen plures entes adiective sicut concedere possemus esse plures magnos et plures sapientes. sicut sunt aliqui dicentes. ratio autem quare absoluta in divinis plurificantur realiter secundum rationem quam dicimus. ideo concedere possumus esse plures res. licet non concedamus esse plures essentias et cetera.

Sexto queritur. Sicut illud. Quibusdam tamen et cetera. notandum quod positor non est bonus. volunt enim quod cum dicitur tres persone quod nomine intelligitur essentia. unde est dicere quod est pater et pater quod non potest esse essentia denotare. sed hoc stare non potest quia nos non concipimus tres essentias. nec concedimus quod quod est essentia pater et filius quod si nomine potest intelligere essentiam concedere uteretur sicut et illas. et expositiones illorum non sunt convenientes. exponunt enim tres persone id est tres sunt habentes essentiam id est quod est pater et hoc modo volunt concedere quod pater et filius et spiritus sanctus sunt tres essentie quia sunt tres habentes essentiam que est essentia quam tamen non concedimus cum tali expositione nec ad intelligendum. Rursum ista expositio non est bona. dicit enim quod ista est persona patris alia filii sic esse intelligunt quod pater est alius et filius est alius habentes essentiam id est unum. Sed hoc modo exponentes possemus concedere quod est essentia patris alia filii. quia pater est ipse alius et filius est alius habentes essentiam id est quod est essentia. Item sicut illo. quia in nomine nominis quod pater in creaturis dicitur absolutum. et ideo relationibus ipsum quandam necessitatem accommodatum sed ad designandum pluralitatem dicitur suppositorum. huiusmodi nomina sunt significatio eius et quia congruunt secundum nomen significatum in divinis pater potest rationem importare non solum necessitate sed significatum congruitate nisi tali vocabulo simul et congruenter utendum ad quod est et cetera.

Item sicut illo. Sed non est pluralis. non velle magister quod pluralis sumptum licet non potest non stet pro essentia. sed pro supposita significantur tamen stat pro essentia. sed quia plura non est non singulare generatum. sed ergo potest importare relativa in plurali importabitur tamen in singulari. non ergo in plurali stabit pro suppositis in singulari pro essentia. Ad quod sciendum in singulari quod ipsi significat pro suppositis tamen ipse necessitate reale quod habet pro suppositis ad essentiam in singulari sed potest sumi pro essentia. non autem in plurali. ipse repugnantia in illam. Item sicut illo tres persone esse unam essentiam vel eius essentie sed non ex eadem essentia. sed quod quia tres persone sunt una essentia tamen cum essentia ponitur in recto debet per se denotare predicari essentie ad personas. non ergo potest poni in obliquo ut dicatur tres persone unius essentie cum per tale predicatum designetur deligatur ne designetur. Item si concedimus tres personas esse unius essentie ex eo quod predicatio denotat determinatam essentiam ad personas. concedere deberemus tres personas esse ex eadem essentia. quod non sit cum autem quod ex denotet illa propositio in ipsa determinatam essentiam ad personas que ex ipso denotat. Ad tertium quod differt ab essentia. et ideo quod essentia est ibi in differentia etiam per determinatum divisum tres personas esse unius essentie. Ad quartum dicendum quod ex ipsa importat habitudinem cause vel quasi habitudinem non habet essentia respectu personarum. Sed genitivus potest importare habitudinem esse formalem et quia forma essentia se habet ad personas quodam modo esse formam concedimus tres personas esse unius essentie non ex eadem essentia. unde hec denotat quedam aliam personam a dicta essentia. ad tres personas unius essentie et ex eadem essentia aliquam ipsa autem cum quadam habitudine denotam hec prima vero una concedenda negatur. Item sicut illo. Quidem colligitur. nota magister quod pater et filius sunt. quia aliud sumitur pro ipsa persona aliud pro proprietate alia pro essentia. Sed diceremus potest quod significatur per modum subsistentis et quod totaliter. Sed proprietas non significatur per modum subsistentis et essentia non est quod totaliter. ergo non potest in patre et filio impersonaliter ut magister dicit. Ad quod sciendum quod significatur per hypostasim non ipsa in respectu realiter quam habet hypostasis ad proprietatem et essentiam non ratione significationis quam habent. non solum per suppositum sed per essentiam et quantitatem proprietate. Item sicut illo. In trinitate nota causa generationis. quia in patre potentia auctoritatis. in filio subauctoritatis. sed licet non est significatum. Ad quod sciendum ipse proprietatem non est generatio divinis quia genera sed dicitur ipse locutus maiores et minores unde potest generatio in divinis est loqui proprie a natura quod posuit filium minorem patre in secundo generatione ad ordinem in divinis sunt generatio quare in ordine originis et per istum ordinem in patre est auctoritas in filio subauctoritas. non tamen dicendum subauctoritas in filio licet concedatur auctoritas in patre. excedendo

Notandum de proprietatibus et cetera. Primo magister determinat de essentia et personis. hic determinat de proprietatibus que prius determinat de proprietatibus et duo

fac. quia primo determinat de proprietatibus constituentibus personas. secundo
de quibusdam proprietatibus que personas non constituunt ibi quia vero magi-
stri nostri dicunt nomina quedam proprietates. sed a i. Preterea
in philosophia xxviii. c. circa primum duo facit. quia primo determinat
de proprietatibus per se. secundo specialiter determinat de eis
in comparatione ad ypostases. sed a i. Hic videndum est. in primo
... c. circa primum duo facit. quia primo inquirit utrum
nomina ypostasis debeant recipi in divinis. secundo determinat de
proprietatibus personarum i. Iam de proprietatibus. circa primum tria facit.
quia primo ostendit quod antiquitus sicut decipiebantur heretici
inter vocabulum nomen ypostasis. secundo ostendit per Ieronimum
negasse usum huius nominis. tertio concludit Ieronimum non
simpliciter negasse talem usum sed propter hereticos qui
nomine ypostasis substantiam intelligebant. sed a i. Ratio vero
certa i. Hic videndum cum dicitur. Iam de proprietatibus.
determinat de proprietatibus personarum et duo facit. quia primo de-
terminat de eis in communi. secundo specialiter descendit ad
ad proprium filii et spiritus sancti. sed a i. Hic queritur. circa primum
duo facit. quia primo enumerat proprietates personarum. secundo quia
huiusmodi proprietates rationes quedam sunt ostendit non esse quedam
diversa per illam dici i. Quod quidem. circa quod tria facit.
quia primo premittit hanc distinctionem quod quidam non determinatis
per illam quedam per relationem. quia relatio non dicitur ad aliquod accidens
in deo. secundo confirmat dictum suum per Augustinum. tertio ad
duo auctoritates Hylarii ad probandum hec verba
in deo non dici per accidens quia nihil mutabile ibi potest po-
ni. sed a i. Item Augustinus. tertia i. Unde Hylarius. Circa
secundum vero ad quas Augustinus. ibi specialiter descendit
ad proprium filii et spiritus sancti. et duo facit. quia primo
quandam questionem circa proprietatem filii. secundo ex determinatione
questionis movet determinat quedam de proprio spiritus sancti. ibi.
circa primum duo facit. quia primo querit quomodo filiatio sit
proprium filii. secundo determinat questionem solvit. i. Sed magis
circa quod duo facit. secundo determinationem assignat in fi-
liatione filii et nostram. sed a i. Hic non. circa primum
duo facit. quia primo dicit filium dei esse filium proprie
originis et nature nativitatis. nos vero secundum gratiam et
adoptionem. unde dicitur filius non prius fuit et postea
fuit filius sicut nos. secundo quod confirmat. nam manifestum
facit per Hylarium. i. Unde Hylarius. Deinde cum dicitur Ip-
so alia determinatione secundum filiationem filii et nostram. quia
proprie filii est unica in trinitate proprietas. sed pater non per dei
tota trinitas. unde duo facit. quia primo ponit determinationem
determinationem et consequenter probat per Augustinum. secundo concludit quod
non pater est filius quia sit filius. non obstante quod nos
filii sumus quia ipse est differentia filii a nobis.
Deinde cum dicitur. Item. determinat de proprio spiritus sancti et duo
facit quia primo dicit spiritum sanctum proprie dici donum dei
licet persona alia sit dei donum. sicut filius proprie dicitur
filius. licet universaliter sit dei filius. secundo quia dicitur
spiritus sanctus non proprie dici spiritus sanctus quod videtur universaliter tota
trinitas spiritus sanctus dici possit et duo facit. quia primo
movet questionem determinationem et solvit quod tota trinitas
licet non possit dici filius pater dici spiritus sanctus. sed

ut spiritus sanctus dei dicitur tota trinitas sicut sed tamen ut est
proprium spiritus sancti sicut secundum relationem. secundo circa proprium
spiritus sancti ponit quandam positionem antiquitus determinatam i.
Quidam tamen. et duo facit quia primo ponit positionem dicentium
nolebant quidam spiritum sanctum et donum non relative
dici ad patrem et filium. eo quod in relativis est convertentia
sed licet possimus dicere donum patris non possimus
dicere patrem doni. secundo hanc positionem removet
quia non oportet in omnibus relativis talem convertentiam adesse
sed a i. Sed non est ita. in quo terminatur summa lectionis et distinctionis.

Quia in magistro in presenti determinatione tangit aliqua perti-
nentia ad ypostasim. aliqua ad proprietates. ideo de
ypostasi et de proprietatibus queremus. Circa primum queritur tria.
Primo utrum ypostasis reperiatur in divinis. secundo utrum ypostasis
per relationem constituatur in esse. Tertio utrum relationes
in abstracto relationibus per intellectum remanentibus ypostases.
Ad primum sic proceditur. videtur quod ypostasis non re-
periatur in divinis. nam ypostasis potissime dicitur sub-
stantia. nam sicut usia dicit compositum ex materia et forma
ita ypostasis dicitur formam suam. sed ypostasis in-
portare in sua forma. sed nulla in divinis non consistit
ergo et cetera. Praeterea secundum Ieronimum ut habetur in littera intra quam in hoc
nomine latet venenum sub melle. sed talibus
nominibus que nunc in preceptis inducunt in divinis uti non
debemus. ergo et cetera. Praeterea si ypostasis consistit ad minus
ut compositum ad simplex. sed in divinis non est simplex
et compositum. cum omnia sint ibi simplicissima. ergo et cetera. Praeterea
ypostasis vel dicitur quid absolutum vel quid relativum.
quid absolutum non quia in divinis ponuntur tres ypostases
et absoluta in divinis plurificari non dicitur hec relativa
quia secundum nomen ad non refertur. sed in divinis maxime in plura-
libus quam relationi non importat. utrum non debemus. ergo in
divinis non est ypostasis saltem eo modo quo ponimus. Praeterea
in divinis relatio est distinguens. substantia est indistincta. hec autem
est in divinis vel pertinens ad substantiam vel ad relationem. ergo quod
est existens vel est distinguens vel indistinctum. sed y-
postasis non dicitur quid indistinctum. quia ypostasis suo
nomine significat aliquid distinctum in aliquo non. nec dicitur aliquid di-
stinguens. ergo in divinis poni non debet. In oppositum est Damas-
cenus libro primo. capitulo primo. qui ait. cognoscimus et confitemur
quod unus est deus et una substantia in tribus ypostasibus.
Praeterea magister in littera videtur quod in divinis proprie reperitur ypostasis.
ergo et cetera. Respondeo dicendum quod damascenus libro tertio capitulo vi. sic describit
ypostasim. quod ypostasis est substantia cum accidentibus.
ex qua descriptione dicitur videtur esse negandum in divinis esse
ypostasim eo modo quo primo posuimus. nam in divinis secundum Boetium
non sunt nisi duo predicamenta substantia et relatio modo substantie non est idem
ad. nam substantia quia secundum quam in creaturis postea dicitur quod accidens et
multo magis secundum quod in divinis ponitur non nominat accidens.
Item relatio dicta non dicitur aliquid per accidens. nam sicut materia
relatio in divinis quam quantum ad suum genus licet non est nisi ratione quod accidens.
quia quantum ad esse tamen sit in substantia non habet esse illam relationem
est in esse sicut genus dicitur accidentis et quia si relatio est accidens
licet est ex eo quod in est sicut cum accidentia cum quantum ad relationem

D

mcẽ nõ poat rło mdif i rło ñ hr rõm
agñtur ip̃ li magr̃ i lr̃a · aug · v · de trin · c.
· v · o ñ ẽe q̃ ido dr̃ di' ẽ sba · q̃ aliq̃ i' re rłoz
ñ ẽ ip̃ li r · dr̃ a'd p̃ accñs · ut q̃ sgo q' i sin
sig̃to i ptat acc̃ns i dis poi dr̃ · sz p'pos
tasis ex eo q' dic̃ a'd p̃ accns q̃ ẽ sba cui ac
cidentibz i dis poi ñ dz pt · Rursu ñ solu ẽe
· f i plicat acc̃ns · sz etia ex eo q' sbã noiat in
dis poi ñ dz eo ut q° po' nã sba ñ plificat
q̃z f boe'' sba ẽ trinitas v'nitas · et aug · de fide
ad petru · p̃ri z filij z sp̃c · s · ẽ una sba · et
q̃z nos possim i dis tres yp̃ostases · m°
vr̃ q̃ dz ẽe ul' ut hac ẽe ut uir · mot' ard.
art · q' dicẽt tres y'postases sbas pre' tres
ñ q̃ conat' asse'e · io ẽ dr̃ q' sufficiat
noiare ipã sbã tres y'postases · tacea'm' tres y'pos
tases · sz ẽe q' y'postasis noier sbã i dis
ñ dz poi i plali · ẽe q' noiat acc̃ns i dis
null' mõ poi dz · sz l' p̃ illu mod' nega
da ẽ y'postasis a dis · ut ñ ẽ i plali ꝯce
denda · sz a' lz s sit hac videat negare
y'postasis a dis tñ p̃ij' ct' sicut lit' Ad an'
eiusdem noi'd · q' sbi q' noiat y'postasis
ẽ sba p' sui supp° ñ va sbant' h · i dis
a' z si ñ ẽ sbi p' · z sic tñ i' a'd h' ut sil'
cũ sba p' ut suppositi · z a'd cũ sba sa · ut
h · z h ñ i' ñ plificet' sit tñ i' pl'a supp°.
z q̃z y'postasis noiat sbã ut sistẽ p' suppo
sito nõ ut sitr p' · ñ ẽ i cet y'postasi
i dis ꝯcede' i pl'ali · sz ẽe q' y'postasis sbã
noiat ñ q' d' mõ q° ea i dis mim̃ [illegible]
sum ex eo q' i pt acc̃ns adiu' negan
ñ dz · nã si de p'n' sig̃to y'postasis ẽet
a'd p̃ accñs · nõ poñet' i p' acc̃ns existẽt
rem ad dña tñsfi' i ñ possi · sz de pn' sig
ficato suo z p' se sig̃t a'd subsistẽt z hñs
ẽe distictu i aliq̃ sz · etia i creatis · mz ẽ pl'a
licat supp'sitoz i una n' i' ẽ distincto p̃ accñ
d̃tia io y'postasis ex eo q' d' a'd p̃ accñs · vn
damasc · li · iij° · ca° · vij · d' y'postases p sba nõ
diffie · sz p accñtia · nõ ꝯcludit' y'postasi ẽe
sbã ẽ acc̃ntibz · sig° ẽet aliq̃ ñ iã y'pos' ẽe gn̄
ter p' accñtia ñ distigueret' y'pos' i' videt' p'
ꝯp'atoz · w'ascũs · z nõ sino lum' nostratioz
ula dam̃ de y'postasi ẽe bonã z oriã ẽ distico
ꝯz q' i' acc̃ns sidat' p poi jp'e te · nã oẽs p'etas
i q' u' sz mõ i tell'igẽdo rẽ a'd additũ sbe ut h' sib'
cũ accñte · vñ z dam · qñ p'doz describẽs dat y'
postasi · iudeli q' y'pos' ẽe sbã ẽ acc̃ntibz ẽa ꝯting'
dicẽt · q' y'pos' · ẽ hñs q' oẽ ẽ ẽ p'ẽtas z ẽ dis
i nẽiam' a'd ẽ liat · nã q̃z h' hr i se ẽe p'i ẽ
q' ẽ p' rłonem q̃ hr roz p'etatu ẽẽ dic̃ p̃ ꝯp'te ẽe
y'pos' · nã i dinis una z eid' rẽ dicit rel' ñ
suppositũ · p' y'postasis z roz rłe nã sic uidem' q'

i dis dñi hñani ꝯtinz i se a'd ẽe ut ñ z a'd
p'ũ ut a'd id q' addit sup' ñ · ita q̃z p dña
ꝯtinz i se ẽẽ ẽ ut ẽen z q̃z ẽ p'ũ ut rłoz
z hẽ i dis dñi i se hõis eo q' ꝯtin i se ẽẽ z
p'ũ · pt noiatu p ꝯparatoz a d ẽe z p'ũ p ꝯ
paratoz ad q' d' · noie p' i creatis z sz dr̃ res
ut noie sz · z sz dr̃ suppositũ · i · ursũ p ꝯpa
ratoz ad p'ẽtate d' · noie p' i creatis z sz dr̃
y'pos' ut p' · noie sz i creatis sic dr̃ sigu'
sz i z i dis existit · nã p' ergo q' y'dñã p · ꝯ
parat ad ũn dicẽ · z noiat' noie p' i pot
dr̃ res ut · ut noiat' noie sz i ponit dr̃ supp°
ut · et ꝯpar' a'd p'ẽtes z noiat' noie p' i creat
tois sic dz p' ul' y'pos' · alit tñ z u' · q̃z ut dicit
p'm ad p'ẽtes ẽẽ supra noiat' y'pos' ut
q' res p'e p'ẽtes dig'nitate i p'tate uocat' p'si
uo noiat' noie sz i creatis · sic q' i creatis
dicebat' i ẽ dñi z sigle i dis dr̃ i oc'te
z i p' q' q' noie p' statu dicit ad q' hr i se ẽẽ
z cũ p'ẽte · sz res ut z supp° magr̃ acc
piũtur p ꝯparatoz ad ẽe · y'pos' ut hñs
mag' p ꝯparatoz ad p'ẽte · ẽ sz i dis y'pos'
ꝯp'o lo do ẽe i' a'd subsistẽt z distictũ hñs
i se ẽẽ cũ p'ẽte Ad p'm' dr̃ q' y'pos' dicit
a'd ut le i cr̃atis · q̃z r' i q° existit p'etas
i reb' cr̃atis aliq̃ mlt' dicit · eo q' p'etas
i talibz aliq̃ ꝯpoim i dicẽ ne i dis a' ñ ẽ ita
simp' p' ut ẽtn' p' illa mlt' i p'tat · hr
tñ p' dña aliq̃ silit' cũ i dis mltibz z cũ y'
postasibz i se ꝯpoim hñtibz Ad sz dr̃ q' sic
magr̃ d' i lr̃a v'ro · nõ negat nã hu'
nõis simp' · sz p' h'eticos q' p' ne eo uteba
tur · i' p'mu' ꝯtigit p' i ꝯpida uocabl'ig
i ligua latina · q̃z y'postasis ap' grecos id
sonat q' sba ap' latinos · sbã a' ap' nos ẽd
uocat a'd sbã sz z p' ad ĩn z suppositũ
z q̃ q̃ accedebãt catholici sic ẽẽt tres y'pos'
tois · arguebãt h'etici i' ẽe tres sbas z tres
tis · sz ut h'ẽtiũ ẽ y'pos' d' sba p' ut
supp° q' ẽ hñs i se sba ut mrũ · ñ g'
ponit' tres y'postases i dis i' poim' tres
sz poi ut i' tia suppõ · ut ẽa hñtia dñãm Ad
tẽm dr̃ q' lz i dis ñ sit simp' ꝯpo° p' ꝯ
luerate ẽ tñ i' sz mõ i tell'i' · z h' sufficit ut i'
poat' y'postasis Ad q'tũ dr̃ q' ñ ẽ p de
sino uz rłoz nõ sig̃t · tñ ut hr ẽẽ i dis ñ
distincto ẽ p rłam rłom q' di i p'tat · sic
y'postasis ẽẽ q' d' q' distictu rł'o uem
q' dña a' · ut hr ẽẽ i dis p' q' tres p' tres
y'postases d' poñ Ad v'm · d' q' rłoz dicit i
ipa disticta ñ solu distiguẽtia · nã sic rłio
ẽ i dis distictois · ita rełatũ ẽ q' distigt' z q'
ipm rełatũ ẽ roz dr̃ disticta i dis p rłoz
dicit · ñ sz q̃z ponit i dis tria p' dicta ꝯp'poim'

et alio indistinctum ut essentiam, et alio distinctum ut patrem ut relatum, et alio distinguetur ut proprietate vel relatione: et distinctum et distinguens seorsum designantur.

[A]d sextum dicendum quod quamvis hypostases constituantur in esse per relationes, tamen quia non est ibi substantia non constituitur substantia super plura per plures relationes, ex quo contingit non fit substantia. Sed hypostasis est illud non per praedicamentum, lib. x, cap. vi. Ergo non constituetur in esse per relationem quae dicitur ad aliud. [A]d septimum dicendum quod hoc maxime debet esse: non constituitur in esse per id quod habet minimum de esse, ut dicit commentator xii metaphysicae. Sed hypostasis divina habet maxime de esse cum sit deus. Ergo per relationem non constituetur in esse.

[C]ontra, supposita humana non constituuntur in esse per aliquid quod minimum refertur ad aliud, quia contingit non ipse habere esse. Ergo multo minus supposita divina per relationem constituentur in esse, quae habent magis quam supposita humana completum esse. [I]tem distinguens non est ipsum distinctum et constituens constitutum non est ipsum constitutum. Sed in divinis est ipsa relatio. Ergo per relationem non constituitur in esse. [I]tem per quod aliquid constituitur in esse ab alio per id distinguitur. Sed hypostasis aliqua constituitur in esse per relationem, per relationem habet distingui. Sed relatio praesupponit distinctionem, quia per relationem relatum refertur ad aliud; alietas enim distinctionem dicit. Ergo nulla hypostasis per relationem constituitur, quia per relationem non distinguitur. [I]tem ignis non est quod habet [illegible] substantia continue mutatur. Sed relatio multiplicatur [illegible] continue mutatur. Sed relatio multiplicatur ad multitudinem [illegible] non esset relatio non esset [illegible] multiplicatio. Sed per id quod multiplicatur in esse constituitur, quia divino illo [illegible] non manet etiam [illegible] [I]tem album constituitur in esse tantum per albedinem relatum per relationem. Sed [illegible] hypostasis et alia quae in divinis habent esse relative sumuntur. Ergo per relationem in esse constituuntur. [illegible] quod omnis res per id habet esse et unum esse per id per quod constituitur in esse tali quod per ipsum ad rem [illegible] distinguitur ab omni non tali quod per ipsum ad eius unitatem [illegible] quia sic non [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]. [illegible] ergo unum [illegible] sua [illegible] et [illegible] distinctionem suam constituit [illegible] modi et non [illegible] suppositorum pluralitas est [illegible] duplex distinctio in ipsis suppositis. una per quam distinguitur suppositum ab alio supposito alterius naturae; et alia per quam distinguitur ab alio eiusdem naturae, sicut invenimus quod in natura humana pluralitas suppositorum et Socrates, qui est suppositum naturae humanae, distinguitur ab alio supposito quod non est homo, et ab [alio] supposito humano quod non est Socrates. Prima autem distinctio fit nobis ad constitutionem naturae Socratis per quam distinguitur ab omni non homine, et per [illegible] id quod addit super naturam humanam in quo non convenit cum aliis suppositis humanae naturae distinguitur ab omnibus aliis humanae naturae suppositis. Per primum non habet Socrates quod sit Socrates, ut quod sit hypostasis, sed quod sit homo, quia per id non distinguitur a suppositis humanae naturae. Sed per aliud per quod constituitur in esse in communi et esse individuali est et per quod habet quod sit Socrates, quia per id distinguitur ab omni quod est tale suppositum et hic est

in supposito humano. Ita similiter non est in suppositis divinis, quia cum supposita divina per naturam suam separatim distinguantur ab omni quod non est deus. Sed per hoc non constituuntur in esse hypostasis, quia per id per quod hypostasis divina habet quod sit hypostasis [illegible] in [illegible] et [illegible] in quo non convenit cum aliis suppositis divinis. Sed hoc non potest esse in divinis, quia in divinis non omnia supposita divina conveniunt. Non potest potius esse aliquod absolutum, quia omne absolutum commune sit in divinis et commune tribus. Per absolutum hypostasis divina constituta non potest. Sed si constituuntur in esse constituentur per relationes. Relatio autem in divinis dicitur per invicem potius per modum proprietatis [proprietas]

et per modum actionis vel per modum passionis, sicut paternitas, filiatio et huiusmodi per modum actionis vel per modum passionis. Sic dicitur generare, generari et huiusmodi. Cum autem his duobus modis significetur relatio, est quaedam relatio secundum modum intelligendi, scilicet secundum se ad aliud ad ut ad extremitatem, quia ex eo quod aliquid magnum est dicitur aequale vel ad quantitatem, ut quia est album dicitur simile vel ad actionem, ut quia generat dicitur pater, vel ad passionem, ut quia generatur dicitur filius. Sic ergo in divinis relationes secundum quod hoc modo intelliguntur consequuntur ad aliquid ad aliud quod consequentur secundum intellectum est origo. Quia non sunt in relationes disjunctae nisi relationes originis, ipsa quae origo in divinis comparata ad relationem habet aliquam similitudinem cum motu comparato ad formam, quia sicut ex motu aliquis forma consequitur, ita per quandam similitudinem per originem divina proprietates consequuntur relativam, licet ista similitudo sit valde modica. Et tamen non est in eodem genere cum relationibus, a quibus est motus, origo in divinis reducatur ad idem genus in quo existit proprietas relativa, propter quod ipse origines quae sunt a relatione dicuntur. Declaratio est ergo quod relatio in divinis dicitur significari per modum actionis, et origo relationum dicitur vel per modum proprietatis, et sic paternitas et filiatio relationes in patre et quia pater dicitur non distinguitur nisi per relationem, quod ad relationem in patre causas in esse constituunt, ut relatio, ut dictum est, dicitur in patre. Per proprietatem et per originem de constitutione et distinctione personarum sunt duo modi dicendi. Unus quidam dicunt quod personae distinguuntur per originem, quidam quod per proprietates. Propter primam possunt videri facere Augustinus de fide ad Petrum esse per patrem quod autem quia genitum est genuisse quod natum esse quod est pater, quod genuisse nec natum esse nec est quia alius est pater alius filius alius spiritus sanctus. Sed genuisse nasci et procedere origines dicunt. Generatio enim distinctio est in personis per origines. Hoc etiam videtur sentire Damascenus lib. [illegible] capitulo [illegible] quod autem in divinis omnia sunt unum praeter generationem, ingenerationem et processionem. Et ista [illegible] ex auctoritatibus inductis videtur sentire ut distinctio fiat per origines, deinde potius per rationem [illegible] proprietatis in divinis non distinguunt sed distinctionem [illegible] [illegible] [illegible] dicunt quod distinctio [illegible] fit per proprietates, unde quod est primum distinctionis non relatio, nam ipse origines per relationes

distinguuntur. Sed ut appareat quod in alia parte non sic
in creaturis. quia vel in diuinis proprietas realis vel
relatio in creaturis et quia secundum absoluta non est realis
proprietas. Augustinus quinto de trinitate ...
... proprietas realis. proprietas. hypostasis et
origo. sunt in illis proprietates realiter differunt
ut paternitas et filiatio et propter hoc hypostases ut pater
et filius et propter hoc origines ut gignere et procedere. Non
procedunt tamen relatione in creaturis et sic propter hoc ypostasis
ad ipsam originem et ad suam proprietatem tamen
illa realiter non differunt et una et eadem relatio importat
tamen nam si filius ad suam proprietatem comparatur ut ad
filiationem et ad ipsam originem ut ad generationem vel
natiuitatem absque realiter non differt et eadem relatio
cum illis in creaturis. nam natiuitas filiationis et filius non
sunt tres res sed una tamen differentia secundum rationem di
citur non quasi relationes duo. nam filius non quasi
relatio quod dicitur quod filiatio et illa eadem relatio que
per modum proprietatis filiatio dicitur per modum operationis
et originis designata natiuitas nominatur parum
et licet hec sit una res et eadem relatio in creaturis
tamen quantum ad modum significandi differunt et illa relatio
non eodem modo in creaturis et propter ista distinctio quod hic
in modo significandi scilicet quod proprietas se habet ad dis
tinguendum et sic distinctionis origo et hypostasis
se habent ut distincta. nam in diuinis non est distinctio
nisi per relationes ut patet per Augustinum in multis
locis et per Boetium in suo libro de trinitate. Sed quod magis
differt quantum ad modum significandi relatio in creaturis
licet etiam in diuinis distinctionis principium talia per similitudinem
esse distinctum et quia proprietas quantum ad modum significandi
magis differt relatio in creaturis quam ypostasis et
origo ipse proprietates erunt distinctionis principium et per
consequens ypostases et origines distinguuntur. Quod autem
proprietas quantum ad modum significandi magis differt
in creaturis declarari potest per ea que in creaturis aspicimus. nam
cum eadem qualitas in creaturis albi et albedo et dealbatio
sed albedo in creaturis eam per modum abstractionis et forme
album per modum concreti et aggregati dealbatio per modum
fluxus et motus ipsa quod albedo que habet magis di
uerse significare quam album et dealbatio. Et ideo magis
differt in igne qualitas quam a qua procedit. nam ipsum
concretum est differre in igne. vnum et idem. Sicut
quod iustum non est in igne sed iustitia. sed album non est
in igne sed albedo. et ideo albedo est differre in igne
qualitas et non album magis differt quam hec significatio
albi. Sed et relatiuum non est in igne sed relatio ipsa quod
paternitas magis differt in relatione paternitatis quam pa
ternitatis dealbatio non est differre in igne. quod motus
non est in igne. per reductionem ipsa dicitur in genere proprietatis.
quod est idem genus cum rebus ad quas est motus et quia in
diuinis proprietas ut filiatio significat relationem in abstra
cto quod per modum forme. ypostasis ut filius significat
relationem in abstracto quod per modum concreti natiuitas

sub generatio per modum operationis et originis secundum quod dicit
pronus duo predictorum relationum et illam. sed illa non
sunt eius diuersitatis cum illa relatione in creaturis quantum
ad modum intelligendi magis differt ad producendum
relationem propter quod proprietas quam ypostasis et origo
sed ipsa proprietas ypostasis et origo distinguuntur. non te
nendum est cum sententione que est magis communis quod principium
distinctionis in diuinis est proprietas. ad intelligendum enim quod
nunc et eadem relatio in summa proprietas et origo
ipsa licet aliud in nomine. Ideo sciendum quod in diuinis est distinctio per
origines aliam quod proprietates et sic licet dicant Anni
bald et magister in multis principiis ad differentiam et
sentire adiungens. dicamus sed ypostases distinguuntur
per proprietates distinctas ipsas. per origines autem distinguuntur
proprie origines loco proprietatum accipiuntur. vel per
per origines quantum ad modum intelligendi per ypostases
consequenter quasi talis proprietates. Ad primum dicendum quod per
se dicitur relationem simpliciter et relatorum diuersitatem. nam
licet relatio secundum se non habeat quod sit diuersa. relatio tamen diuersa
habet. nam relatio dicitur esse ipsa essentia. ut dicitur quod illa
quod dicitur secundum diuersa est illa que est suppositum et quia diuini
suppositi dicitur quod relatiuum non est igitur tale ypo
stasis per relationem in esse constitui. Ad secundum dicendum
quod relatio dicitur non habere minimum de esse cum sit ipsa
diuina essentia. vel quia relationes in creaturis non sunt per se
subsistentes in diuinis autem sunt. et non licet in accidentibus di
cuntur. hec minimum de esse non ... in
diuinis. Ad tertium dicendum quod si supposita sunt constituta
in esse per relationes relatio illa esset relatio causata et non esset quod
per se subsistens et ideo non oporteret dare per se esse.
Sed relatio diuina est quod per se subsistens et ideo non est sic.
Ad quartum dicendum quod in rebus compositis distinguens non est
distinctum et constituens non est constitutum. nam homo
non est sua humanitas quod distinguit ipsum ab homine
et constituit eum in esse hominis. Deus autem est sua deitas.
et quia pater est ipsa simpliciter ut essentia et differentia et sua
proprietas et sua relatio per quam in esse constituitur. Ad v.
dicendum quod relatio per supposita distinctionem non relatiua sed
quasi ut ~~paternitas~~ superioritatis et inferioritatis per sup
positi distinctionem non relatiuam. Sed quantitatiuam ut quasi
habet aliquam quantitatem et ideo alia secundum quam licet sit inuicem
in inuicem. sed si esset alia in qua non esset distinctio non
per relata in eis. vel relatio distinguet quasi illa autem
distinctionem per supposita et quia hec in diuinis ideo non arguit.

Tertio queritur utrum quamuis intellectus abstrahat relationes
per intellectum remaneat ypostases et videtur quod sic quia secundum
Augustinum quinto de trinitate. et sunt omnia que relatiue dicuntur
excepto relatio. Si igitur ypostasis diuina non est communis
annumerata relatiue licet non est in quantum talis ypostasis est
quod relatiuum. Sed amota relatione ad hoc remanebit
ypostasis cum sit ad exceptam relationem. Praeterea ypostasis
proprie ad originem per se ut distincta. Sed est in diuinis
differentia licet quod quia una per se distinctionis habet esse abstracta
ab alia et ponitur per se per se intellectus in intellectu

pre ha. nam si homo est animal rationale prius intelligitur animal non
intellecto rationali. ergo potest intelligi hypostasis non
intellecta proprietate. ergo amota ratione proprietatis intellectu nihilominus
proprietate remanebit hypostasis. ¶ Praeterea non distinguitur
aliquis per hoc quod est quis vel aliquis. quia et filius est quis et aliquis,
sed distinguitur ab ipso patre per hoc quod ille est pater et ille filius.
ergo amota paternitate non remanet pater sed remanet
quis vel aliquis. sed quod est quis vel aliquis est hypostasis. ergo
non intellecta proprietate vel paternitate potest intelligi eius hypostasis.
¶ Praeterea intellectus ingeniti sine intellectu paternitatis ut ponit
hilarius v. de trinitate capitulo vi. sed per hoc quod est ingenitus est
ab aliis hypostasibus distinctus. ergo potest intelligi haec dis-
tincta hypostasis ab aliis non intellecta proprietate eius.
¶ Praeterea gentiles et pagani intelligunt in divinis hypostases
et supposita eo quod intelligunt deum esse quod per se sub-
sistit et tamen non ponunt paternitatem et filiationem. ergo
idem quod prius. Item sicut est quod se habet de fide ad pe-
trum eo prius quod trinitas personarum ad [illegible] ad
unum. ~~[illegible]~~ ergo
sicut remanet in divinis trinitas non remanet in personis vel
hypostases. sed amotis relationibus remanet plura-
litas ~~[illegible]~~ distincta. ergo etc. ¶ Sed contra amoto eo quod per
quod aliquid constituitur in esse non remanet quod sic constituitur.
Sed personae vel hypostases constituuntur in esse per relationes. ergo
amotis relationibus non remanent personae vel hypo-
stases. ¶ Respondeo ad quaestionem distinguendum de modo abstractionis.
nam abstrahitur forma a materia ut sensus accipit [illegible] et
universale a particulari ut animal ab homine. Iuxta duos modos abstra-
ctionis sic dicitur quod per abstractionem universalis a particu-
lari particulare non remanet. nam abstracto animali ab homine
non remanet homo quia absque animali homo non est nec potest in-
telligi. sed per abstractionem formae a materia utrumque remanet non
abstrahendo colorem a corpore remanet color et re-
manet corpus quia possum intelligere corpus non intellecto
colore et colorem non intellecto corpore. Et secundum istum duplicem
modum abstractionis voluit declarare de abstractione
in divinis et licet in divinis non sit forma et materia et universale et particulare,
est tamen in aliquo quod se habet ad modum istorum. Sed iste modus
non est prosequendus. quia distinctio prius facta est in divinis quia
in praedictis abstractionibus semper abstrahitur forma a
suo? id quod se habet per modum formae ab eo quod se habet per
modum materiae. nam secundum philosophum in vii. metaphysicae licet est differentia
[illegible] quantum ad materiam [illegible] et particulare formale. quia per
[illegible] non [illegible] ad [illegible] [illegible] formalis [illegible]
[illegible] esse quod [illegible] et idem [illegible] recipitur in [illegible] unum.
et tamen recipitur in [illegible] aliquid sit [illegible] et sit
[illegible] formalis aliquid et [illegible] secundum philosophum vii. metaphysicae corpus
est [illegible] formale [illegible] corpore et [illegible] [illegible].
[illegible] non [illegible] in divisione [illegible]. sed [illegible] corpore.
[illegible] quod abstrahitur [illegible] id quod [illegible] abstrahitur
non [illegible] in divisione eius quia id quod [illegible] ab-
stractio sit [illegible] et abstractum [illegible] possumus
aliter dicere distinguendo aliter abstractionis modos.
quia [illegible] abstrahitur [illegible] [illegible] unitate cum illo

quia si non haberet unitatem cum eo non posset abstrahi ab
eo. [illegible] sonat abstrahere intelligere aliquid quod est
[illegible] non [illegible] est illo ut videtur velle philosophus [illegible]
non sumus distinguere de abstractione distin-
guamus de [illegible]. unitas aliquorum [illegible] est per se
et per accidens et secundum utrumque modum unitatis fit abstractio.
nam abstrahitur quantitas rei a qualitatibus [illegible] et [illegible]
a passionibus et [illegible] ab actionibus. ex quibus omnibus
haec fit unum per accidens. nunc abstrahitur vege-
tativum a sensitivo et sensitivum ab intellectivo. ex quibus
fit unum per se et non per accidens. est tamen differentia in primo
modo abstractionis et [illegible] in primo modo abstractionis ab-
stractum et a quo fit abstractio sunt duae res. nam ab-
[illegible] non sunt ipsa quantitas rei. nec passio est
[illegible] [illegible] accidens ipsa [illegible]. sed in [illegible] ab-
stractionis abstractum et a quo fit abstractio sunt una res.
nam vegetativum quod abstrahitur a sensitivo est eadem
res cum ipso sensitivo. nam huius abstractio non fit per
divisionem realem. sed [illegible] ex eo quod res una [illegible] [illegible]
intelligitur addit super aliam. sicut [illegible] abstrahitur a [illegible]
rationali. quia [illegible] rationale addit super [illegible]. [illegible] ex [illegible] et
rationali fit unum per se [illegible] rationale sunt eadem res. et
[illegible] [illegible] [illegible] vii. metaphysicae [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] quae fit per se est id quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] si homo albus esset idem
cum sua quidditate homo albus esset idem quod [illegible]. quia [illegible] ex
homine et albo fieret unum per se. et quia ex [illegible] et rationali
fit unum per se [illegible] et rationale sunt eadem res. Si igitur
istos abstractionis modos volumus loqui de abstractione
hypostasis a relatione. planum est quod primus modus ab-
stractionis non habet hic locum. nam in primo abstractionis modo
abstractum et a quo fit abstractio sunt duae res. sed hypos-
tasis et relatio non sunt duae res in deo. hypostasis est
ipsa relatio [illegible] [illegible]. et [illegible] est quod aliqua [illegible]
isti abstractionis modo diximus quod si abstrahatur hy-
postasis a relatione vel remanet vel hypostasis [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. quia [illegible] modum abstra- [illegible]
ctionis intelligo rem abstractam [illegible] [illegible] rem a qua
fit abstractio. quia res abstracta et res a qua fit abstra-
ctio non sunt una res. [illegible] dato quod illa res quae est
passio non esset per se [illegible] [illegible] [illegible] esset. sed si illa
res quae [illegible] non esset [illegible] hypostasis [illegible] [illegible] esset
quia hypostasis et [illegible] sunt illa eadem res quae [illegible]
est et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. quia [illegible] abstractionis modus [illegible]
[illegible]. quia [illegible] est talis modus [illegible] [illegible]
est [illegible]. sed secundum modum abstractionis
[illegible] abstractum et a quo fit abstractio sunt una res
possumus loqui de abstractione in divinis. nam [illegible] ab
[illegible] est [illegible] [illegible] intelligere unam rem secundum unam rationem
non intellecta ipsa eadem re secundum aliam rationem. [illegible] in [illegible] [illegible]
et in divinis intelligendum debet esse [illegible]. quia res [illegible]
[illegible] [illegible] se habet per additionem secundum modum intelligendi
ad se ipsam considerata secundum aliam rationem nam haec eadem res

D

sit hō ral'· tū ꝑ ꝑares ↄsidātā ut hō ꝑ mod'
itelli' sc' sit ꝑ additō ad se ipm ↄsidatā ut
al' · & iō al' ꝑ intelligi ñ ī itellctō hoīe · ꝫ si
ꝑ mod' volum' loq' ī dic oꝫ nōs loq' mōde
q̄ res ꝑ unā roē ↄsidatā addit ꝑ mod' in
telli' sup' se ipā ↄsidatā ꝑ q'a & ideo ꝑ mod'
intelli'. q̄ī dic rea' illā ē additō · & iō ad
intell' q' 1a ꝑ ↄ̄ sibi ꝑ ordīe ēēn' dīa.
sic dc̄ · ꝑ ypost'. ꝑ & ꝑz · q̄ ypostasis addit sup'
ēēn dīnā reloē addit sup' ypostasī q'd ad
dignitē ꝑtinꝫ sꝫ ꝑ ꝑz addit sic · oīa 1a ꝫ ad
dignitē ꝑtinēt · ꝑ ꝑtinet · & iō ꝑ mod' itelli
ꝑis itelli' ēēn · & postea itell'i q̄ addit relō
ī se accepta ēēn' ꝑ vt ypostasī · vlteri'
q' addit relō addignitē ꝑtinēt ↄstituat
ꝑm · vlti' q' addit tal' relō addignitē ꝑtinēt
ꝑ ꝑsonalis ꝑ ꝑcz & ī te soluēdo dcꝫ oꝫ q'
sit ordo · q' ꝑponit ut ñ itellcta r'lone
tali addignitē ꝑtinēte q̄ ē ꝑsonalis remā
net ꝑz · sꝫ remanꝫ ꝑ · sꝫ ñ ītellcta r'lone
addignitē ꝑtinēte simpl' nō remanꝫ ꝑ · sꝫ
remanꝫ ypostasis ñ q' itellcta r'lone q̄ li
oꝫ accepta ñ remanꝫ ypostasis · sꝫ rema
net ēēn' & si remanꝫ a' ñ ypostasis illa
ypostasis ñ ē ꝑ eand' roē cū ypostasi q̄
ī dīs ponim' · q̄ ypostasis ī dīs ponim' ↄsti
tuit ī ēē ꝑ relōnē li a' ↄstituet' ī ēē ꝑ
absolutū · ūn̄ dato q' ī dō ñ ēēt aliq' distīc
tō ꝑz adhuc dīs ēēt ypostasis & ꝑ · sꝫ ñ ēēt ꝑ
ꝑ illā roē ut ūno est ꝑ · apparet ꝫ quō
nō ītellcta relōne ꝑt itelligi ypostasis & quō
nō · q̄ ñ ītellcta r'lone simpl' ñ itelli' ypostasis.
ñ ītellcta a' relōne ꝑ aliq̄ mod' ꝑt ypostasis
itelligi · Ad ꝑ' dc̄ q' ypostasis ē q'd q'd ex
ceptō li q' relatīe dīz q̄ ēēn' · & iō q̄ amota
r'lone remanꝫ q̄ ēēn' · sꝫ ñ oꝫ q' remaneat
ypostasis · Ad ꝑ dc̄ q' q̄ amota ꝑprie addignitē
ꝑtinēte remanꝫ ypostasis · ꝑ tē nō remouet' r'lō
simpl' · sꝫ ꝑ aliq̄ mod' · Ad tertiū dc̄ q' amota
relōne ut ē ꝑsonalis remanꝫ ꝑz q'ꝑ · q̄ ꝑ
sic remouet' relō simpl' · si relō ꝫ accepta · sꝫ
si remouet' ꝑsonalis ut relō · ī q' remouet'
relō simpl' tē ñ remanet ꝑz q'ꝑ · sꝫ si remanet q'
ñ remanet eo m̄ ut m̄ ē · Ad · m̄ · dc̄ q' ī
ꝑ ꝑdīs ñ dē simpl' relō ꝑ accipi' ī ꝑdīs
ut ē ꝑ ꝑprietas ꝑꝫ · vn̄ ēēn' alia' m̄ & si ñ ꝑprie
ī ꝑdīs dī ꝑt & iō ñ ītellcta ꝑ ꝑtinēte n' aliqua
remanꝫ q' ī ꝑdīs · q̄ remanꝫ ēēn' ut ꝑ
dcē q' amota ꝑtinēte remanꝫ ī ꝑdīs · q̄ ꝑz
ñ dē r'lone simpl' · sꝫ dē relō ut sic ac
cepta · Ad · v · ꝑz solō ꝑ ad dī ūn̄ sic amo
ta oī relōne remanet ypostasis ī dīs sꝫ ñ
eo m̄ ut ī ypostasi ponim' · ita gentiles &
pagani ibi intelligunt ypostasim ·

sꝫ nō eo m̄ ut nos ītelligi'.

Deinde queꝛ de ꝑprietatib' sūt de relōib' & ē liq̄
ꝑ ūt duo · p̄mo utrū relā sīt reali' in
deo · Secundo de numero earum ·

Ad p'm sic pcē · ut q' relōes orīgis ñ sīt
reali' ī deo · q̄ si relōes orīgis sīt reali'
ī dō · lꝫ ñ ē ūt · ꝑ scā adrēales actōnes ūn̄ ad
itē & uelle q̄ reali' sīt ī dō · sꝫ ab eis ductū
rōis possim' ↄsīdē tales ꝑſōes reali' ī dō ēē
eo q' plꝫ hꝫ ꝑſōes ī dō posit exducti
rōis posse' scire ī dīs ēē tales relōes & ponit
ī ēē distīctōm ꝑz q' ꝑſm ē · ꝑ dāni · ult
ꝑ · li · cā · v · q' ī suppō bīdua sīt īd' ī dō &
dīt re · sꝫ ꝑ q' dīa suppōa distingūt · ꝑ
ī r'lones existit · ñ g' sūt ī relōnes ꝑ ꝑm.
ꝑ ꝑ ꝑtē ūt ē dare duo ꝑdīca ī ē repire ↄpō · q̄ ꝑ dī
ꝑdī hūt ēē distīctū · ñ oꝫ ē g° dare ꝑla ꝑdī
ī ē dare pl'es q̄dītes · sꝫ q'dicas rei ē ip̄s ī ēēn
ꝑ ꝑ ꝑlīm · g° ī ē dare pl'es ēēn'ls sꝫ ī dīs ꝑ ē ī pl'es
ēēn'ls ut ↄpōn se ad ꝑ ꝑ ēēnꝫ · g° ī nō
sīt ꝑla ꝑdī reali' · sꝫ g' ī ē relō reali' · q' ē
ēēnt ī duo ꝑdī realia · illā & relō · ꝑ ꝑt boē
ī li° · dectū · ult · q' cuncta q̄ ī dīs ꝑdicatōne
ueniūt unitatē ī illā ad q'd ñ ul' oīo ꝑdicat.
sꝫ ñ sūt reali' ī a° q̄ ul' ꝑdicant de ipō · ꝫ re
l'ones ī dō reali' ñ existūt · ꝑ ꝑ q̄ dīt alē
sūt sūt imitatē nō sūt reali' ī illo · vn̄ q̄
q'd sīt actu sc'le · ꝑ ꝑ sūt simil'e ulla rō
reali' ē ī eo ꝑ li q' sc'a · sꝫ solū ꝑ mod' itelli
cū g' dīs abꝫ sūt imitate ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ
ulla g' reali' relō ꝑ ꝑ ꝑductō ī dō erit.
ꝑ ꝑ quartū ē q' ꝑt ñ distīguūt ñ ꝑ relōne sꝫ
relōnes ñ ēēnt reali' ī dō ꝑ ꝑ ꝑ lo° ꝑ nō
ēēnt reali' res ñ ꝑ ꝑ q' sapit ꝑ ꝑ sa
bellū · ꝑ ꝑ ↄstituet q'd ē reali' ī eo q' ↄsti
tuit · sꝫ relōnes ↄstituūt ypostases ut sūt
ī dō ē g° & ē · ꝑ Rō dc̄ q' de ēēn relōnū
ī dō ē ꝑꝑ' modus dī' · vnus sīt ꝑretanꝫ
q' posuit relōes ñ ēē ī ꝑſōis sꝫ ēē extri
secus affixas ~~~ assistentes · ꝑ ꝑ ꝑ
q' dixūt relōnes ñ ēē ī ꝑſōis sꝫ ꝑ ꝑ
ꝑſōnas · ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ ꝑ
ꝑ ꝑ ꝑ · q̄ relōes sūt ī ꝑ'
reali' & sūt ꝑ ꝑ · pō ꝑretanꝫ ex ꝑ ꝑ
hīc oꝫ · q̄ ī oī re ē duo ↄsidare ēē & q'di
tatē · ēē q' q̄ sūt ī illā alia at relōe & ꝑ ēē
sūt & ꝑ roē q'dītis hūt q' sīt q'd & ponit
q'd ī eo quo sūt & ñ sūt extrīsece affixa
nā sapiā & ꝑ ēē sūt & ꝑ roē q'dītis dī q'd ī
sapiēte relō q' lꝫ ꝑ ēē sūt ñ sīt assistēs
ut extrīsece affixa · q̄ ī ē sīc ēēn actū
affixā · nā rō rō relōis sūt ex eo q̄ ē
ad q'd · nō ex eo q' ē ī alio · ꝑ q' ꝑlis · vn
me ꝑ ult q' ut ñ dicant' rela' ad uidēte

Sed ad intellectum ex parte rationis sciendum non dicitur relative ad scientiam sed ad scibile. huius ubi concordat cum hoc quod dicit quod relatio non omnino praedicatur quia [illegible] est sumpta in ad quod se habet non habens determinationem est quod relatio non sine quod dicitur non est aliquid sed ad aliquid et sic de relatione loquentes loqui possumus dupliciter: uno modo quantum ad suum esse et quantum ad rationem quo dicitur sic est de relatione dicendum. tamen quantum ad rationem duo non sunt in rebus in diversis categoriis quia in rebus creatis non fit esse nisi secundum rationem quo dicitur ut quod relatio sit substantia [illegible] in diversis [illegible] sed ratione sive quo dicuntur maneat relatio quantum ad suum genus. tamen per esse tale sit in substantia inter cetera in diversis posita quae unit substantiae accidens. et quia relatio secundum rationem quo dicitur solum unam in diversis rebus facit. quod secundum quod dicuntur inter quod assistentes extrinsecus affixa. ideo forte huius oratio posita portamque dicit relationes non esse in divinis. sed eas posuit assistentes res ratificans exclusive. [illegible] posita ut patet per [illegible] [illegible] est non tamen est [illegible] quae ut in [illegible] [illegible] fuit. omnes nos ponimus relationes in divinis reales cum per se in esse constituant et realiter distinguant. sed quia iste argumentum non est solutum non sufficit. unde dicimus quod nos ponimus relationes reales in divinis non moveri ad expositionem praedictam possumus adducere dissolutionem ad cuius dissolutionem dicimus inde quomodo relationes habent esse reale [illegible] et postmodum huius investigare poterimus qualiter sint in divinis. [illegible] dissimilitudine non obstante. notandum quod relatio quantum ad suum esse in quantum est cum ceteris aliis et in aliquo differt. nam sicut esse aliorum non est diversum in eodem genere in quo sunt alia sic nec esse relationis est diversum in genere relationis nam esse albedinis non est diversum [illegible] videamus [illegible] esse [illegible] quod dicitur [illegible] distinctione in genere et sic [illegible] quae [illegible] sic [illegible] esse de esse accidentium. quia esse ~~[illegible]~~ accidentis sit in esse quod est esse est in esse non est diversum in genere in quo sunt ipsa accidentia. unde esse albedinis sic in esse eius non ipsa albedo non est diversum in genere qualitatis et [illegible] quantum ad suum esse quod relatio cum aliis [illegible] quia esse relationis non est diversum in genere relationis differt a ceteris aliis entibus per hoc sic quod tendit [illegible] esse relationi autem non tendit esse [illegible] non quod nullum esse ei [illegible] sed quia non habet esse distinctum ab esse fundamenti. nam si in aliquo est magnitudo et albedo [illegible] est magnitudinis et albedinis et compositum est id ex eo quod est magnum et album. [illegible] ex eo quod est magnum solum. et [illegible] aequalitas non est aliquid [illegible] quantitatis in quo fundatur. ut esse similitudinis [illegible] albedinis et inde est quod philosophus v. metaphysicae assignat [illegible] relationum [illegible] aliorum entium. [illegible] quod non est ad compositionem ex eo quod est album et simile quod ex eo quod est album solum. eo quod similitudo non tendit [illegible] cuiusmodi dicuntur relationem esse realem in aliquo ut duplicitatem esse realem in duplo eo quod ponit [illegible]

reale esse in eo in quo est non est intellectus sed esse. quia tale esse quod ponit relatio est diversum in genere relationis. quia non [illegible] quantum ad eorum esse deveniet aliquid reale in huius [illegible] continentur. cum esse eius non sit diversum in eodem genere cum ipsis ut est intellectus sed esse quale esse est esse proprium relationis. quia hoc quantum ad istum modum alia entia quantum ad eorum esse ponunt aliquid reale in [illegible] eo quod in esse proprio esse tendant. nullo tamen relatio secundum istum modum dicit aliquid reale in aliquo eo quod ei non tendit proprium esse sed esse fundamenti sufficit ergo ad hoc quod relatio sit realis in aliquibus quod habeat reale fundamentum in ipsis et dicat aliquid reale esse in eis absque eo quod tale esse sit in genere relationis vel sit relationi proprium. et ideo sic sufficit ad hoc quod filiatio sit realis in filio quod ponat aliquid reale fundamentum in ipso ut albedinem vel esse album absque eo quod tale esse sit relationi proprium. ita sufficit ad hoc quod relationes sint reales in patre et filio quod ponant in eis aliquid reale [illegible] vel id esse [illegible] sunt essentiae absque eo quod tale esse sit quod relatum vel ad genus relationis pertineat. requiritur tamen ultra reale fundamentum ad hoc quod relatio sit realis [illegible] relationum quae est inter patrem et filium ut melius infra declarabitur. sed relationes sunt in eis realiter non obstante quod earum esse est esse essentiae eo quod ponunt aliquid reale in ipsis realiter distinctis. declaratio ergo ad defensionem positionis poterit quia arguebatur nullam relationem esse realem in aliquo quia quaecumque ad [illegible] quod dicatur relatio vel proprium vel quaecumque non ad esse et sic [illegible] sic in divinis tamen id esse [illegible] est aliorum generum ut esse filii nisi esse albedinis [illegible] arguit quod filiatio non sit realis in filio sed albedo. declaratio ergo [illegible] non arguebat intentum sed volebat declarationem huius difficultatis quare relationes in aliquo realiter esse dicuntur quod declaravimus. non est ergo [illegible] praedicta [illegible] posita [illegible] quod dicebatur relationes non esse in personis sed esse [illegible] simpliciter [illegible] nam cum [illegible] sit [illegible] ut [illegible] videatur facere contra positionem in illo. nolumus dicere proprietates esse in personis [illegible] ne ponerentur [illegible] [illegible] esse [illegible] istorum motivum non est sufficiens quia modus significandi nominum [illegible] modus intelligendi. unde sufficit patrem esse compositum secundum modum intelligendi ad hoc quod paternitas non solum sit ipse sed [illegible] sit in ipso. nam sic [illegible] non obstante divina simplicitate in uno sicut [illegible] simpliciter quod deitas [illegible] in ipso. sic paternitas non solum est in patre sed est [illegible] simpliciter. sunt ergo relationes in personis [illegible] ut tertia positio dicebat. Ad [illegible] dicendum quod ad hoc quod sciamus huius relationes reales esse in divinis non sufficit quod sciamus divina esse [illegible] sed quod sciamus modum intelligendi [illegible] quod sicut non

Dicendum

m°

[illegible] quo modo realis sit in creaturis et in Deo

[illegible]

possumus, quia oportet non solum scire quia est, sed quid est. Non enim scire quale sit ipsum intellectum et modus intelligendi eius non possumus, nisi sciremus quid sit ipsum in se; et cum ipse sit summe intelligibilis, sciremus quid est ipse, et ita in via scire non possumus. Propter hoc igitur relationes reales ex toto scire non possumus.

Ad tertium dicendum quod supposita differentia [illegible] respectu [illegible], et relationes [illegible] comparata. Ad quartum dicendum quod relatio quae est ad suam [illegible] non est esse nisi ad aliud; sed ad aliud et relatio quae ad rem [illegible] non facit compositionem [illegible] ad esse tantum [illegible]; ideo in divinis possumus ponere [illegible] relationem absque compositione in ipso.

Ad quintum dicendum quod relatio non omnino praedicatur [illegible], quia secundum illam non est [illegible] ad aliud; potest tamen esse realiter in aliquo eo quod ad aliquid reale ponitur in illo in quo dicitur esse. Ad sextum dicendum quod non semper realis relatio dicit mutationem, ideo [illegible] est. Sed sufficit ponere ad aliquid reale in illo, et si [illegible] reale ei competit absque sui mutatione, relatio est in ipso absque motu. Unde dicere possumus quod [illegible] quod realis relatio non est in aliquo absque sui mutatione, intelligendum est de eo quod de non relato fit relatum per se vel ab extrinseco; [illegible] id quod de non relato realiter fit realiter relatum sic mutatur. Nam filius est relatio realis [illegible] per se fit sine absque sui mutatione.

Postea quaeritur de numero proprietatum, relationum et notionum. Et videtur quod sint tantum tres proprietates, videlicet paternitas, filiatio et processio, quia proprium est quod convenit tantum soli; sed esse ingenitum convenit soli patri; unde Augustinus in quodam sermone ad Orosium: [illegible] duos patres affirmare [illegible]; ergo esse ingenitum est proprietas patris. Praeterea esse imaginem est proprium soli filio; unde Augustinus V de Trinitate ca. ii: Solus filius est imago patris; ergo filius habet duas proprietates; non ergo sunt tantum tres. Item, [illegible] nulli per se competat aliqua proprietas [illegible] ad unam non ad [illegible] vii Topicorum. Proprium vero [illegible] speciale [illegible] de [illegible] in divinis [illegible]. Ergo paternitas non est proprietas patris nec filiatio filii.

Praeterea videtur quod non sint nisi quatuor relationes, [illegible] quatuor relationes, scilicet paternitas, filiatio, processio et communis [illegible]. Sed plures aliae relationes sunt [illegible] quia imago relatio in personis [illegible] Augustinus VII de Trinitate ca. i [illegible] ad se dicitur [illegible]; sed in divinis recipitur nomen imaginis, ergo etc.

Praeterea in divinis recipitur nomen verbi. Sed verbum non solum dicit respectum ad dicentem, sed etiam ad [illegible]. Augustinus lxxxiii q. q. xlvi dicit quod [illegible] quod graece dicitur logos, latine dicitur ratio vel verbum. Sed in hoc loco [illegible] verbum ut significet non solum ad patrem respectum, sed ad illa quae per verbum facta sunt. Praeterea in divinis recipitur nomen doni et dati. Sed donum non solum respectum ad dantem, sed ad eos qui ipsum acceperunt, ut dicit Augustinus V de Trinitate ca. xiiii. Ergo spiritus sanctus non solum respectum ad patrem, sed etiam ad nos; ergo in eo est alia relatio quam processio; non ergo sunt tantum quatuor relationes. Praeterea videtur quod non debent esse nisi duae, quia relationes quae ponuntur in divinis sunt relationes originis; sed non sunt nisi duae origines; ergo duae relationes.

Praeterea videtur quod non sint tantum v notiones quae ponuntur, scilicet paternitas, filiatio, processio, communis [illegible] et innascibilitas, quia sicut Augustinus iiii de Trinitate ca. xx: Mitti filium est cognosci quod ab alio sit; [illegible] ergo missio notio filii. Sed haec notio non est eadem cum aliqua [illegible], cum ille conveniat [illegible] ab aeterno, missio autem sit temporalis. Praeterea [illegible] cognoscimus personas non solum per propria, sed [illegible] ut personam patris per [illegible] filium. Ergo non sunt tantum v notiones ut dictum est.

Praeterea videtur quod innascibilitas non sit notio, quia innascibile non dicit quid sit, sed quod non sit [illegible] est scire quid est, ut [illegible] vii [illegible]. Ergo non sunt plures notiones quam v, sed pauciores.

Respondeo dicendum ad primum [illegible] quod [illegible] proprietates [illegible] sint [illegible], nunc volumus ostendere [illegible] proprietatum ad notiones et relationes [illegible], quae quidem assignatur duplex, scilicet ex ratione significationis et ex ratione intelligendi. Ex ratione significationis, quia [illegible] proprietas, relatio et notio [illegible]; paternitas est proprietas patris, relatio et notio. Sed est proprietas in quantum convenit ei soli; relatio in quantum [illegible] respectum ad filium; notio in quantum est principium formale innotescendi personam. [illegible] ex ordine intelligendi, secundum quod ordinem intellectus proprietas praecedit intellectum notionis et [illegible] relationis in intellectu proprietatis [illegible] relatio [illegible] intelligitur [illegible] quod paternitas sit relatio quam proprietas. Rursus intellectus proprietatis praecedit intellectum notionis, quia non est id [illegible] innotescendi aliud nisi sit ei proprium. [illegible] non habemus [illegible] proprium [illegible] sed oppositum. Nam [illegible] propriam dictam quae sumitur ex ratione significandi, videlicet quod aliquid dicitur proprietas pro eo quod soli illi convenit, innascibilitas erit proprietas patris, et ita non erunt tantum tres proprietates [illegible]. Sed [illegible] ad hunc magis [illegible] nam [illegible] intelligendi [illegible] non [illegible] realiter differunt [illegible] intelligentiae esse [illegible] homine eo quod omnis homo [illegible] et non [illegible]. Ergo cum proprietas [illegible] intellectum praecedat notionem, erit omnis notio proprietas et non omnis proprietas notio.

tertium sit .v. notiones non solum erunt proprietates plures quam tres sed quinque plures quam .vii. Ideo notandum quod hic supra habitum est plurificatio relationum diversarum magis necessario assimilatur plurificationi specierum in eodem genere quam plurificationi [illegible] individuorum in eadem specie et ideo non sunt in divinis plures relationes similes ut plures paternitates sed plures dissimiles et quia propter pluralitatem non solum dicitur eorum que sunt eiusdem cum proprietate ut dicit damascenus. li. iii. c. vi. secundum modum intelligendi proprietas addita essentie vel constituit personalitatem et quia ut dictum est plurificatio talium assimilatur plurificationi specierum in eodem genere constitutio eorum que dicit hic quidam similiter habet modicam cum constitutione specierum ut sicut species dicit genus et differentiam ita ypostasis dicit essentiam et proprietatem ita quod loco differentie specifice est in proprietas personalis et ideo sicut in prioritatis vice in proprietas in divinis est constitutiva persone prius et comparatur ad eam quam proprietas et specifica differentia ad speciem et quia specifica differentia plurificatur secundum numerum specierum secundum quod dicit philosophus .vii. metaphysice capitulo de numero et diffinitionis non autem quia cum proprietas addendo vel auferendo variatur usque ad ultimam differentiam tot erunt sunt species quot differentie et aliquam sicut differentie ideo erunt proprietates quot proprie personales sunt tres proprietates et tres esse oportet declarare volebamus. Ad primum dicendum quod proprietas ut hic sumitur non solum dicitur quod competit uni soli persone sed quod est persone constitutivum et inde non est innascibilitas. Ad secundum dicendum quod ymago proprie dicit relationem realem in filio vel proprietatem filii non aliam relationem a paternitate quam filiationem. vii. augustini. vi. de trinitate capitulo ii. et dicitur quod solus filius est ymago unde quod filius sic est ymago quo filius. Ad tertium ergo dicendum quod sicut dictum est plurificatio personarum assimilatur plurificationi specierum in eodem genere quia non est plurificatio personarum similes tertio determinate speciei sed per relationes dissimiles et habentes similitudinem cum relationibus differentibus specie et quia plurificatio specierum accipitur proprietates ut accipiuntur diversa per talia eo quod diversificant aliquis constituunt ideo huiusmodi relationes constitutivum personarum que dicuntur proprietates dici possunt per similitudinem quam habent constitutionis personarum cum constitutione specierum ut dicit possumus quod largo modo sumendo proprietates et in divinis proprietates habent .v. numerantur ut .vii. Proprietates enim sunt in divinis que tres reperiri non possunt.

Ad quartum quod ultimus queritur que sunt relationes reales in divinis. dicendum quod quattuor. hoc autem aliquantum declarare quod sicut relationes sequuntur ad actus secundum modum intelligendi ut duplicem et subduplicem ad quantitates tamen consequuntur principium et quod est ex parte ad actiones et passionem et sic de aliis. Secundo quia si ponimus relationes non possumus in ponere relationes que sequuntur ad quantitatem eo quod est sine quantitate magnitudine ut que sequuntur ad qualitatem quia est sine qualitate bonus. sed relationes in ponere secundum modum intelligendi sequuntur ad actiones non ad actiones que sunt secundum sed ad actiones originis non inficientes in exteriorem materiam hec autem sunt .iiii. et ideo sunt .iiii. reales relationes. In hac autem questione est advertendum et advertendum bene quia sunt in solum relationes reales. quod ut modum intelligendi sequuntur ad originem ut dictum est. sed modus veniendi hoc non attribuitur personis sed oppositioni quia per actionem solum essentia personarum eius actione in divinis [illegible] nit in substantia et non sicut est in magnitudo et non est ibi quantitas quia magnitudo illa est divina substantia ita est in intellectu et non est in actio secundum quod actio dicitur in mutuo per diversinam intelligentiam divinam est ipsa divina substantia. ergo sic non sunt relationes reales sequentes ad quantitatem quia talia in non manent secundum suum genus ita non sunt in relationes sequentes ad actionem vel ad passionem quia ista talia in existunt secundum suum genus. Propter hoc notandum quod sicut tactum fuit hic est in his que distinguntur penes absolutum ita suo modo est in his que distinguuntur per relationem non enim que distinguuntur per absoluta per se et differentie distinguuntur per numerum accidentia autem magis sunt signa quam distinctionis que distinguant ut in habitibus locis et in his cum differunt quia anime differunt ut dicit commentator super primo de anima quia si calumpnia sit in distinctione individuorum in eadem specie eo quod ad distinctionem talium non sufficiunt accidentia ut boecius ait. in distinctione autem specierum absque calumpnia verum est quia in talibus non est distinctio differentie sed per numerum et quia plurificatio relationum in divinis assimilatur plurificationi specierum distinctio personarum que est per relationem habet quandam similitudinem cum distinctione talium que est per absoluta ut sicut talia per se ipso non distinguuntur sic ita in hiis relationes que sequuntur ad originem per qualitatem [illegible] non erunt reales vel realem distinctionem facientes. alie autem relationes siquidem sunt ut [illegible] erunt reales vel magis erunt signum distinctionis quam distinguentes. Iuxta hoc autem originem est accipere duas relationes unam per quam producens ad productum refertur et aliam per quam productum ad producentem. utroque autem quia pater generat filium est invicem relationem per se paternitas refertur ad ipsum ut paternitas et e converso in filio per quam refertur ad patrem ut filiatio et e converso quia pater et filius producunt spiritum sanctum est una relatio in utroque per quam referuntur ad ipsum que dicitur communis spiratio et que dicitur in spiritu sancto per quam refertur ad patrem et filium que dicitur processio. tantum sunt in .iiii. relationes. Ratio autem quia cum sint in due origines una per modum nature alia per modum voluntatis et quod secundum originem sumuntur due relationes erunt certe quattuor relationes quod declarare volebamus. Ad primum dicendum quod ymago non dicit relationem realem in filio quam relationem ut concordemus cum illo augustini quod ait quod filius est eo ymago quo filius. Ad secundum dicendum quod ratio ille quod dicit habitus ad creaturas non ponit relationem realem in deo vel forte sic in cognoscente ex quo ponere non

[illegible]

nocio

Filiacom

sed quod in verbo sit relatio realis. Sed quia secundum quod significat hec relatio nos autem loquimur de relationibus que reales sunt in deo respectu persone solo ad creaturam quia spiritus sanctus ex eo quod datur nobis non realiter refertur ad nos. Ad primum idem dicendum quod sicut dictum est ex quo secundum originem sumuntur due relationes et non cum sint nisi due origines dicuntur argumentum quod sunt nisi quatuor ~~originales~~ relationes non due. Ad primum autem quod ulterius queritur quot sunt notiones dicendum quod v. nullus autem istarum sicut notiones assignari consuevit quia notio tria importat. Primo dicit aliquid pertinens ad originem. nam cum persone per originem distinguuntur vel per relationes que ad originem sequuntur non innotescat nobis persona nisi per id quod aliquo modo ad originem pertinet. Secundo quod specialiter accipiatur. Speciale quod sumitur ex speciali modo emanandi. Tertio dicit quod addignitatem pertinet. Ergo quod persona est hypostasis proprietate ad dignitatem pertinente distincta. Ea quidem que pertinent ad originem vel dicuntur quod affirmative vel quod negative. Unde secundum augustinum v. de trinitate capitulo vii. negatio et secundum quod genitum cum affirmatione vel in eo quod originem negat quia negat et aliquid in adoriginem pertinet. Ea autem que originem affirmative dicuntur sic distingui possunt quia vel tales relationes sumuntur ex eo quod persona producit vel ex eo producatur. Ex eo quod producit dupliciter vel generaliter vel specialiter. Ex eo quod producit generaliter non potest idem sumi notio quia nec deinde est notio dicitur quod speciale. Si ex eo quod producatur specialiter cum sint duo tales modi producendi scilicet per modum nature et per modum voluntatis erunt due notiones ut ex eo quod producit per modum nature sumatur erit paternitas. Ex eo autem quod producit per modum voluntatis sumitur ex eo quod spirat erit communis notio. Similiter due notiones sumuntur ex eo quod persona producitur. Quia ex eo quod generatur vel per modum nature producatur sumitur filiatio. Ex eo autem quod spiratur vel per modum voluntatis accipitur esse accipere processio. Quare sunt iiii. notiones secundum quod origo accipitur affirmative. Una est autem notio secundum quod origo negatur nam negatio originis duplicitur potest intelligi vel active vel passive. Si negatur active sic non sumitur inde notio quia non producere non importat dignitatem et notio dignitatem importat. Si sit negatio passive hoc potest esse dupliciter quia vel negatur generaliter vel negatur specialiter ut non producitur per hunc modum vel per illum. Sic non potest sumi inde notio quia negare speciale est ponere generale unde non sonat est quod consistit in tota negatione notio autem non dicitur quod commune sed quod speciale. Sed si negatur generaliter ut nullo modo producitur sic potest sumi inde notio quia negatio generalis est positio generalis et hec notio est innascibilitas. Sed dicitur contra augustinum v. de trinitate notiones quinque sunt et sunt in patre due et in filio una in spiritu sancto una. Ex eo quod producitur filium

per modum nature est in eo paternitas. Ex eo autem quod producit spiritum sanctum per modum voluntatis est in ipso communis notio. Ex eo autem quod nullo modo producitur est in eo filiatio. Ex eo quod spiritus sanctus spiratur est in eo illa eadem notio que est in patre quia pater et filius sunt unum principium spiritus sancti. Et hoc sic tres notiones in patre et due in filio. In patre et filio non sunt nisi iiii. notiones quia una illarum est communis utrique. In spiritu sancto est una notio quia cum ullam personam producat solum est in eo notio secundum quod a patre et filio spiratur et hec notio processio. Ex hiis autem quod omnis proprietas est relatio sed non convertitur quia omnis notio est relatio non tamen est proprietas quia nulla persona constituit et tamen omnis relatio est notio si non convertitur quia innascibilitas est notio non tamen est differentia relationis cum relationem importet. Negetur si ergo sicut significatur ideo esse quinque proprietates. Quatuor relationes et v. notiones. Sicut si non essent ad huc tres persone humane unus leo et unus lapis significaretur quod essent tres homines. iiii. animalia et v. corpora. Eo quod omnis homo animal et non convertitur et omne animal corpus et non convertitur. Sic omnis proprietas relatio et non convertitur et omnis relatio notio et non convertitur. Ad primum autem quod in missio ponit in patre notionem non importat notionem quam non sit aliud dicendum v. nam processio est aliud non ponit in mittente eternam. Ad secundum quod dicitur quod innascibilitas notio dicitur quod speciale non quod est communis. Affirmativa sunt communia in illa rursum per affirmationem non cognoscit persona in speciali nisi in quantum persona supponit notiones proprietates et ideo etiam non sunt notiones due. Ad primum contra dicendum quod hec affirmationem per se loquendo magis notificant quam negationem non omnium tamen notitia per negationem aliqua notio est immo notio per negationem dicitur est magis personarum intelligendi modo quam aliud.

Super lictera sic illo. Ideo autem non quid est factus deus quia non in eo mutabile est aut amissibile. Contra quia in nobis sufficiens causa nam multa accidentia sunt que sunt inseparabilia et inamissibilia. Dicendum quod sicut actus est divisa res a subiecto et est possibilis eo ratio potest intelligi sine ipso et ideo actus est quod amissibile secundum modum intelligendi. Sed relatio non est alia res quam persona et ideo nec potest intelligi non intellecta relatione sine persona et non talia in deo non habent rationem accidentis. Item sic illo. Homines sunt filii dei secundum gratiam. non quod hic dicit potest intelligi vel quantum ad creationem quia sumus filii dei in quantum eius imaginem gerimus vel ad redemptionem quia sumus eius filii in quantum eius gratiam per adoptionem suscipimus et creationem et redemptionem a quadam scriptura de precessione sic illo. Non quicquid ille non filius quod dicitur quod relative dicitur est excepto relatione ut dicitur .vii. de trinitate capitulo primo. Sed filium est quod filius non sit quicquid non filius. Dicendum quod idem quod est filius excepta relatione est eius. Sed ex eo quod solum in eo ponitur filiatio non excludit certe quia relatio dicit comparationem ad eum et idem quod ipsum. Et non differunt non idem. Vel dicendum quod filius non est quicquid non filius et minus quam fiunt non filius. Et hoc concordat cum verbis sequentibus

cū dr̄ atau; uēȝ sp̄ ē filius. ¶ Et sic illo. li. n. ē
ner⁹ ꝛ ꝓprius filius. no(ta) q(uod) circa filiatōȝ p(at)ris tres
fuerūt errores. Vn⁹ fuit nestorii ꝛ filii
fotonii q(ui) posuerūt x̄pm ēē dei filiū adoptiōe
nō solū origine. qr̄ in x̄po duas ꝑsonas siue duo
supposita posuerūt. Alius fuit sabellii. q(ui) eo q(uod)
confudit ꝑs(onas) nō posuit filiū ēē filiū nec p(at)rem
nec p(at)rem. ſꝫ solū posuit eū filiū incarna
tiōe nō nātate. Terti⁹ fuit arrii q(ui) separauit
ſbas. vn̄ dixit dei filiū ēē creaturam. vn̄ posuit
eū creatōe nō nātiuitate. hos tres errores alli
dens magister c(ontra) fotinū ꝛ nestoriū ait. q(uod)
dei fili⁹ ē filius origine nō adoptiōe. addit
c(ontra) sabellianū q(uod) ē filius natiuitate nō incar
natiōe. Subiungit c(ontra) arriū q(uod) ē filius na
tiuitate nō creatiōe.

Hic autē p(ost)q(uam) magister declarauit de ꝓprietatib(us)
p(er) libr(um) ſꝫ spāli(ter) declarat de eis in cōparatiōe
ad ypostases. ꝛ d(ividitur). fac. q(uia) hic facit q(uan)dam c(on)ne
xionem dat q(ua)ndam uel regulā ad q(uo)d sequitur ea q(ue) dis
dicūtur ſ(ed) nō ordine ab illis q(ue) dicūtur ſ(ed) ſbam. sed ibi.
Et ē aduertendum. Cū p(ri)m(um) duo fac. q(uia) p(ri)mo mo
uet q(uaesti)onem de ꝓprietate in cōparatiōe ad ypostasim
coniungit ad aliam p(ar)tem. ſꝫ soluit ibi. Ad hoc.
Cū p(ri)mo duo fac. q(uia) p(ri)mo q(uae)rit utrum eadē ꝓprietas
denotetur p(er) h(oc) q(uod) dic(it) hylarius q(uod) ꝓprium ē p(at)ri
q(uod) semp(er) sit p(at)er ꝛ c(etera). ait aug(ustinus). ꝓprium ēē p(at)ris
q(uod) genuit filium ꝛ c(etera). sic accipere ꝓprietates
sit necessarium cū p(at)ernitate filiatione ꝛ processi
one. ſꝫ obicit ad aliam p(ar)tem q(uod) si id est q(uod)
ēē p(at)rem ꝛ genuisse. c(um) ab eterno sit p(at)er eternus
genuit. s(ed) a(lia) l(ittera). Videtur q(uod) nō. Deinde cū dic(it).
Ad hoc. soluit ꝛ d(ividitur). fac. q(uia) p(ri)mo soluit. Ad q(uo)nia(m).
ſꝫ dat intellectū q(uo)r(un)dam ꝓpositionū ex q(uo) intellectu
soluitur ad id q(uo)d i(n)q(ui)ritur. s(ecundum) a(lia) l(ittera). Cū enim. Cū p(ri)mo
tria facit. q(uia) p(ri)mo solutionem dat in generali. dicens
ꝓp(ri)a dicū eas(dem) ꝓprietates in p(at)re. ſꝫ sub diuersis
uerbis. ſꝫ magister in speciali hec uerba exponit
q(uia) cū dr̄ ꝓprium ē p(at)ri q(uod) sp(er) sit p(at)er intelligitur
q(uo)d q(ua)dam ꝓprietas ē p(at)ris ut p(at)ernitas q(ua) p(at)er e(st).
Item cū dic(it) ꝓprium ē p(at)ri semp(er) gignere. sic
dico gignere eandem ꝓprietatem notat cū
p(at)ernitate. id(est) eadem ꝓprietas p(er) o(mn)ia dicitur in
p(at)re. q(uia) p(at)ernitas dum q(uod) ſꝫ ꝓprietas ſbali
diuersitate u(er)bor(um) nō eod(em) m(od)o in p(at)re ...
signi(ficatur) ... hec diuersitas. dicens q(uod) aliū mo
dum significandi h(abe)t p(at)er aliū p(at)ernitas siue
gignere. q(uia) p(at)er nō solū d(icit) relationem ſꝫ ypos
tasim. g(ignere) ꝛ p(at)ernitas ꝓp(ri)as relationes
significat nō ypostases. s(ecundum) a(lia) l(ittera). Cū enim. ita q(uod)
nō (con)tinuit. ¶ Deinde cū dic(it). cū d(ic)imus. dat in
tellectū q(uo)r(un)dam ꝓpositionū ꝛ d(ividitur) (in) duo fac. q(uia) p(ri)mo fac.
q(uo)d dicū ē. ſꝫ assignat ꝓp(ter) q(uo)d dicant ꝓprietates p(at)ri

nota in. li. n. ē. c(ir)ca p(ri)m(um) declarat. q(uia) p(ri)mo exponit hanc
dicens ut dicitur eternaliter ē p(at)er q(uia) in p(at)re supponit ꝓ ypost(asi)
unde ē sensus dicitur eternaliter ē p(at)er. i. e(st) ypostasis que ē p(at)er in
q(ua) in p(at)re tenetur sbiectiue nō adiectiue. ꝛ c(etera). ſꝫ sol
uitur. soluit id s(ecundu)m q(uo)d tertio iōm. q(uia) cū dr̄ q(uo)d
eadem ꝓprietas in p(at)re p(er) h(oc) q(uod) p(at)er ē p(at)er ꝛ p(at)er gig
nit. in p(at)re in p(re)dicato ponitur adiectiue. cū igitur ait
dicitur eternaliter ē p(at)er g(ignere) gignit p(at)er nō p(re)dicatur
de dicitur eternaliter adiectiue ſꝫ q(uo)d m(od)o stat ꝓprietas
ꝓprietate. ſꝫ sbstantiue p(at)er stat ꝓ ypostasi. ſꝫ
exponit hanc dicens genuit dicens q(uo)d h(ic) dicitur stat
ꝓ ypostasi nō ꝓ eternitate in q(ua) cōcludit ꝓprietates
tales esse distinguentes ypostases nō ſbam q(uo)d ꝓbat
diuin(itatis) ꝓ unitas auctoritas. s(ecundum) a(lia) l(ittera). xxv d(istinctio). t(er)tio i.
ille. n. ¶ Deinde cū dic(it). hic uero. notat p(ro) diuersas
auctoritates ꝓprietates ꝓ alia noīa ꝛ c(etera) fac. q(uia) p(ri)mo
d(icit) ēē q(ua)dam p(at)ris noīa q(ue) dicūt illas easdem
ꝓprietates ꝓ alia noīa ꝛ c(etera) fac. q(uia) p(ri)mo dicit
ēē q(ua)dam noīa p(at)ris ſbalis uerbis. ut genitor
dic(it) illā eandem ꝓprietatem q(ua) d(icitu)r p(at)er ꝛ uerbū ꝛ y
mago q(uod) d(icitu)r filius. ſꝫ spāli(ter) declarat de uerbo
ostendens noīe uerbi tale notionem in p(at)re ꝛ c(etera)
in summa recolligit q(uae) dicta sunt. s(ecundum) a(lia) l(ittera). hic. n.
t(er)tio i. apte ostensum. ¶ Tunc se(quitur) illa pars. Et ē
aduertendum. in q(ua) dat regulā p(ro)ut dicit ꝛ duo
fac. q(uia) p(ri)mo dat talē regulā q(uo)d ea q(ue) dicūtur ad se
dicūtur de oībus sil(iter) nō p(lu)r(ali)ter ea q(ue) dicūtur relatiue
nō. ſꝫ mouet q(uaesti)onem q(ua)ndam q(uaesti)onem. i. hic q(ue)r(itur). ꝛ d(ividitur). fac.
q(uia) p(ri)mo q(uae)rit cū dr̄ d(eu)s de deo ut(rum) deus sit ſ(ecundum) ſbam
uel ſ(ecundum) relationem. ꝛ uidetur q(uod) nō ſ(ecundum) ſbam q(uia) nō d(icitu)r oībus
cū p(at)ri ꝛ filio. nō sic d(icitu)r de deo. ſꝫ soluit. s(ecundum) l. ad q(uae).
cū q(uia) tria fac. q(uia) p(ri)mo dic(it) q(uod) cū dr̄ deus de deo in deo
ſꝫ significat ſbam supponit tamen ꝓ relatione. ſꝫ d(icit)
talē m(od)o loquendi nō a(uc)t(ori)tatiue nec ēē in libris n. n.
diuinis p(at)rem de p(at)re de filio. ſꝫ d(e)um de deo. t(er)tio ad
dit q(uod) sicut dicitur aliū stat ꝓ illa ꝓ(ut) n(on) ē d(icitu)r d(eu)s ge
nuit. ita aliud stat ꝓ tota t(ri)nitate ut cū dr̄
e(st) bonus. s(ecundum) a(lia) l(ittera). xx. t(er)tio i. ꝛ sic. in q(ua) tractat singu-

Quia magister in ꝓ(s)enti d(istinctione) declarato lec(tio) xx
quib(us) declarat ꝛ spāli(ter) de uerbo q(ui)dam t(ra)dit
id de his duob(us) q(uae)rendum. ¶ Circa p(ri)mū q(uae)rim(us)
duo. ¶ P(ri)mo utrum. ut(rum) reales relationes in diuinis
ponere sit. uel ūr. res. ¶ Sc(d)o de ordine relationum ad ori
do p(ri)mū sic ꝓced(itur). uidetur q(uod) uidetur r(elatio)nes originis
relationes sit. uel ūr. res. q(uia) ut habitū ē. q(uod)
illarum relationum h(abe)t ēē reale in diuinis. ſꝫ q(uod) h(abe)t
ēē reale ē q(ua)dam res. sig(nificat). uidetur sunt in relationes
huiusmodi ēē reale ~~ē q(ua)dam res~~ ergo. uel ūr. res.
¶ Sed nos intelligimus in deo p(at)ernitatem filiatōȝ
processionem ꝛ notionem c(om)munem. ait g(ignere) o(mn)ibus istis sunt
q(uo)d ad in re aut nō. si oībus (cor)respondet aliquid in re g(ignere)
sunt. ūr. res. si alio ꝓcedit nō (cor)respondet ad
in re. et nō ē i(n)d(e) ne t(ri)nitate q(uia) q(uo)d ...

p'dcar relonu amota q'" adee reale relone
tur dicto aliq' p' abaliis. Pt si aliq' aie
p' q'. iuyt relones no dicit" iuyt res. si
e q' pnitas acoi spiratoe yut e i pre n
distigt' reali. ut n e a' res ut filiato
ab eod' cou noce yut tal noco e i filio
reali e districta. Co. d' q' existit i aliquo
x no distiguit reali i illo unu pdicat
deo ut sa pia dia e ipsa dia bonitas. si uos
n conditum q' coit noco q e i pre sit ip
pnitas. g' reali differut iste due relo
nes yut sut i pre x n b tom. uel d'dut
sapia bonitas ut sut i deo. Pt si pnitas
x coit noco sut una res aut sut una res
relata. aut una res absoluta si absoluta.
sic isto mo q sut idit sut ee ples g'
tali unitate no obstate pnitas x coit noco
sut ples res. si no dicat q sut una res
relata. g' real relo e id' q res relata. g'
si sut una res relata sut una relo real.
q' e no conceds. In oppm e q' coit noco x
pnitas sut una res q' pz filiato x spira
tio. sut due res. q' filius x sps. s. g'. iuyt
p'dce relones sut tres res x no. iuyt.
Pt pone trinitate i dis e bene q. s; i
dis e ua trinitas. q' sut i' tres res. g' ee
i' ua qternitas si ecut i'. iuyt res h e i q
trinitate n poin'. iuyt p'dce relones. iuyt
res ee no potut. Rlo ad' q. iuyt p'da sut
qtuor relones x tres res. h quo h sit illi
unde n e facile. q'da q' li s' declarat q' q'
q' diff' dia diff. x q' dut dia iuyt x non
dnt dia alti'. sut unu tale e dia no
differut. x ng sut unu pl'e e' dia dnt. sic
sic in deu' q' eq'later' x q' drat' sut eadem
figura n sut tang'lis. q' dnt dia tri
guli no dnt dia figne. na cu dide figa
psuat ~~[struck]~~ dia gdat' x eq' laterus i ea
dem cadut. s; cu dide tang'lis psuat dias
cadut i ptes diu sas. id e x demo dena'
q' id e mis decem x y hom. h n e id
denari'. q' y homes x decem n differt dia nu.
s; dnt dia denary x istu mod' dit p ps
i fine. iuyt phie. xi. v. me. ca. de mo.
x istu mas secutus q'da dut q no possut
di ples res n q dnt dia res. dia q' res sunt
p oppom relonis. x id n pt dici q sit ples
res n p q o. exigit tal oppom. unu pnitas
x filiato sut due res h pnitas x coit spira
tio no sut due res q n opponut relatiue
sut tn due relones. q' distiguut dnis relo
nis cu n relo dicat p hui die relonis
erut p q e addiusa. x q' pt p pnitas relt

ad filiu p o noto ad spu. s. pnitas
x coit noco sut due relones h sit una res
id a' h a'd conueut unitas q' pnitas x coit noco
sut due relones eo q' p'oas pz rest ad pla.
sut tn una res q' sut ipe pz. mo' ~~~~ ride
dandi hac unitate d' desic. p' q' p q'duis
p eq'later' x gdat' sut ead figa x n id tigs.
unitas illa ut p'deputas e p roz n p re. na
reale h' sp plificato i fiora plificat sit'
ut p'dz h ut aug'. vii. decim. ca. vi. na bina
p'tracta. ho x leo sut duo aia x unu corp'
eo q' differat da dia alis n cor' x tu uili dnt
q' ceiut unu cor' p re. h p conceptom i itellais
g' pnitas x coit noco erut due res p rei
n unitate. sic ho x leo. duo cor. s; erut res
una p itellaie acceptoz q' filiu e q' p rei
n unitate. sut una res. vn p p'dcm mod'
nenadi poss' ee ples s; res p rei unitate q
n dia res. sic sut p'pa cor q n dnt dia
cor' is. p' desic dca declarato na n e uis. bin.
q' sp plificat resp'. p plificet relo. na
sicut pz hnt ples filios n tn exliq referet
ad p'pa hnt ples pnitates. q' n itelligit
duo aliq' ci' d' spei ee i eod' suppo ut duas
albedies i uno albo. ul' duas pnitates i uno
pre. id e alia relones diusificet p'ud' tactu
alia n videtes relonu diusionu i sufficient dut si
hac diusiones n assignt i cedetes g'a a ma dicat.
q' h distictio relonu dia sit ex ordie oppoe
q' hut ad inuice ut p'dca pd i iuebat h ea
i o pete n nenatoe ou d' et p tu q. sistat
ad p'sets q'situ magis iuestigads e q'ilogia
q sut relones ples ip diuisoin tigz ad q'
sut poss' ee res n una ip unitate suppo'
iq' existut. id no' q' ad h q' relo sit realis
q'' ad p'sets duo req'rut. p' q' ponat a'd re
iq' existit p q' dicat reale dia relatoz.
ip p'' n e reali relato sci' ad sciam. eo q' depe
dentia illa i q n fudari n e real' i sci'. h sciam
x id hui' relo ut p re poit i sci' h so'" p i e tu
ip p n requit' reali id ad seips'. na x si possu'
saluare a'd reale ee i aliq' re e' dicatur
id g' ut unus re i sba. eo q' tal' unitas fac' ide
tu q' n e real' distictio ei' ad se ipsu tal' relo
di p roz. o se. n. h. duo relo. p q. diusi opp'
lit. opat' n. ad sbm i q' existit x ad e uia
respicie ut pnitas opat ad p'rez tu q. ad sbm
x ad filiu tu q' ad em. x si d; ee tal' relo reali eo
q' opat ad p'rez poit a'd reali i ipo. ex eo a' q.
respice filiu fac' reale distictioi abeo. x h p'dca
duo req'rat' ad relone reale. x q' q'z dece desicat
n sit relat' relo. ad q' h tu eoz n eod' in opat
na ad poni reale i sbo diuite opat' real relo

ex eo quod est res quaedam distinctionem quae relatorum diversae res praedicat ex eo quod est relatio. Unde cum res sit [illegible] quaelibet dicatur albedo quod est esse intrinsecum et fundamentum realis relationis per comparationem ad suum diversum habet quod sit res. Ex comparatione ad terminum habet quod sit relatio cum relativo. Sic quod esse est ad se habere. Non obstat quod ratio rei ex qua dicitur sumitur ipsa quod forte videretur esse quod sic relatio per suam conditionem [illegible] ad terminum realiter dicatur secundum rem de deo. Unde universaliter [illegible] non est simile de relatione et accidentibus aliis quae relatio secundum suam rationem quidditatis non est aliquid ut cetera entia. Relatio licet non distinguatur quod aliquid est albedo secundum rem aliud secundum rationem quia ipsa albedo secundum est aliquid. Relatio tamen non semper est res. Similiter ratio solum ut cum ratione quidditatis eius non convenit reale esse vel realiter fundamentum. Non secundo obstat quod licet est res secundum quidditatem suam relatio tamen dicitur res per comparationem ad id quod in quo est et ipsa esse reale quod habet in illo non quod non sit res [illegible] secundum suam quidditatem formaliter. Sed quia sua quidditas licet ei conveniat non valet nisi per suppositum reale esse quod habet in eo in quo existit. Accidit semper ei conveniens quod sit relatio per comparationem ad suum oppositum vel ad terminum. Ipsa quae apparet ad esse ex distinctione terminorum relationes reales distinguuntur secundum quod relationes sunt. Sed ex dicta re in qua existunt distinguuntur ex eo quod res quaedam existit in qua non sunt plures relationes sunt plures res nisi sit in pluribus rebus vel in pluribus suppositis vel in pluribus fundamentis. Ergo si aliqua duo habent unitatem ex parte rei in qua existunt et distinctionem ex parte terminorum, illa duo continent duae relationes reales et una res. Et quia paternitas et communis spiratio habent unitatem realem ex parte rei in qua existunt ut ex parte patris et distinctionem ex parte terminorum ut ex parte filii et spiritus sancti, cum pater per paternitatem refertur ad filium, per communem spirationem ad spiritum sanctum, praedicta duo erunt duae relationes reales. Unde quaelibet illarum potest aliquid realiter in eo in quo est ut in patre et distinctionem relatorum ut distinctionem patris ad filium dicit [illegible] paternitas, patris ad spiritum sanctum communis spiratio. Quaelibet illarum est realis relatio et sunt duae relationes [illegible] terminorum et una res propter unitatem eius in quo existit. Et sic praedicta duo videlicet paternitas et communis spiratio sunt una res propter unitatem eius in quo existit quae sunt ipse pater quae est una res simplicissima et duae relationes eo quod pater refertur per ea ad duo scilicet ad filium et spiritum sanctum. Si quod duo sunt. Ita si esset possibile quod aliquid esset in duabus rebus secundum quod duae sunt et per id referuntur illa duo ad unum sequeretur quod esset duae res et una relatio. Propter quod etiam relationes plurificari secundum numerum non possent ut in proposito se habet. Unde si communis spiratio esset in patre et in filio quae sunt plures res non tamen secundum quod sunt unum sed quia sunt duo realiter per illam referentur ad unum quod dicitur ad spiritum sanctum, communis spiratio esset duae res et una relatio sicut ista spiratio et paternitas sunt una res et duae relationes. Sed quia pater et filius habent unam communem spirationem non eo quod plures sed in eo quod unum [illegible] communis spiratio et una res et una relatio existit. Apparet ergo quod communis spiratio paternitas et filiatio esse tres relationes sed non tres res.

Et si dicatur quod plurificatio in terminis plurificat [illegible] ergo quod sunt in relationes reales tot sunt res. Dicendum quod possibile quod sunt in divinis non ipse habent rationem [illegible] nisi in ipse fundamento et terminus respectivus. Unde possunt esse plures relationes reales in una re. Sed aliquando illarum res quaedam sit quod sic stat pluralitas terminorum [illegible] suppositi vel fundamenti in quo relationes consistunt. Sic plures per se dicuntur sunt unius rei. Non obstante quod illarum aliqua dicitur esse quod sic stat pluralitas relationum vel rerum relatarum est [illegible] cum indubitanter praedicata ratio illos qui ex dictis [illegible] filiorum in filiorum pluralitatem rerum et rerum et relationum diversarum volebant asserere. Concludentes ergo [illegible] dicamus quod communis spiratio ut est in patre est non distincta realiter a paternitate, ut est in filio est aliqua res a filiatione. [illegible] realiter cum paternitas sicut pater filius et tamen non sunt tres res eo quod communis ut est in patre non est realiter distincta ab ipso ut est in filio non est alia res ab eo. Et quia praedicta tamen sunt tres relationes et duae res cum processio sit quaedam relatio realis realiter distincta a qualibet praedictarum [illegible] erunt [illegible] relationes et tres res quod declarare volebamus. Ad [illegible] tamen quod relationes dicuntur distinguere secundum numerum et per speciem. Relationes secundum numerum non dicuntur [illegible] diversitatem [illegible] relationum est esse quod habent in supposito [illegible] distinctio in relationibus est ex distinctione [illegible] rebus competit diversa esse. Non pater habet plures filios per unicam paternitatem refertur ad omnes illos. Quia pluralitas relationum [illegible] non est ex distinctione terminorum. Sed plurificatio relationum secundum diversitatem specierum cum [illegible] plurificatio sic secundum rationem quidditatis [illegible] relationum sit ad aliquid se habere ex distinctione terminorum plurificabuntur tales relationes. Et quia in divinis non plurificantur relationes differentes similes sed dissimiles quae habent similitudinem cum relationibus diversarum specierum. Arguitur paternitatis et communis notionis esse diversas relationes [illegible] distinctionem filii a spiritu sancto. Valet in proposito [illegible] in divinis ubi plurificantur solum relationes dissimiles. Licet non valeant simpliciter [illegible] supplet [illegible] defectus pluralitatis assignatis [illegible] aliunde ex distinctione terminorum secundum distinctionem relationum [illegible] ex quo ulterius apparet quod in proposito praedicta [illegible] argumentatio [illegible]. ¶ Ad primum dicendum quod rationes [illegible] sunt realiter in deo ut patet [illegible] res [illegible] et sapientia et bonitas sunt realiter et secundum rem [illegible] in deo [illegible] sunt duae res sed una. ¶ Ad secundum dicendum quod omnibus convenit [illegible] diversa res [illegible] omnibus attribuitur [illegible] convenit [illegible] tamen [illegible] sunt res in deo secundum quod licet de eo loquimur [illegible] existit. ¶ Ad tertium dicendum quod non est simile de sapientia et bonitate et de paternitate et communi notione quia bonitas et sapientia in deo non manent quantum ad aliquid [illegible] quamvis earum [illegible]. Sed paternitas et communis notio manent quantum ad aliquid ut quantum ad suum genus sive quantum ad relationem. Sed quod [illegible] aliqua duo [illegible] non praedicantur de alio ut [illegible] communi [illegible] ut homini [illegible] Sortes

aliquo plo. sor. non est per se quod relationum dicitur quod est
paternitas quia communis ratio. paternitas non est communis ra-
tio. Sic ... contrarie ... si accipiendum ... non est
ut ... non ... in potentia quod utrumque ... contra
... non ... non ... unum ...
... non est quod attinet. hic capitula ... sit ...
... non est. Ad quartum dicendum quod
possit dici una res relata quia cum sit ipso pater ...
... realis. hic realis vero sit ...
res relata. contingit ... est in ... realibus ut
accipere distinctio ut relationes sint. alii ut
res quidam existit ideo possit dici una res hic sunt
plures relationes reales ut patet per ...
Secundo queritur utrum pater sit pater quia generat vel generet quia
pater. et videtur quod pater sit pater quia generat quia secundum philosophum
in v. metaphysice relationes ad actiones consequuntur et ad qua-
litatem et ad hoc. ideo quod nos non ponimus relationem nisi
quando ad actiones consequitur et quia generare et procedere
in actionibus sequitur. relationes ad hec consequentes con-
sistit tamen pater quia generat est pater. Contra tamen in filio
in his sic in idem quod pater carnalis generando filium
consequitur ... ei. scilicet esse patrem. ergo a simili in divinis
pater celestis quia generat habet quod sit pater. Contra hic ideo
... magis ... quod pater quia generat ideo est
pater. ergo etc. Item filius quia est ... est filius. ergo et
quia generat est pater. Item quia in omnibus agere ...
... esse. et per ... quod est ... agat. hic pater sit
... paternitatem ... habet paternitatem quia generat
... quod agit. quod non est intelligibile. quia nulla res
habet esse per agere si potius ... agit quia habet esse. Contra
... dicendum quod ... divise sunt. quidam ... concedentes
quod ... relationes consequuntur ad actiones ut pater
... quod generat est pater. concessit ... ista
pater quia generat est pater sed ut hic non est simpliciter non est
concedenda. quia si pater quia generat esset pater. vel tamen agere
in patre secundum modum intelligendi precederet esse vel esse non pater.
et ideo alii aliam partem sunt distincte concedunt. scilicet
pater quia pater generat ... generando ... in creaturis
et pater celestis quia ... pater esse ... non habet
esse per paternitatem et ideo per intelligi ... agat ... generat
non intelligitur paternitate. et ideo non simpliciter est concedenda quod pater ... generat
in patre celesti sed ... non est bonum dictum. quia ... divinis
agens ... ... agendi ... et quo
assimilatur actum agentis. et ideo philosophus in ... de ...
... quod ignis non calefacit quia ignis. sed quia
calidus. quia in calore calefactum assimilatur igni ca-
lefacienti. hoc ergo non sit intelligibile quod ignis calefa-
ciat ... aliquid agat non sic ... ...
non concepit quod ignis calefaciat quia ignis. sed quia
calidus. et si ... negat ... magis ... negaret
pater quia pater generat quia est magis ... ut patebit.
unde si pater ... pater generans ... pater generans pater;

et ideo cum ... in relatione assimilet ... precedere eandem
procedit. Sed hic ... videtur quod ut pater generat
filium. filiatio vero et paternitas sunt relationes oppo-
site ... potest esse ... agendi. ... non conceditur
quod ... pater quia pater generat ... magis ... pater
quia pater generat. ... ignis quia ignis calefacit. quia
ignis calefacit ... ... calefactio ...
... in igne ... assimilat. et ideo patet ... non concedi
... quia ignis calefacit ... ... non
dicatur ... ... calefaciendi ... principale
... pater quia pater generat nullo modo concedi potest
... pater generat et filius ... nullo ... ...
in paternitate redditur ... sed ... pater quia generat est
pater ... concedendum ... ad eundem ... modo ... generatio
... ut est ... generare ... ...
et paternitas ... ...
... esse non ... ut ... divinitas.
et ideo distinctio considerata est ... intellectum. ...
... non est ... pater paternitate secundum unum modum intelligendi
sit per ... generare et generare secundum alium modum
intelligendi precedat ipsam paternitatem. nam ... considera
... ... in ...
... ut ... procedit ... et ...
... quod unum est cum ... ... tempore
... suo modo. nam secundum diversos intelligendi modos ...
paternitatem et generare est ... ...
dicitur si consideratur ... uno ... est constitutiva
... generare et hic sit ... precedere ...
... ... generandi. quia pater non generat. quia
principium ... agendi ... ...
... hic paternitas precedat actionem ... ...
... in paternitate ut ... est generatum ... generatum non
... ideo ... agendi ... includit et
... ... et ideo hic possit concedi secundum
unum modum intelligendi quod pater ... est ... generet. vel
nullo modo concedi ... quia pater quia pater generat. secundum alium
modum intelligendi ... ... accipiendo paternitatem ...
... ... generare
... sit paternitas ... ... ad ... actionem ...
... ... relationem ...
pater. ... ... concedi quod pater quia generat est pa-
ter ... secundum ... modum accipiendi generare non
solum precedit paternitatem. ... est ideo ...
... ... distinguendo ... generare et
paternitatem et non sic simpliciter intelligi pater quia generat
est pater. tamen ... generare et filiationem non ... ...
quod simpliciter est concedendum quod filius filius est quia generatur. nam
filiatio nullo modo precedit secundum intellectum modum
generationem filii. Ad primum dicendum quod paternitas ... ad
generare non simpliciter. sed ... ...
Ad secundum dicendum quod non est simile de patre carnali ...
patre celesti ut patuit. Ad tertium dicendum quod pater
quia generat est pater potest concedi in uno ... ...
est ... ... magis ... concessit. Ad quartum

ad quod non est sermo de generatione in filio et filiatione et de gignere a re ipse et patre inuicem ut dictum est. ¶ Ad id in contrarium ad quod primum arguitur non est contra, immo procedit generaliter. Sed contra sententiam [illegible] istum modum [illegible] ipse quod [illegible]. Non tamen ipse [illegible] generatur ut supra fuit expositum.

Deinde quaeritur de uerbo. Et circa hoc quaeruntur quattuor. ¶ Primo utrum uerbum dicatur [illegible] in diuinis. ¶ Secundo utrum dicatur essentialiter et personaliter [illegible]. ¶ Tertio dato quod personaliter dicatur, utrum [illegible] uerbum. ¶ Quarto utrum uerbum sic dicatur respectiuum ad opus.

¶ Ad primum arguitur quod non, quia in diuinis non proprie sumatur uerbum. Quia uerbum dicitur a uerberando aerem [illegible] in creaturis. Ergo in diuinis uerbum proprie [illegible]. ¶ Item ea quae [illegible] significant in diuinis de ipso [illegible]. Sed uerbum significat [illegible] pro uerbo in uoce siue pro uerbo in mente. Si pro uerbo in uoce, planum est [illegible] est successio [illegible] motus aeris qui requiritur ad uocem sicut ad ceteros sonos. Rursum si accipiatur pro uerbo in mente, sic [illegible] secundum successionem [illegible]. Verbum [illegible] exceptionem quandam exactione intellectus formatum [illegible]. Sed [illegible] ergo etc. ¶ [illegible] uerbum aliquis [illegible] ut uult Anselmus Monologion xxxiii. Sed [illegible] non intelligit se [illegible] uerbum [illegible] erit. ¶ [illegible] quod dicitur de deo ad similitudinem creaturarum [illegible] non [illegible] metaphorice. Sed ut [illegible] Augustinus [illegible] locis uerbum in diuinis sumitur ad similitudinem uerbi in nobis. Ergo etc. ¶ Augustinus [illegible] xii [illegible] scientia ipse de deo dicitur sicut de scientia [illegible] uerbum eius et sic [illegible] sic de uerbo [illegible] uerbum. Si ergo [illegible] ipse est scientia et [illegible] ipse uerbum. ¶ [illegible] per formam [illegible] magis proprie conuenit [illegible] quod creaturis. Sed uerbum per formam [illegible] in rebus intellectualibus [illegible] ergo etc. ¶ Responsio. Dicendum quod ex hoc aliquid dicitur esse proprie tale ex eo quod [illegible] ei magis competit, ut ex hoc dicitur [illegible] consistit [illegible] ei ipse [illegible] ad [illegible] propter [illegible] ethymologiam [illegible] ex significato [illegible] et maxime bonum dicitur [illegible] ex eo [illegible] dicitur bonum. Nam bonum dicitur a boare quod est [illegible] bonum est [illegible] non excedit [illegible] eo quod bonum [illegible]. Sed bonum quod dicitur a boare quod est [illegible] uocare cum quadam uoce [illegible] bonum desiderant [illegible] se extendit [illegible] hac [illegible] ipse et maxime bonum dicitur cui maxime

competit sic uocare [illegible] quod maxime est [illegible]. Secundum hoc [illegible] magis dicitur bonum si ei magis competit quod significatur nomine boni. Id autem quod significatur nomine est diffinitio. Diffinitio autem boni est quod sit maxime appetibile, sicut diffinierunt philosophi: bonum est quod omnia appetunt. Et ideo quod maxime appetitum [illegible] maxime bonum dicitur [illegible] duo [illegible] maxime [illegible] boare a quo bonum dicitur non est [illegible] appetibilis [illegible] duabus [illegible] inuestigare possumus in diuinis maxime ipse esse uerbum [illegible] unde dicitur uerbum. Verbum enim dicitur uno modo a uerberando aerem [illegible] ethymologiam [illegible] uerbo in uoce. Alio modo dicitur uerbum quasi uerum boans [illegible] competere uerbo in mente [illegible] magis [illegible] uerbum quod habet in uoce planum, ut uult Augustinus xv de Trinitate capitulo xi [illegible] quod uerbo interius ipse competit [illegible] uox uerbum dicitur [illegible] dicamus [illegible] esse uerbum [illegible] maxime competit esse [illegible] ut uult Augustinus xv de Trinitate capitulo xv [illegible] uerbum [illegible] uocari [illegible] magis competit uerbo diuino quam alicui alii uerbo [illegible] competit [illegible] esse [illegible] sunt in seipsis in uerbo diuino [illegible] triplex esse colligitur [illegible] in seipsis [illegible] in scientia [illegible] in seipsis [illegible] probat Anselmus dicens Monologion xxxvi [illegible] aliter esse in seipsis quam in nostra scientia. In seipsis [illegible] sunt per ipsam suam essentiam, in nostra uero scientia non sunt [illegible] similitudines [illegible] in seipsis sint [illegible] in nostra scientia [illegible] sunt per suam essentiam [illegible] per similitudines. Omnis tamen creata substantia [illegible] est in uerbo, id est in intelligentia creatoris [illegible] in seipsa [illegible] existit [illegible] creata essentia [illegible]. Vnde idem Monologion xxxvi [illegible] uerbum diuinum [illegible] magis [illegible] ei magis competit [illegible] Augustinus xv de Trinitate capitulo xv [illegible] uerbum esse magis [illegible] potissime ei competit [illegible] inuestigando uerbum diuinum debet maxime dici uerbum [illegible] significationis. Dicitur enim uerbum quasi manifestatiuum [illegible] uerbum enim [illegible] dicitur uel manifestare aliud et manifestando [illegible] manifestare seipsum ut probat [illegible] Augustinus [illegible] de Trinitate capitulo [illegible] magis competit [illegible] manifestare magis competit [illegible] uerbo magis [illegible] manifestare [illegible] intelligi [illegible] extensiue et intensiue. Extensiue ut

dicat^r aliquid magis manifestum eo quod plena comprehe-
dit et repleat. intensive eo quod res quae manifestior dicitur magis
intense dicuntur. utroque modo divinum verbum maxime compe-
tit nomen verbi. primo quia cum non sit determinatum ad aliquod genus
omnia repleat et singula in eo relucent. unde Aug. vi. de trin.
ca. ult. dicitur ars omnipotentis dei plena omnium rationum
viventium. secundo cum ipsum sit perfectio et intensius lux
dicitur. xv. de trin. ca. xiiii. illius verbi manifestatio
quam ad id manifestat id cuius est verbum. ut verbum divinum
dicitur perfectissimum. ad argumenta dicendum quod ista declaratio est de modo
verbo magis competere nomen verbi. primo ex ratione verbi
nomen verbi. secundo ex manifestatione quam verbum significat ut
in quantum consistit in verbi. et hoc duo in verbo sunt
ut patet per doctrinam superius assignatam eo quod in manifestatione
quam includit. quia in manifestatione intentionis
claudendi non superius in. i. h. positum. oportet esse unum secundum manifestationem
festum esse. ergo quantum ad id quod verbum significat in persona
in divinis reperitur verbum. sed quantum ad nominis impositionem
eo quod nomina prius sunt imposita creaturis cum rationalia
prius in cognitionem veniat sufficeret prius verbum
ubi esse inveniuntur ad divina translatum. Ad primum dicendum
quod vox corporalis non dicitur verbum ut verbum interius
id non dicitur simul etiam per modum verbi attribuitur actus
quam apparet in vobis interius. sed ad aliud dicendum vel verbo
quam apparet in verbo interius. vel dicendum quod non semper antecedentia
est nominis impositio quia non omnis quod ledit pedem est
lapidem et quod non competit lapidi non esse simile. Ad secundum
dicendum quod non est de ratione verbi verbum verbum quod in temporalibus
successione. sed ratione quod verbum est verbum nostrum et verbum
concedimus verbum eo modo quo est in nobis non proprie esse.
Ad tertium dicendum quod non oportet quod deus pater ad hoc quod intelligat
verbum concipiat quod intelligat se perfecte sed filium
nam intelligeret non proprie nisi per verbum quod concipit sed
verbo et in ipso deus filius sui verbum filius caracter
et figura patris et eo intelligat omnia deus pater ut dicit
Aug. xv. de trin. cap. xiiii. omnia deus pater in suo
filio novit eo quod omnia cognoscit in filio. Ad
quartum dicendum quod verbum dicitur in divinis ad filium ubi invo-
bis eo quod in nobis dicatur verbum proprie in deo non tamen
large. sed quia in nobis verbum invenitur ut dicitur verbum
divinum verum magis proprie dictum est quod verbum nostrum dictum
sit ad similitudinem illius quam econverso.
Ad quartum utrum verbum dicatur in divinis essentialiter vel
personaliter solum. et videtur quod possit dici essentialiter quia
verbum significatur exactu intellectus. nisi intellectus essentialis
personaliter. ergo etc. praeterea sicut pater gignit verbum. sed sic non esset similiter
verbum essentiale. ergo dicitur solum esse personaliter non conveniat
omnibus. ergo etc. Praeterea verbum dicitur manifestatio quaedam.
sed manifestatio est quid essentiale et convenit omnibus personis. ergo etc.
Praeterea secundum Aug. ix. de trin. ca. x. verbum est cum amo-
re notitia. sed notitia dicitur essentialiter. ergo et verbum. Praeterea
secundum Aug. xv. de trin. ca. xiii. verbum ex scientia
gignitur. sed scientia dicitur essentialiter. ergo et verbum quod procedit
de scientia essentiali dicetur. Sed contra hic exactum intelligitur
producitur verbum. in processione activa notionali procedit amor. sed
amor in divinis dicitur essentialiter et personaliter. ergo etc. Sed contra
Aug. xv. de trin. ca. xiiii. qui ait quod in hac trinitate
non dicitur verbum nisi filius nec donum nisi spiritus sanctus. etc.
Respondeo. eadem duo essentialia declarat sicut donum significat
et donum omnibus non pluraliter. ut patet eodem sequenti. filius dicitur patris et filius
similiter unius dicitur. sed secundum Aug. vii. de trin. cap. ii. pater
filius non similiter aliquo verbum. sed solus filius verbum etc.
Respondeo dicendum quod quidam dixerunt quod verbum proprie notat quod quod species
intelligibiles. sed tamen proprie species intelligibilis quae proponitur intellectui
.i. formaliter intellectus. et sic verbum non competeret nisi
filio. tunc pater intelligeret filio quod est contra Aug. vii.
de trin. ca. primo. quia ait quod pater non est sapiens filio.
quia sapere idem est quod esse sicut patri competeret sapere
nisi intelligere filio sicut per filium videtur esse per filium quod
filium est. et ideo dixit ille quod non est dicendum verbum solum personaliter sed ideo
dicit quod verbum sumi accepto essentiali-
ter et sanctus pater filius quod sic declarat. quia verbum dicitur
tamen absolutum cum quod aliquid sic scientia. sed verbum
differt quia scientia non dicitur relative originis sic dicitur
verbum quia verbum respectum addit. cum autem quod dicit relativum
ad id ad quod procedit aliud distinguitur eo realiter ab
eo. ut operatio quae respectu eius ad principium actionis aliud distinctum
secundum realiter ab eo aliud secundum rationem. unde ista est distinctio
inter actionem communem et communicantem. sed modi intra actionem
dicit et dicitur et sic actio aliud distinguitur realiter ab
agente. aliud secundum rationem. ita verbum aliud distinguitur
realiter a dicente. aliud secundum rationem. cum verbum dicitur quod
realiter distinctum secundum suum principium. cum vero distinctum
secundum rationem essentiali. dicitur. sed prima positio sic prius deficit. primo quia
verbum non dicitur species intelligibilis nec actio sed. secundo
verbum non est aliquid quod formaliter intelligimus sicut ipse
intelligimus. et quod verbum non dicitur quod absolute est sed
tamen sed ut sunt in divinis relativa directe dicitur per
prius secundum ordinem. quia secundum Aug. ix. de trin. ca. xi. verbum
quod foris sonat signum est verbi quod intus lucet.
sed hoc est verbum in mente quod significat verbum in hoc vo-
ce. quia cum quod sunt in voce sunt signa
eorum quae sunt in anima. sed nos certior non significat species
intelligibiles. nec actum intelligendi sed conceptum eius ut cum dicimus
leo non intendimus significare leonis speciem in fantasia modo nec
actum intelligendi. sed ipsum intellectum per quam leonem intelligimus
et significamus id quod intellectus concipit de leone. re-
spondeo verbum non est id per quod formaliter intelligimus quod formaliter
dicebatur in praecedentibus. nam verbum tamen est ipsa distinctio
rei quam potissime immutat hoc in intellectu simplicium
fit. nam intelligit intellectus simplicia distinctionem
formarum sic intellectus compositam ordinem constituit
quod ipsum verbum distinctio sic patet per Aug. ix.
de trin. ca. x. qui ait quod distinctio respiciente et quae
respicientia hoc verbum eius. sed verius placet. nam
sicut habitum est. hoc verbum est eius quod verbum eius re-
praesentat. verbum quod eius ipsa distinctionem significat
maxime. ideo. magis mentem. ideo quod significat non est distinctio

verbum

[illegible]

[illegible]

ab

l. intellectus verbum gignitur

dictio a. et 1o in quo intellectus verum dicitur. Et eodem
gratia retinetur. dictio in speculatione vocatur
[illegible] suo idem exponens ait dictio
quae ideo speculatio vocatur. quia dictio rei quae
speculatione est in quo ipsius rei [illegible] sicut in spe
culo [illegible] imago [illegible] non [illegible] verbum
est sicut dictio rei ipse locutor est [illegible] intellectus sed
[illegible] non [illegible] verbum convenit soli filio quia pater intelligit
filio [illegible] filium. sed in filio [illegible]
[illegible] verbum [illegible] absolutum [illegible]
verbum [illegible] dicit [illegible] de verbo loquimur
[illegible] plenius in sequenti [illegible] patebit [illegible]
verbum solum [illegible] sumitur [illegible]
in [illegible] ut melius appareat [illegible]
quia ad actum intellectus exprimentem ipsum ipsius intellectus
[illegible] intelligentia [illegible]
in [illegible] actus intellectus [illegible] rei intellectae
[illegible] conceptus [illegible] cogitatio [illegible]
conceptus [illegible] verbum [illegible] verbum
[illegible] verbum [illegible] intelle-
cta [illegible] verbum [illegible]
[illegible] intellectu [illegible] verbum [illegible]
est ipse intellectus [illegible] intellectum [illegible]
[illegible] intelligere [illegible]
[illegible] verbum [illegible] in verbo [illegible] ab actu
intellectus [illegible] verbum [illegible]
[illegible] cogitatione [illegible] conceptum [illegible]
[illegible] cogitatio [illegible]
[illegible] verbum [illegible]
[illegible] ut patet [illegible] ab Augustino. xv. de Trinitate. cap.
.xv. xxvi. verbum [illegible] conceptum [illegible]
[illegible] emana-
tione [illegible] verbum [illegible] emanans [illegible]
[illegible] emanatio [illegible] processio [illegible]
[illegible] verbum [illegible]
[illegible] Augustinus. vi. de Trinitate. cap. [illegible]
quia pater [illegible] filius [illegible] verbum [illegible] de Trinitate
[illegible] verbo [illegible]
pater [illegible] verbum sicut [illegible]
[illegible] imago [illegible]
[illegible] verbum [illegible]
[illegible] solum [illegible]
[illegible] de Trinitate cap. [illegible]
[illegible] pater non est [illegible]
[illegible] filium [illegible]
filio et spiritu sancto [illegible] filium [illegible]
[illegible]
[illegible] intellectus [illegible]
filio et spiritui sancto [illegible] filius et spiritus sanctus [illegible]
non [illegible] verbum [illegible]
[illegible] filius [illegible]
[illegible]

[illegible] per modum intellectus [illegible] Ad [illegible]
[illegible] ut emanans per modum [illegible] et sic mani-
festatur non est [illegible] essentiale. Sed [illegible] Ad [illegible]
[illegible] est verbum dicitur conceptio intellectus [illegible] emana-
[illegible] verum nomen [illegible] ipse dicitur verbum. Sed [illegible]
te. si filium nominet intellectum vel si [illegible] nomen dicitur
verbum non est acceptum nomen [illegible]
[illegible] conceptum quod per modum intellectus [illegible] actum
nomen [illegible] essentiale. Sed [illegible] Ad quartum dicendum quod [illegible]
dicatur [illegible] non [illegible] verbum [illegible]
[illegible] sic filius [illegible]
[illegible] de patre [illegible] filius [illegible]
ad .v. dicendum quod sicut patuit [illegible] exprimere [illegible]
[illegible] notabilia [illegible] exprimere [illegible]
[illegible] verbum [illegible] sumitur [illegible] amor [illegible]
[illegible] spiritus sanctus [illegible] verbum
[illegible] verbum duo [illegible]
[illegible] Augustinus. [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] amor [illegible]
[illegible] filius dicitur verbum [illegible]
[illegible] verbum [illegible] emanat.
[illegible] verbum dicitur [illegible] non [illegible]
[illegible] ut patuit [illegible]
[illegible] spiritus sanctus dicitur [illegible]
verbum [illegible] verbum [illegible] Ad [illegible] in filio [illegible]
[illegible] summo spiritu sancto [illegible]
[illegible] ut patet [illegible] Anselmum. [illegible] filio.
[illegible] verbum [illegible]
spiritus [illegible] spiritus sanctus dicitur verbum. [illegible]
Augustinus. [illegible] de Trinitate [illegible]
[illegible] spiritus sanctus [illegible]
[illegible] filium [illegible] Iohannis [illegible]
[illegible] de meo accipiet. [illegible]
[illegible] Augustinus [illegible] de Trinitate [illegible] quod filius est
[illegible] verbum quo filius [illegible] pater [illegible] filius [illegible]
[illegible] verbum [illegible] filius. sed spiritus sanctus non [illegible]
[illegible] filius [illegible] verbum [illegible]
Augustinus. [illegible] verbum [illegible]
[illegible] spiritus sanctus [illegible] spiritus sanctus [illegible] verbum
[illegible] verbum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] relationes
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] verbum [illegible]

significaret q̄ absolutum · q̄ consequenter dicit idem dicendum sic sapientia quod absolutum significat · verbum non solum competit filio · sed et possit competere spiritui sancto quod est contra suum posse · sed hoc statim non potest. Ad 2m eundem dicendum quod licet verbum in creaturis dicatur quid absolutum eo quod dicit rem in se sine tamen secundum relationem dicit · non sic dicetur de patre quod secundum suam significationem dicit quid distinctum intellectuali [illegible] · et quia talis distinctio in creatis est per absolutum ideo in eis quod absolutum notat · in divinis autem non solum dicit distinctionem per relationem personalem in patre et ideo de verbo dicere possumus · unde et quod verbum dicitur ad emanationem per modum intellectus · verum in creaturis posset dicere quod absolutum · in divinis autem non emanatio tamen originis ad distinctionem pertinet relationem in patre · solum relative sumitur · unde secundum aug. vii. de trin. ca. ii. non eo modo in divinis dicitur verbum sicut sapientia · quia sapientia ad se dicitur · verbum autem non dicitur ad se sed tantum relative · ad eum cuius est verbum ut filius ad patrem · ad 3m dicendum quod licet in illo casu creatura sic potest intelligi quod absolutum dicit et relationem sumitur: sic et verbum relationem dicit in patre · licet in creaturis quod absolutum significat in hoc tamen differt quia patre non in patre esse relatione licet illa sed relatione in eo · quia ut dicitur huiusmodi distinctionis illum · sed in eadem continentia distinctionem significat verbum autem in patre secundum specialem modum relationis · unde nam cum verbum dicatur quod emanans per modum intellectus solum propria ratione importabit · quia quod competit per modum intellectus procedenti · talis autem relatio est filiatio · unde emanationem illam ut quod gradus competere sunt in patre filius in trinitate verbum · splendor · et imago · et hoc accordat cum verbis aug. vii de trin. ca. ii. quod ait sicut filius ad patrem refertur non ad se ipsum dicitur · ita et verbum ad eum cuius est verbum refertur · eo quippe filius quo verbum et eo verbum quo filius · re sicut verbum spiritale nomen relationis in patre ut filiatio sibi proprie convenit quia competit per processionem per modum intellectus cum spiritus sanctus non debeat dici filius quia emanat per modum intellectus et non competit quod verbum in modo solum immo filius ubi dicitur · sic solum spiritus sanctus in filio invenitur. Ad 4m dicendum quod verbum dicit notitiam cum amore quia ut verbale dicitur actum intellectus perfectum et formatum · spirat ad delectionem per formam intellectus quod licet competit de separari sine delectatione et amore ut patet per plures rationes · et ideo ad in summa in divinis sicut actu perfectum et verbum habere eorum per formam diffinitur verbum quod est notitia cum amore · unde amor pertinet ad rationem verbi quia aliquid cognitum ipsum sic delectatione pertinet ad rationem est licet actionis perfecte · unde tamen dicere potest illa de ratione de verbo potest notitia in recto et amor in obliquo quia magis se tenet ex parte verbi notitia quam amor. Ad 5m quod iuventum filium sicut intellectus · unde illius dicitur appropriata veritas quia competit per modum intellectus · verbum dicitur in patre veritate · quia ex suo modo procedendi

consequenter est veritas · unde licet spiritus sanctus sit veritas veritatem non proprie dicitur verbum · quia non procedit per modum intellectus · sicut gradus potest distinguitur attribuitur quod spiritus sanctus dicitur spiritus veritatis dicitur quia est spiritus veritatis · sed spiritus filii cui appropriatur veritas · tamen non habet appropriatum · licet est spiritus veritatis quia est ipsa veritas et vera docere veritatem ipsius · sed dicitur verbum quia non accipit quod sic talis veritas procedendo per modum intellectus ut verbum sed per modum naturae ut amor. Ad 6m dicendum quod licet dicere large sumptum competere tribus · tamen proprie sumptum ut est dicere · id est quod concipere verbum competit soli patri quod solum producit verbum · et non naturaliter · similiter dicitur · quia verbum producere · quia producere quod competit filio filius non producit verbum. Ad 7m dicendum quod non est aliquid manifestat ad quod cum modo habere rationem verbi · sed quia manifestat aliud emanans ab ipso per modum intellectus quod non competit spiritui sancto.

Quarto queritur utrum verbum sic dicatur relative ad creaturas. Et quod non · quia relativa posita se ponunt et perempta se perimunt · sed posito verbo non ponitur creatura cum verbum sit quid eternum · creatura sit quid temporale · ergo etc. Item aug. xv. de trin. ca. xi. ponit quoddam est verbum mentis et verbum divinum · quia sicut posito verbo mentis ... ... posito verbo divino non ponitur creatura sed ut dictum est posito uno relativorum ponitur reliquum ergo etc. Item secundum aug. vii. de trin. ca. ii. verbum est eo quo ipse filius quo verbum et eo verbum quo filius. Sed v. de trin. ca. xiiii. dicitur quod datum et filius et spiritus sanctus quia filius solum refertur ad patrem · sed spiritus sanctus cum sit quoddam datum non solum refertur ad eum qui dedit · sed ad nos qui accepimus eum · sed si filius non refertur ad creaturam sed tamen ad patrem quia eo verbum quo filius · ergo verbum dicitur relative ad creaturam. Sed contra non comparatur ad verbum ut dicens · cum verbum eternum non dicatur per creaturam · ergo etc. Item verbum non dicitur relative nisi ad id cuius est verbum · sed verbum eternum non est verbum creature · ut dicitur in monologion ca. iii. ergo etc. Item verbum est quod verbum dicitur ars patris · sed ars quodammodo in patre ad artificiatum. Item aug. xv. de trin. ca. xi. dicit verbum quod est in sua omnis operis · sed sicut dicit quidam respondit ad id cuius est verbum. ergo etc. Responsio quidam sic dicunt quod verbum patris habet respectum ad creaturam · et non habet quod verbum dicitur accipitur patris · secundum quod dicitur ipsum in verbo dicitur patris in verbo · per se ipsum et verbum · sed dicendum alter ad verbo et est simile de verbo sicut de ymagine · nam ymaginem quod dicitur patris · sed quia ymago ut secundum quod res quedam sed sunt in ymagine secundum res quedam · sed ymago videtur et idem est ymago · sed non sunt in ipsa ymago est · sed dicitur intelligere ideo est ymago · in suo et de illo divino · unde divinum verbum est expletum filius divinus sui dicitur patris · et est expletum filius eius hoc quod representetur · et etiam verbum sic super illo dicitur dicendum competit non ... ut sic est filius ... ...

est comparatio in verbo et in opere. ut scilicet quia res quedam est et tamen ad operis rationem non habet. ita licet sit in eo non expresse dici patris ratio verbi. differentia tamen quia in nobis est aliqua comparatio non continuatur in verbo nisi est res quedam ut est similitudo operis sive rei. sed dicitur pater una et eadem operatione in verbo suo comprehendit se et omnia et hec sit una et eadem per comparationem. tamen secundum modum intelligendi differt et ita apparet quod verbum non importat dicere respectum ad creaturam nisi directe sed ista distinctio secundum rationem est. nam cum omne relativum sit aliquid excepto eo quod relative dicitur ut habetur VII. de trinitate capitulo primo. et quia relatio dicitur in [illegible] non dicit respectum ad suum correlativum et ideo non esset simpliciter concedendum quod pater dicitur respectu ad filium. sed esset distinguendum quia pater ut est res quedam et est aliquid excepto relatione non dicitur huius respectum. ut tamen relative sumitur [illegible] tamen taliter ordines non distinguuntur [illegible] predicta distinctio [illegible] non satisfacit. ideo nota quod verbum divinum ex scientia dei nascitur. ut dicitur XV. de trinitate capitulo XIII. et tamen ex tota scientia dicitur verbum quia quicquid est in patre et scientia patris totum est in illo. unde scribitur XV. de trinitate capitulo XIIII. pater tamquam se ipsum dicens pater genuit verbum sibi equale per omnia. non enim se ipsum integre perfecteque dixisset si aliquid minus aut amplius esset in eius verbo quam in ipso. unde idem dicitur quod quicquid est in tota scientia dei est genitum et in ipso est. unde anselmus monologion capitulo XXXIII. ait. uno eodemque verbo dicit pater se ipsum et quecumque fecit. nam licet sit tamen dicta eius creatura [illegible] tamen verbo dicit possibile. quia ut scribitur monologion XXXIIII. opus quod fit secundum aliquam artem non solum quando fit verum antequam fiat et postquam dissolvitur semper est in ipsa arte non aliud quam quod est ars ipsa. sic uno et eodem verbo dicit deus pater creaturam. hoc verbum non solum habet respectum ad deum patrem sed et ad creaturam. sed ut melius pateat veritas questionis nota [illegible] VI. distinctione. respectus ille quem verbum respicit deum patrem et quem respicit creaturam [illegible] quia dicitur pater respectu verbi sui se habet ut dicens et dicens [illegible]. nam cum pater dicat se verbo et dicens ipsum verbum et dicitur ab eo [illegible] verbum dicitur quod tamen respectu verbi non dicit [illegible] creaturam dicitur se illo verbo. sed adhuc [illegible] verbum dicitur [illegible] pater [illegible] sic [illegible] quod pater dicendo se dicit [illegible] hoc verbum est similitudo dei patris. unde monologion XXXII. dicit quod verbum patris similitudo [illegible] dei patris [illegible] simpliciter [illegible] unde monologion XXXII scribitur quod verbum [illegible] non est similitudo [illegible] sed simpliciter veritas. nam ut scribitur monologion XXXI. [illegible] verbum magis et minus verum eo quod [illegible] magis verum est [illegible] esse creatum

tanto magis est quanto similius est illi. Quarto respectu verbi non dicitur dicens creaturam verbum sed verbum dei patris. nam verbum est illius cuius est similitudo. sed verbum ideo est similitudo dei patris non est similitudo creature in [illegible] magis econverso. creature enim similitudo est eo quod ipsa imitatur respectu verbi ipsum [illegible] quod dicit pater verbo suo non verbo creature dicitur se et creaturam. hoc verbum ad deum patrem dicitur respectum in actu ad creaturam non respectum in habitu. nam cum hoc verbum esse accipiat ad intra non potest intelligi esse nisi per respectum actualem ad deum patrem a quo esse accipit sed ad creaturam non dicitur respectum in actu sed habitum. nam cum hoc verbum non accipiat esse a creatura sed creatura ab ipso [illegible] habere esse creaturam [illegible] huius respectum quod est in verbo [illegible] non oportet esse actualem. sed sufficit habitualem existere et sic voluit augustinus XV. de trinitate capitulo XI. [illegible] verbo divino [illegible] hoc verbum respectu dei patris habet relationem realem. nam talis relatio [illegible] relationes [illegible] sunt [illegible]. sed respectu creature [illegible] relationem [illegible] quia omnis relatio dei ad creaturam [illegible] sunt [illegible] quod verbum non solum dicit respectum ad deum patrem sed ad creaturam. eo quod non solum dicit pater dicit per istud verbum sed et creaturam [illegible] tale verbum respicit deum patrem et creaturam [illegible] plene dissolvitur questio. [illegible] quomodo [illegible] verbo dicitur creatura [illegible] dicitur in verbo dicto [illegible] in eo representatur [illegible] ad scientiam speculativam [illegible] simpliciter [illegible] verbum [illegible] pater [illegible] verbum omnia dicit ipso [illegible] omnia [illegible] representantur [illegible] verbo dicitur [illegible] anselmus monologion XXXI. dicens [illegible] verbum esse [illegible] per [illegible] disponuntur [illegible] hoc verbum [illegible] sunt [illegible] verbum [illegible] in ipso est [illegible] nam [illegible] genuit [illegible] verbum [illegible] verbum omnia [illegible] augustinus [illegible] XXXVIII. [illegible] XLVI. dicens [illegible] verbum [illegible] logos quod latine dicitur verbum [illegible] melius [illegible] verbum [illegible] non solum ad patrem [illegible] verbum [illegible] verbum est [illegible] verbum dicatur dicere [illegible] in eo res [illegible] representantur [illegible] disponuntur [illegible] in ipso est [illegible] verbum non solum dicit creaturam [illegible] pater per verbum representat [illegible] non [illegible] quod non [illegible] esse in creatura [illegible] creatura [illegible] solum illa creatura [illegible]

s tcaū modᵒ ddi l; nō dicat^u d^s pr. tnq^uo ōīs
cātiuā nō solū fīm ul' fiēda h; tī pot. qro^a
cīta 3 ti potia sūt ī ulo tnq^s ī cā 2 factia po.
Ad p^m dd q^r relatīa d. q dīt r̄m actuale
pōita se ponūt ↄ pēptā se ↄ pimūt. ūbū tā ad
cātāt ū oz q dicat r̄m ī actu h; ī būti. 2
p; p3 sōs ad fm. Ad t^cīu dd q l; nō dca rīo
real' sit ī filio creo q fili^9 2 creo q s ūbū tn̄
f mod ī tlli^dt ā^g rō adcāt̄ū ī pat p
ūbū. q ū ī pati. p; ul' filio. Ad. iiij. dd q
ūbū ū solū respīc dūtē h; ī q. dr̄ 2 ad cā
tuā hī r̄m ū q p illā dicat^u. h q illā d^r.
Ad. v. d^c dd q ūbū p se r^o dr̄ relatīe ad
id c^9 ē ūbū ul' ad dūtē sīi ad prēz. h q
ↄūm dr̄ relatīe ad cātuā c^9 ē ūbū. q ū
ē ill^9 sili^do h; simp^x ueritas.
Sup lrāz sic illo. cū e^o o^r ut sit sēcīo
generasse filiū. ū dūqz pr̄ q^o genuit
filiū. nō p^9 q tal' argumentō de fic q
ū tūc forēr acīp3 h; q ē pr̄. nā ī p^a ppōne
h dz cē ia pr̄ acīpz ad lrāz. l; ī sa ppōe
cū dz ū dūa ē pr̄ ī pr̄ acīpz sbālit̄. nā
si acīperet^a ad lrāz f^a lā eēt. q dūa eēnt ū
ē pr̄ cū ū ī sit pr̄ntas ul' q pr̄ p̄ntas
detiet ī dūsignat^a. h pr̄ sbālīt l^o. q ē
ille q ē pr̄. sīi q p pr̄n^tas deuat 2 distīn
h; sic illo d^m ypostaseō. nō q dza ū ipē sit
ipis. sic ū dūsitas ī sūe ī d3a large p dūstē.
Deīq ↄsidāri. p^9 q magr̄ deriat de
rib3 ppe^b3 pr̄s ↄsittuētib^z. l; ī p^ae ī^a de in
nasapli^te. 2 de cōī noctōe q ppe ū sūt p^er
eoq p̄s ū ↄstituūt h; cōi noīe notōnes dūr
2 duo facit. q deriat de ī nascibi^te sīi de eo
q ē eē īgenitū. sō de cōi notōe. sa i. ē pter. ī
pri. xxiiij. d. cē p^m. d. facit. q p^o deriat de
dca notōe dōz mōz. ī soda qoer i. lō soli
ūr. cē p^m ↄduo fac. q p^o d^r l; q ē eē īgeni
tū cē notō3 pr̄s 2 eē alia aprīn^te. so ad
p^o bōm dā ad ↄuēt ū ba aug^e. i. vn̄ aug
2 ca fac. q p^o pbat l; q ē eē ī genitū eē
a^o abl; q ē eē prēz. eē ī genitū nō dicit
q pr̄ sit h q^3 ū sit. so o^r eē ī genitū sig^e
notōm 2 relōm aliq^o m. q uer^o ē id de
g^e cū affinatū^e. r recollig^e ī bīm ū ba aug.
2 ↄclu^e ītēm ūde l; q īgenitū d^r notō 2 rō^r ī^n
notō3 aprīn^c. sa i. li cp^s. i r^a. ecce eniget.
Deīn cū d^r. lō sol. mō3 q̄sdā qoer 2 ca fac
s q r^o qoer mōt sa i. pter. r^a i. sacd.
cē p^m duo fac. q p^o eē eē īgenitū q̄dā qoēm
mōz. so o^r cl' ūbo male fuisse usos arria
nos. i. ī^c. cē p^m d. fac. q p^o mōz qoer q
ter ūtē sol^9 pr̄ posse d' nō genit^9 l' ū filius

sic sol^9 dr̄ ī genit^9. so solūt ei pōtēs opīoēr
q^o recitādo i. q^a bdā. cē q ca fac q p^o tc^r
opīoz q^o 3dā d^r sicād spm s. ū debe dici ū geni
tū ul' ū filiū sic ū dr̄ ī genit^9. so pō opīoēm
alioz q^a dicebāt spm s. posse d' ū genitū. l; ū
possit d' ī genitus. 2 q aug^e. d^r id ē eē īgenit^e
q ū genitū dūr l; eē d cūq^e ad exhimo^m
nōis ū q^m ad ū^tē pōtartōis. r o^r p hila^m.
eāuōi ipetas sic eē ī genitū. q ē eād' q ī pat
ablitas. sa i. aliūt^a. ē i. sicuti. Deīn ac
cū d^r. ī^c. o^r abusū arrianoz cē p^o dcīn ū
2 ca fac. q p^o o^r arrianos cclude pr̄ēi eē d
ūsū ī sba a filio eo q ipē sit īgenit^9 2 fili^9
genit^9 so o^r h^9 occōne ambro^m uoluisse h
l; no^e ū t^o dat quidā regl'is cē dūa noīa
uidel; q ↄ dāda ī dīs dūr q ū d. sūt tātē auc
toritatis 2 religiōis ut ea sp optear ↄfitēri.
h p calūpniā heticoz alīū posse silētio pt̄ri
sa i. vn̄ ambro^9. r^a i. attēde lector. Re
inde cū d^r pter mōz rī qōm 2 d. fac. q p^o
qrit utr^a ad sit eē prēz 2 eē filiū. sic a^d ē
eē īgenitū 2 eē prēz. so soluit q ad ē si deno
tet^a aliētas ī notōe. h ū ē a^d si denotet
ī sba dūsitas. sa i. ad a. dūs. Deīn ē dic
sq. mōz r^9 qōm 2 duo fac. q p^o qrit ut^a
nata sapiā dicat^r relatīe 2 f eād' relōm
f q^1 dz p ūbū 2 p imago. so r̄ndz p aug. i.
de h aug. cē q ca fac q p^o soluit dicēs q
pr̄ nata denōt^a notō si p sap^m designat^a
eēns. so mōz q̄dā cauillatōz cē l; 2 soluit
eā. q si p sapiāz denōt^a eēns^a cū dicat^r nata
sapiā eēn^e ↄpet^e nasci 2 gigni. id dat itell'egi
dū dicit q l sapiā stat p ypostasi. vn idē
sonat nata sapiā q genita ypostasis dētū
stātē pcess^a q ipsa ypostasis eēn^a ē. r^e q dūr
p magrēz relatīe di. ne a^g eēt q ū possi
d' f sbā o^r p aug. p magrēz idīs aliū eē sui
sui. sa i. sane lector. r^a i. idē 2 sap. sequitur
snīa lōme 3d. distinctionis.
In p^e senta distīctōe magr̄ ītēdīt de duo
rū scilicet^a eē ī nascibi^tē 2 eē p magrēm. idē de
hiīc duobz q^rit^9 Et ē p^m qrit^9. ea Sp utrū
īnascibilitas sit notō p̄ris. Scdō ut^m dicat
relōm Tercio utr^m sit ↄstitutiuā p^e eius.
Ad p^m s^e pcēdē ur q īnascibi^tas ū sit notō
p̄ris. q q^a ↄuīt eēn^e ū notificat aliq^m p^m
ē s eēntia ū sit distīctō p^9. h eē q^i īnasci^le
sīi eē q^a ī genitū q^r eēn^e. q eēn^a ū gignit
ū gigni^t. n^c pcet^c g^e te. Item s. aug. v. de trin.
ca^o. vi. ī genit^9 id ē acsi dicat^r nō genit^9
ul' ū filius. 3 eē q ē nl' ē genitū l' genitū. nō
cū genitū 2 ū genitū dicat^u de q^o h. h filius

essentiam divinam esse generantem. Ergo innascibilitas [illegible] non generari. Ergo
non generatum sive ingenitum non est notio patris cum sit quaedam communis
trinitati. [illegible] Ad primum ingenitum vel innascibile secundum quod dicitur
de patre aut dicit negationem aut privationem. Si negationem tunc
non notificat patrem, cum non indicat quid sit. Si privationem,
dicitur tunc aliquid dicitur esse privatum quando non habet id quod est natum aptum
natum habere. Sed illud non potest esse in eo quod est perfectae actualitatis nec
ullius potentialitatis. Si vero privatio est in simplici ut essentia et
actu purissima, ergo non per negationem designatur de eo. Dicendum
non dicitur. Augustinus in [illegible] v. de trinitate capitulo vi. quod loquitur
de deo patre aliquid quod est notio quod intelligitur [illegible]
quod ingenitus dicitur esse ingenitum vel innascibilitas est notio
patris et distincta a primo. Voluntas [illegible]
improcessibilitas debeat dici notio patris et unitas [illegible]
sic distinguitur a filio per hoc quod est ingenitus, ita distinguitur
a spiritu sancto per hoc quod non procedit. Ergo sicut est notio ideo esse
ingenitum sive innascibilitas ita et notio non procedere vel
improcessibilitas. Item notio dignitatem importat. Sed nulla
dignitatis est in patre quam significat [illegible] quod non spirat.
Ergo improcessibilitas erit notio in eo sicut innascibilitas.
Processio est quaedam emanatio filii et spiritus sancti
[illegible] processio [illegible] emanatio [illegible]
[illegible] emanatio spiritus
[illegible]
[illegible] processio [illegible]
[illegible] notificare [illegible] emanationem quam
importat [illegible] improcessibilitate [illegible] emanatione
[illegible] innascibilitas ergo improcessi-
bilitas magis competit dici notio patris quam innasci-
bilitas. Contra est quod assignantur v. notiones. Si
autem improcessibilitas poneretur notio patris tunc essent
vi. notiones. Respondeo dicendum ad primum quod sicut [illegible] innasci-
bilitas est notio patris [illegible] ad [illegible] notionem
quod [illegible] notificat aliquid per se [illegible] notio [illegible] nam notio
[illegible] dicitur notio [illegible] notificatur aliquid [illegible] ab
aliis distinguitur [illegible] suppositum [illegible] distinguitur potest
primo ab his cum quibus [illegible] non communicat [illegible]
[illegible] notiones [illegible]
omnibus [illegible]
suppositum [illegible] omnibus suppositis [illegible]
[illegible] notificatur [illegible]
[illegible] notiones [illegible]
[illegible] notiones dici possunt [illegible]
[illegible] notio [illegible]
distinguitur suppositum [illegible]
[illegible] notio [illegible] non distinguit
ab omnibus et sic [illegible] notio potest dici notio patris
quod [illegible] notionum [illegible] non distinguit ab
[illegible] suppositis [illegible] non distinguitur [illegible]
distinguitur [illegible] ut a spiritu sancto [illegible]
notio [illegible] distinguitur ab omnibus suppositis et sic pa-
ternitas est notio patris quia nullum divinum supposi-
tum [illegible]
[illegible] supposito [illegible]

eius dicitur separat suppositum ab aliquo cum dicitur non [illegible] ab omnibus
aut ab omnibus. Per primum modum notionum congruit [illegible] supposito
[illegible] distinctio [illegible] per [illegible] mo-
[illegible] notionum [illegible] non est usitatum [illegible] (primus modus)
in usu. Secundo autem notionum collocatur innascibilitas sive esse
ingenitum quia per hoc separatur pater ab omni alio supposito
[illegible] distinguitur ab [illegible] divina essentia [illegible] ab ea est
distinguibilis. Quarto autem ingenitum patrem notificat cum in
dignitate importare videatur [illegible] quo solum [illegible]
[illegible] spiritus sanctus [illegible] generationem. Ad secundum dicendum quod
ingenitum [illegible] privationem sonat. Privatio autem dicitur [illegible]
[illegible] large [illegible] distinguitur privationes [illegible]
[illegible] privatio [illegible] negatio [illegible]
[illegible] privatio est negatio [illegible] innas-
cibilitas [illegible] privatio patrem notificat eo quod [illegible]
[illegible] suppositum patris [illegible] accipiantur privationes
modos privationis [illegible] (Nota iiii modos privationis)
privationem patris [illegible] distinguit [illegible] privationis [illegible]
[illegible] privatio privat [illegible] in supposito
quod non est aptum natum esse in eo [illegible] aptum natum
esse [illegible] alterius generis [illegible]
[illegible] sentire [illegible] alia [illegible]
[illegible] secundum [illegible]
[illegible] distinguitur a caelo [illegible] privat
[illegible] non est aptum natum esse
[illegible] in suppositis eiusdem generis [illegible] talpa privatur
visu [illegible] privatur [illegible] in eo [illegible]
[illegible] aptum natum in esse et sic homo privatur [illegible]
[illegible] privatio [illegible] in [illegible]
[illegible] non habere pedes quod debuit habere pedes [illegible]
istorum [illegible] ad [illegible] ad aptatur [illegible]
[illegible] non possit [illegible]
[illegible] accipiuntur [illegible]
[illegible] importat [illegible] aptum
natum habere vel habere [illegible]
dicitur [illegible] nullum modum privationis [illegible]
[illegible] possumus tamen dicere privationem
quod importat innascibilitas [illegible] notio patris est
[illegible] sicut talpa dicitur
privari visu non [illegible] sic aptus natus [illegible]
[illegible] sic pater dicitur ingenitus [illegible] aptus
natus [illegible] ut filius [illegible]
ut [illegible] relationes [illegible]
[illegible] relationibus [illegible]
et filius non constituunt [illegible] relationes [illegible]
[illegible] innascibilitas ut dicitur privatio [illegible]
[illegible] privationis [illegible] privatur aliquo
quod non est aptum natum esse in illo [illegible] supposito
non [illegible] speciei [illegible] modus
[illegible] privationis [illegible]
[illegible] notificat [illegible]
[illegible] privatio [illegible] innascibilitas
non dicit [illegible] importat [illegible]
[illegible] ingenitus [illegible] filius [illegible]

Ad

eo quod per generationem accipit esse, scilicet non proprie ingenitum dicitur emanata a genito. Et sua emanatio ordine naturae generationem praesupponit. Vel in divina essentia proprie dicitur est ingenita, quia per generationem communicatur. Sed ingenitum ut est notio patris per omnem modum generationem excludit. Quia pater non gignitur, in quo separatur a filio, nec a gignente producitur, in quo distinguitur a spiritu sancto, nec per generationem communicatur, in quo distinguitur a divina essentia ut ab ea est distinguibilis. Est ergo innascibilitas notio patris, quia absque [illegible] personae distinguitur ab aliis. Ad primum dicendum quod esse ingenitum non proprie convenit essentiae, nam licet essentia non sit genita, est tamen per generationem communicata. Ad secundum quod licet ingenitum ut de ingenito loquimur non dicat esse genitum, nec per generationem communicatum, nec a gignente productum. Ad tertium quod ingenitum [illegible] non genitum, non genitum non solum negat genitum sed per generationem communicatum, quod essentiae convenit, quia licet non generetur per generationem communicatur. Ad quartum dicendum quod ut patet ex modis privationis distinctis in [illegible] aliquid dicitur privari quod est aptum natum esse et non habet, ut talpa dicitur privari visu. Ita ingenitum deum [illegible] aliquo non privative sumitur, nec privationem dicit nominis [illegible] sed potius dignitatem ut patet per praedicta. Ad quintum quod ubi quaeritur utrum improcessibilitas sit notio patris. Et improcessibilitas duplex [illegible] est [illegible] notio dicitur quod spirale eo quod per omnia [illegible] aliquid notificatur. Spiralitas autem in negatione [illegible] non negatio [illegible] vel ex eo quod collocatur in genere vel ex eo quod aliquid removetur. Unum istorum competit sibi per se, [illegible] removere vel negare per se negationem [illegible] in genere [illegible] emanationis. Ponit ergo suam specialitatem in negatione, et ex eo quod convenit ei per se ut ex parte remotionis. Et cum negatio [illegible] removet tamen specialiter est eo [illegible] pancratia (?) ponitur ex eo quod est in genere [illegible] affirmationis et est sic negatio non est in genere nisi per reductionem ut ingenitum non est in genere nisi quia genitum est in genere, ita non est in specie nisi per reductionem, ut si genitum est in specie ingenitum in specie esse potest. Et sic negatio tamen specialior est quam specialior est affirmatio per quod in genere vel in specie collocatur. Istis duobus modis ingenitum dicitur quod spirale per remotionem eo quod omnem emanationem removet. Nam cum [illegible] sit [illegible] emanatio [illegible] modos intelligendi [illegible] removeatur. Quia licet autem ingenitum [illegible] aliud emanationem quod spirale dicitur, eo quod omnia removet, removere [illegible] dicitur quod spirale ex eo quod in aliquo genere collocatur. Nam cum ingenitum non sit in genere nisi quia genitum est in genere cum genitum dicatur quod spirale et genitum [illegible] considerat quod spirale dicitur. Sed improcessibilitatem non [illegible] utroque modo [illegible] [illegible] processio autem sumitur [illegible] ut dicat omnem emanationem per modum [illegible] quod generatione

vel [illegible] emanationem per modum naturae [illegible] [illegible] [illegible] improcessibilitas dicitur quod spirale remotione remotionis. Nam omnia removet processionem quae est supra. Sed ex eo quod collocatur in genere quod spirale non dicitur, nam sic in genere non est nisi per processibilitatem. Sicut cum processibilitas [illegible] non dicitur quod spirale [illegible] quod [illegible] quod spirale non dicitur. Si vero processio sumatur specialiter et improcessibilitas dicitur quod spirale [illegible] [illegible] ratione remotionis non dicitur quod spirale, quia non omnem emanationem removet. Nam cum processio sic sumpta non includat omnem emanationem [illegible] [illegible] modum intelligendi in genere emanationum quae sic emanationem negat non omnem emanationem excludit. Sed ex eo quod collocatur in genere quod spirale dicitur eo quod processio sic sumpta quod spirale nominatur. Sed improcessibilitas [illegible] dicitur quod spirale ratione remotionis et ex eo quod collocatur in genere [illegible] utroque modo specialius [illegible].

[illegible] quod [illegible] est [illegible] ut [illegible] in [illegible] [illegible] duo [illegible] [illegible] ratione quod [illegible] in [illegible] relationis [illegible] quod spirale [illegible] notio dicitur quod spirale. Cum ingenitum sit innascibilitas [illegible] nominis quod spirale nominet quam improcessibilitas ut est [illegible] manifestum dicimus innascibilitatem esse patris notionem non improcessibilitatem. Sed [illegible] ad [illegible] [illegible] est [illegible] quod [illegible] negat emanationem [illegible] producatur quia competit ei [illegible] [illegible] producere. Et licet pater sit principium utriusque emanationis, generationis scilicet et processionis, solam tamen [illegible] est principium generationis ut [illegible] [illegible] patris [illegible] per negationem [illegible] generationis convenientius notificatur quam per negationem processionis. Unde innascibilitas [illegible] notio [illegible] improcessibilitas [illegible] [illegible] [illegible] melior est eo quod [illegible] nam [illegible] excludit innascibilitas magis esse notionem patris quam improcessibilitas [illegible] processio sumatur communiter ut dicatur ad emanationem [illegible] scilicet [illegible] solum excludit [illegible] processio dicitur ad emanationem [illegible] scilicet. Ad [illegible] [illegible] quod licet distinguatur pater a spiritu sancto quia non procedit sicut a filio quia non gignitur et sic [illegible] in [illegible] non procedit sicut non gignitur [illegible] innascibilitas notio patris et non improcessibilitas [illegible] [illegible]. Ad tertium patet solo [illegible].

Ad quartum [illegible] ingenitus dicatur secundum relationem vel [illegible] relationem, quod non dicatur secundum relationem ex Augustino V de Trinitate capitulo VII. [illegible] dicitur ingenitus quod est non genitus. Genitus et ingenitus sicut [illegible] sic genitus et non genitus. Sed genitus et non genitus differunt secundum affirmationem et negationem. Affirmatio et negatio non sunt in eodem genere ut probatur [illegible] [illegible] dicatur secundum relationem ingenitus [illegible] secundum relationem [illegible] [illegible] affirmatio et negatio non [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] nam ut [illegible] [illegible]

r(emo)tio(n)e o(mni)a ... et ex eo ... p(er) an(tono)ma(siam) ...

d(icitu)r q(uod) innascibilitas ponitur no(tio) p(at)ris

contraria sunt que posita sub eodem genere maxime a se distant. ergo maxima distantia in eodem genere est distantia contrariorum. que ergo plus distant quam contraria in eodem genere collocari non possunt. sed affirmatio et negatio plus distant quam contraria, eo quod alterum istorum de necessitate inest cuilibet et nulla ratio est maior distantia quam inter que non est medium contrariorum, dicatur quod erit plus distantibus affirmatio et negatio quam contraria. Item contraria se habent per additionem ad affirmationem et negationem eo quod in se opponuntur et respiciant affirmationem et negationem et non econverso. nam aliqua opponuntur contrarie in quibus non respiciant rationem contrarietatis. cum ergo oppositio affirmationis et negationis excedat omnes rationes contrarietatis, talia in eodem genere non existent, cum non sit aliquid in eodem genere quod tantum distet quantum contraria. Item non sunt aliqua in genere in quibus non reperiatur ratio generis. nam universaliter est in genere aliis quam non sit [illegible] sibi. ergo privat rationem generis in genere esse non potest. sed ingenitum vel non genitum relationem privat, ergo etc.

Sed contra sicut se habet habitus ad infinitum, sic se habet negatio infinita ad negationem simpliciter. nam sicut aliud est in plus quam homo, sic non homo est in plus quam non animal. [illegible] de quibus non inficiatur animal, sed non est in genere aliis de quo non inficiatur animal. ergo non homo non est in genere aliquo. per consequens nullum infinitum negativum remanet in eodem genere in quo positivum erat. propterea cum sunt finita non possunt quam [illegible] cum ergo genitum sit infinitum ad relativum, non genitum non erit in genere relationis cum relatio sit unum ex predicamentis. Item nomina significantia non nisi relationem negant et nomina contraria ergo quod sit aliquod nomen quod non sit relatio. sed huiusmodi est innascibilitas, ergo etc. Item communiter non notificatur aliquid nisi quod ipsum distinguit ab aliis. sed cum innascibilitas ponatur notio personarum per innascibilitatem ab aliis distinguitur. sed in divinis non est distinctio nisi per relationem. ergo innascibilitas vel esse ingenitum per relationem dicitur. Item v. de trinitate capitulo vii. dicit Augustinus quod cum dicitur ingenitus non ad se ipsum dicatur sed relative. Item Augustinus v. de trinitate capitulo vii. istam questionem plane determinat: ubi dicit ingenitum per relationem dici. vnde ait quod sicut non genitum vel ingenitum negativa positione particula non efficit ut non quod sit illa relative dicatur eadem posita sub dicatur quod per ipsum idem sic est in relatione sicut in ceteris predicamentis. nam cum dicitur homo est sed dicimus quod genus non homo est non ad genus predicamenti enuntiatur. vnde concludit quod sicut relativum vocatur utrumque hic esse genitum scilicet et ingenitum. non ergo per se dicitur ingenitus sed relative secundum Augustinum. Sed quomodo hoc sit notandum quod aliqua sunt in genere vel sunt in se vel per reductionem. que autem sunt in genere per se per suam quidditatem sunt in genere. nam omnia talia sunt composita ex genere et differentia contrahente, sicut contra quod est semper expressivum quidditatis et contentum. omnia talia per suam quidditatem sunt in genere. que non cadunt aliqua recte in suo genere vel per rectam lineam ut aliquid in recto [illegible] adgenerantur sunt in genere. quedam quod sunt vel per rectam lineam per se in genere existunt, aliqua talia ut dictum est sunt genere per suam quidditatem et quedam sunt in genere per reductionem per quidditatem vel sunt non ipsa sed aliquorum quorum genus est in genere per quidditatem existunt ut ipsa sunt per rectam lineam ut per quidditatem aliorum sunt existunt per reductionem. negatio autem non potest esse in genere directe eo quod quidditatem non habet. ergo est per reductionem et per quidditatem affirmationis. nam quia aliquando negatio rem nominat respicere in comparatione ad intellectum et quia negatio constituit intellectum per affirmationem. vnde primo quod scribere est sicut scribere est, intelligere enim facere et intellige facere ratio in negatione dicitur de actio. sed in negatione affirmatio si negatio erit in genere, sed erit per quidditatem affirmationis sed per affirmationem ratione eius intellectum constituit. negatio autem duplicem affirmationem dat intelligere, unam quam privat, aliam quam ponit. nam si dicitur homo inficiatur non leo, talem negationem aliam affirmationem et intellectum per intellectum, unam quam privat ut esse leonem, aliam quam ponit. nam unde aliquid inficiatur de aliquo existente negative non quod de illo fiat ut intellectum aliud affirmatur. unde non debemus inficere aliquid de quo non comparatur secundum leonitatem ut inficiatur de ipso non esse leonem. unde quod hoc est homo et huiusmodi in eodem supposito leonitati non comparatur non inficiatur homo non esse leonem. has autem duas affirmationes non pari forma negatio dat intelligere. nam id quod negat dat intelligere per se, sed affirmationem quam ponit negatio non dat intelligere per se. sed ex eo quod negat aliquid ab aliquo quod est aliquid in re non. nam ex eo quod negatio hominem non esse leonem dat intelligere quandam affirmationem ut esse leonem quod removet ab homine et opponit ei per se. sed ex eo quod ponit aliquid in homine ut humanitatem vel aliquam negatam per eam inficiatur ratio negationis. unde negatio, sed ex eo quod negatur aliquid ab homine quod est aliquid in re non nam de illo inficiatur positione quod non est leo. sed ex hac negatione una per intelliget affirmationem quam removet quae tamen non non ponitur aliquid positione sed est quasi materialiter. nam sicut frigiditas est in frigidare calefactione tamquam passivis sic negatio per se est negative positione tamquam passivis et huiusmodi negatio ponit duas affirmationes non pari modo respiciat. sed non [illegible] affirmationem aliquam modo in genere collocatur. nam per affirmationem quam negat sic collocatur negatio in genere. unde Augustinus v. de trinitate capitulo vii. sed non vult quod sit homines et non homines pertineat ad idem genus ut ad [illegible] esse armatum et non esse armatum ad idem genus quod ad utrumque discurrit per singula predicamenta. sed de collocatione negationis in genere quantum ad affirmationem

quam ponit locus philosophi v metaphysicae. quia ut corporale et incorporale non pertinent ad idem genus. quia si nos vellemus loqui de incorruptibili per se est ibi affirmatio quae privat ut prius esse corruptibile et incorruptibile esset in eodem genere cum corruptibili sicut non homo cum homine in genere. dicendum de patre negatio non ad primum relationis reducitur, nam si de eo loqui volumus ut negat esse genitum a patre sic est in genere relationis, quia genitum ad relationem pertinet. et secundum istum modum loquitur augustinus v de trinitate capitulo vii quod ubi ingenitum ad relationem pertinet eo quod generationem negat. rursum si loqui volumus de eo ratione eius quod ponit, sic est ad relationem pertinens de ipso ut non esse ab aliquo non esse ab alio. sicut dicitur de eo ratione aliquid ponitur. hic est ratione humanitatis quam constituitur hominem et potissime cum negatio alicuius ponit quod alia ab homine esse constituitur et quia genitum aliqua per aptitudinem constituitur esse per hoc. et sic non esse genitum intelligitur de patre ratione alicuius positivi. hoc erit ratione paternitatis quae patrem constituit in quo paternitas ad relationem pertinet. et si loqui volumus de ingenito ut reducitur ad aliquod positivum ratione eius quod ponit. sic est ut spectat ad praedicta negationem ad relationem pertinet eo quod relationem ponit. dicendum ergo negationem non esse in genere per se eo quod in intellectu non constituitur. nam sicut privatio est in genere suo et oblique et per reductionem considerationis habitu et privationis sic per affirmationem in intelligentiis affirmationem et negationem. est autem dicendum affirmatio quod in quo patitur negatio datur intelligere una quod terminorum et alia quod ponit et ratione utriusque pertinet ingenitum de patre dictum ad relationem pertinet, et per hoc solvuntur omnia ad utramque partem. quia primo arguebatur ingenitum non posse modo dici ratione relationis dicere, alia autem concludebat ipsum aliquo modo ad relationem pertinere.

Tertio quaeritur utrum innascibilitas sit constitutiva personae patris ut sit notio proprietatis eius. et videtur quod sic quia secundum augustinum v de trinitate capitulo vi non est idem dicere ingenitum quod est patrem dicere. quia et si filium non genuisset nihil prohiberet dicere eum ingenitum. sed patrem intelligitur ab hoc eo quod per ipsum constituitur aliquo. possit intelligi patris ingenitum non intellecta paternitate. paternitas non erit proprietas constitutiva eius sed innascibilitas. Praeterea innascibilitas convenit soli patri. sed quod convenit soli patri videtur esse proprietas patris eius, ergo etc. Praeterea proprietas patris alicuius est quod ad dignitatem pertinet sed ad maiorem dignitatem patris videtur pertinere innascibilitas quam paternitas. quia paternitas videtur communis. non innascibilitas ergo etc. Praeterea damascenus libro primo capitulo [illegible] dicit omnia sunt idem patri et filio et spiritui sancto praeter generationem et processionem. ergo pater non alio distinguitur a patre ab aliis nisi quia ingenitus si illa est proprietas patris per quam pater ab aliis distinguitur. sed non distinguitur pater ab aliis nisi per generationem

innascibilitas est proprietas patris eius. Contra quia nihil eius quod est positivum constituitur per id quod negationem importat. sed quia pater est quod dicit quod ponit per in scientiam quod negationem importat constitutum non potest. Praeterea sicut habitum sunt super paternitas est proprietas patris personalis. sed unius personae est una proprietas personalis. ergo innascibilitas non erit proprietas personalis eius. Respondeo dicendum quod patri quattuor notificata pertinent. nam omnem notionem aut dicitur ordinem aliquo modo ad originem pertinere. ad originem autem pertinet vel quia originem negant vel quia ad originem ponunt. nam sicut dicit philosophus iv metaphysicae negationes etiam eo ipso quod entia negant aliquo modo ad ens pertinent et negationes in relatione aliquo modo in relatione dicuntur ut patet per augustinum v de trinitate capitulo vi. ergo et negationes originum ad originem reducuntur. et sic ingenitum est notio patris inquantum negat ipsum ab alio esse productum. sed ut notificatur pater per eam quae originem ponit hoc potest intelligi dupliciter activae et passive. non autem possumus dicere quod pater notificetur per originem passivam quia ut dictum est innascibilitas est proprietas eius quae negat ipsum ab alio esse productum. ergo hoc non erit pater hoc quod ipse est ab alio. sed quia alii sunt ab eo, ab eo autem est alius per generationem ut filius et sic notificatur per paternitatem et alius per spirationem ut spiritus sanctus et sic notificatur per communem notionem. et ergo quattuor notiones patris. innascibilitas quae dicit ipsum non esse ab alio. paternitas et communis notio quae notificant eum inquantum alii sunt ab ipso. sed autem tali sic notiones dupliciter et aliter quam secundum modum intelligendi una aliquo modo praesupponit aliam, quia innascibilitas ut dicta de patre praesupponit communem notionem et paternitatem. communis autem notio paternitatem praesupponit. sed autem sic est intelligendum quia ut scriptum est nunquam de aliquo quod est aliquod in re per intellectum negatur nisi quod de illo aliquid affirmatur quia negationem ex affirmatione sumunt robur. non ergo aliquid affirmaretur de patre esse genitum non negaretur ab ipso. primo autem affirmatur de patre hoc quod ipsum esse genitum et ab alio negamus est quia alii sunt ab eo. nam hoc in creaturis non sequitur aliquid esse ingenitum si aliud per generationem producitur quia eadem res potest esse genita et generans et genitum. in divinis autem ubi relationes similiter pluralitatem non possunt in possibile esse generantem genitum et spirantem spiratum quia si generantis generet et communi pluraliter filius et spiritus spiratur. et communiter pluraliter processiones accipiuntur processionem ut dicitur derivatam originem. hoc ergo possibile esse eadem persona genita et spirans non potest esse generans et genita. pater ergo illam personam modo originis possibiliter idem pater producens sed nullo modo originis ab alio producitur. quia ingenitum in patre negat omnem originem passivam. sic primo negatio ex aliqua affirmatione sequitur hoc non erit nisi quia patri competit

omnis productio actiue [illegible] in genitum [illegible] supponit
in patre paternitatem. [illegible] refertur ad filium quia ponere
per modum [illegible] nocionem [illegible] refertur ad
spiritum sanctum quia ponere per modum notionis. | [illegible] si omnis
nocio paternitate pro supposito [illegible] ordinem
non emanacio per modum notionis pro supposito per
emanationem per modum [illegible] omnis nocio
[illegible] per modum uoluntatis
[illegible] per modum intellectus.
Sola [illegible] paternitas erit [illegible]
[illegible] nocio [illegible]
[illegible] modus [illegible] pro supponitur [illegible]
[illegible] si non [illegible] paternitate [illegible] intelligi
[illegible] in genitum [illegible]
eo [illegible] uolunt indicare
de [illegible]
[illegible]
possimus [illegible] in genitum [illegible]
[illegible] nos in genitum de patre dicimus [illegible]
[illegible]

[illegible]

ꝯ qui e adeo equalis p q hec esistat qz n solu differt secundu accidens. sz q nl equalis magis et
equalis. sz q nl equalis. g p indifferente spem
similitudo equalitas q respicit formam designat
p h' q i dr rei ar ad re relo designat que
relatione e ad ad se hre. p li a' q i addit q
ymaginat ymitatio descr. cu p dcam descrip
tio ympletur oia q ad ymaginem requirunt.
lz qntu ad formam ibor aliq i oppositio h ar g
tn adiunctis exp'ssione e ho descriptio dicit tn
qa descriptio de ymagine i q pocu. nisi expri
designat. videlz q ymago e rei ad rem
i discreta x unita similitudo p li q dr rei discret
relo. l. p li q sb dr. coequandam. designat im
itatio. q sbiq r i discreta x unita similitudo
equalitas designat qz no e indifferens similitudo
qui e tn i equalitate ampiata. Ad pmu dd q ymago
no attendit scdm ut sed q e vl pximi
us vl signum q nu bro dispo e no pxi
mi r one qua e equalitas i q uite. ut q
itatis i qualitate cu q titas i ue respiciat
ad ut, vl x e vl signum q mb lecois
x mb cui n differunt. ii q aic dicunt. io
i mbz dispom attendit ymago q li
n e ii roe u. io gene descr ymago
p spe vl u. Ad s dd q ymago spe supra
dr deco q imitat ad. u deso eo q e imitat
tonis io. nu si extendat vl ymagis x i
ut q attendit ymago. ymago d pr io p
dcam descripto q dr ee ymagine i differente
spem s q ymago attendit vl diffinit y
magine pcam. qz hi i dca spei n e yma
go. sz e ca q a d sit ymago. vl diffinit
ymagine extenso noie x io ut dicebat
q ad formam mbor. q i sic ordinat ubi
q id iq attendit imitatio po i r to x id cui
ꝯpetit imitari po i obliquo i pdca descripte
e aliq i ꝯpacto. Ad tcium dd q lz similitudo sic
distincta s suppositum. ꝯ ut tn aliq vl tali
una for x pe h ꝯ cu ac gissione yma
gis dec roe e n solu similitudo sz equalitas po
i diens speci. Ad. iiij. dd q diffio illa des
cribit ymagine i ꝯpotissio suo ee. ut aa'
ꝯcausata e p sm ymago sui causatis. vl pos
sumus dce q s q tali q attendit tal i differen
cia sic i eo attendit ymago. i qz causate
adcausatore lz sit q da ymitatio n tn e i spe
i differen. io vl pfcte i causa r sui causatis
ref uat ymago.

Vtrum ymago i diuinis dicatur essen
lr. vl p li. solu. x ut q dicat solum
psli. qz q dicit essentlr i diuis dicit s sbam. sz y
mago spe dr s relatione. qz vl absurdiqua
ymagine ad se d. g sp p li sumi. Itm secum

possum dce h de li. ut d s. de dd lum de
lume. sz i emanatione n possumus dce li de
li. qz s aug. vi. de trin. ca. ij. n bn dcim e q
ymago de ymagine sic u ubu de ubo. g
ymago n ee ali sumi. Itm regla e aug.
i mltis locis. q q ca q dni ee nlr i dis
pdicant. dcit p singularit. x de o b n plr.
ut pr e ds. fils e ds. pr x fils n a bo sil ind
ds. sz s aug. vi. de trin. ca. ij. n bn dcim e q.
q pr x fili a bo sil sunt ymago. g ymago
i dis solu p li dr. Ad ymago dr gnis
ordies. sz i dis sz eorde n origi. origo
a sp respiciet p s. g ymago solu p li
sunt. Dn e aug. de fide ad petrum i
pu. q ut q una e scte trinis genlr dni
tis x ymago ad q fcs e ho. Ys hyla
.v. de trin. ut sz io ut magis dic i hu
g ymago n solu p li sumi. sz x ee
lr q magis ꝯcedit. Pro dd q ymago
ipe lo i dis sp p li sumi na ut hunt
est ymago e cui e gnio e p ymitatio
tio oz ymagine refri i hre quada ordie
x q da ymitatioi vl ei cui dr ymago sz
g dia ecis dicet ymago ut hec eet vl sui
ipi. ut p diaz pz. ut s p ꝯpatioz ad creaturas
i sui ipi n. na cu n ꝯparie ymiter
se ipm. sz ymago e reali distincta
ab eo e ymago dr. vn hy la. iij. de trin
x hec. Sa d. ymago. u. sola n e x sili
n e s. x qz similitudo clandat i ymagie vl sui
ipi ymago dici pot. n x r s z dice p
sum diam eem hre rone ymagis. na
p ꝯpatm d. ad eem rea n distingit sz
roe x io sic sui ipi no e ymago a d. q
n ad se ipm ht reale distinctoz. lz roe differ
possit a d a se ipo. sic dia eeu i pz
ymago ee n pot. ca a p n reali dis
tinguat. i rursu i ꝯ catur dia eeu ymago
go dici n pot. q ex roe ymagis e imi
tatio. dia a eca n imitat creaturas sz
x io ipe lo ymago i dis sola p li dr
q sola i p i nera q una sit exp ssa
p ducta ad similitudine alti x una hat i ealem
relonu x distinctio adq a. eeu a dia ad vl rei
ref r. tn si nolumus loqi large de ymagie
dicat ymago n sola id q ymitat aliquid.
sz id ad q imitatio alicui dr. sic dia eeu y
mago dici pt. debemus. u. imaginari q ds
ut e trinus x unus sit imitatus eeis x trinitas
pz e q da exempla x padigma. ad q similitudine
fca e ro. a x i intellectual creatura. pp q ymago
go i eli creatura n solu dr x vl trinitas pz. sz
et ꝯparatio ad unitate eeu. x q larga lo d
ipm padigma ad q similitudine q efficit

coequandam

ymago dici p[ro]p[ter] ip[s]a d[omi]na e[ss]en[ti]a ymago d[ic]it[ur] p[atr]i
et fi[li]i q[uia] imag[ina]t[ur] ea[m]. q[uod] ymago sume[re]t[ur] e[ss]entiali-
t[er] di[ci]t[ur]. q[ui]a s[ecundu]m aug[ustinum]. de fide ad petr[um]. una e[st]
s[an]c[t]e t[ri]n[ita]tis e[ss]entialit[er] diuinitas ymago ad q[ua]m f[a]c[tu]s
e[st] ho[mo]. ❡Ad p[ri]m[u]m d[icendu]m q[uod] ea q[ue] d[icu]nt[ur] rel[ati]o[n]em ad c[re]a-
turas i[n] di[vin]is i[n] d[i]c[un]t e[ss]en[ti]am u[e]l d[icu]nt[ur] e[ss]e[n]tialit[er] s[ed]
rel[ati]o[n]em i[m]p[o]rt[an]t t[ame]n s[ecundu]m n[ost]r[u]m m[od]u[m] ut dicat[ur] in-
telle[ct]i s[ecundu]m [illegible] q[ui]cq[ui]d de q[ui]b[us] v[el] d[icitu]r signar[e] et
de o[mni]b[us] no[n] pl[ur]alit[er] et q[uia] d[omi]n[u]s e[ss]entia d[icitu]r ymago p[ro]p[ter]
co[m]parat[i]o[n]e[m] ad c[re]atura[m] r[ati]onale[m] ut q[ue] e[st] i[n] a[n]i[m]a e[iu]s
sil[itudi]nes ho[min]is e[st] f[a]c[tu]s n[on] ob[stan]te q[uod] ymago q[ua]m
rel[ati]o[n]em i[m]p[or]t[at]. sic ymago sup[er]i[us] i[n] di[vin]is e[ss]en-
t[ia]l[it]er sum[i]t[ur]. ❡Ad s[ecundu]m d[icendu]m q[uod] aug[ustinus]. accipit
ymagi[ne]m p[ro]p[ri]e et p[ro]u[t] d[icit] rel[ati]o[n]em realem et s[ic]
accep[t]a soli[u]s p[er]s[ona]lit[er] sume[re]t[ur] q[ui]a e[ss]en[ti]a ad
q[ue] realit[er] refer[tur] q[ui]a si referet[ur] realit[er] li-
cet r[ati]o[n]e c[re]atura[m] q[uod] e[st] i[m]p[o]s[sibi]le cu[m] d[icitu]r adequa[tio]
realem relo[ati]o[n]em n[on] h[abe]t [illegible] ip[s]i p[er]s[ona]
q[uia] n[on] stare n[on] p[otes]t. q[ui]a n[on] a[b]se n[on] [illegible]
e[st] di[st]incta et q[uod] i[n] [illegible] p[er]s[ona]lit[er] d[icu]nt[ur] n[on] o[mn]i[n]o[...]
[illegible] ut p[ate]r de p[at]re u[e]l fil[iu]s de filio u[e]l i[n]
ha p[re]dicat[ur] de plib[us] sit. q[ui]a p[ate]r et fili[us] sit
no[n] sunt p[ate]r n[e]c fili[us]. ¶ aug[ustinus]. q[ui]a lo[quitu]r de y-
magi[n]e p[er]s[ona]lit[er] sumpta negat ha[n]c p[ro]p[ter]
[illegible] ymagi[n]e[m] de ymagi[n]e et q[uod] sit
p[ate]r et fili[us] sit ymago. ❡Ad t[er]ci[um] d[icendu]m q[uod]
h[ec] d[omi]na e[ss]en[ti]a ad q[ua]m ordinet[ur] r[ati]onalit[er] [illegible]
r[ati]onal[is] ordinet[ur] ad ip[su]m. et i[de]o q[uod] [illegible]
[illegible] c[re]atura[m] p[otes]t dici ymago [illegible]
q[ui]a large sum[en]do ymagi[n]e[m] n[on] solum
i[de]o q[uod] imitat[ur] a[liu]d ymago d[icitu]r. s[ed] e[ti]a[m] i[de]o a[liu]d
e[st] sil[itudi]nes a[liu]d effic[ie]t[ur] ip[s]a d[omi]na e[ss]en[ti]a ymag-
o d[icitu]r n[on] q[ui]a ip[s]a ordi[ne]t[ur] ad a[liu]d s[ed] q[ui]a a[liu]d or-
dinatur ad eam.

Tercio que[ritu]r utru[m] sol[u]s fili[us] dicat[ur] yma-
go p[atr]is ymago p[er]s[ona]lit[er] sum[p]t[a]. et u[idetu]r q[uod] n[on].
q[ui]a fili[us] p[er] h[oc] d[icitu]r ymago p[at]ris q[ui]a e[st] ei[us]d[em]
n[atur]e cu[m] p[at]re. s[ed] et sp[iritu]s s[anctus] e[st] ei[us]d[em] n[atur]e c[um] ip[s]o.
g[o] et c[etera]. ❡P[raeterea] q[uo]d c[on]ue[n]it a[li]q[uo]d e[st] sil[itudi]ne ali[cu]i[us] et e[st]
exp[re]ssiu[m] ab eo u[e]l [illegible] h[abe]t origine[m] ab illo p[otes]t
dici ymago illi[us] n[ec] q[ua]m si n[on] [illegible] o[mn]i[um] [illegible]
[illegible] ymagi[ne]m d[icitu]r n[on] d[icitu]r dato q[uod] ei sit sil[itudin]e
[illegible] l[ice]t. l[ice]t n[on] e[st] i[n]fi[nitu]m q[ui]a ab eo n[on] h[abe]t ori-
gine[m]. s[ed] cu[m] n[on] solu[m] fili[us] sit eq[ua]l[is] et sil[is] pa-
t[r]i [illegible] ab ip[s]o. s[ed] et sp[iritu]s s[anctus] emanat a p[at]re
i[n] p[at]re filio [illegible] sit sil[is] et eq[ua]lis [illegible] ymagi[ni]s
n[on] solu[m] c[on]u[eni]t filio s[ed] et sp[irit]ui s[ancto]. ❡S[ed] [contra] si p[ro]p[ter]
filio q[uod] sit ymago p[at]ris et sp[iritu]s s[anctus] n[on] e[st] [illegible]
u[e]l q[ui]a fili[us] ex suo mo[do] p[ro]cede[n]di h[abe]t q[uod] sit
ymago. n[on] a[utem] sp[iritu]s s[anctus]. n[am] cu[m] sp[iritu]s s[anctus] p[ro]ce-
dat ut amor ex suo mo[do] p[ro]cede[n]di n[on]
h[abe]t q[uod] sit ei[us]d[em] n[atur]e. [illegible] ymago ei[us] a q[uo]
p[ro]cedit. s[ed] h[ic] n[on] [illegible] q[ui]a sic sp[iritu]s s[anctus] p[ro]ced[it]
ut amor sic fili[us] p[ro]cedit ut u[er]bu[m] s[ed]

r[ati]one q[ua] u[er]bu[m] diuinu[m]. na[m] u[er]bu[m] ho[min]is n[on] e[st] ei[us]d[em]
n[atur]e cu[m] ho[min]e. ita amor r[ati]o[n]e q[ua] amor n[on] e[st] ei[us]d[em]
n[atur]e cu[m] d[iligen]te. s[ed] ex eo q[uod] q[ui]a diuinu[m] u[er]bu[m] u[er]bu[m]
ymago d[icitu]r. ita amor diui[nu]s ymago d[ic]i
p[otes]t n[on] obsta[n]te q[uod] amor q[ui]a amor n[on] e[st] ei[us]d[em]
n[atur]e cu[m] amante. s[ed] q[ui]a diui[nu]s amor. ❡P[raeterea] [illegible]
[illegible] dam[ascenus]. li[bro] I. c[apitul]o. [illegible]. q[uod] ymago p[at]ris
e[st] fili[us]. ymago fili[i] e[st] sp[iritu]s s[anctus]. ❡S[ed] [contra] e[st]
aug[ustinus]. vi. de tri[nitate]. c[apitul]o. ii. q[ui] ait q[uod] fili[us] e[st] eo
ymago q[uo] u[er]bu[m] fili[us] d[icitu]r u[er]bu[m]. g[o] solus ip[s]e
dicet[ur] ymago. ❡R[espondeo] aug[ustinus]. vi. de tri[nitate]. i[n]f[ra]
expone[n]s u[er]ba hylarii q[ui] e[ss]en[ti]alit[er] e[st] i[n] p[at]re s[ed]
i[n] ymagi[n]e. u[e]l [illegible] expo[n]it p[er] ymag-
ine[m] filiu[m] et p[er] [illegible] sp[iritu]m s[anctum]. s[ed] s[ed] n[on] e[ss]et n[on]
ita d[icere]t ymago de filio sic d[icitu]r donu[m] de sp[irit]u
s[ancto] cu[m] donu[m] solu[m] sp[iritu]m s[anctum] signat u[e]l [illegible] q[uod] h[abe]t
h[ic]. xv. de tri[nitate]. c[apitul]o. xvii. [illegible] h[ac] t[ri]n[ita]te [illegible]
donu[m] n[isi] sp[iritu]s s[anctus]. g[o] n[ec] erit ymago n[isi] sol[u]s
fili[us]. ❡R[espondeo] d[icendu]m q[uod] s[ecundu]m s[an]c[t]i[ssimu]m aug[ustinum]. et nos
tene[mu]s q[uod] ymago p[er]s[ona]lit[er] d[icitu]r de solo filio di-
ci[tur]. vii. vi. de tri[nitate]. c[apitul]o. ii. s[ed] r[ati]o[n]ib[us] q[ui]a p[ate]r
et fili[us] no[n] sil[iter] a[liu]d bo[num] ymago s[ed] sol[u]s filius
ymago q[ua]m ad mod[um] et fili[us]. s[ed] quo[modo] h[oc] sit
tres r[ati]o[n]es assig[na]ri [con]sueu[er]unt. p[ri]ma e[st] q[ui]a fili[us]
p[ro]cedit ex se p[er] mo[dum] et [con]ne[c]t[itur] i[n] no[ti]o[n]e cum
p[at]re. s[ed] sp[iritu]s s[anctus] i[n] h[oc] n[on] ymitat[ur] p[at]re[m]. q[ui]a ex
se p[ri]m[u]m [illegible] q[uod] cu[m] eo [illegible] i[n] alia
no[ti]o[n]e [con]uenit. s[ecund]a e[st] q[ui]a fili[us] p[ro]cedit ab uno
s[ed] sp[iritu]s s[anctus] p[ro]cedit a duob[us]. ip[s]e unu[m] est
unu[m] n[on] [illegible] plu[rium]. i[de]o ymago e[st] a p[at]re
filio n[on] sp[iritu]s s[anctus]. t[er]cia e[st] q[ui]a fili[us] ex suo [illegible]
p[ro]cedi[t] et ex eo q[uod] fili[us] h[abe]t q[uod] sit ymago
et q[uod] sit ei[us]d[em] n[atur]e cum p[at]re. alia. n[on] no[n]
e[st] fili[us]. s[ed] h[ic] n[on] h[abe]t sp[iritu]s s[anctus] cu[m] p[ro]cedat ut
amor. i[de]o fili[us] d[icitu]r ymago n[on] sp[iritu]s s[anctus].
[illegible] du[a]s r[ati]o[n]es aug[ustinus] i[n] [illegible]
p[ro]p[ter] no[ti]o[n]alia u[e]l attende[re] [illegible]
[illegible] et c[etera] de r[ati]o[n]e ymagi[ni]s [illegible]
[illegible] d[icitu]r filii [illegible] ymagi[n]e[m] [illegible]
sp[iritu]m s[anctum]. [illegible]
[illegible] sp[iritu]s s[anctus]. [illegible] ymagis.
[illegible] ad no[ti]o[n]alia. [illegible] ymago
[illegible] d[icitu]r sp[iritu]m s[anctum]. [illegible]
q[ui]a [illegible] e[st] ymago [illegible]
[illegible] t[er]cia q[ui]a [illegible]
[illegible] sp[iritu]s s[anctus] n[on] [illegible]
ymagi[n]e[m] [illegible]
[illegible] d[icitu]r [illegible] r[ati]o[n]es [illegible]
[illegible]
q[uod] aug[ustinus]. xv. de tri[nitate]. dic[it] sp[iritu]s s[anctus] n[on] debe[t]
dici genitu[m] n[e]c ymagi[n]e[m] q[ui]a p[ro]cedit p[er] mo-
du[m] uoluntatis. [illegible]
mod[um] i[n]tellect[us] ut u[er]bu[m] h[abe]t q[uod] sit [illegible]
[illegible] d[icitu]r ei[us] ymago et p[ro]les.

amor autem qui procedit per modum voluntatis non habet de ratione
sua quod sit quid simile amanti. unde imago eius proprie
non potest dici. quod solus filius dicitur imago est
quia solus ipse dicitur verbum. Ostendit enim ille tertius quod concludit
filium esse verbum et non spiritum sanctum ostendit etiam solum filium
esse imaginem. filium autem esse verbum tertium ostendi potest
primo quia ponitur ex se primum. nam cum originis dicere
habeat quendam ordinem et origo per modum intellectus
sit prior quam per modum intellectus, quia origo per modum
naturae illa persona procedit quae habet rationem principii sive aliqua
persona procedit per modum intellectus et non per modum voluntatis.
ideo eo ipso quod filius ponitur ex se primum oportet quod procedat
per modum intellectus et quod habeat rationem imaginis
ut prius erat concludebat. Secundo eo ipso quod procedit
ab uno procedit per modum intellectus et ut verbum. cum
processio per modum intellectus nullam aliam processionem
praesupponit. Sed spiritus sanctus eo ipso quod procedit a pluribus
quibus oportet quod procedat ab illis in eo quod sunt unum non potest
esse haec ratio verbi sed solum ratio amoris. Sic ergo tertium ideo
concludit solum filium esse imaginem cum solus
ipse procedat ut verbum. amplius quia solum verbum
invenitur non pluribus et non amor eo ipso quod filius
est filius ex suo modo procedendi habet quod sit imago
ut tertium ostendebat. est ergo solus filius imago
quia solus ipse est verbum et filius. Ideo quod bene concludit
argumentum ut dictum est. Ad primum dicendum quod filius sit eo imago
eo quod verbum et filius. Ad quartum dicendum quod licet spiritus sanctus sit
eiusdem naturae cum patre non habet tamen hoc ex suo modo proce-
dendi et ideo non dicitur imago sicut dicitur filius. Ad quintum
dicendum quod non sufficit ad hoc quod aliquid sit imago
alicuius quod oriatur ab illo et quod sit ei simile et aequale
sed requiritur quod huiusmodi similitudinem et unitatem consequatur
ex suo modo procedendi. amor autem ex suo modo procedendi
non habet quod sit simile amanti. Ad sextum dicendum quod licet
verbum vocet quod verbum non sit eius de necessitate cum dicitur est
tamen secundum similitudinem et repraesentationem eius in mente
cum dicens se ipsum dicit. Et quod ex hoc aliquid est imago
quod est ab alio expressum et ex suo modo procedendi
ipsum repraesentat et est ei simile. ideo verbum
divinum sicut filius dicitur imago et non spiritus sanctus.
Ad quintum dicendum quod graeci spiritum sanctum appellant
imaginem. Sed doctores latini solum filium
imaginem esse dicunt. magis proprie enim locuti
latini quam graeci ut patet per iam dicta.

Utrum haec sit vera: Quibusdam videtur. nota quod
illi potest dari non est. dicitur sed generans solum negatio
dicitur. spiritus sanctus et essentia potest dici non generans. nam de quibus
verificatur affirmatio de eis negatio non verificatur. non
si filium est quod essentia sit genita, verum est quod non sit genita
ut si non genitum non dicitur negatio illa. Sed dicitur
quod negatio in subponente rationem principii ut dicitur
sic competit soli patri. ut dictum est quod non genitum potest ne-
gare solum generari et tamen essentia dici et spiritus sanctus sunt
non genita et non generata. vel potest negare non solum

non generari sed non principium generari nec agenitum pater
et sic non essentia nec spiritus sanctus non genitus dicitur. Sed tamen illo
modo est esse patrem quod esse filium. nota quod esse dicitur accipi
potest pro patre est actus essentiae. unde in eo non differt essentia
et relatio sed sic eadem est essentia patris et filii immo idem
esse. Secundo esse potest dicere rationem personae et sic esse patrem
non est esse filium. quia non eodem significatur pater est pater
filius est filius. nam pater est pater paternitate. filius est filius
filiatione. paternitas autem et filiatio sunt duae relationes
ex in tali locutione magis videtur esse tenere
intentio opponitur. quia propter ipsum secundo modo et cum non
magis importat actum essentiae et non concedit magister
quod idem est esse patrem quod esse filium. non tamen est idem patrem esse
et filium esse. quia in primis propositionibus esse magis
denotat unitatem quam posterius ut patet per primam
invalens autem magis dicit actum essentiae. praedicatur

Est principium. propterea quod magister declarat determinans
exhibitionem quid non est principium principii. Sed declarat
de omni notione quod principium principii non existente ita
sunt. quia primo ostendit quomodo eo principium competit patri. Secundo
secundo manifestat quomodo notiones praedicantur de ex eo quod
est principium alterius. tertio quia dicitur ratione principii postea
procedit de exceptione ostendit quomodo illa dicuntur de deo ex
tempore relative. Sed primo. Eo hoc est tertio. Sic. non
quaeritur in philosophia. xxx. dicitur esse principium duobus sunt. quia
primo ostendit quod haec non multiplicatur actio per ac
ceptionem. Secundo manifestat quomodo principium competit patri dicitur
ab aeterno et quomodo ex tempore. ibi. Ex tempore esse principium duo
sunt. quia primo dicitur quod licet principium haec ratione principii sit
differentia. Secundo ut declarat manifestatur. nam pater
est principium filii patris et est principium totius creaturae. filius
est principium de patre et est principium spiritus sancti. spiritus sanctus est principium
de nostro et non habet rationem principii nisi respectu creaturae. Sed ibi.
nam pater. Deinde est dicitur ex tempore. ostendit quomodo principium
competit dicitur pater ab aeterno et quomodo ex tempore. et duo
sunt. quia primo sunt quod dictum est. Secundo probat quod licet principium
dicamus hoc ratione principii. Sed ibi. Si quis quaeritur. esse
principium in sunt. quia primo ostendit quod idem principium competit
pater dicitur ab aeterno respectu alterius personae. Sed ex tempore respectu
creaturae et non pater ab aeterno sunt principium filii
et pater et filius spiritus sancti. Sed spiritus sanctus non principium dicitur principium
ex tempore cum non habeat rationem principii nisi respectu creaturae
secundo quia ergo licet habet rationem principii respectu creaturae ostendit haec
tres personas non dicuntur tria principia respectu creaturae omnium
sed unum principium. tertio ostendit quomodo accipiendum sit omnia
ex deo esse. et recolligit in brevi quod differentia
est una persona habet rationem principii respectu alterius et quomodo respectu
creaturae. Sed ibi. Et dicitur. tertio ibi. Cum vero omnia.
Et sequitur illa pars. Si autem. in qua ostendit quomodo pater habet rationem
principii et duo sunt. quia primo ostendit spiritum sanctum habere rationem
principii respectu creaturae. quia in se invenitur operari unde est
unum principium cum eis respectu omnium creaturarum. Secundo manifestat
patrem esse principium filii quem gignit et patrem
et filium esse principium spiritus sancti qui ab eis procedit. Sed ibi.

alie in eodem. Deinde cum dicit: Ecce habes, ostendit quo
modo ostendit quod nomen convertitur pro essentia quod habet idem
pater et duo facit quia primo ostendit quod nomen competit
patri essentia quod est pater filii. Secundo ostendit quod nomen com-
petit patri et filio essentia quod sunt pater spiritus sancti.
Secunda ibi: Unum autem principium est pater. Duo facit quia primo
dicit quod ea nomine quod pater est pater ut patrinitas
in gignendo pater est principium filii quod probat per hylarium.
Secundo quod hylarius dicit originem filii esse ab
ipso ipsum non esse ab iniecto habitu ...
dicit quando predicta verba intelligenda sunt. Et
exponit in quibus libris reperitur. Secunda ibi: Ratio
dicitur. Tertia secunda illa parte: Unum autem. Item ostendit quo-
modo intelligitur operatur patri et filio essentia quod sunt pater
spiritus sancti. Et duo facit secundum quod duas questiones
movet. Quia primo querit cum pater et filius sit unum principium
spiritus sancti utrum una et eadem notione sit pater principium
filii et solvit quod una et eadem notio est in patre et
filio secundum quod sunt principium spiritus sancti. Secundo querit quo
notitia habet notio et solvit quod non habet proprium nomen
et tamen quod notio appropriate et filiatio ... quia secundum
eam pater et filius ab eterno sunt principium spiritus sancti. Hec
cum dederit exemplum. Secunda ibi: Si vero queritur. Item
finitur summa lectionis et distinctionis.

In presenti distinctione duo tanguntur. Primo quo
invenitur in diversis principium. Secundo quo
... de his duobus querimus. Et primo quo
nomen ... possit dici principium
alterius. Secundo utrum sit eadem notio in patre et filio prout
sunt principium spiritus sancti. Et utrum sit unum principium spiritus sancti.

Ad primum sic proceditur: Videtur quod una persona non possit
dici principium alterius. Quia principium et principiatum idem est
ut dicit philosophus quinto physicorum. Sed una persona non est prior
alia. Ergo etc. Item secundum hoc secundum ... in qualibet ... principium
et causa sunt idem secundum philosophum et principium idem ut habitum est supra.
Quare ubi unum et idem sunt idem ... se sunt eadem. Ergo principium
et causa idem sunt. Sed una persona non est causa alterius cum ... esse
esse posterius alio. Ergo una persona non indicatur principium alterius.
Item philosophus in quinto metaphysice vult quod distinguatur causa sic
et principium quod non esset non idem esset principium et causa. Si ergo una
persona non est causa alterius ergo non principium. Item principium et per se et per
accidens efficientem ... quod nomen nominat causam
efficientem. Nominat ipsum principium uno modo. Sed una
persona non est causa efficiens alterius ergo etc. Contra dicit
Augustinus in quinto libro de trinitate capitulo ... quod pater et filius
sunt unum principium spiritus sancti. Unde ait: quod sicut pater et filius
unus deus et relative unus creator et unus dominus
sic relative ad spiritum sanctum unum principium. Sed sic pater et filius
possunt dici unum principium spiritus sancti et pater principium filii.
Item idem Augustinus eodem libro de trinitate capitulo ... ait
quod gignens ad id quod gignitur principium est. Responsio: Ad evidentiam
quod dicendum sic dicit quod in divinis non possumus recipere
causam. Causa autem proprie videtur esse, et ... est per se rei. Exemplum
ut finis et efficiens. Per se ut forma et materia. Sed una persona

non est ex alia ... per se alterius et etiam una persona non per dia-
men alterius. Et videmus quod causa habet quendam ordinem quo-
modo esse illius cuius est causa. Sed cum idem sit esse patris et filii non potest
esse quod una persona sit causa alterius. Sed in principio non est sic. Quia
repugnatur principium quod non est causa ... est principium sicut punctus
est principium linee aqua fluvii linea ... suum respectu
aliquod principium quod non habet in fluente quod ad esse suppositum eiusdem
est principium. Sic in aqua ... mane aquam in
capite dicitur. Item habent ... principium quod non habent in fluente
fluvii causa ... principium sunt et quod non est ... principium esse in
eo cuius est principium et non habet ordinem ad esse ipsius.
Propter dici una persona principium alterius. Sed una persona non sit ex
altera et non habet ordinem ad esse alterius. Cum sit idem esse
omnium personarum. Sed primo non sit sufficiens dictum quia nullum
invenimus principium in illis in creaturis quod per omnem modum
representent principium in divinis. Sed aliquod principium representat
ipsum per unum modum aliquod per alium et sic est in principio causa
est in causa sive mei... quia aliqua causa representat principium in
divinis uno modo sicut materialis et formalis representat ipsum ex
eo quod non sunt extra rem. Efficiens et finis representant
ipsum ex eo quod sint distincta a re et tamen aliquo modo dant
esse rei. Ergo secundum istum modum procedendo si ponimus
in divinis principium debemus ibi ponere causam et si
negamus unum debemus negare aliud. Item ... ad
est aliud quod hoc una persona per ... dat esse alteri ... propterea non
possit dici causa illius cui dat esse secundum aliquod genus
esse. Item causa habet maiorem convenientiam cum uno genere esse
quam cum alio. Et ideo cum quolibet genere esse habet ... apparentiam
quod per prius ... quam aliud alius duorum nobilium consideran-
dum occurrunt. Primo quod est in genere esse cum quo habet similitudinem
una persona ... dat esse alteri quam cum aliquo genere esse. Secundo
est quod sunt illa nomina quod dicimus illi generis ... esse ...
habet dissimilitudinem cum principio dicit ... et ideo notandum quod in
certo genere causarum causa efficiens habet maiorem similitudinem
cum principio dicitur ... Ratione ... et forte ... ad esse rei
in quo sunt preter eius quod est probabiliter ... non sunt ... sic
sunt ad esse rei in quo est magis bonum quam sit ipsa
res. Propter quod modo efficiens ut tale ... agunt. Sed
una persona non est magis bonum quam alia. In modo
... non sunt magis bonum quam una persona. Cum una
et eadem bonitas sit omnium trium personarum. Ratio similitudinis
... dicitur ... efficiens autem dicitur dare
esse rei et in quo ... ponere et huius convenit dicit
principium. Ratio autem quod convenit cum efficiente convenit tum
... addita. ... quod ... alie ... causa
... dicitur. Sed ... principium et per se
et primo ... de causa efficiente. Nam causa ... per se ... ter-
minum et illud per prius convenit ... et non per prius con-
venit forte ita principium per prius convenit efficienti
... et quod est alterius productivum. Ratio non debemus
concedere quod una persona sit causa alterius. Sed greci tali
modo loquuntur ut apparet per damascenum primo
libro capitulo ... quod vult patrem esse causam filii. Quod tamen da-
retur intelligi quod esset sicut eius non debemus concedere.

maiorem

...

q una p sit ens in alio. qr tc illter q eet
mi ei uc q sit ii alio loco de pdicatoe
for li n de pdicatoe p depe i may accipi
um ut de ea loq plis. qr tc sequeret q una
p eet q alei p s ut ca for l ei. ocedim
tu q una p sit pii alei. qr pii solu
dic q e alei pductm. z una p e alei
pducta. adutendu tn q pductu aliqs
aliu dr esse efficies. aliu auctor. aliu
pii. q s distingue possumus. qr efficies
dr ad iqm effic ut fuit. z qr fre e pdu
ce ad n de sua sba ut ut dam. po. lib
ca. viii. io h ppe or qn pducit pact
ni sentes i errore m. ip q n possum
dre q una p sit efficies alei. qr acto
nes ille p qs acquunt origies pri
errore ipm n insinuat. pii n d p ee
q e alei pductm si pducat ipm de sua
sba siue de aliena siue ex uo. si z h siat
pact insequentes i errore ut siu insi
nuter. z io q h p pducees pr d pii p
pducte. auctor uo eo q auctore ipar
i pdu. n d n q pii pdue. na auctore sa
ce e pri fuce z s n pr e auctor filij ut
p p hylarm i lib. ii ar auctoris io pri
qui exa e pduct. ipe. n. e fontana
diuitas z sic d pr auctor filij ita pr dra
auctor spc. qr sps. s. pii pcedit a pre
ut d abaug. xv de tin. ca. xxvij. z h
auctor dicit q auctoritatie z pii
pduc ut agit. aliu tn q e sunt auctor
pco q e alei pductu e hr aba q pdu
cat z h hinc mod lo hilari q sps. s.
pcedit a pre z filio auctoribz. pr g q
i dis recipr n pii z n auctoris uo g
dcm e. Ad p dd q p z pii sunt id in
i siouibz n q e pii alei e p alto.
j dis q q i e ordo origis abq pioritate.
n ita una e p exellea q n e por alia
ita e i pncipm q n e i pii. Ad q pr
solo qr recipiebat flamen exp q. to.
Ad tenu dd q h ois ca possit dici pii n tn
oe pii pr d ca. qr pii e i pl q ca s
qm. sic ca i pl e q ens io i dis pr iga
pi n pii absqz eo q recipat i n eae.
Ad qin tn dd q h pii p operat ee effi
cient q alijs cais n tn s ead rone ad
dr efficies z pii ut pz p hunc z de li di
uisis ouic una p pii alei n efficies
Eo que ni sic ead noco i pre z fi
f q sunt pii spc. s. z nf q n cre
lones multiplicat p suppo. na q sunt
pe intate h ncces tot sunt pe intates. g
quot sunt h nces nocom. tot s nocones

h dno sunt unces nocom talc qrpsti
erunt g due nocoes no una. Ad p noco
dr amotio h si eet una z ead noco pris
z filij tc pd n i notesceret nob n pz n
filij n spc. s. qr ea n ht g nulla pdia
inotescit nob p illa. si g eet una tal
noco d g no e una. Ad p relones
origis distigunt ps p se no numqz h
noco it relones origis uuat. g
distiguit p n mut h si eet una pats
z filij tc ps n distiguerer h uuq
g zc. Ad relo dr opani pr ad i in
q e z ad id aq distigr z uiag ht ee
exco i q e q exco ad q e qr exco iq
e e ad. h exco ad q e n e ad h siliter
mun z id suppoitu resr ad pla ht
pl es relones i se g nisio uiugtti
pla resert ad unu. li c p ples re
lones. g pr z filij q sunt pla suppo
exco q refert ad unu eodem ita ad
spm. s. ples relones hebunt. Ju oin
e qr p uni z eius d pe pducte s. q pduc
tu e n posse sin relones dissilere s siles.
v n pz z filij exco q refert ad spm. s.
q pducut siliem relom hnt. h ut hi
tum sint sup relones siles i ot no
plificant. g ead relo e i pre z i fil
filij refert ad spm. s. tc ecut. vj. nocoes
n. v. q o negnt. Ad p ad q una noco
e i pre z filio s q refert ad spm. s. ro
a h vuias qda sic assigut. q multipli
cato suum no pr ee n p m vni si for
hoy eet for no recepta i yn. no eet
nuc ho i spe hois. z qr i dd illa n. n
pr q sit qa taa tal noco i pre z filio
qr tc eent ei ples nocones nno q
ee no pr vii i no sunt ples nocones
sic nc ples filiatones ut pluitates.
h id n pz sufficie qr a ecn z relones
hnt m i q n ex q. na sic ppn e silr
sibilia hre nun exq. ita ppnn e acci
dentau z relonu hre m i q. z sic si eent
ples me exq sufficiet ad h q eent ples
sbe sibiles. ita si eent m q. sufficeret
ad plalitate relonu ut q eent tn z qr id
i quo ht ee relo ut ppetas ut actus
e suppoitu. io n poim plalitate sup
poitaz ut q possim pone plalitate
relonu. z qr tde e suppoitu h n sit i in
z qr sunt pla suppo que ht nocom ido
sunt ullenus sed una p mctu ocluder
q i pre z filio eent ples tales nocoes
no una. Ip h assigt aliaro q e ndch q
i pre z filio e una tal noco ip vnles

ipsius esse. Ad secundum eodem modo dicendum quod ut tactum fuit supra, licet relationes quantum ad suum esse in se non comparentur cum aliis praedicamentis quia sic esse aliorum praedicamentorum non est diversum in eodem genere cum his quae sunt in suis praedicamentis, ita esse relationis non est diversum in genere relationis. In se tamen differunt ut dicebatur a relationibus aliorum praedicamentorum. Accidentia enim absoluta manent cum manet suum genus. Relationes autem et possunt manere secundum suum genus et non tendere ipsum esse. Sed esse earum est esse fundamenti vel esse absoluti in quo fundantur, ut esse similitudinis est esse albedinis. Quia si negaretur cum talium esse sit in esse [illegible] in esse albedinis et similitudinis. Tunc quando est oppositio ex eo quod idem est quantum et qualitas in esse. Sequeretur quod quando esset oppositio ex eo quod est album. Et similiter quod ex eo quod est album solum quod planum [illegible]. Quia nihil absurdum sive impossibile est non similia fieri similia quin sit oppositio secundum rei mutationem. Quod [illegible] esset non ideo esset [illegible] mutatio et similiter de esse relationum in creaturis quae eis non tendunt ipsum esse quia ideo in quantum sunt secundum rem nullam [illegible] positionem faciunt a compositione fundamenti. Multo magis verum est de esse relationum divinarum cum in divinis sit summa simplicitas et ubi relationes secundum rem nullam compositionem faciant. Igitur esse omnium talium relationum erit idem quod esse essentiae sive cum esse essentiae absolutum. Et [illegible] absolutum non plurificatur et unum est. Igitur esse omnium relationum divinarum est unum esse. Et quia plurificatio secundum numerum respicit distinctionem in esse, sed plurificatio secundum speciem respicit distinctionem secundum rationem quidditatis. Ideo relationes similes et differentes secundum numerum in divinis plurificari non possunt secundum veritatem ipsius esse. Sed relationes dissimiles ut plurificari non est inconveniens [illegible] quam dicatur sit [illegible] in ipso patre et filio secundum quod producunt spiritum sanctum quod declarare volebamus. Ad primum ad quod omnibus suppositis dicitur tendendum idem esse et ideo plurificatio relationum in pluribus divinis suppositis non assimilatur plurificationi relationum in pluribus suppositis creatis quia pluribus [illegible] suppositis tendendo diversa esse. Sed magis assimilatur plurificationi relationum in uno supposito creato quia uni tali supposito tendit unum esse cum unius rei unica sit esse sicut pluribus divinis suppositis vel personis esse unum tendendo. Et ideo sicut in uno creato supposito possunt esse reales relationes differentes secundum speciem sed non secundum numerum, ita in uno supposito divino vel etiam in pluribus possunt esse plures relationes dissimiles quae assimilantur relationibus

diversarum specierum. Sed non similes quae assimilantur [illegible] unio [illegible] quam pater et filius sint secundum distinctam supposita in eis erit una communis notio spirationis ipsius esse et ad formam argumenti cum dicitur quod in pluribus suppositis non est relatio una sed plures, sed in relatione est quod illa plura supposita habent quantum ad [illegible] esse quod pater et filio non conveniunt. Ad quartum dicendum quod per istam notionem non [illegible] pater quia patrem filium quia filius [illegible] patrem et filium prout sunt unum principium spiritus sancti. Nunc nullo modo talis relatio non dicatur notio quia esse distinctivum in divinis notio dicitur. Pater et filius tali relatione non distinguuntur; pater a filio distinguitur tamen eos a spiritu sancto ut sit notio communis. Ad quintum dicendum quod licet relationes communes distinguunt personas quam personales relationes referuntur. Nam pater paternitate distinguitur a filio quia paternitate ad filium refertur. Sed per communem notionem non distinguitur ab eo quia per eam non refertur ad ipsum. Sed pater et filius distinguuntur a spiritu sancto quia per talem notionem ad illum referuntur. Unde non est inconveniens quod talis notio unitatem et distinguat, etsi non faciat eodem [illegible].

Ad [illegible] dicendum quod relatio competit magis esse et quod sit ad aliud ex eo in quo est tamen quod sit relatio et quod sit ad aliud magis competit ex eo ad quod est. Quia relatio licet in divinis non plurificetur secundum quod sunt ad aliud [illegible] esse sed solum secundum quod dicuntur. Ideo plurificatio relationum divinarum dicitur sumi per ea ad quae sunt non per ea in quibus sunt. Hoc quod ideo magis [illegible] quam compositionem.

Circa quaestionem nostram pater et filius sint unum principium spiritus sancti et utrum quod non quia principium non [illegible] in divinis ex eo quod una persona a [illegible] duo sunt producentes. Igitur duo sunt principia. Praeterea actio attribuitur supposito quia forma non agit nisi in parte. Sed suppositum agit per formam et partem. [illegible] actio attribuitur supposito. Igitur pater et filius cum igitur sint plura supposita erunt plura principia. Praeterea si quod est pater et filius non sint plura principia hoc non est nisi quia pater et filius sunt unum spirant spiritum sanctum quod unum. Sed hoc non impedit quia in creaturis plures sunt principia [illegible] [illegible] principia opponitur. Igitur pater et filius habent unum principium spirant spiritum sanctum. Erunt [illegible] principia. Praeterea spiritus sanctus. Item principium dicitur relative ad id cuius est principium, et id plura. Per plura principia [illegible] quorum est. Sed plura sunt quae dicuntur relative ad spiritum sanctum quia pater et

filius. Ergo etc. [P]raeterea, plura principia agunt in plura. Sed pater et filius spirant spiritum sanctum unum. Ergo pater et filius sunt unum principium spiritus sancti. [R]espondeo: principium ut dictum est ad id cuius est principium. Non ergo erunt plura principia nisi sint plures relationes secundum quas principia ad id quod est ex principio referuntur. Sed una et eadem est notio per quam pater et filius referuntur ad spiritum sanctum. Ergo erunt unum principium pater et filius spiritus sancti. [A]d primum: sed id habet in littera [illegible] dicendum quod nos dicimus patrem et filium esse unum principium spiritus sancti, secundum quod magister concedit in littera. Hanc autem veritatem diffusius una in [illegible] possumus ex parte patris et filii producentium, secundo ex parte spiritus sancti qui producitur. Primo sic: patet quod sicut est ordo quo multitudo sic ab unitate procedit sic ad unitatem reducitur, quia omnis multitudo participat aliqualiter uno, ut vult Dionysius ultimo cap. de div. nom., praecipue in processu suo. Et ideo quando ad unam actionem concurrunt plura principia, tunc vel omnia reducuntur ad unum quod est in eis, vel aliquo reducuntur ad [illegible], et quia una prima [illegible] non est in [illegible] alius, [illegible] agentes reducuntur in agens [illegible], quia omnis talis ordo agentis ex esse sunt. Et quia idem est esse [illegible] non est [illegible] esse [illegible] quod pluribus personis competit unum et idem producere [illegible] ille pater et [illegible] unum principium. Unde sicut tres personae [illegible] non dicuntur tria principia sed unum principium, quia est unum esse earum et una [illegible] et una virtus, ita pater et filius respectu spiritus sancti sunt unum principium propter unitatem essentiae. Haec magis [illegible] in [illegible] Augustinus v. de Trin. cap. xiv, qui ait: Fatendum est patrem et filium principium esse spiritus sancti, non duo principia; sed sicut pater et filius unus deus et relative ad creaturam unus creator et unus dominus, sic relative ad spiritum sanctum unum principium. Secundo [illegible] ex parte spiritus sancti, quia quod procedit a pluribus [illegible] sunt plura. Sed procedit a [illegible] unum principium. Et hoc est quod innuit Anselmus in de processione spiritus sancti, quod pater et filius spirant in eo quod unum. Quod autem [illegible] assignetur [illegible] dicitur quod pater et filius sunt unum principium spiritus sancti, in quantum est in eis una [illegible] notio, quia sicut [illegible] considerare quod pater est id quod pater sit principium filii, ita [illegible] considerare quod [illegible] est id quod pater et filius sint principium spiritus sancti. Sed [illegible] non est [illegible] quia [illegible] quod est id quod [illegible] sit alicuius principium est id quod est ex principio [illegible], ut sicut calor in igne est id quod ignis sit principium omnium calidorum, calor est id [illegible] igni omnia calida conformantur; et quia in communi notione non assimilatur spiritus sanctus patri et filio, communis notio non [illegible]

[illegible] quod talis notio non erit id quod pater et filius sint unum principium spiritus sancti. [illegible] et ut partes [illegible] potest esse huius ad huius id quod pure relationem significet, neque [illegible] ad pure absolutum quod non [illegible] sed medio [illegible]. Sed quia spirator est id quod aliquid sit principium alterius, ergo unitur spiritum [illegible] pater et filius [illegible] quod spirant spiritum sanctum est id [illegible] unum principium spiritus sancti. Unde dicere possumus quod sicut non est potentia generativa in patre quo filius procedit per modum naturae et non [illegible] ad [illegible] actum quae est generare, sed notionalis est [illegible] spirativa in patre et filio et in [illegible] quandam [illegible] ad actum spirandi. Sunt ergo pater et filius unum principium spiritus sancti propter [illegible] est una virtus spirativa et una notio. Nec valet quod [illegible] spiritus sanctus [illegible] ipsum spiritum quia habet unam et eandem notionem cum patre et filio. Sic non valet quod filius [illegible] generare [illegible] licet sit eadem [illegible] in filio quae est in patre, quia hic [illegible] in patre est coniuncta cum relatione quae non est coniuncta ut est in filio, et ideo [illegible] generare [illegible] de patre et non de filio. Sed notionalis ut est in patre et filio est coniuncta cum [illegible] relatione quae non est coniuncta ut est in spiritu sancto, et ideo spiritus sanctus non spirat ut pater et filius, et hic [illegible] unio ad talem relationem [illegible] pater non est potens generare [illegible] sic pater et filius non sunt potentes spirare [illegible] notionem. [A]d secundum dicendum quod non sufficit ad pluralitatem principiorum pluralitas suppositorum, quia principium non nominat solum suppositum, sed nominat suppositum cum [illegible] et ideo [illegible] suppositum habet [illegible] esse [illegible] actus [illegible] habet ad hoc quod sit principium. Item ab eadem [illegible] habet quod sit unum principium, quia id habet ad esse et esse unum, et quia una est potentia spirativa in patre et filio, pater et filius erunt unum principium et [illegible] ad finem. [A]d tertium dicendum quod non est simile de [illegible] formis et de patre et filio, quia licet [illegible] formae fiat quod unum tamen [illegible] secundum [illegible] est principium suppositum et forma [illegible] est [illegible] quod [illegible] forma [illegible] quia actu [illegible] pater et filius [illegible] ad [illegible] secundum eandem [illegible] sunt principium spiritus sancti [illegible] habent unam [illegible] spirativam. [A]d quartum dicendum quod licet sit pluralitas quorumdam relationum non tamen sunt plures relationes [illegible] eadem relatione pater refertur ad spiritum sanctum qua et filius [illegible] sit pluralitas suppositorum spirantium et pluralitas [illegible] spirantes [illegible] principium spirandi quia una [illegible]

[D]einde quaeritur de principio sumpto in divinis [illegible] et [illegible] quod [illegible] unum dicatur principium in divinis [illegible] dicitur pater et [illegible] [illegible] quod [illegible] procedit per modum intellectus ut filius, [illegible] per modum intellectus emanat [illegible] ut [illegible] ad [illegible] ut artificiatum ad artificem. Sed artifex per intellectum est omnium artificiatorum

cum ergo deus producat filium et creaturam eodem modo quia per modum intellectus sive intelligendo verum dicetur principium in divinis respectu filii et respectu creature cum ratio principii ex productione sumatur. [¶] Praeterea licet principium in divinis respectu creature dicatur univoce et respectu spiritus sancti, secundum Damascenum primo libro capitulo viii creatio est opus voluntatis, sed spiritus sanctus per modum voluntatis. Ergo eodem modo est emanatio creaturarum et spiritus sancti. Ergo ratio principii dicitur univoce respectu utriusque. [¶] Praeterea illud dicitur univoce de aliquibus quod secundum unam rationem predicatur de illis. Sed dicitur ex hoc principium respectu creature quia creatura ab ipso accipit esse. Sed hec una ratio est principii alterius quia una ab alia accipit esse. Ergo et cetera. [¶] Sed contra, magis et minus [illegible] huius principii [illegible] creatura est minus; solus deus est per eternitatem immortalis, quia secundum Augustinum in primo de trinitate capitulo primo immutabilitas et immortalitas sunt ipsius solius dei. Ergo quod est principium [illegible] non erit secundum alterius, ut non secundum eandem rationem dicetur quod principium utriusque. Ergo non univoce. [¶] Ulterius queritur utrum per prius dicatur principium in divinis respectu creature quam respectu persone. Et videtur quod per prius dicatur respectu creature, quia temporale est prius notionali. Sed esse principium creature est quid temporale; ergo esse principium persone est notionale. Ergo et cetera. [¶] Item non [illegible] quia esse principium persone [illegible] esse principium creaturarum [illegible] sed [illegible] est prius temporali. Ergo et cetera. [¶] Contra: quod principium in divinis dicitur respectu persone et respectu creature non dicitur secundum unam rationem, et per prius dicitur per [illegible] ad principium [illegible] numquam venari possumus [illegible] principium emanationis et originem. Nam [illegible] dicitur una principium principii alterius [illegible] trinitas principium creature quia [illegible] producitur creatura [illegible] emanat. [¶] Responsio. Quod sicut principium est [illegible] in divinis [illegible] ut probat apostolus [illegible] ex origine [illegible] venari possumus [illegible] primum [illegible] emanatio personarum quam creaturarum habet esse per modum intellectus et voluntatis. Nam filius emanat per modum intellectus, spiritus sanctus per modum voluntatis [illegible] procedunt [illegible] ut [illegible] principium alterius quia illius est productivum. Sed inde [illegible] dicatur principium in divinis [illegible] respectu creature [illegible] in divinis per modum intellectus et voluntatis est emanatio personarum [illegible] creaturarum, ideo [illegible] quod deus intelligit se [illegible] uno simplici intuitu et alia [illegible] simplici velle [illegible] tamen intellectus suus est ratio quod [illegible] intelligat, quia intelligendo se intelligit alia [illegible] voluntatis se habet [illegible] nullum [illegible] tamen volendo se vult alia, ideo que procedunt a deo ex eo quod se

intelligit et se vult sunt ratio et causa omnium aliorum, et quia filius procedit a deo ex eo quod se intelligit, quia pater dicitur intelligendo se producere filium, et spiritus sanctus ex eo quod se vult, quia dicitur pater et filius diligendo [illegible] spirat spiritum sanctum, ut pater et filius diligendo se et volendo bonitatem suam spiritum sanctum producunt. Ideo emanatio personarum est ratio emanationis creaturarum. Nam filius est ratio omnium que emanant a deo ut procedunt ab ipso ut artificiata per modum intellectus, et ideo filius ipse dicitur ars [illegible]; creatura autem non ipse dicitur ars dei sed artificiatum eius. Sic spiritus sanctus est ratio omnium creaturarum ut procedunt a deo per modum voluntatis, ideo dicitur amor, quia amor est ratio volitorum; creatura autem ipse dicitur volita. Et hunc ordinem forte considerans Augustinus [illegible] quod emanatio personarum est ratio emanationis creaturarum, ait [illegible] de trinitate capitulo [illegible] [illegible] accipere [illegible] ergo omnia per quem [illegible] omnia. Ergo emanatio personarum est prior quam emanatio creaturarum cum sit ratio eius [illegible] ex productione sua ratio principii per prius ut dicatur principium in productione quam [illegible]. [¶] [illegible] ex relatione. Nam principium in divinis in productione dicit relationem realem, eo quod relationes [illegible] existunt. relationes in divinis reales Sed in creature dicit relationem per modum intelligendi solum, quia relatio dei ad creaturam non est realis sed rationis tantum, et relatio [illegible] ut relatio est per prius dicitur de relatione secundum rem quam de relatione secundum modum intelligendi. Ideo principium ut relativum importat dicitur per prius in divinis ut significat productionem quam ut significat respectum creature. [¶] Ad primum ergo dicendum quod licet creatura emanat a principio per modum intellectus et per modum voluntatis secundum quos modos emanant filius et spiritus sanctus, tamen aliter et aliter emanat per modum intellectus et voluntatis [illegible] ut [illegible] est emanatio personarum est ratio emanationis creaturarum. Ideo principium in productione et respectu creature non dicitur univoce. [¶] Ad secundum dicendum quod [illegible] analogice [illegible] non dicitur secundum unam rationem [illegible] [illegible] accipere [illegible] productione et creatura quia creatura a deo accipit [illegible] esse [illegible] [¶] Ad tertium dicendum quod [illegible] de quo dicatur per prius [illegible] per prius dicitur in productione [illegible] eternale [illegible] modum intelligendi eternale est prius notionali [illegible] notionale est prius eternali [illegible] emanatio personarum sit ratio emanationis creaturarum. [¶] [illegible] patris [illegible] divinitas [illegible] quia [illegible] non [illegible] procedat ab ipso [illegible] quia non [illegible] procedunt a patre est pater non procedat

ale ipo. ad q' noīa in p^r hīc iii^{a} hic sic
intelligat. nā si dimitis siuat pcēn sic
h' sicut q' dr n q' pr eēm pducat
sz dr pu totq dimitis eo q' dm' ceēn
oī mō quo o'cat' ē in dek p mod' gnois
t spirims. nā filius h eēm donā o'cet
d'eu p' die n tm dr tot' dim pu
qz n o'cat eū oī mō q o'cat ē cū no
spuz t gnier. sic d'mitis siuat ppl
sic q' dr imu ē sic imu ē q' fu dimidū
sustiny tōm donū n q' se ipm sustinēt
h qz d'r a' pter donū sustinēt' ab ipo.
sic pr n seipm pducit. h d'r a' p' ema
nat ab eo. Jt sr illo. ut meli' dicimus
nond' q' n dia in eli' dr dirat q' dim
tas. qz dimu n solū dr de dō q' ē p eēn
tie. h de eo q' ē pprincipator s' q' modum
loqr' phs i lo de aia q' s'uo ēdem tpr'
ut sp pncipet ēē dio. sz dirat ipe dr
de eo q' ē tse p eēn. Jt si illo. omis immu
nis. i osa a uli suis. nond' q' p hic intel
ligit ilud p eit q ul sr tr ipe ppo
nes uales. Jt sr illo. origine filii ab i
neo. nond' q' fili' ē abiteo t origo eius
abiteo ē. qz hr eē apre q' ē ineū. dmq
ineū pr intelligi dup^r. uidet p inceodm
tōnis t pprie origis ut intelligat filiū
huisse pncipiū duriōis adsit hylari
ne ipm abiteo. sup. ldmōis. sz i ab
inegibli t apud [illegible] i iciacō sine
apre origis. i. apre t sedir. q' filius
nō ē p se ipm. q' glosa di ē n ee p se
ipm qz n ē a se ipo. nā q h pe ē p se
ip' cū sit q' subsistet ut qh ē a se ipa
cū in a pcedat ab alia.
Huc .n. qdā. qz magr sri dicari
dim rō cate d' pu' ex tpr. h ipre d'
o'mo relatie de dō ex tpr dicat q' d. fac
qz p^o fac q' deū ē. fo deū sug qsitat.
p locū amitozi. fa. i. numq' n. ce pri. d.
fac qz p^o d' aliq' di de dō ex tpr t p actiis
n p actiuz q' dō actidat h q' actit cāte
q' osirmat p aug. fo ce pmctamon
qdā qōn. fa i. sz h. ce p' ta fac. qz
d'r dicar dō' ex tpr ait un
tpis dis sit dō' ex tpr. so soluit dicēs.
q' h d'r ccpit eē dō' tpis. qz n sy fu tpe
n tm cep eē dō' tpis ex tpr l' i tpe qz te
anq' icipet tpe. fini h tpe. t ocludit
de dō ul' d' p actus q' accidat s' qz u cā
n' actit n ipe i se imutat'. uni cū ex
tpr a'd de dō dr actus l' imutatō icem
ē n i dō fa i'. adq. dicip. t i. quo ē.
Demū ē d^r. iuimu. o'ploc anu. quo an

ex tpr relatie de dō dim. sū imutat' eīt duo
fac qz p^o fac q' dictū ē. fo i hū recollig
intelli p'qōz. fa i. ex huc apte. cē p' cā
fac. qz p^o pbat p locū amoet iii' t mctū
dicet q' cū qmum' sū sui imutatōe dicat
p cau alic uel relatie. multo magis
dr absq sui imutatōe potit ex tpr rele
d'. fo d^r p uius ex' q' h tal' imutatō n sic
i dōē cū i celū. qz cū d'r dr refugiū ut ui
liter a'd n sic i dō q' p n fiūt f cū i nob.
t d^r h i d' p' ex'. qz cū d'r dr pr m. h dia
ria n sit imutatā uta cū sui imutat i me
l' i q' eī gra t cōpim'. fa i. refugiū. ne
r l. Sic t pr. Jdem q' d^r ex huis recolligit
i hū intelli p'qōz t ca fac. qz p^o repetit
imutatē tactū uidet q' aliq' ex tpr de dō re
latie dr sū imutatōe sui ē imutatōe tū
cāte. fo qz i. vnī. d. qdā qōm mouat t
eā dimibat i soluit illā. illā qōz repetit
qiret utr spē. s. refert ad seipm ut cū
a seipo dēr. Ad hāc qōz solūt dicēs q'
spē. s. ē donū idator t h donū relatie
dicat dō ad dātē. si tū spē s. ad seipm
refert reali. s. h f rōz ut p appellatōz so
t a'd refer ad seipm f rōz n ē i dōē. qz s'
a'd refert ad se ut cū dr id' eid' id'. fa i.
h p' soluit t d'. i. cū qōi. In quo tiac
sentencia lectōnis t distinctōnis.
Iu p' senti. d. magr. deriat de hiis q
dim de dō relatie ex tpr. io de hiis re
latiubz qrit. Et diuidit' .iii. Ut ali
q' de dō ex tpr i relatie dicat. Eo ut
hii relatōes sit i dō reali. Ut uti sit
i eo f rōz. qōz q' sig ficet.
Ad p^m g pcē ut q' n' dicit de dō ex tpr
relatie. qz ul' d'cet de eo p se ē [illegible]
[illegible] ul' p actū p se nō. qz q' ē p se
ē sp. cū p se addat q' sup cāl de oī re
de oī deiat i li' post. de oī a' i deiatū
solū d^r uni sbōz h t t tpcaū qz n solū
n ē i aliq' sic t i a'q' n. h i n ē aliu sic
t alij n. ut i' dr. sz tales relōnes n quīt
dō sp. q' n dur de eo p se n' p actū qz
ut scibz ab aug. v. de tri. ca. v. i dō
n' p actus dr. Jt si a'd de dō ex tpr dr
h mat ē pdicatōe cāli. qz si dr de dō eo
a'd ex tpr. pē pur i tpr aliq' fac. h ea q
dur de dō pdicatōe cāli sūt ab ipo pduc
ta ut dr d' spes nra p dicatōe cāli qz
i nob spē efficit. sig d'r dr cāto ul' d'
dō' ex tpr pdicatōe p eiī. q' ex tpr effi
cit cāto t dō' q' fili ē. Jt h adire
n sic mor' p se ut pbat p lie. v. p lie
ē tū adiā mor' p actus. qz cū q' mo

ad alterationem vel se ad filium nisi per actionem. Secundo non est motus nisi per se vel per accidens ut patet viii physicorum. Ergo nulla de novo relatio dicitur [illegible] est. Augustinus v de Trinitate capitulo xvi. Qualiter quod hic spiritus sanctus sit coaeternus patri et filio deo tamen dicitur ad creaturam [illegible] licet ipsum quod datum est temporale [illegible] quod est datur refertur ad eos a quibus est. Augustinus v de Trinitate capitulo xiiii. Cum ergo spiritus sanctus sit dictus de deo quod ex tempore relative dicitur. Utrum quaedam nomina dicuntur de deo ex tempore [illegible] Albertus et quidam philosophi posuerunt [illegible] quod [illegible] dicitur de deo relative ex tempore est quod creaturam incipit esse. Sed cum hypothesi [illegible] creaturam semper fuit secundum [illegible] hypothesim non de deo dicetur ex tempore relative. ¶ Praeterea deus non coepit esse dominus spiritus in tempore quia antequam tempus non fuit tempus [illegible] esse dominus temporis. Quia non semper fuit tempus [illegible] tempus non coepisset esse dominus temporis. [illegible] hypothesi semper fuit creaturam non coepit esse dominus creaturae. Sed quae ex tempore de deo relative dicuntur quia de novo incipit esse dominus creaturae. Ergo [illegible] ¶ [illegible] est quod [illegible] deus fuisset Albertus [illegible] tamen aliqua de novo producentur in tempore. Ergo [illegible] nonorum dicitur ex tempore incipere esse dominus et sic ei relationes de novo aliquae dicentur. ¶ Praeterea [illegible] manifeste declarat Augustinus v de Trinitate capitulo ultimo ostendens aliqua ex tempore relative dici [illegible] quod dicitur [illegible] non esse dominus semper [illegible] [illegible] sempiternam [illegible] quod ille sempiterne [illegible] sic [illegible] non potest esse [illegible] quod non habet dominum. Sic nec deus quod non habet [illegible] quod [illegible] appellatio relativa est de deo ex tempore [illegible] [illegible] ponere cogimur. Nam cum dicitur sit [illegible] omnis [illegible] [illegible] ut dicitur [illegible] et [illegible] relative dicitur ad id [illegible] quia [illegible] [illegible] est [illegible] necesse est dominum ad creaturam relationes [illegible] adeo quod [illegible] aliquae sunt habituales aliquae actuales [illegible] relatione habituali [illegible] dominum ad creaturas quia [illegible] non [illegible] ponere creaturas ut vult Augustinus v de Trinitate capitulo xi. Relatione vero actuali [illegible] dicitur ad creaturam [illegible] ipsi creaturae [illegible] et de hac relatione loquitur Augustinus [illegible] non [illegible] quod dicitur [illegible] dominus sempiternus quia non est sempiterna creatura [illegible] relationes habituales non [illegible] relationes [illegible] actu et ideo [illegible] esse dominum [illegible] aeternum et creaturae temporalis licet dicatur [illegible] ad [illegible] quia huiusmodi relatio non est actualis sed habitualis. Sed relatio actualis ponit utrumque extremorum in actu posuisse cum huiusmodi relationes dicuntur [illegible] aliquo extremorum [illegible] modo sunt relationes [illegible]

dominum et creaturam. Quod [illegible] hae relationes actuales cognoscuntur ad [illegible] aliqua de deo dicuntur ex tempore relative [illegible] relatio [illegible] non habet esse sempiternum [illegible] solo quodam [illegible] sed dividitur relationum de deo dictarum quia aliae sunt habituales aliae actuales ad [illegible] intellectum quoniam [illegible] [illegible] quorum de deo relative dicuntur solum [illegible] ut possumus [illegible] modo relativa sunt illa quae dicuntur de deo ex tempore [illegible] secundum dicta vel [illegible] non quod relationes de deo [illegible] quaedam [illegible] distinguuntur quia quaedam sunt reales quaedam rationis. Quaedam secundum esse quaedam secundum dici. Quaedam temporales quaedam aeternae. Quaedam habituales quaedam secundum actum. Relationes reales sunt relationes [illegible] referuntur ad se invicem. Relationes rationis sunt dei ad creaturam ut infra patebit. Relationes secundum esse sunt illae quae [illegible] habitudines significant [illegible] ad significandum ipsam habitudinem [illegible] relatio secundum esse et sic significat [illegible] filius [illegible] [illegible] ad significandum [illegible] relationes significant [illegible] talis relatio est secundum dici [illegible] scientia est relativum secundum dici quia [illegible] significandum [illegible] [illegible] scire ad scibile. Relationes temporales [illegible] quae dicuntur de deo relative ex tempore aeternae quae [illegible] Habituales relationes sunt quae non ponunt utrumque relationum in actu. Actuales quae ponunt [illegible] [illegible] distinctionum [illegible] [illegible] ut plurimum se habent [illegible] Nam relationes secundum esse possunt esse reales et rationis temporales et aeternae secundum [illegible] actu. Nam [illegible] relationes secundum esse quae [illegible] significat ipsas habitudines [illegible] et sic [illegible] est relativum secundum esse quod [illegible] [illegible] quaedam habitudo est patris ad filium [illegible] relationem secundum esse significat [illegible] relationem realem. Dominus non [illegible] Sed relationes secundum esse possunt esse reales et rationis possunt esse temporales et aeternae. Nam dominus dicit relationem temporalem. Pater non aeternam. Possunt esse habituales et actuales. Nam dominus dicit relationem habitualem ut patet per Augustinum v de Trinitate capitulo xvi quod dicit spiritum sanctum ab aeterno fuisse donum quia procedebat ut esset donabile [illegible] cui daretur. Quod autem relationes secundum esse possint esse actuales satis apparet [illegible] et sic relationes secundum dici [illegible] dicere [illegible] relativum secundum dici [illegible] distinguere [illegible] sunt [illegible] Nam scientia nostra et scientia divina sunt relativa secundum dici quia huiusmodi nomina non imponuntur ad significandum ipsas habitudines ut patet et tamen scientia nostra refertur realiter ad scibile.

et significantur per rationes quantitatis quibus operetur. quia
[illegible] et sic scientia refertur vere ad rem scibilem.
Sed scientia dei secundum rationem est relativa secundum dici quia ille
[illegible] quidam per rationem ita quod aliquid sunt eterna quidam ex
tempore. nam sicut scientia rei est relativum secundum dici
in causando. nam sicut scientia non imponitur ad significandum
ipsam habitudinem. sed quod ad nos pertinet
rationem quandam cuius non significatio quod [illegible]
in causando per illud non significat rationem ipsum sed quod ad
ut actum [illegible] et hic [illegible]
scientia et causando. quia utrumque est relativum secundum dici. sciendum
tamen quod res producendas in tempore ab eterno antiquitus
scivit. cum eas causavit in tempore. ideo inveniuntur magistri im-
portare relationem eternam et temporalem. et universaliter hee
relationes distinguuntur per esse actuale et habituale
nam scientia dei ut dicitur scientia visionis quandam rationem in-
portat ad res producendas non actualem sed habi-
tualem. nam et finita scientia animi [illegible] fiat habitus
scientia continetur. causando vero actualem rationem importat.
apparet ergo quod relationes dei ad creaturas [illegible]
secundum dici temporales esse possunt. inquantum important rationem
actualem. eterne vero ut important ipsum habitum.

Ad primum dicendum quod in hiis relationibus duo est considerare.
primo habitudines ipsas. secundo id in quo fundatur habitudo
ut in eo quod dico dominus est considerare rationem [illegible]
ipsam dominationem [illegible] dominum [illegible]
[illegible] quod dominus modo pendet. ut fundamentum.
quantum ad rationem fundamenti huius relationes deo competunt
per se et ab eterno cum [illegible] fuit sua [illegible]
sua. sed sic sua [illegible] quantum ad habitudines ipsas
sic predicantur de deo per accidens ut plane innu-
it augustinus v de trinitate capitulo xvi. sed non per accidens
quod sit in deo sed quod est accidentium [illegible]
[illegible] ad [illegible] augustinus. quod autem quod in deo nihil secundum
accidens dicitur quod unum est de accidente quod sit in eo. sed
non de accidente quod est in alio ut possumus dicere quod
accidit alicui dici quod [illegible] dimissum [illegible]
[illegible] [illegible] et sic de deo non excedit dicere aliquid
nisi per accidens id est sonat quod [illegible] et sic hee relationes
dicuntur de deo per accidens [illegible] nam quia causa
refertur ad causatorem [illegible] secundum modum intelligendi causator
causator refertur ad ipsam non tamen intelligi est quod [illegible]
deo competit per accidens causative [illegible] quod [illegible]
accidens et causatum [illegible] sed quia aliqua relatio realis est
[illegible] [illegible] secundum modum intelligendi non [illegible]
[illegible] [illegible] causatorem. Ad secundum quod
aliqua dicit de deo predicatione [illegible]
[illegible] et sic dicitur [illegible]
[illegible] [illegible] sed non quia [illegible]
dici esse in [illegible] et sic [illegible]
[illegible] non quia causatore [illegible] habitudo
esse in [illegible] Ad tertium

dicendum quod ad relationem est motus per accidens non solum quia
motus non [illegible] ad relationem per se sed quia per [illegible] ad
relationem [illegible] non [illegible] sed per mutationem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] philosophus v physicorum et sic est de relationi-
bus dei ad creaturas. sunt enim hee relationes ex tempore
non per mutationem [illegible] in ipso sed in creatura accipi
large mutationem ut [illegible] causato mutato dicitur po-
situm. Ad id autem quod ultimo queritur utrum [illegible] dicere
deum ex tempore [illegible] fuisse ab eterno. dicendum quod [illegible]
[illegible] est evidens [illegible] [illegible]
relative dicitur ex tempore est quia [illegible] est [illegible]
ordo in dominio [illegible] [illegible] in [illegible]
intelligi [illegible] in deo. ordo autem in rebus [illegible]
[illegible] totum universum ordinatur ad deum velud totus
exercitus ad suum ducem. [illegible] una pars universi
ad aliam ordinatur velud una acies exercitus
ad aliam [illegible] ordo partium inter se respicit deum [illegible]
[illegible] ipsum est [illegible] [illegible] nam sic omnis ordo
qui est in partibus exercitus est [illegible] ducem. sic omnis ordo
qui est in partibus universi est [illegible] deum [illegible]
[illegible] hanc [illegible] [illegible] totum universum
[illegible] [illegible] exercitus et ducem et domum
et [illegible] [illegible] [illegible] accipi ordo [illegible]
[illegible] universi [illegible] [illegible] ordinem [illegible]
[illegible] [illegible] sic dicitur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] producere mediantibus causis [illegible]
est [illegible] [illegible] filia. quia [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — in inmed.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] producentur de [illegible] ordine
[illegible] [illegible] in [illegible] ad productionem [illegible] — ad dm
[illegible] est [illegible] [illegible] possunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] solum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] solum
[illegible] [illegible] producuntur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ideo dato
quod mundus esset eternus [illegible] de novo [illegible]
[illegible] in tempore cum talia de necessitate [illegible]
novum ordinem ad deum [illegible] [illegible]
deo [illegible] ex tempore [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mora est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de relationibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
incepisse est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] incepisse [illegible] [illegible]
dicitur incepisse esse [illegible] hanc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
esse [illegible] ex tempore [illegible] solum [illegible]
esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

nam creatura non incepit esse domini ex tempore cum non sit in tellectualis cum tempore fuisse tempus non tempore cum nocte similiter. Sed secundum ponentes mundum non incepisse non solum in tempore non incepit esse dominus omnium. Sed et simpliciter non incepit esse dominus omnium. Sed et simpliciter non incepit sic esse dominus eo quod secundum hanc suppositionem et communia principalia fecit non tamen habuerunt durationis initium. Non tamen secundum illud nam eorum quae non sunt incepit cum tempore dicitur ex tempore dominus esse cepit. Et non secundum veritatem tenuerunt dicere quod non omnium dicitur incepit esse dominus in tempore sed solum eorum quae non sunt cum tempore inceperunt et quia sic est probatum quod ita aliquae relationes dicuntur de deo ex tempore sed illud modus non habet [illegible] initium cum in hoc sit aliquo modo unius fortis locus sine initio incepit sed non est aliquo alia dominus ex tempore de deo cognitum secundum veritatem ut dicitur dicatur ex tempore relative ad creaturam et si modo non incepisset secundum quod alia philosophi posuerunt et quia non est sit manifestum veritas. Augustinus V de Trinitate capitulo ultimo quando de relationibus ex tempore de deo dictis praetermittit omnem in suo modo nomen et de necessitate aliquid de deo dici ex tempore relative. Nam sicut in ceteris quod dicitur non incepit esse dominus omnium ex tempore et quod ex tempore dominus esse non incepit quia tempus in tempore non incepit. Ita et quod homo incepit esse dominus ex tempore nam homo secundum propriam generationem incepit ut dicit VI de Trinitate et non sicut cum tempore incepit. | Quod sicut sic illa illustret quod omnia creata sicut sic volunt teneri quod quamvis in creatione creatur omnia sic et distinguere autem quod incipit ut nunc de necessitate in tempore dominus esse cepit quia et si non sicut cum tempore incepit. Sed autem homo principaliter est in tempore generatus quia sive est aliquod in potentia sua obliviscatur et negare velit incipit non tamen dominum non incepisse esse dominum sic propter aliter esse ita principium originis quod fuit sit ab initio omnis aeternitatis certe idem incipit non incepit esse dominus in tempore quia aliqua creatura non in tempore est producta cum dicitur quod licet hoc lignum ut illud non incepit esse dominus in tempore quia cum fortis incipiens per se habet esse non possit ante productionem rei nullo modo esse non potuit quod sicut et alia incipiente vellet dicere quod talia in suo productione sunt in propria materia propter quod cum esse incipiunt dicitur eorum quod incepit dicere esse dominus quia antequam creabatur quia in existebant. Hanc cavillationem removet Augustinus autem quod aliquid est esse dominum ad idem fere ut tamen non tempore est homo dominus ligni toto tempore ex isto ligno fabricare longitudine ergo omnia cavillatione remota alique de deo dici ex tempore relative quia id in natura habuit omnia sic est quod et quamlibet per se unius sunt invicem coordinatur ad dominum in quo et ad productionem eius de invicem operatur et secundum hanc viam incedit Augustinus ut patet per hunc tamen probet quod per relationem habitudinem ut [illegible] de deo dicit aliquid ex tempore relative. | Quod vero ad quaestionem

sic certum simpliciter supra super fuit secundum positionem philosophorum non sicut illa incepit esse et quia qualibet per se unius sunt ad dominum ad deo non invicem ordinatur de necessitate aliquid dicetur de deo relative ex tempore et sicut modo dominus fuisset certum et per se per solo ad secundum quod sic super fuit creatura non tamen semper fuit haec vel illa.

Secundo quaeritur utrum huiusmodi relationes sint reales in deo et videtur quod sic quia secundum philosophum in V Metaphysicae relatio scientiae ad scibile est realis sed scientia ad scientiam est per idem. Sed cum dicitur scientia non autem se ipsum sed contra eam sicut dicit sic sua scientia cum scientia habet respectum realem ad scibile dicitur referri realiter ad creaturam. | Praeterea secundum philosophum V Metaphysicae relatio quae est inter agentem et patientem est utrumque extremum realis. Sed creator et creatura sic se habent ut agens et factum ergo creator et creatura referuntur ad invicem relatione quae in utroque extremorum est realis et tenet idem quod prius. | Contra Filiatio est propter quod dicitur non refertur ad eandem relationem realem. Sed non est ut quod dicitur sine mutatione sui certum ponere. Sed dicitur sine mutatione sui ponere filium tamen habet realem relationem ad filium. Ita habet dicitur sine mutatione sui creaturam ponere habebit vere realem relationem ad ipsam. | Praeterea relationes quae dicuntur secundum philosophum in V Metaphysicae habent esse reale in utroque extremorum. Sed sola relatio eius dicitur ad servum non videtur esse in eo patre quia id non est quod est alterius [illegible] tamen potest in anima et sic contra. Sed dicitur est quod est quod creatura ergo relatio quae est inter dominum et creaturam est relatio domini in nobis ergo et cetera. | In quo non est relationes quae realiter sunt in quo cum prius non erant ponunt realem mutationem in eo cui adveniunt actualem ut patet sanare qui habet in relatione non sit motus per se ut dicitur in V Physicorum est tamen in ea motus per accidens quia cum ad unum ad aliud aequalitatem paritatis non adveniunt et per se in deo non est motus neque per se neque per accidens realiter ut probat philosophus in VIII Physicorum nulla relatio ex tempore in deo erit et per hoc patet relationes dicunt ad creaturam in deo non esse realiter. | Item nihil quod habet realem relationem ad aliquid neque realiter ordinatur ad ipsum. Sed dicitur non ordinatur realiter ad creaturam. Immo quia creatura realiter ordinatur ad creatorem et cetera ergo dominus ad creaturam refertur tamen solum secundum modum intelligendi huiusmodi relationes in deo sunt ut probat [illegible] et quae paret hic. | Respondeo dicendum quod ut patet veritas huius quaestionis duo consideranda occurrunt. Primum quod relatio habet esse reale. Secundo dico quod sicut nos distinguimus de multis relationibus ut ad causam et quae sunt illa quibus referuntur tamen propter nos quod habet unum et aliud sicut in aliqua bonum et malum sunt in rebus ut dicit philosophus in VI Metaphysicae et idem sic possumus probare quod relatio habet esse bonum ex hoc sensu quod realis quae consistit. Et quod philosophus in XII Metaphysicae distinguit duplex bonum ordinis quod est bonum exercitus sicut in universali et bonum ducis quod est bonum dicitur in XII libro dicitur in eo [illegible] quod est bonum ordinis et bonum

nimis. tamen ipsum bonum ordinis quod bonum est ipse
quia et ipse ordo potest dici bonum et quia ipse ordo
relationem dicit. ipsa relatio prout est in rebus licet
rerum bonitas et ita ipsa relatio prout habet esse in rebus
est quid reale licet prout significatur in sua significatione
sive consideratione non sit quid reale. ab logico loquendo. similiter
quarto [illegible] ipse quia bonum divinum est quod est in xii. quia habet
naturam de esse [illegible] quod non sit contra rationem relationis habere
esse reale. distinguendum est de modis relationum
sciendum quod habent rationem realem et quae non. ipse quia uo.
quod philosophus in v. metaphysicae omnia relativa quae ad tres
modos relationum reducuntur. Et primus modus relationum
quae dicuntur secundum numerum ut duplum ad dimidium et
triplum ad subtriplum. et multiplex ad partem et econverso.
Secundus est secundum potentiam ut calefactivum ad calefactibile. aedi-
ficativum ad aedificabile et universaliter agens ad patiens
et movens ad motum. tertius est quod dicitur mensurabile ad
mensuratum. scibile ad scientiam intelligibile ad intellectum sensibile
ad sensum. et universaliter mensura ad id quod est mensuratum et e converso
secundum dictum [illegible] in istis duobus primis modis tertius modus quia relativa
secundum duos primos modos habent realem relationem ad se
invicem ut patet quia aedificativum realiter refertur ad
aedificabile et e converso duplum ad dimidium et e converso. sed
relativa secundum tertium modum realiter ponuntur dicta in uno
extremorum solum in quo et quod [illegible] tamen non sciens
refertur ad scibile. scibile autem refertur ad scientiam secundum rationem
quia ex eo quod scientia refertur ad scibile secundum quid intelligitur dici
scibile referri ad scientiam. sed si sic dicatur [illegible]
nobis [illegible] dubitatio. quia relatio quae est in deo
[illegible] est relatio secundum potentiam et quae est ut agens ac-
tivum et movens et motum. sed hic relativa secundum rem
in utroque extremorum. quod dicitur realiter ad creaturas re-
ferri. ipse si ad [illegible] quod actio quae relatio consequitur
non sit in creatore [illegible] quod si non [illegible] planum
est quod illa relatio in agente non realiter [illegible]
consequitur [illegible]. quia non [illegible] invenitur in crea-
tore [illegible] realiter [illegible]. sed de [illegible] ad [illegible]
non est quaestio. quia actio [illegible] consequitur [illegible]
[illegible] in creatore [illegible] et ipse [illegible]
quae [illegible] ex actione [illegible] creatore [illegible]
[illegible] aliqua relationum. sed illa relatio est
quid reale [illegible] quod aliquid [illegible] sit in agente
[illegible] esse [illegible] habet esse [illegible]
non fuit [illegible] aliqua mutatio facta sit in eo [illegible]
sit [illegible] et ipse [illegible] non mota movent
[illegible] actu agunt [illegible] referuntur ad principiata
principiata autem realiter referuntur ad ipsa [illegible]
modo relationis [illegible] reducitur ad [illegible] modum rela-
tionis quae est secundum potentiam. tamen non differt [illegible] quod habet esse [illegible]
modus [illegible] quia sic [illegible] relativa secundum potentiam
sive ut agentia et activa sunt non relativa [illegible]

[illegible] et [illegible]. ipse quia [illegible] philosophus in v. metaphysicae
investigans in quo [illegible] conveniunt quae erant [illegible]
omnium in illo genere ut in genere colorum album
in genere [illegible] et [illegible] in genere [illegible]
[illegible] dicit quod sic est [illegible] in genere [illegible] quae est
dare unam substantiam [illegible] omnium. quae [illegible]
[illegible] quod [illegible] quod est [illegible] omnium est primus [illegible]
motor. etc. [illegible] absolute [illegible] quae est actus
[illegible] non ad [illegible] [illegible]
ut [illegible] motor et moto [illegible] et [illegible]. ipse [illegible]
[illegible] quod omnia dicuntur [illegible] est [illegible]
[illegible] referuntur ut motor et motum. quae [illegible]
feruntur ut mensura et mensuratum. sed idem modus est
de motore et moto. quod de mensuro [illegible]
non realiter refertur ad mensuratum. mensuratum autem realiter
refertur ad mensuram [illegible] realiter refertur ad creaturam.
creatura autem realiter refertur ad ipsum. Ad primum dicendum quod
de scientia nostra et scientia dei est [illegible] quia [illegible]
scibile [illegible] mensurare scientiam et intellectum nostrum.
quia scientia nostra causatur a rebus [illegible] sic
non [illegible] scientia dei non mensuratur a rebus [illegible]
res. non causatur [illegible] causa [illegible]
[illegible] in xii. metaphysicae quod scientia dei causa rerum scientia nostra
causatur a rebus [illegible] debebat concludi
[illegible] quod dicitur non realiter referri ad res. res autem
realiter referuntur ad deum. Ad secundum dicendum quod cum
agens agit actum et movens movet motum
[illegible] relatio est in utroque extremorum realiter quia [illegible]
relativa non reducuntur [illegible] ad mensuram et
mensuratum quod non est in proposito. quia dicitur non movens movet
non actu agit. Ad tertium dicendum quod non est simile
de actione [illegible] constituuntur [illegible] quae [illegible]
[illegible] [illegible] in creatore [illegible]
[illegible] non [illegible] ut patuit. Ad quartum dicendum quod [illegible]
de intellectu [illegible] est [illegible] quod sit duo ex-
trema. sic est intellectus [illegible] sic est [illegible]
[illegible] ut duplum et dimidium.
[illegible] et [illegible] non [illegible] in [illegible].

Tertio autem [illegible] quod relationes non sint
realiter in deo. [illegible] secundum [illegible] modus
[illegible] et [illegible]. [illegible] non attingit
[illegible] hic [illegible]. sed ad divinum non
attingit [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] dicit [illegible] quod dicitur esse [illegible]
et [illegible] habet [illegible]. [illegible] autem [illegible]
[illegible] ut [illegible] intellectum est
[illegible] realiter [illegible] in deo. quae est [illegible]
probatur. [illegible] solum est [illegible]
[illegible] non est. quia [illegible] solum [illegible] non esset
[illegible] non esset [illegible] ad [illegible]
dicitur esse [illegible]. sed hoc nomen [illegible]

erit relatio adveniens. Secundo non est in deo secundum rationem
que sunt solum secundum rationem non attribuuntur rebus nisi
prout sunt in intellectu. Si ergo dicatur referri ad creaturam
solum secundum rationem intellectus oportet esse deum
signum esset quod talis est. Secundo etc. [I]n quantum est quod
dicitur est prius. Sed prius relative dicitur ad principium
autem dicitur. Secundo dicitur relative dicitur ad creaturam
sed omnis relatio vel est secundum rem vel secundum rationem. Secundo cum non dicitur
realiter dicetur secundum rationem. Secundo etc. [A]d ultimum
probatur in v. metaphysice quod unumquodque refertur aliquid factum
tum secundum rationem. Sed deus est unumquodque ... et omnium causa
ut patet ex sexta physicorum ... metaphysice. Secundo dicitur secundum rationem
referri ad omnia. Ad oppositum etiam [R]espondeo dicendum quod ea que sunt
in intellectu aliquid habent reale fundamentum
in re extra aliquid non. Tamen apprehensioni intellectus non
correspondet in re extra. Intellectus est causus ...
naturam ... huiusmodi sicut habet esse. Item sunt etiam
apud animam conceptiones animi que non sunt aliquid
autem que conceptionibus intellectus correspondet fundamentum
in re extra et pertinet ad hoc quod est proximum
vel remotum. Proximum autem fundamentum habent nomina
realia per intentionis. Sicut homo leo ...
Sed sunt alia autem quorum conceptioni intellectus non
correspondet immediatum fundamentum habet in anima et
quia ideo quod est in anima immediate fundatur in re. Et
hoc sequitur quod est in re immediate fundetur. Ut si
aliquis intellectus intendendo se ipsum apprehendit
... vel personam ... apprehensionem immediate
fundamentum res extra correspondet primo modo quod ...
... apprehensionum predicatur de pluribus
... in ordinem ... in ordinem immediate
fundatur in apprehensione intellectus
et mediate fundatur in re. Sed autem quorum fundamentum
habent in re dicuntur esse habent quod quedam que intellectus
ex sua ... investigando per rationem et
... nomina secunde intentionis. Alia que sunt que intellectus
ex sua ... non investigando per rationem
et sunt nomina secunde intentionis. Alia que intellectus
ex sua ... investigando per rationem
sed ex suo modo intelligendi per ... de necessitate
consequitur. Et huiusmodi sunt relationes secundum rationem. Nam cum
intellectus ... intelligere aliquod relatum ut re-
latum est quod esse relationis est ad quod se habere
non potest intelligere unum relatorum quin aliquod non
apprehendat et quod ... non possunt ...
tamen in quantum ... quin aliquod non apprehe-
dat ... non possunt intelligere ...
quod intelligatur ... secundum modum intelligendi
ratum est dependencia ... ad ...
... ad ... secundum modum intelligendi
... ad ... dependens
secundum ... intellectus ... dependens
... dependens ... ordo secundum

sunt realiter relationes. Ideo prima relatio est secundum rem. Secunda est secundum
rationem solum. Tertia dependencia que est secundum rationem immediate
fundamentum habet in conceptione intellectus et in re extra
secundum ... fundamentum unum per actionem et alterum ex
parte dependentis. Et ideo fundamentum est dependens
realiter ... ad ... et ideo patiens non est in omni
relatione secundum rationem sed solum in relatione que realiter ponitur
quod in aliquo extremorum. Ad fundamentum est per se fundamentum
et mediatum ut dependentia ... ad ...
immediatum per se ... fundatur in apprehensione ...
... apprehensio ... fundatur in ipsa re que
dicitur ... Dicitur ipsa dependentia habere mediatum
fundamentum in re. Non quod ipsa res dependeat
sed quia ipsa res est fundamentum apprehensionis intellectus
... dependentia. Et ideo apparet quod apprehensio
intellectus duplex habet esse. Nam ea que habent reale fun-
damentum immediate secundum hoc esse potissimum
in hoc genere. Illa autem que habent fundamentum secundum
in re non immediatum sed mediatum habent esse modo
minimo. Et istorum sunt duo genera. Quia quedam magis
appropinquant eis que habent esse potissimum. Quedam
eis magis que habent esse minimum. Nam secunde inten-
tiones que non de necessitate consequuntur ad intelli-
ctum magis appropinquant eis que habent minimum
de esse. Sed relationes secundum rationem que de necessitate ac-
tum intellectus consequuntur ex ipsa necessitate magis
de esse acquirunt et ideo magis appropinquant eis
que habent immediatum fundamentum in re. Et ideo
hic ordo quod primo sunt ea que immediatum fundamen-
tum habent in re. Secundo autem relationes secundum rationem. Tertio
nomina secunde intentionis. Quarto comparabilia. Ex
hoc autem ordine apparet que sunt extrema et que sunt
media et quomodo ad invicem comparantur. Sic ergo patet
autem que sunt relationes secundum rationem. Quia de hoc prius ... quod
ad presens. Nota quod illa que realiter diversa
sunt quorum utrumque ad alterum realem habet ordi-
nem ea autem que secundum rationem referuntur secundum rationem habent ordinem
et que referuntur et ut referuntur realiter de necessitate
referuntur secundum rationem. Sed quod aliqua habeant realem
ordinem ... requiruntur. Primo quod utrumque habeat
rationem entis quod nullum ad aliud vel ad nihil non
potest esse realiter dependens. Secundo requiritur quod utrumque
esse habeat distinctum ab altero quia in distinctione
reali non potest esse realis ordo. Nam et ordo realem
... distinctionem postulat. Tertio requiritur quod ad
realem ordinem ... quorum istorum deficiat
... non est relatio secundum rem sed secundum rationem. Posset autem ... quod

quod alia relatio realis sit habeat ad invicem ... requiruntur

ip̃ tiã ordo in pᵗ de fide arelone reali qui
utraq; nõ ordinat ad utraq; uᶜ mirre ẽ
q̃ ordinale qñ dᵗ origi pᵗ pᵒ sciunt ẽ q̃d
ordiabile · aᵒ ẽ ipe ordo ↄ sic de fiet arelo
ne reali relo pr̃is ad p̃am filij ad fi
liacoẽ ↄ uls relam ad relom · Sed qñ unã
ẽ ordiable · h̃ unã ẽ q̃ ordiable aᵒ est
ẽ ordis ↄ sic defic arelone reali · relo sci
ad sciam · sen̄s ad sem ↄ ulsi · uise ad uisa
rie · ↄ sᵇ istũ mod relonis s̃m roẽ ẽ relo se
dm rõatiuũ · differ aᵗ iᶜ moᵒ ab oibz aliis
modis relonis s̃m roẽ · q̃z iᵃ relo s̃m roẽ illi
sic s̃m roẽ ĩmo extrĩnsece ẽ tm̃ s̃m roẽ uᵒ · sz
oĩ lz alijs modis q̃dã mõ p̃te loco ẽ s̃m roẽ
relacõ ĩ ures extrĩnsece · Ad pᵐᵘ dd q̃ lz ñ
attingat ĩ ẽllcãc ad ĩtellᶜ uim dᶜ · attingit
tñ ad ĩtell' ipm ĩ roẽ ẽ ul ĩ roe mo
ri q̃z sic ĩtellc̃e ipm ẽ p̃ effectũ ↄ h̃ sufficit
ad hᵒ ĩtellectu · Ad sᵐ dd q̃ sicut
sᵐ roĩa ad uoᶜ ĩre iũo qᵒ patuit · Ad tm̃
ẽsi · tn̄ dd q̃ lz dᶜ sic uer' dus ñ tñ sz
h̃ ẽ q̃ nõ sit illa relo s̃m roẽ · uam
ta d̃ uisilie ẽ iᵈ sui · ↄ tñ ai duisis eiᵒ
ide relom sᵐ roẽm facimus ·

Quarto querᵗ ut̃r hᵒ noĩa q̃ dñr de dõ
ex tẽp̃e sig̃ficet diã ẽẽñ · tũc q̃ ñ · q̃z
ĩ cog̃toe dic ẽẽñ ẽẽ tñ ĩll · ycire nõ possum̃
sz p̃m ille cog̃tõe og̃uũt ipm ↄ hᵒ no
ñã pᵒ ẽẽ · tũc p̃hs dᵗ ẽẽñ ẽẽ certũ
oĩm · phicor dᵗ ipm ẽẽ morẽ ĩmo
bile · xij · met̃ ocludit ẽẽ p̃ p̃m piua
p̃m uiuũ · h̃ oĩa h̃ dñr do ex tp̃e sig̃
talia diã ẽẽñ sig̃ficãt diã ẽẽñ ductu
tõis og̃ta post · Et pᵒ q̃ar sig̃ dñ ẽẽñ
oᵗ do ab etno · tũ dicã ẽẽñ · ẽ una sit · sz
q̃ dr̃ do ex tp̃e · gᵒ dnã ẽẽñ sig̃te ñ poss ·
In p̃ma mio dᵗ q̃ tp̃ale · h̃ ocedi q̃ p̃ m
uiat · gᵒ q̃ dñr de dõ ex tp̃e nõ solũ s̃
ẽẽñ ha · h̃ ĩ p̃ ha · Et pᵒ dᵗ dz spes uia ↄ
pacia uia · h̃ h̃ ñ oᵗ ei ab etno · h̃ ex tp̃e
tñ g̃ talia q̃dã ĩ p̃ s̃m ĩuenit ñ q̃d
gᵒ do ex tp̃e ẽ ĩ ndicabiᶜ dĩuã ẽẽñ ai in
diã ẽẽñ nullã ĩ p̃ s̃m ẽẽ posset · Et dũ ex
hᵒ tp̃alia sumt s̃ iᵐ ad certũ ueni
h̃ rõs ad certũ dᵗ s̃m ad opᵒ · h̃ opᵒ tñ dᵗ
q̃z ĩ dĩsa sũt opa trinitatis s̃ aug̃ · pᵒ · de
tri · caᵒ · iij · g̃ talia ẽẽñ sũt ẽ sit ẽẽñ
le q̃ oᵗ tribz · Et p̃ s̃ aug̃ · v · de tri · ca ·
· xvi · pr̃ ↄ fili ↄ sps s̃ sũt unũ ĩ dĩrite
ad certũ unũ p̃ũ · nã s̃ ẽẽ sicut
pr̃ est dᶜ ↄ filius ẽ dᶜ ↄ ambo sps ñ duo dii
h̃ unᵘ dᶜ · ita pr̃ ẽ p̃ũ ↄ fili p̃ũ ↄ sps ·

p̃ũ ↄ fil' ñ tri p̃a · h̃ unũ p̃ũ · lz q̃ de q̃ lz
p̃ dñr singl' ↄ de oibz nõ plali · sunt
ẽẽñ ha · gᵒ q̃ dñr de dõ q̃ pẽ ad
certũ ẽẽñ ha · Sᵒ dd q̃ dᶜ pᵗ sig̃ri nõ
q̃ ẽẽ ei tp̃ale dᶜ · ul q̃ dicatur ipsi res q̃ru
hᵒ ul q̃ dicatur p̃ am ad hᵒ rõ · lz pᵐᵒ
in rõ nᶜ tp̃ale de dõ s̃m p̃dicatur · h̃ so
lũ s̃ cau · ut dz spes uia · q̃z facit nos spe
are ↄ gaudiũ uim q̃z facit nos gaudere
sᶜ uõ dz p̃ m adrõ tp̃ale rõ q̃ ipsi rex
tp̃al' opᵒ q̃ dã dicatur ur q̃ hᵒ rõs sᶜ hᵒ
q̃ ẽẽnle · q̃z ĩ dĩsa sũt opa trinitatis · oĩa q̃
ex ipso ope pᵗ resultare q̃dã rõs q̃ trinitate
ĩ oĩa tᵃ ĩrim cũ hᵒ rõ nõ possit solũ
q̃ ẽẽñ · h̃ s̃ · rõe hᵒ rõs q̃ pᵗ g̃ trinitate ad
p̃m ñ tp̃ale s̃m le ẽẽ · pᵗ ↄ sp̃s li aliq s̃
distinguit q̃ hᵒ tudo ad certũ dᶜ pᵗ dẽo
ap̃te ul ĩ rõe p̃ũ ul ĩ rõe ñ h̃ rõe
p̃ũ rõ ab h̃ distincte ocũ hᵒ ñ ẽẽñle
ẽẽ · q̃z opᵒ tñ certũ oᵗ · ↄ pr̃ ↄ fili ↄ sps
s̃ · ĩ certã sũt unũ p̃ũ · h̃ uõ sumt hᵒ
tudo rõe · h̃ · rõ tre · ñ s̃ le rõ ẽẽnle ẽẽ p̃
h̃ h̃ ñ ñ · hᵒ dẽ · nã sᶜ tudo ad certũ
supra s̃m roẽ p̃ũ solũ q̃ ẽẽnle dẽr rõ ẽ
ubũ dicatur sᶜ m ad opᵒ ↄ hᵒ rõs sit s̃m roẽ
p̃ũ solũ q̃ ẽẽnle dẽr rõ cũ ubũ ubi
est s̃m aug̃ · xv · de tri · caᵒ · xv · sicut
sic opis ñ p̃ũ · ubũ ĩ dĩe s̃ li · h̃ solũ ẽẽñ
li · simul sursũ s̃ aug̃ · ĩ s̃ · vij · de
tri · ñ ẽẽ accipᵒ ẽ ex q̃ oĩa p̃ q̃
oĩa ĩ qᵒ oᵗ · q̃ ñ solũ s̃m appatõ unũ ẽ h̃
ĩ qᵒ dã in ipsĩ · h̃ cũ talia q̃dã tudie
ĩ p̃tẽt · gᵒ ĩ tall' tudo p̃ũ · dĩa pᵗ · di
caᵗ · gᵒ q̃ hᵒ tudo ad certũ sũ sũat ĩ rõe
p̃ũ sũ ĩ rõe sũ aᵒ uõ pᵗ ĩ dicatur ẽẽñ
ↄ pᵗ q̃ sic ondẽ · nã cũ q̃ ĩ dĩsa sũt opa
trinitatis s̃ dam · ĩ · li · ca · xiij · ẽ q̃ ĩ dĩsa sũ
sic gᵒ loquũ de s̃m dĩa de s̃ ñ de ut̃ sᶜ sic
de ope ↄ de rõe p̃ũ s̃ p̃ appatõ ad certũ
loq̃ possũᵒ · oĩa q̃ tñ ẽ una sba ĩ dĩsa
tñ s̃ q̃dã mod' s̃m h̃ dr̃ differ sᵗ p̃r ẽ sᵇ
nã p̃r talia ñ ã ĩ p̃e ẽ ñ p̃ g̃ nõ · dẽ
ta ĩ filio q̃ p̃ p̃ g̃ nõ ẽ q̃ cãta ex ĩ h̃
ↄ sic ẽ de sba sic ẽ de q̃ h̃ absoluto nã
sic ẽ una ẽẽñ oĩm tñ sic ẽ una sapia
illa tñ sapia ẽ ip̃e ut sᶜ ab aᵒ accepta
ĩ filio q̃ ẽ ut p̃ g̃nõ q̃ cãta ↄ de h̃ ẽẽ
absoluta aliq̃ ñ accipi post q̃ ñ solũ
nũ pᵗ q̃ ĩ ut · nã lz sapia absolᵗᵉ supra q̃ ut
rĩbz nata tñ sapia dᶜ de solo filio · sic q̃
ẽ ex tp̃e opis ↄ ñ ex tp̃e p̃ũ · ut sunt p̃ũ
dᶜ certũ · nã h̃ rõ ẽ h̃ certũ pr̃ ↄ fili ↄ

spiritus sanctus. sicut nomen patris patri est et patris filii. sed
a patre de patre. nam sic concedimus quod filius est deus
de deo et non pater. sed non sic alius deus quam deus pater. sic
concedimus quod filius est principium de principio et non pater. licet
non sit aliud principium filius a patre et tamen hoc dicere patrem
est principium ex quo omnia et filius per quem omnia et spiritus sanctus in quo
omnia. et propter hanc determinationem non ..., cum sit quod pater est
... ad opera quia principium ... unio ... quod
non ... sed ... nam sic
dicimus est filius principium ... de principio ... quod sit ...
principium habet a patre deus principium de principio. sed ergo principium ...
... sic principium tamen de principio ... Dicatur
ergo quod habitudo ad creaturam suscepta ab eo principio
simpliciter dicitur quod ... principium ... est ...
... designare ... eo ... principium
... habitudine ... sic dicitur ... sunt.
tunc dicitur ... dicitur de deo suppositum ... unio
quod dicitur habitudo ad creaturam suscepta ...
principium. restat videre quod dicatur spiritus suscepta in
... tamen. ... non ... quod et sic suscepta ... dicere
... quod ... dicatur ... planum est quod
... habitudines ... insurgere possumus in ...
... sed quando talis habitudo ... ad ...
nondum quod ... est ... ex ... secundum similitudinem
... esse exemplare. sic donum caritatis ...
atur ad spiritum sanctum quia ad quandam ... nam sicut pater
et filius ... spiritu sancto sic nos ...
... deo ... et nos ... unum ...
caritatis sic ipsi unum sunt per spiritum sanctum ... appropria
te caritas dicitur | ... sic incarnatio ... ad
filium. nam ... non est assumpta est ad esse et unitatem
... non ... est significat in filio quia ...
... est incarnata | ... ad si
militudinem et sic ... filii ...
similitudinem ... alius ... quandam similitudinem ad
spiritum illam ... posset. sic ... ad
illuminationem intellectus ... similitudinem ... filius qui
procedit ut ... in flammantia affectum habet
similitudinem cum ... spiritus sanctus qui emanat ut amor et
ideo ... dona ... in intellectum filii et
... in eis ... filius ... intellectus ... ad ... filii et in donis inflam
mantibus affectum ... spiritus sanctus quia ... in
tellectus ... insurgere in ... et
... est ... alia sit ... ab
augustino ... de trinitate cap. xv. ... quo non
quod ... deo ex tempore ... posset habitudinem
... Ad ... ad quod dicitur
... intellectum ... non ... sed ... non ...
... motorem motore et principe est ipsum ...
... sicut ... Ad ... quod ... deo
ex tempore ... similitudine ...
sunt relativa ... esse ut dicitur ... ex ...

... sunt ... dicitur ut creator. nam creare est relativum
... dicitur. quia significat quod absolutum ut dicatur actor quin
... quandam ... quandam habitudinem ex
... significat. ... habitudo ... talia nomina deo
temporalia ... non ... est dicta ... non est res alia
... sed est ... modus intelligendi solum. Unde
... habitudinem ut fundamentum ... dicta
... in ... talia dicatur ... significare ... Ad
... quod in missione duo est considerare opus
... ex tempore ... et relationem quam res ... secundum
aliquid ... ipsum ... ex tempore ...
... est ... est ... quod deo ... ex tempore respicere
... Ad quod ... solo ...
dicitur deus ... non quod sit ipsa res. sed quia in
nobis ... cui ... intelligatur quandam
habitudinem ... quod deus sive ... ubi
... Ad ... quod ... arguunt de nominibus
quod ... deo ex tempore ut ... principium ...
sicut dicitur ... sunt.
... ideo non cepit esse deus ex tempore
... dicitur non cepit esse deus temporis ex tem
pore ... non ... tempore. nam ... per ... per ...
sicut se habet locus ad ea que sunt in loco. sic se habet
tempus ad ea que sunt in tempore et sicut ... que sunt in loco con
tinet. sic omnia que sunt in tempore continet ... Unde
ea que sunt ... non ... in tempore. nam tempus ...
... tempore excedit ... quod est ... Unde tempus fuit
... esse quod est in tempore. sed cum tempus non fuit ... ipsum
tempus fuit in tempore | non cepit esse deus in tempore ... que ...
in tempore non cepit esse deus temporis in tempore quia non erat
tempus ... tempus ut ...

Preterea ... magister ... species
... de apparitionibus ... de ...
quod dicitur est ... quid ... apparitionibus ... ad ...
... Ad ... quod ... in principio ... d. esse ... d.
... quod ... quandam ... in ...
... species ... apparitionibus ...
... non ... permittendo ... augustinus ...
... similitudo. ... de apparitionibus ...
... quandam esse ... similitudines ... d. ... quod ...
... quandam ... esse ... ideo ...
... similitudines ... esse ... d. ... quod ...
... esse ... in ... relatione
... relatio accipiatur ... ...
... est ... quod ... fundamentum ... que sic
... solvit ... adgrediuntur et
... quod ... solvit ... ostendens quod ... relatio
in ... solvit ... dicere filium ... principium
ex eo quod ad patrem ... quia ... unam ... et
unam magnitudinem cum ipso ... dicere habere
relationem non ... sed ...
... non esse relationem ... realem ... imme
... est ... et ... Deinde cum dicit
... ut sic ... de similitudine et dono ...

hut.

loco.

l'et qua dicitur

q̃ p° fac̃ q̃ dem̃ ẽ. ƀo om̄ dat q̃dā [illegible]
ex eo q̃ ƀ eos eq̄litas ꝛ filie [illegible] n̄ ponit
si solū remouet [illegible]. vii q̄bidā. Deinde
cū dic̃. n̄ ẽ li. exteꝛ [illegible] appitores
[illegible] ꝛ dño fac̃. q̃ p° exteꝛ appatoꝛ [illegible]
hylarij. ƀo aug. [illegible] ce p[illegible] [illegible] fac̃. q̃ p
fac̃ q̃ dem̃ ẽ. ƀo ce [illegible] q̃dā dubꝯ ner
[illegible] [illegible] ce p[illegible] tu fac̃. q̃ p° ponit
appatoꝛ hylarij. [illegible] q̃ eternitas ẽ i pre
[illegible] i ymagie. [illegible] i mune. ƀo q̃ obstante
loq̄t ẽ adhuc ad [illegible] expoñ aug. [illegible]
uba hylarij ce [illegible] [illegible] q̃ [illegible]
expone aug. adhuc [illegible] [illegible]
attingis [illegible]. Que [illegible] difficultas. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ce [illegible] ꝛ tu fac̃. q̃ ne [illegible] hylarij
[illegible] [illegible] cū dicit eternitate ce i pre
[illegible] i ymagie. [illegible] i mune. [illegible] uba
n̄ designent [illegible] [illegible] n̄ q̃ noie
eternitatis i nascibilitas denotat. ƀo q̃ [illegible]
[illegible] q̃ ymago [illegible] ei [illegible] ymago n̄
[illegible] quo [illegible] [illegible] [illegible] n̄ re
[illegible] [illegible] [illegible] filius ẽ [illegible] n̄ [illegible] filii [illegible]
[illegible] n̄ [illegible] q̃ dixit [illegible] uba n̄
designi [illegible] quo [illegible] ẽ. nam
noie [illegible] ymagis ꝛ [illegible] designat.
n̄ tu [illegible] eternitatis [illegible]. [illegible] ymago
[illegible] [illegible] [illegible] ille [illegible]
ponit [illegible] aug. ꝛ. [illegible] fac̃. q̃ p° [illegible]
[illegible] ei [illegible] q̃ i pre ẽ unitas i
filio eq̄litas. i spū. s. [illegible] eq̄litatis q̃ [illegible]
[illegible] q̃ oīa sūt unū [illegible] eq̄litatis [illegible]
filiū. [illegible] spūs. s. ƀo [illegible] expoit
[illegible] plurimos. ꝛ tu fac̃. q̃ p° expoit quomo
unitas [illegible] pri. ƀo quo eq̄litas filio.
[illegible] quo [illegible] spū. s. [illegible] [illegible]
[illegible] ce p[illegible] tu fac̃. q̃ p° [illegible] quomo
unitas [illegible] [illegible] ꝛ filius
sūt unū ꝛ [illegible] dicat [illegible] [illegible]
distincte [illegible] ex Sabellio [illegible]
q̃ [illegible] sabellius q̃ [illegible]
[illegible] [illegible] arriana [illegible]
[illegible] declaranda sūt i [illegible]
[illegible] [illegible] lectoris [illegible].
[illegible] duob⁹ magri i [illegible] [illegible]
[illegible] de eq̄litate ꝛ appitorib⁹
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
eq̄litas ẽ [illegible] relo [illegible] reale [illegible]
[illegible] [illegible] eq̄litate [illegible] [illegible]
[illegible] dicat q̃ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] eq̄litas [illegible] relo

real' q̃ ƀ [illegible] v. met. [illegible] ẽ [illegible] q̃ alią re
[illegible] real' ꝛ [illegible] [illegible] q̃ i aliq̃ relationes
[illegible] ad [illegible] [illegible] q̃ referit i duplo ꝛ dimi.
dimidio [illegible] q̃ [illegible] [illegible] ad [illegible]
ƀ [illegible] q̃ n̄ i [illegible] ƀ [illegible] q̃ [illegible] ad pomens
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q̃ eq̄les [illegible]
q̃ unitas magnitudinis. g° i eq̄litas ẽ relo
realis. [illegible] [illegible] relones q̃ [illegible]
[illegible] [illegible] q̃ [illegible] ei extpe [illegible] ẽt extpe
[illegible] ƀ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ƀ
[illegible] eq̄litas [illegible] [illegible] g° [illegible]
[illegible] q̃ solū sūt relones ƀ [illegible] possūt ad
[illegible] abs [illegible] [illegible] [illegible]
de n̄ [illegible] [illegible] [illegible] q̃ [illegible]
g° eq̄litas relo [illegible] ƀ [illegible] posst [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] abs [illegible] [illegible]
q̃ n̄ ẽ [illegible]. [illegible] q̃ solū ƀ [illegible] [illegible]
sūt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ẽ eq̄litas [illegible] g° eq̄litas n̄ ẽ relo solū
[illegible] [illegible]

supposita secundum unitatem quantitatis et qualitatis in aequalitas et
similitudo relationes reales dicuntur. accepta tamen secundum uni-
tatem in ista relationes rationis importantur. ista idem eius
idem in relationem nominat rationis. Ergo quia relatio realis
et secundum rationem quod unitas forte accipitur in relationibus
similium notum et dissimilium declaratio [illegible] in
relationibus dissimilium adiungitur ad declarationem
similium. sed ut supra in distinctione xxx dicebatur
quando relativa dissimilium notum ut in relativa
secundum rationem [illegible] attendere realis relatio convenit
in quo cum relativis secundum unum sunt [illegible] relatio rationis et
idem modum de relativis secundum rationem et secundum unum [illegible]
in divinis [illegible] sed secundum potentiam quae est agentis
adiectum tamen quia dicitur est in ista [illegible] non
respectu adiectivum realiter [illegible] sic in
relationibus similium notum se habent. quod quando similitudo et
aequalitas conveniunt in deo cum proprietate idem
modum erit de illis et de proprietate [illegible] proprie-
tas est relatio rationis similitudo et aequalitas ab proprie-
tate non differentes relationes rationis in [illegible]
et quia in creaturis magnitudo et aequalitas non [illegible]
unitate in ista [illegible] similitudo et aequalitas ab proprieta-
te differunt [illegible] in divinis [illegible] absolutum [illegible]
tamen sentit quod dicit esse [illegible] magnus [illegible]
bonus aequalitas et similitudo ab proprietate non differunt et
ideo augustinus v de trinitate capitulo vi dicit aequalitatem in divinis
attendi secundum substantiam et magnitudinem [illegible] aequalitas [illegible]
[illegible] et proprie de [illegible] et ideo in creaturis similitudo
et aequalitas dicuntur relationes reales [illegible]
[illegible] et non sit idem modum de eis et de proprietate.
in divinis autem aequalitas et similitudo ut [illegible] ab
proprietate non differunt de eis et de proprietate idem
est modum. erunt ergo [illegible] relationes rationis sicut
proprietas et [illegible] magnitudo dicitur in [illegible] aequa-
litas est tamen appellatio relativa non relatio [illegible]
sic in divinis [illegible] esse [illegible] dubitatio [illegible]
dubitatio nobis occurrit. nam sic aequalitas
est idem cum aequalitate [illegible] proprietate in divinis [illegible]
proprietas est idem cum aequalitate. sic [illegible]
[illegible] proprietatem quod aequalitas est relatio [illegible] rationis.
sic [illegible] posse arguitur quod proprietas sit re-
latio [illegible] ergo [illegible] aequalitas [illegible] ad [illegible]
proprietatis [illegible] proprietas ad [illegible] aequalitatis [illegible]
[illegible] solvere possumus [illegible]
relationum. nam aequalitas ut dictum est [illegible]
[illegible] similitudo [illegible] proprietatem in [illegible]
[illegible] in divinis [illegible] praedicta [illegible] in ista [illegible]
[illegible] ad [illegible] praedicamentum idem est modum
de aequalitate et similitudine in divinis et de proprietate [illegible]
ergo similitudo et aequalitas relatio rationis [illegible] proprietas [illegible]
[illegible] relativis nam ad [illegible] realiter
[illegible] secundum relationem [illegible] de [illegible] loquimur [illegible]
realem distinctionem [illegible] realis distinctio non [illegible]
est attendenda [illegible] respectum nam [illegible]

[illegible] realiter [illegible] esse distinctum et ideo divinis
relationem proprietatis esse relationem rationis. quia cum eius
sic substantia in [illegible] relationibus secundum quod [illegible] dicit idem secundum idem
ad seipsum non habebit relationem realem [illegible]
sit realiter in distinctis. sed cum [illegible] dicit aequale alicui [illegible]
esse relatione reali quia quantitas [illegible] habere
esse distinctum realiter [illegible] alterius. sed cum filius dicitur
aequalis patri eadem magnitudo [illegible] in patre
et filio et quia in creaturis aequalitas est relatio realis [illegible]
[illegible] magnitudinis [illegible] et proprie-
tas est relatio rationis [illegible] proprietatem [illegible] in divinis
[illegible] aequalitas [illegible] ad [illegible] proprietatem
quia eadem est magnitudo sicut eadem substantia. sed non [illegible]
quia non est divisa [illegible] sicut est divisa quantitas eorum
[illegible] relatione reali [illegible] pater [illegible]
et filius [illegible] idem et similiter [illegible] relatione
[illegible] quia in divinis est magnitudo [illegible]
[illegible] ut [illegible] in [illegible] solum relationibus
originis ut relativa dicuntur realiter sint distinc-
ti solum relationes originis in divinis habent esse
reales. [illegible] dicendum quod non sufficit ad hoc quod
relatio sit realis quod [illegible] in [illegible]
sed requiritur quod [illegible] illorum habeant esse distinctum.
sed magnitudo in patre et filio non habet esse distinctum
cum sit una et eadem in [illegible] possumus [illegible]
aequalitas in patre et filio [illegible]
[illegible] ut in [illegible] patebit. [illegible] quod non [illegible]
[illegible] ab aeterno [illegible] nam
[illegible] ab aeterno [illegible]
[illegible] relatio
realis sed rationis. [illegible] dicendum quod [illegible] relatio
rationis [illegible] absque [illegible] rei [illegible]
[illegible] idem [illegible] relatione [illegible] intelligi non
[illegible] absque sui [illegible] sic non potest intelligi
[illegible] esse absque eo quod [illegible] dicendum quod
[illegible] relationes rationis [illegible]
[illegible] fundamentum
[illegible]
[illegible] fundamentum [illegible]
[illegible]
[illegible] relationes rationis [illegible]
[illegible] relationes rationis [illegible]
non solum sunt esse [illegible]
ad fundamentum [illegible] possumus [illegible]
ideo sibi non obstat quod proprietas est relatio rationis [illegible]
[illegible] est [illegible] filio. sed aequalitas est relatio rationis.
[illegible] quando [illegible] in divinis sunt plures aequalitates [illegible]
[illegible] eadem aequalitas [illegible] patri ad filium [illegible]
[illegible] quod plures aequalitates in divinis [illegible] nam relationes
[illegible] per suppositum [illegible] similiter [illegible]
sed omnia [illegible] supposita habent aequalitatem ad invicem [illegible]
[illegible] magnitudo in [illegible]
[illegible] quod sic similitudo non est [illegible]
aequalitas non est [illegible] aequale [illegible] sic [illegible] similitudo. sed

relo̅nes q̄ de nec̄cᵗᵉ dist̄om req̄runt. h̄nt ēē distinctū utrqȝ relaᵒʳᵘᵐ. ⁊ qͥ sūt relaᵗᶦᵃ tot ēē hi⁹ relōnes. s; cū oīa diā supp̄o sᵉ eq̄lit̄ refer̄ ad inuicē tot sᵗ ī eq̄lit̄ qͥ sūt diē pᵉ. ¶ Preterea una magn̄ oīum triū aug. v. de trin. ca. viij. q̄ sᵉ pᵉ n̄ sūt tres magni. s; un⁹ magnus. s; occedim⁹ ēē sᵉ ēē eq̄les. g̊ n̄ ē ī nnā trī eq̄lit̄as. ¶ Pᵉ oppᵉ relo ī q̄ ēē eᵉ accipiat ī opatōne ad aᵈ. q̄z ēē relatiōē ē ad aᵈ se hr̄e. s; oē re dist̄om ipt̄ relōes distinctie ī diī plificat̄. g̊ ⁊c. ¶ Jnōiū ē q̄z relōnes siles ⁊. n̄ multiplicat̄ n̄ sᵉ fundam̄tū. ⁊ iō pᵗ p una pᵗnitatē refer̄ ad multos filios ⁊ sil̄r p manū siti ad multos siles roē uni⁹ q̄litatis substrate ipi silitudi. s; una ē magnitudo ī pr̄e ⁊ filio ⁊ g̊ una eq̄litas. ¶ Jnconueniēs ē relōes siles ī diī plificari n̄ posse q̄uis sit distinctie n̄. n. sūt due p̄nitates in duo filiatōes. nō g̊ sūt ī p̄e eq̄litates q̄z ēēnt ī ples relōnes siles. ¶ Jn̄o ad q̄ sic dcm̄ fuit sup. res dr̄ distigui posse sᵉ roȝ q̄ dicit ⁊ sᵉ ēē q̄ distigunt̄ roē q̄ dicit sūt diuisar spēz. q̄ uō sᵉ ēē dr̄ūt nō. hac ad distinctōes si ad relōm ad ap̄tē nō hunt. sᵉ roȝ q̄ dicit dr̄ūt relōes dissiles. ⁊ sᵉ ēē dr̄ūt siles ⁊ h; ī relōnibȝ utrqȝ distō ī ueniri possit nō tn̄ eod mō opᵉt relōm utrqȝ distōnū p̄dcaz. nā distig̊ sᵉ rōm q̄ dicitās opᵉt relōm uā relo. q̄z cū ēē relōnis sit ad aᵈ se hr̄e ⁊ ī opatōe ad aᵈ accipiat q̄ dicitas relatiā distiguie relōes sᵉ q̄ dicitas ē eas distiguie ī opatōe ad aᵈ ⁊ sᵉ q̄ relōes sūt. distinctō uō sᵉ ēē n̄ opᵉt relōm uā relo s; roē fundamenti. nā cū relo n̄ sentiat sᵉ n̄ ēē. s; ēē ipi⁹ sit ēē fundamenti distiguie relōm sᵉ ēē ē eā distiguie p fundamentū. ⁊ iō si nō plificat̄ fundamentū relōes siles plificari n̄ posse. nō g̊ ī p̄e sūt ples eq̄litates ī diī cū una sit magnitudo oīum pᵗsonarū ⁊ h; ut̄ sentire aug. v. de trin. ca. vi. q̄ dicitas de eq̄litate p̄ris ⁊ filij dr̄ filiū n̄ ēē eq̄lē p̄ri sᵉ id q̄ refert̄ ad p̄rē. nā filius sᵉ q̄ filius refert̄ ad p̄rē sᵉ roȝ dissilez n̄. n. filius dr̄ relatiue ad filiū s; ad p̄rē ⁊ sᵉ q̄ eq̄lis refert̄ ad p̄rē sᵉ relōm silez. nā eq̄le dr̄ relatiue ad eq̄le. relōnes aūt siles sᵉ q̄ ipe īuicē n̄ plificant̄ ī duob⁹ relatis. nam ut cōnīt ani ci⁹ relatiue dr̄ ad amicū ⁊ si eq̄lis. se dilīgūt eadē ī utroqȝ ē amicicia ⁊ inimic⁹ relatiue dr̄ ad inimicū ⁊ si eq̄lit̄ s̄ inimici sūt ut q̄ntū iste illi ⁊ iste ill̄ inimicatur eadē ī utroqȝ est

inimicitas. g̊ a sili cū eq̄le dicat̄ relatiue ad eq̄le. sicut eq̄lis. s; eq̄les sūt eadē ī utroqȝ ē eq̄litas. s; q̄z p̄r genuit filiū p oīa s̄ silez ⁊ eq̄lē ut dr̄ xv. de trin. ca. xvij. filius p̄rē mod̄ ē eq̄lis p̄ri. sic ⁊ p̄r p̄rē mod̄ ē eq̄lis filio. g̊ ac capit eq̄lit̄ n̄ sᵉ q̄ dicitur. lo q̄ nō. ī cap̄ distinctō ī cāis creatis. s; accipitur eq̄litas p uni̊tē magnitudinis dr̄ eadē eᵉ eq̄litas ī p̄re ⁊ filio ⁊ sᵉ ī inuicē sūt eq̄les. ¶ Ad ītellᵐ duo ī duobȝ inimicis ē eadē inimicitas ⁊ ī duobȝ eq̄libȝ ē eadē eq̄litas p se. p̄cerit q̄ roē fundamenti ē aᵈ ⁊ aᵈ ipa aᵈ ⁊ aᵈ magnitudinez. hī p̄re ⁊ filio n̄ roē relo plificant̄ eq̄litas cū n̄ plificent̄ relōnes siles sᵉ roȝ q̄ dicitatis n̄ roē fundamenti cū eadē sit magnitudo utriusqȝ. ē g̊ eadē eq̄litas ī utroqȝ. ¶ Ad pᵐ dō q̄ ad hoc q̄ plificent̄ relōnes siles n̄ sufficit plificari supposita n̄ ad plificatōe suppositorum seqt̄ plificatō fundamenti ⁊ q̄z eadē ē magnitudo ī p̄re ⁊ filio n̄ ipe ī sūt eq̄lit̄. ¶ Ad sᵐ q̄ dr̄ q̄ relōnes ī diī aliq sūt distinctie q̄z distōm faciūt ⁊ hi⁹ relōnes distinctie sūt relōnes originis ⁊ tales relōnes n̄ sūt eedē ī duobȝ relatis. nā relo originis p q̄ refert̄ p̄r ad filiū ē aᵈ q̄ relo p q̄ filius refert̄ ad p̄rē. aliq̄ q̄ posset dici relōnes distinctie. nō q̄z distōm faciūt. s; q̄z sūt distōis signū. unū distōm designat ut deuitatis u' caritatis ⁊ tal' relo ut ēē eq̄litas n. aliq; n' sit eq̄le s̄. ⁊ q̄z filius ē eq̄lis p̄ri cap̄re distinctē. tale tn̄ distōm n̄ cāt hui⁹ relo. s; relo originis. n. n. differt p̄r a filio poitiē lo ⁊c. ē q̄ ī p̄r ille filius ⁊ tales relōnes distinctiās n̄ oȝ plificari sᵉ pluralitatē relatorū. ¶ Ad tᵐ n̄ dō q̄ tres pᵉ sūt t̄c magnitudines sunt dō magnum ad aliud. s; n̄ sic sᵉ sᵉ magnitudinis aliq̄ absolute lo. ita cū dr̄ q̄ pᵉ sūt eq̄les ī eq̄les ad iuicē sunt. ut dicere possumus q̄ ī diī eēt magnitudo si n̄ eēt ibi distō distō p̄r. ipa q̄ magnitudo n̄ ē distōis signū. nec aūt eq̄litas h; distōm n̄ eēt ē tn̄ distōnis signū. ⁊ iō magis accedit ad distōē eq̄litas q̄ magnitudo ipa q̄ magnitudo ipe pᵗ dici p̄ri p li. eq̄le q̄ magnū. h; nil accessi⁹ nō sufficiat ad hoc q̄ ī ipe p̄les eq̄litates ēēnt tamen. ¶ Ad q̄rtū p; solo p ea q̄ dcā sūt ad sᵐ. nā h; eq̄litas ī diī possit dici aliquo mō distinctiā tn̄ ut hītū ē re distinctum n̄ ipe ī diī plificatōz suscipit.

¶ Jdeo querit̄ utrū eq̄litas ī diī dicat̄ de pᵉ sōne ⁊ ui⁹ q̄ sic. q̄z ī cāis dr̄ q̄ poitiē s; intto fortius ī diī. ¶ Pᵗ pᵐ de se ē uenus s; cū q̄ntū cuiusq; sonāe dic̄ n̄ dr̄ arrebuis g̊ ⁊c.

Ad primum dicendum quod privatio dicitur negatio oppositionis cum aptitudine ad naturam; contrarium dicitur per privationem in subiecto cum aptitudine ad ipsum. unde .v. metaphysice cecum quod non est videns, sed quod non est videns et tamen aptum natum videre. non igitur dicitur equale quod non est maius vel minus privative loquendo, sed quod non est maius vel minus et tamen aptum natum esse. sed in divinis esse non potest cum una persona vel maior aut minor esse possit. ergo etc. Ad secundum per Augustinum v. de trinitate capitulo vi. equalitas in divinis secundum relationem dicitur [illegible] secundum relationem in eadem [illegible] positive cum aliquo positive dicatur. ergo etc. Ad quartum dicendum quod secundum philosophum .x. metaphysice equale opponitur privative maiori et minori. dicendum ergo equalitas est quod privationem importet sed quod sit de ratione alicuius consequens ipsum secundum communiorem. ergo recipit equalitas privationem importabit. Ad secundum dicendum quod hoc vult Athanasius in simbolo ubi vult quod in divinis non sit prius vel maius vel minus sed tote tres persone coeterne sibi sunt et coequales. ergo est ibi equalitas per remotionem maioris et minoris.

Ad tertium dicendum quod si volumus videre quomodo sit equalitas in divinis, oportet nos videre quid dicat equalitas in creaturis. [illegible] in creaturis [illegible] ad [illegible] non repugnat [illegible] quod in equalitate duo [illegible] possumus relationem et fundamentum. ratione fundamenti equalitas [illegible] remotionem importat [illegible] ad unitatem magnitudinis quod remotionem maioris et minoris [illegible] sicut philosophus .x. metaphysice quod equale opponitur privative maiori et minori. si vero de equalitate loquimur secundum relationem importat [illegible] ratio equalitatis non consistit in remotione sed in [illegible] relatio sit quoddam genus entis [illegible] possit esse species alicuius generis entis [illegible] consistit equalitas accepta ut relatio quod dicatur positive. sed si ad divina transferre volumus in creaturis similitudinem et dissimilitudinem [illegible] equalitatem ratione unitatis magnitudinis in creaturis quoniam similitudines [illegible] sicut [illegible] in divinis sunt equales quoniam habent unam magnitudinem. ita et persone divine [illegible] sunt equales dicuntur quia est una magnitudo omnium. sed si consideramus equalitatem secundum relationem [illegible] dissimilitudines [illegible] in creaturis equalitas est relatio realis. in divinis autem est relatio rationis [illegible] relatio realis [illegible] quia dicitur realem ordinem equalitas in creaturis secundum relationem ad positive dicitur [illegible] realem ordinem [illegible]. in divinis autem secundum quod relatio [illegible] eo quod sit relatio rationis dicatur. ergo quod hec equalitas in creaturis positionem et remotionem dicat. in divinis non solum remotionem importat ut patet per magistrum qui [illegible] ponit [illegible] quod non in divinis [illegible] nomine equalitatis vel similitudinis non aliquid ponitur [illegible] ut eandem dicere [illegible] filius equalis patri quia nec maior eo nec minor. et sic [illegible] unitatem [illegible] et simile [illegible] in divinis similitudinem [illegible] veritate et simplicitate.

Ad [illegible] dicendum quod non est simile de creaturis et de divinis quia in creaturis relatio equalitatis habet esse reale et [illegible] relationem dicit [illegible] positive et similiter ratio unitatis magnitudinis [illegible] dicit quod equalitas [illegible] sola remotionem importat.

Ad [illegible] dicendum quod [illegible] non [illegible] in [illegible] non [illegible] in divinis [illegible] magis equalitas [illegible] non [illegible] in divinis dicitur [illegible] non [illegible] magis [illegible] equalitas [illegible] ratione [illegible] equalitatis [illegible] et non [illegible] alicuius magnitudo unius cum magnitudine alterius et [illegible] intellectum salvetur [illegible] sed [illegible] non [illegible] non [illegible] additio alterius quod [illegible] in equalitate. sed in divinis vero est una [illegible] magnitudo omnium personarum. non [illegible] intelligi additio in magnitudine unius quod non fiat additio in magnitudine alterius. [illegible] magnitudo [illegible] coequales. ergo non est de ratione equalitatis quod in divinis dicitur [illegible] ad equalitatem [illegible] dicitur [illegible] quod non sit equalitas [illegible] in maiori equalitas [illegible] magis [illegible] ab opposito quod est in equalitate.

Ad [illegible] forma argumenti [illegible] ad quod in equalitate in divinis non habet esse [illegible] per [illegible]. Ad quartum dicendum quod equalitas dicitur secundum rationem in divinis quia attenditur secundum magnitudinem et magnitudo in divinis tamen sit [illegible]. [illegible] ad hoc quod in aliquibus sit equalitas non sufficit quod in eis sit magnitudo una [illegible] in divinis [illegible] quod dicitur positionem cum non sit [illegible] est prius [illegible] quod equalitas [illegible] sed remotionem ut dicere possumus quod equalitas non est ipsa magnitudo vel unitas magnitudinis. sed [illegible] intellectum est quoniam ad illa et non [illegible] quod si [illegible] vel magnitudo [illegible] positive [illegible] quod equalitas [illegible] positive.

Deinde queritur de apparitione. [illegible] primo [illegible] utrum creatura possit apparere per [illegible] de apparitione hylarius. [illegible] de apparitione. augustinus.

Ad primum sic proceditur. videtur quod creatura [illegible] attributum [illegible] possit apparere per [illegible] quod est [illegible] omnibus [illegible] apparere. sed [illegible] attributum est [illegible] omnibus. ergo etc. Ad [illegible] non magis unum attributum quam aliud [illegible] non unum plus alio [illegible] unum attributum apparuit unum persone. pari ratione [illegible] attributum apparere debet. [illegible] ratione apparuit [illegible] debet apparere omnibus. sed non [illegible] unum apparere [illegible] omnibus. [illegible] apparitio [illegible] non [illegible] Ad [illegible] apparitio [illegible] persona [illegible] ipsum [illegible] supponit [illegible] ergo [illegible] apparitio. Ad [illegible] quod est occasio [illegible] non dicitur. sed apparere creatura [illegible] cum [illegible] in [illegible] persona [illegible] etc.

In contrarium est quod augustinus primo de doctrina christiana [illegible] apparet unum persone [illegible] equalitas [illegible] concordia spiritus sancti.

Hylarius appropriat eternitatem patri, speciem filio
et usum spiritui sancto. [R]espondeo dicendum quod augustinus [illegible]
[illegible] xv de trinitate capitulo xvii considerat quomodo ea que
sunt communia proprie de patre dici possunt, accipiens
proprie pro appropriate. Nam lex dicitur scriptura aliquando
totum vetus testamentum, secundum quem modum intelligitur cum
dicitur quod scriptum est in lege: quia odio habuerunt me
gratis, cum tamen sic scriptum sit in psalmo. Aliquando lex
accipitur pro ea que data est per moysen, secundum quod lex et
prophete. Aliquando intelligitur psalmos. Aliquando psal-
mi a prophetis distinguuntur, ut cum dicitur oportet impleri omnia
que scripta sunt in lege et prophetis et psalmis de
me. Ex his duobus [illegible] concludit augustinus quod
unum et idem potest generaliter et proprie sumi. Et ideo ait quod ea
que sunt communia omnibus possunt dici proprie, id est appropriate,
[illegible]. Nam cum sapientia sit communis omnibus, appropriate
dicitur de filio cum ait apostolus christum dei virtutem
et dei sapientiam. [illegible] caritas sic
communis omnibus probat augustinus, id quod proprie dicitur de
spiritu sancto. Nam iohannes in canonica sua dicit quod caritas
ex deo est, et postea dicit quod caritas deus est. [illegible]
[illegible] non sic dicitur [illegible] accipitur caritate
pro filio vel pro spiritu sancto. Cum ut ait augustinus cari-
tas sumitur pro spiritu sancto, quia in deo manemus et ipse
in nobis, quoniam de spiritu sancto dedit nobis, ut dicit alibi.
[illegible] manere in deo per caritatem esse habet [illegible] caritatem
pro spiritu sancto. Subsumitur ergo ea que sunt communia omnibus
possunt appropriari alicui, [illegible] sapientia est communis
[illegible] appropriatur filio et caritas spiritui sancto. [illegible]
[illegible] appropriationes fiunt per assignationem rationis
[illegible] ex parte [illegible] ex parte [illegible]
[illegible] Ex parte rationis [illegible] quando attributum [illegible]
[illegible] habet maiorem similitudinem cum proprio unius persone quam
cum proprio alterius, ut [illegible]
[illegible] patris esse [illegible] cum sit [illegible]
[illegible] appropriatur patri, filio [illegible]
[illegible] per modum intellectus ei appropriatur sapientia,
spiritui sancto appropriatur [illegible] per modum [illegible]
per modum amoris. Possunt et tales appropriationes
fieri ex parte [illegible]
[illegible] in potentia [illegible] filii [illegible]
[illegible] in persona [illegible]
[illegible] auctoritate [illegible]
dicemus de patre [illegible]
[illegible] appropriat patri [illegible]
[illegible] filio [illegible] sapientia [illegible]
[illegible] amor et benignitas [illegible]
[illegible] ex parte [illegible]
[illegible] ex cognitione [illegible]
[illegible]
[illegible] filii [illegible]
[illegible] utilitas [illegible]
[illegible]

[illegible] errores qui [illegible] appropriationes [illegible] includunt
communia et propria. Nam ipsa appropriata in se communia sunt, sed
secundum quod appropriata sunt et habent similitudinem cum propriis
dant intellectum propriorum. Secundum autem quod appropriata sunt com-
munia excluditur error arrii, qui cum separavit substantiam trium perso-
narum [illegible] posuit [illegible] Excludo modo [vitatur]
quod appropriata secundum quod talia dant intelligere propria excluditur
error sabellii qui est confusus, [illegible] non sic
posuit propria in divinis personis. Cum tamen talia fiat via
[illegible] distinctio [illegible] negamus [illegible]
[illegible] utraque [illegible] magister in littera [illegible] de
[illegible] de appropriatione [illegible] exclusit errorem
arrii et sabellii, [illegible] duos errores [illegible]
[illegible] fidei catholice [illegible]
[illegible] [A]d primum dicendum quod [illegible]
quod nullum [illegible] potest esse proprium accipiendo proprie proprium.
[illegible] non [illegible] quod non possit esse appropriatum. [illegible]
ipso quod unum attributum [illegible] supra [illegible]
maiorem similitudinem cum proprio unius quam cum proprio
alterius, illi appropriatur. [A]d secundum dicendum quod attri-
buta, sicut [illegible] differunt ratione [illegible]
[illegible] habent maiorem similitudinem cum proprio
unius quam cum proprio alterius. [illegible] appropriatio
quod unum attributum magis [illegible]
[illegible] maiorem similitudinem
cum proprio unius persone quam cum proprio alterius et [illegible]
[illegible] maioris similitudinis [illegible] attributum appropria-
tur uni [illegible] [A]d tertium
dicendum quod [illegible] non [illegible] intelligere proprium tamen [illegible]
appropriatum [illegible] [A]d quartum
dicendum quod non fit [illegible] appropriatio ut ponamus [illegible]
secundum similitudinem ad propria et [illegible] non est error.

[S]ecundo queritur [illegible] appropriatio hylarii sic.
[illegible] quod non. Nam ipse appropriat eternitatem patri, speciem
imagini et usum muneri. [illegible] magis [illegible]
[illegible] magis est eternus pater quam filius, cum pater et filius
sint [illegible] eterni [illegible] non tres eterni sed unus
eternus. Ergo non magis debet eternitas appropriari
patri quam filio. [Pr]eterea quod dat occasionem errori [illegible]
[illegible] Sed appropriare eternitatem patri dat fomitum
errori qui dicit filium non esse eternum patri, ut narrat
augustinus vi de trinitate in principio. [I]tem videtur quod species
non debeat appropriari imagini seu filio. Quia filius [illegible]
habet a patre [illegible] non natum sed quod nascendo
accepit. [illegible] magis
[illegible] patri magis competit species et plenitudo quam filio.
[I]tem si filio appropriatur species [illegible] species erit in
intellectu. Sed species intellectus differt [illegible] filio
appropriata [illegible] [illegible] si species
accipitur pro plenitudine ad [illegible] non debet appropriari filio
[illegible] bonum. [illegible] appropriatur spiritui sancto [illegible]
[illegible] quod usus non debeat appropriari spiritui sancto.

quia usus proprie non competit nisi hiis que sunt ad finem
non ipsi fini. Sed hic spiritus sanctus est patri et filio est finis
omnium intra et extra omnium. ergo non competit ei usus. ¶ Preterea
usus consistit in fruitione vel dilectione et gaudio. dilectio autem
non est dicta ... ... in patre est ... Sed in dicitur non
est ... ... ¶ Ad hoc dicendum quod sicut
aug. vi. de trinitate cap. ult. ubi exponit hilarium ex-
ponit et apparet primum. nam eternitas secundum ipsum
competit patri. quia eternitas de ratione sui dicit carentiam
principii et quia pater est innascibilis et sine principio ideo
eternitas patri appropriatur. non quod eternitas non
conveniat filio vel plus conveniat patri quam filio. Sed quia habet
maiorem similitudinem cum proprio patris quam cum proprio
filii. vii aug. ait quod nomine eternitatis cum
dicitur quod patri appropriatur eternitas non arbitror
intelligi nisi quod pater non habet patrem. est et alius
modus appropriandi eternitatem patri. quia eternum dicit
rationem principii. nam ab eterno fluit omnia et procedit
et patri potissime competit ratio principii ideo patri appropriatur
eternitas. sed istum modum non tangit aug. vel
... est omnino proprius. quia eternitas de ratione sui non dicit
inceptionem principii ... species autem appropriatur
imagini. nam per speciem ut idem aug. ibidem
dicit intelligitur pulchritudo. in imagine autem quedam pul-
chritudo consideratur primo. ut prout res quedam est in
quantum representat id cuius est imago. secundo
modo in imagine attenditur pulchritudo in ima-
gine prout perfecte imitatur id cuius est
imago. et quia filius ex suo modo procedendi
imitatur perfecte patrem ... quod ipse est filius qui est imago
patris pulchritudo sive species appropriatur filio
quia habet similitudinem cum proprio filii quod est imitatio
... autem imitatio perfecta ... in habet
quod tangit aug. primo quia filius perfecte representat
ipsum. unde aug. idem ait. quia tanta est congruentia
et prima equalitas et prima similitudo nulla in re dis-
sidens et nullo modo inequalis et ex nulla parte dis-
similis ... ad simpliciter patris. quia sicut in patre
non est aliquid quod esse ... ita in filio est aliquid
... unde idem aug. ait quod ... perfectissima ...
... non est aliquid quod esse et patri ... sic ... est
... ... ad intelligere ... ad perfectam cognitionem
et scientiam. unde aug. idem ait. quod est ars quedam omnipotentis
atque sapientis dei plena omnium rationum viventium in-
commutabilium. prima representatio est ... et quedam
... ... spiritualis ... spiritualiter ...
... in ... simpliciter ... in ... ...
... ab aliquibus modo aliquo appropriationis. quia plenitudo
ut ipsi dicunt consistit in tribus. scilicet in commensuratione ut
est ... ... respondeant. in splendore ut est color
appareat ... in magnitudine. quia puer homines
... ... non sunt ... ... possit esse ... ...
... ad ... filio ... ... aug.
... non est proprium modo ... ... quia ...

plenitudo imaginis est in representando id cuius est imago.
et ideo non debemus intelligere nisi in eo quod filius perfecte
representat et imitatur patrem. et si usus habet ...
quod sibi appropriatur plenitudo. usus autem appropriatur mu-
neri spiritui sancto. quia ut idem aug. ibidem dicit quod
illa dilectio delectatio felicitas vel
beatitudo. si tamen aliqua humana voce digne dicitur
usus ab illo appellatus est breviter. et est in trinitate
spiritus sanctus non genitus sed genitoris genitique suavitas
ingenti largitate atque ubertate perfundens omnes creaturas
pro captu earum ut ordinem suum teneant in quo
ubi duo notare possumus. primo scilicet quod spiritui sancto ap-
propriatur usus quia suavitas est patris et filii et
... patris et filii. quia ... ...
ut dilectio et amor ... ... appropria-
tur ... delectari ... quia est ... ...
ordinet ... et perpetuet eas ... ... bono ...
fruantur. ¶ Ad primum dicendum quod non appropriatur eternitas patri
quia magis competit patri quam filio. sed quia aliquo modo
supra habet maiorem similitudinem cum proprio patris quam cum proprio
filii. ¶ Ad secundum dicendum quod non datur occasio errandi sed removetur.
nam eo ipso quod dicitur quod eternitas appropriatur patri datur
intelligi quod non competit soli patri quia non appropriatur nisi quod com-
mune est. ... error arrii. ¶ Ad tertium dicendum quod plenitudo
appropriatur filio quia habet similitudinem cum proprio filii.
nam plenitudo in commensuratione consistit et filio commen-
suratio prout perfecte representat patrem. unde aug.
vi. de trinitate cap. ult. imago si perfecte implet illud
cuius est imago ipsa coequatur ei non illud imagini.
non plenitudo filio non quod negat patri. sed quia magis
convenit filio. quia habet maiorem similitudinem cum proprio filii
quam cum proprio patris. ¶ Ad quartum dicendum quod non accipitur species
pro specie intelligibili ... et si sic vellemus accipere filio
appropriari possit sicut ydea in ad modum ...
dicendum quod hoc in nobis non sit ... ydea et ... ...
... quia ... non differt realiter ... ¶ Ad quintum
dicendum quod non valet. si plenum est id quod bonum. quod ei ap-
propriatur plenitudo appropriatur bonum. nam et bonum est id
quod unum. cum bonum et unum sit idem ... ... quia ad
... ... in ... bonitas ... ...
unum intellectus bonum appropriatur spiritui sancto et unum filio.
... quod plenitudo et bonum non ... ...
dato quod ... ... appropriatur unum ... ap-
propriatur ad ... ¶ Ad vi. ... dicendum quod ... ...
quia non accipitur usus ... sed prout ... ...
... quod habent similitudinem cum amore et ideo usus
spiritui sancto appropriatur.

Deinde queritur de appropriatione aug. utrum scilicet unitas
non debeat appropriari patri. quia secundum aug. vi. de
trinitate ca. v. spiritus sanctus est unitas. caritas. sanctitas.
patris et filii. ergo videtur unitas non patri. ¶ Preterea
... est ... ... non fuit ... ...
... ... alii ... ... ad ...
sunt ad ... ... in patre ... noscunt

in filio dicitur, in spiritu sancto. Prima: unitas non dicitur appropriari patri propter pluralitatem notionum. Ad illud quod aequalitas non debeat appropriari filio quia aequalitas unitatis in patre, cum igitur filio non appropriatur unitas, ei non debet appropriari aequalitas. Ad illud: cum omnia sint ea quae appropriantur, quod ergo est appropriatum est sicut quod dicitur communiter omnibus. Sed aequalitas non omnibus, cum pater non esset alius sed aliis aequalis, ergo aequalitas in appropriata oportuit non dicitur. Ad illud quod concordia non debeat appropriari spiritui quia concordia unitatis in patre unitas appropriatur patri, ergo etc. Ad illud: non est idem appropriatum et appropriatum, sed proprium est spiritui sancto quod sit in nexu, ut supra ostensum fuit. Ergo etc. Ultimo quaeritur de secunda parte appropriationis, ubi dicit Augustinus quod patri appropriatur unitas, filio aequalitas, spiritui sancto connexio sive unitatis aequalitatisque concordia. Propterea quaeritur quod omnia tria haec unum sunt propter patrem, aequalia propter filium, connexa propter spiritum sanctum, quod non omnes tres [illegible] debeant dici unum propter patrem [illegible] ...

[illegible]

verbi et ymago et eo ymago quo verbum et
hoc et eadem ratione est maxime est equalitas. unde et eadem ratione patet
est conuenientia [illegible]. Item iii. non necesse est ut suppleat cum
[illegible] requiratur in patre et filio et de ratione ymaginis
sit quod equetur ei cuius est ymago cum ymago sit
rei ad rem conueniens in differentia et unum similitudo
et deinde ubi est et equalitas. cum verbum sit perfectum
est et simillimum ei cuius est verbum. nexus autem et concordia
conuenit spiritui sancto cum ipse sit amor et amor habet v-
nire et coniungere. unde dicitur quod scribitur iiii. de diuinis no-
minibus sive diuinum sive angelicum sive intellectualem
sive animalem sive naturalem dicamus unitiuam quandam intel-
ligimus hoc virtutem. Ad primum dicendum quod unitas absolute
sumpta absolute et sic appropriatur patri et primo modo loquen-
tem loquimur. secundo modo sumitur unitas prout accipitur
pro unione plurium in uno amore et sic conuenit spiritui sancto
et secundo modo procedit debet ratio. Ad secundum dicendum quod unitas
appropriatur patri pluribus modis ut dictum est et ideo
tali appropriationi non repugnat pluralitas notionum
cum non uno modo fiat talis appropriatio sed pluribus.
vel dicendum quod tres notiones in patre non sunt tres res
sed magis tres relationes in uno concurrentes. et ideo plurali-
tas notionum non impedit quin ei unitas appropriari
non possit. Ad tertium dicendum quod equalitas non est ipsa uni-
tas. hoc est sed magis intelligitur quedam unitas et propter hanc
rationem non oportet quod ei appropriatur unitas cui appropriatur
equalitas. Ad quartum dicendum quod licet pater non equetur alicui
[illegible] dicitur unitas magis [illegible] in unitate.
equetur tamen ut equalitas sola magnitudine importatur
et ideo possumus dicere quod pater equatur alius et si non adequatur
quia unitatem magis exprimere importatur pro adequatione
quam equatione. rursum adhuc magis proprie dicitur pater
est equalis filio quam equatur filio. quia immutationem con-
tinere videtur importare motum quendam magis importat
per verbum quam per nomen. Ad quintum dicendum quod nexus non importat
unitatem absolute secundum quam unitas patri appropriatur. sed im-
portat unionem in aliquo ut in amore. Ad
sextum dicendum quod non esset magnum inconveniens si nexus
esset proprium spiritus sancti cum eam appropriata [illegible] pro sim-
ilitudine ad propria non est inconveniens aliquid tamen appropri-
ari. vel dicere possumus quod pater et filius uniuntur
in amore essentiali sumpto et talis unio et nexus
appropriatur spiritui sancto propter similitudinem quam habet ad proprium eius
quia ipse per modum amoris emanat. Ad [illegible] dicendum
quod ulterius quare omnia sint unum propter patrem.
equalia propter filium. connexa propter spiritum sanctum. Ad quod dicendum
[illegible] eiusdem notandum quod ea que sunt ex [illegible] propter
propter principium ad que sunt alia ~~dicunt~~ unitatem aliam
pluralitatem et compositionem. nam quanto aliquid procedit a [illegible] plus
non simplex et non habet [illegible] quod se procedit
denominatione est compositionis. quia non quod procedit ab [illegible]
per se loquendo est simplicius eo a quo procedit / producatur
[illegible] ut dicitur in libro de causis. sic quod propo-
[illegible] composita compositum habet et quod [illegible] simplicius

hui

[illegible]
[illegible]
quod

sui a primo simpliciter. unde ex simplicitate habet [illegible]
eo gradu ipso quod in dicto patre non est a quo esset quod equale est conuenit
sua essentia conuenit sibi esse et quod ab eo procedit in unitate
esse habet cum eo idem esse. Item quia licet procedens
ab ipso non est quod ab eo. rursum quia in eo est idem
et non [illegible] procedit per modum nature non est a quo aliquid
quod emanat per modum nature gradu unitas et simplicitas
competat rebus ex suo principio et potissime quando res
procedit suo modo principii similiter cum pater non sit ex alio
propter [illegible] simplicitas principii in eo residet. dicuntur filius et spiritus
sanctus esse unum propter ipsum quia propter simpliciter esse et unitatem
[illegible] que consulitur in patre filius et spiritus sanctus a patre
procedentes non sunt quo ab ipso nec quo in se sine
unum est ipso tamen in se et ita est summa magnitudo
dicatur unitatis attribui patri et omnia esse unum propter
patrem quia ipse non est ab alio. et quia filium genuit v-
num secum dicitur et spiritus sanctus ab eo processit unus est eo dicitur
quod equalitas patri et spiritui sancto propter filium. quia a patre
[illegible] equalitas propter filium sic enim dicit [illegible] nam equali-
tas quandam relationem importat. relatio autem maxime est
relatio [illegible] alicuius per quod alius eo quod
habet aliquid sic ipso. videmus quod scibile refertur ad
scientiam. quia scientia refertur ad ipsum. loquendo de scientia
[illegible] talis scientia habet [illegible]
in uno eorum. sed quia filius equatur patri pater equatur filio nam
in [illegible] et in eis que sunt ex propria [illegible]
[illegible] non susceperunt. nam ymago equatur ei
cuius est ymago non econverso. unde dicit augustinus vi. de trini-
tate. ymago si perfecte implet id cuius est
ymago. ipsa coequatur ei non illud ymagini
et ideo sic possumus dicere quod filius equatur patri non econverso
pater si equatur filio hoc est quia filius equatur ei sicut
scientia refertur ad scibile non econverso scibile ad scientiam nisi
ad scientiam hoc est quia scientia refertur ad ipsum. quod autem equa-
litas spiritus sancti propter filium quia si filius esset perfectum
verbum et equale patri non spiraretur perfectum et equale amor
[illegible] possumus [illegible] concedere omnia esse equalia
propter filium quia ut quod dictum est patri et spiritui sancto quod equ-
alitas propter ipsum patrem et filium esse connexa propter
spiritum sanctum non habet dubium cum ipse sit amor patris
et filii et sit eorum caritas utriusque [illegible] manifestum
[illegible] unde unitas
[illegible] in patre [illegible] in filio est [illegible]
[illegible] in spiritu sancto [illegible]
eo quod est post hec omnia [illegible]
sunt unum propter patrem. quia in eo [illegible] unitas
unitas. omnia sunt equalia propter filium est equalitas
requirit [illegible] binarium [illegible]
in ipso. omnia sunt connexa propter spiritum sanctum est nexus
requirit [illegible] ternarium [illegible] duo [illegible]
et unum [illegible]
in spiritu sancto. Ad primum dicendum quod [illegible] sunt unum propter patrem
[illegible] pater est principium omnium [illegible]
[illegible] similitudo [illegible] similitudo [illegible]

pm

[illegible] quod sit qui [illegible] dicitur

ioe suppo pris et a nro hitudo for me
n. Ad f ad q n oz filiu hre ioz p'is i pris
h eq litas dire pri ip filiu. na eq litas idi
nis e relo roit/refer ad scia q scia refe
ad ipm abs eo q scia i' sal hat ioz p'ri.
Ad tcuu ad q p i q e p' rle. oia q sit
rl'ia. exp q nu occde po sui q eq litas f
mod i rli p' repiat i filio oia sicut sta
ip ipm n' u alz q filius lt ioz p'is sic seip
h solu he q a nro filio e eq ualitas p'
.n. sic oia dic calida ip igne. q igit e
p' caliduf. Ad q tu ad q oia sit one
xa ip spiu. s. onexione amoris ut una
g ex poit i hiu. vn tal onexio n aca
pit p operatoz ad unitate abso te supad
q apparet pri ser ufficient. q oil ordo ca
ab uni i cipiet h sunt p operatoz ad uni
tat d vmoez p lin i amore q d spm. s.
Imp lin si illo. s imago supfce i plet
p e e s imago ip coeqta ei n e s ima
gin. d. q i dis e innua eq litas. ad q
si fili eqt pri sui s imago ei c e s ima
go. x ex. u e tu i' uutua coeqto. q cox
d litas pl oie q eq litas lii. n. ex sio
no' sui vnu ni ag ta dic ade mod dag
i' unitatoz x q filius intat prez n eg
x s imago inuitat id e e s imago no
eq. ie deni e q si s imago pfce i plet
p e e s imago ipu coeqt ei n eo s imaa
go ei x c. n nontca h fallacia iducit
adimalfeltoz p'dce anctus ii de h. si s ima
go pfce i plet. x c. x ta fac hylari i ea
q p' poit difforis s imagis i de h
q s imago e ci' ad q s imagiatu. sper
i dreue x e i er ad ie coeqt. da s imagia
ta x i discreta h li do ex q bz d itonib apz
q decide s imagis q coeqt x unitet
id e e s imago q e i dreus spes ex ti
ad q s imagiat id e e s imago n coeqt
s imagi. q n accipit ee p uni tatoz. po
ex h us diffoibz oclud d ultoz sr le p'is
x fili digt. e q o prex filius. i. n ty p'e
ie tm fili h utz. q. dic. p'e dicit afi
q s imago pris e filius x n' g' e s imago.
x o pris x filii unitate isi. q s imago
ut ter s imago sic ne ecelle e ut hat spez
i se x ecen x uni aucis g' filius lit ii m
pris. s q e s imago ei. sicut s imagis x c. pma
sq notula i ducit ad on ad q o sit uni
ip prez. Ad c' eunden nend q itero hy
laru q i oi te e unu a d n h s pri fiz
illa a q a sunt origine x g o a' q
uni e n. illa x co q poit duos i nasc dos
pot duos dos x q p e h' i nasci d sit

uuu ip prez e .n. oim caris pri fili x
pri fili, spi. ?univsa g ad unu i cale. i.
ad una pri' i cata tm x pri' oim ut ad
prez refer uni q' filius exuft n at. exeui
i nasci li. i. ex p'e q i nasci e h g g dn
x hac ofessioe uniua sit uni at i ticat.
ubmat d de eo q dr. h g dn. na i dis
no e g dns ut hiru fuit p ferd. xxx.
d. x ad q h i dis u sit g d' ipe accipiedo
g du sue ta i' g q accipi g d' p oi ordie
tu i' sit ordo orig is. ut ad x meli q pri
oim ca e filius pri fili e pr. univsa
g' refer ad prez p filiu. x q n eod' m
refer univsa ad filiu x fili' ad prez. ia
i rli relone sit q di g dus. h g' i t p's
dias n sit g d' oinjando tu relacer q
rax e relonibz s g d' fuerit. Oibz aut. s.
x c. i' c' notula i ducit ad ou ad q p'e
x filius sut ad i n ad e eunde. nend q
ca nite emanat ad p'e p no ia rle
sut q les d'sunt eas ee. h filius abeo g'gi
tur. si li. x no tal sb star q r x d' e emane
ex h oe n te xcet ho. artificia qt x c
uolutate pcet senu q e diuisu i h ab
hoie tm filie q n te pcet a p'e e id q
cu ipo. vn q ex d n h geit e d e aim
a' q uolu' ne x p mod' artificiati pcedit
a d e diuisa i u cu ipo. i h e q q ?qno tar
d. attulit. i. dedit sbi oibz caris h pfa
natiuis. i. p fca n gnio dedit i' filio
exi passi li ac u nata sba h e x ex prez q d
pulsi q u assupsit carne. d u natisba
q abq o u e h oigine. cu eta g o rlia
suc d ha d s uoluit. filius a' d ei d uaz
e tap sistit q l' e d s. q n. i. p'. diuli
genue. n ondit. i. u. p dux. uu. i. filiu
abeo genitu uli. dissiliter sm. h ipe filius
ex sba di geit. attulit. i. accep sup ee.
i' nm pris. Fon ges n. i. s nse gnatoz
ns sis uolutans. ecin. i. n huic ecin
no ?ns. q n accepit ee ns ecin p mod i d s
F ceufis. i. F q ca te accepit. vnu ex
pse x c. ?Ista q ta notula i ducitur ad
o d oia onexa ee p spm. s. i q hilari
unit fac q p' fac q de e. s. o ex h
tis delbit opionu sabelhj. e ex poit q
da q dixat. ut dek prez x filiu ee x spm
s. ee p sbam i a eo q poit hec i' pum
i tellectu q to maifit q e eos ee p so
nacia uni. far. uolue g' t i' h dilite
cui sp s. au ta i. q a' deu. d g p' q p'e
x filius x spc. s. sic p sba ta h p sonda a
i. p amore ocordia sut uniu x li deude
eoz onexio p spu. s. i eo no q dicus p

esse unum persona eam fides catholica unius
expresse loquitur de indifferentia similitudinis, id est de
unitate patris et filii. Nam pater et filius non solum
unum sunt in amore spirituali. Sed et in non cogi-
tationes nec in amoris concordia non ex-
presse essentiam eorum identitatem similitudinis. Sed essentiam
eorum in differentie unitatem denominat. Ex eo enim
quia personae sunt per substantiam, tamen in nomine, cum licet personae sint unum
eorum nominatorum significationem. Ipsa substantia per unum or-
dinem et ipsam generationem per substantiam, in tres possunt
hypostases per ordinem, originem per generationem ipse
dicunt generatione, id est personae reales et hypostases con-
sistentes in ipse. Deinde est dictum nolentes destruere
opinionem Sabellii dicentes, quod sancta synodus
congregata contra Sabellianos, nolentes eorum impie-
tatem perimere, id est eorum errorem destruere qui
ponebant distinctionem personarum in nominibus tantum, quia tres
personas erant tripliciter nuncupato est ipsa nomina
non tendebat in re et non erant subsistentes enim
numerum nominis nam cum personae non re sed solo
nomine tres differret. Ille id quod est pater erat
filius et spiritus sanctus, id est hoc erat utrumque. Nam ut ergo
iste error destrueretur deinde est esse tres personas esse
per substantiam tamen nec non solum intelligeret sed tres nomina
sed diversa secundum realiter. Et scilicet illa persona subsistentia
in quo exponit quando intelligitur esse persona substantia ad ea
eandem essentiam notandum quia substantia aliquando accipitur pro
natura, aliquando pro supposito. In primo autem persona subsistit
cum licet personae de medio subsistentia, licet personae de
medio subsistentiae sint personae subsisterent per substantiam
intelliguntur sint tres personae per substantiam tamen non quod sit dif-
ferentia substantia et dissimilis essentia patris et filii sed indif-
ferentia secundum illud quod Hylarius quod in principio accepit
personam substantiam per substantiam non personam. Deinde cum dicit
eas autem exponit quod est esse per consonantiam unum
non tamen hoc intelligit ... cum ipse spiritus per actionem
sit id in quo unum sunt pater et filius per consonantiam
~~unum non tamen hoc~~ per amoris concordiam unio-
ne per consonantiam dicitur unionem in amore spi-
ritualiter non essentia nec potius quod in essentia nam sic
unionem patris et filii per consonantiam intelligimus
unionem in amore essentiali. Sumpto hoc per quod
similitudinis in quo amor essentialis ... appareat spiritus
sanctus, ipse similitudinis ipsius ad eum. Ipsi ratio quia nos
talem unitatem dicere non esse essentiae nisi sibi. Sed per
similitudinem essentiae nisi sibi, quia amor essentialis ...
apparet sicut spiritus sanctus in quo non tamen pater et filius
per consonantiam ipsius similitudinis quam habet ad ipsum eius.
Cum dominum patrem et cetera. Ista verba notata inducit
contra errores Arrii et Sabellii ratio dicto supra
Hylarius. Sed quia duos errores destruit. Sed primo non
religiosa destruit. Primo errorem Arrii dicentis
quia cum dominum patrem confitemur et cetera dicit filium predi-
camus, sic eos duos dicendos religiosa est

confessio nostra nam cum sit non in differentia in
patrem et filium et sit tamen unum non eorum sig-
nificat unus. Unum ergo quod sit unum in genere essentiae
in quo destruitur error Arrii qui ponit filium
creaturam et secundum quod sic cum differebat essentia patris ab
essentia filii. Deinde est dictum adiungit non religiosa
excludit errorem Sabellii dicentes quod religio-
sa unitas nominis sed quod patri et filio competit
unum non quod non sit dicendus non ademit, id est non abstu-
lit personis generantis essentiae, id est personae filii quae essentia
est generata per indefinitum, consistentia, id est pronuncia-
tam generatam. Ex essentia indifferentis ... id est expresse
quod a filio non non differt quasi diceret quod unitas non
aufert distinctionem personarum quod est contra Sabellium. Vult
dicere quod unitas hic significatur de substantia personarum
nominis intelligitur. Cum unum non essentiae est supra nec
non sed, id est patris et filii hic ut ... pater et filius
unum non essentiae continuit dicendo dicens. Ideo addit quod
unus dicitur praedicatione sed dicitur. Inter, id est inter patrem et
filium ubi dissimilem substantiam indiscrete ... Nam pater et filius
sunt unus dicitur quod est in dissimilis substantia et discretam
in utroque quod personae sunt habentes talem unum
destruitur error Sabellii. Per ista autem verba dicens per
discretionem inter destruitur error Arrii. Inter Scillo,
id est Carybdim et Scyllam labi habes. Notandum quod Ysidorus
Siculus est quaedam insula in mari quae vocatur Carybdis
et Scylla est quaedam rupes ibidem. Inter ea sic vadunt
mare et aqua maris intrantes tumescit et naves
si aliquis navis ergo ideo transire volunt co-
gitur ibidem duo cavere non adhaerendo Scylla non Ca-
rybdi in medio aliquando quod utrumque vitare volunt
inde incidunt. Ipsi quod deinde est in alio in Scyllam
seu vitare Carybdim per praedictos duo magi-
stri duos errores Arrii et Sabellii significat
sunt per rectum de fide sentire volunt. Sed debemus
vitare Arrium ponendo unitatem essentiae quod non adhaerea-
mus Sabellio confitendo personas et sic debemus vitare
Sabellium distinguendo personas quod non adhaeremus Arrio
separando substantias. [illegible] labimur in Carybdi-
ma, id est Scylla errorem Arrii et Sabellii vitando.
Hic ostendit quod pater magister determinavit quod pater
non per Trinitatem sed per ... [illegible]
... ex parte [illegible] ... ad [illegible]
[illegible] ... quod in ... [illegible] ...
[illegible] ... filii ... [illegible]
dilectionem inextimabilem ... quia pater et
quidem unum pater et filius diligunt se spiritu sancto, enim
deus quod per [illegible] nos [illegible]
... ad ... dicit [illegible]
... si ergo pater et filius [illegible] dicit spiritus sanctus
est amor unde patris et filii quo se diligunt. Sed
[illegible] id est hinc ... Deinde est dictum [illegible]
[illegible] esse apparentem filii ... [illegible]
[illegible] dictum est [illegible]

qom p^m i. preterea dilig^e nos. dicit p^s duo facit.
qr po facit qdam e ro ip^s dcaz qom
mor q sdm qoes ancevas i. postea qri. dicit
p^m d. fac. qr po qrit utru pr sit sapiens
sapia genita, 2o ost q sic. qr cu pr 2 fili^s se
diligant amore q spirat go 2 pr sapiens
e sapia qa genuit. sed contra. solvit i. hic qo.
2 ta fac. qr po declarat q pr non e sapiens h
se n sit filio e n. idem est sape q ee. so ig
da nostra i ducit auctas aug. dicitur d u.
2o onde pdem aucter aug. retractasse. sa i.
sa i aug. i li. r i. vii li aug. dein e d
p li. qr mor asdm qoes a nevas .id. facit.
sap duas qoes mor. sa i. post sol. dicit p^m
duo facit qr po qrit utru filius sit sapiens
sapia genita ul ingenita. ~~non sapiens se ipso~~
~~q filius e sine~~ sapiens genitus arguit
ad ~~[illegible]~~ pte. qr si n e sapiens sapia genita
n e sapiens se ipso q filius e sine sapiens
genita n i genita n e sapiens pte cu pr sit
sapia i genita 2 cu idem sit id sape q ee.
~~sape~~ filius no e pr. q erroneu e. ro e d.
~~ad~~. 2 solvit 2 duo fac. qr po solvit di
ces filiu ee sapiente sapia genita. sibi
ablatis gstituat i similitudine. q. ee forti 2
sapiente i genita sibi ablatis gstituat in
similitudine. q. ee efficientis. ro excludit
cludit filiu n ee sapiente a se ipso n de
de se i. ex pdcis. 2 ita facit. qr po ostendit
q dem e. ro qrit utru filius sic sapiens
p se ipsu ut se ipso 2 assignat opionem qua
dam dicent hic ee distinguendu. qr si se
ipso 2c i. q. forti. sic e uera. sin negat
similitudine p ius pducta sic e falsa. qr filius
no ht a se q sit sapiens. 2 assignat opi
nione aliorum simplr ostendentiu filiu
ee sapiente se ipso. h n a se ut de se q co
firmat p hilariu sa i. qri q 2 i. uin
uo simplr. ~~ut~~ se2 illa ps. post sol. i q
mor sa qom 2 duo fac qr po qrit utru sit
innatum sapia pris. ro ad q sciri studeri.
hic deus. dicit p^m d. fac. s q d pbat n ee
una sapia pris na filius e sapia pris
2 e sapia genita. h e pr n sit sapiens sap
genita. dupl e sapia pris. una q e sapiens
qa q n est sapiens. pr sapia i genita e
sapia pris 2 sapia genita i. sz sapia i
genita n e sapia genita. g n e innatu
sapia pris. ~~D~~einc e d. hic hic. solvit
2 duo fac. qr po solvit dicens. q eadem
sapia dr genita 2 i genita h n eod mo.
ro solo~~z~~ manifestat p sile q sic dilectio eadem
supra e trinitas. u tu i divinis sut due di
lectoes. qr p no potuit innum cu ecclia

sit de sapia dd e 2 rep eedem n po i inum
e y. u i ipsi p^s unat sapia supra dicens
2 p le. sit cu pr n sut due sapie. 2 e sapia
genita 2 i genita duas sapias dicit. ~~D~~ein e d.
preterea dilig. 2 volunt qom p ius form 2 duo fac
qr po ost pter n dilige filiu spu s. sic n e
sapiens sapia genita qr sic i ide e sape q e
ita i ide e dilige q e ee. ro hac qom dr ee
valde difficile i. difficile. 2 duo fac qr po
ipsi e difficultate d se deu lectoz velle resolve
n definire suo appone. ro qoz n absoluerint
lectoz sua apponit ur 2c. prem 2 filiu se dilige
ea dilectione q ab utroqz pcedit. q n e a s eo
tui spu s. sa i. ca. ia tige sinq lec id.
~~Q~~uerit duo i pseuta. d pri ulas, itero ma
gri. p ee dilcom qe ppui r appar spu
s. ~~S~~o ee sapia q apparet filio ~~C~~ee p^m
ait tu ~~Q~~p utru pr 2 fili diligat se i in
ee spu s. ~~G~~ utru pr 2 fi. diligat nos spu s.
~~A~~d p^m i pce ut q i sit fla pr 2 fili dili
gant se spu s. qr dilige ut i sunt eedem
r no eoali. no eoali. a. qr q noeali su
mit relom i portat. dilecto q n d gelat
h q absolutu. si eoali te pr 2 fili n dili
gut se spu s. h caritate q e dia eet. g
nullo mo unificat deu. p^s ~~Q~~p a d aug.
vij. de tri. ca. i. q sipe e sapie sca genita
e sape e id q ee te pr eu filio q filius e
g idem sit dilige id q ee. si pr 2 fili dili
gut se spu s. sut spu s. ~~Q~~p hic dicit ubi e
id q g n ait ubu sic dilige spus e spu
spu s. h no ocedz q pr g nat se ubo n
q g ueret ubo g i ocedi dz q pr 2 fili
spuet spu s. 2 sui spuat spu s. u dili
gut spu s. e ne dili sic id q spuat ~~E~~
s ablatis p exponi ~~[illegible]~~ actiuis e se
ppoe p. i e aliq ppoe denotare cam. h
spu s. p pris 2 filij. n ht rom p ius in eade
g 2c. ~~A~~d nomen e q spe s. pce a pce 2 fi
u tamor. h q h diligit aliu amore a se
pcedente. g o pr dilit filiu 2 eo spu s. ~~Q~~p
aug. vj. de trin. ca. v. ait q spe s. e qda
cas pris 2 fili q utrqz gungit q geit
agignentem diligit ~~A~~d q de h sut diuise
suie. q da n dicut q i pperz pr diligit
filiu spu s. 2 filius diligit prez spu s. sut
alie 2 aug. retractavit eas i suo li. ut
e retractavit illa pr e sapiens sapia genita
retractavit pdcis. h e i pbat. p o pavcter
lecoz i sim q expsse noluit q pr 2 fili dili
gat se spu s. c spe s. sit amor pris 2 filij
~~Q~~p p rom q si pr dr se ubo ab eo pcedente
pr 2 filius diligunt se spu s. q ab eis pcet
2 q. dicit de aug. pendet. q n e a sufficeus

ipa trinitas 2 p le acceptata e spe. s2 n e ipa

vnii (margin, left)
i. sapiens (margin, right)
p. cu (margin, right)

sua verificare i filio s; i fil ppa for. possim9 in
alt dre q n e sile de ee sapiet sapia geni
ta x de diligere se spu . s . qz unu p 9ced
alia no ut i fin pateb ; pp li e ali9 mod
ddi . s . q illa ppo e na . e tn i ppa x dz sic
exponi . pr x fili9 diligut se spu . s . i. e dili
gut se amore ceuli q amor ceuli spus s
appat . s; h n ut bn dcm qz pr ide poss 9
cedi q pr sit sapiet sapia genita . q e sa
piet sapia ceuli q appat filio Ut pa
tebit diligere . i n solu sume ceuli s; no
conali | pp h e ali9 mod9 ddi q ille abla
ti9 dz exponi p ppor . p . x sic sz9 . pr x fili9
diligut se spu . s . i. e p spm . s . x e sic sic
cu dr pr opat filio i. e p filiu . | s; i9 n ut
bn dcm . qz id ppo . p designat rom pncipii x sic
. s . n ht rom pncipii r9 pris x filii x q dnt desc9
n e sile . qz h fili9 n hat rom pncipii r9 pris
ht tn r9 opis s; i illa locucoe u9 dz p e
sps . s . hat rom pncipii | pp h dz ali . q ille
ablatu9 dr i ide signu . na sicut genio ca
ad filiu ita spiraco nat ad spm . s . q spi
raco p ablatiuu designat x iō cu dr pr x fili9
diligut x signisse spm . s . e sz9 . pr x fili9
se diligut x signu h e q spirat spm . s .
| s; h i pbat . na x caritaiu e signu . qz
pr x fili9 se diligut . qz cu pcedat caritā
p mod voluntatis x io qr pcet caritas sic a
mor i p9 exsit nisi id p9 oimsu amor q e
ido n sunt ipi in ee i fecu du . g9 xcim
e signu qr pr x fili9 se diligat x q a
mor hat ee . idio . x tn n ocedit pr x fili9
diligut se caritā Ut tn gebat sps . s .
pcedit a pre x filio ut amor g9 q fortis
pceoda pr x fili9 diligit se spu . s . x ideo
. q . fortis . qz ut ppe ut for n denoiat n ilicet
x tn qz q ht rom pncipii . q utriq e aliemi a spu
. s . qz n e for t het pr x filio u e eoni
pui | pp h e ali9 mod9 ddi . q . e dz pr x fili9
diligut se spu . s . ostituit i hnie . q . effect
for s . x ideo q . for s . ppe idis n e ppe ca
effect ... | id a q da exponites dut q ille ablati9
9 strng i hnie . q . effecus for s . i hnie act
ad eudem intellcm sa9 . q n solu for de
noiat id e e for . s; x acto . na n solu scalc
lesac calor . s; x calefac calefcone x ...
fe sursu levite s; x fe sursu lacioe
dico q opato ... agentis ee a9d i se sb
sistes ad hnc denoiar agent ul ... amor
q pcet a pre x filio ht p i se sb sistes no
tn denoiat pre x filiu ut dicat q pr
x fili9 diligut se spu . s . | ut tn appet gnio
similitudine act oile pdes ablati9 n9 q idis dr p de
signi . acto sic pr d ... intelligi a d ...

na spacio intell ut p ... dicens ab agete
i a p ... pr ee s re x s roi . sic ... om
sic acto ceuli sume9 . q ... put pr ceuli se
diligit i r amor q da s roi ab ipso pcede .
s; put dili9 sume noconali . sic amor pce
dens real ab amante distigt9 . na sps . s .
q pcet a pre x fi9 e real distict9 ab utroq
x sumat acto sic ceuli sic nocoali . i e aio
9si . actu ipius x for q e ro agendi .
x p h istor denoiat dilcoes | possu9 g9 dre q
pr x fili9 q dup9 se diligut . diligut n
se amore ceuli ul car . ipse q e dia ceiur
caritas x amor d ut for . q e ro agedi h amor
ceuli . sume9 accept9 ut for n dicat realc
uo ut noiat actoi . si u o amor sumat no
conalr rec h amor noiat form q e pncipii h9
act9 dicebat pr dilit filiu ipsu ppe ut
nacone q i q e pncipii pcessiois sps . s . sic pni
tas e pncipii gnois filii . sic noies ipsam
actoi pcedentem sic pr diligit filiu spu . s .
| s; i9 qd dr de filio . p9 qz noco coic n e pncipii
dilctoie nocoalr sumpte sic pcessiois
sps . s . ut pnitas e pncipii gnois filii . na
pr n e potes gniare pnitte s; n | sco qr ut
pateb . e dz pr x fili diligut se spu . s .
i spu . s . n d ut i hnie act9 si i hntudie
ostituti p actu | sa9 g9 q agens actoi gli
dui t9 p9 dici age . p9 for . sco actoe . i ex
actoe ostituto q oia patere poss x i hiis
q sut ex pte intelleis x i hiis q sut ex pte
nois ex pte q intellect ad p9 ces pli 9 site .
p9 form p q actus intelli pgedz . sco actu .
t9 q ex actu intelli ostituuf ut ubu . ppe
a actoes intellect locucoes ul dictoes q d
dici poss . ut utr aug9 . xv . de trin . ca9 . x .
lo9 q de tali locucoe sic de tali dcone i di
cens dr . s p9 spe i formate intellcu tanq for
na sic calid9 calefac calore tanq for sic
for s qz calor e id aq for s . pdi g dz act9
calefacit dr . s ... intelligens dr ut cogitat h9 spe
for s . qz a tali spe intelli9 for s . e g dz tal act9
sco dicens dr dcone tanq actu . na sic calidu
calefac calefcone tanq actu qz calefcio
dr actu calidi . ita dicens dr dcone tanq
actu . qz dcio dr actu dicens . t9 dr ubo n tanq
for n tanq actu . si tanq eo q p actu ostitutu
na ex actu ddi ul ex actu intelli dr ubu n ostitu
ir i ee . x sic expo intellect dr ... sic ex
pte uolutatis tria accipe possum9 q3 amas
amare d pt . p9 id aq9 actus dilctois
. q . for s . ergo dz ut i actu dilcois ostitu
bitu caritatis ul amicicia i actu dilcois
voluntas . x p li diligens diligit caritate
. q . for ul for s . | sco e i o si dare ipum actu

dilectionis. et sic amans amat amore sic diceretur
dicere de dono. et ideo quod per actum amoris constitu
tur. nam sicut expresse intelligens cum intelligit intelli
gendo format quod dicitur verbum. sic expresse notionaliter ut sic
dicamus sumitur. cum amans amat in amando aliquid
format. id quod formatum quod non habet nomen proprium appellatur
amor. ergo amare amore dicitur intelligi per
modum actus. vel tamquam ex actu constituto. unde
actus et ex actu constitutum amor dicitur. et sicut
intuitive in creatura filius non sumitur ad similitudinem actus
intelligendi in nobis. sed ad similitudinem ~~actus~~ ubi quod
ex actu intelligendi constituitur. unde cum dicimus pater
dicit se filio vel filio non construitur in habitudine actus
sed in habitudine actus ex actu constituti. sic et spiritus sanctus
in illa tamen non sumitur ad similitudinem actus dilectionis
in nobis. sed ad similitudinem eius quod ex actu amoris
in esse constituitur. similiter est cum pater et filius diligunt
se spiritu sancto. quia est amor ab utrisque procedens. sicut
etiam pater dicit se filio quod est verbum ab ipso ema
nans. ergo ille ablativus spiritu sancto non construitur in
habitudine actus. sed in habitudine ex actu constituti. et
sic forte voluit intelligere illa positio quam dicit hugo
nis videlicet quod spiritus sanctus dicitur habitudine quod effectus
formalis ratione quia adhuc quod non sufficeret [illegible] extende
re effectus et non formalis. nam omne ex actu constitutum
tamen large accipiendo effectum effectus quidam
dici potest. rursum esse quod denominat quod diximus in
ducitur ratio formae. sed ergo loquendo spiritus sanctus non sit
effectus patris et filii quia non est effectus. sed procedens
tamen eo ipso quod per actum amoris esse accepit
effectus quidam dici potest. et licet non sit formalis patris
et filii tamen eo quod ipsorum actio in denominati
ducitur quaedam ratio formae. Ad primum ergo cum dicitur pater
et filius diligunt se spiritu sancto. quando sumatur vel
amor vel dilectio potest referri vel ad ipsum actum
amandi vel ad spiritum sanctum. nam diligere se spiritu sancto
id est quod diligere se amore. si refertur ad spiritum
sanctum tunc dilectio non tenetur essentialiter sed notiona
liter. tamen modo accipi potest notio. sed tenetur vel sic:
si dilectio refertur ad ipsum actum tunc potest ex
tendi essentialiter et notionaliter. patebit. Ad secundum
quod licet idem sit diligere et esse quod sapere et esse.
tamen propter diversum modum habitudinis concedimus quod pater
et filius diligunt se spiritu sancto non tamen concedimus
quod pater sit sapiens filio. et tamen eos quando [illegible] quod
diligere tenetur solum notionaliter. cum dicitur pater et filius
diligunt se spiritu sancto. [illegible] solum [illegible] quia
sapere tenetur solum essentialiter. sive diligere non essentia
liter et notionaliter. ideo licet haec sit falsa. pater est sapiens
filio quia sapere notionaliter tenetur non potest tamen
haec est vera. pater et filius diligunt se spiritu sancto quia
diligere notionaliter tenetur. Ad tertium dicendum
quod sicut est dicere et generare [illegible] tamen dicimus et
hanc dicimus concedimus quod pater dicit filio

non quod generet. sic dato quod idem sit diligere et spira
re tamen quia non eodem modo significant concedimus quod pater
et filius diligunt se spiritu sancto non quod spirent. Ad
quartum dicendum quod spiritus sanctus ut per se patet non habet ratio
nem ut principii respectu patris et filii ut videmus ap
parere. habet rationem principii quod denominat et ideo quia
magis importat rationem causae est dicere pater et filius di
ligunt se per spiritum sanctum quam spiritu sancto et sic utrumque
potest concedi ratione denominationis quia spiritus sanctus est ratio
denominationis principii. non tamen ita proprie dicitur quod dili
gant se per spiritum sanctum sicut spiritu sancto quod sicut expo
situm est hanc propositionem. et ut si diceretur quod diligunt
a spiritu sancto nullo modo concedenda esset. quia deno[illegible]
causalitatem efficientiae vel principii producentis. Ad quintum
et argumentum dicendum quod ablativus sumitur [illegible]
denominationem tamen pater quod verbum est nomen non ac
cipiatur causaliter large ad esse id quod est aliquo
modo denominationis principii.

Deinde quaeritur utrum pater diligat se ipsum spiritu sancto.
Et videtur quod non. quia vel diligere ut sumitur essentia
liter vel notionaliter. non essentialiter quia ut [illegible]
sic diligit se caritate quae est omnibus communis. ergo
notionaliter. sed actus notionales reciproca
non suscipiunt. nam pater non spirat se spiritu sancto.
ergo etc. Praeterea sicut se habet pater [illegible] intellec
to filio. ergo possit se diligere pater spiritu sancto et si
non produceret verbum quod est in omnibus [illegible] ordine na
turae ubi procedat productio spiritus sancti. Praeterea spiritus
sanctus habet similitudinem [illegible] amore [illegible] carita
tis. sed caritas se tendit in alterum ut cari
tas esse possit. ergo spiritus sanctus diligit alium cari
tate. ergo pater non se ipsum sed filium spiritu sancto dili
git cum spiritus sanctus id est [illegible] eundem [illegible] efficere
hic caritatis in nobis. Praeterea si pater diligit se
spiritu sancto. pari ratione et filius se spiritu sancto diligit
sed spiritus sanctus diligit spiritum sanctum [illegible] se
spiritu sancto. [illegible] est essentiale. ergo diligere
essentialiter tenetur. sed ut [illegible] quod pater et filius
diligunt se spiritu sancto accipiendo actum dilectionis
essentialiter. ergo etc. In contrarium est quod eodem amore
pater amat filium et se ipsum. sed amat filium spiritu
sancto. ergo etc. Respondeo sicut dicit se habet ad verbum sic ama
re se [illegible] ad spiritum sanctum. nam sicut pater
[illegible] verbum sic pater diligit producit
spiritum sanctum. sed pater dicit se verbo. ergo diligit se [illegible] diligit
se spiritu sancto. Ad primum quidam sic dicunt quod cum dicitur pater
diligit se spiritu sancto potest intelligi de dilectione
essentiali vel notionali. si de essentiali sic sicut non
filium ita nec spiritu sancto diligit. sed sic se dili
git caritate essentiali ratione essentiali. si non in
telligatur de dilectione notionali sic sicut
et filium ita et spiritum sanctum amat et diligere notio
naliter sumptum [illegible] ad dicitur esse principium amoris
spirati quod est spiritus sanctus quia amor quia significat per modum

ḡ q dilcō

ut

operationis denominat patrem aliquo modo est. ut pater dicatur se spiritu sancto diligere. Sed iste modus deficit ut videtur, [illegible]

est spiritus sanctus non significatur per modum operationis vel per modum actus, sed per modum ex actu constituti. Ideo quando sine diligere significatur essentiali sive notionali per fundamentum eorum, ut videtur, simpliciter concedere possumus quod pater se et filium spiritu sancto diligit et quod filius et se et patrem diligat spiritu sancto. Ad eundem modum quod diligunt patrem se diligere spiritu sancto, non quod spiritus sanctus habeat rationem principii respectu dilectionis vel per actum dilectionis. Nam etsi dilectio notionalis sumatur secundum quod modo ab omnibus conceditur, propter hoc videtur esse quod non possumus dicere quod [illegible] actus spiritus sancti habeat rationem principii, quia nullus actus notionalis ergo dicitur a spiritu sancto ex hoc quod unificetur, propter quod dicitur quod spiritus sanctus per actum diligendi accipitur esse. Unde [illegible] est agere dicere agere non solum forte ratione actionis sed etiam eo quod per actus constituitur. Sed omnis ille actus secundum quod spiritus sanctus esse accipit proprie potest competere patri [illegible] spiritu sancto, et quia non solum per actus notionales accipitur esse sed etiam alio modo ut patebit per actus essentiales eo quod essentia in intellectu radicaliter principium omnium notionalium actuum, non solum pater diligit se spiritu sancto accipiendo actum dilectionis notionaliter sed diligit se eo quod dilectionis actus essentialiter accipitur. [illegible] sic declaratur dicens: ut quod pater dicendo se producit verbum et intelligendo se generat verbum, et tamen dicere proprie significatum est notionale, intelligere autem est essentiale. Utroque ergo modo producit verbum et actu essentiali et notionali, licet non eodem modo utrumque. Pater dicendo se verbum producit et intelligendo se verbum generat, sed utrumque actum verbum patrem denominat diversimode. Unde quod pater dicitur se verbo et quod intelligit se verbo, et sic pater dicendo se verbum et intelligendo se verbum producit, sic pater et filius diligendo se dilectione essentiali quae [illegible] quod est dicere spiritus sanctus spirant. Non

i. diligendo / notionali quod est

utriusque dilector spiritus sanctus denominat patrem et filium diligentes se pater spiritu sancto sive accipiatur dilectio essentialiter sive notionaliter. Sed diceret aliquis quod cum ex parte filii significabatur actus essentialis, filius denominabat patrem in ablativo non [illegible]. Hac propositione pater sapit filio, sed filio est iste actus notionalis significatur sapientia filii, filio nominabat patrem dicendo pater dicit se filio suo verbo. Sed cum dilectio accipitur notionaliter concedi potest quod pater et filius diligunt se spiritu sancto; sed si accipiatur essentialiter concedi non debet quod diligunt se spiritu sancto sed in spiritu sancto. Talis autem obiectio non multum procedit. Nam significata essentialia licet significent unum [illegible] tamen modus significandi et quantum ad istum casum respective modum significandi [illegible] concedimus de uno essentiali quod non concedimus de alio, et ideo licet concedamus quod pater diligat se spiritu sancto non accipiendo dilectionem essentialiter, non tamen concedimus quod pater et [illegible]

se verbo sed in verbo [illegible] talia habitualiter in [illegible] et [illegible] negaretur quod patrem diligere se spiritu sancto dilectione essentiali de necessitate negare cogitur quod essentia sit radicale principium notionalium actuum. Cogitur ut dicere quod pater non generat nisi [illegible] et quod relatio sit principium et ratio notionalis actus, ut quod paternitas sit potentia generandi in patre, non ut ut pater [illegible] et quia negatur hanc pater diligit se spiritu sancto dilectione essentiali, aliud concesserunt quod relatio esset ratio notionalium actuum, ut quod paternitas esset potentia generandi in patre et communis notio potentia spirandi in patre et filio. Cum igitur [illegible] ut melius dicitur, quod [illegible] per modum [illegible] locutionis melius est vel saltem minus malum in duobus malis dicere si [illegible] repugnans dicat quod [illegible] dicere dico quod talem [illegible] pater [illegible] est [illegible] sic quod pater se spiritu sancto diligit quia [illegible] fundamentum doctorum non est concedendum quod pater diligat se spiritu sancto dilectione essentiali, cum quia hoc non [illegible] non [illegible] causa eo quod [illegible] fundamentum [illegible] principium quod potentia essentialis et notionalis [illegible] essentialis diligit se [illegible] quod est dicere essentialis [illegible] obstat quia minus [illegible] actus [illegible] actus forte actu eo quod per actum constituitur. Sed [illegible] se dilectione essentiali non solum essentia [illegible] ipsa dilectione tamquam actu. Sic diligit se spiritu sancto [illegible] dilectio essentialis [illegible] est radicale principium productionis spiritus sancti et [illegible] amat amore qui producitur amando est possit concedi quod pater et filius diligendo se dilectione essentiali producunt spiritum sanctum. Sic concedit quod pater intelligendo se generat verbum [illegible] solum essentialis significatur concedere debemus in quod [illegible] est quod pater et filius diligunt se spiritu sancto dilectione essentiali. [illegible] pater diligit se spiritu sancto dilectione notionali et quod [illegible] quod hic actus non [illegible] se recipere [illegible]

intus

hic actus aliud sic sumitur quod denominat rationem principii [illegible] actus non possit esse recipere quod [illegible] habet rationem principii [illegible] se ipso et sic significatur actus per generare et spirare. Et ideo pater non generat se filio nec spirat se spiritu sancto. Aliud quod non denominat rationem principii [illegible] et sic [illegible] actus per [illegible] dicere et diligere [illegible] actus [illegible] ad se ipsum absque eo quod diceret se ipso quod dicitur auctoritatem habere et sic est de diligere. Et ideo concedimus quod pater dicit se verbo et quod diligat se spiritu sancto. Ad [illegible] quod non intellecto verbo non intelligitur spirare [illegible] quia non intellecto filio vel verbo pater non remanet [illegible] non spirans pater si non esset verbum quod pater non esset. [illegible] amor [illegible] de amore loquimur non procedit nisi ab intellectu et ideo quod [illegible] non esset verbum [illegible] non intelligeret intelligens spiritus sanctus [illegible] dicitur esse verbum [illegible] pater [illegible] recipiat a verbo ut quod pater sit sufficiens ad producendum amorem spirare. [illegible]

p amorem ubi sec exouiti dimunutio l'a
in oio p fcom i pte · q n ee pr p fcom ii
ipm pducet · nisi cc n · sunt ee i in fendo g
no sunt ee i cendo ar · p · z i ft pducto
ubi p ductoz pus li ille ii sit ca nz pu
z q e sufficiens pi pr ad spirand amore
z sufficiens pu filius z n e ex indigentia de
q abo sit spirat n solu unus diligit
aliu spu · s · h se ipm spu · s · amat essialit
existit sufficiens pu p ductois ipi Ad
tertiu dd q amor caritatis no solu tedt
i alteru sz q tendit i se ipm na z se ipm
ho tenetur ho te diligere p · z p · o dedeo ·
vaira · dilecto sunt ipi it · iii · dili ʒ pu
tar · z io pr no solu filiu sz q se ipm di
ligit caritate q spc · s · e Ad qrtu dd q · s ·
spc · s · diligit se spu · s · dilectoe eenli · q z
sic alz p ee ipa e ita se ipa diligit zc ·
pr z filius diligut se dilectoe eenli · spu · s ·
in q o patuit z io h i pbans e solutio · n
eu ead in k ead sititudine tenuz iste ab
lat spu · s · cu dr pr z filius se spu · s · di
ligut z e dr spc · q diligit accipiendo f di
lectoz i eenli · ut ubi q na i p locutoe · spu
s · d it i hitu · q · effcuis fore accipi
effciu forle in q o dcu e n a i ka cu
spiritu suu ipi effcuis ee no possit · sic
g pr i telligit se i filio z illo eod ut i t
filius se i se ipo i telligit · n tn p ead situz
dimeu lz p diuisitate situdinis accedi
q filius se i telligit i se ipo z se ipo · pr
a se i telligat i filio z in filio · sic illa
ead dilectoe q pr z filius diligut se spu
· s · spc · s · diligit se se ipo · n tn p ea de
mod situdis · si uo q rat utz spc · s ·
diligat se se ipo dilectoe nocoali · sup
ta cu gcedatur prem z filiu se spu · s · sic
diligere · dd q nocoe aliu dr ipa p petat alii
ipa origo nocoalle q dr ~~ipa nlenf~~ t
ee id q n gr e b it nocoalia g pitur · z
sic q b g e ip ita simp ut oen sic q libz
p e ecu sua ita e se ipa z q spc · s · se ipo
se ipm diligit e eeu sua diligat dilig
se ipm se ipo dilectoe nocoali e p sua
amor z dilecto dicatur z ite nocoalia q
putari possit z ex lz alz q n p ead p in
dime pr z filius diligut se spu · s · nocoali
lo z spc · s · se ipo diligit · na p o in iust
car ipo · q pr z filius fut p il amour
p r z spu · s · spirat q o se diligut i · g · de
spu · s · dre n p ssius cu sui ipius ee n possit
l insificat ipo mo q o dcu e ·
Tercio queritur · pr z filius diligat nos
spu · s · z ust · q n · q actus dilligut p olu

· g o p diuisi ? obiecto z e dare diuisi actuu ·
n g o eod amore d s diligit se z cituram · e sic
ta dita oba cirtura z s sz e pr z filius diligut
se spu · s · si diligeret cituram ead amore ·
pt diligere diuni p caruce d g eenle · na
r l adp eenli · dr · si spc · s · ad amore no
coiale ptinz pur ei spc d id amouis · g o
zc Ad pr cu dr pr z filius diligut se spu · s · li
q dico · s · spu ostituit i bndie dc ex actu
ostitutui · li p actu q o d s cituram diligit
spc · s · ostitui no pt q e ille actus actual
no dicat p in ad cituram ii existe · g o spc · s ·
n pcedet actuali · n ex tpe Ad si pr z filius
diligut nos spu · s · ui · q spc · s · hat ron
p u r p us z filii · q ad hac accoia
est nos diligere · na i d q o a r agit a d u
i pmit ron pncipii · h spc · s · i nullo ht
ron p il i d pus z filii g o zc Ad no m e
q pr dd se ubo n solu dic se h a a aliq · q
ubu i d n solu e expssia sitido pus · h z eet
ar q dd dispositio atq sapientis dei ple
na om rom uiuetiu · ut dic aug · vi
de trin · ca · ult · g o ubu n solu ht mai
festare prez li a a · h sic pr dic se ubo
ita pr z filius diligut se spu · s · h pr a dd
se ubo d r a a · g o pr z filius dili do se spu · s ·
diligut a a Ad pn q q a s diligit diligit
i d amore q se pcede · e g spc · s · sit amor
pcedes a pre z filio cu pr z filius diligut
nos · h o amore nos diligut Ad o dd
q hic e i intellcdo i e diligedo · h i nueit
s se h r · q q i tellect ut i telle i ubo qui
gignit p h q ubu n solu mai fat ipe
i telliget · li z a a · sic suo in e de ubo dio ·
q p ubu diui n solu maifestat d s pr · si
p alia i telliget i h g o q r ubu ntu cu
ubo dio · q sic ubu mini maifestatur
ei a q o pcedit rali oz sic i diui ubu h in
q ubo h ee hat · q ubu p o maifestat
q a ab i telli z maifestatiub a a ipm i telli mai
festatur · si ubu diui p se ipo maifestat dim
prez z maifestado ipm · q exoita maifestat cituram ·
g d r pr dd se d r a a · c i tell s no ut dd ut
d r se · h a i r declarat q s · aut ? i c de illa
i tellectis sur ceriu ultimu g d i g e i tell i tu
sic in p i g e ecau · z io sic p in i tellictum acc
exire p r n i fore alique fore · ita n i tellect
ur a i i formet aliud spc · vn n pt i d e
se n p i telligat a a · lz q i textu de aia se
but · q i t n ut sic se ipm i tellit sic · s · i t dd
a a · g r q q e p ui i genere i telligibliu n o
q in ht · q i t se ipm p se z p o · z i telli dd
se g g o scat a a id i · zu · me · ut p hs q p
n i tellit ex se q imm e p se ipo · d r g o dr

pr se et a nuo no in uba id est se dr. sicut sic
e expte uo dr po et pur se diligit et ulte
et uolundo se et dilco uult et diligit omnia.
sic g. ista e uba. pr dr oia uba. i h e
ita a pr et filius diligunt oia spu s. mo de
uitatis ei sic bn pr. na cu di pr et filius
diligunt nos ulta ase spu s. h ubu dile
du pfect actu i ptate pr. equale et ymo
uult et uis ui pr hec uitate hio dca
alic cu tal accepta na h equal sunt te
i dilige i ptat efficiencia tenti ta
h i spu. s. i ptat ro efficiendi. qr h q. h
op. ago tn te efficiat. qr i di sal sunt opa
tis sic e i dsa ipa via ut ult dam. li.
e. ca. xiiij. io tn emana et et efficiedi sunt
ab alia pz. na cu filius pcedit ad eo
q se itr et spc. s. a pre et filio eo q sua
bonitate uolunt cu dr itlido se itellige
qa et uolundo se uelle qa. filius erit io
oim eor q pcedut ab ipso tamq ab artifi
ce et p modu itllect et spc erit io oim
eor q pcedut ad ut uolita .s. uelle
ipe spc. s. pcet ut uolitu. s ut io uo
lidi qa. et ide g pre et filiu uos dile
spu. s. sumdo dilctoz equale qr h efficie
cia q i ptat p ese dilige tota tn attri
buat. io tn efficiendi spu. s. c. tn qr
tale r efficiedi i ptcr auctat i spu. s.
r pris et filij. s r unit. diligut g nos
pr et filius spu. s. dilectoe equali diligut et
nos equaliamoze uocionali qr spirat spu. s.
q e io et ex ar ois effcais p mod ubilr
cate ocati. Ad pm dd q act diuisifica
tur pen eso bu p uapalia s i dilectoe dia
nuu e obm pu le. s. dia bonitas et qr lo
tis ecia u dilige ad pu et po eod actu
dilectois ul eod amoze dilit se et aa dr
ligit se et nos. Ad 2 dd q h effect sit a
tota tn te et p equale dz eqe ro tn effica
cendi pr attribui, aliter pe et p hac attr
buoe dr q pr et filius diligunt nos spu
s. Ad tcm dd q h ou gruet p qst ne
pduct io re om ipcet et q uoconale dicat
ro tn pdit fm simplr dic q ablo ua
h ei operit ad mo respect. ut po se
rnandi est ipa ii i pre et q z lus ro q ab
solutu dr. io dims q pr et filius se gnat
filiu. et pr et filius uolundo bonitate sua spi
rant spum s. p i g tio uelle et q pr et
filius uolundo bonitate sua spu. s. spi
rant e euentu pducent h hc id sit
uelle p q. pcet spe. s. et creatura ii tn eod
mo accipit ut p io pcedit creatura et spe
. s. u sic spe. s. p hic uelle pducit

et q pr et filius uis dr ex uteret bonitate sua
uoluit. s. q dato q pr et filius nullam aliam boni
tatem a bonitate sua uellet ut ipse ut ergo tn spc
. s. pduceret. s si nulla qua bonitate a bonitate
sua uellet ut ipse ut creaturam nuquam creatura
pduceret. et ex h se qr pductio spc. s. etc
differat a productoe creature. po qr pr et filius
de necessitate spum s. spirant ut necessitate co
actois s necessitate imutabilitatis. s e u de
necessitate creatura pducunt. qr dr de necessita
ute se ipm et bonitate sua e u sic aliis
sit uoln dic q dia bonitas et e i fine in
denci te tendam et q sunt applica que mus
ut fine p q. hi de necessitate uelim et qr
pr et filius e u posset uelle et u uelle bo
tate sua. s necessario eam uelit et pductois
spc. s. u se h ut ad opposita. s eu de necessitate
pducit. s e creatura u pcedat i ece. ideo
nam qa bonitas ase uelle et si ipse et po tn
erga ei creatura bonitas ase u de necessitate ue
lit. qr i ea q sunt ad fine u necio tendun
pr dr creaturam pducere et u pducere e respi
ciato in bonitate creature tamq ea q sunt ad
fine. s h pductois differit. qr pductio
spc. s. e qa dr ui ist. na h p modu na
ogitate u. qr e pducat spc. s. ex eo q
pr et filius sua bonitate uoluit q aspi
ciut q fine cu i fine tendam u li
q dam u li emanat. vn h pductio
illa ead u dat ei q e spc et filio q ii
cet. s ullatenus eet eo pducto li. s e
i ea q sunt ad fine u fam iter creaturam
ita pcedit. io ut uolita qr ei u debi
ta ii dia et differt pductio spc. s. a pdu
ctione creature qr pductio e io gratia p
ducat. na cu dr uolundo bonitate
sua qa uelit e spc. s. pducere ex eo
q bonitate sua uult creatura uo i ee p
g dicat eo q aliq mo uult bonitate,
alia emanatio spc e io emanatois cr
ture. io diligit nos pr et filius spu s.
qr spc. s. e ro ois bonitatis oleate nob
ab ipis. p. g q p io uelle p q pcedit
creatura emanat spc. s. s u eod mo. et
ii aliquiter mo spc. s. e absolute ex
pductois ei pr et filius u se h ut ad opp
creatura uo e, t qr ea posset pducere u
pducere. u g excludit io q opat spu
s. ex ex tpe l creatura sit tpal. Ad q
dd q spc. s. q pr et filius diligit creatura
h ro pus u pur et filiu. s. creatura

Postea q de hiis q pertinet ad
hypostasim filii et ei li q dm Circa
sapient sap gratia. Ad h filii de sapientia
sapientia

Ro quo pductio spc. s. differt a pductoe spc dacco

pcedat. pcedit tn p modu uoluntatis

Ad p[ri]m[u]m r[espondeo]. p[ro]cedit. inq[uan]t q[uod] p[ate]r sit sapie[n]s sap[ienti]a g[e]n[i]ta. q[uia] fili[us] ē ars p[at]ris s[ecundu]m aug[ustinum]. vi. de trin. ca. ult. s[ed] q[ui]lib[et] artifex ē sapie[n]s arte sua. g[o] p[ate]r ē sapie[n]s filio s[u]o sap[ient]ia g[e]nita. It[em] .vi. de trin. ca. i. ar[guit] aug[ustinus]. q[uod] q[ui] dicu[n]t x[ristu]m d[e]i u[irtutem] et d[e]i sap[ient]iam cogu[n]tur dicere d[e]u[m] p[at]rem n[on] ee sapie[n]te[m] n[isi] ha[be]ndo sapiam q[ua]m genuit. s[ed] ip[s]e ē sapie[n]s i[n] h[ab]endo sapia[m] q[ua]m genuit. c[u]m sapia q[ua]m genuit sit sapia g[e]nita g[o] ē sapie[n]s sapia g[e]nita. It[em] aug[ustinus]. vi. de trin. ca. ult. la loq[ue]ns de fil[io] q[uod] ē ars p[at]ris ait. q[uod] i[n] n[ost]ro nouit o[mn]ia q[uo]d fecit p[er] ip[s]am. xv. de trin. ca. xiiij. sc[i]l[icet] q[uod] d[eu]s nouit o[mn]ia i[n] s[e]ip[s]o nou[it] ip[s]a i[n] filio ... q[uia] ... o[mn]ia ē sapiae ... ip[s]e ē sapie[n]s eo. g[o] p[ate]r ē sapia p[at]ris et filij. ip[s]e et fili[us] sunt una sapia q[uod] p[ro]b[at] aug[ustinus]. vii. de trin. ca. i. sic debem[us] i[n]tellig[er]e sapia[m] de sapia sic filiu[m] de p[at]re q[uod] ut sit una sap[ient]ia una e[ss]e[nti]a. s[ed] g[o] p[ate]r ē sapie[n]s sapia q[uam] ē ip[s]e p[ate]r ē sapie[n]s sapia q[uam] ē fili[us] c[u]m ip[s]e et fili[us] h[ab]e[n]t una[m] sapia[m]. s[ed] sapia q[ue] ē filius ē sapia g[e]n[i]ta g[o] [et]c. It[em] q[uia] ē q[uod] d[eu]s e[st] id s[ed] sap[er]e q[uod] e[ss]e. s[ed] g[o] p[ate]r ē sapie[n]s ... p[ate]r filio q[uod] ē i[n] q[uo] e[st]. It[em] ar[guit] aug[ustinus]. vij. de trin. ca. p[ri]mo. q[uod] aut[em] i[n] d[e]o ē id s[ed] sap[er]e q[uod] e[ss]e a[lite]r n[on] s[ed] ē id sap[er]e q[uod] e[ss]e. g[o] s[ed] p[ate]r sap[it] filio p[at]re filio q[ui] ē i[n] eo ē s[ed] ... ū ē i[d] id sap[er]e q[uod] e[ss]e. [et] fili[us] ē sapia p[at]ris ... ip[s]u[m] d[eu]s ... sc[i]l[ice]t ... p[ro] q[uo] n[on] sit su[m]ma simp[lici]tas ē o[mn]ia ab s[ecundu]m hanc ip[otesim] c[u]m ... i[n] se[ipso] ... q[uia] t[ame]n filius n[on] sic fili[us]. na[m] ē s[ecundu]m hanc y[p]othesim i[n] sapia n[on] sit ... tas ē i[n] abs[olu]tu[m] ex suppo[siti]one ... manea[n]t s[ecundu]m s[u]a[m] g[e]n[er]atio[nem] fili[us] ... sapia n[on] ē plures s[ed] ... nullo g[o] ... ē. fili[um] ee sapia[m] q[ua] p[ate]r sit sapie[n]s. n[on] g[o] ē p[ate]r sapie[n]s sapia g[e]nita. R[espondeo] d[icendu]m q[uod] ad h[oc] actus ex q[uo] a[liqui]d [con]stituit[ur] ... m[od]o i[n]tell[igen]do actus s[e]c[un]d[u]m for[mam]. actus ip[s]e ... ex actu [con]stitutu[m]. h[oc] t[ame]n n[on] s[ecundu]m ... d[e]c[l]arat[ur] sic[ut] ... ē i[n] actu edifi[can]di. na[m] ... ars edificat[iva] ... se h[ab]et ut i[d] act[us] ip[s]iu[m] edific[ati]o q[ue] se h[ab]et ut act[us] et edificat[iva] q[uia] ex actu edifi[can]di [con]stitui[tur]. [et] sic p[ro]p[ri]e d[e]n[omin]at[ur] ... actus ... ad act[um] ... na[m] h[oc] ... fic[are] sic i[n] edifi[can]do [et] sic p[ro]p[ri]o act[u] i[n] ... ē intelli[gen]te [et] p[ro]p[ri]o agentia ... p[ro] ... p[ote]rit ... ta[m]q[uam] ... act[us] ip[s]iu[m] ... act[us] [et] ... ex actu i[n]tell[igen]di ... [con]stituit[ur] ... q[uod] ad act[um] ... ag[e]nte[s] ag[e]nt ... deno[m]iat[ur] ... na[m] ... denoia[n]t[ur] ... sic sap[ien]s deno[min]at[ur] sapie[n]te[m]. [et] ars artifice[m] ac ... sap[ien]s p[ro]p[ri]e ē p[ro]p[ri]o sap[ien]t ... p[ro]p[ri]e ē p[ro]p[ri]o

artificas [et]c. s[ed] denoiat h[ab]ens ... p[ri]n[cipiu]m alia[m] denoiatio[n]e[m] sit ab actu. ut c[u]m d[iui]n[u]s dicet[ur] d[i]c[er]e se ... esse ... c[u]m ... alia sit ab e[ss]e q[uod] p[ro]ductu[m] [con]stitui[tur] ut c[u]m d[iui]n[u]s q[uo]d dicet[ur] se u[er]bo d[icere] ... u[er]bu[m] ... s[ed] sp[ec]ies i[n]telli[gibi]les n[on] actu s[ed] q[uod] p[ro]ductu[m] [con]stitui[tur] ē ... q[uod] ut p[ate]r sit sapie[n]s sapia g[e]n[i]ta s[ed] i[n]tellig[itur] filio q[ui] id ē. ē fili[us] ... p[at]ris se h[ab]et ... u[er]bu[m] ... g[e]n[er]at ... ex eo q[uod] se p[ate]r i[n]t[elligi]t. q[uo]d ē quo a[liqui]d ... ex ... actu agente[m] denoi[n]at. [et] q[uo]d p[ro]ductu[m] denoiat p[ro]duce[n]te[m] [et] q[uod] i[n] p[ro]ducto ... p[ro]duce[n]te s[ed] m[od]o i[n]telli[gen]di ē actio ... i[n]nuit ... q[uod] tal[is] denoiatio ... q[uod] agens i[n] ... tal[is] denoiatio diuisi[on]e ... actu[s] diuisi[on]e ... act[us] ... sig[ni]ficat ... na[m] ... sit q[uo]d ... p[ro]duce[n]te[m] [et] p[ro]ductu[m]. u[er]bu[m] sig[nifica]t h[ab]it[us] actio[n]e [et] diuisi[on]e[m] ... q[uia] sig[nifica]t ... se. s[ed] q[uod] sig[nifica]t ... ad p[ro]ductu[m] ... q[uod] designat ... q[uod] ... p[ro]ducat ex eo q[uod] p[ro]duc[it] q[uod] ... i[n] actu i[n]tell[igen]di ... poss[u]m[us] ... ē actio i[n]tell[igen]di ... q[uod] media i[n]tell[ectio]ne u[er]bu[m] ... [con]stituit[ur] actio ... potest noia[ri] ... sic h[ab]et[ur] actio[n]e ... actu[m] ... i[n] se acceptu[m] ... actio sig[ni]ficat potest p[ro]p[ri]e ... ad u[er]bu[m] q[uod] ... [con]stituit[ur] [et] sic actio i[n]tell[igen]di ... na[m] i[n]tellectus i[n]telli[gen]do u[er]bu[m] ... sig[nifica]t potest tal[is] actio ... q[uod] a se p[ro]duce[n]s ex p[ro]ducto [et] sic d[icitu]r ... [con]ce[pt]u[m] ... i[n]tellect[us] su[um] ... ex u[er]bo q[uod] p[ro]duc[it] q[uod] ... manifestat ... illo ... u[er]ba q[uod] diuisi[on]e ... actu sic d[icitu]r. na[m] q[uod] sig[nifica]t actu[m] ... ad p[ro]ductu[m] ... sunt ... d[iui]n[u]s q[uod] i[n] ... se u[er]bo ... q[uod] p[ate]r ... se filio. na[m] ... u[er]bu[m] i[n] nob[is] ... filiu[m] ... q[uod] n[on] ... actu i[n] se [et] s[ecundu]m ... q[uod] a se p[ro]ducit ex p[ro]ducto ... Al[ite]r s[ecundu]m ... na[m] q[uod] sig[nifica]t actu[m] ... sic sunt ... s[ecundu]m tale[m] ... p[ro]ducat simp[lici]t[er] a p[ro]ducto denoiat[ur]. d[iui]n[u]s q[uod] d[icitu]r d[icitu]r se u[er]bo. p[ate]r manifestat se filio na[m] ... manifestare ... actio[n]e p[at]ris ... q[uod] h[ab]et p[ate]r ex eo q[uod] u[er]bu[m] p[ro]duc[it] ... u[er]bu[m] s[uu]m filiu[m] ... tale actu[m] simp[lici]t[er] ... denoiat[ur]. s[ed] si accipiat[ur] act[us] i[n] se ... q[uo]d p[ro]ductu[m] p[ro]duce[n]te[m] denoiat ... actu diuisi[on]e ... ē de actu. sunt .n. q[ue]da[m] act[us] q[ui] sunt ... ad res ut d[iligere] ... amare ... actus ... desig[n]at q[ue]dam motu[m] ab a[n]i[m]a ... ēē a[n]i[m]a denoiari potest ... ab ip[s]a ... amor q[ui] ab amante p[ro]cedit ... actu dil[igen]di ... amante[m] denoiat. ... dicim[us] amante[m] se amare amore a se p[ro]cede[n]te. q[uod] ... sunt act[us] q[ui] ... ad a[n]i[m]a[m] ... q[uod] h[ui]us actus n[on] sig[nifica]t motu[m] ab a[n]i[m]a p[ro]cedit[ur] ab ip[s]a s[ed] tales

[Left margin note:] i[n] q[uesti]o[n]e ... sic ... ad n[ost]ro ... i[n]telle[c]tus

act9 eu simpl'r n denoiat. ideo q'z u'bu pcedat ab
int'u vl' a boia intelli'te tn int'e n dicit' mo'
a boia. u'bu q'd d' a'd vl' pcedere ab eo q'b hi9
actu simpl'r eu denoiare n potest. vn n dicim9
q'a aia ip'a int' intelligat se u'bo. z h' n deno
minatur simpl' intellectu ab ip'o q' hi9 actui q'est
int'le denoiat tn ip'm b aliq' mod' uel
[illegible] [illegible] acced'. n. q' intelliger' int'
se u'bo h' n int' se u'bo z ex h' ap'z q'h idem
sit id' dili'te z ee z sape z ee l' int'le z ee
acced' tn q' p'r z fili' diligunt se sp'u s. q' e
amor pcedens ab ip'is. n tn acced' p' q' p'r
intelligat se filio q' e sapia ab ip'o emanans z
h' [illegible] q'a z q'a [illegible] i p'tma p' dili'te z in
telli'e ut p'z p' ph'm. z q'z p'r n e sapiens n
eo q' int' tn n [illegible] filio ut o'nsu e n e
sapiens filio. ex h' ui'a melius patet p' q'
ma q'no p'r z fili' diligunt se sp'u s. ad
a p'm do ea q' sunt ex p'te intellect' ad ea q'
sunt ex p'te no'is. z ea q' sunt ex p'te filij
ad ea q' sunt ex p'te sp'c s. dnic. n. q' p'r
g'nat int'e z d' [illegible] q' g'nare int'e z
[illegible] actoz p'us dicit' sq'n n e p' se
i q' [illegible] i [illegible] tn deum sic g'nare dic ac
tionem p'us ut [illegible] ad filium int'e d' eu
i se. d'c noiat eu p' p'r a seq' hitu' [illegible]
q'nda ex eo q' pducit filiu. id p' illo m
e reciproca h' n. dnic. q' p'r se g'nat u'bo
t simpl' reciprocatoz suscipit. dnic n q' p'r
se u'bo d' [illegible] a' [illegible] p' reciprocatoz n simpl' [illegible]
[illegible] addita. dnic q' p'r se intellige i filio [illegible]
filio z q'z ei q' e g'nare ex p'te p'c s [illegible]
d' spirare z id act' spirandi n e recipr'
sic n g'nandi n. n. p'r z fili' se spirant
sp'u s. ei a' q' e d'c z ei q' e int'le ex p'te
no'is n [illegible] noia di[illegible]. h' sq' d'a o
[illegible] [illegible] eis dili'te. z id dnic id
dnic q' dili'te p' [illegible] notcaulr z [illegible]
q' ut dili'te ex p'te no'is [illegible] ei q' e d'c
ex p'te intellec' dili'te notionalr sumit' [illegible]
[illegible] ei q' e intellie [illegible] acq'p'r [illegible]
accipiat' dili'te ut [illegible] ei q' e d'c q'cede
debem9 q' p'r z fili' diligunt se sp'u s. ut
q'cedim9 q' p'r se u'bo d'c. ut a' diligere
[illegible] ei q' e int'e ug mo q' acue e q'cede
potim9 q' p'r z fili' diligunt se sp'u s. q'
h' n q'cedam9 q' p'r intelligat se u'bo [illegible] q'
z q' n hitu' [illegible] p' intellie z dilige
[illegible] p' [illegible] ad' q' p' filiu' aut p'ris n aut q'
[illegible] h' i q' q'g nosce na sic a'g arti
fex d' cognosce i artificio ab eo pducto
[illegible] q' ipm artificiu ars eius aliu d' sic
p'r suo n'io q'g' sat i filio n ab eo q'g'
[illegible] accipiens. h' q'z i eo o [illegible] diffe'

nt. q'z artificiu q'stituit' i ee p'actu
[illegible] i ex [illegible] n'. no a' u'bu sui filij.

Ad d' q' filius d' ee sapia p'ris sic
d' lumen p'ris. d' n. lumen p'ris q'z e lu
m de lumine. sic z sapia p'ris d' q'z e sap'a
de sapia. iccirco tn q' p'r z filius sunt una sapia
z unu lumen. z h' p'r z filius sit un9 amor
sic una sapia. d' tn filius sapia de sap'a.
q'z p' modu int' pced'. n tn q'sueuit e ip'
appellare amore de amore q'z n ema
nat p' modu no'is z q'z amans amat amo
re ab eo pcete dato q' ille [illegible] h'c
amor [illegible] amatu n tn e sapiens sap'a q'g
u' p' eu d'o ee h't tn filius n sit sap'a p'ris
q'z d' p'ra q' sit sapiens. h' q'z de p're sap'a
pcedit n debem9 q'cede q' p'r sit sapi
ens filio z ad id aug'. eu d' q' p'r n
e sapiens u' h'endo sapiam q'm genuit. ad' q'
nil' e sit ee imp'endo q' n sit ee i eo
do. z q'z n p' intelligi q' p'r sit sapiens
z intelliget p' h'ndo [illegible] n p' ducere
u'bu i se possum9 q' si n pduceret u'bu
n eet sapiens. h' si p'r eet sapiens filio n
solu i se posse9 q' si n h'ret filiu n
eet sapiens. h' q' p'r h'ret gre filio q' filiu
est. ad' r n'cendu tn q' id p' [illegible] aug'.
[illegible] z d' eu ee alioz n [illegible] [illegible] d'ca n
ad' q' p'r nouit oia i filio n tn q' ab eo q'stom
accipiens [illegible] h' q'z i eo sigla re
lucent. post h' n a'g eu sat inde i ho
ig q' [illegible] aspiciens i speculo z te n ab eo
n acc' [illegible] accipet z eu sapiens
h' eet. [illegible] q'rit tn ad' q' h' sit una ess'a e
tn a' z q'z hypostasis. z q'z sapia g'nita
supp'or p' hypostasis filij q'z n e una hypo'sis
p'ris z filij. n' hypostasis p'ris e sapiens hy
postasis filij p'ris e sapiens sap'a g'nita.
[illegible] ad q'rit' filius sit sapiens sap'a
g'nita z n q' sic. nulla sapia q'
e sapiens aq' hr q' sit sapiens h' filius h'
ap'te q' sit sapiens. sic p'r sit sapia i g'ni
ta. [illegible] ad' aug'. vn d' tn. a' q' e q'
si p'r eet sapiens filio h' sapia g'nita
filius pcedit genuisset l' creasset. e p'r sine
sapia g'nita filiu g'nuit. filius ee
sapiens sapia i g'nita [illegible] q'z pducentu hr
ee p' suu p'ncipiu pducti. g' filius e p're
ul' p p're. h' id e sape q' ee. g' filius e
p'r sapiens ul' p p're. h' p'r e sap'a i g'ni
ta g' z c. [illegible] n est q'z sapia a q' q'
denoiat' sapiens h't ee i eo p' modu for
e deno'iato h' a for'. h' una hypostasis n
e i a'a p' modu for'. g' filius n e sapiens p're
ul' sapia i g'nita. [illegible] quae [illegible] sic

Filius e sapiens ap'a i g'nita

[illegible] [illegible]

sapiēs sapiā genita zuīs q. n. qz pr̄ & filius
sit unus sapiēs ut pz hīs ab aug. ipsis
bus locis. gē cod' in ē sapiēs pr̄ q
filius cū ipso pr̄ sit una sapiā. s; pr̄ nō
ē sapiēs sapiā genita g° nec filius [illegible] sapiēs
q̄ ḡs sz sapiēs in hīs aliq̄ rōz p nō
sit co. s; filius n̄ hz rōz p nō s; se ipso g ē.
Ps. s aug°. vi. de trin. ca°. ii°. ubi sīd
sonat q. nata sapiā. s; ubi n̄ ē nec pr̄.
g° znata n̄ sz ypostasis noīata s; ypostasis
n̄ denoīat s; for. g° filius n̄ ē sapiēs
sapiā genita. Ung̃ iuē. qz aliq̄ p ē se ipso
sapiēs sic se ipsa ē d's. s; ē filius sit sapiā
genita. g° si ē sapiēs se ipso erit sapi
ens sapiā genita. R° d' q. ēē tīe p li
q̄ dr dup'r q̄m ad p'ōs itelligi pt. si nō
sit tīe s; qz ad ē tīe. id tale dz. & sic d'ā
cum ī ēē ige pncipiata. nā pt
n̄ sunt ige. s; qz pncipiata sunt ig
& ipa ig° ēē dnr. sic s dns totū ut
unū y lagenā ēē l' lagena p p'tē ut
p unū. nā totū n̄ ē lagena. s; so
unū so li p li tīe dz si uniuz sit tīe. s;
nūā dminuite ad p'tē & sic dnt o
ēēa cūta ēē p p'm ēē rōnis sumtes.
p p'a initate. nā ēē q° p° iōntis. s; p°
pete p'tē & p ēēm. cātis & i p'tē ip
pncipiatoz. s p'ō li pr̄ itelligi. q̄m unū
est for' l alti'. s q̄ mod' dnt q̄ aīa n̄
itellit. si h d p aliā ut hē i p° dēīa.
Circo si ēē pr̄ q̄n ad hz ab a° qz sit tīe
& sit oē p de. uētū iq̄ ydūctū ē tīe suo
ydūctio. cū g° q̄ue nec filius sic sa
piēs sapiā i genita nec p sapiam in
genitā. si p denōt b'itudīez s p'm mod'
ē logico s'a qz tē ēēt fl° q. filius
ng ēēt sapiēs s; dīcēns sapiēns qz ē
pr̄ sapiēs iqz ab so'ta sit d'a r b'z
& p'dicant d'ē q s p s'ig'ali. & de oibz
a p'l'ali. de illo atribūto ēēq de
bēm° q. o'at unī p° in alius n. p'it
o'it illi, & h ē q. aug°. qir. xv. de trin.
ca°. xvii. q. pr̄ n̄ ē memoria oīum tm̄
nec filius itellī. nec sit. spc. s. caritas
nisi. n. p'a r' i itellit s' talis. im q.
q° p'ēc n̄ itelligūt. q̄z g° s ē sapiēs
sibi itellit. q̄z dilig° q̄z s; meōrat. si n̄
p denotet b'itudīez q° ad s'mod te y.
ē locuto s'a ē. n. s'nus q. pr̄ sapit & fi
sapet. s; pr̄ sapet ɔplete filius dminui
[illegible] q. ut filius sapet eo i diget. istu
[illegible] filiū i ilc'tū reonet ansel. mo
nologion. lx. ca°. dicēt. ē h' ut ab u'aq;
singularis sit summa ēēn summa sapiā
sic p s'ū ut ipsa p se meōr sit & itelligēs & a
met nāe ē ulls hoz tū a'i digeat q ad
meorand' q' ad itell' g° ā ame ad amand' s'igl'r
. n. q̄h ēētis ē & meōria & itelli & amor. s;
nō s tūā s'm. p. h'iai denotet. s' i est
s'm q dz. nā una ypostasis n̄ pt ēē for alti'.
qz si sic ēēt t' vel redirz pō sabelli u ēēt
ɔfusio p'ez l' subsitēt' l' arrii ēēt diuisio
nā ē simp' ita' afec' sua diuisie n̄ posset si
una p° ēēt for alti'. l' p rōz n̄ diuisīt' q.
sabelliani dnt l' p ēēne ɔpoīte. & ē ipi simpli
cat° sit una s'ba n̄ iniata i ills si ponent'
ois ɔpoītas ponēnt' separōz sic q sapie
arrianoz p'fidiā. s; si s. uni' mod' p' li intim°
denodē. sic ē n in q. dz nā s illū s'm. ēē
q p'ducat. p q̄ hz ē tīe suo p'ducto &
a p'z filius p'ducat & a p'z hz q. sit sapiēs ē
pr̄ sit sapiā i genita. & s hūc s'm filius ē sa
piēs sapiā i genita & p hī sol' uit oīa ar'
qz al'ta p° arguūt filiū ēē sapiētē sapiā
i genita l' p i genitā sapiaz. p' p d' l' itell'ō°
p'n' p'ductiū & ɔcēdūt. q̄ n o i a ūi
negat. filiū ēē sapiētē p hī sapiā. p' p d'
h'itu'ne. q. p'n' for'. q. & alios negant ē
una p° n̄ sit for alti'. rq' dz q̄q d'enoīat
hz roz for' n ē ūni a capiēdo for' ut
h' de for' loq'ui. dnt. u. op° h'uam q ē ab
hoīe h n' hō n' p° hūanitas sit for tiolopis.
Ad id a' q. uiti q̄ue. nec filius sit sapi
ēs p sapiāz genitā ad solō in q̄stā oz nos dis
tiguie de p. ali. q° p°. nā cū filius sit
sapiā genita. q̄re nec filius p talē sapiā
sit sapiēs. q̄re nec p se sit sapiēs. oz g°
nos distigue de p se ut quecūq; ūitas que
sit. h a p se s uni mod' distiguēdo dz uer
niōis q uot dz. cū. in ī d. v. me'a° c°.
de p se. qe p se et cū asssi a sūt. possun' tībus
mod' ali' disti g° n' s. i. q. p li distiguūt
& reducē eas ad. un°. p° ut p se dicat
for'u. ut pr̄ diffone l' diffō de diffito p'di
cat'. s° ut dicat iu' & s'm s q. dnr q.
p se colore i s'fice. t° ut dicat p'nōm
cē. vii. v. me'a q p se ē ca' n̄ ē cūa
q'rto in p se id' sonat q' soli & separā
q oīa ex. v. me'a. h'is posit' ut dic a' sit
n̄ ē for' pr̄ de for' l' plis q ē altay'
ɔpoītis. ipi q. p'ni' mo' p se l' ipe n̄ exist.
sinē l' nū & s'om ipi q pt in negant. s'°
riu su sinē l' q'ad. ipi ēē dē. pmo l' q n
p' & sic n̄ ē l' sol' aō rōe c' l' q'r'to mo
n̄ ui' existe. pōni' tn̄ i dis n' & ēēm. vn
& s'm mo' l' a° in saluari p. pōini q i

[illegible] p[ro]p[ter]ea [illegible] modus [illegible] hic [illegible] esse [illegible] ex [illegible] non [illegible] dubi-
tabile esse distinctio [illegible] modus i[n] adap-
tatione [illegible] in [illegible] solucionib[us] [illegible] nolumus [illegible] ipse
esse [illegible] modus [illegible] dicuntur ad [illegible] ipse
dicit [illegible] ipse esse [illegible] i[n] p[ri]mis [illegible]
des[illegible] p[ri]mus i[n] [illegible] est [illegible] aliorum remanente
sic accipiendo [illegible] ipse non est dubium [illegible] modo pos-
se adaptari [illegible] qu[ia] [illegible] est [illegible]
[illegible] ipse [illegible] sint [illegible] dicitur
est [illegible] quod [illegible] filius sit sapiens [illegible] sap[ienti]a genita
[illegible] ipse [illegible] ipse est sap[ienti]a genita [illegible] dicatur [illegible]
forte ut alludatur [illegible] modo sic est sapiens [illegible]
sapientia essentiale qu[ia] ipse [illegible] est genitus [illegible] genita
est [illegible] una essentialis sap[ienti]a o[mn]i[u]m trium qui[bus] [illegible] for-
[illegible] sapientes sunt. | si vero [illegible] ipse dicatur [illegible]
ad [illegible] postulacionem [illegible] ad [illegible] et ad [illegible]
formam ut [illegible] in concordem [illegible] modo. sic [illegible]
dicam ipse [illegible] quod [illegible] in se formam [illegible] sit tale.
et [illegible] filius qui est sapientia genita est [illegible]
et forte [illegible] sapiens [illegible] debemus [illegible] hac
[illegible] dicere filium [illegible] ipse [illegible] sapientia genita sa-
pientem esse sic [illegible] ipse coloratum [illegible]
[illegible] est color [illegible] coloratum [illegible]
si vero ipse dicatur [illegible] esse ut [illegible]
[illegible] principium. sic filius [illegible] sapi-
ens sapientia genita [illegible] ipse [illegible] se excludit
[illegible] sapiens ut [illegible] modo et [illegible] ad
aptari [illegible] modo [illegible] ipse sint ad [illegible]
[illegible] quod [illegible]
filius [illegible] sapientia genita [illegible] ipse [illegible] sim[iliter]
filius sit sapiens sapientia [illegible] ipse [illegible] ad [illegible]
quod una una est sapientia [illegible] pater et filius sunt sa-
pientes forte [illegible] ut sap[ienti]a essentiali [illegible] tamen
est [illegible] postulacionis [illegible] ipse est [illegible] filium
[illegible] sapientia genita [illegible] ipse sapientem esse
[illegible] ad [illegible] postulacionem [illegible]
[illegible] et ad formam argumenti [illegible] quod eodem est sa-
piens pater et filius [illegible] est [illegible] eodem [illegible] formam
[illegible] est [illegible] postulacionem [illegible]
[illegible] ut [illegible] Ad [illegible] quod [illegible] i[n]
[illegible] non [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] modo [illegible] quod dicitur est dicitur [illegible] dicitur.
[illegible] forte [illegible] dicitur ad [illegible]
[illegible] non [illegible] quod dicitur sic ipse
dicitur [illegible] sufficit quod in eo sit [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] ad [illegible] quod sit [illegible]
ipse [illegible] sufficit quod sit alia forma [illegible]
quod sit [illegible] actus [illegible]
ipse. [illegible] est [illegible] ad [illegible] quod filius sit
sapiens ipse [illegible] sapientia genita sufficit
quod in eo [illegible] quod [illegible] sit non aliqua [illegible] forma [illegible]
dicatur sapiens [illegible] illa forma qua est sapiens [illegible]

sapientia qua [illegible] a filio esse distinctam non habet. Ad
[illegible] ad [illegible] esse. quod [illegible] solum [illegible] dicere [illegible]
forte. [illegible] ad [illegible] postulacionem ut [illegible] [illegible] quod [illegible]
sapientia genita [illegible] sit [illegible] est quod filius quod
filius est sapiens sapientia genita et quod dicitur quod sola
forma denominat non est [illegible] valde large acci-
pitur forma. Nullo [illegible] concedunt.
S[unt] [illegible] illo. [illegible] quod [illegible] filius sit
sapiens ipse [illegible] non [illegible] quod [illegible]
[illegible] intelligatur [illegible] accipitur [illegible]
[illegible] dicere [illegible] esse formam [illegible] accipi
large causam et efficientem. [illegible] accipitur [illegible]
[illegible] ad [illegible] forte extendendo [illegible]
[illegible] ad formam et ad [illegible] formam. [illegible]
[illegible] illo. [illegible] quod [illegible] plu-
re filium agere ipse [illegible] et [illegible]
[illegible] hac [illegible] dicentes quod [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] dat filio quod agat ipse [illegible]
non [illegible] alium [illegible] quod filius
non agat [illegible] filium dicere. quod filius
[illegible] ipse [illegible] opera. [illegible]
[illegible] quod filius non agat [illegible]
[illegible] filium ipse agere [illegible] ex quo
filius agit [illegible] sunt placita [illegible] quod ipse [illegible]
[illegible] non ipse est [illegible] placencia in actionibus
eorum [illegible] non est ipse agere [illegible] in filio
est ipse filius [illegible] agendo [illegible] non ipse agat. [illegible]
est non ipse [illegible] quod ipse agat. [illegible]
ad [illegible] et quod filius non est in filius [illegible] est [illegible]
[illegible] quod ipse agit. [illegible]
[illegible] non [illegible] est in [illegible]
et filium quod filius agat [illegible] placet [illegible]
ipse agat. [illegible] illo. [illegible] sic
sapientia. [illegible] quod sapientia genita [illegible] genita non
sunt due sapientie sic [illegible] genitus et [illegible] ingenitus
non sunt duo dii. [illegible] sapientia genita et ingenita
[illegible] distinctas [illegible] postulacionem.
P[ost] [illegible] magister [illegible] de [illegible]
[illegible] adiunctis [illegible]
[illegible] quod [illegible] ad [illegible] opus
[illegible] ad [illegible] in [illegible]
[illegible] duo facit. quod [illegible] declarat [illegible]
[illegible] ibi [illegible] negacionum [illegible] alia
alia. [illegible] duo facit. quod [illegible]
[illegible] declarat [illegible] unde [illegible]
sit ipse [illegible] sit [illegible] sit [illegible] quod [illegible]
[illegible] declarat [illegible]
[illegible] et [illegible] duo facit. quod [illegible] facit quod [illegible]
[illegible] ad [illegible] auctor
hilarii. [illegible] duo facit
quod [illegible] declarat [illegible] quod [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] facit. quod [illegible] quod [illegible]
[illegible] esse

i p[er]sonis. Ro adducit r[ati]o[n]e[m] ad q[uo]d n[on] d[icitu]r q[uod] sunt i[n] p[at]re et p[ersona]. nam h[uius]m[odi] p[ro]p[rieta]tes sint ab eterno n[on] e[st] t[ame]n s[imp]l[ic]iter q[ui]a ip[s]o h[abe]t i[n]d[e] et i[n] p[at]r[e]. [illegible]

[illegible]

Vnde q[ue]ritur u[trum] p[ro]p[rieta]tes ad e[ssen]ciam ... [illegible]

[illegible]

p[ro]p[rieta]tes q[ui]b[us] ... [illegible]

Utrum p[ro]p[rieta]tes ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

per affirmationem et negationem quae differunt quia

ɔ̃

sapientia. quia nec magis vel minus ipsa sapientia est quam ipsa essentia. sed esse
patrem esse filium et omnia huiusmodi secundum augustinum non dicuntur secundum essentiam.
g. ergo quod relationes importent in divinis non sunt ipsa divina essentia.
sed quod non dicuntur realiter unum de alio per. ergo essentia non
predicatur de relatione divina essentia et talis relatio realiter
differunt. Ad quod non dicuntur realiter in quo respectu
unum ad aliud. sed divina essentia respectu in patre. si filiatio
non esset distincta realiter ab ipsa essentia filiatio
esset in eo. sed in quantum est filiatio id est filius. sicut in
quantum est albedo est album. ergo pater esset filius et filius
pater in relationibus confusio patet. Ad si relationes
sunt eadem pater super divinam essentiam non adduntur nisi
quod rationis. cum relationes haberent ex parte creature
et secundum quendam habitudinem rationis. unde quod non magis
sunt huiusmodi relationes in deo quam relationes et haberent ex
parte que sunt secundum de veritate tales relationes
nos super essentiam aliquid rei addunt. contra alias
ipsi differunt. Iudicium est quod nichil est dare
ad et ad in est dare minus et compositum. ergo in deo
non sunt huiusmodi ut compositio. quecumque est in deo est id quod divina
essentia. Ad sed magis intelligitur proprietas addita
essentie constituunt personam. sed si proprietas non esset idem
quod essentia. tunc posset esse compositio ex essentia et proprietate
et quod nulla persona. de toto sequitur quod pater non
esset sua essentia nec sua magnitudo nec sua bonitas
quod est contra augustinum. vii. de trinitate. in multis locis.
quando ait quod pater et filius sunt simul una essentia
una magnitudo una veritas una sapientia
una bonitas in nullo autem compositio quod sunt in eo
in abstracto predicantur de ipso ergo etc. Respondeo
quod omnia que generaliter in divinis consistunt in illa per relationem
secundum augustinum ii. de trinitate. capitulo v. ubi quod esse patrem
et esse filium non dicuntur secundum substantiam. et vii. de trinitate. capitulo
... dicit esse sapientem esse bonum esse magnum
secundum substantiam dicuntur. et ... v. de trinitate. capitulo ... augustinus
dicit ... bonus sine qualitate magnus ... unde
... sunt relationes patris relatio
... differt a divina essentia ...
paternitas. ...
relatio ... duo ...
... sicut relatio
in divinis ... ad ...
esse non ... divinam ...
relatio plus differt a divina essentia quam sapientia et
bonitas ... maior differentia non
fuit ... realis est. unde ... gradus
... sapientia et bonitas non solum
quantum ad esse ... ipsa divina essentia
... quantum ad ... ipsa in
divina essentia ... divina essentia ...
differentia ... sapientia ... illa
... sapientie et bonitati ... comperet ... sapientia
et bonitas ... non ... essentiam ...
... natura ... est ... sit ...

intellectus ut actus ipsa ut plurimum fuit sic unde
in ... in ... quia ... est eadem cum ... in ...
ratio id ~~quod formaliter~~ est actu vel ... sit ab essentia
et ... sit ab alia ... motus ...
... esse et sic ... est id cum actu. i. forma est id
est forma. unde et si differunt forma ... dicitur non ... illa
distinctio competere forme ... dicitur ... non differ-
unt ... nisi ... complete et unum
complete ... sicut ... et non differunt intellectus divinus
esse sapientia et esse sapientiam ... intellectus ... esse ... com-
prehendente et magis ... de sapientia et
sapientia. ita ... quod esse ... essentia et paternitas.
in quantum paternitas non solum quantum ad esse suum est id quod divina
essentia. sed est ipsa ratio paternitatis. ... quod differt pater-
nitas ab essentia. ... est in deo in essentia divina ... ratione
et ... modernis ... quecumque est in deo ... est.
sed id stare non potest. nam ratio paternitatis ... dicitur ... sua
non est ad se sed ad aliud. si ergo ipsa ratio esset divina essentia tunc
divina essentia esset ad aliud. et ita ut arguebatur divina essentia
esset ad aliud ... relatione non differt re ... dicitur ...
... ad ... non ... solum sic divina essentia ...
... sequitur ... ratio ... relatio ... non
... quantum ad suum genus sic ... relationes
... sint ... relationes ...
... divinas ... realem sed rationis solum.
... dicitur quecumque est in deo ... est ... paternitas ...
quia divina essentia est simplicissima ratio ... in divinis realiter differt
ab ... divina sed quia ad essentiam ... solum ratione non
... rationem ... simplicitati essentie non repug-
naret. tenendum est ergo quod relatio solum quantum ad suum esse
... in divina essentia. sed quantum ad rationem ... ratio-
nem non est ... relatio quod non sit divina essentia. ... solum
... ponamus divinam in divinis ex parte attribu-
torum ... relationum ... ex parte
non ... has ... ponimus. nam relationem
... competit ex parte in deo ... esse solum secundum ...
... realiter ad ... ordinari non ... sed ... proprio
ordinari ad ipsam in quantum ... ordinatur et id ... ordinari
est quod ... referri ad ... referri ad ipsum.
sed attributa et relationes ... ponitur in deo sunt
... aliter ... realiter. quia attributa in deo ...
... attributorum ex parte rei nulla
distinctio ... realiter simplicissima ...
... unde plura attributa non sunt plures res ...
... quod divina attributorum non faciunt divinam ...
sed differentes relationes in ... sunt in deo quod ...
in distinctionem ... distinctio ex parte rei ...
... plures relationes sunt plures res. unde ...
... relationis non ... distinctio in re ...
... divinam essentiam ... quantum ad ... sive
... in essentia divina. sed ... in ... potest
... relationis ... essentia non est res ...
... si solum ratio ... relationis non est ratio ...
essentie ... relatio non differt ab essentia

re sed ratione. et ex hiis apparet quod alii dicunt ratione sola
et bonitas in deo et sapientia et relatio. quia bonitas et scientia et cete-
ra attributa non sunt nisi unum quod non inducit differentiam realem. et
idem si talia distinguerentur differrent eorum additione
ille se habent quo ad unum sicut differret species ad
distinctionem generis accipiamus distinctionem large prout
generibus distinctio opponitur. sed non sic est de relatione cum una
neat secundum suum genus. est ergo relatio id quod essentia ratione dif-
ferens ratione. in quo dicendum est omnia nostra sed in sequenti quaestione
clarius apparebit. [A]d primum dicendum quod consequenter dis-
tingui vel esse per se per se sumpta prout est quaedam sed quia dicunt
quod distinctio est sermo in dicentibus quod esse est. secundo modo
accipiendo pactum essentiae secundum quod modo dicunt quod esse est
actus essentiae. tertio prout distinctio contrarie opponitur. quae igitur dicit
quorum unum diversum esse realiter differunt non est intel-
ligendum de esse quod dicitur ratio. nam actio et passio
sunt una res ut probatur tertio physicorum et tamen habent
diversa ratione quod dicitur. sed est intelligendum de esse quod est
actus essentiae. et tamen dicitur quod diversum est esse paternitatis et essenti-
alium et quia relationes in divinis et inter se et proprie ad
suam distinguuntur secundum esse. intelligendum est de esse quod dicitur ratio
non distinctio quia si differret paternitas filiatio
et essentia eorum non esset distinctio una. sed ipsa talis distinctio
non habet quod relatio alia realiter differat sed ipse relationes
inter se realiter differunt ut in sequenti patebit. [A]d secundum
quod relatum in divinis non dicitur secundum suam non quod ipsum relatum
et relatio sua non sit sed quia secundum rationem quia divinitus non prout predi-
catur ad se sed ut ad aliquid. [A]d tertium dicendum quod quando
aliqua duo sunt idem prout sunt idem in quo habent esse unum
vel aliquid sed prout non sunt idem non oportet. differentia essentiae et relatio est
idem quod aliquid non est quod ad rationem quae dicitur et ipse ad relationem quae dicitur
divinis paternitas esse in patre non filiatio. sed esse filiationis
sit in patre cum sit in differentia essentiae. [A]d quartum dicendum quod relatio-
nes comparatas dicimus exemplum non possunt ad esse reale
in deo. sed quod inveniretur sunt divinitus esse. sunt relationes divinae
loquimur ponimus. ideo non est simile de hiis et de illis.

[T]ertio queritur utrum relationes duo sint sive sit impossibilia
videlicet quod relationes distinguuntur secundum realitatem et non
a differentia essentiae solum differunt in ratione et videtur quod non sic possibilium
quia hiis relationes differunt a differentia essentiae ad rationem
ad invicem ad nichil. si non esset ita erunt relationes solum ratione. non
ergo realiter distinguerentur. sed ad hoc quod rationes differunt que quidem
illa res ea esse id quod differentia essentiae ad non. sed hoc est idem dicit
et quod est sic in alia res quae non est differentia essentiae sed non habet
res in divinis essentia cum sit sola ergo ratio remanebit. sed
sola ratio realem differentiam efficere non valet ergo ratio [Q]uod rela-
tiones divine secundum esse consistunt in divinis essentia. sed secundum rationem quod dicitur
in. et quia unum est esse omnium relationum divinarum ipsum videlicet
essentie. secundum rationem non est propter distinctionem sed per rationem quod dicitur
solum. sed ergo relationes distinguuntur per solum per rationem quod dicitur
cum hiis quod dicimus non sit res sed ratio. et si esset res et
non tamen sequeretur in divinis quod sua esset aliqua res in divinis quam esse
differentia essentiae. et ergo solum ratione. sed est per eam tamen per distinguitur
solum ratione per se distincte sunt. non ergo quod duo stare
possunt quod relationes ratione solum per se ab essentia dicuntur et tamen re
ali distinguuntur per se. [P]raeterea quaecumque sunt eadem
prout illi sunt eadem. sunt eadem inter se. sed omnes relationes
divine sunt hee eadem divine essentie. ergo prout illi sunt eedem
inter se hee eedem erunt. sed sunt hee eedem illi realiter nullo
modo realiter ab ea distinguuntur. ergo inter se realiter idem
erunt et sola ratione differrent. non ergo per eas poterit
per realiter distingui cum ille solum differant ratione. [S]ed
licet sit maior distinctio rationis inter [r]elationes et divinam essentiam
quam inter eam et attributa eo quod in distinctione rationis sint gradus
et quod ratione dicuntur non oportet differre eas. et tamen distinctio maior
ad realem distinctionem non attingit. sed hic pertinet attribu-
ta non per se esse realiter distincta inter se. ita nec pertinet
relationes. licet forte hee relationes plus faciunt maiorem
distinctionem rationis. et a differentia essentie plus quam attributa ipsa inter se
differunt. sed sic ista maior distinctio ad realem distinctionem
non attingit. ita nec in se suppositorum realem distinctionem non
attingit efficere poterit sed rationis solum. [S]ed contra
quia hee relationes realem distinctionem efficiunt et inter se realiter
distinguuntur quod hoc oppositionem ad invicem. id paternitas
et filiatio sunt due res ipsa oppositione quam habent inter
se. sed paternitas et filiatio a differentia essentie realiter non dif-
ferunt quia ad eam oppositionem non habent quia si illi habent est id pa-
ternitas et filiatio a processione sua a spiratione passiva
non distinguuntur realiter cum ad eam oppositionem non habeant ergo
paternitas et filiatio in se per relationem sunt et erunt eadem res cum
spiratione. ergo et inter se non sunt una res ab ipso
simpliciter sed et una res relata. cum confusio proprie
non ergo possumus salvare realem distinctionem realem inter
personas si relationes ad differentiam essentie solum ratione differunt. divinis
[O]ppositio relativa est secundum rationem quod dicitur. distinguit ergo
relationes divinas ex eo quod opponuntur solum et eas
esse distinctas secundum rationem quod dicitur tamen sed hiis non quod dicitur
non est res. secundo ut tactum est. ergo ipsa realem oppositionem
solum ratione distinguerentur et non re. ergo oportet si hiis rela-
tiones realem distinctionem inter se possibiles efficere debent
quod a divina essentia non solum differunt ratione. [S]olutio dicendum est quod
quod fidei tenet. [R]espondeo dicendum quod ut hiis pateat intelli-
gendis duo declaranda sunt. primo utrum relatio secundum significa-
tionem quod dicitur habet quod sit res. quia si nullo modo quantitas
relationis est res aliqua cum solum per hiis quod dicitur
distinguuntur personae. et non videtur una ad evadendum quod personae
possint esse realiter distincte. [S]ecundo utrum est quomodo re-
lationes divine et alie res distincte sunt. unde
breviter ponere distinctionem realem in trinitate personarum non videtur dero-
gare simplicitati et unitati essentie quod sic est fugiendum
sabellium ponendo confusionem personarum quod non est adherendum ar-
rio quod separavit essentiam. [P]rimum ipsum primo modo quod hec relatio
secundum suam rationem quod dicitur non sit aliquid sed ad aliquid. primo ad
quantitatem. ad quod est distinctum. utrum sit hoc habet suo habet
quod sit res simpliciter et absolute. secundo quod in suo genere quod
dicitur magis habet quod sit relatio. non igitur debemus cre-
dere quod ipsa quod dicitur relationis sit nullo modo res quia relatio
nullo modo absolute quod dicitur nullo modo habet quod sit res nam

quia ab his quidditative habet relatio [illegible] non quod sit aliquid reale in
[illegible] differentie [illegible] id est quia relatio [illegible] ad se
[illegible] relatio [illegible] relatio [illegible] in rebus
[illegible] est realis relatio. si igitur relationi [illegible] deficit
realitas non relationis [illegible] non potest esse ex ipso
fundamento [illegible]

[illegible]

sit

[illegible]

ferendum

[illegible]

[illegible]

[illegible]

xlv pe.

Nomen quod uno modo accepta sit quodammodo

ut

ad.

est

ordo

i. secundum hoc modo

quod absolutum et esse et secundum rationem quod dicitur est res per comparationem ad
id in quo est. relatio vero licet secundum esse sit res ut comparatur ad
id in quo est, secundum tamen suam rationem qua dicitur est res quaedam in quantum
est ordo quidam realis per comparationem ad oppositum. ergo secundum
esse oppositum facere potest, sed secundum rationem qua dicitur non potest facere com-
positionem sed distinctionem. nam quod licet secundum absolutum comparatio cum solum
ratione eius sit ordo realis, et quoniam non est cum omni relatione
[illegible] ut in creaturis, ut in personis relationes oppositae fa-
ciunt [illegible] est aliqua relatio qua dicitur secundum quod est oppositio
relationalis [illegible] ad invicem non ratione cuius [illegible] relationes
non faciant compositionem in personis sicut nec in creaturis [illegible]
[illegible] esse. faciunt tamen distinctionem [illegible] absque distinc-
tione essentiae. ex eo quod est oppositio aliqua relationis ratione qua dicitur
secundum quod attenditur oppositio [illegible] non essentiae. ergo [illegible]
relatio [illegible] ex eo quod relatio ad absolutum possit esse per se
relationes reales in divinis absque compositione. sed non apparet
[illegible] quod distinctio attenditur in personis non in essentia ut [illegible]
per [illegible]. viso quomodo differt relatio divina ab absoluto ex eo
quod relatio, restat videre quomodo differt ab aliis relationibus
[illegible] ex eo quod divina. notandum ergo quod relatio continet ex eo quod or-
do quidam [illegible] rationem boni. et ideo in creaturis [illegible] alius
et alius ordo potest reperiri et alia ratio bonitatis. sed boni-
tas divina est bonitas [illegible] non est bonitas ordinis. sed ergo
quaedam ratio relationis in divinis [illegible] ordo [illegible]
[illegible] et aliis [illegible]. quia ipsa relationis quantitas est essen-
[illegible] quidam ordo [illegible] alicuius ordinis sic accepta
licet sit realis distinctio in personis non est tamen [illegible]
ratione bonitatis [illegible] relatio divina res quaedam est ut est
realis ordo. sed in divinis non sit bonum ordinis ut dicit
[illegible] bonum sit quod ex excellentia non ex defectu sortitur
sicut [illegible] notabiliter considerandum de quiditate relationis
divinae [illegible] quod dicitur est quaedam res in quantum est ordo
quidam realis [illegible] comparatur ad suum fundamentum
[illegible] ad [illegible] non est talis ordo ratione cuius in quantum [illegible]
quod sit res [illegible] sit idem [illegible] conditiones rerum [illegible]
quod realem compositionem faciat sed quod realiter distinguat [illegible]
[illegible] ratione cuius in quantum est [illegible] distinctionem ratione alterius ut
[illegible] faciat compositionem in alio. distinguitur tamen [illegible]
si ergo relatio secundum suam quiditatem est res in quantum est ordo quidam
[illegible] ordo [illegible] comparatio [illegible] non [illegible]
ad id in quo est [illegible] relatio non faciet distinctionem
quantum attenditur ratione alterius quod non faciet compositionem [illegible]
est ratione eius in quo existit. notandum est quod licet in creaturis [illegible]
bonitas consideratur ex ordine ex aliqua relatione
possit esse diversa ratio bonitatis, in divinis tamen bonitas est
bonitas [illegible] ex ordine ad aliud non attenditur bonitas
ideo pluralitas relationum divinarum sic efficiet distinctionem
in suppositis quod in eis non debeat esse diversitas bonitatis
[illegible]
[illegible]
[illegible]
salvare possumus distinctionem in personis quod in eis bonitas
ut patet per [illegible] quod absolutum

remanent in pluribus. et sic est patens sententia in talibus communis
[illegible] aliqua quae dependent quodammodo in talibus [illegible]
libri non miretur lector si cum simul diffusius procedamus.
Ad primum dicendum quod illa quae dicuntur secundum quod dicunt relationes ad divinam
essentiam licet comparata ad eam sic ratione comparationis tamen ad oppositum est
ordo realis et secundum eam realiter differre possunt. non ergo oportet quod
sit aliqua res in divinis [illegible] in divina essentia [illegible]
differentes a divina essentia ad hoc quod sit realis distinctio
[illegible] ut patet per [illegible]. Ad secundum dicendum quod non distinguitur
relatio in divinis [illegible] quod dicitur [illegible] per
comparationem ad suum correlativum est quidam realis ordo et realiter
distinguitur, comparatione tamen ad essentiam est ratione solum ut
[illegible] est. Ad tertium dicendum quod sicut relatio [illegible]
suam non [illegible] esse distinguitur [illegible] correlativo sic
distinguitur ~~[illegible]~~ a divina essentia. sed quod [illegible] correlativum
est realis ordo [illegible] essentiae est ratione tantum. ideo [illegible]
relationes est distinctio [illegible] realis. sed ab essentia solum sit
distinctio secundum rationem. et ideo relationes divinae [illegible] non sunt eadem
essentiae ut secundum rationem quod dicitur non sunt eadem [illegible] [illegible]
[illegible] distinguuntur. sed [illegible] ab essentia differunt solum
ratione. ergo [illegible] non differunt realiter [illegible]
[illegible] actionis [illegible]
[illegible] distinguitur [illegible] ad essentiam comparata est ratione solum et
non realis ordo ut distinguitur [illegible] est ordo realis. Ad
quartum dicendum quod relatio distinguitur secundum rem ex eo quod est
quidam realis ordo [illegible] ex eo quod est quidam
realis ordo [illegible] comparatur ad invicem. non ergo est
[illegible] distinctio [illegible] maiorem vel minorem [illegible]
sed ex eo quod est [illegible] ordo realis [illegible]. Ad
quintum dicendum quod relatio distinguitur realiter secundum suam quiditatem [illegible]
[illegible] est ordo quidam [illegible]
ordinem ad [illegible] filius [illegible] ipsum
a filio procedere [illegible] filiatio et spiratio passiva [illegible]
non differunt. tamen [illegible] quidam ordo [illegible] ordine
[illegible] una emanatio [illegible] tales or-
dines [illegible] potest esse realis distinctio [illegible]
quod licet filiatio non opponatur [illegible] spirationi passivae
oppositione tamen [illegible] est in filio [illegible]
filiationi [illegible] ad invicem [illegible]
sit distincte [illegible] oppositionem ad invicem [illegible]
[illegible] quod in se opponuntur [illegible]
[illegible] filiatio non directe opponatur spirationi passivae
tamen est habere esse in filio quod [illegible] oppositionem ad spirationem
[illegible] a [illegible] esse spiratio passiva
filiatio [illegible] realiter est distincta. Ad
sextum [illegible] solo [illegible] quod [illegible] relationes [illegible]
[illegible] ad essentiam est tamen realis ordo per [illegible]
[illegible] ad invicem in comparatione.

Quarto quaeritur utrum [illegible] sit in essentia et in personis
[illegible] quod non sit in essentia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

in suis ad sensum loquendo secundo etc. Hoc idem non est in se ipso ut placet philosopho .v. metaphysice. Si tamen communiter sic est idem quod relatio aliqua [illegible] esse [illegible] secundo vero in communi ut in pluribus sunt relationes. [illegible] esse relationum sit ad aliquid [illegible] quod relatio sit dependentia quedam. Secundo in quo est relatio primo dependentia [illegible] in pluribus relationes in eis esse non possunt. [illegible] relationes [illegible] ad motum vel ad mensuram aliquam [illegible] ut exemplo quod primo modo ad albedinem [illegible] sit simile si non est in diversis in quo possit esse motus vel mutatio [illegible] relationes non erunt. [illegible] eo secundum aliquem modum [illegible] actu quas tangit philosophus .v. metaphysice [illegible] aliquorum duorum modorum sint relationes vel in communi [illegible] secundo etc.

[illegible] relationes distinguuntur [illegible] distinguuntur [illegible] relationes secundum in pluribus. [illegible] in lumine ultimo quod relationes sint in pluribus et in communi et sunt [illegible] secundo etc. [illegible] ad quod est esse relativum sit ad exemplum eo quod relative dicitur ut ultimo augustinus de trinitate capitulo primo non est intelligibile in aliquo supposito esse relationem nisi [illegible] aliquam formam absolutam [illegible] relatio [illegible] esse aliquam formam absolutam [illegible] attendere huiusmodi relatio ut in simili [illegible] similitudo [illegible] albedo vel aliqua qualitas secundum quam similitudo attendere [illegible] ad hoc quod relatio sit in aliquo duo [illegible] in forma secundum quam talis relatio [illegible] relatio esse dicitur ut similitudo est in albedine tamquam in forma et in albo tamquam in [illegible] istorum relatio respicit. Nam formam respicit tamquam fundamentum [illegible] supposito [illegible] albedo est fundamentum similitudinis [illegible] album [illegible] similitudo tamquam in illo vel in supposito et sic relationes [illegible] sunt in forma et in supposito [illegible] relationes dicuntur esse in fundamento et in supposito [illegible] fundamentum relationis sit relatio [illegible] relatio [illegible] in infinitum [illegible] fundamentum relationis [illegible] absolutum [illegible] relatio est in relatione [illegible] relatio est in relatione ut exemplo [illegible] albedo [illegible] similitudo attendatur [illegible] fundamentum omnium relationum [illegible] fundamentum relationum [illegible] similitudo attendere [illegible] dicere possumus [illegible] relationes [illegible] fundamentum relationum [illegible] relationes non solum [illegible] in fundamento non solum debent [illegible] relationes [illegible] in pluribus [illegible] in supposito [illegible]

[illegible] in radice vel in fundamento [illegible] in supposito [illegible] in fundamento [illegible] albedo que est fundamentum [illegible] relationem [illegible] albedo [illegible] denominat [illegible] albedo non [illegible] supposito [illegible] relationem et [illegible] denominatur [illegible] qui loquimur [illegible] relationes [illegible] in supposito [illegible] in radice [illegible] in fundamento [illegible] relationes distinguuntur [illegible] relationes [illegible] relationes distinguuntur [illegible] relationes [illegible] relationes [illegible] in supposito [illegible] relatio [illegible] in supposito [illegible] relationes [illegible] in supposito [illegible] in radice [illegible] in fundamento. [illegible] id quod [illegible] in se ipso [illegible] 10

[illegible] relatio exemplo quod esse relationem est ad aliquid [illegible] ordo [illegible] relatio [illegible] relatio [illegible] ordo [illegible] relationes [illegible] relationes sunt [illegible] relationes [illegible] motum [illegible] relationes [illegible] motum ut [illegible] relationes [illegible] absolute [illegible] relationes sunt [illegible] modos [illegible] motum [illegible]

modus secundum quod dicitur sunt in genere in illo de eorum dicitur te
conuenit reducitur tamen ad illum modum secundum quod species
sunt in genere secundum unde secundum quod species sunt in potentia in toto
non conuenit dicere species contrariorum unde sunt
secundum quod illorum sicut modo intelligitur est secundum quod colores
est in calido et frigido et in eo species in [illegible] sicut sa-
nitas per ipsam [illegible] humorum sicut uolunt cum
[illegible] contrariorum sumitur secundum acceptam est in uno
calidis et frigidis tamquam in subiecto iam
ut tamquam in supposito. Species sunt in eo
sicut [illegible] est in humoribus est sicut in ea tamquam in materia
et subiecto. et non in [illegible] hec sanitas est in alio
sicut tamquam formam in supposito. ergo tali modo conuenit
secundum quod species sunt in eo et pluralis hic sit similiter et cetera.
in eo [illegible] hec similiter sicut maior difficultas.
Postquam dubitauimus de operatione proprietatum ad
essentiam et personam. Restat dubitare de quibusdam actibus
notionalibus. et circa hoc duo. Primo utrum actus notiona-
les conueniant essentie. Secundo utrum essentia concurrat per dispositionem
est. Secundo utrum [illegible] de conuenientibus conueniat.
Ad primum sic proceditur. Videtur quod actus notionales con-
ueniant essentie. Nam [illegible] omnes actus con-
ueniunt supposito [illegible] de supposito predicatur
ut si musicus predicatur de edificatore [illegible]
edificator edificat quod musicus edificat. sed paternitas
est [illegible] celestis singularis. generare
quod conuenit [illegible] et predicatur. Et sunt idem
[illegible] alius sicut [illegible]
[illegible] sua proprietas eadem est [illegible]
[illegible] si actus notionales [illegible]
Sic secundum dicitur addunt sicut se habet paternitas
ad [illegible] sicut [illegible] est sua deitas
[illegible] deitas [illegible] est [illegible] sua paternitas. sequitur
generat. ergo paternitas. Sed si aliquid est [illegible]
conceditur generat [illegible] deitas. ergo deitas generat
est. generare dicit notionem [illegible] absolutum
[illegible] actus absolute [illegible]
[illegible] possemus. et [illegible] [illegible]
dicatur quod absolute [illegible] actus notionales
de ea in [illegible] sequitur quod paternitas generet.
[illegible] quod [illegible] sunt eadem [illegible] sunt eadem [illegible]
[illegible] sunt eadem [illegible] sunt eadem
[illegible] sicut [illegible] de [illegible] paternitas generat.
[illegible] est quod generare dicit actum actus sunt sup-
[illegible] generat non paternitas.
[illegible] quod agit [illegible] ut per se subsistens [illegible]
[illegible] quod per se subsistens [illegible] non generat [illegible]
[illegible] [illegible] actu. [illegible] que [illegible] actus
essentiales possunt attribui [illegible] ut [illegible]
[illegible] quod sic. quod actus essentiales
[illegible] essentie [illegible] quod [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] est id quod essentia [illegible]
[illegible] sicut se habet essentia ad actus notionales
sic se [illegible] habere [illegible] ad actus essentiales [illegible]

notionales non conueniunt essentie. quod essentia non generat
[illegible] actus essentiales non [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] dicitur quod [illegible] differt a supposito
[illegible] non differunt secundum rem [illegible] significat
[illegible] [illegible] [illegible] attendendum
illa ad [illegible] actus [illegible] conuenit supposito
[illegible] distinguitur [illegible] operetur et [illegible]
[illegible] sic significat attribuerentur [illegible] debent.
[illegible] possunt [illegible] sonat [illegible]
dicitur filius est [illegible] filius a filiatione [illegible]
distinctus [illegible] filiatio [illegible]
dicitur filius non generat [illegible] a filiatione distinguitur.
[illegible] quod filiatio non generat [illegible] ope-
ratur supposito [illegible] distinguitur [illegible]
illa [illegible] non operatur. [illegible] [illegible] actus
notionales possunt sunt talia [illegible] supposita
[illegible] est distincta [illegible] operatur supposito
[illegible] non attribuunt. [illegible] ut non
per se subsistens. supposito [illegible] per se subsistens [illegible]
actus [illegible] attribui per se subsistenti non [illegible] paternitas
non generet [illegible] generat. [illegible] non [illegible] sufficit. quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illo
[illegible] distinctionis [illegible] quod edificator edificat
edificator est musicus. ergo musicus edificat. [illegible]
sit idem in quo edificator [illegible] distinguitur. ergo a
simili [illegible] quod paternitas generet quod [illegible] quod est [illegible]
[illegible] generat. quod [illegible] generare sit idem [illegible] quod [illegible] dif
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] quod [illegible]
[illegible] de supposito supposito in [illegible] quod
quod conuenit supposito et [illegible] [illegible] ut patuit
[illegible] [illegible] disputauimus [illegible] sit [illegible]
essentia generat. [illegible] [illegible] conuenit sup-
posito [illegible] non attribuitur quod [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] supposita [illegible]
est [illegible] in [illegible] non stat pro supposito [illegible]
[illegible] non [illegible] homo est species. homo edificat. [illegible]
edificat. [illegible] homo [illegible] non pro supposito
est [illegible] homo species [illegible] [illegible] non sic [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] ponitur
[illegible] [illegible] non in rebus creatis [illegible] [illegible]
est [illegible] aliquam formam in rebus creatis [illegible]
[illegible] [illegible] abstractione. [illegible] predicatio et [illegible]
[illegible] suppositi [illegible] [illegible] [illegible] quod homo
sit humanitas [illegible] edificator sit musicus [illegible]
[illegible] quod tales predicationes [illegible] possent non
possent in [illegible] edificator edificat. edificator est musicus.
ergo musicus edificat. [illegible] ergo si edificator est
musicus [illegible] quod musicus edificat non quod musicus [illegible]
[illegible] de edificatore [illegible] [illegible] suppositi
[illegible] [illegible] in abstractione [illegible]
[illegible] est [illegible] est [illegible] paternitas [illegible]
[illegible] non [illegible] suppositi non [illegible]
paternitas generet [illegible] [illegible] generare.

Ad primum ergo dicendum quod quamvis operatio supponat operantem et prius sit posse operari quam operari, tamen [illegible] supponi [illegible] si sit in abstractione [illegible]
[illegible]

talium proprietatum simpliciter existat [illegible]. Ad quartum igitur dicendum quod licet proprietas sit idem quod essentia re, differt tamen ratione [illegible] ad modum significandi [illegible]
[illegible]

Utrum liceat de [illegible] opinari [illegible]
[illegible]

bn̄ ager. q' si cū debita diligentia ad libeat
q̃ ad illā p̄te ūn noxia aggrauat sup' p̄uum
p̄inet' et tam p' eē diligens n̄ solū animo q̃
iacando excusat'. l'z ēē errorē diox scli b̄ri
na tal' error imo n̄ accept' faciliue ig' sa
tur a' q̄ si dat' p'iclosissimū ē. q̄ si alicui diox
attēdim' ē ad ea ī inueniēdi sufficiēter n̄ sunt
faciliue n̄ etiam p̄uenui et h' ī aug. aug.
ē aīt q̄ faciliue debe' ig' l'ēē erant' īcētī p
uestigatiōe secta. si n̄ q̄ sidām' talē errorē ex
eo q' ēē ea q̄ sunt fidei h' ōtinge ualde p'iclo
sus ē t'lis error c' fides sit. q. fūdamē'. totī'
sp̄ual' edifitij ī nob' existēs. et id aug. tl'e;
errorē ī p° det'm. p'iclosiū assumit. si g' q̄ui
ē expte ma rēouem' eē id q̄ q' tal' error
ī h't p'icl'm p'ōē modo' inueni' n̄ ēia rabli
pōō sic errare possit' ē a' error eē dia p'i
clōsus ī q̄' ē q̄ fidē expulse l' euade. q̄ fidē
l' expulse p'cat q' articulis fidei q̄ dr' r q̄ declarata
ab ecclīa negat scies ea ab ipsa declarata eē. in
eade q' t' ītēptatiōe fidei add' q' ea q̄ ab ecclīa de
clarata n̄ sunt n' ī articulis fidei otinent' ta p'ma
eē aliq. q' si ecclīa declarat; q̄ n̄ p̄om suāre
tētare nolle. si g' q̄ ie opinat eē noto uer
ul' eē q̄o; dia fid' dr' articuli fid' fidei p'cant q'
fidei q̄ dr'. sic tal' error n̄ q̄ dic' art̄. fidei
expulse n̄ ē ab ecclīa declarat' ul' si ē declaratus
sic errans nesciat declaratū eē sui tū p'tina
cia asserat q' dic'. sm̄ pōō errare p' x̄xi° in-
fima aug. fō detrim. ī p̄t. q' cū l' dui s̄
q' ī errore diu oz facilitē iuenim' ueia. ad'
q' duo sunt q̄ ī errore hoim facillime diffi
llie tollaunt. inde'h p' sumptio p'ussq' ūmas p'a
tent. ł liq' adeos q' metre fidei q̄ duit eos q'd'
nimis p'tinacit' et p' sūptuose suā p'ōm de
fendūt ī q̃ eē ea q̄ n̄ dūa ab ecclīa declarata
exultūr. fō difficile tollat' cū ia p'uenēn
tas p'sūpte defensio fili'nis et h' q̃ ad illos
q' expulse ī diat' fidei. n̄o. n̄ dz a q' l' eē eiusa
ī gēium q' ī bnū q̄ lige fidei dicat tum l' ipi
ēdē et solū suis ītra ecclusu. cū aug. ea
te luat radio p' lu s̄t' dicat p' de tur ea-
q' re' n' pigeb' me sicubi hesito q̄rere
p'u debit sicubi erro discē. p'inde q' sq's
h' leg' n' p'ic ē tus p'sar mec n' p'it hesitare
q̄rat mec' n' erorē suū cognoscat redeat ad
me. n' mee reuocē; me. Q̄d p'' dē q' errare
eē dia q' s p' ab h' eo q' fidei ō dicat ut p';
p'lnitā. Ad s' dē q' a's p' errare ēē dia dū
tū expulse n̄ ō dicat articul' fidei ut a sūt
declarata ab ecclīa ī dato q' credas ei' possi
p'lia. ul' q̄ q̄. q̄ eē q̄ articulos fidei. k̄a ead

tem ecclīa. ieū tū q' ipse ī firmat; talē dedi om.
h' si efficere tal' deductō xōn dēr' s' q' dam ei'
q' dūetus ut q̄ tēpe ecclīa. si ipse ex t̄e sui p̄om
n̄ dimitteret l' errando peccare et si errorē suū cū p'ti
nacia asseret eēt heretic'. Ad s'm dicēd' q' q̄ que
sunt ī canone biblie tenem' crede dū tū q̄ stet
nob' ea l' eē ō scripta et dare scoꝝ tenem' ac
q'escere potissime eis quoꝝ q̄ia ecclīa negat.

Predictis adiacēs. p'q' magi declarat deo
parte p'p'etuū ad p' x̄ ēgū. h' ī p'te l' ō pat
ī q̄r p' s adeēm et d. fac. q' p' ō ptat eadē
lunc f p dēp̄it' diuisi re. fo spali. declarat
de h' nute ēēu' ad p' l. p' a h'. Ponendum ē
ēē p' duo fac. q' p' p'o' errore aliqoꝝ q' dice
bāt diā; p' in n̄ eē id q' eē u. fo ob'ēt eorū
solut. fa r'. Ad duc. ēē p' d. fac. fp d'
s' errātes p'oꝝ suā roboral'e. uā p' ō fit bac
errorē suū dūtes q' si id ē eēu' x'p' eē eadē eēu
ē p'r et fili' et ita sibi ipi ē p'r et fili' ē g' ōfusio
p'r q' ē ī ēet. fo ii d' plures p'uenēte hyla'. q' ut
q' n̄ sit id' n̄ zies n' n̄ n̄ eīd hō et q' ē hoīs.
et si li n̄e id' d' l' x q' ē di. et q' res n̄ ē p' p'os
sui dit h' h̄t loca q' n̄ ē id' n̄ et res n' l' n̄ ē id
n̄ et p' p'os sis. fa r'. Id ex testiō hylar' Deinde
ē d' h' id. et p° soluit ad auctē. fo ad iō. fa
r. Ut tū differēni. ēē p'' tū fit at. q' p' dat
ellerū ū boꝝ hyl'ariū. uolebat. n̄. hyla'
p'bare q' ead' eēt n̄ p'ris et filii. uā ē id' sic
sp̄e. x. et d. sū p'ris et filii l' siua ap'li q' sp̄e
suppoit l' p'ri. aut p'te n' sui p'p'os. si sup
poit l' p'ri. eēē ē id' sit sp̄e n̄ eius ead' ē n̄ q.
ē ī tetū. si is sp̄e l'. accipit p'te n' sui p'p'os
ad h' hēt ī tēt. q' ulla res unū n' p'rēdit
uel h' dulsaz ī ex. ē g' una n̄ p'ris et filii ē ab
eis p'ter una p' sup. x. s. sp̄e. s. fo ex ītellā ulte
o' obīm fēaꝝ n̄ uale. nā n̄ uult hylari' q' ea
ī dis res is sui p' differat ab p'pos' ut ali
errātes ōcludebāt. h' q' sp̄e p't accipi et p'n
p'p'os' t' ōclu' q' h' ī eēēis h' n̄ sit id' q' x.
res n' ītali. si tū sic sc' h't ī dis. sic g' glo
sand' ē ubi hylariū. Si li n̄e id' d' l' ex q' ē di
h'ē l' uellem' loq' dedi sic loq'm decreuis.
p' li h'ē l' id' n̄ ē id' d' l' x q' ē di is n̄ x f. q'
h' ī eēēis differūt. fa r. Ecce li h' illa r' t
id n' g'° tertii. Deinde d' n' tū. solut ad
iō; q' h' sit id' rei n' x f. differūt tū ī eē x p'
hac dūa; h' sit unqm ōnino tū n̄ ē tū maior
n' id' l' ipi p'r et fil'. et sē illa p's. Ponendum
ī q' o' h'itu ēēn' ad p' l. et duo fac.
q' p° eē talē h' tū qōm mox. fo q' dū eēu
lua qpat ad p'r. l. Credendum est. ēē p' duo
fac. q' p'. eē h'itu mox qōꝝ. q' iet um' possim'

dicere est pater sit unius dei. sicut dicimus est pater unius essentie.
et tamen sit eadem similitudo hic et ibi. et ideo quod non. Ideo dicit quod
cum diceres nos non dicere est pater unius dei ne intelligeretur
in pluribus sibi. Ideo. Deum esse dicit. evidens. Comparat essen-
tia ad personas et ad actus. quia primo facit quod deum esse. Ideo specialiter
derivat de hoc nomine homousion id est. sub unius essentie. Et post
duo facit. quia primo dicit bonum. potentiam sapientiam et omnia essen-
tia esse communia tribus. Ideo talium communium appropriationem assignat
id est. cum summum. et duo facit. quia primo dicit potentiam appropria-
ri patri. sapientiam filio bonitatem spiritui sancto. Ideo rationem appropriatio-
nis assignat id est. vide in sacramentis. et duo facit quia
primo sic assignat rationem quare patri appropriatur potentia et filio
sapientia. diceret hic esse ne pater credatur senior filio
et minor antiquus et impotens ideo ei appropriatur potentia et ne
filius credatur [illegible] posterior et minor [illegible] et in-
sipiens ideo appropriatur ei sapientia. Ideo ostendit quare boni-
tas appropriatur spiritui sancto. nam spiritus in quibusdam sonat
ideo ne credatur [illegible] est sic benignus ei ap-
propriatur bonitas sed id est. deus est et. Deinde ex
dicit. sub unius. derivat de hoc nomine homousion et
tria facit. quia primo dicit patrem et filium esse. homousion id
est eiusdem [illegible] non habet hic [illegible] aliud [illegible] pre-
missum [illegible] imperatore [illegible]
[illegible] tale [illegible] longe late
[illegible] diffusum. Ideo [illegible] fecerat denominationibus
translatione de deo dicit [illegible] translatio
debeat. nam in omnibus translationibus in [illegible]
est [illegible] compleret [illegible]
huius operis [illegible] derivat de unius essentie et [illegible]
[illegible] epilogum sed id est. [illegible]
id est. de sacramento. [illegible]

Hic tractanda essent. [illegible]
[illegible] de appropriatione potentie [illegible] debuisset
que de translatione dicitur. [illegible] appropriatione
in xxxvi. dist. [illegible] illa quorum diminutum
suppleretur in quibus [illegible] dimisit [illegible]
fuit. queritur igitur de comparatione essentie ad personas et de
translatione nominum. Circa primum queritur [illegible]
pater sit idem quod essentia. Secundo utrum aliqua differentia [illegible].
Tertio utrum pater sit de essentia patris unius eiusdem essentie.

Ad primum sic proceditur. videtur quod pater non sit idem quod
essentia. quia generat pluralis [illegible] non sunt idem
pater et essentia [illegible] generat. quia essentia est
in predicato [illegible] non relatio dicitur. [illegible] relatio
in divinis sunt duo [illegible] boetius. [illegible]
quod est idem alteri est [illegible] multiplicatur et
reliquum. sed pater in divinis [illegible] et non multiplicatur
essentia. igitur etc. [illegible] si pater et essentia essent idem
[illegible] essentia [illegible] cum intellecto
[illegible] essentia. illo non intellecto non intelligitur pater. sed
[illegible] essentia non intellecta relatione. igitur possit
intelligi pater relatione non intellecta quod est inconveniens.
addit igitur [illegible] super essentiam. [illegible] quod non est idem.
[illegible] de eodem [illegible] est [illegible] sicut in divinis idem est

essentia quia pater [illegible] comparat generare et generari
essentia generat et generatur et [illegible] Unde non
quia [illegible] nulla est compositio. sed pater non esset idem quod essen-
tia aliquid [illegible] essentiam addere et ita esset compositio
que est inconveniens [illegible] vii. de trinitate. cap. Ideo scilicet quod
pater et filius simul sunt una sapientia una essentia et sin-
gulariter sapientia de sapientia sicut essentia de essentia. sed non potest
[illegible] in abstracto de supposito non predicaretur et non sic
id quod supposito. si igitur essentia in abstracto predicatur
de persona [illegible] de filio et patre. idem est divina
[illegible] quod in divinis [illegible] est unitas essentie
et pluralitas personarum. et ideo ut videamus [illegible]
[illegible] essentie ad personam aliquo modo manifestandum
[illegible] pluralitatem [illegible] suppositorum pluralitate
una [illegible] est suppositorum pluralitas non petitur
est diversa [illegible] suppositorum. nam est species sic [illegible]
esse in individuorum. non est in [illegible] individua [illegible]
diversa [illegible] totum esse simpliciter
et hoc non sit [illegible] diversa [illegible] sua individua
non sunt et simpliciter eadem [illegible] predicatio
abstracta et per [illegible] non recipitur. Non dicitur pater
simplicius [illegible] sua [illegible] non aliud quod [illegible]
non [illegible] simpliciter eadem est sicut suppositum nec
[illegible] diversa est quia [illegible] ad suppositum se ha-
bet [illegible] et totum et suppositum comparatur [illegible]
ut totum et pars. [illegible] et totum non sunt simpliciter diversa
[illegible] in quo includitur. nam pars in toto continetur non
[illegible] eadem quia unum [illegible] addit. nam totum [illegible]
[illegible] partes. [illegible] sic declaratur nam quod [illegible]
[illegible] super suam naturam [illegible] addit quod [illegible]
non [illegible] vii. boetius in libro de trinitate. non distinguit
[illegible] unum. [illegible] species. et unio addit quod dicitur
in uno. accidentium varietas facit et [illegible]
[illegible] in specie. sed sicut accidentibus distant. [illegible]
[illegible] non sunt plura individua [illegible] illorum [illegible]
[illegible] addere [illegible] tale
individuum quod non [illegible] sic [illegible] ipsum [illegible]
habet [illegible] et non [illegible]
nullum tale individuum est sua [illegible] de [illegible]
quod talem [illegible] sicut [illegible] augustinus v.
de trinitate. cap. x. quod dicit quod non magnitudinis particeps
est sua magnitudo. [illegible] est sua [illegible]
[illegible] participet [illegible] participatio
[illegible] locum habet cum una non [illegible] in pluribus
suppositis [illegible] ad [illegible] individuum
ut [illegible] et [illegible] quod sit unum in una
specie quod in rebus [illegible] simpliciter [illegible] est [illegible]
[illegible] una non [illegible] est in pluribus suppositis [illegible]
[illegible] quod ipsa non [illegible] accepta habet
[illegible] totum et per [illegible] habet [illegible]
et participatur et inde [illegible] originem quod non sic
accepta [illegible] et totum [illegible] suppositum [illegible] quod ipsa
[illegible] nominatur. est igitur non ipsa totum
[illegible] suppositum [illegible] suppositum [illegible] et ideo

unde esse suum esse. suppositum non est totum quia non in quantum aliquid addit super naturam quod ad istud non pertinet. ergo non ratione suppositi pars et totum et suppositum quia non totum in partes et ita [illegible] totum et totum pars [illegible] totum et alia pars. quia suppositum magis habet rationem totius ex partibus est constat [illegible] et aliquid quod additur non pertinet. non modo magis habet rationem totius in pertinenti sit quam totum participatum. et si totalis non eodem modo [illegible] et suppositum scilicet quando participat eodem modo [illegible] eius. quia est [illegible] sua partialitas [illegible] et quia [illegible] et suppositum in rebus creatis admi[illegible] [illegible] ut totum et pars in modo quo determinatum est. scilicet quod suppositum [illegible] non sit idem realiter [illegible] simpliciter [illegible] in solvendo [illegible] solutione quaestionis proposite.

Ad evidentiam notandum quod non de quo loquimur [illegible] est [illegible] natura [illegible] et suppositum [illegible] suppositum [illegible] differunt [illegible] non [illegible] locuti sumus cum dicitur non quia [illegible] esse habet in pluribus [illegible] positionibus differt [illegible] non [illegible] non est [illegible] esse quod habet est esse quod acquirit in supposito non [illegible] natura est ipsum esse suppositum [illegible] natura est suppositum [illegible] creatis [illegible] natura [illegible] [illegible] ut tactum fuit [illegible] quaestionem [illegible] evidenter esse habet hic et natura suppositi [illegible] dicit [illegible] et [illegible] diffinitur [illegible] positatem [illegible] capitulo [illegible] quod [illegible] est [illegible] cum accidentibus [illegible] esse cum [illegible] ad [illegible] creatis [illegible] ad [illegible] creatis extendi potest. nam [illegible] sit est [illegible] sit est [illegible] differt tamen suppositum in creatis in esse [illegible] comparata ad essentiam est idem [illegible] si id quod addit individuum creatum super suam naturam [illegible] comparatum habet rationem rei [illegible] individuum creatum super suam naturam addit quod rei [illegible] suppositum [illegible] creatum quod [illegible] ergo [illegible] habet non [illegible] creatum quod est suum esse scilicet quod non [illegible] non possit habere rationem totius [illegible] et suum suppositum [illegible] [illegible] quia [illegible] suum totum esse est in quo [illegible] suppositum [illegible] non participat [illegible] suppositum [illegible] habet suppositum in creatis accidentis. quia super [illegible] suam naturam addit quod rei scilicet suppositum divinum [illegible] sine [illegible] realiter [illegible] non habet rationem totius [illegible] suppositum creatum non erat idem realiter [illegible] habet rationem totius [illegible] non [illegible] suppositum non habebat rationem totius [illegible] suppositum [illegible] realiter loquendo. scilicet quod [illegible] realiter non differat suppositum [illegible] ut magis [illegible] differat suppositum ratione in solutione argumentorum [illegible] et [illegible] plenius declarabitur. [illegible] quod [illegible] comparata ad essentiam ut est aliquid [illegible] est res [illegible] talis [illegible] essentiam [illegible] tale [illegible] facere non potest [illegible] ratione [illegible] non posset esse [illegible] unius [illegible] alterius [illegible] differt ratione

[illegible] esse distinctio realis [illegible] distinctione essentie [illegible] relationes [illegible] eodem modo [illegible] ad essentiam [illegible] [illegible] addit super essentiam relationis [illegible] [illegible] non [illegible] differat ab essentia realiter. quia [illegible] ad essentiam non est res [illegible] [illegible] addit [illegible] rationis [illegible] non esset [illegible] notionales non [illegible] suppositum ut sunt unum est essentia [illegible] aliquo [illegible] ab ea ratione distincta sunt.

[illegible] non [illegible] ab essentia differunt [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] non differt [illegible] includuntur [illegible] essentie quod [illegible] ab essentia [illegible] non differt [illegible] maior est distinctio rationis quam distinctio realis. quia [illegible] differunt ratione [illegible] anima intellectus [illegible] in rebus quia non esset [illegible] [illegible] distinctio [illegible] maior distinctio includit minorem. [illegible] differt ab essentia [illegible] differt [illegible] non differt [illegible] [illegible] ad [illegible] non [illegible] est distinctio realis [illegible] non solum ratione differunt essentia et [illegible] maiorem distinctionem ad [illegible] in rebus [illegible] sit [illegible] humane [illegible] humana. [illegible] posito [illegible] humane [illegible] ratione [illegible] sit idem ratione [illegible] humane multo magis [illegible] [illegible] magis [illegible] differunt [illegible] [illegible] differret essentia et [illegible] salvare posse quod [illegible] gigneret non essentia [illegible] ipsius non [illegible] [illegible] ab essentia distinguitur. [illegible] quod totum [illegible] quia omnis suppositum [illegible] non differt est quia ipsum suppositum super [illegible] addit [illegible] additum [illegible] est res scilicet suppositum [illegible] non differt realiter non sit tamen ab ea sola ratione distinguitur [illegible] divinum suppositum dicatur essentia et [illegible] nolumus quomodo differat tale suppositum [illegible] non [illegible] quomodo [illegible] ab essentia distinguitur. [illegible] si [illegible] ratione essentie clauderetur [illegible] simpliciter ratione ab ea differret [illegible] essentia [illegible] non simpliciter salvare possemus [illegible] ut [illegible] appareat [illegible] declaranda sunt [illegible] ab essentia ratione differt [illegible] in ratione alterius non clauditur [illegible] ipsa [illegible] ab essentia non distinguitur [illegible] in modo [illegible] [illegible] [illegible] nam [illegible] est [illegible] essentia [illegible] aliquo [illegible] declaratum sit [illegible] simplex [illegible] [illegible] si dicatur [illegible] nolumus [illegible] ipsum esse. nam sic bonitas [illegible] nobis innotescit [illegible] est [illegible] sit bonum

[illegible] supposito [illegible]

ipsam

li ꝫ bona ꝰ dr̄a ē ipm̄ bonū vn̄ sicut bon̄
ītellig̃ noluꝰ debemꝰ tolle li ꝫ 1ᵒ. sic q̄lꝫ
carum ē ēē li ꝫ 1ᵒ. dr̄a ē ipm̄ ēē ēēt iō
sicut ūtes dr̄na ītlr̄ noluꝰ debemꝰ tolle
li ꝫ 1ᵒ. ūte ipm̄ ēē iō dr̄o v. de di. no. d̄r
dn̄ potissīe pͥꝰ ēē laudari ꝫ ꝙq̄ dr̄ ēē
ipm̄ ēē se ꝗ ei ꝯat oīs rō ēēndi. vn̄ ꝫ v.
de di. no. sed bꝫ ꝗ dr̄ ī se totū p̄accept ēē ēē
ꝗ simpl̄r p̄fcoꝫ ipm̄ ꝫ li̊ roꝫ ēēndi dic̄
ī illo ēē ꝯtinet ꝗ ēē sapientē sū sape
ꝫ mūe sū ēē uiuētē ꝗꝫ ꝗdā ēē nōiatur
ī ipō dīō ēē. in uirtio ꝯp̄hēdūt. ꝫ uīc
ꝗ n̄ ē ītelli ꝗ sapīa ū uita ūaq̄ aͣ p̄fcō
ꝯsilis ꝯat uni pͤ ꝫ ū alij. ūꝗ ꝗa sit ī una
p̄ ꝫ ī q̄ nā ē pͥ pͫ aꝫ ponecēdo ei ꝯer su
mi ēē ꝫ 1ᵒ iō ēē ꝗ hr̄ cū ī illo ēē ꝯa ista
ꝯp̄hēdāt ī talibꝫ una p̄ abaꝰ ij pͭ ēē
distīcta. ꝫ iō sape ꝫ uiue ī dīs ī rōe n̄ sic
distīguūt ab eē. nā sic iō sp̄a ij sip̄ ēē
ꝗ rō giūs. ꝗꝫ una iaͣ ꝯtinet. sic ē iō
sapīe ꝫ uiue ꝫ ꝯtā hr̄ꝰ ꝯp̄hēdūt ī dīō
ēē. taliaꝫ ab ipō ēē n̄ sūt distīcta sip̄
ī mō mīꝰ distīguūt talia rōe ꝗ iō giūs
ꝫ spēi. nā geuꝰ spēs ꝫ dzāt pō ꝯtinet
n̄ actu. hr̄. n. geuꝰ dr̄ dzāt potestate
actu n̄ nllāꝫ. ū dr̄ hrꝰ p̄fcoēs ꝫ actu ꝯ
p̄hūdūt ī dīō ēē rursū hr̄ ēē ꝯp̄hēdens
dēns dr̄ taleꝫ p̄fcoēs ē unā rēal̄r unitis
iō giūs ꝯp̄hendētis dzāt ē unitas iō
mīs adūtend tn̄ ꝗ lꝫ ī illo ēē ī se ꝯsidārꝫ
ꝯtineāt ēē ēē n̄ tn̄ ī eo ī se accepto in
ꝯsili ꝯp̄hūdūt ēē refīi. ꝫ iō lꝫ ē hꝫ ꝯatꝫ
ēē dīui ei ꝯēēt ēē ēē. n̄ tn̄ oꝫ ꝗ ē ꝯat
rē ēē ꝯēēt oīs pͤs. nā n̄ eod̄ ūi sunt
rō eiꝰ ꝗ ē ēē ꝫ ei ꝗ ē refīi eꝫꝗ bꝫ ubīs.
ꝯtiuoꝫ nōbli. ꝯclude possīꝰ pͦ ꝗ ī dīs
n̄ pͭ ēē distīctō p̄ absoᵗᵃ ū solū p̄ relaꝗ.
nā ē oīa absoᵗᵃ sit ꝗdā mōī ēēndi exꝗ
dīuū ēē ē lꝫ ꝯ pcͭ oīs p̄fcīo absoᵗᵃ. ꝫ iō
n̄ ē poͤ ꝗ una p̄ sit sapiens ꝫ n̄ a. ꝗ
una ē sapīa oīm sic una ēēn. lꝫ ē ēē dīuī
ī se ꝯsidārī n̄ ī cludit ēē refīi pͭ ꝯcer
n̄ autē pͤ ēē ēē ab lꝫ eo ꝗ ei ꝯēēt oīs
pͦ ꝫ iō n̄ ē ī ēēt ꝗ una pͤ sit pͦ ꝫ n̄ a
ꝗꝫ ēē p̄ēꝫ n̄ dꝫ ad se lꝫ ad aͦ lꝫ p̄ sua ꝗdā
n̄ dr̄ ēē lꝫ refīi potit ꝗ aꝯtcari ꝯē ēē
ab lꝫ eo ꝗ eiꝰ ꝯēēt tal̄ pͦ ꝫ lꝫ o ꝯ p̄dicāl
albā n̄ manūt ī lꝫ hūn genꝰ p̄ relorꝫ nā
ē dr̄ p̄fcoēs absoᵗᵉ sit ī pͦ ꝗ ē ipm̄ ēē ē p
ēē sic. lꝫu pͥm oꝫ oᵃ talia ēē ī. p̄ modū
lꝫe. ꝫ iō ē n̄ sit ī sapīa p̄ mod ꝗlit̄ ꝫ
magnit p̄ mod ꝗtī. oᵃ talia ī dīam
lꝫā ꝯtīleuit. refīi ꝗ ꝗꝫ n̄ dīste ī cludꝫ
ī ēē n̄ ē ī p̄ mod lꝫe. lꝫ ē ī relo p̄ lꝫu

mod. ꝫ iō aug. vi. de tri. ait. ꝗ n̄ ē aͦ ꝯ
magnū ēē aut sapientē ēē aut uiui ēē
aͭ bonū ēē aͭ oīo ipm̄ ēē. vijᵒ. de tri. aͦ
ijᵒ. sed bꝫ ꝗ ī dīs n̄ ē lꝫ ēē ꝗ ubi ēē aͭ fi
liū ēē. n̄ ꝗ refīi dīste ī clyꝫ ī ēē lꝫ os
p̄fcoēs ī ꝗē absoᵗᵉ ī cludit. ꝫ. ꝯa absoᵗᵃ p
suos act̄ de nōiāt dīaꝫ ēēnᵗᵃ. vn̄ dīa ēēn
uiuit ꝫ sapit ꝫ ꝯtā hrꝰ. nā sū hꝰ ī uiue
ꝫ sape sūt iō ꝗ ēē exqᵒ dīa ēēnᵗᵉ ē sic
ipm̄ ēē oꝫ ꝗ uiuat ꝫ sapiat. ꝗꝫ uiue
ꝫ sape dūt ꝗdā mod̄ ēēndi. refo n̄ dīaꝫ
ēēnᵗᵉ n̄ de nōiat. n̄. n. dīa ēēn refē iō
lꝫ. nā cū refīr n̄ dīste ī cludat ī ēē
lꝫ ēē ēē ēēnᵗᵉ ꝯat refīi tn̄ n̄ oꝫ ꝗ ꝯat
ūlꝫ ꝫ iō act̄ nōcōnalel ꝗ relorꝫ ī p̄tant
de dīā ēēnᵃ p̄dīꝰ n̄ poss. vn̄ lꝫ gignit
n̄ gignit n̄ p̄ocet. ꝫ. iijᵒ. p̄fcoēs absoᵗᵉ
sip̄ n̄ differūt rē a dīa lꝫia ē oīa talia
ī cludit ī ēē dīō ipā dīa lꝫia ꝫ ꝗn̄ uiuō
mīꝰ ī rōe altiꝰ ī cludꝫ n̄ sip̄ illa rōe
differūt. lꝫ cū iō relois lꝫigāꝰ ī ad ꝗd
se hꝫe ꝫ p̄ refīi. ꝗ refīi n̄ dīste ī clu
dit ī ēē iō relois sip̄ ē aͤ aute lꝫe dif
fe ꝗ p̄ ab ēēn rōe ē dicit ēēn ꝯtinere
ꝫ ī pō ꝯrēnᵗ n̄ ī cludit ī rōe lꝫe n̄ tn̄
differ realit̄ ꝗꝫ ꝗ dicat relatiā lꝫꝫ ꝯrecte
alia distīgūtꝰ ꝯpatā ad ēēm ē iō solū
ut lꝫiꝰ ē on̄ lꝫu. ad pͥm dr̄ ꝗ ī dīs ēēn
n̄ ꝯrēe hr̄ roꝫ n̄lꝫ n̄ pͣ roꝫ p̄ri dꝫ tn̄
p̄ ꝗ ī ꝯali p̄ relorꝫ lꝫꝫ ab alis distīgūt
ꝫ ꝗꝫ iō relois n̄ ī cludꝫ ī rōe lꝫe pͣ ab aꝗ
rōe differt. ad lꝫm dr̄ ꝗ ꝗ differūt rē p
sūt ꝫ uiuūt rōe ut pꝫ ē ī tellꝗ. ūlꝫ tn̄
lꝫ ī tlbꝫ ꝫ ꝗ sūt iō rē rōe differe poss. ut
cū una ꝫ eadē rēs ab ītellēcū alr ꝫ alr app̄hen
dit. n̄ ꝗ sp̄ ē maioꝫ dīa rōis ꝗ dīa rei
cū possit differe rōe ꝗ sūt iō rē. n̄ ꝗ oꝫ
pͦ ꝫ ēēn differe ꝯali. lꝫ differūt rōe.
Ad tm̄ dr̄ ꝗ uiu rōi lꝫ ndꝫ aͦ ī rē. ꝗ ī
ipā rē ut possit ī de sū dīusa ꝯ. ꝗ
eo ipō ꝗ ī dīs ē ēēn ꝫ relō. ut ēēnᵗᵃ ꝫ p
potest ide sū aͦ iō ēēnᵉ ꝫ aͦ iō iō ꝯrēe
n̄ tn̄ tali dīusiᵒ rōis p̄ndꝫ aͦ ī rē ꝗ
sic ē aliꝗ iō ꝯrē ꝫ ēēnᵉ ū pͤ ꝫ n̄ ē sit
alia rēs p̄ a n̄ ē a rēs ꝯtrat ꝗ ēēn. ꝗ d
p̄ sile declare possūꝰ. nā actō ꝫ passiō lꝫ
una rēs hūt tn̄ dīusas rōes. ī tn̄ dīusiᵒ
rōnū p̄ndꝫ aͦ ī rē ꝗꝫ ī pare ē ut ide
possit sū dīusarꝫ actōis ꝫ passiōis ita
sit dīusa rēs actō ꝫ passiō. Ad q̄rtū dr̄
ꝗ mutas rōis n̄ cū mute rei n̄ ē ma
mutas ꝗ mutas rei cū dīusi ꝫ rōis
ī mō uitō mīoꝫ. ꝫ ꝗꝫ ī pe pͤ hyame lꝫ
dīuse realr̄ lꝫ aliqᵒ n̄ mutār rōnē

Margin notes (left): ēnt · ipm̄ · re · ꝫ ē ꝯtinētꝫ ꝗ / ꝯpetit dīuī

Margin notes (right): ꝗd ē · esse · ū iō tn̄ ꝯtinet aͦ ī rē ꝗ / sit ē dīusa rō

e maior unitas patrum similitudinis ad se inuicem quam
sit dic ad essentiam quam non re sed sola ratione differunt.

cl. Tertio queritur utrum binarius trium personarum in una
essentia in re quam in quo alia scilicet augustinus 7. de trinitate cap.
vii. tres personas sint tres substantie sed secundum grecos tres hy-
postases abusive dicta substantia sed nomine usitato res intelli-
gitur essentia. sed secundum modo in dicit tres substantias et essentias sig-
nificat tres personas sint tres substantie non unum dictum est tres personas eius
de sunt sed non eius de essentie. Preterea non concedere quod sint tres
personas unius dei sed quod sint unius dei sed dicere personas non
de. sed per rationem non debet concedi quod sint tres personas unius
essentie. Preterea persona in persona electorum eadem est ratio
unius solius et simpliciter rei ut hominis et unius hominis.
ergo si bruderes tres personas unius essentie non dicere
tres personas essentie. sed hoc non conceditur. ergo nec primum. Preterea
est id quod essentia sed obliquus sunt unius et trinitatis in personam
et unus in essentia designatur. nec ergo dicere tres personas
unius essentie. Item generatur pater et resolutionem per binarium
determinans alicuius opponit ut patet ex ulterius de. sed augustinus
vii. de trinitate cap. ultimo non dicit tres personas ex eadem
essentia ergo etc. Contra maior est quod habet in loco
proprio quam ad est omnibus pluribus personas est ad illas sunt
binarius generatus persona habet preter adeo unum dicit
suppositum binaria esse eius de essentie et ea de ipsa. Item
magis est una sit unitate in filio quam in persona binarius.
ergo tres personas dicere unius eius de nec de etc. Resolutio
dicendum quod ex diuisione modorum intelligendi construction est
diuisitas modorum significandi ut est a diuisione intelli-
gendi modorum et non in modorum sed in concretione. sed diuisitas
significandi nomina et verbalia vertitur secundum aliquam intelli-
gendi in abstractione et concretione. sed diuisitas sig-
nificandi ad ipsum et substantiam. ex diuisione aut modorum
significandi sed diuisitas construendi nam sed quia
uariatur binarius modi significandi uariatur
et modus construendi. ergo de primo ad intentionem. diuisi-
tas constructionis est hic aliquo non origine ex di-
uisione modorum intelligendi. sufficit ergo quod ratione uni
intelligendi differant essentia et persona ad hoc quod in eadem aliud
modo constructionis esse possit. Secundum autem quod ex aliud
modo construendi sit in ea potest non quod binaria
de generatione habuit per mansiones ut plurimum ad
uocem esse et personaliter ut reduci. In dicitur non possi-
bile cum nulle quod dicit est actus persona in cum
non ad miscere aut de personis et essentiale cum
esse in persona ut dicit in de sua oratione. nec enim singulare
in quod essentia sit sit separabile uel una persona sit altera
est uel non sit dare genus in bonitate. nec ipse cibi
causa efficiens nec formalis: unde ipsa a quo habet filii
tudinem est causa efficiens. ut dicitur pater esse principium
filii et patrem et filium spiritum sanctum. sed ad essentia
formalis sit diuina essentia uel non ratio tamen persona nam diui-
na essentia non ipsa est sit causa formalis persona. quod in dicit
non ipse recipere ut esse. per tamen aliquo modo diui-
nitatis causa. et ideo cum dicitur tres personas unius essentie

filii quod dico unius essentie aliquam binarium habere illa
binarius. ~~in forma sine modo intelli~~gendi reducere
ad binarium formam. binarius in forma sine modo intelligendi
reducitur ad modum declarandum sub diffinitionem. nam
preter in diffinitione sunt in notificantur partes in partes
formales oportet ut quod diffinitio est declaratiua
ut essentie rei generatiue quod sub binario forme consti-
tuitur essentie declarari existit. ratione est agendum
dicitur quod tales generationes construuntur in ui declarationis essentie
rerum quod sunt declaratur ad principium unum. sed per plura nam
diffinitio quod declaratiua existit est sine modo binarius pars ut
dicitur in viio. metaphysice. sed hic binarius requirit plures
generatiuos non ex quo una uel ex aliqua specialiter
unus generatiue habet in plurium. ut est dicere tunc for-
titudinis et pes scandali. binarius constructionis in uno
ponitur in plures generationes ad. nisi egregie for-
titudinis magni consilii et ideo dicitur tunc tres personas unius
essentie non tres personas essentie. adducit tamen quod ad quod
dicere possumus tres personas eius de ut et tres personas eius de essentie
magis tamen ipse dicit tres personas eius de essentie quod nec
una non dicitur per personam adaptum. unde constructionis consequentia
dicitur eius de ut ipse de uniformitate accidentis. sed quod
sunt comparatiue ad esse ratione illa ipse sunt eius de
essentie quod habent idem esse et quod non est unum esse aliquarum
aliorum suppositorum sed solum diuersarum personarum patrem
nominaliter dicitur. tres personas dicere unius essentie ipse
unum esse. de alius autem concedi dicitur quod sunt unius
essentie. et ideo magis ipse dicitur tres personas dicere unius
essentie quam eius de ut quod de ratione ipsius est esse quod
solet constare. Ad primum dicendum quod substantia personas sumitur personaliter
ut ypostasis. et ideo dicitur quod tres personas sunt tres substantie in sub-
stantia ypostasis non personaliter essentia. et ideo quia actus non est ad ypostasim.
Ad secundum dicendum quod dicitur in persona rei principium. unde ne ui-
deatur quod tres personas essent eadem et essent tres persone
esse ab uno deo non concedi quod tres personas sint unius
dei. nam hoc dicitur sit quod essentiale sit diuina essentia tamen
quod ad modum significandi essentia significatur per modum
forme dicitur autem magis per modum suppositi et per ipsi-
tale binarius forme sed conceditur quod sunt tres personas unius
essentie et una essentia tres personas non unius dei tamen personas
ut tres personas unius dei. Ad tertium dicendum quod hoc idem in proprio
persona et per una essentia tamen quod aut magis de-
claratur per plura quam per unum. est tales generationes con-
stituuntur in declarationis essentie magis ipse po-
nitur in plures generationes quam unum. Ad quartum dicendum quod
hoc sunt et essentia sit idem re differunt tamen ratione in-
telligendi in modo diuersa sufficit ad hoc quod in ea possit
esse aliud modo constructionis. Ad .v. dicendum quod ex-
in de. denominatur binarium dicitur essentia una rerum
essentia non est causa efficiens tamen persona ut in eam non
accidunt tres personas ex eadem essentia esse sicut eius de
essentie et una essentia. unde augustinus. vii. de trinitate ultimo autem
tres personas eius de essentie uel tres personas una essentia dicamus
tres autem personas ex eadem essentia non dicimus. quod si tamen plurium

ca. leo cum [illegible] ad res [illegible] arguit [illegible]
q leo non sit [illegible] dicitur [illegible] in [illegible]
[illegible] non [illegible] nomina addita [illegible]
[illegible] signum [illegible] non [illegible]
signum [illegible] aliquis [illegible] non posset
esse [illegible] di adequatum [illegible]
[illegible] ut [illegible] ad [illegible]
[illegible] sic suo [illegible] ad [illegible]
dicere q in [illegible] e aliqua [illegible]
[illegible] non e [illegible] sacra pagina [illegible]
[illegible] nam [illegible] similitudines [illegible]
non [illegible] sola unitas generis si
similitudine non facit [illegible] album esse [illegible]
cum album et nigrum sint in eodem genere [illegible]
[illegible]

[illegible]

simplicissimi non est sed additum certum sicut genere etc. [illegible]
[illegible] proprium [illegible] scire est per determinatorum [illegible]
eo determinato applicatam est [illegible] scientia [illegible]
[illegible] scire. Sed [illegible] per determinatorum est intelligere est
directum est determinato [illegible] filii [illegible] filius
habet esse illatum [illegible] directum esse [illegible]
[illegible] sapientia et scientia conclusionum [illegible] distinguit [illegible]
quia sapientia est [illegible] scientia [illegible] possemus
salvare [illegible] esse intellectum [illegible]
[illegible] quod est [illegible]
in eo tamen esse scientiam non [illegible] nullo modo salvare [illegible]
[illegible] Quod autem scientia est [illegible]
[illegible] scientia et scientia [illegible] sicut sumere [illegible]
[illegible] in deo scientia esse non potest [illegible]
[illegible] scientia sit [illegible] scientiam [illegible]
[illegible] scientia est [illegible]
scientia ad [illegible] non [illegible] sciat et scientia sit
[illegible] Augustinus XV de trinitate capitulo XIII
[illegible] de scientia eius [illegible] sicut [illegible]
[illegible] de scientia [illegible] scientia [illegible] ipse [illegible]
[illegible] ipse est [illegible] scientia [illegible]
aliud scire sit scientia [illegible] Augustinus [illegible] de trinitate [illegible]
omnia [illegible] a deo sciuntur [illegible]
[illegible] de scientia dei [illegible] in deo scientia esse
[illegible] si vellemus [illegible] modo [illegible]
[illegible] esse sciens [illegible] sciens posuit [illegible]
[illegible] ordo [illegible] ordine abstractorum [illegible]
[illegible] unum per se [illegible]
[illegible] magis latum [illegible] videre [illegible]
magis abstractum [illegible] maioris [illegible]
sit [illegible] magis abstractum [illegible]
[illegible] adeo latum
ut unum et bonum [illegible] essentia immo et bono
[illegible] unum et bonum [illegible] latiora ente
[illegible] possumus [illegible] unum et verum
[illegible] unitatis et bonitatis [illegible] abstracta
[illegible] ordinem ad hunc unum
[illegible] ordo [illegible] abstra-
[illegible] ordine [illegible]
[illegible] habebant esse [illegible] ordinantur aliquae in
[illegible] aliqua [illegible] infima [illegible]
[illegible] posuit [illegible] in [illegible]
colligata esse est si ponit ordinem ab his colliga-
tione [illegible] omnia [illegible] esse in omnibus [illegible]
[illegible] in medius et infimus [illegible] infima
[illegible] et supremus [illegible] habebant esse in se
ipsis [illegible] omnia coniuncta et colligata esse
[illegible] recipiuntur [illegible] recipientis
[illegible] omnia erunt in omnibus [illegible]
[illegible] sic excellentiae non sunt [illegible]
[illegible] sapere [illegible]
[illegible] sapit et non [illegible]
non [illegible] vivere et sapere [illegible]
[illegible] modo [illegible] intellectualiter [illegible] vivere est intel-
lectualiter [illegible] non excedat sapere

[illegible] esse in intellectu intellectualiter non est esse [illegible] sapere est in-
[illegible] sic [illegible] excellit sapere
[illegible] excellentiae esse [illegible] principium eo
[illegible] excellit unum [illegible] esse non [illegible] esse in [illegible] principio
[illegible] modo [illegible] esse in [illegible]
participantur sicut [illegible]
[illegible] distinguuntur [illegible] excellentiae
in principio non [illegible] reservant [illegible]
[illegible] adaptatum [illegible]
[illegible] reservant in [illegible] in figura [illegible] sup-
[illegible] principia [illegible] in [illegible]
[illegible] excellentiae [illegible] supremus [illegible]
[illegible] uno modo [illegible] suprema [illegible]
principaliter [illegible] est [illegible] excellentiae
in infima [illegible] excellentiae [illegible]
existit [illegible] principaliter [illegible] est [illegible]
[illegible] bonitatis [illegible] modo [illegible]
[illegible] bonitate [illegible] sic [illegible] in se unum est intellec-
[illegible] ipso bono per se [illegible] bonitate et unitate
[illegible] sola bonitas et unitas [illegible] ideo [illegible]
[illegible] bonitate et unitate [illegible] esse [illegible]
sic [illegible] unitate [illegible] intellectualiter [illegible]
[illegible] excellentiae [illegible]
[illegible] modo [illegible] bonitatis excellit [illegible]
scientia [illegible] in deo [illegible] in deo scientia [illegible] si sic excel-
lentiae bonitate et unitate [illegible] possit [illegible]
de bono et uno [illegible] nullo tamen modo [illegible] sciens [illegible]
[illegible] sicut [illegible] ad [illegible]
[illegible] distinguit [illegible]
[illegible] simpliciter
ideo [illegible] est dare ordinem [illegible]
posuit [illegible] ut [illegible] appellatur est disputa-
[illegible] de [illegible] de divinis nominibus [illegible]
[illegible] dicere [illegible] ipsi [illegible]
[illegible] nos ponere scientiam sapientiam [illegible]
[illegible] in [illegible] ideo [illegible] ipse [illegible]
Augustinus XV de trinitate capitulo XIII [illegible] et scientiam
[illegible] scientia in nobis [illegible] ideo
[illegible] scientia [illegible] ipse [illegible]
[illegible] modo [illegible]
[illegible] non [illegible] esse scientem [illegible]
[illegible] non ipse [illegible] sciens esse et sic [illegible] de scientia
[illegible] sapientia et ceteris [illegible] attributa
[illegible] modo [illegible] sig-
[illegible] modo significandi [illegible] significandi
[illegible] ipse [illegible] excellentiae [illegible] modo
significandi [illegible] intellectualiter [illegible] deficiat
[illegible] modus [illegible]
[illegible] lucem [illegible]
[illegible] significandi [illegible]
[illegible] sciens [illegible] sciens [illegible]
[illegible] significandi [illegible] scientia ipse [illegible] de deo
[illegible] ipse [illegible]
[illegible] ipse [illegible] sciens [illegible]
significandi [illegible] scientiam non modo significandi [illegible]

Cum p[ost]ea d[icit] q[uod] p[er]fectio o[mn]i[u]m ge[ne]r[u]m cog[nosce]ntium i[n] p[r]i[n]c[i]pio ... scientia et vita ... p[er]fectio i[n] ipso existunt. Sed q[ui]a ... no[n] sunt p[r]incipaliter. Sed e[st] ... e[st] sua vita et sua scientia ... in nobis dicitur scientia p[er]fectio ... [illegible]

[illegible]

cum g[e]n[er]e l[icet] sit aliena ... [illegible]

[illegible]

opatu q° aut opans ergo illa e ma[illegible] d[illegible]
·iij· li· ca° ix· oe adam̄ opatū g° illū simile
inueniet· sol· n· d[illegible] cā[illegible] i mil· in corpe e· ac
& cognit d[illegible] maxie se ipm cog[illegible]
[illegible] i opabili· cog[illegible] d[illegible] se ipm cog[illegible]
[illegible] cog[illegible] [illegible] q[illegible] declarat[illegible] i actu· ut cog
[illegible] ad p[illegible] e qnor [illegible] cog[illegible] [illegible]
cog[illegible] actu cog[illegible] [illegible] alū [illegible]
ad [illegible] ad d[illegible] [illegible] aliū o[illegible]
sūt distincta· nā [illegible] cog[illegible] q[illegible]
d[illegible] q[illegible] e [illegible] q[illegible] [illegible]
[illegible] q[illegible] i[illegible] [illegible]
[illegible] realit differūt· ut ap[illegible]
nā [illegible] p se ipm n̄ p[illegible] ee sufficiens
cog[illegible] [illegible] req[illegible] q[illegible] adda
tur q[illegible] sit cog[illegible] ut spēs alia p[illegible]
[illegible] act[illegible] mediū sp[illegible] reali
[illegible] distinct[illegible] i ipm [illegible] realit[illegible] distinctū
e· [illegible] ad actū [illegible] concurrunt
[illegible] realit[illegible] differētia[illegible] [illegible]
spēs [illegible] visio [illegible] act[illegible] [illegible]
[illegible] cog[illegible] i[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] se ipm cog[illegible] p[illegible] i[illegible]
e cog[illegible] cog[illegible] [illegible] se[illegible]
[illegible] p se ipm [illegible] p[illegible] [illegible]
[illegible] ut spēs intelli[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cog[illegible]
[illegible] sūt duo [illegible] act[illegible]
[illegible] spēs intelli[illegible] act[illegible] intelli[illegible] [illegible]
intellectuali ut loq[illegible] [illegible] [illegible]
appellat intellectualē· hoies· [illegible] ratio[illegible]
addio· nā angl[illegible] se ipm cog[illegible] p[illegible] [illegible]
[illegible] cog[illegible] cog[illegible] [illegible] angli [illegible]
e [illegible] intelli[illegible] [illegible] cog[illegible] [illegible]
cog[illegible] [illegible] se ipm cog[illegible] [illegible]
[illegible] se ip[illegible] [illegible]
[illegible] ad inuicē [illegible] cog[illegible] cog[illegible]
[illegible] cognos[illegible] act[illegible] [illegible] e
real[illegible] distinct[illegible] [illegible] [illegible] nulli creature [illegible]
[illegible] ut [illegible] sit sua [illegible] g[illegible] [illegible]
·iiij· [illegible] n̄ poss[illegible] [illegible] ad inuicē· [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] d[illegible]
[illegible] ad inuicē· nā i[illegible] e cog[illegible] [illegible]
q[illegible] d[illegible] se [illegible] p[illegible] [illegible] [illegible]
loco patebit· [illegible] cog[illegible] [illegible]
cog[illegible] cog[illegible] [illegible] real[illegible] d[illegible]
[illegible] q[illegible] d[illegible] se ipm p se ipm cog[illegible]
[illegible] e [illegible] [illegible] e [illegible]
[illegible] ·vij· me[illegible] [illegible] cog[illegible] [illegible]
cog[illegible] [illegible] magis [illegible] cog[illegible]
n̄ cog[illegible] cog[illegible] [illegible] [illegible] mag[illegible] cog[illegible]
[illegible] potuisse tal[illegible] [illegible] intelli[illegible] [illegible]
[illegible] real[illegible] ad[illegible] differēt intelligitur·

[illegible] i cog[illegible] d[illegible] ut se ipm cog[illegible] [illegible]
[illegible] cog[illegible] excellit· nā e act[illegible] [illegible]
q[illegible] d[illegible] sit [illegible] agēt[illegible] [illegible]
se ipm cog[illegible] intelli[illegible] act[illegible] [illegible]
act[illegible] [illegible] real[illegible] diff[illegible] [illegible] distinctū [illegible]
intelli[illegible] [illegible] cog[illegible] [illegible] se ipm
cog[illegible] [illegible] g[illegible] [illegible]
cog[illegible] ut d[illegible] [illegible] mar[illegible] g[illegible] e d[illegible] se
ipm cog[illegible] [illegible] e sūme volup
tuosū [illegible] p[illegible] [illegible] g[illegible] declara
[illegible] p[illegible] d[illegible] e intelligēt[illegible] [illegible] se ipm i[illegible]
[illegible] tal[illegible] cog[illegible] e sūme voluptuosa [illegible]
[illegible] cog[illegible] excedēt q[illegible] [illegible] intras
[illegible] d[illegible] [illegible] su[illegible]
[illegible] n[illegible] defendit [illegible] excellit [illegible]
d[illegible] [illegible] n̄ debem[illegible] [illegible] n̄
i[illegible] [illegible] excellēt intelligit [illegible]
q[illegible] [illegible] separabilia [illegible]
[illegible] n̄ e [illegible] n̄ discernet se ip[illegible] [illegible]
[illegible] se ipm n̄ [illegible] n̄ [illegible]
[illegible] existit· [illegible] n̄ [illegible] n̄ d[illegible]
[illegible] se ipm [illegible] n̄ discernit
se ipm cog[illegible] [illegible] simile existat [illegible]
[illegible] simile exist[illegible] [illegible] concludit [illegible]
[illegible] ille reddit p[illegible] ee [illegible]
[illegible] nā [illegible] separato [illegible] i[illegible] agens
[illegible] i[illegible] agēt[illegible] [illegible] se ipm
i[illegible] [illegible] mod[illegible] intelli[illegible] [illegible] tendit
i se ipm· [illegible] illa [illegible] ad [illegible]
[illegible] tal[illegible] actois [illegible]
cog[illegible] reddit· n̄ [illegible] se ipm [illegible]
q[illegible] intelligunt [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mod[illegible] intelli[illegible] e mediū [illegible]
intelligēt[illegible] [illegible] intellect[illegible] [illegible]
[illegible] nā [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] ut intelligēt[illegible] [illegible]
[illegible] mod[illegible] intelli[illegible] [illegible]
[illegible] e se ipm i[illegible] [illegible] mod[illegible] i[illegible]
[illegible] ab agēte [illegible] [illegible]
[illegible] ut p[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ·iiij· [illegible] q[illegible] sciē
n̄ i[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
q[illegible] [illegible] ee poss[illegible] nā [illegible]
[illegible] e [illegible] ad se ipm [illegible]
Tercio q[illegible] ut d[illegible] ase cog[illegible] [illegible]
[illegible] n̄· ap[illegible] n· ph· [illegible] ·vij· me[illegible] q[illegible] [illegible]
intellect[illegible] cog[illegible] [illegible] ase intelle[illegible] nā intel
ligi[illegible] e [illegible] [illegible]
[illegible] ad p[illegible] g[illegible] [illegible] ase [illegible]
p[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ase [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] declar[illegible] [illegible] e [illegible]

intellectorum. si igitur prima causa cognoscat essentialiter
multa et diversa in scientia prima erit diversitas; ponitur
in ipso primo quia scientia eius non est a dei alterius. Si ponit
diversitatem in primo et non ponit a diversitate quod sit via multi
tas, et omnis multitudo ab unitate procedat. Non oportet
in eo esse. Dicendum quod non causa sed solum seipsum cognoscit
... ex eodem. xii. Item probatur quod sit primus intellectus
causa, quia intelligendo discurrendo vel contingit
inveniri lassitudo. nam intellectus non est plura sibi quae
sit et fieri non potest pluribus in forma. et quando simplex
est intellectus, sicut in eo sit. Quae maior diversitas magis
detrahat ut unum cognoscit. ponit igitur in
intellectu divini cognoscere causa causae est dicere ipsum co
gnoscere unum per aliquid quod est in eo esse. per quod alia sua
declaratur. quia intellectus intelligens causa est in potentia
ad intelligendum. quia est in potentia ad intelligendum successive
inter intellecta. omnia etiam cum lassitudine. unde idem probat
quod si primus non est intelligens actu sed potentia necessaria
est ut continuatio intelligendi inveniat ei lassi
tudinem. sed et sic in eo esset potentia inveniri lassitu
dinem. quod de causa esse est ponere ipsum causam causae
cognoscere. ... in eodem. xii. lege quod non melius est causam
nobilissimam et melius quam videre. Si autem non videre est
melius quam videre sit tantum via et multa. Sed non. Sed
esse ea sit multa in primo. primus ut causa causae cognoscit
etiam est quando nobilitatis et bonitatis excogitari per
deo attribuendum sit. quia si aufertur ... est me
lius esse quam non esse. ... in eodem. xii. planetas
...; quia ut ex se intellectus. Quod vero sicut
cognoscit causa causae ... est per se in sua. vel per similitudinem
aliquam sit additam. per similitudinem sit addita non per se
idem esset ... per se ipsum cognoscitur. sed
esse esse non per se in quo ... est causa sui. cognoscendo per
causam sive cognoscendo discursum sicut sed cognoscit
discurrendo quod est inconveniens. ... Augustinus
xv. de trinitate capitulo viii. non ... spiritus in
seipso novit ... in filio et vi. de trinitate
capitulo ult. multi. quod dicit ... perfecte cognoscit
in verbo. non igitur sunt ipsius cognitio ...
... cognoscendo sit per similitudines ... cognoscit
causam. sed omnia cognoscuntur est sibi ... quod non simplex omnia
sunt et ideo ... per unam ...
... non multiplicaret ... perfectionis
eius ... habere ... et ... vestimenta.
si ... sonat ... intellectus voluntas velle ...
... causa causae non cognoscit ... ...
cognoscit omnia eo quod se cognoscit esse principium omnium.
... probandum ut causa causae ipso cognoscere
... et simpliciter dico cognoscendo ...
... cognoscere est cognitum cognoscentem ... quia
est intellectus et intellectum sunt ... per ... ad
... ut ipsa fiat unum simpliciter omnibus
modis. Si igitur prima causa cognoscit ... in ipso

cognitorum; in primo enim sit dare ad cognitum alterius non
idem omnibus modis est ... sed idem ... simpli
citate. quia primum infinitum est simpliciter omnibus est simpliciter
unum sine aliqua multiplicitate. et quia in eo nulla
multiplicitas non est in eo ... intellectus et intellectum nec
in ipso multitudo intellectorum. quia nullum ... intellectorum ab
alio ... et intellectum esse non potest. Et ... ...
... modo quo prima causa cognoscit ...
... et ... cognoscit se ... se
cognoscit causa ... causa ... perfectius ...
non ... omnia principia. ... causa ... et quia
multiplicitas ... cognoscendo ... perfectius
cognoscens ... ... perfectius
esse ... solum se ipsum per se ipsum cognoscat ...
aliorum ... in eo multiplicitas ... alias
ut ... declarabat ... ponit ...
prima causa cognoscit ... declarari per se ...
... in omnibus rebus ... possumus.
... ... modus esse ... quod omnis ...
... per se ... habitus ... posse ... mo
... ... in viii. physicorum ...
modos ... modos ... in omnibus rebus universitas
... ordinem ... ... ordinem
... ... ordinis
non ... ordinis in ... rebus
... aliquid in ... aliquid ... ...
et ... quod bonum ... per quod ... ... in
... ... malo ...
... quae in omnibus rebus aspiciant ...
... ordinem ... argumentum possemus
... causam cognoscentem ... nam ... per
supponit immobile ... non potest esse agens ...
... ... agens ... motus mo
... ut ... motum ... et cog
... quod motus immobilis ... per agens
non ... magis ... ... intelle
... cognitum. Sed ... agens ... cognitorum ...
sed ... aliorum causa ... ab eo cog
nitum ... ... Augustinus in v. de trinitate in fine
... ... cognitum
... immutabili ... cogitatum
... immutabili ... ...
... sed id ... per ... ...
est ... ... in sua fine ...
ab aliquo cognoscente ...
... ... res ... cognoscente ... in
suos fines ... ... argumentum possumus
aliquam ... ... cognoscente ... agentem ... in
suos fines ... ... est quod opus
... opus intelligentis ... ... debemus ... ...
esse ... ut ... ...
... reducitur ... caelestes motus et ... ...
... ... intellectuale

lassitudo
polimente
...
... ... motum

primum quod omnibus rebus in tali ordine. unde et omnes quae ab ipsa intelligentia causantur in .xii. metaphysicae [illegible] similiter probavit dicens quod cum motor generationis et corruptionis stellarum generationes [illegible] specierum [illegible] aliud habent [illegible] proprias et speciales motum [illegible] stellarum [illegible] potentiis illarum ad invicem in [illegible] quae tamen et [illegible] et [illegible] principium [illegible] ducitur intellectualiter [illegible] similis et uniformis unius artis [illegible] hunc arte complet [illegible] si [illegible] est intelligentia quae non facit ad [illegible] et ordinate. quod autem non [illegible] quod esset [illegible] cum existentibus agentibus nobilioribus [illegible] intellectualis. sed [illegible] producere [illegible] in parte intellectualem [illegible] non est per illam et cognitionem eius ordinem [illegible] contineat vel cognoscere. [illegible] aliorum a se cognoscit [illegible] [illegible] per exponere et post [illegible] nam [illegible] sive [illegible] sive obliquum et plenitudinem cognoscat [illegible] et [illegible] cognoscere [illegible] non solum [illegible] quae [illegible] ipsum [illegible] omnia a sua perfectione deficiunt [illegible] cognitio confusa solum. nam sic [illegible] cognoscit distincte quia ipsum omnia non eodem modo imitantur. secundum [illegible] cognoscit distincte. quippe [illegible] a sua perfectione deficiunt [illegible] nam [illegible] Dionysius. vii. de divinis nominibus. quod assumit dominum lumen et [illegible] tenebrae [illegible] lumen sicut quod cognoscatur per seipsum [illegible] tenebris per accipere visionem [illegible] videret tenebras [illegible] sic dicitur [illegible] sua lux per cognoscere [illegible] tenebras [illegible] per non acciperet cognitionem aliunde [illegible] per seipsum cognoscit [illegible] argumentum possit dominum cognoscere [illegible] a se [illegible] ad ipsum [illegible] ad [illegible] modo [illegible] et [illegible] adi modo [illegible] ordinatam ad [illegible] ordine [illegible] ad ipsum [illegible] ad [illegible] ipse est quasi [illegible] sunt [illegible] et multa. nam [illegible] modo in perfectione [illegible] ad ipsum ut in nobilioribus ad [illegible] ipse est quasi indivisibile et [illegible] in [illegible] successio [illegible] et prioritas [illegible] ipsum [illegible] ordinata [illegible] ordine omnia causata habent [illegible] ipse non habet [illegible] nam ordo in [illegible] habet esse [illegible] sibi causa [illegible] non [illegible] sibi [illegible] ipse non [illegible] et indivisibilis et [illegible] cognoscit causa [illegible] modo [illegible] cognoscit [illegible] indivisibiliter et [illegible] sicut dicit Dionysius. vii. de divinis nominibus. dicens quod divina sapientia seipsam cognoscens cognoscat omnia. [illegible] [illegible] indivisibilia. divisibilia [illegible] ad [illegible] in ipso uno [illegible]

cognoscit omnia quae ad [illegible]. [illegible] ad quod [illegible] cognoscit [illegible] a se [illegible] principalia [illegible] in uno [illegible] esset [illegible] [illegible] per [illegible] suo. unde [illegible] sicut non intelligit [illegible] principalia [illegible] existit [illegible] per [illegible] esse [illegible] principio [illegible] intellectualis ex intellectuali [illegible] per [illegible] solo [illegible] ut arguebat [illegible] esse [illegible] et [illegible] ut concludebat [illegible] intellectualis non [illegible] expulsum [illegible] per [illegible] seipsum. [illegible] seipsum uno et simplici intuitu absque discursu [illegible] cognoscit. non non [illegible] non [illegible] unde ut dicebat [illegible] in [illegible] per [illegible] ergo omnia sic cognoscit. [illegible] per intelligit [illegible] medium cognoscendi [illegible] non cognoscit [illegible] cognoscit per medium [illegible] a se ipso. sed omnia in se ipso [illegible] cognoscendo se cognoscit omnia. [illegible] modo [illegible] Gregorius [illegible] quod deus [illegible] ad [illegible] Dionysius. vii. de divinis nominibus [illegible] omnia ex se ipsa et in se ipsa [illegible] non per visionem singularis [illegible] non [illegible] cognoscendi [illegible] distinguenda quia si intelligitur de cognitione [illegible] sic est [illegible] sic [illegible] omnia [illegible] tam [illegible] nuda et aperta oculis eius. [illegible] omnia per [illegible] suam [illegible] non [illegible] discursu. quia non [illegible] cognoscere [illegible] est cognoscere [illegible] intuitu cognoscit [illegible] et effectus [illegible] uno simplici intuitu cognoscit [illegible] se et alia.

Quarto [illegible] distincte et ipse cognoscit omnia [illegible] scire [illegible] principium [illegible] primis et immediatis [illegible] distincte cognoscit sic cognoscit. [illegible] cognoscit [illegible] per [illegible] medio [illegible] per seipsum omnia cognoscit. [illegible] non [illegible] cognitio [illegible] non sit [illegible]. nam [illegible] cognitio [illegible] ingenio [illegible] ad aliquod [illegible] sua non [illegible] ad aliquod genus [illegible] cognitionem

rez distinctam habere non poterit. Quarto sic
ex immediatis quia immediatam principia multiplicari
causantur secundum multiplicationem principiatorum. 1 post
phisicorum. xii. metaphisice ait quod primus celo unius et celo
celo et primum sunt secundum illa quae unum est secundum eum. Secundo
loco de principiis immediatis. si non habet distinc
ta cognitio rerum non primo principiis. ergo de rerum habebit
distinctam cognitionem rerum cum non videatur intellectus me
diatum principium quorum causa existit unum
sit omnium causa. Quinto e posita causa in intellectu de
necessitate posita effectus. Sed cum deus ponatur
causa ... causalem. deus sit non erit intellectus
causa causative ergo cum per seipsum causa cognoscatur
non habebit distinctam cognitionem causatorum. Quarto
cognoscere deus in se ipso. sed causa creatore separatus non
est aliud quam creaturae. non ergo distinctam cognitionem
cognoscere causas est cognoscere eas solum in se ipso
non aliter ipso non habet esse distinctum. Quinto cognoscere ut
quod deus cognoscat omnia in eo quod causa. sed talis cognitio
non est distincta ergo etc. Quinto omnium est quod agens
per intellectum habet distinctam cognitionem eorum quae producit.
deus est huius. ergo etc. Quarto ordinare aliqua in fine
modo debito secundum quod ordinabilia sunt igitur deus sunt
non potest esse absque distincta cognitione ordinatorum. nam
qui debet ordinare actiones multorum vel eos distin
cte cognoscere inordinate esset. actionis illa
quod terminet gradum nobilioris vilioris vilior
et si gerit ordo in causis cum oriatur per quam non per
cognitionem ordinationis in eis est ordo. Sed igitur deus
cognitionem distinctam non habet de rebus ut
vniversum esset inordinatum. Sed ordo vniversi quod
est summum bonum in genere causatorum. Quinto
cum omnia sunt valde bona esset casualis
quorum nullum est inconveniens. Quarto dicitur quod in primo ...
metaphisice. in commento super illo capitulo. sententia primum non de
cognitione primum ... decem ... quantum
... de cognitione dei ... causatum tamen ...
deum cognoscere omnia ... non secundum distinctionem.
nam sic cognoscit deus omnia sicut quod cognosceret
calidum in eo quod calidum cognosceret calidum in
quantum ... nam non cognosceret calorem ...
... secundum distinctionem. sed solum cognosceret ...
calorem in omni calido. nam sic quod cognosceret
calidum igni quod est ... igne calidorum non ignem
... calores in omni calido. non tamen distincte co
gnosceret hoc calidum et istud calidum. unde deus
quod cognosceret ... q est p ... igne ...
... non igne ... ...
non ... hoc cognoscere distincte hoc est ... ...
secundum quod divisio ... ... esse

cognitionis vel aliquis a commento ... tamen sit ...
... ad ... deficit ... quia ...
... philosophi. nam ... quod cognosceret calidum
in eo quod calidum non cognosceret hoc calidum vel calidum
nisi quod cognoscere perfecte et complete unum entis
... in eo quod ens oportet quod cognoscat hoc ens et
hoc ens. nam qui cognoscit perfectam esse
modum entis in eo quod ens oportet quod perfectam
modum cognoscat differentias entis. dicitur en
tis sunt. ... et divisio sunt unum et multa. idem
... actus et potentia. non ergo ... cognosceri perfecte
... entis non perfecte cognoscatur ... et
divisiones ... et quod cognoscatur perfecte ... compre...
omnium rerum distinctam cognitionem rerum habet. Sed ... ima
ginari debemus quod sicut ... ... marde
cognoscere omnia quae cognoscit omnis ... pre
clares ... ... una ... ...
... cognoscat quod in ... ...
... quod est ... ...
ut per se ipsum omnia distincte cognoscat. unde
ordo ... intelligibilium ... ...
ordinum ... ordinaretur ad ... ...
... ... non ... ...
... cognoscimus quae ... ...
cognoscimus ... ...
... ...
distincte cognoscimus quae per ... sensus
apprehendimus. Sic igitur deus calidum in eo quod calidum
non sunt id et divisiones. non oportet cognoscere calidum
secundum quod calidum divisibile et ... calidorum
cognoscere ... quod calida distincte cognoscat
... ... quia cognoscunt calidum igitur
per intellectum non possunt omnia calida secundum
deus cognoscent ... ...
omnibus entibus esse ... ... omnia
... ... esse distincte cognoscat et hoc est
quod dicitur. ... vii. de. dis. no. ... deus ...
omnia ... ... omnibus ... esse ...
... ... omnia ... ...
... ... omnia ... esse cum omnibus ... esse ...
... immo si ... loqui volumus ... ...
... et distincte cognoscat. nam ... ...
... cognoscere ... ... cognoscat
... ... distincte est ipsum ...
... ... quod ... perfecte cognoscat
... ... introducta. ... ...
... ...
... cognoscere ... ...
est cognoscere ... ...
est ... quod cognosceret ... ... est causa

eclipsis per quod res quid dicitur est et non quod cognoscitur causa
quia causa huius effectus qui est eclipsis in perfectam cog-
nitionem habet. Dicit propterea quod illam causam esse causam simpliciter
quod licet esse causa per accidens et secundum quid non impediret scientiam.
Quarto oportet causam esse immutabilem. quia secundum boetium in primo
arismetice scientia est eorum que immutabilem substantiam
sortiuntur. li. iii. [illegible] tangitur probatio. primo posteriorum
quia diffiniens scire ait quod scire est causam rei
cognoscere quantum ad primum et quoniam illius est causa quantum
ad secundum. simpliciter non [illegible] sophistice quod est [illegible]
quantum ad secundum. impossibile aliter se habere quantum ad
quartum. sicut [illegible] ut ad intelligendum nulla
causarum [illegible] loco res perfecte cognoscitur. nam
divina lux [illegible] est inaccessibilis et ubi non inveniatur
et omnis causa cum cognoscitur per effectus cognitionem
rerum habet per causas causas non eternas. ipsam divinam
lucem inveniendo. [illegible] donec per magis
que requiruntur ad sciendum salvare possimus
in cognitione intellectus causarum per non intellectus
causis in [illegible] de rei cognitione loquimur
sciendi intellectum eternali causam alicuius rei et illi
illius est causa. scire tamen intellectum eternum causam rei
simpliciter et quod impossibile est aliter se habere non potest
nam ut [illegible] est divina essentia non intelligit nisi
intellectu eternali ab aliqua causarum. non sic intellectus
causis [illegible] cognitione cognoscitur causa rei eternaliter et
ponitur ille esse quod causam existentem et non eritis
esse simpliciter et immutabiles. simpliciter esse non erit [illegible]
duo. [illegible] est simpliciter causa quod maxime in fluitur et in
similitudine simpliciter causa existit quod est causa rei per sim-
totalitatem. nam simpliciter [illegible] duo [illegible] imparare
unde [illegible] quod sit maxime [illegible] et totaliter [illegible] nam
ignis [illegible] simpliciter calidum est maxime calidus [illegible]
modo totaliter calidus [illegible] causarum potest
maxime influere non causa maxime influere
sit esse per eo quod causa [illegible] superior magis influit
dicendum aliquam causam maxime influere est dicere aliquam
causam esse causam primam. [illegible] nulla causa potest
esse totalis causa. quia quod est totalis causa totum producit
totum producere est [illegible] nullo presupposito quod
solius dei opus est. ipsa vero causa presupponit in quod
agit nisi [illegible] aliqua causa [illegible] loquendo est
causa simpliciter [illegible] alie causarum potest et operari
esse immutabile causam. nam immutabilitas
esse dicitur per considerationem [illegible] se vel in comparatione ad
effectum. [illegible] in comparatione ad effectum [illegible]
causam esse causam esse quod immutabiliter eo quod ponitur causa
de necessitate sequitur effectus. sicut consideratur
causa sicut immutabile est quod esse potest [illegible]
proprium est solius divini [illegible] ab augustino [illegible]
in [illegible] primo. [illegible] immutabilitas esse et in scientia
est attendenda [illegible] modo [illegible] quod [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] eo quod in se accepte esse [illegible]

magis sunt quod immutabile quam utiles. In comparatione
autem ad effectum non magis est quam immutabilitas. nam
sicut ad hoc augustinum extrinsecum de necessitate
sequitur hoc trahere. ita ad [illegible] luna et
sole existentibus in intersectionibus de necessitate sequitur
eclipsis. non [illegible] aliquid non [illegible] cognitione [illegible] et simpliciter
habet perfectam cognitionem causarum cum cognoscentia
per causas non simpliciter et quod eius immutabiles non cuius
[illegible] scire non [illegible] negamus scientiam
[illegible] causas non scire perfecte per [illegible] modo. [illegible]
[illegible] se esse causam omnium scire omnia perfecte. quia
[illegible] noscit causam rerum [illegible] cognoscit [illegible] illi
[illegible] esse causam rerum cognoscit [illegible] cognitio
est per [illegible] rei simpliciter [illegible] aliter se habere cum
ipse sit simpliciter causa rerum ab omni [illegible] immutabile
[illegible] [illegible] res perfecte cognoscit
[illegible] negare [illegible] cognitionem rerum non per
suum [illegible] primum dicitur quod ad cognitionem rei [illegible]
[illegible] prima [illegible] causa perfectam scientiam
rei aggravare non potest. [illegible] sufficiens causa
rerum unico medio ut per se ipsum omnia
perfecte cognoscit. scire [illegible] per [illegible] non
est scire divinum [illegible] scire [illegible] ad [illegible] dicitur quod
scire sic ex [illegible] causam a rebus cognitionem
accipimus. sicut [illegible] cognoscit ut patet [illegible]
vii. de di. no. [illegible] possumus quod deus [illegible]
non sit causa [illegible] [illegible] [illegible]
magis [illegible] causa rerum [illegible] magis habet
cognitionem [illegible] causa. [illegible] primum [illegible]
aliquam [illegible] [illegible] dicitur quod [illegible] causa [illegible]
omnibus quod [illegible] causa [illegible] quod [illegible] ang. li.
[illegible] quod [illegible] non [illegible] agere non [illegible]
[illegible] [illegible] est equus et homo. [illegible] est causa
[illegible] quod [illegible] [illegible] sua causa [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] causam per [illegible]
[illegible] cognitio rerum [illegible] [illegible]
[illegible] sui [illegible] multiplicantur [illegible] multiplicantur
causarum causatorum [illegible] est [illegible] quod sic est [illegible] quod non
habet [illegible] [illegible] quod [illegible] dei non pre
supponit res esse [illegible] dicere scire [illegible]
quod res producimus [illegible] quod vocatur [illegible]
non sunt [illegible] quod sunt [illegible] cognoscere
[illegible] ad [illegible] res [illegible] in esse [illegible]
[illegible] dicitur est causa rerum [illegible] [illegible]
[illegible] res producimus [illegible]
[illegible] sunt [illegible] et non est quod [illegible] [illegible]
[illegible] v. dicitur quod iste fuit error antiquo-
rum philosophorum qui credebant res cognoscere sim-
ile esse et [illegible] cognoscente et non empedo-
[illegible] animam compositam ex omnibus elementis. unde
ut [illegible] cognosceret terram aquam [illegible] [illegible]
[illegible] frivola est. non [illegible] oportet similitudinem lapidis
esse in anima ut anima cognoscat lapidem.
sed sufficit similitudinem lapidis in anima

existere quia sicut alia sunt sicut similitudines quasi esse sicut lapidis est per speciem lapidis cognoscit et quia divina essentia est similitudo omnium vel ut ipsi loquuntur omnia divina essentia [illegible] deus per se ipsum cognoscit. Sed leo qui est in deo per ydeam leonis in deo existens sic ipse deus et leo in mundo non sic idem sed ex de esse et de loquitur tamen quia iste leo in mundo per ydeam leonis imitatur et per suam similitudinem in deo existens leo ad cognoscendum est. Ad 6m dicendum quod vel posito contrario in hac tenenda non est vel dico quod non sic intelligo solummodo dicendum fuit quod deus cognoscendo res sub quibus sunt cognoscat omnes differentias entis ipse que sub depravate et diversitatem rerum et rerum sub esse distincto cognoscit.

Deinde queritur de scientia dei in comparatione ad scientiam nostram. Et circa hoc queruntur duo. Primo utrum scientia equivoce de scientia dei et scientia nostra. Secundo utrum scientia dei distinguatur in-eisdem differentias sicut scientia nostra ut dicatur universalis vel particularis vel dicatur scientia ut importet scientiam essentialem vel accidentalem.

Ad primum sic proceditur. Videtur quod equivoce dicatur scientia de scientia dei et scientia nostra quia secundum omnes ea que sunt in corporibus superioribus et inferioribus dicuntur equivoce sed plus differunt ea que sunt in deo et creaturis quam ea que sunt in corporibus celestibus et inferioribus. Ergo scientia hic et ibi dicetur equivoce. Preterea ubi est summa [illegible] dicetur de eis minime omnia et distincta equivoce sed plus differt scientia dei et creature quam [illegible] adiscens cum illa duo dicuntur ad unum genus et non sunt. Preterea hugo de sancto victore super angelicam ierarchiam ait quod nec a creaturis sunt imagines vel similia sed recognitio quia sicut sunt que per artificia et sanitatem plasmatorum. Sed ad deum de duobus creaturis dicitur equivoce. Ergo quod dicitur de deo et creatura equivoce dicetur cum plus differunt creatura et deus quam duo creatura. Preterea vero [illegible] plane dicit quod scientia dei equivoce de scientia dei et scientia nostra. Contra nullum est quod sit plurium et [illegible] sed nostra est univoca in facto. Sed vel tale est equivoce et per consequens dei nisi [illegible] creatura et positis scientia nostra de scientia dei et scientia nisi non dicetur equivoce. Preterea si aliquid sit ipse quod dicatur equivoce scientia de scientia dei et scientia nostra est in re extra quia [illegible] una ad aliud. Sed magis [illegible] non diversis speciebus ipse et re per [illegible] non est equivoce in eadem. Preterea [illegible] largo modo sumendo equivoce non distinguitur contra

analogum sed sic includit analogum. Distinguitur enim omnino. De equivoce dicere possumus scientiam de scientia nostra et scientia dei equivoce [illegible] vel pluries [illegible] multiplicis doctrinam ad cognoscendum equivoce. Sed quia [illegible] potentia accipere [illegible] nos ad hanc [illegible] concludendum [illegible] et debemus [illegible] aspicere distinctionem. Nam sicut [illegible] non sic [illegible] per [illegible] ad [illegible] sic non est una [illegible] illa sunt equivoca [illegible] sanitas dicitur de cibo et urina non tamen eadem [illegible] per [illegible] ad sanitatem ut dicitur de cibo et de urina quia cibus dicitur sanativus quod efficiat sanitatem, urina eo quod significet sanitatem. Sed equivoce dicuntur [illegible] ad cognoscendum equivoca utile est respicere ad differentias. Nam color dicitur in magnitudinibus et melodiis dicitur [illegible] magnitudo colorata per album et nigrum in [illegible] melodia non colorata dicitur [illegible] in [illegible] sed modo de [illegible] et accipitur color non [illegible] differentias dicitur nam color qui est [illegible] [illegible] et disgregativum visus [illegible] in melodiis [illegible] ideo sunt [illegible] utile est respicere ad opposita nam sicut ad deum de [illegible] [illegible] in uno [illegible] opposito [illegible] [illegible] est equivocum et ideo delectatio in [illegible] scientia [illegible] delectatio que est [illegible] est [illegible] [illegible] delectatio que est [illegible] de [illegible] in [illegible] equivoce [illegible] [illegible] utile est respicere ad genus. Nam sicut ad deum de uno est in uno genere deum de alio est in alio equivoce dicitur de uno et ideo album de albo in voce et albo in colore est [illegible] dicitur quia album in colore est in genere coloris album in voce est [illegible] [illegible] utile est respicere ad [illegible] [illegible] nam sicut deum de uno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in magnitudinibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equivoce dicitur [illegible] [illegible] equivoce sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] equivoce [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] album in voce et colore [illegible] [illegible] equivocatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] album in colore [illegible] album in voce [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] differentias dicitur colore et [illegible] et album in colore et

in sono opetit [illegible] ei eq̄uoce p̄ [illegible] ad dū-
[illegible] albo t colore [illegible] albo t uoce
inuenit [illegible] uiso nō [illegible] oīa p̄ dc̄a [illegible]
scīa de scīa dīa [illegible] scīa [illegible] eq̄uoce dr̄ [illegible]
[illegible]
[illegible] descrībūt [illegible] descriptōm
[illegible] scīa [illegible] arb; [illegible]
[illegible] descriptio
[illegible] possīnt [illegible]
arb; [illegible] possumus [illegible] equiuo
[illegible] res [illegible]
scīa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] accidens [illegible]
[illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible] sine [illegible] sciam [illegible]
[illegible] intellectus [illegible] natum
[illegible] scire potest [illegible] non est [illegible]
[illegible] ipse [illegible]
[illegible] intelligibile [illegible] intelligibile [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sciam dici eq̄uoce de
scīa [illegible] scīa [illegible] res [illegible]
[illegible] descriptio
[illegible] scīa [illegible]
[illegible]
scīa [illegible]
[illegible] ignorantia [illegible]
[illegible] eq̄uocatoz [illegible]
[illegible]
[illegible] disponens [illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible] accūs [illegible] qualitas [illegible]
[illegible] disponat [illegible] ut possit [illegible]
[illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible] sufficienter [illegible]
[illegible] sufficiet [illegible] scīa eq̄uoce
[illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible] ligne [illegible]
[illegible] scīa eq̄uoce dr̄ de scīa [illegible] scīa [illegible]

[illegible] eq̄uoce large ut [illegible] analogiā
[illegible] eq̄uocā [illegible] analogiā [illegible] eq̄uoce [illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible]
eq̄uoce [illegible] analoge [illegible]
[illegible] eq̄uoce large [illegible]
analogiā [illegible]
[illegible] eq̄uoce [illegible] analogice [illegible]
[illegible] non [illegible] pura eq̄uo-
catōne [illegible] Ad terciuṃ [illegible]
[illegible] equiuocatio non respicit [illegible]
[illegible] sed p compatōnem ad
nomen impositum [illegible] de duo
bus predicatis [illegible] de equiuoce
[illegible] de homine [illegible] leone [illegible] univoce
[illegible] tamen plus conveniunt [illegible] duo predica
[illegible] Sufficit autem ad hoc
[illegible] nomen non pure eq̄uoce dicatur de ali
quibus [illegible] intentionem [illegible]
[illegible] nomen illud [illegible] quia sicut
[illegible]
[illegible] nomen scientie scīa [illegible] eq̄ui
uoce [illegible]
[illegible] eq̄uocā large ut includit a
nalogiam [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] analogia [illegible]
analo [illegible] scīa [illegible]
[illegible] analoga [illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible]
[illegible] univoce [illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible] servari non potest.
[illegible] que [illegible] scīa dīa [illegible] scīa
[illegible]
[illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible] scire [illegible]
scire [illegible] scire [illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible]
[illegible] scire [illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible] scīa [illegible]
[illegible] scīa [illegible] scire [illegible]
[illegible]
[illegible] nota [illegible]

[illegible] (margin)

.xlviii. [illegible] (margin)

nob asuisa mag [V]lci ur q d'r sciat i
po eculi· q̄ ii iā e tepore magisteriu ie
tepore simp ir pbat p lib mt sug h
g ieq ir alig ex mag t uu i po adsci
o; oez q diuisi tepor i pl scietecoq
postrua redug ad p· ille g simp e scies
i po· h q f sit i po· ccuh· g ie [I]o d'r
ad scir res eo q e ier cu· si u sp cur resac
tualr· g no sp scir cas actualr· scir g
cas i po· h q̄q i d po l ecuh exisa
g d'r e scier i po ccuh [V]lci ut q de e
sciat i po acci· q̄ s plim ec scim i po ac
al cu posthi oli e uolu· h d'r uoler olie
de rebz de eis oli g scit cas i po acci
[N]o ec scuq i po a cci cu heat hui scie
h sic i tellcat ul memo e pu act ir
ita hic sic g i do poiu int i tellcuid
ul itelligen in ugoua z act u itelligod
ul itellic h h ico realr differem mai hjui
e io aq o egdi actus i po ue potui si
scire f hitu e scire s poim acci g ec
[I]ug ul a o i x mer q' aq scir d
u ee ulor u pticu ir ee i po [R]o d
q dia scia u e ulis u ptai ir d'r e scier
i po ccuh ir i acci | h a' declar· ud due
pracre o' ue scie ure· tio si uolu ma
aiuo p acu to ner a scia p uu· oz nos scire
quo differeur itellir d'r z uos· io no g te
pz iu iu· q· p oeiy mod uur hec odones
opponas e u· ir aur po piua igne itelli
gibiliu· z io ull's act itelli ab eo eruep
u i foz a· llig foz h addica u sie· na apo
pma u p g de aliagr z io p q a'd e po psi
i allig g ne· sic act ille g'uis negate abeo
vu ui p e po pa ig ne ecu ulls act itli
g ci oper h i for for itellcat u ur qui
cit po pa ig e ecu h ig itelli z sio act
ei opere p hus ioz eius f aucq s additur
ci spec· ulli cu act i gue itelli ci o ie
ce p abs i [illegible] spei· z spes q bz itelle
i forc sic abl [illegible] asuntas ir e u hauc su
tusma u uilia p se z po uilia itelligit qu
uuq z ager agit b e dia scire for e foz
q i forc sic sili do uilui rex io p se z p du
cuur i agroz eaz· z g g scedo eas· q exguii
[illegible] scir se ipm· vu zir de aia sc bi· q sic
se ipm o g scir· sic· s· o g scedo a itellaig
u diu q e p mu igue itelligi· e sic act p s
poeit ie abs h addito eeu sue· ua hi
additio spei a hir h u p poli limitarur bz·
e g dia eeu sufficier uic o g r uo sic
i tellcas ur· qz o g scebat p for s accepitis
arebz aliq p o g scebat a· sic itellcas diu

qz o g sc p for q e eeu na p z p se o g se seip
z ui qz h eeu q e ue ictli ogrore e sili oi
uui· t a eu uutur o g o seipm p tale eeu
porir hec o g ioz oim a hoz· q o a' relu
ceut i p spa li inso pare p q· scia uiap e
ptieu r uiis· scia u di ie ulis u ptai
dia dz· ua hic distigui pacer z act polu
vu oz sciaz eu sic hir q'ar r bc spec z p
dias exobis z u exobis q'bz h exp na q
h i tellcur iu· dir te u itelligat p tai h ule·
tu p se i p i t uilia e ul lu z operur f z
z accepuoi ee ule z ptia ur o g scim
ulia dicun hec sciaz uiez· ur ptiaui
p lu d'r u q' p se z p i r ech su· iu
e eeu sua u sir ulis eo q u f p e ee li
eo i sius supponir ir sic q ptictaris q
e c o ca plibz eo q i p libz supponit re
pit ptieul a· p se o sec ee i idouini
d'ca· si exolu p u d'r accipi spe dere scie
diu scia u e nlis u ptieularis z iu sui si
bu o sid'am hucq appe p q d'r u e scier
i po ec h ir i acci z· u a d ee rle i po eeuh
qui i digz iu sta ui s iuuentioe ur fiat rle·
z io a'r puer e i po eeuh ad o li au q iu
hac hiui scie z spec accq sicut· h ec sum
i po acci qui hiirer hic z sper possumus
o li cu nolum | sine g po eeu s ir u
uo qz u sp e o uier i spe bz· acci h q u sp
e uuc actu | p a' p operie i r uuoqi
r p spes a o z p sili ner are b accep to sir io
e nascur sic tabl'a uisa i d u e depictue i
po ad h spec | f ei g q act i telli eur abeo
meoi spebz z i retone uo iqz u h e i
forc i spe ul sic i forc u sp se o iucur pi
rentio sic spec q s ap sebr· uo sp e o uiet
actiu li q do o pere u post ua eu u itelli
gat p for s arebz accepuis l· uiude i pllas·
h p eeu sua u p ee i po ad id p q itellic q
re eer i po ad se ipm z io u p ecia scier
i po eeuh e sp sir o uiet eeu sue p r ic·
z uus u uo possu dede diu ee sciere i po
acci q ut po accip z exeo q sciens u sp e
o uier actu· actus a' itelli d'u e ipa
dia sta· si g tli actu d'r ipe u sp e ee
o uier sciatur q' eer alia sin l a se ipo aiu
separ q u e itelli [A]diuteo tu q sic distig
r po i poz eeule z acci qz ulmq uegaui
adia scia i o sueu distig po i abuaete actu
z u abuaete q ui adia scia negauu· u· u· e
d'r itelligeis i po abuaete actu qz i dis ee
ad i for e· q e o aug· xv· de tri· ca· xv· z
xvi· u itelligit f p om uuueta actu· qz
i diuini e tepore o poz act z po· d'r aute e

simplicissimum ... [illegible]

[illegible]

... sciencia ... [illegible]

[illegible]

Habet scientiam ... [illegible]

D

Hoc l' an· p'ls magr'o sciu[n]t di ee p' di- q' o' scien alut° i [illegible] put al· i ipo sci nt· io l' yrrat de cxencia ri· ido· a· d· fut q' p° deciar quo sint ier ido· fo quo dc e i yely· f a l'· erquin denmur· i p'u· rry vy· d· ee· p''' d· fue· q' p° qrit nu· o de beat dia ido eo q' sit i ee ecn° fo spit mor qoi de mal· nu· i mala sit ido· f a i· l'p uan· ee p''' tu fue· q' p° qrit· nu· de [illegible] e i dua een° e sit ieci scia ip scia· fo soluit dicel q' [illegible] i p'a tu p scia reg in agede po i tu° o° ee i [illegible] scia n i ee eon· [illegible] fut q' [illegible] pangr· f a i'· adq dunc· f i'· [illegible] te se' illa pr· l' puan· Jua spat nu° q o nu mala sit ido· x d· f· q' p° [illegible] deu e· fo ex sola qoic pacte dat i tell [illegible] illi ubi· q' e ipo x p ipm· i ipo sit o° f a i'· [illegible] ee p tu fue· q' p q'rit nu mala sit [illegible] f° e sit ado og'm· [illegible] ido u q'z e actor· u g° mala sit ido q' u e actor eor· [illegible] soluit qoz [illegible] f a i'· fias su- [illegible] nos [illegible] ee q' duo fue· q' p sola [illegible] q' l' bo sit· ido q' sit scien abeo mala tu n st i ipo h sciat ab ipo· q' n [illegible] mo sciat° abeo bo x mala· [illegible] q' alu q° q' ie [illegible] mala ee absdita ado· fo q° solo sua i [illegible] h [illegible] pan x tu fue· q' p° o° mala u ee absdita ab eo q' ea putat· fo dat i tell [illegible] dicet mala u ee absdita ado q' eci [illegible] h q' ea nescit p apparon ut bo· f [illegible] gnt i bu o° dea dicet tu bo ee [illegible] la· xo° ee scien ado bo x mala u [illegible] nu [illegible] q' bo apparet u mala f a i'· [illegible] q' de· f i'· [illegible] e [illegible] te se' illa p [illegible] [illegible] i o dea i tell [illegible] ex ipo x p ipm [illegible] oia· x d· f a q' p° o° [illegible] distribuat i oia dicet poia i i tellig [illegible] i dis tebus bo x mala· h bo solu ex [illegible] pang° q' ex [illegible] oia· x ut o° malu q' u e h alu· fo [illegible] expsunt [illegible] suo i [illegible] sit i oia expoit quo [illegible] sit ex ipo x p ipm x i ipo· i· [illegible] x tu fue· q' p° o° [illegible] tu [illegible] p dicet ex ipo deu ee [illegible] ipm [illegible] [illegible] ipm [illegible] [illegible] q' pondi pa [illegible] dea [illegible] de q' [illegible] ex [illegible] i ipo [illegible] ee· ne a'b eet [illegible] poss o° de i ipo ee dat [illegible] ex ipo x de ipo x de ipo dicet [illegible] ipo ee o° q'z auctor e· de ipo tu ee ea solu q' [illegible] epilogat i telliget [illegible] i suma q' dicat· f a i'· [illegible] f i'· [illegible] [illegible] sua lectio x distinctio·

Qua [illegible] q' dc u eo' u og° sc bo x mala· [illegible] bonoz e auctor u maloz e sit actor eor q' [illegible] hr· x d i' [illegible] p [illegible] [illegible] dua x de d' p de r o: nos [illegible] [illegible] d'[illegible] [illegible] u og° sciat [illegible] u og° [illegible] e un· og'm sit [illegible] [illegible] Dp''' s [illegible] u [illegible] [illegible] ia u og° [illegible] q' p sinu· [illegible] p'ncla u e scia u [illegible] q' [illegible] scia u sciat ab aliq° q' [illegible] q' u og° sc [illegible] u p [illegible] u [illegible] u og° [illegible] illa h p'nclaria uo st [illegible] ulia u f i ro; ut dc po [illegible] e g° dc [illegible] nu [illegible] [illegible] q' u [illegible] g° x e· [illegible] f. [illegible] i [illegible] i po [illegible] e· scia eor q' poss ee i aliq disp'one x postea ee poss i dis pone i scia· [illegible] p'nclaria g° x e· [illegible] ouis og' [illegible] sit [illegible] h [illegible] e p'ncl u [illegible] e [illegible] sit [illegible] iul p'nclaria u og° [illegible] u [illegible] a'd ab a'eo u p'e [illegible] [illegible] i ea ulr i po solu· e g° dc sit i ma [illegible] ea ulis x p° de p'ncl [illegible] u [illegible] og'm distincte [illegible] e q' ipe ordiat o° i suos fines u d x p'nclares effectu p ordi e sapiete di e [illegible] p'nos actigunt: h h u ee u p'n claru deus og° [illegible] g° x e· [illegible] dm remunatore bonoz x p'nitore malloz h h ee u p' [illegible] og° [illegible] p'nclaru [illegible] sit p'ncare u [illegible] q' eor u e age g° x e· [illegible] [illegible] g° ee [illegible] sun [illegible] [illegible] defecisse· na q'da [illegible] og° [illegible] p'nclaru du negauint [illegible] x h° opiom nu fuisse eo [illegible] x h [illegible] q' [illegible] [illegible] ait· q' dc p'nclaria u og° [illegible] q' [illegible] i [illegible] x i [illegible] a [illegible] dextia no poss [illegible] h° opio stare u p' [illegible] ut [illegible] [illegible] dc mag'r distincte og° ee [illegible] a'd a'd q' u ee u ipa p'nclaria og° sc distincte· modu a' [illegible] i [illegible] [illegible] nt [illegible] h [illegible] [illegible] h° di [illegible] [illegible] [illegible] ab eo [illegible] sapie u e uu [illegible] [illegible] fo defecisse [illegible] u q' negauit ad og° [illegible] p'nclaru· h q' dicebat du og° sc p'nclaria u si u h q' p'nclaria sit [illegible] i [illegible] og° [illegible] p'nclaru [illegible] bat x h° poni [illegible] fuisse [illegible] [illegible] modu a' [illegible] ee potuit· q' g og° sc p'n [illegible] p'ncl [illegible] e ipm og° sc [illegible] actuale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] x [illegible] p'nclaria· q' p'n [illegible] [illegible] actu sunt· ulia a' ee u [illegible] u u [illegible] q' i p'ncl [illegible] existunt· u [illegible] actu sunt h actua [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] q' p'ncl [illegible] h [illegible] actu ee x [illegible] ee [illegible] ex eo q' actu sunt og° sc p'n [illegible] f a i'· e

entia

[illegible]

ei cognoscere per actuale esse. q g° n hnt actu
ale esse cogscere precise ut m. e i pluaue
ordine. dz g° ea deriuari per actuale esse ad h q p
a precisa cogscant go dedua bz unit f h
oz eligere alteram. ut q d no cogscat precisa
ut precisa est. ut q a d dic scie accidat ex
eo q deriuant per actuale esse. et q alteram ni
oio i pole. uidelz q a d accidat dic scie ex
pgressu rez i mo e elegerunt p d ei ph i dni
nō cogscere precisa s q ht h e s q hnt
actuale esse. h ea cogscere i suis cais q prex
declarare posse eoz. dni. n. r e dni cogscere
singlaria. sic sia g scitz distantias ozdium
planetaz et p e motuu ipoz. ipe p uidet
eem eclipsim q posz ongere. n cu scitz hanc
eclipsi i q h eclipsis n pa d a sen accep
tum. scitz cu eclipsi futurā nli. q p siu
as cas. et q os ee redua i cas p y de cogsce
se cogscere os h cas i cogsce os cas cogsce
eem effecta pole ongere. n cu s bee precis
h pur e i suis cais. | r a q po stare n por.
q ut plana sunt sups. sol d s poem
mod res p se cogscat. et q p s ius e cog
noscere re s ee suu et s q e i suis cais q
s q e i suis cais solu d c cogsce precisa
ria no solu ult. ut pur st i suis cais.
h i precise p suu actualle esse. ita tu q pri
cularit et q precisa u se teneat. ex pte o
g scens h ex pte cogti. na d s q s cogscat pri
cularia precise. h precisarit deficet cog
tum. n cu sideciet cogscere | t deffecit
aliq n ereo q negarunt dni pricularia cogsce
ce f q dicent ipm pricularia s q precisa
igitur. h q n sufficiente euasione iueni
unt adeuadd i aceu q nuc seq exeo q dicuns
dni precisa p se et s q precisa cogscere
dicit. u. q eq uoce d z scia de scia di i scia
nra et roe h ea uocatois o i oem nolebat
effugere. et h ut. s ille ra z m. o p let c g
vii. me e dixisset dni precisa pro
cogscere. neduceret ad i g eus dni ignorare
ee addit sciaz de scia di et nra d eq uoce
et no eq uoce ex hus d sut i scia nra no
debem argue i dia scia. h tales euasi
ones i sufficientes st. q ipe [illegible] eq uo
catom n d z eq uoce scia de scia q d z di et scia
nra. na p ea q st i scia nra de dia scia a d
q i trariu possum | q i to deffecit aliq intelligu
do ioz et declarando mod q uo d s precisa s
q h cogscere. dic. n. q d s no solu poneie
forma. h e ni. q a a gena ponot residu
cedo formas no cadido ee in m e reali for sunt
ulitas aut precisitas eo q nu sit i diuina
nr pn. d c res n solu ult h e precise.

cogscat. na hautez a ecu poncedu n cogsce
precisa p q s ei cogscere illa u accipiat h
e q sola forma i due i nu. q p litt ipse nu poni
eet cogscere a che precise hnt | ad dit a q z o
ph i ciauint i deriuando dni pricularia cogsce
q nl negauit dni posse totu q posuit
nu q i gnibi et i corruptibles. ut q dicut dina
ge ine h b hic cais et res n i ine te pouce. s
duces a h i t ceros nug ad ult. alr q n
n i alligando ea dei ioz p le alligat. ud
litu est precisa n cogsce precise nu
deriuant p actuale esse q oz g d r poncat
nu et sorte ut d s n cogsce res precise cogs
cant. et ita exposu e ee a d accidit dic scie
et q dut phos negasse cogscere precise
ad. q negauit dni pouce nu et fortu pla
ne aps ee s in q no di tt pli ing ign
tam qzn lucet phi poucim. h q cauit
duroir ueo. ua ro q it corbos decrim ud
nug p sup nuose locut e dig h o me. uiu
ee et et p le um. roia c ceca et a peccu
eius. na et h nos ponem nud ecuu dem
istim i gnibi et i corruptibles ut pli posi
unt. et uta cogscere ps precisaru ado nega
re n debem | sic e s uoli e q addit. q
q aliq posunt pouce res medi hic
cais e opiouis nt finisse auic. io dupno
dni pricularia precise. igitur n. u exh
ut pz dni e negarunt. precisa cogscere.
h ps deriuatoz actual ee q satis ui
e si diligent asidet declaro auic e g
a ua i cedeng. no g q uo actionis
res se mod n. no diuisitas actionu ar
diuisi n e ut p r in a d mi. h. c. ca. xv.
na e age p suppo ee et ee nu mo age
di rei erit ee i n ii n ipi decla h e q
sideat actionib tu sequuntur i ceror e ma a in
h calupna eo q e talia n sit p s ea a
gnt h acti mod ipoz no solu ex n a
gnt h e acti declau h t. h tu ne h d ea
lup q um acto i telli di declgnd sic ex n i
i telli t s. cu i t s uo sic act tulie i eiuore
et. oie g i e e n deriuat p actuale ee
res i suo actuali ee iii cogscere n poterat
q ptes ee dermet. io ee hic itelligens
t n cogscere precisa precise. ut ex g i
u i ee a d scie ei accidit. io dato p s pole
q a d agere agat u ex suppone ni s q n
solu formi l. induceret h ee in ni cauerent h
hee nu distatie ab ee. q z mod i telli
sequitur modu ne eius ut cogscere res
s actuale ee opz eas ptes ee deriuari. sic
et n eius p actuale ee deriuat. na i t e q
c pt res e e ee distat au deuenitate q

ul oz eas deriuari p actuale ee ut precise

D

ad p̄sens duo hic ex eo q' ē i ce li n̄ sine in
suppo^{co} t'ez n̄ hñte · p^o q^r n̄ ē act^9 p^s h
ānnire po^e · cū i re ic n̄ po^{ne} tas hr ēē ·
for̄tē ip̄z ēē · nā nulli rei ē actō ēēn̄s · ita
q' suū agē sit suū ēē · si hāc ēē distās
aīū ex eo a' q^o tl'e r̄c^{re} āunitā pōli^{tes} ht
n̄ ē de se oīo detiātū · ⁊ iō oīz res p̄ualle ie^{re}
i tellās ꝑ suū ēē detiāu ut i suo ēē dēia
te 9g^o scāne^{re} · jru^s sū q^r n̄ ē ip̄m ēē n̄ res
natiu · i eo oīs iō ēēndi i p̄^o q' n̄ potit ip
se ip̄o absq^a detiāttōē ret ꝑ suū ēē 9g^o
ēē · ⁊ iō n̄ p ēē res detieut^{co} sic i telligēr
eas i hio ēē 9g^e sēē n̄ potit · i q^o 9g^o sēē
ptiāl^e ut ptiāl^e ē ip̄m 9g^o sēē ꝑ suū ac
male ēē · agnosēē a' ip̄m ulr · ē ip̄m sa
re solū ꝑ ēē q' ht i sine aūs · l' ꝑ suā roīz
q' di^{cis} · ēē g^r huc distātē a p ēē ut n̄ 9g^o
ar ptiāl^e ptiālā^e · l' si 9g^o sē ip̄m a'd ge
ēēcit sete sine ex eo q' res ꝑ 9 dinē inēē
ōs g^r ē sit ip̄m ēē ⁊ suū r̄c^{re} n̄ hāt pōli
tatē ānnytā · s^b i eo res fuer^t oīs iō ēēndi
potit res 9g^o sēē q^r ptiālarit ⁊ ex eo q' res
p 9 diet^{re} ēē is acc^s sine sāe · l' ⁊ h^o acor
dat ē ma d^o · vn · de di · n o · q^o d^r diu
oīa ex^u cia aūiſo 9 g^o sēē iq^{ue} oī ēēn
ēēndi ex h oīb; ē cū ēēndi p^e ip̄m ēē
⁊ ht n̄ i dutātem abs q^o i eo oīs ēēn
di iō rosuat^e q' oīl^r 9 h^e ē · q^r ex h ut
patebit q oīs q^r p̄nne dissoluet^e · ad p^{us}
ōē q^o i tellus m̄ · n̄ p^r h̄ie sāz ptiālarū
p^s duo · p^o q^r ptiālaria n̄ 9g^o scit n̄ nūē
ab se ēēu ⁊ iō cū reddūr assū ꝑ 9^{co} vn
ine^{re} · n̄ sāiūt^e s^b extiuiāt^e · so q^r p ri^{re}
ut p ri^{re} n̄ 9g^o sē n̄ put detiāt^u pac
tuale ēē · s^b ꝑ tl'e ēē p ri^{re} mu^{re} ē · ⁊ q' mu
ta^{ut} n̄ ē sāa ptiālaria n̄ p p̄e sāut · n̄ a'
istoz i podit dīaz sāam · nā d^r p se ip̄m
o^o 9g^o noscit um eos se ēēu · ꝯ am ui · aut
q' ptiāl^{ia} ad sāam^{re} n̄ oz cū detiāu ꝑ
actuale ēē · iō s^b ꝑ tl'e ēē mu^{le} sit · relatū
tū ad dīaz sāaz q^o dāni i mu^{le} sūa sorte^{re}
ē uarians ip̄i p ēē nū ēē i dīaz sāaz ua
riatō; n̄ i dutat · ad ꝑ ad q' illa p ro n̄ ht
mutatē n̄ i h̄utib; ēēn · nā i tellās a ghe
sigur^{re} i r^{re} p^r ul dīe possit q' i ō ēē
ē i differūt ab i tellāt · vn aug^o · xv · de tu
ca^o · v · ait q^r simp^{lr} illa n̄ sic i tellie sēnt
sic sēnt i c^r i ō q^r sēē q' i tellēās ē ali.
adtañ n̄ p^r solō p iā dēū q^r h^o sīia dispō
i podiat sāaz utiq; n̄ mi i p ēē dīaz sāaz
ē ip̄e tale uariatoz dīa sāia n̄ uariatur.
ad q^o m ad q^o d^r sāt ptiālaria ptiāl
i re q^r sāt ea ꝑ eoz actuale ēē n̄ solū

ꝑ q^o s^r i sine aūs · ita tū q^r ptiālarit ⁊ ꝑ q^o
detiēut ip̄a sāa n̄ dīaz sāaz l' sāētē ⁊ q^r
ꝑ tl'e ēē mutāt^u dūa actu l' p̄itu · g^o ptiāla
ria ab sāīi potiūt ⁊ q' ar^e de m̄ ꝑ uolū ē
q^r ⁊ ip̄a m̄ ht sū o mo ēēi i ō h^s sīme
uūs existūt ut sū o m̄ pateb^{re} · ad · v · ad'
q' a'q^o ē cū ulis i a^d sūt essuūs i o plete · eo
q' n̄ ē act^9 p m^e · si iea ē n̄ distūs ab ēē ⁊
iō 9 g^o sēē p ducēda p^r ut^e i cū detiēut tur
pactuale ēē ē cū 9g^o sēē ip ēē · d^r a' cū
sit ꝑ ēēū nū agens ⁊ n̄ i digeat q' res de
tinet^u pactuale ēē ē cū ut eas actu a g^o
eat oīa q^r sē i ip̄o tīā^e i cū p ēē ad utiute
9 gnoscere poterit.
ad q^o que ur d^r 9g^o scat mala rū · q^o ū ·
ꝑ · g^r · xii · me^{co} · po^{ue} dīaz i sāaz ui
sāaz d^r q^r sāa d^r cāt res sāa nūa cāt aut
huc q' occidat ē ubi q^o ꝑ · xv · de tu · ca^o · xii ·
q^r ait q' uiuiāt cutūs suāt ⁊ sp̄naler ⁊ collep
n̄ q^r sē iō non^t · s^b iō sē q^r non^t · g^o q^r d^r sāt
cāt s^b n̄ cāt malū g^o ē · ad p^o puō n̄ 9g^o sā
n' ꝑ h̄ūi s^b i tellait 9 g^o scans puō; ꝑ s^{uu}
ē impo^o ad u^u s^r 9 ioz · ut i unit · p s^u ⁊
co^r s^uus i c^e deāā · cū g^o im^{tu} iuō dio
nō possit ēē dietur d^r p^r nō; n̄ 9gnoset;
p^r si d^r 9g^o sē malū aut 9g^o sē ip̄m ꝑ
ꝑ s^{pēz} suā · aut p s^{pēz} alē^{us} p s^{pēz} mali n̄ ·
q^r malū ē sit p nō enīz sp̄e · g^o 9g^o sē r
ip̄m ꝑ boni · s^b 9g^o sēē a'd p a'd ē 9g^o sēē
ip̄m i p ēē · ē d^o n̄ sit attribuēda i p ēē
9g^o tō · 9g^o tō mali d^o n̄ d^z attribui · ad ii
oīne q^r nll's inder p^r iuste punire mu
la g^o n̄ maloz 9g^o tō; hāt · sic n̄ medicus
posst cūre morbū n̄ morbū 9g^o sēēt · s^b d^r
ē punitoz maloz g^o ē · ad p^o ip̄s le^r delec
tā ucit ate n̄ sē absoditur g^o delectar
pētō q' mala sūt 9g^o sāt d^r · ad sbri^o · q^o ut
d^r a g^o scat mul^{ia} ⁊ ut · q' n̄ · ēē ē sāa 9g^o
ua p iaz s^{pēz} ex ol^{is} 9g^o tō mulū ē mul^r.
s^b g^o 9g^o sēēt mula mulesēt q' ē i ō ēē.
p^o ꝑ g^{re} · xii · me^{co} · ut sus ratū ē · nō
u̇de mulia ē meli^o q^r u̇de · s^b q^r ē me
liuus d^o attribuēd^o ē · g^o ē · ad i^m ē q^r ē
d^r h̄ at p ēē 9g^o toz oīm i po^{le} ē mula
ad^o ēē i o g^o ma · ad a^o ad q^r ꝑ pug^{na} · m^o · de di ·
no · ⁊ d^m · h · so · cū m^o · n^r · a' ē malū
n̄ ꝑ uō boni · p uō n̄ p^r 9g^o sāt p s^{pēz} n̄ si
q^r p se ē n̄ ēē ut d^r ꝑ p lie · s^b g^o 9g^o sā
p h̄ūi o p poiti ⁊ iō sic ol · ligū n̄ 9g^o sāt
p se ip̄m · s^b p r^{re}ū q' ei oppo^o · vn p^r s^r rui
9g^o scaut s^r tū ⁊ obolū q' ut^i q^o bū de ui^{ue}
i p^o dēāa q^r i s^r tū ē inder sui ⁊ obliq^{ue} ꝑ
malū n̄ 9g^o scatur p s^{pēz} · s^b p boni ei o pp^{us} nō ſc ip̄m

e . n . bopu index sui et mali sic tu sin
tobliq et p bonu oppositu ogscit ma
lum e oppo sit apta nata fieri . id pro
bant aliq q malu n opponit bono i aliqo
oppone spali n forte qda oppone coe ut
bonu malo oppo . id dr ut q d s n ogsc
at mala p eenu sua . s ogscit q ab ipo
sut et ogscendo ea ogsce mala et de effec
cor . et si ogsce mala p se ipm h e p q da
ogtor qez . eo q solu oppoe q dr oppon
tur . s q oppoe spali opponut bonis
pncipatis . id dr s ogscedo bo pncipu
ta ogscat mala p spale ror . s h e q
dsonusm . vn . de di . no . q assilat ogtor
diaz lux . vii sic lum si q ogtu cet tene
bs ogscet n aliude ogtor accipiet . s
tenebr sic p uo lux . ita d s p se ipm
mala ogsce e malu sit puo boi et q
dnc malu n oppoi do oppoe spali s tm
e na sic d s cne gis omi cois iqntu qua
due et oia ei imitat et e ei oin ppa p
n oia cod m imitat ipm . sic oia mala
opponut do i qntu ab arte sua discordet
oppoe coi et opponut ei oppoe spali iqntu
oia cod m n deficiut . g sic p ead arte
ut p gmaticam ogscat ogruitates oim
q arti ocordates et ogruitates sigilas cu
q ab ea discordates . sic d s parte sua ogsc
at oia bo ex i qntu arti sue ocordat et spal
pue n cod m ea imitat et p illa eid arte
n aliu de ogtor accipiet ogsce oia mala
iqntu ab ea discordat et spal p n cod m alia
dissonat . n tn ppi s diaim malu ogsc
n p bonu q ui q ipi bono i cato mali
ciat mr p aug . vii . de ciu . dei . ut
ipu e oia do s inciu . Adu d tu q malu
sui malu n gnat bono i cato ta q bono
q ledit . s nq bo aq discordat et s suffic
ad s q p n lebon n mali ogto s i spalibz
possit . Ad p m dd q d s p scias sua cat rer
si rer g scat q oi m s q s scat p se et p suc
am ppa . sic a n ogscit malu e scat ipm
p p ica bonu . Ad s dd q puo d p ogsc
a p h itu sui p spe oppoitoz et sic ogscat
p fce p p fce ogscat e . fo ipa puo g ai
ni p p uoz ogscat ut eo ipo q ogsco
me i po ad scia possu ogscre me ce pua
cum ea et e volitat rothcat q dam ad
p uois spez a mo p p uoz p uoz ogsco qr
s ogscat p uoz p h itu . p e i po ad ipm ue
act puis . s e i po aduitz oioz . vii et oo .
i d agt . q oi q sit itelligit uil s et i po q p uoz
ogscat . et si e a s i t ic facta i g ulla ex
istit po tu ille i e p uoz i t . e g nos

nos ponam diu ogscre p uoz et mala p po
si i eo exnte . s parte sua aq discordat
potius ei attbue ogtoz maloz ab eo
q sit i po aduitz oioz . Ad t m dd q dr
ogsce malu n p spez ppa . s p parte sua l
p p idea bo n q imitat s a q discordat et q dr
do q g ogscat a d p a d e i p m ogsce p fce .
Ad s ipm ee si s sit aptu natu ognosa
p se cinoi gu e malu . Ad io a q ulti q
unt d s ogscat ulla dd q ogsco ulli
p se loq ullu ogscere ulificate et e eo . qu
sim facta sunt i itelli e p ior , vn . ad aiaz
no ut ogscim res q dam ogita sut i uob .
q imi et s im i aia . et c q recipit i .
q d recipit p mos recipientis n recepte . it
i itelli ulla n ulese . s ulla n o spalitate
ex eo q i t c m ipso intelligit . s m q
i uoluntate e mot q mus q ad res ulo uolu
do aliq n olita n i uob . s uos q dam uo
sum i uolitas . ppr q . vi . mei sed bn q
boni et mali q s ob a appetit s et i rebz
et n e q aia q d aliq ui n amat q n amat .
q sia moz sit iter s d pno m . mi s . de di . no .
post hoiez cis se et colloca ipm i equalito
tq gmado ulla i uulibz collocam ulles
sim . et n e q o itte n p lubeni . ulla s
amare . et s dicte n p h ibeam i tte ulla
dicte tn p h ibeni eo q i itelli ulla re
p h inf , l s . i t m supp u oz . ad d n e nega
da ogto uliu n p se n pactus . p se no .
q n e i t n . p se i t ulia ulese . pac
ciet et i dicte no . q i uin ulia d s uo
rer hz . ab i t m suppu oz c uno simp inu
tu oia ogscit / accid g de bein diu u
lia ogsce q a cognitio hac imitate ocedi
l declat p . q uissim ei i se acceptu et s
ce sim o s dati ppe e ulle e ce ee p fco m
q a i pter . s g ulitas rebz o ptetir s n
e n ex eo q res ipe ad a o par ergo oppoe
o oi s g d s s ioz et fioz i empl z . dre g diu
igt rate ulia e dre ipm igt rare ordine
rez . q poito sed uuilsa s i ordiata cee l cet
sua lz ordine q ualde i der e nat bo
ordis sit suma bonu i gule rez eis bon
p . s e dd et e bonu cassiale ee . ogsce g d s
ulia e n igt rz ordine t t i uno si ulia n
ogsceret e o q o parti ad ipm ulia d post
ulli rei u sim ipi ogne p rer q e s ri p .
i p lati . Ad p m dd q scia recipit spez a obo
p uz . n eg . ulia q n opar ad i tellan diui
ta q p uc obiem e solu sim ipi m s obi p u l
sic ogtor . id p ogsce ulia ab s eo q ulescat .
Ad s dd q n uide ulia e uel q uide . s uide o m
lia rer p um amisioe supp u oz q do n o s u s deime .

rei

est

intellige

non

Tertio quaeritur utrum res in deo existant. Et videtur quod
non. quia secundum magistrum in littera non sunt ibi
essentialiter. sed cum non differunt a divina essentia sua non
sunt in deo. Praeterea si res dicuntur esse in deo sicut quia a deo
sciuntur. sed cum mala sint scita a deo mala in deo
erunt quod est inconveniens. Praeterea scitae res sunt differentes
a deo. si sunt in deo [illegible] differunt per
identitatem cum sit simplicissimus. Si autem dicatur res
esse in deo non per essentiam sed per similitudinem. Contra [illegible]
[illegible] per similitudinem. ergo res in seipsis
sit per essentiam in deo autem per similitudinem magis erunt res in
seipsis quam in deo. quod negat anselmus monologion
cap. xxxvi. Praeterea similitudo [illegible] est similitudo deo
[illegible] in deo sit lux et vita. non [illegible]
[illegible] lucem. non ergo erunt in deo per similitudinem.
Praeterea quod est in alio per similitudinem [illegible] non habet ope-
rationem [illegible] ut legitur [illegible] xvii. in deo movemur
[illegible] sumus. ergo non sumus in deo per similitudinem
[illegible] In
contrarium [illegible] Respondeo dicendum quod res dicuntur aliquid esse
[illegible] in eius essentia vel in eius scientia vel in eius potentia [illegible]
[illegible] in eius essentia vel scientia vel potentia [illegible]
esse [illegible] in ipso deo [illegible] realiter [illegible]
non differunt. aliquid tamen dicitur esse in deo [illegible]
quod non est in eius essentia quod sic declaratur. nam sicut dicitur
aliquid esse in potentia [illegible]
[illegible] sic aliquid dicitur esse in potentia agen-
tis eo quod agens illa [illegible] potest. [illegible]
[illegible] agens posse in potentia agentis esse dicitur [illegible]
augustinus v de trinitate [illegible] sic [illegible] scire [illegible]
scientia [illegible] esse [illegible] essentia [illegible]
[illegible] posse [illegible] potentia [illegible] posse
[illegible] scientia ad scire [illegible] sic res dicuntur esse
in potentia [illegible] esse dicitur in scientia [illegible]
[illegible] scientia [illegible]
[illegible] res [illegible] scien-
tia non erunt [illegible] non scit illa [illegible]
[illegible] potentia [illegible] erunt [illegible] sciat et possit [illegible]
[illegible] in littera [illegible] est in deo essentialiter scientia [illegible]
[illegible] idea essentia non est [illegible] essentia [illegible]
[illegible] dicatur scientia essentia et potentia in deo [illegible]
[illegible] aliquid est in deo [illegible]
eius scientia et potentia quam esse in eius essentia non dicitur [illegible]
non solum dicitur esse in deo quod est in eius essentia [illegible]
se in eius scientia et potentia [illegible] scire et possidere a deo [illegible]
[illegible] res [illegible] in deo esse
dicuntur non quia [illegible] esse in eius essentia
sed quia [illegible] scientia et potentia [illegible]
potentia [illegible] Ad primum dicendum quod in deo dicuntur esse non solum quae sunt in eius
essentia [illegible] in scientia ipsius [illegible] in scientia eius [illegible]
esse dicuntur. non per essentiam [illegible] sicut [illegible]

[illegible] argumentum [illegible] dicitur [illegible] sua essentia [illegible]
[illegible] aliquid esse in deo quod non est in eius essentia [illegible]
[illegible] aliquid esse in scientia [illegible] non est in eius essentia [illegible] in eo scientia
et essentia [illegible] sicut in solutione primi dice-
batur [illegible] idea scientia [illegible] species [illegible]
[illegible] non habent [illegible] in deo esse [illegible] scientiae.
Ad tertium dicendum quod [illegible] essentia est ipsa [illegible]
[illegible] non [illegible] ubi [illegible]
non est similitudo [illegible] sed [illegible] monologion
xxxvi. [illegible] idea essentia [illegible] rerum [illegible]
non [illegible] res [illegible] esse in se ipsis quam idea essentia [illegible]
[illegible] est idea essentia quam in se ipsis [illegible]
[illegible] similitudo [illegible]
[illegible] similitudo illius [illegible]
omnium est ideo [illegible]
[illegible] essentia [illegible] similitudo omnium [illegible]
in deo esse dicuntur [illegible] similitudo omnium est in ipso [illegible]
[illegible] mala non esse in deo [illegible] sciat [illegible]
species [illegible] Ad [illegible]
[illegible] ad id [illegible]
[illegible] similitudo [illegible]
[illegible] similitudo [illegible]
[illegible] imaginis [illegible] non sit [illegible]
[illegible] esse lapideum vel aeneum propter [illegible] imaginis [illegible]
[illegible] in lapide vel in aere [illegible]
est in [illegible] similitudo [illegible] in deo existit est lux et vita
non [illegible] lucem et vitam non participat [illegible]
[illegible] similitudinem [illegible] ideo est [illegible] non oportet ei competere [illegible]
[illegible] similitudo [illegible] Ad quintum [illegible]
motum possit [illegible] rebus [illegible]
ipsis. dicuntur enim vivere et moveri in deo [illegible]
[illegible] motum et vitam [illegible] res [illegible]
[illegible] et [illegible]
res [illegible] ipsum [illegible]
in deo [illegible] vivere et moveri [illegible]
[illegible] ad [illegible] vivere ad [illegible]
motum [illegible] non dicitur in esse [illegible]
[illegible] vivere [illegible]
esse [illegible] ratio est [illegible] conservantur.

Deinde quaeritur de ydeis. Et quaeruntur quattuor. Primo utrum
sit dare ydeas. Secundo utrum sit dare pluralitatem
ydearum. Tertio utrum pertineant ad scientiam practicam vel spe-
culativam. Quarto quomodo sit haec ydearum [illegible]

Ad primum sic proceditur. Videtur quod non sit dare ydeas quia secundum
philosophum viii metaphysicae non [illegible] ponere ydeas [illegible]
[illegible] scientiam [illegible] Praeterea
[illegible] posteriorum [illegible] species [illegible] monstra
[illegible] sunt [illegible] de ydeis [illegible]
ydeas ponere. Contra si est dare ydeas ponentes

eas in mente divina. Sed oportet ponere ideas ad hoc quod est idea. sicut enim dicamus non sit proportio [illegible].

Item perfectius est agens quod agit per se ipsum quam quod agit mediante alio. Deus igitur per se ipsum aget non per ideam. Sic et perfectius cognoscere est quod cognoscit per se ipsum quam quod cognoscit per [illegible]. Superfluum igitur est ideas ponere in deo cum non sint utiles nec ad scientiam nec ad actionem. In contrarium est quod Augustinus lxxxiii q. q. xlvi. tanta vis est in ideis ut nisi intellectis sapiens esse nemo possit. Modo cuius est negare ideas in deo est concedere ipsum non esse sapientem.

Principales. Sed eiusdem [illegible] rationes appellavit ideas. Sed si hic rationes negaverimus in deo esse negaverimus deum rationabiliter agere. quod cum sit [illegible] de necessitate oportet nos dicere ideas esse. Respondeo dicendum quod Augustinus lxxxiii q. q. xlvi. nam de ideis [illegible] ait quod ideas latine possumus formas vel species dicere ut verbum e verbo transferre videamur. Si autem eas rationes vocemus ab interpretandi quidem proprietate discedimus. rationes enim grece logos appellantur non idee. Sed tamen quisquis hoc vocabulo uti voluerit a re ipsa non abhorrebit. Ex quibus verbis duo colligere possumus. Primo quod idee secundum interpretationem vocabuli dicuntur formae vel species. Secundo quod [illegible] rationes dici possunt. Quibus consideratis apparet quod ideas esse formas intellectuales nam formae [illegible] possunt habere esse [illegible] sed possunt habere esse intelligibile. [illegible] ideae [illegible] appellatae sunt dicere possumus quod [illegible] rerum existentes in mente [illegible] producitur et fiunt [illegible]. [illegible] ideas appellat [illegible] rationes [illegible] rerum. ponere autem species [illegible] intellectuales ad [illegible] producuntur [illegible] cognitum. nam cum agentia naturalia agant [illegible] et omne agens [illegible] reducatur ad agens [illegible] reducatur ad agens per cognitionem [illegible] et si non rationabiliter agit habet apud se species [illegible] oportet quod agens per intellectum [illegible] quae vocantur ideae. [illegible] agens per intellectum [illegible] sic dicta habere ideas ut tamen sancti de ideis loquuntur et ut nos de eis loqui intendimus ideae [illegible] in sola mente divina existunt. Unde [illegible] quae [illegible] considerationem aliorum [illegible] quod [illegible] incipiat [illegible] motoris quae ad [illegible] possit intelligi [illegible] esse [illegible] nam [illegible] producitur et [illegible] quod producit [illegible] sit [illegible] in eo [illegible] quod producitur [illegible] habent esse [illegible] in [illegible] in se ipsis et sic [illegible] res [illegible] non [illegible] sunt [illegible] producent [illegible] non solum habet esse in [illegible] dicitur [illegible] in se ipso producto sed [illegible] producente [illegible] quod res [illegible] habent esse in [illegible] nam ut [illegible] in [illegible] anima est [illegible] nam omnia

quodam modo habent esse [illegible] sic [illegible] intelligentiae et motores orbium. nam [illegible] vel generare [illegible] in inferioribus procedunt ex [illegible] orbium et motibus [illegible] moventium orbes. nam ut dicitur [illegible] xii. metaphysicae [illegible] non fuit aliquid per [illegible] coordinate [illegible] ab agentibus sicut in [illegible] intelligentiarum. [illegible] primum [illegible] sunt in ipso [illegible] sic habent ordinem ad [illegible] nam [illegible] res sunt [illegible] dependent [illegible] actualiter [illegible] cum scientia [illegible] causa [illegible] actualiter [illegible] res habent esse in se ipsis dependent [illegible] producere [illegible] res sunt [illegible] dependent [illegible] res sunt [illegible] et in [illegible] non educitur [illegible] passiva [illegible] ad actum [illegible] res in agentibus [illegible] dependent [illegible] in motoribus orbium existunt. nam ut dictum est [illegible] non agit [illegible] ab illis esse [illegible] habent esse res in motoribus orbium ordinantur ad [illegible] in deo. quia omnia [illegible] ab arte intellectuali [illegible] ordinem [illegible] connexionem et ordinem universi [illegible] et ordo connexio universi [illegible] nos in [illegible] ordo connexio arguunt deum [illegible] agere rationabiliter [illegible] actoris [illegible] primo [illegible] res [illegible] habere esse [illegible] quod [illegible] solum [illegible] in illo esse [illegible] res sunt in deo et ideo ideae ut de eis loquimur in sola mente divina existunt quod declarare volumus [illegible] ideae actualiter et formae. nam ut dictum est [illegible] fit voluit ideae formae et species dicuntur [illegible] ideae [illegible] et non [illegible] ~~species dicuntur~~ Augustinus [illegible] lxxxiii. q. q. [illegible] idea [illegible] immutabile. Unde idem [illegible] ait quod ideae sunt rationes [illegible] [illegible] intellectuale [illegible] sapientiae [illegible] ideae [illegible] appellantur ideae ex eo quod idea [illegible] actuale non accipiuntur ideae [illegible] res habent esse in potentia [illegible] actuale [illegible] actum. [illegible] quod ideae dicuntur [illegible] non [illegible] sumuntur ideae [illegible] res in se ipsis existunt. eo quod [illegible] res non habent esse [illegible] ex eo quod idea [illegible] intellectuale nominat non accipiuntur ideae [illegible] res [illegible] in [illegible] existunt [illegible] eo quod quod [illegible] non sumuntur ideae [illegible] res in [illegible] nam [illegible] scientia [illegible] sit [illegible] species [illegible] habent esse in [illegible] anima ad [illegible] quod idea quod [illegible] non accipiuntur ideae [illegible] res [illegible] ad [illegible] esse [illegible] ut [illegible] dictum est [illegible]

fuit

ad [illegible] ideae [illegible]

p

mouentis oluet. nam si non sint plura e orig[ine] recolu
cantur in arte intellectuali et dicitur. restat ergo ydeas
accipi secundum vi. esse rerum preter videlicet siue in mente diuina
quod et ydeam v. qui diximus esse de ratione ydee magister
aug. lxxxiii. q. q. xxvi. dicens. sunt namque
ydee quedam principales forme vel rationes rerum stabiles
atque incommutabiles que ipse formate non sunt ac per hoc eter-
ne et semper eodem modo se habentes et diuina intelligentia ipsa
continentur. et cum ipse nec oriantur nec intereant. secundum eas tamen formari dicitur omne quod
oriri et interire potest. ergo ydeas esse formas magis actualiter
existentes ideo quod dicit eas non formatas sed secundum eas formari. omne quod
oriri potest et quod sit actu formatum et non formatum. cum non
quod eas stabiles et incommutabiles nominat. omne incommu-
tabiliter esse de ratione ydee. quia non dicitur eas rationes. omne
quod ydea quasi intelligibile dicitur. nam quod intellectuale
nominat. ergo non quecumque principaliter appellatur. immu-
tabiliter et principaliter de ratione ydee existit.
et quia secundum v. videlicet actualitas etc. non conuenit re
ydee quod ydee esse preter quod secundum esse quod habent in deo et solo
deo haec ydee ponuntur. vnde dicit aug. ibidem. au-
deat quis dicere non esse ... et in ipsa mente
creatoris. q. d. nullus. Ad primum ad quod pro pluralitate
de ydeis sic sentit ut arguitur. et in potestate significatiua
est et fabulosa quia quod nos non possumus sic ydeas
ut ipse posuit. ut in sequenti questione patebit
et probauerit plura non conuenit nobis quod ipse improbare
intendit ydeas a platone positas et per hoc patet solu-
tio ad secundum. quia non est species vel ydee non posuit plato
non ut nos. Ad tertium. ad quod licet dicatur quod nos non sit propter
quantitatem quod et in propter ordinis rationem in mutationis
et sufficit ut ponamus in deo ydeas rerum ad quorum
mutationem et ... quia sunt producta. Ad quartum
ad quod ponere ydeas esse vtiles ad signandum
cum aliter potest intelligi quod sicut quod hec ydee sit
recte differentes ab essentia agentis vel scientis
et sic agens vel sit sciens in potentia est vel quod sic
ad realiter quod essentia eius nulla in perfectione
dicit. quia sic agens et sciens se ipso agit et sic-
Ad quintum quod non sciat dare pluralitatem, ad
argumentum dico quod non quia hec pluralitas respectu
eorum habent ydeam in deo secundum quod sunt in se ipsis. non
in modo quia est deus sit essentia habens et nunc
quam in eo essent in mente existere in ipso non pluralitas
nec secundum quod res non fuerint ab eterno pluralitas
ydearum non fuit in deo eternaliter. quia quod tempore
in deo facta fuissent mutatio. Ad sextum ... sic ad quod
essentia diuina est non concedimus in deo esse plures et minus
non debemus concedere in eo esse plures ydeas. Ad septimum licet
... esse rationem ... vnde propter pluralitatem ... adeo
... in deo plures ydee. quod temporale non est cum eterno
sicut cum creatura sint temporales ydee ponuntur in deo
ab eterno pluralitas creature non arguet plu-
ralitatem ydearum. Ad octauum sic ydea dicit relationem.
sed propter pluralitatem creaturarum a deo scibilium non dicit-

plures sicut in deo. ergo propter pluralitatem ydearum non debet
plures ydee poni non debent. Ad nonum si hec ydee sint
in ... ad ydeam est ydeam non conti-
nuitur diuina essentia sequitur ydeas esse in eis sicut
ut ydea eius quod minus sapit et est conuenit
ydea eius quod minus et est. non tamen sapit. sicut est hec ydee
dee in deo ponantur cum in deo tamen realitas rei et in actu.
Respondeo dicendum quod aug. lxxxiii. q. q. xlvi. quod loquitur
de hiis ydeis loquitur de eis in pluralitate dicens eas esse
formas principales et rationes rerum stabiles. si non
essent non essent plures ydee. ergo etc. Ad hoc dicitur. v. ...
di. no. et de eis in pluralitate loquitur dicens eas esse
... et rationes ... eternam. ergo etc. Respondeo ad quod
secundum aug. lxxxiii. q. q. quod plato primus appellauit
... quia ipse primus sic lingue. nam licet ab
alio intellecte fuerint a solo platone primum ... appell-
ate sunt. cuius positionem si sequi vellemus ponentes
sic sensit ut et arguitur. impossibile non esset difficile
intelligere ydearum pluralitatem. posuit enim in quolibet genere
intentionem participatorum et in illis ... intentionem solam
et unam abstractam et hanc abstractam dicebat esse
quiditatem illius. et secundum quod hec sint illius quod dimittit
se in mente includit et habet quodam ordine diuersas
ydeas ad se in mente ordinatas ut ydea animalis et
ydea hominis secundo ydea large ... ge...
... esse ydeas et quia hec ydee in essentia distingue-
bant. de necessitate cogebant ponere ydeas plures.
... in. plato quod modo in intelligendi ... modum
... ita quod sic intelligo hominem preter homines par-
ticulares sunt quiditatem hominis preter sua indiuidua in
actualiter esset quidam homo separatus aliud particularibus
... indiuiduis ... indiuiduorum quod hominem
appellabat ydeam et sic intellexit alias preter singulares
species. sed esset ... aliis separatum et sic ... modo unus esset
et ... sic distinctio quiditatis cum illius esset ponere y-
deas realiter differentes sed iste modus non est bonus. nam licet ab
eo quod res est vel non est sic uniuis et similis intellectum
sufficit tamen ad hoc ... quod res ... fundatur
ut fundamentum. et unde una res potest ... intellectum
intellectibus non ... distincta intellectu ratione
differunt. nam eodem distinguitur in ea quia tamen unum
ita. ergo propter pluralitatem non ... stabile fundamentum et
quia tamen diuinus sequitur secundum platonem loquendo de ydeis. sed apparet.
et quod ad plures ... in ... quia dicebat ydeas
quiditates rerum illius. et quod ponebat eas essentialiter
differentes. ... dicebat eas esse deos ... ius
... pluralitatem. ... hiis deos ponens nomi-
nis summum principia ... sed ... dicere primum
hiis ydeas esse quiditates illius quia tamen ponens
quiditates ... esse abstractas ab hiis
quorum quiditates existunt et esse ad bonum non
huius esse bonum ut ... per se. ... me ... ge
... non possumus dicere hiis ydeas essentialiter
differentes ut quod ad sit per se bonum aliud

ad ydeam sic ... ydeam
ad ... sibile.

plures

ratione unita, alia ratione alia, alia ratione bona. nam ex hoc
ydee sunt plures realiter [illegible]. ergo eius cognitio
et ideo quia non agitur motum et hoc est dicere [illegible]
solus ipse agit per intellectum et voluntatem. agitur ut in summa eius
sicut dicit Philosophus [illegible] omnium generum cognoscit in ipso sic
etiam omnium rerum vivit in eo [illegible] causam
ex fine: finem esse ut quia omnia sunt in ipso [illegible] ponere
pluralitatem ydearum [illegible]
[illegible] non motum [illegible] agere in summa
[illegible] pluralitas [illegible]
non [illegible] ordine [illegible] v. decimo nono dicitur quod
non [illegible] esse [illegible] ad [illegible]
abstractam [illegible] non [illegible] differunt
[illegible] in dicere [illegible] primo ponere [illegible]
[illegible] ponere [illegible]
[illegible] in [illegible] causas [illegible]
[illegible] excedere [illegible] quod ad [illegible] ydee
non [illegible]
[illegible] bonos esse [illegible] dicit hec
Dionysium: [illegible] esse [illegible] manifestum
quod ad [illegible] pluralitatem ydearum non [illegible] pluralitatem
[illegible] pluralitatem arguere possumus [illegible]
[illegible] ordo [illegible] plures ydee non [illegible] plures
[illegible] sed [illegible] in uno deo simplicissimo existunt
quod: quo [illegible] possit esse aliqua pluralitas simpliciter
[illegible] non [illegible] facile [illegible] non [illegible]
[illegible] ponere [illegible] in deo pluralitatem ydearum esse quod
[illegible] deum [illegible] agere [illegible]
[illegible] ordinate producere sicut producit [illegible]
[illegible] ideale [illegible] esse [illegible] ordinata
[illegible] producta sunt [illegible]
agentis [illegible] effectus [illegible]
non [illegible] in debito ordine [illegible]
[illegible] esse [illegible] deum non
[illegible] debitum [illegible] ordo
[illegible] videamus [illegible] universi [illegible]
[illegible] et distinctas [illegible] ordo debite [illegible]
de necessitate arguere possumus deum [illegible] agere
[illegible] ordine [illegible] non est [illegible]
distincta ordine debito emanare ab uno
agente [illegible] rerum [illegible]
ordine in rebus [illegible] agente [illegible]
[illegible] actione esse [illegible]
[illegible] rebus [illegible] ex [illegible] quod non
[illegible] producere [illegible] necessitate arguere
possumus ideo esse [illegible] in [illegible]
[illegible] ponere [illegible] producere [illegible] hanc pluralitatem
[illegible] modo pluralitas ydearum [illegible]
[illegible] ideo esse ydeas plures [illegible]
[illegible] simplicitati [illegible] pluralitatis
[illegible] simplicitati [illegible]
[illegible] simplicitatis [illegible] sit [illegible]
[illegible] pluralitas

[illegible] ut dicit Augustinus lxxxiii questionum q. xlvi quod
hanc [illegible] ydeas [illegible]
[illegible] rerum [illegible] dicitur [illegible]
dicere quod [illegible] religiosus [illegible] religiosi [illegible]
[illegible] audeat [illegible]
[illegible] omnia que sunt [illegible] in suo genere [illegible]
[illegible] auctore deo esse [illegible]
[illegible] auctore omnia que [illegible]
[illegible] ordine [illegible]
quod [illegible] temporales [illegible]
in [illegible] celebrantur [illegible] legibus [illegible]
[illegible] concluditur deum [illegible] agere
[illegible] concesso [illegible]
[illegible] omnia [illegible]
[illegible] ordine [illegible]
[illegible] ordine esse [illegible]
[illegible] esse [illegible] plures [illegible] ydee
appellantur [illegible] non potest
[illegible] agere [illegible]
[illegible] homines [illegible]
[illegible] pluralitas ydearum
esse in deo [illegible] ipsi
[illegible] est in deo pluralitas ydearum [illegible]
[illegible] ydea non est [illegible] absolute [illegible]
[illegible] quodam [illegible]
[illegible] pluralitas [illegible]
pluralitas ydearum [illegible]
[illegible] temporales [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] temporaliter [illegible] in eterno
esse [illegible] non sunt esse [illegible]
[illegible] pluralitas [illegible] actualis [illegible] 88
pluralitatem [illegible] in deo licet [illegible]
[illegible] pluralitas ydearum [illegible]
[illegible] pluralitas ydearum [illegible]
[illegible]
[illegible] ydea [illegible] pluralitas [illegible] in deo
[illegible] ydearum [illegible] in deo plura
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] sunt [illegible] intellectu [illegible]
[illegible] ydee sunt
[illegible] realiter.

Tertio quia [illegible] ydee ad cognitionem speculativam
[illegible] pertineat [illegible] ad speculativam
[illegible] Augustinus lxxxiii questionum q. xlvi [illegible]
[illegible] in intellectu [illegible]
[illegible] ydeis [illegible] intellectus sapiens

esse necesse possit. sed cum sint quibus non potest intelligi aliquid sine
eius principio: ad cognitionem speculativam cum sapientia sit per prin-
cipia interiora. solum quod speculativum noverit. Ergo etc.

Ad secundum argumentum. secundum quod dicitur et sine forma
nihil. Sed secundum hoc videre potest dicere. Ergo etc.
Sed eas hic aliquid et ita non prius ad scientiam practicam sed
ad speculativam. Hoc dicitur plus videatur cognoscere
res ipsius et passiones earum ad scientiam speculativam.
Ergo etc. Ad hoc videre sunt ea per quam res pro-
ducuntur etc. Sed ad hoc plus tendit cognoscendi
secundum plenum. Ergo non solum sunt utiles ad aliquas produ-
ctiones producendas. sed etiam ut cognoscatur. Sed producto
prius ad primum. cognitio ad speculativam. Ergo etc.

Quid autem est quod secundum Dionysium v. de divinis nominibus hic videtur
sunt exemplares exemplarium quas theologi per dif-
finitiones vocant, et causas et rationes exemplarium
determinatas et efficientes. Sed exemplaria secundum quam res fiunt
determinantur pertinet ad cognitionem practicam. Ergo etc.

Ad Augustinum libro lxxxiii quaestionum. quod hic videre non orat autem
intrat secundum eas nihil formari dicit esse quod oritur et interit
potest. sicut secundum quas formantur pertinet ad cognitionem
practicam. Ergo etc. Primo dicendum quod ut quaestio appareat in-
telligamus quod vos in deo quomodo ydea se habeat ad cognitionem.
Ad quod dicunt aliqui quod idea non est id quo deus intelligit
sed solum habet rationem intellecti. Sed ut dicit Augustinus potest esse in
talibus habet ab aliquo redicatur. Idea illi et similitudo
eius est exemplar et causa circa cognoscentem. ad quod quasi
tudines quidem sunt in ipso. simpliciter negare
videtur esse id quo deus intelligit non capiens doctrinam
nomine quod in quo cognoscitur cognoscere dicitur potest actu
prius. per potentiam ad cognitionem actum. Sic prin-
cipium ad cognitionem in id a quo ex quo dicitur cognitionis actus est id
quo cognoscimus, et id per quod nobis aliquod cognitum innotescit
et quo cognoscimus dicitur potest. est autem idea quod deus cognoscit
non per potentiam ad actum. Sed per rationem ad actum quod ut actus
habet aliquam rationem principii. Non dicere possumus quod sic
cognoscimus scientia intellectu speculative et sic intellectu sunt
cognoscimus immediate quia habet actus
intellectus post cognoscimus intellectus causaliter habent nam ex parte intellectus
intellecti intellectu causaliter habent nam ex parte intellectus
in forma speculative immediate per quod dicitur actus intellectus. ali-
ter et ratio quod aliquis per quod dicitur actus prior a posteriori simul
cum ratio actuosius per quod prius res pie formae
ad actus simpliciter et similitudinem. Sicut autem et obiectum per actus
non habet intellectus causaliter. Sed similitudo est cum actus
purus est id per quod reducitur ut ex potentia in actum
ab eo habet esse in actu. Intellectus autem anima nostra non solum
intellectum. Sed est speculative intellectus accipiendo eam sicut
intellectum. Sed in actu actus cum quod quam requiritur habet speciem
actualem actum est quod intellectus non est actus puri
et agere et agit sed quod est actu est aliqua actua-
litas conferens intellectum per animae nostrae. Ergo conferunt
rebus ipse similitudinem rerum in anima existens sed idem
per potentiam ad actum quod per causam principii quod actus intellectus. quod si
non anime nostre nulla actualitas tribuitur ergo quod
rebus aliud conferunt ex similitudine rei idea non possit
accipi id actus intellectus quam si addiciatur sufficit voluntati
sed apparet ydeam non esse id quo deus intelligit per innatam
nullam id principium sit in idea non idea est et actus cognitionis
divinae. Nam secundum dictum eorum quam habent causaliter actus intellectus
in nobis non simpliciter habent hoc in deo eo quod non plenius dicere
illam et obiectum per actus habet causaliter intellectus. per speciem
intellectus sed sub specie prius. per Sanctos Thomas et etiam invenitur
in hiis quam habent potentialitatem admixtam. intellectus autem non per
ydeam a deo cognoscitur ut conveniunt praedicaturi ideo enim
quod similitudines rerum habent causalitatem in actu intellectus nostro
sunt ergo quod aliqua actualitas tribuitur animae nostrae que
conferunt rebus. Sed si anima nostra esset actus purus quod nulla
actualitas tribuitur ei ex conformitate ad aliquod similitudo
ut similitudo non esset principium actus. Sed ipsa essentia et quod deus
est actus purus ex eo quod est infinita a rebus nullam actu-
alitatem capit. Sed ipse res esse actuale recipiunt quod
ei conformantur. Sed id sit ydea et essentia ideo et non actus
intellectus non habent rationem principii essentia ut idea. est ergo
quod est ydea ei nulla actualitas tribuatur. non ergo
solum differt intellectus noster ab intellectu divino quod intellectus
noster principium intelligendi et intellecto quod intellectus se gerit quibusdam informa-
tur similitudinibus aliorum. deus autem per se ipsum intelligit se intelligendo
se intellectus. Sed et differt quod similitudines in nobis sunt principium
actus intellectus et aliqua actualitas animae nostrae per similitudinem
tudines tribuatur. Similitudines autem in deo existentes
ipsa divina essentia ut est similitudo non habet rationem principii
actus cognitionis divinae est nulla actualitas sed capiat
ut talis similitudo existit. Sed tamen dicunt duo sunt divinae omne
verum et unica sed adaequat ut intentio patet quia ydea
in deo sit principium cognoscendi exemplar et principium cognoscendi per quod
sic similitudines existentes in cognoscente sunt principium cogno-
scendi exemplaria actus in quibus aliquam cognitionem
tribuunt sic sunt principium cognoscendi exemplar cognitio-
nem rerum cognitarum repraesentantur. Et quod deus cognoscit
ut est ydea et similitudo per quam res repraesentantur. Sed ergo
ei nulla actualitas tribuatur quod est quod ydea non
est id quod dicitur intellectus per potentiam ad actum. Sed per principium
ad cognitum. Nam non esse id quo quasi intellectus habet causalitatem in
actus intellectus, quod est et ponentes universalia et imaginationes
sensibiles intelligimus praedicto et praeordinate habere ad
illas dicere possunt ponentes universales esse id quo in-
telligimus est sic nobis imaginationes confusa imaginationes
imponunt non simpliciter habent rationem principii actus
intellectus formationem. nam sic sensibilia intelligendo
simpliciter formaliter diffusionem secundum intelligendo compositionem
formae enuntiationem quod sunt in nobis intellectu esse sunt
et uno intellectu intelligendi modo salvato secundum dicendum
quod repraesentat universalia ex actu intellectus formaliter sed
intellectus eius intellectus praeordinatas ad ipsas

uidet quod sicut ceteri qui cognoscitiui per comparationem ad cognita quia non uidentur aliter intelligi ... ad actum intellectus [illegible] ... et hoc immutabiliter ab omnibus entibus et intellectus sic se immutaret, et similiter ... omnia ... idea quia sunt diuina essentia [illegible] ... immutabiliter ... ad esse ... id quod ... ad cognita quia non est id quo intelligitur ... ad actum ... id quod ... quo deum ... id ad ... cum sa te diuina sit ... quod dicit augustinus ... idea per prius ad scientiam practicam et speculatiuam. Practica ad speculatiuam ... per eam res dicuntur ... per eam dicitur res produci uel producere disponitur ... ad scientiam practicam actu ... idea non ut per eam res dicitur producere uel producere disponitur ... per prius ad practicam cognitionem ... actu ... et hoc distinguere ... idea ... ad practicam ... ad speculatiuam ... ad practicam actum ... ad practicam ... possibilium ... idea ... ad id quod est ... distinguere possunt ... in deitate ... idea per prius ad scientiam practicam ... ad ethymologiam nominis idea ... ad scientiam speculatiuam ... ad practicam per ... ad speculatiuam ... ethymologiam ... ad practicam ... idea ... ad speculatiuam ... ad practicam ... idea ... practicam ... ad scientiam practicam ... ad speculatiuam ... nominis ... dictum est.

Quarto quaeritur utrum sit idea ... mala habent ideam ... quod mala non

dicuntur habere ideam in deo ... mala sunt non entia — sed non entia
possunt imaginari ... ideam ... [illegible]
... [illegible] ... augustinus ...
... mala ... bona ... idea ...
... scientia ... bona ... mala ...
... habent ideam in deo ...
... malum ... non solum ... idea ...
... entia ... idea ...
... [illegible] ... idea ... non est ...
... actu ... idea ...
... idea in deo ... habere non possunt ...
... ideae sunt ... idea in deo habent ...
... actu ... idea ...
... idea ... actu ... idea ...
... idea ... practica ... actu ...
... idea ... actu ...
... idea ... in deo ...
... idea ...
... idea ... practica ... habent ideam ...
... mala ... idea ... non solum ... idea

D

nos contra dicunt ydeas mathematica aliter in principio [illegible]
[illegible] separabilia [illegible] in dividuis [illegible]
separabilia [illegible] nam mathematica habent
ydeam [illegible] mutatur [illegible] concordant [illegible]
[illegible] recedunt et discordant [illegible]
[illegible] ydeam habent [illegible] habent [illegible] distinctam
solum [illegible] actu [illegible] opere [illegible]
[illegible] habent [illegible] mutatur [illegible]
habent [illegible] distinctam [illegible] actu [illegible] opere
[illegible] separata ydeam habent
distinctam non solum [illegible] et actu [illegible] opere [illegible]
[illegible] in dividua [illegible] modo habent ydeam distinc-
tam [illegible] actu opere et [illegible] habent [illegible] mathematica ydeam
[illegible] non [illegible] accordant [illegible] discordant [illegible]
[illegible] ydeam [illegible] bonum [illegible]
illi accordant [illegible] malum [illegible] discordant
[illegible] in aliquo [illegible] ydeam habent [illegible]
[illegible] plures [illegible]
etiam [illegible] mathematica habent
mathematica ydeam [illegible] habent
[illegible] ydeam non [illegible]
[illegible] negaret
[illegible] mathematica [illegible]
[illegible] non
[illegible]
[illegible] mathematica [illegible] ydeam
habent [illegible] non habent ydeam [illegible] concordant [illegible]
discordant [illegible] ydeam
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] ydeam
[illegible] distinctam [illegible]
solum [illegible] ydeam [illegible]
[illegible] distinctam actu [illegible]
[illegible] actualitas [illegible]
[illegible] distincta opere [illegible] possit
[illegible] distincta [illegible]
[illegible] habent ydeam
distinctam [illegible] distinctam [illegible]
[illegible] actu [illegible] opere [illegible]
[illegible]
actu [illegible] actu [illegible] separata habent y-
deam distinctam non solum [illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
actus [illegible]
[illegible] disciplice [illegible]
[illegible] actualitatis [illegible]
[illegible] separata [illegible]
[illegible] separata habent ydeam distinctam [illegible]
[illegible] non possit
[illegible] modo ordinis [illegible]

et aliud [illegible] modo ordinis possit existere actu
[illegible] in dividuis et potuisse separata habent ydeam dis-
tinctam non solum [illegible] distincte [illegible]
possit [illegible] solum actu [illegible] forma aliqua adducunt
[illegible] forme [illegible] non [illegible]
[illegible] non [illegible] actualitas [illegible]
ydea distincta ab ydea [illegible]
[illegible] distinctam [illegible] modo
ordinis [illegible] inde [illegible] modo ydeam dis-
tinctam habent [illegible] distincte [illegible]
actu [illegible] ab invicem separata
[illegible] solum [illegible]
[illegible] existunt [illegible]
[illegible] quo [illegible] habent ydeam in quo distinguntur
[illegible] diversitas [illegible] habent
[illegible] cognitione [illegible]
[illegible] mathematica
non habent ydeam cum [illegible] accordant [illegible]
[illegible] discordant [illegible]
[illegible]
[illegible] magis [illegible]
ydeam habent [illegible]
[illegible] aliquas [illegible]
[illegible]
[illegible] malum [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible] malum [illegible] non [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] malum
habere ydeam [illegible] etiam ydeam [illegible]
[illegible] non [illegible] malum [illegible]
habere ydeam [illegible] ydeam [illegible]
[illegible]
habent ydeam [illegible]
[illegible]
[illegible] actualitatem non possit [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] actu [illegible]
[illegible] ydeam [illegible]
non [illegible] ydea [illegible] distinctam [illegible] actuali-
[illegible] ydeam [illegible]
distincte [illegible]
[illegible] existere [illegible]
[illegible]
[illegible] actu [illegible] actuali-
[illegible]
[illegible] actualia
habent ydeam [illegible] quo [illegible]
[illegible] differunt [illegible] solum
differunt [illegible]
[illegible]
modo [illegible] ordine [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] actu [illegible] actualitate [illegible] per actualitatem [illegible]

[illegible]

possum⁹ i'te actiue n̄ i'tellect' illo ip̄ ītē [illegible]

[illegible]

e qm̄ dēnumari ē ic. [illegible]

[illegible]

D

ad esse sic intellectum nostram. sic multa de deo in
tellimus que sunt explicare non possumus. secundo in
sufficiens est defectum eorum qui nolebant providenciam
dei quando dicit neque eciam per rationem omnium et
mo[rum] quidam conquirentes solvit. Sancti. quando autem
i. solis. est quod duo facit. quia primo querit quia deus non
... inmundicia est sicut in mundis solvere per
sicut de radio solari quia cum per inmunda transeat
non inficitur. secundo assignat rationem dicit quia omni adoptacione om
est neque. quia ut nusquam est deus ut alicubi tantum vel ubique
innulla esse deus non est. cum omnia obtinet. aliud
tamen esse non est deus. est ut est limitata non sit interit
tur ergo ubique sit. Sancti. postea summo contrahendo.
itaque terminatur sentencia lectionis.

In presenti lectione magister duo facit. quod
deum esse in omnibus rebus et quod ipsum esse in
rebus duobus quibus. Circa primum quere. tunc
utrum deus in omnibus rebus. Secundo de modo essendi. et
utrum accedi debeat quod deus in se ipso existat.

Ad primum sic procedo. videtur quod deus non sit in rebus omnibus
quia discurrendo per omnes modos essendi. invenitur
inveniens aliquem modum secundum quod possit convenire
quoniam sic sit in speciebus ut ... sicut totum in
partibus ut causa cum totum ... sicut
... speciebus ... ut sicut forma in
cum forma sit accidentalis sive ... depen
dencia habet. ut sic regnum in rege. ergo sic
deus non est in rebus. sed magis res sunt in ipso. ut sic
aliquid in suo fine. quia cum deus sit quo optimum
ut est sicut ... ut sic locatum in loco quia que
sunt in loco continentur a loco. deus est in continentibus
rebus. Praeterea nobilius est agens quod agit sine sui
presencia quam quod non potest agere nisi sit presens. unde
rex regit ex solo imperio operatur absque eo quod ipse
sit presentes. ex hoc ut ... nobiliores ex
istunt non ergo oportet deum esse in rebus esse in quibus operatur
cum ipse sit nobilissimum agens. Praeterea quanto
causa est nobilior tanto nobiliorem ponit effectum.
tamen sed nobilior et stabilior est effectus qui potest ab
sque sua causa conservari quam ille qui sine causa conservari non
potest. non ergo oportet deum esse in creaturis ad hoc quod ipse conservet
eas in esse. sed ipse licet non deus in creaturis esse ergo etc. Item
potest deus esse in rebus per operationem. sed cum sic esse in operante.
cum una res non indiget ... suscepta ... dumtaxat
operacionum immediate. in rebus omnibus non est deus. Praeterea deus sive
potest causa rei non intrinseca sive esse. sive efficiens. sive fina
lis et formalis. unde esse efficientis non est intra. quia ut
dicitur ... vi. metaphysice. in potencia est ut se ipsum mo
veat unde est potencia qui artifex in sed videtur operis huius
efficiens est causa extrinseca rei. iuxta esse causa fina
lis quia ipse non est sicut intra. sed sicut extra. unde sicut intra
est id quod forma in ... in quo ... non ... de
est in rebus ... est forma ... quia non est forma illorum
... non omnia esse forma esse in ... est forma. ergo etc.

Quarto. in esse quod habet illum ... augustinus. ambro
et hylarius. Respondeo dicendum quod ad presentes quaestiones. dicitur ... dicit
... rebus ... ipse quod arguentes possumus
deum neque esse in una omnia ... sit esse rerum ipse esse
sunt quia ad sit. deus ... est causa et quia adesse secundo omnis crea
tura operatur ad ipsum est quod ... et mile solum
ipse est simplex et incorporeus. ut vult augustinus. libro septimo
capitulo ... omnis causa est ... causis continet ... permiscens
bus solus dicit nullo fit tio. quarto ... nulla commix
sive per ... sua ut. deus sancti ut probat augustinus.
v. de trinitate. capitulo x. non est magnus participacione
magnitudinis ut sapiens participacione sapientie
est. ut sua magnitudo sua virtus et sua sapientia
... ex eo quod deus ipsum esse causa in parte
de necessitate existit. non hoc esse sit sit esse ex
... esse cum esse de necessitate in ... sunt
... ut nos ... sui ipso ...
... quod ... sonat quasi foras ... ipsum
... ut ... exponit omnis ... quia ... dei
... ex deo. quia res non solum indiget deo auc
tore. sed in indiget deo conservatore. et ... ma
... v. de divinis nominibus. quod deum ap
pellat ... si conservatore ... dicitur
in ipso esse omnia et omnes esse ipsum ... conservatore
esse sunt. ... in deo quia conservant ... et ipse
est in omnibus conservans in eis esse. secundo ut dicebat
omnis creatura operatur ad deum est quod ... et
ille. est ... in ... milia et milia. quia
milia operantur et ... sunt ... res in quas suas
actiones exercent. in ipsis tamen rebus non existunt
quod per ... sua ad ... loci deficiunt. spiritu
alia ... est operatur in deo. unde augustinus
libro primo capitulo xv. et xvi. probat quod spirituale ...
esse aliquid cum operatur in deo. est quod deus ... summe
spirituale existit et operatur in omnibus. eo quod sit ...
... de necessitate in omnibus rebus. ... erit
... in deo probat ... deum neque esse ... deus sequitur
... nullo deficiat ... de necessitate ergo in omni
bus rebus erit. quia si aliqua creatura esset
... non esset. non esset omnino ... nec ... significat
monologion. ... quod ait quod non deus non est ...
est. neque ... est ... omnia et in omnibus. quia ... dicitur
est ut ... causa possit ... causis et ...
... quarto ut patet ... deus est sua ...
sua potencia. neque ... sua ... sua potencia ... de
necessitate deus existit sua potencia sit ipse deus.
... est ... ... de trinitate. et ... xxxiii.
... presentia quod ait deus ... unus
... potius quam ... non ... non deesse
... esse ... ut ... sunt
esse ipse ... sua ... sua potencia quae
... sunt ... ipse erit. est ergo deus in omnibus rebus
... productas quas ... in ...
Ad primum dicendum quod non omnes modos essendi. ...

erit

... sui

continetur in illis .viii. modis predictis. nam non solum
regnum est in rege, sed etiam rex est in regno. non solum
localiter, quia sic dicitur quis esse in regno [illegible]
providens regno et conservans regnum. Iste autem modus
essendi in non dicitur contineri in aliquo dictorum modorum,
reducitur tamen ad illum modum secundum quem regnum est
in rege. nam modus secundum quem rex est in regno non
dicitur ponere in numero a modo secundum quem regnum est in re-
ge. nam regnum est in rege quia gubernatur et conser-
vatur a rege. rex autem in regno quia gubernat et
conservat ipsum. conservari autem et conservare, gubernari
et gubernare non differunt nisi sicut via que est a
thebis in athenas et ab athenis in thebas. et non proprie est alia
et alia. modus secundum quem rex est in regno non ponit
proprie novum modum nisi prout regnum est in rege. et
sic accipiendo modos essendi in, quanto [illegible] plures ut
comprehendunt modos non dicitur ponentes in numero esse illis
et eos qui reducuntur ad illos, possumus assignare
decem esse in rebus secundum aliquem modum essendi in, quod est sicut
rex in regno conservando et gubernando eos.
.b. [A]d .v. dicendum quod extrinsecum dicitur [illegible] uno modo
prout dicitur extrinsecum quod [illegible] non continetur sub ipsius essen-
tia, et sic dicitur esse causa extrinseca rei, et sic prout debet
accipi. nam dicitur causa esse causa rei que sit preter rem. Alio modo
et proprie dicitur extrinsecum quod est extra rem [illegible] conservat rem suam
et causa esse rei, sicut edificator possit dici extra
domum et carpentarius extra archam. dicitur tamen proprie extrinsecum
rem in uno esse [illegible] dat esse rei. det causa esse per intimum
esse [illegible] ipsius, prius magis est intimum ipsi rei
quam aliqua alia. unde quanto est causa prior, tanto
illi causa est magis intima [illegible]
tanto causa est prior, tanto est magis intima. et ideo causa
prima est immediatissima rei [illegible]
[illegible] sit immediatissimus re-
bus. [illegible] deus est magis intimus rei quam res
sibi ipsi. [A]d .vi. dicendum quod esse agentes non proprie sunt per se
sunt esse intima, dicitur tamen esse causa intima rerum. [illegible]
[illegible] in modo nobiliori, quia magis causa est sit
intima et prima. [A]d .vii. dicendum quod omnis effectus eo ipso
quod effectus est indiget ad sui conservationem aliqua cau-
sa [illegible]
existere solum est quo fit. tanto [illegible] nobilior causa est
[illegible] quam aliqua alia quanto causa esse excedit
causam fieri. et ad formam arguendi dicendum quod est simplici-
ter [illegible] quod effectus per se subsistat absque conservante causa
non pertinet ad nobilitatem agentis [illegible]
[illegible]
ad nobilitatem [illegible] est nobilitas [illegible]
[illegible] [A]d .viii. dicendum quod per hoc quod una
res non suscipit diversas operationes [illegible]
[illegible]
[illegible] non tamen eodem modo [illegible]
[illegible] per auctoritatem [illegible] disputabitur.
[D]einde quia de modis essendi quibus deus est in rebus

esse dicitur et quia in creaturis huiusmodi assignetur. quia dici-
tur de causis quod prius causa existit in omnibus rebus [illegible]
[illegible] quod in creaturis assignentur diversi modi quibus dicitur
esse in creaturis. [illegible] dicitur esse in rebus quia facit
operationes [illegible] creationis
et recreationis [illegible] in rebus [illegible] .v. modis
ut [illegible] [A]d [illegible] quod sit plures modos quos
assignant [illegible]
in sacramentis [illegible] non est solum [illegible]
quia sic est in omnibus rebus [illegible] spirituale modum
[illegible] in sacramentis existit [illegible]
operationis. quia sic solum est in [illegible]
gratiam unionis. quia huiusmodi sacramentum non est [illegible]
[illegible] suppositum in unitate persone [illegible] .vi. modo
[illegible] descendisse in specie columbe [illegible]
[illegible] in columba illa [illegible]
adoptionis sic est [illegible] cum columba
illa [illegible]
unionis [illegible] columbam
in unitate suppositi, ut dicit augustinus [illegible]
[illegible] solum erat [illegible]
[illegible] alium modum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] adiacent [illegible]
[illegible]
[illegible] Unde
[illegible]
[illegible] mt
[illegible]
[illegible] assignetur diversi modi [illegible] in rebus
[illegible]
[illegible] in omnibus [illegible]
in omnibus est [illegible] spirituales [illegible]
[illegible] in omnibus [illegible]
[illegible] unionis et adoptionis [illegible]
in omnibus [illegible] in solo christo [illegible]
adoptionis in omnibus [illegible]
[illegible]
[illegible] attendendo modum actionis [illegible]
[illegible] agere [illegible]
[illegible] apta nata taliter
[illegible]
[illegible] apta nata ad agendum [illegible]
dispositio [illegible]
[illegible] in omnibus per presentiam [illegible]
[illegible]
[illegible] in omnibus est per presentiam. [illegible]
[illegible] in omnibus est per [illegible]
[illegible]
est [illegible] assignare
[illegible] forte [illegible] distinguendo [illegible]
[illegible] opera [illegible]
[illegible] opera [illegible]
[illegible] solum [illegible] opera

D

caroīs poss̄ distīgui modi gnales ꝗ̄ ī opa
reparacoīs speciales ꝯmodi aūt gnales hīc poss̄
ꝯsiderari modo dīe actoīs quia ē d̄s sic agens
ꝑ̄ ꝯ̄z agat ꝯ̄ uādo ꝗ̄ ieē nāc ꝑ
terij cātaz sit ꝯ̄oz ꝑ̄ agēti ꝯpetēda
re ꝯ̄ intuitū q̄ ad agēr ꝑ̄ ꝑtz ꝯ̄ ordīare
et fīes suos dirigē. d̄s q̄ agit oībȝ dādo
ꝯ̄ ꝑ modos ꝯgruētis opat̄ uā ordīare oīa
et dirigē nō ꝑtz nī ꝗ̄ ꝗ̄ in īelli ū reri
ꝯ̄ ponit ꝯ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ulti⁹ sez ꝗ̄ d̄s agat ꝑ li
b̄tatē arbitrij nō ex necitate, uā ꝑ se
ad ītellcū sez libtas arbitrij ut ꝗ̄ dam
·ii· xviii·/ g° ꝗ̄ d̄s ē cū oībȝ dando īoībȝ
ē ꝑ ꝯ̄ cāt ꝯ̄ os uādo ꝗ̄ uō agit ꝑ ag
tom ī oībȝ ē ꝑ ꝯ̄ seruis oīa uidendo ꝯgruū
ponit plībitatē arbitrij ꝯ̄ ī oībȝ ꝑ ꝯ̄ rebȝ
singulꝯ̄ dūando uāq̄ ꝗ̄ ꝗ̄ nō sit ꝯ̄ ꝑduc
toꝯ̄ ꝯ̄ suoꝝ opū ꝗ̄ nō agit ꝑlibitatē
arbitrij. vn̄ ꝯ̄ dam. ꝯ̄ ii. ca°. xxiij. o°s b̄ta
ū dūatu sui actibȝ ꝗ̄ u agit ex libta
te arbitrij ꝯ̄ uiso quo accipiunt modi ge
nales q̄bȝ d̄s ē ī rebȝ ꝑ opa ꝯ̄ ꝗ̄ ꝯ̄ uidendo
deus ē quō accipiūt spales q̄bȝ d̄s ī rebȝ
existit ꝑ opa repacoīs ꝯ̄ ope repacoīs
duo ꝯ̄sidanda sūt ꝯ̄ ꝑ° mediator ille hō
x̄. me° q° restauracoīs opa ꝯ̄ būe
runt ꝯ̄ sūt u. ipā hūana ꝯ̄ assūpta
āūlo ꝗ̄ dā ī ꝯ̄ dimittis ꝯ̄ nos libauit
vn̄ ī medium ure ꝗ̄ acoīs ꝗ̄ ꝑ ꝗ̄ ꝗ̄ si
nō sūt me° neci° sūt tū ꝯ̄gruētissi
vn̄ aug. xiii. de t̄. ca°. x. ꝗ̄ ꝗ̄ alius
mo° po° sūt, ure tū uūt ꝗ̄ sāde
ūlꝯ̄ sūt ꝯgruēcior ꝯ̄ ꝯ̄ possunt
ipos hoīes restauratos ꝗ̄ ꝗ̄ duo sunt
duo mo° spales q̄bȝ d̄s ē ī rebȝ uia ꝑ
hoīe uro mediatore ē ꝑ gr̄az ꝗ̄ ꝗ̄
ī nob ꝗ̄ restaurat ꝗ̄ ꝑ ꝯ̄ ꝯ̄ ꝗ̄
ī ill ꝗ̄ efficacē ꝯ̄ sūt ꝯ̄ sufficienē restaura
ti sūt ē ꝑ gr̄az adoptiōis ꝯ̄ ꝗ̄ mod ꝗ̄ ꝗ̄
ī sc̄is anglis. ꝯ̄ ꝯ̄ ꝑ° ad ꝗ̄. ꝗ̄ d̄s eod m̄ se
hāt ad res rō tū nō uniformi opatione ad
ipm ꝯ̄ ꝑ hāt diuisitē sunt ꝯ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
m̄ oēs oī adcicuntur ꝯ̄ mod ꝯ̄ telli° ut ꝗ̄
ꝗ̄ sit ē. ꝯ̄ d̄s ad ꝗ̄ ꝑtz ꝑ ꝗ̄ ex opacō
tōis sunt tres mōi gnales q̄bȝ d̄s
ē ī rebȝ ex opibȝ repacōis sunt duos
spales. erit g° d̄s. v. mōis ut ꝯ̄ sūt est
ꝯ̄ ꝗ̄ duobȝ tn̄. ꝯ̄ ꝗ̄ tn̄ ꝯ̄ ad. ꝗ̄ ꝑ°
sim⁹ dōe dū sunt ī illa colūba ꝯ̄
ī sacramētis q̄ dām ꝑ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ gm̄ ꝗ̄
ī illa colūba ꝯ̄ sit ī sacramētis ꝗ̄ ꝗ̄
recto. hec erit ul ut sic ī signo ul sic
ī ꝗ̄ ꝑ ꝗ̄ distinctiōne ē disputaūr de ꝗ̄
sione uisibili. ꝯ̄ mod⁹ ꝗ̄ d̄s ꝗ̄ ē ī

[illegible] nō potest ī nullum cū in ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄.
Deinde q̄r ulti° d̄s ꝑ° sit d̄s ꝗ̄ ī seipso ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝑbat ꝑh̄s. iiij° ꝑhicoꝝ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ ī se ipso ꝗ̄ ꝗ̄ una ꝑte ī aliq ꝑte ꝗ̄
totū ut ꝗ̄ ꝗ̄ ꝑ hora ꝗ̄ se hēt ut
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝑ hore se hēt ut ꝯtinēs
ꝗ̄ sic totū mouz seipm ꝗ̄ una ꝑ suo
ꝗ̄ ꝑte. ut totū ꝗ̄ seipm moue dr̄. ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ sic ꝗ̄ totū dr̄ ꝯ̄ ī seipso
ꝗ̄ ꝑ ī ꝑte ē d̄s ꝗ̄ ꝗ̄ ꝑte ꝗ̄ ꝑte ꝗ̄ ꝗ̄
simplicissim⁹ ī seipso ꝯ̄ nō potest. ꝯ̄
ut nulla ꝗ̄ ꝑ ꝗ̄. ī eod. iiij. ꝗ̄ dis̄ ꝗ̄
ꝑos ꝗ̄ ꝗ̄. in. nō ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ī seipso existit ꝑ se non
ꝗ̄ ꝑ ꝗ̄. ꝗ̄ ꝗ̄ ī se ipso ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝑ se ut ꝑactiue ꝗ̄ ut ꝑbatur
ī eod. m°. ꝑ ꝗ̄. ut ē ī se ipso ut ꝑ se ut
ꝑactiue. g° ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄ d̄s ē ī se ipso ꝗ̄
ꝗ̄ ē ī ꝗ̄ ꝗ̄. ꝗ̄ ꝗ̄ res sit ꝗ̄ ꝗ̄
res ē ī se ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝯ̄ dm̄ ē ang.
ī h. ꝗ̄ maximum ꝗ̄ ꝗ̄ ī ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ sūt ī se ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ se ꝗ̄. ꝯ̄ ꝗ̄ ad ꝗ̄ d̄s
·iv· ꝗ̄ ·iv· ꝗ̄ ꝑ ꝗ̄ ꝗ̄ d̄m̄ ꝯ̄ ī
se ipso ꝗ̄ d̄s ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ nōb ꝗ̄
ꝗ̄. ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ cātura ꝗ̄ ad ꝑ ꝗ̄
diff ꝗ̄ d̄s ꝗ̄ ꝑ ꝗ̄ d̄m̄ ꝯ̄ ī seipso
nulla ꝗ̄ cātura ī se ipsa ꝑ se existe ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄. ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ diff. u. ꝯ̄ d̄m̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ē ꝯ̄ dependens
ꝗ̄ ē ꝯ̄ ꝑ se ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ d̄s ꝗ̄ ꝗ̄ sit ꝯ̄ nō ꝑticipatū. ꝗ̄ ē ꝗ̄
ꝯ̄ nullo ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝑ se ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝯ̄ ī ꝗ̄ ꝗ̄
ꝯ̄ ꝗ̄ ꝯ̄ ꝑticipatū. ꝗ̄ ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝑ ꝑticipatoꝝ ꝗ̄ ꝗ̄ ē ꝯ̄ ad ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄
ī dirigendū. ꝗ̄ ꝑ se ꝗ̄ ꝑactiue ē ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄ ꝯ̄. ꝗ̄ diff d̄s ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝯpoīs. ꝗ̄ cū ꝗ̄ ꝗ̄ cāto ꝗ̄
opati ꝑ fine. cū ꝗ̄ ꝗ̄ cāture ꝗ̄
aliq° bonū ꝗ̄ ꝗ̄ ipā. ꝗ̄ cāto ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ d̄s ꝗ̄ ipse ꝗ̄ ē ipā bonitas ꝑ se ipm ꝗ̄
opat. ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝑ se ipm
opat ꝯ̄ ꝗ̄ diff ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
alia ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝑt ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄. ꝯ̄ ipso ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ sūt ī ꝗ̄ oīa ꝗ̄ ꝗ̄ existētie
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ ꝑt ꝗ̄ ꝯ̄ ꝗ̄ ē ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
ꝑt. d̄s ꝗ̄ oīo immutabilis ē ꝗ̄ ꝗ̄
ꝗ̄ ꝗ̄ ꝗ̄ discede ꝗ̄ ꝑt nō ꝯ̄ ꝗ̄ ꝗ̄
to diff ꝗ̄ ꝗ̄ uirtutis. ꝗ̄ nulla ꝗ̄

[Margin notes, left: ꝯ̄ · ; quod·]
[Margin notes, right: ꝯ̄ ; d̄m̄· ; ꝗ̄ ꝗ̄ cātura ; ꝯ̄ ; ꝗ̄ ꝗ̄]

creatura ē ut⁹ i q° ē stat⁹. ē n̄ sit ut⁹ p. ut
q' diā ē ut i q̄ est stat⁹. ita q' p ea o̅ia a
sb'sistit. s̄ h. m̄ d'r i se ipso stat. nam
nulla creatura stat i se ipa, id ē i ē n̄ stet i se
ipa sz i dignitat q̄ i quo existit. q' suo
c̄ creatore. d' s q' ide ē i se ē ē. q̄ n̄
i dign̄ q° ad sui. s̄o creaturā n̄ stat i se ipa
[illegible]

Requiēscit p i q̄ ē stat q̄ creaē n̄ opetunt.

Deniq̄ de so p'u. m̄ dē de eo q' d' s uqz
ēē dr. ... q' ... d' s sit ubi
... sit ... coli⁹ d' ... int ei ouē
at abeūo

... p' r pcē ... q' ēē ... n̄ ...
ēē ... d' ēē i loco h̄ ... n̄ ... ēē i loco ē
... boe' i h° de ebdoma
... ad sapiētes ... i loco n̄ ēē.
[illegible]

D

quo dicitur esse in loco et tempore non ideo est [illegible] continetur. Sed [illegible]
[illegible] loci et que in locis sunt sic et in tempore esse dicitur
[illegible] tempore continentur. Sed quia summa essentia [illegible] et tempora
continet. Facile est videre per rationem quod [illegible] Anselmi
contrarium esse ait. in monologio xxii. quod summa
essentia sic dicitur [illegible] nusquam sit in nullo tempore
et nullo loco. [illegible] et aliena [illegible] sit in aliquo loco
et aliquo tempore [illegible] dicitur [illegible]
in [illegible] quia nullum bonum [illegible] a se [illegible]
[illegible] ipse [illegible] bonum est quod in [illegible]
[illegible] solum alicui et alium dicitur esse dicatur [illegible]
[illegible] locum esse in [illegible]
[illegible] quia [illegible] ulla esse esse [illegible]
[illegible] concluditur eodem capitulo [illegible]
[illegible] et [illegible] veritatem [illegible]
quod dicitur [illegible] locantis et locatis temporibus et tempora
[illegible] continendo et [illegible]
[illegible] esse in [illegible]

[illegible]

ubique esse quod corpus ponitur alicubi secundum ponitur
angelus in aliquo esse in quolibet parte eius quia ea que sunt
per se in separabilia sunt ubi sunt ipsa ubi que sunt ali-
a. Unde ambrosius probat spiritum sanctum esse deum esse in incircumscripti-
bilitate eius. Sic et ubi accipitur esse ubique non ubi aliqua non sunt
non sua presentia existunt et quia accipitur solum esse presentia
aliqua alicuius in illis accipiendo ubique ut ei competunt
tales predicationes non attributionis sed accipiendo
ubique ut dicitur intelligitur analogice non competit proprie
esse ubique sicut non competit ei per se esse ubique quia competit
ei per suam presentiam accipiendo sic esse ubique ut
sic de ubique loquimur possumus tamen si volumus et dicatur
intelligere quod non competit ei esse ubique secundum unum modum
esse et ex quo est aliquis quantum ut est forma non competit esse
ubique quia talia sunt alicuius solum proportionaliter
totum ubi est sunt ubi sunt secundum id esse et est totum
in unum sum est ubique non per se quia est de ratione aliquid totum
in totum non convenit sed per suam presentiam dicitur vivens
et ideo existit secundum unum et ideo esse non variatur in se
est ubique in quibus dicitur esse in uno ponitur ad ex-
istentiam ubi dicitur non sit est ponitur ideo non esse est ubi possit
continuari in esse ubi dicitur non existit substantialiter
esse eius potentia quia ex natura rei dicitur et per se
sed ideo esse solum deo competit esse ubique. Ad primum dicendum
quod ubique esse ubique et semper dicitur proprie intelligi. Primo etiam
abstracta a differentiis motus naturae et quia non determinat
sibi locum et tempus dicitur esse semper et ubique et sic non
loquimur de esse ubique quo ubi dicitur esse ubique quasi ubique
sua presentia existit et semper et dicitur quod non
sunt ubique. Nam cum non sit ubique homo presentialiter non est
ubique homo universalis. Sicut est secundum fidem unum ubique universalis
semper quia non semper sunt eorum presentia ut pro seculo
cum sunt dicere ubique per se et directe universalibus non
competit ubique esse. Ad secundum patet per ea que dicta sunt
in precedenti solutione.

Tertio quaeritur utrum esse ubique conveniat deo ab aeterno
et videtur quod sic quia quod est proprium alicui est inseparabile
ab eo. Sed ut omnibus est esse ubique est proprium dei ergo etc.
Item ex hoc dicitur aliquid esse ubique quia non determinat ad locum
sed non potest esse determinatum ad locum competit deo ab ae-
terno ergo etc. Item si nunquam fuissent tempora diceretur
semper fuisse et ab aeterno ergo a simili si nunquam fuis-
sent loca diceretur fuisse ubique et ab aeterno. Item
convenit est quod esse ubique continet locum. Sed ubi locus
non continuat aliquis fuit ab aeterno ergo esse ubique
ab aeterno deo competit non per hoc. Contra. Ad hoc quod aliquis
fuit ab aeterno in deo dicitur tamen est in rebus extra temporaliter quae
quae habet diversitatem dicitur accipi per. Post quia cognoscere est ita
est id est secundum modum eius in quo cognitum est id est res sint in deo
modo dicitur dicimus in rebus quaecumque uno sermone
temporis et non assignamus diversum modum quibus dicitur esse
in rebus quo quidem uno extrinsece tempore ut etiam quo
cum est semper generatur et non loco est dicitur per presentiam in alia

non in loco et quia competit rebus esse extra tempore dicitur ex-
ternaliter non patet res sunt in deo ab aeterno dicitur
est in rebus extra tempus unde ad omnia de eo sunt sed id sunt
eorundem habitudine quae consurgit ex eo quod dicitur
presentia in rebus et res in deo. Nam sic dicitur diversa
unius esse omnia ab aeterno fecisse tamen temporaliter eo quod
res ut sunt dicuntur quod ideo in deo existunt ut factae
dicuntur ab deo producentes sicut quod dicitur in rebus per
aliqua opera a deo producuntur ut conservato ipsius in esse per
quod in rebus esse dicitur. Res autem sunt in deo non ut ab
ipso producentes sed ut sunt eius intellectae et scientia continetur
dicitur esse in rebus extra tempus eo quod taliter esse non est sui eterni-
tati id est quod est temporale. Res autem sunt in deo ab aeterno
quia taliter esse sola dei eternitas requirit quia cum tamen
in creatore non est quod causare eternum. Sic igitur esse ubique est quo-
modo deum esse in rebus causatis cum dicitur non fuit in rebus
ab aeterno ei non competit. Ideo nomine quod ab esse ubique
ratione per intelligi. Sic etiam dicitur esse tamen semper in quod
si sit per alias solas ante ratione loco sed quod ubique dicitur esse
semper et ubique quia sunt abstracta a differentiis ubi quod sunt
hic et nunc et sic ab aeterno competit deo esse semper et ubique quia
semper competit esse sui ut et non determinatur per absentiam ut
secundo modo dicitur ad esse semper et ubique quia est in omni tempore et in omni
loco et sic esse semper et ubique presupponit existentiam temporum
et locorum. Nam sic non dicimus esse in rebus non sit existen-
tia rerum ita non dicitur proprie esse semper et ubique sive in omni
tempore et in omni loco non presupposita existentia temporum et
locorum. Quia non ab aeterno fuerunt tempora et loca ut
patet ~~per ante exposita~~. Haec diversitas sive ratio
quod aliqui voces sumunt originem ex hiis que sunt
sive tamen ut est videre in hoc huius quod homo sit prosecutivus
et fugitivus. Ad quod dicebatur est certum non omnes voces
modo adequari esse in talibus ubi ea dicuntur quae non
intelligimus. Cum gratia quod fidei exaudita sit quia
fides exauditur ubi ea quae sunt fidei divinis
~~verbis non capimus~~ de tempore et loco loquimur.
Sic accipiendo semper et ubique non competunt deo ab aeter-
no sed uno semper id est sonat quod in deficientia duratio-
nis et sic magis proprie quod eternum est. Unde anselmus
in monologion XXIIII dicit semper magis designare
eternitatem quam totum tempus. Nam in deficientia duratio
magis competit eternitati quam toti tempori et sic esse semper
deo ab aeterno sicut esse ubique uno modo id est significat
quod esse in omnibus hiis quae sunt. Ut anselmus dicit monologion
XXIIII et sic deo esse ubique ab aeterno competit
cum tamen in seipso dicimus esse. Nam si fuerit unum
dicere deum esse in omnibus hiis quae sunt est esse sive in ullo
dicitur non sit esse in seipso deum esse dicimus. Unde anselmus
eodem monologion XXIII ait apertius

fe(re)

ubi ab aeterno competit deo esse ubique
Esse ubique et per modum

dicimus

dm̄ eē sp̄ ꝛ ubiq; q̄ i oī tp̄e ꝛ i oī loco · ut intelligat eē i oīb; hui9 q̄ sūt eē sp̄ ꝑ̄ dnōis ꝛ ꝯsciētiā. Ad ꝑ'''ᵐ dr̄ q̄ si eē ubiq; id ē q̄ eē i oī loco ē ꝓbāb suppō ret̄ exn̄. ꝑū ꝛ i sepulc̄ ē ab eo si res iēē ponit̄. s; si eē ubiq; ē id q̄ eē in oīb; hui9 q̄ sūt · l' eē absolutū a ꝯtinuatōe loci · sic sumpᵗ abeūo dō opet̄. Ad 𝔡ᵐ ꝑ3 solo ꝑu dēī · q̄ dm̄ eē ubiq; opet̄ illo ꝑos cn̄ abeūo. Ad tciū dr̄ q̄ si inicᵗ̄ fuisse ꝯ̄pa gēs fuiss; ipē ꝑut sp̄ ōᵗ i defficiēt diurōis · n̄ tn̄ fuissī sp̄ id ē ꝗ eē i oī tp̄e · ul' ꝑut i cludᵗ actuale ex̄nᵗᵃ tp̄ium · i h nic̄ fuiss; c̄atiua ōs fuiss; ubiq; ꝑ'n ubiq; id ē ꝗ eē i oīb; q̄ sūt · accip̄ p̄'ᵐᵒ ꝗ ul' la ge · ꝑ q; ōs i se ipō eē dē · si tn̄ fuiss; ubiq; ꝑut ubiq; id ē q̄ eē i oī loco · ꝛ ꝑ̄ suppōit loca ꝑ exn̄ᵗᵃ · ver li solūt̄ arᵐ t̄ sīl' nō q̄ sic accipit eē ~~ꝑ~~ ubiq; ꝑut inch; ubiq; dicit ꝑ̄ habitudinē ad locū.

Sup̄ ꝯ̄ra · s' illo · ~~intelr'ē sic ipi~~ nōnd' q̄ magr̄ ul' malos eē ubi sē n̄ sīcā ipō eē · bonos ā eē ubi s' ē ꝛ cā ipō existē · cū ā l' diuisiᵗᵃˢ ex li ōᵗ q̄ q̄ quadā associatōi ꝑuti associatō ā n̄ ē ī corꝑ q̄ q̄ᵉᵒ tn̄ i mēta ul' i noᵗᵉ acordant · ūn ꝑ̄ eē ꝗ's n̄ sūc lapides · n̄ tn̄ ē socius lapidū · q̄ lapides ē eo noᵗᵉ nimi ꝯcor dare n̄ posst · ꝛ q̄ mali n̄ ꝯcordāt ē noᵗᵉ dīa · imo noᵗᵉ sūt ei i inica · ūm̄ id aug' ꝑ̄i · dci · di · cnᵒ · ī mali i inicia sr̄ ꝗ hr̄ sūstedi noᵗᵉ n̄ poᵗᵉ ledēdi · id ōs n̄ dē eē cli mal · ē tn̄ n̄ mali sūt q̄ ubiq; ē · sī s' illo · ~~sic nrī eē dō i tllim~~ · no' q̄ sic mag' aut ꝑquētē l'clo'ᵗ · aliq' de dō dui'ā n̄ i tllī' · aliq' tllim' q̄ ꝑuocē exp̄ne n̄ possu'. s; ā diuisiᵗᵃˢ ex li ōᵗ q̄ ā aliū uoces sumūt orīgīe ex hīs q̄ sūt i ꝑut ˢᵗᵘ ul' ē unde i ꝑut ā hō scit ꝑ nūe tōni · i q; n̄ ꝯ effectū poē · mod' adequāte eē tllib; sc̄ ᵗ ē sufficiēs ꝛ uox deficit aliū ea q̄ sūt i ꝑut ᵗᵘ cāūᵗ ex hīs q̄ sūt ī no te ut ē unde i hui' ā hō scit ꝑ doctrinā ꝑ au dituꝫ · ꝛ q̄ n̄ dicebatᵘ eff' n̄ oz poē mod' adeqūa eē i tllib; ml'tu dūs ānō i tllig' ā g' ea ā sūt sidi ꝑ auditu sic q̄ sides ex auditu · ml'ta ā sūt sidi dūs tn̄ i tllᵗᵘ n̄ capiūᵗ. Qᵗ s' illo · ~~dē ē ubiq; ꝑ eēntiā~~ · noᵈ q̄ opīo istoꝝ ex li ꝑut ōrñi q̄ loq'bā tur de eē i loco · ut cū sūt i loco ꝛ id dice bāt dm̄ n̄ eē i loco ꝑ eēm n̄ i q; oīs i uoīs qᵃūt i qᵒ q; loco sit ꝑ eēn hr̄ eē sīut hīm ē oz nos dīe q̄ ꝑ̄ia eēᵗᵃ di ubiq; existit

i ꝑ'''ᵐ eā opō ꝛ uiᵗ ubiq; sūt. Cᵗ s' illo · ~~sol; i alvd'ā tri~~ · noᵈ q̄ oꝫ ꝯcedē eē q̄ ūᵗ ꝑ bā ꝑpō ꝑᵒ de g'nōe ea de tactu · n̄ eē q̄ mā g' tangit̄ · si ea tāgeūᵃ tāgūᵗ ā sūᵗ ꝑ naūr cū agūᵗ · id n̄ o; dīcē eēn i unuāu cū sīn ꝑ unūida actōnes exercet.

Qᵗ ~~nū dīa n̄ ꝛc~~ · ꝑ q̄ oᵗ magr̄ dm̄ ꝗdē exqᵒ sc' dm̄ n̄ loco diffinī ul' ꝑ loca nn iūu · s; i ꝑ tc iᵃ oᵗ cāeā n̄ solū corꝑāles sꝑ ūale diffiun loco i mutatoī s' ꝑpe ꝛ duo sīt q̄ ꝑᵒ oᵗ cātuā sꝑ ūale diffinūri loco ꝛ immutari ꝑ tp̄a · s; sꝑa' q̄ ut immutat ꝑ loca s' a l' · de ~~immutatōe ul' loca~~ · eē ꝑ'''ᵐ ꝑa · s' q̄ ꝑᵒ oᵗ solū dm̄ · n̄ diffi' loco cāeā n̄ oīm n̄ solū corꝑale sꝑ sꝑuale loco diffi' · ꝗ absolu tum ē s' alien' n̄ ē ubiq; · s; oᵗ ōz cāeā mō l'ē ꝗ ex q' g' s cātui q̄ dīn loco de ciat' n̄ tn̄ eō mō oīs cātum · q̄ eor' moᵈ ꝑ tp̄a ꝛ loca sꝑual' ꝑ tp̄a n̄ ꝑ loca ut ꝑ ang' · cᵗ manifat g' ē mouēri ꝑ tp̄a dicēs moui ꝑ tp̄e eē uarīa ꝑ qᵘ̄ litates i riores s' exteriores · id ꝗ s' a ꝑtu riētatē affcōnū · i' uarietatē forᵉ sūꝗ sīlᵗᵉˢ exteriōs ꝑ tp̄ra mutat' · s; a l' · ~~hēe n̄ ꝯtui~~ ~~ᵗ l' immutari ꝗ ꝑ tp̄e~~. Qᵗ eni ē dᵗ ~~dēum mutāe no~~ · q̄ uc tn̄ ꝑ dīn sic sꝑm moui ꝑ tp̄a n̄ ꝑ loca ut; o ꝯcedē dm̄ sic ul'o mō ꝑ loca immutari ꝛ tn̄ s; ē · q̄ ꝑᵒ uar' te ponit aliq' q' dicebat sꝑualem sīd ullo mō ꝑ loca mutari q̄ n̄ mo ꝑ loca n̄ q' ē i loco · n̄ ē i loco q̄ n̄ ht eē cūsi ōāt ꝛ ꝑ n̄ ꝑeᵗ sꝑuali ūbe dicebāt sꝑualē sīd ullo m ꝑ loca immu tari · s; oᵗ sꝑm a'ᵒ n̄ mutari ꝑ loca q̄ s; n̄ sit locāl' q' loco ꝯ īūsē' ē tn̄ locāl' q' loco diffinit̄ ꝛ q' oᵗ aug' sꝑm n̄ mu'ᵗᵃ ꝑ loca in tll'ᵈ ē de mutatōe ut cū ꝑ loca mutāᵗ ꝑ oclud' sꝑe eē locales · q̄ loco diffinūt' in i' · ~~sūt sīn dūm~~ · ꝑ · i' · ~~sūt sᵗ sꝑe~~ · eē ra tōe · q̄ ꝑᵒ oᵗ sꝑe cātos eē circūscꝑ s loco ꝛ solū dm̄ eē i cīrcūscꝑtū q̄ ꝑbat ā ueᵗᵉ ambroᵘ · s; resumunt ꝑ tractat; sum; uolu tāt' ea aucte aug' · alber' solū dm̄ o'o i mo'ᵉˢ ꝛ i eēn sꝑ'eē ꝛ ōᵈ · ꝗ diciat' lo bicit · s; a l' · ~~fuerant initi~~ · ꝛ · l' ~~adlia~~ · id · sāe · q̄ ꝑᵒ ar' · dm̄ n̄ eē oīo imoᵗᵉˢ q̄ ē oīa noue cāre fiat i q̄b; ōs eē i ꝑ ē i eis ꝑᵒ n̄ eē · uᵗ q' q' m ꝑ immutetur ōs; solui' t' ꝛ nouūᵉᵃ n̄ s' ꝑ imutā toꝝ cātuꝛe · s; epilogat ōnd eᵗ q̄ q' di uo dispēsatōe s' ealle q̄ ē de b; deciure de cogitōe di dēciaūᵗ de eēn' di i reb; ꝛ tp̄' i dō uū s; q̄ toi distōne ꝛ uoᵗ ad hᵒ

secunda in suis sufficienter. In quo tractat similiter locum et de-
Sicut magister in precedenti lectione de duobus deter-
minat, scilicet de loco angeli et de motu eius, ideo de
his duobus queruntur. Et primo queritur utrum
utrum angelus sit in loco. Secundo utrum possit esse in
pluribus locis simul. Tertio utrum plures angeli in uno lo-
co esse possunt.
Ad primum sic proceditur. Videtur quod angelus non sit in
loco, quia locus non excedit locatum secundum essentiam
suam. Nam cum omnibus in terra sit equalitas et continentie
ipsius habitabilis et necessitas non est contradictio quod dicitur
diversis est quod sit in loco. Si ergo oportet secundum quod
sit in loco, licet non est per quod dimittitur suam. Si per que
diceret quia in equalitate ut pluraliter
in sufficientia sua est quod in intellectu non sit quanta quia
quod est divisibile. Intellectus autem est substantia que non di-
citur ut dicitur in libro de causis nulla ergo intelligentia in
loco est. Item habitudo loci ad locatum est quia
locus est continens locatum continens ut dicit philosophus
in quarto physicorum ut dicit ipse terminus loci. Sed spiritualia
corporibus non continentur quia semper intelligentia
corporibus superiora sunt ut dicit Dionysius primo de divinis no-
minibus etc. Item si spiritus in loco ponitur, hoc non est
nisi in contemplationis ratione, quia secundum Augustinum primo libro et capitulo xvi
spiritualia sibi et corporea non in [illegible] est et
operatur et non corporalis continentia. Sed intelligibilis
sed cum ponimus quod petit locus propter hoc non debemus
concedere spiritualia in loco esse. Item si dicatur spiritu-
alia in loco esse proportionaliter, non propter hoc sit
in loco. Sed quia est in eo et operatur localiter. Ex opinione
angelorum magis considerat esse celeste corpus
unde et philosophus xii metaphysice probat unum intelligentiam
per unum orbem. Sed corpus celeste non est in loco
ut dicitur in quarto physicorum. Item est idem quod in acre aer in-
ignis in celo et in aliis non ampliatur. Et dicitur quod
aliter angelum operari esse intelligentia aliquam
sicut esse animam. Ergo sicut et intelligentia operatur
non esse corpus non est in loco. Quod ubi est magister
in littera quod dicit angelum in celo distinctum. Item ubi
est quod est pars universi est ex universo. Sed omnis
creatura est pars universi. Ergo nulla creatura est ex
universo. Sed quod non est ex universo est aliqua
parte universi situaliter. Ergo etc. Responsio. Ad quod si
vellemus sequi positionem quorundam qui dicunt spiritualia
substantias non habere corporea [illegible]
pura ipsi spiritualia ut anime quod tribuebat sibi
spirituale et spirituale. Intelligentie quod corpus in illo
in ergo quod movebatur. Et est determinare
de loco substantiarum spiritualium non esset difficile quia
non transcendit per imaginationem nostram. Sed est potentia
rationis contra angelos non habere corpus, non habere uni-
ta sibi. Sed solum adesse propter naturam aliquam
assumptam, inde quod angelus existit in loco
esse difficile est quia ad hoc inde dicunt terminum est
quod est cum omni et tempore, ideo satis forte dicere non ante
sicut et ideo propter hanc difficultatem de loco angeli
quidam ad presens est tertio modo dicendum. Nam quidam dixerunt
angelum in loco esse quia secundum essentiam suam ei locus
competit et ideo moventes eos fuerunt. Quia est habere essentiam
finitam et determinatam, quia est determinari ad aliquem locum
ideo esse in aliquo loco determinate oportet. Hanc non per essentiam, quia
essentiam finitam et determinatam habet in [illegible]. Sed quia
ponunt [illegible] ordinem. Secundo quia tribuunt locum spiri-
tualibus eo non quod non solum spiritualibus non operatur.
Sed in ulla substantia ponitur ut ordinem quod ideo cum quasi ad
hoc esse in loco est quia habet ordinem ad celeste cor-
pus unde Fluminum secundum philosophum in quarto physicorum
magis habet rationem loci quam per se et ideo sicut est inde
quia est in parte acius habet per se non habet rationem loci non
proportionaliter ad totum universum. Unde dico quod licet
aliquid flatus et motus et aqua quod sic habet egre-
diendo per [illegible] tamen a motoribus non dicuntur mutare locum
locum, quia eundem ordinem habent ad totum
universum sicut navis existens in flumine ligata
ad stipitem currentem in terra non dicitur mutare
locum. Sed aqua quod sibi per se est continue defluat. Quia
per totum flumen eundem ordinem habet. Dicendum ergo
spiritualia per se et per essentiam in loco esse est dicere eam
secundum suam substantiam ordinari ad celeste corpus. Quod videtur
quia corporalia ad spiritualia ordinantur et non econtra. Deficit
secundo ratio quia ideo attribuitur angelo quod nulli
substantie convenit, nam ut probat Augustinus non operatur esse
in loco per essentiam suam. Sed quia per quantitatem suam
a istorum secundum fuit. Nam essentia angeli est finita quia
continetur infra terminos sive species. Non tamen est finita
quia determinetur ad locum. Ergo sic dicitur et quando
conditione decepti sunt. Secundo modo dicitur ideo dixerunt
primo modo noluerunt. Unde angelus non determinatur ad
locum nec per essentiam nec proportionaliter. Tertio modo
dicitur finisse prior et magis eorum qui volebant
intelligentias ullo modo in magnitudine movere corpora
aliquod. Sed immediate volebant animas celestes
immediate celestia animata movebant celeste corpus et quia
non est angelus in loco nisi quia immediate operatur, liceat
esse hic corporalia ideo secundum illos nullo modo in loco poni.
Sed ratio est quod non est bona quia ut patebit in secundo angelus
immediate corpora movere potest. Propter hoc et tertio modo
dicitur quod angeli sunt in loco proportionaliter, ac non est in
continens eos quia non operari esse cum non eidem
eos aliquando necesse esse et non possit esse in loco et non
in loco. Ita quod posito quod aliquid est bonum et quod aliquid
malum. Dicendum quod angelos in loco esse proportionaliter
est verum, dicendum eos aliquando necesse esse non capit deter-
minatam causam cum ex hoc tollatur continentia universi.
Sed ergo duo declarabimus. Primo quod angelus in loco
est proportionaliter. Secundo quod spiritualiter aliquo modo etiam aliqua
corpora operatur. Propter quod unum conveniens ipsum necesse esse. Primo sic
omnino. Nam ut habitum est, sicut aliter per se locus

ii. pre
aliquo
movebant

alicui esse in partibus suis. Sic ergo rebus quantitatem habentibus natura sic est locus et ubi sic debemus concedere. Ergo quae habent quantitatem dimensivam sunt in loco per commensurationem. Spiritus autem quantitate dimensiva carent. Et ideo spiritum esse in loco non est spiritum commensurari loco. Verum quia habent quantitatem virtutis per virtutem suam in loco erunt. Vel etiam quia non habent totam quantitatem ut operantur aliquid ad extra. Si magis haberent totam quantitatem possent in rebus creatis. Et ideo non ultra possunt. Sicut ergo habent totam quantitatem [illegible] proportione ad obiectum sive comparatione ad id in quod agunt. Si ergo non est in loco et non per suam quantitatem, spiritum esse in loco non est aliud quam in loco operari. Cum ergo virtus sua secundum quam ei quantitas operationis habeat totam quantitatem ut comparatur ad obiectum in quod agit. Unde dicitur est angelum esse in loco per operationem quod per declarationem dicebatur. Quia autem spirituales substantiae sic aliquo modo esse cum operentur hic ostenditur. Nam quia totum universum sit unius principis partis unius principatus et universum optima dispositione poni debet. Nam si spirituales substantiae quae sunt suprema partes universi secundum philosophum .xii. metaphysicae in ~~essentia~~ dispositione poni debent, videlicet totum universum in quo maior reservatur bonitas quam in aliqua sui parte ponendum est optime dispositum et summe ordinatum. Non esset autem bene dispositum sive connexum esset quasi connexione si solum ageret bonitatis dispositivus universi. Sed si unitas principis, ut quia unius principis dignum est ut principatus eius sit unius connexionis, ut quia principatur in debet universum totum esse dictum et in ordinem in spiritualem et corporalem creaturam. Oportet ergo has partes connexas esse. Non est autem connexio nisi sit contactus aliquis. Ergo spirituales substantiae ut angeli debent habere aliquem contactum ad corporalia ut non sit dare horam in qua huius universum quantum ad has aliquas suas partes inconnexum remaneat. Huiusmodi autem contactus non potest esse per continuationem [illegible] quia talis contactus est solum corporum. Oportet ergo esse per virtutem et operationem. Spiritus quidem si spiritualis substantia aliquam operationem habet. Si autem operatio non est super corpus [illegible] immediate, sed est aliquid in virtute applicatio esse ipsum. Unde non est dicere angelos esse [illegible] caelo empyreo. Caelum empyreum non tunc fuisset si aliquo modo esset tunc caelum virtutem suam applicarent ideo et ideo esse dicuntur. Sic ergo angeli in loco propter [illegible] esse propter universi connexionem quam declarare volebamus. Ad primum dicendum quod hic intelligentia ~~Ad primum dicendum~~ non sit quantitas quantitatis molis est non quantitas quantitatis virtutis. Ad secundum dicendum quod impertinenter arguitur. Cum dicit philosophus de loco sunt proprietates loci ut corporalia locant huiusmodi. Ideo non oportet spiritualia nullo modo in loco esse. Sed non est in loco ut contenta a continente corporali sunt in loco quod concedimus. Ad tertium dicendum quod aliter operantur corporalia et spiritualia. Nam cum corporalia agunt quia habent determinatum situm non sunt sic in illo loco in quo sunt corporalia in quae agunt.

optima

sic spiritualia operantur quia propter hoc corpora in ipso corpore esse quod agunt. Velut tamen in caelo. Et quia non est ut [illegible] angeli est in corpore in quod agit. Nam non est de ratione ad spiritum non repugnet ei simul esse cum corpore alio quod ei corpori cedat. Ex his ergo dicitur spiritualia esse in loco per operationem. Non quia operationem propter hoc locus operatur, sed quia mediante operatione et virtute sunt in corpore in quod agunt, propter hoc in loco esse dicuntur. Ad quartum dicendum quod non oportet corpus esse in loco ad hoc quod angelus operans circa ipsum in loco esse dicatur ut patet per hominem. Non enim dicere possumus quod hic sit aliquo corpus quia a nullo corpore continetur. Caelum tamen corpus est continuo locale eo quod habet hic quantitatem dimensivam secundum quam aliquid esse in loco dicitur. Eo ipso ergo quod angelus exercet operationes suas circa corpora caelestia quae locata sunt operantur propter quod in loco esse dicuntur. Dicitur ergo salvari potest angelos in loco esse per operationem. Propter quod operando in corpora sunt in corporibus. Et eo modo quo habet aliquid ipso sunt in loco per operationem. Quod operatio est in loco non per se sed per accidens quia in quo est hic operatio aliquo modo locale est. Et sic non in tam ambitu [illegible] alterius corporis continetur. Ad quintum dicendum quod cum duae operationes sic se habent quod una ordinatur ad aliam illae duae operationes simul esse possunt. Ideo cum angelus circa corpus operatur non desinit intellectualiter quia huiusmodi operatio exterior [illegible] ad intellectum ordinatur. Immo per intellectum efficitur. Nam cum intellectualiter agat sed modo non sine proprio intellectu et voluntate agit. Et quia non desinit intellectu cum virtutem suam ad corpora applicat [illegible] operationes aliquas exercere et intelligentiam aliquam [illegible] perficiendo et illuminando [illegible] efficiat virtutem suam ad corpora applicando.

Secundo quaeritur utrum angelus possit esse in pluribus locis simul. Et videtur quod sic. Quia sicut dictum est spiritus dicitur in loco per operationem. Si ergo potest in locis pluribus simul operari et in pluribus locis simul esse. Item quia [illegible] possit [illegible] quanto aliquid est fortius tanto est [illegible]. Si quis spiritus est fortior quam corpus, non habet [illegible] partes sui intra suo loco patebit. [illegible] solem [illegible] virtutem suam operari esse [illegible] quia [illegible] fortior angelus in pluribus simul operari potest. Ergo etc. Item plus [illegible] spirituale [illegible] corporale [illegible] angelus operari esse [illegible] aliquam spiritum non definit operari esse corpus. Ergo [illegible] esse unum corpus potest operari esse [illegible] in pluribus locis simul [illegible] agentem non excedit [illegible] operationem [illegible] operari. Ergo ut angelus excedat corpus angelus operatur esse unum corpus [illegible] operari. Unum potest esse in pluribus locis simul. Item magis definitur ad locum corpus quam spiritus. Sed [illegible] corpus esse in pluribus locis simul ut corpus Christi. Ergo multo fortius angelus in pluribus locis simul esse poterit. In contrarium est magister in littera qui probat per

[illegible] secundum augustinum diffinitiue in loco. sic quod loco diffinitiue non est in pluribus locis sit quo ad hoc.

¶ Ad [illegible] dicendum quod de isto est triplex modus dicendi quidam uero sequentes aliquibus persuasionibus dixerunt angelum esse in pluribus locis simul. nam cum corpus sit in uno loco [illegible]

[illegible]

[illegible]

D

potest una esse in minori loco | maior. Sed super primum
quidem quod in quo est angelus est indivisibilis loci. quod illo
indivisibilis esse non potest ut ostensum est declaratum est et cetera. sed
declaratus dicebatur scilicet angelum non posse esse in tam
parvo loco quin posset esse in minori | quia posset
esse in tam parvo magno quod non posset in maiori
quod tamen impossibile dicebatur omnia de leui ostendere. Verum
ut anima sic se habet [illegible] in magis obiectum requirat
maiorem virtutem ut plures. vel plura corpora po-
test angelus agere in tantum obiectum quod non potest in mai-
ori quod non est ille locus in quo operatur potest esse in tam
magno loco quod non potest in maiori. et ex his
apparet questio quod ex quo angelus est spiritus in loco quanto
et magnitudine. habet ubi est totus in toto et totus
in qualibet parte. vel totus in toto et pars in parte. Possibile
esse non potest quod angelus talis spiritualis non habet
situm quia non dicitur habere partem in parte. et sic totus
angelus in qualibet parte eius existit. Per quod in textu
sicut non habent aliquam modum sicut anima est in cor-
pore sicut anima esse totum in toto et totum in qualibet
parte quod non educitur de potentia materie. quod extendatur
sicut materia extendatur. multo magis angelus
potest esse totus in tanto corpore toto et totus in qualibet
parte. quia sicut conceditur de anima quod anima in dependet
a corpore sed esse habet simpliciter dependeat ut
certe forte. quia corpore corporeo non corporis principali anima.
multo magis. de angelo ubi debemus concedere
immaterialiter corpori esse [illegible] in [illegible] preponere
nullo modo esse dependentibus corpori. quod nullo modo
esse sicut figure actus est esse sequitur legere cor-
pus ut [illegible] corporis existentibus est totus
in toto et totus in qualibet parte ut singule particule
ad ipsum totum ordinantur. sic anima est tota in toto
corpore et tota in singulis membris ut omnia sibi or-
dinantur ad totum. Ad [illegible] tamen quod licet angelus
sit esse in pluribus ut ordinantur ad unum in plu-
ribus tamen ut pluribus esse non potest quod. v. declinari
dicebatur. unde est hoc esse sicut ostenditur potest
sicut hic angelus possit esse in pluribus locis ut
pluralibus sed esset in loco diffinitive. et ideo
oportet limitatum non habere. Et eo ipso quod
corpus est sicut est et circumscriptio claudit
corpore quod sicut modo esse sicut et circumscriptio circum-
scriptionis clausa quod non esset sic sed diffinitive
diffusa sicut operari possit. solum autem dicitur quod est ipsum
esse primum non sicut oportet limitatum non habet
et esse potest in pluribus ut pluralibus. dicendum igitur
quod quilibet creatura est hic simul sicut quod ad esse et speciem
esse operari in hoc [illegible] quod est ipsum esse ad
ipsum intellectum [illegible] non habet operari
limitatam [illegible] solum operari in hoc ut in illo. sicut
operari in hoc et illo quod habet esse principium opera-
tionum operationis unica [illegible] unum habet effectus
sic multi unum est tamen operatio in ipso operante.

Ad primum dicendum quod sol non aliquando circa habet operationes
limitatas. unde omnia illa a se operatione solis. habet sic
plura in se habet tamen unum operari ad actionem solis
in dato quod esset distantia in terra. accidere ut
cuius actio solis non limitatur ad eaque cunctam et
omnia vel originaliter operatur in quanto esset na
tura in tempore. sic angelus posset operari sicut
sol in terra aqua et agere sicut originaliter esse
sed hoc non esset agere in pluribus ut plura. Sed omnia ista
reducuntur ut ut unus locus vel dicere possumus
quod sol in medio magis in eadem sunt esse secun-
dum ordinatur in fluentia adaptata. sic et angelus in
medio operatur esse unum ad medium. tamen eius opera-
se per ad ubi terra esse posse ut si vellet
dicere quod non est sicut sol magis in medio
sic esse autem in medio operatur esse unam
essentiam finitam limitatam in pluribus ut plura sunt
non est in illis. Ad secundum dicendum quod alio operatur an-
gelus esse spiritualiter et esse corporis quod operando
esse spiritu non illabitur unum eius non est in eo ut
operatur esse corpus est in corpore. Et ideo sicut operatur angelus
esse spiritualiter et esse corporaliter non est in pluribus. Sed si operaretur
esse plura corporaliter ut plura sicut esset in pluribus ut plura
quod est inconveniens. Ad tertium dicendum quod nunc angelus ex-
cedit corpus esse quod operatur potest operari esse maior
corpore. sed non potest operari esse plura corpora ut plura
quod repugnat finitum esse eius. Ad quartum dicendum quod
nullum corpus est in pluribus locis sicut corpus quod est in
pluribus sacramentaliter per conversionem panis in ipso non localiter.
Quarto quaeritur utrum plures angeli possint esse in uno lo-
co. Et videtur quod sic. quia quilibet angelus cum anima possit
esse in eodem parte et duo angeli possunt esse in eodem
[illegible] quod agnitum ponere augustinum quod ergo possunt esse
in eodem parte quia anima est in qualibet parte corporis secundum ut vult augustinus
in sermone de imagine. et in de trinitate cap. viii. sicut
deus qui [illegible] illabatur corporibus ut nunc sic spiritus
illabi animae. angelus anima vel daemon anima in eadem parte
corporis erunt. Item quod aliquando plura non possunt esse in eodem
loco est quia illa replent locum. nam si corpora non repleret
locum in quo est sicut est corpus corpori ad possit esse. sed spiritus
locum non replent. ergo et cetera. Item sicut possunt esse corpus et spe-
cies [illegible] iii. species non occupant a parte
rebus tamen et claudentibus quod non locum ubi sunt esse
esse possunt absque quod talia eius cedere. sed magis
est repletum locus corpore quod species. sed ergo possunt esse in
corpore et species in eodem ergo sicut esse possunt species
et species. Contra si aliquando esse est [illegible] quod duo angeli sint esse
non possunt. sed ideo quod sequeretur confusio in eodem sed maior
est distinctio inter duos angelos quam inter [illegible]
[illegible] quam angelos sic esse possunt ibi simul dif-
[illegible] in eodem. ut [illegible] ad [illegible] ab [illegible] opti-
[illegible] sic esse posse. Unde [illegible] quod sic se ha-
bet corpus ad locum sicut omnis [illegible] sic se habet
ad [illegible]. sed non possunt duo corpora omnino [illegible]

i. q.

i. qui cum

contracta

ut.

[illegible] esse in uno
esse [illegible] sic

ab [illegible]

loco. ergo [illegible] non duo secundum speciem differentes possunt in uno
loco. ¶ Ad quartum dicendum quod angelus est in loco sicut anima in corpore
excepto quod anima est unita corpori ut perfectio eius [illegible]
[illegible] non potest esse una anima in duobus corporibus nec due
in uno corpore. ergo nec etiam unus angelus in pluribus locis
nec plures in uno loco. ¶ Ad sextum dicendum quod [illegible]
est idem secundum idem patiens et movens a diversis agentibus vel mo
ventibus simul tamen sit perfecte adinductus effectum
illum. Si ergo [illegible] plures movent [illegible] movens
[illegible] quorum quilibet est in perfectione movens sicut [illegible]
[illegible] quod ideo contingit quia [illegible] agere
[illegible] perfectio [illegible] ducit in actum perfectum quod [illegible]
[illegible] ad [illegible] quod plus [illegible]
[illegible] agere [illegible] sit sufficientis
[illegible] in actum totum [illegible]
operans non potest esse quod [illegible] operatum [illegible]
ordines duorum angelorum. ideo non possunt esse simul
in eodem loco. quia alter sit [illegible] cum non est [illegible]
[illegible] sicut angelus qui non agit [illegible] nec [illegible]
libertate arbitrii non oportet quod agat in totum obiectum
[illegible] oportet quod agat in totum [illegible]
sicut [illegible] ergo sicut est non angelus [illegible] totum obiectum
[illegible] in illa parte [illegible] agit potest [illegible]
[illegible] sic [illegible] agit in obiectum [illegible] in illa
[illegible] parte [illegible] est ipse alter [illegible] esse potest [illegible]
possit agere [illegible] libertate
[illegible] arbitrii [illegible] in sufficientia [illegible] potest
non educere in actum perfectum [illegible] operatur. ideo
[illegible] quod [illegible] sint [illegible] plura in eodem esse non
possunt. [illegible] in eodem pomo [illegible] parte [illegible]
possunt esse color et sapor. [illegible] possunt esse [illegible]
[illegible] album et nigrum [illegible] duo co
lores [illegible] eodem [illegible] in pomo [illegible]
ut [illegible] in eo [illegible] est [illegible]
[illegible] loco colorati [illegible] sunt [illegible]
modo illa simul in eodem esse non possunt [illegible] corpora sunt
in loco [illegible] quamvis corpora specie diffe
rant. quia eodem modo comparantur ad locum ut [illegible]
[illegible] ad maiorem vel minorem quantitatem [illegible] duo corpora
in eodem esse non possunt simul [illegible]
[illegible] operantur ad corpora [illegible] perfectionem
[illegible] ut [illegible] non [illegible] in eodem corpore
esse possunt. [illegible] huiusmodi comparantur [illegible]
[illegible] in eodem esse non repugnat. ideo [illegible]
corpore simul esse quia non [illegible] una sunt vel sunt [illegible]
[illegible] anima arguens [illegible] corpus [illegible]
bant [illegible] esse corpus. [illegible] ponere [illegible] ponere
duo corpora in eodem. sic et angelus et corpus simul esse po
terunt. quia [illegible] eodem modo comparantur ad locum. sic et angelus
et anima poterunt in eodem corpore esse si non eodem modo comparantur
[illegible] corpus [illegible] angelus
non [illegible] angeli [illegible]
[illegible] est [illegible] una ma
gis [illegible] in corpore [illegible]

[illegible] sed [illegible] sit [illegible] quod
[illegible] una sint vel sint [illegible]
[illegible] ad locum ut [illegible] in loco sunt [illegible]
[illegible] angeli differunt specie [illegible]
[illegible] ad maiorem [illegible] habet simul esse non possunt
sicut nec duo corpora [illegible] specie differunt [illegible]
se [illegible] simul esse possunt. quia uniformiter comparantur
ad locum sicut [illegible] corpora in loco. quia [illegible] locum
[illegible] ¶ Ad [illegible] quod non est sicut [illegible] duo
[illegible] angelus [illegible] non uniformiter
ad corpus in quo existunt. duo [illegible] sua loca
[illegible] uniformiter comparantur. ¶ Ad [illegible]
[illegible] replere locum. [illegible] uniformiter comparatur ad
locum ut dictum est. ¶ [illegible] per [illegible]
[illegible] angeli [illegible] non eodem
comparantur ad id in quo sunt [illegible]
[illegible] esse possunt [illegible] corpus [illegible]
[illegible] angelus [illegible] hic.
¶ [illegible] demonum angeli [illegible]
[illegible] angelus movetur [illegible]
[illegible] de [illegible] motu [illegible]
[illegible] quod angelus non [illegible]
motu quia [illegible] vel magis
[illegible] mota sicut [illegible] plures
in [illegible] motu [illegible] vel [illegible]
[illegible] ergo [illegible] separare
[illegible] consideratione [illegible] de [illegible]
physici quia [illegible] motu [illegible]
[illegible] vel [illegible] talia [illegible]
[illegible] separatim [illegible] movetur [illegible]
sunt [illegible] physica ut dicitur [illegible]
[illegible] separate non [illegible] movent. [illegible] motus
[illegible] plures [illegible] physicorum quod nullum
motum [illegible] quia [illegible] motus [illegible]
in [illegible] perfectum [illegible] motus [illegible]
[illegible] totum est [illegible] motus
est [illegible] in [illegible] motus [illegible]
[illegible] potest esse in [illegible]
[illegible] angelus [illegible] partem et partem
[illegible] motum [illegible] ¶ [illegible] motus [illegible]
[illegible] motus [illegible] est [illegible] non [illegible]
in aliquo [illegible] ut dicitur [illegible] motus
[illegible] corpus [illegible]
[illegible] loco [illegible] non possunt [illegible] angelus
[illegible] quia non est [illegible]
[illegible] parte [illegible]
[illegible] physicorum [illegible]
[illegible] angelo ponere non possumus [illegible]
[illegible] motus quia [illegible] actus [illegible]
[illegible] alius [illegible]
est [illegible] non sit malum [illegible]
[illegible] motus [illegible] motus [illegible]
[illegible] non motus est non sit [illegible]
[illegible] motus [illegible] malo

sed ad motum alterius ut forte per modum eius [illegible] operatur. Sed si [illegible] possemus dicere angelum moveri [illegible] debemus [illegible] moveri cum operatur [illegible] mutabilia sunt. [illegible] Augustinus Beda et Ambrosius et huiusmodi [illegible] auctores [illegible] quod dicunt angelum moveri. [illegible] loco [illegible] descendo [illegible] motu [illegible] metaphorice [illegible] motus angeli [illegible] motum appellare noluit [illegible] motus [illegible] sit actus [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] motus [illegible] angelo [illegible] motus obliquus [illegible] angelus [illegible] motus obliquus [illegible] oblique loquimur [illegible] motus angeli [illegible] appellatur obliquus [illegible] motus [illegible] metaphorice [illegible] motum [illegible] successio [illegible] [illegible]

[illegible]

movet' vel forte in et ha. s. q. mod' ad unu mo-
tu divisi. tn q2 hic aliq[ue] possibilitate aumt[ai]. p[ro]ut
nunc auctor dicitur intelligentia hic sunt y luchi-
io a[ut]e in moveri p[er] y ad q i huius q movetur
locali. ostensa do se loco successive hic nichil
q n sit angelus. Ad sec[undu]m q intelligentie movetur
n motu. lo[quitur] de motu q e de quantitatione
nisi. ua nul[l]us motus tali motu q n habet or-
dinem ad celeste corpus. h[uius]modi q n e angelus. s. hic
hu[ius] alt[er]e io q n motus motu q[uo]d sit de quantitate
vel. n tn aliq[ua] q nullo modo movetur. Ad t[er]tium d[icendu]m
q h q angelus sumpt[us] s[ecundu]m esse in tempore sit. tn q2
operatur i loco quanto cu[m] sit i loco p[er] p[otentiam]; et
loco proprie? q sufficit ad h q ad motu p[er] sit
q ei s[e]cundat loc[us] quatenus. io an[gelus] n repugnat
l dicere p[er]similis q mot[us] i corporibus et angelis no
sint uniformes. io arguitur de motu q unde
i corpore ab ad motu angeli n e o[mn]i[no]. Ad q[ua]rtum
d[icendu]m q s[ecundu]m hu[ius] e i[n]genere q n sit i aliq[uo] e[ius] spe[cie]. n[on]
tn o[mn]is motus angeli reducitur ad aliq[ua] spe[cie] motus
s[ecundu]m q p[hilosophus] de speciebus motus. lo[quitur] na[m] p[hilosophus] lo[quitur] de h[is]
huius motus repertis in corporibus motus q i corporibus
et spiritibus n d[icitu]r uniforme. si q[ui]s cu[m] voce. corpus aq
d[ici]tur eq[ui]voce l. q. eq[ui]voce n o[mn]i[n]o e[st] u[e]l ea[dem] de
d[ic]ta unde eius spe[cie]. io motus an[geli] n e directe
i aliq[ua] d[ic]tarum spe[cie]rum. h[abe]t tn aliq[ua] similitu[din]e c[um] alte-
ratione et motu locali. na[m] motus q[ui] attendit[ur] s[ecundu]m
successionem actionum intrinsecarum in t[em]pore
m[inim]e h[abe]t similitudine c[um] alteratione. et q d[icitu]r q alteratio
fit s[ecundu]m sensibiles q[ualitates] ad q[uod] alteratio p[ro]prie sump[ta]
nichil h[abe]t esse p[assi]o[n]es a[c]ceptas p[ro]prie q[ua]m mag[is]
s[e]c[un]da ab[e]c[edari]a a. l. h[abe]t tn solu[m] s[ecundu]m [illegible] q[uod] h[abe]t.
s. alteratio q[uae] respicit passiones large p[er] passio
e sal[va] recepto s[ecundu]m modum i[n]telligentie e q[uod] a re patit[ur]
alteratio e n solu[m] i spe[cie] sensitiva. s. i i[n]tellectiva et isto
m[od]o accipiendo alterationem q[uo]d q[ui]d i[n] s[ecundu]m an[gelu]m e alteratio
i q[uo] e t[em]po successio cognitionum et affectionum. motus
s. q attendit[ur] s[ecundu]m actiones transeuntes i exteriorem h[abe]t assimil[atione]
motu locali. i[n]q[uantu]m angelus p[er] successiones c[ir]ca o[per]atio-
nu[m] mu[t]ate diversa loca. et q d[ici]tur q motus fit s[ecundu]m in
digentia[m] unius p[ro]p[ri]e l alt[er]i[us]. v[er]u[m] mo[tus] a[utem] n[on] p[ro]p[ri]e in-
digentie sua[m] s[ed] unius. ita cu[m] q i[n]digentia auta
n e s[ecundu]m a[nge]li. s. sic i[n]telli[gentia] motores orbium p[ro]p[ter] s[er]vitium
corpus i[n] s[ecundu]m i[n]ferior. n[on] tn tal[is] s[er]vitio contrarius
e s[ecundu]m i[n]telligentie s[ecundu]m assimilatione ad d[eu]m. na[m] p[ro]p[ter] h
motor ea[n]d[em] p[ro]p[ter] s[er]vi[tium] ut assimilet[ur] d[e]o q[ua]n[tu]m assimilatio
c[on]sistit eo q e ca[us]a movendo ad s[er]vitio[rum] corp[or]um. in
ferioribus. q ex eo q e ca[us]a illorum i[n]ferior assimil[atur]
s[ecundu]m p[ro]ut e q[ui] e ca[us]a o[mn]ium. sic et angelus n[on] ponit immun
i[n]digentia[m] huius suu[m]. s. d[iv]ini p[ro] e p[er]ceptum iplet
eo q[uo]d p[ro]p[ri]e i[n]digentie supplet. Ad v[erum] d[icendu]m q an[gelus]
q[ua]n[tu]m p[er] se mo[tus] et h[abe]t i[n] p[ro]p[ri]e n sit q[ua]n[tu]m op[er]at[ur] tn i
loco q[uan]to l[oca]q. ei p[er] se p[ro]p[ri]e c[om]petere motu. motus p

actionis p[ro]p[ri]e motus ad m[od]o e corp[or]is. assumpta q[ui]d e
q e d[icitu]r p[ro]p[ri]e actus movetur c[om]p[ar]atur i corpore mo-
tus ad q[uo]d n o[mn]is e[st] ille sp[irit]ual[is] n[on] mo[tus] p[ro]p[ri]e actus ex
ex eo q e d[ictu]m corpus m[odo] p[er] se n[on] differt illo corp[or]e.
v[er]u[m] a[utem] mo[tus] e motu corpus m[inim]e loca[lis] n[on] e m[odo]
hu[ius] ad significandu[m] mo[tus] et mo[tus] p[ro]p[ri]e actus an[ge]li
ad motu corp[or]is i[n] q[uo] e[st] t[e]n[et] d[icendu]m q an[gelu]s p[ro]p[ri]e differt i
ad corpus n tn d[ici]t. i[n] m[od]o s[e]c[un]do motu m[ini]m[e] movet[ur]
n[on] movet[ur] d[icitu]r p[ro]p[ri]e actus q[uo]d c[ir]ca p[er]z corp[us] e n[on] possit.
Secundo q[uae]ritur an[gelu]s e movea[tur] de necessitate c[on]tin[u]e
vel non. et q[uod] n[on] q2 si motus sit m[otu]s c[on]tin[u]us
se m[otu]s. s. ipse e i[n] t[em]po[re] i[n] p[ro]p[ri]e. et n[on] p[otes]t ut p[ro]b[atur]
s[ecundu]m h[oc] Ad p[ro]p[ri]e an[gelu]s e i loco p[er] op[er]a[tione]m. s. p[ro]p[ri]e op[er]a[tu]r
i uno loco et p[ro] modo op[er]a[tu]r i[n] q[uo] ab s[er]vio q
op[er]at[ur] i m[e]dio n[on] a[utem] n op[er]at[ur] n[on] m[odo] n[on] e[st] i[n]
op[er]ari. s. n[on] e[st] h[abe]re op[er]a[tione]m i[n] a[n]i[m]a[m] vel a[n]i[m]a
i[n] q[uo] et i[n] m[e]d[i]o et p[ro]p[ri]e i[n] m[e]d[i]a a[n]i[m]a op[er]ari
i[n] alio q fuit i[n] m[e]d[i]o. Ad p[ro]p[ri]e actio s[ecundu]m mod[um] e
n[on] q[uia] i[n] i[n] ig[n]e ca[lefacit] p[er] m[e]d[i]u[m] a[er]e. s. d[icitu]r an[ge]l[u]s
q e i[n] i[n]tellect[u]al[is] a[gen]s i i[n]telli[gi]t. s[ed] d[icitu]r p[er] h[oc] in
dicere de actione a[n]i[m]e. sic i[n]digent de actione
i[n]tellect[us]. s. h[oc] p[ro]p[ri]e cogit de alia q[uam] a[n]i[m]a ip[s]a cogit[a]t
de q[ua]n[tita]te ab illa ab s[e] co q cogit[a]t de t[em]p[or]ib[us]
i[n] t[em]p[o]re. s[ed] angelus q i[n]telligibilis e i loco.
u[bi] d[icitu]r d[ict]a[m]. s[e]c[un]d[u]m c[ir]ca i[n]telligit op[er]ari po-
test ee[ss]e op[er]ari i[n] una a[n]i[m]a et p[ro] modo c[on]tem-
p[l]ari i[n] a[li]a valde remota ab s[e] eo q sit i op[er]at[ur]
i loco m[edi]o. Ad s[ecundu]m s[e]c[un]d[u]m p[hilosoph]i[um] in. v[i]. ph[ysicorum]. c[on]tin[u]u[m] q mo-
p[ro] p[ro]p[ri]e sit m[e]d[iu]m eq[ui]le s[ecundu]m q[uod] mag[ni]tud[in]e sig[ni]ficat
angelus e motu p[ro]p[ri]e sit m[edi]u[m] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e sit spa-
ciu[m] e[st] l[oca]le s[ecundu]m. s. ipse e q i[n] t[em]po[r]e. o[mn]e g[enus] c[on]ti-
nuit se p[er] i[n] p[ro]p[ri]e i[n] t[em]po[r]e. p[ro]b[atu]r c[on]tin[u]abit
se a[n]i[m]a. g[enu]s p[ro]p[ri]e sub o[mn]ia p[ro]p[ri]e q[uo]d sunt i[n] q[uo]d
spacio s[ed] c[um] i[n] q[uo] h[abe]t sit i[n] s[ecundu]m p[ro]p[ri]e
i[n] s[ecundu]m n[on] c[on]tin[g]it p[ro]p[ri]e. sig[num] p[ro]b[atu]r a[n]i[m]a
tn sit p[ro]p[ri]e c[ir]ca movetur p[ro]p[ri]e ip[s]i
m[od]o c[om]plet[e] motu sua q e i[n] q[uo] e[st] i m[od]o
m[od]o mo[tus] h[abe]t p[ro] a[n]i[m]a s[ecundu]m q[uod] q[uam] e i[n] q[uo] h spac[i]o
q[uo]d tot sit i[n] s[ecundu]m i[n] p[ro]p[ri]e g[enu]s et c. Ad ter[tium]
q[uo]d e[st] angelus sit i[n] a[lio] loco i[n] q[uo] p[ro] n[on] e[st]
ut p[ro]p[ri]e p[ro]b[atur]. s[ed] l[ocu]s. c[ir]ca. t. de n[on] c[on]ti[nue] m[od]o
t[ame]n e. s. a[utem] o[mn]e m[utatu]m e[st] p[er] c[on]t[ra] m[od]o
n[on] p[ro]b[atur]. v[i]. ph[ysicorum]. m[utatu]m a[utem] n[on] e i[n] t[er]mino a q[uo]
q[uia] e i m[utat]u[m] e[sse]. g[enu]s et i[n] m[e]d[i]o s[ed] g[enu]s n p[ro]
m[utatu]m e q n[on] p[ro]p[ri]e m[utat]u[r] n[on] [illegible]
ab [ex]t[re]mo i[n] e[x]t[re]mu[m] q n[on] v[a]dit p[er] m[e]di[um]
Ad s[ecundu]m d[icendu]m s[ecundu]m p[ro]p[ri]e i[n] q[uo] p[ro] m[utat]u[r] q.
m[od]o q i[n] q[uo] m[utat]ur i[n] t[er]mino. s. n[on] e d[ic]ere
p[ro]p[ri]e ab s[e] p[ro]p[ri]e. g[enu]s s[ecundu]m d[ica]t[ur] ad d[ict]u[m]
t[antu]m e[ss]e ad aliq[uo]d t[em]p[o]r[e] n[on] p[ro]p[ri]e movet[ur] p[ro]p[ri]e
Ad q[ua]rtu[m] d[icendu]m q de h sunt diverse sententie. q[ui]da[m] n[on] d[ic]u[n]t
angelu[m] n[on] ire ab e[x]t[re]mo i[n] e[x]t[re]mum

sui motus. quod autem non sit in continuum assumitur. Ipse enim aliquando
[illegible] accordantes opinionem interimunt dicentes quod an-
gelus potest transire medium et non transire et utrum-
que pluribus et nulla medium. hec placet ei. nam
si operetur in extremo et postea in alio absque eo quod o-
peretur in medio transit ab extremo in extremum sine
medio. si autem operatur in loco medio uno vel pluribus transit
unum vel plura media. Item quod secundum hoc esse quod
angelus est absolutus a loco ideo potest operari in hoc loco
et postea in alio absque eo quod operetur in medio. Ut autem
appareat quod sit uerum [illegible] motus lo-
calis non est aliud quam successio eius secundum quod est in loco ratione ex-
inde corpus esse in loco per commensurationem et motus corporis
non est aliud quam successio commensurationum quarum ex eo quod corpus
successiue se commensurat locis vel spaciis diuer-
sis moueri per spacia vel per loca. et si esset possibile quod corpus
commensuraret se in loco et postea commensuraret se alii absque
eo quod commensuraret se medio transiret de loco ad locum sine medio.
et spiritus sit in loco per operationem sicut corpus per commensurationem. ideo
motus spiritualis non est aliud quam successio operationum. sicut mo-
tus corporis non est aliud quam successio commensurationum. et si
posset esse quod spiritus operaretur in uno loco et postea in [illegible]
alio absque eo quod operaretur in medio transiret de loco
ad locum sine medio. Sed hoc stare non potest. non enim est
operari [illegible] extremo post [illegible] operari in quo
sine illo medio operetur in medio et est ideo quod [illegible]
[illegible] in se [illegible] loco non exigat. Item quod aliqui
doctores grecorum ut patet per damascenum. hec secundum eos
[illegible] positionem [illegible]
angelum ut est per universum magis est [illegible] quam sit
in quocumque loco. Alii enim universum non esse continuum et
[illegible] secundum quod dicit non esse mi-
nus sibi tactum sine [illegible] secundum ordinem uni-
uersi et connexionis eius dicunt angelum sic esse in loco
esse sed secundum non magis se habere ad unam partem
universi quam ad aliam. tamen quia partes universi sunt
ordinate et una post aliam continuatur. secundum quod non
[illegible] immo se habet ad partes singulas universi
in una parte magis [illegible] respicit
magis [illegible] medio et postea [illegible]
eius. unde non quod corpus angeli de se non magis respicit
hunc locum quam post esse in [illegible] loco. non tamen ipse
dicit quod possit transire de loco ad locum absque eo quod tran-
seat medium. est tamen hoc [illegible] difficile [illegible] sit a-
corpore quod non [illegible] ad hunc locum [illegible] ad illum cum deriuatur
ad locum aliquem [illegible] de se deriuatur ad hunc locum non ad locum
[illegible] est per universum deriuatur ad locum. dicimus
ergo quod sicut corpus quia actualiter posito in hoc loco magis respicit
partes propinquas magis [illegible] loco in quo est [illegible] magis [illegible]
[illegible] ideo ipse hunc ordinem quem habent partes universi ab ex-
tremo in extremum sine medio ire non potest. sic angelus quia [illegible]
connexionem [illegible] universi sicut ipse sine medio deriuat

ad locum sed non deriuatur ad hunc locum [illegible] postea in hoc loco
esse eo quod in eo operatur. Ipse ordinem quem habent partes
universi ad inuicem quo [illegible] ab extremo in extremum sine
medio ire non potest. Ad [illegible] quod [illegible] sit in [illegible] op-
eratur tamen in loco [illegible] et quod non est in loco per commensurationem sed
per operationem ad [illegible] transeat in [illegible] non [illegible] medio
[illegible] sed sufficit quod [illegible] sua a [illegible] medio
[illegible] applicatio est sit ad locum [illegible]
[illegible] applicatione possit transire medium [illegible]
difficultatem non habet. Ad [illegible] quod operari [illegible]
[illegible] de operatione eius [illegible]
[illegible] de [illegible] transitum esse [illegible]
[illegible] quod [illegible] operari in una [illegible]
postea in alia absque eo quod operetur in medio [illegible]
medium transire [illegible] transit [illegible] sic [illegible]
de loco [illegible] est in loco. [illegible] est in
celo empireo [illegible] de illo celo transmutatur [illegible]
[illegible] applicatione [illegible]
[illegible] sufficit ad [illegible] sit in loco [illegible]
tactum [illegible] in celo empireo [illegible] in loco [illegible]
[illegible] sua applicat [illegible] de illo [illegible]
[illegible] operatione [illegible]
[illegible] sua appli-
[illegible] ad medium [illegible] applicatio [illegible]
operari [illegible] ordo connexionis universi. Ad
[illegible] partes universi [illegible] post [illegible] ad [illegible]
[illegible] speculatorem [illegible]
partes universi comparantur ad intellectum angeli speculantem
non habent ordinem [illegible]
[illegible] cognitione una parte ab eo quod [illegible] co-
gitat ut [illegible] adit [illegible] eius [illegible]
[illegible] operationem [illegible] oper-
[illegible] partes universi [illegible] sit [illegible] in loco. quia [illegible]
ordo connexionis universi [illegible] partes universi [illegible]
[illegible] operationis [illegible]
[illegible] operari [illegible] partes universi et postea in [illegible]
absque eo quod operetur in medio. Ipse ordo [illegible]. Ad [illegible]
[illegible] illa [illegible] imaginatione. [illegible]
non est in loco per commensurationem sed per operationem [illegible] motus eius
est successio operationum [illegible]
[illegible] respicit locum quam tamen est ultimum spacium [illegible]
[illegible] partes [illegible] magnitudinis [illegible] spacium
in quo [illegible] operatur angelus potest transire ab
extremo in extremum per medium [illegible]
[illegible] per [illegible] in motu [illegible]
[illegible] transire [illegible] in [illegible]
transire non [illegible]. Ad [illegible] gratia [illegible].

T[illegible] quod [illegible] angelus moueatur in tempore [illegible]
[illegible] quod moueatur in instanti [illegible]
[illegible] in motu [illegible] resistentia medii non
[illegible] medium corporis [illegible] sit [illegible]

quam aliam

quinto e aere e subtilior, ideo in toto mot' q'ficit in
aere ceteris paribus requirit minus de tpe q' mot'
in aq'. Ipse probat p' h'c. iiij. phis q' si esset mo
tus i uacuo esset i no tpe sz in instanti. cu
g' i nullo resistat medium angelo. ee mo' p'ij
et motus ei' in n tpe q'oz incedat p medium
Ad h'o n motus medii e angelus q' lux ost'
h' lux sola ab oriente in actus se multiplicat i
instanti. F p'h m i so de aia ii' repr'hendes emped.
dicente talem multiplicatoz fit i tpe sz p'cepti
aut q' si i puo spacio lateret nos tpe q' req
uiritur ad talem multiplicatoz, n esset to eius mi
q' nos lateat spacio q' e ab oriente i occasu
e i ggu' tm augmento lux cont' n multiplicaret
se i extremis sin medio. extra ois rlis illa
fit i instanti. g' nullo fortiori angelus q' n
p'transeat medium mouebitur i instanti. Ad p'o si
mo' i tpe sit i tpe. a. tc moueat cor' e
tempus motus an i tpe a. n p'transibit tm spa
ciu q'ntu an'. sz i maiori transibit. q' sic tpe i
maius. e. e q' h cor' deor' tpm fiunt sit. c.
ad. a. et aliqua p'porcio ut q' duplas sextu
pla l'alia aliq' alia. accipiatur tc g' aliq'
ut' q' i tm excedat m' q' mouebatur
corp' i. c. tpe p' spaciu iq' mo' angelus i a.
q' e excedit. a. tpe F q' augetur min'
tpe ut probat. vj. p'h' ong' cor' moui
pertransire spaciu i tanto tpe i qnto mo' an
q' ut i Idem. n g' mo' angelus i tpe sz in
stanti. Adh'o n' e q' nullum agens e illi' uir
ut possit c'tradicere infinite. cu g' p' se operari
motum q' fiat i tpe ut uult p'h' iiij. phis.
et vj. dicens motu. illic' n esse i tpe e dicere mo
tum n esse motu. sz g' angelum mouentem
oz q' i tpe moueat. Ad h'o sic motu c'
nearie uelociore et tardiore ut p'z p' h'
demonstres p'h i multis locis. si g' mouet
i m', e c'ti'git motu uelociorez i ne'in
aliq' moueret i minori q' i m'. et sic esset
ad minimu q' e Idem. vij. et p' h' phis
vj. phis negat i nc tpe ee mo'
Solucio q' si angelus n c'sidera medium medium
mouet i instanti et ut q' sic. q' si n
mo' i tpe a i toto tpe illo et i tio aq'
at i toto e i tio adq' at p'a e i tio aq'
et p' tio ad q'. s' toto i tpe i q' post
motu e i tio aq' e i nullo tio q' esset
moueb' tu q' erat. sine i toto e i tio adq'
e i tio n adq' i q' esset mo'eb' e q' erat.
rursu cu i tio aq' n p' i tc'ptu sit mot
i tio adq' tot' oplet sit mot si tpe i
i q' pot' motu et i tio aq' tc mo'eb'
an q' motu i capiat. sic e i tio adq'
tc mouebit. p' q' mot' e totalit' opletus

dicere n q' F p'te tpis sit i tio aq' et sic
p'te i tio adq' id' i tenus ost' q' p'o. ma e di
dat mot' F dign tpus. ut probat. vj. p'h
cor' tc p's mot' agli et ang' inquit aliq'
situ'l mar' et p's mot' ipsi' e i p' q' ultio
inuitu' e i q' u' e mot' ullo n' sal
uare possum' mot' angli ee i tpe sin
p'tu sit maius e sit q' i diuis' e et te tot
l' i tio aq' ul' i tio adq' q' b' poim' mot'
ei' n e i tpe. Ad p'o e q' diuisi' e sicut mo
angelus a tio ad tm i tpe i p'n ill' tpis
et i tio aq' i ultio et ut tio adq' g' in
me' tpus et i toto tpe et i me' dic
g' angelum n' tamite me' et uitive i
tpe e to est. Ad h'o n q' m e q' aut i eode
i stanti q' ut p'batu e n e sil' i plibz
locis. i tm li po' n' esset mot' q' n si
mo' n ad id q' n, b'e q' hitub' p' seeti b'
i m cessat mot' ut d' i p' de gnte. si
g' sil' possit ee, i tio aq' ad q' n mo
uet a buno tio ad aliu erit g' i
alio et q' i instanti. si licet p' fit tpe g'
tc Ad h'o si dicat q' i illa duo i stacia
n cadit tpe me' un e q' te duo ista
cia F q' ang'ls e i duob' tis n mi ipse
e mot' eius i tpe q' i illa duo i sta
cia n cad' tpe. q' i capiat motu a' d
cor' e i cap' motu angelus cu aliqua
successio sit i motu angli g' ... i
a' spacio motu e e cu angelo sin
motu oplent' h' n p' m spaciu motu
sit p' q' angelus mot' e. sicu spaciu
q' motu e cor' sit q' diuisibile et q' q' g'
e dare istas i q' motu g' i medietis spa
ci. et i istis i q' mutatur e i medietate me
dietatis et sic i infinitum. fit g' i fi' i sta
cia ic duo i stacia i q' b' poim' cor' ee
i duob' tis. sili' g' erit i fi' i stacia
it i stancia F q' et anglm poim' i duob'
tims sin mot' cu poitu sit duo talia
i stancia p'tende i stanti b' i cludentib' mo
tu cor'is. h' i fi' i stancia i te duo i stancia
ee n poss. u i tca sit a' d tpe c'ti' q' solu
i c'in' tale i fi' tez p'p'ue p' sun'. g' si e a'
et q' illas F q' an' e i tio aq' et i tio adq'.
i te duo illa i stacia cadit tpe me' tc mot'
ei' i tpe. Ad h'o dato q' i te illa duo i stacia n
cad' tpe me' e n sit dare duo i stacia abs
aliq' successione et n sic successio i diuisione
ab h' tpe ad h' mot' angli in tpe e. Ad h'o
si dicat q' agl's ....' tpe e i tio aq' et i tio
tpis e i tio adq'. id mot' ei' e i instanti n
i tpe. q' sic duo n tpis ut duo n claudit
tpe. i duo n mot' claudunt motu et est

sit
pro
in medium
et medio aqua et medio adequate
ante per a.o et in a.o non tunc
et medio
oportet

post motoris sit et mota divisibilis quo mo-
tum in velocitate et tarditate est. Sed hac proportione
que est in eandem potentia scilicet inter potentiam motoris et resistentiam
propter quam res mota resistit. Licet resistencia autem
potest accipi primo ex ipso mobili. Secundo ex medio vel ex
extra; quando actio non mobile est actu distinctum
a motore eo ipso quod est in alio loco quam motor unde
licet quidam resistentia attendatur et ratio in omnibus his
que moventur [illegible] divisibilia [illegible]
quod unum est per se movetur et alia per se movetur per
accidens requiritur ad motum absque resistentia medii [illegible]
[illegible] est in talibus et in corporibus celestibus [illegible]
lestia movetur in tempore licet non sit ibi resistentia medii
et si esset in vacuo adhuc movetur in tempore vel tamen
corpus simplex non distinguitur in motore et in moto
actu quia motor est forma rei mote [illegible]
[illegible] resistentia propter quod [illegible] motor [illegible] ad
mobile quia est a mota forma non remanet [illegible] adre
sistendi [illegible] resistentia attendi non potest. Igitur
movetur in tempore [illegible] eterna [illegible] motus
[illegible] resistentia medii [illegible]
ancipere [illegible]
[illegible] in tempore [illegible] eundem modo quam [illegible] mo-
[illegible] corpore assumpto [illegible] applicationem [illegible]
[illegible] spacia motor [illegible] in corpore assumpto requiritur
[illegible] resistentia motoris ad mobile [illegible]
corpus assumptum est actu distinctum [illegible]
resistentia medii [illegible] non resistat medio
resistit tamen corpus assumptum [illegible] applicatio
[illegible] ad diversa loca spacia [illegible] requiritur tempus
[illegible] distantia [illegible] applicatus [illegible] ad corpus
[illegible] applicatur [illegible] ad tale
applicationem [illegible] est passio [illegible]
motor [illegible] applicatio [illegible] reducatur in motum celi [illegible]
[illegible] resistentie motus angeli in tempore [illegible]
resistentia non solum propter spacium medii sed large ut
dicitur talis resistentia [illegible] distinctio mo-
toris ad mobile [illegible] applicatus [illegible] ad idem applicatur
[illegible] eo ipso quod mobile est distinctum a motore sicut
alio loco quam motor [illegible] resistentia
attendatur eo ipso quod [illegible] applicatus est alicui [illegible]
[illegible] applicatur [illegible] distinctum ab illo [illegible]
resistentia [illegible] resistentia requiritur
tempus in motu corporum [illegible] celestium [illegible] motoris a
mobilibus [illegible] distinctum [illegible] in motu [illegible]
[illegible] esset [illegible]
sit una forma [illegible] anima [illegible]
[illegible] in a motore forma simplicium [illegible]
[illegible] anima [illegible] forma [illegible] anima corporis
[illegible] motor [illegible] gravium
inclinantem deorsum [illegible] gravitatis [illegible]
[illegible] forma [illegible]
forma [illegible] corporum [illegible]
[illegible] alius est motor [illegible]

[illegible] ponimus quod fit per appetitum [illegible] cum
intelligimus [illegible] movere sive corpus per appetitum
[illegible] resistit
quod [illegible] tali [illegible]
unde cum dicitur quod motus [illegible] corporis requirit
tempus in [illegible] de motu quod fit per [illegible] appe-
titum [illegible] de motu [illegible]
in motu angeli ut patet tempus requiritur [illegible] distantia
motoris ad mobile [illegible] resistentia medii [illegible] est mo-
[illegible] assumpto [illegible] distinctionem applicantis [illegible]
ad idem applicatur [illegible] applicationem
[illegible] resistentia
attendatur in motu tamen corporis simplicis [illegible] in motu
[illegible] movetur [illegible] requiritur
est resistentia medii [illegible] motus
in tempore [illegible] in motu quo [illegible] resistentia atten-
ditur [illegible] tali resistentia [illegible]
[illegible] motum [illegible] loci [illegible] Ad [illegible] quod
[illegible] in motu [illegible] eternus
est resistentia medii motor [illegible]
[illegible] in tempore absque resistentia medii ut patet [illegible]
Ad [illegible] quod illuminatio que fit [illegible]
dicitur in instanti non est per motum lucis [illegible]
[illegible] in instanti
[illegible] in instanti
dem [illegible] in instanti [illegible] illuminatio aeris
sit cum multiplicationis speciei et multiplicatio
speciei [illegible] species lucis in
parte [illegible] in parte
magis [illegible] in instanti
[illegible] potest [illegible]
ordine [illegible] se precedentem
unde [illegible] una [illegible] species lucis [illegible]
[illegible] in divisibilis [illegible] medii [illegible]
[illegible] est una [illegible] angeli per applicationem
[illegible] ad spacia [illegible] angelus [illegible] successi-
ve ad diversas partes spacii vel medii est [illegible]
[illegible] applicatio [illegible] motus magna
[illegible] multiplicatione lucis [illegible]
possit [illegible] in instanti [illegible] multiplica-
tio [illegible] Ad [illegible]
[illegible] motus [illegible] motus
omnium corporum reducitur in motum primi mobilis [illegible]
[illegible] partem [illegible] ex parte ipsius mo-
[illegible] est omnium
corporum [illegible] motus [illegible]
[illegible] reducitur in motum
celi unde nullus motus alicuius corporis est velo-
cior motu celi [illegible]
[illegible] motus ille [illegible] velocis-
simus motuum [illegible] requiritur ad mo-
tum [illegible]
passio [illegible] motus [illegible]
[illegible] ad [illegible]

locorum

sit cum multiplicatione [illegible] illuminatio aeris est multiplicatio speciei [illegible]

[illegible]

f uelocitate siu motus est opa motuan
s̄m eo cum tp̄a insmeia tales motus eius
rois non exuidant. vn̄ cum s̄ alius motus ordinatur
z in imelocitate possit esse motus cor in tempore
tr̄e in tempore est motus igitur non plerumque spēla
tionis. Post hec a indiuisibili tempore omnia insta̅ntia iugere
dispositur eo quod concludit motum ani esse in
tempore quo concessimus plato tamen ecce non ualuit cog
quia hic ag̃e se sit quiete plus quam solum dein
motus est locatus. Quod id a qualiter et ut
motus angeli esset in tempore dato quod non cum sint
nunc. dd quod hic. nam si igitur motus de ipso ad
tinis ab oriente in occidentem ut probabile est dare
ultimum instans in quo est in oriente et primum in quo est in
occidente. et quia sp̄ successio instantium post illam
tempore esset motus eius in tempore et si primum ultimum non est
tet. si bi. tempore non est eius de rois est tempore
e passio primi motus qui sit corpus existit
tibus hec a nisi corpus ma declinare p sin
p ergo quod est, forte in tempore in quo hic motum
so ex p z posterior quod deuiati requiratur ad
motum. et euidentia est hic motus ani sed accep
t ad motum z immutationes quod inde cum p sicut
dicitur. ita ut tactu est tempore hic rois uniquale
continuatur non habet. sed hic continuus ad motum z motus
a magnitudine. ut dicit v. meta z 4 in ho. phisic
i plibz locis eius hec sing. nam sic. v. pe
des precedunt unum in tempore sunt continuum et
non habent. sz v. pedes in ligno l ea reoni
quod oriuntur sunt non rois quod unus sine rois ibi in quo
existunt sic tempore de se unis est. c. p. unis inia
tus ut dicitur iiii phisic. nam ipsa post corpus ius
in motum mensura oplet rois tempus sit a tempore
a orientem hic est rois ibi in quo existente a hoc dare
ori z non ori quia in ore non est dare duo indiuisibilia
ori ut contigua ut aut se hunc. ut in
una linea ori puncto puncti ut est continuum
contigua ut aut se hunc. sz sp in duo puncta
in eadem linea mediat. sz in ori non est ideus
indiuisibilia ante se hic. nam si due linee non
continue coniungentur continguit a duo
puncta contigue se hunc. nam sz linee illa
puncta reddunt z quia unum est tempore ohm tempora
liter in illo est in motu primum motus est ille
motus sit unius rotunditas in p unus tempore
a ori est non roe sin sz roe motus ea est
ergo hic in illa continua non est dare duo puncta in tempore
non eadem hec nunc. sic est tempore non est dare duo in
stancia et sic non cadat tempore medium z roe est motus
de formis ut si de unio fuit motum
dicit sola tempus immutationis non esse sit z semel
si aliquis hoc. non tamen dare ultimum instans
in quo est sub forma hoc sz p totum tempore duris ipsum
fuisse sub forma unum in p ea in instanti quod

corpus z late addendum tempore est mortuum. nam si
daretur ultimum instans in quo a uerum est uiuum z primum
in quo est mortuum esset in tempore quo duo instancia
dic tempore medium esse dare tempus in quo non esset m
unum neque mortuum. id phisicorum viii. plures. ad in
tantum sz z similia in corpore duo species prioris
rei sicut accidunt forte prius introducte. sz si
tempore non esse quod continuum. sic motum in tempore
ideo exitus est motus non sit ori. iam a in
aliquo conuinitur in tempore esset discontinuatio. igitur
in non ori non est inter dare duo indiuisibilia sic e
litteraliter continuum dicendum prima instancia. vn sp
esset dare ultimum instans in quo a est [illegible]
ut esset dare ultimum instans in quo a est
unum quod si etiam esset dare primum in quo est mor
tuum. non tamen esset dare tempore in quo non esset mor
tuum neque unum. quia est tria instancia non est
dare tempore in medium quia si in ypothesi tempore
posito frustra. cum ergo tempore in istas motum ani
non sit quod continuum et quod opponentes angelos
sed esse i locis esse dicunt ori tempus non sit adi
uicem z potest est quod nos dicemus tempus iam
esse suppositum angelum medium non tunc sit
est dare ultimum instans in quo angelus est in uno a quo
z primum in quo est in uno ad quem non dicere possumus quod p
torum tempus fuit in uno aq z in istas quod
complecta a de primum est in uno ad quod quia est motus
dicitur hic solum in mensura ori nunc. est ergo sp successio
in instantium possit dicere tempore non collatis uo
tempus quia tollitur continuitas est tempore de se sit
unis est motus ani in tempore dato quod non cum sint
nunc. fauia. id inuestigandum si uo sunt
cius posterioris et prioris quod deuiacie aneva sunt
in mutationi. v ii z phisicorum. v. phisicorum. ait. corpus
mutatio est ex quo aliquod in quod z quod in ea est a quo p
a quo prius z quod sz ipsum ut mutationis inquisitio
sig de roe motus z mutationis est p z prius
ut non sunt sine posteriori et priori contra in sua significatione
lo eius mensuratio quia corpus in tempore p z prius assignare
hic a. v. motus intelligitur post post quod finaturam p
z prius sed duo instancia incluentia unum tempus
quorum unum sit prius quod posterius. sed si in prioritas
z posterioritas significatur penes duo tempora ori
ta adiuinum instans quod unum est prius a posteriori
t quod sz significatur penes instans z tempore. nam
sic aliqualiter tempore fuit in instans prius illius prius
z p quod sz tempore est instans quod est finis eius. si ergo omnium
i instans quod tempore o est p nunc sic instans est prius
tempore p quieto in prioritas z posterioritas acci
pi potest penes duo instancia non includentia tempore
a quo quorum unum sit prius a posteriori quieto in sz
posset accipi penes duo tempora non includentia
a quo instans sim. v. motus assignat prioritas posterioritas
ideo sic se habet quod quia motus est omnino in tempore

alii vero non possibiliter sunt. nam possunt duo tempora
in terminis non includantur quod in instanti non potest. hoc non
se continuat ad tempus nisi punctus ad lineam. sicut
nec plures in uno plures et sicut unum possunt ac
cipi due linee in terminis non cadentes aliquod punctum me
dium. sed non duo tempora sunt possibilia nullum instans
medium cadat. nam si linee sunt continue terminus cor
cadens unum punctum medium est continuans ad invicem quod con
tinuum componunt et habent ultimum unum. si vero non sunt
continue sed discontinue terminis cadunt plura puncta in
medio. [illegible] hec puncta [illegible]
in spiritu duo tempora cadunt quod in instanti medio. nam
si illa sunt continua terminis cadunt in unum instans ad quod
complantur. si vero discontinua erunt quod [illegible]
cia in tempore cum pluribus instantibus. alii vero modo
in possibilibus sunt. sicut quidam modo recipiuntur in motibus
[illegible] in motibus [illegible] nam cum
[illegible] mutatum esse [illegible]
ri. et quia non est dare primum mutari nec primum mutatum
esse [illegible] in motu continuo. non [illegible] autem esse
mutatum est dare mutari. sicut autem esse mu
tatum est dare mutatum esse. nam [illegible]
mutatum esse in motu continuo de quo loquimur quod unum
et differunt. quod [illegible] est dare primum mutari
nec [illegible] mutatum esse. differunt quia est [illegible]
[illegible] non est dare ultimum mutari [illegible]
[illegible] sumit originem [illegible] differentia [illegible]
quod mutatum esse est [illegible] ad mutari sicut instans
comparatur ad tempus. sic mutatum esse se habet [illegible]
ad mutari. ~~[illegible] mutatum esse [illegible]~~
et accipitur mutari et mutatum esse [illegible]
tempus mutatum esse [illegible] qui esse [illegible]
esse dare [illegible] mutatum esse [illegible] duo
[illegible] esse includantur ad [illegible] potentias
et prioritas et successiones duo [illegible] includ[untur]
[illegible] tempus. cum [illegible] mutatum esse [illegible]
duo tempora includit [illegible] instans non [illegible] esse [illegible]
[illegible] ad mutari [illegible] potentias et prioritas
sunt [illegible] ad tempus et instans [illegible]
comparatur quod instans [illegible]
[illegible]
mutatur esse [illegible] mutari [illegible] mutatum
esse [illegible] non sit [illegible]
tempus potest. nam si est dare [illegible] esse [illegible]
mutari [illegible] solum [illegible] esse ultimo [illegible]
[illegible] esse [illegible] mutatum esse [illegible]
[illegible] instans tempus [illegible]
[illegible]
[illegible] prioritas reperiuntur in tempore [illegible]
[illegible] tempora. [illegible]
[illegible]
[illegible] includuntur [illegible] duo
[illegible] includentibus [illegible]
[illegible] tempus [illegible] prioritas [illegible]

[illegible] non [illegible] duo [illegible] prioritas [illegible]
accipi est ille modo [illegible] si non est dare mot[um]
nec mutationem [illegible] accipere [illegible]
[illegible] de motu [illegible] potentias et p[rio]
ritas [illegible] duo [illegible]
tempus [illegible] dare [illegible] instans [illegible] ad
[illegible] dare [illegible]
[illegible] tempus [illegible]
[illegible] dici tempus [illegible] motus
[illegible] tempus [illegible] ad [illegible]
[illegible] motus [illegible] accepit
[illegible] motus [illegible]
[illegible] motum [illegible]
[illegible] illuminatio [illegible]
[illegible] illuminatio [illegible]
aliquem motum [illegible]
[illegible] mutatio est [illegible] motus
[illegible] mutationem [illegible] motus [illegible]
[illegible] motus [illegible]
[illegible] motus [illegible] motus [illegible]
[illegible] alteratio [illegible]
[illegible] motus [illegible]
[illegible] non [illegible] motus [illegible]
[illegible] motus [illegible]
[illegible] motus [illegible]
[illegible] est [illegible] ultimo [illegible]
[illegible] est [illegible] alterationis
[illegible] alteratio [illegible] motus [illegible]
[illegible] alteratio quod est motus [illegible]
illuminatum esse [illegible] motum localem [illegible]
[illegible] ad orizontem [illegible] motu [illegible]
[illegible] mutationem [illegible]
[illegible] motus [illegible] motus [illegible]
[illegible] motus [illegible] tempus [illegible]
[illegible] motus non est mutatio [illegible] motus [illegible]
[illegible] tempus [illegible] ad tempus [illegible]
[illegible] motus [illegible] mutatio [illegible]
[illegible] mutatio [illegible]
[illegible] motus [illegible] non [illegible]
tempus [illegible] instans [illegible] tempus [illegible]
[illegible] mutationem [illegible]
motus [illegible] dare [illegible] instans ultimum [illegible] instantia
[illegible] successio
[illegible] tempus motus [illegible] tempus [illegible]
[illegible]
[illegible] motus [illegible]
tempus [illegible] motus [illegible] tempus [illegible] motus
[illegible] tempus [illegible]
motus [illegible] est dare [illegible] instans [illegible]
[illegible] instans [illegible]
duo instantia [illegible] tempus [illegible]
duo [illegible] tempus [illegible]
[illegible] tempus [illegible]
duo instantia [illegible] duo [illegible] tempus [illegible]

tamen

adat tpe me et dare tpe i q^o n e i^{mo} aq^o
n i^{mo} adq. io no^d q^r si aliq i ccia siptu
ne oq i oce e dare unu puctu i cciis
duo. n cu sp cale prab^{et} puctor ina
sa exce dut oq^a q^r puct add n q^r to n
augz. si g^o ecut due line ec ca les una
di^{der} ta^a remanet oq^a si ptes dise ad
ap tauet^{ur} si oq^a i mi side p^mu dis ecuc
duo puncta. i lica tn oq^a n ecut assig^e
duo puncta sit. sic qreter duob^z puc
tis q^n sut sil i linea sicasa^r cu^{mdz} un^9
puct i lna oq^a aut duo. possem^9 dre
q^r n un^9 n^c duo. si vm line icalse cu
suo pucto ccu^{dz} i oq^a n^a sol^a alis no
linee i cciise cu suo pucto [illegible] i linea
oq^a puct et linea. sic q^r tpe q^r m^{sat} mo
tu agli n e g^i oq^{iu} e i dare duo i stacia
sil^r ab^s q^r tpe me^o. vn dre posset q^r illis
duob^z i stacib^z i^n tpe mo n^c [illegible] duo
i stacia pxe. n^c mich^i qr due e i^{mo} aq^o
[illegible] a tpe so^{ius} e e i^{mo} adq [illegible] inse
illi i tpe mo i stat et tpo i q^o sian^r n p^mus
ut me^{iu} resecudo moui eius ad tpe mu
dice q^r prous tpe e i^{mo} aq^o i instati q^r
e^s platu adip^m e i^{mo} adq. sili mot
resat^{ur} [illegible] e aut ulcuu i stat iq
e i^{mo} aq^o p^{iu} i q^o e i^{mo} adq. ab h^c i^o tpe me
tpi [illegible] e aliq mot opet ad [illegible] in sui pacta
dius e q^r opet ad a^m dz dig^r moui agli
si i tpe n i instan sicut mot celes tn tpe
q^o si tnl^9 mot q^r pater^e adue eru^m. e ille ne
i cludit ee q^e ois mot^9 sicet instan. sic g^i
n e b^l dcu q^r mot^9 celes sicat in instan s;
i tpe e [illegible] s m sil et n i^o sic n e b^l dcu;
q^r mot^9 uia sicat i instan. h^o; ad q^r sicat i tpe
e n [illegible] sic fusa [illegible] ca^d tu q^r co
ueblir sciui possit no ee i ter duob^z i sta
tib^z m^u scatib^z mo [illegible] agli [illegible] unu m
stas i tpe ut n i [illegible] sc pate pote.
A^d p^{m}. d. q^r io illa ar^{te} [illegible] si [illegible]
[illegible] n. tpe q^r m^{sat} moui agli
ee q^r oq^{iu} et u oponi cui statib^z. h^c bie
i [illegible] tpe n e q^r od^{ii} et opom exista
b^z. sq^e e instantib^z. tpe instantib^z ne [illegible]
[illegible] q^r er n q^r eez e [illegible]. c^r m^d ee sz
cu q^r ee [illegible] mot ei^o acip^e. f. duos i^{mo}
ab^s me^d sic duo i stacia insubsuc cen
mot ei^o i q^o uno e i^{mo} aq^o et i a^o i^{mo}
ad q^r pli pr solo ad f m. q^r hi tpe sic
q^r duplex et i p^{mo} illi tpe sui p^{mo} i stan sic
i^{mo} aq^o. i ultio n [illegible] i a^o istan sic i^{mo}
[illegible] ime r n e aliqu q^r i^t illa duo i stacia

u cud^r me^m Ad p^{iu}. i o m^{dd} q^r ia^o zia i sta
n e agl^s i o[illegible] eis. i^e illa duo i stan n
ead^r tpe me^{iu} q^r tpe q^r m^{sat} moui agli
n e q^r oq^{iu} Ad s^m d q^r si agl^s reor^9 sit i
ecpe^r mou q^u agl^s o plem^9 moui d
cor^e ul^r moui eet ul^r cor^9 n eet i a^o i^{mo}.
ng ul dcu e sig patur^9 moui agli ad qe
niu mot ei^9 e i instan et i instan tpis
un n p^{er} ee a^s mot^9 celes^r cor^9 p n eet i a^o
i^{mo} et i^o io arguebat ex suppone fsl. q^r ad
tu ocedit ipm posse ee i a^o i^{mo} si i capiat
moui e a g^{to}. cu si dre et sicere agl^m n
n sic p medi e p^{ua} nace. Alia argta
i o ue o^o uis g^{to} ocedut^r. p^{ia} g^r q^r si a
gl^s p m sic me^m q^r mot^9 ei^9 e i tpe sive
ponam^9 tpe [illegible] ut di^{m} me
[illegible] si ut possit om^u e sudato q^r n
tiseat mediu sub^{re} debemus q^r mot^9
ei^9 m^{ser} tpe. et lz s^m sic aug s^{lu} cu ni^9 sic
p medi pordie p^mu mui^9. isti ocedunt
moui^9 s^b fo^a [illegible] supponendo [illegible] ypothesi
s^{lam} h. n. aliu sl^a supponere possie cu
[illegible] suppone uras alic declar.
Quid a^r q^r g qrebat u^{tr} i recessu aie a cor
sit mot^9 i instan ul^r i tpe dato q^r sp^{ual}
sta no p^{tr}iseat mediu cu mouet^r dd q^r i
i illo istan i q^r aia desinit ee fo^a cor et acor re
cedit tal^r mot^9 e i instan n i tpe. na cu recc
sus aie a cor^e sit corp^{ra} cor^9 un^r i^o q^r scdz
e sic p^mm de aia expedicte aia a cor^e corp^9
q^r sp^{uat} et nichil est sic sic mo^o e dcu mo
tu a de corpre cor^9 m^{ure} nisi ypothesi
p^r g^o io corpo i stacie sic de necessitate
tal^r mot^9 m^{sat} i instan. na si sp^{ual} sba
no t^{tr}isit me^{iu} i illo istan q^r n e i^{mo} aq^o
e i^{mo} adq e g^i separato aie a cor^e sicat in
stanti mot^9 aie i [illegible] e [illegible] d^r q^r add^{uc}
bat adounid^r agl^m moui i tpe si b^{ua} q^r s^{ti}
n arg^a n i^{tt} moti aie ee i [illegible] s mag^i sui
z q^r sic instan. na p^{ii} [illegible] simulabat q^r
erat dare ulcum i stas i q^r e angl^s i^{mo}
aq^o. z p^{mi} e i q^o adq. z h^9 fundie successioi
sciru applicabat^r mot^9. sz ia a n sic dre
possi^9. na si aia redit a cor^e e desinit ee
fo^a ut suppositu e cu no sit dare ultimu
i stas i q^o e fo^a cor^e. n e assigne p^{ma} duo
i stan^r p q^a successione sicat tpe. q^r s^{iu}
p^mu istans dare n possu^9 pz dnr. n. e hi
mouet^r q^r p tu tpe e ho et instan q^r coplat
ad i^d tpe e mortu^9 e sic dare p^{iu} i stas iq
e mortuus q^r i stas p se e posterious pas
sionis et fo^a posti^9 i fo^a ducere. si e ee dare ultim

[illegible]

[illegible]

et non instantanee

desinit esse

sapiencia sit in nobis sapientibus. non quod sic sa-
pientia est in nobis sapientibus. in alia sapientia
dicitur est in rebus. nam sapientia in maiori [illegible] non est ma-
ior in minori sic dicitur non dicit distinctionem [illegible]
[illegible] re existit. ad intellectum [illegible] maioritas
et minoritas dicitur potest attendi [illegible] mor-
[illegible] ad [illegible] in uno non est maior sapientia quam in alio.
[illegible] magis [illegible] sapientie non [illegible] et talem
magnitudinem negant [illegible] [illegible] sapie
est dicit quod non est maior sapientia in maiori [illegible]
et minor in minori. in [illegible] potest attendi maioritas
vel minoritas [illegible] et [illegible] potest esse dicitur ex-
tensive et intensive. [illegible] in [illegible] sapientia est maior
[illegible] est [illegible] sapientior [illegible] extensive est plura
sapientia intensive non est [illegible] clarius cognoscat.
Nunc de [illegible] disposicioni etc. [illegible] magister [illegible]
de questione fecit declarando de [illegible]
[illegible] et [illegible] localibus et mutabilibus
[illegible] debet declarare de scientia sapientia di-
[illegible] in [illegible] ad [illegible] de ea declarat et
duo facit. quia primo [illegible] se [illegible] dicens se velle
declarare de dei sapientia vel scientia [illegible]
to [illegible] [illegible] [illegible] facit quia primo querit utrum
dei scientia sit [illegible] [illegible] [illegible] aug-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipsi
[illegible] [illegible] duo facit quia primo [illegible] de [illegible]
[illegible] dei scientie [illegible] [illegible] in fallibili-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duo facit
quia primo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] duo facit quia primo [illegible] dicit scientiam
vel prescientiam [illegible] [illegible] adoppositum [illegible]
[illegible] [illegible] facit quia primo [illegible] dicit scientiam vel prescienciam
[illegible] [illegible] [illegible] posita ponitur res evenire
non posita non ponitur. [illegible] [illegible] [illegible] augu-
[illegible] [illegible] [illegible] nolle [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] opponit [illegible] facit quia primo
[illegible] scientiam dei non esse causam rerum. quia [illegible] cum malorum
est mala sciat [illegible] [illegible] scientia non est causa
dei scientie. [illegible] [illegible] [illegible] origenis [illegible]
[illegible] [illegible] res non esse futuras quia sciuntur a deo [illegible]
[illegible] a deo futuras esse quia future sunt. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opponendo [illegible] de
[illegible] et duo facit. quia primo exponit auctoritatem ori-
genis dicens non esse intellectum per verba origenis
scientiam esse causam dei scientie. [illegible] [illegible] est quia res
future sunt a deo sciuntur. quia non futura [illegible] non
sciretur ab ipso. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit dicat
dicam [illegible] vel prescientiam esse causam rerum. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quia primo dicitur quod si [illegible] scientie
sapientia [illegible] intelligitur [illegible] non designatur [illegible]

[illegible] non [illegible] non res [illegible] a deo non [illegible] [illegible]
sed non [illegible] scientie non solum [illegible] [illegible] intelligitur [illegible]
et beneplaciti includitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] mala [illegible] a deo scientia beneplaciti [illegible]
[illegible] [illegible] dicit non esse causam malorum et ea nesciat
scientia approbationis sed solum simplicis notitie. [illegible]
mala non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
deinde cum dicitur a deo [illegible] [illegible] de infallibilitate
[illegible] dei scientie et duo facit quia primo [illegible] dicitur prescientiam
posse falli. quia sicut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non legere [illegible] falli. et solvit quod non [illegible] [illegible] falli
[illegible] quia si non legeret non esset a deo prescitum ipsum esse
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicit prescientiam posse
falli quia si non falli [illegible] [illegible] omnia sunt necessaria et
[illegible] nam cum dicitur [illegible] prescitum a deo est necessarium [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nam [illegible] duo [illegible] stare quod a deo
sit prescitum [illegible] [illegible] eveniat. sed si intelligitur
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] necessarium
in se accepta dicta [illegible] quod [illegible] evenire et non eveni-
re. [illegible] [illegible] [illegible] in quo terminatur
[illegible] sententia lectionis et distinctionis.
In presenti distinctione magister [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dei scientie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] duo [illegible] [illegible] dei scientia
sit [illegible] [illegible] de immutabilitate eius
[illegible] [illegible] quod dei scientia non sit causa rerum.
[illegible] [illegible] causa [illegible] vel immutabilis. [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] mutabilitas. [illegible] immutabilis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] immutabiles [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dei scientiam non esse causam
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
scientia dei non [illegible] [illegible] res [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] scientia dei [illegible] res est scientia [illegible] [illegible]
[illegible] scientie [illegible] ad res [illegible] [illegible] ad scientiam dei [illegible]
in [illegible] [illegible] scientie [illegible] [illegible] est scientia necessaria
[illegible] est scientia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scientiam
[illegible] [illegible] et scientia dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] scientia dei sit necessaria res necesse evenire. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dei scientia sit
causa rerum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mala. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] causa rerum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dei
scientia causa rerum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dei scientia causa rerum [illegible] [illegible] scientia [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de scientia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

mutetur [illegible]. Dicendum quod potest esse adequatio rei ad in-
tellectum. vel quia res preexistit et intellectus accipiens simi-
litudinem eius immutetur ab ea. vel quia in intellectu preex-
istat res secundum formam intellectus ex qua res producitur
in esse. primo modo scientia causatur a rebus. secundo autem re-
rum [illegible] recipimus in humana scientia. [illegible]
homo scientiam non habet nisi artificialium. sed non eodem modo quia
nullam habet scientiam per ideas cognitionum acceptam. [illegible]
[illegible]

est. et [illegible] cum scientie [illegible] quod scientia [illegible]
[illegible] quod divina
attributa [illegible] sint synonima [illegible]
[illegible]

in sciendo

pro fine

i. fuit

[illegible] hitu ee [illegible] p[illegible] obo. io sac
nec i po[illegible] modo ex ipsis reb[us]. scia n[on] [illegible]
q[uod] obm p[illegible] hit dim ipm. io n[on] o[porte]t hi [illegible]
ne ee i[n] dia[illegible] scia[illegible] [illegible] sit i[illegible] ne[illegible]
ut e[st] idia scia. [illegible] o. iiii. d[illegible] q[uod] ut hitu est
scia d[illegible] e[st] [illegible] p[er] ut i[n]clud[it] b[e]n[e]placitu[m] d[e]i
q[uod] ne[illegible] mala scia b[e]n[e]placiti io no[n] o[porte]t ipm
malorum ee causam.

[illegible] q[ue]r[itur] de uniformitate d[ivi]ne scie. [illegible] q[uod]
scia d[e]i no[n] sit uniformis [illegible] variat[ur]. q[uia] d[eu]s
sc[i]t res i[n]fallibiliter. g[o] scit res p[re]ter[it]as ee p[re]-
[illegible] [et] futuras ee futuras. [illegible] ali[illegible] i[n] scia
ei[us] cad[e]r[e]t decepcio. g[o] n[on] o[mni]a scit uno mo[do]. [illegible] q[uod] scit
[illegible] q[uod] e[st] p[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]

uariatio [illegible] [illegible] b[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] io dub[illegible]
[illegible] dubitant d[iui]na[m] scia[m] variabile[m] ee [illegible]
[illegible] variabilitate r[illegible] [illegible]
n[on] [illegible] d[iui]na scia i[n]variata [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] p[er]manent [illegible]
[illegible] hit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sim[illegible] ee [illegible] hac [illegible] hit
d[illegible] [illegible] scia[illegible] [illegible] [illegible] q[uod] [illegible] varia-
ri ex variatio[n]e re[rum]. sola [illegible] d[iui]na [illegible] scia[m]
i[n]variabile[m] ee ex eo q[uod] res variant[ur]. [illegible]
[illegible]

[illegible]

ez ipis res quaz hi^a fut^ras existit ee o^a
p^u q^a i intellec^t cau^a rez mi^a sic q^a i intellectu
cau^s p^z ip^se i c^t q^a sunt sb^i ta variacio^ni
mot^u o^z ee^z sciaz causaz a^co m^n ex rebz de
pende^t z variari a^m in p^u variacio^z rez g
di^a scia i^m vaiq^r exist^t q^z o^s res rez m
vnico e^e dio z i uni^c q^z sua arte unius^t z g
g^ranc^r. ia^z a^r ui^a a^o uno i unit aug^a vi
de t^in. ca. ult^o. v^z a^r q^z q^z i di^a arte ip^os
om^n z i om^n uni sic z i ea nou^r d^s c^o a^n
ac pi^pac^z. i^o cui decedat z succedat i pi^a q^z
nō cōpeditur a^d ut succed^t scie d^i cu^i g^o q^z ut
d^s og^s scat o^a vn^i fo^rte. si li q^z dico vni
formiter deviat di^a^z sciaz vn^i q^z sic. si no
deviat ipsa scia no e^o q^z talia motum
eius mutacioni subiecta sint. ad p^m d^o q^z scia
d^i e^t i futu^r. ut scit futur^m ee futurum. s^z
abs^z futuritate scie sue. z scit p^t^m ee p^t^u
t^m abs^z p^teritate sapie sue. e^t g^o immutabi
litas expte rez n expte scie d^i. ad
d^o a^r i^o q^z existe^t p^lib^z modis scit i mo^is
p^lib^z itaq^z li q^z dico p^lib^z modis deviet sci
en n sciaz. ua sic d^s in ita scit ee unum a
nescat ti^u ea nulli. sic multipl^t scit ee mul
tipl^t nescat tu ea multipli^r. ip^o q^z d^o d^o vi
de d^i. no. d^r q^z d^s scit uni^a i futuri z multa
nume. ad. iii. d^o q^z cu^i vnu^z i d^o m^e
sit p^r deus scit o^ia q^z ee e^t sua n e
variacio i scia ei^s s^z scie^i scit p^e cu^r
zalia p^s sibi^u e^z. so^lu g^o a^r q^z encia ea^u
cu^i ente i scia n sunt e^o d^r n^r i p^s q^z deus
e i^d sibi p^s e^m. a^o no n sunt i^d ei p^s
s^z sunt q^adam vestigia e^t^a. vn^i d^ia e^t e
ti^a o^in. z i ea relucet o^ia. ad. iiii. d^o
a^r variaci^u variu^i ii p^s s^s p^t^u z futu^z
e^x p^te scie diē nulli^u variabi^e dic^r. ua
p^s s^s p^t^u z futu^u. no differu^t s^z
diu^sitate tp^z. diu^sitas a^r tp^z sunt
ex deviatoe u^l o i deviatoe actual^r ee. tal^r
a^r variacio i d^ia scia n grau^t^z n sic^t
res. g^o ipe variat^ur d^ia n scia inmutabi^l.
Deinde q^r utrum scias ad d^o et ee h^m
d^o q^z. ad. iii. d^r sciat no encia. s^z
in^e sciat enunciabilia.
Ad p^m s^z arguitur vz q^z d^s nesciat n encia
q^z d^s p^s potencior q^z s^m no scit q^z n
e. g^o ca^u a^r d^s nescit e^t q^z ea^u ee ea g^o n
encia cureat ee. n encia abs^o scit n pot^t
Ad pr^o d^r z^m s^z z^m rei i i^b intute e^t sua dr pr^o
cum^ee u^t d^r s^o m^o. s^z e n^l scat n en
n^l scit ei n e^s g^o z c. Ad ult^m d^r p^o. vii. q^z
de. no. q^z d^s o^g^o scit res ea m^g vbi^r
d^r n^t ee. s^z n^z ethiz n^t d^r ee. g^o n en
cia n og^s scit. Ad p^m scia d^r p^o in ad scita.

s^z q^z dic^r b^z^m ad e^m n q^r dr^e n e^m
ex^m t^e. g^o z c. Quiⁿ e q^z co^r. xii. met^e
ut q^r sch^aunt encia ad sciam nūm sic d^s sciā
se h^r ad ip^a. s^z encia sit scita^a post ee
abs^z scia nūa. g^o eu^m q^r p^e eg d^ia scia
ad g^a q^r scia nūa potit ee sciadi no
encia e ut n exn^tubz e^tubz. Ad p^m agens
p^s intellcm h^r p^s cog^tc^o p^ductoz. abs^z q^z a^n
q^r i ee p^ducat^r. alii. n. casuali^t b^n ager
s^z e d^s sic agens p^s intellcm e^rc intellig^t
n^e n^e casua^r agat cu^i sit p^mu agens o^ia
d^s g^es i suos fines p^g^os^z h^e p^
ductoz ab ip^so ang^l ie^e p^o n^t. Ad h^m
sic dic^r q^z q^z ea og^s scit o^z q^o n ee. q^z
q^z nullo n^o nullo m^o og^s scit. ee. s^z rei i p^li
p^s accipi. uid^z i sui^s cau^s. m^ia i p^a. z in
ag^tibus og^s scit^s. res. z l^z hiter ee n^u s^u
f^z p^a o^z rps h^nt tuc ee. alterno d^s e^e
o cee og^s sunt q^z n solu ea og^s uit i suis
cau^s i^l put i og^ssieme e^nit. s^z og^s unt ea
i suo g^e re^ro q^z e i tp^e h^z accepta eunt
ee. ab o g^o scit ea evant i eli^s tp^e s^z eor^u ee
sig^a ea n og^s m^s h^m alterno s^l te ee a^d
die. sic accessiss z ex p^s missoe rez ie^e q^z
i q^rl o^z. g^o nos ponē q^z i e ee n^e g^r
ad alterno sunt co^in^a. i ha^p^s sae scia
visio^is q^z a^r sunt n^e fame. n^e futa sunt z
possibilia stent sunt ee. scitur ab p^t h^nt
ee i sui^s cau^s n^l p^s i sp^o tra^l^a i og^s nos
z h^o vocat^r scia simp^e noti^a. og^s scit g
d^r n^o scia sui sic futuri sui possi^lia ee sui p^e
n ea p^s i in^ssis^z sic solue^do. rogo n d^a^r
ca^m q^r scia d^i scit n en^u i^o no^g^o a^r n^r s^z^q
tangebat. s^z e^o d^i sic m^o d^r n^e e^t. s^z n
d^ia n deviat^r p^a d^o ee. i^o n^e o^z scia ab
p^s e^e actuale deviatam ee. s^z ip^e abs^z deviat
ioe actual^r ee scire potit. q^z l^z scie ut
scit^e e^z o^z^s mo^s scibi^s e^r u^no sup^s
scim ea i^n e^t. ut og^s scit uno sip^a in
tuitu re^z p^s sicte p^tita i futu^a. z ip^e e^e
rei futur^e i futurabili. og^s scit. og^s scit
in futur^m futur^a ee abs^z eo q^z i scia futur
futur^o rez totiu ee rez futur^a z possi^lia
vnico i tuitu ui^z o^z q^z n encia og^s to^z
h^r cu^i futur^a z possi^lia. i e no encia o^m^t
vn^i ad iii. m. sch^ia q^z d^r vocat ea q^z n
s^u sic ea q^z sunt. z xv. de tin. ca. xiiii. ult^a aug^a
g^r d^s n ea^s og^s scit e^ti g^r cat^a d^i. vno
n sip^a i tuitu p^sen^a futur^a z p^o^ta i met^e
Ad p^m g^o d^o q^r s^m n scit q^z i q^r ac^o m
n p^uatie. s^z ea q^z sunt ab scaut^r g^o ul^r sit
s^z ea^z actuale ee deviata n sit h^m^u
ee i og^s e^e. Ad iii. d^o q^z vni res o^in^u
vn^i q^z h^r ee d^o ui^z o^z q^z h^r ee. z atque

cognoscendo ad hoc non sunt per ordinem [illegible] non esse et quod sunt sicut nata sunt. vel dicendum quod deus sciat non enuntiabilia non tamen sequitur quod sic illo non enuntiabilia [illegible] sicut ad hoc sciunt. nam ea que erunt post mille annos non scit deus esse nunc, quoniam non est verum ea nunc esse, sed scit ea esse futura esse. nam et verum est nunc ea esse futura esse. [illegible] que non sunt nec fuerunt, sunt tamen possibilia, scit ea esse in suis causis et in cognitione sua sicut verum est ea esse.

Ad .iii. dicendum quod deus cognoscit res secundum quod existunt in esse. quia una ratio cognitionis sua per quam est [illegible] ut sit et id per quod ei omnia sunt nota. unde licet deus [illegible] non cognoscere plures res [illegible] esse per quod esse omnium rerum per quam ipse omnia distincte cognoscit quod patet ex his que sunt. ideo quasi aliquid si formaliter de omnibus existentibus esse [illegible] cum sciret omnia sicut ab ipso existentia et que in ipso [illegible].

Ad .iiii. dicendum quod quod dicit philosophus [illegible] actu non dicitur de non existentibus actualiter. unde [illegible] non sit etiam actualiter existens quod [illegible]. scientia tamen non fundatur sic aliqua actuali compositione [illegible] scientia. sed fundatur in eo [illegible]. ideo per scire res ab hoc quod sint. sed non possit esse dominus absque eo quod actu sit.

Secundo queritur utrum deus cognoscat enuntiabilia. et videtur quod non. nam in intellectu componendo et dividendo format enuntiationes. sed intellectus divinus non intelligit componendo et dividendo. ergo enuntiationes que respiciunt intellectum componentem et dividentem ab intellectu divino cognosci non possunt. Praeterea ut vult philosophus in vi. metaphysice [illegible] in intellectu est quod [illegible] nunquam accidit error. sed deo solum attribuendum est cognitio in qua non cadit error. non ergo deus cognoscit enuntiabilia sed solum quiditates rerum. Praeterea huius enuntiabilis [illegible] quod deus non cognoscat cum [illegible] et quod sit intellectus est absolutus ab omni tempore enuntiabilium cognitio non habebit. huius est intellectus divinus ergo etc. Praeterea quanto aliquis alius est superior tanto intelligit per pauciores species [illegible] deus tenebit gradum supremum per unicam speciem et unicam formam ut per essentiam suam omnia cognoscit. sed est enuntiatio requirit pluralitatem conceptuum [illegible] intellectus cognoscit enuntiationes cognoscit per multas species. cum ergo hoc non conveniat intellectui divino. ergo etc. Contra [illegible] omnium scibilium. sed non solum est scientia de rebus. sed etiam est scientia de sermone. ergo ipsorum enuntiabilium cognitionem habet.

Respondeo dicendum quod scit deus secundum quod est eorum causa ut vult dionysius vii. de divinis nominibus. sed ipsorum enuntiabilium deus est causa. ergo ipsa enuntiabilia cognoscit. Respondeo dicendum quod [illegible] esse [illegible] cognoscere enuntiabilia non enuntiare. duo ergo declaranda sunt. primo quidem quod cognoscat non enuntiabiliter. secundo quod ipsa enuntiabilia cognoscat. [illegible] primum sic ostenditur. nam ille enuntiabiliter intelligit qui intelligendo enuntiationes format. nam formare per intellectum non solum est dicere [illegible] intellectus [illegible] applicatur intelligentia in diffinitionibus sicut est enuntiare quod [illegible] applicatur [illegible] intellectum intelligendo enuntiationes formet duo requiruntur. primo quod in eo sit pluralitas formarum sive specierum intelligibilium. nam in formando enuntiationes requiritur compositio que sine pluralitate conceptuum vel intellectuum esse non potest. ut patet [illegible] de intellectu simplicium compositio deficiat. secundo ad enuntiationes formandas requiritur quod non stat intellectus [illegible] quod possit ei inesse. nam ex hoc intellectus componit et dividit vel enuntiationes format quia intelligendo [illegible] non statim [illegible] intelligit [illegible] posse inesse vel non inesse. et ideo quia non potest [illegible] applicare per simplicem intuitum applicando componendo et dividendo. [illegible] omnia divino intellectui non possunt convenire. nam deus per unam rem ut per essentiam suam omnia cognoscit ita quod in eius intellectu non est specierum differentia [illegible] sua [illegible] est in intelligibilibus. nam in eo est pluralitas [illegible] pluralitas [illegible] non quod in eo sint plures species vel differentes [illegible] uno simplici intuitu deus omnia intelligit [illegible] non inesse. non ergo intelligit enuntiabiliter [illegible] non format enuntiationes. secundo quod ipsa enuntiabilia cognoscat [illegible] declinavimus dicebatur sic ostendi potest. nam ad hoc quod deus cognoscat aliquid non oportet [illegible] esse in cognoscente. sed sufficit cognita in cognoscente relucere [illegible] aliquid similitudinem existere. [illegible] est. [illegible] lapis non est in anima. sed species lapidis [illegible] rerum [illegible] ipsas enuntiationes [illegible] existere [illegible] enuntiationes formare [illegible] enuntiabilia cognoscat. sufficit quod [illegible] omnia enuntiabilia [illegible] quod ab eo omnia enuntiabilia cognoscit [illegible] omnia talia [illegible] sic patet. nam [illegible] non est [illegible] similitudo omnium entium. unde ipse deus cognoscendo se omnia cognoscit. quia est similitudo omnium. sic quia suum esse [illegible] representativum omnis esse. unde cognoscendo ipsum suum esse cognoscit esse rerum esse. ideo [illegible] quando res est vel potest esse. et modo quando res aliquid est

intellectu

pluralitas

prius esse. inde quamvis res non est vel non esse prius. ut propositiones
enuntiantes accipiuntur penes esse et non esse quod
enuntiatur in eo velut esse. et ideo ipse cognoscens cognoscit
suam propriam et suum esse. et per idem non est in differens
albedo. nec alio intellectu cognoscit suam naturam et suum
esse uno simplici intuitu non componendo et dividendo
non enuntiationem formando in se vel quod hec res quam est res
prius esse et non esse. ergo enuntiabilia cognoscit
non cum cognoscat ea enuntiabiliter ut ostensum est.
Ad primum dicendum quod non quaeritur de enuntiabilibus non cognoscit
esse sed solum probatur quod non cognoscit enuntiabilia
verbaliter sive componendo et dividendo quod concedimus. iam
sic decet cognoscere, nihil autem in nihil. sic cognoscit res
divisibiles indivisibiliter. ut dicit vii. de di. no. sed
et cognoscit res divisibiles indivisibiliter. sic cognoscit
composita incomposibiliter et enuntiabilia sed quod non compositive
per hoc creatio cognoscit deus composita incomposibili-
ter cognoscere enuntiabilia enuntiabiliter. Ad ii. dicendum
quod intellectum non accidit ex eo quod intelligit composita
sed ex eo quod intelligit componendo et dividendo. unde etiam intellectus
simpliciter ut est intellectus in quo dicitur verum et falsum in parti-
bus prout aliquis est in eo. ergo esse componit et dividit
nisi ut attribuat differentiam non propriam differentiam
vel si propter compositionis in eo entis contingit eo ergo non
quam necesse est quod componit et dividit vel etiam
intellectus. non autem est ex eo quod intelligit composita. sic ergo
ex simplici intuitu composita intelligit intellectus divinus composita
non extra. et per ideo uno simplici intuitu intelligit
enuntiabilia ex eo quod etiam res cognoscit attribuitur non
potius quod in cognitione sua quam potius sciencie
vero. Ad iii. dicendum quod ipse quod requiritur ad talia
enuntiabilia cognoscit. ideo nam non solum dicitur
scire esse vel non esse. sed in scit ea esse in rebus propter
illud non esse. ergo cognoscit et ideo propter
quod ad esse sunt cognoscenda. sed ipsa enuntiabilia per
temporibus successiva sunt. et cognoscit actum cognoscit
incorporaliter. nam sicut cum ipse sit immaterialis cognoscit
materialia immaterialiter. sic cum sit incorporalis cognoscit ea
que sunt successiva temporibus incorporaliter. propter hoc cognoscit quod
sunt intellectus et absolute a quo tempore potest enuntiari
et ea quam ... cum ex eo cognoscit hic nobis
quod ipse intellectus existit nihil cognoscit. Ad iiii. dicendum
quod non accidit ex eo quod non cognoscit enuntiabilia sed
solum cognoscit cum non cognoscit ea enuntiabiliter compo-
nendo et dividendo et per pluralitatem specierum intellectum
per pluralitatem intellectum differentiam ad cognitionem quam accidit.
Utrum quod deus est deus infallibiliter dicitur scientia. et quod
deus cum hoc dubitationis contingentiam ex contingentia
rerum quam non videtur posse quod futura contingentia infallibiliter
sciri possunt. quod dicitur quod futura contingentia cognoscit
deus. et quod non. quod scientia vel ... in veritate quod sunt
in una dispositione et post esse in opposita non sunt
scibilia. sed secundum philosophum primo posteriorum contingentia ad utrumlibet
sunt in opposita quam licet ergo de eis non fiunt

adveniat. sed est quod scire non possunt cum non habent in-
...tatem neque ... sic solum contingit quod in ... est
sibi scientiam ut dicit in primo posteriorum. Item quam
aliquid dicitur deo sed posito sed quod aliquid consequens
illatio est impossibilis ut si dicitur ... esse asinum
quod ... asinum sed ... quod est ... est
possibile quod impossibile est. sed hoc ponitur contingens esse necessarium
ex opposito contingentis dicitur. ergo talis positio stare
non potest. quod aliquid scitur sit et inde. nam scientia dei
est infallibilis. ergo si contingentia quam sint contingentia quod
posita ad deum prius sciat quod infallibiliter evenient. sed quod
infallibiliter evenit est necessarium. ergo si posita contingentia
ad deum scitum prius contingens esse necessarium. quod quod posito
est impossibile. Si dicatur quod contingens ut ad deum sci-
tum est necessarium non necessitate absoluta sed necessitate con-
ditionali. non necessitate consequentis sed necessitate consequen-
tie sic necessarium est sortem moveri si currit. contra
quod autem est necessarium et quod non est necessarium. et necessitas
consequentis et necessitas consequentie non differunt sicut non
differunt necessitas absoluta et conditionata ut est dicere
homo est animal sic est aliud quod autem est necessarium ut quod necesse
est hominem esse animal. non solum est et necessitas consequentie
sed et consequentis et illa conditio prius non conditionem habet
est expressa in ... quod res prescita a deo est necessarium est dicere
hic de necessitate est. sed a deo prescitum est. non solum est
necessitas conditionata. sed etiam absoluta est cum talis conditio
autem necessarium sit quod necesse est res a deo prescitas
esse. Item ex maiori de necessario et minori de inesse
esse sequitur conclusio de necessario ut patet per philosophum primo priorum
circa de mixtione. sed primo est de necessario ... scitum
a deo de necessitate eveniet. secunda est de inesse. hic
prescitum a deo. ergo sequitur conclusio de necessario. videlicet quod
de necessitate eveniet. Item est de inesse hic prescitum
a deo. ergo sequitur conclusio de necessario videlicet quod de necessitate
eveniet. sed cum de quolibet scito a deo tale sillogismus
fieri possit. ergo nihil a deo scitum nisi quod est necessarium.
non ergo contingentia scitur ab ipso. Item si dicatur
... et ... videlicet scitum a deo de necessitate
eveniet quod sit intelligenda compositionem vel divisionem. si accipiatur
in compositione ... nam ... res relata ad
scientiam divinam et quod ... est a deo prescita necesse est.
sed si accipiatur divisim est falsa. nam ipsa res
quod a deo scitur si in se consideratur et divisim accipitur
non potest ut composita. sed contra ... simpliciter
sic prius evenire vel evenire ... aliqua
sunt separabilia ad invicem aliqua inseparabilia
in rebus separabilibus locum habet predicta divisio. nam se-
dentem ambulare est possibile. si accipiatur compositive
et pro eodem toto sic est falsa. sed si accipiatur
divisim. sic est vera. non autem hic pertinet ut est ... sit
... non competit ei ambulatione eo quod sunt se-
de et ambulare non possunt simul. sed pertinens in se
accepta vel ... est ... in se
si actum ambulare potest. ergo per ...

p[1]

talis distantia in tempore habet locum. Quia successio est separata a Deo, cum sit in esse. Cum habeat homines temporalem propter esse et ex immortalitate nullus distinguitur modo praedicto. Quia immutabilitas ab homine separari non potest. Et ergo quod scientia a Deo scitum sequitur ab ipso scitum et res non possit distingui. Et non sequitur ex natura distinguere hanc per scitum a Deo de necessitate. Et necesse sit vel ex suppositione et divisum vel sensu et ita numero contingit et tamen. Consequens non est quia Deus omnia novit sicut in se contingentia ut patet per philosophum praedictum et per Augustinum et aliorum alii. Vel nihil ... contingentia si magnum esset ergo contingentium Deus habet scientiam. Ulterius si contingenter necessario impediri possit, non possit non evenire ipse quod decens certa scientia non potest habere. Sic ergo esset ad quod omnia impedientia consequens, scire potest, sed scire deceptio contingentia ut ... evenire vel non evenire et de contingentibus infallibilis hic notatur est ergo Deus quod est omnium gerere. Est omnia nuda et aperta existunt omnia impedientia et impedire videtur, effectivum contingentia res, sua contingentia non impedire. Ad secundum dicendum quod hanc quaestionem Boethius in V De consolatione diligenter pertractat et pertinendo eam posito tamen circa quaedam quae hanc difficultatem vitare volentes dicebant non esse ad necessitatem, quia id divina providentia futurum esse praesciverit, sed e converso quia futurum est id divina ~~praescivit~~ providentia celare non posse. Sed et diversos dicunt ... per quae ... non ... est ... Deo praescitum esse quia futurum est, sed propter hoc esse futurum est, quia a Deo praescitur. Et ideo Boethius ait quod possibile est ut aeterna praescientia temporalium rerum eventus causa esse dicatur. Et ideo videtur quod accipiunt non habet necessitatem, nam sunt praescientia necessitas in rebus ex divina praescientia. Sed ipsi dicunt praescientiae rerum eventus necessitatem imponat quam non in dicat. Necessitatem et eventus rerum ipse quod non est contingens necessitatem contingentium a Deo negamus notitiae eorum quae non talia esse dicuntur in contrario sicut haec opinione praedictorum prout Boethius adicit quod opinione ... necessitatem et ... Ex nam per omnia necessitatem ... ipsorum contingentium per scientiam et non ... movere solum. Et ideo manifestat aliter contingentia non tolli ex ipso quod Deus ipsa infallibiliter praesciat. Et quia ex his scilicet unum et de esse contingentes esse adiciat nisi praescientiae relationis necessitatem quam dicit et hic. Quando ... relatio ... divina praescientia infallibiliter esse et per necessitatem ... immutabiliter ... ipse quod ... non ... praescientiae dicit ... ipse

...quod non ... Cum ... non ... secundum quod ... ad necessitatem esse ... sic dicere ... rerum ... omnia ... existimat ... scientia quod ... totum ... est. Et ... ab ... ad unum ... sed secundum scientias potentia ... facit ... in uno instanti ... successive ... et per diversas ... in ... sic ergo ... quod scit non ... sed ... scientias non ... scit. Cum ... scit ... in essentiali ... non ... modo ... sed secundum modum ... sive ... ut ... est quod sit ... sive ... ut ... quod sit ... scientia possit ... omnium ... applicatur ... quae est in mutabilis ... sit et ... possit ... tempore ... naturalibus ... totum ... esse sit possidentes ... solus Deus ... immutabilis ... praesentia plenarium praescientiae ... successione et ... possideret. Si ergo ... attendatur ... scitorum ... sic scientia ... necessitatem ... sit et ... possit esse non posse ... praescientia ... temporalis ... ad praescientiam ... non est ergo ... divina contingentia hic scilicet est contingentia relata ad ... divina ~~praescientia sit ut praescientia~~ sicut ... declarat ... necessitatem ipsorum contingentium infallibilis scientia ... Sed haec ... contingentia ... in ... quod Deus ... praescientia ... cum eius scientia ... nisi esse contingentia ... habent ... declarando dicebat. Quia ... contingentia non tollatur ... ad ... declarandum ... omnia relata ad divinam ... praescientiam ... contingentia contingenter ... et necessaria necessario evenire ... necessitas non tollitur necessitas ... contingentibus ... Et hoc est quod Boethius ait in declarando ... divina praescientia ... rerum ... non mutat ... praescientiam ... in tempore ... futuri ... rerum ... sed uno ... intuitu ... non ... necessaria ... ~~divina scientia~~ quod ... in ... homines uno intuitu ... homines in terra ... in caelo solem ... et ... decipi ... non ... homines ... esse voluntarium ... non ... solum et ... talem visionem ... non tollit contingentia ... solum necessitatem ... uno ... in ... rerum ... videat ...

valencia.

ostendit

contingentis vel necessarii ... ideo ... res ... actus

essentiam

praescientia sit ut praescientia

praesentia

ex contingentia quod ...

contingentia

demonstrat

[illegible]

psencia

[illegible]

res

[illegible]

cuenire

factu. qz n p{t} ee res scta p{r} scedu du d{s} sca
ac{t}. sit p{t} sepa{ta} p{r}ro{z} sit p{r}ceto{z} m{a} p{r}res
scita ad{o} respi ader{s} scia l{r} respi ad ais
p{r}mal. z tax dui sitas sufficie gls qde
om g{t}es i mem dicat{r}. n{e} g{t} s lo petes
p{r}d{m} distictio{n} q{z} l{z} o{d} sit scim ad{o} p{t} su
tu cu resste icas p{r}m{l}l p{r}qualgtinge
ia esse possunt.

¶ lit{z} sic illo. **inexpouentes qui ait or**
frener. u{z} qr magi{r} n sufficit expoit
uit. n. q{r} futu p{r}o dic p{r} scie sit assing
d{r} n. h. lex l{r} nt m{r} no l{z} i retro ougtit
na sic futu e ca p{r}scie dic lo{do} decal si
d{r} n. qz n p{t} ee q{z} a{d} sit futu uo n sit
ad{o} p{r}scitu. ita l{r} p{r}scia e ca futi q{z} n{r}
ee q{z} q{d} sit ad{o} p{r}scitu z uo n sit futu
om g{t}. x ait q{r} n p{r} ca a{d} e{t} q{z} id scit d{t}
ee futu. h{z} q{r} futu{s} lo scit ad{o} quq{r}
fiat. o{z} g{o} sic assig{r}re ca l{z} q{r} futu di
cat{r} ca p{r}scie n p{r}scia futi lo u{o} q{r} o{r} e
ca n sendo z i cendo lo{do} decal b{r}ee futi
n e ca. l p{r}scie dic. h e ca f{r} illatio{z}. ua sicut
futu ad{o} i{r}sie p{r}sum q{r} sit ad{o} p{r}scitu z
p{r}scia sit z ca futi f{r} illatio{z}. q{r} sic g{r}d a
d{o} p{r}scitu. lo e futu. not a q{r} pcaq sua
sit i nisiblia di indicat{r}. ind u{r}tes res eua
re z snos e{t} pase. indicam{s} eg{r} ad{o} ee
p{r}scitu. n q{r} pou{z} p{r}sciaz m dici{s} res ee fu
tui. coq{r} i{p}sa f{r} se nob{z} n sit uo acc{i}p{i}
g{r}az sui q{r} n p{r}cas{r} illato{z} u{r}m futu{z} ge
ca p{r}scie n p{r}scia ca futuri.

Premissolaris. p{t} q{r} qlinit magi{r}
de scia di u{r}t sic ca re. l{r} i{p}sa qtit e{l}
uoi ca existat. u{r}i. e. sit uarial p{r}aug{s}
z diminitoni. z. d. fac q{r} p{o} q tit d{r} h{n}
uariabli ee dia{z} scia{z}. so mo{z} g{o}{z} ee ulti
ture or{r}. fa i{r}. **et no e{t} deu. ce** p{m}. d. fac
q{r} p{o} ar{r} dia{z} scia{z} augi z minui posse.
n{r} i e posse a{r} g n lege q{r} e lectus z lege
l{r} u e lectus. p{t} scire d{r} l{r}uit l{r}uic ee
lecturu q{r} n sac z n scire ee lecturu g{r} sac
z i aug{r} z minui p{t} dia scia. q{r} p{t} d{s} uo
scire q{r} scit z scire q{r} n scit. so go{z} dissolui{t}
i. **ad q{r} d{r}ms.** z. d. fac q{r} p{o} solui{t}. so m
stat. fa i{r}. **l{r} oppo{r} ee** p{m}. d. fac. q{r} p{o} p{r}o{r}
p{r} au{r}te aug{r} dia{z} scia{z} i se i uaria{le} ee
ur ocedit ca pouit uariato{z} expte scito
r u{r}all i{n}as q{r} aug{r} dicit in deli{z} q{r} dus{r}
scia i se accepta uariari n p{t}. fa i{r}. **et p{o} e**
m{r}ete. ¶ Deui e d{r}. **l{r} oppo{r}** i{s}tat a{r}ctia

ta x ta fac{t}. ua p{o} i stat q{r} si d{r} p{r}aud. scire
q{r} nescit. n{r} q{r} possit a{d} deret{r} p{r}z scire q{r}
e i o{r}et. fo ill{a}cia solu{t}. dicet du{m} posse scire
q{r} nescit. i q{r} icipiat de nouo a{d} scire. sic q{r}
i{p}sa scia mutu{la} sit z h{r}t po{t} pone{l} q{r} pou
e h{r}t po{z} sed{l} q{r} nescim{r} actu q{r} ci{s} scit ab eterno
scit q{r} n{l} pone{t} icipe q{r} n dispoint p{r} duce
ab eterno. e{t} o{t} d{r} sola ocede ca q{r} mit i p{r}m
re uariatio{z} i d{a} scia. ut q{r} o{r} q{r} p{o} sit scire
p{r}la q{r} sciat re fendo h{n} uariablit{r} no
ad i{p}sa scia{z}. h ad i{p}sa scita. fa i{r}. **ad q{r} d{m}s**
e{t} i{r}. **ee a{d} b{r} d{a}.** ¶ De m{r} e d{r}. **e{u}m q{r} fit de**
mo{z} g{o}{z} de utili{te} dic scie seu p{r}uideci. z
ta fac q{r} p{o} n{r} p{r}ero{m}. q{r} o{d} n sbiacet diesctie
l{r} p{r}uiden{e} q{z} ab sun{s} e dre du p{r}sig{la}
uo niuta q{r}g{e} scie. q{t} culices ualcat. q{t} ne
morat{t}{e}. fo solui{t} ass{i}t o{d} ee tb{o}ui dic
p{r}uiden sui scie z q{r} d{r} scit q{r} tacit mit{b}
p{r}uiletu z ut{i}le. actu h{z} n scit p{r}mouiti
n{r}p{r}im. h{z} mo i cumtu o{d} mo{z}. i ur si i{p}su
lex cum{r} z p{r}ale p{r}uiden{e} i{p}e n h{r}t dod
b{r}. h lo{m} de rotablit{r} p{r} q{r} p{z} sol{r} addeu. icio
num. z p{z} quo oia sit. sic fca dic p{r}uide
ae z n{a}o n. ua p{r}uiden{e} ur{r} supte st o{a}
tb{o}uita spa{l} a{r} n{e} f{r} buit oelu{t} du oia sit
n mutabli o g{t} scie. fa i{r}. **ee i{l}i q{r} fit in.**
e{t} i{r} sii{r}e. i quo fiat{r} suma lectoi{s} z dubie.

H{a}c p{r}senti ditione magi{r} de dno{b} dettat
p{r} de aug{o} z minutione dic scie. ¶ De dnia
p{r}uiden z util{te} e{s}{n}. lo de h{n}ut duob{z} qrenr{u}
l{r}ee p{m} aire ta{e} ¶ ¶ ut. d{r} p{r} sigu scire q{r}
scit ¶ So ut. p{r} sit scire q{r} n scit ¶ E deu f{i} et.

Ad p{m} p{r}ocedit{r} ut. q{r} d{r} n p{r} sic n scire q{r}
scit. q{r} b{r}ou i{r}u. m{r}e scia i{p}e de q{o}z
i{p}se de d{o} d{u}r rea{r} sunt i i{p}o z nullo m{o}da
riari pos{s}. h sic d{r} posset n scire q{r} scit. m{r}et
scia ei{s} uariari posse. g{o} re. ¶ p{r} scia dic
de oib{z}. sig{o} d{r} p{r} f n scire q{r} scit posset
n scire oia q{r} e i g{r}cius. ¶ p{r} aero oi e ei de u
l{r}i i sui scire e sui ee. si g{o} p{t} o{r} n scire
q{r} scit p{t} n ee q{r} e. h l{r}e f lim z i{p}o{s} g{o} m
¶ q{r} ae{s} d{r} scit ab eterno sg{t}. h{z} oe eternu e ne{c}m.
q{r} e uecm s{r}e uno m{o}. g{o} n p{t} n scire q{r}
scit. q{r} e{t} sui scire n ee uecm. ¶ i{o} m e
z q{r} d{r} g{t} a ge{s}l appo{r}ito. h{z} po{e} malesu d{r}
u. me{s} sa ad{o} p{r}m{o}. g{o} deq{r} h{z} d{r} p{r}{t}. z o{r} s{r}
fac{t} m h{e}. e{t} g{o} posset n{r} i sut p{r} n la
rea scit ¶ l{a} d{o}{r} q{r} act{r} dui{t} z acapi pos{s}.
ua q{a}ui u ss m leures i eiro{z}e m{r} n duit p{r} m
ad{o} e{t}. z b{r} act{r} sut illi p{r}ss p{r} pon{e}s p{r} ut

gñare & spirare. Aliq' a' n̄ solū dicūt h' in ad
a'd ex. s; et sūt tñ se ītes ī ex'iorez ut sic
cere fide. aliq' n̄ me⁹ se hn̄t. n. tag' ipi
n̄ q̄ sūt tñ seūtes dicūt tñ ẽ pdā i'm. ad
a'd ex' & h' sūt scire & uelle. nā h' scire sic
i scie & uelle inuolūte. sciam tñ & nolim
poss' ẽẽ aliq̄ ex' uolūte & sciete. pp'a &
si h' act' n̄ tñ seūt p' eos tñ āgā r' adex
ora i priat' & op pō sp dr̄ r' act'. ẽ q' uni' de
p'ligh' & oppoītū s' q' dūs h' de poss' acapi
act' diui. sic oz cōsidoez diu' sā ẽẽ. nā r'
actuū n̄ tñ seūtū ī ex'iorē ut uel diuicū
r'm. ad a'd ex' simp' negād' ẽ. ī do ẽẽ pōn
ado pō. s. n. d' sp̄z p' gñare tñ gñare h'
hū. s; de neītte gñar n̄ neīt ī diuīs. h'
i mutabi'ite. sili ut & de spirare ad ẽ. n. dicere
de pōz ad oppō r' & tñ actuū abs mutabi
tōne diu h' n̄ p' ut sip' ocead' ẽ dīm imu
tab'li ẽẽ. simp' negād' ẽ ī do pō ad oppō'
actuū pōdore r' uel actuū tñ seūtū simp'
ocedd' ẽ dīm r' ẽ pōz ado pō. p' n' o's
cūt & n̄ cup. face & sp fide a ẽ sic a'gēl n̄ uerūm
ut h' ex h' bia' bit' potate p' pōuce res
& n̄ pōuce ut plac' s; nā sic pō ad oppō
r' actuū n̄ tñ seūtū n̄ diuicū ad a'd ex'
n̄ p' do attribui abs mutabi'ite ex' ī pō ad
oppō r' actuū tñ seūtū n̄ p' ado negā
& n̄ abeo negē' h' bral actōis' ar sip'
ocead' ẽ dīm libe agē cū n̄ a gēt ex neīt
nc sic sip' negād' ẽ ipm imut' ẽẽ. simp'
de bent ocede q' h' pōz ado pō r' actuū tñ
seūtū. sic simp' negā' ipm h' pōz ad
oppō r' actuū n̄ tñ seūtū ut ad ex'iora in
ex'uū. r' q' de actuū me⁹ n̄ se h' neītū. ut
eoz q' ī ex'iore n̄ tñ seūt actū ad ex'iora
r'm diūt. me⁹ m' ad ẽ. nā h' p' ōuit r'm ad ex'i
ora di' ī do ocedī pō ad oppō ne negē ad
libi arbitrii potate' ne n̄ ī pōz actuū ip'
diūt a' dī de ex' ūs pō ad oppō ītā do n̄ ẽ att'
buēdā' imutab'ite q' n̄ ẽ abeo negād' libertas
oz attribui q' n̄ ī eo imutab'ite n̄ pōa'. p' g°
d's uelle q' n̄ ult ẽ a'ase n̄ de neītte uelit
n̄ q' ipm nuelle diuīs imutab' poss'. h' q;
ret ex'iorez imutab'li u'ite sūt & pp' r'm
ad h' ex'iora q' ī priat' ī uelle p' n̄ uelle
q' ult. sic & de scire ad ẽ loq' do de scia
q' d' r'm ad ex'iora ut ad ea q' fienda sūt. nā
ẽ r' a sicut a a' diuīs uelle r' mo'. eo q'
ex' no'tal sic ea oīn ado pōuctōz tñ p' sic
ex' no'tal sic ea oīn ado pōuctōz tñ p' sic
nelle & n̄ nelle h' pōuceda. q' a' ase n̄ de
neīt'te ult. sic & de scia uisiōis ad ẽ. dr̄ y.
scia uisiōis ad sili' ut'. ut'. nā sic ut'

pp' solū ex'iora mod; sic sciad' p' sca sciāt
ul' fienda dr̄ uisiōis pp' r'm q' hr̄ ad ex'iora.
nā scia simp'ls notic n̄ pp' ad ex'iora u' r'm
ī priat' s' h' ac q' d's p' n̄ scire q' scit ī q'
eā q' pōuc' p' n̄ pōuce ea ag' s' ubi ar-
bitrii no'. Ad p'' ad' q' h' scia realis sciat
ī do dr̄ tñ r' in ad ex'iora & potissiē scia ui
siōis & nōe h' r's p' d's n̄ scire q' scit n̄
q' ipm scire diuīs imutari possit. h' q;
q' pōuc' p' n̄ pōuce. Ad s' ad' q' sciad' iq
ẽ de oib; ẽ scia simp' notic ~~ital~~ [illegible]
de scia s' r' d's n̄ p' nescire q' scit. h' scia
h' scia uisiōis q' ẽ solū de scit ul' fiedis
p' d's n̄ scire q' scit q; p' n̄ fit q' fit. ūi
ocede h' scia; ẽẽ ad oppō nt ẽ ad s' dic
dīm libe agē & posse n̄ pōuce q' pōucit.
Ad tcīu ad' q' h' scire d's sic sūt ẽẽ tñ pp
a' ta' h' ine' ī p'tari pōe & scire aliq̄
oceduñ' de scire q' negam⁹ de ẽẽ. nā ẽ
ī ẽẽ n̄ ī p'tet' r's ad ex'iora. q' solū ad
id r' q' ẽ. eo q' ẽẽ sit act' eē' ī q' ẽ n̄ o p
simp' ocede dīm n̄ ẽẽ q' ẽ. abs; imutab'ite
ex'. tñ q; ī scire & potissiē ī scia uisiōis
ī p'tat' q' a' r's ad ex'iora ocede possu
dīm n̄ scire q' scit. abs; mutatōe ex'.
Ad iiii. ad' q' ex'mīe neītū neīt'te imu
tab'ilitas. n̄ neīt'te coactōis. & q; dīm pō
imus libe agē. & ẽ diuīs ipm posse n̄
scire q' scit n̄ ocedim⁹ ī eo imutab'litas
nc. s; libertate arbitrii ẽ tal' libertas ex
n' n̄ de rog; n̄ ẽ i q' ẽẽ ipm posse nō
scire q' scit ut p' pase p' dcā.
Sed q' ut' d's p' sit scire q' n̄ scit
& q' n̄. q' ẽ e tius n̄ differe ẽẽ & p' e
ut dr̄ s' p' h' g° ẽẽ ex'mīi tñ ẽto ẽ p'
ẽẽ ẽ. ẽ g° q' q' d's scit ab eterno sciat
q' a' p' scire scit. g° n̄ p' scire q' n̄ scit.
Ad p' n̄ ex'mīi d's ẽ o g' s' ẽ n̄ p' y dīu h' n̄
pot ẽẽ aliq' y dīu ī do q' a' ī n̄ scit. q' ẽ
ẽg ẽẽt sca mutatio q' y dea diuit fore
ī do ex'mite. g° &c. Ad augm̄tū sic
d' a' siu p' pō r' sca h' ex'mīi ut ẽ a's p' h'
scit q' p' pō ī cōsid'e ut ẽ a's clarius
mod; aliq' p' p' h' dia scia nec aug
mētari p' y' miui. h' sid' t' possiz a d'
q' n̄ scit scia ex' augmētari possz ẽ.
ī o'ns q' pō uariabil' ẽẽt. Ocedi
dīm n̄ solū scire ẽ ea. h' q' n̄ ẽ ea. h'
affirmatū & negō sz ea q' n̄ ẽ ne'
s' se ut d; sō potiora mi. g° d's
n̄ pot scire q' n̄ scit. q; scit aliquid
ẽẽ eut ul non eut q' ẽ ing' eut.

Ad secundum est quod sicut dicitur non potest facere quod facit secundum compo-
sitionem ipsum posse non scire quod scit. In eo possit
facere quod non facit. Verum est de bene quod possit scire
quod non scit. Ad tertium dicendum quod loquendo de veritate scientia dicitur
scientia enunciabilium ut enunciabilia sunt pla-
[illegible] et alia dicuntur deum non scire quod scivit
et scire quod non scivit. nam si scivit aliquid esse nasci-
turum illo iam nato non scit ipsum nasciturum
nam scientia non est nisi verorum. et quia non est verum ipsum esse
nasciturum sed esse natum scit ipsum esse natum
et non nasciturum et sic accipiendo scientiam dicitur
scire quod non scivit et scivit quod non scit. nam hoc
omne enunciabilium [illegible] sunt dicitur [illegible]
habet quod scit [illegible] quod [illegible] posuit [illegible]
quod [illegible] accipiendo [illegible] enun-
ciabilium ut enunciabilium sunt rerum significativa
planum est deum non scire quod scivit et scire quod non
scivit non quod mutatio in scientia sua facta sit. sed
quia ipse res mutate sunt secundum quas variatur
veritas enunciabilium variatur. Sed nunc loquendo
de scientia respectu possit dicitur scire quod non scit dubium
est. et dicitur secundum hanc scientiam non solum sciat enunciabilia
et non enunciabilia et tunc et non est nisi [illegible]
[illegible] quod sicut distinguimus in nobis scientiam
practicam et speculativam sic et in deo distinguere possumus
et scientia speculativa non est subiecta libertati nostre
scientia tamen practica secundum quod opus operandi disponit
libertati nostre subiecta est eo quod prius nostre
[illegible] [illegible] est [illegible] est ergo
quod dicitur potest scire quod non scit loquendo de scientia
speculativa non. nam secundum hanc scit [illegible]
possibilia [illegible] sic ipsum. et quia non est quod non [illegible]
[illegible] aliqua scientia secundum eam non potest scire quod non scit.
Sed si loquimur de scientia practica accipiendo practice
simpliciter ut dicamus deum scire scientia practica
[illegible] disponitur potest dicitur scire quod non
scit [illegible] sit [illegible] intelligere
[illegible] hanc veritatem [illegible] quod nostre [illegible] scientia practica
[illegible] esse subiecta libertati arbitrii
potest in opposita ut potest velle et non velle
[illegible] in opposita [illegible] potest [illegible]
si actus [illegible] [illegible] [illegible] si no-
luit non potest non noluisse. [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] si [illegible]
velle quia non sit potest velle et nolle. [illegible]
quod est necesse est esse. [illegible] non potest sic vel-
le et nolle quia [illegible] in possibilia sunt
et sic est de velle quod est actus voluntatis elici-
tus sic est de quolibet actu voluntatis imperato.
nam sicut potest homo velle et non velle sic potest
ambulare et [illegible] sic est velle [illegible]
non [illegible] ad opposita [illegible] non potest non

noluisse. sic et si ambulavit non potest non ambu-
lasse [illegible] sic si posuit velle non potest nolle
sic si posuit [illegible] [illegible]
[illegible] non potest non [illegible] quod nostre
potest in opposita et [illegible] actus voluntatis elicitus et actus
[illegible] [illegible] quod sicut dicitur potest velle [illegible] et non
velle. sic potest scire scientia practica [illegible] et non scire
scientia practica [illegible] sic [illegible] nostre
[illegible] actus [illegible] sic voluntas in [illegible]
potest [illegible] scire quod non scit et non scire quod sic est [illegible]
scientia sit [illegible] ad opposita. [illegible]
est. [illegible] actus sit voluntatis elicitus sive
imperatus similiter in [illegible] si potest [illegible] in oppo-
situm [illegible] [illegible] actus esse [illegible]
non potest [illegible] opposita [illegible] esse et non esse [illegible]
[illegible] non potest [illegible] [illegible] causa quod
[illegible] ad [illegible] non potest eo quod [illegible]
[illegible] omnia [illegible] [illegible]
[illegible] potest [illegible] si posuit [illegible] vel-
le [illegible] potest nolle. [illegible] scire non potest
non scire [illegible] immutabiliter [illegible]
[illegible] scire et non scire et velle et non velle [illegible]
et ideo loquendo de potentia [illegible] supra potest scire et non scire
et velle et non velle. sed loquendo de potentia ordinata quod
[illegible] ordinem [illegible] appellant or-
dinatam [illegible] dicitur [illegible] disposuit et ordina-
vit non est ad oppositum. quia [illegible] quod [illegible] disposuit
[illegible] non potest in oppositum [illegible] immutabiliter.
[illegible] scientia practica [illegible]
[illegible] et absolute supra potest non scire et quia
non scivit potest scire [illegible] libertate. sed sicut
[illegible] supposito ordine et dispositione non scire
immutabiliter [illegible] Ad [illegible] quod [illegible] non differt
esse et posse quia in eis non est mutabilitas [illegible]
[illegible] ad opposita [illegible] immutabiliter
[illegible] [illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] ad opposita [illegible] libertate
[illegible] non [illegible] deum
scire quod non scit et non scire quod scit [illegible] nostre [illegible]
[illegible] non [illegible] immutabiliter. ideo [illegible]
non debet. [illegible] [illegible] [illegible] posse [illegible]
sic esse [illegible] potuisset scire et non scire
[illegible] non scivit. [illegible]
[illegible] [illegible] libertate
nostre quod [illegible] et immutabiliter
[illegible] Ad [illegible] quod [illegible]
non solum [illegible] ad scientiam speculativam. [illegible]
[illegible] ad scientiam practicam [illegible]
[illegible] libertati nostre ut sic dicitur potest scire et non
scire sic potest [illegible] et non [illegible]
[illegible] scientiam practicam [illegible]

adoppositu(m) s(ed) p(ro)p(ter)ea ip(s)e no(n) h(abe)t libertate(m) q(uia) i(n) eo ullu(m)
mutabili(ter) de nouo. Ad s(e)c(un)d(u)m d(icendu)m q(uod) lic(et) d(ictu)m s(it)
sic scire q(uod) no(n) sciat m(odo) q(uo)d de(u)m e(st) n(on) t(ame)n p(ro)p(ter)
h(oc) scia ei(us) augmentatur p(ro)pt(er) q(uo)d d(icitu)r declarat(ur) q(uia) p(ro)po(sitio)
sci incipit sp(eran)s ex obo p(ro)di(ti)... q(uia) se ip(su)m p(er)
p(ro)p(ri)u(m) scit (et) sciendo se scit o(mn)ia q(uae) p(ro)p(ri)e obi(ectu)m
dic(itu)r scie i(n)uariabil(ite)r scit ip(s)a scia i(n)uariabil(is)
e(st). S(ed) o(mn)i(a) h(oc) declarat q(uia) aug(mentu)m n(on) e(st) p(er)tinent(er) q(uo)d
nu(m)ma addita(mentu)m (et)c. S(ecundu)m e(ss)e poss(ibi)l(e) q(uo)d d(icitu)r p(ro)p(ter)
u(n)c sciat a(liqu)i(d) (et) p(ost)ea sciat (et) i(deo) q(uia) no(n) ab et(er)no sciat
a(liqu)i(d) sciat poss(ibi)l(e) aliq(uo) m(od)o d(ic)i(tu)r scia(m) aug-
mentata(m) e(ss)e. q(uia) c(ontra) p(er)tinenti(a) q(uae) n(on) addit(ur)
a(liqu)id e(ss)e finitu(m). S(ed) nos sic saluam(us) i(de)o p(ro)p(te)r
adoppositu(m) scit p(er)tina ip(s)e no(n) libertate q(uia)
i(n) eo nulli mutabilit(er) po(tent)ia (et) d(icit)ur q(uo)d aliq(uis) sciat
ab et(er)no scit q(uo)d aug(mentu)m e(st) sp(ecia)l(ite)r uo(lun)t(as) (et)c.
a(liqu)a(n)do int(el)l(igit) maiore(m) b(on)ita(te)m d(eu)m posse scire
q(uo)d n(on) sciat m(odo) q(uo)d potent(ia) n(on) potenti(a) q(uia) posset e(ius) scia
aug(mentar)i. [A]d .iiii. d(icendu)m q(uod) scia illa s(ecundu)m q(uo)d scit d(icitu)r n(on)
solu(m) (ess)e(ntia) s(ed) t(ame)n n(on) eu(ide)ntia t(ame)n scientia q(uae) s(ecundu)m pos(sibi)l(e)
s(im)i(li)a e(st) scia p(er) sp(ecu)la(tiua)m n(on) p(rac)tica si(m)pl(ite)r nos
no(n) loquim(ur) de scia p(rac)tica si(m)p(licite)r s(ed) n(on) tota s(ed)
p(ro)p(ri)a s(ed) solu(m) scit que fac(ere) disposuit.
[Q]uarto q(uaeritu)r de i(n)finitate d(icitu)r scie utru(m) s(ecundu)m d(icitu)r i(n)finita
[sig]nificare possit. (et) uid(etu)r q(uod) n(on). q(uia) d(icit) ph(ilosoph)us p(ro)ph(etiz)at
i(n)fini(tu)m s(ecundu)m q(uod) i(n)finitu(m) ig(noratu)m e(st). s(ed) q(uod) s(ecundu)m se e(st) ig(no)tu(m) nullo
sciri p(otes)t. g(ratia) (et)c. [I]te(m) aug(ustinus) .xii. de ci(uitate) d(ei) ca(pitulo)
.xviii. dic(it) scit scia scientis c(om)ple(ctitu)r (et) ho(m)i(n)i
i(n)fini(tu)m e(st) q(uo)d c(om)pl(ec)titur (et)c. [I]te(m) si d(ic)at(ur) i(n)finitu(m)
relat(iue) ad i(n)finitu(m) e(st) finitu(m) u(e)l i(n)finitu(m) d(icitu)r finita
ip(s)a q(uia) i(n)finit(u)m a(liqu)o sciri poss(et). c(ontra) q(uo)d parti(cu)la ad unu(m)
e(st) (et) (com)paratu(m) u(e)l n(on) e(st) (et) c(ontra) i(n) p(ro)p(ri)o relationis
rat(i)o p(ro)bat ph(ilosoph)us magnitudine finita e(st) i(n) p(ro)p(ri)o d(icitu)r r(es)p(ect)u
(com)paratio (com)paratu(m) ad unu(m) e(st) magis (com)paratu(m) ad a(liud) e(st)
finit(um). (et) g(ratia) i(n)finitu(m) n(on) sit i(n) p(ro)p(ri)o relat(iue) ad (com)p(ar)a-
bile i(n)finitu(m) (et)c. g(ratia) i(n)finitu(m) e(st) i(n)finitu(m) d(e)t(er)minabi(li)
ip(s)o ig(itu)r t(ame)n. [N]on p(ro)b(a)t ph(ilosoph)us s(ecundu)m nu(m)e(rum) q(uia) signifi(cat)iua
p(er) imaginatione(m) accipit s(ecundu)m i(n)fini(tu)m n(on) d(e)t(er)minabit
diuisione(m) ei(us) i(n) p(ro)p(ri)o c(ontra) q(uo)d i(n)maginat(ur) s(ecundu)m
h(oc) i(n)fini(tu)m n(on) p(otes)t sc(ir)i g(ratia) ut ui(de)t(ur)
intellectu / (et) i(n)finitu(m) repugnat (et) i(n)finit(um) n(on) repugnat p(er) imag-
inatione(m). S(ed) d(eu)s p(er) i(m)aginatione(m) c(ausa)t (et) n(on) h(abe)t ueri(tatem)
cognitionis (et) q(uo)d aliq(uid) nomi(n)e i(n)telli(gitur) nou(it) g(ratia) i(n)-
finitu(m) a(liqu)o sciri n(on) p(otes)t. [S]ic i(n) p(ro)p(ri)o e(ss)e
finiti p(er)tinere i(n)finitu(m). sic i(n) p(ro)p(ri)o e(ss)e i(n)finitu(m)
p(er)tinere i(n)finitu(m). n(on) i(n)c(i)p(it) i(n)fini(tu)m n(on) finitu(m) ut i(n)finitu(m)
p(er) c(on)sid(er)at(ione)s i(n)finitu(m) i(n)fini(tu)m n(on) i(n)cip(it) ab i(n)finito
(et) fin(itu)m. i(n)fini(tu)m p(er)t(ra)nsiri p(otes)t n(ec) p(er) h(oc) ex(em)-
pli(ficat)ur. p(ro)pt(er) h(oc) mag(is) e(st) p(er)t(ra)nsi(bi)le u(e)l magis i(n)fi-
nitu(m) i(n) fini(tu)m i(n)finito q(uam) fi(nit)o. S(ed) ig(itu)r (com)p(ar)at(io)
(com)parat(i)o i(n)finiti ad i(n)finitu(m) (et)c. (com)parat(io)
i(n)finitu(m) c(on)tra (et) finito i(n)finitu(m) sciri n(on)
potest n(ec) ab intellectu i(n)finito (et) i(n)c(on)-
c(re)to sciri p(otes)t. [Q]uod i(n) aut est q(uod) ...

sci:

intellectu

q(uo)d (con)g(rui)t p(er)fecte p(er) n(on) ul(tim)o aliq(uo) (con)g(rui)t q(ua)n(do) illa ad
q(uo)d se p(ro)p(ter) excedit. (et) illa n(on) (con)g(rui)t. e(st) g(ratia) d(eu)s p(er)fecta sua
n(atur)a (con)g(rui)t scit cu(m) sua n(atur)a (et) se posset exc(eder)e
ad i(n)fini(tu)m q(uia) q(uo)d sit i(n)fini(tu)m ... i(n)fini(tu)m
e(ss)e p(otes)t. [Q]uo d(eu)s c(on)g(ru)e o(mn)ia s(ecundu)m n(atur)a n(on) solu(m)
e(ui)denter h(abe)t existe(n)tie p(otes)t(at)e s(ed) s(ecundu)m tu(m) i(n)fini(tu)m g(ratia) (et)c.
[I]t(e)m d(icendu)m q(uod) i(n)fini(tu)m .v. mod(is) accipit(ur) p(ri)mo uno m(odo)
negati(ue) ut d(icitu)r i(n)fini(tu)m q(uo)d n(on) e(st) ap(t)u(m) na(tu)m
ut fi(n)i(ri) eo q(uod) n(on) h(abe)t q(ua)ntitate(m) i(n) se p(er) q(uam)
t(ra)nsiri possit. (et) sic p(ro)ut c(on)tra q(uo)d i(n)fini(tu)m (et) q(uia) n(on)
e(st) q(ua)ntu(m). (et) sic accipit(ur) i(n)fini(tu)m p(ro)pt(er) defectu(m) ma-
gnitudinis. S(ecund)o m(od)o p(otes)t d(ici) p(ro)pt(er) magnitudinis ex-
cessu(m) ut d(icitu)r i(n)finitu(m) n(on) q(uia) n(on) h(abe)t q(ua)ntitate(m)
s(ed) q(uia) h(abe)t eam no(n) limitata(m) (et) finita(m) (et) sic i(n)-
finitu(m) diffi(nit)ur a ph(ilosoph)o q(uo)d e(st) cui(us) p(ar)te(m) accipi-
entib(us) s(em)p(er) e(st) a(liqu)id ext(ra) sum(er)e. t(er)tio m(od)o accipit(ur) uo-
lu(n)tarie s(ecundu)m ... d(icitu)r i(n)fini(tu)m (et) i(m)p(er)t(ra)nsibile p(ro)p(ter) ue-
na magna u(e)l p(ro)pt(er) diu(er)sa maris d(icitu)r i(n)-
fini(tu)m q(uia) de diffi(cu)l(ta)te t(ra)nsiri p(otes)t. q(ua)rto m(od)o
i(n)fini(tu)m d(icitu)r i(n) successi(ui)s s(ecundu)m q(uo)d t(em)p(u)s e(st) q(uo)d i(n)finitu(m)
s(ecundu)m p(ri)o(ri)s p(ro)p(ter) q(uo)d dicitur t(em)p(u)s n(on) i(n)cepisse. q(ui)nto m(od)o
sumit(ur) p(er) uice(m) d(i)u(in)am (et) sic q(uo)d h(abe)t ... (et) a(liqu)a
magnitudo e(st) i(n)fini(tu)m q(uia) p(er)feccione i(n)fi-
nita dicit(ur) e(ss)e. d(icendu)m i(s)ti m(od)i i(n)finitatis
h(abe)t p(otes)t a ph(ilosoph)o (et) p(ro)ph(et)a. s(ecundu)m s(e)c(un)d(u)m m(od)um
g(ratia) e(st) g(ratia) q(uo)d ... d(eu)s i(n)finitu(m) (con)g(rui)t scit n(on)
e(st) (et) de i(n)fini(t)o. ... d(icitu)r defectu(m) q(uia) nullu(m)
dubiu(m) e(st) d(euu)m i(n) diu(er)sis (con)g(ru)e sciat n(on) e(st) dubiu(m)
de i(n)finito s(ecundu)m s(e) p(ro)p(ter) q(uo)d una magna i(n)finita
e(st) (et) p(ro)p(ter) fi(nitu)m d(icitu)r ... e(st) i(n) sua scia ... e(st) ra(tio)
actuale e(ss)e h(abe)t. n(on) e(st) poss(ibi)le d(euu)m ig(no)rare
ip(s)a q(ui) o(mn)i(u)m e(st) p(ro)ductor. (et) n(on) (et)c. q(uo)d de i(n)fi(ni)to
i(n) successi(ui)s d(icitu)r. q(uia) ... e(st) ma-
g(is) ... (et) p(ro)pt(er) d(eu)s no(n) e(ss)e. n(ec) (et) s(i) m(od)o d(icitu)r fin(itu)m
... i(n)fi(ni)tu(m) ... (et) q(uo)d d(icitu)r n(on)
solu(m) (con)g(rui)t q(uia) fec(it) (et) q(uia) fi(eri) p(otes)t. cu(m) i(n)d(icatu)m
ab et(er)no potuisset fac(er)e ut i(n) h(oc) p(ro)p(ter) ...
... (con)g(rui)t ... ad h(oc) neg(are) no(n) possum(us)
... (con)g(ru)e scit i(n)fini(tu)m ... exc(ess)i(ue)
... e(ss)e n(on) ... (et) sic i(n)finitu(m)
d(icitu)r e(ss)e p(ro)pt(er) s(ecundu)m q(uo)d ... (et) dilecta(m)
... q(uod) ... d(eu)s (con)g(ru)e scit i(n)fini(tu)m s(i) loqui(mur)
de ... (et) ... dilectam
... d(eu)s i(n)fini(tu)m (con)g(ru)e scit n(on) ip(s)e scit o(mn)ia
q(uae) reluce(n)t i(n) ip(s)o. (et) q(uia) i(n) ip(s)o (con)g(ru)e ...
... n(on) solu(m) actu existe(n)tes. s(ed) (et) e(ss)e
... i(n)fini(tu)m sit ... i(n)fini(tu)m (con)g(ru)e scit.
... i(n)fini(tu)m ... (con)g(ru)e scit scia (et) ...
... aug(ustinus) .xii. de ci(uitate) d(ei) ca(pitulo) .xviii.
... maior ... n(on) ... nos ...
... .xii. ...
... i(n) ip(s)o i(n) p(ro)p(ri)a
... i(n) p(ro)p(ri)o ... aliq(uo)
m(od)o e(ss)e ... q(uo)d sit i(n) ... s(ed) ...

Infinitu(m) .v. modis accipitur

e ipso ad infinitum solis salte finitum · quia infinita
reducetur in primo motore · sed ipse est [illegible]
que reducetur in ipso nisi si fore [illegible]
artificiales ipsi artifici note sunt · [illegible]

[illegible]

Declarat

[illegible]

quare

entis

[illegible]

[illegible]

fit cura.

[illegible]

P.

P.

13

consequens dicitur omnibus prudentie ut homo per hoc quod de
se [illegible] tertio [illegible] collocat
providet ei de eo [illegible] et nostri [illegible] possit
consequi finem suum. Sed quia liberum indiget [illegible]
[illegible] de facili quomodo dicitur scientia dispositio. Sollicitudo
prudencia et gubernatio. Nam scientia dicitur [illegible] in
[illegible] ea que sunt ad finem [illegible] scit [illegible]
[illegible] relinquit [illegible] actum
[illegible] ea que sunt ad finem. Nam prudentie
et sollicitum esse et gubernare et disponere [illegible]
[illegible] ad ea que sunt ad finem [illegible]
[illegible] possit. quia dicitur sollicitudo [illegible]
[illegible] ad [illegible] et providendo et dis
[illegible] et gubernando [illegible] dicitur sollicitus et
[illegible] sic [illegible] sollicitus
quomodo suam domum disponat [illegible] omnibus [illegible]
[illegible] providet [illegible] modo
gubernet [illegible] sollicitus
dicitur [illegible] non [illegible] per ordinem. Nam
prudentis [illegible] dispositionem et gubernationem
prudentia. Nam [illegible] dispositione [illegible]
[illegible] prudentie [illegible] prudencia [illegible]
[illegible] gubernationem. Nam gubernatio est executio
prudentie [illegible] prudentia et dispositio [illegible]
[illegible] gubernatio [illegible] temporale. Nam [illegible]
[illegible] disponit [illegible] omnibus [illegible] tempore
executio est. Gubernatio que [illegible] executio
nominatur [illegible] temporalis [illegible] dispositionem
dicitur et prudentia [illegible] et nolumus
[illegible] respectu [illegible] prudentie
[illegible] et dispositio [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] sic [illegible] ad scientiam et ad solam
speculativam [illegible] per [illegible]
[illegible] corruptiva [illegible] pru
dentie et prudentie [illegible] ad [illegible]
[illegible] supponat nostri [illegible] finis
[illegible] ad scientiam speculativam preterea
suppositione [illegible] in ipso [illegible]
prudencia magis [illegible] ad scientiam [illegible]
[illegible] ad speculativam [illegible] non adiungi
[illegible] sic [illegible]
[illegible] ad nostri [illegible]
et proposito [illegible] executio sic [illegible]
[illegible] executio [illegible] nam [illegible]
[illegible] scientia [illegible] quomodo [illegible]
dispositionem et omnibus prudentie [illegible]
[illegible] nostri et [illegible] prudentie
executiva possumus [illegible] si volumus [illegible]
[illegible] prudentie [illegible] dicitur
[illegible] concordiam prudentia dicitur sapi
[illegible] prudentia dicitur
et [illegible] ipsa [illegible] supponit quod

[illegible] et nostri [illegible] ordo [illegible] providentie
aspicit [illegible] sapientum [illegible] similiter
et immobilitas ordinis arguat [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] ad
prudentiam [illegible] prudentie [illegible]
[illegible] dicitur sollicitudinem eo quod dicitur cum
et sollicitudinem [illegible] ad dispositionem et ordinem [illegible]
[illegible] gubernatio executiva
prudentie nostre [illegible] prudentia ad scientiam [illegible]
et potentiam [illegible] diversis respectibus ut omnis [illegible]
et ordine [illegible] habet [illegible] habet [illegible]
differat loquimur de ea secundum modum quo omnium
[illegible] prudentia differt a divina scientia
loquimur [illegible] de ea ad modum dicte scientie [illegible]
[illegible] sic loquimur de ea ad modum
dicte sollicitudinis [illegible] et ad modum
divini ordinis ut [illegible] et ad modum [illegible]
ut [illegible] et ad modum [illegible] dicitur
[illegible] et ad modum gubernationis [illegible]
[illegible] quod [illegible] divina prudentia sit id quod fatum
[illegible] quod [illegible] v. de [illegible]
[illegible] si [illegible] fatum [illegible] placet
magis dicere fatum esse [illegible] potentiis [illegible]
[illegible] ordine quod [illegible] sive more
[illegible] fatum [illegible] sed [illegible]
[illegible] divina est id quod prudentie [illegible] non
realiter differt [illegible] fatum [illegible] divinum
a prudencia [illegible] v. de [illegible]
[illegible] volentem fata nolentem trahunt. si [illegible]
[illegible] nolentem trahunt [illegible] posset [illegible] no
lentem ducunt et nolentem trahunt [illegible]
liberum arbitrium [illegible] possit. [illegible]
[illegible] fatum [illegible]
[illegible] non realiter differt a divina prudentia [illegible]
[illegible] fatum [illegible]
[illegible] prudentie relatum
[illegible] fatum [illegible]
[illegible] iv. de [illegible]
[illegible] respicit prudentie nomina
[illegible] disponit [illegible]
[illegible] fatum [illegible] appellat [illegible] fatum
et prudentia realiter differt [illegible]
[illegible] de necessitate [illegible] fatum [illegible]
ordo causarum [illegible] si [illegible]
[illegible] ad divinam prudentiam [illegible] relate
[illegible] ordo
causarum [illegible] fatum dicitur [illegible]
[illegible] si [illegible] ordo [illegible] divina prudentia
[illegible] v. de [illegible]
[illegible] omnia non fata [illegible] divinis [illegible]
fato [illegible] divina prudentia
[illegible] id est fatum quod divina prudentia

cum fato vel fiat providentie [illegible]
[illegible] de civitate dei [illegible]
facere facile habebit [illegible]
[illegible]
accipit [illegible] uno modo [illegible]
[illegible] vii aug. v. de civitate dei c. [illegible]
homines fatum [illegible]
non intelligunt [illegible] fatum
accipiendo [illegible] ut patet per aug. v.
de civitate dei c. [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible]
esse fatale [illegible] fatum [illegible]
[illegible]

[illegible]

hic ponitur [illegible] de motibus [illegible]
[illegible]
[illegible]

i ad tercium cum dicitur quod omnia providentie subiectis
primo quia illa que sunt complexa et vincta sunt prima
non sunt ascendentibus resolvantur ut sunt [illegible]
[illegible] sunt quam dicitur in rebus per se[illegible] cum
propria distributum et hoc est quod boecius ait quod
providentia namque pariter cuncta quamvis infinita
quamvis in se complectitur. fatum vero non sin-
gula ordinat in motum locis formis ac tempori-
bus distributa. ut temporalis ordinis expli-
catio in divine mentis adunata prospectu provi-
dentia sit. eadem vero adunatio digesta sin-
gulis atque explicata temporibus fatum vocetur.
[illegible] dicta est quod fatum dependet ex providen-
tia et in providentia ordinatur unde idem boecius
ait. quod diversa sunt fatum et providentia. que
tamen ex altero pendent. ordo namque fa-
talis ex providentie simplicitate procedit nam ut
ait sicut artifex faciende rei formam mente
precipiens movet operis effectum et quod simpliciter
presenserit per temporales ordines ducit. ita
deus providentia quidem singulariter stabiliterque
facienda disponit. fato vero hec ipsa que disposuit multiplici-
ter ac temporaliter ammistrat. circa ordinem est providentia
ut rationis et mobilis sine [illegible]. sicut
non quod magis declaratur hic ordo causarum [illegible]
[illegible] relativa [illegible] quam circulus [illegible] nec [illegible]
ordo est in singulis motibus quod [illegible] per [illegible] que
boecius dicit. i. ceteris vero est immobile simplicitatem genere
formis rerum est providentie. fatum vero est [illegible]
dum simplicitate providentia disponit [illegible]
ordinem temporalem. Ulterius dicta sunt ex eo quod omnia
que subiecta sunt fato subiecta sunt divine providentie.
nam cum ipse ordo causarum quod fatum dicitur divine pro-
videntie sit subiectus omnia que fato subsunt providentie
divine subsunt. Non tamen omnia que subiecta sunt divine providentie
fato subsunt. nam quedam sunt que immediate a deo procedunt
non procedunt per ordinem secundarum causarum. solum sunt
subiecta divine providentie sed non fato. unde
quanto aliquid magis a deo elongatur sive magis
secundis causis et generaliter infimis. tanto magis
fato subicitur eo quod magis procedat per ordinem
secundarum causarum et hoc est quod boecius ait. omnia que fato subsunt
providentie que subiecta sunt cum ipsum fatum subiaceat
fatum. quedam vero que sub providentia sunt locata
fati seriem superant. nam ea que sunt prope divinitatem
stabiliter fixa fatalis ordinis mobilitatem
excedunt. unde concludit quod longius a primo
mentis discedit maioribus fati nexibus implicatur. ac tanto aliquid fa-
to liberum est quanto illam rerum ordinem sive illam suprema
divinitatem vicinius petit quam providentie est que simplex in
mobilis non procedit in successione variabilitatis
fatum in quantum multiplicitate in se habet est quod magis
et quodammodo successivum et quodam [illegible] procedentis.

ut boecius dicit quod sicut est ad intellectum ratiocinatio ad id quod est
gignitur ad eternitatem tempus ad punctum circulus. ita est
fati series mobilis ad providentie stabilem simpli-
citatem. per hoc autem dicitur quod providentie et fato differunt.
et hec sunt que declarare volebamus. [A]d primum au-
tem quod fatum est in dictis ordo causarum quod stabilitas in
fatis eius provenit potissime ex providentia cum per se
sic ei attribuatur et ab ipso denominatur non quod sit id
quod ipsa. sed quod per ipsum est id quod est. [A]d secundum quod illi
illa aut genus sunt. sic est dicendum alterius et [illegible] ipse
in dicto et ut predictum est locum sunt de fato non
distinguentes ipsum ad divinam providentiam. si quis divinam
providentiam fatum nominare voluerit discedimus a proprie-
tate vocabuli ut est per hoc nil. [A]d tertium dicendum quod fatum
et providentia non solum sunt diversa ratione immo differunt
sicut que est in creatura et creatore ut patet per
illum boecium. sicut in intelligatur. [A]d quartum dicendum quod
fato non sic declinamus per se immo sic se accepi-
mus ut probatum est quod modo licet dicitur. sed divine providentie
per se declinabilitas in creatura. unde licet id ut conclu-
di debuit. [A]d primum igitur dicendum quod fatum differt
a divina providentia etiam a deo est actus primo fatum ut
de eo loquimur. sed ut sic sicut appellare nolumus
fatum in sequentibus nulla ordinatio necessitate imposita
rebus per ordinem causarum secundarum. primum non reducentes per quem modo
fatum et augustinus negat. [A]d secundum concedatur.
[T]ertio quod utrum omnia subsint divine providentie.
[E]t videtur quod non. quia. vii. metaphysice homo
quod dicit divina providentia sollicitudine si cum et quod eos
dicit rerum primus sollicitudine nullorum. et dicit [illegible]
tenendum. quod aliqua de sollicitudine sit aliqua
rerum non. [A]d hoc. primo libro. xii. metaphysice. assimilat uni-
versum uni domui. sed in una domo non [illegible]
in liberi et bestie. sed liberi et non acciditur ad i-
ordinatum. quod sic [illegible] adeo quod non sit de
regimine domus. sed in uno et potissime bestie
in paucis actionibus [illegible] adeo sit de te-
gimine domus in quo nil possibiles [illegible] idem ex parte
quod sic declarata intelligentia per liberos cum illa
inordinatam habent per suos non sub per bestias de-
bent in [illegible] que sub his que [illegible] ut ea que sunt in
[illegible] actiones et passiones [illegible] nihil per ac-
cidens et multa inordinata in [illegible] actiones. sed
cum providentia sit ipse ordo nisi ordines
supponit non omnia divine providentie subsunt et non omnia
ordinata sunt. [A]d hoc que sunt acciditur fortuita
sicut per se [illegible] et similiter etiam ordines providentie
[illegible]. sicut [illegible] talia ut probatur
[illegible]. [A]d quod [illegible] sub providentia
artificis [illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] ut ille [illegible]
dedi. non. [illegible] mala sunt [illegible] omnia. sed [illegible]
subsunt divine providentie cum mala et sunt. [A]d [illegible]

ordinatum ad unum et providentia omnes sine simul
ma[...] parte. sic in idem malum est ut in pluribus.
nam plerumque ut videtur dat se delectabilibus et sensibilibus quam
operibus virtuosis. ergo mundus omnia providentia non
regitur. Contra est Aug. lxxxiii q.q. de provi-
dentia quia ait quod deus omnia mutabilia pulcherrima
gubernatione moderatur. Sed gubernatio est executio
divine providentie. ergo omnia mutabilia divine provi-
dentie subsunt. Sed omnia que sunt citra deum sunt aliqualiter
mutabilia. ergo etc. Item Prov. xvi. inde ut quod
sicut omnia que sunt et fiunt in domo fiunt per dominum
domus. sic omnia que sunt in universo et actiones
eorum sunt per unum et illud unum est primum. ergo omnia
ordinata sunt per ipsum deum quod esse non posset
nisi omnia eius providentia regerentur. Respondeo dicendum quod providentia
providentie esse omnino negari posset primo
ex eo quod nihil [...] impedire. secundo ex eo quod tale
in provenire quod a non providente impediretur
quod est per accidens et preter intentionem. nam ex hoc quod aliquid in
provisum evenit contra agentis intentionem non est provisum
intentum. ubi autem non esse quod sit per accidens. nam per
eorum per prius possit esse esse in sit cum intentum non
deus accidens. ad talia providentiam non
extendi. Sed hoc non videtur. Unde licet fortuita
mala et universaliter contingentia non fortuita et casu-
alia per accidens eveniunt preter intentionem agentium
ut plurimum secundo per accidens. Sed mala per accidens esse dicuntur
quia preter intentionem tendunt bonum. non videtur deus in
aliquo loco. In multis locis ideo malum per accidens
esse dicitur quia est preter intentionem agentis. Sed tamen omnia
origine per accidens vel possunt ... ad alteram partem
deviata non sunt. etc. quod non est per accidens est ordinatum
et ponitur ad alteram partem deviatam originem
per accidens dicitur posse. Si ergo ad hunc nos accidentium
providentiam negare debemus tamen per deum existimus
Sed quod illa non impediat sic omnia dicuntur nam ipsa for-
tuita divine providentie subsunt. quod si nos nolu-
mus appellare fortuita et casualia que nulla causa in se
aliquid per accidens esse habent sic nihil est fortuitum neque casu-
ale ut placet Boecio v. de consol. qui ait. nihil esse
existimus casus oriatur. Si vero casuale vel fortui-
tum appellare nolumus quod accidit agendo aliquid
intentum aliquid operatur et ideo ad aliud non intentum alia
habet causam. ut sicut si colendo agrum fodiens
humum defossi auri pondus inveniat. sicut illum
casum et illum fortuitum esse dicimus et sic dicimus
et fortuita dicuntur per se se plurimum secundum istum modum
dici possunt casum esse in propinquam concursum cause-
rum et de preter alium causam habent et fossio effectum
x. Sed tamen causarum concursus in propinquam dicit quod per se in
terrenis vidimus sicut ut colere agrum et tamen
non habet. et per intentionem in inveniens ut pe-
cuniam inveniret. Unde qui hic concursus causis effectum
est non est dare effectum absolute alium et causam non

possit reduci talis concursus in fodiente sic
reperire. Contrarie aliquam causam superiorem est sicut vel
cause concurrentes. et quia omnia providentie est illa a qua omnis
ordo causarum sicut originem per se omnes concursus
efficiuntur. quod oportet causas esse superiores re-
providere ut placet dicitur secundum illa per ven-
lius fortuita ordine providentie esse subiecta
est. est omnes causas concurrentes. ideo causarum ordinem eius
esse. et hec ratio Boecii v. de consol. per quam probat
fortuita ordine divine providentie non effugere.
causas autem quia licet diffinitio casum esse sopitarum (?) eve-
nire ex confluentibus in hiis que propter aliquid geruntur. confluen-
tiam vero atque confluere causas facit ordo ille ex
inevitabili connexione procedens qui de providentie
fonte descendens cuncta suis locis temporibus
disponit. Sicut fortuita subsunt omnia providentie di-
vine. nec mala ordinationem divine providentie sub-
terfugiunt. nam si velis aspiciat ad malum et
quod agitur. deus qui summum bonum est nunquam permit-
teret mala fieri. cum ea impedire possit nisi
huius aliquod bonum eliceret et in quantum ex malis bonum eli-
cit. mala sua ordine divine providentie con-
tinentur. unde Boecius iiii. de consol. dicit quod modo divini
est per ad bonum dirigens cuncta disponat nihil a
recepto causarum malignitatem ut a gradu extre-
mo ordo ille deturbat. divine summum bonum per hoc
ens suo deflectat ex ordine quod non ad ordinem
providentie mala aliquid non reducunt propterea
ad decorem faciunt universi. unde Aug. enchiridio
c. vii malum autem quod malum bene ordina-
tum et suo loco positum eminentius commendat bo-
na ut magis placeant et laudabiliora sint bona
quia deus omnipotens non sineret mali aliquid esse in operibus suis
nisi usque adeo esset omnipotens et bonus ut bene faceret
et de malo. Sed quia contingentia ad divinam providentiam non
impediant sic talem est in dicto. nam sic est diviniis providentie
causalitate per sui. Immo ipsi contingentie divina providen-
tia causa existit. unde sic contingentis ideo quod ex ipsa
neccessitatis et contingentie causa causa esse contingentem
natum existunt dicendo contingens ideo quod est. et quod non est
in universo quod ordinem divine providentie impediat vel
simpliciter effugiat dicendo contingentem ordinem divine providentie
subiacet. unde Aug. lxxxiii. q.q. de providen-
tia dicit quod summus deus cuncta bene administrat
que fecit nihil inordinatum in universo nihil inius-
tum sine sciamus nobis sive nesciamus. Ad primum
divine providentie subiacere ex hiis que inde habentur
providentiam impedire. Sed ideo declarare possimus
ex hiis et quod non habentur impedire conformiter: nam
tamen cum quidam dubitant aliqua omnia divine providentie
supponere est quia videtur aliqua improvise et preter
accidentes evenire. quia aliquid esse contingenter aliquid
per accidens et improvise etc. per originem. Ad secundum ex parte
esse non habet quod forte alibi integre continetur

mala

Nota

prouidentia contingentia non sunt tamen cum omnia

Ad aliud esse
evenire
aliquid
dicendum

ex q aliq plato sortes ipse sint singularia particularia
singularia aduenit se n extendit sed ii
q defectu agentis. ut accidit n pricipi pdu
cte feiay e screndit masculin q ex defectu
seis no valentis sibi ne vir p actioe factio
feminei ex indispone m q contingit. vl alia
agente aliquo passiuu et tyrannica eo q in ipsis
sunt i dispositione p defectu agentis actionis. ipa a ho
ru dicere possum qd aliqd passiuu contingere
cu ipe sit cau ulis ... et sic nec ...
agens ex sui impositione nec ut sco ei qd passiuu
qd sibi ordinem sive prudentie possit effu
gere. Ad tertiu dicend q homo dicit prudentie sie
subiectu. n tn eiusdem modo nisi subduntur. ut dicit
orig. sup. li. ca. xxiv. alia prouid rationalibus alia
irrationalibus. alia subdunt prudentie concurrenti.
alia necessitati. alia ordinis prudentie subiciuntur
boni. alia mali. na bneficiu dei prud; sed q
cu n requirit. ueo po postulat. sic n puia
gratia debemus q deus i sua celsitudine
prouidentie prouidet puid; prudens
est sic prudens. et hoc est q boetius dicit in iiii de consol.
q ex alia prudentie spectaret providentia igitur
cuiq dat ag scit qd conuenit ...
... illius ...
... p q dicit prudentie ...
ta. sed non subiciunt ...
fuit et q dixerunt oia dici prudentie n ...
subiecta. et q noluerunt oia esse ... pru
dentie q ... ... na aliq nega
uerunt oia dici prudentie subiecta qd dixerunt
n ei ce subiu ... xii. met ... aliq
uo dixerunt deu de ulibus cura hre. sicut
praeclara se ... cui cura quo co
rbunt. ... uba ... n posse
aliqu ... ...
dixerunt deu n solu de uliby cura hre si
et q est particularia ... sollicitudine
extendit. na cu ho ... sic q i con
templatione ... indignu
... sic d ... hat.
... posset ...
... sit dici prudentie subiu et hic aliqui
defecerunt q negauerunt oia dici prudentie
esse subiecta. sic alii male dixerunt qui dixerunt
oia sub dici prudentie ordine esse ... q
... sit na q da ... ...
et contingentia ... oia ex nccitate
prudentie ... ...
... et opinantes equaliter bona et mala prudentie
subiacere ... dicunt ... ...
q bo esse aliu q mala ... ... qui
no hunc n dici subiacet prudentie ...

q inordinata noluerunt q nl ... ...
... ...
... ...
ita ... ...
esse ... ...
bo et mala ... ... nccitate dicit
prudentie sunt subiecta ... ... pru
dentie ordine aliq ... ...
... ordinem esse ... Ad primum ergo dicendum quod ...
... ...
bene ... ...
dicit prudentie esse subiecta et aliq n ... sed ...
fortasse ... debemus dicere n oia esse ... dici
prudentie subiacere. Ad secundum dicendum quod in mundo
nihil ... esse inordinatum ... ...
... ... ordi ... ...
inordinatum simpliciter na q effugit ... ordinem
ordinis ... in ordine continetur ut mala
... effugientes ordinem dici ... ... ordine
dici iustitie continetur. Ad tertium dicendum quod ...
... et fortuna subiacent prudentie continentur.
Ad quartum dicendum quod bona et mala non ... dicit
prudentie sic bona ... n probat q mala
... ordinem dici prudentie simpliciter ...
... ...
ad malum ... ... ad bonum malo ...
... prudentie et mala aliqua ...
sunt subiecta. Ad quintum dicendum quod simpliciter loquendo
malum n est i ... qui sic loquitur de malo ...
... sic ... in celestia i quibus n cadit
... ... oia ... q sunt
i spa ... et passiones i quibus malum aliquando
reperitur. sic et ... est q celestes ...
... ...
... ... possumus q ... ...
... simpliciter cu ipsi mali ad decorem
faciant uniuersi. ... ...
modo n solum ... ...
oia dici prudentie sint subiecta.
Secundum illud ... ... q dicit ...
scire p ... sciat ... q magis
... ...
... ...
... n sit ... ... debemus ...
... possit p ... scire ... ...
... ...
... ...
posi ... falsae sunt.

Postquam magister determinauit de diuina scientia
... in parte determinat specialiter de p
destinatione et ... q sit predes
tinatio. ... specialiter determinat ...

nec sit causa ut habeat cum alia. fa i. Sic ait Ambrosius. In primo vii. d. circa primam d. fac. quia postquam ostendit quod sit predestinatio dicens eam esse preparationem gratie et separat ipsam a prescientia. quia prescientia non solum bonorum est sed et mala sed de solum bonis predestinat. Secundo determinat de termino eius ibi. Predestinatio nullis meritis. circa quam d. fac. quia primo determinat de termino predestinationis. Secundo determinat de ipsa reprobatione ibi. Cum ergo predestinatio. circa primam d. fac. primo quia dicit numerum predestinatorum et reproborum esse certum quia nullus predestinatorum alius potest non reproborum salvari. Secundo contra hanc iii obiectiones ibi. Ad hec autem obicitur. circa quam duo fac. quia primo obicit et solvit. Secundo ostendit solutionem instans. sed ibi. Exemplum ad hoc instat. circa primam d. fac. quia primo arguit numerum predestinatorum non esse certum. quia dicit potest apponi gratia quibus non apponitur et subtrahi a quibus non subtrahitur. et tales qui damnari possunt qui salvandi erunt et aliqui salvari qui damnandi sunt ergo predestinatorum numerus est certus. Secundo solvit dicens predicto dicendum esse numerum electorum nec augeri nec minui quia illa coniunctio stare non potest quod aliquis sit predestinatus et dampnetur vel reprobatus et salvetur. unde dicit predestinatus potest dampnari in sensu composito falsa est. in sensu diviso vera. fa i. Cum videndum. Deinde cum dicit. Exemplum ad hoc. instat contra solutionem in singulari potest esse quod sit predestinatus et dampnetur vel reprobatus et salvetur quia sit in sensu composito predicta stare non potest. et cum alterum sit necessarium quia dicit Iacob non predestinavit quod si predestinavit et reprobavit quod reprobavit. ergo alterum est impossibile ergo de unico quod est si deus dicitur sic quod alteram partem. quare predestinatus vel reprobatus ergo non potest salvari vel dampnari. Exemplum dampnum in determinatione. sed alterum determinate necessarium est et idem. Secundo solvit quod hec propositio iste non potest non esse predestinatus vel non esse predestinatus sic intelligatur coniuncti ut quod a Iacob fuit predestinatus et non non sit predestinatus vel quod sit possit esse predestinatus et non predestinatus sic sunt locutiones false dicit tamen a Iacob potuit hic predestinatus et non predestinatus. unde et alique addit quod potest esse predestinatus et non predestinatus quod omnia in quantum magister declarabit. fa i. Ibi ergo solvere. Deinde cum dicit. cum quia predestinatio determinat de reprobatione ista fac. quia primo notificat reprobationem per oppositum ad predestinationem. quia sicut predestinatio est divina electio in proposito miserendi sic reprobatio est presciencia iniquitatis et propositum non miserendi. differunt quia predestinatio preparat gratiam in presenti et gloriam in futuro. sed reprobatio non preparat culpam iniquitatem in presenti sed solum presciencia preparat penam in futuro. Secundo quod dicitur manifestat per Augustinum et Gregorium cum recolligitur in summa dicta et addit de libro cordis sed dicit non in proprio. et quia apostolus vocat hoc non aperit sed mirabiliter exclamat dicens dicens

·O altitudo etc. fa i. Vnde Augustinus. Sic ergo predestinatio. In quo finita lectionis et distinctionis.

Quia magister in presenti distinctione de duobus determinat videlicet de predestinatione et reprobatione. ideo de hiis duobus queremus. Circa primam quero duo. Primo quid sit predestinatio. Secundo quorum sit. Circa primam querenda. Primo predestinatio sit aliquid in predestinato vel solum in predestinante. Secundo quod sit in predestinante. Circa utrum differat a libro vite.

Ad primum sic procedimus videtur quod predestinatio ponat aliquid in predestinato. quia non est bonum aliquid dicere quod consistit in eo. sed gratia ut adipiscatur predestinatus ex predestinatione sua secundum modum intelligendi non videtur predestinatio esse in eliciendo donum gratie in predestinato quod finitum est. Preterea deus ad eternitatem non ponit aliquid reale in eternum et finitum in eo. sed predestinatio est. quod dicitur relatio in preterito per quod referetur deus ad creaturam. ergo secundum rationem ponit aliquid in creatura secundum modum intelligendi. Preterea predestinatio videtur providentia includere sic species genus. sed providentia est omnium predestinatio aliquorum. sed providentia rerum dicitur ex eo quod conferens aliquam perquirere possit consequi finem suum. sed ipsa collatio aliquid in re ponit. ergo et predestinatio que providentiam includit in re ponit. Preterea predestinatio dicitur aliquid sit ordinatio ad adipiscendum gloriam per adipiscendam gratiam. gratia aliquid ponat in eo. quia est donum gratie. ergo predestinatio necessario aliquid ponit in predestinato. In contrarium est quia predestinat predestinatio ante quam sit cum deus elegit nos in ipso ante mundi constitutionem. sed ante quam res sit nihil in ea esse potest. ergo etc. Preterea Augustinus. predestinatio est propositum miserendi et preparatio beneficiorum. sed hoc potest ponere consistit aliquod bonum aliquid nisi quod consistit et preparatur a deo aliquid de eo. non ergo ponit bonum predestinatum circa esse in creatura sed sufficit esse divinum propositum ad conferendum. Secundo ad questionem sicut tactum est sic scripsit dicit in universalis sic per familiam. id sicut dominus ita quod totum universum respicit divinum quod una domus unum patrem et sicut pater familias disponit domum suam in se ipso antequam talis disposita executioni mandetur sit dicitur pater familias et mundi principis a Iacob eterno mundi constitutionem secundum beneplacitum suum voluntatis disposuit et ordinavit in tempore quod unde unius suos eum sunt temporum agere. unde cum non oporteat rem esse ut ideo congregaret cum ipse vocet ea que non sunt tamquam ea que sunt dicit nos sicut de filiis ex scriptura in variae temporum cum unde a Iacob eterno dono per legem eternam et sic in eadem rem sub suum actuale esse sum in suos fieri digni. sic arbitrium debemus quod a Iacob eterno statuit et voluit hic res suos esse perage et suos fieri digni et quas in se ipso per ordinavit et in suos fieri dixit et quod predestinavit ut est ad quem pertinent sine prodige

vel preordinare. Unde quia in Deo ab eterno etiam fuerunt ad que
in propter ordine debebant, quia sic in res intentum
destinantur et ordinantur in suos fines, in preso
ab eterno preintelligebantur; predestinata predestinabantur
vel preordinabantur in ipso Deo. Dato ergo quod deter-
minatio aliqua importetur in destinatis, ut accipi-
ant destinationem per executionem predestinantis
secundum quod ipsi in seipsis actualiter destinantur et fi-
unt fines dignitatis, predestinatio tamen secundum quod etiam
dicitur in seipso omnia predixerit, non ponit aliquid in re
secundum actualitatem, sed solum secundum divinum propositum. Unde
quia consecutio gloriae in qua tamen in fine predestina-
ti divinum propositum dignantur non potest esse sine colla-
tione gratiae, cum predestinationi necesse sit praeparationem
esse gratiae et gloriae, ergo predestinatio est praeparatio gratiae
et gloriae, sive vel propositum gratiae et gloriae conferendi. Nam
ex eo quod Deus proposuit talibus conferre caritatem vel
gloriam, predestinati sunt. Cum quaeritur utrum predestinatio
de necessitate aliquid ponat in predestinato, si loquimur
de ponere secundum divinum propositum, sic. Propter quod ipsum
propositum quia in pluribus dicere possumus quod omnes predestinati
vel gratiam habent vel gratiam habebunt. In
quodammodo de necessitate sequitur secundum ipsam actionem nam
sicut et divinum propositum de necessitate implebitur,
predestinatio in predestinato aliquid ponit vel aliquid
ponit. Ad primum dicendum quod predestinatio est quaedam
actio predestinantis et est in predestinante. Nam
cum predestinatio sit divinum propositum vel non
realiter differat ab eo, sicut velle est in vo-
lente et non in volito, et propositum est in proponente
et non in eo de quo habetur propositum, sic predestina-
tio est in predestinante et non in predestinato. Unde
predestinatum non denominatur a predestinatione
sicut coloratum a colore, sed quasi sicut
visum denominatur a visione. Nam hic color est
in colorato quo denominatur, visio tamen non est in vi-
so sed in vidente. Sic predestinatio non est in
predestinato sed in predestinante. Ergo secundum quod predestinatio
vel relatio divini propositi est causa quare aliquis
gratiam et gloriam consequitur vel ponit vel saltem
ponat. Unde predestinatus melioris conditionis
est quam non predestinatus, quia vel habet gratiam vel
habebit. Ad secundum dicendum quod aliqua relatio est causa ad eter-
num quae fundatur super aliquam actionem non
procedentem et in creatura et relationes non possunt
esse ab eterno nisi sint reales in creatura sed modo
intellectus. Unde secundum quod modus dicitur ordinis creature
aliqua non relationes sunt quae non dicuntur realiter ab eter-
num in actu. Sed quod dicimus in hac vita quod tales
relationes esse possunt an quod etiam sit non
oportet quod aliquid in creatura ponant et quod predestinatio sit
quod dicitur omnia in se ipso ab eterno in suos fines
directa non sunt dicta. Sed aliquid accipere non solum
te in colore vel sic de necessitate ad ponat

in predestinato non nisi quod dicitur est. Ad tertium dicendum quod
prudentia dicitur proprie accipi secundum quod in se sequitur quoddam
ordinis dirigendo in finem, et sic est etiam
et est solum in prudente. Alio modo possumus accipere
prudentiam per executionem eius secundum quod dirigit actualiter
rebus providendo et sic actualiter aliquid ponit in utroque illo
providentia competit. Sic et si predestinationem acci-
pere vellemus per executionem eius secundum quod aliquis actua-
liter dirigitur in gloriam conferendo ei gratiam per quam
possit talem finem adipisci, et sic predestinatio
aliquid ponit in predestinato. Ad quartum dicendum quod predes-
tinati ordinantur ad gloriam sic habent gratiam vel
sunt ordinati secundum divinum propositum solum secundum divinum
propositum habent eam. Sed non ad actualem ordinationem
quia actu nisi sint secundum se esse etiam ante dig-
nus in actuali [expunged] gratiam habent. Ergo predesti-
natio non de necessitate ponit gratiam in predestina-
to actualiter sed solum secundum divinum propositum.

Quaeritur quarto quod predestinatio sit in predestinante.
Et videtur quod sit idem quod scientia quia secundum Augustinum in libro
de predestinatione sanctorum: predestinatio sine prescientia esse
non potest. Aut ergo idem est quod scientia, aut predestinan-
te est differentia quae sit per aliquam realem
... sed esse non potest, aut quare est differentia
ratione. Sic dicitur: Licet esse dicamus per aliquam
rationem realem tamen per rationem predestinatio non potest
esse sine quo Deo attributa sunt magis generali-
ter speciali. Unde videtur de praescientia sed ergo de necessitate est per
differentiam secundum rationem. Sed non dicitur ibi etiam ratione
predestinationis et idem non ergo ... et illud predestinatio quod
prescientia. Ad tertium dicendum quod praescientia idem non est. Quia predes-
tinatio secundum Augustinum est propositum miserendi. Sed propositum
ad voluntatem pertinet. Ergo etc. Ad quartum dicendum quod pertinent
ad potentiam quia sunt ad potentiam pertinentia. Sed differentia
predestinatio quae est praeparatio gratiae in praesenti
et gloriae in futuro. Ergo etc. Ad quintum dicendum quod pertinent ad
prudentiam quia ordinare aliquid in fine ad providen-
tiam pertinet. Sed predestinare aliquos ergo est eos ordi-
nare in finem. Ergo etc. Respondeo dicendum quod predestinatio
importat quandam preordinationem in finem unde aliquos. Unde
de predestinatione sanctorum predestinatio preordinatio vo-
catur. Sicut prudentis ordinare in finem importat
nam ex hoc aliquis sibi providens ordinatur aliquid
in proposito modo preparata sunt fine. Sed hic ordi-
nem in finem aliquid importat predestinatio aliter prudentia
quia prudentia dicitur hic ordinem vel rationem or-
dinis exterius. Sed predestinatio unum non supra
preordinationem aliquid in fine secundum non solum preordina-
tio dico volita vel in executione ordinatam per
illud voluntatis in duobus ergo prius differt predestina-
tio a prudentia quia prudentia est ordo vel ratio ordinis
dirigendi in finem quomodo accepimus. Sed predestinatio
respicit finem quandam specialem quia solum solum secundum
ordo vel ratio ordinis importat per predestinationem et non

p.

vel modis ponit predestinatio vel quia vel predestinatio

quod

sed quod

preter

vel specialiter et non predestinatio

voluntatis vel executorum ordinatam secundum propositum nostrum. Sed providentia dicitur ordinatio ut eorum ordinis directio acceptionem ipsius quia praedestinatio operatur ad providentiam specialiter se habet. Videlicet sicut in ordinis in finem: nam praedestinatio importat finem specialem supernaturalem vel vitam aeternam quae est talis solum naturae humanae vel angelicae [illegible] specialem modum ordinis in talem finem. Unde secundum providentiam ordinantur omnes creaturae in suos fines et dicitur nostrae naturae ut omnes homines salvos fieri. Sed secundum praedestinationem in talem finem solum ordinantur electi [illegible] [illegible]

[illegible] providentia quae non dicit specialem modum ordinis [illegible] est in summo principe [illegible] cuncta disponit [illegible]. Sed praedestinatio [illegible] [illegible]

[illegible]

simpliciter dicitur actum nostrum sed praesupposito actum [illegible] finem [illegible] praedestinatio [illegible] magis [illegible] quam providentia [illegible] praedestinatio [illegible] [illegible]

Ad primum dicendum quod praedestinatio [illegible] [illegible]

Ad [illegible] dicendum quod [illegible] [illegible]

Ad [illegible] dicendum [illegible] [illegible]

Ad quartum dicendum quod praedestinatio [illegible] providentia [illegible] in finem [illegible] providentia [illegible] accepta generaliter.

Tertio quaeritur utrum praedestinatio sit idem quod liber vitae. [illegible] liber vitae [illegible] praedestinatio est idem [illegible] [illegible]

lib' uite [A]d .q°. ad' q' ne laborem' i eq'uoco
sci' q' lib' uite t' accipit' | uno m° dr lib' ui
te ipa d'ia cog'to q' h't de reb'. na sic i
ntellect' m. i sui cit'oe dr ee sic tabula rasa i
q' n' e sc'ptu eo q' n' i' te l'ue z p' q' sp'er
acq'siuit osc'pt' d'i pt. sic d'ia cog'to ue
rtia phi' lo' q' d'ni lib' dr q' i eo d' relu
cent z i' oia rep'sentat' fru. s'i lib' uite
dr a pt q' eq' mo'm uiue di amiciat q' sic
lib' i mandator dr q' sc'pta sut iu mand'ata
z ii do cet' ea p'q' mandata obs'uent. sic
lib' uite d'i pt illi docet ea q' b' obs'uat
tis uiuit' z sic sac' canon l' ueter' z no
ui testamenti l' regule uiuedi t'dut' h
li' uite di' p't | e in ipa 9scia hoi's pt dia
lib' uite q'i ea sc'ptu e q' h. ho uiuit | c
q' uit. p'destinato sic id q' lib' uite n e q'o
de lib' uite p'ut lib' uite uet' z nouum
testum appellat' n' i sq'. lib' uite oscia de.
s q'o e sq' lib' uite p' d'ia cog'toe accipit
| Ad n'tc'd' ta q' d'ia cog'to d't. dr lib' uite. p'
q' acto i'tellcuis e uita ut d'r xii. me. iet
h ocluit p'h'l i'd q' d' e uiui uo' i sic
nobli's q' sp'it' z sing' it'e e siuueno
li pteuos ii z t' accipit' lib' uite d'ia cog'
to i p'om dr lib' uite. na oia q' sca st
i ipo uita erat z q' eq' aboo cog°scit p'
i eo e e lux z uita. | so d'r d'ia cog'to lib' ui
te i q'm cog°scat eos q's p'destinauit ad
uita z sic i lib' uite n sut scpti oius
s solu iustificandi z sic loq'm de lib' uite
cu'l uti. p'destinato i d q' ip'e | rut apparet
d'ia it' ipa uo'. q' n sic possu' d'r d' p'
destinatoe sic dui's de p'uidetia. na ibo oz
d'r dige'dor i fic 9'e supra z solu spe
culatie 9sid'a. p'uidetia applicat' p't ut p'
p'hica. s' sic do q' i'ptat p'destinato so
lu spe'tiue sumit' io p'destinatois i eq' sal
uat' uo' posst. na e p'destinare a° m di
cit d'iui p'positu miseredi ul' di g'endi
aliq'r i uita et'na i sola speculatoe d'ia.
p'destinato saluat' n pt. cu g' d' e spe'ua
cog'toi h'at p'destinato d'i n possit applica
ta e lib' uite. sic .n. debem' i't'e q' sic
eligit milites meliores z mag' i armis
i electos eligit z metas mag° iudou'
te eos i li' d'° sc'ba sut z sc'ptos ad bellu d'e
nat. uii z lib' ille posst d'i lib' belli l' lib' el
ect' q' i sc'ptu st q' bellare d'z f'e d'ni mdi
9stitu'o elegit q' b'° misera uolebat' q' h'
eloos s'uiq' i cog'toe h't dr eos sc'psisse
i h'° uite. q' cog'to illa e eor q' adinuic d.

destinat' z sic electos z asc'ptos s'm q' p'
uo' destinat' sic d'uxit i uita. diffi a' lib'
uite a p'destinatoe q' ad p'sens. i mi. p'
q' lib' uite sectem exprit it' z cog'to in
d'ia' notat. s p'destinato e d'icat diui p'p°
q° d'n iz iclu' ul' i p'tat actu d'ie uolut'
| so diff'e roe ordis na s mod' itlli' lib'
uite p'cet' p'destinator q' s'i fit' de elog'
z eloor' s'm cog'to; h't z p' mod' eloos ab eo
s'unt cog'tos saluare p'poit sic eos p'destiat.
z q' tal' s'm cog'to dr lib' uite metaph'
lo' q' adq'uad' lib' s'm cog'to cuin ro'z cen
uet io lib' uite s' mod' int'ndi p'destinato;
p'ce't | et d'a e p'ct alit'e. na lib' uite.
n e ca i uite' q' aliq' b'ut uite'. o scq'ut.
s ul' e ca s'm q' ul' ea uite' uo'. s d'ia p'des
tinato p'ualescit pt d'i diui p'positu miseredi
e simp'r ca q' aliq' dignat' i uita. | ui s'
diff'e q'p'les sut scpti i li' uite q' sit
p'destinati. na scb'ut' i li' uite n solu
q' oscuti sut uita ex p'destinatoe d'ia.
s z q' oscuti' sut ea s'm aut ut q' ip'
sci b'ut sut s'm z d'ato q' i futo uo sequ
g'ra. z io o' p'destinati saluabut'. illi
tu sc'pti sut i lib' uite q' i de deli poss'
z de leut' cu p' p'ctu amittut g'ra'
q' b'ut. pz g° n iud' ee p'destinatos z lib' i
uite. [A]d p'm ad' q' h' d' effect' b'eat ex
lib' uite z ex p'destinatoe n tu eod' m
uo. q'uit b'm e oscutois ali. e ca
p'destinato ali. lib' uite. [A]d s'ad q' p'
destinato d't ordie; n d' li. 9; s nolite l'd'
ordinato; i fine p' p'positu uo'. lib' a' uite
d't cog'toi eor eor q' sut ordinat' i fine.
n g° id' sut ut pz p' d'ca. [A]d t'm ad' q' sca
d'i e ca rei n simp'r s' uite uo'. z lib' uite
e ca q' aliq' dignat' i fiez uite d'io p'p°to. s'i
uite' d'ia p'destinatoe. [A]d .iiii. ad' q' liber
uite d'ri d' metaph'° p'etuit ee d'r s'ui
ma cog'to eor q' b' uit s'ert p'uisio. ig°
lib' uite reducat' ad d'ia' p'destinator q' sic
ide fori. q' ipa s ad d'ia' cog'to.
[D]einq' q'r sic p'destinato z c s' q'rit' duo.
[P]'° q' z sic. [S]o ut' p'destinato
comunu sit ca.
[A]d p'm sic p'ce'. ut q' p'destinato n sit
.ii' e cau' q' n dignat' i fine aliq' b'ut
ee s p'destinato dic d'uctio; i fine. g° so
lu' eua a p'destinat' [S]'p sic i e ad q' dignu
p'destinati g'ra e. s g'ra p's suppo' g'rat'a
g'ra um z n ee. g° q' dignat' i d'e z sic de
p'ceuuc b'ut ee | sic e'cia g° z c. [M]ig'n

est quia predestinatio est divini propositi miserendi. Sed hoc
propositum est eternum. Ergo non incepit esse. Ergo et predestinatorum
destinatorum non cessavit esse posse. ¶ Ulterius queritur utrum
predestinatio sit hominum ex meritis gratie. Quia homo habet
humanum ... non ergo se digne digni. Sed ipsi se ipsos
dignos esse possunt. Cum ergo predestinatio sit dignorum
hominum, non est predestinatio. ¶ Item videtur posse consequi
finem suum absque eo quod predestinentur vel dignentur.
Ergo multo magis homo qui meliorem conditionem recepit,
ergo homini non est predestinatio. ¶ In contrarium est Augustinus
in libro de predestinatione sanctorum quod creavit in illa beatitudine
quosdam angelos predestinatos et alios reprobatos.
¶ Ulterius queritur utrum sit predestinatio ex meritis quod non. Quia
... malum non est in rebus nisi per ... possibilitas
... in rebus ... quia ... preter ...
... sunt ... per esse ... non
... esse malum ... si non indigent
digni ... destinari. Non quia sufficit declinare posse. Sed
declinatio sufficiens est ... malum ... separate ... non est malum ... non predestinantur. ¶ ... per ... in illo ... non ...
... est ... in ...
... ergo non accidit ... ...
... nisi ... non ... vult. Ergo ullo modo
indiget digni ... ullo modo possit ... nisi ...
gloriosorum est predestinatio. ¶ Augustinus contrarium est quia qui habent finem
suum ... est ... non possunt ... in illum
... digni ... destinari non possunt adiungi.
Sed sic angelorum est visio dei sive fruitio ...
... sit finis suus ... eorum ... indi-
gent digni ... destinari. ¶ Ulterius queritur utrum ...
predestinationem esse ... quod non. Quia predestinatio est ...
incepit ... predestinationem. Sed ... est eterna.
Ergo ei non ... predestinari. ¶ Augustinus contrarium est ...
de ... ad ro. i. quod predestinatus est filius dei.
¶ Ulterius queritur utrum ... in ... predestinationem
... Non ... quia ... in ... unio ... non
indiget digni ... ultimum ergo ...
¶ Augustinus contrarium est ... predestinatus ... predestinari. Sed
... predestinatio est solius predestinationis ... ergo ...
¶ Ulterius queritur ... quod homines predestinentur et
... ... angeli debeat dici predestinati ... quod sic. Quia ... bonum ... est
... bonum ... bonum ... est in nobis ...
... bonum ... sed ... quod adipiscimur bonum gloriae
... predestinari. Ergo ... quod ad
... bonum ... predestinari dicimur ...
... omnibus ergo ... predestinantur ... bonum
... malum. ¶ Augustinus contrarium est quod predestinatio est propositum
miserendi. Sed deus non ... miseretur. Ergo non ...
predestinatur. ¶ ... quod in predestinatione ...
... per ... quam ... lectione ...
... in ... secundum ... quod destinare

id est ... vel digne ... dicatur electionem vel divini propositi quod non predestinantur non eliguntur et illi quibus deus
proposuit misereri. Unde quod predestinatio potest
... esse non eterni. Ex eo autem quod dictorum dicitur
est solum ... quia non est sine electione
... propositum miserendi. Vel sui ...
esse non potest ... est solum eorum quibus
deus proposuit misereri. Ergo predestinatio ...
non eternam esse potest ... in ... debemus
quod deus ab eterno in se ipso nos elegit ad ...
in vitam eternam ... propositum nostrum ... esse ...
... in se ... omnium eorum que ...
... ergo ... quod nos deus predestinavit ...
Augustinus in de predestinatione sanctorum ... bonum ...
... deus predestinat ... sit in ...
... in predestinatione est in aliquo ...
... esse non ... quod predestinatio ... possit
posse esse non ... restat videre ... quod
dictorum sit solum ... vel ...
non est ... in se ... non sufficiunt ... attingere
eternam. Nam si sagitta possit signum attingere
absque eo quod dirigeretur per manum sagittantis ...
per se ipsam ad signum accederet ... si non destinare ...
... et si suus ... posset
accedere ad ... absque eo quod ... aliquis ...
... ut absque eo quod deus
... ei ... non indigeret destinari
ab ipso. Sed a se ipso et per se ipsum accederet ad
... ergo ... in ... digni quam
finem suum ... quod ... sicut ... non ... ad
... non posset ... finem so-
lum ... accipiendo ... possi-
bilitate ... modo ... in ...
... solum ... quam possit ...
... per ... vel ... eternam
... auxilio gratie non possit consequi. Ideo solum ...
... destinari dicitur. Nam ... gratiam ...
... non super se ipsam ...
... sed supra ... gratis dat gratiam
... gratiam ... huius
gratie. Quia ... non accipi-
... destinari dicitur ...
... non per ... indiget gratie
levante ipsum ut ... supra
... destinatione ... indiget ... in aliquo fine
... accipiendo ergo ... predestinantur
solum ... vel ... predestinatur ...
... finem ... quod ...
non possit consequi. Nam ... solum ...
... et solum ipsa possit ... sic
solum ... predestinatus ... predestinari
... gratie in ... digni
... non fine ...

ptur

p(er)venire [illegible] et nec(essari)o dica(tur) [illegible] i(n) p(rae)destinatio(n)e scien-
tia q(uo)d d(icitu)r [illegible] i(n) p(ri)mi(s) n(on) p(er)venire(n)t h(uma)na n(atur)a no(n)
[illegible] ip(s)e [illegible] p(er)venie(n)tes ho(min)es no(n) [illegible]
[illegible] p(rae)destinatio n(on) sit o(mn)i(n)o [illegible] credo q(uo)d
dica(tur) elect(io)n(e)m p(rae)suppo(nere) p(er) se [illegible] est [illegible] vel electio(n)e
alter(iu)s [illegible] p(rae)optat(ur) · un(de) d(icitu)r aliq(uo)s [illegible] ele-
git et aliq(uo)s reprobavit · un(de) aug(ustinus) · i(n) de p(rae)desti-
natio(n)e s(an)c(t)or(um) · [illegible]
[illegible] d(icitu)r p(rae)scivit [illegible] n(on) [illegible] elect(io)ne
gr(ati)e p(rae)destinavit ad [illegible] ceteros [illegible]
[illegible] ab hac gr(ati)a [illegible] exceptos
p(rae)scivit [illegible] · et sic de ip(s)is ho(min)ib(us)
aliq(uo)s elegit aliq(uo)s reprobavit sic de
ip(s)is angelis dic(er)e possu(m)us aliq(uo)s fuisse
electos aliq(uo)s reprobatos · p(ate)t ergo quo(modo) [illegible]
p(rae)destinatio [illegible] n(on) [illegible] esse p(otes)t · Ad p(ri)mu(m)
[illegible] sic p(rae)destinati d(icu)nt(ur) sic sunt · [illegible]
n(on) [illegible] i(n) actu [illegible] [illegible]
[illegible] n(on) [illegible] esse actu · [illegible]
[illegible] q(uo)d d(icitu)r p(rae)ordinavit eos esse · [illegible] n(on) sunt
n(on) erunt n(on) p(rae)destinant(ur) · [illegible] sunt [illegible]
p(rae)destinari poss(unt) · q(ui)a n(on) [illegible] p(rae)destinatos esse
i(n) [illegible] · [illegible] sufficit eos · [illegible] p(rae)destinantis or-
dine existere · Ad [illegible] gl(ori)a [illegible]
p(rae)destinari [illegible] eos [illegible] actualit(er) [illegible]
[illegible] sic [illegible] n(on) [illegible] esse actualit(er) · [illegible]
sufficit q(uo)d d(icitu)r [illegible] vel p(rae)ordinavit ip(s)os
existere · Ad id q(uo)d ulti(m)o q(ueritu)r [illegible] p(rae)destinatio
possit esse [illegible] sic · cu(m) ho(min)es ordine(n)-
t(ur) i(n) fine(m) sup(er) [illegible] [illegible]
[illegible] p(rae)destinari [illegible] n(on) possit [illegible]
[illegible] · Ad p(ri)mu(m) [illegible] ho(mo) [illegible]
[illegible] i(n) fine(m) [illegible] n(on) [illegible]
[illegible] eterna [illegible]
[illegible] p(rae)destinet(ur) [illegible]
Ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · Ad id
a(utem) q(uo)d ulti(m)o q(ueritu)r [illegible] p(rae)destinari
[illegible] p(rae)destinati [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] p(rae)destinari [illegible] · Ad p(ri)mu(m) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] p(rae)scivi(mus) [illegible] q(uo)d a(n)g(e)li peccare n(on) poss(unt)
n(on) [illegible] q(ui)a ad [illegible] p(rae)
p(rae)destinatio [illegible] n(on) sufficit esse [illegible] sed
ulteri(us) req(ui)rit(ur) ad [illegible] · Ad [illegible]
[illegible] q(uo)d a(n)g(e)l(u)s n(on) p(otes)t peccare [illegible]
careat [illegible] appetat p(er) se bonu(m) [illegible]
[illegible] q(uo)d n(on) possit [illegible]
[illegible] appetendo p(er) se bonu(m) [illegible]
n(on) ordinate appetendo [illegible]
q(uo)d n(on) possit peccare angel(u)s adhuc i(n)diget
[illegible] ut possit [illegible]
[illegible] n(on) sufficit esse [illegible]
[illegible] · Ad id [illegible] ulti(m)o q(ueritu)r [illegible]
[illegible] p(rae)destinari [illegible] dubita-
[illegible] p(rae)destinati fuisse [illegible] i(n) p(rae)destina-
tio(n)e req(ui)rit(ur) [illegible] cu(m) [illegible] illa sit
eterna [illegible] salvare possu(m)us
[illegible] p(rae)destinatio(n)e [illegible]
[illegible] eternus ad [illegible]
[illegible]
[illegible] p(rae)destinari [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] p(rae)destinari [illegible]
fuisse [illegible]
[illegible] i(n) p(rae)destinatio(n)e [illegible]
[illegible] i(n) p(rae)destinatio(n)e [illegible] p(rae)de-
stinatio(n)e angelor(um) · [illegible] ho(min)es p(rae)destinati
sunt [illegible] angel(us)
[illegible] i(n) p(rae)destinatio(n)e
[illegible]
[illegible]
[illegible] p(rae)destinari [illegible]
[illegible] h(uma)na [illegible]
[illegible]
[illegible] · Ad p(ri)mu(m) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] p(rae)destinati [illegible]
[illegible] p(rae)destinatio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · Ad id a(utem) q(uo)d ulti(m)o q(ueritu)r [illegible]
[illegible] p(rae)destinari · [illegible] p(rae)destinari [illegible]

Sz r^m 1. est ratio sicut quod sine auxilio gratiae non possumus consequi. Et non ut patet per beatum [illegible] non est ipse praedestinatio, id est bonum gloriae quod omnes homines non consequuntur et non omnes homines praedestinati sunt. Ad [illegible] [illegible] solutio patet ex dictis.

Secundo quaeritur utrum praedestinatio habeat certitudinem. Et videtur quod non. Quia [illegible] corporaliter salvare noluit in [illegible] Sed multi praedestinati stant in peccato mortali per plures annos et in illo tempore [illegible]; ergo eorum praedestinatio posset impediri. Item si non potest impediri salus praedestinatorum, ergo est necessaria. Sed ad ea quae necessario eveniunt consequenda non oportet nos sollicitos esse; ergo absque operibus nostris et absque nostra sollicitudine poterimus salutem consequi, quod falsum est. Item aliqui de [illegible] de [illegible] non [illegible] illi qui ordinantur ad gloriam [illegible] ordinantur ad [illegible] praedestinati; ergo aliqui praedestinati non salvabuntur.

Item quod dependet ex causa contingente non habet certitudinem [illegible] sed salus nostra est a deo [illegible] operibus nostris; cum ergo non [illegible] operum quibus possumus salvari et non salvari, non ergo praedestinatio certitudinem habet. Contra [illegible] quod [illegible] in [illegible] non potest. Si praedestinatio in [illegible] non [illegible]. Item Anselmus in De concordia praedestinationis [illegible] dicit praescientia et praedestinatio [illegible] necessitatem [illegible] esse. Sed quod necesse evenire certitudinem habet; ergo etc. Solutio. Dicendum quod sic debemus salvare certitudinem praedestinationis divinae quod non subtrahamus arbitrii libertatem, et non debemus ponere libertatem arbitrii quod praedestinatio divina in se certitudinem non possit habere. [illegible] est necessarium nos salvare contingentia [illegible] [illegible] possumus divinam praedestinationem [illegible] praescientia [illegible] ut dicit Augustinus De praedestinatione sanctorum [illegible] praedestinatorum [illegible] quia divina praescientia falli non potest [illegible] praescita vel praevisa necesse est evenire. Praedestinatio quae divinam praescientiam praesupponit certitudinem habet. Sed huic certitudini libertas arbitrii non repugnat, quia divina praescientia [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] liberi arbitrii [illegible] [illegible] non coacte [illegible] Praedestinatio certitudinem habet [illegible] salva [illegible] [illegible] salvatur [illegible] ad salutem [illegible] ex aeterno [illegible] ille ordo causarum [illegible] ex aeterno [illegible] [illegible] certitudinem [illegible] tale necessitatem vel certitudinem non tolli

libertas arbitrii [illegible] Unde Augustinus V De civitate Dei cap. IX arguit contra Ciceronem qui certitudinem ordinis causarum dicebat non posse stare [illegible] liberi arbitrii nostri [illegible] quod dicebat [illegible] non voluntates esse [illegible] non est [illegible] ordo [illegible] non [illegible] [illegible] nostri arbitrii [illegible] ordine [illegible] Certo praedestinatio [illegible] numerus praedestinatorum [illegible] de necessitate salventur [illegible] ergo [illegible] salvandi [illegible] [illegible] salvari [illegible] Sed huic necessitati libertas arbitrii non repugnat [illegible] salvari et non salvari. Sed relata in divinam praescientiam [illegible] praedestinatorum de necessitate salventur [illegible] certitudine praedestinationis posse stare libertatem arbitrii [illegible] contingens [illegible] necessarium [illegible] relata [illegible] contingentia sunt relata in divinam praescientiam [illegible] [illegible] sic cum necessitate praescientiae stat contingentia, sic similiter cum certitudine praedestinationis stat libertas arbitrii. Unde Boethius in V De consolatione [illegible] divinae praescientiae [illegible] non repugnat [illegible] necessarium et contingens [illegible] sic non est inconveniens [illegible] esse [illegible] Anselmus in De concordia praedestinationis [illegible] declarat dicens quod [illegible] necesse sit evenire [illegible] praescit [illegible] non ex necessitate [illegible] [illegible] Praedestinati ergo salvari est necessarium et non necessarium [illegible] praedestinatorum non necessarium [illegible] arbitrii libertatem [illegible] necesse est evenire [illegible] praedestinatum esse [illegible] salvari [illegible] Boethius et magister [illegible] Anselmus in libro De concordia praedestinationis et gratiae duplicem esse necessitatem, antecedentem [illegible] consequentem [illegible] necesse est evenire [illegible] contingentia et libertas arbitrii [illegible] necessitas antecedens [illegible] necessitate [illegible] consequentiae [illegible] necessitas antecedens [illegible] [illegible] [illegible] praescientia [illegible] ponuntur [illegible] necessarium est

ad

necessitate antecedente quae non cogit / id cum hac necessitate

Secundum necessitate antecedente et consequente

praescientia

ut quia sicut est necessarium esse vel non ... distinguitur ... necessitatem, scilicet necessitas simpliciter et necessitas conditionis ... sedere est necessarium non necessitate simpliciter sed necessitate conditionis; sic omne quod est necesse est esse ... magister autem ... distinguit ... in sensu composito et diviso ... praedestinatum necesse est salvari vel praescitum ... si intelligatur in sensu composito vera est ... stare quod aliquis sit praescitus et non ... praedestinatus et non salvetur ... praescitum salvari et non salvari sicut album in ... esse nigrum in sensu composito ... album et nigrum sortes ... aliquid aliud modo distinctionis ... praedestinatum necesse est salvari necessitate ... non necessitate ... nam Sortem moveri pedes non est necessarium ... motus pedis ad Sortem ... necessitas ... supponat ... si Sortes currit quod moveat pedes ... arguitur quod necesse sit Sortem movere pedes ... sic necessitate ... Sortem salvari ... praedestinatus ... Sortes ... acceptus ... relatus ... praedestinatorum ... salvari ... salvari ... praedestinatum salvari sit necessarium ... necessitate ... [illegible] ... talis necessitas non tollit ... libertatem arbitrii ... praedestinationis ... libertas arbitrii ... declaravimus ... ordo ... praedestinatorum ... praescientiam ... salvationem est in peccato ... mortali ... debebat ... salvari ... possit ... peccato mortali ... praedestinatorum necesse est ad salutem ... singulari ... libero ... [illegible] ... illa necessitas non tollit actiones ... libertatem arbitrii ... sic ... necessitatem ... Sortem moveri ... movere pedes ... motus pedis ... necesse est ... salvari ... praedestinatio ... ipsum ... opera ... praedestinatio ... includit ... praedestinavit ipsum ad vitam ... collata ... salvaretur ... praescientia non excludit ordinem ... praedestinatio non excludit ... operationes ... [illegible] ... praescientia ... praesentis iustitiae ... capacitatem ... praesentem iustitiam ... in gloria ... caritatis ... ad ... fruitionis ... [illegible] ... praedestinati ... [illegible]

acceptorum ... gloriae ... coronam ... ne quis ... alius accipiat coronam tuam ... accepturi ... gloriae ... coronae ... gaudium ... bonum ... in mundo bonum agere ... desinit bonum agere ... coronam suam ... gaudent de bonis operibus suis ... gaudere de ... libertate arbitrii ... praedestinationis ut patuit.

Deinde est de reprobatione ... duo ... reprobare.

... reprobatio ... addat ... super praescientiam ... de praedestinatione ... reprobatio ... praescientia ... mala ... malorum ... praescientia addit ... mala ... solum praescientia ... reprobatio ... addit ... reprobationem ... [illegible] ... reprobati ... praescientiam ... reprobationis super praescientiam ... addit ... ordo ... [illegible] ... opera ... praedestinatis ... reprobatio ... bonorum ... malorum ... reprobatio ... malorum ... addit reprobatio super praescientiam ... reprobatio ... magis ... praedestinatio ... reprobatio ... praescientiam ... reprobatio ... [illegible] ... praedestinatorum ... reprobatio ex parte ... destinare ... ordinare ... destinare ... bonum ... ordinare ... destinare ... amare ... bonum ... [illegible] ... destinare ... bonum ... destinare ... executionem ... destinare ... accepturi ... ordinare ... [illegible]

ad i[illegible] s[illegible] ppone ul' ppo[illegible] d[illegible] q[illegible] p[illegible] ad uo.
adiuned' tn̄ q̄ accipi[illegible] destinare ul' p̄des
tinare pactu uo[illegible] [illegible] e[illegible] q[illegible] ppone
[illegible] si n̄ reclamav[illegible] are sig[illegible] qz s[illegible] p̄destinatoz
reclamant. [illegible] ppo[illegible] noiant a[illegible] tn̄ in recordinu[illegible] a
[illegible] uocati q̄ destiare roe nois ul' uocati
p̄destinatoz [illegible] q[illegible] adioz peuz s[illegible] ad i[illegible]
[illegible] sic destiare d[illegible] accipi acti
[illegible] sic reprbare d[illegible] accipit. uno m̄
reprbare id e q[illegible] ordiare ad gl[illegible] ad pe
nam sic destiare in opposito eet n̄ ordi
nare ad penā. s[illegible] ordiare ad gl[illegible] re
pbare d[illegible] acti i[illegible] p'suppone[illegible] uo[illegible]
ofendi penā. sic destiare dicebat acti
o[illegible] p'suppone[illegible] uo[illegible] [illegible]
[illegible] pio reprbare id e [illegible] uelle ul' ppone
ofire penam s[illegible] no ofire g[illegible] sic uio op
posito p'destiato[illegible] e ppo[illegible] ofendi [illegible]
[illegible] sic accipi[illegible] reprbare d[illegible] acti ue[illegible]
[illegible] p'suppone[illegible] [illegible] sic ut accipiam sic
de id q[illegible] q[illegible] ordiat[illegible] uo[illegible] tn̄ q[illegible] reprbo
duob' mois possit accipi sic z destiato. ui
si osidamus ppe[illegible] uo[illegible] e[illegible] ad e de rep
destinatione | bone z destinatione. ua destiato s[illegible] ppe[illegible] uo
[illegible] q[illegible] [illegible] i pec[illegible] [illegible]
[illegible] ut stat ppo[illegible] s[illegible] actu [illegible]
[illegible] rei. reprbo a[illegible] e[illegible] e duplicem [illegible]
[illegible] ul' retificatoz [illegible] s[illegible] [illegible] ppe[illegible]
uocati[illegible] [illegible] stat pactu uo[illegible] [illegible] rei sig[illegible]
[illegible] ordiare ad penā [illegible] ordiare ad
gl[illegible] e reprbare [illegible] ut stet pactu uo
[illegible] ordiate [illegible] accipi[illegible]
reprbo n̄ solu p'sciaz noiat. s[illegible] sup[illegible] p'sciaz
addit ordiez ad[illegible] ut ad penā ul' ad
[illegible] uo[illegible] ofendi penā. [illegible] q[illegible] d[illegible]
[illegible] e duo [illegible] c[illegible]pā [illegible] penā [illegible] noie rep
bati dui. p'scia. q[illegible] reprbatō d[illegible] sup[illegible] p[illegible]
[illegible] addat si osidam[illegible] penā [illegible] ad
ad | de si osidam[illegible] c[illegible]pā. q[illegible] maloz [illegible] roz
c[illegible]pe d[illegible] [illegible] uo[illegible]. p[illegible] ea de or
dinat i penā q[illegible] dam[illegible] eoz [illegible]
baconis. apparet [illegible] mala [illegible] ad pe
nā ordiare. Ad p[illegible] ad[illegible] q[illegible] d[illegible] d[illegible] [illegible]
malu p'scire roe c[illegible]pe [illegible] uo pene. [illegible]
[illegible] ordiet malos ad c[illegible]pā ordiat [illegible]
ad penā [illegible] reprbo [illegible] ordiez d[illegible] [illegible]
id q[illegible] sup[illegible] p'sciaz ad[illegible] Ad [illegible] ad[illegible] q[illegible] mala
rom. | [illegible] d[illegible] [illegible] nocā ut [illegible] c[illegible]pe n̄
[illegible] ordiat ad penā q[illegible] appbat mala pri
[illegible] o[illegible] [illegible] [illegible] uotitia approbonis
Ad [illegible] ad q[illegible] ut p[illegible] [illegible] reprbati [illegible]
[illegible] g[illegible] [illegible] p'scia. n̄ q[illegible] reprbo [illegible] ad
dat [illegible] q[illegible] mali ut [illegible] c[illegible]pe
[illegible] ad penā ordiat[illegible] [illegible] ad[illegible] sup[illegible]

uota. Ad .iiij. ad[illegible] q[illegible] reprbo sup[illegible] p'sciaz
add[illegible] q[illegible] ordiez n̄ ad c[illegible]pā [illegible] ad penā [illegible]
i reprbone n̄ negat ordiez ad penā. [illegible]
ad c[illegible]pā.
[illegible] [illegible] do[illegible] dat a[illegible] reprbare [illegible]
q[illegible] n̄ q[illegible] a[illegible] artifex reprbet effcm
[illegible] n̄ e n[illegible] q[illegible] ille effcr [illegible] p[illegible]
[illegible] ad[illegible] [illegible] ad [illegible]
p[illegible] n̄ p[illegible] ee [illegible] p[illegible] [illegible] artificis
ut ea artifex e [illegible] ul' i potes ul' [illegible]
[illegible] [illegible] effcus ut cu artifex ag[illegible]
[illegible] ad illu
effcm [illegible] cu reprbare effcm illu. [illegible] in
ligno [illegible] debet [illegible] sagitte.
sagitta [illegible] ligno [illegible] reprbat [illegible]
[illegible] [illegible] e oi potes sit
[illegible] sapies z optimu n̄ ages ex suppone
[illegible] ullu effcm reprbabit. [illegible] sap[illegible].
[illegible] a[illegible] oib[illegible] [illegible] maslie. [illegible] de[illegible]
oib[illegible] [illegible] e q[illegible] oia sua [illegible] [illegible] no
[illegible] [illegible] sue [illegible] sic. [illegible]
sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] al[illegible] [illegible]
[illegible] p'destiato e ppo[illegible] [illegible] i[illegible]
fendi. g[illegible] d[illegible] p'destiat[illegible] [illegible] ull'm reprbat.
[illegible] ad [illegible] .ix. [illegible] [illegible] pietas e a[illegible]
d[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] reprbans alin
eleg[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit in
[illegible] no [illegible] do aliq[illegible] reprbat. [illegible] ad
[illegible] .ii. n̄ .n. accepto [illegible] e a[illegible] [illegible]
[illegible] reprbat alin elig[illegible] ut accipe [illegible].
[illegible] [illegible] e aug. i de p'destinatione
[illegible] q[illegible] ait [illegible] e [illegible] dispu
tatois id q[illegible] [illegible] i malis [illegible]
[illegible] p'sciros ee [illegible] p'destiatos.
penā a[illegible] eis ee p'destiati [illegible] q[illegible] p'scia sit. [illegible]
[illegible] e reprbare g[illegible] [illegible] aliq[illegible] reprbat. [illegible]
fac[illegible] q[illegible] n̄ operat eu [illegible]. g[illegible] [illegible] ad
q[illegible] [illegible] optimu e optia add[illegible] ad [illegible] alia
[illegible] operat n̄ solu [illegible] n̄ [illegible] mala. [illegible]
[illegible] e [illegible] boie g[illegible] [illegible] reprbet
ut [illegible] [illegible] reprbo [illegible]
no solu n̄ [illegible] [illegible] debit [illegible] boi. Ad
[illegible] eunde[illegible] uo. q[illegible] si uolu[illegible] [illegible] reprbone
[illegible] debem[illegible] [illegible] oes boies p'sciros
ee [illegible] ullo hom manu extensa [illegible]
[illegible] [illegible] manu extende [illegible] ulr [illegible]
oibus manu sua extend[illegible] aliq[illegible] ad se
[illegible] [illegible] [illegible] p'destiati sut. q[illegible] [illegible]
n̄ [illegible] reprbati dur. [illegible] [illegible]
aug. i de p'destinatione [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]

D

nula n̄ uniat ad se ꝑtinet uel ad uitā ꝑder
tinat aliq̄s ū ideo nisi ab hẽ gr̃am si
ab h ꝑtin ꝯ destinatōe efficiente exp̄ter
ꝛ ꝑ aliq̄ aq̄ n̄ ē huic relicti sue li-
bertatis arbitrio deficiunt ꝛ ī peccatū cadunt
ex q̄ aliꝗ dicūt aliq̄ reprobatur nā ꝑdes
tinatōis ē cā ꝑcōꝝ mod̄ nā n̄ solū ꝑ
destinato ordinat ad gl̄iā sꝫ ꝛ ī subsidiū
eis gr̃am ꝑ q̄ gl̄iā ꝯseq̄tur. sꝫ reprobatus
h ad penā ordinet n̄ tn̄ ī subsidiū eius cl'
pā ꝑ q̄ dampnetur ... ideo ī ē apud dm̄
bonitas eo q̄ uoit bonū ... q̄ n̄ ē apud
eū iniquitas ... n̄ ī subditis. sꝫ solū
gr̃am n̄ ꝑbꝫ. unū aug̃ ī de ꝑdestinatōe
sctōꝝ d̄ dm̄ operat pietas ... si ꝑor-
dinate ... pelle q̄ ... gr̃am n̄ ꝑ bene
hāt rōꝫ mali sic declarari ꝑt. q̄ si aliq̄ cā
ē ... uideat̄ hēre rōꝫ mali ē q̄ d̄s
ex h ... acceptor ex eo q̄ uni gr̃am tri-
buit ꝛ n̄ alii. sꝫ q̄ h n̄ sic accipe ...
hāt rōꝫ iniq̄tas sic ostendit ... accipe ...
... ꝯsequit ...
mia liberalitate tribuit ...
n̄ sit ... acceptor ... q̄ sufficit
sola uoluntas ad h agend̄ ... d̄s dat
ex liberalitate dat cū huic reprobꝫ ... n̄ ē
ꝑs acceptor. hāc at rōꝫ assignt ap̄s ad ro.
ix. dicēt q̄ h fig̃lo ex ead̄ massa facere
uas ī honore ad u ī ꝯtumeliā h at q̄ h
... ex sola artificis uolūtate depedꝫ. ...
familias ... q̄ ...
uolebat ... ē ... ex liberalitate faci
ebat. sꝫ nō sic ex debito ...
d̄s ... tolle ...
ē iniq̄tas ap̄d dm̄ ... ex libera uolūtate ꝑdestinet
... declaratis q̄ declarand̄ dicebantur.
uidelꝫ q̄ declarand̄ ~~reprobat~~ dm̄ n̄ hēre rōꝫ
mali q̄ at hāt rōꝫ boni sic declarat ꝑt. q̄
ex h aliq̄s reprobat ... a bono fiē ... a bono
bono deficiunt ... ad ...
aliq̄ ... ab alia ꝑfectōe defice q̄ si oīs ī ꝑfectō
tollet abētibꝫ tolleret ordo ꝛ decor uniuersi.
ua ex eo q̄ totū uniuersū defic̄ a bonitate
ꝑmi totū uniuersū ordinat ad ...
q̄ una ꝑs uniuersi defic̄ a ꝑfectōe alteriꝰ
una ꝑs ordinat ad aliā. n̄ ... ꝑt saluari
ordo ꝛ decor uniuersi n̄ ... aliq̄ ī ꝑfectōe
ī entibꝫ ... bonū ordis ē summū bonū
... bonū ... ad optimū ... optia
adducere aliq̄ reprobare sii ... ab ali
q̄ ꝑfectōe defice ut saluet̄ tal' ordo ꝛ
decor uniuersi nā ꝛ ipa mala ad decorē
uniuersi faciunt cū sūt ordinata ꝛ suo lo
co posita eminentiꝰ ꝯmendat bona

ad uited' ... q̄ d̄r sumpt̄ nullū reprobat. nā
nulla creatura ī ueniē ꝑuata oī bono. u' g̃ ē
simpl̄r malū. tn̄ ē malū sꝫ q̄ ī q̄ntū defic̄ ab
aliq̄ ꝑfectōe. ꝛ sic nulla creatura ī uenit ꝑua
ta oī bono sū mala simpl̄r ... q̄ntū defic̄
ab aliq̄ ꝑfectōe. sic u' d̄r simpl̄r reprobat q̄
u' ē q̄ n̄ ordinet ad aliq̄ finē ꝛ ad bonū.
reprobat tn̄ aliq̄ ... q̄ntū ꝑmittit eū defi
cē a bono ꝛ ab aliq̄ ꝑfectōe. nā ꝛ
dampnati reprobēt a bono gl̄ie ... tn̄
bonū ... tū h nō ordient ad ... bon̄
ut ī eis relucēat bonū ... ordinant ut
tū ad ad bonū ut ī eis relucēat bona
iust̄e. Ad t'ciū ad q̄ d̄r simpl̄r nullū re
ꝑbat nā sic figl's q̄ orginat aliq̄ ꝑte
masse ī ꝯtumeliā ...
ī q̄ntū n̄ ordinat eā ī honorē ...
n̄ ē ... figli ...
...
req̄rit nō solū uasa ī honorē. sꝫ ī ꝯtu
meliā. sic d̄s masse humane ... aliq̄s
reprobat n̄ ... ī sapiā posse
ꝛ ... saluare ... ē ...
q̄ ... dispōm ...
...
... sic req̄rit ut sit ī aliq̄ uasa ī
honore ī q̄bꝫ diuina misericordia resplendeat.
ꝛ aliq̄ ī ꝯtumeliā ī q̄bꝫ diuina iustitia appareat.
Ad q̄rtū ad q̄ d̄r u' odit simpl̄r. sꝫ oībꝫ ...
... amat ī q̄ntū oībꝫ uult aliq̄d bonū. sꝫ nō
oīa amat ad unū finē ꝛ ad unū bonū ꝛ id
aliq̄ reprobat ī q̄ntū eā n̄ amat ad aliq̄d bonū
ut ad bonū gl̄ie. n̄ tn̄ eā odit ul' simpl̄r
reprobat. sꝫ ꝛ amat ī q̄ntū uult eis aliq̄d bo
nū ... Ad q̄ntū ad q̄ ī bōis collatis ...
... ī eq̄ua ī eis ...
... ex gr̃ā uel ex meritis uoluntate n̄ ē ...
... phita. Ad ...
... acceptorē ꝑsonaꝝ q̄ aliquos reprobat.
Supplīa ... ī illo ...
... facē ī ... posse ...
Nouo ...
ꝑt ... ī ... ꝑdestinatōꝫ
... ut sorte ...
ꝑdestinat ...
acceptū nō posse dapnari ...
possibilitas ...
sit q̄ possit dapnari ...
...
q̄ ꝑdestinatū posse dapnari ...
... n̄ ꝑt. n̄ ... sit ꝑdes
tinatꝰ ab eterno. Ad ... q̄ h ... sit ꝑdestinatꝰ
ab eterno n̄ tn̄ ... ē distinctio magri

qr opa i q fac sc̄a salm̄ ꝯsē poss refri
i nō terz libā. ul' i pdestinē diaz. i sicut
r̄ i nō saluat ꝯtīgēt. si n i diaz pdest
natōi saluat nec̄ in q dem ē. nō isstu
ꝯpo ē scl̄a. qr iste pdestinat possit dāp
nari i sn̄ d' iso ut tn̄ n refert opa q
fac̄ i diuinā pdestinatōi h̄ i notē aā ex diu
tur p dāpnari. Sic sit illo. qr i actib'
ul' i obis d' z h̄ oim ulla [illegible] ꝯcedunt. i
nō in d' q d' de' n posse pdestinare z nō
pdestinare sic patiur ab eterno pdestinasse
z nō pdestinasse qr p̄ll destinare eē dīa m̄
fac eternitē i eternitē n oia sunt psentia
tsisit i p'ritū. z io sic ab eterno potuit p
destinasse z nō pdestinasse. sic p'ito n ipe
[illegible] m pdestinare z nō pdestinare z q
dem ē [illegible] de pdestinatōe i ill' ē de psentia
z de oibz opibz q sunt opa dīa tn̄ n cōtentū
cia i ꝯtrarioz m̄z. h̄ extra i his q d' t opu
r phoiez ul' pcatez q' opa magis app
ellat opa d' z hoīs n̄ ꝯcedunt q' i eis
p'ito i pedit uerq' fenē n p' fi
fi ul' eē fētuzu fenē. cū tn̄ possit
[illegible] sic fit illo. [illegible] hoīs ex
ne [illegible] efficit eē [illegible] obdurat. nō
q' deus [illegible] obdurat [illegible]
[illegible]
[illegible] trum' [illegible] p q' [illegible]
[illegible] de pdestinatōe q' sit [illegible]
[illegible] de cali [illegible] z duo fac. qr p' fac [illegible]
dem ē. Sō qr pdestinato a' nō supra
ad psciā s' ad sciā z reducit q' sc̄a ꝯcess.
[illegible] psciā z sciā moz. sa i'. [illegible]
[illegible] p' iiii. d. fac. [illegible] qr p' [illegible] pdesti
natōis z obdurōis q ē [illegible] deriuat
[illegible]. Sō assign̄ eē cā q' sc̄a sl'as opio
[illegible] sa i'. [illegible]. [illegible] p' iii. d. fac.
qr p' d' [illegible] q ē effect' p' des
tinatōis si eadē [illegible] obdurōis nō
[illegible] p' d' effect' [illegible] hoīs [illegible]
[illegible] opa n̄ eē eē
pdestinatōis. qr si esset pdestinatōis [illegible]
[illegible] ul' [illegible] n p' eadē [illegible] z n [illegible]
[illegible] n' eē [illegible] n eēt [illegible]
[illegible] ipā pdestinato q ē eterna [illegible] eadē
[illegible] ipā [illegible] eterna n cadat [illegible]
to obdurō [illegible] eadē p'. qr ē
[illegible] suo deliet' arbitrio possit male age
p mala g. opa sua p' eē cā q' [illegible]
sa i' ex hic apte. Deiū ē d'. [illegible]
sūt. assign̄ q' sc̄a sl'as opiones assig
[illegible] cū electōis z repbatōis dīe z duo f.
[illegible] q' d' aliq' [illegible] sūt. assign̄ [illegible] sa i'.
[illegible] iī. eē p' iii. d. fac. qr p' d' aliquos

[illegible] elctōis dīe eē futurā fide n̄ fu
tā opa [illegible] adducit uba aug'. q' uult dīe
futurā opa electōis dīe cā [illegible] sa i'. hic
[illegible]. eē p' iii. duo fac. qr p' d' q' [illegible]
[illegible] fuisse dūm iacob elegisse qr sc̄e
bat ipm talē futurū q' i eū cēdet z h' pōis
d' alā fuisse aug'. q' dixit dūm n elegisse
[illegible] opa aliq' ut qr psciuit ipm [illegible] opaturū.
h' [illegible] fidē qr psciuit ipm c'diturū. Sō dic
aug'. hāc opiōm retractasse. qr ē [illegible]
fidē sit a' d' [illegible] elcō [illegible]
[illegible]. nā z ipā fides i [illegible]
[illegible]. nā z [illegible] z uelle ē [illegible]
[illegible] nōtē [illegible] ē i z [illegible] i nobis [illegible]
opat'. sola g' [illegible] elā [illegible] n [illegible]
[illegible] ul' opa. sa i'. [illegible] Deiū
ē dīe. [illegible] d' aug'. [illegible] elcō
[illegible] dīe eē cā [illegible]
[illegible] z [illegible] fac. qr p' [illegible] hāc
pōz aug'. [illegible] cā [illegible]
[illegible] d' se [illegible] q' aug'. [illegible] noluit
[illegible] ē p' [illegible] uba pōita i [illegible]
[illegible] aug'. hāc pōz retractasse. [illegible]
dīe pōz quoz [illegible] noluntā [illegible]
uba aug'. [illegible] pōz [illegible]
[illegible]
[illegible] adducit aliū mod'
assignādi cāz [illegible] aliq' eligunt z aliq' re
pbant' [illegible] q' [illegible] oms aīe
sūt cātas eē z i celo fuisse [illegible] z sc'bo
[illegible] ul' mala q' [illegible] dū
tur eē [illegible] fac. qr p' hāc pōz [illegible]
cā i pbat. [illegible] iacob dilexi esau
a' odio hui. [illegible] nō [illegible] bonū aut mali
[illegible] repbō [illegible] q' [illegible] al'
q' mali [illegible] sic elcō ē cā [illegible] sic bōi z
soluit q' n [illegible] repbato ē cā mali
sic pdestinato ē cā bōi. sa i'. [illegible]
[illegible] Deiū ē d'. [illegible]
[illegible] de sc̄a z psciā dīa z duo
fac. qr p' [illegible] q' d' sel' sic [illegible]
[illegible] ē [illegible] psciā [illegible] psciā.
Sō [illegible] ad q' [illegible] sa i'. de psciā.
p' eē q' duo fac. qr p' [illegible] ad q' [illegible]
de psciā dīe. [illegible] ē [illegible] psciā n [illegible]
ē psciā. qr [illegible] ē [illegible] p' d' psciā
[illegible] ul' [illegible] n [illegible] ē psciā.
Sō [illegible] q' [illegible] de sc̄a [illegible] z duo fac.
qr p' d' dūm n [illegible] sel' [illegible] aliq'
[illegible] ē [illegible] ē [illegible] ipm [illegible]
[illegible]. Sō soluit dīcēs [illegible] ipā [illegible]
[illegible] sc̄a a' d' i [illegible] eē. [illegible] q' d' s
q' d' sel' [illegible] h' ipā [illegible]
[illegible] sa i'. [illegible] q' [illegible] sunā. [illegible].

Dictum est in presenti distinctione de duobus terminis [illegible] videlicet de dicta electione et de dicta [illegible] de hiis duobus [illegible] duo [illegible] de dicta electione [illegible] ad [illegible] de [illegible]

[illegible]

an[illegible] ... electio non est [illegible] que sunt ad finem ut dicitur [illegible] ... nullus eligitur [illegible] eligitur tamen [illegible] ... electio est solum [illegible] bonorum [illegible] qui eligimus [illegible] ... nullus consiliatur de [illegible] ... electio [illegible] ... eligitur [illegible]

[illegible]

[illegible]

vide

[illegible]

sit

meritur

[illegible]

velle bonum prius eligimus quam diligimus. sic accepta
pia dilectione pro dilectione concupiscentiae sive amicitiae.
sed dicitur prius diligere quam eligere. quia cum dicitur nostre
non in eliciendo volitionem de exercitio boni. et in quo
rem est bonum dicitur cum eligit diligere. sed magis
quia vere diligit bonum existens est eligibile habet
rationem boni secundum modum intelligendi. dicitur prius velle nobis bonum
quam nos eligere. quia cum non simus boni non quia velle
nobis bonum ut simus eligibiles non quia sumus boni
dicitur non nos eligere non quia velle nobis bonum. ergo ipse
velle bonum sive in prima dilectione et secundum modum intelligendi
lectionem praecedit. electio quae praecedit liberum arbitrium. nam liberum
arbitrium non est quod nondum cognitum secundum quod actum praecog
quod dicit digni et destitutum ad vitam. sed cum aliqua dignitatem
tur et aliquid non secundum modum intelligendi prius est separatio di
ligendorum aut digendis quam sit nomen digendorum
sive a ceteris reprobis quod dicit liberum arbitrium. huius quae liberum arbitrium
praecedit praedestinationem. nam ut sicut dicebatur electio
et liberum arbitrium et praedestinatio secundum modum intelligendi huius
ordinem sic electio a reprobis et divisio bellatorum
ad invicem ordinantur. dicitur enim cum velit aliquos
destinare ad vitam prius eos eligit. secundum quod
[illegible] eos secundum [illegible] digerendorum secundum
non et huius secundum quam non dicit liberum arbitrium quae
se praesentiae vel repraesentavit quod debet desti
nata ad vitam. prius ergo quam secundum electos et reprobos
tos secundum praescitum nomen sive ad vitam destinat
ergo electio praecedit liberum arbitrium et liberum arbitrium praedes
tinationem. praedestinatio quae praecedit vocationem. acci
piendo vocationem pro ipsa executione praedestina
tionis sive pro collatione gratiae. nam tunc deus nos
ad se vocat et nobis suam gratiam tribuit. nam cum
praedestinatio sit aeterna talis vocatio temporalis
praedestinatio vocationem sic acceptam praecedit
sicut aeternum temporale. haec autem vocatio sic accepta
a iustificatione differt non re. ut dicatur
homo vocatus in quantum per hanc gratiam dicitur iusti
ficatus quantum ad id quod ex gratia consequitur. eo quod efficit
gratia sic iustificatus. unde vocatio secundum rationem iusti
ficationem praecedit. sed ei realiter idem existit. vo
catio quae et iustificatio praecedit glorificationem. praecedit
quod prius est in filio gratiae quam adoptio gloriae. Et vo
catio est iustificatio vel vocatio ipsa praevia
sunt quasi iustificatio magnificationis ipsa praemiatorum
et adoptionem gloriae magnificatorum. vocavimus
unde ad Ro. viii. dicit quos autem praedestinavit hos et
vocavit. et quos vocavit hos et iustificavit
quos autem iustificavit illos et magnificavit. per
quod quando praedestinatio et electio se habent ad invicem.
et quod aliter ad quartum. Ad primum dicendum quod electum ad digredo
sic sum bonum non [illegible] bonum exeo quae actualiter
sic fiet vel bonum in se dicitur digni. sed si fuerit quod
[illegible] sit aliquid potentiale ad non esse bonum. ideo prius
eligit quam dignatur ipse bonum et [illegible] ipse. Ad

qm.
iustificatio

Ad quartum dicendum quod vocatio non ipse est ipsa electio. sed quaedam ex
eius electionis et quia talis executio quae temporale incipit
accipitur de eius non dicta. haec autem non secundum aeternum locum
sumitur non est in quantum praedestinatio vocationem praecedit.
sed electio praecedat praedestinationem. vel dicendum praesumitur
quod electio dupliciter est temporalis et aeterna. sed electio temporalis
praedestinationem sequitur. Ex quo patet quod praedestinat quae ae
ternaliter et secundum executionem operis ab aliis separet.
electio vero aeterna praedestinationem praecedit et sic vo
catio quam praedestinationem sequitur sic est id est electione est
id quod electio temporalis non quod electio aeterna actu non
ipse est id quod talis electio sed aliquid in sicut electionis
executio. Ad tertium dicendum quod praedestinare nunquam
nominat actum intrinsecum absolute sumptum. sed vel nominat
actum nostrum in ordine ad deum. vel nominat actum intrinsecum
in ordine ad nos et quia non nominat actum intellectus
simpliciter non est in quantum huius actum nostrum in electionem praecedit
huius actum intrinsecum. Ad iiii. dicendum quod praedestinatio non
id quod electio. et ad formam argumenti dicendum quod aliter sumptum
praescientia ad deum nostrum salutem electio. aliter prae
destinatio quae electio sumptum praescientia ad deum nostrum
sumus in quantum salvandi aut salvandos separat.
praedestinatio in ordine nostrum salutem in quantum huius
salvandi secundum divinum propositum dirigit in vitam. et quia
non est id separare aliquos ab aliis et dirigere eos
in finem in uno huius separatio dirigendorum praecedit electio
non est id quod praedestinatio sed praecedit eam.

Deinde quaeritur de effectu praedestinationis. Et vi
detur quod non. Ad primum. praedestinatio habet causam.
ut Augustinus sicut non habet causam. Sancti posuerunt qui
Dicit primo sic. per quod effectus est aliud sequitur praedesti
natio habet causam. nam dicitur [illegible]
sicut huius praedestinat et aliquid non praedestinat. ergo huius
actum temporale et aliquid non est. sed assignat id ad
aliud est assignare causam illius. ergo praedestinatio causam
habet. ex quo [illegible] Secundo malac. i. et rom.
ix. Iacob dilexi esau autem odio habui. dicit augustinus
dicitur eum velle unde quod vult idumaea. si vero [illegible]
[illegible]
[illegible] est praedestinatio [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est praedestinatio. ergo praedestinatio causa
[illegible] Quarto id ad quod praedestinatur
praedestinatum est [illegible] aeterna. [illegible] sic
[illegible] bonum [illegible] aeterna [illegible]
ergo et praedestinatio [illegible] Contra
[illegible] est magis [illegible] praedestinationis
et praedestinationis causa [illegible] praesumimus.
Responsio. dicendum quod [illegible] praedestinationis fuerit diverse
huic. nam alii [illegible] operibus [illegible] praedestinationis
alii [illegible] voluntatis quidam non [illegible]
[illegible] quod non ex operibus [illegible]
[illegible] quidam [illegible]

posse

no[str]i i iustu[m] cu[m] e[ss]e n[on] e[ss]e dix[er]u[n]t d[icim]us p[re]destina-
to[s] pueros p[ro]occ[ub]uisse nimis. e debunt
n. i iniq[ui]tate et iniustitia[m] e[ss]e ap[u]d d[eu]m si nunq[uam]
destinabat et alium s[ed] nu[n]c [com]probabat gr[ati]am c[on]ferre
et n[on] alii tu[m] s[ed] li pueri[s] ex i[n]itus eoz q[ui]b[us] gr[ati]am
p[re]bebat ... potest alii vel e[ss]e fuisse aug[ustinus]
q[ui] ut h[abe]t i libro de d[ono] p[er]s[everantie] d[icim]us q[uod] unu[m] sal-
uat ut saluare[n]t ip[s]os puere[s] ex p[re]scita s[ua]
iusticia q[ua] i iustu[m] e[ss]e n[on] p[otest] s[ed] p[otest] repugnat u[er]-
bis ap[osto]li q[ui] ad ro. ix. repetere q[uod] scriptu[m] e[st]
mal. i. iacob dilexi. esau a[utem] odio h[abu]i.
...
q[ui] dicit no[bi]s e[st] s[ed] donu[m] u[e]l h[umana] ...

laq[ue]t[ur] dix[er]u[n]t gr[ati]am ea[n]de[m] s[ecundu]m unito ... de uni-
gr[ati]am dabat et n[on] alii. eo q[uod] ille m[er]ebat[ur] p[er] op[er]a
sua et n[on] alt[er]. nam s[ecundu]m eos op[er]a p[re]cede[n]t gr[ati]am m[er]e-
ba[n]t gr[ati]am n[on] simp[licite]r s[ed] s[ecundu]m q[uod] da[n]t disposi[tionem]. dicebant
n. q[uod] i ho[m]i[n]is potestate e[st] se ad gr[ati]am disponere
s[ed] n[on] ita bu[m] dic[i]t. nam nec m[er]ita n[ec] op[er]a bo[n]a co-
gitacio. et ... ap[osto]lus ii. co. iii. n[on] sum[us]
suffici[en]tes cogitare a[liquid] ex nob[is] q[uasi] ex nob[is]. to[tu]m
g[ratia] e[st] a d[e]o ... collato gr[ati]e ... ad gr[ati]am. u[e]l a
ipse n[on] solu[m] op[er]at[ur] i nob[is] p[er]ficere s[ed] et uelle
p[ro] bo[na] uo[lun]t[at]e. si cu[m] n[on] disponi[mus] n[ec] uolu[m]d[us]
ip[s]a disp[ositi]o ad gr[ati]am e[st] i nob[is] a d[e]o. dica[m]us
g[ratia] cu[m] ap[osto]lo ad ro. ix. q[uod] n[on] e[st] uole[n]tis n[ec]
uelle n[ec] curre[n]tis s[ed] ... e[st] mis[er]e[n]-
tis d[e]i. ...
... d[e]i p[er] p[re]destinacio[n]em i p[er] ...
... ad uo[lun]t[at]em ...
... e[ss]e i[n]clinatiu[m] uo[lun]t[at]is. i[n]clinare a[u]t[em]
uo[lun]t[at]em ... p[er] mod[um] iusti. s[ecund]o p[er]
mod[um] debiti. p[er] mod[um] m[er]iti u[e]l ... e[ss]e i[n]clinari ... i[n]clinare uo[lun]t[at]em d[iui]na ...
...
n[on] h[ab]ui a[utem] ... u[e]l ... posse ...
...

in gloriam praedestinationis causa vel ratio; quia non est dicendum in creatura ad praedestinandum aliquos [illegible] nullo modo inveniri possunt. Cum ergo quaeritur quare deus hos praedestinat [illegible] quia vult, et nulla alia assignanda in primo membro [illegible] per modum debiti [illegible] debita ex suppositione. quia non est dicendum in creatura esse ut praedestinentur aliqui. Si vero illud est [illegible] praedestinationis ratio ex parte ipsorum effectuum vel ipsorum volitorum aliqua [illegible] assignare possumus [illegible] quod non possumus quamvis assignare [illegible] sic et dicendum non est quare velit praedestinare aliquos [illegible] quare in [illegible] per modum debiti [illegible] supposito [illegible] assignare possumus. Ideo notandum quod in praedestinatione duo est considerare: primo divinum velle, secundo divinum volitum. ex parte ipsius velle nulla causa assignari potest [illegible] divinum velle sit simul esse [illegible] esset causa quare deus vellet, et causa esset causa quare deus esset [illegible] quare ipsum [illegible] divinum [illegible] est effectus sic causa quare deus velit [illegible] est ex eo quod [illegible] aliquid [illegible] cum velle [illegible] ergo et causa praedestinationis assignari debent ex parte volitorum et effectuum non ex parte ipsius velle divini [illegible] praedestinationis duplex [illegible] possunt [illegible] aliquid [illegible] totaliter assignare [illegible] non est difficile [illegible] gratia [illegible] gratia [illegible] gloriae et gloria gratiae [illegible] gloria est causa gratiae [illegible] gratia gloriae [illegible] ergo deus [illegible] dare gratiam [illegible] gloriam [illegible] gratiam [illegible] est causa [illegible] effectuum quod consideramus in praedestinatione assignare causam possumus [illegible] non in [illegible] cum deus dat uni gratiam et non alii [illegible] quidam in [illegible] esse [illegible] deus [illegible] argumentum in [illegible] de [illegible] quod ordinantur ad gloriam [illegible] distinguitur [illegible] deus est causa [illegible] excedens effectus suos [illegible] deus in suis effectibus [illegible] unam [illegible] perfectionem totius universi [illegible] perfectione [illegible] partes in se acceptae [illegible] sic [illegible] est causa [illegible] ad ipsum [illegible] de bonitate totius universi [illegible] bonitas [illegible] bonitatis totius [illegible] bonitas totius [illegible] bonitate [illegible] perfectiones [illegible] nobilius [illegible] melioris [illegible] universi [illegible] melioris [illegible] ad suum perfectionem [illegible] divisionis [illegible] partium [illegible] nobilis [illegible] diversitatem [illegible] necessaria [illegible]

[illegible] ad [illegible] totius universi [illegible] in [illegible] voluntas [illegible] de partibus totius universi quia [illegible] perfectionem eius requiritur in [illegible] sicut [illegible] quod ordinantur ad [illegible] possunt [illegible] melior [illegible] totius universi esset [illegible] ordinatum [illegible] damnatorum [illegible] universi [illegible] voluntas [illegible] non [illegible] totum [illegible] non odorat [illegible] ergo [illegible] in [illegible] totius [illegible] requiritur in [illegible] perfectio totius universi requiritur in [illegible] quod in universo [illegible] ergo quaeritur de causa quare deus praedestinat aliquos [illegible] non assignare possumus [illegible] dicentes [illegible] decorem et perfectionem universi. Si in [illegible] quare hos damnat [illegible] salvat non possumus assignare causam [illegible] sicut [illegible] vasa in honorem quaedam in contumeliam [illegible] diversitatis valorum assignari possunt [illegible] hanc diversitatem [illegible] perfectio domus [illegible] valorum diversitatem [illegible] quare ex ista parte massae facit vas in honorem et ex alia parte vas in contumeliam [illegible] non assignaret [illegible] artificis [illegible] voluntas [illegible] perfectione [illegible] accepte [illegible] effectus sui [illegible] perfecte [illegible] bonitatis divinae [illegible] ex [illegible] effectus [illegible] accepta [illegible] deus facit universo [illegible] effectus [illegible] modo [illegible] effectus [illegible] plures [illegible] bonitatem [illegible] effectus [illegible] deus fecit [illegible] universum [illegible] nolunt [illegible] deus [illegible] bonitatem suam [illegible] ordinantur ad gloriam [illegible] salvaret [illegible] damnaret [illegible] bonitas [illegible] damnat [illegible] salvat [illegible] ergo quaeritur quare deus [illegible] praedestinat [illegible] assignare possumus [illegible] bonitatis [illegible] praedestinat [illegible] assignare non possumus [illegible] artificis [illegible] gratia [illegible] artem suam [illegible] massae facit [illegible] gratia [illegible] possumus assignare [illegible] non [illegible] artificis

causa non ratio. ad hoc idem sumitur simpliciter ex hiis que inducuntur in litteris que ad invicem contraria. una probat quod non est assignare rationem in equalitate [illegible] alia quod massa [illegible] assignare rationem in equalitate [illegible] ordinantur ad gloriam. Sanctus Augustinus in de predestinatione sanctorum [illegible] dicit deus [illegible] noluit ergo deus ostendere suam misericordiam et suam iustitiam aliquos salvat et aliquos damnat. quia si omnes salvaret tunc appareret misericordia que non appareret iustitia. vel tamen minus appareret divina iustitia [illegible] sed si omnes damnaret ita appareret iustitia quod non appareret misericordia vel saltem minus manifeste [illegible] sicut manifestantur. voluit ergo deus utramque suam iustitiam et misericordiam patefacere aliquos salvat et aliquos damnat. [illegible] apostolus ad Ro. ix. et Augustinus [illegible] in de predestinatione sanctorum dicens. descende ergo [illegible] [illegible] et [illegible] si sufficias [illegible] [illegible] iudicia eius [illegible] sicut scire [illegible] quare aliquis salvatur aliquis damnatur [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] rationem assignare possumus ut deus aliquos salvat aliquos damnat ut manifestet eius misericordiam et iustitiam. sed in speciali quare hos salvat hos autem damnat non est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] bonitatem suam [illegible] manifestat [illegible] de sua [illegible] et sua iustitia [illegible] [illegible] salutem aliquorum et damnationem aliorum [illegible] salvat et aliquos damnat. [illegible] [illegible] rationem. sed in speciali quare hos et illos non [illegible] rationem [illegible] [illegible] non est [illegible] alia ratio quare hos damnat et [illegible] illos non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] largitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comprehensione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudicia [illegible] comprehendere non [illegible] [illegible] reprehendere non valemus ut [illegible] Augustinus [illegible] de predestinatione sanctorum [illegible] ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudicia [illegible] [illegible] [illegible] assignatur. [illegible] [illegible] dicatur [illegible] [illegible] [illegible] nostrum arbitrium. Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] predestinatio [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] sufficit ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]. Ad [illegible] [illegible] [illegible] Augustinus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est intelligenda illa auctoritas ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad effectus predestinationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] effectus predestinationis ut adeptio glorie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possit [illegible] [illegible] [illegible] assignare [illegible] effectuum predestinationis [illegible] [illegible] [illegible] est ordo predestinationis [illegible] illa [illegible] [illegible] gratia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] assignare [illegible] consecutionis glorie [illegible] [illegible] adeptio [illegible] [illegible] [illegible] assignare [illegible] [illegible] effectus predestinationis [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] predestinatio possit [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assignare [illegible] [illegible] possumus [illegible] assignare [illegible] quare aliquos deus damnat et aliquos salvat. sed quare hos damnat hos non salvat non [illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] ad [illegible] quod aliquis salvetur et aliquis damnetur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquis salvabitur et aliquis damnabitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] orare et non orare [illegible] [illegible] [illegible] predestinatus salvabitur [illegible] [illegible] predestinatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut dicitur ad Ro. ix. ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo [illegible] orare vel non orare [illegible] ad predestinationem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] predestinatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ergo predestinationem [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de predestinatione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possumus [illegible] ad bonum opus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] predestinatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] predestinatio [illegible] ad celos ascendimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad celos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] forte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod arbores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad ipsum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad illam [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad ipsum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lapidem de loco removeret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipse ordo [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible marginal note]

providentiae et dicitur praedestinationis per malum; in ordine ipsa similitas est et rei. Item sicut ipse modus unus providentiae alterius et se habet ad locum suum non mutatur et similiter presentes. Sed nos sumus ipsi igitur mediante causa et sic consequenter quod de nobis disposuit ab aeterno, ergo mutari non mutat divina providentia. Item est praedestinationis sed quod sic ordinavit de his quae ipse consequerentur, quare propter salutem dicitur, et ordines ordines mutare dicunt providentiae. Item praeterea sed ipse effectus praedestinationis effectum significant in rebus in quibus incarnationis ad hoc; et tamen [illegible] quod propter salutem praedestinationis ad mutare et non solum ex illo etiam [illegible] si etiam esset consequens quod est [illegible] sicut providentia divina praedestinationis et divina providentia qua [illegible] [illegible] divina esse suas causas divina [illegible] sollicitudinis fuit [illegible] providentia divina acta non esse. Sic fuit quidam [illegible] qui posuit [illegible] esse divina praedestinationis et providentiae [illegible] tollere, quia non [illegible] divina [illegible] aliquid, sed non omnino [illegible] actus humanos et quae procedunt ex libero arbitrio, providentia non reducebat. Et hanc positionem [illegible] est destruere ex [illegible]. Sicut recitat Augustinus V De civitate Dei capitulo IX, qui voluerunt actus humanos salvare liberum arbitrium negaverunt, adeo esse eos praescientiam futurorum. Credebat enim quod si esset praescientia liberi arbitrii non staret, et [illegible] humanorum actuum. Et [illegible] tollit adhuc providentiam et praedestinationem esse [illegible] alibi praescientia stare non posset [illegible] error fuit stoicorum, quod narrat Augustinus V De civitate Dei capitulo IX, dicebant omnia eveniri [illegible] corporibus [illegible] agens humanae [illegible] faciebat [illegible] effectum [illegible] orationem vel non orationem [illegible] [illegible] aliquid error [illegible] dicebant quod [illegible] disposuit aliquid facere, ponens homo mutabat propositum. Contra hos [illegible] quae posuit determinationem [illegible] quod dixit [illegible] [illegible] [illegible] dicebat [illegible] [illegible] ordinem [illegible] [illegible] [illegible] nos [illegible] divinam providentiam [illegible] quod [illegible] de nobis disposuit [illegible] error stoicorum. Quia si mediante his causis [illegible] providentiae et [illegible] praedestinationis [illegible] [illegible] liberum arbitrium [illegible] praedestinatio propter salutem [illegible] opera [illegible] ad mutare [illegible] praedestinatio [illegible] praedestinationis [illegible].

[illegible] de [illegible] praedestinationis effectus [illegible] non tamen etiam nos [illegible] ad [illegible] praedestinationis effectum [illegible] ordinem [illegible] divinae providentiae [illegible] et similiter [illegible] divina providentia [illegible] quae [illegible] non mutatur praedestinationis [illegible]

[illegible]

Deinde quaeritur de scientia Dei [illegible]

[illegible]

adhuc scit nunc et omnia quae scivit quod est unum adhuc scit. Sed
antequam non dominus natus nunc est ipsum esse nasciturum. ergo et hoc
enuntiabile adhuc scit. ipso iam nato christo hoc enuntiabile
non est nunc desinit adhuc scire. non ergo quod omne enuntiabile
prius sciebat adhuc modo scit. Responsio dicendum quod tota
difficultas huius quaestionis consistit in hoc. sicut idem enuntiabile
est quod enuntiatur praesens praeteritum et futurum sicut est eadem
res quae dicitur praesens praeteritum et futurum. quia sicut idem christum
esse nasciturum et ipsum esse natum sicut est eadem res quae
prius est nascitura postea nata. sic ergo nos loquimur de
scientia divina respectu enuntiabilium sicut respectu rerum. ergo sicut quascumque
res prius scivit adhuc modo scit licet illa res sit variata
tamen per praesens praeteritum et futurum. ita quodcumque enuntiabile
prius sciebat adhuc modo scit licet huiusmodi enuntiabile sit
per tempora variatum. unde aliqui concedunt idem enuntiabile
esse sicut est eadem res. dicunt ergo quod enuntiabile prius
sciebat adhuc modo scit. [illegible]
[illegible] de unitate enuntiabilis sicut debet
unitate rei cum enuntiabilia [illegible]
per omnes enuntiationes [illegible]
est quod [illegible] filius dei [illegible]
quia esse et non esse non est eadem oratio. Sed si certo
Sortes cucurrit, currit et curret, est Sortem currere
[illegible] ipso non currere [illegible] posset. Sortem currere
[illegible] Sortem currere et currere [illegible]
[illegible] Sorte [illegible]
[illegible] dicunt voluit [illegible]
enuntiabile esse [illegible] praeteritum et futurum quia [illegible]
enuntiationes [illegible]
cum ergo sic diversae partes horum enuntiabilium. Sortem
et cucurrisse diversa sunt enuntiabilia [illegible]
[illegible]
enuntiationum [illegible]
[illegible]
cum unitas rei [illegible]
[illegible]
[illegible] enuntiationis [illegible] significato
[illegible] significatur quod significare accipitur [illegible]
significat ad quod est. nam Sortem currere significat [illegible]
esse Sortem. sed ergo Sortes currat [illegible]
significatum [illegible] significatione [illegible]
[illegible] significato [illegible]
significare accipitur [illegible] Sortem currere significat
cursum [illegible] esse Sortem [illegible] significat Sortem currere
[illegible] significat [illegible]
solum significat quod significare accipitur [illegible]
[illegible] significat ad quod factum est. nam omnes affirmativae
[illegible] significare accipitur [illegible] significat
[illegible] res sint. et sic est de affirmativis [illegible]
[illegible] nam negativae accipiuntur significare
[illegible] res sit [illegible]
[illegible] significat res non esse cum non sint [illegible]
[illegible] significat [illegible]
[illegible] et [illegible]

non est ei accidentalis [illegible]
habet duas significationes [illegible]
enuntiationi. nam est unitas sic [illegible]
[illegible] significat quod significare accipitur [illegible]
[illegible] significat ad quod factum est [illegible]
[illegible] est ei [illegible] immutabilis. sic et significatio
significare acceptum. sed ea [illegible] immutabilis [illegible]
[illegible] sic et significare ad quod factum [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] respicit. sic [illegible]
immutabilis [illegible]
significat [illegible] Sortem et Sortem cucurrisse [illegible] significat
Sortem fuisse [illegible] sic acceptum esse et futurum
[illegible] immutabili [illegible] praesens praeteritum et futurum
respiciunt [illegible]
[illegible] mobili [illegible]
[illegible] Sortem [illegible]
[illegible] respicit [illegible]
variatur [illegible]
[illegible] significato [illegible] significat
quod significare accipitur [illegible]
[illegible] respicit huiusmodi significatorum immutabili [illegible]
[illegible] respiciunt sic et significato sic accepto
tamen immutabili [illegible] respicit [illegible]
cum talia variantur [illegible] enuntiabile remanet
idem. ideo Sortem currere et Sortem cucurrisse [illegible]
[illegible] unitas [illegible]
respiciunt eadem [illegible] significato [illegible]
[illegible] significat ad quod factum est [illegible] significat [illegible]
[illegible] significationem accipiunt
[illegible] variationem non faciunt [illegible]
[illegible] enuntiationem [illegible]
[illegible] Sortes currit [illegible]
[illegible] variatur [illegible]
[illegible] enuntiabile [illegible] scivit nunc sciat
si loquimur de enuntiabili [illegible] res [illegible]
quod sic [illegible] scit omnes enuntiationes [illegible]
[illegible] loquimur de enuntiabili [illegible] enuntiabile
[illegible] significatum [illegible] distinguendum quia si loquimur
de significatione [illegible] significat quod significare accipitur
[illegible] significatum [illegible]
[illegible] modo quod omne enuntiabile deus
scivit nunc scit. si vero loquimur de significatione [illegible]
significat ad quod factum est [illegible] significatorum [illegible]
[illegible] variatur [illegible]
non quod omne enuntiabile deus scivit nunc scit. quia
scivit Christum esse nasciturum nunc autem non scit ipsum
nasciturum sed natum [illegible] variatio
[illegible] est solum [illegible] variationem [illegible]
non variatur scientia dei quia res variatur [illegible]
[illegible] non variatur [illegible] scientia [illegible]
enuntiabile quod prius sciebat accipiendo
enuntiabile [illegible] enuntiabile [illegible] significat
ad quod factum est. [illegible] prius [illegible] aliquid

de scitur nec scit q^a q^r oia res scita ad^o nec
e scita tn enunciabile n^r res q^dda e s^p ad^o sci
ta. si a^o d enunciabile u^r enunciabile e tn sig^t
ad q^r sciui p^t nec n scit ad^o h^z p^9 scire ut
o^n suu e. Ad h ad q^r ss hic dm dicit a^o d
enunciabile n scire q^r p^9 sciebat m q^o de m
e n o^z sciat di uariabiles ee. Ad tciu ad q^r
ad iii^{ta} et viii^{ta} enunciatois no solu consi
deranda e res. s^z et considerand e tpe ut ee uel
fuisse accipi^{do} tpe ut p se one res p^nte. no
p actus. quod a^t bitelli^d sit in oratione e parte
futuru et q^r tpe r acceptu uariat cu diuis
sorte curie et eue iste io n e id enunciabile h^z
tr^o. Ad q^rtu ad q^r h^z tpe sit de oslig^ne tone
n bi q^r i gnore o^ne actu. et tpe ut o^n s^ge
q^o a^ni eenli. et i uniabile p de p^nti oiu^s
respicat. io p uariatoi tpis n remanz
ead io loq^r de uariatate tpis q^r res p^nte
o^zdm p^t sig^t q^r si ee acceptis. io sorte
cie zeunte no e eadem io.
Supplen^a h^r illo. si h^i ebolu^u e. no^d q^r ex
po eo^z q^r ex ponebat uba aug. d^ez ei
uola q^r uiuus ex sorte exponebat ipa
dicebat. n. e edig^o r genuq^ nos h^r i ydig r^e
alii. Sic h^r illo. sic auga pref. no q^r di
uisas enunciabiliu n p^cep^t b^{iu} fidi. uel
q^ro bim fidi n e enunciabile. h^z res qd^ita. l q^r
enunciabile y^t e o^lm fidi n eeii eu r alig
d^ez tpas r tpe actu^u n e de ista fidi. h^z
actu fidi p^t fides p actiua determinat^r et h^o
tiuu ex auditu.
Huic de oi po^t. etc. p^q magri determi de
creatura. h^r i pte i^a determinat de p^tate di a e
po. et d. fac. q^r p^o determinat de u^nitate h^z po.
so remoi ^c^ione q^r z. fa i. q^ldm. i p^r
y lin^c. d. ee p^{lii} duo fac. q^r p^o o^t dm ee
oi potente eo q^r p^t oia. so ex po^t q^a sca auctes
q^i uni. d^ec n ee oi potente q^r p^9 sit oia. h q^r
p^t q^lq^r ult. fa i. ex q^lbdam. ee p^{lii} d. fac
q^r p^o o^t dm n solu ee oi potente q^r p^t q^lq^r
ult. h q^r p^t o^a q^r auctte q^f^mat. so d hic
u^{itas} opponit. i. Beue. ee q^r tri fac. f. q. taul
d^c n posse. na q^a ad sunt q^i dnt actu. h dnt
ipm i p^ftem ut. ambul^e loq^r et l^ia q d^e n
ui posse. q^i da n sunt q^i p se ho et forli
dnt p^r y^oz actus ut m^{oz} p^ecare q^i e de
n p^t. x sic q^dia q^i n sonat i actu h^z i pas
sione ut mori falli uici r^et l^ia q^i et ado
redo uet. p^o s. u^{lt} dm n ee oi potente q^r
n p^t ambu^{lare} n p^t loq^r. i solu^t q^r h h^z
a n possit i se p^t m ea i ubita enta. so o
bic ipm n ee oi potente q^r n p^t m^{ori} n
p^t p^ecare r soluit q^r h n s^t po^t h^z i f^irmit^s.
e oppo^t ipm n ee oi potente q^r n p^t falli
n mori. i soluit q^r et l^ia no dnt p^{fectiones} h^z de
fect^s. vn si et l^ia possz oi potes n ee. fa i. sed
sunt q^a. e^a i. sunt et q^a. ee q^r duo fac. q^r p^o
opponit dm n ee oi potente q^r n p^t mori n
falli. i solu^t so aclu^t dm d^{ei} oi potente d^i p^t
q^ro p^t face. so q^r n^r p^t pati. f. ai. sig^o d^i
Deni e d^r ex q^a b^r da. ex po^t q^ida auctes q^i
nuic d^ec dm oi potente ee. q^r p^t q^lq^r ult
et duo fac. q^r p^o ad^duc. auctes illas r spi^{li}
auctte. aug. q^i dic dm n posse oia posse
tn q^lq^r ult. so h^i^9 auctte ex po^t i. Sed
hoc. ee q^a. duo fac. q^r p^o ex poit auctes
tactas. so obic ee eaq^ [illegible] dixat. i. Si for
te dicer. ee p^{lii} d. fac. q^r p^o ex po^t quo i
telligendo sic q^r ait aug. dm n posse o^e dicer
aug. large accipe o^{it} i q^r lbo^i b^r mala op
hendat q^i n p^t de^9. so ex po^t quo i tellig^u
sit dm posse q^lq^r ult. ctam q^lq^r ult p^ot
fr^{ri}. uidelz q^lq^r ult face q^lq^r ult se posse.
et q^lq^r ult fi. g^o de d^s q^lq^r ult. n e i telli
solu q^lq^r ult face uel q^lq^r ult se posse. na
q^ah b^s h p^t. h p^t q^lq^r ult fi q^r n p^t q^r g
b^s. i rursu diffe po dia a po^t eata. q^r o^e
potes p se r se. ulla tn eata s^r potes e. fa i.
Si q^ue aliq. Deni e dic. Si forte. oppo^t q^r
determina dixat. n. dm o^e p se posse. ex q^o u
concludi filiu r spm. s. n ee dm cu po^t o^e h^ut
alr h abat^o. r duo fac q^r p^o oppo^t. so soluit
dicens filiu r spm. s. p se posse h^z alr no p
sit. na illa ead po^t q^ua h^z p^r gerat^u filio
i spm ~~filius~~ sco io p se posse q^r ilh po posse
eatura a^t n p se p^t q^r n ulli po^t h^z grauitura
fa i. ad q^rduc. iq^r riat ima lo^it r dultoius.
Incerto magri. i p^r seci distone nsat ee diaz
p^ozi. etc ea q^a dic po^t sunt libita. io de his
duob^s quenz. i e p^{lii} queni duo. Po uti. io
sit po^t. Sc utq^r h^9 po^t sit una uel plres.
Ad p^{lii} s^r ptc^e. ut q^r i do n sit po^t. na
po^t s^r plim l^r e acci^l uel eenl. h^z ido no
e po eenl ut acci^l. g^o nulla po^t i eo ex istit.
p^ro assupte. na tn po eenl q^r accn^talis
i p fecto^z dnt. po^t n. eenl i p fecto^z dic q^r nos
e cuncta actum p^r. po^t n acci deutal d^r i p fecto^z
q^r n fec cuncta actu. h^z q^i i p fecto^z dnt d^s
nullo mo sunt att^ribuenda. g^o i eo nulla existit
po. Ite s^r plim. ix. metc^e. In bonis actus e me
lior po^t i malis a^t e^{con}. e g^o i d^o no sit n bo
nu r sit q^lq^r melz e ee q^r no ee i d^o i
nulla e ponda po^t. g^o et c. Ite de ag^t p eem
sua h^z d sic agunt n agunt mete po^t n g^o i d^o
e po ponda. h^z suffic i pone sua eem p q^r
agit. Ite i do e po uel e po actia uel passia
passiua no. cu i eo nulla sit m^ut nuic. n. i
actiua. q^r h^9 actia po^t n nlr p^l s. v. metc^e

e p li tu sunt ius i a d' ca i age do a p sup-
pone nr n q a d i q agat. g te P si
i do e po actia r e sp oniecta actui ut no-
sin cu po p ficiat p actu alii dicta po i pfcta
e. sic actui spe oniecta. g cite fuerunt
albertino cu li i po sit etna ing uie q n
ag ua pt age. si g p cau z dm dns p duce
oia z face oz q ttia posset. si n e posse sup po-
g i do e po tio d q s p li m. v. me. d est
po. actia u passia. z q q cresoz a d it ana
logice o uisus oz s lua roz p d in univoce
q po analoe. dz de actiua z passia s q p
u sit ide. p p dz de po actia q de passia z q
ipse po respic actu mag recipit a d adeo
i actu i q no recipiat po. imo mag q to
a d e i actu tanto e mag potes lo de po
actia. z q de mag e i actu. imo e ipse act
eu sit ipm. potissie i eo e hi po. possim
q g dunt uca ing madiua ado ud i q rle
p cet p re vni. q quto a d e mag uni
tuto e mag potes lo de actia po ut
i d q se bz i xviij. ipo de cau. ois ut uni
ta pl e i fiita q ut mltiplicata z vcii.
ipo pcli se b z q ois po uniaoz exns e ifitoz
q plificata. cu g d s sit sume uu potit
sic i eo e tal po sa ua sunt exci i mobi
li te. R ad tio q d ad ages mag moz motu
tanto mag agit i strum te nu potes. e g d
sume sit imo q n mo p se sic cor n pac
ciderit sic uu tes i cor n abit sic moen
tur z ille q monet ipi siue aliu aleq i
tm i s i tn app hedit sume z i eo potissie
e actia pot ma sunt exci ulte. q to
i a o g gat p les roes sue tanto i e pote
nus. vn cu omi uu tes q sut li tis i fiora
oribz g na bz z coz up bz q dicto uniue o
g get i sole. eo q o g na ha agunt i uis
ei duis ipm ee potestate oibz istis. e g
i do o g get roes fme oiu. q s g. xij.
ure. ot Hortonies z for q sut po i mp
li actu i motore po. z sut i eo. q. i artifice
p oia sic roes fme. d s e mag potes
z i eo potissie e actia po. iiij. ua sunt ex
forli te es. q q to a d e forli tanto i eo e ma
gis actia po. vn dr igne actiore ee cetis
elis eo q sit forlioz cetis. e g d s sit sume
forz. q sume i actu. imo s dam. fo li. at
iiij. ee q ad dm opat i ei g stu z mle
tueit. de ipe potissie e potes z i eo e actia
po ut hab in s. mas bnt ipg diio. v. de. di
no. q g pas dm ada d o ee i do sic o suni
i uni te. sic o s lucet i cet. sic o s n pcia i ip
uli. sic o s uu tes coles i aia. ex eo a q d o ee
i do sic uu i uni te ta g uo p ts sup tam

extre vui ns. na sol ipse e vie potes e sol
ipse sit u uu. ois q cata aia po lite desse
eu hat roz uui. ex eo n o q d o i do ee sic o s
lucet i cet i quit. s q ma sup tu ex imobi te
di. na lucet z cetii fen a sut ee ceti. moent ee
ceti. ipm manu i mole q n sbdt o i do ex
iste sic n pti tes i u nli dat i tue mat q
actipe exnti te ei ag g tie. u. o s roet s me
istoz p ucl a in i ipo do. q. i q d a uu p ister
eo n q addt o i eo ee sic uu tes coles i ala
pa de ipob ma q tta q sunt ex forli te ip pu.
e aia oi coz forlioz z q i do ee actia po. z
manifestis uus a dd cogint p q diio. po
sunt deos mos ocu deu ee pn a q o a existit
i q o e ois ordo. ois armonia z ois ut. A d p m
d q illa diio n e diio po e simpli s po passie
z recep ne h i o po i do exist z p si p z solo ad
s m q tu i do n sit po passia. q actia n dis
tat ab actu n poim a d i do q de rog z sine
boni. A d t m d q d s n ag po me q sit
diffens ab eeu sua. si sic sum age e sum ee s
sua sba e sua ut vn pone sic ipm age p po
n e pone q agat pa d s addi tu ee s ul ab
eeu differns. A d. iiij. d q po actia q suppo
i q agit e po cata n tu ip s i do n e po q
n suppo se q agat imo tanto mag e i eo po
actia q i alns q to mag sit roz p u pone
tiu q p age ullo p supo to q q recipit
uu iq ag it. na sic i iu pa potissie e po pas
sia z i ea s e n e aliq actia po sic i do po
tissie e actia po. z i eo n e p se aliq pos
sibilitas ad pati. A d. v. d q d s e actu q
da n tu sics i q uoz e ui te p stio agens.
q da tu sict z h e p stio actz. s p dia ut sunt
oniecta actui i tni te. ut ig s uo ite te uo tus
suo uelle. n tu sp sequit e effects. q actia
pcedit ab ipo s ordie z sue sapie. vn sic
albertino dis posuit sic i re z p ois n sp
si aliqs i p stoz i do poim cu sp poam
ip m oniectu actui i teioz a e p stio agens
Q do q n. i do sit pul te po e z uu. q s
q po dia e p m cata. s s p li m. x ij. me
p n ppa diuisificat s diuisificatoz p ua
piatoz cu g o b q h cata reducit i diu z
poz cata i p m pn oz i do ee p les po e
sic p la cicunay g ua D s id manis ic sp
fac id. cu g o ideam p la imelle p ess
sille a p o pn oz i eo p les po e exnte q bz
ideobz p la pducat. na si solu una ee s
po i ipo existet cu s p maiet id s p id pdu
ceret. P dns i do ee uelle z u te. g or
i eo dare uu te a ulc z uu te q i e z ia
sut i eo p les uu te si p les po. P a q
d s sat q n ulc n s i eo id e sca z uu te sz

nominis diuina licet realiter potentie et potentia intellectus est eadem
quo ponatur, et tamen diuina sapientia licet realiter et potentia
intellectiua sit eadem realiter ut dicitur commento xii. metaphysice. sunt
igitur in deo plures potentie cum sint in eo sapientia et uoluntas.
Item ea que inueniuntur in nobis in fortioribus redu-
cuntur in attributa diuina tamquam in ea que perfecte preex-
istunt, ut ex uita diuina est omnis uita creata et ex
bonitate omnis bonitas. quia ergo hec diuina attribu-
tum licet realiter potentie in nobis, cum ergo sint
in deo plura attributa sunt in eo plures potentie.
[illegible]

[illegible]

uirtus est una sicut et sua essentia eo quod sit idem sua uirtus et sua essentia. Dicendum ergo quod uirtus diuina est principium diuinorum et ipsum esse est unum non plurificatum sua uirtus una et non plurificata existens quantitas ex .v. habitudinibus continuatur ad diuinam omnia scientia et has .v. habitudines tangit Dionysius ultimo de diuinis nominibus dicens uirtutem diuinam esse id a quo et ex quo et per quam et in qua et ad quam omnia sunt. ab ipsa enim sunt omnia in qua omnibus dat esse. ex ipsa in qua omnia continentur. per ipsam et omnia ordinantur in ipsa in qua in ea omnia relucent. ad ipsam quia ad eam omnia reducuntur. et quia ex hiis habitudinibus concluditur diuinam uirtutem esse unam [illegible] et [illegible] propter quod nos laudare diuinam uirtutem unam et omnium causam. Ad primum dicendum quod deus omnibus est causa per quam in quantum non eadem ratione fortitudinis bonitatis et [illegible] sed ex hoc ut diuinum est non ad aliquam multitudinem potentiarum sed multitudinem rationum siue terminorum. Ad secundum dicendum quod [illegible] est de agente uniuersaliter non de agente per intellectum et uoluntatem est dicendum. [illegible] declaratur. Ad tertium dicendum quod uelle et intelligere in deo sunt ipsum esse diuinum. et ideo eadem ratio diuinum non arguunt potentiarum diuisionem. Ad .iiii. dicendum quod id est in deo scientia et uoluntas. dicitur tamen deus aliqua scire que non dicitur uelle [illegible] in potentiam producendi et per scientiam. Ad .v. dicendum quod absolute in diuinis omnia [illegible] et non manent [illegible] non sunt in deo due bonitates nec due potentie. Sed sicut [illegible] possunt plurificari [illegible] in terminis [illegible] attributum quia talia magis exprimunt terminos [illegible] in pluralitate dicuntur [illegible] plura attributa sicut potest fit quod absolutum et non per terminos in deo est solum una potentia [illegible] tamen sunt multi. et ideo [illegible] non quando talibus terminis ponuntur pluraliter. ideo concedi posset deum in esse plures rationes uel plures ideas.

Deinde queritur de hiis que dicuntur potentie. Circa hoc queruntur tria. Primo utrum [illegible] possibilia que sunt [illegible] possibilia. Secundo utrum [illegible] potentia [illegible]. Tertio utrum sit [illegible] ad potentiam [illegible].

Ad primum sic proceditur et uidetur quod deus [illegible]. Sicut quicquid alii est possibile. nam sicut [illegible] dicitur summe perfectus [illegible] in omnibus. ergo aggregat in ipso sicut quod est summe [illegible] omnium particularium agentium reseruatur in eo. Unde dionysius .v. de di. no. dicit in deo esse [illegible] rerum uniuersaliter. quecumque ergo possit [illegible] particulariter agere [illegible] per particulares uirtutes totum deus potest. quod omnis uirtus reseruatur in illo. Item quod potest deus potentia [illegible] quam facit potest non [illegible] illa. eo quod omnis ordo [illegible] in ipso reseruatur. sed quicquid est alteri possibile est ei possibile [illegible] eo quod omnia agentia que agant in uirtute eius. ergo quod alia agentia possunt deus potest cum possit agere sine illis que mediis illis agit. Item si aliquis [illegible] quod diuinus posse [illegible] agentem et non diuina [illegible] sunt mala. sed potest ad faciendum mala [illegible]

adeo cum tales potentie bone sint. nam [illegible] dicit studiosus potest praua agere. Sed contra nos ponimus in deo liberum arbitrium. sed liberum arbitrium est [illegible] ipsum possumus peccare et non peccare ergo et [illegible] deus potest. [illegible] alicui possibile deo est impossibile cum peccare possit. Item [illegible] est quod deus [illegible] non potest nisi [illegible] ut magis dicitur in littera. [illegible] causa sunt potentie. Ad hoc sic summe [illegible] non potest [illegible] sic summe bonum non potest peccare nec malefacere. et quia creatura peccare potest non quia [illegible] in se potentie est potest deus. [illegible] dicendum quod sicut habitum est in deo est potentia actiua non passiua [illegible] et magis [illegible] deus est omnipotens quia [illegible] potest facere et non pati. est ergo quod [illegible] deus possit quod alicui est possibile sed hoc posse respicit solum actiuam [illegible] est plane quod sic. [illegible] eo quod in ipso est omnis [illegible] sed non hoc posse respicit solum passiuam potentiam [illegible] est actiua passiuarum [illegible] potentia deo attribuendi non est quia ideo nulla est passiua potentia. differt autem potentia passiua ab actiua quantum ad plures in rebus. primo quia agens per suam potentiam actiuam [illegible] efficit sed per passiuam potentiam [illegible] non efficit sed deficit. [illegible] dicitur [illegible] in defectum sonat esse in rebus [illegible] potentie actiue [illegible] passiua [illegible] potentie actiue et passiue [illegible] actiua [illegible] passiua [illegible] respicit esse actiua agere. nam agens per suam potentiam actiuam [illegible] per suam potentiam passiuam [illegible] agentis [illegible] acquirit [illegible] illa [illegible] in defectum [illegible] acquisitionem [illegible] sic carere possibilitate [illegible] possibilitate non potest. [illegible] contra [illegible] diuinus [illegible] posse [illegible] in defectum [illegible] peccare [illegible] sonat in motum [illegible] acquisitionem [illegible] magis tangitur in littera [illegible] ponens [illegible] deficere [illegible] acquirere nouum esse. [illegible] potentia passiua ab actiua [illegible] differunt non eodem modo ad actiuam potentiam comparantur [illegible] ab ordine actiue potentie. [illegible] actiua potentia ut actiua est non deficit [illegible] mutatur et acquirit nouum esse aliquo modo [illegible] ordine actiue potentie collocatur. [illegible] agens non [illegible] nouum esse acquirit [illegible] ab agente [illegible] sua actiuam potentiam [illegible] nouum esse acquirit et ideo [illegible] non possit aliquid [illegible] potentia [illegible] alia [illegible] acquirit nouum esse uel desinat [illegible] esse peccare [illegible] non [illegible]

Differt potentia passiua ab actiua multis

[illegible] possibilia [illegible] et non deum.

[illegible]

[illegible]

p suppositio

p̄suppo. q̄ ꝫ aᵘ cāta sic se h̄r ēē recepti iā sic ī ꝑ. sic q̄ ꝫ actō cāte req̄rit aliq̄ ī q̄ recipiat sicū in nl' sbm. al' ē q̄ dō poᵉ q̄ n̄ ē ī poᵉ nc agē nllo p̄suppo. cū g̊ q̄ue nc̄ū aliq̄ sic dō poᵉ q̄ n̄ sic ī poᵉ dicitur ē dei poⁱⁱ. ꝯ si h̄' ī poᵉ dr̄ eo q̄ ipsi ēē repugnet p̄t ī poᵉ ē īnficacō ō dicēmus sic q̄ n̄ ē ī poᵉ & ē dō ipso eo q̄ tali ī poᵉ nlli poᶠ pᵗ ēē sbm. si n̄ sic ī poᵉ n̄ n̄q̄ sipʳ sbe fugiat ordīer nullius si q̄ n̄ sbiac nullᵃ deriuatur ad gen⁹ nl' ad spēz nl' ucmakice necō requirer cāz ordīez. nl' ī n̄ sbiac poᶠ agē nc ē n̄ distat ab ēē. sic q̄ ꝯ nᵉ ī poˡⁱᵃ sūt dō poˡⁱᵃ nc ꝫ p̄ h̄ica [illegible]

[illegible]

effectus magis innuunt causas priores quam supremas
h supreme sint potentiores et magis virtuose.
possibilitas et possibilitas in effectivitate [illegible] simpliciter
causas inferiores [illegible] superiores accipi [illegible]
quod dictum est [illegible] dicitur quod [illegible] per [illegible] in tantum
[illegible] est [illegible] quod illa dicitur in [illegible] quod [illegible]
[illegible] sui uno motore [illegible]
[illegible] non est [illegible] statua quam sui [illegible]
[illegible] statue [illegible] non potest [illegible] quod potest pro-
ducere causa inferior est magis in [illegible] quod potest causa su-
perior [illegible] est possibilitas [illegible] inferiore non [illegible] superiore. [illegible]
si [illegible] adiciamus [illegible] petit quod est [illegible] dicit [illegible]
quod [illegible] causa superior magis influat in [illegible]
causa [illegible] in [illegible] [illegible] specifi[illegible] [illegible]
ipsi effectus magis [illegible] esse [illegible] superiore.
[illegible] [illegible] quod [illegible] sunt in [illegible]
[illegible] non est [illegible] de effectibus qui [illegible] solum
[illegible] supremas [illegible] illuminatio [illegible].
[illegible] illo. potuit deus cuncta simul facere.
[illegible] solum [illegible] quod [illegible]
[illegible] omnia [illegible] quam [illegible]
[illegible] potuit [illegible] producere. [illegible]
[illegible] illo. [illegible] [illegible] quod [illegible] non [illegible] dicere
[illegible] non est [illegible]
[illegible] quod [illegible] non posse [illegible]
[illegible] [illegible] illo
[illegible] non posse dicitur. [illegible] quod sic esse non [illegible]
esse [illegible] non esse sic posse [illegible] posse [illegible]
non est posse [illegible] non posse [illegible] illo. [illegible] non
possit [illegible] respicit [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] esse [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] sic [illegible] non [illegible] dicitur agere [illegible] sic
[illegible] agat [illegible]
[illegible] solum esse [illegible] esse in [illegible]
[illegible] solum non [illegible] agere non [illegible].
Quod [illegible] magis [illegible]
[illegible] ipse in [illegible] illorum
[illegible] esse [illegible] [illegible]
[illegible] negaverunt [illegible] dicere [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] non posse facere [illegible] facere
[illegible] negaverunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] facere
[illegible] dicitur [illegible] [illegible]
[illegible] non posse facere [illegible] facere [illegible]
[illegible] auctoritatibus. [illegible] adducit rationes [illegible]
[illegible] deum [illegible] [illegible]
esse quod duo [illegible] primo adducit rationes [illegible] auctoritates.
[illegible] [illegible] illi. esse [illegible] facere. [illegible] primo ponit
duas rationes [illegible] [illegible] rationes [illegible]
[illegible] [illegible] adducit [illegible]. esse [illegible] duo
facere. [illegible] primo ponit duas rationes [illegible]
[illegible] potest facere [illegible] bonum [illegible] est [illegible]
[illegible] facere [illegible] facere [illegible] potest facere [illegible] facere [illegible]

[illegible] non potest facere [illegible] exigit. quod [illegible] iustitia
ciat [illegible] potest non facere [illegible] quod [illegible] quod non facere. [illegible] sua
iustitia exigit facere quod facere et non facere. quod non facere.
[illegible] potest [illegible] facere quod faciat [illegible] dimittere
quod dimittat. [illegible] solvit et primo ad primum. dicens quod deus
non potest facere [illegible] quod non potest [illegible] facere [illegible]
non sit. potest [illegible] deus facere [illegible] quod non est iustum [illegible] quod non est
[illegible] in tantum [illegible] non potest [illegible] deus facere potest si
[illegible] iustitia supponit solum [illegible] praeteritis et futuris
potest deus facere quod non est iustum. sic potest facere. quod [illegible]
est [illegible]. si non supponit [illegible] plus quam [illegible] esse [illegible].
sic [illegible] deus potest facere quod non sit [illegible] [illegible] potest
[illegible] esse potest et [illegible] facere [illegible] est. [illegible] solvit [illegible]
[illegible] est dicitur deus non potest facere. [illegible] sua exigit
[illegible] est [illegible] quod [illegible] quod non possit
facere [illegible] sua [illegible] sic est locutus [illegible]
non quod non possit facere [illegible] si faceret facere [illegible].
sic est [illegible] distinguendum est [illegible] sua [illegible]
exigit. [illegible] [illegible] [illegible]. Deinde est
[illegible] adducit [illegible]. adducit [illegible] rationes [illegible]
[illegible] duo facere [illegible] primo facere quod deinde est. [illegible]
adducit. [illegible] super [illegible] [illegible]
[illegible] esse [illegible] facere [illegible] rationes adducit.
[illegible] non potest facere. [illegible] facere
[illegible] non potest facere. [illegible] facere. et solvit [illegible] non est [illegible]
[illegible] nobis [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] est [illegible]
si intelligatur deus non potest facere [illegible] si [illegible]
non possit [illegible] est [illegible] sua [illegible]
[illegible] nobis [illegible] et [illegible] est debitor
sic est [illegible] sic [illegible] quod non potest [illegible] [illegible]
faceret [illegible] sic est non. [illegible] quod deus
facere [illegible] dimittere totum [illegible] sit. si illa
[illegible] est [illegible] non [illegible] potest facere
quod faciat [illegible] dimittere quod dimittat et solvit
quod illa [illegible] facere quod facere [illegible]
quod est sua [illegible] quod est [illegible]
quod non possit [illegible] quod facere quod illa [illegible]
facere [illegible] illa [illegible] illa facere. [illegible]
illa [illegible] est [illegible] facere quod facere [illegible] sic
est [illegible] dimittere quod dimittitur [illegible] non potest facere
[illegible] dimittere [illegible] dimittere et facere [illegible]
[illegible] solvit quod [illegible] sua est [illegible]
[illegible] sic [illegible] quod non potest facere [illegible]
[illegible] est [illegible] facere [illegible] sua [illegible] sic
est [illegible] si non intelligatur quod non possit facere [illegible] si
faceret [illegible] esset sic est [illegible]. [illegible]
[illegible]. [illegible] adducit. [illegible] illa [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] adducit [illegible] super [illegible]
[illegible] quam [illegible] deum sit. [illegible] non [illegible]
[illegible] illi. adducit auctoritates [illegible] dictum [illegible]
[illegible] duo facere. [illegible] primo facere quod deinde est. [illegible]
sit [illegible] non [illegible] quod deus possit facere. quod non facere [illegible]
[illegible] auctoritates [illegible] [illegible].
esse [illegible] facere [illegible] duas auctoritates [illegible] [illegible]

p^a cap. q. xx. in li. de simbolo. d. dum negamus posse quod non uult ex expositione magistri sic intelligi debere quod non potest deus quod non uult se posse facere aliter sui innuitur ex li. assumi... robur et in h... sic quod id nomine non est maior potestas ... non potest quod non uult ... non uult quod non potest et soluit quod in deo non est potestas maior uoluntate quia una et eadem res sunt actu ... in prima parte ... quod non uult facere. Item in li. vii. in questionum de ... Item inuenitur ... addunt insuper ... quod deus posse quod non uult et quod non facit et duo facere ... quod dictum est ... quod li. posse deus facere quod non facit et uelle quod non uult ... in ... ... lectionis et distinctionis.

Insuper ... magistri ... eorum ... contrariabat ... dicebat ... et limitatam ... dicebat ... agere ...

[illegible]

[illegible]

arguat diuina uirtus i finita esse sicut est quia finita limitatum de necessitate; alia autem infinita illius uirtutis natura sunt aliis mobilibus. habentia esse per principatorum per suppositum quod sunt per esse in materia. Alius modus arguunt uirtus nulli materie inherente est et contraria mouent mota et digerunt conseruari in esse in materia. Alii de necessitate arguunt diuina uirtus non mota sed absoluta est esse conseruata non alii inherente per quod omnia dicit materia infinitas comprobat ex quo sequitur facit illam infinitam. arguere possunt etc. cum proprius infinite infinita esse probare noluit et per tale infinitum quod animi magis sensibiliter probat intentum. Ad secundum ad. quod illa potentia in talibus est de potentia cum ei quod agit cum suppositione materie sui potentie passiue. ideo non ei ueniamus potentia passiua sed esse. sed idea potentia locum non habet quod agit nullo presupposito. per dicere presumi quod diuina potentia est non habet diciter ad aliud ad ista gat ipsam aliam sine finit esse non potest unam illam potentiam locum habet in hunc quod agunt ipsum sicut alium. primo tum solo magis est ad propositum. Ad .iii. ad quod non potentia ad aliquam uirtutem producere effectum contrarium eius. unum nulla uirtus operatur motum in instanti. et de ratione motus sit quod in successione temporis. quia non effectum productiuum est infinitas. ideo numquam actu infinita perfecta est. Ad .iiii. ad quod conueniunt distinguimus de infinitum per naturam et negationem per naturam infinitas non potest diuinae uirtuti. si non est infinita quod sit aptitudo naturalis in materia et habet infinitas habetur in potentia et illa quae per consequens potentia. est cum diuina uirtus infinita negatiue quia non est infinitum.

Ad quod uirtus infinitas potentia uel oppositum posset creatura causare. et unum quod sequitur. quia secundum dicto .viii. de .xi. no. uirtus diuina est infinita. quia potest infinitum producere. si posset producere infinitum est causa creaturae. potuit .ii. dicit auerro sed quod diuina faciet modus conuenit sic sit ostendere. sed sol sicut scilicet sol huius causalitatem sed infinitum ... est contrarium causae hic potest infinitum. Ad primum non est magis hic non infinitum per uirtutem. sed creatum est causae aliae hic infinitum contra auctorem infinitum ... decimus intelligit sicut potentia ... infinito ... sic esse ... unum ... Ad ... potentia passiua non est actiua potentia. est quod potentia mouere se extendat ad infinitum dare aliquam uirtutem agentem ex suppositione materiae quod possit omnes illos effectus dem ... ad quam est in potentia ... diuina ... non agit ex suppositione materiae. cum quod dicit maior habet contraria media causa ... Ad ... sic omnipotentia recipit infinitum obiecta sic et omnis scientia. sed scientia omnium creata est causae uirtute ... omnipotentem causae creatum per. Ad ... non est quod omnis creatura est creatus causa secundum limitibus ... angeli ... hic infinitum ... Ad ... potentia est in omni potentia continet ... non potest creaturam causae ... ostendere ... omnipotentem ei creatura potest. Ad ... lumen est ... ex ... infinita quod non est in materia receptiua quae non est determinata ad genus uel speciem. quia agendo

non inueniri aliqua uirtus ... causae repugnantem nulli causae creatura potest. habet .ii. quia causa aliqua potentia a materia ... non est receptiua in materia. Esse principatum et ab alio ... ad genus uel speciem est determinata. agit motum et in materia diuinum ... causatum. dicit in uirtute ... infinitum uirtus ... est simpliciter in uirtute et ad genus uel ad speciem determinatur in agendo nulli uirtuti inuenitur quod omnia exigunt. quia ipse est actus purus. unde est summe in uirtute et nullam potentiam habet admixtam quia est actus purus ... ad genus uel ad speciem determinatur ... actus ... esse non determinatur ... omnis ... repugnat ... agendo nulli uirtuti inuenitur quod ... causa ... finita ... potentia admixta ... in conuenientia ... sic causae creatae potest hic potentia infinita creatura possit quod esse actus purus et quod esse deus quod est ... si nollet ... manifestare creatae creaturae ... potest ... deus omnipotens uel manifestare ... quod omnia ... quod omnia conseruat ... quod omnia producit ... quod omnia ad se conuertit. ... .iii. magister dist. .x. ... dicitur esse omnipotentem quia omnia continet et colligat quantum ad primum et addit quod est omnia fundans ... generat et finaliter quantum ad secundum. [illegible] ... ad modum ... omnia producere quantum ad tertium et se quod ad se ipsum omnia conuertit quantum ad .iiii. quod deus omnia ad se conuertit est summe bonus sic est finis omnium in quo omnia ordinantur. quod uero omnia ordinat ... est summe unus quia omnis ordo ab uno ... capit. ut dicitur .xxi. ... quod omnia producit agit nullo presupposito et non habet esse in aliquo receptum. ... omnia conseruat et est omnibus causa essendi et ipsum esse ... quod omnis essendi ... causae creaturae non potest quod omnia ad se conuertit ... non possit ... quod sit ipsa unitas in qua nullus ... creaturae non potest quod omnia ordinet et suis locis disponat ... creatum eo ipso quod creatum est habet esse in aliquo receptum nulli causae creatae potest quod agat nullo presupposito ... quod omnia producat. ... creatum habet ... potentiam admixtam ... non est ipsum esse nulli creaturae potest quod omnia conseruet et sit omnibus causa essendi ... nulli causae ... creatura omnipotens ... infinita ... infinitas creatae causae non est in creaturis ... hic uirtus infinita ... omnia ... conuenit ... Ad ... quasi modus finiti auerroes ... simpliciter non esse infinita ... finiti determinatam ad aliquid ... infinitum ... creata in infinitum non est ... Ad ... ad ... causata ... infinita simpliciter ... causata determinatur ad aliquod genus uel ad aliquam speciem ... tamen modo in finitatis ... alie [illegible]

ut cãre s q̃ mod'dũs n̄ i tellie i fini qr n̄ ē recep
ta i fini eē mei' i fini dũs qr ē receptũ i n̄.
Ad .iii. dd' qr zñ ē alnq ut cãta q̃ p̃sit educe
de iñ oia illa adq̃ ē s̃ pō s̃ rõnes sẽiales sic
forte ē ut' i tellie mouẽtis orbẽ q̃ mec̃ celesti
cor̃ z agentibz p̃ticlaribz oia ẽa educẽ n̄ tñ ip̃
h' ut' eē ē i fim- tñ qr agit ex suppõe ut eñ
qr p̃supp̃o exect̃ite ordiez sap cãz- tñ ẽ eplum
tar' ut' ei' adaliq̃s p̃ticul'es effcũs- nã ex iñ
ōs effcũs educi n̄ posst z i- sine p̃ suppõitis
p̃ticlaribz agentibz z cor̃ sc̃ celesti n̄ p̃ deũ
educẽ oia illa adq̃ ut ē i pō s̃ rões obediẽa
ales h̄ forte possit ea adq̃ ē i pō s̃ s̃iales. Ad
.iiii. dd' qr ulliẽãte s̃ q' cãm ē ɔ̃tingẽ oīs ip̃
uãtia x̄ n̄ eē te ubo simp' lo' n̄ i uno se
tor ut i simplic̄e sc̃d'. h̄ qr ato q' alic cãte p̃tic
oĩ earei oīs sc̃ia n̄ ip̃ h̄ h'ẽ qr erãtu possit oĩ ip̃
qr scĩaaie ē receptui ut sc̃ie. ut h' de ea loqui
ē iagendo z ñ i repugñt lẽãte h' i fitas possiẽ ut

Deĩn cõ dẽcet̃ de actõis. rec actiue
h̄ arguit duo. Priõ ut agat exect̃iue ut
sõ ut exect̃iue sc̃ie.

Ad p̃m. s̃ pc̃ ut qr d'agat exect̃i ut qr
illa sic agit ñ ql' ē de se deriare n̄
mobilẽ sẽ hñt ad p̃ducẽdu effcũs. h̄ d' magis
i mobili agit q' ad agẽs ē ille. ergo potissie
de q p̃ agẽ exect̃iue ut. Oppo cod' ubo qr p̃ d'
sed'. ẽ tñ ut i ansel' monologion. pxim
sic d' e d' ubo suo dic. vno q' cod'q ubo
d' se ipm z c̃ poẽ fec. h̄ p' ubũ fili- adultẽ eria
nat. q' re cãte q̃ p deũ ubũ p̃oduẽ fili- rex
ueñ ut p̃ducit. Pr ub ut ē diffeñs in sua
g' z ut' sua z no' sua z oia sug sũt in q ñ
deũ. g' abeo p' sũ p̃odit p' no sũ p' a d' a
attribuũ fili- p̃odit abip̃o. g' q' p̃oduẽ fili- p
exect̃iue ut p̃ouẽ. Pr dyo'. ml. de di. no. assil
at solare lũm bõi qr sic sol oia illuiat q̃
illuiari possũt z abh' eloque z rõciatõe ol b' in
ui suũ sundit. sic uo s' sua bõi tel oib' s̃ dit. h̄
tal actõ ē exect̃iue ut. g' z ẽ. Cũ dũ ē dam
h' p'. car̃ unũ. q' dic q' cãso ē op' exut no'.
Sz ē h̄ tare d' dicit diũ actõz d'cag' uo' n̄
nat̄e ut. Pr p' qr agit exect̃iue ut statũ p̃du
cit effcũ n̄ i p̃ediat. h̄ ē diũ ut' i p̃ediri uõ
possit z d' sic erũ cãte p̃ticlares. ñ agit d' ex
ueñ ut. Pr dd' q' q̃ ut' d' p' eu no lo' p'
simu' p̃ ectiõis uob' i uotcaũe- ẽ ut' ē dia
ē ut' i fim' z sua po oip̃o dic' oz potissie p
ea q' s̃ q̃ oip̃o sua declat mo' actõis eē in
uotestiue ñ ẽu. p dyo' ml .y. de di. no. ny
ẽ s̃ a diũ oip̃o' maĩfat p' qr oia ordinat
so qr oia ɔs̃uat uõ qr oia p̃dut qr to qr
oia adsequit s̃ q h̄ istorũ q̃tuor maĩfiũe
possimus mod' actõis dic z uide qr d' n̄ ag'

exect̃ite ut. Sz h' libtatis arbitrio. Deo agẽte in
ui diũ oia possum' ut pz p' p'hm q' se i finitie
de actõe z' i' ñ uni' p' qr agẽs exect̃ite ē ui mo'
motũ. ip' qr oz so p h̄ i z qr oe mones p̃tic
mo' z q̃oz n̄ ampli' mota mouẽt n̄ ampli
p̃tice ɔ̃sideratõis. so qr actões ñ les sũt deriã
te ad vnũ- vñ .ix. mec̃ dat diã' te pōs n̄
les z uales. qr po uales sũt ad opposita n̄
les sũt deriãte ad unũ. si g' oĩde possum'
q' oia ordiaus oia ɔs̃uas oia p̃duc's z oia
ad se ouẽtes n̄ agit motũ z sua q' actõ ad
unũ deriari ñ ualz sufficietes oĩde ñ ẽ dũ
no agẽ exect̃ite ut. q. n. moz motũ abs ei
ɔ̃fiuis p̃ stituit. ex h̄. n. sagitta deriãt ad
sagittãte z oĩm p̃ stitue ñ ualz z meh ɔ̃g'oẽ
eaũs s' ipi- tñ zordiez p̃ stitue p'. n. g' a
g' eu motũ z ñ p ɔ̃g' toz. h̄ exect̃ite ut' p'
oẽ toti' ordis i stitutor ē oĩ eñ agẽti ab
a' ɔ̃fiuiat ordo eo ip̃o g' qr d' oib' ordie
i stituit n̄ moz motũ ut exect̃ite ut. h̄ p'
ellenia z q'g' toz sũ ex libtatis arbitrio. sic. n.
ymagiari de beu' qr dispões z ordies cĩtus
colllus a' ui deriuat ad dispõib' z ordi ip̃ h̄
deriũ dispõnes a' ordies h̄ deriũ rõnũ no
i agẽs exect̃ite ut. h̄ i agẽs p' i t z no' z ui
co' vii. me' dic. q' q̃ sũt i illis i s̃iouib' hũt
ui sa ipa ex q̃ n̄ motum stellaz z dispõib'
eaz ad mẽt' tel' ui sa p̃ueiẽt ab arte oia i ẽllai
ali n̄ g' ordo z ui sa teb' p̃ueit s̃ o' aucte
ui- h̄ ab arte oia i tellciau sũ i' de ait. q' n̄ uo
agit n̄ remotorã ex libratis agentibz uobilio
rib' q' dũ' tellie- g' o p' ut ē op' i tellie- ad so
g' agit motũ reducit z agens p' i tellãm z
i mobili- de' g' q' oia ordiat z ẽ i' de q' o ordiat
ducit n̄ agit ut ab a' o mo' g' n̄ agit ex
ueñ ut' z tñ qr agẽs n̄ le ē deriatũ ad v
nũ qr oia ordiat n̄ ag' exect̃ite ut. nã oia
ordiare n̄ req'rit deriatũ actõ z ē oũs eẽ q̃ in
tali ordie etiũt diũ sificat i actõub' sufficio
s' ud declare p' sti' qr oia ɔs̃ uat q' ē oib' eẽ afferu
di q' ē ip̃m eẽ. qr q' n̄ ē ip̃m eẽ n̄ ē oib' eẽ
ɔ̃ferendi. sz a' de ē ei cũ ut sic. h̄ g' d's ē ip̃m eẽ
n̄ agit motũ h̄ p' oũ'eẽ amixta. ē mo' sic
act' eẽ exit i p̃ō q' ē ip' eẽ ē sic act' pui p̃ō
lntãte amixta hz n̄ p' ex h' ẽ appz qr deriatũ
actõz hz ñ p'. nã qr ē ip̃m eẽ z eo rez uat
oĩut n' eẽndi q' hz deriatũ mo' agẽdi hz
deriatũ mo' eẽndi. q' s' hz eẽ i q' eẽ eẽ ɔ̃tie
tiu- hz actõz i q' actões sig'le ɔ̃tinet. q' g' d's
d' ɔs̃uat z ē ip' eẽ n̄ agit abs' mo' ut hz de
riatũ actõz ip' eẽ se ip̃m n̄ agẽ exect̃ite ut' sz
s' ead' ui tis declarẽ ex eo qr p̃duẽ ɔ̃. nã d' p̃duẽ ē n̄
hz actõz deriatũ ad vnũ qr ē actõ ad vnũ deriat
n̄ p' p̃oduẽ oia. h̄ q' dat s̃ ñ q' o p̃duẽ n̄ agit

Duo.

qr sibi ip̃i ordine

i' eo oia ɔs̃uat – ī' d' ē oib' eẽ ɔ̃ferendi

qr qr agit motũ

motum. quia quod agit motum non est primum agens et quia solum primum
agens agit nullo presupposito et non supponendo materiam
et illud in esse productio vel presupponat vel aliquid aliud [illegible]
tur de necessitate talis agens est agens primum et non agens motum
sed quia deus quantum ad providentiam non habet actionem limitatam non agens mo-
tus propter quod non agit ex necessitate nature. quarto licet deus omnia
que dicimus ad se ordinat. nam quod est tale est summum. nam ad
ipsum omnia ordinantur et sic ultimus et quia optimum et op-
timo autem res natura omnis sue bonitatis et quod est tale non
agitur propter finem alium igitur deus non agit propter finem alius
sicut agens motum per[illegible] in ipso rebus naturalis omnibus sue bonitatis
non habet actionem limitatam. et sic ad se omnia ordinat non
habet actionem limitatam non agit motum propter quod sequitur ipsum
non agere ex necessitate nature nec est ipsum [illegible] Modo primo dicitur quia
licet deus agat immobiliter agit tamen ex libertate arbitrii.
agere autem ex necessitate nature est habere determinatam actionem et non agere
libere. unde sibi adiungitur ut petit quodam modo contra
se. nam quod agit simpliciter immobiliter agitur non ab alio
motum. sicut cum agens ex necessitate nature agat motum deus quod
agit immobiliter non agit ex necessitate nature. Ad secundum dicendum quod licet
verbum [illegible] emanat [illegible] non tamen oportet quod emanat per
verbum emanare non [illegible]. nam est verbum sit operatio po-
[illegible] sic res producte per verbum ut sit operatio po-
dei. sed est non sic et non produxit ex necessitate nature sed ex
libertate. Ad tertium dicendum quod licet non diversa sit ut voluntati
et voluntati dispositio cum ipse competit eis [illegible] habitudo
[illegible] habitudines in [illegible] per voluntatem [illegible]
[illegible] est opus voluntatis non et [illegible] non producere res ex
necessitate nature sed ex libertate voluntatis. Ad quartum dicendum quod non
est in tertio dicendum assimilatur actionem dicendum actionem solum quantum
ad necessitatem sed quantum ad utilitatem. nam non agit deus ex necessitate
nature ut sol. sed est ex utilitate actionis solis utilitas actionis
divine quodammodo concordat habet

Quarto queritur utrum deus agat ex necessitate iustitie. et videtur quod sic.
quia sicut augustinus in libro de simbolo et habetur in littera [illegible] solum
non potest deus quod non vult. sed est ipse veritas que [illegible]
solum potest quod iustum est agit ergo ex necessitate iustitie. Item sicut
eundem augustinum vii confessionum et habetur in littera deus non cogitur
invitus ad quod vult non potest agere non volens quia non [illegible] excedit
potentia et essentia. est ergo divina potentia non excedat attributum
divinum. quare omnia quecumque sunt equalia sunt quia ipso deo
sicut deus non potest facere quod non vult eo quod sua volun-
tas excedit sua potentia. sed non potest facere quod iniustum eo quod
sua potentia iustitia equales sunt agit ergo ex
necessitate iustitie. Item quia aliqui [illegible] non [illegible]
[illegible] ad unum secundum istam suam dicuntur agere
ex necessitate nature. cum ergo deus determinetur ad agendum
solum quod iustum est quia iniusta facere non potest dicere
agere ex necessitate iustitie. Item [illegible] ad thimotheum. ii.
scribitur quod deus se ipsum negare non potest.
sed se ipsum negaret si non secundum iustitiam ageret cum
ipse sit sua iustitia ergo solum agit quod sua iu-
stitia exigit agit ergo ex necessitate iustitie.
In contrarium est quia secundum augustinum

unde predestinatione electorum non tantum iustus sed
dicitur deus aut misericors sed iustus et misericors sed
iustitia potissime apparet in dampnatis misericordia in
salvatis. cum ergo deus aliquos dampnet
aliquos salvet non solum agit ex iustitia sed ex
misericordia. Item dicit quod ad [illegible]. deus salvavit te
nunc [illegible] existentem. sed hoc non potuit esse ex
iustitia. ergo non quicquid agit deus secundum iustitiam agit.
Respondeo dicendum quod deus non dicitur agere de necessitate ulla. nam
cum omnia alia a deo dependent ab ipso tamquam ea
que sunt ad finem solum bonitatem suam de necessitate
vult quia aspicit ut finem omnia non alia potest velle et non
velle secundum sue voluntatis arbitrium. et quia voluntas sua est in
mensurata causa rerum et creando et producendo res omnes voluntatis
tamen [illegible] libere velle alia et possit ea velle et non
velle sumpta [illegible] de necessitate agit. nec
aliquid de necessitate producit immo quod [illegible] de necessitate
potest illud agere et non agere vel producere et non producere
et sic res ipse ut [illegible] dependent a voluntate di-
vina [illegible] causa est et in tantum sunt in quantum a deo
volite sunt sic et ea que sunt in rebus ex divina
voluntate dependent. non ergo solum quod res habent ut
[illegible] [illegible] a prima causa ex divina voluntate
dependent et sic res ipse in tantum sunt in quantum
volite sunt sic quodcumque est iustum et velle et ordina-
tum. et tamen tale est in quantum a deo volitum est eo non ipso quod
a deo aliquid volitum est iustum ordinatum et rationale est. nam
[illegible] regula est [illegible] vel [illegible] sine [illegible] dicere non
ut agat [illegible] vel [illegible] ordinem sapientie [illegible] a deo
volitum in quantum est volitum iustum et rationale omnia potest
ergo que non deus possit facere non quod iustum est
quia rationale et ordinatum tales [illegible] distinguendum [illegible]
et distinguit posset utrum deus posse facere nisi quod vult. sed
deus non potest facere nisi quod vult duppliciter potest habere in-
telligentiam. nam sicut quando dico non potest rem suam [illegible]
tatem quod [illegible] rem volitam sic falsa est quia deus
potest facere a deo quod facit. nam cum agat per intellectum ipso
[illegible] sit ad opposita potest per facere et non facere ut sibi pla-
cet. sed si sic quando dico non potest rem suam et actum
voluntatis absolute sumptum non prout
determinatur ad aliquam rem volitam sic non
potest facere nisi quod vult quia non potest
facere nisi velit. nam licet possit facere hoc
et contrarium huius actum si facit hoc vult et si contrarium
faceret contrarium vellet. et ideo aliquando in-
venimus deum non posse facere nisi quod
vult secundum quem modum augustinus loquitur in libro de sim
bolo. sed solum non potest deus quod non vult.
Item illud augustinum in encheridion. omnipo-
tens voluntatis multa potest facere que
nec vult nec facit. verumque quia ex eius lo
cutionibus cum dicitur deus non potest facere
nisi quod vult. hoc quod dico nisi semper re-
ponit rem suam circa rem volitam.

[illegible] absolute negat enim esse quando
cogitur potestas sua ad aliquos determina
tos effectus potest ergo facere quod non
vult quia potest facere contrarium eius quod
facit. attamen non potest facere quod non
vult quia non potest facere aliquid quod si
faceret nollet illud. et sicut potest facere quod
non vult. sic potest facere quod non est iu
stum. attamen non potest aliquid facere quod
si faceret et non esset iustum sicut non potest
aliquid facere quod si faceret illud nollet.
non ergo simpliciter loquendo deus agit ex
necessitate iusticie sicut non necessitatur
ad volendum determinatos effectus. attamen
si nomine necessitatis vellemus extendere ad
esse debitum et nomen iusticie ad omnem con
decenciam. possemus dicere deum agere aliquid
ex necessitate iusticie non simpliciter sed ex suppositione.
nam licet per modum debiti necessitatis et iniustum
divine voluntatis simpliciter. est tamen ex suppositione. nam si
supponeremus deum velle aliquid oportet ut velit o
ea sine quibus illa esse non possunt ut si vult produ
cere hominem oportet quod velit ipsum esse animal. et si vult creatu
ram et si vult universum constare ex partibus in
equalibus oportet quod non equaliter omnibus sua bonitate
communicet et inde attendi quedam
iusticia inquantum dat omnibus prout decet
suam bonitatem. agit ergo deus aliquid ex necessitate
iusticie accipiendo necessitatem ex positione debito et iusticie
nomine pro omni condecencia. non tamen simpliciter ut ostensum est.
sed ex suppositione. sed si necessitate vellemus accipere libere
prout libertati repugnat deus vel ex necessitate agat cum
libere faciat quicquid facit. et tamen si per iusticiam equitatem
vel bonum pro virtutis vellemus accipere non quicquid
agit ex iusticia agit quia aliquibus retribuit supra condigna
et cetera iustis precedentibus meritis et hec retributio
non est iusta si iusticia et pie retributio in
equalitate meritorum est. tamen iusta si iusticiam divinam conde
cenciam dicimus. quia ut decet deus facit quod eum facere
decebat. ¶ Ad primum dicendum quod cum dicitur deus non
solum potest quod non vult sic quod dicto solum ponit
rem suam esse actum voluntatis simpliciter
sumptum sic intelligitur quod dicitur quod non potest aliquid
facere nisi velit. nam cum ex hoc faciat quod vult
et suum velle necesse sic facere sic non potest
velle nisi velit sic non potest facere nisi velit. sed quod
hoc non habet quod determinet sua voluntas ad determina
tos effectus et non possit facere nisi quod vult et facit.
sed si hoc quod dico solum ponit rem suam esse rem
volitam sic est propositio falsa et non procedit secundum intentionem
augustini. ¶ Ad secundum dicendum quod hoc sit in deo idem
potentia et voluntas tamen per alium et alium habitudinem
est in potentiam per voluntatem et potentiam deus dicitur
aliqua posse que non vult et sic potest facere et

que non vult sic potest facere alia iusti
quam faciat ¶ Ad tertium dicendum quod licet non [illegible]
divina sit determinata ad iusticiam per con si iusti.
decenciam suam quia non potest velle nisi que
decet eum velle. attamen hic ordo iusticie
non determinat ad hanc rem vel ad illam
quia bona voluntate qua hanc facit et illud d cadit.
mittat posset hanc dimittere et id facere ¶ Ad quartum
dicendum quod quia deus non potest facere nisi quod decet eum facere attamen
hec condecencia non determinat ad hoc opus vel ad illud. unde
potest facere quod non facit absque eo quod negetur seipsumque
faciat preter suam condecenciam. nam et si alia faceret
alia vellet et alia seipsum facere deceret. non ergo
agit ex necessitate iusticie quod ipse habet iusticiam et condecenciam
determinatam ad hoc opus vel ad illud. ¶ Ad quintum cum dicitur
arguitur non omnia opera dei iusta esse prout iusti
dicit equalitatem retributionis iuxta quantitatem
et qualitatem meritorum. non tamen arguitur ali
qua divina opera non esse iusta. prout iusticia
condecenciam importat. nam quicquid deus facit
decet eum facere.

Deinde videtur per quam magis ostendit divinam po
tentiam non limitari quantum ad ea que facit et potest
alia facere ostendit eam non limitatam esse quantum ad qualitatem
eorum quod potest meliora producere quam facit. quod primo
facit quod dictum est. secundo movet quasdam questiones circa
faciendum. Illi alii esse propter quod facit. quia potest quedam rerum per
que ostendit deum non posse facere meliora quod sicut
produxit filium equalem potuit equalem
sibi. quia si potuisset facere producere meliorem
et non produxisset invidus fuisset. si voluisset et
non potuisset infirmus fuisset. ipse quod ne dicamus
deum impotentem et invidum dicit eum gignere
nolle filium quod meliorem potuit pro
ergo et dicere debemus quod produxit res quam
meliores potuit. non ergo potest meliora
producere. hoc solvit non esse simile de filio quod pro
cedit ab eo et de rebus que procedunt voluntate.
quomodo tamen ista similitudo solvit rationem
factam in questionibus patebit. ter
cio adducit rationem ad ostendendum deum pos
se meliora facere quam faciat. quia si
huiusmodi facta adeo meliorari non
possent. vel hoc esset quia nulla perfectio boni
cis deesset et tunc equarentur eis creatori quod
est inconveniens. vel quod non possunt
maiorem bonitatem recipere et tunc deus sed
possit ea facere capaciora
maioris boni potuit meliora producere.
Secunda ibi. Set non invenitur. tercia ibi.
Verum hic oritur. ¶ Deinde cum dicit
post hec considerandum. movet quas
dam questiones circa ea. et duo facit
secundum duas questiones quas movet

secunda i. preterea queritur. est primum duo facit. quia primo querit utrum alio meliori modo potuit deus facere res quam fecerit secundo solvit dicens quod si hec auctoritas refertur ad sapientiam conditoris non. quia non alia sapientia potuit res producere quam produxit. si vero refertur ad qualitatem potuit alio meliori modo res facere. sancte ibi si modus operis. Deinde cum dicit. preterea queri. movet aliam questionem et duo facit quia primo facit quod dictum est. secundo per modum recapitulationis veritatem concludit ibi. fatemur ergo deum. est primum duo facit. quia primo querit utrum deus possit quicquid potuit et cetera et non. quia potuit incarnari et sic patet secundo solvit quod deus potest quicquid potuit quia nulla potentia ab eo diminuta est. quia licet non possit nunc incarnari licet cum non sit ex hoc diminutio potentie sed quia res ipsa transivit in preteritum. nam sic deus scit quicquid scivit et vult quicquid voluit sed potest quicquid potuit. ipse ergo res variantur non divina potentia non scientia nec voluntas. sancte ibi. Ad quod dicimus. Deinde cum dicit. fatemur ergo deum. per modum recapitulationis concludit veritatem et duo facit. quia primo concludit deum posse quicquid potuit quia ab eo nulla potentia est diminuta. non tamen semper potest facere omne quod potuit propter variationem rerum. secundo dicit idem esse de divina voluntate et scientia eius. sancte ibi. sic quoque. Iungitur tractatus summa lectionis et distinctionis.

Ad intellectum presentis distinctionis est potissimum duo querimus. primo utrum deus potuit facere meliora que fecit. secundo utrum possit quicquid potuit. Circa de hiis duobus queremus. Circa primum queremus tria. primo utrum deus in magis re potuit facere meliorem. secundo utrum totum universum potuit facere melius. tertio specialiter de quibusdam creaturis utrum deus potuit facere eas meliores.

Ad primum sic proceditur. videtur quod deus non potuit facere aliquam rem meliorem. nam bonitas rei ex esse sumitur unde dicit augustinus in de doctrina christiana. in quantum sumus boni sumus. sed esse rei natura simplex et indivisibile non suscipiens magis et minus ergo res meliorari non possunt. Si dicatur quod duplex est esse rei. accidentale et substanciale. quantum ad substancia le res non suscipiunt magis et minus. non meliorari possunt. sed quantum ad accidentale contra. unitas entis non est unitas predicationis. sed attributionis. omnia ergo predicamenta sunt entia per prius et posterius. methaphysice sicut omnia sana sunt sana. Sanum autem non predicatur de omnibus sanis eo quod sanitas reperiatur in omnibus. sed reperitur solum in uno ut in animali et per compa rationem ad illud omnia dicuntur sana

ita quod urina et cibus non dicuntur sana propter aliquam sanitatem que sit in eis. sed propter eam que est in animali. sic ergo accidentia non dicuntur entia propter entitatem que sit in eis. sed propter quod est in substantia. unum tamen ergo esse est in re. scilicet substantiale et ratione illius omnia accidentia dicuntur entia inquantum habent quandam analogiam ad illud. propter quod septimo methaphysice quod accidentia non sunt entia nisi quia sunt entis. si ergo hoc esse substantiale non potest esse melioratum. quia tale simplex et indivisibile est. ex quo non est dare aliud esse simpliciter concedendum est res meliorari non posse. Item si deus potuisset genuisse meliorem filium et non genuisset secundum augustinum invidus fuisset. ergo pari ratione si potuisset res facere meliores et non fecisset invidus fuisset. sed ab optimo relegata est omnis invidia. iuxta illud primo methaphysice. non divinum invidum esse. ergo fecit res quam meliores potuisset. Item legitur genesis primo. vidit deus cuncta que fecerat et erant valde bona. si ergo cuncta sunt valde bona et quod valde bonum est meliorari non possit. non ergo potuit facere meliora. Item bonum est quod augetur finito per additionem. si ergo rebus creatis competit hec bonitas finita bonum tamen per additionem et ita possunt fieri meliores. Item quecumque non per deum fit. si opere nature res efficiuntur meliores. producitur enim filius res ex imperfecto ad perfectum in quo processu quedam melioratio attenditur. ergo multo magis divino opere meliores fieri possunt. Respondeo dicendum quod in productione cuiuslibet rei tria est considerare. producens modum producendi et productum. si ergo res meliorari non possunt hoc potest triplici contingere. primo quia totum hoc sumatur ex parte producentis. secundo ex modo producendi. tertio ex producto. ex parte tamen producentis duplex. primo si illud producens agat ex necessitate nature. nam talia tantum producunt quantum producere possunt. nam cum actio nature sit determinata ad unum et agens ex necessitate nature non sit domina sui actus sic agentia tantum agunt quantum possunt agere. unde ignis inducit calorem quanto maiorem et meliorem potest. secundo hoc esse potest. si tota bonitas producentis relucet in producto. nam per se loquendo non potest esse maior bonitas in effectu quam in sua causa si ergo tota bonitas producentis in producto relu ceat sequitur quod producens non possit producere melius eo quod produxit secundum quem modum possemus dicere non fuisse possibile patrem genuisse meliorem filium. eo quod tota bonitas dei patris in eo relucet. ex parte modi producendi et hoc duplex potest contingere. nam quedam agunt ex suppositione nature. sicut ea

sicut ea que suos effectus producunt per motum
cum mutatione. vnde talia non agunt nisi ex
suppositione uel et non inducunt formam nisi in materia
disposita. secundum ex modo agendi aliquorum agentium
non potest produci melior effectus. primo si sunt per se in non
sit impossibile ad maiorem perfectionem sed in quantum modo
communiter dicitur de pelio quod non in eo ostendit necessarium sunt posse
ut ostenderet ultima perfectionem possibiles imaginatis
ergo si dispositio in recipientis capacitas repugnat ul-
teriori perfectioni. sed forte uel simpliciter sumpta ad
ulteriorem perfectionem non habet repugnantiam. secundo ex parte
producti et dicitur esse per se. primo si repugnat effectui sim-
pliciter. secundo si repugnat huic effectui. nam nulla i-
nitus agentis est que producat effectum contra rationem eius ut a-
producat hunc effectum contra rationem huius dicere ergo deum non
potuisse producere res meliores ex aliquo defectum
rationem sed contingit. et huius ratio sunt non potest ex parte
ignorantis. cum agat ex necessitate nature. confusum est enim
super deum agere ex libertate voluntatis. et ideo contingere
quod ratio bonitatis producentis relucent in producto. nam
cum creature sint improportionate causa non sunt
capaces tante bonitatis quanta existit in ipso / uni-
sum sed non potest contingere ex modo producendi nam
deus cum sit primum agens non agit ex suppositio-
sic non suppositione materie ne materie et sic non supponit materiam disponitam et per ipsum
totum producere sic potest capacitatem ampliare.
ideo non possumus dicere deum non potuisse facere
meliora quia repugnet ipsis recipientibus
incapacitatibus uel capacitati eorum. Sic ergo erit ali-
qua uel sed erit quia repugnat effectui simpliciter.
uel quia repugnat huic effectui producto in melior-
repugnantie simpliciter effectum non est possibile. nam
illa simpliciter sunt impossibilia et repugnant simpliciter
effectui que effugiunt rationem entis et que decorum implicant.
esse autem melius non effugit rationem entis. immo sic ratio
bonitatis excessus sumitur quod magis habet de
bonitate magis habet de esse. simpliciter ergo loquendo
deus potuit meliora producere cum hoc non repugnat
nec producenti ratione modi producendi nec producto
simpliciter. Sed si queratur utrum deus hunc effectum
uel hoc productum potuisse facere melius. et utrum talis fac-
tio repugnat huic producto non est respondendum
simpliciter sed distinguendum est de melioratione. nam
si loquimur de melioratione quantum ad
bonitatem essentialem que respicit ipsius rei deus
hunc effectum non potuit facere meliorem
quia si mutaretur eius natura non remaneret
ulterius hic effectus. nam gradus bonita-
tis essentialis assimilantur vnitatibus in numeris.
quia sicut qualibet vnitate addita uel remota
variantur species numerorum. sic quolibet
tali gradu addito uel remoto mutantur species
entium. Si vero loquamur de melioratione ac-
cidentali potuit deus hunc effectum con-

meliorem facere. simpliciter ergo deus potuit facere melius.
sed tamen uel illa sunt meliora potuit quantum ad bonitates
accidentales non substantiales. Ad primum quod dicitur quod esse substantiale
et accidentale. sed simpliciter loquendo potuit meliora producere quantum
ad utrumque esse. hos tamen effectus non potuit producere
meliores quantum ad esse essentiale. quia sic esse eorum mu-
taretur non remanerent uniuersaliter hii effectus quantum ad accidentale
potuit tamen eos meliores facere quantum ad accidentales. Ad
secundum dicendum quod cum dicitur actiones non sunt eterne non quia sit eternus
et quia solum habet eternam per preparationem ad eternitatem que est illius
sicut in intellectu quod nulla eternitas sit in actionibus. Sed quia huius eter-
nitas est sed quod et quia. Ideo quod est sed quod non est de notanda
non ipse. ex tale eternitas dicitur etiam sed ipsa eternitate
simpliciter que est in sua. est ergo dicere deus esse uel dicere eter-
nitas substantialiter et accidentaliter et non una tamen ut ratio arguebat.
Ad tertium dicendum quod si pater non genuisset filium op-
timum in modo suo fuisset. Nam cum filius procedat
ab eo ut dicitur cum talem esse sed quod non diuina requiritur
ipsa et ratio bonitas paterna debetur filio et ei debetur
non diuina et ratione tale bonitatis potest capere et sic
deus. Sed si hec aliud quod ei debet et potest capere ex i-
nuidia procedit. ideo si pater potuisset et noluisset
generare filium optimum in modo suo fuisset. creatura tamen est
opus non sit. vnde tanta bonitas debetur creature quantum
deus eis uult conferre ipse et deus tales creaturas fe-
cit ales noluit et si non conferunt eis omnia bona
non sunt in modo cum eis talis bonitas non debeat.
Ad iiii. dicendum quod sit ut sit supra sunt ualde bo-
ne omnis uniuersi quod patebit vnde quia tamen iste non
est quod creatum et melioratum potest ratione in melius preueni-
endo quod vnde deus totum uniuersum potuit
facere melius. Ad v. quod non. quia optimum est optima
producere. cum ergo deus sit quod optimum omnium uniuersum
ab eo factum optimum existere non ergo potuit per illud
facere melius. Ad vi. uniuersum dicitur aggregatio omnium
bonorum sed aggregatio omnium bonorum non potest fieri
addito. ergo deus uniuersum non potuit melius facere.
Ad vii. deus que producit ex toto sua potentia producit
nam sic deus se totum operatur. sed quod producit per
totum posse alterius quod ab eo non potest fieri melius. ergo vni-
uersum quod deus per suam totam potentiam producit melius
fieri non potuit. Ad viii. ut dictum est supra. Sed in uniuerso
ita bonum sit omnia tamen sint supra sunt ualde
bona quia ergo vniuersum dicitur omnia sint supra. vni-
uersum est ualde bonum non ergo potuit fieri me-
lius. Ad ix. et licet a deo est malum in quo est priuatio or-
dinis. sed in uniuerso non est priuatio ordinis. quia beatus
Augustinus de consolatione ordo dicit prudens cuncta con-
plectitur. sed ergo non est inordinatum non est in uniuerso
huius rationis malum est ergo sumum bonum est sic malo in
puniretur. Ad x. quod est quia multa pars uniuersi est
melior quod est. et ergo deus potuit facere vniuer-
sum solum ex pluribus nobilibus potuit facere vni-
uersum melius quam fecit. Ad xi. cum multa mala

in universo videantur et deus omnia talia colligere possit. quia voluntati eius nullus resistit potest potentia facere universum melius quam fecit. ~~Ad tertium bonitas universi~~ · et si fecisset ipsum quolibet omni malo cum malum diminuat. et vere bonum fecisset ipsum melius quam fecit. Ad sextum dicendum quod bonitas universi potest considerari in ordine. consistere. unum et plus. [illegible]. primo bonum ducis collocat. bonum ordinis bonum et ordinis dicitur accipi potest. primo ratione ipsius ordinis in se. secundo ratione partium ordinatarum. et quantum ad primum dicendum potuit facere melius universum quam fecit. huius melioratio accipitur secundum ipsum ordinem in se et per se ad ordinata melioratur et universum quia ipsa ordinata meliorari possunt per omnem modum et suprema sicut extensive sicut intensive sicut in illis gratia huius melioratio non est impossibile quod deus potuit. non deus extensive melius facere universum quantum ad partes eius quam ordini subduntur. sicut quantum ad ipsa ordinata potuit mala omnia carere facere universum sicut fecit. et multa alia deus etiam in universo esse potuisset. quae non sunt. sed tamen intensive universum meliorare potuit faciendo quod illa partium universi meliorem quam dicitur esse possibile. primo quantum ad meliorationem accidentalem et talis melioratio non requireret illam aliam partem universi. sed quantum ad bonitatem substantialem non sic potest quia secundum deum est tamen quod in universo existit secundum aliam gradum non aliorem. quod quia per talem non si esset alia substantia a partibus universi. huius meliorationem universi quantum ad omnem ordinem subduntur per omnem modum est possibile. sed si quantum ad ipsum ordinem meliorari posset et de ordine distinguendum est. quia quidam est ordo partium in toto. quidam partium ad finem. hunc duplicem ordinem magister per Ps. (?) quod universum. cum ponitur ordinem in universo exercitu quod una pars ordinatur ad aliam partem quod ordo est partium in toto et exercitus quod totum universum ordinatur. idem quod ordo sunt proportionatorum ad finem. si ergo loquimur de ordine partium in toto. utrum secundum ipsum universum meliorari possit. dicendum quod melioratio secundum talem ordinem potest intelligi extensive et intensive. si intelligatur extensive maniferus eius per ratione universi meliorari non potest. nam extensive meliorari potest secundum talem ordinem quia huius ordo extendere se ad alias partes universi quam carerent ordine quia esse non potest quia in universo. Augustinus. lxxxiii. quaestionum de qui nihil. summo deus cuncta per amussim quae in universo non inordinatum est. unum continet sumina est quia sic quantum ad omnes partes ordinatas universum per omnem modum meliorari potest. sic extensio quantum ad ipsum ordinem extensive nullo modo meliorari valet. sed intensive secundum talem ordinem meliorari possit quaedam alia superius quam sunt [illegible]. quod si illa partes universi melioratae essent. ordo intensive in universo

superius esset melior. sed hoc non est verum. quia cum omnes ordinem magis est consistere ipsum quantum ad partes ordinatas ad quas se extendit quam in se. et per hoc non dicitur quod ordo ordinatarum in se aliquo modo in universum sit valde bonus. unde cuncta quae fecit deus sunt valde bona propter bonum ordinis. sed notandum quod in ordine duo considerantur. primo proportio. secundo bonum quod ex proportione resultat. nam si corde lyrae concordiate sint in huius ordine duo considerandum esset primo proportio cordarum ad invicem in quantum una excedit aliam secundum modum debitum. secundo bonum quod ex huius proportione resultat ut melodia vel symphonia delectans auditum. si igitur quod haec cordae secundum modum suum fiunt meliores. ordo melioratus esset non quantum ad proportionem quia si proportionaliter perfectas excederent cordae et cum melioratae sunt sicut debitus ordo dicitur existere secundum proportionem debitam se excedere nec esset melioratio quantum ad bonum quod ex proportione resultat quia melioratis cordis resultaret maior symphonia et magis utilis. Aliquid in universo se habet. nam partes universi proportionaliter se excedunt et secundum tamen a malo ordinate sunt. quia si omnes partes universi melioratae sunt debito ordine se haberent proportio universi sic meliorati non esset maior proportione quae est in universo existente. bonum tamen quod exterius proportione resultaret esset melius. nam sicut ex proportione cordarum resultat symphonia sic ex proportione partium universi resultat manifestatio divinae maiestatis. et sic melioratis cordis licet non augeatur proportio meliorata tamen symphonia. sic melioratis partibus universi non variatur proportio. magis tamen manifestarentur divina bonitas. quae intensive quantum ad ordinem non potest meliorari universum considerando proportionem quae in ordine consistit potest tamen meliorari quantum ad bonum quod ex proportione resultat. unde quia ordo magis est consistere tenetur ex parte proportionis quam ex parte boni quod ex proportione resultat et ipsa proportio sit quidam ordo et non bonum quod ex proportione est. videtur magis negare debemus secundum ordinem intensive universum meliorari posse quam affirmare. si vero loquimur de ordine secundum quod partes universi ordinantur in finem videtur secundum talem ordinem universum meliorari possit. sed utrum possit ordinari ad meliorem finem distinguendum est definite quia hic finis vel est finis ultimus vel proximus. quantum ad finem ultimum res meliorari non potest. non enim potest habere meliorem finem cum ipse deus sit hunc modum finis omnium. si vero loquimur de fine proximo quia hic finis est bonum quod deus ... partes universi gradus ... hunc secundum hunc modum universum meliorari potest. quia melioribus universi melioratis aliquod fit ordinaretur ad meliorem finem.
Ad primum dicendum quod quamvis res in se considerata non est optima non tamen ordo de bonitate consideratur sicut manifeste ex eadem substantia meliorari non potest. totum tamen universum quantum ad ordinem optimum est ratione ordinis uno quod deum est unum cuius simplex est quod optimum. universum magis meliorari potest ut patet per supra. Ad secundum quod universum aggregat omnes bonitates quia

actu existat non tamen augmentat [illegible] deus potest facere. Unde [illegible] quod potest dominus non est melius universo non tamen habetur quod universum melioratum non possit. Ad tertium dicendum quod hoc dicitur pro[illegible] quod [illegible] effectum secundum suam totam potentiam [illegible] tamen omnes bonitates [illegible] dum ideo potest deus meliora facere quam faciat. Ad quartum dicendum quod omnia sunt valde bona [illegible] ordinis actum ipse partes universi melius possent et si melioratae essent universum esset melius. Ad quintum dicendum quod in universo est aliquod malum actum [illegible] malum non [illegible] modus [illegible] ordinem dicit prudentia [illegible] quod [illegible] est quod in universo non est inordinatum [illegible] non habetur quod universum meliorari non possit. [illegible] hic ordo universi se extendit ad omnia [illegible] ordinatum sit posset tamen partes universi meliorari et sic universum esset melius. Ad sextum dicendum quod si omnes partes universi essent aequales [illegible] essent nobiles [illegible] universo vel nulli essent. Unde sunt necessario nobiliores quia malae et inaequalitas partium faciunt ad decorem universi.

Tertio quaeritur de quibusdam creaturis excellentibus utrum potuit eas deus facere meliores. Et videtur quod humanitas [illegible] non possit esse melior quia [illegible] illa unio ut dicit [illegible] facit hominem et deum [illegible] excogitari non potest [illegible] [illegible] humanitatis [illegible] est unum [illegible] esse melius [illegible] quod [illegible] non sit melius [illegible] in infinito [illegible] melius [illegible] bonum [illegible] datur [illegible] non ad [illegible] aliqua creatura [illegible] melius potest esse. [illegible] quod beata virgo melior esse possit [illegible] decebat ut illius hominis conceptio de matre purissima fieret [illegible] major sub deo nequit intelligi virgo illa mater. [illegible] videtur quod beatitudo non possit esse melior quia [illegible] beatitudo est status omnium bonorum [illegible] perfectus [illegible] non potest esse melius omni bono. [illegible] In [illegible] est quod [illegible] creatura sit [illegible] limitibus [illegible] quod bonum creatum est finitum bonum [illegible] finito bono potest fieri additio. [illegible] Ad quod omnia [illegible] claudit [illegible] duos [illegible] est supremum [illegible] quod non [illegible] est infimum [illegible] quod non potest esse [illegible] in quo [illegible] naturae supremum est actus purus [illegible] in medio [illegible] infimum est potentia [illegible] quod [illegible] in descendendo in [illegible] creaturis [illegible] in [illegible] ordine non [illegible] esse potest [illegible] vel [illegible] Augustinus [illegible] est media [illegible] et [illegible] in fine [illegible] participat [illegible] participari [illegible] [illegible] purum [illegible] non [illegible] [illegible] actus purus [illegible] actus purus [illegible] ipsum esset [illegible] esse [illegible] participari [illegible] esse [illegible] ab alio [illegible] quod non esset [illegible] creatum [illegible] aliqua creatura

[illegible] ordine [illegible] in infima [illegible] non potest esse in [illegible] est in [illegible] non [illegible] summum in creaturis [illegible] suprema quae non possit esse superior [illegible] in [illegible] in rebus creatis [illegible] creatore [illegible] hic ordo quod non potest [illegible] actus purus [illegible] infimae sunt actus [illegible] actum simpliciter [illegible] est bonum quod melius excogitari non potest [illegible] ad [illegible] creatura [illegible] abominabilia [illegible] ad [illegible] melius [illegible] [illegible] simpliciter bonum [illegible] habet tamen quandam [illegible] in [illegible] quandam ordinem ad [illegible] bonum [illegible] ordo [illegible] melius [illegible] bonum [illegible] quandam [illegible] in fine [illegible] ordinantur ad [illegible] bonum [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible] ex [illegible] adducere possumus [illegible] quod [illegible] [illegible] humana [illegible] est unita [illegible] bono quia fuit assumpta [illegible] per se [illegible] nihil [illegible] faceret [illegible] non possumus [illegible] quia [illegible] [illegible] non possumus [illegible] humana [illegible] quod beata virgo [illegible] esse melius [illegible] quod universo [illegible] melius esse posset [illegible] talia [illegible] [illegible] posset [illegible] beata virgo [illegible] universum [illegible] ordinatur ad [illegible] conjungitur [illegible] bono [illegible] melius non esse potest [illegible] beata virgo non potuit esse melior [illegible] ordinari ad [illegible] conjungere meliori [illegible] bonum [illegible] filius [illegible] hominis [illegible] excedere [illegible] hominem [illegible] posse esse melius [illegible] humanitatem [illegible] creatura [illegible] melius esse potest. [illegible] Ad tertium dicendum quod [illegible] humana [illegible] non adjuncta [illegible] distat in infinitum [illegible] creatura [illegible] melius esse potest. Ad [illegible] dicendum quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible] aliquid [illegible] in ea [illegible] [illegible] [illegible] non ad [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] illa [illegible] non esset [illegible] in [illegible] habebat [illegible] in [illegible] [illegible] Ad [illegible] dicendum quod beata virgo fuit purissima [illegible] esset actus purus [illegible] quod [illegible] conveniebat [illegible] [illegible] purissima [illegible] Ad quartum dicendum quod beatitudo est [illegible] in [illegible] bonum [illegible] conjungit nos illi bono [illegible] est [illegible] bonum [illegible] tamen [illegible] ut est quod [illegible] non

e in sanctis bo. vi in bono est beatitudo et beatitudo vivi
est maior beatitudo alterius. vel dicendum possumus quod status omnium
bonorum aggregatione perfectus, perfectus excellentia beatitudinis
in caritate alius non beatitudinis principaliter [illegible]

Deinde queritur utrum deus possit quicquid potuit
[illegible] quod non quia ulterius non est potentie in [illegible]
potest habere aliquid aliud [illegible] potentia que non [illegible]
ergo aliquid aliud deus potuit eo quod potentia erat [illegible]
nunc non potest quia potentia non sunt. [illegible] magistrum in [illegible]
deus potuit incarnari et nunc non potest. sed posse incarnari
est aliquod posse. non ergo quicquid deus potuit nunc potest. [illegible]
fidelium sicut dicit magister in littera. unde hic quod hic deus
non possit incarnari vel resurgere sicut olim potuit
[illegible] in incarnatum esse et resurrexisse in quo eadem
[illegible] potentia [illegible] quod [illegible] unde non
potest indivisse. non ergo sufficit [illegible] ad quicquid
potuit posse sit dicendum possumus quod quicquid potuit
potest. quod nullus [illegible] [illegible] aliquid [illegible]
non potest ipsum non [illegible] non ergo potest quicquid potuit
[illegible] est magister in littera aut [illegible] potest quod aliud
potuit [illegible] potest quod aliud potuit eius potentia di-
minuitur [illegible] potentia diminuta esse in potentia est
ergo quicquid deus aliud potuit non potest. [illegible] quod ideo
non est potentia in actu. potentia ad actum et modo [illegible]
modo [illegible] quicquid [illegible] agit [illegible] est in actu
[illegible] esse. cum ergo divinum esse contineat [illegible] esse
[illegible] potentia [illegible] de di. no. in via potentia [illegible]
tur esse posse. [illegible] potentia actu ipsi esse
aliud [illegible] posse [illegible] esse [illegible]
deus possit quicquid potuit est [illegible] deus sit
quicquid fuit. [illegible] deus [illegible] [illegible] esse
[illegible] non potest [illegible] de di. no. esse posse
quod prius [illegible] nunc [illegible] esse esse nunc [illegible] quod prius
[illegible] [illegible] loquendo [illegible] quicquid
potuit sic est quicquid fuit [illegible] magister [illegible]
[illegible] quod [illegible] patet [illegible]
deus non [illegible] quod possit quicquid [illegible]
[illegible] habet [illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] esse posse quod [illegible] esse [illegible]
[illegible] in rebus [illegible] est [illegible]
[illegible] ad genus vel ad speciem [illegible] quod
[illegible] [illegible] potest [illegible] quod
[illegible] est [illegible] esse potest [illegible]
esse [illegible] quod potest [illegible]
dare [illegible] est [illegible] esse non [illegible] ad genus et ad speciem
quod [illegible] non sit [illegible] sit esse esse [illegible] in illo esse quod
est esse esse [illegible] potentia [illegible] sit esse posse [illegible]
[illegible] esse [illegible] posse [illegible] ad esse esse [illegible]
[illegible] [illegible] et nullo [illegible] esse [illegible] nullo [illegible]
potest esse [illegible] non potest
[illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] potest [illegible] [illegible]
[illegible] non oportet [illegible] esse posse [illegible]

quod [illegible] posse non [illegible] hac [illegible] quod est esse potest
[illegible] non [illegible] non [illegible] non potest non [illegible]
de quibus [illegible] unde [illegible] ille qui
noluit [illegible] [illegible] homo [illegible] in [illegible]
esse posse [illegible] non potest non [illegible] potentia [illegible]
[illegible] quod [illegible] sunt illi qui [illegible] noluit
[illegible] non esse [illegible] in [illegible] potest
[illegible] non posse est ergo [illegible] [illegible]
non possit [illegible] non potest facere quod [illegible] sit album et non
album. [illegible] non [illegible] non est
[illegible] in [illegible] unde [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] in ipso [illegible] [illegible]
[illegible] facere quod [illegible] facta sunt. non [illegible] potest deus facere quod
facta sint [illegible] sit non facta [illegible] potest sit [illegible]
[illegible] sed [illegible] talia potentie non [illegible]
[illegible] nolumus non debemus dicere quod deus [illegible] non
possit facere. sed quod talia non possunt fieri. cum ergo sit
in potentie [illegible] non esse [illegible] et esse quod fieri potest sit fu-
turum eo quod fit non [illegible] est vel [illegible] [illegible] fieri
potest dicere ergo [illegible] dicimus [illegible] non posse in
[illegible] in incarnatum fuit et non posse [illegible]
[illegible] resurrexit. cum ergo queritur utrum deus possit
quicquid potuit [illegible] quicquid [illegible] ad [illegible]
posse potest quicquid potuit sicut est quicquid fuit et
[illegible] esse posse quod prius oportebat. sicut et esse esse
quod [illegible] congruebat. sed [illegible] quicquid [illegible]
[illegible] potest sic deus non potest quicquid potuit
quod aliquid fuit [illegible] potentie quod nunc non est potentie [illegible]
[illegible] hac locutione [illegible] deus possit quicquid po-
tuit. [illegible] magister [illegible]
[illegible] ipsum posse [illegible] sunt [illegible] potentie [illegible]
divinum posse in nullo diminutum sit. [illegible]
quod deus potest quicquid potuit. aliquid [illegible] fuit
[illegible] potentie. sed potuit [illegible] fuit [illegible]
[illegible] non [illegible] non sunt et [illegible] non potest quod sunt
[illegible] quod magister [illegible] [illegible] dicendum
[illegible] posse quicquid [illegible] potuit [illegible]
quod [illegible] non [illegible] posse esse vel quod aliud po-
tuit [illegible] non esse [illegible] aliud fuit [illegible] potentie
[illegible] nunc [illegible] potest [illegible] dicendum non
posse quicquid potuit vel quod [illegible] divinum posse
sit diminutum. sed solum quod aliquid fuit potentia
que nunc non sunt potentia quod [illegible] [illegible] solo
[illegible] non [illegible] divinum posse [illegible] diminu-
tum sed quod aliquid fuit [illegible] potentie quod nunc [illegible]
potentie non [illegible] deus quicquid potuit [illegible]
potest nunc resurrexisse sed non possit [illegible]
[illegible] potest [illegible] resurrectio est in ipso non diminuta.
[illegible] non potest [illegible] quod sit in eo [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] non potest [illegible] quicquid potuit
[illegible] potentia est diminuta potest [illegible] quicquid potuit
[illegible] potentia non est [illegible] non est [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad

[illegible]

[illegible]

q ur nostris mo3 motu cu g ido n sit aliq ne
q moueat motu e ipe sit sume i mo ge
ico nostris. Est nostris e appet q'da. Si appet q'da
i psoo i p tate ur. na m rule i p fcu aspectur
suas p fcas. cu g ido n sit i p fcao. ne g
q n operat appet x p oms n nostris. Et ut
e dam. li. so cao. xxij. q' d i ido ce nostri. g
si n elcon ur osilm. Ad p g toi se a g appe
na ex eo q d s e o g scer ad p scard ur
fugien a d. e g n e og to su g appe p
nostre e ido passiue poneam g tor tur g
nos i pone nostri. Preo ad q detoe nostri q
ad p sens dno mur ee delcato z libtas. na
enim ope hre nostri ope z delcani. unde
aub. nis de ocepru n g o nostri i nub g
sigetis toreq n z delcare. na ut e delcati
n F q nolitu. n ittale n pur e d nostri
i su ein ope hre nostri ope libe age.
nah i pet z appet a g posset ee sine
libertate sp m de nre nostris e libtas. na
F dam. li. iu. cao. xiiij. ait ut e q n nostris
l ius nisi satis appz i q b lit ee nostris.
na i reb n lib oseroe cneretur nostris ee
n p t. eo q ipe talib n ope l delcaen
na e delcato p supponat ag toi q no
gaudet n tsuis q og toe caret illib
nostri hre n ope eo q talia delcaui no
post f sunt bruta ipe nostri hnt. na
h eis ope delcaui. qui sebz. vij. erh.
beste z pui delcabilia p seq. tu q n sit
dni sui act z mag dug q ducit z
agit q agunt nostri hre n post. vn
dam li. so. a gt. xviij. ait q ei irroab
i e a g appet o fecti sit i pet adoydin.
vn talia agut z ducit aut appetu
p q ocludit q irroaliu nostri ee n pot. g
eo q nostris sit roal z libi arbitrij appetc
dica g nostre ee i hoib angelicis deo
q talia e io hnt ey ecdo toi adoem
ag toi i tlleua z delcant z libe agunt
si sit dni sui act p q eis ope hre
nostri sii libtate arbitrij. vn boe. v. de
osol ait q nulla e roal n e ita ossit lib
tas arbitrij. n a q roe uti nat p r io bi
tas arbitrij. na q roe uti nat p r io br
ind in q o q a dis ce mt p se fugienda optanda
ne dig scat z iudic q a b i e io p e s no
lcon noluq z libtas. l g appet quit
d sbig nat. un de h ur. q lir. i. nan. agit
e z din libtas tu arbitrij ur nostris solu
re ee onigit. h uana. agelica z dia. si
bris n visibile e repta. q b dani. li. ij.

cao. xiiij. ecu uoce z alr di libi arbitriu l
nostris i do z agelis z hoz. mod a l aualo
z nul aplicatis uide possum. si bn osidam
delcaui z libtatem q deucit ad nostri oe e
dyipi. na de potissime delcant z libe agit.
di b q alus p p ticipatoe z p q d immortali
tia dut e. n. s plini. vij. erli. Fimobi ter
q'ere mag delcato q i motu. e g o p se z
p z pu do dat ee i mo le et potissie ope de
lcari. vu z i d se b n q d s sp una simp delca
toe gaudz. xxij. nec be q ir le diui e
nalde uolup tuosu i sui ei potissie ope
libe agit. na libtas se og toi ur se z absce
tam. na q uidem bruta q p he de p
nati opm n post hre dni actus ur libe
age. qto g a d re magis p spez absctia
z p la reps etare. tanto lib ius ag. z q ois
cata e a q m p ticlata z octa ad genus
z spez z u cui p unica for d o ag scat
nulla cata pote mod h be ag. sol g de
q oio e absctus ad ullu geu q e q u deti
nat p vnica fu a ccis g ia o g sces p
oe mod libe agit e g i do n solu nostris
in a io patoe ad ipm nostri h e do e sol q i mo
ipe p oe mod libe agit z i mo delcat
na z si n q h delcato ar re nostri delcato m
i mo p ptu nostri demu at vna nostri hnt
t q lin ei p imagd er istit z ipm imitat. p
q dam. li. i. ca. iiij. d boiem hre nostri z libum
arbitriu qre e p imago dic p c n q e nolu
tatia z arbitrio. Ad p m dd q sic ho
alia di i tellectuas. cu tn ipe sit roal sic
a g los p s aliud in roales cu tn sit i tel
lcualem. actu roale sit o t acceptu
ut opetit anto do z h o i n dz vim e p
q libtas acto is dic sit libtatem ac
tois, uie. sic og to ei n n ecredis. Ad
sd q largo accipi do z i q re talia deo
opetit l n re dis e su. na. sic roal di
p r sic z eliri ei o ire post. ul ad q no
tificamo illa n e nostris simp r. h nostris n
e i hoie. Ad tcm dd q n e detoe nostris
o t sup re q sit mouens motu. h detoe
nostris q mo p fine aliu. z q nostris adiu
o n ille p seipm n oz moueat motu n fore
uellem lo q de motu methi f q d s og
ote z amas sete ipm moue dz i q li h nos
i telli d amatu mo z amate z og tu og scer
p i ag toe z amore p roi i c q d a mo c z
illu mod ius e seq plo q sp plin mouens
seipm moue dix. Ad. iiij. dd q ido n

libm

liba

p̄teritai

ipe e appet h i eo sit uo(lun)tas. q(ui)a appet h uu. i
p(ri)mo de(sideri)u(m) reru(m) h(abe)re q(uod) p(ro)ced(it) a co(n)tem(plati)o(n)e p(er)f(ecta).
Si cu(m) q(ui)d q(uer)it(ur) u(tru)m de(us) uelit tu(m) se q(uam) uelit(ur)a
uel u(ol)ut q(uod) solu(m) se uelit. q(ui)a h i(n)telli(gen)do ui(ri)a
si(c) se lo(quen)do no(n) sunt uiles. h(oc) ipsa ui(ri)a no
bilitat. ergo q(uod) i(n)tellig(ui)t(ur) a no(bi)s. a(d) i(n)tellige(n)
do e(st) mot(us) i(n)t(ra) ad a(n)i(m)a(m) tu(m) nolu(n)do ui(ri)a de
uit(a)t(e) sunt uiles. na(m) i(n) uolu(n)do e(st) mot(us)
a(n)i(m)e ad re(m). ideo i(n)telli(gen)do aecte no(n) te(n)e(n)t(ur) a(n)i(m)e.
h(oc) a(n)i(m)a reb(us). g(o) uolu(n)do ui(ri)a ui(ri)a n(on) no
bilitamur h ipse uolu(n)t uilesc(er)e a uilib(us) q(ue)
tur. e(st) g(o) q(uod) sit ui(ri)a r(ati)o d(icit) ipe i(n) ullo uilesc(er)e
posse dato q(uod) possit i(n)t(ellig)ere ea tu(m) q(ui)s
nolu(n)t a(li)a. Ei(us) s(e)c(un)d(u)m p(hi)l(osophu)m i(n) ethic(is). uo(lun)t(a)tis e(st) s(ed)
electio a(utem) eoz q(ue) sunt ad fine(m). g(o) cu(m) n(on) sit sic uo(lun)t(as)
d(ic)it(ur) n(on) ipe d(ic)it. uo(lun)tas d(iui)na e(st) solu(m) i(n) u(t) sui a(d)e(st)
solu(m) se ipsu(m) uelit n(on) a(lia). Uo(lun)tas mo(dum) nol(un)
to. h u(t) a(lia) a(d) a(d)do p(ro)t(er) moue(n)do d(ic)tu(m). g(o) n(on) a(d)e
ado uolitu(m). Uo(lun)tas q(uam) n(ost)ra uo(lun)tas uult uel uult ut
fiat; uel p(ro)p(ter) fine(m). h(oc) d(eu)s n(on) uult q(uod) a(liqu)a se ut fiat cu(m) so
lu(m) sua bo(ni)tas sit fi(ni)s uo(lun)t(atis) ei(us) n(on) p(ro)p(ter) fine(m). q(uia)
h(ab)ito fi(n)e n(on) p(ro)p(ter) fi(n)e(m) appetit ut h(ab)itu(m) sui(m)et n(on)
desid(er)at porro. e(st) g(o) s(ed) de(us) p(er)fect(us) et co(m)plet(us) sua(m) bo(ni)
tate(m) h(ab)e(n)t a(lia) ab ipso n(on) sunt uolita. Ite(m) no(n)u(m)
e(st) q(uod) d(icit) dam(ascenus) li. p(rim)o. ca(pitulo) viii. co(n)tra e(st) op(us) uo(lun)t(atis) se
q(ue)ns d(icit) ecce r(ati)o(n)e ad uult g(o) e(st) d(eu)s a(li)a a(n)i(m)e ipe
causat et p(ro)duxit n(on) solu(m) uult se h(oc) i(n) o(mn)i e(st) ca(pitu)l(o).
Ite(m) amor et dilect(io) n(on) possunt e(ss)e abs(que) actu uo(lun)t(atis)
cu(m) g(o) de(us) diligat o(mn)ia q(ue) sunt. s(apientie) xi(o) cap(itulo) xi.
diligis o(mn)ia q(ue) sunt et n(ih)il odisti. hoz q(ue) fecisti. q(uod)
n(on) solu(m) uult se h(oc) e(st) a(lia). Re(sp)o(ndeo) d(icendum) q(uod) s(ed) p(ro)pter mo(dum)
i(n)tell(igendi) i(n)t(ellectus) tende(re) i(n) obi(ectu)m suu(m) et i(n)q(uantum) obi(ectu)m
re(spicit) d(icit) p(ri)n(cipi)u(m) et p(rimu)m. i(n)q(uantu)m a(u)t(em) n(on) ex(iste)ntia(m) tacet. ille s(er)uo(s)
p(er)at ad obi(ectu)m p(ri)ncipale sp(eci)e i(n) diu(ers)o n(on) p(ro)p(ter) eo q(uod)
simpl(ici)t(er) et q(ua)d(a)m n(on) s(ic)l(ut) act(us) sic accept(us) ponit(ur)
p(ri)ncipiat. sic . n . uidem(us) i(n)tellectiua po(tenti)a ut q(ui)
i(n)telle(ct)us p(er) se ip(s)o fit i(n) (con)g(ni)c(ion)e p(ri)ncipioz. et q(uia)
ex (con)s(e)q(ue)nti re(n)dit i(n) (con)g(ni)t(i)o(n)e (con)clusionu(m). na(m) (con)s(er)ua(n)
do p(ri)n(cipi)a (con)clusiones uolu(n)tas. ideo uo(lun)ta(s) p(er) h(oc) i(n)q(uan)tu(m) i(n)t(ellectus)
re(n)dit p(ri)n(cipi)u(m) i(n)diuid(uu)m n(on) po(tes)t et ne(cessari)u(m) i(n)tellig(er)e
u(n)a ip(s)a p(ri)n(cipi)a (con)g(ni)t(i)o. s(ecundu)m ph(ilosophu)m vi. eth(icorum). i(n)t(ellectus) uoca
t(ur) (con)g(ni)t(i)o t(ame)n eoz i(n)q(uan)tu(m) i(n)t(ellectus) re(n)dit. q(uod) ex (con)s(e)q(ue)nti h(oc)
accipit(ur) n(on) po(tes)t. s(ed) q(uo)d nos uocat(ur) ut (con)g(ni)t(i)o a
n(on) fit i(n)t(ellectus). h s(cien)tia n(on) (quia) (con)clusiones n(on) i(n)tellig(un)
t(ur). h q(uia) n(on) i(n)tellig(un)t(ur) p(er) se et p(ro)p(ter) sic e(st) ex p(ar)te
i(n)tellect(us) sic si(mi)l(ite)r n(on) e(st) ex p(ar)te uo(lun)t(atis). na(m) p(ri)n(cipiu)m obi(ectu)m
uo(lun)t(atis) e(st) fi(ni)s. (con)clusio a(utem) ea q(ue) sunt ad fi(n)e(m). ideo ac
tus ille s(ed) q(uod) uo(lun)tas re(n)dit i(n) fi(n)e(m) i(d) o(mn)i(n)o n(on) pot(est)
d(ici) uo(lun)tas. p(ro)ut a(utem) uult ea q(ue) sunt ad fi(n)e(m) d(icitu)r electio.
ideo d(i)c(tu)m e(st) q(uod) uo(lun)tas e(st) sic electio a(utem) eoz q(ue) sunt
ad fi(n)e(m) sic i(n)tellect(us) e(st) p(ri)n(cipi)o(rum) s(cien)tia (con)clusionu(m). u(n)de
g(o) uo(lun)tas fi(n)e(m) et ea q(ue) sunt ad fi(n)e(m) sic i(n)t(ellectus) i(n)t(elligit)
p(ri)n(cipi)a et (con)clusiones t(ame)n uult fi(n)e(m) p(er) se et p(ri)mo. ea q(ue) s(un)t
ad fi(n)e(m) ex (con)s(e)q(ue)nti. sic e(n)i(m) i(n)tellig(it) p(ri)n(cipi)a p(er) se et p(ri)o
(con)clusiones n(on) i(n)telli(gi)t p(ri)n(cipi)a. cu(m) g(o) q(uan)do q(uer)it(ur) d(eu)s uelit
a(lia) a(n)i(m)e si loq(ui)m(ur) de actu uo(lun)t(atis) p(ro)ut p(ri)n(cipi)u(m)
(con)p(ar)at(ur) uo(lun)tas d(icitu)r ad o(mn)ia sua o(pe)ra sicut p(ri)ncipalia. *firma*
si(c) a(n)i(m)e. sic d(icimus) q(uod) n(on) solu(m) uult se. h(oc) i(n) a(lia) si u(ero)
loq(ui)m(ur) de actu uo(lun)t(atis) p(ro)ut (con)cedit sp(eci)ali n(omi)n(e). q(uia) p(ro)
et p(ri)n(cipi)u(m) p(er) ip(su)m re(n)dit uo(lun)tas i(n) obi(ectu)m sic d(eu)s
solu(m) uult se et n(on) a(lia). et ide(m) h(uius) sp(eci)ali(ta)tis d(icitu)r uo(lun)tas
fi(ni)s et eoz q(ue) s(un)t ad fi(n)e(m). n(on) q(uia) ea q(ue) s(un)t ad fi(n)e(m)
n(on) sint uolita. h q(uia) n(on) sunt uolita p(ri)n(cipali)t(er) et p(ri)mo.
uult g(o) d(iui)na uo(lun)tas et s(e)c(un)d(u)m q(uod) h(ab)et a(lia) fieri et ea q(ue) s(un)t ad
fi(n)e(m); t(ame)n q(uia) d(icitu)r sp(eci)ali n(omi)n(e) sit h(oc) ro(ne) nolita s(ed) q(uia)
uo(lun)tas ip(s)i e(ss)e d(icitu)r h(ab)e(n)t r(ati)o(n)e nolita s(ed) q(uod) uo(lun)tas
ip(s)i e(ss)e d(icitu)r. Ad p(ri)m(u)m d(icendum) q(uod) uolu(n)do ui(ri)a fim(us)
uiles si i(n) uilib(us) fi(n)e(m) n(ost)r(u)m (con)stitui(m)us. na(m)
uo(lun)tas p(er) se et p(ri)mo re(n)dit i(n) fi(n)e(m) et q(uia) e(ss)et ideo
nolu(n)do ui(ri)a ta(n)q(uam) fi(n)e(m) i(n) uilib(us) (con)form(am)ur et ui
lesc(im)us. h si uolu(m)us ui(ri)a ta(n)q(uam) ea q(ue) s(un)t ad
fi(n)e(m) n(on) (con)form(am)ur uilib(us) u(el) n(on) (con)sistim(us) h(oc) ip(s)i
fi(n)i i(n)q(uantum) ui(ri)a ordinam(us). g(o) q(ui)a d(eu)s n(on) uult a(lia)
a(n)i(m)e ta(n)q(uam) fi(n)e(m) h ut ea q(ue) sunt ad fi(n)e(m) pot(est)
uelle a(lia) et t(ame)n ab h(oc) eo q(uod) uilescat. Ad s(e)c(un)d(u)m
d(icendum) q(uod) uo(lun)tas d(icitu)r e(ss)e fi(ni)s n(on) q(uia) p(ro)p(ter)ea a(li)e n(on) sint uo
lita h q(uia) n(on) sunt uolita n(isi) i(n) ordi(n)e ad fi(n)e(m).
ideo uo(lun)tas d(icitu)r e(ss)e fi(ni)s fort(asse) i(n)q(uantu)m o(mn)is ideo uo
le(n)di a(li)e sint e(st) in alioz a(li)e m(odu)s. p(er)
alia p(ro)p(ter) fi(n)e(m) sunt uolita. Ad t(er)tiu(m) d(icendum) q(uod)
uo(lun)tas d(iui)na (con)p(ar)at(ur) ad o(pe)ra a(n)i(m)e sic uo(lun)tas ar
tificis ad sua o(pe)ra. na(m) o(mn)ia q(ue) i(n) (con)sistit a(n)i(m)e sp(eci)
ciu(m) ad d(iui)na uo(lun)tate p(ro)cesserunt. uo(lun)tas a(utem) artifi
cis et si p(ro)p(ter) fi(ne)s se h(ab)et ut mota et molita
fieri q(uo)d d(ica)m moue(tur) ab illo r(ati)o(n)e t(ame)n alioz
se h(ab)et ut mouens. q(ui)a uolu(n)do fieri a(lia) o(pe)ra p(er)
n(ost)r(a)e ea q(ui)a a(lia) p(ro)ducat. ratio a(utem) a(d)do (con)p(ar)atio
ad d(iui)na(m) uo(lun)tate se h(ab)et ut ea q(ue) s(un)t ad fi(n)e(m) debe(n)t *no(n)*
a(n)i(m)e ur(get) r(ati)o mouendi d(iui)na(m) uo(lun)tatem p(ro)pt(er) a(lia) et ipsa uo
lita. h(oc) mag(is) e(st) o(mn)i(n)o d(iui)na uo(lun)tas mou(en)s ad p(ro)duce(n)
da a(lia) q(ua)m illa a(lia) uult. Ad q(uar)tu(m) d(icendum) q(uod) d(eu)s uult a(lia)
a(n)i(m)e no(n) ut fi(n)e(m). h p(ro)p(ter) fi(n)e(m) q(uia) p(ro)p(ter) sua(m) bo(ni)tate(m)
n(on) p(ro)p(ter) ea(m) acq(ui)re(n)da(m) h (con)ce(n)da(m). p(ro)duce(n)do a(utem) ea
et uult ea q(ui)a uult ei (con)q(ue)re sua(m) bo(ni)tate(m). n(on) g(o)
e(st) sic(ut) q(uod) sic(ut) d(icu)nt q(uod) q(uod) pocio diligit p(ro)p(ter)
sa(n)ct(ita)te(m) acq(ui)re(n)da(m). et ideo h(ab)ita sa(n)ct(itat)e n(on) desid(er)a
t(ur) pocio. h d(eu)s uult e(ss)e a(n)i(m)a(m) p(ro)p(ter) sua(m) bo(ni)tate(m)
(con)ce(n)da(m). et ideo h(ab)ita sua bo(ni)tate ea ta(n)t(um) p(ro)duc(er)e
ut ei illa(m) (con)ce(ss)it.

Deinde q(ue)rit(ur) de ce(n)tesimo d(ic)it(ur) uo(lun)tas. u(tru)m d(iui)na
uo(lun)tas sit ca(usa) r(er)u(m). et u(idetu)r q(uod) n(on). q(uia) q(uod) p(ro) uo(lun)t(at)e
e(st) ca(usa) r(er)u(m) mo(tu)s ip(s)as uolu(n)tas et desid(er)at(ur) h(oc) ne
ce(ssari)o. vii. me(taphisi)ce. p(ri)m(u)s mo(tor) n(on) desid(er)at ut
a(n)i(m)ati. e(st) g(o) sic moue(n)t p(ri)ncipi(um) q(ue) uo(lun)tas
causat(ur) sic uide(m)us ponit(ur) p(ri)ncipal(is) a(ctus) h(ab)et(ur) ta(n)q(uam) no
lita et desid(er)at(a) i(n) moue(n)do uolu(n)tat(is) et appetitu

n̄ ergo diu̇ p uo^tia ē cā rꝝ. Sz neccitas n̄ ē cā ↄti
gētē. sz nos videm⁹ aliquos effc̄us necc̄os cui⁹ neccitatis
sit cā ↄtīgēs eo q agat libe deo. aliq̄ nōn ꝯtīg
eē cām oīm effc̄uū n̄ ē poss̄e. Ad p̄m ergo dicendū q dīa nōn ē
cā rꝝ. vel ē sufficiēs. vel isufficiēs. vel n̄ isuffi
ciens. qz ideo nulla isufficiēcia eē pt. n̄ suffi
ciens. qz potn̄ sufficiens ea dēcā effc̄us sc̄ effc̄us
abs q põnit dēcā. ergo d sufficiet illos ergo in
dīa nōn ē cā rꝝ. Ad s̄cdm d q ē cā rꝝ operādo ꝯp
ducendo rēs. sz p̄ius oportuit uñ eē po. ergo nōn
dīa ē cā rꝝ. sc̄ cū ut sit po. Ad 3m sꝫ psufficient
eē cām p̄t pui de miūtē de effc̄u. ergo addendū
ndū sicut sufficiēns eē dīe q ds i ult. ergo in
ē q̄ ē i q ē sēt. q̄ t eō scia i uēta deꝑuz. In
dīm ē. aug. lxxxiii. q. q d dīa nōn suffi
cienter eē ↄcluditur. Ad 4m q agēs ag b mod
n̄ sūe ē g de sit itellectual n̄ ag itelli.
sz p̄pūn ē oīs itellectual n̄ q agat p libm arbi
triū sui p nōn ut p̄t hūi ad mu. li. iii. ca. r
ergo de p nōn dīa ē cā rꝝ. Ad 5m q p i
uisibilia dī per ea que videm⁹ nob manifestant.
uide n. i reb cātis duos modos actionū. m
debz actiones p mod n̄e z p mod artis. sm
uitiqz mod manifestat nob dīa actō. dīa
q̄ sit dīa actō [struck through] ad actōn n̄e p reb
ponitiē i notescat dīm agē p nōn sine
errore. nā si agit iq̄ s̄ ordo abd p̄fi
ciūr. sz mod actōis dīe ē ex eo q ipē alius
ordiē p̄stitur. q declarat p̄t p̄s l hūi.
n̄ declaratū fuit sz n̄ agē n̄ remunērat ac
si ↄoribz cuī z p oīs tal ordo p̄ n̄ celebrat
ex arte dīa itellectuali. ē ergo ordiāte n̄ sit
n̄ hūiūs ↄgitōz z agētis p mod artis cuic
ete sit libi arbitrij z agat p nōn. n̄ ccē ē
nōn dīaz cā rꝝ existe | ut tn̄ melius appe
at ueras qōis. nōn q exlite dūl q h̄t actō
dīa ad actōz n̄e dūe dīse orirēt. q b h̄t
q dīa nōn ē cā rꝝ. | p̄ ē q actō n̄e ē limi
tata z n̄ se extēdit ad oīa. nā eo n̄o q
n̄ ag ut ab aliō mota z ab aliō [struck through] ordiata
p̄ curat ei actō sm iusia ordiātis z mo
uētis. vñ z n̄ agē libe sz ↄtnecc̄itate. nā sic
sagitta deriuatē uadit i tm eo q ab aliqo ↄ
do p̄figit. z s ipā ordiez p̄stitue n̄ pōt
hic nec agēs p uin h̄t deriatā actōz. q̄ttū
agētē ab al ordo p̄figit. q a h̄t actōz de
riatā n̄ i pediat, sꝑ agit. id n̄ oriēt h̄
poiue nōn p̄ e i p̄m deriet ei actō ad
illū mod agēdi. cū ergo d̄s n̄ h̄at limita
tā actōz sꝫ q dīa ordīe ei actō ad oīa se
extēdat. oz i eo ponē nōn ut h̄ tiñ.
p̄ e i p̄m p̄ gdiat op | hāc a uñ iuuit
aug. iii. de tri. c. 4. d ex eo q dīa actō

se extēdit ordiāte ad ea d dī dīm uti oīb p̄ sūm
libertatis arbitrij. q n̄ eēt n̄ sua nōn rebꝰ
cā existet. vñ ait q ds sua i fluēcia ordia
tissīe cāre motibꝰ ordīe oīm cātuvaz sb̄ↄ
catōe mutabili disponit az p sp̄ualis dem
corporalibz p cūcta diffūd. z n̄ tīt oībꝰ adi
iuute q̄lis sūe sūe. | sz tn̄ ex eo q d̄r ordi
nē rebꝰ i stitui. n̄ a agit ab aliō ordiata sz
q agēs ūle n̄ p̄t agēs suppmū eē ē agēte
motū. sz d̄s ipē ē supp̄m agēs ē oīb or̄ ē
i stituat. sz supp̄mū agēs oz agē libe iā
q n̄ agit libe agit ab aliō motū q agitur
a motū n̄ ē agēs supp̄mū. sꝫ ergo d̄s ē agēs
suppmū oz eū agē libe z i uoluntate. sꝫ q
sit sic agit p uo^tē ē cā rꝝ. ipā ergo dīa uo^tar
cā rꝝ existit | hāc a rōz i uuit ↄ aug. de ↄ
ciō d li. v. c. q p̄ o ↄ ordiēz i rebz eē evdo
uit eoz i flora p sb tiliora z potētiō z aq dā
ordīe regilē z eō corp n̄ p sp̄u alq. z sp̄ual
p sp̄m dūz. ac sic vniūsa cāta p sīmū [struck through]
cātorē q dā ordīe regit. | T ocī li
ordīe ↄcludit dīaz nōn supp̄ma cā oīm
dicēs q p sb uidēt q oīa dīa regiūt ordīe
dī nōtas ē p̄ z sūma cā oīm oīm corp
sp̄ez q̄m mo t p̄ūa n̄. n. uisibili z i uisibili.
agit q n̄ deteriore i uisibili atqz itelligibili
aulq sūmꝫ i p atoris aut iubeat p aut
p mitat i uiso quō dīa nōn ē cā rꝝ. ex dīa
q h̄t actō dīa ad actōz n̄e sz id uide polli
ex dīa q h̄t ad actōz artis. dūfert. u. ars dīa
ab aliis artibꝰ qz sb illa arte artes sigule
collocātur. nā parte cāre i dūg solū actiōes
for e vñ de hac arte loqz sc̄ p̄ o phi z ait q̄ ios
for artificiales sūt accn̄ta. sz parte dīaz
i dūg for e sb ales. qz ab h p̄ū q de ē depedēs
celū z tīn ut dē xii me. d. s. u. p i ellectuali
uniūsa n̄ ā m sbā z rōz n̄ i i statū ē u. sz dīā
sit for e n̄e z for ā artis. q z for artis sb
de arte ēdita n̄ o i rei q b mot n̄ ē i ē a d
i eliatū ut ā s apper ad aq tūm sc̄ mū. u.
p for artis illi in h̄ motū. n̄ i sc̄ga ā s | icet
apper q d. id al q tūm sꝫ for z ūle se p̄ain
cliatō ut lemia apperiūt logū sīn sū z g
ina deorsū z sꝫ z p dīaz arte tō n̄ ē i sm
ea s apper z eliatō se mod n̄ oīs appe
tu n̄ z oē i eliatū inr dīa rebꝰ ē i dītū.
ē g de p̄u i eliant n̄ i eliatū. q̄ z n̄e
ei i eliatō ab aliō se q libe agat z uoluit ef
ficiat q etiā. p nō oīa i eliatē i stiguat | et oibꝰ
appetit se ut s nōn sua oīa regat z ei
cūcta obediāt | exlia appi quō de oīa ↄ
stituat i uīo pōde z uūsa. qz i q oīa appt
rat n̄ z s eoz in eis i dūit appetit

.a. quedam potentia et quasi causa inclinationes non solum in homine
et in hominibus et in rebus omnibus agentur. Sed et in potentia et quidem
est auctor naturae et institutor appetitivarum. sicut ergo
ad eius nutum praecepta sunt sic omnia eius voluntati obediunt.
Ex quo apparet non solum dicam voluntatis esse causam rerum. sed
esse supremam causam. et hoc est ratio quod Augustinus iii. de
Trinitate capitulo iv. quod ex eo quod deus omnibus in dicit proprias
inclinationes et proprios appetitus et etiam consistunt in minoris
potentiae et naturae. concluditur dicam voluntatis supremam causam
omnium et ideo causa quae ipse deus in rebus non esse attribuenda
fortunae vel causam agere agentibus casu. Sed dato
non potest dicamus quod voluntatem causam operari praeter
rem et tamen per suam artem agere. alii enim et alii
quia deus per suam artem intrinsece operatur eo quod per modum
naturalis dat omnibus rebus proprios appetitus. causa
non voluntate per suam artem operari sicut inclina
tiones et rationes seminales quae latent intrinsece. et ab aliquo
extrinsece scilicet et arte quae requirunt ad manifestandum
ponit unum Augustinus iii. de Trinitate capitulo iv. ait quia
est a summo causa causa dicitur conditor atque institutor
creaturarum quia sic solus creator est deus. ad quod potest
ebrietas absurdo ipsius et facies rebus aliqua
opponere foraminis in movere. quia ergo deus operatur
parte voluntate operatur. quia ut scribitur. in primo
.vi. metaphysicae principium artificialium est voluntas
artificiatum. ii. et voluntarium idem sunt. quia sic
deus parte operatur in primordialibus in instituit
non solum voluntas sua est causa sed causa suprema.
Ad primum dicendum quod modus per locum sunt quod corporibus
caelestibus dabat quod causam motores apparatos quos
appellabat ~~assistentes~~ caelorum animas et in caelorum
animae quia ~~[illegible]~~ volebat assimilari esse per movere
bant corpora caelestia ut sic movendo essent et
nunc. id est dicitur movere sicut desideratum et amatum
quia animae caelorum sunt motores appropriati caelestibus
corporibus desiderantes assimilari bono per quem movent
caelos. Sed quia et ipse dicit motum caelestia corpora et qualis
motum appetitum motorum ut moveantur. quia
sic motum voluntatis voluntarie motum naturae bonum
primum sed motum in intellectualibus bonum id est liberum et volun
tarie motum. Sicut quod bonum voluntatis causa et sicut
motum ut desideratum et amatum non motum ut bo
num primum. Sed nec quaedam sunt bonum primum id non est sicut
de pomo quod sic se dicebat. primum sicut causa si vo
lumus hanc propositionem extendere ad totum in motum. non
deus quod sicut movet ut desideratum et amatum. nam
eo ipso quod omnibus rebus in dicit proprium appetitum
propter quod omnia sunt appetitus quod est quaedam participatio
~~summi boni et ideo proprium appetitum propter quod omnia~~
~~sunt et appetitus~~ summi boni. primum bonum ab om
nibus desideratur et amatur representando rebus proprium
appetitum per quem a deo in esse dicuntur et ex ratione
appetitus per talem appetitum inclinantur et conveniun
tur sed dicitur voluntatis arbitrium deus possumus omnia

movere ut desideratum et amatum. Sed ex hoc non habetur
quod voluntarie agat immo habet oppositum. nam
sicut est conveniens quod deus in dicit rebus proprium appetitum
sua voluntas suprema causa rerum existit. Ad secundum dicendum quod
deus est sed quod vult libere vult immutabiliter nam voluntas
sua sic est libertate habet immutabilitatem et quamvis contingen
tes esse sunt esse immutabiles dicta voluntas non est causa contingentes
ut in sequentibus patebit. Ad tertium dicendum quod dicta voluntas est
sufficientes causa rerum sed non per hoc tollit causalitas a
creaturis. et non est ex dicta insufficientia quod producit ef
fectus aliquos mediantibus causis secundis. possit non sunt illis
producere. Sed hoc est ex dicta benignitate quod voluit
dignitatem suam communicare creaturis suis. Ad quartum di
cendum quod proprie in his quae agunt per voluntatem est principium operis
in creatura. sed in voluntate consistit id proprie ut sic per unum
principium operationis voluntatis non est quod principium id est ratio
magis attribuitur voluntati quod est in parte quod potest esse
exemplar. Ad quintum dicendum quod determinatio habet sic per causas pri
mas quae quaedam sunt eius deus generis est per passionem vo
luntate immediate fit in per causas determinatas ad aliquod generis
causam voluntatis. a dicta est causa communis omnibus id est per talem causam
determinate non possumus specificare causam non
causam per hoc ut in ipso intra est sed per ipsam plurium agens.
Postea quaeritur de distinctione dicta voluntatis per voluntatem
placitam et voluntatem signi et utrum quod sic distinctio
competenter. nam dicitur aliquis voluntatis non esse bene placitum
est dicitur voluntatis non esse voluntatis. quare ex eo quod aliquid ultra
placitum gratis id est gratia in ubi videtur non debeant. non ad hoc
diversam nec bonum. Ad hoc signum dicitur semper secundum signatum.
Sed aliqui ponunt signa dicta voluntatis quae non secundum
dicta voluntatis. quia aliquid deus praecepit quod non vult. Sed ergo po
nere talia esse signa dicta voluntatis est inconveniens. Ad hoc sic
deus est et voluntas ita est scientia sed non dividitur scientia dicta
scientia signi et scientia simpliciter. ergo nec dicta voluntatis dividitur.
sic. Ad hoc obiectum voluntatis est bonum. ergo quod dicitur voluntatis
significat aliquam speciem boni quae sunt plura bonorum non ma
lorum. Sed aliquid signum dicitur voluntatis sumitur ex parte malorum
ut prohibitio et permissio. ergo et cetera. Ad hoc quaeritur vel
placet unum oppositorum tolerare dicitur voluntatis
reliquum sed id bonorum accipiunt tamen signum unde
sed praeceptum. consilium et operatio. ergo et id malorum tamen signum
sunt dicitur et non tamen duo ut prohibitio et permissio. et
ergo .vi. signa voluntatis et non .v. Quaeritur est magis
in littera quod dicit voluntatis dicam in voluntatis beneplaciti
et voluntatis signi. voluntatis quae signi dicitur in .v. scilicet in
praeceptum. consilium prohibitionem. operationem et permissionem. Ad hoc
dicendum quod sic est exponenda intelligenda sic sicut in littera
ex parte voluntatis. nam sicut sunt aliqua quae non sunt ipsum
intelligere vel intellectus sunt tamen manifestativa intellectus
sicut voces sunt signa earum passionum sive concep
tionum quae sunt in anima. non tamen sunt ipsae conceptiones
sic quaedam sunt manifestativa voluntatis quae non sunt ipsum velle
nec voluntatis actum sed ipsae voluntatis. tamen quia signum aliud
recipit nomen signati ut imago herculis dicitur hercules

seq[uitur] p[re]cept[io] e[st] n[ominat]a[m]. h[ec] sig[na] vo[lun]t[a]t[is] vo[lun]t[a]t[is] appella[-]
ri poss[unt]. ut a[utem] appareat quo[modo] h[ec] sig[na] disting[u]unt[ur] vo[luntas]
q[uia] t[amen] expre[ss]e i[nterpre]t[atur] q[uod] expre[ss]e vo[lun]t[a]t[is] aliu[m] distinct[i]o[nem]
sig[nor]u[m] s[e]c[un]d[u]m m[odum] additionu[m] sig[nor]u[m]. alii repi[u]nt
distinctio[nem] i[n] sig[ni]s q[uam] ad s[e]c[un]d[u]m ad appr[e]h[en]d[u]m vo[luntatem]
imp[er]iu[m]. q[uia] sic i[nter] alii e[st] p[re]tic[e] alii spe[-]
c[u]lat[iv]e. alii i[nter] p[r]i[m]a aliu[m] c[on]clo[-] ue[r]s. sic p[er] aliq[ua]
sig[na] m[ani]f[est]at suu[m] [illegible] p[ec]cat[um] p[er] aliq[ua] spe[-]
c[u]latur p[er] aliq[ua] p[r]i[m]a p[er] aliq[ua] c[on]c[lu]siones. n[ec]
n[on] m[ani]festet v[oluntatem] q[uae] sunt [illegible] alter[iu]s n[on] p[er] q[uod]
sig[na] ex[iguus] m[od]us p[er] doct[rinam] alteri[us] [illegible] [et] arte c[on]-
c[lusi]ones [et] p[r]i[m]a o[portet] e[ss]e sig[na] q[uae] o[mn]ia talia m[ani]fest[a]re
poss[unt]. sic i[nt]e[lligitur] expre[ss]e vo[lun]t[a]t[is]. na[m] sic aliu[m] aliq[ua]
volu[n]t simpl[icite]r aliq[ua] [illegible]. aliq[ua] vo[lun]t[a]t[e] a[n]tece[dente].
aliq[ua] [con]s[eque]nte sic vo[lun]t[a]t[is] n[ost]r[e] alter[ius] divi[s]i[ve] m[ani]fest[a]-
re possu[n]t [et] sic accepta distinctio sig[nor]u[m] sunt
origine a[nim]o ex distinctione signator[um] [illegible]
ex eo q[uo]d a[nim]a i[n]tellig[it] [et] volu[n]t a[n]i[m]a t[ame]n q[uo]s i[n]t[ellig]e[re]
[et] velle sig[num] a[n]i[m]i si signa i[nter] c[om]parant ad
i[nv]ic[em] sig[na] vo[lun]t[a]t[is] ad bonu[m] i[n]venim[us] aliq[ua] c[on]stit[uta]
i[n] sig[ni]s q[uia] i[n] sig[ni]s i[n]venire n[on] possu[m]us. na[m] ad h[oc]
q[uod] i[n]tellect[us] sit v[er]us o[portet] s[em]p[er] e[ss]e in eo [quod] i[n]tellig[itur]
[et] ad h[oc] q[uod] vo[lun]tas sit bo[na] o[portet] s[em]p[er] volitu[m] e[ss]e bonu[m].
na[m] si vo[lun]tas mala velle mala e[ss]e. [et] sic
[illegible] exte[n]d[itu]r idq[ue] e[st] i[n]tellect[us] p[er] [illegible]
i[n]tellig[en]ti [illegible] e[ss]e. si i[n] sig[ni]s n[on] [illegible]. q[uia]
ad h[oc] q[uod] sig[num] sit v[er]a n[on] o[portet] e[ss]e [illegible] q[uod] d[icit]ur h[oc] e[ss]e in
[illegible] q[uod] d[icu]nt[ur] sunt. n[on] multa p[ro]v[er]bi[a] d[i]c[t]a i[n] sac[r]a sc[riptur]a
ne [illegible] puta q[uod] arbores elegerunt rege[m] [et]
talia i[n] q[ui]b[us] n[on] e[st] v[er]um q[uod] d[icit]ur. s[ed] [illegible] q[uod] d[icitu]r [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q[uia] sic sac[r]a sc[riptur]a [illegible] [illegible]
[et] sic e[st] expre[ss]e i[n]tellect[us] q[uia] [illegible] [illegible] poss[unt] e[ss]e sig[na]
i[n] q[ui]b[us] n[on] e[st] v[er]um q[uod] d[icit]ur. s[ed] [illegible] q[uia] [illegible] n[on] i[n]tellig[imu]r
q[ui] d[icu]nt. s[ed] [illegible]. sic expre[ss]e vo[lun]t[a]t[is] s[e]c[un]d[u]m [illegible]
s[em]p[er] sig[na] vo[lun]t[a]tis sunt volita. s[ed] aliq[ua] [illegible]
volita [illegible] talia sig[na] d[icu]nt[ur] [illegible] q[uod] [illegible] sig[na]
disti[n]guu[n]t[ur] s[ed] sig[na] [illegible] c[ir]ca [illegible]
[illegible] distinctio[n]e [illegible] p[er] q[uo]mo[do] p[re]d[ic]ta accipi[en]da
sunt. na[m] [illegible] vo[lun]tat[is] disting[u]unt[ur] p[er] a[n]te[-]
c[ede]ns ut p[atet] p[er] damn[ationem] [illegible] [illegible] p[er] [illegible]. aliq[ua] sig[na]
c[on]s[eque]ns ut [illegible]
o[portet] e[ss]e vo[lun]t[a]t[is] a[n]tece[de]nt[is] [et] aliq[ua] c[on]s[eque]ntis. [illegible] o[mn]is
vo[lun]tas e[st] [illegible] boni actualis v[e]l simpl[icite]r [illegible]
p[ro]p[ter] [illegible] agit q[uo]d agit ut d[icit]ur [illegible]
d[omi]ni vo[luntas] c[u]m n[on] solu[m] p[er] se [illegible] bonu[m] [illegible] boni s[ed]
[illegible] malu[m] sig[na] vo[lun]t[a]t[is] a[n]tec[eden]t[is] sic disting[u]i
poss[un]t q[uia] aut sumu[n]tur [illegible] bo[ni] [illegible] aut [illegible]
mal[i] [illegible] sic e[st] [illegible]. si [illegible] boni [illegible]
[illegible] e[st] disting[u]i [illegible] [illegible] bonu[m] aut e[st] [illegible] ad
salute[m] ut [illegible] [illegible] honore [illegible]
[illegible] e[st] p[re]ceptu[m]. q[uod] e[st] op[us] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] e[st] c[on]siliu[m]. sunt [illegible] [illegible] sig[na] vo[lun]t[a]t[is] a[n]tece[de]nt[is]
[illegible] p[re]ceptu[m] [et] c[on]siliu[m] [illegible] n[on] sic [illegible]
a[n]tece[dente] [illegible] sic n[on] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] p[re]cep[tum] [illegible] [illegible] [illegible]

c[on]s[eque]ntis sunt duo sig[na] q[uia] h[uius]mo[d]i signu[m] v[e]l sumit[ur]
r[ati]o[n]e mali q[uo]d fit [et] sic e[st] p[er]missio. na[m] d[eu]s mala
n[on] agit s[ed] p[er]mittit a[liis] [illegible] boni [et] sic e[st] op[er]atio q[uia]
op[er]a n[ost]ra bo[na] op[er]at[ur] e[st] d[eu]s. sunt ergo v. signa
vo[lun]t[a]t[is] d[i]c[t]a t[ame]n a[n]tece[de]nt[is] [et] duo c[on]s[eque]ntis. ad i[n]te[llectu]m
[illegible] d[eu]s aliq[ua] p[re]cipit q[uae] n[on] vult vo[lun]t[a]t[e] a[n]tece[de]nt[e]
c[on]s[eque]nte. na[m] sic sunt sig[na] i[n]tellect[us] [illegible] sunt i[n]
[illegible] [illegible] ad [illegible] d[icitu]r. s[ed] [illegible] ad [illegible] q[uod] d[icitu]r s[ed] sunt
sig[na] vo[lun]t[a]t[is] bone [illegible] ipsa [illegible] sunt volita s[ed] [illegible]
e[st] volitu[m] [illegible] q[uia] talia sunt p[re]cepta [illegible] immo
[illegible] [illegible] n[on] erat a d[e]o volita. s[ed] [illegible]
[illegible] erat volita [illegible] p[re]cep[it] [illegible] ut suu[m] filiu[m]
i[m]molaret. [illegible] d[i]c[t]a distinctio[n]e [illegible] q[uod] v.
sunt sig[na] d[i]c[t]a vo[lun]t[a]t[is] t[ame]n a[n]tece[de]nt[is] [et] duo c[on]s[eque]nt[is].
ad i[n]tel[lectu]m [illegible] e[st] ut magis[ter] addit q[uod] vo[luntas] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] assig[n]at a[utem] [illegible] duo ali[os]
modos quo p[re]d[ic]ta sig[na] accipi poss[unt]. q[uia] h[uius]mo[d]i sig[na]
accipiu[n]t[ur] [illegible] [illegible] de[us] reb[us] [illegible] p[er] sua p[ro]vi[-]
de[n]tia [illegible]. [illegible] p[ro]videntia a[utem] d[e]o e[st] accipe[re]
[et] executiva ordinis. h[ec] [illegible] de[us] p[ro]videntia [illegible]
[illegible] [illegible] ordinat [illegible] p[er] remunerando
mala [et] sic accipit[ur] sig[num] q[uod] e[st] p[ro]hibitio. s[e]c[un]d[u]m [illegible]
d[e] bo[no] [et] sic accipiunt[ur] c[on]siliu[m] [et] p[re]ceptu[m] [illegible]
[illegible] [illegible] sig[na] [illegible] sig[na] [illegible] executionis sunt q[uia]
h[uius]mo[d]i executio v[e]l e[st] [illegible] bo[num] [illegible] [illegible] q[uod] e[st] [illegible]
bonu[m] [et] sic e[st] op[er]atio. q[uia] bo[na] op[er]a n[ost]ra op[er]at[ur] i[n]
nob[is] d[eu]s. v[e]l e[st] [illegible] i[n] exeq[ue]ndo [illegible] ordine
[illegible] mala sic e[st] p[er]missio. [illegible] disting[u]unt[ur]
[illegible] sig[na] [illegible] alii. q[uia] h[uius]mo[d]i sig[na] v[e]l sunt [illegible] p[ro]
[illegible] v[e]l [illegible] futuro[rum]. si [illegible] p[re]sentiu[m] [illegible] q[uia]
sumu[n]t[ur] [illegible] bono[rum] [et] sic e[st] op[er]atio v[e]l [illegible]
[illegible] malo[rum] [et] sic e[st] p[er]missio. si a[utem] [illegible] futuro[rum] [illegible]
[illegible] q[uia] v[e]l e[st] [illegible] malo[rum] [et] sic e[st] p[ro]hibitio [illegible] bono[rum]
[et] [illegible] e[st] disting[u]ere. q[uia] ad h[oc] bonu[m] [illegible] tene[tu]r
[illegible] [et] sic e[st] p[re]ceptu[m] v[e]l no[n] [et] sic e[st] c[on]siliu[m]. sunt
ergo v. sig[na] vo[lun]t[a]t[is] d[i]c[t]a duo [illegible] p[re]sentiu[m] [illegible]
futuro[rum] [illegible] [illegible] nos [illegible] e[st] magis [illegible]
q[uia] e[st] [illegible] sit sig[na] vo[lun]t[a]t[is] magis [illegible] accipiu[n]t[ur] [illegible]
[illegible] vo[lun]t[a]t[is] [illegible] p[er] distinctio[n]e[m] p[ro]videntie v[e]l [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accipit[ur] vo[lun]t[a]t[is]
s[ed] vo[lun]tas b[e]n[e]placiti [illegible] q[uia] [illegible] accipi[en]do
a[nim]a d[icitu]r [illegible] sig[na] [illegible]. [illegible] n[on] sit ut d[icitu]r [illegible]
q[uod] [illegible] [illegible] s[ed] q[uod] [illegible] rep[re]sentat sic h[uius]mo[d]i sig[na]
d[icu]nt[ur] [illegible] vo[lun]t[a]t[is] [illegible] illa[m] signat [illegible] illa n[on] sit e[st]
n[on] [illegible] vo[lun]t[a]t[is] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] p[ro]p[ter] solu[m] [illegible] [illegible] q[uia] sic sig[nis]
expre[ss]e i[nterpre]t[atur] s[em]p[er] [illegible] aliq[uid] n[on] [illegible] [illegible]
sic sig[na] expre[ss]e vo[lun]t[a]t[is] s[em]p[er] [illegible] [illegible] q[uia] v[e]l
v[e]l d[eu]s q[uod] p[re]cip[it] v[e]l [illegible] q[uod] p[re]cipit. [illegible] [illegible]
[illegible] q[uod] h[uius]mo[d]i sig[na] d[icu]nt[ur] ad [illegible] aliq[ua] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n[on] op[er]t[et] h[ab]e[re] signu[m]
[illegible] [illegible] h[abe]t[ur] [illegible] p[er] sig[na] aliq[ua] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] separatur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] n[on] [illegible] h[abe]re aliq[ua] signa

ad ostendendum quod ista sciat sic omne signum ut nobis
innotescat diuina uoluntas. uel dici possunt quia illa dicun
tur potius habent signum in quantum est causa est quod ad
signum et uestigium dicitur [illegible] uel ex
sapientie. uerumptamen artificiata in diuinis aliquid non artis
possemus distinguere diuinam rationem et artem cum per
est in ipso et per ut refulgeat in creaturis sic distinguimus
diuina uolumus. preter hoc ipsum diuinum uelle quod est in ipso
et per ut dicitur ea que sunt in creaturis per quam nobis uoluntas
aliqualiter innotescit. Quod autem querit aliquis quare mala sit
mala per misse cum tamen sit exitus bonum ghcit hoc
ratione bonum et non permissio praeterea diuina uoluntas signum
dicitur uoluntatis non habet rationem mali. Ad v. dicendum quod circa
predicta consilia. uno modo ut est exemplo et intendit in
de forma sensu omnium creaturarum quo animum est uniformis quia
quorum ex nobis procedunt. secundo ut est ad ostendendum a
modo in est omni creature uniformiter [illegible] quod dicitur se habet
eque ad omnia et omnia procedunt ab uno deo. et modo
consilii praeter ut est in aliquo eorum sic diuisa creatura
sunt diuisae ut sic cor non est consilium nisi ma
gis ergo uero dicit sicut et uel mali quam mali et te
bus ex eo quod deficiant et sunt exemplo non prefiguratur.
ideo tamen tres uoluntas ante tres consilia datur unum solum
signum per mali. uero uoluntas antecedens et sic signum
est per unicum. omnis est per missio sed in bono non sic se
habet quia si bonum sumitur per operatione ad dominum sed dicitur
operatur in nobis et quod dicitur se habet uniformiter ad omnia
sumitur unum signum quod est signum uoluntatis consiliante
dicitur operatio uel impletio. sed bonum bonum facit per
sed quod nos ordinans in dominum quod non uniformiter
patet ad ipsum per diuisione uniuersalis [illegible] et omnes
bonos uniformiter per se in salutis sic sumitur
diuersa signa dicitur uoluntatis ut consilium et preceptum
quod ordinatum in dominum ex hac parte preter quomodo et sunt
predicta distincta signa et quare sumuntur duo in
mali et tria in bono. et dicendum quod quamuis est multiplicari
non oppositorum tota est ratio relinquitur. intelligendum
est quod si unum oppositorum dicitur multipliciter est eius uocem et
relinquitur uel dicitur. aliud tamen in uniuersitate aliqui specia
les rationes distincte in uno quod non reperiuntur in alio.
unde non oportet quod si per uniuersitate est signum uno modo quod debe
at alio signo sumi. nam in deuia ab in
uenitur quod aliquas speciales rationes et distincte propter quas
oportet multis modis deuiare quam non reperiuntur in perue
niendo ut ostendatur uel multis modis per auctore et per
diuinam in dominum uel deuiamus ab ipso ex quo dicitur
uno modo. quare oportet preter exemplo deuiationis habet quod
deus in uniformitate. et exemplo hoc consiliis sit
difformitas consilii et preceptis sed quod ordinamur in dominum
secundum solum per bonitatem sed quod deuiando ab eo sic
uno modo in eo ipso tamen permissio secundum quod patet
deuiantes uel ex his autem quibus ordinationibus secundum
autem deuiatio uniuersalitas est quam uniformitas [illegible] uel
[illegible] quod per ipsam in uno eodem tamen ab uno deo.

Super hiis sic illo. Ideo quia placuit namque pluribus
et causa aliis carere. uoluntas quod tota pluribus
displicuisse in modo generaliter actum ut eum peccatorum quod autem
non possunt causa que sunt in illis in creaturibus depre
hende in merito solum exterius precepta. et quod dicitur in merito
solum prohibere nunquam uel per in intellectu et merito illo per
diuine quia et quod in merito causaliter in illis in creaturibus
potest [illegible] habebat ad quod autem. Dicitur uero hoc
autem sunt eiusmodi. nam operationes uel uero ea que indicauimus
in illis in creaturibus non sunt attribuenda casui uel
fortune. sed sunt operationes diuine et sunt per deuiationem sic.
et tamen dicitur sic agitur merito actiones sua dignitate
sic agentibus quod et agitur in merito ut in sequenti patet
bit. propter hoc deinde est tertia non esse attribuenda aliis
causis per uero. sed uoluntas dicitur. Et sic illo. Item
uel uoluntas per est causa. uoluntas quod per hoc non excluditur
esse bene. uel hic diuina uoluntas sit per causa principalis causa
creatis tamen deus gubernatoris et mediis causis
Hic oritur questio que per magister deciditur de
diuina uoluntate in se. hic ipse in deciditur de ef
ficacia eius. et duo facit quia primo mouet questionem ex quo ma
nifestatur quod conclude diuinam uoluntatem non habere
efficaciam in omnibus et soluit eas. secundo diuina uoluntas
semper impleri et omnino efficaciam habere. ibi. Voluntas
eius dicit in hoc uero probat. Et est primus duo facit quia
primo arguitur per auctoritatem secundo ponitur. ibi. Verum
obstare. Et primo duo facit quia primo querit utrum diuina uoluntas
semper impleatur et arguitur quod non per duas auctoritates. primo
per auctoritatem apostoli quod dicit. Deus uult omnes homines
saluos fieri. et tamen omnes saluantur. secundo per auctoritatem
euangelii. nam dominus loquens ciuitati Ierusalem ait se
uoluisse congregare filios eius sicut gallina con
gregat pullos suos et tamen noluit. et ergo uoluntas
dei semper impletur. secundo soluit sed dat intellectum pre
dictarum auctoritatum. ibi. Sed audiamus solutionem. et quod duo
facit. quia primo exponit auctoritatem secundo auctoritatem
euangelii. dicens non esse intelligendum deum uo
luisse congregare filios Ierusalem. tamen non fuit
factum. sed dicit noluit et illam noluit quia uoluntate
diuina saluati sunt ex indeis quos saluari fuit
synagoga sua illam noluit. secundo soluit
auctoritatem. per uero non adaptare apostoli dicens in hac
propositione dicitur uult omnes homines saluos fieri esse distributio
accommoda. quia omnes qui saluantur diuina uoluntate saluantur
sicut illuminat omnes homines quia nullus illuminatur nisi ab
ipso hic quod lux illuminet. ibi. Ne uideretur.
Et est illa pars. Idem cum obstare. in qua post quam ma
gister adduxit auctoritates quibus arguere diuinam
uoluntatem non semper impleri testatur et posuit. sollicite aliter
de uoluntate quare cum mala uideantur impugnare diuine
uoluntati multa fiant aliquis fuit contra eius uoluntatem et
uoluntas eius non semper impletur. unde duo facit quia primo arguitur
uoluntatem dei uelle mala fieri et alligat duas opiniones
quarum aliqua dicit diuinum non uelle mala uel licet

D

fi' esse. alias non diceretur deus velle mala fi-
eri esse. Ideo has opiniones ponit ibi. Et non dicitur esse quod
duo fuere quia primo ponit postea ponit. Ideo dicit ibi. Illi-
ud quoque dicitur. esse primum quod facit per duas rationes ad
unum adordinatam per opinionis primam tractat. ut deus velit
mala fieri vel velit mala non fieri. non est deo quod velit
mala non fieri. quia non fierent ut est eius voluntati resistatur
ergo vult mala fieri quod est inconveniens. Secunda tractat. deus est auctor
omnis boni. sed mala fieri est bonum ut probat augustinus in
enchiridion. ergo deus vult mala fieri. Ideo dicit ibi. Et hoc est. Deum
est dicit. illud non quod dicitur. ponit secundam opinionem et tractat
quia per secundam solvuntur rationes prime positionis. Ideo adducit rationes
ad confirmandum ipsam. et tertia causa. adducit quod dicit in tractatu
sophisticam rationem solvit. Ideo dicit ibi. Sicut ergo dicitur
etc ibi. Iam sufficienter ostensum. etc. primum duo facit quia primo
solvit ad rationem primam. nam cum arguitur ut deus vult mala
fieri vel vult non fieri. veniunt est dandum. sed datur deus non vult
mala fieri. et tamen non habet inconveniens. Ideo solvit ad rationem
secundam ut ad auctoritatem augustini. ... ibi. Quod non ...
esse quia tantum facit. quia primo dicit augustinus dicere mala fieri bonum
esse non quia in se bonum sit. sed quia ex eis elicitur aliquod bonum.
Ideo quia inuitur bonum ... dat ... quod deus bene
disponit bonum. et quia dicitur mala fieri esse bonum
non in se. sed quia ex eis bonum elicitur. ostendit quo eximia
lis per eius bonitatem. Ideo dicit. Et non quod. et ibi. hic pro-
xime ... deum est dicit. Sicut ergo. adducit rationes
ad ostendendum quod deus non vult mala fieri et tantum facit per tres
rationes adducit. prima tractat. nullo homine sapiente aucto-
re homo sit deterior ergo multo minus deo auctore cum
sit summe sapiens. sed certo quod mala fiunt
homines facientes ea deteriores fiunt. non ergo deo
auctore mala fiunt. sed quod non fiunt deo auc-
tore non fiunt eo volente. ergo deus non vult ma-
la fieri. Secunda tractat. deus est causa bonorum ergo eo
auctore non fiunt mala et per consequens nec eo vo-
lente. tertia tractat. deus non est causa tendendi ad non esse. ergo non
fiunt mala per quas tenditur ad non esse deo aucto-
re. ergo nec eo volente. Ideo dicit ibi. Deum ipsum augustinus
etc ibi. Item alia ratio. Tertia secunda illa ponit. Iam sufficienter
ostensum. Iam adducit sophisticam obiectionem
contra fuere quia ostendit quod deceptio. nam mala fieri est
bonum. esse bonum est bonum. esse bonum vult deus. ergo deus
vult mala fieri. Ideo solvit quia mala fieri non est bonum
in se per tantum ... ... bonum ... ...
...ponit fit deo auctore et volente non auctore ...
... malorum. et declarat ad supra ponit dicens
eam nam esse ... sicut ibi. Quasi finale. et ibi.
... in quo fiat summa ... ...

Quia duo sunt quantum ... ... nostre
... ipsi. primo auctores ... quantum ... deo non
alia ... velle salutem quod non salvatur. Ideo ...
... malorum quia mala ... non esse ...

Quod de hiis duobus querimus
Queritur ergo primo utrum deus velit aliquorum salutem

quod non salventur ut utrum velit omnes homines salvos fieri
non omnes salvi fiant. et videtur quod sic. quia deus agere deus velle
effectum suum sine suo consequi sicut est ... hominis est
... ... ergo voluntas dei est quod omnes homines salvi fiant
... ... apostolus. Prima ad thimo. ii.
dicit quod deus vult omnes homines salvos fieri. ergo etc. Item si di-
catur ... esse dandum deus voluntate ut sibi ...
... ... ex voluntate divina. dicit ergo velle
me salvare sibi ... est dicere deum velle si velit
cum ... ex sua voluntate ... sed ... tal
... ... illa non ... apostolus quia ... illum
omnia ... nam ... est ... si ...
est ... sed si sed. ergo ... quod deus vult
vult omnes homines salvos fieri. ... voluntatis ...
est voluntas ... sed in deo non est ... ergo etc.
... ... salvari per non ex voluntate divina sed ergo non
vult omnes homines salvos fieri ... salva-
ri non vult ... est dicere ... est eos salvare. sed
... ad ... non per ... ergo ...
non ... dicit ... quod ... est. In contrarium est
quia ut supradictum fuit prius ... est ... omnipotens
... ... si ergo deus omnes salvare proponet omnes pro-
... quod ... est ... augustinus ... enchiridion et rogat
dicit est deus ut velit nos salvos facere quia necesse est
fieri si voluerit. ergo si vult omnes homines salvos fieri
omnes salvi fiunt. sed non omnes salvantur ergo etc. Respondeo
dicendum quod augustinus ... in enchiridion. ... ...
... auctoritatis dicit exponit eam primo ut sit distributio
accomodata nam si solus ... esset magister ... ...
... ille docet omnes pueros illius ville non quia
omnes doceantur. sed quia nullus docetur nisi per ipsum. in quo
omnes non distribuit pro singulis sed accomodat ad
distributionem pluris quos docet tamen. sicut deus vult omnes
homines salvos fieri non quia omnes salventur. sed quia nullus salvatur
nisi per voluntatem eius. ... ... quod deus vult
omnes homines salvos fieri tamen quod ... nullum hominem fieri sal-
vum nisi quem ipse salvum fieri voluit. ... auctoritas
apostoli non habet ... Ideo exponit eam ... ...
distributio pro generibus singulorum dicit. ... ... omnes
... ...
non omnes ... habet. sic dicit vult omnes homines salvos
fieri quia de omni genere aliquos salvat. et ... augustinus
ait quod per omnes homines omne genus hominum intelligimus. nam
de omni genere ut ipse ... ... aliquos salvat.
sed ... auctoritas apostoli potest ... ... ad ...
... ...
... ... exponit nolens deo
... ... auctoritas intelligenda esse ... per
... ... apostolus ... thimotheo ut ipse orat pro
omnibus hominibus quia ... bonum acceptum est coram deo qui
vult omnes homines salvos fieri. est ergo ... debeamus ora-
re pro omnibus ... ... sit ... sa-
lutem ... ... homine ... ... est ... sa-
lutem ipsi velle. sed quomodo ... sit ... ...

cum non omnes salventur et voluntati dei non impleatur(?) sit

dam. li. 1. fo. co. pte. distinct. cap. 90. dicitur ante
voluntate. et quandoque antecedens dicit uult omnes homines saluos fieri. et
iterum eius potius ex fortuitis. sed consequens non. et quia non
antecedens non sit impleretur sed consequens. licet dicit uelit omnes homines
saluos fieri. quia uult uoluntate antecedente antecedente non consequente
non omnes saluantur. ita ut intelligatur quod sit uoluntatis eius
et consequens. Verumtamen quod in uoluntate diuina cum suum uelle sit
summe simplex nulla est diuisio sed est conuocata
ipsi a nobis et quia in rebus nobis uolentibus prout dicimus uoluntas diuinas
et antecedens. nam in nobis uolunt multiplex diuisio est uoluntatum
consideratur prout uoluntas dicitur prout uoluntas diuina antecedens et consequens ad
plures rationes una in his duobus uolunt et et quo ordinant
in re et ea est consilium et per ordinem scilicet ordinant res
sed ipsas res quae disponuntur prouidentia ipsos homines ad
talem ordinem ordinant sunt auxilia quae sunt ad ut homo
ad unum fiat. ex quibus istorum sumitur possumus uoluntatem diuinam
antecedentem et consequentem. nam in ordine est duo consideranda uidelicet
ordinis in potentia siue aptitudine quam dat ad aliquid fieri et
ordinis executionem secundum quod res fieri consequenter. sicut ergo ex
parte ordinis uoluntas diuina sicut refertur ad ordinem in
potentia et consequens ad executionem. sed ex ipsis rebus ut ex
ipsis hominibus quae ordinantur uoluntas diuina accipitur prout
est in talibus duo consideranda uidelicet ex parte. sicut ergo uoluntas
antecedens ex parte ordinis ad et consequens ad ex parte. sicut ex ipsis an
ex parte duo est consideranda quia quidam sunt gratia et quidam
ipsa. prout ad similitudinem uoluntas ex parte nostra ad auxilia
communia et consequens ad specialia. uult ergo deus omnes homines sal
uos fieri. uoluntate antecedente ut ex parte ad ordinem in
potentia et ad naturam et auxilia communia. non uult omnes saluos
fieri uoluntate consequente ut ex parte ad ordinis executionem
ad personas et ad auxilia specialia. sic debemus intelligere
ipso quia aliquid habet aptitudinem ad aliquid fieri quantum ad ordinem
ipsorum ordinatur ad fieri illum. et quia omnes homines habent
gratia aptitudinem ad consequendam eternam salutem quantum ad ordinem
dicitur in potentia omnibus hominibus debetur uita eterna. tamen quia
secundo multi deuiant a primo sicut ipsi eorum mores
corruptos. uel ipsi aliquid alia culpa non omnes uitam
eternam consequuntur sicut patet per simile. nam quia omnes homines apti
nati sunt habere duos pedes quantum ad ordinem naturae
in potentia ordinatur ad habendum illud. tamen ipsa aliqua corruptione
sed in dispositione materiae aliquid deuiat a ab ipsa natura
et non omnes habent duos pedes. et quia tam in potentia ordinis quam in
executione presupponitur uoluntas sed sed uoluntas in potentia
ordinis dicitur uult omnes homines saluos fieri in quantum habent omnes
homines quod habent quandam aptitudinem ad quandam salutem
eternam. sed secundum uoluntatem ordinis executionem dicitur non uult omnes
homines saluos fieri quia non omnes saluantur. et quia prius est ordo
in potentia quam in potentia executionis. ideo uoluntas quae respicit
ordinem in potentia secundum quod dicitur uult omnes homines saluos
fieri dicitur antecedens. uoluntas quae respicit executionem secundum quod non uult
dicitur consequens. sed si consideramus ipsa homini quod uult omnes
homines saluos fieri quia omnibus dedit naturam quae de se est
ordinata ad uitam eternam. ideo uoluntas quae in naturalem ordinem
in potentia consequentis dicitur. sed si consideramus prout quia unius

bonum facit et non alius cum bonum facere unum dependeat
ex uoluntate diuina. quia non est uolitus uelle in
aliquo est sed totum uoluntatis est. non uult omnes
homines saluos fieri. quia non in omnibus operatur uelle et perfi
cere pro bona uoluntate. sed si uelles sanctum euangelium.
uoluntatem in nullo et quantum in perna. an contra dicis porro cum
ipse desipiunt uerdicat in malos homines uolunt
quia nolunt et quia et uolunt in bonum non per se
ipsum et quia consideratione in fieri ordinem perducit considera
tionem prout quantum ad eius actus est prius sit ad personam naturae esse
ordinatum ad aliquid fieri quam ipse fieri fieri illum consequi
tur. uoluntas diuina ut respicit naturam dicitur antecedens ut res
picit personas dicitur consequens. et quia ut natura est prius persona ad
uult omnes homines saluos fieri in personis ad si uoluntate
antecedente uult omnes homines saluari non consequente sed si id
uoluntas quod habet auxilium personae fieri consequitur. nam
si considerauimus auxilia communia dicitur uult omnes homines sal
uos fieri. quia liberum arbitrium precepta consilia prohi
bitiones et alia auxilia per quae uniuersaliter adiuuantur
sunt data sunt sed si considerauimus auxilia specialia
ut collationem gratiae. resurrectionem a culpa. perseuerantiam
in bono et talia non omnibus dantur. et quia hoc ordine non
procedit quod est speciale. uoluntas diuina prout respicit communia au
xilia dicitur antecedens. prout respicit specialia dicitur consequens. ideo deus
omnes saluari uult antecedenter. quia omnibus dat auxi
lia communia. sed consequenter quia non omnibus dat specialia. aliquis ergo
dicit uoluntatem antecedentem et consequentem et sic sed deo
inordinate antecedenter uult deus omnes homines saluos fieri consequenter
non. Ad uidendum tamen quod omnes dictae distinctiones uoluntatis
antecedentis et consequentis ad unam distinctionem reducuntur uoluntas
antecedens est ipso deo. consequens ex creatura. nam
ex parte ordinis. ordinatio naturae. collatio auxiliorum com
munium est ex uoluntate diuina et ad hoc ut talia consistant
non operamur. et quia uoluntas sic habet sed talia dicitur
antecedens uoluntas ex deo est. executionem tamen ordinis ut ex
eo quod actualiter dignum in uitam eternam et ad
personam auxilia specialia ut habere gratiam et perseuerantiam
ex parte quia non acquirimus opera nostra. nam hoc esse
causa sit sicut principalis exigentia. et includit et opera nostra
quia in talibus consequendis coadiutores dei sumus ipse
ex actiones per se opera nostra sunt. et sic et collatio
gratiae requirit motum liberi arbitrii quantum ad
dat nobis gratiam non cum uelle consequitur eam. licet hoc uelle
mereatur libero arbitrio non deus operatur in nobis et quia
sed licet ea attendit uoluntas consequens et ex ad non respiciat
opera nostra dicitur uoluntas consequens est ex creaturis nostris quia
aliquis quod hic uoluntas dicitur antecedens et consequens quia prius est ideo
ex ipso deo est quod ex creaturis. unde damascenus quod hic in
consequendis auxilio distinctione utitur. sed cum prius exponens
quod sit antecedens uoluntas uoluntatem ait quae ex ipso deo est antecedens uoluntatem
acceptationem est ex ipso deo ex quo fit. ea quae sequitur uoluntatem
concessio ex nostra. uult ergo deus omnes homines uoluntate saluos
fieri. sic nos uoluntatibus bonis uult. orauimus. dicemus tamen quia
nos orauimus supra et habemus pro omnibus quia ordo dicit prudentiae

plenum

ne nob ad uot . s3 dr ñ uelos hos saluos
fi' sip' 7 absol' sic no' dice s3 ante n o-
siue . [Ad] p'm d' q' agens uole 7 uelle d' nelle
q' li p'nclare c'ctum uel secd' fieri sim . s3 hi o-
secundo sit 7 bonitas 7 uolitas p'tis ñ repugnt
p'fcoi toti' . 7 q'z ut dcm e ad p'fcm . Immo p
nuz ut dcm e alia saluet 7 alia dapnet p'nz
ad dnm n i sit de ... s3 i dare aliqs et eos re
liquid ... no' ar' ... fco sua ... c'spa iuste
deitinant ad pena nl' dice possu't ut q'da
dic q' p'rem ad artifice sapiente uelle op'
sim fieri attinge ... p libentr
alia' uolitate se ... ordie io ñ
asceo eterna ... [Ad] s' d' p' solo ...
nl' sit e i'telligenda uli . auctas apli . s aug:
s3 i'e distributo accomodata nl' iusticare ...
bus sig' ... nl' si i'telligit ... i'tellione e
de no' ante ñ o site . [Ad] tertiu d' q' s' in
telli' e de no' condnata p ut p no ... ans o
dnta dc . ubi hi' ... no e i'telli' recipere
sup' se ... finelit ... dist...
ñ attedes ... no' dic s3 ex p'te nolutoz . na
d' uel os hoi' saluos fi no sip' ... s3 o s3 ...
i p'om ordis . ñ 7 auxilia coia . s3 i hiis ad
dnt opa ... q' res p'cant execut3 ordis
7 p' 7 auxilia spa' . ita q' condone d' uelle os
ho' saluos fi 7 ... dr illa . p'o condnata .
q' uelle salute oim si ... [Ad] . iiii .
d' q' hi' cond' 7 distictio no' ante ... 7 ...
attedenda e ex p'te uolutoz no ex p'te no
no nulla i p' fco i no' dic ar . [Ad] . v . d'
q' sic oia relarg ad p'scia3 dia3 ...
... necc' ... c'tingere ...
... sic 7 relata i dia3 no' ... c'tinge ...
... necc'itas ...
... p'cant liber
... ad pcam cogit . 7 q' male agere
e ... sui act' 7 libe malefaciet ...
... [Ad] ... arguut
de no' ... dnm ñ uelle ... ho'
[D]eincep q' de p'mi'ssione maloz ... [Utrum fi.]
q' ... ñ oia ... de' uelle ...
[S]ed ... mala fi sit bonu [S]ed ...
ad uolit' [Con]tra ... mala faciat ad p'fco ...
... mala fi sit bo' ...
[S]ua p'fco ... bo' ...
... ad ñ solu q' bonu ...
s3 i q' ad bo' ordiat . na ñ solu e ... bon' q'
... 7 ... e meliora ...
p' sanaui 7 ... ordies ad ...
ñ hat ex s' q'da boni ... meli' ...
... q' d' ...
q' ñ ... p'ncipat ... 7 bono . e g ...
maloz ordiet i boni fieri q' i dia3 ...

i mo ... sit i ... q' ad bonu ordiatu ñ
sit ... boe' ... de 9 sol' . mod' ... e q'
ad bonu dirigens ... disp' ipa ...
loz ... mala fi e iusti . g' 7c . p'ba assupte .
oms pcta ... e iusta . s3 ... pena
e pca alti' q' accordat e ... apli . ad ...
loq's de sapientib' ... e ... inuet
dm ñ sic dnu ... uba ... q' ...
... illos d's i passioes ... 7 ... d' se
bz ... ñ ... i uoti ... illos
d's i rep'bu ... s3 g' mala fi e iusti mala
fi e bonu [S]' i' q' e ... e bonu . s3 mala
s3 e bou ... ut ... maiorz ... e passio
p' p' ... sunt . g' 7c [Ad] oe' pecm ad eo
e uolutariu q' si ñ e uolutariu ñ e pecm
s' p' aug' . s3 e no' sit solu boi e ...
sit uolutariu malefacit ... boi [Ite]m no-
uu e ... d' fit ... bo' .
s3 ... mala fit ... g' 7c [S]' p' aliq'
mala sut q' ... ut ... pca . s3 g'
alia mala s3 e bo' . aliq' mala ... bo'
q' ... i'telli' [Ad] d' q' mag' ...
... duas ponet . q' una d' q' mala fi est
bonu . a' q' ñ e bonu ... mag' ...
... ñ e p' ... q' sic ... mala
fi sonat ... op'o ... motu .
... bonitas ... ñ ...
... op'o ... coe ...
... bonitas i fi . 7 imotu
d' ... e ... aliq' p' fco ... na
... sit ... aliq' ...
... ad bou ...
... e bonu ... bonitas
... q' ... na ... aliq'
... aliq' ... sic aliq' ... ñ
... ho' ... bo' ... bonu ex-
istit . 7 io oponens ... aliq' ... mp
... sit ... bonitate i ...
e mala fi ... ñ possu' ... malu ñ
sit ... ut d' aug' . e i ... 7 ...
... mala fi ... ñ e ... i q'
bonu s3 defice a bo' . io i telli' ñ possu' attig'
re ... ex eo q' ... tlia ñ ...
... s3 ... p' attig
... bonitas ... sit ... p' nulla ...
... ñ aliq' . s3 mag' ... ñ ...
... de ... d' aug' . q' ... si
malu io ... e ... attige bonitas
i telli' ... q' ... p' ...
ee ... q' ... aliq' bou
7 ad ... e bonu ... ee
... na q' p'ducit a bono ... hi' ...
... bonu ... na q' ... i fine
7 bonu p se 7 ... bonitas sic

ꝛ alligẽre bonitatẽ ī ꝑfectioẽ maloꝝ siue
ī eoꝝ fi. nõ possũ. ii. n. ddre possum̃ ꝙ ꝓpo
maloꝝ sit boꝫ ꝙ fit ad ꝯsiũ boĩ. nã face
mala ſ ꝙ hñ ñ ẽ q̃d face ſꝫ deficẽ ꝛ adefcẽ
ī ꝑuoꝝ conat cũ ꝑuo ñ fiat ad silĩ dẽ
boĩ. sic alligẽre boĩ ī ꝑfcõne maloꝝ ñ
ẽ ipo ł ꝛ sũ ꝙ mala ñ hñt cãꝫ efficiẽtẽ
ſꝫ deficiẽs nõ possũ dce ꝙ fi maliũ hãt rõꝫ
boĩ ex suo pũ. viii. my. de di. uo. ſcꝫ ꝙ ma
lũ ñ ẽ ꝑ ms ſꝫ ꝑ ī fiue ł ꝛ roẽ sis
ꝙ maliũ ẽ ~~ꝑ~~ ꝙ hꝫ de mato afide.
t alligẽe bõitas aliq̃ ſ ſe ꝙ ẽ ꝑt. ꝑ ſi
sit q̃ ꝑ se ītẽtũ ꝙ nł ꝑ se ītẽdẽ ñ ꝙ hẽ rõꝫ
boni. ſo si sit q̃ ordiatũ. nã ipe ordo hꝫ
rõꝫ boĩ ł ẽ ñ ẽ ñ aliq̃. nã oĩꝫ ñ hꝫ rõꝫ bõ nllo
ꝛ istoꝝ mõꝫ possũ alligẽre boĩ ī eo q̃ ẽ
mala fi. nã ipa ꝑfectio maloꝝ ẽ ꝑt ītẽtõꝫ
ꝙ nllis ad maliũ respiciẽs fac q̃ fac ł ñ ẽx
q̃ ordiatũ. ꝙ mala fit ñ ẽ ſ ordiẽꝫ opari
habaꝛe deficẽ ł ñ ẽ ẽ maliũ ñ aliq̃. ꝙ ſ
dyo. my. de di. no. ñ ẽ exũs ñ ī exĩtib.
nllo g° mõ fi mala hꝫ rõꝫ boĩ ñ roẽ ꝙ ñ
roẽ eẽ nł ſ ſe ꝑ scloq̃ado. ſ q̃ ꝑ tẽgẽ dyo. my.
de di. no. q̃ loq̃ ſ de malo aũt q̃ malũ est
ꝑt uiã. ꝑt ñ. ꝑt eãꝫ. ꝑt ꝑũ. ꝑt fiẽꝫ. ꝑt
distõm. ꝑt noẽ ꝛ ꝑt ~~lciaꝫ~~ sbã. ꝛ q̃ ſꝫ mor
recipit spẽꝫ actio ꝛ facto ab eo ꝙ ꝑ fcõꝫ acq̃
rit ꝑt hũ aplo ꝯ ꝑ liuz. ſꝫ q̃ diñ. de malo di
posẽ defcõne mali fi de eo ꝙ ẽ mala fi ẽ
g° mala fi ꝑt mã ꝛ ꝑt uiy ꝑ q̃ hẽ ꝙ ñ hꝫ
rõꝫ boĩ extio ł ẽ ꝛ ꝑt ꝯñꝫ sũ ꝑt cãs. ꝑt ꝑũ
ꝛ ꝑt fiẽꝫ ꝑ q̃ hẽt ꝙ ñ hꝫ rõꝫ bonitas
ex sua cãe nllis ꝑt distõm ꝙ ñ ẽ q̃ ordi
natũ ł ꝑt noẽ ꝙ ñ ẽ q̃ ītẽtũ ł ꝑt sbã q̃ ñ
ẽ ñ aliq̃. ꝑ q̃ hẽ ꝙ ex sũ ñ ñ hꝫ rõꝫ boni.
mala g° fi nł eẽ sump̃ ñ hꝫ rõꝫ boĩ. ꝑ ac
cidẽs q̃ ꝛ occõne bonoꝝ q̃ inde eliciũt hꝫ
rõꝫ boĩ ñ ẽ ī ꝯ eius. Ad ꝑm ad ꝙ ex eo ꝙ
aliq̃ ordiant ī bonũ bõ sũt sipse hñt tã
lẽ ordiẽꝫ mala q̃ ꝑ se ñ ordiant ī bonũ
ſꝫ ꝑ accñs ī q̃ꝫ ex eis bõ eliciũt. Ad ſ ad
ꝙ ī ꝑtõ ẽ tã ꝯ sĩ ꝛ ꝑ actõꝫ uolũtaria in
ordiatã ꝛ ſꝫ hꝫ rõꝫ cłpe ꝛ ẽ q̃ ī iustũ. ſo
ī ꝯ sidat defcõ ado. ꝛ rectitudo ania
bõ. vniũ g° ꝑtm ẽ pena ꝑtĩ. ñ ex eo ꝙ
hꝫ rõꝫ clpe pene. ut roẽ defcõis nł rectitũ
ꝛ nĩs aniaꝝ bono. sic ii. ꝑ magistꝛi de
bem° ꝙ ꝑ ꝑtm ꝑcedẽs iniste q̃ ſ ado defi
t ꝑ ꝙ icadit ī ꝑtm seq̃s ſ ꝛ ī icidẽtib ī eiẽ
ꝑtm rẽt hꝫ aũg bono ut ꝙ q̃ ſ dat
se delectatõib cõlib rẽt hꝫ a spũalib q̃ sũt
ꝑamora bõ. dẽ g° ꝑtm sequẽs eẽ pẽa ꝑce
dẽtis ñ roẽ q̃ clpa ẽ. ſꝫ roẽ defcõis que

ꝑter ipm ꝛ rectitudo ꝯ ordĩs amaioꝛib bõ q̃ ita
sũt ꝛ hꝫ rõꝫ pene. Ad ẽ ad ꝙ cũ ma
lũ sit ꝑ uo ꝑ se nł ꝑ ꝯ efficẽ ſꝫ si efficẽ ł ẽ
roẽ bõ ꝯcõẽ. vñ dẽ. my. de di. no. ꝙ maliũ
ñ agit nł ñ bõ. ī sũ roẽ boĩ ꝯcẽtõ ñ ꝑ
ñ ꝑt eꝯ ꝑo ad effcũ bonũ q̃ ī de eliciũt
ſꝫ ad q̃d ei ꝯiũctũ ut ꝑ se tuõ tyraũoꝝ ñ
ꝑtẽgit ad ꝑciam martiris. ſꝫ ad ꝯctactũ
corꝑis. ex q̃ ꝯsingit tal ꝑacia. g° ꝑactũs
maliũ ẽ cã boĩ ſꝫ q̃ ẽ cã boĩ ꝑ accñs ñ ꝯ eẽ
bonũ sic q̃ ẽ cã calefacẽdi ꝑ accñs ñ ꝯ eẽ ca
dis. ꝑt. ii. ſ ꝑd ꝑ accñs calefacẽ. Ad my.
ad ꝙ maliũ hꝫ rõꝫ nolita ꝑ accñs. nã ꝑ se
maliũ ẽ ꝑt noẽ ꝛ ꝑt ītẽtõꝫ ñ ī ꝑtõ
ad fit ꝛ adeẽ sidat. nã q̃ ī ordiatã actõm fac
nõ ꝯsidat ī ordiatõꝫ vñ hꝫ rõꝫ clpe. ſꝫ
delectatõꝫ ñ g° ꝑ se ipa īordiatõ ꝛ ꝑ ipm ma
lũ ẽ uolitũ. ſꝫ ꝑ accñs. ī q̃ ꝑtum ꝑ ꝯ
uelit cãre delectatõe agit īordiatõꝫ ꝯ actõꝫ.
Ad quĩt ut ds uelit mala fi. ꝛ ũ
ꝙ sic. ꝙ q̃ ꝑt aliq̃ īpedire ꝛ ñ īpedit
ꝯ illa ei placẽt ꝛ ꝙ ea uelit. cũ g°
ds possit mala īpedire ꝛ ñ īpedit ei pla
cent mala ꝛ nłt illa. ꝑ nł ds nłt
mala fi nł nłt mala ñ fi. ſꝫ ñ ẽ ad ꝙ uelit
mala ñ fi ꝙ ꝑt nõ fiẽnt ꝛ cũ eꝯ noĩ nł
resistẽ posset. ꝑ si dicat ꝙ uelle mala
fi ꝛ uelle mala ñ fi ñ sũt ꝯ dcõ. vñ ñ nłt
mala fi ñ nłt mala ñ fi ꝙ ñ ꝑt rõm
ñ fi ñ ꝑay fi. ꝙ si rõñiẽs ñ fi abſꝫ rõne
fi. ꝛ de a° cẽt ñ in dẽꝫ ꝙ ñ fit ñ ñ fit q̃ ẽ
ī eius. ẽ g° ad ī a noẽ rõneat mala ñ fi
~~ꝙ ds nłt mala ñ fi~~ ꝙ ds ñ nłt mala ñ fi
sẽ ꝙ ſ oĩ ponat mala fi. ꝑ sic ds ẽ auc
toꝛ grẽ ī ẽ auctoꝛ nł. ſꝫ sic clpa ñ ꝑuo
boĩ grẽ t ꝑoã ñ ꝑuo boĩ nł. ſꝫ ſ aug. ꝛ
ſoĩ sẽoĩ ds ꝑꝑt pena ẽ auctoreꝫ.
g° ꝑ ī roẽ ꝑꝑt clpe ꝛ ī fiuẽ ꝑꝑt. ꝛ ī ẽ
auctoꝛ mali ꝛ nłt mala fi. Ad ꝙ ñ ẽ
magẽ ī lĩa q̃ ꝑbat ꝑ ꝑles rões ꝙ ds ñ
nłt mala fi ꝙ eo q̃ auctoꝛe ñ fit hõ de
terioꝛ ꝛ ipe ñ ẽ cã tẽdẽdi ad ñ eẽ ꝛ ꝙ ex eo
q̃ aꝯs mala fac fit inde deterioꝛ ꝛ tẽdit ad
ñ eẽ ñ ẽ possẽ ꝙ do nolẽte talia fiãt. Ad
ꝯtrarie noẽ ſnã noĩ dẽ ñ ẽ ꝑtũ. si g°
de° nłt mala fi q̃ mala nllis facẽ ñ ꝯ
ꝙ ẽ ī ꝯ eius. Ad ꝯ ad ꝙ sic ꝑutũ ẽ mala fi ꝑ
se loq̃ndo nõ ẽ bonũ ſꝫ maliũ. io simde poti
in ꝙ nõ nłt mala appetibile ꝙ nõ nłt mala
la fi. ſ aug. lxxxiii. q. q. ~~ut dõ aucto~~
~~re sit hõ deterioꝛ~~. ad ẽ q̃d eẽ dõ auctore
ꝛ dõ nolẽte. ꝑ illa q̃ fiũt dõ auctoreq̃ eadẽ
ſꝫ ꝑuidẽtã eꝯ. ꝙ ſ dam. ii. ſo. cao. ꝑent

· sꝫ ꝑ hꝫ vone

vii·

contemptum dei et fratrum et proximorum etc. Sic igitur quantum ad hoc dicitur
deo auctore fiunt deo volente et quantum ad hoc dicuntur sub
providentia esse fiunt deo auctore secundum aliquam provi-
dentiam eius subduntur sic a deo sunt volita. Sic igitur
declarare volumus quomodo mala et peccata omnia
sunt a deo volita. Oportet nos inducere quomodo talia sunt
divine providentie subiecta. Modus autem quo mala divine pro-
videntie subduntur declaratur ad presens. Magister de di. no.
ad eius enim [illegible] quod dicit providentia a ordinante
[illegible] per quod ad causalitatem quod ea que a divina providentia
[illegible] de necessitate subduntur [illegible] quantum ad ordinatorem
[illegible] providentie ordinatur eius providentie subi-
ciuntur [illegible] quantum ad non impedimentum. Nam eo ipso quod deus facit
per suam providentiam impedire potest et non impedire dicitur
eius providentiam permittere quantum ad primum modum
dionysius probat mala sunt in providentia et quomodo providen-
tie subduntur. Nam ut ait dicta providentia est causa bo-
norum. Malum autem ut est ex parte se sic subsistit, in ratione
actus. Unde cum est extra et in creaturis ut idem
dicit ait non est malum bonum sed defectus boni.
Sic igitur in divina providentia tamquam in causam reducatur.
Solum bonum et eius mala que sunt de factis bo-
norum eius neque sunt per se primo modo causalitatis
tamen ut causalitas in divina providentia reducuntur quantum
ad secundum. Ut quod deus mala ordinat et cano-
[illegible] dicitur providentie subduntur. Non igitur deus causat
impedire dicitur providentie subduntur. Non ergo ordinatio ipsa
mala sed magis factis bonum ut ordinatio ipsa
et hoc est quod dionysius ait quod in omnibus criminibus per divinam
providentiam malum non est permissum. Sed factis magis
benigne providentia utitur ordinante et ma-
la per divinam providentiam in quantum exercis elicit bo-
num. Sic dionysius [illegible] quantum ad utilitatem facit
ut malorum actores aliquando propter peccata per eius
minores et humiliores existunt. Sed propter utili-
tatem aliorum quod contingit quod aliquando huius negligentie
communis ut eius ex peccato suo deus punit. Ex quo
principio pax et bonum stat totum cuius
consurgit [illegible] huius malitias [illegible] ut deus
ex peccato alterius detestandum ipsum fuerit in
divinum amorem rapiat. Tertio secundum dionysium comparat
ad divinam providentiam vincere providentie modus
suum ut per se modo ita providentia ut per se modo [illegible]
que in actionibus suis sunt apta nata deficere
per comparat ad divinam providentiam ea ut aliquando eius
permittere ut deficiant et in mala sic subdita
providentie in quantum ab ea non impediuntur. Per ergo quo
mala sic dicitur providentie subiecta. Et non subiciuntur
ei quod ab ea creentur sed quorum ordinantur et non impedi-
untur ab ipsa et sic subdita providentie eadem sic
a deo sunt volita. Non unum sunt a deo volita que
deus mala faciat vel velit mala fieri quod sic
eorum actor esset. Sed a deo sunt volita quantum ad e-
orum ordinationem et non impeditionem vult enim mala

ordinare et non impedire ea fieri sed permittere. Ad primum
dicendum quod deus vult mala non impedire non quod ipsa mala
ei placeant sed non impeditio eorum inde boni quod resul-
tat ex talis permissione ei placet. Unde non habet quod
mala sint divine voluntati subiecta tamquam ab eo causata.
Sed tamquam ab eo non prohibita vel ordinata quod concessimus.
Ad secundum dicendum quod licet mala fieri et non fieri sint opposita velle
tamen ea fieri et velle non fieri non sunt opposita eo quod sep-
tem [illegible] velle quod est verbum principale affir-
matum remanet et quod solum contradictoria sunt illa
quorum non est medium sed unum est in eius [illegible]
esse. Deus autem vult mala fieri et vult ea non fieri. Sed sic oportet
hoc dicere: deus vult mala fieri accipere tamquam locutionem ma-
gis quod deus non vult mala fieri et quod falsum est quod velit ma-
la non fieri unde eius oppositum quod non velit ea non fieri. Unde non
vult ea fieri nec vult ea non fieri sed permittit ea fieri [illegible]
[illegible] eorum nec est non [illegible] eius [illegible] sed [illegible]
Ad tertium dicendum quod [illegible] sic quod mala non fiant secundum quod ma-
la fiant sed non secundum quod deus illa velit sed quantum in potesta-
te vel permittat. Ad quartum dicendum quod deus per se lo-
quens non vult malum nec vult per nos [illegible] sui mali
esse. Sed in quantum eius malorum ordinator eius patiens
est in eo divina iustitia est a deo volitum et quantum talem
ordinem vult [illegible] malum peccatum ordinandum
malum esse dicitur quod deus vult mala peccatorum esse.
Certo quem utrum malum sit de perfectione uni-
versi et videtur quod sic quia est [illegible] universum sit valde
bonum secundum augustinum. Quod quoque est in universo facit ad decorem
eius. Non enim valde et sic totum decorant est sicut quod
est in eo quod ad eius decorem non faceret. Preterea bo-
nitas dei sol[illegible] ut est in quod malum causa abiciat per
fiat et quod ipsi in per bonum quoque facit in causa malum vel [bonum]
defectum ipse deus qui est ipsa bonitas ut id hauit
facit vel permittit causa aliqua bonum. Sed omne bonum facit
ad decorem universi. Sic igitur mala permittit causa deus
bonum ipsa mala faciunt ad decorem universi. Preterea bonum
universi potissime videtur consistere in bono ordinis. Sed
malum in universo est ordinatum. Igitur facit ad bonum decorem
decorem eius. Sed contra quod sublato malo perfectiones
sublato vitio facit ad decorem universi. Sed sublato
malo multe perfectiones [illegible] non sunt [illegible]
[illegible] esse sui malum ut si non esset persecutio [illegible]
tyrannorum non esset patientia martyrum et sine tyrannis nec
[illegible] si non fuisset passio christi quam nobis [illegible]
[illegible] provenit. Sic et est in malis ut quod sine [illegible]
corruptio [illegible] non esset [illegible] non esset [illegible]
[illegible] ut [illegible] in universo. Ergo omnia mala ad
decorem universi faciunt. Respondeo dicendum est quod bonitas toti-
us consistere ex bonitate partium. Si si nullum malum
esset in universo preter quod huius malum consistit melior
esset et sic totum universum esset melius. Sed de sublato
universum remanet magis decorum et perfectum ad deco-
rem et perfectionem eius facere non sed [illegible] malum non deum est

q° xx [P]ꝫ q fac decore uniuersi e n aliq
malu n e ut aliq ut o aug. i euch. q
xx. [I]tē o dd q malu p se ad pfcoz & decore
vniuersi facere no pt. Na cu id ei9 for all. 9sistat
i pnoe & p9 no s plenu p9 p ie de se sit no
eut n e ītelli le malu p se facie ad decore
uniuersi pacius tn ide boi adaq a in hr
ordie p uniuersu decorat h. ita mo or
ad r bo. p ad bonu q ei ssistit. so ad
id q e ei oppositu r ad id q inde elicit s
q h ittoz pacius fac ad decore uniuersi. na
bonu q malo assistitur e n q p defice. r
q n de stabiles faciut ad decore uniuersi. &
inlig g d bonu sr hent ab uniuerso si
ni cuctie n de sta les amouet ut sit iuu
iuso uniuersi talis iure q potissie uniuersu de
corat malu fac ad decore ei9 ide boi so
hnt. so fac ad ei9 decorez ide boi oppositu
q oppo iux se posita mag elucet cu ipsa
q se hz ee sine p elecho. q iux se ap
positis [illegible] uni. ee meliora & peiora boi
bus cu g malu e iux bonu q ei oppoit
bonu redd mag omdale & appz meli mag
.n. comendam cos q se ait de lectoib i tllai
alib eo q inlit bo [illegible] s. p placeat q si
os delectoes i ttellgiles i sciencie n i i notez
eet eoz bonitas. e decorat uniuersu ipsa mali
ide boi q i inde eliat ut eo q alia malefi
auit eliat in ordo iusticie & nobilitas ipsa ul
& aliox ut iaz. q. ouisu e h a' ta mg aug.
i euchid. na eo q mala & defecus sut in
rebz ide boi [illegible] e i uniuerso i eqlitas. ipsa
q e i eo amirabl plenitudo eo q olz ex oibus
boix vn ait q ab ho cui. sume eqlit & imu
tablr bo creata sut oia n sume n eqlit n im
mutablr bo. s tn bo sut singla. sil g uniuersa
ualde bo q ex oib9 9sistit uniuersitatis amirab
pl'titudo. so ut dicebat malu uniuersu deco
rat ide boi oppo q comdat. qu aug. tn g
rat ide boi oppo q comdat. qu aug. tn gte
l de. eliat. q malu bn ordiatu & suo loco
positu emineti9 comdat bo ut mag placeat
& laudabliora sit du mal9 oparat. & decorat
ipsm ex eo q exeis p di puidena bo eliciut
vn aug. i eod. euch. q e de9 sume bo sit
nllo m siuet a'd mali ee i ope suo n nsi
adeo eet oipotes & bo9. ut bn faceret de
mallo. [A]d p'm dd q q'cq e i uniuerso fac ad
ei9 decore h n eod mo. q bo ad tale decore
faciut p se mala n pacius ide bonoz.
[A]d s dd q bonu q eliat ex mal p se deco
rat uniuersu mala a decorat ipsm ide talis
boi. s h n e ragne q mala p se decorent ui
uisu h pacius q 9cedim9 [A]d t dd q mali
e ordiatu ide boi q m elicit n ide decoris

iusticie ul ipsa uentis [illegible] ul a&. h n e facie
ad decore uniuersi p se h p a. & p h p3 solo
ad q'tu. q n a'r. q mala faciat ad decore
uniuersi p se. h ide pfcoz q sbt hent ab
uniuerso sb latus mar [A]d p'm i 9u dd q h p
res uniuersi q poss defice meliores eent si ita
existent q defice n possent. ipsm tn uniuersu
n eet ita meli9 q ibi e hec abeo tata gdus
eau. i su q sepis defecib3 alioz mag comu
dales existut alioz p fecus. na & si poss ee
aliq'r q'pato ut eea si nsin malu eet. q'r ee
9pato mag boi ad mi bonu ipsa q mag
bonu apparet laudab le eo q excellet mm
bonu. cu h 9pato n adeo lucida eet nec
tot modis existet. o m daubliora. n. appet
pocioza bo. q dusco rdat amal9 & minora ex
cellut q si n inotescet nob p amal9 dis
cordat. s; pur excellut minora bo [A]d s a'
s q faciet ad decore uniuersi p se n e n aliq. u
e malu n sit n aliq n fac ad decore ei9 p se
q 9cedim9 fac tn pacius ut q° demu e. q
[Q]uy lia si. illo. q' illuiat oes hoies. uo.
h n solu i filii ee q' ad hui gre. h de
nie n h tr. ipsa q bn dem e q uniuersa ordi
car. atpu. s. e j didit. n. de ate ure suas por
vn ipsm hu rois p q oe iam iudicamu9 noli
ad e i ditu & ai ita iudicemu9 adb e. e defi
cim9 e a nob ipsis [I]t e si. illo. e a&o q isse
bonu e. no. q h distictio boni eu; p nar
q ad tos3 boi sup l d3 ou9 9debet acre q
bo m assigr exto cu. &alu a' ex p iuct a b
defctib9. id adh q poss sit bonu d3 ee de gne
bonoz & bo i circue fcuu & sibi bo m sut
ex actib9 adaler ordiatis ad li q. l ait 9 p le
ta rom boi d3 ee bonu i 9pone ad a d & ex h
sut q d m b s distictio boi. na e a d bo m
q h oia illa rta ut q e bo i circue fcuu & e
de gne bonoz & u; i 9pare ad q d. ut cu
dat ela ipsa du paupi i 9erit bo i circu q
sit ipsa d m bonu op9. q ela & nal3 alteris pau
pis alii 9erit i nos 9debet q p ee d q ut
acc i uiia solu ut q ualeat i 9pone
ad a d & sic mala sut bo n p se h pacius
ide boi ad q ordiant alii 9erit i d ne bo m
q d ee p. q ul e i bonu op9 e bonu i
circue alis bonitate i 9pare ad a d & sic
e p'dicato fcu ipsa d m n c dcu. a t e bono q
9erit i boitus i 9pare ad a d sui boi
& sic e ela data paupi ipsa i ane gra & i
lla q d m b s distictio q po mag i. ioq
lis e i ogliciud. r ia dca. [I]t e si. illo. ulle
sapiete hoie decore sit ho deter. q. no
oe pctm e ex ig'rait. s alig 9mittit ex
eta malicia. g o p ee q a s sit scien &

lumē

sapiēs · ꝛ tū ēē suo alij deteriores fiāt ꝛ ipē
met ꝑ mala opa sua ī mali augmētet.
Ad q̄ .i. sapiēs accipiēt ꝓpt' deuitare s q̄ ꝓd'er
supponit m̄ res morales. s q̄ modo lō ph̄s.
ēē finē . vj . ethi . q̄ m̄ aīfm q̄tū ī ꝓde ē ꝑ ꝑte
tem ēē ū exutē bonū. Hīc sic illo. nec s̄
ab actore malū fit. m̄ . magr̄ arguit
q̄ si hoīes sapiētes nō fiūt mala q̄ multo
magis ab sapiētē ū fiūt . sz hoc loc' ē caīm
nou. q̄ ē hic argūm amiori . ꝛ ad maia
sapiā hoīs ad sapiā dī. sz amiori argū
mus sp affirmādo . ipē aūt negādo. g° ū
bū arguit. Ad q̄ lz sapiā dī sit maior sap̄ hō.
mo tm̄ argū dt magr̄ ē aug' ꝯ amiori q̄
mag' m̄ . q̄ hō debuit defice ꝑ sap̄ suā
q̄ de' . ꝑt m̄ ēē amiori q̄ m̄' debuit ne
gare de fcīū ab hoīe q̄ adb . ꝛ sic ū argue
m' negādo s affirmādo ut si negamꝰ deffēz
ab hoīe sapiēte debuim' negare a dō . Jt
sic illo . demū id' aug' . no q̄ h' cō diffe ap
ori . q̄ ē fiūdat se sup' bōitate dī ꝑ' no sic
ex sap' . Jtē sic illo . q̄ ipē nō ē cā ut detē ad
nocē . q̄ ipē ū solū nūc fuē sz ī actū m̄
id . deu . xxxij . ego occidā ꝛ uiuē faciā . ad
q̄ ū ēē nūq̄ ē tētū ab ā ēo . ꝛ gētē . sz ipē
tētū ēē ad q̄ se ā d ū ēē . ut i s g i tēo
sduēē fōrz suā ī ꝑassū . adeꝰ ī eductō;
se' passi corruptō . sic d's sādo ꝯsuare
ordiēz n' ꝛ iusti ad q̄ se q̄ aliq' exptāe
aliq' ꝑitiāt. Jtē sic illo . tēd ū adū ēēq
opat' malū . q̄ b dyo . m̄ . dedi . no . ꝑ mā
lū ū coꝛꝑ' ad extinctū s q̄ ē s̄ba ꝛ ū . g°
ū faciētes malū ū tēditū ad ū ēē . ad q̄
ꝑ malū eꝰ ꝑe deq° i' m̄ . loq' s q̄ hī ū col
lit' ū . sz ī hītitāe ꝛ tollit' ēā ꝯtīa . ꝛ io
q̄ sic male agūt tēdūt ad ū ēē ꝛ simul ad ū ēē
Voluntas ꝯ ipē dixē . s q̄ ad ū ēē gtē.
Magr̄ soluit adea ꝑ q̄ uidebat' dīa
nōr ī pediri . b' ī ptē ꝑa o' eā sp ī pleri.
duo facit q̄ p° facit q̄ dictū ē . s° ꝑ pōit q̄ di
cat moz q̄ sdā dubitatōes . s ibi . h aūt ꝑ ō
ē dih' . ēē p'm̄ ta facit q̄ p° d' nōrez dī sp
efficacē ēē ut fiat oē q̄ uelit de hoīe q̄ oz
se uītat . sō ꝓbat q̄ dicat ꝑ aug' . q̄ aīt .
q̄ sp ī plet' dīa uo̅tas ul' de nob' ul' a nob' .
de nob' . cū deliq̄im' . a nob' cū bn̄ faciim' .
ūā mali hoīes ꝯ q̄ ad ip̄ois ꝑ tum fia
aut q̄ d's uolit q̄ ū ad dī oīpōm q̄ ū uult
d's face ū pōit ī q̄ sit aūt dī uo̅tez ū
sit ꝑt eiꝰ uo̅tez . ē ibi ꝯclut' m̄ rez a vōs
dixi . uel uult aīt aug' . ī ibi . huis uli eiudēt.
Jtē ē illa ꝑs . h aūt ꝑ ō . ī q̄ ip pmetit
moz q̄ sdā dubitatōes . dicat . n . aug'
ad sī q̄ dī uo̅tez q̄ ū sit ꝑt eā ꝛ q̄ mali q̄

ē de se fecit q̄ d's uolit q̄ ū adoī pōz dī
face ū potuerit . ꝛ q̄ lz m̄ . abutare sinoz
bus d'ās u' tactū ē ut uo̅tn dic resiste posse.
q̄ī t q̄uō ēlia ī telli dā sit ꝛ duo fā ē . q̄ p° q̄ ī
tellcā ex dēez . s° ī tm̄ exz apit . i . ī uult
suū diuini' . ēē q̄ duo fac' s q̄ duo dicit
q̄ ex ꝑte s digebat' . q̄ ꝑt apit ī tellcū uī
dei . s° alteriꝰ . s ibi . sz ū q̄ . ēē p'm̄ d . fac' q̄ p°
d' q̄ ē dīa ad s' q̄ dī uo̅tez q̄ ū sit ꝑt . ī telli
ē de uo̅te sign ā bñplacitū . q̄ ad sit q̄ unā
uo̅tez signū q̄ ū sit ꝑt . s° ibi . s° nūs sūt q̄ dī
cit q̄ multa fiūt ꝯ uo̅tez eiꝰ ꝑt ꝑceptum
dēz q̄ uo̅tas q̄ ū fiūt ꝑt ꝑ uisidez q̄ ī dīa
uo̅tas uoīat . s ibi . multa ū fiūt . Jtē ē illa
ꝑs . s ū ē eiꝰ uo̅tē . ī q̄ ꝑ q̄ exposuit q̄uō
itelligēd' sit aliq̄ fiē dī uo̅tez q̄ ū fiūt ꝑt
ex pōit q̄uō accipiēd' q̄ mali q̄ ī ise ē fe
cit q̄ d's uoluit . q̄ ū adoī oīpōz ullom
face noluit . ēē q̄ duo fac' . q̄ p° dat itelli
dā dicēs malos q̄ ī ise ē face d . q̄ q̄ d's ū uult
q̄ faciūt ꝯ eiꝰ ꝑcepta . m̄ q̄ ad dī oīpōm
h' ē q̄ ad uo̅tez bñplacitū q̄ ē id q̄ ipē ꝛ q̄ ei
oīpō ē eā face ū ualēt . lz ꝑcipiāt ū faciāt.
s° ꝯclut' evidēs q̄ uo̅tas dīa ē eiꝰ bñplacitū sp
ī plet ꝯsiliatū . ꝛ ꝑceptū ꝛ ꝓhibitōes ū sp ī ple
plet' . q̄ hiꝰ ꝓhitōnes ꝛ ꝑcepta dāta oīb'
ū ult d's uo̅te ꝯite ī pleri ab oīb' ī moz
aliq̄ ꝑcepta ded' aliq' b' ꝑa spālib' q̄ ī pleāt
nūt . s ibi . ex p̄dicatiōe . ī q̄ o tiat simile ad.
Magr̄ ī tēd ī pletū . d' ēē . duo uisae . p°
ē ī pletez dic uo̅tas . s° ēē eā q̄ ꝑt eā
uo̅tas s' uult . s° de his duob' ꝯtētur.
Ad ꝑ'm̄ s° ꝑcē . uit q̄ uo̅tas dīa ū sp ī ple
tur q̄ uo̅tas illa ꝯ q̄ multa efficiant
ū sp ī pletur . s dīa uo̅te multa fiūt . q̄ s
aug' . xvj . de ciui . dei . ēē ꝑ'm̄ . ū ūē dīa
ab sz m̄ euū . sz q̄ ē q̄ ū ab dīat uo̅tn ꝑ eē
ipē sit sua uo̅tas . g° m̄ eā fiūt ꝯ dīuā
uo̅tez . ū sp g° dīa uo̅tas ī plet' . Jtē q̄ pōt
effetm mediantib' fis cāis ī pediri potētib
ī pedir ī actōe sua . sic mediū sol' ꝑducit
flores m̄ ē mē ꝑululatiā eo q̄ ū ꝑululatiā
ī pe ꝑt actō sol' ī suū effetū s aliū
ī pediri . cū g° dīa uo̅tas agat mediis sīs cāis
q̄ ī pediri pōst ī pedir eā ī actōe ꝛ ū sp ī plet'
q̄ d's ult . Jtē cā q̄ se hī ad utriq̄ lz ū sp ꝯse
effetm suū . s uit ꝯsiliū ē sup . ū agitē
uo̅tas u' . sz exhibēās aūt ꝛ ꝑt age ꝛ uō
age . ū g° sp uo̅tas dī ī plet' ē sic habēt ad
utrūq̄ . Jtē cā q̄ ī effetū suo ī pediri ū ꝑt ef
fetū uocem . si g° uo̅tas dīa ī pe ū poss'
ꝛ sp ī plet' ꝯ q̄ d's ꝑ suā uo̅tez ꝑducet uem
ēent . s' sic fiūt g° ꝛ ꝑ'm̄ . Jn q̄ ū ē magr̄
ī dīat ꝑ ult̄as auctez ō uo̅te dī sp ī plet'. Jtē

dē.

ꝑducat

e nostrum non impleret et status et diuinitus ei delecta-
tio. sed propter bonum uirtutis eterni. de quo non sup est sp[illegible]
delectabilissimam actionem et sp una simpliciter delectatione
gaudet. si ergo sua delectatio sup est in potentia
non potest nostrum eius sp impleri [illegible] ut in potentia [illegible]
[illegible] sed cum non sit efficiens nostrum dicam ut eam
in perfectione potuit sed sp in plebe [illegible] quod nostrum
dicam simpliciter sp impleri [illegible] manenti
possimus [illegible] in mul.
[illegible] breuiter est dicendum potentes
non quia possit aliquid enuntiari [illegible]
[illegible] modus considerandi [illegible]
[illegible] resultat. posse sum
[illegible]

[illegible]

que non habent appetitum [illegible] sicut [illegible] non [illegible]
[illegible] secuntur in pluribus [illegible] celestes et agunt ma-
gis [illegible] agunt [illegible] magis [illegible] sic
[illegible] organice et uiles appetitu reducuntur in [illegible]
[illegible] corporale est. sic [illegible] in corpore et uiles
appetitu reducuntur in [illegible] ut in nostrum dicam
immo multo magis in multa reducuntur in [illegible]
dicam quod in multa in [illegible] corporis. [illegible] in rebus in
[illegible] ab illa [illegible] non emanauit. est
tamen [illegible] rebus [illegible] non [illegible]
[illegible] sp in
[illegible] celi [illegible] celestia in [illegible]
[illegible]

[illegible]

Ad tercium dicendum quod divina voluntas (nostra) se habet ad utrumque. sed quod sic
est immutabilis. non est sic quod deus agit per libertatem arbitrii.
agit et immutabiliter et voluntas non est in nobis non potest. ideo
impletur quod vult et quod voluntati eius nullus resistit
potest. non sic quod vult non est possibile. Ad . iiii. dicendum quod
sicut res relate in divinam per scientiam quia habent quamdam necessitatem
huius recognoscunt contingentia verbum ut supra ostensum
est per res futuras in divinam voluntatem quod ad necessitatem omnis habent
non per se contingentiam removent ab eis.

Deinde queritur de hoc quod nunc fit preter divinam voluntatem.
et videtur quod sic. Sed contra. videtur quod fiat
preter divinam voluntatem. Quoniam [illegible] id quod est contra
voluntatem eius obsequi nostri ipsius. Item. id quod est
preter eius voluntatem possit subiacere precepto eius.

Ad primum sic procedendum quod fiat preter divinam voluntatem.
quia ut habitum est ea fiunt deo nolente que fiunt
deo providente. sed ea fiunt ipso providente que aberrant
non providente et placitum ut perspicere. est ergo contrarium
in perfectione tamen bona quam mala et vel preter eius scientiam
fiant vel preter voluntatem. Item dicitur in . v. de consolatione quod deus
aberrando eventu prospiciens providentie eius in
cunctis singulis unitas per destinata dispositione. sed
tam bona quam mala disposuit et omnibus secundum sua nu
mina tribuit. vel ergo preter providentiam fit et possunt
non preter divinam voluntatem efficiat. Item potentior vi
voluntas preter quam non efficiat quam solum contra quam non fit
preter tamen ipsa multa fiunt. cum ergo divina voluntas
sit potentissima non solum oportet nos dicere quod non fiat
contra eam. sed et quod non efficiat preter illam. Item permis
sio minus videtur habere de voluntate quam ad signum divine
voluntatis. nam cetera signa divine voluntatis impletur. habent
quod deus in nobis operatur. nam nec consilia nec precepta
implere possumus absque divina voluntate et eius auxilio.
sed permissio extenditur quia deus multa mala in productionem
admittit. ergo non fiat preter permissionem secundum ma
gis multo minus fit aliquid preter eius voluntatem aliquam
aliam superiorem. Unde non est magister in libro quodam dicit
multa fieri preter divinam voluntatem. Item quod non fit non preter
voluntatem dei nec contra. contra voluntatem sua voluntatem dicit
et non peccare. ergo malum male agit. omnes
homines facere contra divinam voluntatem preterea. sed non [illegible].
de voluntate. quia illa semper impletur. ergo nullum
fiunt preter. Respondeo dicendum quod quia voluntatem motum spectat
bonum et semper et apparens. quia secundum philosophum
Damascenum. quia est motum appetitus non refert utrum
bonum est vel apparens bonum. et quia si non appetit bonum dicitur ad
sui ratione boni non possumus voluntatem. unde est malum
in voluntate non fit. cum sit causa alia necessaria in voluntate
unde et sic sciendum quod omnis malum ignoratio. nam secundum
Dionysium . iiii. de divinis nominibus aspiciens ad malum facit.
quod secundum spirituale est preter voluntatem et preter intentionem voluntatis
non habet fieri nisi per accidens. Sic ergo et contra in quo

ulla in ordinata in eo: eadem per absolutam habitudinem
non potest malum esse volitum. et quia divina intellectus
eternitatis non potest. et necessaria aliud esse non nam nulli
malum est ad volitum. sed quod non est volitum absque
ut est contra voluntatem quod ut preter eam habitum sit contra voluntatem
divinam consequitur ut possit possit eum secundum ullum malum
volitum. oportet quod preter eam mala fiant. unde magister
in littera: quod ut contra voluntatem divinam quod ipse est fit dicit
contra eam fit quod preter eam fit. tamen quia autem non potest ac
cipi voluntas divina quod contra eam fit. aliquid quod preter eam quod
non contra eam non fit preter. distinguendum est de divina voluntate
ut omnes distinguunt. nam voluntatis divine dicitur voluntas
beneplaciti et signi voluntatis. beneplaciti dicitur iam
et est voluntas. quia ad illam voluntatem antecedentem ut ostensum est
non vult simpliciter. sed quod vult quod fiat ad hoc id quod
dicitur non vult simpliciter non est idem ut deinde. ergo multa
fiunt contra voluntatem antecedentem ut dicitur vult omnes homines
salvos fieri antecedente et tamen non omnes salvantur. contra
antecedentem voluntatem ut fit preter. sed est mala non velle
deus non contra non fit contra eam eo quod eam punitur
quod quia esse preter illam voluntatem et signi distinguitur. quia
quod signum continet voluntas antecedens. ut consilium
preceptum et prohibitio. aliquando quia operatio et permis
sio. sed ad hoc signum voluntatis antecedentis non est idem
contingere ipsam voluntatem antecedentem multa fiant. ideo non
oportet ipsam per se deus fieri et contra prohibitum in in
quorum signi in plurimum contra signum voluntatis quamvis vel fit preter.
non fit ad hoc. operatio et quod tamen et vel sit
esse et non esse. fiet et non fiet preter ad opor
tet multa fiunt. nam per ista bonorum et mala
non operatur in nobis dicitur. de permissione non est alius
modus quia non solum contra permissionem divinam vel fit.
sed et preter ipsam. non fit preter. respice. nam permis
sio eam potentie deficere et non deficere. unde sine
deficiat secundum sit non non fit preter permissionem ipsam.
ergo quo sit ad contra voluntatem dicitur et quomodo non
quomodo preter eam et quomodo non. Ad primum dicendum quod inhibitum
est providentia. mala quod ad sui eam habitudinem non cadunt
sub divina providentia. sed quantum ad eorum ordinem et in
speciem. unde dicitur ipsum malum esse impermissum. non
ergo oportet quod ipsa mala sint volita sed ordinem et per
missionem malorum dicitur velle. et ideo secundum argu
mentum dicitur per placitum omnia tam mala quam bona ut scri
ptum est. providentia addit supra placitum divinum ordinem
in finem et mala secundum quod habent ordinem deveniunt secundum se
non cadunt sub divina providentia. et sic placitum. Ad
hoc ad volita ut procedunt secundum se sub divina pro
videntia. sed quia ordo eorum vel dispositio est ab volita
non sunt contra. Ad . iii. dicendum quod non est contra potestatem divine voluntatis
quod mala fiunt possit. nam omnia talia impedire

no tn sp hntc

Fiet

et [illegible]

nullus

contra

vult

sinescit; ut manifeste probat aug. i enchirid.
s; h' e exordie siue sapie sra qtlit reb
pos; ad unu. s; ut possit deficere et n deficere.
Ad .iiii. d' q' ul' si pt p'missio cordinari no
contigit ex eo q' p'missio sit p'ior no bn
placiti q' q' sig. s; q' hc signu res p'ie cu
potete deficere et n deficere requerit aliq sunt
pt duas no q' aliq cur deficiut i actib
suis c' dias p'missioes ul' sit q' deficere
et n deficere p'missiu sit talib' causis.
Ad q'd q' uni' q' e c' dias no' obsequitur
uo' ei' .i. q' n. q' q' pos ee c' diam
no; ul' i tellig' de uo' aucte l' cuite. no
cuite q'd illa ul' sit. g' aucte. s; q' e c' no'
au ce. cu sit malu n e uolntu a uo'
cuite. s; possit ee p' ecoa. s; n obse' uo' aliq.
e abea noliti. g' q' e c' uo' aucte uo'
cuiti n obse. Ad .v. d' q' sicut uo' obed' talis
c' dic ille uo' g' c' iat. s; uo' diu aus
n c' iat c' seq'ti. ut c' c'. g' q' e c' uo' au
cedete n obse' cuiti. Ad .vi. ex eo q' ho agit
c' diu uo' aute uere. e g' n possit q' sine
n agedo c' uo' au ce. ut n obs' nado
p'cepta et p'hibitoes c' diceb' uo' aucte n obe
diu' cuiti. q' pt peccando incurri. Ad .vii. malu
e pt i tectoi c' d' ib'. ut s' de dr uo. s; q' e pt
i tectoi uo' uo obed' uo' g' a l' c' uo'
aucte ut mala n obsecuti. Quodu
e q' g'g' aut. et h' e i lita r uita uo' distat
tiue. Unu o' inuitale contrduit et si uo' ee re
sistetes siue uo' obsequit g' malu uoliudo
s' imu' diat uo' i p'at i plenit et resistere
diuis o' sili eius ei' uo' obedut. Ad .viii. d' uo'
potentissia primi ut q'a s' ult faceret ai
iet' obsequi cedat. h' g' malu c' diam uo'
facere nelit et faciat c' au ce. q' dia uo'
aucte potetssie fuit c' uo' aucte obseq
cuiti. Ad .ix. d' q' cu c' uet c' fiat c' diu uo'
q' obseq' uo' ei' uo' hr. c' q' a'd f' d' up
ee ouis. q' c' illa ul' sit. c' g' q' sit au. c' a'
tle; uo' sit e p'hitoes et p'cepta n obs'uat.
s; e li n sit tede i sie. s; demare p' te lo' q'
uo aucte c' d' ut s' q' hr' cuiti n obedut ali
.n. id' s' id' ee ordiatu et n ordiatu et b' 'in ma
lu. s; aucte uo' c' dut s' se cuiti obedut
i q' q' ordiata sut et aucte repugnaute
s' unu mod' cuiti obedut s' aliu q' s' decla
t' i n a repugnacia ad uo' aucte d' accipi
p' s' q' ad cum malou. s' q' ad ipa mala
repugit. n. ho sui uo' aq malu p'g' d' die
uo aucte i q' n agit q' d' p'cipit et n in
tat a p'hibz et e ipa mala t' uo' repug
naute. et ita de hoie malo q' de ipis malis

die uo' c' diali sit q' d' uit. unu ei' uo ob
secutu. s; ali c' dicit. ali obsecut. ipa mala
c' dut s' se obedut a' i q' ordiata. ee et ma
loz ut ho' et eoz uo' aute uo' repugnut
q' a d' i d' ex agut cuiti obedut q' a d' i o q' de
eis efficat n' q' pu'nit et resultat i de q' da
decor in tu' q' z s' se uitat h' o' spit q' c' sult
ul' ab ipo ut bn agit. ul' de ipo. ut i cu pu'
tur. ip'a mala q' gessit p' q' sile declare pos
sum'. na sic d'uisitas coloz decorat p'ma'
sic i cu itas et d'uisitas eoz q' sut i u'uso
ordinat ipm et sic male argueret dices co
lore albu ee p'fectissmu et mag' p'ticipare
de luce. si ex h' cocluderet ueller pictore i yma
gie solu colore albu debe apponere. sic uo
bn ar' q' ex eo q' ibe separate et bi sut dig'
nia p's u'uisi ut argue i u'uso solu cita
existe. na ipi desp'nata et ri. u'uisitas uni
u'sii decorat sic uitudo color ornat yma
ginem. sig' ul'is color e q' i a n ob' sed ut
uo' pictoris. sic ul' i u'uso existit q' d' in
dic uo n obediat. s; q' l' color s' aliquem
mod' pictori obediat n tn s' oes ordinem
ei obse. id q' e c' uo' pictoris p'm' umu
mod' ei obseq' s' aliu mod' ut nig' color.
si refat ad ulti p' magis uo' pictoris c' d'
eo q' ip' nig'dine i multu apposita decor p'
magis obfuscat. q' sicud pede' o pet' ei' n
obed' q' tal' color optime i pedib' appo
nitur. n. calcamitoz nigredo pedib' picte
p'stare decore. sic si mali addiat iniu resi
stu. ul' ad ordie; die g'lie. e aleli ordie declina
uit aut ue' c' dut. si n ad pena' c' pene
q' dign et i ui e mala p'muri cuiti uo' obe
diut i q' h' sio de eis q' d' uit p'decore nisibe
optime. n. sicq sut mali i inferno. ut qui
die uo bn faci' obedire nolut ip'q' in
supp'ma pte u'nu'si uolut existe. ip' eoz
mala mita i aliu ordie; relabut et i i fimo
collocent. q' g' uo' aut c' d' s' unu' lo' ordinem
s' aliu obse' cuiti. ita q' i res uo p'vidcie
n' e i ordiatu. et si a'd ab uno suo ordie re
cepsit i aliu relab'. bn boe' ius deo. c'sol.
ait q' ordo a'da die p'uidet cuncta c'plectit.
ut siq' ab assig'nata ordis rore discepsit. h'
aliu ordie; relaba'. neq' i regno p'videt
temitu possit. a se bi. Ad .x. d' q' l' malu
s' se q' possit ee uolitu. ordinatio tn maloz
uolitu ee p' et g' n eod' in malu uo' aute
c' d' et cuiti obse. q' c' d' s' se obse' ut ordia
tu. et p' h' pz solo ad .xi. et .xii. a'd p'm uo'
c' dicat et aliis obse. meone uo' g' c' iat.
si eod' ii id c' d' uni. et obse' aliis q' s; ut

bitū ē ū cōd' īn ōd' malū no^ri aūcē^ri rob
lē oūtet· q̄z aūra ḡ d^r ƒ le· oūnd ē ƒ q or
diātū· Ad· iij· ad q· ī actōe duo ē ōsi^re· v
nū ut ab agēte egrēdi· a^d ut ī fiez aliq̄ or
diat^e· act^d a' bon^o· vō^r v^ōz ī obse· nā
ab agēte ꝓgrēdi ut d^s uīt· et fiez a ebi
tū ƒ diāz no^re ordiat^e· io i^d tal' act^d· et ut
ī ordiat^d ē bō ōselit ut q̄bēs· ē o^d· q̄ tli
actōi ordo ī ut ab agēte egrēdi et iō ē tlia
factu^d uiem· et sit ad q̄ ordiat d^r tales
act^d ē uni cētū· s; iactu malo ū ē ordo
ut ab agēte ꝓgrēdi· q̄z mal^d hō ī actib^d
suis ū cōd^r iustici; s; egrēdi ab ipō· si g^o
tlib; actōib^d ō pet^r ordo· li ū ē p ut ꝓgredi
tur ab agēte· s; p^r pōnū ī fiez aliq̄ or
dinat^e· vn ī tlib; ū sit ab hoīe q d' īuit
sit de hoīe q· dō placz· et q̄z hi^d actōes ū
sūt ordiate ut ab hoīe ꝓgrēdiūt· ē d^r or
dis cor^r h^d l ū se hāt utrisq; s; mg^r ut
patiēs ī q^b d^r cos ordiat· et decis elicit
aliq̄ bō· p^r tlia hō ū uiet· s; deuicet
ū cēd^r cugtia· s; ī pēāz· Ad· iiij· ad q·
malū ƒ se ē p^r ī tētoz· ordo tū malorū
p^r tū ē ī tēt· et q̄z malū ū o b se diē
no^re· ū ut ordiatū· io tō ū ōcludit·

Certū q^r uit a'd q· ē p^r diāz p^r ē ōip
possit eād sb p̄cepto ēt· et uī· q· ū·
Nullū bonū· ū a^d ordiātū ē p^r diāz
no^re· ē oē bō^m et oē ordo sit ī reb^d dō auctore
et ipō uoluntē· solū p^r di no^re ē q· ordiātū
ē· s; ē ul' ī ordiatū possit ad ꝑipi ul'
q ē p^r no^re diāz p^r eade sb p̄cepto· D
q ē p^r no^re diāz sb p̄cepto eade uō
ur q· salte ē ō diāz no^re sb p̄cepto eade no
possit· q̄z sic diāz no^re cuius p̄cipet· ut
ōdret no^re aūce^re· ul' ōtrario no^re aūce^re
p̄ceptū ō drē ug p^r· tū sit ēt' signū nōtū·
q̄ ō ea ul' sit· Ad q^r p̄cipit q· ū ult fieri
ē· s; ē d^r sit sūme bon^d· sūme verus· et ū
ē· s; ē d^r sit sūme bon^d· et ū p̄ip
decet eī aliq̄ fl̄itas· ut aliq̄ ficte ū p̄ip
q̄ ū uolit· Ad ƒ p hm boeti· ū susceptōes
oīs opatō medie^re qdā· u· ōfessi uo
uoltā sūt cū mali^d· ut ad ultū ƒctū hō
aduī· gaudiū de malo et tlia· q̄ s^e seqūua
la sūt· s; q'cq^d ad p̄cipit bonū ē· ē p̄cep
tū sit signū no^re aūce^re· c^d ē ordiārtū
ī bonū· g^o salte tlia q̄ s; no^re ū poss^e ea
de sb dio p̄cepto Ad sclz ad th^m^o sō q·
d^r fidel' quam; et negare se ipm ū p^r· s; se
ipm negari ū ū ea p̄cipet· ē g^o solū tlia
ƒ sit· p^r ea no^re ul' sb p̄cepto dio cade
p^r· ex^o ō no^re ei^d ul' p^r ea existit· Dicendū
ē magi^s et hū q'dā dūi p̄cipe aliq̄ q̄ ū ult
obseruari Ad^o ad' q q'dā sic dūt q p̄ceptū

ē signū no^ri diē· ꝓnde^s no^ri aūce^ri ū ōtra
riū q ē p^r no^re ōtrarie cad^s sb p̄cepto sta' q
ē ō p^r aūce^re p^s q· ocasio ī nocētis ut q·
abrahā ī molarz filiū suū fuit uoltū a'd
ad no^re aūce^re ū ōtrarie· vn q p^a facie sū
re ꝑnsire ī q· ocasio ī nocētis sit ad
uolita q uo^re aūce^re· ē ƒ illā no^re ut ait
dauid· ō suelit oēs hoīes salvos fieri· et iō sic
dūtes ut suā pōz ꝓuuiant ad ur q'd a'd
ƒ se acceptū p^r ēē p^r no^re aūce^re q a'q
eadē addita ul' sbtēta de no^re aūce^re existē
uā q̄ ƒ se mala sūt l; ī q'' tlia tlie p^r no^re
aūce^re ꝓut ū stāt sb dio p̄cepto ōd l;ut ēē ū
īde; bon^m et no^re uoluntate ēē posse· q̄ a' mala
sb dio p̄cepto eade poss^e et q̄ sūt ū· sic declāt
q̄z malo; q̄dā deordiant hoīem ꝓprio ut
q̄ ꝓhibet^r ꝑ sā tabulā ut ū occīde et ū me
chari· q̄dā aūte^re deordiant ad ꝓ q̄ ꝓ
ꝑiā tablam ꝓhibet^r ut ū assūme ū di
ī uanū et ū adorare dōs alienos et q̄z hoīes
ī reb^d sūt ex ordie q^d addiū ex oūtia ex
ordie q^d hūt ī se se ē ꝑ se remane ꝑut
ordo sbtēto sō· p^r hō l;ere ordie; ad dūm
ab hoc q hūt ordie; ad ꝓxiū· s; q^r dūm ma
ni; ordo i^d diē bōitas ī reb; et dō^s ī o^r hūt
p̄ceptis sc̄e table· ƒ q ordiant ad ꝓxiū dispē
sare p^r et tlia poss^e eade sb p̄cepto et ēē uolita
no^re aūce^re· io īmolato ī nocētis l; sit ōtra
ad ꝓxiū p^r ēē ad p̄ceptū et uolita no^re aūce^re
vnū tm sol^d d^r ī tlib^d dispēsare p^r· q̄z sic sol^d
ipe p^r· p duce effcm abs; ordie suo cāx sic
sol^d p̄cep^r face q· ordo ī· ad ipm res nec
abs; ordie rex ī se· sic q' dūtes li ī cadit
ī q^d aī uite q̄z sufficiēt declāt ī q'b p
ceptis dispēsare p^r d^r· et ī q'b uō· ut q̄z p
dispēsare ī p̄ceptis sc̄e table q ordiant
hoīez ad ꝓxiū· uō a' ī p̄ceptis p^e q̄ ī me
ordiant hoīez ī dūm· in^r tū q̄ oīs nō e
uicadāt et tlia assūmut· nā q dūt dūm
no^re aūce^re uoluisse ab^r hā īmolare fi
liū suū ū ē vbm· q̄z ū no^re aūce^re ū ōtrarie io
uolutē· q̄ ō d^r p̄ceps a'd q ult s; no^re aūce^re
si fiat ō io ū erit ad ō uolitū s; p^r ei^d no^re
q̄ eē executō ordis q̄ ꝓxiz ad no^re ōtrarie
ꝑ se idu^ite ōuet^r ī pōs q̄ ꝓxiz ad aūce^re q·
ēē ū p^r et pēta q̄ sit ō diāz no^re aūce^re ēēt
uolita no^re aūte· ē g^o ū īmolato ī no
cētis ēēt ad uolita īmolato ū cadebat
sb p̄cepto q d^s uell; aūce^e q p̄cipiebat
sbo^d g^o q p̄ceptū ē signū no^re diē· uō
a' diāz ī ordiatū ēē ū p^r· q̄z ille ē ei agē
ƒ ordie; sapiē siuū uolunt^e uide uite
q̄ oīs ꝑoīe· ea or uos distiguē· uolu^re

voluntate

Salomon

incedite

est

habet

adm

p p^r dmā

signum voluntatis. quod autem dicit praeceptum aliquando [illegible]
voluntatis, ad distinguendum [illegible] praecedentes et consequentes. et sic quod deus
non vult cadit sub praecepto, ut quod non vult omnes cadere
sub praecepto. et vult antecedenter, ut est non velle omnes
esse homines bona operari, et praecipit tamen omnibus ut bona
operentur. et sic praecepta non respiciunt significare
simul. sed sunt quaedam omnibus signum autem distinctum est ex sic
ex parte intentionis ut sicut [illegible] fuit ad illud quod sic unum
signum non sibi oportet esse unum quod dicitur. sed ipse quod dicitur sic ex
parte voluntatis praeceptum potest esse fictum. sed unum signum
voluntatis, et est non est volitum quod praecipitur. sed ipse praecipit
et sic fuit praeceptum datum Abrahae de immolatione fi-
lii. non volebat deus quod perficeret nec voluntate an-
tecedente nec consequente. sed probationem fidei Abrahae ipse quod prae-
ceptum adimpleverit et in quo deus non vult cadit sub praecep-
to eius non est volitum quod praecipitur. sed ipse et sic dis-
tinguendo ex parte voluntatis et ex parte signi. [illegible]
[illegible] sub praecepto cadere quod non vult deus. differentiam
primus modus ab isto in duobus. quia primus respicit praecep-
ta generalia et communia omnibus. secundus respicit praecepta specialia
data singulariter [illegible]. secundum primum modum idem
vult et contraria [illegible] praecepta. nam sicut voluntate antecedente praecepit
omnes homines bona facere, voluntate consequente non vult quod aliquis bona
male agat. sed quantum ad secundum modum [illegible] et quod
mandatur. nam est praeceptum Abrahae quod filium immo-
laret. volebat tamen [illegible] ut quod non immolaret. et quod
sibi apparet clarius dicitur nec voluntate nec [illegible] noluis-
se immolationem illam. quam non volebat quod perficeretur.
sed ipse quod [illegible] magister xlv distinctione. ex parte autem or-
dinis [illegible] distinguere possumus. nam quod in aggredo deficiat
ad aliquem modum ordinis oportet ei deficiat modus [illegible]
[illegible] agentes [illegible] agere sub certo ordine
quod est causa. [illegible] solum homines [illegible] deficia-
ret per homines ad agendum deus autem est operator esse non
deficiat ad agendum secundum hunc vel illum ordinem [illegible]
[illegible] ad unum modum [illegible]
[illegible] illum modum potest cadere sub praecep-
to et esse volitum a deo secundum unum modum ordinis. et sic fuit
praeceptum datum Osee. primo est dictum dicitur vade accipe
uxorem fornicariam et fac tibi filios fornicatio-
num. potuisset [illegible] illam quod dicit eum non [illegible]
illam accepisse. sed fornicationem quantum ad istum
modum ut cadit sub praecepto secundum unum modum
ordinis et est [illegible] ad alium [illegible]
[illegible] in aliis praeceptis deus dispensa-
re potest [illegible] modus illud [illegible]
tum datum Abrahae [illegible]
[illegible]
[illegible] potuisset cadere sub praecepto
quod deus non vult [illegible] de praeceptis [illegible]
distinguendo [illegible]
[illegible] ordo ad pri-
mum. sicut deus praecipit non est [illegible] volitum. sed ipse quod
ut fuit in praecepto dato Abrahae [illegible] distinguendo

est de signo. sed hoc non praecepta specialia sunt talia
et id quod praecipitur est a deo volitum solum [illegible] ut
fuit praeceptum datum Osee de uxore fornica-
ria quod ipse adimplevit accipiendo eam [illegible]
[illegible] est de ordine et quod [illegible] post lapsum de praecepto
dato Abrahae distinguebat de ordine et voluntate
[illegible] de signo. [illegible] agebat. [illegible]
[illegible] deus vult voluntate antecedente quod non vult [illegible]
[illegible] et quod praeceptum [illegible] voluntate [illegible] est
aliquid praecipiat quod sunt [illegible] ordinatum et vult [illegible] voluntate
antecedente. non autem consequente potest cadere sub praecepto. quod non est
a deo volitum voluntate consequente absque eo quod sit inordinatum.
vel possumus dicere quod inordinatum secundum unum modum ordinis
potest cadere sub praecepto quod est ordinatum secundum alium. [illegible]
[illegible] quod est deus praecipiat quod non vult [illegible]
[illegible] ad cadere sub praecepto [illegible] vult [illegible]
quod non praecepit quod id vellet. sed [illegible] non volitum
[illegible] praeceptum [illegible] quod sic
signum ex parte [illegible] non [illegible]
quantum ad id quod dicitur. [illegible] dicitur sic
ex parte voluntatis non [illegible] volitum quod praecipitur. [illegible]
ad esse volitum [illegible] praeceptum [illegible]
[illegible] quod ea quae sunt mala ex deordinatione a
[illegible] cadere sub praecepto. non tamen [illegible]
[illegible] deus dispensare in
praeceptis [illegible] quae sunt [illegible]
unum modum ordinis potest ea fieri [illegible] secundum modum
alium [illegible]
mala [illegible] non esse [illegible]
[illegible]
[illegible] solum dispensatio [illegible]
[illegible] dispensare in his quae deordinant [illegible]
ipso ut in praeceptis [illegible] negare.
[illegible] dispensatio in his quae deordinantur [illegible]
non negat seipsum. quia potest male ordo [illegible]
[illegible] ordine [illegible] ad se ipsas.

[illegible] illo. [illegible]
[illegible] bonorum [illegible]
[illegible] ordinat [illegible] non ad [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] quae sunt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] voluntatis [illegible]

sz mag i uno uolūgs · ut uellem⁹ i° q nob
ɔgruat uelle · & eo fie q° debem⁹ uelle · so
plet q dixat pau g° · t° oūdd malos ho
ɔcordari ali i uo lu eu uo dīa · nā de⁹
nolebat passi oez xpi · bo uo q iudi nolebāt
mala · h maliu de⁹ v q q uolebāt iudi · sz
i · vū aug · fenduā · t i · id q° ez n ē · rē se
illa ps · sz ad li oppo · i q oppo ɔ deriuata
duo fac · qz po oppo z solu so exdēs sol
q̄rdā · ɔ° qōes i · ex q° solu · ac p° d · ēue
qz p° oppo ɔ deriata · dixat · n · dm nuelle
xpm occidi audis q · ēlm · qz noluit pa
ti audis · g° noluit eū occidēdi abeis · so
solu · nā passioez ds simp uolu · h i ordiatoz
act ut eps iudeoz n uolebat · qz tale iordi
natoz ut ēpatur occasio · io dix dm nolle occi
di · xp audis · sa i · ad x suderet. Deinde
ē d · ex q° solu ɔt · exdēs solu q̄rdā d qōes
& duo fac · q duas qōes solu · ēā p° solut
uiti debeat place sās xpm fuisse passū di
cens q i ruiu nre redeptōis dzeis place
sz p ē vari no · so solu depassiōib sāoz
i · siu quie · ac q ta fac · qz p d n ē ouo sile
de passioe sp scoz & x · qz a passioe ullis sā
depēdz redeptō nra ut a passioe x · so solu
ad q̄ru · qz possum⁹ uelle passioes scoz siue
b · p ea ɔpeaue i · rol fies · debem⁹ · n · uelle
scoz gra cculatu · t° epilogat ɔtinuas sc̄do
s libru dicēs · q p q° dcm ē debitur q̄ptiut
admīstu dic nu · t iu q tcm ē i p lib
restat ɔ sire de q̄tis q fiet i so sai · pas
siones n scoz · t i · q ad uūsīui dic bu · i q
rit · ut sma locoicud · p ɔgnus tog⁹ p nu lib
agit i cento i p se di stoe eē ɔ for tate
ire no ad diez ulat · io dec q̄rem⁹
q posst⁹ duo bo dubitare · p° deo for
tate i se · S° q̄uo ad talē ɔ fortatē conc
in ē · p° q̄rit duo · P° utē sit passi
is ɔforuas. S° i q p uēt attendit.
Dp sic pce ut q nlla sit ɔ fortas ut
dix no · & uirtz · q ic eis uocu ɔ fortas
ēē n pt · sz nō sū libru arbitru s dani · li · t ·
c · xiiii · ex q uocē dz iudo hoib tam g° & c.
pte mt P° i sit dystam sēē ɔ fortas · sz no dia ablnia
distat ī i sta eui i sēita & sēitore siue i sita dis
tiaa g° & c. P ɔ fora sūt maq principes b
na for · sz n ē ɔue eitoz & eitoz · ug° i tea p
ēē ɔ fortas ē ū vmās t a° vnu · ut i aliqua
nua for. P q sūt ɔ fora dūt & diffinit · qz
si so differēt ēēnt pemit diffora siso ɔ fortēt
id · sa q dut & differēt se ɔ poicti q hūt a di q ɔ uo
ra d i q differt · I dō a ulla ɔ p° ēē p · g° q

ad ipm ɔ fortas ēē n ualz. Cognitu ē q sp re
gl ratū ī ɔ fora siue reg le · sz no nu pot
& dz reg lari p diaz no g° & c. P f p clū
xxxi · pxoe oe ɔ pcedēs ab a° ɔ nuat ad ī ad xre
sēē · h ɔ nusio sit p q̄dā ɔ fortitē assilatoz
sio illa q sit i no te uru ano dia pcessit ·
g° no cas nua siue no ɔ forte. Secōd q ɔ for
tas i q̄dā assilatoē ɔ sist · assila° a p siz
s dio ut · x · dedi no · t p° eē · p° ed ici adse
ipraz · so exordie nu⁹ ad a · ex orē duoz ad ī
dz ad sile c ipi ē sp mauz i mole & ū ē allig
ut i ipo narratoz ipe g° g° dissile eē posset
& h assilato pxe repit i p° · nā ioi ēta ē alt
q diusitas · & aliq dissilitudo cū qlz ēs cātū sit
alic narratoi sla · vn̄ dyo · x · de di · no · ait
ɔ sias dm dicat sile sibi qz p se to sp ē c id
& sit siglaut & i divisibili ɔ uiu · enl pō n ē ipba
du so attēdē ɔ fortas & assilato exordie vnt⁹
ad a° · & sic o il effctus aliq sit sue ēē ɔ forit roē
rep sētatiuū ut ɔ forio oi q rep sentat · nā
effctus h t ordiez ad suā cām · & rep sentatiuū ad id
q rep sētat · & imago ad id q° ē ymago & s
accepta ɔ fortas sū assilato n ē ɔ ui sia · na
h effctus hat ordiez ad suā cām · qa tn̄ sq hi⁹
n bt ordiez ad effcm intelligit ordo sioz
ut q effctus refert ad cāz dicat q refit ad
ipm · io dyo v de tali assilatoē lo ait q ītalis
& cāis n recip m⁹ ɔ u siōez · t° in attēdz ɔ fortas
exordie duoz ad tcm · nā si aliq duo pticipaut
una for p una assilari · vn̄ duo alba p
ɔ patoz q hūt ad a° d tcm · ut ad for alb
dius assilari d · tal ar assilato l ɔ fortas
spē ɔ ui sia · q rē pxe duo hūt aliq ordiez
ad tcm · cū rēe tcm ē dīffentis a q° h illoz
oz g° si p ordiez ad tcm · ut ad for albe ūus
duo alba ɔ foriu dūt · hi⁹ al b ordiez differt ass
alboz · & n u rē albū eē siuā albe ues · sz hēc
ea p p participatoz · nā si unū ēēt albū p eēm
& ad p p ticipatoz n ēēt assila° ītea p ordiez
ad cēd tcm · s p ordiez unu⁹ ad alt m · qz sp id
q est p p ticipatoz ordiat ad id q ē p eēm ut duas | pone g° duo alba p eēm
albe ues separatis n ē po · oz g° i informat p
ɔ patoz ad tcm · ut ad unā for q hāt i adunā
for q̄ unitur · ut ad eā q p eēm t ēā cōi q
h eoz hēc illā p p ticipatoz · & qz eōd ɔ pcc modo
ad unū · qz ad illā p ticipante · & ū p eēm · assila — ut q q l h eoz hēt illā
to ɔ sitat · ut q roē unū assilat alti p
roē altiu assilat eid · p h ɔ st⁹ · ait q i ior
dīans sū i hus q sūt eī d ordis assilato re
pit s ɔ uisioēz ē g° ēā ē ordiez ad ipm mag
p ɔ uictiū ad sili p ɔ uictiu p ēē ɔ fortas i cōa
n s aliq unā for · q p ticip et d t ertum

secundum quod tamen conformitas contingebat. Sed quia causata suum imitantur causatorem. Ideo quia in secundum duas rationes patrum quibus modis conformitas existit et talis per esse conformitas voluntatis nostrae addicitur. eo quod voluntas nostra per illam causam imitatur. Unde cum secundum modum non erat consilium sic voluntatem nostram dicimus conformari quia non concedimus voluntatem nostram conformari divinae.

Ad primum autem quod dicitur accipitur ibi voluntas large pro analogo. est enim analogum quod dicitur de causatore et causato in quo illud imitatur quod ex parte ibi imitatione est quaedam conformitas voluntatis nostrae dicitur per esse conformis. Ad secundum quod dicitur in hoc distantia non per esse proportionem quia in sapientia per esse quaedam proportio ordinis et ut scitum est ex hoc voluntas nostra conformis dicitur in quo imitatur cum habet ordinem ad illam. Ad tertium dicendum quod ut patet ex dictis conformitas voluntatis nostrae dicitur ratione participationis. unde forma per dicebatur aliqua conformitas quae adtendi non modo conformitatis assignati. Sed ex eo quod voluntas nostra habet ordinem ad illam ut est modo proponebatur et ex hoc patet solutio ad quartum. quia illa quae sunt conformia ex participatione unius forme sunt composita. namque participat albedinem et non est sua albedo est ideo ad album diversae differentiae. Et est quod compositum illa autem causata conformare causatori. quia una forma participet ambo. Sed conformitas eo quod causata suum causatorem imitantur. Unde non oportet quod ipsa exemplar quod sit quaedam causa et causatum relatio quia differt. Sed quia causatum per ipsum exemplar causatoris est ab illo. in quo non est conformitas et per aliquam causatorem principaliter.

Secundo quaeritur utrum patrum attenditur conformitas voluntatis nostrae ad voluntatem divinam. et videtur quod attendatur in volito. Unde hoc distinguitur per actum probatur sic per primum. Sed ex eo quod actus habet speciem et ab illis distinctionem. ergo per actum non speciem et perfectionem ex objectis aut per ea distinguuntur. Sed potissime quod conformitas aliquorum secundum unam quae est habet speciem et perfectionem in volito autem voluntas nostra vel eius actus speciem. Sed potissime conformitas dicitur nostra. Sed contra conformitas in volito est in modo volendi. ut contra modo agendi sed modo non. nam si duo agentes in quantum inordinatum illud est sicut producere eundem effectum efficiunt quod deus efficere. modo tamen efficiendi specie alius. ergo etc. voluntas nostra ad divinam per agere ad finem. ut tamen conformitas voluntatis nostrae addicitur in modo volendi. Sed solum in volito.

Respondeo dicendum quod non attenditur in volito tantum conformitas. nisi in eo quod nos deus vult velle. Sed non in eo quod nos deus vult velle. et quod dicitur deus vult exemplum voluntatis nostrae in simili velle aliquid voluntas est nisi velle alterum parem suam voluntatem. ut patet enim velle nolle quod vult. Sed Augustinus in Enchiridion. deus per malos homines suam voluntatem implet. Sed deus velle suam voluntatem implere. nisi malos velle quod volunt. Sed voluntas malorum non est conformis divinae. ergo non est attendenda conformitas in volito quod deus nos velle vult. Sed si dicatur conformitatem attendi in bono eo quod omnino est bonum et voluntas non est nisi boni. quia nec quaerit

ipse intentio. et omnis voluntas et conformis dicit quod filium est bonum et reddit bonitatis sunt extrinsece. Sed contingit aliquam operationem ibi bonum fieri et tamen potest. ut si latro vel fur et dicitur etiam. et ergo peccatum non conformium voluntatum suam divinae non est attendenda talis conformitas secundum bonum ut patet bonum. Unde contra est quia Augustinus in Enchiridion aliquid homo mala voluntate vult quod deus vult bona. ergo patet esse quod sit ibi voluntas et mala voluntas hominis et a bono deo. Sed mala voluntas non conformis dicitur. ergo in volito non est attendenda talis conformitas.

Respondeo quod ut vult eadem sunt conformia in quibus etiam in ipsis conformitas. Sed si bona voluntas conformis dicitur. cum ergo aliquid omnia sunt volita ab omnibus volitis ut per magisterium in littera in volito non est attendenda talis conformitas.

Ideo dicendum quod ut habitum est conformitas voluntatis nostrae ad divinam non est ex eo quod ad ordinatur ad se ipsum. ut participatio aliquis forme. ut patet primo in ad tertium. Sed ex eo quod primum ordinatur ad aliquid. ut quia voluntas nostra ordinatur ad divinam sicut tamquam effectus suam causam. Ideo similem conformitatem inde volumus. Nos inde ordinamus quomodo effectus ad suam causam reducatur. est autem comparatio effectus ad suam causam quae ad prius est quod probatur .xxx. propositione manifeste causarum. Aut enim quia omnis effectus manet in sua causa. procedit ab ipsa et convertitur ad eam. Sic declaratur quia sicut causa quaedam deponit in se dicitur aliquid in sed ut probatur. quia vii. propositione quia ut eductus ab aliquo in sic causa eductus per immitit agentibus ipso agente existunt et potissime est agentis primi. immo magis manent producta efficacia quam priori esse. Sed sic agente et potissime in deo primo primo producta existunt. Sed non solum effectus in causa manet. Sed ab ea procedit. non causatum est in causa. Sed modo quodam non per modum suum. Sed divinum continetur in causam ut est quod causatur continet. Sed ergo effectus solum maneret in causa et ab ea non procederet non distingueretur ab illa. ex hoc quod duobus secundum causam videlicet quod effectus convertitur ad suam causam convertitur. nam conversio effectus ad suam causam est assimilatio eius ad illam per illam imitatur. secundum .xxxii. propositionem. nam immutatio quaedam est esse productum ad similitudinem illius. ratione ergo quod effectus procedit a causa ipsum habet productum ratione quod manet in causa est ad similitudinem eius. est ergo conformitas voluntatis nostrae ad divinam in qua deo imitatione consistit et imitatio est secundum causam dicitur in consimili est comparatione quam habet effectus ad suam causam quam ea quae in nobis deus operatur secundum conformiter causa. solum sed operari sunt difformes quae deus non operatur in nobis sine acceptione voluntatis tamquam in nobis deus operatur per voluntatem ipsa sed actum et perfectionem eius. quia ad primum est homo et [illegible] sunt conformes. quia secundum talem conformitatem attenditur assimilatio secundum imaginem est enim homo per imaginem dei prout habet memoriam intellectum et voluntatem. et quia sic accepta imagine nulla difformitas tollit imaginem et sic homo sic cum habet quod habet et sic voluntas conformis eo quod ab eius voluntate per voluntatem potest non

nunquam dicitur deus esse p. sed homo qui in benedictio nostre est eo q
potest libere agere et non agere sed deus non mutatur. Ad
contrarium quod ad voluntatis actum, unde ipsum velle
in se consideratum non est ei aliquid certum cadamo
velle ut nostra voluntas aberrat non vult scilicet velle
velle in se acceptum de conformitas non tamen sequitur quod nostra
nunc non sit suo actui conuenit. p. g. conformitas
quod respicit ipsas potentias est tam bonorum quam malorum
in speciali non est et bonorum et malorum sed non sic eo quod non
sit noster voluntas conformitas. ii. ipsi iusti in alio dicit
nostri quia hic non est dare malum sed non est dare aliquod
deo penitus sit difforme. Et de conformitas possumus
quod ad perfectorum actus, scilicet quod actus qui potest accipi vel
ex obiecto vel ex fine. Et ex utroque quando est efficacie
ex obiecto quia in perfecto actum actus illius est debitum
unum ut et quod deus agit que sunt de genere bonorum ut vult
ea que sunt bona sunt exhibere. ii. sed ei bonitas est a deo
bona intentio ad bonum finem referendo facit quod facit.
ex hiis quia in actum perfecto est de lege est alieni
bona agere nam signum gratiam habet est. de lenitatem
ut in ilio ii in opere ut dicit eth. sancta xpiana
actus tamen a bono habitu procedat actus actum bonum
constat est ut habitu perficiat et opus suum bonum
reddat. exagerare quod actum bonitas in se est actus
est ab agente et ille est bona agere et non tamen volui
quod deus vult nos velle eo ipso quod deus vult talem actum
quod perfectorum et bonum ipse actus habet. et g. deus
non solum operatur in nobis velle sed velle et perficere
conformiter. Ad non solum ideo quod volumus sed ideo quod
perficere volumus habitum per quod nostra dicit conformem. quod
voluntatem suam per bonum actum et perfectorum eius appetere et
in quo p. conformitas nostra ad nostram divinam attendendo
quod p. quod quaerere videbatur. nam ideo in p. attendere
dicitur talis conformitas in quo p. attendendo bonum bonitas
talis quod sit non consider. et sic in ita sed ex perfectae ad
divinas. ideo quod habet ut humana est nunc et non dicitur bonus
simpliciter sed bonus ideo quod homo g. talis conformitas voluntas
et attendat est in nostre ut in velle simpliciter simpliciter quod
quidam non in omnibus consequenter videtur. sed et perfectae actus
g. dicit nostrum conformem simpliciter loquendo non quod non volumus
huius. ut volumus. sed in eo quod perfectae volumus. ita
perfectio habet in sit actus ex obiecto. fine. hic efficaciter
et ex obiecto tamen sunt quod illi sunt perfectiue uno
licet omnino non dicitur non conformitas volundi p.
perfecto actum esse in p. et non nostra sunt eo in
simpliciter non g. attendere talis conformitas in volito.
ut quod volumus quod deus vult. sed ex hoc habitu efficaciter
et conformiter. ii. dicit nostri sed hic et in ceteris et
volumus bona intentione. et per dilectionem gratia quod volumus. sed
quod habitum ei conformem et ex caritate volumus ut deus
vult. cum sic volumus quod deus vult. nos velle de
efficacie nostra nostras dicit conformem simpliciter g. bonis
conformiter dicit nostri. quod volumus bona in intentione

exercitatem. et quod deus vult nos velle. Ad p. dicitur quod
volitum est obiectum nostre non in quo habet rationem boni. nec
p. attendenda est conformitas. unde sunt p. in modo
bonitas sed in perfectis et boni actus non sufficit
p. ex volito. sed quia illis comparatur ad voluntatem ut
obiectum est. ideo in volito non est p. conformitas at
tendenda. Ad secundum dicitur quod sicut modus nostre non potest
esse idem et dico p. in alio mutari illud non est volui
per divinam gratiam ut deus vult reuerti non ipse.
Ad tertium dicitur quod est deus per malos nostram suam implet
et dicto conf. volitum et modum nostri. ut quod
ordinate volunt nam homines vellet passionem
per quod deus volebat. volebat tamen eam iordinate
voluntas quia sic affligebat ipsam afflictorem et non propter
redemptionem humani generis. et quod deus non implet nostram
suam per malos inde iordinatis sed inde volitum
et non sit ratio mali inde talis volitum. sed tunc
iordinatis quod mali volunt ut mali sunt. non
vult deus eos velle. Ad. iiii. dicitur quod volumus
sit et boni sit p. sed alii et ex aliquibus boni. ideo non sit
mali suam nostram dicit conformem. Ad. v. dicitur quod
actus agentium sunt in paciente et disposito. nam
debito actus requirit debitam materiam. ideo ipsa sic non sunt
sunt p. tamen sed ab actu. sicut opus dicitur
bonum. ex hoc in ceteris licet esse debitam
materiam propter quod tamen sunt ideo bonitas actus ex bono
intentione quod ex debita materia. et quia sic non est debita
materia. ideo quod sit ut etiam actus peccat. et propter
bonum in ceteris non excusatur. quia tamen bonitas
deprauatur per materiam indebitam. ideo sic frater
contra suam nostram diuinam non conformauit.

Deinde quaeritur quando tenemur ad talem conformitatem.
et circa hoc quaeruntur duo. Primo utrum teneamur
ad ipsam. Secundo utrum teneamur ad conformitatem in volito.
Ad primum sic proceditur. utrum quod non teneamur conformare
nostram voluntatem diuine quia sic non facit ad quod tenetur
peccat mortaliter. sed est peccatum veniale non conformari
nostram voluntatem diuine. quia tamen non peccaret. sed minimum
g. peccatum veniale peccaret mortaliter. quod est in
conueniens. Ad oppositum quod est necesse esse. g. cum homo
male uult necesse est cum male velle. sed ullus sit ob
ligatus ad id quod est impossibile sic tale nostram
suam dicit conformare eo quod necesse sit cum male velle
non sit tenemur ad talem conformitatem. Ad hic est nostras
non est contra eo quod conformitas dicit. sic in et ut contra
eo predicto conformitas sed non deus tenetur conformitate contra
naturam dicit. quia tunc quod sic habet malam opinionem de prin
g. non tenemur conformare nostram divinam dicit. Ad. conformitas
nostras ad diuinam consistit in eo quod ex caritate diligimus
ut deum. sed non est in potestate nostra habere caritatem g. ad
talem conformitatem non obligamur quia tunc esset dare p.
passionem. et ad tantas teneret ad id quod implere non possumus. Ad
dicebatur quod talis conformitas consistit per fieri. ut quia

ordinant actiones nostras ad illum finem ad quem debent
ordinari. Sed talis finis non semper nobis est notus. Ergo ad talem
conformitatem non tenemur. Praeterea dicebatur quod talem
conformitatem debemus habere quod volumus quod deus vult nos velle.
[illegible] quod deus vult nos velle de necessitate volumus. Item
est impossibile voluntatem quod deus velit nos velle in potestate
[illegible] sed nullus tenetur ad id quod non est in potestate sua. Ergo etc.
In contrarium est quod quidam hominem rectae voluntatis agit cum
velle. Sed talis [illegible] ut patet [illegible] [illegible].
Est in eo quod conformiter nos velle. Ergo ad talem
conformitatem dei tenemur. Respondeo dicendum quod licet finis
quod debemus facere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et aliquid
eius debitum ignoratur, tamen debemus facere quod
[illegible] quod [illegible] facere quod debemus facere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facere quod deus [illegible] probare
potuimus quod [illegible] voluntatis nostrae conformis in conformitate
eius [illegible] [illegible] [illegible] voluntatis nostrae dicimus conformare.
Consequenter erit nos debere ut teneamur talem conformitatem
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] declarare possumus per
[illegible] [illegible] [illegible] agentibus a principio [illegible] error
[illegible] agentium [illegible] sic ordinatur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] deficere [illegible] deficit [illegible] agere [illegible]
[illegible] [illegible] si [illegible] agere [illegible] cum conformem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] obliquum [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] facere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] se conformare regulae est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] habet obliquum esse non [illegible] contingit [illegible]
eius obliquitas [illegible] obliquitatis [illegible] [illegible]
[illegible] causa efficiens sed deficiens [illegible] defectus
regulae [illegible] quod non se conformet ad eam [illegible] obli-
quitatis causa. Ergo [illegible] voluntas nostra possit deficere et non
deficere. Si autem recte agere [illegible] conformare dicimus
[illegible] est [illegible] recte agere. Et si aliquando voluntas nostra
deficit ut est male [illegible] talis defectus non habet
causam efficientem sed deficientem ut quod non se conformet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in actibus [illegible]
nostris [illegible] [illegible] [illegible] conformitatem nostrae voluntatis ad
divinam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est facere quod debemus
[illegible] [illegible] [illegible] debet voluntatem dicimus conformare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possumus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] potest voluntas nostra [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] peccatum [illegible] possit [illegible]
est deus [illegible] legem posuit ut voluntas obediat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] esse [illegible] voluntas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ordinat [illegible] voluntatem
[illegible] conformem [illegible] [illegible] conformitatem. Cum ergo ut dictum
est [illegible] [illegible] sit facere quod deus dicit voluntatem nostram
conformare debemus. Ad primum dicendum quod [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] conformare voluntatem suam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actu [illegible] veniale peccatum non est talem
conformitatem [illegible] [illegible] [illegible] non teneamur [illegible] [illegible]
conformitatem in actu [illegible] veniale non [illegible] [illegible].

ut [illegible] arguebat. Ad secundum dicendum quod [illegible] quod [illegible] [illegible]
esse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut ergo sedere
[illegible] non sedere [illegible] [illegible] sit cum sedere [illegible] sedet. Sic et
nolumus [illegible] [illegible] [illegible] non velle [illegible] [illegible] sit cum velle
[illegible] [illegible]. Ad tertium dicendum quod non est [illegible] de [illegible] [illegible]
quod [illegible] agit [illegible] [illegible] cogitare nostras [illegible] cogitum
[illegible] [illegible] [illegible] sic in potestate [illegible] [illegible] conformare dicimus sicut
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tenemur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Ad quartum dicendum quod licet non sit in potestate voluntatis [illegible]
[illegible] tenemur tamen [illegible] [illegible] conformare dicimus quod [illegible]
male facimus [illegible] nos ad peccandum cogit [illegible]
in potestate [illegible] facere quod in nobis est [illegible] si facimus [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] conformem. Ad quintum dicendum quod licet primum [illegible]
nobis sic [illegible] [illegible] [illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] gratia [illegible] ordinare debemus. Ad
sextum dicendum quod [illegible] [illegible] quod deus vult cum velle nostrae [illegible]
[illegible] vult omnes homines salvos fieri [illegible] [illegible] salutem vel
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est nos velle [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nos velle [illegible]
[illegible] quod deus vult nos velle [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] teneamur nostram voluntatem [illegible] nolumus [illegible]
conformare [illegible] dicimus in nobis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non salutem [illegible] [illegible] Augustinus Enchiridion
[illegible] bonum nostrae [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
bonum nostrae [illegible] possumus salutem [illegible] [illegible]
in volito non tenemur [illegible] [illegible] bonum nostrae [illegible]
possumus. [illegible] divinum volitum est [illegible] [illegible] [illegible]
ad talem conformitatem non tenemur [illegible] [illegible] non sit in
[illegible]. [illegible] si dicatur [illegible] nolitum nobis [illegible]
[illegible] [illegible] tenemur [illegible] [illegible] [illegible]
sua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velle [illegible]
[illegible] [illegible] Augustinus [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] passiones nolebat [illegible] dicebat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] calicem ille. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] punitio [illegible] punitio est de malo [illegible]
ergo [illegible] malum velle debent conformare nos
[illegible] in nolito non debent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apostolus [illegible] [illegible] [illegible]
assignat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] debemus velle [illegible] [illegible] [illegible]
nolitum. Ergo etc. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velle
nos debemus esse [illegible] eius debemus velle
quod ipse vult. [illegible] dicendum quod [illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut ordinatur in bonum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] bonum [illegible]

D

tas sit ē nob̄ nobis. nob̄ notū p̄t ꝯuīre
q̄ dr̄ hic uo[lun]te uelle. q̄ d[iu]ina ē om̄s s[ecundu]m q̄ ope īplē-
tur. q̄ dr̄ ult. Ꝗ a[d] no[n] ē nob̄ nō simp[lici]t[er]. s[ed] p[er] sig[n]a
nob̄ manifest[ar]i p[o]t[est] ut ē in deum[?] et aliq[ui]b[us] b[onis] s[ecund]m q[uo]d ar-
guē possum[us] diu[in]a ea uelle. ex p[ar]te a[utem] no[stra]s i[n]
hu[m]ane ē x distinc[ti]o. q[ui]a ē i[n] h[om]i[n]e sic d[icitu]r cog[ni]to
s[e]n[su]itiua et i[n]tellectiua ē i[n] eo d[ici]t[ur] appet[itu]s ul[tra] duplex
no[n] [illegible] ex[?] ad appetitu[m] s[e]n[s]itiu[m]. nā c[um]
affectu[s] l[ibe]r[?] no[n] sit [illegible] eleuato [illegible] ap-
p[re]hensiua et i[n] nob̄ d[ici]t[ur] appet[itus] [illegible] i[n]tellectiu[us]
[illegible] apprehensio[n]e [illegible] appet[itus] i[n]tellectiu[us] [illegible]
[illegible] q[ui]a [illegible] ē [illegible] roa[?]. uel si uo[lun]tas i[n]telle-
ctiua i[n] nob̄ ē solu[m] una p[otenti]a [illegible] p[ro]p[ter] [illegible]
i[n] b[onu]m [illegible] ē [illegible] ē [illegible]
[illegible] i[n] nob̄ [illegible] uo[lun]tas s[e]n[s]itiua [illegible]
[illegible] uo[lun]tas [illegible] distin[cti]o ē s[ecundu]m cor-
[illegible] q[ui]a q[uo]d ē [illegible] maior [illegible]
[illegible] debem[us] ꝯformare uo[lun]tas [illegible]
[illegible] i[n] uolunt[ate] [illegible]
[illegible]

ē uolu[n]t[at]a. s[ed] n[on] [illegible] q[ua]e i[n] uolendo [illegible] grandia[?]
s[ed] sufficio n[on] [illegible]. sic n[on] [illegible] forte s[ecundu]m [illegible]
[illegible] gaud[er]e i[n] [illegible] bellicis s[ed] sufficie[n]t n[on] [illegible]
[illegible] ē ꝯ[tra] [illegible] q[ua]d a[d] uolu[n]tatē delibatā id
uolu[n]t[as] [illegible] gaudere uelle. dica[mus] ergo q[uo]d diui[n]u[m]
uolitu[m] [illegible] debem[us] simp[licite]r uelle. [illegible] ult[ra]
[illegible] n[on] [illegible] nos id uelle appe[titu] [illegible] uo[lun]te [illegible]
uo[lun]te a[d] delibata[m] [illegible] maiores. sufficie[n]t [illegible]
[illegible] ē [illegible] cores [illegible] uolu[n]t[as]
gaudere [illegible] [illegible] [illegible] bonu[m]
uo[lun]tas [illegible] bonu[m] appe[titu]s s[e]n[s]itiu[us] [illegible] uolendo
q[uo]d ꝯsuls[?]. uo[lun]te [illegible] delibata [illegible] uelle debem[us]
[illegible] n[on] [illegible] de eo [illegible] uolitu[m]
acceptu[m] [illegible] q[uo]d diui[n]u[m] uolitu[m] [illegible]
nob̄ ig[no]t[um]. e[st] [illegible] uolitu[m] [illegible] nob̄ i[n] notesc[?]
[illegible] nob̄ [illegible]
placitu[m] delibata[m] debem[us] uelle [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

cui est honor et gloria in secula seculorum amen.

Explicit primus sententiarum editus a fratre egidio de roma ordinis fratrum heremitarum sancti augustini. Deo gracias.

Incipiunt articuli questionum operis super primo sententiarum editi a fratre egidio de roma ordinis fratrum heremitarum sancti augustini. deo gracias.

Questiones super prologum.
Utrum id sit aliud esse subiectum in sciencia et esse de consideratione sciencie.
Utrum theologia sit sciencia congnitiva vel speculativa.
Quid sit subiectum in sacra pagina.
Utrum ista sciencia subalternetur methaphisice.
Ulterius utrum subalternetur aliis scienciis humanis.
Utrum tercio hec sciencia subalternetur alias alii sciencie.
Utrum hec sciencia subalternet sibi aliquas scientias humanas.
Utrum hec sciencia sit dignior aliis scienciis humanis.
Utrum ista sciencia sit una.
Utrum sit aliqua sciencia necessaria preter phisicas disciplinas.
Utrum sacra pagina debeat dici sapiencia.
Ulterius utrum debeat dici sciencia.
Utrum ista sciencia sit certior aliis.
Utrum solus deus doceat istam scientiam.
Utrum ista sciencia sit practica vel speculativa.

Questiones super primam distinctionem.
Utrum frui sit actus intellectus.
Ulterius utrum pertineat ad alias potencias.
Ulterius utrum quis non possit adhuc aliqua potencia.
Cuius sit frui tamquam habitus.
Ulterius utrum pertineat frui ad virtutes habitus
cuius potencie sit uti.
Utrum solo deo sit fruendum.
Utrum pater sit fruendus fruitione una.
Utrum deus sit utendus.
Utrum omnibus aliis a deo possimus uti.
Utrum deus fruatur.
Ulterius utrum in patria fruatur.
Ulterius utrum fruantur peccatores.
Ulterius utrum fruantur iusti in via.
Utrum deus utatur aliquo.
Ulterius utrum beatitudinem [illegible]
Questiones super secundam distinctionem.
Utrum sit dare plures deos.
Utrum deo conveniat pluralitas attributorum.
Utrum tria pluralitas [illegible] ad invicem.
Utrum id quod tenendum attributis ex parte rei sit fundamentum proximum vel remotum.
Utrum convertatur vel pluralitas solum ex parte intellectus.
Utrum in divinis sit dare plura supposita.
Utrum personae divine distinguantur realiter.

Questiones super tertiam partem tertie distinctionis.
Utrum deus a nobis possit cognosci.
Utrum esse sit per se notum.
Utrum deum esse possit demonstrari.
Utrum per ista non possit cognoscatur trinitas personarum.
Utrum creature representent per vestigium.
Utrum sumatur vestigium.
Utrum creature in omnibus reperiatur vestigium.
Ulterius utrum vestigium magis resultet in creaturis perfectis quam imperfectis.
quot sint partes vestigii.
Utrum in omnibus reperiatur vestigium.
Quomodo sit cognoscere deum per vestigium.

Questiones super secundam partem tercie distinctionis.
Utrum in angelo reperiatur ymago.
Ulterius utrum in homine sit ymago.
Ulterius utrum in muliere sit ymago.
Utrum memoria pertineat ad ymaginem.
Utrum intelligencia pertineat ad ymaginem.
Utrum voluntas pertineat ad ymaginem.
Quomodo in notitia et amore reperiatur ymago.
Ulterius quomodo accipiatur in potentia.
Ulterius quomodo accipiatur in cognitiva.
Utrum quomodo sit ymago trinitatis in anima.
Ulterius utrum in nobis sit ymago trinitatis prout anima se cognoscit.
Utrum sit una essentia anime et nobis.
Utrum anima sit sue potencie.
Utrum potencie oriantur ab anima.
Utrum anima per se intelligat.
Utrum memoria intelligencia et voluntas sint equales.
Utrum memoria intelligencia et voluntas sint tres potencie.
Utrum una potencia oriatur ab alia.
Utrum magis representetur trinitas per potencias.
Ulterius utrum magis representetur per habitus.
Ulterius utrum magis representetur per actus.

Questiones super quartam distinctionem.
Utrum in divinis sit generatio.
Utrum generatio sit in omnibus personis.
Utrum generatio sit in filio.
Utrum generatio active sit in patre.
Utrum ista sit vera deus genuit alium deum.
Ulterius utrum genuit se deum.
Ulterius utrum deus genuit deum qui est deus pater.
Ulterius utrum hec sit vera genuit alium qui non est deus pater.

Utrum quod de deo dicitur ne possit affirmari.
Utrum non dicta de deo predicentur in abstracto.
Ultimo utrum pro predicetur de deo.
Utrum aliqua proprietates que sunt in deo predicentur de deo in abstracto.

Questiones super .v. d.

Utrum sit magis proprie ad deum generat quam pater generat.
Ultimo utrum sit concedenda deus generat .v.
Utrum sit natura generans
Que sit causa huius propositionis essentia generat.
Utrum in divinis actus absolutus possit competere sub
supposito in non competat non.
Utrum essentia possit esse generationis terminus.
Utrum filius sit de substantia patris.
Utrum filius sit ex nichilo.

Questiones super .vi. d.

Utrum pater genuit filium voluntate.
Utrum pater genuit filium necessitate.
Utrum filius procedat a patre per modum artis.
Utrum genuit filium natura.
Cum ista sit natura deus generat.
Utrum sit natura deus non generat.

Questiones super .vii. d.

Utrum in deo sit potentia generandi.
Utrum potentia generandi dicatur quid vel ad aliquid.
Utrum potentia in divinis dicatur univoce de potentia generandi et potentia creandi.
Ultimo utrum potentia generandi et creandi sit eadem potentia.
Utrum iam sit potentia generandi et non competat generare.
Utrum in filio sit potentia generandi.
Utrum sit eadem potentia qua pater gignit et filius gignitur.
Utrum in divinis possunt esse plures filii.

Questiones super prima parte .viii. d.

Utrum esse sit proprium soli deo.
Utrum deus sit esse omnium.
Utrum deus sit in substantia omnium.
Utrum deus sit in substantia omnium creaturarum.
Utrum deus sit natura eius proprie.
Cum magis eternitas utrum est a deo inhibent eternitate.
Utrum deus inhibet eternitate.
Utrum in baptizatione dicatur potentia.
Utrum deus sit mutabilis.
Utrum omnis creatura sit mutabilis

Questiones super secunda parte .viii. d.

Utrum in deo sit compositio vel mutatio et alie.
Utrum in deo sit compositio generis et differentie.
Ultimo utrum in deo possit esse accidens.
Utrum deus sit simplex simpliciter.
Utrum sit dare creatum aliquod omnino simplex.
Utrum anima sit composita.
Utrum anima sit tota in qualibet parte corporis.

Questiones super .ix. d.

Utrum generatio distinguat in divinis.
Utrum filius a patre utrum pater et filius plures dicuntur plures eterni.
Utrum generatio filii sit eterna. Utrum pater sit prior filio.
Utrum de filio dicatur melius semper gignitur quam semper genitus
est vel quod semper genitus.
Ultimo utrum bene dicatur semper natus est.
Utrum pater sit concedendum filius semper nascitur.

Questiones super .x. d.

Utrum aliquid per in divinis procedat per modum voluntatis.
Utrum spiritus sanctus proprie dicatur amor.
Utrum spiritus sanctus sit nexus patris et filii.
Utrum spiritus sanctus sit proprium nomen persone. unio.
Utrum ex non tam communis supposito certo possit diffinire solo
Utrum in divinis possit esse plures spiritus sancti.
Utrum in divinis sit tantum tres persone.

Questiones super .xi. d.

Utrum spiritus sanctus procedat a patre et filio.
Utrum relatio in divinis distinguat persone.
Utrum spiritus sanctus distingueretur a filio si non procederet ab eo.
Utrum pater et filius spirent spiritum sanctum in quantum plures.
Utrum pater et filius spirent spiritum sanctum prout sunt unum in essentia.
Ultimo utrum spirent spiritum sanctum prout sunt unum in notione.
Ultimo utrum spirent spiritum sanctum prout sunt unum in nocione.
Utrum spiratio dicatur quid vel ad aliquid.
Utrum pater et filius sint plures spiratores.

Questiones super .xii. d.

Utrum in divinis generatio sit prior processione.
Utrum spiritus sanctus procedat prius a patre quam a filio.
Utrum spiritus sanctus procedat magis a patre quam a filio.
Utrum spiritus sanctus procedat a patre mediante filio.

Questiones super .xiii. d.

Utrum in divinis sit processio.
Utrum in divinis sint plures processiones realiter differentes.
Utrum in divinis sint plures processiones quam due.
Utrum spiritus sanctus possit dici genitus.
Utrum spiritus sanctus possit dici ingenitus.

Questiones super .xiiii. d.

Utrum spiritus sanctus temporaliter procedat a patre et filio.
Utrum processio temporalis ponat in numerum cum eterna.
Utrum spiritus sanctus detur secundum se vel solum secundum sua dona.
Utrum spiritus sanctus detur in suo dono.
Utrum spiritus sanctus detur prius quam eius dona vel econverso.
Utrum nullus creatura possit dare spiritum sanctum.
Ultimo utrum angelus possit dare spiritum sanctum.
Utrum in divinis sit missio.

Questiones super prima parte .xv. d.

Utrum missio in divinis dicatur eternaliter vel temporaliter.
Utrum tota trinitas operetur missionem.
Utrum tota trinitas operetur mittere.
Utrum in divinis aliquid per mittat se ipsum.
Utrum spiritus sanctus mittat filium.

Questiones super .ii. parte .xv. d.

Utrum filio operetur mitti.
Utrum missio filii sequatur missionem spiritus sancti.

Utrum missio filii possit esse eterna.
Utrum missio filii et missio spiritus sancti sit ad equales creaturas.
Ulterius utrum mutatur filius in missione ab omni angelica creatura.
Ulterius utrum missio filii et missio spiritus sancti facta sit ad angelos.
Ulterius utrum talis missio fiat facta ad ipsum.
Utrum missio dicatur propter fuit plenior post incarnationem quam ante. Utrum per missionem dicatur persona in mente anima absque hac a corpore.

Questiones super xvi d.

Utrum in divinis sit dare missionem visibilem.
Utrum talis missio visibilis fiat facta ad preteritis tempus.
Utrum spiritus sanctus debuit apparere in specie turturis columbe.
Ulterius utrum spiritus sanctus pluries sit missus visibiliter.
Ulterius utrum species ille cum quibus apparebat spiritus sanctus essent vel in magistratue solum.
Utrum tales species fuerint effecte missio angelorum.
Ulterius utrum tales species sunt in creatura essent etiam non delerentur.
Utrum spiritus sanctus in missione visibili possit dici inferior patre.

Questiones super primam partem xvii d.

Utrum actus dilectionis eliciatur a nobis a deo ab (?) caritatis habitum meo.
Utrum sit necesse dare habitum caritatis in anima ad hoc quod deum diligat meritorie.
Utrum caritas sit substantia vel actus.
Ulterius si est actus in quo predicamento est.
Utrum mensura caritatis attendatur secundum meliora vel peiora nihil (?).
Utrum caritas creature sit diligenda.
Utrum possit cognosci ab habente eam.

Questiones super secundam partem xvii d.

Utrum caritas augeatur per additionem alterius caritatis. Utrum ynoc (?) ad perfectionem creature possit dici augmentum.
Utrum caritas quolibet bono actu augeatur.
Utrum caritas possit minui.

Questiones super xviii d.

Utrum in divinis donum dicatur essentialiter.
Utrum soli spiritui sancto conveniat esse donum.
Utrum spiritus sanctus sit donum in quo omnia dona donantur.
Utrum spiritus sanctus sit donum quo deus.
Utrum spiritus sanctus possit dici spiritus suus.

Questiones super primam partem d. xviii d. xix d.

Utrum in divinis sit dare equalitatem.
Utrum in divinis sit omnimoda equalitas.
Utrum eternitas differat ab aliis in summis (?).
Utrum nec eternitatis differat ab aliis nec.
Ulterius utrum sit similis comparatio nec eternitatis ad equalitatem que est nec temporis ad tempus.
Utrum in divinis sit magnitudo.
Utrum maior sit in alia.

Questiones super secundam partem xix d.

Utrum in divinis sit totum universale.
Utrum in divinis sit totum integrale.
Utrum unitas sit in tribus.
Utrum omnia sint una magna unitate.
Utrum sit dare plures unitates eternas.

Questiones super xx d.

Utrum filius sit omnipotens.
Utrum potentia generandi comprehendatur sub omni potentia.
Utrum filius sit equalis patri in potentia.
Utrum in divinis sit ordo.

Questiones super xxi d.

Utrum deus exclusiva addita uni relationi excludatur aliud.
Utrum hec sit vera solus pater est deus.
Utrum hec sit vera solus pater est deus.
Ulterius utrum hec sit vera solus deus est pater.
Utrum hec sit vera pater et filius et spiritus sanctus sunt solus deus.
Ulterius utrum hec sit vera pater est solus deus.
Utrum hec sit vera trinitas est solus deus.

Questiones super xxii d.

Utrum deus sit nominabilis a nobis.
Utrum deus nominari possit pluribus nominibus.
Utrum aliqua nomina possit dici de deo ... .
Utrum divisio quam ponit magister de divinis nominibus sit bona.

Questiones super xxiii d.

Utrum substantia differat ab essentia.
Ulterius utrum id significet substantia quod persona.
Ulterius utrum differat substantia ab subsistentia.
Utrum hec tres persone sint tres substantie vel essentia.
Ulterius utrum hec tres subsistencia possit transferri ad divina.
Ulterius utrum in divinis reperiatur essentia.
Utrum persona significet essentiam vel relationem.
Utrum persona predicetur pluraliter in divinis.

Questiones super xxiv d.

Utrum in divinis sit unitas.
Utrum unitas in divinis dicatur positive vel privative.
Ulterius que est ... positivum in quo consistit ratio unitatis et principium numeri.
Utrum in deo sit aliquis numerus.
Utrum in numeris trinitatis dicatur secundum substantiam vel secundum relationem.
Utrum in divinis sit diversitas.
Ulterius utrum de divinis possit dici alienum.
Ulterius utrum in divinis possit reperiri hoc ... distinctum.
Ulterius utrum in divinis reperiatur singularitas.
Ulterius utrum in divinis reperiatur discretio.
Utrum hoc nomen trinitas dicatur in divinis essentialiter.

Questiones super xxv d.

Utrum in divinis persona sit nomen commune.
Utrum persona prout est in divinis sit equivoce.
Utrum diffinitio persone que datur Boecii in libro de ... sit bona.
Utrum persona in creaturis et creatore dicatur equivoce.
Ulterius utrum persona in deo et creaturis dicatur univoce.
Utrum tres persone in divinis possit dici ... tres res.

Questiones super xxvi d.

Utrum in divinis reperiatur proprietates.
Utrum proprietates ... tales dicantur ... in pro relationum.

Utrum amotis vel abstractis relationibus per intellectum remaneant persone.
Utrum relationes originis sint realiter in divinis.
Utrum proprietates divine sint tres.
Ulterius utrum relationes divine sint tantum .iiii. an plures.
Ulterius utrum notiones divine sint tantum .v.

Questiones super .xxviii. d.

Utrum .iiii. relationes in divinis possint dici .iiii. res.
Utrum pater sit pater quia generat vel generet quia pater.
Utrum in creaturis reperiatur verbum proprie.
Utrum in divinis verbum dicatur essentialiter vel personaliter.
Utrum spiritus sanctus comprehendatur nomine verbi.
Utrum verbum semper dicatur cum adiectione.

Questiones super .xxix. d.

Utrum innascibilitas sit notio patris.
Ulterius utrum improcessibilitas debeat dici notio.
Utrum ingenitus dicatur secundum substantiam vel secundum relationem patris.
Utrum innascibilitas sit circumlocutio patris.
Utrum diffinitio ymaginis data ab hylario sit bona.
Utrum ymago in divinis dicatur essentialiter.
Utrum solus filius dicatur ymago patris [illegible] ymago sibi similis.

Questiones super .xxx. d.

Utrum una persona sit principium alterius.
Utrum sit una notio in patre et filio per quam sunt principium spiritus sancti.
Utrum pater et filius sint unum principium.
Utrum principium in divinis [illegible] dicatur [illegible].
Ulterius utrum principium in divinis [illegible] dicatur [illegible].

Questiones super .xxxi. d.

Utrum quid dicatur de deo relative ex tempore.
Ulterius utrum diceretur aliquid de deo ex tempore si mundus fuisset ab eterno.
Utrum relationes temporales sint in deo realiter.
Utrum tales relationes sint in deo secundum rem vel secundum modum intelligendi.
Utrum hec nomina dicta de deo ex tempore significent divinam essentiam.

Questiones super .xxxii. d.

Utrum equalitas in divinis dicatur relatio realis.
Utrum in divinis sit dare plures equalitates.
Utrum equalitas in divinis dicatur ex potentia.
Utrum essentialia attributa possint appropriari personis.
Utrum eternitas debeat appropriari patri.
Ulterius utrum species debeat appropriari filio.
Ulterius utrum usus debeat appropriari spiritui sancto.
Utrum sit bona appropriatio augustini: est autem in patre appropriate unitas, filio equalitas, spiritui sancto unitatis equalitatisque concordia.
Ulterius utrum sit bona appropriatio eius quod est ex quo omnia talis sicut unum per patrem [illegible] equa per filium [illegible] per spiritum sanctum convenit.

Questiones s[illegible] .xxxiii. d.

Utrum ista sit vera: pater et filius diligunt se spiritu sancto.
Utrum pater diligat se ipsum spiritu sancto.
Utrum pater et filius diligant nos spiritu sancto.
Utrum pater sit sapiens sapientia genita.
Utrum filius sit sapiens sapientia ingenita.
Utrum [illegible] filius sit sapiens sapientia genita.

Questiones super .xxxiiii. d.

Utrum proprietas sit idem quod persona.
Utrum proprietas sit idem quod essentia.
Utrum ista duo sint simul compossibilia, quod relationes distinguant personas realiter et tamen ad invicem essentia differant solum ratione.
Utrum proprietates sint in essentia et personis.
Utrum actus notionales operentur proprietatibus.
Ulterius utrum actus essentiales personis sint attribuendi proprietatibus.
Utrum liceat de nominibus [illegible].

Questiones super .xxxv. d.

Utrum persona sit idem quod essentia.
Utrum persona differat ab essentia ratione vel secundum modum intelligendi.
Utrum bene dicatur tres persone unius essentie.
Utrum de deo aliquid possit dici transumptive.
Utrum [illegible] possit fieri translatio ad divina.

Questiones super .xxxvi. d.

Utrum in deo sit scientia.
Utrum deus se ipsum intelligat.
Utrum deus cognoscat alia a se.
Utrum deus distincte et proprie cognoscat omnia.
Utrum scientia de scientia dei et scientia nostra dicatur equivoce.
Utrum in deo possit dici [illegible].
Ulterius utrum scientia dei possit dici practica.
Ulterius utrum deus sciat aliquid impossibile [illegible].
Ulterius utrum deus sciat aliquid impossibile [illegible].

Questiones super .xxxvii. d.

Utrum deus cognoscat singularia.
Utrum deus cognoscat materialia.
Utrum deus cognoscat [illegible].
Utrum in eo res modo existant.
Utrum sit dare ydeas.
Utrum sit dare ydeas plures.
Utrum ydee [illegible] ad scientiam practicam vel speculativam.
Utrum mala habeant ydeam in deo.
Ulterius utrum materia prima habeat ydeam in deo.
Ulterius utrum accidentia habeant ydeam in deo.
Ulterius utrum singularia habeant ydeam in deo.

Questiones super prima parte .xxxviii. d.

Utrum deus sit in rebus [illegible].
Quibus modis deus dicitur esse in rebus.
Utrum deus dicatur esse in se ipso.
Utrum deus ceperit esse ubique.
Utrum esse ubique sit proprium soli deo.
Utrum esse ubique conveniat deo ab eterno.

Questiones super secunda parte .xxxviii. d.

Utrum angelus sit in loco.
Utrum angelus possit esse in pluribus locis simul.

Utrum plures angeli possint esse in uno loco
Utrum angelus operetur motum.
Utrum angelus cum movetur de necessitate transeat per medium
Utrum angelus cum movetur moveatur in tempore vel in instanti.
Utrum si angelus non transiret medium.
Utrum moveretur in instanti.
Utrum substantia spiritualis non transiret medium.
Utrum in recessu a se aliquo esset motus eius in instanti.

Questiones super .xl. d.
Utrum scientia dei sit causa rerum.
Utrum scientia dei sit variabilis.
Utrum deus sciat non entia.
Utrum deus agnoscat enuntiabilia.
Utrum scientia dei sit infallibilis.

Questiones super .xli. d.
Utrum deus possit non scire quod non sit.
Utrum deus possit scire quod non sunt.
Utrum deus possit scire infinita.
Quid sit divina providentia.
Utrum divina providentia sit idem quod fatum.
Utrum omnia subsint divine providentie.

Questiones super .xlii. d.
Utrum predestinatio ponat aliquid in predestinato.
Quid dicat predestinatio in predestinante.
Utrum predestinatio sit idem quod liber vite.
Utrum predestinatio sit non eterna.
Utrum in utrumque homines predestinari possint.
Utrum angeli fuerint predestinati.
Utrum Christus .x. fuerit predestinatus.
Utrum [illegible] beata [illegible] predestinata [illegible]
Utrum [illegible] omnes homines [illegible] [illegible] possint [illegible] predestinari.
Utrum predestinatio habeat certitudinem
Utrum [illegible] adaptet [illegible] super [illegible] [illegible]
Utrum [illegible] aliquis [illegible]

Questiones super .xliii. d.
Utrum in deo cadat electio.
Utrum electio [illegible] predestinationem precedat
Utrum predestinatio habeat certitudinem.
Utrum predestinatio [illegible] scitorum.
Utrum [illegible] enuntiabile deus sciat [illegible] sciat.

Questiones super .xliiii. d.
Utrum in deo sit infinita potentia.
Utrum in deo sit potentia.
Utrum deus possit [illegible] e [illegible]
Utrum sit [illegible] ad [illegible] vel [illegible] [illegible]
vel inferiores.

Questiones super .xlv. d.
Utrum in deo sit unus [illegible]
Utrum [illegible] possit in [illegible] [illegible]
Utrum deus agat [illegible]

Questiones super .xlvi. d.
Utrum deus potuit facere aliquid rem meliorem.
Utrum deus totum universum potuerit facere melius.
Utrum excellentiora universi potuerit meliora facere.
Utrum deus possit quicquid potuit.

Questiones super .x.vij. d.
Utrum in deo sit voluntas.
Utrum deus velit alia a se.
Utrum divina voluntas sit causa rerum.
Utrum voluntas divina competenter distinguatur per voluntatem placiti et voluntatem signi.

Questiones super .xlviii. d.
Utrum deus velit aliquem salutem qui non salvetur.
Utrum mala fieri sit bonum.
Utrum deus velit mala fieri. Utrum malum sit de perfectione universi.

Questiones super .xlix. d.
Utrum voluntas divina semper impleatur.
Utrum aliquid fiat preter divinam voluntatem.
Utrum quis teneatur divinam voluntatem obligare voluntatem eius.
Utrum [illegible] preter divinam voluntatem [illegible] ipsam possit [illegible] eadem [illegible] preceptum eius

Questiones super .l. d.
Utrum aliqua conformitas possit esse [illegible] possit [illegible] divinam voluntatem [illegible]
Quot sunt [illegible] [illegible] tales conformitates.
Utrum teneamur conformare voluntatem nostram divine
Utrum teneamur conformare voluntatem in omni voluntati divine [illegible].

Explicit articuli questionum dicti operis.

Expliciunt articuli questionum dicti operis.

In ult° ar. p̄t distictois habet ut si sp̄e
m̄r ul' aiā m̄ā operacōm desidāt i eū sic
figat qm̄ oī modo ē ūnō.
Inᵒ ar. p̄t distictaī h̄et p̄ p̄s dīa mag
efficacē. ipsa p̄p ūtute dīā mag efficac°
h̄et [illegible] q̄d ē ꝺ b̄ q̄ m̄ēt efficiūo.
p̄ h̄ eha pᵗ [illegible] una dilat poñmᵒ diliḡē ꝫ.
et m̄dimīs. In q̄ta distictaē decemdāt
h̄et q̄mᵒ q̄ maī poñmᵒ dīa m̄ulgo dt
uno [illegible] efficac. In ult° q̄ue uīuᵉ
distictois h̄et q̄m ubī m̄ī plurificā
m°. mad. ubi ul dīmī m̄ī reddit

[illegible] ... die stat zu Strazburg
[illegible] re dienst der kuneklichen gewaltes sunder gnade vn gunst an sich gezogen het.
vn sie zu [illegible] ch. Hant wir ir diliken vnser gnedigen gunst durch daz zu einem bizeichen d
burg vmbe [illegible] ander stette dez Richs mit geneigtem willen zu vnsern dienesten wdent geneistent. [illegible]
[illegible] werden, daz wir zu einer glichnisse Romscher .. keyser vn .. kunige vnsre vorvarn die vorgen stat zu Strazburg vn allen iren
inwonenden in vnser sundern schirme vn gnade enpfangen hant von der friheit vnsre hohi vn der selben stat zu Strazburg gunnent wir vn bes
ervklich vns der selben stette burg. Eigenschaft oder deheinhande guter besitzent / daz niemen erlober sie von ir eigenschaft vn ir guter
[illegible] deheinen dienste zu nemende oder zu verdende / oder deheine burde bete / oder sture vf sie legent vn sullent sie vn alle ir .. burg. wonne
vn messen an allen stetten wa sie gesessen sint / oder da sie ir guter ligende hant an menglichs widerrede. Dar zu setzent wir / geben / vn be
vnsrn kuneklichem gewalte den vf satze vn daz reht daz die selben burg. von Strazburg gehept hant von Romschen keysern vn kungen vnser v
vn Philippo seligen / daz deheiner vnder in geirret oder geledigter werde ieni von deheiner persone geistlich oder weltlich / oder vur gerihte g
geladen werde vz der stat zu Strazburg / oder von iemen getwungen werde vmbe sin Eigenschaft oder vmbe sin guter iemen zu entwurtende / we
gege ir deheinem / deheine klage vn ansprache da sol er in ansprechen inwendig der vorgen stette zu Strazburg vor der selben stette rihtern / vn s
entwurten vn vollenn. Wir legent och zu dem vorgen vf satze der vorgen vnserre vorvarn seligen vn witerent vn bescheident gnedeklich von vns
gabe / daz der vorg vf satze mit allem sie zu verstande vo gutern / wir wellent in breiten vn strecken in och an ieglich ansprache die man moht
[illegible] zu verlihent wir vn gunnent in vo vnsrn kuneklichen gewalte daz ir kofluite / die vf wasser varent an welich stat die schiffunge komet
[illegible] geschiht die schiffunge breche oder vf den grunt kome / die alsus mit iren gute vnvallen sint die sullent keinen schaden liden an iren gute / vn
vmbe nutzit gebunden sin zu geltende vo grunt ruere wege / vn sol die schiffunge vn der schifluite guter behalten sin den die si vor an k
ruere geschach / vn sol da wider nit sin deheine gewonheit der stette oder der Gegen da die grunt ruere geschiht. Den vorgen burg. von -
wir vn bestetigent mit vnsrn kuneklichem gewalte daz sie von allen vnrehten zollen von wem die vf gesetzet sint vsgenomen der zolle die
Riche gant frie sullent sin vn vzgenomen / vn daz sie sich schirment wider ir betruber vn anvehter ez sie vf wasser oder vf lande vmbe d
alsus schirment gegen iren anvehtern vn betrubern da mit erzurnent sie vns nit vn wellent och nit der vmbe in vnser vngnade. Wir geben .
vn die friheit daz sie mugent in ir Stat zu Strazburg setzen vn entsetzen alles daz sie erkennent vn tivent daz irre stette nutze vn gut si
widerrede. Dar uber alle die reht vn friheit mit welicher forme vn worten sie bescheiden sint von Romschen keysern vn kungen vnsern vorv
stette zu Strazburg / vn iren inwonenden verlihen vn gegunnet sint / vn ir ere / vn der selben burg. zu Strazburg gewonheit von alten ziten Rom
kunigen vnsre vorvarn die die selben .. burg vn ir vordern gehebet vn behalten hant / vn och ir gewonheit die sie her braht hant bestetigen
vnsrn kuneklichem gewalte mit disem gegenwrtigen briefe. Wir wellent och daz die burg. von Strazburg sint in allem dem rehte eren / vn vf satze als
[illegible] keysern vn kungen vnser vorvarn gehohet vn gefriet sint. Wir setzent vn gebietent vestlich [illegible] vnsrn kuneklichen gebot daz deheine mensch
oder nider geistlich oder weltlich dise vnser Gift vn bestetigunge erlobet sie zu brechende / oder mit [illegible] frevellich ze wider streben da wider tuire gem
wider dete der sol geben drissig pfunde goldes / vn sol daz halbe vallen an vnser kamer / vn daz ander halbe den daz vnreht geschehen ist.

